

1G-10 G , 1G-5G , 0G-3G

19 - א1

קסטה מס' 1G

צד א 1 1G

...שאנחנו מדברים מרבינו הקדוש, רבי נתן, בכל מיני שבחים שנגיד, עוד לא מגיע טיפה מן הים מגדולתו, כן, רבי, רבי נתן אמר זה, ואני אומר רק דברי רבי נתן, כן, אבל רבי ישראל (קרדונר) הוא עושה אותי אנשי רבינו, צריכים לדבר מהם, יוא, אבל לא הכל, הכל זה, זה רק רבינו, הוא, הוא עלה על הכל, כן, העיקר רבינו, הלוואי אם היה אמת בעולם ובאנשי שלומנו, והיו לדבר מזה ומפרסמים את שם רבינו, מה זה רבינו, היה כבר הגאולה, היה כבר העולם מתקרבים לרבינו, אבל השקר זה, זה, זה מפריד ומעוור, מעוור את עיניו, השקר, כן. אבל השם יתברך, אנחנו אסור להרהר על השם יתברך, כן, יבוא זמן עוד, כן, יבוא, יבוא זמן, יבוא, יבוא הזמן שיעביר השקר מן העולם ויגלה, ויתגלה האמת, כן, רק אנחנו צריכים להאמין ולהתחזק בתפילה, להתפלל, ככה, לדבר עם השם יתברך מהשפתיים, או ללמוד בספר או ללמוד "ליקוטי תפילות" בשפתיים, מה שכתוב בספר לומר בשפתיים, כן, בלי שום, בלי שום, שום לב, בלי, כן, זה... אני אומר: "ברוך אתה השם..." כמו גר, כן [אתם זוכרים את הסיפור הזה שאתם אמרתם שאתם לא רציתם לגמור לשנות חלב, אתם שיתם...], אה, נגמר לה החלב של האמא [של האמא] כן, כן [אז אני רוצה שאתם תספרו...], אז הלכתי אני הוצאתי את הזה, זה... אז היא אמרה לי: "אתה כבר, אתה כבר גדול, אתה לא מתבייש? מה זה אתך?", אז התחלתי לבכות: "אוי, אני רוצה את, את הדעת, {מה יבוא}", וגם-כן אני זוכר, שאני הייתי בן כמה, בן כמה שנים, אז הייתי חולה, הייתי חולה מאד, ואני היה לי מלחמה עם, עם, עם המלאך, המלאך המוות, אני הרגשתי שאני עומד למות, אבל אני... [בן כמה היית?] אה? אני לא זוכר... [עשר חמש, שש?] בקטנות [בקטנות] בן פחות, פחות [פחות מעשר, מה הרגשתי?] על-כל-פנים [איזה] יוא [מה הרגשתי כשמלאך המוות...], הייתי חולה מאד ונעשיתי חלש מאד, כי מי שחולה, צריכים לתת לו איזה דבר להחיות את נפשו, חלב! והיא נתנה לי חלב ומים, אני קיבל... "תן לי חלב!", אבל לא היה לה, היא נתנה לי חלב עם מים, אז אמרתי לה: "את נותנת לי חלב ומים, אני רוצה רק חלב!", על-כל-פנים אחר כך אני יצא... אני נעשיתי יותר טוב, אז אמרתי לאמא: "אני חלש מאד, אני צריך קצת בשר, מרק", היא נתנה לי שלושה מטבעות, זה כמו היום שלושה, שלושה גרושים, שלושה... ואני הלכתי למלון 'שפר', האבא של ישראל שפר, כן, היא, היא, היא בישלה טוב, כן, היא נתנה לי שלושה גרוש לקנות מרק ועם, עם, מרק עם חתיכת בשר, או חתיכת עוף, נו, נו, אני טעמתי את, את המרק, אני לא טעמתי בבית מרק, אז זה היה, הרגשתי טעם טוב, כן, אבל השם יתברך החזיר לי הנשמה בנסים, אני ראיתי כמה פעמים נסים, נסים, השם יתברך הראה לי שהוא נותן לי בשביל לחיות, כן [אז זה ריפא אתכם, המרק הזה ריפא אתכם?] כן, כן [נתן לכם כח] אבל היא נתנה לי רק אולי שני פעמים, או שלושה פעמים, אני הייתי צריך כמה... שבוע, שבועיים, שבועיים, נו, היא לא נתנה, לא היה לה, נו, כן, אני חי בנס, היה עניית גדול, והם קיבלו הכל באהבה ובשמחה, האבא והאמא, כן [אתם אמרתם לי שהיה, היה רעב, אמא שלכם הייתה נותנת לכם לחדר חתיכת לחם עם טיפה, טיפה של זית, שמן זית] עם, עם, עם כמה טיפות [טיפות של שמן זית] כן, אז אני ביקשתי: "תן עוד כמה טיפות", אז היא אמרה לי, מה... היא צעקה עלי: "אני צריך את השמן בשביל שבת, אל תדבר כלום, זה, זה מספיק!", כן, ואחר כך אני הלכתי ונתתי את הלחם עם הטיפות שמן, נתתי לאיש עני... היה בטבריה זקן, זוג, זקן וזקנה, והוא הלך לבקש נדבות, איש עני, אז אני רציתי לעשות צדקה וחסד, צדקה, לקחתי את הלחם, לא היה לי כסף, לקחתי את הלחם והלכתי להאיש זקן, לעני הזה, ונתתי לו, ושמו היה יוסף נח, יוסף נח ככה היה שמו, כי אני זוכר עד היום השם שלו, יוסף נח, שתי שמות, זה היה, זה היה בפרשת 'נח', זה אחרי סוכות, פרשת 'נח', אחרי 'בראשית' זה 'נח', אז זה טוב, אני... זה היה ביום ראשון, אני הלכתי ונתתי לו בשמחה את הלחם עם הטיפות שמן זית, אני הלכתי נתתי לו, אני חשבתי שאני עשיתי צדקה גדולה, הוא ואישתו הם יאכלו, כן, כן, אני הלכתי לחדר ולא היה לי מה לאכול, אני נתתי את הלחם, אז היה כואב לי הראש, כאב לי הראש מאד, אני הייתי צריך לאכול ואין לי, אז הרבי היה דרכו ביום ראשון לספר לתלמידים: "השבוע הולך, הולך הפרשת 'נח'", כן, הוא, הוא אמר את זה כמה פעמים, כדי שידעו שזה השבוע פרשת 'נח', כן, הוא הסתכל על כל התלמידים והוא הבחין בי שאני לא שומע כלל, כאילו אני לא נמצא בבית, אני לא שומע כלל, לא, ולא יודע כלל, אז הוא עזב אותי וגמר, אחר כך הוא קרא אותי: "ישראל בער תגיד איזה, איזה פרשה השבוע?", אני, אני לא שומע, אני לא ידעתי ולא, ולא... הראש היה כואב לי ולא, ולא, ולא שמעתי מה שהוא אומר כלל, נו, הוא הכה אותי באכזריות כזה, "מה זה? אני אומר כמה פעמים ככה, שהשבוע פרשת 'נח', איפה היית? אתה לא... מה זה? איפה היית?", הוא הכה אותי והייתי מתבייש בפני כל התלמידים, הוא כל כך הכה אותי באכזריות, כן [בן כמה היית? סבא] אני לא יודע, קטן [ילד בן חמש, שש] כן, בערך, מתחילים ללמוד חומש [אה, חומש, כן] פרשת 'נח', אוי, אמרתי: "מהיום אני לא אתן כבר, אני צריך... אם לא אני אקבל מכות", אני לא ידע אם השבוע פרשת 'נח', אף-על-פי-כן נתתי עוד פעם לעני הזה את הלחם, אוי, והיה אצלי כל היהדות, כל, כל מה ששמעתי מענין רוחני, מענין רוחני, מענין אמונה, מענין התורה, היה אצלי, קיבלתי ידיעות חדשות, מה שלא הופיע מה שלא... אפילו מקודם לא ידעתי מן השם יתברך, מן התורה, אני שומע שיש תורה והשם יתברך, אז היה אצלי, היה אצלי שמחה גדולה, כן, כן, אוי, ואני הייתי הכי גרוע מכל הילדים, הכי גרוע, נולדתי בעניות וגם כן אני, אני גם כן הייתי ילד חלש, כן, אני יש לי נסים שאני חי, שאני יכולתי לחיות, אני למדתי, אני קמתי השקמה והדלקתי מנורה קטנה, היה לנו נר קטנה של מספר '2', הדלקתי את המנורה ואמרתי תהלים ותפילה, התחלתי להתפלל, אז כל השבוע הדלקתי את המנורה על, על, על כמה שעות, והיה חסר ל... הם היה להם בקבוק של, של נפט, זה בקבוק היה משבת לשבת, ואני השתמשתי במנורה הזו, והגיע שבת ולא היה, היה נפט, אז הם אמרו: "הו, ישראל בער, ישראל בער עושה לנו צרות כאלה, הוא, הוא דולק את הנפט ואין לנו, ואין, ואין לנו לגמור את השבוע", כן, וגם כן אני, אני נולדתי איש חלש מאד, נסים איך שאני, איך שאני נתגדלתי ואני חי, כן, אבל ברוך השם, ואני הייתי פשוט מאד, והיה לי רצון, רצון חזק להיות, להיות איש כשר באמת, לעבוד השם באמת, וללמוד ולהתפלל, נו, נו, בפרט כשהתחיל השנים של אחרי בר מצוה, התחילה המלחמה של, של חטאות נעורים, כן, מחשבות ו... ולא ידעתי מה זה, כן, אוי, אוי, נו, נו, מי יכול לספר? מי יכול לשער? [אז מה עשיתם אם החטאות נעורים? מה, מה, איך, איך, איך התגברתם? מה עשיתם?] מה? [מה עשיתם כשהגעתם לגיל נעורים?] היה לי מלחמות קשות, והיה לי כל פגם כל שהוא מהמחשבה או מאיזה לא, לא, לא, חס ושלום, לא פגמתי כמו {היום}, רחמנה לצלן, על כל פגם כל שהיה זה היה אצלי

כמו, כמו האיש הכי רשע שבעולם, כן, לא מצאתי לי מקום להשם יתברך, לתורה, כן, וזה הביא אותי להשם יתברך, מה שעבר עלי דווקא, ואני התגברתי ולחמתי ואמרתי: "אני אוהב את השם יתברך, יהיה איך שיהיה, אני רוצה לעבוד השם, אני... כן", אוי וי... אני, אני התפללתי בבית כנסת, אבל אני התפללתי בהתלהבות, באמונה ובאמת, כן, עד שאני הייתי יחיד בזה, כן, ואני הייתי נראה כמו משוגע, היה איש זקן אחד שמו רב יעקב קסיר, קסיר, קסירה, קסיר, רב יעקב קסיר, והוא היה קצת יודע ספר, והוא היה איש כשר, כן, הוא היה מהחסידים של, של ביאן, של... אבל הוא אהב אותי מאד, הוא שמע התפילה באמת ובהתלהבות, כן, הוא אהב אותי מאד, הוא היה בטבע קמצן גדול, כן, גם על צדקה היה קמצן גדול, כן, והוא בא אלי במקום שעמדתי והתפללתי, ונתן לי מטבע גדולה, כן, הוא נתן לי ביד מתנה מטבע גדולה, אז אני נתפעתלתי: "הוא כל כך קמצן, הוא נתן לי מטבע כזה" [זה היה לפני שידעתם מרבינו? לפני?] כן! [הרבה לפני זה] כן! [לפני שהתחתנתם, לפני הכל] אה? [לפני החתונה, לפני, לפני שהתחתנתם] כן, וודאי, מי יכול לשער? מי יכול לתאר? מי יכול?... בלי חיות, בלי... ולא היה לי מי ש... מי, מי שידבר איתי, מי שיחנך אותי, כן, אני הייתי בעצבות, כן, שבור, שבור [לב נשבר] אבל זה היה טובה גדולה, כי הייתי שבור וזה, וזה הקריב אותי להשם יתברך, לתורה, כן, כן, זה היה לטובה, כן [מה עשיתם? הלכתם לצדיקים? מה? הלב הנשבר] נו [כשהייתם שבורים] נו [אז מה עשיתם שבביל לצאת מזה? מן הלב הנשבר, מה, התפללתם יותר? הלכתם לצדיקים?] כן, התגעגעת, היו לי עגושים להשם יתברך, כן, ואני התביישתי, אני חשבתי שרק אני יש לי יצר הרע, יש לי תאוות, וכולם הם נקיים, אני לא ידעתי מה, מה שיש לאחרים, אז אמרתי: "כל התאוות וכל הצרות וכל... הכל, הכל, אני גרוע יותר מכל העולם, מכולם", אני לא ידעתי שהאחרים יש להם גם כן יצר הרע... פתחו? [כן] אוי, אוי [אז מה עשיתם? הלכתם לצדיקים? הלכתם מה...] אני רק ידעתי, שאני קרליני, אני יש לי, יש לי אדמו... יש לי קרלין, הוא, האדמו"ר של קרלין הוא יודע, הוא בעל רוח הקודש, והוא יודע... הוא בחוץ לארץ, ואני בארץ ישראל, הוא יודע, מכיר אותי, והוא... ואני הייתי שמח מאד, כי הקרלינים אין, אין... כל מיני חסידות יש להם איזה דבר מיוחד שהוא מתפאר והוא... כן, שהוא עובד השם, אוי, אוי, כן, כן, [אז מה] אז, אז אני חשבתי שהאדמו"ר שלי קרליני, קרלין הוא יותר גדול מכל האדמו"רים, כי הם צועקים בתפילה, ואני אהבתי לצעוק להשם יתברך, כן, מה, והם צועקים, אבל אני צעקתי, היה איש זקן על ידי, שהוא, הוא אמר לי: "אתה רשע, אני איש זקן, אני כבר לא שומע, ואתה רוצה לעשות אותי חרש לגמרי? מה אתה רוצה ממני? מדוע אתה צועק כל כך?" אז אני חשבתי שהאדמו"ר שלי הוא בחוץ לארץ, הוא מכיר אותי והוא בעל רוח הקודש והוא, והוא... יש לי, יש לי, היה לי, יש לי אדמו"ר קרלין, עד שפטרתי את, את הקרלין, אל תשאל, אוי, אוי, אוי, כשזכיתי להתקרב לרבינו, מי יודע, לא... הקליפות מקודם שהיה לי קרלין זה וזה, זה, מזה היה לי בלבולים, יש אדמו"רים שהם בחוץ לארץ... אדמו"רים לא היה בארץ ישראל, בארץ ישראל לא היה אדמו"רים, רק בחוץ לארץ, אז אני חשבתי, לפני ביאת המשיח, משיח, כל זמן שמשיח איננו, עוד לא בה, אז האדמו"רים הם בחוץ לארץ, הם לא יכולים להגיע לארץ ישראל, כי הקדושה שלהם הוא... כן, אני חשבתי כל האדמו"רים קודש, אבל קרלין הוא קודש קודשים, אבל ברוך השם, השם יתברך עשה לי נסים, שזכיתי להתקרב לרבינו, וזכיתי להבין ולראות ולהרגיש מה, מה שזה יהדות ומה שזה תורה, מה... כן, אוי, אבל, אבל לא היה לי מי שידריך אותי, לא היה לי את רבינו, לא ידעתי מרבינו, אחר כך כשזכיתי להתקרב, אז לא ידעתי, אני ידעתי מה שאני יודע עכשיו, אבל כל ידיעה שאני זכיתי להרגיש האמת היה... הרגשתי, הו!, זה, זה אמת כזה, אין, אין כמוהו, זה... עד שזכיתי לפטר את קרלין וכל הקליפות, כן, כי כן נתקרבתי לרבינו ונסעתי לירושלים, ובירושלים היא עיר של תלמידי חכמים גאונים צדי... גאונים גדולים, אבל אנשי שלמינו הם היו שבורים והם היו נכנעים אצלם מה ש... וכל דיבור ששמעתי מאנשי שלמינו, הרגשתי אמת כזה, ראיתי, הבנתי, השם יתברך נתן לי חכמה ושכל להבין, אני ראיתי את רבי נפתלי כהן, הוא איש חכם ומשכיל והוא היה, הוא היה חכם גדול, כן, והיה בנאי, הוא היה יכול לבנות, לבנות בתים גדולים, והוא בנה את הבית הכנסת [אבל את רבי ישראל קרדונר הכרתם לפני כולם, כן?] אה? [את רבי ישראל, את רבי ישראל קרדונר הכרתם לפני כולם, לפני רב נפתלי כהן?] אה, בוודאי! [את כולם, קודם כל את רבי ישראל] בוודאי קודם כל רבי ישראל, כן, הוא פתח לי כל השערים על ידו זכיתי להבין, זכיתי... כן, והאיש רב נפתלי, אני, אני שאלתי אותו שאלות, מה לעשות אם היצר הרע? והוא אהב לדבר איתי, הוא ראה את התמימות והאמת שלי, אז הוא אהב אותי מאד, כן, נו, הוא, הוא לא היה יכול, היה מרחק גדול, הוא היה כבר זקן, ואני... ואני... וגם כן אני פשוט, והוא היה בן תורה, והוא דיבר איתי, הוא, הוא לא אהב לדבר הרבה, אבל... הוא דיבר הרבה, אבל היה זה, היה, בהדיבורים שלו היה חכמה קדושה, כן, והוא, והוא הכניס בי רוח, רוח חדש, כן, זה ענין רבינו, כן, הוא הסביר לי מה ענין אמונות כוזביות, כן, הוא אמר: "שכוזבות זה כוזביות, אמונות כוזביות", אז אני חשבתי, הקרלין, האדמו"ר שלי קרליני הוא לא, הוא לא, הוא לא כוזב, עד שזכיתי לידע שגם הוא איתם ביחד, עד שזכיתי לידע ולהבין את זה, כי אם לא הייתי מבין, היה לי צרה גדולה, זה הלב, יש בלבי פגם, כן, מום, מום, נו, מה עושים? וברוך השם, השם יתברך עזר לי שהדיבורים ששמעתי מאנשי שלומנו בירושלים, היה לי לנחמה ישועה, ישועה ונחמה, והוא האיר בי אור גדול, לידע מה זה... כן, ראיתי שקרלין, קרלין, קרלין, כן, וגם כן כולם, אני החזקתי מכולם, מכל השקרנים, רק השקרן שלי הוא, הוא קדוש בתורה ו... קרלין, עד שפטרתי את זה, עד שזכיתי להבין שזה שקר, גם קרלין וגם כולם, כן, אבל הייתי שמח בחלקי שזכיתי לאור השם, להודיע, לראות ולהבין ולהשיג שזה שקר וזה אמת, נגד כל העולם, ו"נהפוך הוא", כן, אני, אני, אני עשיתי כך: "מי אתה? מה? מה? מה אתה יודע? מה אתה מבין?" הו, השם יתברך מצמצם עצמו, וישראל בער גם כן, כן, זכיתי להרגיש ולראות ולהבין שזה אמת וזה שקר! כן, זה, זה היה בזמן שכל העולם היו משוקעים בהשקר, באדמו"רים, ואני זכיתי לראות להפך מכולם, כן, ולא, לא השפיע עלי, הם רבים והם גדולים בתורה, מה? מי אני? מה אתה? לא, האמת הוא חזק, גיבור חזק מאוד כזה שאין כמוהו, כל דיבור ששמעתי מאנשי רבינו, רבי נתן, רבי נתן הבעלה של גיטלה אחרי רבי ישראל, התמימות שלו, האמת שלו, הדיבור שלו, הפנים שלו, הדיבור שלו, אני ראיתי שכולם הם אין בו כלום, אם, אם, אם אתה רואה {שכן אדם לא היה לו}, זה רבי נתן, זה, זה עובד השם, כן, כי אני הייתי בירושלים וקבלתי מזה דיבור ומזה דיבור, וזה היה נכנס בלבי ובאתי לטבריה עם סחורה, עם סחורה חדשה, ניגונים חדשים וישראל בער חדש, זה לא ישראל בער מקודם, כן, אז כולם ידעו שישראל בער היה בירושלים, וזה היה נס מהשם יתברך, למעלה מן הטבע, אי אפשר להבין, אני הייתי נולד אצלם, ואני ידעתי שזה ירא שמים, כולם היה להם שם של שקר, שהם יראי השם, שהם... כן, אבל השם יתברך נתן לי חכמה ושכל, והבחנתי וידעתי וראיתי והבנתי ש... האמת, כן, זה... לולא המחלוקת, לולא ההתנגדות, לא הייתי יודע מרבינו כלום, זה דווקא, דווקא זה קירב אותי, כן, זה היה מתנות טובות, "הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל, 'מחלוקת'", זה היה מתנה כזה שאין בעולם, עכשיו תיתן לי כל, כל הכסף שבעולם, אני לא רוצה, אני לא רוצה, כן, אין, עבר הזמן, אבל גם היום עוד לא בא משיח, האמת לא כל כך... כן, אבל העולם מתחילים, מתחילים לשמוע ולהבין מרבינו רבי נחמן, מרבינו רבי נחמן, כן, בכל ימי חייה, היה יראים, מפחדים לנגוע בספר ברסלב, ועכשיו יכולים לקנות בכל מקום ספרי ברסלב, נו, אני היה לי קשיות על השם יתברך: "מדוע האמת, לא מתגלה האמת, או כבר עולם, עולם התיקון? מתי יהיה זה? איך אפשר שיהיה, תהיה הגאולה? איך אפשר?" אבל עכשיו אני רואה, מלפני שמונים שנה ועד עכשיו אני רואה כח כזה, שהעולם הם ממשיכים עצמם לרבינו, היה ראוי שכל העולם יתרחקו מברסלב, כי כל הגדולים היו, היו מתנגדים, לא היו... כן, זה נעשה פלא, פלא כזה, אז רבינו הקדוש אמר: "אני הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל, 'מחלוקת'", כל העולם, כל... הוא מודיע לנו זה: "כל העולם יחלוקו עלי, ואז מי יתקרב אלי יהיה מהאנשים שלי", מה... אוי, מה שהם סבלו, הם סבלו בדורות, בדורות אלו, הם הכינו למשיח אנשי רבינו ואת ספרי רבינו כל דיבור, כל דיבור וכל... אבל השקר, השקר זה, זה מסמא עיניים, מעורר עיניים, כן, ולא... ומחללים, מבזים את, את האמת, אבל כבר הודיע רבינו, כשנכנס לאומן, אמר לרבי נתן: "אף-על-פי-כן השם יתברך, השם יתברך גומר תמיד כרצונו", היה רבי ותלמיד כזה יחיד בעולם, מיום בריאת העולם, רבי כזה ותלמיד כזה, וגם כן כל התלמידים של רבינו מה שזה, מה שזה, אוי, ברוך השם, אני הייתי רצון ושבור ונכנעתי, והכנעה, כן, אבל הלב בפנים היה, היה האמת בוער כאש להבה, כן, כן, זה היה נס! היה בטבריה מחסידי קרלין, והם, כשאחד עושה מעשים טובים, איזה דבר טוב, צדקה, חסד, אז הוא חשוב בעיר מאוד, והם נוהגים לו שם של צדיק, והוא, כולם מצחקים, הוא לא היה מצחק, הוא היה עובד השם ואיש כשר, הוא לא היה מצחק, אבל אף-על-פי-כן בליבו היה לו התנגדות על ברסלב, כי הוא לא יכול לשנות העולם, כן, לשנות העולם רק האמת יכול,

נגד כל העולם, אוי, רבוננו של עולם, אוי אוי, אוי וי, כמה אני אהבתי את ברסלב, אני מסרתי את נפשי לנסוע מטבריה לירושלים בזמן שאין לי, אין לי כסף, אין לי לחם בשביל הילדים, אין לי בגד בשביל הילדים, אני נסעתי לירושלים, הם כולם עניים, אנשי שלומנו היו עניים, כן, נו, אצל עניים אפשר לאכול? אפשר לקבל כסף? או... אפילו לא הרבה, אפילו, אבל הם, הם עניים, אני סבלתי, אם אין כסף אין לחם, אני הולך לחנות, הוא לא יתן לי, אם אני רעב, אם אני רעב או לא, זה לא עסקה שלו, "אתה רוצה לחם? כסף!", אני לא היה לי כסף, וגם כן מים לא היה לי, בירושלים היה דוחק גדול במים, היום יש מעיינות ויש... אבל אז היה מעין אחד בכל ירושלים, אז היה שני מיני מים, מים לנטילה ומים לשתייה, לשתייה בבית הכנסת לא עושים, לא קונים לשתייה, לא קונים, קונים בזול מים לנטילה, לא היה לי מים לשתייה, לא לחם ולא מים, נו, ואני כשנסעתי לירושלים, הסתכלתי עלי: "איך, איך, איך אתה נוסע? למי אתה נוסע? מה? מה תעשה שמה? ואין לך אפילו לאכול לחם", ואני לא הסתכלתי על זה, אני מסרתי את נפשי, כן, אני צריך לשמוע מרב נפתלי מזה, מזה, מזה, איזה דיבור מרבינו, כל פעם היה, היה סיבות אחרות ונסים אחרים על הנסיעה, מה כשאין כסף אי אפשר לנסוע, לירושלים לחיפה ול... צריכים כסף לשלם בשביל ההוצאות ובשביל לחם, לא היה, אבל אצל השם יתברך הכל רשום, יש חשבון, כן, הכל רשום, כן, השם יתברך הוא רואה את הלב שלי, הוא ראה שאני נוסע במסירות נפש בשביל לשמוע איזה דיבור מרבינו, כן, אז, אז כותב לי: "תלמידי היקר", אבל אני הייתי חי, וסבלתי רעב, חרפת רעב, וגם מים לא היה לי, נסיעה כזו זה יחיד בעולם. סיפרתי לך פעם שאני פגשתי את רב אלטר שוחט, את ר' אלטר הוא היה קרליני, חסיד קרלין, הוא היה בעל שם כזה שהוא צדיק, שהוא גדול, שהוא עובד השם, שהוא עושה צדקה וחסד, כן, שם כזה כמו יהיה {ברגנת}, אז אני הייתי רוצה לנסוע לירושלים, אבל בלי כסף אי אפשר לנסוע, אז ראיתי את רב אלטר, אמרתי: "אולי הוא ילווה לי", אני אמרתי: "רב אלטר, יש לי בקשה ממך", "מה, מה, מה יש?", "אני צריך הלוואה, חצי לירה!", אז הוא מסתכל עלי כמו משוגע, מה הוא מדבר? אני עשיר, אני יש לי חצי לירה? בבנק יש חצי לירה, יש לירות, אבל אני רק גרושים...

(סוף צד א 1 a g=1).

צד ב 1G1

...והוא אשיב: "מה, מה, מה הוא אומר? הלוואה חצי לירה?" (סבא צוחק), אבל הבקשה שלי הוא לא היה יכול להוציא את זה מלבו, אני אמרתי בכח, בתוקף: "אני צריך חצי לירה! שילוה לי חצי לירה", מתי הוא יחזיר לי? יכול לתת חצי לירה? יכול לתת גרוש, שני גרוש, חמישה גרוש, אבל לא חצי לירה (סבא צוחק), אבל הדיבורים שלי לא יצאו... לא, לא היה יכול לשכוח, כן (סבא צוחק), הוא אמר: "איך אפשר להלוות חצי לירה, חצי לירה", אבל הוא נתן חצי לירה, הוא נתן לי (סבא צוחק), כן, הוא אמר לי שהוא יתיישב וזה... אחר כך הוא ראה אותי בשוק וקרא אותי, אמר לי: "אני אתן לך חצי לירה, מחר, מחרתיים, אני אתן לך חצי לירה" (סבא צוחק), זהו, נו, השמחה שלי, יש לי כבר הנסיעה לירושלים, לנסוע לירושלים (סבא צוחק), נו, אז לא נסעו מטבריה לירושלים, מקודם היה חיפה, מפה היו צריכים לנסוע לחיפה, ומחיפה לירושלים, כן. בחיפה היה גר, היה גר רב משה קליין, הוא היה מקורב לרבינו, וכל חיפה אהב אותו, אהבו אותו, הוא הלך יחיד בכל חיפה... הוא, הוא לקח את כל הצרות לא, לא, לא השאיר פה צרות כמו כולם, הוא היה יחיד בחיפה, כן, וגם החלב שלו היה יחיד בחיפה, הם הרגישו טעם גן עדן בחלב של, בחלב של משה (סבא צוחק), אוי, אני באתי לרב משה קליין, ואשתו לא רצתה אורחים, היא אמרה לו: "אורחים? תיקח אותם לבית מלון!", כן, אני לא יכול, אין לי כח ואין לי... אני לא רוצה אורחים", היה ככה, הוא הלך איתי לבית, לבית מלון והיה לי... הוא נתן לי משה, כן, ומה לאכול ומה לישון, אחר כך הלכתי אתו, הוא הלך בחצות הלילה, אחרי חצות הוא הלך להכפר כדי שיעמוד בעת החליכה, שלא יהיה חלב עכ"ם, חלב גוי, נו, היה לו כמה, כמה פחים עם חלב, הוא לקח אחד ואני לקחתי אחד, ואנחנו הלכנו שנינו, אני עם פח אחד, והוא עם פח אחד, ודיברנו מרבינו מבית לבית. אוי, כן, רואים שהאדם קשה, קשה לעשות מצוה, כן, ואם הוא היה נותן לי כסף, שיהיה לי בשביל לחם בשביל לשלוח הביתה איזה דבר, היה לו כסף מספיק, היה לו כסף, הוא נתן לי, המתנה שלו היה המלון והאכילה וחצי לירה, זה הוא נתן לי, וחצי לירה, אוי, נו, אוי, אוי, אוי, כן, ראיתי חבר חסידי ברסלב מפולניה, מפולין, כן, לברמנש, האבא של לברמנש, {רב וולב} לברמנש, הוא היה לו בית חרושת לנרות והוא היה עשיר והיה לו בתים, והוא העלים את עיניו לי, כן, הוא נתן לי לישון, נתן לי לאכול, אבל כסף לא נתן, כן, הוא היה קמצן על כסף, כן, וראיתי שמי שאין לו זכיה, אז לא, לא נותנים לו לקיים המצוות צדקה, כן, ראיתי אם היה נותן לי כמה לירות להביא הביתה, לי, שיהיה לי לחם לאכול, מה, מה חיפשתי? חיפשתי איזה דבר מיותר? לחם בשביל הילדים, בגד בשביל הילדים, נו, אם הוא היה נותן לי, היה, היה לו כסף, היה מרוויח, כן, ולא נתן לי, ולא נתן, הוא נתן לי... הנתנה שלו היה עשרה גרוש, כן, זה הוא נתן לי, כן, נו, אני לא הרהרתי על זה, אני לא, לא הקפדתי, לא היה לי קפידה בלב, ככה השם יתברך מנהיג העולם, מה, מה, כן, מי שאין לו זכיה, אז נותנים לו הכסף, לא, אתה אל תיתן לישראל בער, רק עשרה גרוש (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, היה צריך לתת לו, לתת לי בהרחבה גדולה צדקה וכסף, בשביל מה הוא עובד? בשביל מה? בשביל מי? בשביל מה? כן, אבל אין שכל, כן, מה שהוא, הוא מרוויח ויש לו כסף, אין לו, אין לו ממשלה על עצמו, על הכסף, לא, כן (סבא צוחק), כן, ככה הוא, אוי, אוי, ואני אף-על-פי-כן אני לא הסתכלתי על זה, לא הסתכלתי שהוא... כמה שהוא ברסלב, ברסלב, כמה, כמה שהוא, כמה שהוא ברסלב הוא... כן. על-כל-פנים איך שהוא, הוא אין לו אמונות כוזביות, כר, על-כל-פנים (סבא צוחק) הוא לא מאמין באדמו"רים, כן, ובזה אני הייתי אתו ביחד, קרוב מאד, כן, הוא כמוני הוא רחוק, הוא לא, לא מאמין באמונות כוזביות, באדמו"רים, אבל זה לא מספיק (בעיה בקסטה)...

לא היה להם שמלה ולא היה להם נעל לרגליים, ולא שילמתי בעדם את הכסף של, של החינוך של הבית ספר, וזרקו אותם בכל, בכל חודש זרקו אותם מן החדר, שלא יבואו עד שיביאו כסף, כן (סבא צוחק), לא לחם ולא נעל ולא שמלה ולא לחם, וגם זרקו אותם מן החדר (סבא צוחק), נו, יכולים לשער הצער הזה? צער כזה? וברוך השם אני לא הכנעתי עצמי להשקר, כן, ברוך השם אני הייתי חזק, אני צחקתי מכולם (סבא צוחק), מי יכול לשער את הצער, הצער והכאב והבושה של מי שיש לו ילדים קטנים, ואין להם לחם לאכול, ואין להם בגד, ואין להם בית ספר ואין להם, ואין להם... מי יכול לשער את הצער הזה? צער כזה? כן (סבא צוחק), כן, ככה, אני לא הרהרתי על זה, על לברמנש, על לוי יצחק, מדוע הוא מעלים עין? מדוע? הוא צריך לראות להשתדל לאסוף צדקה, לתת... הם ידעו שאני, שאני יחיד בעולם, אני... כן, וכולם, בשביל שאין להם זכיה, כן, וגם כן אני הייתי צריך לעבור בדרך כזה (סבא צוחק), לראות, לראות מה יהיה עמך (סבא צוחק), מי יכול לשער? עכשיו אני מספר ואני, ואני מצחק ואני בשמחה, אבל אז, מי יכול לשער את הלב שלי, את הצער והשברון לב שהיה לי? יש לי ילדים קטנים, לא בית ספר ולא לחם ולא בגד ולא נעל, מי כן יכול להבין את זה? איזה צער שזה? כן, ואני הייתי גיבור חזק, ולא הכנעתי עצמי כלום, כלום, כאילו לא כלום, כן (סבא צוחק), הילדים עד היום הם מתביישים, כששומעים, מספרים דבר כזה, הם ישר מתביישים, ואז היו מתביישים אחד בפני השני, איזה אבא היה, אין להם, אין להם לחם לאכול ואין להם שמלה, אין להם... (סבא צוחק), כן, וככה הלכתי לשערי חסד, לדבר מרבינו, אם זה ואם זה, ואם זה, כן, ולא... אם הייתי אומר שאני סובל עניות, נו, ירושלים יש הרבה עניים, מה, מה יש? כן (סבא צוחק), אוי, מה אני... זה מה... מי יכול לספר? מי יכול לשער דברים כאלה? הייתי יכול להיות משוגע, או, או גנב, או, או... דבר כזה? אפשר לשער במה דבר כזה? יש ילד, ואין לו, ואין לו בגד ואין לו לחם... ולא בית ספר (סבא צוחק), אוי, רבוננו של עולם יודע את האמת, שאנחנו, שאני... כמה שאני יספר לך עוד לא, עוד לא מגיע לכפי שהיה (סבא צוחק), אה, והם זוכרים, הם...

...והוא יבזה אותי, מה אתה שואל שאלה כזו?, אז אני... אבל אני בשביל... כי רציתי שיהיה לי קשר עם רבי ישראל (קרדונר), התחזקתי בכל הכח ואמרתי, ואמרתי: "שיהיה מה שיהיה, אפילו אם יכה אותי ויבזה אותי, אני אשאל את האבא, יהיה מה שיהיה", אז שאלתי, והאבא ענה: "כן, כן, נשאר חלק, נשאר קצת תבשיל מהאכילה, אז תן לו, לחם לבד, הוא, הוא יאכל לחם לבד? אז תיתן לו", אז כבר ראיתי שזה השגחה מההם יתברך למעלה מן הטבע, שיהיה לי קשר עם, עם הצדיק הקדוש הזה, וככה היה, הם עשו לילה, ברכו ברכת המזון וקריאת שמע, והם שכבו לישון, ואני... ורבי ישראל הוא ישב על, על, על מדריגה, מדריגה אחת של הבית, ונתתי לו לחם לאכול, כן, והוא עשה נטילת ידיים וברך את "המוציא...", וכששמעתי את הברכה ממנו "על נטילת ידיים" ו"המוציא...", ראיתי שזה נכון, זה צדיק נסתר, כי ברכה כזו עוד לא שמעתי, עוד לא שמעתי, אני גדלתי בין חסידים והם, והם לומדים תורה ויראי השם, אבל ברכה כזו לא שמעתי, וגם כן פנים, צורה כזה כמו שהיה לרבי ישראל, לא ראיתי, לא ראיתי, אז, אז נתתי לו את ה... מה שנשאר מהסעודה שלנו, כדי שאוכל, אכול את זה, אז הוא אמר לי: "אני לא אוכל שום דבר, רק לחם ותה", אבל תה לא היה לנו, ולא היה לנו מכוונה, מכוונת נפט, רק, היה... רק העשירים היה להם מכוונת נפט, אבל עניים השתמשו בפחים, וזה מלאכה שצריכים לדעת איך, איך לעשות אש, ואני עשיתי הכל ו... עד שהצלחתי להצית אש ועשיתי תה, ובכל פעם אני נכנסתי לבית ואמרתי לרבי ישראל, אני לא ידעתי שהוא ברסלב, אני ידעתי רק שהוא צדיק נסתר (סבא צוחק), אז אמרתי לו בלחש, בסוד, באוזן, אז אמרתי לו: "רבי ישראל... לא ידעתי, תדעו שאתם באתם לטבריה בשבילי, אני כך וכך, אני רוצה מאד לעבוד השם באמת, והיה עלי, ויש עלי מלחמות קשות, ואני מחפש, בכל ימי חיי אני מחפש מקום שידריכו אותי ואיר, ואירוי בי אור, אור השם, שאזכה לעבוד השם באמת, אז אתם באתם לטבריה בשבילי, ואני מבקש אתכם שלא תעזבו אותי!", ואני, אני ראיתי שהוא נרגש מאד, כי תפק כשירד מהחמור, הביא אותו השם יתברך אלי ושומע דיבורים כאלה (סבא צוחק), הוא, הוא, הוא היה צריך לנסוע קודם, אבל הוא כל זמן שלא היה לו בירור, שהוא צריך לנסוע לטבריה, לא רצה לזוז ממירון (סבא צוחק), נו, אוי וי, [רבי ישראל] אני מוכרח לנוח [עוד, עוד שתי דקות, אמרת שאני אזכיר לך, על הבני בית בגיל שלוש עשרה שרבו אתך, הבני בית שרבו אתך בגיל שלוש עשרה, בגיל שלוש עשרה] אה, שתזכיר אותי, כן, כן, כן, כן, זה היה לי מלחמה קשה מאד עם, עם, עם כל העיר, עם כל, עם כל, עם כל המשפחה, כולם רצו, האבא שלי [שתלמד מלאכה] כן, ואני אמרתי: "אני לא אלמוד מלאכה, רק תורה ויראת שמים!", זה, אני לא רוצה בשום אופן, והיה עלי מלחמה קשה, כי היה רחמנות גדול, הם אמרו: "אתה ת... האבא לא יכול לעבוד, הוא עיוור ועני, ואתה תזון את הבית, אתה ילד לאחר הבר מצוה, אתה יכול ללמוד, ללמוד מלאכה ולהרוויח על לחם בבית [ואתה לא תהיה רב, אתה לא תהיה רב, אין לך כשרונות] (סבא צוחק) [כן, אתה לא תהיה רב גדול, אין לך כשרונות אתה] ואני לא רציתי לשמוע, וכולם, כל העיר היה רחמנות גדול, גדול, "אתה נעשה בר מצוה, אתה צריך לעשות, ללמוד מלאכה, לזון את הבית", נו [אז מה אמרת להם?] אמרתי להם: "אני לא אלמוד שום מלאכה, בשום אופן בעולם", אז... כן, סיפרתי לרבי ישראל את זה, אז הוא נהנה, ראיתי הוא היה נהנה מאד מזה, השם יתברך הזמין לו נפש כזה, שהוא רוצה רק התורה תמיד [אז הם אמרו לך: "מה יהיה עם האשה? גם עם האשה לא תלמד?"] כן, כן, גם כן האשה, אז אמרתי: "תן לי אשה, אשה כזו שהיא, שתאכל גם כן לחם, לחם (סבא צוחק)" [אמרתי, שהשם יתן אשה כזו, שתאכל גם לחם ומים] כן (סבא צוחק), זה, זה... עוד לא סיפרתי כמו, כמו, כמו... בדיוק כמו שהיה, כי אי, אי אפשר לצייר המלחמה שהיה לי, שהיה לי בזה [עם מי?] ורבי ישראל שמע את זה, אני סיפרתי [אה, המלחמה עם ההורים] המלחמה עם ההורים, המשפחה וכל, וכל הידידים וכל העיר, כולם אמרו, שאני צריך ללמוד מלאכה, אני לא מסוגל להיות, להיות ראש ישיבה או רב (סבא צוחק) [אדמו"ר, אדמו"ר] אדמו"ר, אוי, אוי, אוי, הי, מזה רואים את, את רחמנות הבורא יתברך, לפני שבעים שנה, כשהיה ברסלב ממש אין, אין, אין, אין לתאר את גודל השפלות וה... היה על ברסלב, ואני עמדתי נגד אריות, נגד גדולי תורה ויראה, מפורסמים, וכולם אמרו: "ברסלב לא", רב מוטל, רב מוטל (מסלונים)... זה היה נסים גדולים, כל הגדולים שבטבריה והידידים, אני התפללתי עימם, וטבריה היא עיר קטנה והיכר, והכרתי כולם, וכולם אמרו: "ברסלב, הוא ברסלב, אוי וי, אוי וי" [הוא באזהרה] כן, ואני, השם יתברך, זכיתי בחסדי השם יתברך לטעום, לטעום טעם ברסלב, טעם של התבודדות, טעם של השתפכות הנפש (סבא צוחק), כן, וגם ראיתי בעיני את רבי ישראל, ראיתי מה זה ברסלב [מה ראיתי? מה?] ראיתי את התפילה שלו והעבודה שלו והשבת שלו, הדיבורים הקדושים שלו, הרצונות שלו, איך הוא, מה שהוא סבל בשבילי, מה שהוא סבל? הוא, הוא בא לטבריה ומצא את ישראל בער, אז הוא כבר שכח שיש לו משפחה בצפת, ושיש מירון, הכל השליך, הכל, רק ישראל בער (סבא צוחק), אוי וי, מה, מה, מה ש... מה שהיה, מעשה כזה זה, זה במיוחד, זה מיוחד דבר פלא כזה שאין, שאין דוגמתו [תספר, תספר] אוי, נו, אי אפשר לספר הכל...

...שאל, אחר כך הלכנו, הלכנו, הוא (רבי ישראל קרדונר) אמר לי הוא רוצה לבית, בית כנסת, נו, הלכתי אתו לבית כנסת, ועל הדרך דיברתי אתו וסיפרתי לו את הענין שלי, ה... כן, והוא שמע הכל, ואני רציתי לומר ויודי דברים לפניו ולא רצה לשמוע, הוא אמר אסור, שאסור, הוא, זה... אז הלכתי לבית הכנסת של חסידים... [מה אסור, מה אסור?] אה? [איזה דיבורים אסור?] [וידוי דברים, וידוי דברים] [אה, וידוי דברים] וידוי דברים [רצית לעשות לפניו ויודי והוא לא נתן לך] לא, רק זה לא, רק בכלליות לא ב... לא [הבנתי] כן [בכלליות] בכלליות, אז... ודיברתי אתו ובכיתי לפניו, כי רציתי מאד, ואני הרגשתי שיש אצלו רפואה, רפואות בשבילי, ושלא יעזבני, שלא, שלא יעזוב אותי, שלא ילך למירון (סבא צוחק), אז אני בכיתי בפניו ואמרתי, ביקשתי אותו, שלא יעזוב אותי, והוא שמע דבר כזה, וראיתי שהוא [התרגש] מרגש כל כך, כי ראה עין בעין [השגחת השם] שהשגחת השם יתברך שיבוא לטבריה, הוא בא לטבריה ישר מהחמור כשירד, ישר לביתי, ואחר כך הלכתי אתו לבית כנסת, והבתי כנסיות כולם היו סגורים, ולא ידעתי איפה המפתח, רק בית כנסת אחד שהיה בטבריה מתלמידי הבעל שם טוב, ומזקנו של רבינו הקדוש, רב נחמן הורודנקר, הרב קליסקר, כל הצדיקים הקדושים הם בנו בית כנסת על יד הים כדי שיטבלו בים ויתפללו ביום מתי שרוצים, שיהיה קרוב להים, אז הם בנו הבית הכנסת סמוך לים, והים בחורף שהיה הרבה גשמים, נתעלה הים ונכנס לבית כנסת הזו עד, עד חצי השולחנות, הים היה בבית הכנסת ולא יכלו להתפלל שמה, וזה הבית הכנסת היה פתוח, ועמדו השולחנות והכיסאות במים עד שירד, עד ש... עד חודש ניסן, עד שירד המים, אז אנחנו נכנסנו לבית כנסת הזו, ועלינו על שולחן ולמדנו תורה ז' מחלק ב' "כי מרחמם ינהגם", ולמד אתי התורה הזו כל הלילה, וזכיתי לזה שכל ימי חיי לא הרגשתי טעם תורה, טעם יראת שמים, טעם... כמו הלילה הזו שלמד אתי התורה הזו, התורה הקדושה הזו "כי מרחמם ינהגם", הי, אנחנו היינו בבית הכנסת כשהים היה שמה כל הלילה, ולא הרגשתי ש... אתה צריך לישון [היה לו נרות גם בסל] וגם היה לו נרות וגפרורים, שזה היה יקר הערך אם היה... והוא היה עשיר, והוא היה, היה לו נרות, והדליק נר ולמד אתי ב"ליקוטי מוהר"ן" עד קרוב לאור הבוקר, עד ששמעתי הקול בכיה של האמא שלי, שהיא בכתה מאד כמו אחרי נפטר, היא בכתה מאד: "אוי, בני, בני, בני ישראל בער, בני ישראל בער נאבד", (סבא צוחק), ואני שמעתי, אז אמרתי לרבי ישראל: "אוי וי, זה כבר אחרי חצות הלילה, אחרי... והאמא שלי מחפשת, מבקשת אותי", אז יצאתי מבית הכנסת והלכתי לאמא, והלכתי לאמא לפי הקול, אני הגעתי אליה, ואמרתי לה: "מה זה הבכייה?", אז היא אמרה: "מה זה עשית? איפה, איפה הלכת כל הלילה? על-כל-פנים אתה יודע עכשיו כל... צריכים לזרוק לאשפה כל הבצק, כל החלה וכל הלחם" (סבא צוחק), נו, ומהלילה הזו נעשה רעש בטבריה שהלילה הזה, הלילה הזה (סבא צוחק) [הלילה הזה מכל הלילות] נעשה ישראל בער ברסלב, כן [בר מצוה] היא סיפרה, השכנים מהסביבה, מהסביבה באו בבוקר, "מה זה היה הבכייה? מה? מה? מה זה?" [מה קרה פה?] מה קרה? אז היא סיפרה: "איש אחד קנה לחם, והלך אתו [כל הלילה] ונעלם, ולא חזר כל הלילה", ו... הם לא ידעו מי זה, אבל בבוקר שהלכתי לבית הכנסת ורבי ישראל היה בבית הכנסת ואני דיברתי אתו, אז אמרו: "נו, כבר נעשה מה שנעשה בלילה הזה" (סבא צוחק), הלילה הזה, אוי, אוי, אוי, אוי, אחר כך ביום ראשון הלכנו ליישיבה, הוא למד איתי, ולמדנו ספרי רבינו וגמרא ו"שולחן ערוך", פוסקים, נו, והם ראו, אוי וי, "ישראל בער, ישראל בער נעשה ברסלב, רבי ישראל קרדונר הוא...", נו, עמד עלי מחלוקת, מלחמה גדולה [תספר את הכל] והאבא והאמא והקרובי המשפחה וכל, וכל הישיבה וכולם [מה הם עשו?] אה? [מה הם עשו?] מה זה מחלוקת? מה? הם דיברו? צעקו? הריצו? מה עשו?], הם... אי אפשר לצייר [תצייר] ולשער, הם היה, היה להם רחמנות גדול, רק, רק זה אמרו: "אוי וי, ישראל בער נעשה ברסלב, ישראל בער נעשה ברסלב", נו, הם הלכו מהישיבה, הם הלכו

להורים, לאבא ולאמא, וסיפרו להם: "אתם יודעים? ישראל בער נעשה ברסלבר", אז אמר אבא: "אני לא דואג, אני מכיר את הבן שלי, הוא מקיים כיבוד אב, הוא, אפילו יראה שאני אשלח אותו לאש, אין, אין דוגמתו, אתם מכירים, הוא ירא שמים והוא מקיים כיבוד, מצוות כיבוד אב, אז אני... הוא יבוא מהישיבה, ואני יגיד לו שאני לא רוצה, אז הוא בוודאי לא יהיה ברסלבר, אין לי שום דאגה", אז הם, הם רעדו: "אתה לא יודע מה זה ברסלבר? הוא לא ישמע לך, אתה צריך מלחמה כבידה", אז הוא אמר: "אני לא דואג, אני מכיר את בני", אני באתי מהישיבה, אז אמר לי האבא: "אני שמעתי כולם מהישיבה, רב מוטל (מסלונים) וכולם באו ואמרו שאתה נעשית ברסלבר, תדע בני, רחם עלי, אני לא רוצה שתהיה ברסלבר, אני רוצה שתהיה איזה חסיד שאתה רוצה, אבל לא, רק, רק לא ברסלבר!", אז אני אמרתי לו: "אבא, אני, אני, אתה יודע, מכיר אותי, אני, אני מקיים כיבוד אב, בזה אני לא, לא אשמע לך", אה, אז הוא אמר: "הצדק אתם, הם אמרו שאני לא יודע מה זה ברסלבר", זה הפעם הראשון בחיי, פעם הראשון שאני שומע שאני לא, ש... לא, לא רוצה לקיים את דיבורו, אוי, אוי וי, אוי, מה שהיה אז? מה שהיה? מה שהיה? עכשיו אפשר לספר, הרב, הרב, ורב מוטל (מסלונים) וכל, וכל, וכל החסידים, כל... כל העיר היה כבר רותח... [מנחה] אה, מנחה, מנחה יוא, יוא... סיפרתי לך שרב מוטל (מסלונים) היה למדן גדול, והיה לו מידות טובות, הוא היה עניו, והיה לומד יומם ולילה, והוא היה אדם פלא, אדם נפלא מאד, והוא, אף-על-פי שאני הייתי ילד, היה לי מח חלש, אבל הוא אהב אותי, אני, התמימות שלי ואני, והרצונות הטובים שלי, הוא קירב אותי והרים אותי "מאשפות ירים אביון"...

הוא סיפור נפלא ונורא מאד, מי שמשים לב באמת, ובכן אמרתי: "שראוי וחשוב מאד לספר ולרשום כל מה שעבר עלי מיום שבאתי על דעתי", כי זה המשכה, מאז שבאתי על דעתי עד, עד שזכיתי להתקרב לרבינו הקדוש זה ענין המשך זה, זה מעשה [אחד, אחד זה דבר אחד] המעשה התחילה מאז [מילדות] אבל זה, זה נמשך וזה המשכה עכשיו, השם יתברך חנן אותי ונתן לי נפש כזה, שמיום שבאתי על דעתי, שהייתי עוד ילד קטן, היה לי, היה, היה לבי בוער מאד לעבודת השם ולהיות... לזכות ליראת שמים ואמונה, ושזכזה בכל, העיקר ההשתוקקות שלי ורצוני היה לנקות את עצמי מהבלי, מתאוות, מכל תאוות עולם הזה, רק לעבוד השם, אבל בוודאי כשהייתי ילד קטן לא ידעתי כלום, אבל הנפש, הנפש השתוקק מאד, אף-על-פי שלא ידעתי כלום, אבל הרצונות שלי ולבי, היה, היה בוער בלבי רק לעבודת השם, ולא, ולא לעסוק בעבודה, באיזה מלאכה או עבודה, האבא שלי היה כל ימיו עני גדול, ואחר כך נעשה עיור, ואני הייתי עוד ילד, ילד קטן, אוי וי, רבוננו של עולם, ואני היה לי געגועים לענות את נפשי, לעשות תעניתים מזמן שהייתי קטן עוד [באיזה גיל?] אה? [באיזה גיל?] באיזה גיל, שבע, שמונה שנים [היית עושה תעניתים בגיל שבע, שמונה?] אה? [היית עושה תעניתים בגיל שבע, שמונה?] לא, רק ערב ראש חודש או, או אלו, בזמן, בזמן ימי התשובה, אלו, ולמשל ערב ראש חודש רציתי להתענות, ואימי היה אמא מסורה מאד, ואי אפשר, היה לה צער גדול מאד, "מה זה אתך? אתה עוד ילד קטן, מה? אתה עושה תענית?", אז לא {סבלתי} לשמוע לה, ואני עשיתי תענית בכל ראש חודש חצי היום, אבל, אבל בחודש אלו? ערב ראש חודש אלו? כל היום!, ואני גרמתי צער גדול לאמא שלי על זה, על-כל-פנים עבר עלי עוד... זה ידוע שעל כל דבר שבקדושה מתגבר הבעל דבר, היה לי התגברות מאד של תאוות עולם הזה מצד אחד, ומצד שני אני הייתי ירא שמים וקצתי בחיי, לא, היה, מה... הרגשתי נעימות גדול, אוי, אוי וי זמיר, אז חיפשתי אנשי יראי השם, אנשי אמת בין החסידים, בין החסידים שאני נתגדלתי בניהם, כי אז לא ידעתי מרבינו הקדוש כלום, אז חיפשתי אצל... אף על פי שאני הייתי שייך לחסידות קרלין, אבל אני חשבתי, אולי אמצא בסלונים, אולי אמצא באיזה מקום אחר, אז אני מקושר ל... אני מקושר רק להשם יתברך, במקום שאני ארגיש, שאני אראה שעושה עלי פעולות, שמשלים עלי אור השם, יוא [רבי ישראל, יש לך ד"ש דרישת שלום] אה [מרבי נחמן מרוסיה] אה, נחמן? איך? [פגשתי אותו ב...] [תמשיך רבי ישראל, כן] נו, ואני חיפשתי אצל חסידי קרלין ואצל סלונים ועוד אנשים, למשל, היה, היה בטבריה איש אחד מפורסם עד היום שהוא היה, שמו היה רב, רב הירש, רב צבי ליטווק רונטל, רב צבי ליטווק רונטל [רב צבי ליטווק רונטל] והוא היה ירא שמים והוא למד הרבה ספרי מוסר, ו"ראשית" ו"ספר "ראשית חכמה" היה יודע בעל פה, והיה לומד בו בתמידות, והיה לומד בהתמדה גדולה הספר "ראשית חכמה", ואני חיפשתי מקום בשביל להדריך אותי, להאיר בו, להאיר בי יראת שמים ואמונה, אז נדבקתי בו, והוא נעשה רב בשבילי בלי כסף, הוא למד איתי "ראשית חכמה" ודיבר איתי ככה בעל פה, והיה קשר גדול בינינו [אבל אתה לא היית עושה התבודדות אז? לא ידעת התבודדות והדברים האלה?] ראיתי בספר "ראשית חכמה", ובשאר ספרי מוסר על גודל, על הגודל הכח של תפילה, בוודאי התפללתי להשם יתברך, אבל מענין התבודדות לא ידעתי, רק ידעתי שתפילה זה דבר גדול מאד, אז אמרתי תהלים הרבה, והתפילה שלי, בכל יום התפילה של, שלושה תפילות של יום, התפללתי בכוונה גדולה ובדביקות ויראת שמים. בטבריה היה איש אחד מחסידי... לא... איש אחד שהוא היה אדם כשר, ואהב יראי השם, אז הוא ראה את התפילה שלי, שהיא משונה מכל הילדים, הוא ראה שאני מתפלל בכוונה, ובדביקות ובאמת, בתמימות, אז מצאתי חן בעיניו [איך קראו לו?] רב יעקב קסיר [רב יעקב קסיר] יעקב קסיר, ככה שם המשפחה קסיר, הוא היה קמצן גדול אבל לי נתן בכל פעם, כמעט בכל יום, נתן לי מטבע, מטבע, אז זה היה מטבע חשובה, חשובה, ונתן לי באמצע התפילה שהתפללתי הביא לי, נתן לי בסתר, כדי שלא ירגישו שהוא נתן לי, אז אני הייתי ילד עני והיה לי רצון, רצון חזק שיהיה לי סידור שיהיה בו חצות ותהלים ומעמדות וכל, וכל שאר התפילות, יש סידור כזה, אבל סידור כזה עלה, עלה הרבה כסף, ואני לא היה לי כסף, אז לקחתי את המטבעות האלו, שהאיש הזה נתן לי, נתן לי בכל פעם, וקיבצתי ונתתי, לא נתתי לאבא, וקניתי בזה ספר, סידור שיש בו כל מיני תפילות שבעולם, חצות ותהלים ומעמדות וכל... והרבה תפילות, וזה היה אצלי כמו הון רב, זה הסידור היה חשוב אצלי, על-כל-פנים אני אקצר עד... לא [שום דבר שייקח שנה לא אכפת לי, לא בוער לאף אחד, אם עושים צריך לעשות עבודה מושלמת] כן, נו, אני, אני אתחיל לספר [לא] בזמן [לא], אל תמשיך, אל, לא בוער לאף אחד, זה לא רצים, יש זמן] נו, זה כבר, כבר כלול בהדיבורים האלו כבר כלול כמעט הכל [עוד לא] אני היה לי רצונות חזקים והיה לי מלחמות כבדות וחיפשתי מקום הצלה ולא... [ואחרי שקניתי את הסידור הזה? עשית חצות?] אחרי שקניתי הסידור הזה? לא בכל לילה, אבל היה לי רצונות חזקים לקום בחצות לילה ולקרא בתהלים, לפעמים קמתי, אבל אני זוכר שבטבריה היה אור חם מאד, וכל... והחום היה כל כך חזק ביום, עד שבליילה היה גם כן חם מאד, כי האבנים התחממו מהשמש, והיה חם גדול מאד, וכל העיר היו ישנים על הגגות, על הגג, ואני גם, גם כן, אבל אני קמתי כמה שעות לפני, לפני אור הבוקר, וירדתי מהגג אל הבית, והבית שלנו לא היה חלונות לא, לא... היה כמו מערה ואני ירדתי מהגג....

(סוף צד ב $1g = 1a$).

קסטה מס' G_2

צד א G_2

...אני זוכר שבטבריה היה אור חם מאד, וכל... והחום היה כל כך חזק ביום, עד שבליילה היה גם כן חם מאד, כי האבנים התחממו מהשמש, והיה חם גדול מאד, וכל העיר היו ישנים על הגגות, על הגג, ואני גם, גם כן, אבל אני קמתי כמה שעות לפני, לפני אור הבוקר, וירדתי מהגג אל הבית,

והבית שלנו לא היה חלונות לא, לא... היה כמו מערה ואני ירדתי מהגג, אחרי חצות הלילה האויר קצת יותר קריר, ואז עיקר השינה, עיקר, עיקר החיות, ואני אז ירדתי לחדר, והיה לנו מנורה קטנה מספר 2' [רבי ישראל, הכל, הכל מה שיש לי זה לא נורא, העיקר שאנחנו נצליח לעשות מה שאנחנו צריכים לעשות בעולם הזה, תמשיך] ה', ה', ה', ה', על-כל-פנים היה לי רב שהוא למד איתי "ראשית חכמה" ועוד ספרי מוסר [אחד החברים מברך ברכת "בורא פרי העץ"] אמן, ואני הייתי דבוק מאד ברב צבי, ברב צבי רוזנטל, קראו אותו... [רגע, רגע, בדקת? כן] קראו אותו רב צבי ליטווק, והשם המשפחה הוא רוזנטל, וגם כן מלבד הוא, היה לי עוד כמה רבנים, כי חיפשתי מאד עבודת השם באמת. אצל חסידי סלונים, סלונים, היה איש אחד קוראים... היה, היה זקן ותלמיד חכם וירא שמים ובעל מקובל, והוא היה איש זקן מאד, ואני, ואני הייתי עוסק אתו גם כן, גם כן שיקרב אותי להשם יתברך, והוא הטא אוזן, אוזן לכל הדיבורים שלי, והוא היה מתפלל מאד, שהוא ראה "מה זה? יש עוד ילדים כשרונים, לומדי תורה ויראי השם, ולא, ולא שומעים מאף אחד ש... שהוא סובל כל כך מהיצר הרע, נו, על-כל-פנים הוא קיבל אותי באהבה, והלכתי בכל... כמעט בכל לילה הלכתי לבית הכנסת, אחרי תפילת ערבית הלכתי לבית כנסת סלונים, והוא היה האחרון שהוא הלך מבית הכנסת, ואני והוא הלכנו ביחד, והוא היה גר כבר, קצת רחוק מהבית הכנסת, ואני הלכתי אתו לאט, לאט, עד שהגענו לביתו, ועל הדרך סיפרתי לו כל מה, כל הכאבים שלי, כל מה שעובר עלי, והוא רצה לעזור לי, אבל, אבל... הוא דיבר איתי מאמונה, בוודאי היה לי טובה, אבל שיהיה... שייקח לי מאתי, ש... שאיך עלי אור כזה, שאני הייתי צריך, לא היה לו, על-כל-פנים היה לי כמה, כמה מדריכים, מנהיגים שהם למדו איתי, ה', ה', עד שנעשיתי בר מצוה, אחרי הבר מצוה היה לי, קירב אותי, היה אחד, איש אחד שמו רב מוטל סלונניר, לעט זקנה נעשה אדמו"ר של סלונים, והוא קירב אותי מאד והוא לימד אותי זוהר וגמרא ומשניות, והוא היה הרב שלי, ואני ראיתי כמעט, כמעט... הרבה זמן בביתו, וראיתי שהוא, שהוא כל רגע הוא רק, רק לימוד התורה, רק... והוא היה ירא השם ומידות טובות, אני חשבתי שהוא מלאך השם צבאות, על רב מוטל (מסלונים), נו, אני חיפשתי מסירות נפש, וסיפרתי לפני כמה אנשים כל עוונותי, כל מה שעבר עלי, בשביל שרציתי לצאת מהבוץ ורציתי להשתנות, אז חשבתי אז אני אגלה את המחלה, אז ידעו וידע, ידע יותר לעזור לי, איך לעזור לי, על-כל-פנים עבר עלי מה שעבר עוד ועוד, ועוד, עד שנעשיתי, שנעשיתי בן שבע עשרה שנה, ואז התחיל השם יתברך לעשות עמי נסים ונפלאות, ראיתי השגחה של השם יתברך שהוא מרחם עלי ועוזר לי בכל... ועוזר לי בכל פעם, אוי וי. [תספר] על-כל-פנים אי אפשר לספר בפרט, פרט הכל [תספר] נו, אבל, אבל העיקר מה... איך אצליח, אתחיל לספר מה שעבר עלי, מה שהשם יתברך ריחם עלי וסיבב סיבות שאזכה להתקרב לרבינו הקדוש. יום אחד מצאתי ספר 'שמות', בלי כריכה, בלי התחלה, בלי סוף, 'שמות' בפח אשפה, אז לקחתי שלא יהיה לביזיון, לקחתי את הספר מהפח אשפה והלכתי... על מנת לזרוק אותו לגניזה, והלכתי מהחצר להגניזה, והגניזה היה בישיבה, נכנסתי לישיבה והלכתי לגניזה לזרוק את הספר, אז טרם שזרקתי את הספר, ראיתי שהשם הספר "השתפכות הנפש" [אני לא מבין זה היה ספר "שמות" או "השתפכות הנפש"?] אה? [זה היה "שמות", "שמות"?] לא, "השתפכות הנפש" [אז אתה אומר שזה היה ספר "שמות"?] לא [לא ספר עם שמות] לא, זה נקרא 'שמות', בלי כריכה [אה, זה נקרא 'שמות' לא, לא חשבתי "בראשית", "שמות"] אה, הספר היה לו, היה קרוע וכלי סוף, בלי כריכה, אז הלכתי לזרוק אותו לגניזה, כמו שעושים עם כל הספרים הקרועים ו... טרם שזרקתי בגניזה, ראיתי ששם הספר הוא "השתפכות הנפש", "השתפכות הנפש" זה עשה עלי רושם, אולי זה טוב בשבילי, התחלתי לקרוא בו, וראיתי שזה חסד מהשם יתברך, שזכיתי למצוא זה הספר, כי כל דיבור הוא, הוא היה בשבילי, נו, מזמן שמצאתי את הספר, הלכתי עם הספר, להתבודד עם הספר, והתפללתי כמו שכתוב שמה בשם רבינו איך להתבודד ואיך להתפלל, והלכתי בשדות, אף אחד לא ידע, כמו גניבה, אני גנבתי עצמי בשדות, והיה לי התבודדות וקראתי בהספר וקיימתי מה שכתוב שם, וראיתי פעם הראשון בחיי, שהכח של הספר הזה, שהכח של ההתבודדות, זה הורג כל המשחיתים, כל המזיקים, כל מיני מחלוקות, כל מיני מעשים, כל מיני תאוות, ראיתי עין בעין, שאחרי ההתבודדות, כשהזרתי לישיבה, הייתי כמו אדם חדש, הרגשתי בעצמי שאיפה, איפה הם כל, כל, כל המשחיתים? נהרגו (סבא צוחק), אז אני, אני היה לי הנהגה הזו כמעט בכל יום לצאת לשדה, לשדה עם הספר, והיה לי התבודדות, וראיתי נסים ונפלאות חדשות, אשר מיום שבאתי על דעתי לא ראיתי פלאות כאלה, זה היה המשך זמן, פעם אחד אני קראתי בתוך הספר, ואני לא ידעתי ממי זה, מאיזה... מי, מי הבעל המחבר של הספר, כי היה בלי הקדמה, בלי התחלה, בלי סוף, ולא, ולא ידעתי, ואני שמרתי את הספר, סגרתי אותו בתוך הארגז שלי, וכמעט בכל יום הלכתי לשדה עם הספר, וראיתי פלאות גדולות חד... שלא היה לי מעולם, ולא ידעתי ממי זה הספר, פעם אחת אני קראתי בספר בחדר שלי, ובא, ובא אלי חבר, {לאומר שם?} {לא, חבר} לא, חבר, חבר מחסידי קרלין [יוא] וראה שאני קורא בהתעוררות גדול בתוך הספר, אז הוא ראה שהספר, הוא ראה שזה "השתפכות הנפש" והוא ידע שזה מספר, ברסלב, אז אמר לי, זה החבר אמר לי: "בזה הספר אתה קורא?" או נדהמתי מאד ונכנסתי בכעס גדול ואמרתי לו: "זה הספר קודש קודש", מה אתה אומר", אז הוא אמר לי: "בהמה, אתה לא יודע מה שיש, אתה יודע, לא יודע כלום מה שיש בעולם, אז מספרי ברסלב, אסור לקרות בהם, מה? הרב וכל האדמו"רים וכל העולם מתנגדים על זה ואומרים שאסור, שאסור לקרוא בספרי ברסלב", אני שמעתי הפעם הראשון בחיי, שיש ברסלב בעולם ושאסור לקרוא בתוך הספרים, אז אמרתי לו: "אני לא שומע לכל העולם, לכל האדמו"רים, לכל האדמו"ר ונגד כל האדמו"רים, אז אתה לא בן אדם", אמרתי לו: "בשבילי זה טוב!", אז הוא אמר לי: "זה הספר שלי, אני רוצה את הספר", לא רציתי לתת לו, אמרתי לו: "אני זכיתי מן ההפקר בפח אשפה", אז הוא אמר לי: "זה הספר שלי ואני רוצה אותו, אני, אני לא צריך אותו, אני רוצה רק שאתה לא תקרא בו", אז הוא, הוא התגבר עלי ולקח ממני את הספר בכח, ונשארתי בלי הספר, ונשארתי בלי הספר, אבל שמעתי שיש חסידות בעולם ששמו "ברסלב", אז אני, אני נשארתי בלי הספר, אבל אני המשכתי להתבודד, והתפללתי להשם יתברך שירחם עלי, כמו שהתחיל לעזור לי ומצאתי את זה הספר, ואני יודע מה, מה, מה, מה, מה, מה, מה, מה שפעל עלי, אז בקשתי מהשם יתברך שיוזמן לי ספרי ברסלב וחסיד ברסלב (סבא צוחק), אני הגעתי לטבריה ולא יצאתי מטבריה, לא ידעתי, צפת היה קרוב לטבריה, וכל, וכולם נוסעים על מירון כמו באלול, בל"ג בעומר, ואני הייתי עני, לא היה לי כסף, לא נסעתי לצפת, אם הייתי נוסע לצפת, הייתי יודע אולי, בצפת היה חסידי ברסלב, אבל לא, אני לא ידעתי מחסידי ברסלב, אני בקשתי מהשם יתברך שיוזמן לי חסידי ברסלב, אני חשבתי אולי בירושלים, אולי נמצא בעולם באיזה מקום חסידי ברסלב, אז אני ביקשתי, וזה... עבר זמן רב, והשם יתברך קיבל תפילתי ושלח לי לטבריה את, את רבי ישראל קרדונר, הוא לא רצה לזוז ממירון [מי לא רצה לזוז ממירון?] רבי ישראל קרדונר [אה, אה] מה עשה הקדוש ברוך הוא? שלח לו מחלה על היד, על יד אחת, והכאבים היו כל כך גדול, שאי אפשר בדרך הטבע לסבול כאבים כאלה, ולא היה יכול לאומר חצות ולא להתפלל ולא ללמוד, רחמנות, אז רבי ישראל תלה את זה לא כמו העולם במקרה, רק הוא, הוא ידע באמונה שלימה שזה מהשם יתברך, והתחיל לחשוב: אולי רצון השם יתברך שישע לטבריה, כי בטבריה הקרירות לא כל כך גדולה, הקור לא כל כך גדול, אז, אז, אז לא יכאב לו כל כך המחלה, לא יכאב לו, לא יהיה לו כאבים גדולים כאלה ויהיה יכול לעבוד השם יתברך, אבל הוא היה מסופק, הוא לא ידע בבירור שצריך... שרצון הבורא הוא שילך לטבריה, אז הוא לא רצה לזוז, אף-על-פי ש... אבל הוא ראה שהכאבים מתגברים בכל פעם יותר, ואי אפשר לו, אז התבודד הרבה והתפלל הרבה להשם יתברך, שיאיר בדעתו הב... בירור גמור, אם רצון השם יתברך שייסע לטבריה, שידע בבירור שילך לטבריה, אז הוא התבודד הרבה על זה והתפלל הרבה על זה, ואחר כל אלה, פתח ספר "ליקוטי הלכות" ומצא בו שרצון הבורא יתברך שייסע לטבריה [באיזה עמוד הוא פתח את הספר?] אה? [באיזה עמוד הוא פתח את הספר] אינני יודע, הוא לא אמר לי [ברמז, זה לא כתוב בפירושו שייסע לטבריה, ברמז] כן, הספר היה, זה, זה, זה אני יודע, שהספר היה "יורה דעה" מהדפוס הראשון של, של רבי נתן, כי לא היה אז, אז כמו היום... ["יורה דעה" מהדפוס הראשון של רבי נתן] כן, אז מכיוון שכבר הוא ידע בבירור שרצון הבורא שילך לטבריה, אז היה "וישקם בבוקר", והלך ביום חמישי לטבריה, אה, בשעה זו שהוא רבי ישראל בא, בא ביום חמישי לטבריה, בשעה זו, זו, ביום ראשון התחלנו לאפות לחם למכירה, כי, כי הפרנסה שלנו היה טחינת קפה, ואז היה זמן המלחמה, אז, אז... [לא היה קפה] לא היה קפה ולא היה לנו שום, שום דבר בשבילי, בשביל פרנסה, אז הקרוב שלנו, קרוב משפחה, רב בנימין ברזל [רב בנימין ברזל] יוא, כן, הוא, הוא החזיק את האמא שלי, כמו האמא שלו, ואז האבא והאמא הם חשבו שנתחיל לאפות לחם, אבל מי יתן לנו

אפילו, אפילו קילו אחד לחם [קמח] קמח בשביל לאפות לחם? כי אנחנו, כולם ידעו שאנחנו עניים, אז הלכה לרב, רב בנימין ברזל, ואמר לה: "לא, על תפחדי, אני אגיד להשוכר של הקמח, שיתן לך שק, שני שקים, כמה, כמה קמח שאתה צריך", אז התחלנו... כן היה, התחלנו לאפות לחם ביום ראשון, והוא (רבי ישראל קרדונר) בא בשבוע זה ביום חמישי, והיה צריך לחם בשביל אכיל... בשביל סעודת לילה, וכשהוא ירד מהחמור, הוא היה, היה צריך לחם לאכול, אז הוא פגש [את בנימין ברזל] את רב בנימין ברזל, והוא ביקש אותו, שיראה לו איפה לקנות כיכר לחם, רב בנימין ברזל הוא היה כל... היה יודע שאנחנו התחלנו לאפות לחם, אז הביאו אותו אלינו, ואני... והשם יתברך סיבב סיבה, שאני הוצאתי... אנחנו היינו חמשה אחים בבית, והיה כו... כמעט כולם היו יותר מבוגרים ממני, והייתה השגחה שאני לקחתי את הכיכר לחם והוצאתי ונתתי לרבי ישראל, כשראיתי את רבי ישראל, הצורה שלו, אז חשבתי זה האיש הוא צדיק נסתר ואצלו אני אמצא מה שאני מחפש, אמונה ויראת שמים ו... אני חשבתי ככה, והוא נתן את היד בתוך הכיס והוציא כסף, לשלם לי בעד הלחם, ואני חושב את זה, אז הוא אמר, הוא נתן לי את הכסף ואמר לי: "אולי אפשר לאכול הלחם אצלכם בבית?", אז ראי... אז הרגשתי שהוא יודע את מחשבתי ורצוני, שאני רוצה שיהיה לי קשר אתו, אבל ראיתי שזה דבר רחוק, כי האבא לא יסכים על זה, לא מחמת שהוא לא, לא רוצה, כי אנחנו צריכים כבר בליל חמישי צריכים לאפות חלה ולחם ו... וצריכים לעשות לילה ולישון, וגם כן הבית קטנה ואין לנו בשביל אורח ל... מקום ש... לאכול, ואנחנו צריכים לעשות לילה, לשכב ו... והוא יבזה אותי, "מה אתה שואל שאלה כזו? אז אני, אבל אני בשביל... כי רציתי שיהיה לי קשר עם רבי ישראל, התחזקתי בכל הכח ואמרתי, "שיהיה מה שיהיה, אפילו יכה אותי ויבזה אותי, אני אשאל את האבא, יהיה מה שיהיה", אז שאלתי, והאבא ענה: "כן, כן, נשאר חלק, נשאר קצת תבשיל מהאכילה, אז תן לו, לחם לבד, הוא, הוא יאכל לחם לבד? אז תיתן לו", אז כבר ראיתי שזה השגחה מהשם יתברך למעלה מן הטבע, שיהיה לי קשר עם, עם הצדיק הקדוש הזה, וככה היה, הם עשו לילה, ברכו ברכת המזון וקריאת שמע, והם שכבו לישון, ואני... ורבי ישראל הוא ישב על, על, על מדריגה, מדריגה אחת של הבית, ונתתי לו לחם לאכול, כן, והוא עשה נטילת ידיים וברך את "המוציא...", וכששמעתי את הברכה ממנו "על נטילת ידיים" ו"המוציא...", ראיתי שזה נכון, זה צדיק נסתר, כי ברכה כזו עוד לא שמעתי, עוד לא שמעתי, אני גדלתי בין חסידים והם, והם לומדים תורה ויראי השם, אבל ברכה כזו לא שמעתי, וגם כן פנים, צורה כזו כמו שהיה לרבי ישראל, לא ראיתי, לא ראיתי, אז, אז נתתי לו את ה... מה שנשאר מהסעודה שלנו, כדי שאוכל, אכול את זה, אז הוא אמר לי: "אני לא אוכל שום דבר, רק לחם ותה", אבל תה לא היה לנו, ולא היה לנו מכונה, מכונת נפט, רק, היה... רק העשירים היה להם מכונת נפט, אבל עניים השתמשו בפחים, וזה מלאכה שצריכים לדעת איך, איך לעשות אש, ואני עשיתי הכל ו... עד שהצלחתי להצית אש ועשיתי תה, ובכל פעם אני נכנסתי לבית ואמרתי לרבי ישראל, אני לא ידעתי שהוא ברסלבר, אני ידעתי רק שהוא צדיק נסתר (סבא צוחק), אז אמרתי לו בלחש, בסוד, באוזן, אז אמרתי לו: "רבי ישראל... לא ידעתי, "תדעו שאתם באתם לטבריה בשבילי, אני כך וכך, אני רוצה מאד לעבוד השם באמת, והיה עלי, ויש עלי מלחמות קשות, ואני מחפש, בכל ימי חיי אני מחפש מקום שידריכו אותי ויאירו בי אור, אור השם, שאזכה לעבוד השם באמת, אז אתם באתם לטבריה בשבילי, ואני מבקש אתכם שלא תעזבו אותי!", ואני, אני ראיתי שהוא נרגש מאד, כי תכף כשירד מהחמור, הביא אותו השם יתברך אלי ושומע דיבורים כאלה (סבא צוחק), הוא, הוא, הוא היה צריך לנסוע קודם, אבל הוא כל זמן שלא היה לו ברור, שהוא צריך לנסוע לטבריה, לא רצה לזוז ממירון (סבא צוחק), נו, אוי וי... וגם ראיתי בעיני את רבי ישראל, ראיתי מה זה ברסלב [מה ראית? מה?], ראיתי את התפילה שלו והעבודה שלו והשבת שלו, הדיבורים הקדושים שלו, הרצונות שלו, איך הוא, מה שהוא סבל בשבילי, מה שהוא סבל? הוא, הוא בא לטבריה ומצא את ישראל בער, אז הוא כבר שכח שיש לו משפחה בצפת, ושיש מירון, הכל השליך, הכל, רק ישראל בער (סבא צוחק), אוי וי, מה, מה, מה... מה שהיה, מעשה כזה זה, זה במיוחד, זה מיוחד דבר פלא כזה שאין, שאין דוגמתו [תספר, תספר] אוי, נו, אי אפשר לספר הכל...

...שאלו, אחר כך הלכנו, הלכנו, הוא (רבי ישראל קרדונר) אמר לי הוא רוצה לבית, בית כנסת, נו, הלכתי אתו לבית כנסת, ועל הדרך דיברתי אתו וסיפרתי לו את הענין שלי, ה... כן, והוא שמע הכל, ואני רציתי לומר ויידו דברים לפניו ולא רצה לשמוע, הוא אמר אסור, שאסור, הוא... אז הלכתי לבית הכנסת של חסידים... [מה אסור, מה אסור?] אה? [איזה דיבורים אסור?] [ווידי דברים, ווידי דברים] [אה, ווידי דברים] ויידו דברים [רצית לעשות לפניו ויידו והוא לא נתן לך] לא, רק זה לא, רק בכללית לא ב... לא [הבנתני] כן [בכללית] בכללית, אז... ודיברתי אתו ובכיתי לפניו, כי רציתי מאד, ואני הרגשתי שיש אצלו רפואה, רפואות בשבילי, ושלא יעזבני, שלא, שלא יעזוב אותי, שלא ילך למירון (סבא צוחק), אז אני בכיתי בפניו ואמרתי, ביקשתי אותו, שלא יעזוב אותי, והוא שמע דבר כזה, וראיתי שהוא [התרגש] מרוגש כל כך, כי ראה עין בעין [השגחת השם] את השגחת השם יתברך שיבוא לטבריה, הוא בא לטבריה ישר מהחמור כשירד, ישר לביתי, ואחר כך הלכתי אתו לבית כנסת, והבתי כנסת כולם היו סגורים, ולא ידעתי איפה המפתח, רק בית כנסת אחד שהיה בטבריה מתלמידי הבעל שם טוב, ומקונו של רבינו הקדוש, רב חנן הורודנקר, הרב קליסקר, כל הצדיקים הקדושים הם בנו בית כנסת על יד הים כדי שיטבלו בים ויתפללו ביום מתי שרוצים, שיהיה קרוב להים, אז הם בנו הבית הכנסת סמוך לים, והים בחורף שהיה הרבה גשמים, נתעלה הים ונכנס לבית כנסת הזה עד, עד חצי השולחנות, הים היה בבית הכנסת ולא יכלו להתפלל שמה, וזה הבית הכנסת היה פתוח, ועמדו השולחנות והכיסאות במים עד שירד, עד ש... עד חודש ניסן, עד שירד המים, אז אנחנו נכנסנו לבית כנסת הזה, ועלינו על שולחן ולמדנו תורה ז' מחלק ב' "כי מרחמם ינהגם", ולמד איתי התורה הזו כל הלילה, וזכיתי לזה שכל ימי חיי לא הרגשתי טעם תורה, טעם יראת שמים, טעם... כמו הלילה הזה שלמד איתי התורה הזו, התורה הקדושה הזו "כי מרחמם ינהגם", ה', אנחנו היינו בבית הכנסת כשהים היה שמה כל הלילה, ולא הרגשתי ש... אתה צריך לישון [היה לו נרות גם בסל] וגם היה לו נרות וגפרורים, שזה היה יקר הערך אם היה... והוא היה עשיר, והוא היה, היה לו נרות, והדליק נר ולמד איתי ב"ליקוטי מוהר"ן" עד קרוב לאור הבוקר, עד ששמעתי הקול בכיה של האמא שלי, שהיא בכתה מאד כמו אחרי נפטר, היא בכתה מאד: "אוי, בני, בני, בני ישראל בער, בני ישראל בער נאבד, נאבד" (סבא צוחק), ואני שמעתי, אז אמרתי לרבי ישראל (קרדונר): "אוי וי, זה כבר אחרי חצות הלילה, אחרי... והאמא שלי מחפשת, מבקשת אותי", אז יצאתי מבית הכנסת והלכתי לאמא, והלכתי לאמא לפי הקול, אני הגעתי אליה, ואמרתי לה: "מה זה הבכיה?", אז היא אמרה: "מה זה עשית? איפה, איפה הלכת כל הלילה? על-כל-פנים אתה יודע עכשיו כל... צריכים לזרוק לאשפה כל הבצק, כל החלה וכל הלחם" (סבא צוחק), נו, ומהלילה הזה נעשה רעש בטבריה שהלילה הזה, הלילה הזה (סבא צוחק) [הלילה הזה מכל הלילות] נעשה ישראל בער ברסלבר, כן [בר מצוה] היא סיפרה, השכנים מהסביבה, מהסביבה באו בבוקר, "מה זה היה הבכיה? מה? מה? מה זה?" [מה קרה פה?] מה קרה? אז היא סיפרה: "איש אחד קנה לחם, והלך אתו [כל הלילה] ונעלם, ולא חזר כל הלילה", ו... הם לא ידעו מי זה, אבל בבוקר שהלכתי לבית הכנסת ורבי ישראל היה בבית הכנסת ואני דיברתי אתו, אז אמרו: "נו, כבר, כבר נעשה מה שנעשה בלילה הזה" (סבא צוחק), הלילה הזה, אוי, אוי, אוי, אוי, אחר כך ביום ראשון הלכנו ליישיבה, הוא למד איתי, ולמדנו ספרי רבינו וגמרא ו"שולחן ערוך", פוסקים, נו, והם ראו, אוי וי, "ישראל בער, ישראל בער נעשה ברסלבר, רבי ישראל קרדונר הוא...", נו, עמד עלי מחלוקת, מלחמה גדולה [תספר את הכל] והאבא והאמא והקרובי המשפחה וכל, וכל הישיבה וכולם [מה הם עשו?] אה? [מה הם עשו? מה זה מחלוקת? מה? הם דיברו? צעקו? הרביצו? מה עשו?] ה', הם... אי אפשר לצייר [תצייר] ולשער, הם היה, היה להם רחמנות גדול, רק, רק זה אמרו: "אוי וי, ישראל בער נעשה ברסלבר, ישראל בער נעשה ברסלבר", נו, הם הלכו מהישיבה, הם הלכו להורים, לאבא ולאמא, וסיפרו להם: "אתם יודעים? ישראל בער נעשה ברסלבר", אז אמר אבא: "אני לא דואג, אני מכיר את הבן שלי, הוא מקיים כיבוד אב, הוא, אפילו יראה שאני אשלח אותו לאש, אין, אין דוגמתו, אתם מכירים, הוא ירא שמים והוא מקיים כיבוד, מצוות כיבוד אב, אז אני... הוא יבוא מהישיבה, ואני יגיד לו שאני לא רוצה, אז הוא בוודאי לא יהיה ברסלבר, אין לי שום דאגה", אז הם, הם רעדו: "אתה לא יודע מה זה ברסלב? הוא לא ישמע לך, אתה צריך מלחמה כבידה", אז הוא אמר: "אני לא דואג, אני מכיר את בני", אני באתי מהישיבה, אז אמר לי האבא: "אני שמעתי כולם מהישיבה, רב מוטל (מסלונים) וכולם באו ואמרו שאתה נעשית ברסלבר, תדע בני, רחם עלי, אני לא רוצה שתהיה ברסלבר, אני רוצה שתהיה איוה חסיד שאתה רוצה, אבל לא, רק, רק לא ברסלב!", אז אני אמרתי לו: "אבא, אני, אתה יודע, מכיר אותי, אני, אני מקיים

כיבוד אב, בזה אני לא, לא אשמע לך", אה, אז הוא אמר: "הצדק אתם, הם אמרו שאני לא יודע מה זה ברסלב", זה הפעם הראשון בחיי, פעם הראשון שאני שומע שאני לא, ש... לא, לא רוצה לקיים את דיבורו, אוי, אוי וי, אוי, מה שהיה אז? מה שהיה? מה שהיה? עכשיו אפשר לספר, הרב, הרב, רוב מוטל וכל, וכל, וכל החסידים, כל ה... כל העיר היה כבר רותח... [מנחה] אה, מנחה, מנחה יוא, יוא... [זה יהיה סעודה גדולה, סעודת מלך הלילה] אנחנו נוכל לילך וניקח דולרים (סבא צוחק) [יש לי קצת]...

[כל החיים הוא רקד והיה שמח פעם והלך] [סבא, תנגנו איזה ניגון?] כן, כן תשיר [החברים וסבא שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק)] [סבא, אתם סיפרתם לי שציפורה הלכה וראתה אתכם עם שזר, עם הנשיא שזר] נו [מת? באיזה חתונה?] [בחתונה כן, כן] [או בבית חולים, בבית חולים?] [גם בבית חולים הייתי אתו] בבית חולים אתה הייתה אתו [כן, הייתי אתו נכון] בזמן (לא מבין) [מה היה שמה?] [אנחנו, האחות אמרה: "אי אפשר להיכנס", אז אבא אומר לה: "תיכנסו תגידו, שרבי ישראל בער נמצא", והיא נכנסה והיא אמרה: "תכף, תכף להכניס אותו, והוא נכנס בפנים, והוא חיבק את אבא והוא נתן לו נשיקה ביד, והוא שיבח, ככה חיבק אותו, ניתן לו שהוא יודה לחיים, כן] [הוא חיבק אותו ונתן לו נשיקה ביד בבית חולים, (מסלונים) שזר] [בבית חולים, והוא אמר: "אוי, אתה באת מהשמים, אני זוכרת, מהשמים באת, עכשיו אני מרגיש כבר יותר טוב, אני כבר מרגיש יותר טוב, בא תשב, תודה רבה שבאת, נו, תספר לי משהו, תספר לי", כן, ככה הוא אמר לך? תספר לי, תספר] [היא אמרה, שהוא אמר לך: "תספר לי משהו"] ["איזה סיפור, איזה סיפור מהרבי תספר, תספר סיפור מהרבי", ואבא התיישב על ידו, וכשהוא סיפר אני כבר הלכתי, אבל ראיתי איזה אהבה הייתה לו לאבא, ואיך שהוא חיבק אותו ונישק לו ביד, והוא אמר לו: "עכשיו אני כבר מרגיש יותר טוב, אחר כך הוא אמר לו עכשיו אתה תספר לי סיפור מהרבי"] [סבא צוחק] [ובפעם אחרת ראית אותו ב... [בפעם אחרת בחתונה] [בחתונה] [הוא בה לפני חתונה, אבא, הוא בה אלינו הביתה לפני חתונה של פנחס, אז הוא בה הביתה והוא אמר לנו: "שהוא לא שמע מאבא", הוא קיבל הזמנה והוא בה, ואיפה אבא? אבא לא היה בבית] לא [אתה זוכר? אני זוכרת את זה בדיוק] כן, הוא נכנס... [אז, ועלה את כל הקומות, אז אמא מאד ביקשה שהוא ישב, אז הוא ישב קצת ונח, אבל הוא אומר: "שיש לו הרבה עניינים לסדר בתל-אביב, הוא יבוא לחתונה בערב, אבל..."] אז אמא נתנה לו משהו לשות, והוא אמר: "את לא יודעת במה את זכית", הוא אמר לה: "את לא יודעת איזה צדיק יש לך, איזה בן אדם יש לך, איזה, איזה אדם, זה לא אדם, הוא אומר, זה משהו שנולד מהשמים", ככה הוא אמר לה: "את יודעת? הוא שאל אותה, מי זה בעלך? את יודעת מי זה בעלך? אני יכול להגיד לך מי זה בעלך", וככה הוא כל הזמן דיבר על אמא, ואחר כך הוא מיהר ללכת, הוא גמר לשותות והוא הלך, ובלילה הוא בה לחתונה, ואבא והדוד שלי, ברוך, הם רקדו עם... אתה זוכר? שאתה עם, עם אונדרייט רקדתם?] [אתם עם אונדרייט, אונדרייט] פנחס [אונדרייט, היה אחד אונדרייט] אונדרייט [המחותן שלו] [המחותן, המחותן, אונדרייט] המחותן [אתה רקדת אתו, יש לי תמונה] יוא, יוא [אתה רקדת] [עשיתם ריקוד ביחד בחתונה של פנחס] אה [וברוך, יש לי את התמונה שהוא עומד והוא מוחה כפיים, והנשיא עומד מאושר, הוא עומד ומסתכל ומאושר] [והנשיא מדינה הסתכל על ההצגה, איך אתה רוקד ריקוד לפני...] [סבא צוחק] [איך הוא רקד] [בחתונה של פנחס, והוא היה מאושר, הנשיא שזר היה מסתכל] [הוא פשוט לא הבין, איך אדם כזה... רואים את הדוד שלי עומד ובאוושר גדול ככה, יש לי את התמונה] הוא היה, הוא אמר לי: "שלא היה לו שום דרך לבוא על החתונה" [כן] כי היה אז כמה עניינים קשים מאד [כן, מדיניים, כן] והסוכנות, וגולדמן היה באסיפה [כן, כן] והוא לא היה יכול ללכת [כן] גולדמן אמר: "אי אפשר ללכת עכשיו", הוא אמר: "שזה..." [סבא צוחק] [אז הוא אמר לאמא, שדרכו הראשונה הוא צריך לעשות דרך אבא, הוא בה עם הנהג, הביא אותו, הוא עלה ארבע קומות קשות, אצלנו היו איזה, שישים וכמה מדריגות, נכון? אבא, בבניין איפה שאתה גרת קודם] [איפה? בגבעת שאול?] [כן, אז בתל-אביב היה אולי שישים וכמה מדריגות, נכון?] [בתל-אביב היה הרבה מדריגות?] הו, הוא היה לו נסים, כן, [הוא עלה] [אז הוא עלה את כל המדריגות, באמת הוא בה, אז אמא כל כך... אז היא מהר מאד עשתה לו לשותות וביקשה אותו לשבת וישב, והוא האמת לא היו לו מילים, לא היו לו מילים, הוא אומר: "אני ידעתי שאני יבוא פה, אני יבוא הנה, ואני הולך אני מצליח", אבל איך הוא אמר לאמא: "את לא יודעת... [אם אני בה לפה] [אני בא, ואחר כך אני מצליח, אני אצליח, אני זוכרת את זה כמו מילה במילה, אבל אתו זה היה... גם אחותו, אחותו שלי, של (מסלונים) שזר, מאד אהבה את אבא, זה היה בשבילה, הוא אומר: "שהוא נותן לו את כל ההצלחה בחיים מאד שהוא הכיר אותו הולך לו", ואז הוא נעשה נשיא, הוא אומר: "שהוא בה אבא ושאל אותה כנראה שהוא, מה אתה אומר הוא יהיה נשיא?", אחותו שאלה אותך] כן [אם שזר, אתה אמרת: "כן, בטח, אמרת שפתחת את הספר, וזה היה בדיוק כתוב בקשר...]]

(סוף צד א 2 a b, g = 1)

צד ב 2 G

[כשפתחת את הספר, וזה היה בדיוק כתוב בקשר לנשיא, לא? אה? כן, הוא פתח את זה, אני זוכרת את זה שהוא אמר שהוא פתח, והוא אמר ש...] אני חושב שיצחק [נו] יש לו התמונה שלי ושל (מסלונים) שזר [עם החתימה?] עם החתימה, כן [אז זה אני לא יודעת] כן, כן, הוא אצלו [לי אין, לי יש מה שאתה נתת, אני שלחתי לך לארצות הברית את התמונה, מי בה לקחת אצלי את התמונה? ולקחתה את זה, ושם גם הייתה חתימה והיא איננה, ושני מכתבים היו לי מאבא, שלושה מכתבים אורגנילי, הביא לי אותם והוא לקח לי אותם, ואת המכתב הזה שהוא כתב על אמא, וזה כל כך נוגע לי ללב, אתה לא יכול לתאר לך, הוא כתב, כשאמא נפטרה הוא כתב לשזר מכתב] עכשיו אנחנו הולכים [אז המכתב הזה הוא אצלי] אנחנו רוצים להפיץ את הספר "אב" הנחל" [אבל מאיפה תיקחו את המכתבים?] [כן המכתבים] [קודם כל המכתבים שכבר קיימים] [כן, טוב] [אחרי זה נוסף מה שאפשר לקבל] [יש, יש ב"אב" הנחל" אולי קצת שינוי שמה, אבל זה המכתב שאבא כתב, כשאמא נפטרה, כמה שהוא שבור ורצוף, הוא כותב לשזר מכתבים, אז פגשתי אחר כך את שזר, וגם כי היה חולה והיו מביאים אותו לבית חולים מדי פעם לטיפול, אז הוא אמר לי: "הוא הולך להדפיס את הספר", הוא אומר: "אבל מכתב כזה, אפילו אחד הסופרים הכי... שהוא קרא בימי חייו ספרים", הוא אומר, אבל מכתב כזה הוא לא קרא, על זה שהוא קרא על אמא, שהוא כתב אליו, זה ממש... לא שזה שבר את אבא, זה שבר לו את הלב, הוא אומר צורת הכתיבה שלו, שהיא ממש יפה, הוא אומר, (לא מבין) הוא היה רואה אותו היה מחבק אותו, היה מחבק אותו, אז הוא נישק לו את היד] [סבא, סבא, אתם אמרתם לי, שהנשיא שזר פעם הייתם, הייתם במשרד שלו בבית הנשיא, הוא אמר שהכסא הזה לא בשבילו, הכסא של הנשיא, שהוא לא ראו, אתם ראוים לכסא של הנשיא, שהוא אמר: "אני לא ראו", אתם תשבו על הכסא שלו כן?] [סבא צוחק] [אני יגיד לך פשוט מאד החוקרים הצטרכו לעלות למעלה...] [בסדר, אנחנו ניקח, אנחנו ניקח את ציפורה בחזרה לבניין, היא רוצה לחזור, בסדר?] טוב, טוב, טוב (סבא צוחק)...

[סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן" את זוכרת את הניגון הזה?] (סבא צוחק) [הו, אבא, אבא...] כל הלילה הניגון הזה [אבא, אבא, אצלינו שרים את הניגון הזה] אה? [בליל שישין] נו [אנחנו שרים את הניגון הזה] כן? [כן] כל שבת? (סבא צוחק) [אורי, אורי שר הכל, אנחנו שרים "אסדר לסעודתה" בשבת, ו"אשת חיל" שלך] כן? [כן] (סבא צוחק) [אצלנו בבית אוהבים את המנגינות שלך, אורי כל המנגינות, אורי זה ברסלב חסיד] כן? (סבא צוחק) [הוא כל כך אוהב, ואצלו בחדר יש גם הספרים שלך] יש? [הספרים שלך] הספרים שלי [כן הוא קורא הרבה, ושמאל קורא לו: "איפה הברסלבר?"] יוא, הוא מה קורא [הוא קורא לו:

"ברסלב" את מי? את אורי? [שמואל קורא את אורי] את אורי (סבא צוחק) [כשהוא בא הביתה, יש תקליט של הברסלב חסיד שהוא שר את המנגינות, אז כל הזמן שומע את המנגינה, יש... אתה יודע את זה] כן, כן, אבל אם... [אבא, אם יהיה משהו, אני באה אילך בעזרת השם, אבל ברוך השם הכל כבר עכשיו בסדר] [שלום, סבא] שלום, שלום [מה שלומך?] ברוך השם [סבא] יוא [אנחנו הגענו שלוש שעות אחרי שזה, הדבר קרה] כן [כן, זה קרה בשש וחצי בבוקר, אנחנו בתשע וחצי כבר היינו שם, זה היה השגחה פרטית גדולה, לקחנו את שמואל לאוניברסיטה] אבל, אבל עכשיו בטוחים שהילד שלהם הם... [לא, לא נותנים להיכנס אל הבניין] לא נותנים להיכנס [עוד לא] נו, שיגמור [אז אמרתי לציפורה] שמה? [אמרתי לציפורה, שאני יכול לחיות אצל ראובן, ולהיכנס כל הזמן] כן [אני לא צריך להיות פה, אני יכול להיות אצל ראובן ולבוא לבקר] כן [עד ש... כן, כן, כן, היא נמצאת פה] יש פה מקום? [יש פה הרבה מקום] עד, עד שיתקנו [כן, אני יכול להיות אצל ראובן, אישתו אמרה לי מתי שאני רוצה אני יכול להיות אצלך] אתה רואה, כאילו... אתה? [כן] יש מקום בשבילך ובשבילם [אבל אם הם רוצים פרטיות, להיות משפחה, אני יכול להיות אצל ראובן ולבוא לבקר מתי שאתם צריכים אותי, אין בעיה] (סבא צוחק) איפה היא? [בשירותים] אה אוי, אוי, אוי [סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן"] (סבא צוחק)...

כי כשרואים פלאות כאלה, מעשיות כאלה, שיחות כאלה, הם, הם מרגישים שהם חמורים, כן (סבא צוחק), שהעיקר הישועה רבי נחמן, מעשיות כאלה עוד לא היה בעולם, ואין, אין, לא, כזה [אין], מעשיות כאלה (סבא צוחק) של "בעל תפילה", ושבוע, ו"שבוע בעטלירס", מה? וכל, וכל מעשה וכל סיפור זה, זה כל דיבור הוא, הוא, הוא קבלה חדשה שלא נתגלה עדיין בעולם, סודות התורה כאלו שעדיין לא היה בעולם, וכולם, כל זה בשבילנו, אנחנו חולים כאלו, אנחנו צריכים רפואות כאלו חדשים, שאנחנו, ש (סבא צוחק)... שרק רבינו, על-כל-פנים אנחנו צריכים להתחזק לא ליפול, ולהתחדש ולהתחזק וללמוד ספרי רבינו תמיד, לא בשביל בקיאות, רק בשביל לעבוד השם בזה, כן, אם כל תורה, מכל מעשה, מכל שיחה מרבינו, זה, זה שורש של כל התורה, כן, זה לא אנחנו אומרים זה, רבינו הקדוש גילה את זה, ואם הוא אמר, אז "הלכתי כרב נחמן והלכתי כרב נחמן והלכתי כנחמני" (סבא צוחק), הוא, הוא אמר, הוא גילה את זה, כן, הוא ידע שאנחנו אין לנו שום מקום שיוכל לעזור לנו, רק, רק הוא בעצמו (סבא צוחק), רבי, הרבי הוא אמת "ראש בני ישראל", הבעל הבית שלנו, הבעל הבית של העולם, של כל העולם, והוא הוריד וגילה בעולם חכמה כזה שעדיין לא נתגלה בעולם, "כולם בחכמה עשית", אוי, חכמה כזה שעדיין לא היה בעולם, חכמה קדושה כזה, קדושה עליונה כזה עדיין לא נתגלה בעולם, רבינו והאר"י הקדוש הוא אומר שהמשיח יהיה יותר גדול ממשה רבינו ומכל הצדיקים, אתה ראת את זה? [לא] כן, כן, זה בכתבי, ב"כתבי האר"י הקדוש", כן (סבא צוחק), אנחנו צריכים למסור נפשנו לצאת מהעוונות, העיקר הייסורים והעיקר הצער... זה אין, אין יסורים יותר גדול מעוון, זה לא שייך לישראל, רק להגויים, העוונות, תאוות, זה רק להגויים, אנחנו "אשר בחר בנו מכל העמים" (סבא צוחק), ואנחנו... עכשיו זמן, זמן קירבת הגאולה, כן, אז... ורואים, רואים אנחנו איך שהעולם שמשוקע כל כך בהתאוות, ורבינו כותב ההפך, הם כולם כל העולם ממשיכים עצמם לרבינו הקדוש, כל החילונים וכל... "רבי נחמן, רבי נחמן, רבי נחמן", כן (סבא צוחק), הם היו צריכים לברוח [מה?] הם היו צריכים להתרחק, מה, מה זה? הוא אומר שהעיקר כסף זה כלום, כבוד זה כלום, רק לעבוד השם? (סבא צוחק), היו צריכים כולם להתרחק, לברוח, כן, והם כולם מעריכים אותו ואוהבים אותו הוא... ואומרים: "רק רבי נחמן!" (סבא צוחק) [ככה אומרים החילונים?] אה? [ככה אומרים החילונים?] כן!, זה, זה דבר ידוע ומפורסם, כן, כל העולם, כל... הם אומרים שצריכים, צריכים לחקור המעשיות, לראות מה שזה, מה? מעשיות כאלה, עוד לא היה בעולם, וגם כן התורות והשיחות של רבינו, זה עניינים פלאות כאלה, עניינים פלאות כאלה שעדיין לא נתגלה בעולם, והכל בשבילנו, בשביל אנחנו צריכים לצאת מבית האסורים, מ... אנחנו צריכים, אנחנו משוקעים {במה שמשוקעים}, וצריכים לצאת מכל זה, כן, שום דבר לא יכול לעזור לנו, רק רבינו רבי נחמן (סבא צוחק), כל דיבור ודיבור שהוא גילה, הוא כל תקוותנו וכל חיותנו וכל חיות של כל העולם (סבא צוחק). אוי, אם היינו זוכים, היינו יכולים להיות, להתחדש ולהיות בני אדם, לא כמו העולם עכשיו, זה לא עולם, זה לא בני אדם, זה מין בהמות שהולכים על, על שני רגליים, העיקר החכמה היא, היא התורה והצדיק האמת, לא כמו שאנחנו חושבים, אם אנחנו לומדים, יכולים ללמוד, יש בתורה שני, שני סמים, סם, סם חיים, וסם מוות, יכולים ללמוד, להיות למדן גדול, וללמוד להפך, כן, בלי... כן, בלי הצדיק (סבא צוחק), כן, מה שזה, זה ממש, נו, נו, יבוא זמן, כן, כל זמן שרבינו הקדוש נתפרסם יותר בעולם, אז זה התקרבות הגאולה! יש ב"ספר המידות" אומר רבינו: "ביאת המשיח תלוי בקירבת הצדיקים!", בהתקרבות לצדיקים, מי זה הצדיקים? רבינו הקדוש ואנשיו! כן, זהו (סבא צוחק), אוי, מה שזה? אוי, אוי, על-כל-פנים אנחנו צריכים לבטל דעתנו לגמרי נגד רבינו, נגד רבינו הקדוש, נגד התורה, כן, ולמסור נפשנו לקיים התורה ולהכניס לתורה ולהכניס אמונה, כן, לא, לא להסתכל על העולם, על... כל העולם הוא, הוא עולם כזה היום ש... עולם של, של משוגעים, של רשעים, של... עולם כזה, אבל יש כבר מתקן שיוכל לעזור, שיוכל להוציא, כן, אז הרפואה והישועה הוא רק רבינו "ראש בני ישראל" הרב", רבינו, הוא הרבי של כל ישראל, "ראש בני ישראל" ראשי תבואת רב", כן, כן, מה זה רבי? הוא מלמד את התינוק כמו... אם, אם הילד, הוא מודיע לו מה, מה זה 'פתח' ומה זה 'קמץ' ומה זה 'בראשית', ומה זה 'גמרא' הוא, הוא, הוא מפתח אותו ומכניס בו רוח נשמה חדשה (סבא צוחק) [אחד החברים מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו"] אמן, מתי באת? היום? [יום ראשון] אה? [בלילה יום ראשון] היום? [יום ראשון בלילה] אתמול, אה, אנחנו צריכים להיות גיבורים, גיבורי המלחמה, להתגבר על כל, על כל... לא להסתכל על כל העולם, רק מה, רק מה שאנחנו זוכים להרגיש את לבבו איזה דיבור מרבינו, נו, יוא, אין לך מנורה? [יש נורה, אבל זה לא...] אה [אני יעשה אחד אחר] אה, אולי תקרא את השכן? [כן, הוא לא בבית] אה? [הוא לא בבית, הלכתי] הוא לא בבית [הוא יבוא יותר מאוחר, אישתו תגיד לו] אה, אוי, אוי, העיקר אנחנו צריכים לבטל חכמתנו ודעתנו ושכלנו, לבטל לגמרי, רבינו הקדוש אמר: "הוא השורש והעיקר של התורה, של אמונה, של כל חיותנו, זהו, וזה יהיה (סבא צוחק), אנחנו לא, אני זוכר שהיה איסור ללמוד בספרי ברסלב (סבא צוחק), פחדו לנגוע בספר ברסלב, אני ראיתי את זה, כן, וברוך השם היום יכולים ללמוד בכל מקום (סבא צוחק), זה, זה סימנים על הגאולה (סבא צוחק) [אני רציתי לשאול, מי שהוא לומד כל היום תורה, מי שהוא לומד כל היום תורה, כמה שעות צריך ללמוד לרבינו? יש שעות, או יש ...] מי שהוא מחפש אמת, השם יתברך מאיר לו הכל מה שהוא צריך, שיעשה הכל מה שהוא צריך, כן (סבא צוחק), אני ראיתי שיש בעולם גבורה כזה, שאני ישבתי בישיבה ולמדתי בישיבה ספרי ברסלב "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי תפילות" ותהלים, וראיתי שאין פחד, אני הייתי יחיד, והם לא... אני כולם מתנגדים ורודפים, ואני היה לי גבורה כזה שאני בעולם, הם התפלאו מאד, איך אני מחזיק מעמד, וגם כן האדם, אם האדם מחפש אמת, אז הוא זוכה, השם יתברך פותח את עיניו והוא רואה אמת ויודע איך להתנהג, איך... מה לעשות, איך לתקן הכל ואיך לחזור להשם יתברך ולתורה, לאמונה, לאמת, זה... כל העולם הולכים, רצים (סבא צוחק) והולכים, מסתובבים, אבל זה לא, לא בני אדם, בני אדם יש לו ידיים ורגליים ופה, כן הכל, וזה מין, מין בהמות כאלו, כן, כך אומר רבינו הקדוש (סבא צוחק) בהתורה "כי מרחמם ינהגם" (סבא צוחק), הגמרא אומרת: "אין אדם עובר עבירה, אלא אם כן נכנס בו רוח שטות", רוח שטות זה הפך החכמה והפך הדעת (סבא צוחק), מאין באים לעוונות? רבינו הקדוש אומר: "אז זה לא שייך לנו, רק לגויים", אז איך אנחנו יכולים חס ושלום ליפול לעוונות ולעשות עוונות? זה לא שייך לנו, זה לא שלנו, כן (סבא צוחק), זה חסר הדעת, כן, הם לא יוכלו לב חדש, אתה ראת (לא מבין), אוי, אוי, אוי, אני רוצה ואני מבין

שאי צריך תמיד להודות ולהלל להשם שעשה לי נס, איש יחיד לבד נגד כל העולם, כן, האבא והאמא והמשפחה וכל העיר וכל, וכל העולם (סבא צוחק), איך אני הייתי בשפלות ובביזיון כזה, שאם היית אז, היה קשה לך איך אני, איך אני נמצא בעולם? איך אני חי? (סבא צוחק), אי אפשר לתאר, אי אפשר, אין, אין דיבורים לדבר ולתאר מה, מה שסבלתי, וברוך השם אני רואה עכשיו שזה טוב, זה טוב מאד, אני מתגעגע ואומר: "הלוואי שהייתי סובל יותר" (סבא צוחק), אבל עכשיו אני, אם אני משלם מליונים, אין, עבר הזמן (סבא צוחק), או י, הכבוד והגאווה והכסף זה, זה, זה מחשיך עניים והוא... ונפלים, כן, אבל מי שמחפש אמת, הו, הוא לא מפחד משום, משום דבר, הוא אין לו שום פחד, הוא... (סבא צוחק) [מי שרוצה להתקרב לרבינו, מי שרוצה להתקרב לרבינו איזה ספר...?] מה? [הוא רוצה להתקרב לרבינו, מה ללמוד?] [איזה ספר במיוחד בהתחלה?] רק לא לעשות רע, רק לעשות הכל רצון השם יתברך, אז כל מה שלומדים, מה שלומדים כל הספרים הכל מאיר רבינו הקדוש, ומוצאים בכל דיבור של התורה, מה שאנחנו צריכים, איך לחיות ואיך לתקן ואיך להתקרב להשם יתברך (סבא צוחק), "רחמנא ליבא בעי", העיקר הלב, רבינו הקדוש אמר: "תנו לי את לבכם, ואני הולך אתכם בדרך חדש" (סבא צוחק), לבכם, את הלב, או י, מה זה? מה? איפה אנחנו? יש, יש בעולם, יש... נמצא בעולם אור כזה, שהוא כל חיותנו ותקוותנו, ואנחנו צריכים למסור נפשנו לא לעזוב את זה, להכניס בליבנו, ולא להסתכל על כל העולם, כן (סבא צוחק), מי זה העולם? רבינו הקדוש, השם יתברך, רבינו הקדוש, התורה, זה העולם, חוץ מזה אין עולם (סבא צוחק), הו, אוי, צריכים לדבר רק בזה, בכל פעם שאנחנו זוכים לראות עצמנו ולדבר, צריכים לדבר רק מזה, כל אחד, כל אחד מה שזכה למצוא בדברי רבינו, איך לתקן ואיך להתחדש ואיך להתחזק, לדבר רק מזה עם, עם החברים ועם, ועם כל העולם, כן, כי השקר אין לו, אין לו, אין לו קיום, אין לו... כן [הספר הראשון שהוא למד זה "השתפכות הנפש" השקר אין לו כלום, הוא כלום [מה?] [הספר הראשון הוא מצא בפח זבל] כן, יגיע הזמן, יגיע הזמן [רבי ישראל, אמרתי לו...]. ומי שרוצה עכשיו, יש לו כבר התורות כאלה, תפילות כאלו ודיבורים כאלו מצדיק כזה שהוא, שהוא משנה, משנה הטבע, משנה כל העולם, הוא, הוא... "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", הוא מהפך הכל לטובה [רבי ישראל?] מה? [אמרתי לו שהספר הראשון שלך זה "השתפכות הנפש" אה? אני לא זוכר] [הספר הראשון שמצאתם של רבינו, היה "השתפכות הנפש" יוא, בפח, בפח זבל, זה היה בפח זבל (סבא צוחק) [כן] ובעל הספר אמר לי, זה הספר שלי, סימן? שמצאת אותו בפח זבל (סבא צוחק), אני לקחתי את זה הספר, רק השם של הספר עשה עלי רושם גדול, אז לא נתתי לגניזה, רק אני למדתי בזה, הם [תכננו] להוציא, לא ידעתי שזה ברסלב, אז באו וראו שאני לומד, הם ידעו שזה ברסלב, מה זה? מה, מה אתה עושה? אתה לומד בספר ברסלב? (סבא צוחק), אני כבר טעמתי מה שזה הספר, אמרתי: "כן, אני לומד, אני אלמוד ספרי ברסלב, אני עוזב כל העולם, זה כל חיותי", כן, אז בא, בא בעל הספר ואמר לי: "איזה שפל, אתה, אתה חצוף כזה נגד כל האדמו"רים? (סבא צוחק), זה הספר שלי, תן לי הספר!", אמרתי לו: "אני מצאתי בפח זבל, זה מן הפקר, זה שלי!", אז הוא אמר שלי, וגם אני אמרתי שלי, והוא לחם אתי ולקח ממני את הספר, ונשארת בלי, בלי הספר (סבא צוחק), אוי, אבל, אבל נודע לי חדשות, שיש ספרי ברסלב שאסור ללמוד בהם (סבא צוחק), כן, ואני חפשתי ספרי ברסלב ולא מצאתי, לא, לא הדפיסו ולא היה לי, לא היה להשיג (סבא צוחק), עד שהשם יתברך עזר לי, ונתן לי את, את רבי ישראל קרדונר, והוא כבר נתן לי הספרים (סבא צוחק) [במהרה], או י, צריכים לדבר בזה יומם ולילה, לא לישון ולא לאכול, אין לי זמן (סבא צוחק), צריכים לרחם על בנינו ועל דורותינו ועל עצמינו, לדבר רק בזה, "מי האיש החפץ חיים", מי שרוצה להסתכל ולהיות, ולהיות עבד להשם ולעבוד השם באמת, אז זה רק רבינו, זה צריכים להודיע לכל העולם, ואנחנו רואים שכל העולם הם מבינים את זה, הם, הם ממשיכים עצמם לרבינו, כן (סבא צוחק), אוי, אוי, כמה הייתי אכזרי, האבא שלי היה לו הגהינם בזה העולם, הוא היה עיור בשתי עיניו, ועני כזה ובשפלות כזה, ואני הייתי בבית כזה, ויש לי נסים איך, איך נשארת בחיים בעניות כזה, כן, לא היה לי איזה לחם, אני רציתי איזה טיפה, טיפה, טיפה של שמן זית (סבא צוחק), ואני בכיתי "תן לי עוד טיפה", אז האמא צעקה עלי: "אבל אני צריך את השמן בשביל שבת!" (סבא צוחק), וברוך השם אני עמדת... האבא בכה לפני: "אני האבא שלך, אני, אני יודע כי אתה עוד, עודך צעיר, אתה לא, לא מבין, ברסלב לא... שום שידוך לא, לא ירצה אותך, ואתה עני, אין לך כסף, ואיך... מה שאתה עושה", הוא בכה, הוא והאמא, כן, והאחים בכו אותי, ואני הייתי אכזרי על האבא ועל האמא, ואמרתי: "רק ברסלב!" (סבא צוחק), עכשיו אני רואה איך נראים השקרנים, כן, איך נראים, איפה הם, כן, לא נשאר לעולם כלל, רק ספרי ברסלב (סבא צוחק), זה, זה בורא עולם חדש, כל דיבור של רבינו, ואנחנו צריכים למסור נפשינו על זה ולהכניס בליבנו ובלב זרעינו ודורותינו, ולדבר תמיד רק בזה, איך זוכים לצאת מן, מן העוונות ומן התאוות (סבא צוחק), איך זוכים לתקן, הכל, כח רבינו הקדוש, הוא גילה לנו שהוא יכול לעזור לנו, כן, הוא יכול לתקן אותנו כמו שאנחנו (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, כל תורה שגילה רבינו בעולם, כל דיבור שגילה בעולם, זה כל, כל חיותנו ותפארתנו, כן, זהו, ואנחנו צריכים לרחם על עצמינו ועל דורותינו ועל זרעינו ועל דורותינו, להודיע לכולם, לכל העולם, שיש עכשיו בדורות אלו, בחושך הזה, יש כבר אור כזה שהוא יכול לעזור לנו, להוציא אותנו מן העוונות ומן התאוות ולתקן הכל, כן (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, רב אהרון לוריא הוא היה יחסן מפורסם והיה למדן... כן, אז אני הייתי שכנים אתו בישיבה, והוא ראה מה שאני סובל, אז הוא היה לו קנאה עלי, אז הוא, הוא לקח ממני ספר, "ליקוטי מוהר"ן" ונכנס לחדר שלו בישיבה ולמד, ולמד ב"ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), אז נעשה רעש גדול בישיבה "אהרון לוריא לומד...", ואמרו לו: "מה אתה עושה?" אז "אני, אני, אני צריך, אני רוצה ללמוד רק ספרי ברסלב, יהיה מה שיהיה", אז סיפרו להרב רב משה קלירס ורב מוטל (מסלונים), אז... והגבאים של הישיבה, אז אמרו לו: "טוב, אתה רוצה להיות ברסלב? אתה יכול להיות, רק תדע שאתה תקבל משכורת כמו ישראל בער, תשאל אותו כמה הוא מקבל, שני לירות לחודש, אנחנו, אתה תקבל שני לירות לחודש, כמו ישראל בער", אז הוא אמר לי: "איך אפשר, איך אפשר להתקיים? גם אני, אני מקבל עשרים לירות לחודש ולא מספיק לי, מה אני יעשה עם שני לירות? אז אי אפשר" (סבא צוחק), הוא אמר לי בכל פעם שראה אותי: "אני מקנא אותך, כן, אני לא, לא יכולתי לעמוד בנסיון" (סבא צוחק), ואני היה לי שני לירות לחודש, ורקדתי כל הלילה ונסעתי למירון ולירושלים (סבא צוחק), והיה לי, והיה לי חיים טובים, העיקר הייתי להשם יתברך... (מחליפים קסטה)... עם העולם, שלא יכול להתפלל ולא, ולא... (סבא צוחק), אה, אוי י, אוי י, מי יכול לשער? מי יכול לספר? מי יכול לספר? כמה שאני אספר עוד לא, עוד לא... אי אפשר להרגיש מה שעבר עלי (סבא צוחק), אני לא היה לי כסף, והייתי צריך לחתן את ציפורה, נו, סבל, רק סבל מן השוק, אבל אדם כזה כמו שמואל % (סבא צוחק), זה אין, אין, מי יתן לי חתן בשביל הבת שלי? כן, שמואל היה לו שם גדול, הוא בעל מח גדול [רגע, משהו בדלת, סבא] אה?... (מחליפים קסטה)... {הוא גנב} כבר חודש, אוי, הם גרשו את הילדים שלי מהבית ספר, "לא הבאת כסף, אם אין כסף אין בית ספר!", כן, וכל הבנות שלי לא יודעים להתפלל, לא יודעים ל... (סבא צוחק), שמואל היה לו שם גדול, וכל הרבנים וכל העשירים של ירושלים, רצו את שמואל בשביל הבת שלו, כן, והוא לא, לא רצה לשמוע, הוא ראה את זה, את זה, זאת וזאת, אז לא, לא, לא נראה בעיניו, עשירים, רבנים ומפורסמים, היה איש אחד בבית שלי, קרוב של שמואל, קרוב, הוא אמר לי, הוא ידע שיש לי ציפורה, שיש לי בת להתחתן, אז הוא, הוא אומר לי: "אני, אולי שמואל יהיה שידוך טוב בשבילכם?", ואני מסתכל עליו, הוא לא מכיר אותי ולא יודע שאין לי איך, איך, איך? מה? מה זה? שמואל? עשירים של ירושלים ורבנים של כל הארץ רוצים אותו ורוצים לתת לו כסף הרבה, והוא, והוא דיבר עם, עם, עם הכלה, עם, עם, עם הבחורה, ולא, זה לא, זה לא בשבילי, הוא בא... הוא, אמרו לו: "ישראל בער, יש

לו בת, אולי זה?", הוא ראה ציפורה ודיבר איתה, אז בלילה הראשונה, הוא בא הלילה, {הוא בא}, הם היה להם צרות, עשירים כאלה רוצים לתת לו, והוא לא רוצה, אז אין, אין לו כלה, אז הוא בא הביתה ואמר: "אתם יודעים? ברוך השם, השם יתברך נתן לי כלה, יש לי ברוך השם כלה" (סבא צוחק), אז היה שמחה בבית "שמואל יש לו כבר כלה", כן (סבא צוחק), אחר כך שאלו אותו: "מי זאת הכלה? איזה עשיר?", "ישראל בער" (סבא צוחק), כולם ידעו שאני עני כזה, (לא מבין) (סבא צוחק), אז האמא אמרה לו: "מה, מה, אתה עושה? ישראל בער אין לו, אין לו כלום כסף, ואנחנו גם כן עניים, אני... לא, לא, לא יכולים, איך תעשה חתונה? ו... מה זה?", "זה הכלה שלי, ציפורה, העיקר זה הכלה שלי" (סבא צוחק) [רבי ישראל] נו [הקשר שלך עם רב מוטל מסלונים] לפני החופה המנהג היא ש... שלהכלה נותנים מתנה, איזה, מתנה, ולחנות נותנים טלית, טלית גדול, כן, אני לא היה לי טלית, אז אמרתי: "אני אין לי טלית, אין לי" (סבא צוחק), זה היה בלי טלית, כן (סבא צוחק) [רבי ישראל? הקשר שלך עם רב מוטל מסלונים היה לפני ברסלב?] אה? [הקשר שלך עם רב מוטל מסלונים היה לפני ברסלב?] רב מוטל מסלונים [הקשר שלכם עם רב מוטל לפני, לפני התקרבות לרבינו, הקשר עם רב מוטל] נו [מסלונים] נו [היה עוד לפני, טרם התקרבותכם] לא, אחרי [אחרי התקרבות לרבינו?] כן, כן (סבא צוחק), הילדים, נכדים שיש לי בירושלים והבת שלו סלונים, מה היא, שהיא ראתה מה שרב מוטל אומר, אומר להבת שלו: "אני מתבטל לרבי ישראל בער אודסר, אני רואה את השבת שלו, את הזמירות, השמחה של שבת, ואני יש לי פרנסה ויש לי כל טוב, ואין לי שמחה ואין לי... אז ישראל צריך להיות הרבי שלי", כן (סבא צוחק), כן, הילדים שלו יודעים את זה, שהוא אמר, רק הוא ברסלב, ברסלב, ברסלב, כן (סבא צוחק). אה, אה, אה, אשתי הייתה בצפת, ואני הייתי בטבריה, לא היה לנו מלבושים, בגדים, לא היה לנו דירה, כלום, ורב מוטל (מסלונים) הוא נתן לי דירה ורהיטים, שולחן וכסאות, כן, והוא הכניס אותי להישיבה, כן, הכל רב מוטל, ואם הוא דיבר, הוא מתנגד, הוא דיבר לא, לא, לא בכבוד נגד רבינו, אז, אז סגרתי הדלת בדפיקה גדולה, "לא, לא, על תדבר איתי יותר, אני לא רוצה שום קשר אתכם" (סבא צוחק), אז, אז הוא ראה דבר כזה, הוא נשאר, נשאר כמו ילד, "מה זה? מי, מי שמע דבר כזה? אדם שאני נותן לו רהיטים ודירה ו...", הוא היה לו מסירות נפש בשבילי, הוא היה לו מסירות נפש בשבילי, הוא היה לו מלחמות עם הגבאים של הישיבה, הם מתנגדים, והוא אמר שהם צריכים להכניס אותי להישיבה וצריכים לתת לי הוספה, והוא היה תמיד במלחמה איתם.

(סוף צד ב $G = 2 a^2$).

קסטה מס' 3 g

צד א 3 3 G א

...אה, אה, אשתי הייתה בצפת, ואני הייתי בטבריה, לא היה לנו מלבושים, בגדים, לא היה לנו דירה, כלום, ורב מוטל (מסלונים) הוא נתן לי דירה ורהיטים, שולחן וכסאות, כן, והוא הכניס אותי להישיבה, כן, הכל רב מוטל, ואם הוא דיבר, הוא מתנגד, הוא דיבר לא, לא, לא בכבוד נגד רבינו, אז, אז סגרתי הדלת בדפיקה גדולה, "לא, לא, על תדבר איתי יותר, אני לא רוצה שום קשר אתכם" (סבא צוחק), אז, אז הוא ראה דבר כזה, הוא נשאר, נשאר כמו ילד, "מה זה? מי, מי שמע דבר כזה? אדם שאני נותן לו רהיטים ודירה ו...", הוא היה לו מסירות נפש בשבילי, הוא היה לו מלחמות עם הגבאים של הישיבה, הם מתנגדים, והוא אמר שהם צריכים להכניס אותי להישיבה וצריכים לתת לי הוספה, והוא היה תמיד במלחמה איתם, רב מוטל (מסלונים), כן, וכשהוא דיבר נגד רבינו לא כל כך, לא כל כך בכבוד, עמדתי מן הכסא ודפקתי עם הדלת, "אני לו רוצה שום קשר אתכם, אל תדברו איתי", אז הוא נשאר יושב, כן (סבא צוחק) [רבי ישראל, אתה סיפרת לי פעם, שאבא של אישתיך הוא, הוא רצה להרוג את רבי ישראל קרדונר] כן, וודאי!, כן, הוא רצה לקחת שני ערבים, הוא ילך למירון, והערבים ימצאו אותו בדרך, והם יהרגו אותו ולא ידע שום אדם מזה, כן, אני לא אומר סתם, סתם, כן, ופעם הוא... רבי ישראל (קרדונר) נכנס לאיזה בית, והוא היה שם, הוא היה יושב על, על כסא של ברזל, לא כזה, ככה כבד, הוא קם, הוא... רבי ישראל נכנס הביתה, הוא קם ולקח את הכסא, הוא היה, הוא היה גיבור, הוא רצה לתת את הכסא על, על הראש של רבי ישראל (קרדונר), כן, אז היה נס שבעל הבית היה, היה מספיק, היה... [תקיף] הוא הספיק, הספיק לאחוז את הכסא, ולא נתן לו על הראש, אבל הוא החזיק אותו בזקן, לא, לא רצה לעזוב את הזקן, והוא תלש לו חצי זקן, תלש אותה, והיה צער גדול, צער גדול מאד, ובשעה זו הוא (החנות של סבא) נפטר, לא היה כל כך, לא היה... הוא לא, היה לו... {הוא איש} טוב, אבל הוא נפטר, והשאיר עשרה יתומים [אתה אמרת לי פעם, שאתה עשית תקיעת כף, והוא זרק אותך מהחלון לכלבים] כן, זה... מה (סבא צוחק), הוא סגר את הבית, הלילה אני לא הולך לרבי ישראל (סבא צוחק), ליל שבת, נו, אני יש לי תקיעת כף עם רבי ישראל, שכל לילה, שכל יום וכל לילה צריכים להתראות, ואיך? מה יהיה? על-כל-פנים בחצי הלילה, הוא לא ידע, בחצי הלילה הוא חשב, "כבר רבי ישראל (קרדונר) יושן, ואני צריך לישון", אז הוא נתן לי, הוא פתח את הבית ונתן לי לצאת, כן, אבל הוא שמר עלי והוא, הוא, {ברוך השם} הוא ראה שאני בורח, שאני בורח, אז הוא, הוא, הוא מבין שאני בורח לרבי ישראל (קרדונר), הוא ברח, הוא ברח אחרי, אוי, אוי, ואני ראיתי את רבי ישראל, התראינו, ואני חזרתי, והוא חזר עלי והכה אותי יזרוק אותי על כלבים, ו... מה שהיה, כן [היה נס שהכלבים לא אכלו אותך] אוי, מי, מי שמע דבר כזה? מי ראה דבר כזה? הוא ואשתו הכו את אשתי מכות, מכות רצח, שתתגרש, "את יודעת מה זה ברסלב, תתגרש!", והיא אמרה: "לא, זה לא" (סבא צוחק) [הסיפור הכי יפה זה המדבר] אוי, אוי, של המדבר, עבר... אני, אני ישבתי על, על, על גמל, ועבר לפני הגמל עגלה, עגלה [אתה רצית ללכת לעבוד בדמשק, רצית ללכת לעבוד בדמשק] כן, כן, אני ישבתי על הגמל, ועבר לפניו עגלה והוא נפחד מאד, אז הוא קם בכעס גדול, הוא קם, ואני לא החזקתי עצמי, והוא זרק אותי עד השמים, וכולם אמרו: "הוא נפטר, אין, אין שום תקווה לחייו, איך? הוא, הוא נפטר, הוא קיבל מכה, מכת מוות", השם יתברך עשה נס, שאני נפלתי על הר של תבן, כן, נשארתי בחיים (סבא צוחק), זה היה בזמן, בזמן הקיץ, בזמן שחזתים את ה... [הקציר] את החיטה, קציר, כן, אז היה הר, הר עם תבן, ואני נפלתי על ההר של תבן (סבא צוחק), אוי, אחר כך [קיבלת מחלה בעיניים] אוי וי, אוי וי, מחלה כזו, נסים שאני ראיתי כל ימי חיי בעיניים [שלשה ימים לא ראיתי? נכון?] אה [שלשה ימים] כן, היה יותר [יותר] לא ראיתי, היה, היה העיניים היו, הדלקת היה, לא ראיתי בעיניים כלום, אז האבא שלי היה עיור, אז אני ראיתי שאני נעשיתי עיור כמו האבא שלי, כן (סבא צוחק), ואני נעשיתי חלש מאד, היה לי כאבים כזה, כאבי עיניים כזה, שאי אפשר לחיות, לסבול, על-כל-פנים עבר כמה ימים ו... קצת, הוטב לי קצת, אבל לא היה לי כח, לא, לא ראיתי בעיניים, לא, אמרו לי: "שיש קבוצה של עשרים אנשים שהם נוסעים לטבריה", אמרתי: "טוב, אני רוצה, אני רוצה לחזור לרבי ישראל (קרדונר), אני רוצה לחזור" (סבא צוחק), כן, נו, אבל לא היה לי, לא היה לי כח, לא היה לי, לא אכלתי ולא... הכאב, הייתי לא בן אדם, רק נפטר, ככה הלכתי איתם, והם הלכו, והיה שמה אחד ספרדי יהודי שהיה לו חנות בכפר, כן, ואני הייתי עוד בזמן שכאב לי עוד העיניים, הייתי אצלו, והוא היה לו חמור, והוא הלך איתם לטבריה, אני, אני אמרתי: "אני רוצה גם כן טבריה, אני לא רוצה לעבוד, אני רוצה לחזור בתשובה, אני רוצה לחזור לרבי ישראל (קרדונר)" (סבא צוחק), טוב, הם הלכו, אבל אני לא יכלתי להמשיך, לא יכלתי ללכת, לא היה לי נעליים, לא היה לי הבג... הייתי חולה והרגליים [העור של הרגליים התקלף]

הרגליים והעיניים ו... על-כל-פנים אני נשארתי, הם הלכו ואני נשארתי, אני יכול לספר? אוי, נשארתי בלי, בלי לחם, בלי מים, בלי שום דבר, כן, נו, מה, מה יכול להיות מזה? (סבא צוחק), אני ראיתי איפה אני נמצא, מה יכול להיות ממני, בלילה יאכלו אותי אריות, או חיות רעות, ולא ידע שום בן אדם, וציירתי בדעתי, הם יאכלו אותי, אני, אני יחיה, והם, והם {יאכלו} רק הידיים והרגליים ויאכלו אותי (סבא צוחק), מה יהיה ממני? אז אני חישובתי, "מה? איזה צער יהיה לי? אני רוצה לראות המיתה, ואיפה רואים? איך רואים?" (סבא צוחק), אוי, אין לי מים, אין לי לחם, אין לי, אין, אין לי כלום, מה יכול להיות ב... והם הלכו כולם, היו עשרים אנשים, הם הלכו כולם ועזבו אותי, ואני לא יכלתי להמשיך ללכת, אז... מה לעשות? אני בקשתי לבעל החמור שיתן לי החמור לרכוב עליו, אז הוא אמר לי: "יש לי חיסים יש לי על החמור, ואני לא יכולתי, אני לא יכול, לא יכול", אז באו גולנים ולקחו את החמור עם החיסים, כן, אני נשארתי ככה (סבא צוחק), אוי, אז ראיתי שאני בצרה כזו, אז אמרתי: "פה, אין, אין מי שישמע, אני אצטוק עד לשמים, עד לב השמים, אני אצטוק בכל כחי עד שאני ימות", צעקתי צעקות כאלה להשם יתברך, אני סיפרתי לו: "אתה רואה את המצב שלי, מה יכול להיות ממני, אני רוצה לעשות תשובה, אני רוצה לחיות", אז אמרתי: "רובנו של עולם אתה כל יכול, אתה יכול לעזור לי, אם תעזור לי לצאת מכאן בחיים, אז אני מקדיש את כל ימי חי רק לעבוד השם, לא ב... (סבא צוחק)", ככה ו... וקבלתי עלי נדר שלא יכולים להתיר, יש נדר כזה, נדר על דעת רבים, יש נדר כזה שאי אפשר להתיר, קיבלתי עלי נדר, "רובנו של עולם אני רואה שכאן אני רחוק מחיים, אבל אם תעזור לי, אני מקדיש את כל ימי חי רק עבודת השם!" (סבא צוחק), נו, אני צעקתי בכל... זה, זה, זה ביער הולכים, שומעים את הקולות רחוק מאד, אז אני שמעתי קולות של סוסים שהולכים הסוסים האלה עם ברזלים (סבא צוחק) [לפני הסוסים] כן [לפני הסוסים אתה שכחת, מישוה ערבי אמר לך מרחוק "תבוא אליי"] אה? [איזה ערבי בא אליכם לחפש אצלכם כסף, נכון? היה איזה ערבי שבא לפני הסוסים] נו [ובא וחיפש אצלכם כסף] [הוא עמד על הגבעה] [הוא אמר לכם: "בא, בא אלי", ואתם הלכתם אליו] כן, כן, כן, הלכתי אליו, כן, זה... אני לא, לא, לא מספר הכל [אה, צריך לספר הכל] אוי, אני הלכתי עם איזה בגד, אז הוא, הוא, הוא חיפש, הוא לא כסף, אז הוא, הוא, הוא עזב אותי ערום ולקח את, את הבגדים והלך [בלי הבגדים השאיר אותך?] כן (סבא צוחק) [זה דבר חדש] אז אני צעקתי בקולות כאלו, אז אני שמעתי את, את הקולות של הסוסים שהולכים בברזלים, אז אמרתי: "אולי זה ישועה!?", וכך היה, זה היה ישועה, שבאו שני סוסים, הם רוכבים, כן, וראו אותי, שאני מהדמעות של העיניים, היה רטוב הבגדים כל, כל, כל (לא מבין), והם התאנחו על, על המצב שלי, אז אמרתי, אמרתי: "מה, מה אני יכול לבקש מהם? שהם ירדו ואני אלך על סוסים?", מה? אז הם אמרו לי: "מה, מה, מה אנחנו יכולים לעשות בשבילך?", אוי, אמרתי להם, הם אמרו שהם הולכים לכפר, ושמה הם יגידו שאני בורח מן הצבא, והם תפשו אותי, "צריכים, צריכים להביא אותי לכפר", כן, והם הלכו ולא ראיתי אותם, נו, הם תפשו אותי ולא רצו לעזוב אותי, אבל הקצינים הם לא, לא, לא ראינו אותם, הם הלכו, אוי, וגם אני שוכח, אני לא, לא יושן, אני ראיתי הסוסים, אני... הם אמרו לי, הם רכבו על הסוסים והם אמרו לי, שאני אלך אחריהם, אמרתי: "מה? סוסים... אני, אני, אני הולך, הלכתי על ארבע", לא הלכתי על שניים, על הידיים ועל הרגליים כמו, כמו ב... כן, נו, אני, אני הייתי יכול ללכת אחרי סוסים? מה זה? והם, הם ישבו על הסוסים והם אמרו לי ככה, שאלך איתם, נו, הלכתי על ארבע, אני חשבתי שהם כבר יעצרו, הם יחכו עלי, מה, מה זה? אבל אני רואה שאני, שהם עומדים, אני רואה הסוסים, זה... הם, הם ישבו על הסוסים, זה... כן, ראיתי הסוסים אתם, עד שבאתי, ראיתי את הסוסים ואני הלכתי אחרי הסוסים, אחר כך הפסקתי לראות הסוסים, אבל היה לי שביל, אז הלכתי עם השביל הזה, עד שבאתי למקום של הרועים, הבהמות, עזים [והיה לך מזל] מי יכול לספר כל זה? [היה לך מזל שנתנו לך לשתות שמנת] כן, כן, אז אני באתי, אז ביקשתי שיתנו לי מים לשתות, אני הייתי שרוף, אז הם הביאו לי קופסא של, של עצים, קופסא כזה גדולה עם לבן, אוי, זה היה נס, לולא זה הייתי מת, והייתי צריך לא לאכול ולא לשתות, כן, אוי, אוי [אחר כך בא איזה ערבי עם חמור ולקח אותך לטבריה] (סבא צוחק) הוא זוכר, ובא ערבי עם סוס, וזה הסוס היה כולו פצעים, הוא הערבי היה עני, אז לא היה לו סוס טוב (סבא צוחק), אז בקשתי אותו שארכב, "מה תיתן לי?", אמרתי לו: "אתה תבוא לצמח, שמה יש לי משפחה עשירה, הם יתנו לך הרבה כסף אם, אם תיקח אותי", אז הוא, הוא לקח אותי, ואחר כך הוא התחרט, אוי [למה התחרט?] הוא, הוא רוצה כסף [אה] אולי לא יתנו לו, אולי רק אני רוצה... כן [טוב, הוא לקח אותך עד צמח] אה, אוי, על-כל-פנים הם לקחו אותי לטבריה דרך הים, ואני באתי הביתה, ושמה לא היה בטבריה שם, ואלה שהלכו רגלי, הם סיפרו שבאו גולנים ולקחו מאתם כל מה שהיה להם, אז הם אמרו: "בשביל שהם הנחו אותי", הם, הם סיפרו להמשפחה שלי, שאני נשארתי לא, לא יודעים באיזה, באיזה מקום, באיזה... אני, ואני באתי, אוי, והיה לי פצעים על הרגליים, הלכתי על... בבוקר, אוי, הרופאים בדקו אותי את הרגליים, הם אמרו לי: "אסור מקווה, אסור ללכת למקווה, אם תלך למקווה תמות!", אני לא שמעתי, אני בלא מקווה? אז אני הלכתי למקווה, והריח היה כמו נבילה, כן, של הרגליים (סבא צוחק), השם יתברך עזר לי, אני סבלתי וסבלתי, עד שעבר המחלה, עד שנשארתי בחיים, המצב שלי איפה שאני נמצא, אדם חולה לא יכול ללכת, בלי, בלי מים, בלי לחם, בלי... מה, מה יהיה מזה? וגם כן (לא מבין), אבל אני עשיתי צעקות כאלו, כן, אמרתי: "אין לי ממי להתבייש, פה אני יכול לצעוק, כן, אז אני צעקתי עד, עד השמים" (סבא צוחק), אני כבר התייאשתי, אבל אמרתי: "רובנו של עולם אתה כל יכול, אם אתה תוציא אותי בחיים מכאן, אז אני מקדיש את כל ימי חי רק לעבודת השם", אוי, ולא זכיתי לקיים את הנדר, לא זכיתי, היה רעב, היה... כן, אבל הרב, הרב אוי, ורנר, רנר, רב משה ורנר, אני הייתי אתו, הוא ראה מה שאני סובל והוא היה... כן, הוא התיר לי עם עוד רבנים את הנדר, כן, כן, אני סיפרתי לו, אז הוא אמר: "אפשר להתיר", כן, [פתחתם מאפיה, מאפיה?] אה? [פתחתם מאפיה] יוא, יוא (סבא צוחק), אתה יודע המעשה של המאפיה? אוי, אוי, השם יתברך ירחם עלי, מה שעבר עלי, אוי, היה כך וכך, אבל רק זה לבד, השם יתברך הוציא אותי ממקום כזה, ממקום מוות, ממקום כזה, לא היה מי שיטפל בי, מי, מי שיעזור לי, כן, וניצלתי, השם יתברך הציל אותי (סבא צוחק), כן, זה אי, אי אפשר לשער במה, ואני לא יכול לספר הכל, כן, ככה (סבא צוחק). והישיבה, אני היה לי כתב יפה, אז הם היו צריכים לשלוח מכתבים, כן, אז הם ביקשו אותי לבוא לקחת, לכתוב, נו, לכתוב, אבל בלילה, בלילה, אני ישבתי בבית, בבית כנסת, וישבתי בדאבון גדול, אני יש לי, אני כבר נדר... מסרתי להשם יתברך את ימי חי, ואני יושב וכותב? להרוויח כסף? להרוויח פרנסה? כן, אני ישבתי וכתבתי, פתאום באמצע כתיבה, כנס כלב שוטה כזה, שהיה המים היה הולך מפיו והעיניים היו נורא מאד, והוא היה, היה רץ, רץ כזה, בפנים, בפנים הבית כנסת בכזה כזה, ואני יושב ורואה דבר כזה, אני ראיתי שהוא שוטה, כלה שוטה, כלבת, כן, מה לעשות? אז היה על ידי היה ארון של ספרים, הוצאתי הספרים ונכנסתי בארון, והיה קטן מאד והיה... על-כל-פנים נכנסתי לארון, והכלב בא לארון והוא לחם איתי, הוא רצה לפתוח, ואני מחזיק שלא יוכל, שלא יוכל לפתוח, כן, עד... אני ראיתי עוד דברים פלאים, אני הייתי פה והכלב היה פה, אז הוא היה רוצה... ופה היה הקבר של רבי מאיר בעל הנס, הכלב בא מפה ורצה לבוא אלי לנשוח אותי, וראיתי כמו שלא, שלא מניחים את הכלב ללכת אצלי, כן, זהו, ככה היה, אחר כך הוא רצה לבוא ו... והיה כמו מישוה לא מניח אותי, אוי, אוי, הטעם שלי, זה היה לי בשביל אני עשיתי נדר לא לעבוד, ואני הייתי כותב, כן, כן (סבא צוחק), לכסף אני כותב, נו, הכלב עמד שמה על ידי והסתכל עלי, ואני הסתכלתי עליו, אבל הוא לא יכול לבוא אלי, פתאום היה רץ, התחיל לרוץ החוצה ויצא מן הבית הכנסת, אבל אני פחדתי שמה הוא יבוא, הייתי יכול לסגור הדלתות, אוי וי, אוי, ברוך השם, השם הציל אותי מהכלב גם כן (סבא צוחק), זה היה גם כן אותו דבר של המדבר, שנשארתי ככה, כן, אני, אני ביחד בבית הכנסת עם, עם כלב שוטה, והוא יכול (סבא צוחק)... היה בטבריה, היה עיר קטנה, אבל היה חסידים, חסידים של כמה מינים, כן, וכל אחד מהחסידים חושב שהוא, הוא... כולם צריכים ללמוד מהם, הם חסידים ביאלה, וזה חסידות חב"ד, כן, כן, על-כל-פנים חסידי קרלין וחסיד סלונים הם היו קרובים זה לזה, הבית כנסת היה סמוך, אבל, אבל קרלין היה צועק בתפילה, אז הם היו אצלם בחשיבות גדול, הם צועקים, הם, הם צועקים בתפילה, הם מתפללים בצעקות, נו, וחסיד סלונים הם, הם ביטלו את החסידי קרלין, מה העיקר ללמוד, שיהיה למדן, נו, בחסידי סלונים היה למדנים, כן, חסידי קרלין היו צועקים בתפילה, אבל חסידי סלונים הם לא צעקו בתפילה, כן, רק היה אצלם למדנים, למדנים, אז הם היו, היו אצלם כל הכבוד וכל הגאווה וכל, וכל העולם הם חשבו שהם גדולי הדור, שהם, שהם מנהיגי ישראל, שהעיקר היא ללמוד גמרא, כן, ויש להם, ויש להם למדנים בזה, ורב מוטל (מסלונים) היה, הוא היה, באמת היה, הוא היה כשרוני מאד, בעל מת, בעל נפש, הוא היה חכם ומבין ובעל רחמים ומידות טובות, רב מוטל, נו, אבל העולם היה לו גאווה יותר,

כי הוא, הוא, הוא ירא שמים, הוא, הוא למדן, הוא... יוא, אז הם היו אצלם יש, יש... כן, הישות והגאווה זה היה (סבא צוחק), זה, זה היה העיקר החיים אצלם, כן, ישראל בער (סבא צוחק), ישראל בער לא היה קרליני ולא סלונים רק הוא, הוא בחר, הוא בחר בחסידות ברסלב, כן, אז השם יתברך סיבב שרב מוטל (מסלונים), אני הייתי תלמידו והייתי כמו בן, הוא אהב אותי, כן, אף-על-פי שאני לא היה כשרוני והוא היה למדן גדול, אבל אף-על-פי-כן הוא כיבד אותי וקירב אותי, כן, אז אני הייתי בעניות גדול ואני, והאשה שלי היה אצל ההורים שלה, ואני הייתי אצל ההורים שלי, לא היה לנו פרנסה, נור, ורב מוטל, אני, אני הייתי בן בית אצל רב מוטל, כן, והוא ראה, שאני נתקרבתי לרבינו הקדוש, לברסלב, הוא ראה שאין לי אשה, אין לי דירה, אין לי פרנסה, ואני שמח, הוא לא הבין את זה, מה? מה זה? הוא לא בעולם הזה? מה זה? מה זה אם ישראל בער? (סבא צוחק), הוא לא הבין את זה, הוא הבין שאין לי לחם לאכול, זה, זה, זה הבין, הוא היה חכם, הוא היה למדן, אז הוא הבין, אני לא אמרתי לו, הוא שאל אותי: "מי נותן לך אוכל?", אז, אז אמרתי לו: "השם יתברך מפרנס אותי!" (סבא צוחק), כן, והוא, וזה נכנס באוזנו, והוא הבין שאני אין לי, אין, אין לי אוכל, כן, ואין לי בגד של שבת ואין לי כלום, אין לי... האשה בצפת, ואין לי לא דירה ולא, ולא (סבא צוחק)... לא כסף ולא גאווה ולא תורה ולא... כלום, והוא ראה שאני שמח, אז הוא, הוא הבין שאני אין לי לחם לאכול, אז הוא הלך, הוא היה בעל רחמים, הוא הלך, אצל החסידי סלונים היה אחד אופה, שהיה אופה לחם, כן, אז הוא הלך אצלו, קראו אותו רב מגדל וועק, כן, רב מוטל (מסלונים) ראה שאני אין לי לחם לאכול, אמר: "לחם מגיע לך, צריך, בלי לחם...", אני צריך לתת לו לחם, אני לא יכול... כן", וככה היה, הוא הלך להאופה ואמר לו, האופה היה מחסידי סלונים, זה חבר שלו, אמר לו: "תיתן על חשבוני לישראל בער כל יום כיכר לחם, בכל ראש חודש תיתן לי חשבון, אני אשלם לך!", כך היה (סבא צוחק). אחר כך הוא, הוא היה בלש, בלש... אני ישבתי בחצר שלו, היה לי מטבח קטן, ובעל המטבח הוא, הוא... אבל המטבח היה בלי אדם, מי... (לא מבין), אז אני באתי אליו: "מה זה? כמה אתה רוצה להשכיר לי המטבח?" (סבא צוחק), אז הוא אמר לי איזה סכום קטן, טוב, אני לקחתי, אבל אין לי גם, גם הסכום הקטן, אמרתי לו: "אל תדאג, אני אשלם לך!", נור, מה יש לך? (סבא צוחק), הוא נתן לי את המטבח, ואני מצאתי אם הסוחרים, איזה תיבה שבורה, איזה, ולקחתי לתוך המטבח, והיה לי איזה, איזה תיבה בשביל שולחן ואיזה תיבה על... כן, תיבות... אני בעצמי, זה היה פה ואני ישבתי על הרצפה, נתתי איזה סמרטוטים על הרצפה, כן, אני ישבתי על הרצפה ואמרתי "ליקוטי תפילות", תהלים ו... כן, ורב מוטל (מסלונים) ראה את, את הדירה שלי, את המטבח, ואיך אני, אני עוסק ב"ליקוטי תפילות", נור, אינו ברסלב (סבא צוחק), והוא רואה שאין לי לחם לאכול, והאשה בצפת אצל ההורים שלה, ואני שמח, "מה זה? איזה חיים זה? מה זה?", אז הוא לא הבין את זה, מהיכן אני לוקח את זה? (סבא צוחק), על-כל-פנים השם יתברך ריחם עלי, והשכן שלו שהיה גר על יד רב מוטל, יצא לדירה אחרת, אז הוא, הוא, הוא ידע שאני, שאני אין לי דירה ואין לי אשה ואין לי כלום, אז הוא, הוא שכר הדירה מבעל ה... מבעל המטבח, הוא היה הבעל הבית של כל החצר של רב מוטל, של... כן, אז הוא שכר את הדירה בשבילי, כן, ואמר לי, הוא בא אלי והוא אמר, וסיפר לי, שהוא שכר לי דירה, "תכתוב לאישתך שתבוא!", כן, אמרתי לו: "טוב, דירה יש קירות, אבל אין שולחן, אין לי כסא, אין לי שום דבר! ומה? איך אני אכתוב לה שתבוא?" (סבא צוחק), אז הוא, הוא הכה אותי, אז אמר לי, אמר לי: "זה לא עסקך, אני אתן לך רהיטים, דירה עם רהיטים, יש לי, יהיה לך כסאות ויהיה לך שולחן ועם מיטה, תכתוב שתבוא!" (סבא צוחק), וככה היה. בטבריה היה נגר, נגר מצוין, נגר טוב, ואני לא הכר... ואני לא ידעתי שהוא ברסלב, הוא נתקרב לרבינו הקדוש, ואני לא ידעתי, הוא שמע שאני סובל, שהייתי סובל, אז הוא היה, היה מתקרב אלי, והוא היה גיבור, גיבור וחכם, כן, אז אני חשבתי שהוא מתלוצץ, שהוא ליץ, בעל ליצנות, הוא, הוא, הוא אוהב אותי להתלוצץ ממני, אצלו היה חסידות זה כלום, לא, נודע לי, הוא סיפר לי: "שאני ברסלב, אני ראיתי זוג מרוסיה, שבאו מרוסיה, והם קמו בחצות לילה ואמרו חצות לילה, חצות, והם, הם קירבו אותי לברסלב", כן (סבא צוחק), אז הביא, רב מוטל (מסלונים) הביא את, את זה הנגר, והיה לו במחסן היה לו כמה כיסאות שבורים, כן, אז מרדכי (הנגר) היה, היה מומחה גדול בנגרות, והוא עשה... זה הרהיטים זה היה חידוש בטבריה (סבא צוחק), היה לי כיסאות ושולחן. רב מוטל (מסלונים) היה לו שני בנות, אחת הייתה שרה, שרה, ואחת פייגא (סבא צוחק), והם, הם ראו שר מוטל הוא משתעשע איתי והוא... כן, אף-על-פי שאני הייתי פשוט, אבל הוא אהב, אהב, הוא בעצמו לא יודע מה זה, מדוע הוא אהב אותי? (סבא צוחק), אז שרה הייתה הקטנה, ופייגא היה יותר גדולה, הכלל הם באו הבנות, ואני הבאתי את, את אישתי, לא היה לה בגד לישבת, לא היה לה שמלה, לא היה לה... אז הם אמרו לו הבנות שלו: "הבאת את האשה, אין, אין לה נעליים ואין לה שמלה ואין לה כלום, צריכים, צריכים, צריכים לעשות לה (סבא צוחק), באה אשה בלי בגד, בלי נעליים?" (סבא צוחק), אז הוא נודע לו, הבנות סיפרו לו שאין לה, אין לה כלום, אז הוא אמר לי: "לך...", בטבריה היה המוכתר של העיר היה יעקב, שמו יעקב, יעקב הוא היה סנדלר מומחה, כמו מרדכי היה בנגרות, הוא היה מומחה בנעליים (סבא צוחק), כן, ועמדו בתור, הוא היה מקבל כל כך, והיה הרבה, הרבה כסף, הוא היה חזק, הוא, הוא עבד, היה הנעל והיה חזק ויפה, כן (סבא צוחק), אז הוא, הוא, הוא שלח לי ליעקב, הוא הנגר הכי, הכי, כי מובחר שבטבריה, הוא לוקח הרבה כסף, אז הוא שלח אותי אליו, כן (סבא צוחק), נור, אז לא היה חנויות ולא היה מוכן, כשהיו צריכים נעליים, היו צריכים לעמוד בתור וליקח מידה ולעשות לפי המידה, כן, היו צריכים לחכות שבועיים שלושה בתור (סבא צוחק), כן, אני הלכתי, היא אין לה נעליים, נור, זה צריכים תור, צריכים כמה, כמה שבועות, צריכים לחכות, מה יהיה? מה יהיה?, אז אני באתי אליו ואמרתי לו: "רב מוטל (מסלונים) אמר שתיתן, שתיתן לי זוג נעליים המספר זה זה", אישתי אמרה לי המספר שלה, כן, הו, אז הוא אמר: "יש לי מספר שלה, המספר הזה מוכן ולא צריכים לחכות" (סבא צוחק), אז הוא, הוא נתן לי הנעליים והיו יפים וטובים מאד לפי המידה שלה, כן, אז היה לה כבר נעליים, אחר כך היה לי רהיטים חדשים ושמחה (סבא צוחק), הוא שמע את ה"שלום עליכם" שלי, אז לא היה כמו היום, אני הייתי אז בתחילת ההתקרבות (סבא צוחק), ו"אשת חיל" שלי ו"אזמר בשבחיו", אז הוא נתבטל לגמרי, אז הוא אמר: "מה, מה זה? הוא, הוא, הוא למדן ולא יודע מהזה שבת ולא יודע כלום, ישראל בער, ישראל בער, הוא יודע" (סבא צוחק), הוא סיפר הכל, את הלב שלו הוא סיפר להבנות שלו, כן, "ישראל בער, ישראל בער, ישראל בער", וג...
(סוף צד א 3g)

...הוא סיפר להבנות שלו, כן, "ישראל בער, ישראל בער, ישראל בער", וגם הבנות הם, הם האריכו את רב מוטל (מסלונים) האבא שלהם, וידעו שהוא למדן גדול, בעל מח גדול, ואני מה, מה... איזה, איזה חסיד, אבל הוא אמר להם: "שאני מתבייש מישראל בער, אני רואה את השבת שלו, איך הוא שמח, ויש לו אוכל (סבא צוחק), אני לא, אני לא יודע איך הוא חי", ו...
הבנות שלו הם שמעו את השבתים שלי, הזמירות והשמחה וה... והם ראו שאין לי כלום, שרב מוטל (מסלונים) נתן לי כסאות (סבא צוחק), כן, אז רב מוטל היה המתנגד הכי גדול, כי האדמו"ר שלו, של סלונים, היה מתנגד גדול, והוא היה מתנגד גדול, רב מוטל (מסלונים), כן, אבל אף-על-פי-כן הוא היה מתנגד גדול, אבל אף-על-פי-כן הוא אהב אותי (סבא צוחק), כן, כן, אז הבנות שלו הם שאלו אותו, הם דיברו איתו: "מה זה? מדוע ברסלב לא, לא מצא חן בעיניך? אנחנו רואים שהוא, שהוא עובד השם כזה, הוא תמיד שמח והוא... מה זה?" (סבא צוחק), הוא היה מבולבל, הוא היה גם כן מבולבל, כן, אני עשיתי לו מחלת לב (סבא צוחק), הוא היה מתנגד גדול, ואני הראיתי לו: "אתה מתנגד? טוב, "אשת...", תשמע את "אשת חיל" של ברסלב" (סבא צוחק), הוא נשאר בלי ידיים בלי רגליים, הוא נתבטל, כן, הוא היה ירא שמים ולא... הוא, זה... הוא היה כל כך משוקע

בהתנגדות נורא, כן, והוא... ואני כנגדו כלום, יתוש, כלום לגמרי, והוא היה לו מחלת לב, הוא לא מצא מקום, הוא רואה בעיניים השבת שלי והשבת שלו (סבא צוחק), ואיך, איך אפשר להיות מתנגד? כן, היה לו צרות, עשיתי לו מחלת לב (סבא צוחק), על-כל-פנים בשבת השני אישתי הייתה לה כבר ברוך השם נעליים, באו הבנות שלו, של רב מוטל (מסלונים) ואמרו לו: "אין לה שמלה של שבת, צריכים לעשות לה שמלה" (סבא צוחק), אז רב מוטל שלח אותי לאיזה סוחר שהוא סוחר שאריות, שאריות, חתיכות, כן, והוא היה, הסוחר היה, היה בוחר חתיכות גדולות כדי שיהיה שמלה, אז הוא שלח אותי אליו, והוא נתן לי, היה לו סחורה שהיה מספיק על, על, על שמלה, כן, והיא הייתה תופרת, והיא תפרה, והיה לה גם שמלה על שבת (סבא צוחק), והיה הצגה נוראה, הבנות שלו הם, הם שמעו את ההתנגדות, והם שמעו ה"אשת חיל" שלי, אז הם, הם עשו לו צרות לרב מוטל, "איך, איך מתנגדים על יהודי כזה שהוא אומר "אשת חיל" כזה? נו, אפשר להיות מתנגד?" (סבא צוחק), אני עשיתי להם לטבריה, ל... חסידי סלונים הם היו מתנגדים הכי גדולים, ואני עשיתי להם צרות כאלה (סבא צוחק), אבל לא (לא מבין), הם היה להם ישיבה ברבי מאיר בעל הנס, הישיבה, והיה להם שם יותר מכל הישיבות של ירושלים, כן, והם נתנו לי שתי לירות לחודש במקום עשרה, שתיים עשרה, חמש עשרה, נתנו לי שני לירות, אז הם אמרו, "שהם נותנים לי רק בשביל רחמנות שיש לו ילדים קטנים והוא צריך לחם, אבל הוא לא בן ישיבה, הוא, הוא לא לומד גמרא, הוא לומד "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות" ותהלים, זה ישיבה? זה בן ישיבה?" (סבא צוחק), אבל ה"ליקוטי מוהר"ן" וה"ליקוטי תפילות" והתהלים זה עשה להם צרות גדולות, כן (סבא צוחק).

פעם בא לטבריה רב שלמה, הגאון של הספרדים חכם באשי, והוא, הוא היה זקן [חכם מה? חכם] וגאון, אלפנדרי [אה, אלפנדרי] והוא היה גאון וצדיק, הוא היה יחידי, לא היה לו אשה והוא היה... כן, הוא בא לטבריה, ואני נכנסתי אליו אצל הספרדים, ואני נכנסתי אליו ובקשתי אותו: "אני רוצה זכות לשמש את, אותו", כן, נו, אני ביקשתי אותו, והוא היה גאון ו... נו, יהיה ככה, הוא הסכים להלביש לו את הנעליים ולעשות לו תה ולנקות ו... שימוש, כן, אני, אני... הוא היה גאון והוא שמע על רבינו רבי נחמן שהוא היה גאון ו... (החלפת קסטה).

...מה, איזה שמחה צריך להיות לנו שזכינו בעולם הזה להיות, להיות מקורב לרבינו, אנחנו לא יודעים (סבא צוחק), זה, זה... היה כמה גדולים שהם, שהם חשבו שהם משיח, שהם... הם, הם דיברו בדיבורים כאלה, אבל, אבל זה לא היה נכון, הם טעו, כן, רק רבינו הקדוש אצלו אין שום טעות, מה שהוא גילה איזה דיבור מבורר, הלכה למשה מסיני (סבא צוחק), אז הלילה נתעוררתי אחרי חצות לילה, נתעוררתי ועשיתי נטילת ידיים ורציתי לעסוק בספר תהלים, אני לא רואה, אבל זה התהלים אני רואה בקישוי, כן, זה, בזה, דווקא בזה, בזה, בזה התהלים, אז רציתי להיות ער, ונפל עלי שינה, כן, ושכבתי וישנתי והיה לי חלום, חלום כזה, אינני יודע איך נשארתי בחיים? איך נשארתי בחיים? אני, אני ראיתי שהיה לי צער כזה, ומה שהיה עבר עלי, מה עבר עלי? (סבא צוחק), אני שמעתי אמרו, אמרו, אני הייתי, היה נדמה לי אולי בירושלים, החלום היה שהייתי בירושלים, והסתובבתי באיזה מקומות בירושלים, כמו חוץ לעיר, כמו... הסתובבתי שם, אז אמרו לי אנשים שלא מכירים, שאני לא מכיר אותם: "יש פה בור כזה, הגודל שלו והעמקות שלו הוא, הוא בלי שיעור", אני ככה שמעתי, כן, "יש בור כזה..." (סבא צוחק), על-כל-פנים אני היה לי חשק לראות הבור, לראות הבור הזה, הסתובבתי, ואמרו לי, או הרגשתי, או, אינני מבורר אם אמרו לי שזה, שזה הבור או, או הרגשתי, על-כל-פנים הפה של הבור היה גדול, כן, והיה עמוק מאד, והגודל והעמקות בלי שיעור, על-כל-פנים אני הלכתי לבור, ראיתי את הפה של הבור, ואמרו לי: "שזה, פה יש בור כזה", כן, אז הלכתי להבור לראות, לראות הבור (סבא צוחק). על-כל-פנים אני הלכתי וראיתי שזה, גודל הפחד רק לראות את, את הגודל של הבור... מגודל הפחד, אני ראיתי למעלה מהפה של הבור, על-כל-פנים היה לי פחד גדול לראות את הבור (סבא צוחק), החלקתי ליד הבורן כמו שאני עמדתי בבור, ונפלתי להבור, נפלתי לבור (סבא צוחק), אז אינני יודע איך נשארתי בחיים, אני ראיתי שאני נפלתי בבור ואין, אין לי שום תקווה, בור כזה, עוד רגע יהיה לי גל, גל של עצמות, אבל... אני הרגשתי את הצער הזה מה שיהיה, מה יהיה ממני עוד, בעוד רגע, מה ש... היה לי צער כזה, פחד כזה, על-כל-פנים נפל, נפלתי בבור, אז נפלתי, נפלתי, נפלתי והגעתי, בבור היה מים (סבא צוחק), אני, ואני יודע לשוט, אז כמו שהצער היה גדול מה ש... מה שידעתי בעוד רגע מה יהיה ממני, גל של עצמות, אז כשראיתי את זה, בור כזה והייתי בסכנה כ... והייתי בסכנה כזו, הייתי... נו, אני ראיתי נפלתי למים ואני יודע... לא יודע לשוט, אז זה במים, אז זה כבר... (סבא צוחק), בור כזה, עמוק, עמקות כזה וחורבן כזה, שממה, זה דבר שמם, כן, ונפלתי למים אחרי כל הסכנה, אחרי כל הפחד, אחרי... {זה מפחיד} (סבא צוחק), אני לא ראיתי את המים, אבל נפלתי למים, נו, ראיתי את המוות ואת, ואת ההצלה איך, איך, איך בא לכאן מים? ו... על-כל-פנים ככה היה, אני נפלתי למים ולא היה שום סכנה, רק, חלילה חס ושלום, אם אף אחד לא יודע, לא ידע שאני נפלתי בבור, אז היה יהיה המים? כמה יכולים לחיות בלי, בלי, בלי אוכל? כמה ימים! שבוע, אם לא יוציאו אותי, אז אם לא יודעים, אז אני חי, אבל עוד כמה ימים אני, אני ימות, אין, אין, אין, אין, אין אוכל בבור, כן, נו, אבל איך היה נדמה לי שאנשים ראו, יש אנשים שראו שאני נפלתי לבור, אז בוודאי יעשו תחבולות להוציא אותי, אז הייתי קצת, היה לי קצת נחת רוח, קצת בטחון שיבואו ויוציאו אותי והם יעשו כל מיני תחבולות להוציא אותי מהבור, כן (סבא צוחק), זה החלום, אינני יודע אם היה לי עוד חלום כזה, צער כזה שנפלתי, בהרגע שנפלתי, אז היה... הצער היה מה, מה שאי אפשר לתאר בעוד רגע אני, אני... מה יהיה ממני בעוד רגע? אבל באותו הרגע, אותו... נסים שלא, שלא, שלא נשארתי מת, רק מהפחד הזה, כן, והצער, הצער הזה, אני ראיתי שנפלתי, אני הייתי בחוץ ופתאום אני, אני נפלתי לבור, זה עלה על דעתי שזה החלום מרמז על "אין שום ייאוש בעולם כלל", על ידי... מה, מה זה מים? מימי התורה של רבינו זה המים!, מים, מים זה תורה, מימי התורה, כן, על ידי, על ידי מימי התורה של רבינו, אפילו שנופלים למקום כזה שחושבים שאין שום תקווה, יש תקווה!, נפלתי במים (סבא צוחק), וזה, אני מספר את זה בדיבורים, אבל זה אי אפשר לתאר את הרגע של, של הפחד, של הצער שהיה לי מזה שראיתי שנפלתי לבור, שנפלתי, אני נמצא בבור בלי שום... אין מקום לאחוז, כמו ש... מי יכול לתאר הרגע

הזהה? ועוד התחזקות גדול מהחלום הזה, ש"אין שום ייאוש בעולם כלל", אני כבר נפלתי לבור ואין לי, בלי שום תקווה, ויש מים! (סבא צוחק), וגם מה, מה שגילה רבינו, אוי וי, אוי וי, מה ש... מה שרבינו הקדוש עשה מנפשות פשוטים רחוקים לגמרי, לגמרי מהתורה, מהיהדות, {זה היו}, אנשים מגושמים, לא יודעים ריח תורה, לא יודעים, וכשנתקרב לרבינו נעשה מהם צדיקים קדושים כאלה שלא היה מעולם, למעלה, למעלה מן הטבע (סבא צוחק). זה ענין חדש, ורואים דוד המלך, דוד המלך בתהלים, כל התהלים "מזמור, מזמור, מזמור", "לדוד מזמור", "למנצח לדוד מזמור", "מזמור", יש, יש "מזמור" ויש כמה לשונות של, של, של שיח, אוי, יוא, אוי, אוי, גם "מזמור שירו להשם שיר חדש", "שיר חדש", דוד המלך לא אמר, הוא אמר: "שיר חדש", הוא חדש לגמרי, הוא חדש, "שיר חדש", רבינו הקדוש הוא "שיר חדש", רבינו הקדוש הוא השיר הזה, וכאן בהפתק מגלה רבינו דבר קט... דבר קל, "נ נח" (סבא צוחק), כן, ששים שנה לא ידעתי מזה, רק ידעתי שזה פלא, שזה מחיה אותי, שזה... כן, בכל פעם שנפל עלי, שנפלתי, לקחתי את הפתק וקראתי, והייתי, ונעשה, ונעשה ענין אחר, ונעשה "שיר חדש" (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, וככה יש הרבה "שיר חדש", "שיר חדש", "שיר חדש", דוד המלך הוא רבינו, שזה... רבינו הקדוש הוא... רבינו הקדוש עבר על כל הצדיקים, על כל הצדיקים שהיה מיום בריאת העולם, זה ענין פלא של השם יתברך, שאז שיהיה, ש... בדורות אחרונים מה שיהיה, מה שיהיה איזה כפירה, איזה שקר, איזה מעשים, והשם יתברך ראה וידע, אז הוא ידע, אה, בדורות אחרונים? מוכרך, מוכרך לרדת רבינו הקדוש בעולם הזה, רבינו רבי נחמן, הנשמה שלו בעולם הזה, אם לא חס ושלום, אז יהיה, יהיה חורבן כזה שלא, בלי שום תקווה, רק רבינו (סבא צוחק), ורבינו הקדוש כבר רמז בהמעשיות, שהוליוכו נשמה לטבוע אותה שתרד לעולם הזה, כן, אז בא, אז בא הס"ם, המלאך המוות, היצר הרע, הרע הוא טען, הוא היה לו טענות, יש דין תורה מה זה, זה הפקר?, הוא אמר: "מה, מה? אם הנשמה הזו יורדת לעולם הזה, אז אין לי מה, אין לי מה לעשות, כלום, וכי לשווא...". הוא, הוא טען: "וכי לשווא בראתני? בשביל מה בראת אותי? אז אין לי מה, אין לי מה לעשות, כלום", כן, והלך, אחר כך הוא... אמרו לו, הנשמה... היה לו דין תורה, כן, והחלטנו: "הנשמה הזו מוכרך לרדת לעולם!", ואתה, ואתה תן לך עצה, תן לך עצה!" (סבא צוחק), אז, אז הוא הלך לחשוב עצה, הוא חזר, הוא אמר: "כבר יש לי עצה! (סבא צוחק), כן, הוא אמר... הוא יכול לרדת, ברסלב, יהיה מחלוקת כזה!" (סבא צוחק). דיבורים כאלה, זה "חיי מוהר"ן בדפוס, אבל לא, לא, לא, לא, לא מרגישים, העולם מגושם כל כך שלא, אפילו הגדולים, אפילו גאונים לא מרגישים שיש, מה שיש בזה, זה... כן, איך, איך יש להם חלק בזה, על ברסלב? כן, כל אחד כפי, כפי המסירות נפש, כפי, כפי מה שסובל... אמר לה: "גט, גט, גט" (סבא צוחק), רבי נתן, אנחנו לא יודעים כלום איך היו יכולים לחיות רבי נתן ואנשיו, היה שפלות כזה ואכזריות כזה, אפילו על גויים אין אכזריות, כן, ברסלב! (סבא צוחק), כן, אוי וי, וי, ואני, ואני זכיתי להיות גיבור כזה, אני עמדי נגד גדולים שהיו חשובים וגדולים בכל העולם, בירושלים, בירושלים היה עיר של גאונים, של גדולי תורה, ולא כל אחד היה חשוב או מפורסם, ורב משה קלירס הוא היה מפורסם בכל העולם ובירושלים, וכולם האריכו אותו, והיה להם (לא מבין), והוא היה לא שם שהוא גאון וחכם ומשכיל ונבון כזה וצדיק, איש צדיק, היה כל השמות, כן, שהוא גדול כל כך, ואני ידעתי מזה, אני נולדתי בטבריה, והוא היה רב בטבריה, שמעתי מזה וידעתי מזה, ואני נעשיתי ברסלב, נתקרבתי לרבי ישראל (קרדונר) (סבא צוחק), אז היה לי נסים, רב משה קלירס אומר: "שלא להיות ברסלב!", והאבא אומר: "שלא להיות ברסלב, מה אתה משוגע? מה, מה זה? איך אפשר דבר...?" (סבא צוחק), כן, ורב מוטל (מסלונים), רב מוטל הוא היה גם כן גדול בתורה, לא, לא, לא היה מפורסם כמו רב קלירס, הרב קלירס היה מפורסם בירושלים, כולם האריכו אותו ועמדו לפניו כמלך, כן, זה דבר ידוע, ידוע ומפורסם, כן, והוא רדף אותי על בר... על, על שאני ברסלב, כן, ואני הייתי גיבור נגד רב משה קלירס ונגד רב מוטל מסלונים, רב מוטל היה גם כן גדול, גאון גדול בתורה, אבל הכשרונות של רב מוטל היו יותר גדולים מהרב משה קלירס, כן, כי הוא היה, הוא היה מתייגע מאד על, על, על, עד שבא למדרגה שלו, ורב מוטל לא היה צריך להתייגע, הוא רק ראה פעם אחד איזה דבר בגמרא, במדרש, הוא ראה רק, אז הוא קנה את זה לעולמי עד, לעולמי עד, כן, ורב, ורב משה קלירס היה לא, לא כל כך, התפיסה שלו לא היה כל כך כמו, כמו רב מוטל, והוא ידע מזה גם כן, אבל הוא, הוא היה לו שם מפורסם בירושלים ובכל העולם, ואני עמדי נגדו, אני נתקרבתי לרבי ישראל (קרדונר), והוא רדף אותי והוא דיבר איתי: "ברסלב אנחנו, אנחנו שמענו מגדולים, מצדיקים קדושים על ברסלב", מה? אני לא שמעתי, זה, זה, זה דבר פלא כזה (סבא צוחק), כן, ורב מוטל, אני הייתי ילד עני, ורב מוטל (מסלונים) הוא, הוא היה למדן גדול, אבל הוא היה גם כן אוהב מצוות כמו אנשים פשוטים, מצוה, כן, לא כמו רב... רב משה קלירס היה המצוה הזה, זה קטן בשבילו, רק גאונות, חכמה, אבל רב מוטל הוא היה לו שניהם, הוא היה אוהב מצוות גם כן, והוא, טבריה זה עיר קטנה הוא הכיר אותי, וגם כן מחוץ מזה טבריה היא עיר קטנה, הוא... אני, אני נשאתי חן בעיניו, הוא ראה אני, שאני לא כשרוני, אבל האמת שלי והלב שלי, הוא אהב אותי מאד, אני הייתי בביתו כמו בבית, יותר מבית, מהבית שלי, אני באתי אתו, התפללתי אתו וישנתי אצלו ולמדתי אתו בלילה, כן, והוא... והיה בינינו קשר כזה, אבל אני הייתי ילד פשוט, והוא היה רב מוטל מסלונים, הוא היה גאון וגדול וחכם, וחכם, ואני לא ידעתי כמו, אפילו כמו יתוש נגדו, כן, טוב, והיה אהבה גדולה בינינו, הוא למד איתי, הוא אהב אותי כמו, כמו בן שלו, והיה לו שני בנות, הבנות היו כמו אחיות שלי,

שרה ופייגא (סבא צוּחֶק), אחיות שלי, כן, ואני באתי עם רב מוטל, הם נתנו אוכל בבוקר, בצהריים, לרב מוטל, אז הם הביאו גם כן בשבילי גם כן לחם, כן, אני הייתי כמו, כמו בן, בן יחיד, אחר כך שזכיתי להתקרב לרבינו היה, כשזכיתי... רבי ישראל (קרדונר) בא לטבריה, היה כבר נעשה המעשה איך נתקרבתי לרבי ישראל היה הלילה, כל הלילה אני הייתי עם רבי ישראל בבית הכנסת של תלמידי הבעל שם טוב ביום, וכל העיר ידעו כי האמא שלי בכתה ו... בכל המקומות, היא, היא חיפשה אותי בכל הבתי כנסת ובכתה "בני, בני, בני", כל העיר באו "מה, מה?", הם חשבו שמישהו נפטר, יש מישהו נפטר (סבא צוּחֶק), הם באו "מה הבכיות והצעקות?", היא, היא היא סיפרה: "בא איש אחד וקנה לחם, והוא אכל את הלחם בבתינו, והוא לקח את ישראל בער והוא, והוא הלך כל הלילה, אני קמתי לעבודה וישראל בער איננו, איננו", והיה זה תחילת המלחמה, והטורקים היה פרעי אדם, הם, רק הם ראו שהם ראו איזה בן אדם שיש לו ידיים ורגליים, ידיים ורגליים, אז הם לקחו אותו לצבא (סבא צוּחֶק), כן, אז היא חשבה "אולי אני יש לי ידיים ורגליים, אז אולי לקחו אותי לצבא" (סבא צוּחֶק), היא בכתה והיה כל העיר רועשת, אה, בבוקר הם ראו אותי ואת רבי ישראל (קרדונר), אז אמרו: "אוי וי, בי ישראל בער היה כל הלילה עם רבי ישראל, אז בטח הוא, הוא נעשה ברסלב, הוא היה כל הלילה עם רבי ישראל" (סבא צוּחֶק), מי, מי היה לו הגבורה לדבר עם, עם חסיד ברסלב, או לקרא בספר ברסלב? הוא פחד שלא יהיה שלא, שלא יהיה רק חשד, אז למה {התורה הזאת, למה התורה הזאת}, הוא לא ישיג שידוך (סבא צוּחֶק), וברוך השם אני לא השגחתי ולא הסתכלתי על שום דבר, רב משה קלירס ורב מוטל (מסלונים) ושידוך והכל, אני מסרתי הכל, הכל, רק מה שראיתי מה זה רבי ישראל (קרדונר), מה זה, מה, מה זה, כן (סבא צוּחֶק), עד היום יש לי שם, יש כבר שמונים שנה שנתקרבתי לרבי ישראל וכולם היו מתנגדים כאלה, ואני, ואני ברוך השם קיבלתי כל הכדורים, כל, כל הביזיונות וכל הצרות באהבה ובגבורה גדולה, וכולם נתבטלו מזה, הם ראו את הגבורה שלי, זה לא מדרך הטבע, הם לא הבינו את זה, ורב מוטל (מסלונים) הוא חשב, הוא, רק הוא... אני ראיתי מרב מוטל שהוא גדול בתורה ו... כן, ולמדתי אתו, נו, זה היה נס, אם הוא אמר: "ברסלב לא!", אז תכף... אבל אני ראיתי מה שראיתי, ראיתי את רבי ישראל (קרדונר), רק ראיתי אותו, פעם הראשון בחיי לא ידעתי מיהו זה, אז אמרתי: "אוי וי, זה איש צדיק, אני צריך אותו מאד, אם היה לי איזה קשר אתו, הייתי, הייתי זוכה לעבוד השם באמת כמו שאני רוצה, איך, אבל איך יהיה לי קשר אתו? הוא יקנה את הלחם וישלם וילך, ואיך?", אז אני, כמו שאני חשבתי על, על, על קשר, הלוואי שיהיה לי קשר עם האיש, עם הצדיק הזה, אז הוא שאל אותי: "אולי אפשר לי לאכול את הלחם אצלכם בבית?", אז הרגשתי: "מה זה? הוא יודע מה שאני חושב, מה שאני רוצה? אבל, מה זה? אין לו, איפה שיש, יאכל, מה זה? זה מקום של המלון זה?" (סבא צוּחֶק), בפרט הוא, רבי ישראל (קרדונר) ראה את, את, את הדירה שלנו, זה היה כמו מערה, מערה, זה, זה, זה... ובתוך המערה היו ילדים קטנים ישנים, והיו צריכים לאפות את החלה ליל, ליל חמישי היו צריכים לאפות החלה, כן, והוא שאל: "אולי אפשר לאכול את הלחם?", אז היה, היה לי פלא בעיני, "איך הוא יודע מה שאני חושב, מה שאני רוצה? מי, מי אמר, מי אמר לו?", אז, אז נעשה לי מחשבות, אולי הוא זה... אבל אני רציתי לשאול את האבא, אני, אני לא יכול להכניס אורח בבית, אני צריך לשאול את האבא, נו, אז היה לי פחד, מה אתה שואל לאבא? האבא יכה אותך ויבזה אותך, מה אתה, אתה שואל דבר כזה? יש, יש, זה מערה וצריכים לאפות לחם, מה אתה שואל דבר כזה? (סבא צוּחֶק), אבל אני אמרתי: "היה מה שיהיה, אני אשאל אותו", ושאלתי אותו, והוא הסכים, ונעשה מה שנעשה, כל הלילה הייתי עם רבי ישראל (קרדונר) בים, על שולחן בים ומהלילה הזה עד עכשיו ברוך השם אני מחזיק מעמד, ברוך השם, אבל מה שעבר עלי ועל רבי ישראל, מה שסבלנו, רבי ישראל אם היו נותנים לאחד כל הכסף שבעולם, בעד יום אחד, הוא, הוא יתן, הוא לא ירצה את הכסף ולא ירצה, ולא ירצה עבודה כזה, והוא מסר את נפשו עלי, מה? איש אחד, ישראל בער, מה יהיה בזה? הגאולה יהיה מזה? (סבא צוּחֶק), והוא ראה את, את זה, איך שנסתבב, הוא ירד מן החמור מצפת, הוא ירד, בטבריה הוא ירד מן החמור, אז הוא פגש ברב בנימין ברזל וביקש אותו: "תראה לי איפה לקנות לחם?", והוא הראה לו אצלנו, ונעשה מזה, ונעשה מזה בניין לדור, לדור דור, לעולם, לנצח, זה, זה פלא, איך אני הייתי לרבי מוטל (מסלונים) כמו בן יחיד, והחזקתי אותו, הוא... הארכת אתו לצדיק וגאון ו... כן, כן, וראיתי, ישנתי אצלו, למדתי אתו בלילה והיה בינינו קשר אהבה גדולה, כן, והוא אמר לי: "ברסלב, ברסלב לא!", הוא סיפר לי כמה, הכניס בי רעל על ברסלב, מה שזה אמר, זה אמר, ואני, ואני, ואני היה לי אמונה בכולם, אם, אם הם אומרים על ברסלב זה, אבל ראיתי את רבי ישראל (קרדונר) זה היה, היה נעשיתי, זכיתי לגבורה כזה שאין בעולם הזה גבורה כזה, גבורה כזה איך עמדתי נגד, נגד גדולים כאלה, כן, וגם נגד האבא והאמא ונגד כל המשפחה, כן, כולם בכו, כולם היה להם רחמנות עלי, מה שנעשה ממנו, "הוא נעשה ברסלב, ישראל בער נעשה ברסלב" (סבא צוּחֶק), אוי וי, אוי וי, זה כמה שאני אספר עוד לא, עוד לא כטיפה מן הים מה, מה, מה שהיה, אינו דומה ראה לשמיעה (סבא צוּחֶק), בזה אני רואה שזה עיקר הוא המסירות נפש בשביל השם יתברך, בשביל התורה, חכמה זה גם כן טוב, אבל, אבל העיקר היסוד והעיקר היהדות, עיקר התורה היא המסירות נפש, הרצון החזק, וגם רבינו הקדוש רימז בזה ואמר, יש שיחה שאומר רבינו: "תנו לבכם לי, ואני הוליד אתכם בדרך חדש", זה דרך ישן מאד, שלא הלכו בו אבותינו מעולם, ואף-על-פי-כן הוא חדש לגמרי, נו, צריכים לתת את הלב, וברוך השם אני, אני נתתי את כל חיי ואת לבי, את האבא והאמא וכל העולם, נתתי הכל בשביל ההתקרבות לרבינו, זה פלא, זה דבר פלא מאד, אז היה הרב הראשי של העיר, הרב

הגדול של העיר, בפרט הרב קלירס כל מה שאמר היו צריכים לקיים תכף, והוא אמר, הוא אמר לי: "ברסלב לא!" (סבא צוחק), ואני לא שמעתי לו כלום כן, והוא, והוא חשב "אין אף אחד, מה שאני אומר שלא ישמע לי, זה רק ישראל בער" (סבא צוחק). וגם החלום, החלום שהיה לי אחרי הפטירה של רבי ישראל (קרדונר), היה החלום של הגלים, של... הייתי בים והיה גלים, גלים גדולים כאלה, כמו הרים, הרים, אני ראיתי שהולך הר של מים, (לא מבין) אני חשבתי, והוא הלך בכעס ישר אלי, ישר, ואמרתי: "אוי וי, עוד, עוד כמה רגעים הוא, הוא יגיע אלי, מה יהיה ממני? אז אני ימות, אין, אין שום תקווה, כן, אז אני אמות", וכך היה, הוא עלה בכעס, בחיפזון, והלך להרוג אותי, כמו שהולכים להרוג, הוא נפל עלי ו... והייתי מיואש לגמרי, אבל ראיתי שאני, שאני עולה על, על ההר, שאני עולה במים, עולה, עולה, עד שהגעתי לסוף והוצאתי את הראש ונשארתי בחיים, יכולתי לנשוף אויר ונשארתי בחיים, חלום כזה? טוב, עבד, עבר הגל ונשארתי בחיים, אבל אני רואה שהולך הר, הר חדש, גל חדש, הוא הולך ככה, מה יהיה עכשיו? ולא בכל פעם מתרחש נסים, מה יהיה עכשיו ממני? נו, מה? איך הוא הולך? הוא, הוא לא שואל אותי, הוא הולך אלי, הוא נפל עלי הר חדש, וגם כן, וגם כן היה נס שעליתי במים על ההר עד, עד, עד שהוצאתי את הראש מן ה... מן, מן המים, ונשארתי בחיים, נו, טוב, ברוך השם שני פעמים, אבל, אבל הים הוא לא, הוא רועש והוא, והולך, הולכים גלים חדשים, מה יהיה ממני? מה יהיה מזה? לא בכל פעם... אני, אני הרגשתי הסכנה מה שיש לי גלים כאלה, הרים כאלה (סבא צוחק), נו, הייתי מיואש, ראיתי את הסכנה מה, מה, מה שיש, בכל פעם יש, אני רואה נסים, אני עולה על הגל, אני עולה על ההר, אני עולה מהמים, עד שאני מגיע לסוף ומוציא את הראש ושואב, ואני נשאר בחיים, אבל, אבל אולי, אולי עכשיו נראה מה שיהיה עוד, ראיתי, ראיתי והרגשתי את הסכנה, איפה שאני נמצא, פתאום אני רואה בניין גדול בים, לא רחוק ממני, בניין כזה, בניין גדול יפה, יופי כזה, אמרתי: "מה זה? מה? איך אפשר דבר כזה? בים יש בניינים?", פתאום אני ראיתי, אני לא ראיתי כלום, רק הגלים, ופתאום אני ראיתי בים בניין מפואר וגדול, בניין! היה לי תמיהה: "איך אפשר? בים, בים יש, אפשר להיות בניין? אבל אני רואה בניין, אז חשבתי אולי זה רמז על, על ש... על שאני, שאני אזכה להינצל מהים, כי יש בניין, אולי אני יגיע להבניין, אני וודאי עשיתי מאמצים גדולים ולא יכולתי להגיע לבניין, ואני הייתי כמעט על יד הבניין, ובא גל והוא סחב אותי והוא, ונתרסקתי מהבניין, מה? אז מה יהיה? אני יש לי מקום להינצל, אבל אני לא יכול, לא יכול... אין לי כח להגיע לבניין... אין, אין שום אפשרות להגיע לבניין, הוא על ידי, ואני, ואי אפשר לי להגיע לבניין...".

(סוף צד ב g3).

קסטה מס' G4

צד א 44 G

...וגם החלום, החלום שהיה לי אחרי הפטירה של רבי ישראל (קרדונר), היה החלום של הגלים, של... הייתי בים והיה גלים, גלים גדולים כאלה, כמו הרים, הרים, אני ראיתי שהולך הר של מים, (לא מבין) אני חשבתי, והוא הלך בכעס ישר אלי, ישר, ואמרתי: "אוי וי, עוד, עוד כמה רגעים הוא, הוא יגיע אלי, מה יהיה ממני? אז אני ימות, אין, אין שום תקווה, כן, אז אני אמות", וכך היה, הוא עלה בכעס, בחיפזון, והלך להרוג אותי, כמו שהולכים להרוג, הוא נפל עלי ו... והייתי מיואש לגמרי, אבל ראיתי שאני, שאני עולה על, על ההר, שאני עולה במים, עולה, עולה, עד שהגעתי לסוף והוצאתי את הראש ונשארתי בחיים, יכולתי לנשוף אויר ונשארתי בחיים, חלום כזה? טוב, עבד, עבר הגל ונשארתי בחיים, אבל אני רואה שהולך הר, הר חדש, גל חדש, הוא הולך ככה, מה יהיה עכשיו? ולא בכל פעם מתרחש נסים, מה יהיה עכשיו ממני? נו, מה? איך הוא הולך? הוא, הוא לא שואל אותי, הוא הולך אלי, הוא נפל עלי הר חדש, וגם כן, וגם כן היה נס שעליתי במים על ההר עד, עד, עד שהוצאתי את הראש מן ה... מן, מן המים, ונשארתי בחיים, נו, טוב, ברוך השם שני פעמים, אבל, אבל הים הוא לא, הוא רועש והוא, והולך, הולכים גלים חדשים, מה יהיה ממני? מה יהיה מזה? לא בכל פעם... אני, אני הרגשתי הסכנה מה שיש לי גלים כאלה, הרים כאלה (סבא צוחק), נו, הייתי מיואש, ראיתי את הסכנה מה, מה שיש, בכל פעם יש, אני רואה נסים, אני עולה על הגל, אני עולה על ההר, אני עולה מהמים, עד שאני מגיע לסוף ומוציא את הראש ושואב, ואני נשאר בחיים, אבל, אבל אולי, אולי עכשיו נראה מה שיהיה עוד, ראיתי, ראיתי והרגשתי את הסכנה, איפה שאני נמצא, פתאום אני רואה בניין גדול בים, לא רחוק ממני, בניין כזה, בניין גדול יפה, יופי כזה, אמרתי: "מה זה? מה? איך אפשר דבר כזה? בים יש בניינים?", פתאום אני ראיתי, אני לא ראיתי כלום, רק הגלים, ופתאום אני ראיתי בים בניין מפואר וגדול, בניין! היה לי תמיהה: "איך אפשר? בים, בים יש, אפשר להיות בניין? אבל אני רואה בניין, אז חשבתי אולי זה רמז על, על ש... על שאני, שאני אזכה להינצל מהים, כי יש בניין, אולי אני יגיע להבניין, אני וודאי עשיתי מאמצים גדולים ולא יכולתי להגיע לבניין, ואני הייתי כמעט על יד הבניין, ובא גל והוא סחב אותי והוא, ונתרסקתי מהבניין, מה? אז מה יהיה? אני יש לי מקום להינצל, אבל אני לא יכול, לא יכול... אין לי כח להגיע לבניין... אין, אין שום אפשרות להגיע לבניין, הוא על ידי, ואני, ואי אפשר לי להגיע לבניין...".

הדלת הראשונה ורציתי לפתוח לראות מה... מה יש שמה, מה... ולא פתחתי, לא בכונה, לא פתחתי, אמרתי "מה זה? מדוע, מדוע לא פתחתי?" אז אני חשבתי אני, עכשיו אני אפתח, יש דלתות הרבה, אז הלכתי, וגם כן הגעתי לדלת וגם כן לא פתחתי והיה, והייתי בכעס עלי "מדוע לא פתחתי?", לא פתחתי ועברתי את הדלת וגם, וככה כל, כל הדלתות עברתי ורציתי לפתוח ולא פתחתי עד שהגעתי, זה החלום, זה חלום כזה, עד שהגעתי לדלת האחרונה של הבניין, זה, זהו אחרי כבר כל הבניין, אני עברתי כל הדלתות ו... עד שהגעתי לדלת האחרונה של הבניין שהיה כבר... אני הגעתי לדלת האחרונה, אז פתחתי, פתחתי וראיתי חדר, פתחתי וראיתי חדר, יש שמה שולחן וכסא, ועל הכסא יושב זקן גדול וזקן יופי כזה, לבן כזה, חן כזה, וגם הצורה שלו, הפנים שלו היה חן כזה שלא רואים בעולם הזה, מן חן כזה, מן מתיקות כזה, אז התביישתי מאד, ראיתי זקן כזה, ראיתי זקן זה וראיתי את הפנים שלו, אז נתביישתי מאד ונפלתי בדעתי, "איך יש לי מקום פה להיות בחדר הזה ולראות זקן כזה?", נתביישתי מאד, ורציתי לתת שלום להזקן, אבל לא, לא מצאתי עוז בנפשי לתת לו שלום, איך...? ואני רחוק כזה, אני... איך יש לי חלק, יש לי חלק כזה לתת, איך יש לי עזות לתת שלום להזקן הזה? כן, אז, אז הזקן היה ככה, הזקן הזה הוציא, הושיט את היד ונתן לי שלום ולקח לי את, את היד והחזיק את היד באהבה גדולה ובענווה, כן, ובשלום עליכם, והוא המשיך והחזיק אותי באהבה גדולה, שלום, התקרבות כזה (סבא צוחק), אני לא היה לי עזות כזה, אבל הוא עשה את זה, אז מה, מה יכולתי לעשות? אז קיבלתי את זה (סבא צוחק), ונתעוררתי, ונתעוררתי! אז אני זכרתי את כל החלום וזכרתי, עד היום אני רואה את הפנים שלו כמו שראיתי אז, בדרך הטבע חלום נשכח, כן, לפחות הצורה, אבל כמו שראיתי את הכסא עם הזקן מעליו והזקן והתיאור של הפנים, אז הפנים כזה, אני זוכר את זה, כמו שאני רואה עכשיו את זה, כן, אז היה לי געגועים והשתוקקות, אני רוצה לדעת, מי זה היה הזקן! (סבא צוחק), אולי אליהו הנביא? איזה, איזה גדול? מי היה הזקן הזה שראיתי? (סבא צוחק), אז כנראה, אני היה לי געגוע... מתוך געגועים, נרדמתי, ואמרתי לי, וחשבתי במחשבה: "אני אקח ספר ואני אפתח, אולי אני אמצא שמה איזה רמז, מי זה הזקן?", וככה עשיתי, נתעוררתי ולקחתי ספר ופתחתי, זה היה ספר "חיי מוהר"ן" מדפוס הראשון, "חיי מוהר"ן", ופתחתי אותו, והעיניי נשתנו... [מה, מה ראית? פתחתי את הספר "חיי מוהר"ן" ולקחתי את העיניים על הסעיף הזה, שרבינו הקדוש גי... היה... גילה, גילה ש"מי שיזכה, אני אתראה אליו בדמות זקן", זה, זה, זה, זה ראיתי, אז ידעתי כבר שהזקן הוא רבינו (סבא צוחק), חלום טוב כזה (סבא צוחק), או וי...]

...ואני הייתי ילד, הייתי ילד ואני בזמן שבאתי על דעתי, עוד כשהייתי ילד היה, היה לבי מתגעגע לעבוד השם, ללמוד תורה ולמסור נפשי בשביל עבודת השם, והתפללתי בדקות, במחשבות ובתנועות, והתפללתי ואמרתי, והיה שמה איש זקן אחד שהוא היה מחסדי ביאן, הם, הם, הם לא מתפללים בכח ולא בקול... רק בלחץ כן, נו, אבל אף-על-פי-כן אני, אני היה לי עזות להזקן הזה... ואני... זה היה לי הזקן בא אלי בכל יום, הוא... ונתן לי מטבע חשובה, ככה, הוא נתן לי, הוא היה מפורסם בעיר שהוא קמץ כזה, הוא נותן נדבה המטבע הכי קטנה שיש, שאפשר, חתיכת פך, כן (סבא צוחק), והוא נתן לי, נתן לי, כשבאתי הביתה ונתתי, הם היו עניים ונתתי את המטבע, אז הם התפאלו מאד, כן, אבל אחר כך הפסקתי לתת לבית והתחלתי לאסוף מטבעות בשביל סידור, אני רוצה לקנות סידור שיהיה בו חצות ותהלים, מעמדות וסליחות, כל מיני סליחות וכל, "כל-בו!", שיהיה בו כל, כל מה שיש בעולם, איזה תחינה, איזה, איזה דבר, גם... כן, התחלתי לאסוף הכסף אצלי בשביל לקנות סידור, היה שם הסידור היה "כל-בו", ו... ככה היה, וכל, הכל היה בו בהסידור הזה, ואני היה לי השתוקקות וגעגועים לסידור כזה, כן, אבל אין, אין כסף, וגם כן בטבריה לא, אי אפשר להשיג סידור כזה, רק בירושלים (סבא צוחק), אז השם יתברך ריחם עלי, והאמא נסעה לירושלים בשביל הכנסת כלה, בשביל לחתן איזה ילד, על-כל-פנים היא נסעה לירושלים, ואני כשנסעה אמרתי לה: "אני אספתי כסף בשביל סידור 'כל-בו'!", ואני הייתי חביב מאד אצל האמא והיא, היא נתנה לי הבטחה שהיא תיקנה לי סידור כמו שאני רוצה, "כל-בו", שיהיה בו, שיהיה כל המעלות, כן, אני נתתי לה את הכסף, והיא קיימה, והיא השתדלה לעסוק אם איזה משפחה, ממשפחה שלנו, שהוא יודע כל הסוחרים הגדולים, כי יש... סידור כזה לא בכל, לא, לא משיגים בכל המקומות, צריכים לדעת איפה יש סידור כזה (סבא צוחק), על-כל-פנים היא הביאה לי סידור שהוא חדש בירושלים, היא באה לטבריה עם הסידור, והשמחה שלי והלכתי לבית הכנסת עם הסידור הזה, וכולם קינאו אותי, יש לי, יש לו סידור (סבא צוחק), אני רציתי לאכול כל הסידור (סבא צוחק), מה, איזה שמחה היה לי בכל פעם שאני ראיתי את הסידור אצלי (סבא צוחק)...

...[נתחיל מהתחלה] אני שכחתי [על השלושה חכמים בטבריה] בזמן שנתקרב, שרב צבי רוזנטל נתקרב לרבינו, אז השם יתברך סיבב שככה היה השגחה, הוא יצא מביתו להתפלל וותיקין ביום שישי (סבא צוחק) ולא חזר כל היום, הם כבר מחכים כל המשפחה, הם... אישתי והילדים והאבא מחכים בכל, בכל עת עד שיבוא, עד שיבוא, איך אפשר? הולכים להתפלל ולא חוזרים (סבא צוחק), נו, נו, היה רעש בכל העיר: "רב צבי רוזנטל הלך להתפלל מה... ולא חזר, מה שעושים הברסלבים, ביום שישי ערב שבת לקחו את רב צבי, יש לו אשה וילדים קטנים, פתאום הוא נעלם, מי יודע איפה הוא?", חלק אמרו, כמה אנשים אמרו: "שהברסלבים שלחו אותו לאומן, כי עיקר אצלם אומן" (סבא צוחק), יוא, האחרים אמרו: "אולי לצפת, אולי לירושלים", על-כל-פנים לא ידעו... זה, זה ידוע "שרב הירש (צבי רוזנטל) נעלם, נעלם, איננו", (סבא צוחק), הם שלחו ערב שבת שהוא יום שישי, הם ראו, היה סממן להדלקת נרות והוא איננו, אז הם, הם לקחו גיבור אחד מגיבורי טבריה שהוא יודע לרכוש על סוס, כמו אווירון, והוא נסע לצפת, יש להם משפחה, אולי היא, הוא הלך לצפת בשביל שהיה מחלוקת בבית מברסלב, מחסידות מברסלב, אז הוא, הוא הלך לצפת, אז הם שלחו לצפת והוא היה, הספיק לחזור ולהודיע שהוא ביקר בכל, אצל כל המשפחה ורב צבי איננו! (סבא צוחק), נו, נו, היה כל העיר ברעש כזה, כל העיר "הברסלבים, ברסלבים שלקחו את רב צבי" מהמשפחה ו...", הוא הלך להתפלל ואיננו (סבא צוחק), והוא... ביום שישי זה, זה היה כולו {אסור} (סבא צוחק), על-כל-פנים הדליקו נרות לכבוד שבת, ורב צבי איננו, איננו ואיננו (סבא צוחק), על-כל-פנים היה בוכים הילדים והאשה והמשפחה, האבא שלו, איזה שבת זה? איפה רב צבי? (סבא צוחק), ואישתי והאמא שלי ואישתי גם כן, הם הלכו לבית רבי ישראל (קרדונר) וזרקו אבנים "איפה רב צבי? איפה רב צבי?" (סבא צוחק), היה לו השבת לרבי ישראל (קרדונר) אבנים שברו כל הכלים, לא השיגו על שבת, על חילול שבת, שברו את הכד של מים שנכנס בו שלושה ארבעה פחים מים, שברו ושברו, האבנים, כל האבנים שבטבריה זרקו לבית רבי ישראל (קרדונר) (סבא צוחק), נו, בלילה מוכרחים לישון, עשו הפסקה והלכו לישון, אבל בבוקר השכם, כולם קמו והלכו (סבא צוחק) בבכיות "איפה רב צבי? מה זה? ביום שישי? הוא עשה להם {דברים כאלה}, שיכולים למות (סבא צוחק), מה זה? איפה...? (סבא צוחק), על-כל-פנים הם כבר הלכו ביום שישי הלכו למוכתר, והמוכתר הוא חיפש דברים כאלה, כי הוא אוהב כסף, הוא אהב, כסף, כן, אז יהיה לו מזה מסחר טוב, המשפחות של, של רב צבי (רוזנטל), ישראל בער, ויהיה, ויהיה, ויהיה לך מעות (סבא צוחק), אז הוא אמר, הוא אמר לאשתי: "על הברסלבים הכל תאמין, אני חושב שהם שלחו אותו לאומן, הוא לא בירושלים, הוא לא בצפת הם, הם, הם שלחו אותו לאומן!" (סבא צוחק), אבל אומן לא היה במלחמה אם טורקיה, נו, זה ריגול, זה, זה, אצלם לא שייך מלחמה, או, לאומן זה, הם שלחו אותו" (סבא צוחק), והוא עשה תלונה אצל הממשלה, שאנחנו שלחו את רב צבי (רוזנטל) לאומן, וככה הוא היה כל הזמן, כן, לאומן, אז זה ענין, זה ענין ריגול, זה ענין חמור מאד, אז שיהיה מזה כסף, הוא יברר שלא... על-כל-פנים אבל יהיה כסף מכל הצדדים, יהיה כסף (סבא צוחק), יום שבת בבוקר עלו, הם לא הלכו אלי, לרבי ישראל (קרדונר), {הם לא עושים} (סבא צוחק), אני לא ידעתי, אני קמתי, הלכתי למקווה, התפללתי בבית, אני מתחיל להתפלל, "ברוך שאמר" ו... בא המוכתר עם חיילים, עם שוטרים, ואני באמצע התפילה אחרי "ברוך שאמר", אני, קרא, קרא אותי ואמר: "בא לבית סוהר, איפה רב צבי?" (סבא צוחק), אוי, המעשה מרע צבי (רוזנטל), זה, זה המעשה כל יופי, הצגה יפה, מה זה? מתי... לא נשמע בעולם דבר כזה שהבעל הבית ילך להתפלל ביום שישי ולא יחזור הביתה, ולא יודעים איפה הוא?, דבר כזה רק מברסלב (סבא צוחק), וכל העיר היו בוכים על המשפחה. רב צבי הלך להתפלל ולא... ולא... זה רק, רק בברסלב יכול להיות דבר כזה (סבא צוחק).

על-כל-פנים הוא אמר לי: "שאני ילך איתם לבית סוהר", נו, באמצע התפילה הלכתי אתם, יש לי ברירה? הלכתי לבית סוהר, באו כל המשפחה שלי לבית סוהר לראות איפה אני נמצא (סבא צוחק), מי, מי, מי יודע מה שיהיה בבית סוהר? הם, יקחו אותי לחייל או, או יכו אותי שאגיד איפה הוא, איפה רב צבי? על-כל-פנים האמא שלי ואשתי והמשפחה הוא, הם באו לבית סוהר, וראו אותי דרך, דרך החלונות, הם ראו אותי, אז אמרו לי: "מה, מה נשמע?", אני הייתי באמצע התפילה ולא יכולתי לד... (סבא צוחק), על-כל-פנים עבר איזה כמה שעות, בא הפקיד הגדול, המושל, כל העיקר המושל על השוטרים ועל הכל, הוא, הוא בא, הוא כבר המשוע, המוכתר כבר דיבר אתו מה שיש לו לעשות, הוא יודע, הוא יודע כבר שיש לו חבר טוב, זה המוכתר? מה שהוא אומר הוא עושה, כן (סבא צוחק), ואז הוא בא, הוציאו אותי מבית הסוהר {להזכיר}, והקצין הגדול, "ידניאל", "הידניאל" (הקצין), אוי, והוא אמר, הוא, הוא היה, הוא דיבר בתקיפות, הוא "ידניאל", הוא אמר לי: "תגיד איפה, איפה, איפה רב צבי?" (סבא צוחק), מה עושים? קודם שכבו, שכבו אותי על הריצפה והרימו את הרגליים למעלה כמו פה על הרגליים, על זה, ולקחו חבל וקשרו את הרגליים בזה, כן, זה היה ברזלים גדו... ברזלים חזקים, כן, קשרו אותי, והיה שוטר אחד מצד זה ושוטר אחד מצד זה, והרגליים היו פה למעלה, ואמרו לי "אם תגיד איפה רב צבי, טוב! אם לא? אז, אז תמות! אנחנו נכה לך מכות רצח!" (סבא צוחק), והמשפחה שלי שומעים איך הוא מדבר איתי, והם, הם פחדו שאני... אם יכו אותי, אז אני ימות, שוטרים, שוטרים? ערבים? הם נותנים מכות רצח, היה בכיות, האמא שלי ואשתי... הכלל הם קשרו אותי, ושכבתי עם הרגליים למעלה, והם הפסיקו את, את המקלות, את ה... כן, והקצין אמר לי: "תגיד, איפה, איפה רב צבי?" אמרתי: "אני חושב שהוא הלך לירושלים" (סבא צוחק), אז הוא אמר לי: "תדע, אנחנו נשמו, אם לא נמצא אותו? אז נעניש, אז תמות, נכה אותך עד, עד, עד למוות, תגיד האמת!" אז אמרתי: "זה, זה, זה שאני יודע, אני מגיד", אז עזבו אותי, ושלחו בשבת, שלחו להדרך לירושלים, על-כל-פנים במוצאי שבת הם מצאו אותו בעפולה, ואמרו לרב צבי (רוזנטל), הם מצאו אותו המשטרה, כן, ואמרו לו: "תדע שישאל בער רבי ישראל (קרדונר) הם בבית סוהר והם בסכנה גדולה, תלך, תחזור אתנו!", הוא חזר איתנו, אתם, הוא שמע שזה סכנה, הוא חזר, הוא חזר איתם, הם באו לטבריה, לטבריה במוצאי שבת, אבל... נו, אז המשפחה שלי רצתה שיסחררו אותי מהבית סוהר, שאלך הביתה, והחוק היה, בלילה לא נותנים לשום בן אדם לצאת אם הוא, אם הוא בבית סוהר? אם משחרר, משחררים אותו, הוא מוכרח להיות עד הבוקר, בלילה אין, אין שיחרורים, אבל המוכתר וזה הקצין הם, הם ידעו איך להתנהג, והם שיחררו אותי במוצאי שבת בלילה, כן (סבא צוחק). אבל שכחתי מהשלושה עשרים של טבריה, כן, אוי, הם, הם כבר היה, היו מהחדשים, ציונים חדשים, כן, הם עשו, אצלם היה צחוק כל היהדות והתורה ו... אבל אף-על-פי-כן הם, הם ילידי ארץ ישראל, והגדול שבהם היה, היה לו תחנת קמח, והוא היה חשוב, המשפחה שלו, האבא והסבא חסידי קרלין, אז הוא לבש את השטריימל ככה בצד לפי המודה (סבא צוחק), כן, והוא הלך עם החברים שלו עוד, עוד שניים, הוא זה היה הזקן, לא, לא, לא זקן, אבל, אבל הוא נגדם הוא היה יותר זקן מהם, נו, אז אלו השלושה היו, הם היו חברים והתלוצצו מהיהדות כמו החכם של "סיפורי מעשיות", כן (סבא צוחק), הם הלכו והם, והיה אצלם חו... צחוק, הולכים להתפלל, נו, אבל ישראל, אחד היה שמו ישראל, ישראל בן זלמן, ישראל זולמינס, זולמינס ישראל, ואחד, והשניים היו שניהם, אחד היה בעל בית-מרקחת הכי גדול בטבריה, הוא היה פלא אפילו, אפילו בירושלים, בית-מרקחת גדול, והוא ידע את המלאכה טוב, מומחה גדול, זה השני. והשלישי היה לייבל, לייבל, גם כן אריה, הוא היה סוחר עצים הכי גדול בטבריה, שלושה, אלה השלושה, ואלה, אלה השלושה הם הלכו לבית כנסת, אבל זה אצלם, היה מין הצגה, מין צחוק, ככה הלכו לבית כנסת, הם הלכו לבית כנסת לקרלין, זה בעל, בעל... מי שיש לו התחנת קמח, היה שמו ישראל זולמינס, הוא הוא היה הגדול שבהם, הם היו עם דרך ארץ, הוא היה איש חכם ו... כן, הם הלכו אתו לבית הכנסת (סבא צוחק), וזה, זה מין הצגה, הם הלכו לבית כנסת, והבית של רבי ישראל (קרדונר) היה בין כל הבתי כנסת, כן, והם ראו רעש גדול, כל העיר רעש, רעש גדול, וגם כן המשפחה שלי ושל, ושל רב צבי (רוזנטל) היו בבית רבי ישראל, והיה צעקות ובכיות, והם שמעו, הם שמעו דבר כזה, מעולם לא שמעו, "מה יש פה? מה יש פה?", "הו! אתה לא, לא, לא, אתה לא יודע? ישראל בער נעשה חסיד ברסלב, ולקחו את רב צבי ונעלם, הוא הלך יום שישי להתפלל ולא חזר" (סבא צוחק), אז הם, אז הם עשו, הם שומעים דבר, דבר כזה? זה, זה... (סבא צוחק), הכלל הם אהבו, הם ראו עולם, קיבוץ גדול כזה, באמצע מספרים להם מה שנעשה, מה שיש בטבריה, ישראל בער מחסידי ברסלב, "אתה לא שמעת? {מעשה מרב צבי} (סבא צוחק), והם היה אצלם מין הצגה, מין הצגה, כן, אז, אוי, ישראל בער לבד ברסלב?" (סבא צוחק), על-כל-פנים הם, הם הלכו להדלת של בית, של רבי ישראל (קרדונר), כן, היה סגור, הוא סגר את הדלת, הוא התפלל שחרית, הוא, מן תפילה כזה? אני לא שמעתי, אבל, אבל שמעתי שאמרו, שזה היה בוקר רקיעים, שזה היה תפילה כזה, כן, המשפחה שלי, המשפחה שלו (סבא צוחק), והיו עם המוכתר, עם השוטרים (סבא צוחק), אז הם, הם, הם עמדו על יד הדלת של רבי ישראל, וגם מרדכי המוכתר עמד עם שוטרים גם כן, הם חיכו שהוא יגמור התפילה, הם יקחו אותו לחוץ, ובחוץ יכולים לקחת אותו, מהבית אסור לקחת, אבל מהחוץ אפשר. על-כל-פנים הם (השלושה חכמים) הלכו אצל הדלת של רבי ישראל, ומצאו את, את המוכתר ועם השוטרים, והם שמעו את התפילה של רבי ישראל, נפל עליהם פחד! לא שמעו מעולם, מין תפילה כזה? לא שמעו מעולם! (סבא צוחק), מה, מה? אז הם נתעוררו באמת, נתעוררו היהדות, הלב היהדות, כן, וכולם, ישראל זה, זה מהתחנת קמח ואלו השניים, השניים, אמרו למרדכי, למוכתר: "לך מכאן!", אז תכף הלך, הם היו חבר'ך, חברה, אז, אז הוא פחד מהם, כן, הם לא אנשים פשוטים, הם אמרו לו ללכת, אז הוא הלך, והם נשארו (סבא צוחק), והם נשארו הם, לא הלכו להתפלל, לא הלכו לקרלין, הם, הם, הם ראו מין הצגה כזה, כל העיר רועש, "איפה רבי ישראל (קרדונר)?", והמשפחה שלי הם לא... (סבא צוחק), אז הם חיכו עד שגמר השמונה עשרה של, של התפילה של שבת, והם דפקו לדלת ודיברו עם רבי ישראל (קרדונר): "מרדכי שלחנו, אנחנו שלחנו אותו, אנחנו רוצים לדבר אתך", אז הוא פתח הדלת ונכנסו, והם היו פיקחים, חכמים, לא... כן, אבל הם נתבטלו נגד התפילה שהם שמעו מרבי ישראל (סבא צוחק), אז שאלה אחד, הם שאלו אותו כמה שאלות, והוא השיב על ראשון ראשון ועל האחרון, הוא השיב לכולם, והם נתפלאו מאוד, מעולם לא שמעו דיבורים כאלה (סבא צוחק), הם היו חכמים, הם שאלו אותו: "מה זה? ברסלב וקרלין וכולם, הדתיים, נו, הם כולם יש להם בנים, וגם הברסלבים יש להם אשה ויש להם בנים, מה, מה? איזה, איזה הפרש יש? הם, הם מתחת... אלו מתחתנים ויש להם בנים, ואלו מתחתנים, מתחתנים ויש להם בנים, אז מה? מה החילוק? איזה, איזה קושיות, איזה?" (סבא צוחק), אז אמר להם רבי ישראל (קרדונר): "אלו מתחתנים, הם מתחתנים בשביל, בשביל תאוות הגוף, וגם כן יש להם ילדים, ממילא יש להם גם כן בנים, אבל העיקר אצלם התאוה... ואלו הצדיקים, הצדיקים הם בשביל שהם רוצים ילדים, בשביל זה הם מתחתנים!" (סבא צוחק), חשבו שזה, איך אפשר... הם לא, לא ידעו לענות על זה, והוא נתן להם תירוץ מספיק, והם, הם, הם לא ענו (סבא צוחק), והם נתבטלו לרבי ישראל

ואהבו אותו על כל מה שדיברו אותו והוא ענה להם הכל, והם נתבטלו והם נתקרב, והם נתקרב לרבינו, כן, והם תמכו אותו ו... כן, אוי (סבא צוחק), הם לא, פעם הראשון בחייהם, השלושה חכמים הם, הם ראו פעם ראשון בחייהם, רעש כזה, אז כששמעו, אז הם שאלו: "מה זה הרעש? מה? מה יש?", "הו, אתה לא שמעת שישראל בער נעשה ברסלב?", "שמענו, נו, מה יש?", "מה יש? הם לקחו אותו, את רב צבי (רוזנטל)", והם סיפרו לו, הם ראו אע"פ כזה, מה זה ברסלב, ורב צבי הלך להתפלל (סבא צוחק). ביום ראשון אני פחדתי, אולי המוכתר הוא רוצה כסף?, הוא יבוא עוד פעם ויקח אותי לבית סוהר, כסף, "איפה רב צבי? כסף, רק כסף, כסף" (סבא צוחק), אז, אז ראיתי מקום ליד בית הכנסת קרלין, מקום, מקום סתום, מקום שלא רואים, אני הייתי שמה כל היום ליד בית הכנסת, כן, אולי, יבוא מרדכי עם השוטרים, אני... והם, אף אחד לא ידע מי, איפה, איפה אני, אז ילכו לחפש (סבא צוחק), על-כל-פנים אני, אני הייתי שמה עד מנחה, במנחה עליתי לבית כנסת מן המקום שאני הייתי, לבית הכנסת, להתפלל מנחה, לשמוע "קדושה" ו... בא, בא הזקן הרב קהת, הרב קהת הוא, הוא היה קרליני, וגם, וגם האבא של האשה, של אשתו של רב צבי רוזנטל היה גם כן קרליני והם היו חברים, אז רב קהת הלך להתפלל מנחה, ושמע כי המשטרה לקחו את מרדכי, את המוכתר, לסטמבול, ויש עליו תלונה גדולה שהוא מרגל, שהוא... כן, אז אמר רב קהת: "זה רבי ישראל (קרדונר), רבי ישראל, זה המעשה של רבי ישראל, רבי ישראל הוא ענש, הוא, הוא נתן לו עונש, ה' נתן לו עונש על זה, על השבת הזה, הוא... לקחו אותו, ומאז נעלם, לא ראיתי אותו, היה לו... טבריה לא ראה אותו יותר (סבא צוחק)..."

(סוף צד א 4g).

צד ב 4G

...לקחו אותו, ומאז נעלם, לא ראיתי אותו, היה לו... טבריה לא ראה אותו יותר, אולי הוא... אני חושב שהרגו אותו, מרגל, היה תלונה שהוא מרגל, אז היה האנגלים הם, הם, הם היו במלחמה עם טורקיה, ופה היה טורקיה, גם סוריה היה טורקיה ולבנון היה טורקיה, הכל טורקיה, יוא, ו... נו, טורקיה, והתלונה היה שמרדכי מרגל, הוא, הוא, הוא מרגל, כל מה שיש פה בטורקיה, הוא מוסר לשונא, לשונא שלהם, אז זה ריגול, אז הוא לא חזר בחיים, מיום, מיום הראשון הזה, לא חזר לטבריה, לא לארץ ישראל, לא, לא יודעים איפה, איפה הוא, איפה הוא, כן, אם הרגו אותו ו... על-כל-פנים לא יודעים, טבריה נשאר בלי המוכתר, בלי מרדכי! כן (סבא צוחק), הוא עשה שבת כזה, אז היה לו יום ראשון כזה, שלקחו אותו לסטמבול ולא חזר בחיים (סבא צוחק). זה היה מין הצגה כזה, כל העיר רעשה, הספרדים הם, הם עם בפני עצמם, זה הם לא יודעים מה שיש אצל האשכנזים, והאשכנזים לא יודעים מה שיש בין הספרדים, שני, שני דתות נפרדות, זה ספרדים, וזה אשכנזים, כן, האחד מהם לא דומה לשני, אבל המעשה של רב צבי (רוזנטל)? היה כל, כל העיר, כל הספרדים ידעו שקרה, שקרה דבר כזה (סבא צוחק), שרב צבי הלך להתפלל, להתפלל ביום שישי, ולא, ולא חזר! (סבא צוחק), נו, כל העיר, גם האשכנזים וגם הספרדים, כולם היו, היו רעש כזה "איך לוקח... איך עושים דבר כזה? ביום שישי הולכים להתפלל ולא...?" (סבא צוחק), זה, זה לא, זה, זה מעשה פלא כזה שלא שמענו עדיין!, המעשה, איך אפשר...? איך עושים דבר כזה? (סבא צוחק), הוא הלך ביום שישי לירושלים רגלי, לא היה לו כסף לנסוע, הוא הלך ביום שישי הלך להתפלל, ומבית הכנסת הלך לירושלים (סבא צוחק), האם פעם נשמע על מעשה כזה? הרעש שהיה בכל טבריה, אצל האשכנזים והספרדים, היה... כולם דיברו מברסלב: "מה זה? איך עושים דבר כזה? הולכים להתפלל ולא חוזרים, ביום שישי (סבא צוחק)". והשלושה חכמים שבטבריה הם הלכו להתפלל, והם לא, לא ידעו שום דבר, לא ידעו לא מישראל בער ולא מרב צבי, {הם לא} יודעים מברסלב בכלל כלום, הם באים... זה הבית כנסת של קרלין, היה ליד רבי ישראל (קרדונר), כל הבית הכנסת היו ליד, ליד רבי ישראל, אז כל אלה שהלכו, היו צריכים לעבור דרך רבי ישראל, נו, ואצל רבי ישראל עמדה המשפחה שלי והמשפחה של רב צבי, הם זרקו אבנים ובכו, איפה זה? (סבא צוחק), הם השלושה חכמים הם ראו (סבא צוחק), כל העיר טבריה רועש רעש כזה, מה... אז הם שאלו: "מה, מה יש פה? זה בתי הכנסת שמתפללים, מה יש פה? מה יש? מה קרה?" (סבא צוחק), "הו, מה, מה? אתה לא שמעת? ישראל בער נעשה ברסלב, ורב צבי, ורב צבי נעשה ברסלב", ביום שישי הלך להתפלל ולא חזר! (סבא צוחק), הם שמעו חדשות, חדשות כאלה, מי שמע דבר כזה? (סבא צוחק), היה להם מין הצגה, כן, הם שאלו את כולם: "מה יש? מה יש פה?", וכולם אמרו: "ישראל בער ורב צבי" (סבא צוחק), והם, והם זכו!, הם נכנסים לרבי ישראל (קרדונר), הם נכנסו לרבי ישראל ורצו לשמוע מה זה, מה (סבא צוחק), אז הם היו חכמים, אז הם שאלו מרבי ישראל השטוטים שלהם, הענין, הענין של... הם שאלו אותו: "מה יש לכם עיקר מן הצדיקים, מן הרשעים, כולם לוקחים נשים ויש להם ילדים, אלה, הברסלבים יש להם ילדים, יש להם אשה וילדים, אנחנו יש לנו אשה וילדים, וכל הרשעים, כל הפושעים יש להם אשה וילדים, מה יש? (סבא צוחק), מה? מדוע ברסלב? ברסלב אין להם להם נשים? יש להם גם כן נשים, יש להם ילדים, מה זה? מה, מה יש?" (סבא צוחק), אז רבי ישראל... הם שאלו בצחוק, ורבי ישראל ענה להם באמת, בחכמה: "אלו... יש אנשים שהם מתחתנים בשביל שהם רוצים להתחתן, הם, הוא רוצה התאווה, אז יש לו ילדים, והאנשים כשרים באמת, הם, הם העיקר אצלם הם רוצים להוליד בנים, כמו שהתורה אמרה שצריכים להוליד בנים, ובשביל זה הם מתחתנים, הם בשביל שהם מתחתנים, יש להם ילד... הם מולידים ילדים, ואילו בשביל, בשביל שהם רוצים לקיים התורה להוליד ילדים, אז הם מתחתנים!", אוי, אוי (סבא צוחק), כשאני מזכיר עצמי המעשה של רב צבי, יצא מהבית יום שישי (סבא צוחק), אז אני, אני נעשה אדם אח... חדש, אדם חדש, היה מעשה כזה (סבא צוחק), מי שמע דבר כזה? הולכים להתפלל בשעת וותיקין, לא אומר כלום, הוא הולך להתפלל, ונאבד, נעלם, איננו!, מי שמע? (סבא צוחק), כולם אמרו: "זה רק מעשה ברסלב!, הברסלבים יכולים לעשות דבר כזה, כל העולם לא יודעים", אוי, אוי (סבא צוחק), זה, זה מעשה כזה, כשיבא משיח גם כן יספרו ויהיה שמחה גדולה מרב צבי, מרב צבי שהלך ברגלי לירושלים ביום שישי (סבא צוחק), הוא אמר לרבי ישראל (קרדונר): "אני לא ישראל בער, אני לא יכול לסבול, נו, אם כן, חס ושלום, אני מפחד שאולי, אולי אני אפול, אולי, אז אני הולך, אז אני רוצה ללכת לירושלים, בירושלים יש גם כן רב שלמה ווקסלר ויש חסידי ברסלב, אני יכול להיות... כאן בטבריה אני לא יכול, אני לא יכול, אני לא גיבור!, אני מוכרח ללכת לירושלים, אין לי כסף? אני אלך רגלי!, ברוך השם הרגליים שלי חזקים, ברוך השם אני יש לי גוף חזק, אני יכול להגיע לירושלים ברגלי" (סבא צוחק). זה

כל העולם מרבינו הקדוש, היה כבר הגאולה מזמן, היה כבר בא משיח מזמן! (סבא צוחק), אבל, אבל "גמרתי ואגמור", ו"תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור", כן, כמו שאנחנו, כמו שהוא (סבא צוחק), רבינו הקדוש אמר: "השם יתברך הוא, הוא מנצח תמיד", 66 (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) "שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך", "חיזקו ויאמץ לבבכם כל המייחלים לה", נו, "כל המייחלים", גם אנחנו, כן, בכל, בכל, בכל הגרועים שבעולם, בכל הרחוקים שבעולם, כן, רבינו הקדוש השיג חסדים, חסדים פלאים חדשים כאלה, שלא היה עדיין מעולם, שלא היה, שלא ידעו, שלא נתגלה בעולם, זה חדש, הוא השיג בתורה, הוא השיג השגות כאלו ש"אין שום ייאוש בעולם כלל" (סבא צוחק), אוי וי, יוא, אוי וי...

...כזה, שממש נתבטלתי, איך אפשר לזכות לזה? כן, ככה היה (סבא צוחק), כששמעתי אפילו מאה פעמים, כמה פעמים ששמעתי מהם "להודיע", "שושנת יעקב צהלה ושמחה", היה אצלי חדש, כאילו, כאילו עדיין לא שמעתי כלל, כן (סבא צוחק), זה היה בהתעוררות כזה, באמונה כזה, בשמחה כזו, שהיה חדש! (סבא שר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע שכל..") מה להודיע? (סבא ממשיך לשיר "שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..", "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי תשועתם, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..") (סבא צוחק) עמלק, עמלק, אוי, יוא, יוא, יוא, אה, וראיתי איך החיים של אנשי שלומנו היה תמיד חדש, והשמחה היה מונח על הפנים ועל כל הגוף, ולא היה לו פרנסה ולא היה לו... היה יכול להיות לו בבלולים, אני... רב גדליה ברגר היה אישתו חולה שחפת ועני, לא היה לו, הוא היה צריך לו... בנסים, הוא חי בנסים, והוא היה תמיד שמח ותמיד, תמיד היה עובד השם בשמחה, ולא כמו שהוא, כן, לא רואים, בעולם לא רואים שמחה כזו, עבודה כזו, אמונה כזו לא היה בעולם, רק אצל רבינו רבי נחמן, הם לא נעשו מעצמם, הם נעשו על ידי רבינו, על ידי הדיבורים שלו, וכל אחד אפילו בדורות אלו תמיד, מי שרוצה באמת והו... וסומך עצמו ובוטח על, על השם יתברך ועל רבינו הקדוש, שהוא יקרב אותנו להשם יתברך ולתורה, יש בידו כמו שאנחנו, אנחנו כבר אבודים, אנחנו כבר, בלי רבינו אני... כלום! אי אפשר לתקן, אי אפשר לרפאות חולים כאלה, אבל רבינו הקדוש זכה לזה, שהוא יכול לרפאות כל, אפילו, אפילו אילו שאין להם שום תקווה, והוא השיג השגות כאלה חס... רחמנות שהשם, חסדי השם, שלא נתגלה עדיין בעולם, אז על-ידי-זה הוא יכול, הוא יכול להוציא כל, הכל, מהתוהו, מהבוץ, מהטומאה! כן, יכולים לזמר "להודיע" בכל שבת, בכל יום ויום, כן, בכל ימי חיינו (סבא צוחק)...

...[סבא שר "אדיר במלכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמרו לו, לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך השם הממלכה, כי לו.."] לו נאה, לו נאה, כי... אבל הוא יסבול [סבא ממשיך לשיר "כי לו נאה כי לו יאה.. אדיר במלכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמרו לו, לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך השם הממלכה, כי לו נאה כי לו יאה.. תומך כהלכה, תמימי יאמרו לו, לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך השם הממלכה, כי לו נאה, כי לו יאה.."] אה...

...[סבא שר את הניגון של "קרב יום.."] (סבא צוחק) זה התבודדות! [סבא והחברים ממשיכים לשיר את הניגון של "קרב יום.."] אף-על-פי שקלקלת, "אם ארבע, זה ארבע, 'פשוט כפול, משולש..', כן [סבא והחברים ממשיכים לשיר את הניגון של "קרב יום.."] אף-על-פי שקלקלת, "אם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן!" [סבא ממשיך לשיר את הניגון של "קרב יום.."] (סבא צוחק) אני מקלקל והוא מתקן [סבא ממשיך לשיר את הניגון של "קרב יום.."] עוד לא נגמר! אה [סבא ממשיך לשיר את הניגון של "קרב יום.."] אף-על-פי שירדתי, ירדתי, אה, אבל יש רבינו הקדוש! [סבא ממשיך לשיר את הניגון של "קרב יום.."] (סבא צוחק) באומן! [סבא ממשיך לשיר את הניגון של "קרב יום.."]...

(סוף צד ב 4g.)

קסטה מס' 5 G

צד א 55 G

...אני מסרתי את נפשי להיות עם רבי ישראל (קרדונר), כי אני הייתי לבד בלי {כלים}, אני לא עזבתי אותו פסיעה, איפה שהוא הלך, הלכנו ביחד, כן, מטבריה לצפת, כן (סבא צוחק), היה שיחה בפי הבריות "הנה ברסלב, הנה זוג ברסלב" (סבא צוחק), זה היה סימן שהלכנו ביחד, זה היה (לא מבין) על ברסלב, ורבי ישראל (קרדונר) כל, כל, כל... צפת וטבריה, כל העולם, לא... היה לו שם אחר, היה לו ארבע שמות, ישראל הלפרין זה השם המשפחה, וגם כן באומן קראו אותו צ'ק, רבי ישראל צ'ק, צ'אקעין דפריילך [צ'ק זה שמחה] שמחה כזו, שמחה גדולה [ברוסית, צ'ק זה רוסית] צ'ק זה, כן (סבא צוחק), צ'ק, אז קראו אותו רבי ישראל צ'ק, ובארץ ישראל קראו אותו בכל מקום, הוא היה גר בירושלים, אחר כך עבר מירושלים למירון, לצפת, בשביל כמה סיבות השם יתברך, הוא, הוא לא האריך ימים, הוא, הוא היה יכול להיות במירון, ואני בטבריה, ולא להכיר אחד את חברו, כן, והשם יתברך רצה שיהיה, אז הוא סיבב סיבות, הביאו אותו לבית שלי, ונעשה מזה מה שנעשה, כן, מה שהיה, אן לי דיבורים ואין לי כח, אין, אלה דיבורים רוחניים, דיבורים רוחניים זה אי אפשר ל... כן, זה כולו רוחני, כולו נשמה, כולו אמת, והשם יתברך סיבב, הוא... טיגנו אותי מאד האבא והאמא והמשפחה וכל העולם, הייתי מטוגן מאד [אה, טיגנו, טיגנו] כן, אבל אני לא ידעתי מה זה, לא ידעתי מדוע, לא ידעתי (סבא צוחק), אם הייתי יודע אז מה שאני, מה שאני רואה עכשיו [היית מבקש עוד] הייתי, כן [תביאו, תביאו עוד ביזיונות] אה, הייתי, הייתי (סבא צוחק)... כן, אבל ברוך השם אני, אני יודע את ערכי, שאני כל כך, אני אינני רוצה ש... שאיש, שהבנים שלי ישמעו מה שאני מדבר, הם חושבים שהאבא שלהם הוא, הוא גדול, הוא (סבא צוחק)... נו, אבל אני יודע האמת, קשה לי, היה קשה לי לקבל "תלמידי היקר", כן (סבא צוחק), וגם כן "עליך אמרתי", בזמן שמצאתי את ה... את הפתק, היה זקנים אנשי שלומנו בירושלים, רב שלמה ווקסלר [נפתלי כהן] ועוד זקנים, כן, נפתלי כהן ורב נתן, רב נתן בן, בן רב פנחס ישעיה, רב נתן שהוא... גיטליה, הוא לקח את גיטליה, כן, הוא היה ברסלב, ברסלב אמת, ברסלב, לא, לא, לא סתם ברסלב [הוא יודע גם מן הפתק? הוא יודע מן הפתק?] רב נתן? אינני יודע, אינני יודע, אינני זוכר, אבל זה אני בטוח שאני הראיתי לרב שלמה (ווקסלר), כן, כמו עכשיו, אני לא יודע כמו, כמו עכשיו, אנחנו (לא מבין), כבר אנחנו עכשיו יושבים כאן עכשיו

כאן, וככה אנחנו ישבנו אצל {הארון עם ספרים, כן, ליד החדר שלי}, והיה מרחק גדול, אני הייתי כלום, והוא היה בעל מח גדול והיה לו כבוד גדול, כן, הוא היה איש קדוש, אני ממש אני חייתי אצלו, ראיתי איך שהוא אוכל, אז אני היה לי, ואני היה לי פלא, איך הוא חי? איך הוא נמצא בעולם? איך הוא חי? איך יש לו קיום? ראיתי מה ש... איך הוא אוכל בקדושה כזו, כן, לא, לא רגיל כמו שאנחנו אוכלים, הוא היה ענין... כן, אבל אף-על-פי-כן, אף-על-פי-כן היה בו הפלא אמונה אצל ... הוא היה מגרמניה ושמה אין, יש להם עניינים עקשנות של, שלא... שהם עקשנים בדעתם ואי אפשר, אי אפשר לשנות אותם, יש, יש (לא מבין) [אני יש לי תקווה אני נולדתי, אני נולדתי בארץ וההורים שלי הם גם מגרמניה, יש לי תקווה לצאת מזה? אני מקווה שלי יש תקווה] על-כל-פנים אפילו מגרמניה יכולים... [אצל רבינו, אצל רבינו אפשר] אבל, אבל יכולים לטעות, יכולים לטעות, הוא, הוא לא נסע לרבינו, הוא היה יכול, היה לו כסף, הוא היה יכול לנסוע, כן, אבל הוא, הוא היה למדן גדול, הוא היה בקי וחכם בתורה והוא, הוא, הוא היה אצלו, הוא החליט דין, דין, דין תורה שאסור לצאת מארץ ישראל, יוא, אבל יש עניינים, כן, אסור! אבל כתוב בפירוש בשביל רבי, אם יש לו מחוץ לארץ רבי, רבי מובהק יותר מארץ ישראל, יכול (סבא צוחק)... ועל-כל-פנים [רבינו בשביל כל דור ודור הוא הרבי המובהק עד ביאת משיח] נו, יוא [ואחרי ביאת משיח] אבל אני הייתי ביחד אתו, אבל... ואני ידעתי שיש לו חסרון, אבל אי אפשר להוציא אותו מזה, כן, אז... כן, נתתי לו ככה, גם כן רב שלמה ככה, רק בלי להגיד, כן, אני יושב אתו ביחד ומדבר אתו הכל מה, מה שהבנתי שלא צריכים לקבל, אז לא היה שום ערך, לא קיבלתי מה, מה שאני הבנתי שזה לא, לא... כן, כל הענין של רבינו הוא למעלה מן הטבע, כל דיבור שגילה, אפילו מה שכבר יש דוגמא, אבל זה, זה שצא מפיו, התורות שלו, העולם לא יודעים, הם חושבים שזה "נועם אלימלך", זה קדושה, "קדושת לוי" מהרב מברדיטשוב, מה, מה? הוא היה יותר מ"קדושת לוי"? כן, העולם לא... כן, עוד ספר, יש "ליקוטי מוהר"ן" גם כן, כמו שיש "קדושת לוי", "נועם אלימלך", ככה יש "ליקוטי מוהר"ן", אבל זה ענין מיוחד (סבא צוחק), זה, זה רבינו הקדוש אמר: "אני, אני סוד מכל העולם", אפילו הרב מברדיטשוב היה גאון וצדיק, כן, ורבינו הקדוש שיבא אותו, אבל, אבל אם היה יודע מרבינו, הוא היה סוד, אם היה יודע מרבינו, הוא היה כמו רבי נתן תלמיד, תלמיד רבינו בתכלית הביטול, כן, אבל ככה הוא היה אצלו, כן, שהוא גדול הדור, שהוא פאר הדור, כן, אבל יש ענין נעלמים, רוחניים, יש עניינים פלאים נעלמים מהעולם, כן (סבא צוחק), כן, זה ענין רבינו, כל נפש שזוכה להתקרב לרבינו באמת, זה ענין פלא, כי, כי, כי רבינו הקדוש יש לו עסק אם כל אחד ואחד, הוא, הוא מדריך אותו כמו שצריכים, כמו שצריכים להדריך אותו, כן, כל אחד ואחד, זה ענין... רבינו הקדוש מדבר מזה ב"ליקוטי מוהר"ן", ב"ליקוטי מוהר"ן", הוא, הוא מפרש הפסוק: "אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל", אתה זוכר את זה? [באיזה תורה?] כל דיבור של הצדיק [כן] בכל, בכל דיבור הוא, הוא מדבר דיבור אחד, והוא, והוא, ואתה מקבל [אה, מה שאתה צריך] מה שאתה צריך, כן, הוא ככה, בהדיבור של הצדיק הוא כל אחד, הוא, יש בו הכל, כל, כל מה שכל אחד צריך, בדיבור אחד, כן (סבא צוחק), כן, ורבינו הקדוש מפרש זה הפסוק, פסוק בדברים [כן, "אלה הדברים"] "אלה הדברים אשר דיבר משה אל כל ישראל", הדברים שדיבר משה? אל כל ישראל, כל אחד מה שהוא צריך, "אל כל ישראל", "אל כל ישראל" (סבא צוחק), כל אחד מוצא מה שהוא צריך, כן, אוי וי, אוי...

...וגם כן אני איש פשוט, אני משוקע בכל, בתאוות אכילה, אני, אני לא אכלתי [אתם חולים, אתם חולים עכשיו, חולה מסוכן] עכשיו, אבל קודם היה, אני, אני לא, אני לא רוצה כל כך להתפרסם, מי אני? (סבא צוחק) [אה, אבל באמת... אף פעם לא נסיתם לצאת קצת מאכילה קצת? וודאי שניסיתם] ככה, היה לי רצון [נו, ברוך השם העיקר זה רצון, אצל רבינו הרצון הוא עיקר] אבל, אבל, אבל [רצון, רצון, רצון זה דבר גדול אצל רבינו] היה לי רצון, אבל לא... יש עניינים שאסור לגלות, שאסור... כן [זה גדולתו של רבינו] כן [אתם הגדולה של רבינו] כן, כן [אדרבה, אדרבה זה הגדולה] כן, כן, זה [שרבינו ירד אליכם והוא יכול להגיד "תלמידי היקר"] "תלמידי היקר", היה יכול להיות הפתק בלי "תלמידי היקר", "מאד היה קשה לי לרדת אליך להגיד לך", מה זה? באמצע הוא מוסיף "תלמידי היקר"...? (סבא צוחק) [זה הרצון, זה הרצון, זה הרצון, זה הרצון שלכם] מה זה? (סבא צוחק) [זה הרצון שלכם] נו, נו, לברמנש יכול לקבל את זה? מה? הוא אינו למדן, אינו, הוא איש פשוט, מה? "תלמידי היקר"? "ועליך אמרתי"? (סבא צוחק), כן, כמו, כמו, כמו שיש יודע, הוא, הוא גם כן חושב את זה, אה, זה ראוי להיות לוי יצחק (בבדק), הפתק היה צריך להיות ללוי יצחק, אבל לא ישראל בער (סבא צוחק), מזה רואים התחזקות כזה, שרבינו כמו אצל השם יתברך, כתוב, יש פסוק: "אשכון את דכא" מי שהוא מדוכא, כן, עד דכא, הכי דכא, דכא, דכא, כן (סבא צוחק), "אשכון את דכא", וככה... ורבי נתן, רבי נתן הוא היה אצלו בתכלית הביטול, הוא ראה קדו... את האור של רבינו, הקדושה של רבינו, הוא... אז הוא, הוא היה בענינות כזה, זה גם כן היה קשה לו לקבל "תלמידי היקר", כן (סבא צוחק), רבי נתן, רבי נתן הוא היה אצלו אפס ואין, כי אי אפשר להיות בלי רבינו, רבינו הקדוש הוא, הוא... הוא ראה את גדולת רבינו, אז הוא נתבטל לגמרי! כן, כן (סבא צוחק), לא היה לו שום, שום, שום מחשבה של כבוד, של, של גאווה, של... אני, אני, אני תלמיד רבינו הקדוש, אני זוכה לשמוע תורות כאלו, מעשיות כאלו, והוא היה אפס ואין, הוא הבין שהוא רחוק מהשם יתברך לגמרי, נגד רבינו? הוא... כן (סבא צוחק), כן, אבל הוא היה גאון, אבל אני, אני לא כלום, אני לגמרי, אדרבה הוא, הוא היה ענין, זה, זה רבוטה, זה חכמה גדולה, איש כזה יהיה, יהיה אפס ואין? איך זה? זה למעלה מן הטבע, זה רבינו הקדוש האיר עליו, רבינו הקדוש זה כלי כזה, "אשכון את דכא", שיהיה אצלו אפס ואין, כן, אם לא, אז לא יכול לקבל מרבינו, כן (סבא צוחק), ואני אפס ואין ממש! הוא היה גאון, אבל... ואני ממש כלום, וזה הפתק בא פתאום, בלי, בלי הכנה, כלום, היה מעשה של שבעה עשר בתמוה, כמו שכתוב בהפתק: "וסמן י"ז בתמוה" (סבא צוחק), כן, זה ירפא, אני לא יכול לטפל בך, מה? אני הייתי מסוכן מאד, זה דיכא, הייתי מדוכא כזה, שהייתי חולה נפש, ונפילתי לעצבות כזה, לשיכרון לב כזה, שבלי רפואה, אין, אין רפואה לזה, אין, כן, אני הייתי מזה כמו, כמו... וזוהו נברא הפתק, ורבינו הקדוש אומר ב"ספר המידות": "מי שעובר עבירה ומתבייש בה", ומתבייש בה, כן, "מוחלין לו על כל עוונותיו!" (סבא צוחק), זה ב"ספר המידות" (סבא צוחק), אז הצער והבושה והדיכאון שהיה לי מזה, זה, זה, זה היה, היה מכפר על כל עוונות... על כל... ככה אומר רבינו, ככה כתוב ב"ספר המידות", אז, אז לא, לא חידוש שהוא כותב, שהוא מדבר אלי בלשון כזה: "תלמידי היקר", "ועליך אמרתי" (סבא צוחק), אני היה לי צער כזה [בושה] כן, וגם כן אני לא יכולתי להיות לי גאווה, לא יכולתי, כי אני הכרתי את הערך שלי (סבא צוחק), וגם כן רבי ישראל (קרדונר) עליו השלום, רבי ישראל עליו השלום היה מכיר אותי, הוא היה מגן עלי, כן, הוא היה, הוא, הוא ידע שאני לא כלום, כן, ואף-על-פי-כן הוא ראה את ה... אני, אני רוצה ואני, ואני עומד נגד כל החכמים, נגד כל הגדולים ונגד... כן, רק... כן, אז, אז הוא, אז זה, זה היה לו ערך יותר מכל, מכל, מכל ה... מכלום, כן, והוא קיבל אותי כמו מתנה, כן, בכל, בכל, בכל לב, בכל נפש, בכל... כן, כן, כי רבי ישראל עליו השלום, אם נותנים, אם נותנים מסירות נפש זה יהיה כדאי? למדן, כשרוני (סבא צוחק), (לא מבין), כן, זה רבי ישראל היה יחיד, בלי רבי ישראל איש אחר לא היה, לא היה כל כך נח, לא היה לו קשר כזה עם, אם מי? (לא מבין) (סבא צוחק), כן, אבל רבי אברהם בן רבי נחמן, אם אני הייתי מתקרב אליו, אולי הוא היה מדבר, מדבר איתי, כן, אבל, אבל לא, אבל לא באופן כזה כמו רבי ישראל (קרדונר), בקשר כזה, כן (סבא צוחק), [היה לו כח לראות את, את הענין של רבינו בכך, את ה... הוא ראה כבר שהוא צריך אפילו ללכת לטבריה

ממירון] כן, כן [הראו לו שיש ענין מאד מיוחד בטבריה] כן, כן, כן, השם יתברך סיבב שהוא... [כן] שהוא, שהוא הכניס בו [כן] הכניס בו אור שידע מה זה, מה שזה [כן] שיהיה כאן משהו מיוחד לעתיד, משהו לכל עם ישראל] כן, כן, כן, [הוא וודאי התפלל על גאולה עם ישראל כל הזמן ועל כל ענין] בוודאי! הוא, הוא היה... [כל הזמן רצה להתגעגע למצוא את הנקודה מה חסר בה את...] כל הבכיות שלו בכל, בכל, בכל... היה רק בשביל עם ישראל, מה יהיה? מה יהיה? הוא הרגיש הצער מה שזה, מה שזה, הנפילות האלו, הכפירות והאמונות כזביות והשקר זה יותר גרוע מכל, מכל הייסורים שבעולם! והוא מסר את נפשו להשם יתברך, הוא התפלל על זה, כן, שהשם יתברך ירחם, שיתגלה דעת רבינו בעולם, ושיהיה הכל, יהיה כבר (סבא צוחק)... הכל תלוי ברבינו, הכל, כל התורה והאמונה, וכל חיינו בעולם הזה ובעולם הבא, הוא רק רבינו! העולם לא יודעים מזה, כן, הם לא יודעים שרבינו הקדוש הוא סוד כזה, הוא פלא כזה, אפילו לברמנש הוא, הוא, הוא, הוא, הוא אומר שהוא חסיד ברסלב, אבל הוא, הוא מבין, "הוא חסיד ברסלב? שיהיה כבוד לרבינו, תהיה למדן, גמרא, פוסקים, כן, אבל, אבל "ליקוטי תפילות", "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי הלכות", זה לא למדן, כן, זה חסידות" (סבא צוחק), כן, גם כן, כן, על פי רבינו הקדוש, אם רואים האור של הגמרא, של, של, של כל, של כל, של כל, התורה, כן, הקבלה והכל, ב"ליקוטי הלכות" יש כבר... הוא, הוא מקשר את הקבלה עם, עם כל דין, עם כל דין, עם כל... כן, והעולם היו צריכים להיות, להיות קבוע תמיד ב"ליקוטי הלכות" לא ידעו, הם חושבים, הם חושבים, כמו... מה, מה? בשביל מה לי ה"ליקוטי הלכות"? חידושים, חידושים של חסידות, של, של קבלה? זה... (סבא צוחק), יש חס ושלום שאומרים עושים עבודה זרה מרבינו כל כך גדול, אבל זה אנחנו לא... מה שאומר רבינו, שמה שגילה רבינו, הוא גילה, הוא גילה רק טיפה מן הים מגדולתו, כלום, זה נעלם, נעלם, אבל הוא מוריד עצמו, קשה לי, "מאד היה קשה לי לרדת אליך", הוא מוריד עצמו אפילו לישראל בער, "תלמידי היקר", "ועליך אמרתי" (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אוי, אשרי מי ש... האזניים ששומעים דיבורים כאלה, אין בעולם, אין, אין, לא נמצא בעולם דיבורים כאלה, מה שאני, שאני קיבלתי במסירת נפש מרבי ישראל (קרדונר) ומכל, ומכל אנשי שלומו הזקנים, האנשי אמת, לא, לא כמו היום, היום אנשים, אנשים שרודפים פשוט אחרי כבוד וכסף וכל... כן, כן, זה חושך! [מישהו בדלת]...

...אתה לא יודע, אדרבה אני לא מכוון שאני, שאני סוד, שאני... אדרבה אני מכוון האמת שאני, שאני במדרגה כזה, שאני מתבייש אפילו לדבר, כן, ורבינו הקדוש הוא כמו שכתוב בהלל: "מאשפות", אשפות מה זה? זה מאשפות, "מאשפות ירים אביון" אביון... [השתפכות הנפש" מצאתם באשפות] מאשפות, כן (סבא צוחק), "ירם אביון", אביון זה ממש אביון, אביון מן התורה וממעשים טובים ומהכל, בחכמה, וזהו, כן (סבא צוחק), כן, "מקימי מעפר דל", "מקימי מעפר", מעפר זה אין יותר נמוך מעפר, עפר זה... עצבות זה, זה מכונה בשם 'עפר', 'עפר' זה עצבות, זה... עצלות ועצבות זה עפר, "מקימי מעפר דל", 'דל' זה ממש הוא אין לו כלום, דל אין לו, אין לו, אין לו כלום, כן, "מקימי מעפר דל" ועוד, ועוד יותר "מאשפות ירים אביון", "ירם אביון", כנראה שאביון הוא יותר מדל (סבא צוחק), "מאשפות ירים אביון", כן, כן...
...רואים, רואים אין יכו... אנחנו רואים עכשיו שהקשר שלנו שהיה ביני לבין רבי ישראל (קרדונר), זה היה הכנה, הכנה לעכשיו, כל מה שסבלתי, הכל היה בשביל החתונה, זה היה על החתונה, {על החתונה} (סבא צוחק), וגם כן הפתק, הפתק זה גם כן, זה גם כן בין הדברים הפלאים שאי אפשר לקבל, שאי אפשר להבין, שאי אפשר... כן, וענין הפתק, וזה הכל היה רבי ישראל, בלי רבי ישראל, לא היה ישראל בער, לא היה הפתק, לא היה שבעה... לא, לא היה שבעה עשר בתמוז ולא היה (סבא צוחק)... [אומרים שעושים עבודה זרה מן הפתק אנשים] כן [אבל מה אנחנו עושים, אנחנו רוצים דפוס להדפיס את דעת רבינו בעולם, אין לנו שום ענין לפרסם את עצמנו חס ושלום, הפירסום של הפתק] נו [הוא רק בשביל להביא את חכמתו של רבינו לעולם] כן [להאיר את העולם בחכמה שלו] כן, כן, וודאי! [וכל הפתק וכל הסוד של הפתק הוא בענין הדפוס עיקר, עיקר הדפוס, נכון? הוא עיקר, עיקר, עיקר הסוד שיתמלא העולם...] רבינו הקדוש הוא, הוא, הוא הדפוס, שיתפשט חכמתו בעולם, שיהיה הזמן שיקבלו, אם היה העולם מקבלים את רבינו למנהיג, שידעו שהוא המנהיג האמיתי (סבא צוחק), כן, היה כבר העולם, מזמן היה העולם מתוקן לגמרי, היה כבר ביאת המשיח והיה כבר... כן, הכל תלוי ברבינו! כן, וזה אנחנו לא מבינים, יכול להיות שיתגלה רבינו, שיתקרב, שיתקרב נפשות כאלו שיש להם מח גדול, שיוכלו, אחד יכול לקרב מליונים לרבינו, על ידי הדיבור שלו, אז כולם, כולם, אוי, אוי, אוי, "נ נח נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק), כן, כולם ישליכו את כל הכסף וכל התאוות וכל... אנחנו רוצים, אנחנו רוצים... [רבינו אמר, אבל רק משיח יוכל אחריו לקרב את כל העולם, זה יהיה משיח צדקנו שיהיה לו את כח הדיבור] זה דברים נעלמים, הכל תלוי ברבינו! [אם נמצא נפש זה בוודאי...] רבינו הקדוש אומר: "ביאת המשיח..." [כן] כן, ב"ספר המידות" [כן] "ביאת המשיח תלוי בהתקרבות, בהתקרבות לצדיק, לצדיקים" [לצדיקים] כן, רואים שזה, זה, זה יביא, יביא את הגאולה, יביא את ביאת המשיח, שיש דברים שאנחנו לא משיגים ולא... כן, אבל כל העולם הם רחוקים לגמרי, מה שהעולם רחוקים מהתורה, מכל... כל, כל החילונים וכל הרחוקים וכל הפושעים, זה הכל בשביל שרבינו הקדוש הוא, (לא מבין), שרבינו הקדוש הוא מכי... הוא... העולם לא, לא יודעים ולא רוצים לדעת, הם, הם רוצים את התאוות אבל, אבל כשיגיע הזמן וירגישו וידעו שהכל כלום, הבל! שלא... כל התאוות וכל הכסף וכל הזהב, כמו המדינה של עשירות בה"בעל תפילה" (סבא צוחק) [יכול להיות שיבוא אדם שאפשר לקרב אותו לרבינו, שהוא לפני משיח צדקנו שיקרב אלפים אל רבינו, לפני שיבוא משיח?] כן, כן, כן [בדיבור יקרב לרבינו] רואים עכשיו שכל העולם ממשיכים עצמם לרבינו, הם מתבטלים לרבינו, החילונים היו צריכים להתרחק מרבינו לגמרי, היו צריכים לבטל אותו, מה? הוא אומר: "חכמות לא כלום ורצונות לכולם ו... רק, רק תורה ותפילה?", מה?, אבל, אבל רואים, הו, זה ה"בעל תפילה", הוא פילוסוף כזה, הם מתבטלים לגמרי, הם רואים השיחות שלו והתורות שלו, אפילו לפי, לפי מקומם, הם מרגישים, הו, לא היה בעולם חכם כזה, פילוסוף כזה, כן, הם מתבטלים, הם... הוא, הוא עושה אותם עפר, עפר ואפר, כן, כמו בחייו, המשכילים באומן הם נתבטלו לגמרי, הם נתבטלו לגמרי! והירש בער הוא היה, הוא היה הראש שלהם והוא היה אפיקורס, כולם היה אפיקורסים כאלה, כן, ורבינו הקדוש, הם רצו, הם, הם נתבטלו לגמרי, כן (סבא צוחק), וגם כן אנחנו ראינו בעולם, אפילו בזמן הזה, לפני, לפני, לפני חמישים שנה היה אילן צייטלין ועוד, ועוד חכמים גדולים, סופרים, והם כולם, הם כולם נתבטלו, נתבטלו לרבינו! [כן] מרטין בובר, כן, אילן צייטלין הוא היה פילוסוף [הוא עשה אבל באמת תשובה שלימה, כן?] כן, בוודאי! (סבא צוחק), והוא היה באומן על ראש השנה!...

(סוף צד א 5 b et 4 a G = 4)

צד ב 5 G

...[כן] [זה דבר קידוש השם גדול יכול להיות] וגם כן הראשי ישיבות, המנהלים וה... [כן] [המורים] המורים, גם כן? [כן] המורים בוודאי, זה יום, זה יום סיום השנה של הלימודים] סיום, סיום שנת הלימודים, מתחיל החופש [החופש, כן, אז כל הכיתות מא' עד ו'] כן [לפני תיכון, לפני, עד ו'] ואיפה הילדים? [עד גיל בר מצוה, עד כמעט, מגיל תשע עד שנים עשרה] טוב, טוב, טוב, נו, כן, ילדים, ילדים זה חדש, חדשים, כן (סבא צוחק), זה גם כן הם עוד לא משוקעים כל כך בהתאוות, נו, כן, הם יכולים לקבל, כן (סבא צוחק), כן, נו, נשב כאן...

אוי, אוי, ברוך השם, אוי, ברוך השם, ברוך השם (סבא צוחק), וכל פעם... אוי, זה ענין רבינו זה ענין נורא מאד, אני זכיתי להיות עם רבי ישראל (קרדונר) בערך קרוב לחמישה שנים, זה לא חודש, זה לא שנה, והעיקר אצלו שיכולים לחיות שבעים שנה ביחד, בלא כלום, העיקר המסירות נפש, האמונה, הרצון, הסבל שסבלתי, שסבלתי בשביל זה, זה העיקר, זה העיקר מהכל! כן, והגמרא, יש גמרא, יש פסוק בתנ"ך: "אף חכמתי עמדה לי", ככה, יש פסוק, בפסוק, והגמרא מדברת מזה הפסוק, והיא, והיא מבארת, והיא מצאה, הגמרא, הצדיקים הקדושים שבגמרא, התנאים, האמוראים, כן (סבא צוחק), הם מצאו כזה, מה אנחנו? אנחנו לא יודעים כלום, "אף חכמתי עמדה לי", מה, מה? כן, אנחנו מאמינים שיש בתורה סודות, יש... אבל אנחנו לא יודעים, והגמרא הוא, הוא מאירה עינינו בתורה, היא מבארת, אתה לא יודע מה זה הפירוש? "אף חכמתי עמדה לי", התורה שבאף, שסובלים, והוא המושל בכס ויש, יש צרות, יש חרון אף ו... (סבא צוחק), התורה שבאף, זה עמדה לי! (סבא צוחק), האף, שבאף, "אף חכמתי עמדה לי" זה לא אף [אך אפיים] אך אפיים, כן, כן, "אף חכמתי עמדה לי", התורה שבאף, שסובלים בשבילה, כן, זה, זה עומדת לעד, זה 'עמדה לי' (סבא צוחק), על ידי זה יש גם [עילה], זוכים לתפילה וזוכים להחזיק מעמד, זה העיקר תורה שבאף בשביל מסירות נפש שסובלים, ומה שאני סבלתי זה היה, זה היה פעמי... פעם אחד, חד פעמי, זה לא כל בפעם מתרחש נסים, לא בכל פעם יש ענין כזה של ישראל בער ורבי ישראל (קרדונר) וגדולי, וגדולים, מעשה {לספר} (סבא צוחק), כן, זה לא, זה לא... זה, זה רמזים, כל ענין של קדושה, בפרט על רבי ישראל (קרדונר), לא היה בינינו קשר, לא בשביל שום דבר, לא בשביל כסף, אדרבה, סבלתי מזה! ואני חשבתי שאני לא אחזיק מעמד, כן, כן, לא רציתי לחיות, מה זה? איזה חיים זה? כן! (סבא צוחק), אבל כששמעתי רבי ישראל מתפלל, כשראיתי מרבי ישראל איזה דיבור וראיתי איזה מעשה, מעשים כאלו, שהם לא יכולים לקבל את זה, למעלה מן הטבע, אז... נו, זה בוודאי זה טוב, וברוך השם אנחנו רואים שזה יש לו קיום, זה היה בימי רבי ישראל, היה איזה שנים, זמן, עבר, וזה עבר וזה קיים, הזמן עבר, אבל זה ענין של מסירות נפש, זה קיים, זה, זה עושה פעולות כאלה בלבנו, וגם כן היא הולכת ומעוררת, יש באוויר בעולם הזה היא באה, היא באה לאיזה בן אדם ותופס אותו, בא, מה, מה, מה אתה רץ? מה, מה, מה יש? מה יש? (סבא צוחק), מדוע... כן, מה? כן, זה נמשך, רבינו הקדוש אמר: "כל מי שיש לו איזה הרהור תשובה, זה נמשך ממני!", כך היה אם רבינו הקדוש, זה... כן, אז כל ההרהור תשובה... אנחנו רואים עכשיו הרבה בעלי תשובה, זה סימן גם כן על הגאולה, כי כל ההירהור תשובה יהיה נמשך מרבינו, אפילו שלא יודעים, אפילו שלא יודעים מהיכן, זה באדם, כן (סבא צוחק), אבל... וזה הכח של רבינו ישנו בעולם והוא, והוא עושה פעולות והוא לא נותן מנוחה, מה? כן (סבא צוחק), אוי, אוי, העולם לא יודעים, לא יודעים ולא יודעים (סבא צוחק), כמו שרבינו הקדוש כבר נמצא בעולם, ואם הוא כבר נמצא בעולם, אז יש בעל הבית לעולם, רק לא יודעים, אז זה בהעלם, אבל, אבל יש, כן, יש כבר, יש כבר בעל הבית לעולם, יהיה, יבוא הזמן שיתגלה, ש... כן, זמן החתונה, לכל דבר יש קץ, יבוא הקץ, יבוא הזמן, יבוא זמן החתונה, כן, אז יהיה חתונה! אנחנו לא מבינים כלל, אנחנו יודעים מה... אם לא היה המחלוקת על הבעל שם טוב, הבעל שם טוב היה צדיק {הדור}, רבינו הקדוש אמר על הבעל שם טוב שהוא היה... אבל רבינו הקדוש זה ענין מיוחד, זה ענין, (סבא צוחק)... כן, והעולם לא יודעים מזה, גם כן חסידי ברסלב לא... אפילו לוי יצחק (בנדר), רבינו הקדוש אמר: "לידע ממני, אני סוד מכל העולם! רק רבי נתן, רבי נתן ורבי נפתלי קצת!", אז יש, יכולים, יכולים שני, שני... יכולים לומר על זה שני, שני מילים, שני מילים פשוטים, רק, רק רבי נתן, "לידע ממני רק רבי נתן!", רבי נתן הוא, הוא ידע קצת, קצת, הוא ידע מרבינו, רבי נתן הוא ידע קצת, כן, אז, אז יש שני... יכולים לפרש ככה: "לידע ממני היא רק רבי נתן, ונפתלי, רבינו הקדוש לא אומר על נפתלי, רק נתן, נפתלי קצת, רבי נתן יודע, ורבי נפתלי יודע קצת", יכולים לפרש ככה, כך אומר רבינו, רק, אנחנו אומרים רבי... רק רבי נתן, רבי נפתלי קצת, אז רבי נפתלי, רבי נתן יודע ורבי נפתלי קצת, יכולים לומר על שניהם קצת, רק נתן ונפתלי, נתן ונפתלי קצת, כן (סבא צוחק), שניהם קצת, וזה... ושניהם אמת, ורבי נתן, מה שידע רבי נתן, לא, לא ידע, לא השיג רבי נפתלי, רבי נפתלי, רבי נתן היה יחושוע, משה ויהושוע, וזה ענין מיוחד, כן (סבא צוחק), אבל רבי נפתלי הוא היה גם כן, הוא היה חברו של רבי ישראל... של רבי נתן, הם היו, הם נתגדלו בנמירוב, הם נולדו בנמירוב [גם רבי נפתלי?], רבי נפתלי, כן, שניהם, שניהם, והיו חברים והיו גדולי תורה, הם, הם יראי השם, עובדי השם, רבי נפתלי נתקרב לרבינו מקודם, אז רבי נתן הרגיש שהוא, הוא כלום, ה"שלוש עליכם" שלו, {התורה} שלו זה... הוא, הוא היה מתבייש ממנו, הוא התבטל, מה זה? אז, אז הוא, הוא ידע שהוא, שהוא יודע מרבינו, שהוא עם רבינו, וזה ענין אחר, הוא הרגיש, וגם כן היה בנמירוב היה אחד מקורב לרבינו, רבי, רבי ליפל, רבי ליפל, הוא היה גם כן מאנשי רבינו, הוא היה... כל מי שזכה להתקרב לרבינו, היה ענין אחר לגמרי, כמו... יש, יש שני דברים בעולם, יש עולם ויש רבינו, זה ענין מיוחד (סבא צוחק), רבי ליפל היה, זה היה עיר גדולה נמירוב, כן, והיה גדולי תורה, לומדים על, על... לא, לא כמו היום, היה עובדי השם ולומדים, אבל ענין של רבינו זה, זה ענין אחר (סבא צוחק), סוד מכל העולמות, זה ענין מיוחד, {זה דבר} גדול להגיד כמו העולם, יש צדיקים ויש חסידים ויש... ויש, ויש כמה מינ... זה לא רגיל, זה ענין... יש גאונים, אבל זה ענין אחר לגמרי, רבינו הקדוש הוא ענין אחר לגמרי (סבא צוחק), הוא ראה בתורה מה שלא ראו כל, כל הצדיקים! הוא השיג בתורה בכל פסוק, כמו שהגמרא מבארת בזה הפסוק ועוד, עוד, הגמרא מאר, מפרש התורה, אנחנו בתורה אנחנו לא ידעים כלום, אנחנו יודעים איך, איך הציצית? איך לעשות ציצית? רק מהגמרא, כן, אב... "וקשרתם לאות על ידך", נו, 'הריני מכון בהנחת תפילין לקיים מצות בוראי, שציונו להניח תפילין', איך ציונו? איפה ציונו? ככתוב: "וקשרתם לאות, וקשרתם לאות על ידך והיו לטוטפות בין עיניך" (סבא צוחק), נו, אנחנו יודעים אולי תפילין של זהב, או של כסף, או של... זה, מה זה דווקא, דווקא ארבע פרשיות אלו? "שמע ישראל"... יש, בתורה יש הרבה פרשיות, מהיכן אנחנו יודעים? הגמרא, הצדיקי! כן, ורואים שרבינו הקדוש הוא ענין מיוחד, ורואים שהעולם, אפילו חסידי ברסלב הלמדנים הם, הם חושבים שזה מין חסידות, ה"ליקוטי הלכות" זה, זה לא, זה יכולים... אם לא, אם, אם, אם לא בקי בגמרא, אז... בגמרא ובפוסקים, כן, אז מה, מה, זה לא, זה... "ליקוטי הלכות" לא כלום, "ליקוטי תפילות" לא כלום, "ליקוטי מוהר"ן" לא כלום, זה ספרי חסידות, אבל ללמוד, להיות למדן זה, זה גמרא, גמרא (סבא צוחק), כן, ככה העולם, אבל רבינו הקדוש נמצא, לא יודעים כלום, ה"ליקוטי הלכות" על כל הארבע 'שולחן ערוך', הוא, הוא, הוא, הוא מאיר עיינינו בכל התורה כולה, מה שיש ב"ליקוטי הלכות", והעולם לא שמים לב, אפילו אם ילמדו, לא רואים, הם, הם עיוורים, הם לא יודעים הערך, הם, הם לא... הם, הם עושים טובה, לומדים בספר, כמו שלומדים "נועם אלימלך" וכל הספרים, הוא לומד, הוא לומד "ליקוטי הלכות", כן, [יש לי רגע טלפון]...

...ענין רבינו הקדוש, שהשם יתברך מסבב שזוכ... שיש נפשות מתקרבים לרבינו, אבל לא כל הנפשות... אפילו בזמן רבינו לא כל הנפשות, היו כולם צדיקים קדושים, אבל כל אחד הוא עולם מעצמו, ורבינו הקדוש, ורבינו הקדוש בהתורה שלו, הוא האיר בלב כל אחד מה שהוא צריך, מה שהוא צריך לתכליתו הניצחית, להכיר את השם, כל אחד יש לו ענין מיוחד, {לא כ...} והצדיק המנהיג האמת הוא יודע, שזה צריך, שצריך, צריכים להנהיג באופן כזה, וזה... לא כל אחד שווה, ברסלב, ברסלב, ברסלב, כן (סבא צוחק), וגם כן רבי נתן היה חבר עם רבי נפתלי, ורבי נפתלי היה בעל מופת, כן {הוא היה שליח ציבור, נכון?} רבי נפתלי היה בעל מופת {הוא היה בעל תפילה ב...} רבי נפתלי? היה בעל תפילה? {לא, הוא היה... אני מתכוון שליח ציבור הרבה פעמים, לא? היה, במנין של רבינו היה...} רבי נפתלי? [כן] אני, אני לא יודע [אה, חשבתני] אולי יש, אני לא, אני לא יודע, אצל רבינו היה חזנים כאלה,

בעלי תפילה כאלה, כל אחד היה אור גדול מה שאין בעולם, לא, לא בחינם עמדו, עמדה, עמד העולם על ברסלב (סבא צוחק), כן, וגם כן, וגם כן אי אפשר להיכנס להיכל המלך ככה, בבטן גאווה, ב... צריכים לנקות עצמנו (סבא צוחק), אתה רוצה "ליקוטי מוהר"ן"? בשביל מה? אם אתה {רוצה}... כן, אז אין, אין, אין, אתה לא שייך לכאן, כן, אז אתה שייך לחב"ד, לסטמאר, כן, לא, לא, לא ברסלב (סבא צוחק), ואני אינני יודע איך... זה ממש... ענין, ענין רבינו זה למעלה מן הטבע, אני הייתי לא בתור, אני לא אומר בתור עניויות, אני הייתי הכי גרוע והכי שפל בעולם, בטבריה (סבא צוחק), כן, האבא שלי היה עניו ועיוור בתכלית השיפלות, בתכלית הדיכאון, ולא, לא ראיתי עולם... וגם כן בשכל אני לא הייתי... העמל היה לי, יש יהלומים, זה יש לו מעלה כזה ויש, ויש, וזה, זה יש לו יופי כזה, יש לו מעלה כזה, כן, וכולם יש להם ענין מיוחד, כן, אוי, ואני הייתי הכי גרוע, אבל היה לי נקודה חכמה כזו, שזכיתי לראות ולהבין האמת, איפה האמת הברור והצח ו... ואני לא הסתכלתי על העולם הזה, על הגדולה והגאווה, והחשיבות והפירסום, אדרבה אני לא, לא היה לי ע... לא היה אצלי שום ערך, רק אמת! כן, זה לא היה, אז אני הייתי חכם יותר מכולם! (סבא צוחק), וגם כן אני בחרתי ברבינו, בדברי רבי ישראל (קרדונר) שהוא... מדוע ברבי ישראל? מה זה רבי ישראל? יש הרבה רבי ישראל, מה? (סבא צוחק), אבל רבי ישראל היה יחיד בעולם ברסלב! (סבא צוחק), כן, ואני בחרתי ברבי ישראל, והשלכתי את רב מוטל (מסלונים), הוא היה לי כמו אבא, הוא לימד אותי וקירב אותי ותמך אותי והרים אותי, כן, אז הייתי צריך להמשיך ב... רב מוטל, רב מוטל אומר: "ברסלב לא!", אז תכף, אז... וזה, זה סימן שאני, שאני יותר חכם מרב מוטל, רב מוטל היה גאון ולמדן וכשר וירא שמים וחכם, וישראל בער לא כלום, כמו זבוב, כן, זה, אבל זה הזבוב היה לו כח כזה שהוא, שהוא יכול לעמוד נגד כל העולם (סבא צוחק), כן, מה זה? כן, וכולם, אני ראיתי כולם דיברו תמיד ממני, מישראל בער, מברסלב, והם בעצמם התפאלו, מה זה? כשמדברים פעם אחת ברסלב לא, אז, אז נגמר, אז נגמר, לא דיברו ודיברו, ודיברו, זה סימן שהיה {אמת}, כן (סבא צוחק), כן, שלא, לא, לא היה להם מנוחה, כן, ברסלב, ברסלב, ברסלב (סבא צוחק), כן, אוי, אוי, אוי, אוי, וזה ענין... מה? בן אדם כמוני שאין לי שום ערך בעולם, שום חשיבות, שום ערך, אין לי, אין לי שכל, אין לי כישרונות, אין לי... כן, אבל היה לי איזה ענין שהייתי, שעזבתי כל העולם, רב מוטל וכל הגדולים וכל, וכל... אף-על-פי, מה? מי הייתי? מה אתה? אתה יותר חכם מרב מוטל? מרב משה קלירס? מה זה? (סבא צוחק), כן, כן, כן, זה, זה ישראל בער! (סבא צוחק), ורבינו הקדוש שלח ממירון את רבי ישראל בשבילי לטבריה, ונעשה מה שנעשה, וגם כן האימי, האמא שלי נפטרה בבית רבי ישראל (קרדונר) בשבת, גם שבת, מדוע מגיע לה צער כזה? וגם היא לטובה (סבא צוחק), היא נפטרה, {יקים אותה} ועל ידי ברסלב, בשביל ברסלב (סבא צוחק), ואם לא היה תחיית המתים, אם, אם היא רואה (לא מבין), אז היה, חס ושלום, רבי ישראל לא היה לו, לא היה לו מקום בעולם, בצפת, בטבריה, היו כל העולם היו, היו, היו כועסים ו... מה זה ברסלב? והם הרגו האמא של ישראל בער, הוא הרג, רוצח, רוצחים! (סבא צוחק), השם יתברך סיבב שאני ראיתי את רבי ישראל ועוד, כן, שהיה פה נס של תחיית המתים, כן, היא מתה כמו שכתוב אצל שרה, המלאך, ה... [כן, אמר לה] אמר לה [יצחק] אתה יודע? [אתמול...] כן, היה חוט השערה שיצחק, שישחט אותו, אבל היא חשבה שהוא כבר מת, שהוא כבר שחט אותו, כן, אז, אז פרחח נשמתה (סבא צוחק), מתה, "ויהי חיי שרה", אחרי העקידה "ויהי אחר הדברים האלה", מתחיל "ויהי חיי שרה", זה הפטירה של שרה (סבא צוחק), והיא מתה מגדול צער, כן. כל ענין רבינו הוא ענין אמונה וענין למעלה מן הטבע, כל נפש שמתקרב עובר עליו מה שעובר ברוחני וגשמי, אבל עובר עליו, הבעל דבר לא נותן... רבינו הקדוש אמר, רבינו הקדוש אמר: "להתקרב אלי זה קשה מאוד!" (סבא צוחק), מה זה? [אחד החברים מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו..."] אמן, יש קושיה: מדוע קשה? "הבא ליטרה מסייעין לו", מדוע, מדוע יהיה קשה? אני רוצה, מדוע יהיה קשה? מדוע אני אסבול? (סבא צוחק), אבל רבינו הקדוש אמר: "אני אוהב חסיד מטוגן" (סבא צוחק), [הו, הו, הו, הו] זה הענין של רבינו, ענין פלא כזה שאין בעולם, אני? מה אני? "תלמידי היקר!", מה? (סבא צוחק), יש... ורואים גדולת השם יתברך, גדולת הבורא, (לא מבין), משה קלירס {הוא היה}, היה עובדי השם, עובדי השם, מנהלי, מנהלי ישיבה וזקנים יראי השם, עובדי השם, כן (סבא צוחק) [לרב אלפנדרי אתם הראתם את הפתק, או הוא לא ידע מזה?] אה? [מהרב אלפנדרי זה היה לפני הפתק?] אלפנדרי? [היה לפני הפתק] היה... [עוד לפני] היה [לפני שהכרתם את רבי ישראל קרדונר] לא [אחרי זה] אחרי הפטירה של רבי ישראל [הכרתם את הרב אלפנדרי] כן [אז סיפרתם לו?] לא סיפרתי לו [לא סיפרתם לו] לא סיפרתי לו, היה, אני אז לא הייתי מעוניין לפרסם [חששתם, חששתם שזה, יתפוצצו מזה העולם] כן [אפילו, אפילו, אפילו הוא, אפילו, אפילו שהוא היה גאון והכל, חששתם שאת זה הוא לא יקבל?] ניין, ככה היה השגחה [ככה היה] לא, בלי, בלי כוונה, בלי... [אה, בלי כוונה] כן, לא, לא עלה על דעתי להראות לו [אה, להראות לו] כן, אבל בלי כוונה, בלי, בלי טעם, כן (סבא צוחק) [השגחה, ככה הייתה ההשגחה] כן, ויכול להיות שעשיתי שגיאה, אם הוא היה רואה את זה, אבל גם כן הוא, הוא לא ברסלב, הוא לא יכול לקבל את זה, אי אפשר, אי אפשר להרגיש את זה [אבל הייתה לו מידה גדולה של ענווה?] כן [הייתה לו מידה של שפלות גדולה] כן, כן, אבל, אבל אף-על-פי-כן [אף-על-פי-כן זה...] אבל אני לא, לא, אני לא, לא דיברתי מזה, לא דיברתי מזה ולא... כן, אבל כל מה שדיברתי אתו היה קודש קודשים, הוא היה מקבל ו... [על הספר ש...] היה לו ביטול, היה לו ביטול נגדי, הוא גאון זקן, זקן גדול, והוא איש חכם והוא היה מפורסם בכל העולם, כן, אלפנדר, אלפנדר זה כל... [כל העולם] כל העולם, כן, כמו רב משה פיינשטיין, יותר מפיינשטיין, כן, כן, והוא היה, והוא היה מתנהג איתי ביראת הכבוד, בביטול כזה, באהבה כזו, כן, כן (סבא צוחק), הוא היה מפורסם, הוא היה אמת, איש אמת, והוא הרגיש איפה שאין אמת, הוא אמר לי, רב שלמה (ווקסלר) היה קנאי, והיה חברה קנאים [כן, כן] הוא אמר לי שהוא רואה שכולם פוליטיקה, רק אחד רב שלמה הוא... והוא אמר לי, כן, ככה (סבא צוחק) [כשהרב יוסף חיים זוננפלד רצה לבא לבית הכנסת בעיר העתיקה, הרב י... זוננפלד, נו, הוא היה גר, הוא היה גר ב"בתי מחסה" [זה לא הרב זוננפלד] תחת רב שלמה (ווקסלר), הוא היה למעלה, כן [הרב קוק כשהוא רצה לבא לברסלב, אז הקנאים הרחיקו אותו] כן [מברסלב, וגם, וגם רב שלמה] גם רב שלמה [גם של רב שלמה] אבל הוא היה ב... [אבל הוא לא היה קנאי כמו כל השאר, הוא היה פחות קנאי מכולם] הוא, הוא היה קנאי, אבל באמת, לא בפוליטיקה [לא פוליטיקה] הרב קוק אמר: "אני לא מפחד מכולם, [אבל אתם התקרבתם...] רק, רק מרב שלמה (ווקסלר)" [רק מרב שלמה] כן, הוא אמר את זה, כן (סבא צוחק) [אבל אתם אפילו לא הסתכלתם על...] אבל, אבל יכולים לטעות [אתם אפילו לא הסתכלתם על רב שלמה] יכולים... [אתם ניסיתם לקרוא את הרב קוק למרות, למרות שרב שלמה גם...] כן, כן, כן, אני הלכתי לרב קוק אף-על-פי שרב שלמה היה קנאי, אני, זה, זה ענין... [ניסיתם לקרוא אותו] כן [לרבינו] כן, וודאי! בשביל זה, בשביל מה [כן, כן, וודאי] הלכתי אצלו [ולמדתם אותו "ליקוטי הלכות" וספרי רבינו] הוא, הוא... אני ראיתי, אני באתי אליו והוא כיבד אותי בשביל השם ברסלב, כן (סבא צוחק), הוא לא דיבר אתי מענין לימודים, מענין גמרא ו... לא... כן, אולי אני לא יודע, הוא לא... כן, אבל הוא הבין, אם היה לי ככה כח, כח התורה, אם היה לי, הייתי מדבר אתו, מגמרא וזה, וזה, כן, הוא, הוא הבין שאני לא, לא תלמיד חכם גדול, רק "תלמידי היקר" (סבא צוחק), זה פלא, פלא כזה, ואיך החזקתי מעמד עם רבי ישראל (קרדונר) שנים, איך, איך? זה כח כזה, כל הכוחות שבעולם לא, לא, לא מבינים [רואים מרבינו שזה מתנה, רואים מהפתק שלקח אתכם רבינו "תלמידי היקר", וזה מתנה גדולה לא להיות למדן, לא להיות בעל שכל, יותר טוב שאין שכל, יותר טוב שיש אמת בלב, בלי שכל, בלי חכמות, זה רואים מן הפתק שזה מתנה גדולה לא להיות...] אבל...

...הוא, מברסלב, אילן צייטלין הוא מברסלב (סבא צוחק), כן, ורואים גם עכשיו הם, הם מחשיבים את הרמב"ם, כן, והם אומרים שהרמב"ם נגד רבינו זה כלום, לא היה כמו, כמו, כמו רבינו {בעולם}, אין, אין, אין, אין קדושה כזה, אין חכם כזה ואין מי שידבר דיבורים כאלה (סבא צוחק), כמו, כמו רבינו הקדוש, בהתורות ובהמעשיות הם מתבטלים, כן, זה לא היה לפני שבעים שנה, כן, ואנחנו רואים את זה, זה למעלה מן הטבע, כי היו צריכים להרחיק את, את רבינו מלבם ומזרעם ומ... היו צריכים להטיל חרם עד ספרי רבינו [באמת בהתחלה היה חרם] כן (סבא צוחק) [בהתחלה באמת היה אבל לאט, לאט עם הזמן נשתכח החרם, נשתכח הכל, והעולם הגיע לתווה ובהו כזה, שבלי רבינו אין כלום] כן (סבא צוחק) [רק האור של רבינו הוא מאיר בעולם כבר, אף אור אחר לא מאיר] וזה, וזה אנחנו לא, לא יודעים, אנחנו רק אמונה, אנחנו לא יודעים כלום, אבל אנחנו... מה שאנחנו רואים, שמדפיסים ספרי רבינו ויכולים לקרוא בכל מקום, בבית כנסת ובכל מקום, ולא, אין איסור ללמוד ספרי רבינו, זה, זה סימנים על הגאולה!, זה, זה כבר... כן, ואני ראיתי בעיני עכשיו מהדור הזה, אתה לא יודע מה שהיה, אני, אני ראיתי את זה מה (סבא צוחק), מה שזה היה, היה איסור לנגוע בספרי, בספרי ברסלב, איך יבוא הגאולה? ואיך... 'גמרת' ואגמור', מה זה 'גמרת' ואגמור? לא רוצים לנגוע בספרי ברסלב (סבא צוחק), ורבי ישראל (קרדונר) הדפיס במסירת נפש, בשביל מי? בשביל מי? ספרי ברסלב? יש הרבה ספרי חסידות, בשביל מה צריך ברסלב? יש, יש "ראשית חכמה" ויש "משנה ברורה" ויש... "מסילת ישרים" ויש, ויש, ויש... מה? יכולים, יכולים לחיות בלי, בלי ספרי ברסלב! יכו... (סבא צוחק), נו, ואני ראיתי, אני ראיתי את זה, איך תבוא הגאולה? ואיך, איך... מה יהיה? העולם לא רוצים לנגוע בספרי ברסלב (סבא צוחק), נו, ועכשיו אנחנו רואים דבר למעלה מן הטבע, מהפך אל הפך, היום יכולים, יכולים להבין שיבוא זמן שכל העולם, כל, כל העולם יתקרבו, יתקרבו לרבינו בביטול כזה, שישליכו הכל, רק רבינו! (סבא צוחק), כן...

...מי שהוא, מי שהוא אומר... העולם יכולים לחשוב על, על חב"ד, על חב"ד שהוא... כן, וזה שקר לגמ... זה שקר גמור! נו, אז בשביל זה, בשביל זה חושך כזה בעולם! [רבינו כבר, כשהוא נפגש עם הבעל התניא, סיפרתם לי שהבעל התניא אמר עליו, אחרי שהוא, שרבינו נפגש אתו] כן [אז הבעל התניא אמר פסוק מתהלים] כן! [שפירש לרבינו, שרבינו זכה לשמוע את הדברי, את הדברים הגדולים שלו, הבעל התניא איזה שעתיים דיבר עם רבינו, ורבינו שמע] כן, כן [והבעל התניא אמר לו איזה פסוק מתהלים] כן [מה היה הפסוק שהוא אמר לו?] אה, כן, הוא היה צריך לבקש את רבינו שהוא יגיד איזה, איזה חידושים, איזה תורה, והוא, הוא אמר תורה יותר משעתיים, הרבה זמן [הרבה שעות] הוא אמר התורה לפני רבינו [כן], ובסוף דבריו הוא אמר לו איזה... אתם זכיתם? בסוף, בסוף, בסוף, בסוף אמר... אחרי אמירת תורה של כמה שעות, אז בסוף סיים "רחמיך..." הוא פירש את הפסוק [בתהלים?] בתהלים, "רחמיך רבים ה'", "ב'אשרי תמימי דרך" יש "אל תחפש", יש אות ר', "רחמיך רבים ה'", "רחמיך רבים ה'" [כן] יש ככה פסוק: "רחמיך רבים ה'", יש עוד לקמן איזה... אבל "רחמיך רבים ה'", "רחמיך רבים ה'" [באיזה, באיזה, באיזה מזמור זה?] באות ר', קיט... קיט' [אה, קיט' באות ר'] באות ר' [כן, כן], "רחמיך רבים ה'", "רחמיך רבים ה'", אז הוא, הוא פרש את "רחמיך רבים ה'", "רחמיך" הרחמנות שיש עליך, רבים, רבים מאד, "רחמיך רבים..." [על רבינו] כן [כאילו הוא, חס ושלום] בשביל רבינו [כן] על השם יתברך [כן, שלהקדוש ברוך הוא יש רחמנות גדולה על רבינו, שהוא שמע את כל ה...] דוד המלך אומר: "רחמיך" הרחמנות שיש עליך, על השם יתברך רבים, רבים מאד, "רחמיך...", הפירוש הפשוט הוא "רחמיך" רחמי השם יתברך הוא רבים מאד, והוא פירש: הרחמנות שיש עליך על השם יתברך רבים מאד, יש רחמנות גדול, הוא אומר תורה על רבינו הקדוש, זה, זה רחמנות גדול על השם יתברך שיש, שיש חושך כזה בעולם, שהוא אומר תורה לפני רבינו [רבינו...], "רחמיך" הוא פירש במקום, הסוף התורה שלו כן הוא פירש: "רחמיך רבים ה'" "רחמיך" זה פשוט, "רחמיך" הרחמנות של השם, של השם יתברך עלינו, רחמיך רבים מאד, הוא, הוא, הוא מרחם... [כן, רחמי של הקדוש ברוך הוא] המרחם רחם עלינו, כן, [כן] והוא פירש: "רחמיך" הרחמנות שיש עליך [הבעל תניא, הבעל התניא פירש] הבעל תניא [על, על רבינו] אה, [הוא אמר את זה כאילו הקדוש ברוך הוא מרחם על רבינו, שהקדוש ברוך הוא יש לו רחמנות גדולה על רבינו שהוא שמע את כל התורה, הוא זכה לשמוע הרבה תורה?] לא [לא נראה לי, הוא, הוא סימן...], [רגע, רגע, רגע] "רחמיך" יש רחמנות גדול על השם יתברך, שיש דבר כזה בעולם, שהוא אומר תורה לפני רבינו [אה] רבינו הקדוש הוא ביאר, הוא לא, הוא לא ידע מה שהוא ביאר, "רחמיך" הרחמנות שיש עליך על השם יתברך רבים מאד, רבינו הקדוש, כן, הוא... משמעות, יש משמעות בזה, שרחמנות גדול... יש רחמנות גדול על השם יתברך, שהוא אומר תורה לפני רבינו, כי הרחמנות גדול עליך (סבא צוחק), (לא מבין) אתה עוד לא מבין? [אני מבין] (סבא צוחק) [אבל אני לא מבין איך הבעל תניא היה יכול להגיד את זה? מה, מה הוא התכוון? הרי הוא...] הוא, הוא פירש ככה, והוא לא ידע מה שהוא... [מה שאמר] כן, כן, ורבינו הקדוש סיים, כן [הוא הבין] כן, מה שהוא אמר [אמר ולא ידע מה אמר] הוא לא ידע, כן, כן (סבא צוחק), רואים מכל התורה שהוא אמר, אז רבינו הקדוש אמר שהוא, זה, זה, זה טוב! [זה טוב] (סבא צוחק) מכל התורה שלו, "רחמיך רבים ה'", יש רחמנות גדול עליך מי שאומר... הוא אומר תורה לפני רבינו (סבא צוחק), הוא לא כיוון את זה, הוא, הוא, הוא לא ידע, הוא אמר והוא לא ידע מה שהוא אמר, רבינו הקדוש פירש מה שהוא אמר! (סבא צוחק), הוא אמר תורה לפני רבינו (סבא צוחק), הוא גאון, כן, הוא לא יודע מה זה, מי אמר, איפה, איפה... [אבל הוא גילה את עצמו לרבינו לגמרי, מי הוא, מה הוא, בזה שהוא דיבר כל כך הרבה לפני רבינו] יש הרבה בזה ביאורים, אבל רבינו הקדוש אמר על זה: מכל התורה שהוא גי... הוא אמר כמה שעות [כן] אז זה, זה, זה טוב! [זה טוב] כן, "רחמיך רבים ה'" (סבא צוחק), יש רחמנות גדול עליך שהוא אומר תורה לפני רבינו (סבא צוחק), נו, אבל אנחנו צריכים להודיע שחב"ד שקר! [שחב"ד...], אנחנו צריכים להודיע שחב"ד שקר! [אה, כן] [אנחנו צריכים לדעת] ואם קשה? יהיה קשה לו!, מי שקשה לו? נו... ככה [למה?] [מצוות], נגד רבינו הקדוש יש איזה חסידות שיש בזה אמת, אז נגד רבינו, כולם צריכים לקבל מרבינו, סטמאר וחב"ד ו... כן, אפילו "אדמו"רים" גדולים, כן, ואם הם מתנגדים לרבינו, אז הם שקר!, הפך, הפך, הפך צדיק זה רשע, הפך האמת זה שקר!, כן... שהוא זכה לראות את האור של רבינו, אחד בעולם, כן (סבא צוחק), וגם אפילו אנשי רבינו, אנשי רבינו היו, היו צדיקים קדושים כאלו, שהם [אינם] מקורבים לרבינו, ורבינו הקדוש הוציא, הוציא אותם מכל, [מחוף לישוב], והיה פלא כזה, נו, אבל רבי נתן היה, היה...

...לא על חינוך היה הסתרה כזו, הסתרה כזו על רבינו ו... כן, אבל זה אילולי, אילולי הגר"א (מזילנא) היה, חלק על, על הבעל שם טוב, על הבעל שם טוב, אז לא היה המחלוקת על, על רבינו, היה כבר ענין [האור גדול], היה כבר מתגלה רבינו בעולם, כן, והיה מה שהיה כבר והיה... והעולם נפל לחושך כזה כמו שאנחנו רואים, ורבינו הקדוש הודיע את זה, כן, אבל הכל, הכל מוכן, מוכן להגאולה! כן, שיתגלה ויתעלה (סבא צוחק), דווקא ממחלוקת כזה ומהסתרה כזו יהיה כבוד השם יותר ויותר [ככל שהזמן מתארך ככה הגאולה יותר יפה ויותר יפה] כן, ברסלב,

ברסלב? (סבא צוחק), יספרו כל, כל מה שעבר על כל אחד ואחד, כן (סבא צוחק), מעשיות הרבה, יהיה מעשיות מכל אחד ואחד! (סבא צוחק), אין הפקרות...

...אוי וי, אוי וי, אני קיבלתי מרב שלמה (ווקסלר) ואני, אני קיבלתי, כן, וראיתי פלאות אחר... פלאות בהדיבורים של רב שלמה שהוא בעצמו לא, לא, לא ידע, הוא, אני...

...כן, ראיתי אנשי שלומינו רב גדליה, רב גדליה ברגר, אנשי שלומינו...

...הוא, הוא, הוא כולו, הפתק הוא כולו פלא מה שאי אפשר להשיג, איך הוא היה חי שישנים שנה בלי פרסום, בלי... ולא היה שום, שום, שום מחשבה שיתפרסם, כן, והוא, והוא היה נמצא בעולם שישנים שנה בלי שום פעולה, כלום, למה? היה יכול להיות עכשיו, הפתק היה... היה לפני שישנים שנה, מדוע הוא...? (סבא צוחק), כן, ככה אנחנו לא מבינים, ואיך הוא חי, ואיך הוא חי חתיכת ניר שישנים שנה? ואני לא, לא ידעתי כמו היום מה שזה, אני רק ידעתי שזה פלא, אבל לא ידעתי מה, כן (סבא צוחק), וגם כן היום, עכשיו גם כן לא, לא יודע, לא יודע מה, מה שיש בזה, כן, כל המילים של רבינו הוא למעלה מן הטבע, ה"סיפורי המעשיות", התורות, השיחות וה"חיי מוהר"ן" (סבא צוחק) וכל דיברי רבינו ורבי נתן הוא כולו, אנחנו צריכים לשמור כל רגע שאנחנו חיים, לשים כל כוחנו ומוחנו ולבנו בה"ליקוטי הלכות", "ליקוטי עצות", ושזה יהיה מונח בכל האיברים, בכל המז, בלב, בכל איבר, בשביל עבודת השם, לא, לא... [לא בשביל] להיות בקי בשביל, בשביל... [בשביל העולם] כן [בשביל הקדוש ברוך הוא] זה כבוד גדול, בקי ב"ליקוטי מוהר"ן", אבל לא בשביל כבוד, לא... רק בשביל... [בשביל כבוד השם] בשביל, בשביל [כבוד הצדיק] לעבוד השם יתברך אם כל דיבור, כן [בשביל לגלות את רבינו בעולם, לזכות ל...] איך נעשה רבי ישראל (קרדונר)? ואיך נעשה כל אנשי שלו... כל אנשי רבינו ואנשי רבי נתן שהיו קדושים כאלו, אנשי אמת כאלו? כן, ואיך? אם לא ה"ליקוטי תפילות" וה"ליקוטי מוהר"ן" והשיחות שהיה לנו מרבי נתן, עוד לא היה בעולם ה"ליקוטי הלכות", לא "ליקוטי עצות" ולא "חיי מוהר"ן", עוד לא... כן, אנחנו זוכים אותנו מוכן ב "חיי מוהר"ן" ו"עלים לתרופה", עוד לא היה, היה מכתבים, אבל היה אצל רב יצחק הבן של רבי, של רבי, של רבי נתן, כן, כתב, כתב יד [עוד לא היה מודפס] לא היה, כן, נו, ואנחנו יש לנו כבר [כל האוצרות] "עלים לתרופה" ו"חיי מוהר"ן" ו"מי מוהרנ"ת" [ספר המידות] ו"ליקוטי עצות" והיה עוד הרבה כתבים שלא זכינו [כן?] אני ראיתי, כן [איפה זה היה?] היה, היה מעיינות! [מת? בזמן שלמה, רב שלמה ווקסלר, או מת?] כן! [לפני מלחמת העולם השנייה?] אה? [לפני המלחמה] כן, זה... [אצל מי הם היו הכתבים?] שמואל הורוביץ [שמואל הורוביץ, והיום? היום איפה זה? אצלו עדיין] היום אני חושב ש... [כתבים של מי? של רבי נתן?] או אצל הילדים, או אצל... [כתבים של, כתבים של רבי נתן?] נתן צבי קניג [אה] הוא היה תלמיד שלו [הכתבים, הכתבים הם היו מרבי נתן? בענין... ממה?] היה מרבי נתן, והיה שהלך לאיבוד [עד עכשיו] היה לי "ליקוטי תפילות" מכתב יד של, של רבי נתן [כתב יד של רבי נתן?] כן, כן, וגם כן היה לי מרבי נפתלי, "חיי מוהר"ן" שכתב רבי נפתלי, סודות נוראות, כן, שלא נתגלה בעולם, ואם היה נמצא עכשיו היו מדפיסים... טוב, מה, מה שיש לנו! (סבא צוחק), אבל אנחנו צריכים לשמור הזמן מאד, חשוב כל רגע, לא לאבד, לא ילך לאיבוד אף רגע, רק תמיד להיות שקוע במח והלב בהדיבורים, שאנחנו צריכים להם כמו הנשימה, כל דיבור [רבינו אמר: "קשה מאד להתקרב אלי"] כן [זה מלחמה גדולה, הבעל דבר בא בכל הכוחות שלו, רק לא לטעות, רק לא לעשות... אבל אנחנו צריכים להתפלל הרבה, יותר, [יותר ויותר] יותר ויותר, מסירת נפש יותר, כן (סבא צוחק), ולברוח להשם יתברך ולהתפלל בדמעות, בכל לב, בכל כח: "רחם עלי, רחם עלי!", יש, יש "ליקוטי תפילות" כזה, אוי, מה יהיה ממני? מדוע אני, אנחנו רחוקים כל כך, וגם כן אנחנו לא שמרנו את הזמן, לא שומרים התורה, לא שומרים כמו, בשביל איזה, זה העיקר בשביל שאנחנו רחוקים מרבינו, בשביל זה שאנחנו לא מחשיבים, אנחנו לא מכניסים ללבנו את כל הדיבורים של ה"ליקוטי מוהר"ן" וה"ליקוטי הלכות", וכל... כן, אם, אם {היינו לומדים}, היינו צדיקים קדושים והיינו לומדים הרבה גמרא, לא, לא, היינו מבינים מאיר בנו הגמרא, מה, מה, מה שיש בזה, לא כמו של עכשיו שלא, לא יודעים כלום, לא יודעים גמרא, לא יודעים... הם חושבים שהם גאונים ולא... והם אומרים חס ושלום על ברסלב שזה... כן (סבא צוחק), נו, נו, יבוא ה... ברוך השם שאנחנו יושבים בעולם הזה ומדברים דיבורים כאלה, שכל העולם רחוקים מזה לגמרי, אבל יבוא הזמן שכל העולם ידעו מזה, כן, ויסתכלו וידברו מזה, כן, גם הישיבות רק ללמוד ספרי רבינו, יהיה ישיבות הרבה, כן (סבא צוחק), הם ילמדו... לא בשביל, לא בשביל כבוד, רק בשביל השם יתברך, כבוד השם, "מי זה מלך הכבוד" (סבא צוחק) [אפשר, אפשר שרבינו יצליח לעשות עוד לפני שיבוא משיח צדקנו שילמדו ויהיו ישיבות שרק ילמדו ספרי רבינו? או רק אחרי... רבינו אמר: שהאור שלו יהיה נעלם עד, השפויילה זיידה הסתיר את האור של רבינו, עד ביאת משיח צדקנו, אז ישיבות מסוג זה יהיו אחרי, רק אחרי ביאת... אנחנו לא צריכים [עכשיו בזמנינו] אנחנו לא צריכים להעמיק ולחקור ו... [כן, כן] מה שיש [מה שיש] מה שיש מפיך [זה מספיק, זה...] יש "ליקוטי מוהר"ן" ברוך השם אשרינו, יש "ליקוטי תפילות" ואשרינו (סבא צוחק), יש "שיחות הר"ן" ויש "ליקוטי עצות" ואשרינו, הכל אשרינו!, ברוך השם בכלל, לפי מעשינו זה גם כן נסים, נסים גדולים [נסים שאנחנו יכולים לעשות] מה שיש לנו, מה שיש לנו בזה.

...זה אצל העולם לצחוק, כן, וגם כן הפתק הוא, יש, יש, יש בברסלב שהם אומרים שזה עבודה זרה, שזה... אני, אני לא רוצה להגיד, אבל הם אומרים ככה, אתה לא יודע מזה? [כן, כן] (סבא צוחק) כן, וזה נס של... שהשם יתברך סיבב שפיינשטיין נתן המלצה, לולא זה היו, היו מחרימים אותנו, כן, אבל ככה הם, הם, הם מתרגזים והם אומרים מה שאומרים, אבל לא, אבל לא באופן כזה להשמיד, כן (סבא צוחק), כי זה לא מתקבל על הדעת, "נחמן מאומן", הוא מאומן בא לטבריה, לישיבה, לארון, לספר, ואני פתחתי את הספר היה שמה, ואמרו לי מקודם: "תכנס, תעשה ככה, תוציא ספר ותפתח אותו, ושמה תמצא, תמצא רפואה לנפשך", והיה, אני ראיתי תכף את ה... פתחתי את הספר, ראיתי את ה... אבל הנייר לא, לא היה, עלה על דעתי שזה איזה דבר, נייר, חתיכת נייר, מה? (סבא צוחק), כן, ומה הנייר נעשה מה שנעשה (סבא צוחק), הוא חי שישנים שנה בלי פרסום, בלי, בלי פעולה, בלי שום דבר (סבא צוחק) [אבל רואים שבשלוש שנים האחרונות] תמיד, תמיד [הוא מתפרסם בכל מקום] זה פלא [בני-יורק, בארצות הברית, בעיתונים ברדיו, בטלוויזיה] לאט, לאט [כולם, שני מליון אנשים ראו את הפתק בטלוויזיה] כן [זה תוכנית שהמונים רואים אותו] ואף אחד לא התנגד [לא התנגדו, לא עשו צחוק] יש ממשלה ויש חברי כנסת [אדרבה, אליעזר שושטק] יש עיתונים [אדרבה, שר, שר, חבר, אחד מן החברים בכנסת אליעזר שושטק עוד רצה פתק צילום, קיבל צילום] כן [אנשים ביקשו קמיעות] כן [עם השם "נְחֻנְחֻמְךָ נְחֻמְךָ מאומן", קיבלו את זה בכבוד] כן [לא רק שלא זילזלו] אבל אנחנו רואים שזה נס, איך הם לא מתלוצצים בכנסת מהפתק? (סבא צוחק), כן, לא? [לא מתלוצצים] לא, הם לא דיברו מזה, הם קיבלו את זה וידברו בזה, ולא, ולא מדברים (סבא צוחק), יש עיתונים ויש ממשלה ויש חברי כנסת [כן, היו יכולים לעשות הרדיו, בעיתונות] כלום, כלום, כלום, רדיו לא, אף אחד לא פתח את הפה לדבר ב... [אדרבה, בכבוד אפילו] כן [כשהיינו ברדיו, אדרבה בכבוד] (סבא צוחק) [אז אולי יהי רצון ש... זה סימנים גדולים על זה שעם ישראל מתחילים להתקרב לכח המושך, לא? לרבינו?] לא צריכים... אם רואים את הפתק בצילום, הצילום [כן] רואים שזה לא, שזה לא, לא פשוט, מרגישים שזה לא פשוט, כן (סבא צוחק), איך שזה נברא ואיך נמצא בעולם ואיך...? הוא היה בסכנות גדולות כאלו, הוא היה בפולניה, והם, הפולנים דבר שלא נראה אליהם, היו קורעים את זה, ויש כותבים לי "אל תהיה שוטה, אתה מחלל השם, אתה, אתה עושה מחתיכת נייר אתה עושה... איך בדורות האלו אפשר שיהיה נס, נסים כאלה? בדורות האלו? בחושך הזה?" [אבל רואים רחמנות של השם יתברך] כן [שנתן לכם דעת לשלוח לפני מלחמת העולם] כן [את הפתק לפולניה] כן [אולי, אולי יציל אותם מן הגזרה, זה, זה, זה היה יכול?] הם ביקשו ממני [לא, אם היה מתקבל הענין, אולי היה יכול לבטל גזרות נוראות מעל עם ישראל] נו, אבל, אבל לא... [לא קיבלו? לא קיבלו] ברוך השם, אנחנו צריכים להודות להשם שהם חזרו [החזירו את זה, שהם שלחו את זה בחזרה] וקיבלתי את זה בחזרה מהדואר [זה גם, זה גם מראה על זה שקיבלו, שלא... שקיבלו] [שקיבלו] כן, אם לא, היו, היו קורעים את זה, כן, הם היו אנשי אמת, אז... כן (סבא צוחק), ועכשיו אני, אני מרגיש, אני רואה שעשיתי, שעשיתי דבר שגיעה כזה, איך, איך שלחתי את זה בדואר לפולניה? [אז זה רחמנות של השם יתברך, הוא לקח לכם את הדעת, זה רחמנות אולי, אולי יקבלו, אולי יעשו, אולי תבוא גאולה על ידי זה, אולי יתחילו לקבל, אולי, שיש מליון יהודיים] אם היו מקבלים כמוני, כמוני? [אולי היה מתבטל הכל, כל הגזירה] מי יודע, מי, מי יודע, מי יודע?

[זה הרחמנות של השם יתברך, תרופה למכה, מקדים תרופה למכה, גזירה שישא מליון יהודיים, לפני מלחמת העולם השנייה הפתח הזה] אי [אם היו מקבלים את זה] אי [אולי לא היה, אולי לא היה שישא מליון, אם היו מקבלים את זה כמוכם] אבל... [אבל זה הקדוש ברוך הוא רחמנות גדולה] אבל זה היה נס שקיבלתי את זה בחזרה, שהוא נמצא חי, הוא נמצא בעולם (סבא צוחק), ואז לא היה אפילו, אפילו, אפילו צילום לא היה, שום צילום לא היה, כאילו לא היה בעולם, כן, עכשיו אפילו חס ושלום אם, אם, אם המקורי אם הוא, אם הוא לא יתקיים, אם הוא... [חס ושלום] אז יש צילומים, על-כל-פנים יש צילום כמו, כמו, כמו המקורי, הצילום הוא כמו המקורי (סבא צוחק), אבל אז לא היה צילום, כלום, אם לא, לא הייתי מקבל זה בחזרה, לא היה, כאילו כלל לא היה בעולם, כן, אבל עכשיו כבר העולם יודעים שיש, שיש מכתב, שיש דבר כזה, כן, ויש צילום ויש... מדברים מזה (סבא צוחק)...

...אי, אשרינו, אשרינו, {אי, אשרינו באמת}, אני נסעתי לירושלים, אני הייתי בטבריה, אני, רבי ישראל (קרדונר) נפטר ונשארתי לבד, אחד, אחד בעיר, אחד (סבא צוחק) ואני... [אחד בעולם] אחד, וצחקתי מכולם, אני רקדתי בביתי ותמיד, תמיד היה בביתי כמו חתונה, שמחה, ניגונים וריקודים אפילו בחול, בשבת זה היה... כן, וזה היה כח, וזה היה פלא, דבר פלא מרבינו [שיר פשוט, כפול, משולש, מרובע] כן (סבא צוחק), וגם כן כל מה שעשיתי היה קידוש השם, נסעתי לירושלים, אז כל העיר טבריה, זה לא ירושלים, טבריה עיר קטנה, כולם יודעים, ישראל בער לא שמעו, לא שמענו את הזמירות של שבת, כנראה הוא הלך לירושלים, וכשבאתי, "הו, ישראל בער הוא הלך לירושלים, הוא הביא ניגונים וחדשים והוא... (סבא צוחק)", וכן עוד ועוד, הבאתי לטבריה את, את ברוך, את ה... זה, כן [כן, שהיה לו מחלת השכחה] כן, והיה, היה כל העיר, "ישראל בער הביא לטבריה אורח, על, על שלי..." כן (סבא צוחק), זה לא ירושלים, זה עיר קטנה, כולם ידעו כל מה שעבר בזה, כן (סבא צוחק), והם נתפאלו, איך האשה, איך האשה אין לה, אין לה חתיכת לחם, והוא... ואני הלכתי לירושלים והבאתי במקום כסף הבאתי אורח (סבא צוחק) [עוד אורח] כן, זה לא פירוש, זה היה קידוש השם, כן, זה היה קידוש השם, הכל היה קדוש השם, רקדתי, שמחתי, היה... והייתי בשמחה קדוש השם... ...תניח תפילין, אני, אני מניח תפילין, לא, לא למ... כן, אבל זה במילא היה קדוש, זה מעצמו, (לא מבין), כן, אני הייתי בפורים, בפורים הם, הם, הם כולם ביחד, היו כולם הם מתנגדים, ומצחקים עלי בפרט בפורים, זמן, זמן צחוק, זמן, כן (סבא צוחק), אני הייתי שמה ורציתי לשותות, אז, אבל נגמר כבר, נגמר היין, כן, לא היו, לא היה, אז אמרתי להם: "אין יין? קחו כסף", היה לי, זה היה פורים היה ביום, ביום חמישי, וביום שישי צריכים לקנות לשבת, כן, והיה לי חצי לירה בכיס, בכיס היה לי חצי לירה, אז בשביל שבת, אז הוצאתי החצי לירה ואמ... ונתתי להם "תביאו יין" (סבא צוחק), כן, והיה צחוק, אבל הם לא...

...והם לא קנו, הם לא קנו יין, הם ידעו שאני עני, מה? כן, לא קנו יין, ובבוקר נתנו לי בחזרה את החצי לירה שלי, אתה זוכר? (סבא צוחק) [אה, נתנו או לא נתנו לך יין?] היה לי נייר חצי לירה [כן, אבל נתנו לך לשתות] אה [אז שלא נתנו לך לשתות?] לא נתנו לי [לא נתנו] אבל אני הייתי כבר שיכור [אז כבר הייתי שיכור] כן, הם חושבים שהוא לא יודע מה הוא מדבר, מה הוא עושה, כן (סבא צוחק), אז בבוקר, בבוקר [החזירו את הכסף] החזירו לי קח את החצי לירה, אתה זוכר שנתת לי חצי לירה ליין? (סבא צוחק), כן, כן, היו מתלוצצים, אבל כמו שאומר רבינו הקדוש: "הענין שלי היא בביתו, אבל בכבוד גדול", כן, ככה, הם התלוצצו, אבל זה כבוד גדול, הם ראו שאני לוקח חצי לירה שהוצאתי על שבת ונותן, על, על יין בשביל פורים (סבא צוחק), כן, זה, זה היה להם פלא... מי עושה דבר כזה? איש עני שיש לו חצי לירה, כל הכיס שלו חצי לירה בשביל שבת, והוא נותן את זה ליין (סבא צוחק)...

...זה יש כבר הרבה שנים, ואני זוכר את זה כמו עכשיו, כמו עכשיו, איך שהוצאתי מהכיס, מהכיס החצי לירה ונתתי להם בלב שלם, כן, "לכו תביאו יין!" (סבא צוחק)...

...רבונו של עולם, השם ירחם עלינו, הבעל דבר רוצה להפיל אותנו תמיד [כל הזמן] ולשכוח, ולהשכיח הכל, מי אתה? מה אתה? מה אתה מדבר? מה, מה, מה? כן (סבא צוחק), אז הוא רוצה שלא, שלא ישאר בעולם דיבורים כאלו, כן, זה אצלו, אצל הבעל דבר זה סם המוות, זה הוא לא ניחה לו, הוא... כן, אבל ברוך השם, השם יתברך "גמרתי ואגמור", אז אנחנו יושבים עכשיו [דיברתם מפורים, אני נזכרת בפורים בלוס אנג'לס איזה נסים ונפלאות היו לנו בפורים] כן, כן, כן [איך הקדוש ברוך הוא הזמין לנו דירה עם אוכל בפורים וקריאת המגילה] כן, כן, כן (סבא צוחק) [הכל, ונסיעה] ונסיעה, נסיעה [נסיעה, לנסוע] {וכסף} (סבא צוחק) [כן, הלוך וחזור ו... הכל, הכל] אוי וי, זה גם כן יהיה מעשה... [משפחת וובר חמישה חודשים מלון יפה, משפחת וובר] כן, כן, כן [חמישה חודשים מלון יפה הכל, הם לקחו אותנו לפיינשטיין, הוא לקח אותנו באוטו שלו לפיינשטיין] כן, כן, כן [הכל, זה הכל היה עבודת רבינו הוא נסים ונפלאות] וגם כן, וגם כן אני היה לי צער, בשביל מה נסעתי לאמריקה? לא כלום, לא דולרים ולא דפוס ולא כלום, מה, מה? אבל זה, זה (סבא צוחק), זה, זה הפתק, זה... [זה אחד מה... זה עוזר] זה הפתק, כן, אבל הוא בא לפיינשטיין ונתן המלצה וזה ענין גדול, זה ענין גדול, זה "גמרתי ואגמור", יוא, טוב, כן, הם אומרים מה שאומרים, אבל לא כל כך ברעש ובתקיפות, כן, בחלישות, הוא כבר... איך, איך אפשר, איך אפשר (לא מבין) פיינשטיין (סבא צוחק), כן, לולא זה לא היה לנו קיום, הם עמדו עלינו בכל מיני תחבולות, בכל מיני תחבולות, כן, להשמיד אותנו, למחוק אותנו, מה זה פתק? מה זה? ... יוא [לא, לרבינו יש פיינשטיין] (סבא צוחק) [הוא הביא את פיינשטיין לעולם בשביל להביא המלצה על הפתק, שמונים שנה למד גמרא] על-כל-פנים הוא צועק, אבל מי שומע לו? פיינשטיין! [כן, זה פיינשטיין, מה אתה לא...] מה? לוי יצחק (בנדר) הוא פיינשטיין? פיינשטיין (סבא צוחק) [כל החכמים בדור יש, יש פיינשטיין, הוא יותר חכם ממך] כן (לא מבין) [מה? הפוסק של הדור קבע שהפתק הוא] היה נס [כן] היה נס, כל הפתק היה נס, איך, איך שנברא איך, איך... [יש שניים] כן (סבא צוחק) [כמו הפתק, כמו הפתק ירד מן השמים, מני-יורק, יש פתק מאומן, יש פתק מני-יורק, יש "נ נח נחמן נחמן מאומן" ופיינשטיין מני-יורק] (סבא צוחק) הם אומרים, הם אומרים שאנחנו נוסעים כל פעם לאמריקה בשביל הפתקאות, בשביל לפרסם, בשביל... כן, (לא מבין) (סבא צוחק), אי [אשרינו]...

...אנחנו נוסעים לאמריקה בשביל כסף, כי כולם לא נוסעים לאמריקה ככה, רק בשביל דולרים, כן [כן, למדינה של עשירות] כל, כולם, כל, כל התלמידים של, ש... [כן, של כל הישיבות] של לוי יצחק (בנדר), כן, מדוע הם נוסעים לאמריקה? בשביל לפרסם שם השם? בשביל פרנסה! זה צריך הכנסת כלה וזה צריך... כן, יש, יש שמה, כן, בשביל זה הם חושבים שגם אנחנו ככה, אנחנו צריכים כסף, [כסף, כסף] (סבא צוחק) יש ברסלבים כאלו של לוי יצחק (בנדר), ויש ברסלבים {ככה}, אבל הכל כסף (סבא צוחק) [יש פתק זה הענין, תשעה חודשים לא לאסוף אף דולר אחד? אחד?] (סבא צוחק) [רק כל הזמן תורה ותפילה, מה אי אפשר ללמוד פה?] זה התפילות שלך זה עשה רשימות, עשה תפילות גדולות, אנחנו לא... באמת, כן (סבא צוחק), אתה לא ידעת מה, מה שאתה עושה, השם יתברך הוא ידע מה שזה (סבא צוחק) [הוא מלך הכבוד] באמריקה להגיד הרבה תפילות? ["נ נח נחמן נחמן מאומן", מתחת למקווה] כן, ומה, איך אנחנו נסענו לאמריקה? איפה? איך נסענו? איפה לוקחים כסף לנסוע לאמריקה? ארבע נפשות, מאיר, אהרון, אתה, ואני [אה, בנסיעה האחרונה עכשיו] כן, בנסיעה האחרונה, וגם הנסיעה הראשונה, מוריס ואתה... [כן, איך הכסף ומאין? יש מאין גם כן] מה באמריקה? לנסוע לאמריקה צריכים הרבה כסף, מה זה? בפרט שנים שלושה, [טוב, עכשיו...] וגם כן צריכים לאכול, שלושה אנשים צריכים לאכול (סבא צוחק) [לאכול, דירה, מקום לישון] דירה, כן, איפה, איפה? מה זה? (סבא צוחק), זה הכל יהיה, יהיה המעשיות, המעשיות שיספרו, יספרו בביאת המשיח, כן (סבא צוחק) [עכשיו הולכים להקים מפעל הכי יפה, משוחלל, מהנדס, אנחנו משלמים הרבה] כן, עכשיו נעשה יותר [יותר עוד ועוד, ועוד] מהנדס כזה? [זה מהנדס הכי טוב בארץ] (סבא צוחק) נו, והשם... שנזכה, הלוואי שנזכה לראות את הדפוס והבניין והכל [בעזרת השם, בעזרת השם] ברוך השם יש לנו מוכן כבר, האגודה יש לה, יש לה רשיון של מי, כל מי ש... כל נדב, כל נדיב שינדב... [כן, אתה יש לך פטור ממס, כן] אז, אז, אז מי שחצי... [כן, פטור ממס] פטור ממס הכנסה, זה גם כן דבר גדול, איך אנחנו, איך, אנחנו לא אמריקאים [כן, כן] אבל יש אמריקאים גם כן (סבא צוחק) [יש לנו, יש לרבינו נציגים באמריקה, ליכל] (סבא צוחק) [ליכל, אריה] כן [יש לנו אריה באמריקה] כן, כן [שצועק "נ נח נחמן נחמן מאומן" בקול קולות ורוקד ריקודים יפים] (סבא צוחק) [ריקודים של הינדינים]

וזה יכול להיות שיהיה מליו... הרבה, הרבה נדיבים, הרבה, הרבה עשירים שייתנו על זה, כן, וחתונה זה לאט, לאט, זה לא... פיתאום נעשה חתונה? [כן] (סבא צוחק) נו, איפה...

אני יכול חס ושלום ליפול, ליפול להטעות את מצב הבריאות שלי, ואני לא יכול, אני, כשאני הולך מכאן לבית שימוש [קשה] זה, זה נסים שאני לא נופל, אף אחד לא יודע, חושבים שאני הולך לאט, לאט, אבל אני, אני, אני מפחד ללכת שלו אפול, אם חס ושלום, אתה יודע מה זה הנפילה? [כן] אבא שלך [הו, הו] שהשם יתברך יצילני, כן, אני מפחד שלא אפול [אבל הנפילה שלו הייתה לצורך עליה גדולה, אם לא היה נופל לא היה עולה] (סבא צוחק) [זה נפילה שהעלתה אותו לרבינו, הביאה אותו לרבינו] כן, כן, כן, וודאי, כן, הוא ראה במה, בלב, והוא קיבל שמע ישראל, כן [עם התפילין של רבי ישראל קרדונר] ורבינו הקדוש, כן, אז והוא... [ברוך השם זה נס, נס מרבינו] אוי, אוי וי, אוי, אוי, אוי [החבר שר "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] (סבא צוחק) זה היה פעם הראשון באמריקה (סבא צוחק) [הנכד של יעקב קמינצקי, זה הנכד של אחד מגדולי הדור הליטאים] כן [פתאום התהפך לו המצ, צריך לעשות שיר על הפתק, בשביל הרדיו שידעו] (סבא צוחק) [יש "נ נח נחמן מאומן", זה סגולה] (סבא צוחק)...

...פתק, יש פתק זה באמריקה, זה... (סבא צוחק) המלצה של פיינשטיין, איך, איך, איך היה לו כסף לפיינשטיין, צריכים לנסוע ולחזור ו... איך? כן (סבא צוחק)...

[...מפה נגמר, עכשיו אפשר לדבר חדש, זה לא יהיה, מה שעכשיו אני מקליט, זה כאילו זה בא על זה ומוחק את הכל, עכשיו זה חדש, מה ש...]

אבל אין, לא, לא יהיה {בגלוי} [לא, לא, סודות, סודות על הגאולה לא מגלים, זה חלק, יש דברים שאתם...] העולם לא צריכים לדעת (סבא צוחק)...

הכל, הוא מכניס התורה באדם, אמונה, אמת, שזה פלאות כאלה שאין בעולם, ככה הוא סיפר, אני לא כלום, מה, מה יש, אני, אני יודע, אני... הוא גילה טיפה מן הים מענין גדולתו, שהוא יכול לעזור לנו, אנחנו חולים כאלה שאנחנו מחזיקים, אנחנו צריכים להרפא הכי גדול שבעולם, והרפא כזה שהוא יכול לרפאות אותנו, זה רק רבינו, רבינו הקדוש רבי נחמן (סבא צוחק), הו, הו, רבינו הקדוש אמר: "אני נהר המטהר מכל הכתמים", כתמים כאלה שיש לנו, מי יכול לנקות? רק...

...[סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] (סבא צוחק) [אחר כך סבא והחברים שרים "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו..."]...
(סוף צד ב 5 b 6 g).

קסטה מס' 7 G

צד א 7 G

...[סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] [מה השם שלך?] [צבי יוסף] [צבי יוסף] [צבי יוסף] [לא מבין] הוא נתן לי לאכול, (סבא צועק חזק 'אוי') (סבא צוחק), לי (לא מבין) [הוא בחורצ'יק טוב, האבא שלו הוא מה... עבר את השואה] אה? [האבא שלה הוא בפולניה, בפולניה? מפולניה? (הוא עבר את השואה שמה) כן, אה [אבל הוא היה ברוסיה] ברוסיה [הוא נסע, הוא ברח לרוסיה] אה, אה [והאמה גם כן?], עשרה חודשים, בתוך עשרה חודשים] נו [עכשיו הוא יודע על רבי נחמן, עשרה חודשים] נו [הוא, הוא...] הוא היה בשואה [הוא חזר בתשובה] כן? [כן] אשרינו, אשרינו (סבא צוחק) [אשרינו, אמרתי לו, אמרתי שרבי נחמן היה בחיפה] כן [הוא מחיפה גם כן] כן, כן [סבא והחברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] (סבא צוחק) [זה בחינת השיר שיתער לעתיד, זה מדבר על השיר הזה] השיר [הוא שיר פשוט, כפול, משולש, מרובע] "נ נח נחמן נחמן מאומן" [אבל מה הוא אומר, שאלו העשרה מיני נגינה זה בחינת ה', שהיא ד' וי', מה זה ה', ד' וי'?] ד... [ד' עם י', שהיא ד' עם י', ד' זה בחינת שיר פשוט] נו, ד' זה ארבע, [לא הוא אומר, ד', ש... זה ד' וזה גם כן י', זה ד' זה כמו...] [עם י' ה', הה, ד' עם י' זה נעשה ה'] [מה?] [ד'] [זה נעשה ה', שהה' זה בחינת שיר פשוט, כפול] [ד'] ד', ד' [סבא אמר, וזה הד', פשוט, כפול, משולש, מרובע, זה ד', זה ארבע] [אה, זה ארבע?] [כן, וי' זה עשרה] [הו, זה, זה ד', זה בחינת השיר שיתער לעתיד והוא שיר פשוט, כפול, משולש מרובע והם עשרה מיני נגינה] זה "נ נח נחמן נחמן" [שהוא ד' עם י', אז, אז אומר...] [הא לחמה ענייה ד'...] [הא לחמה ענייה... מה?] [די אכלו אבהתנה, די זה ד' עם י', הלחם עוני שאכלו בני ישראל במצרים, זה העשרה מיני נגינה, זה שיר פשוט, כפול משולש, מרובע] [מה, מה זה הלחם עוני שהם אכלו במצרים?] [זה השיר פשוט, כפול, משולש, מרובע, זה הוציא אותם ממצרים הלחם עוני הזה, זה השיר שיתגלה לעתיד, האור של השער הכי גבוה זה מה שהוציא את עם ישראל ממצרים בפעם הראשונה, ואתה יודע למה? כי לא ידעו מה זה, עכשיו בהפתק הזה מתגלה השיר הזה, עד עכשיו זה לא היה, לא היה] [למה, למה זה נקרא לחם עוני?] [לחם עוני?] [לחם עני מחמץ] איך, איך, האבא בחיפה? [כן] ואתה גר בירושלים? [כן] לומד בישיבה? [כן] [הוא נכנס אלי, אז אמרתי לו על רבי נחמן] אה? [הוא נכנס אלי] יוא [אז הוא רצה לדעת על רבי נחמן] כן? הוא, הוא שמע מרבי נחמן? [קצת, קצת] קצת (סבא צוחק) [כן, כן] אוי, רבי נחמן, רבי נחמן [רבי ישראל קרדונר, אז אמרתי לו על רבי ישראל קרדונר שאתה הכרת, הוא היה לו זקן גדול, היה גבוה, רבי ישראל קרדונר היה לו גבוה או ממוצע? ממוצע] ממוצע, אבל רזה? [רזה, וודאי! הוא לא אכל, הוא לא אכל] הוא אכל עם תה (סבא צוחק) [הוא אכל תה, תה עם לחם] בלי סוכר (סבא צוחק), הוא, הוא היה תמיד בריא, לא היה, הוא לא ידע מראש שצריך רופאים, אם יש רופאים, זה לא שייך לו, הוא, הוא בריא תמיד ושמה (סבא צוחק) [הרופאים באים אליו] [הוא היה רוקד, היה רקדן, אז בחתונה הוא היה רקדן] כן, אם לחם ותה אי אפשר להיות שמן (סבא צוחק) [אבל גם כן הוא עבד, הוא עבד...] אל תשאל, אל תשאל שאלות, אני ראיתי בן אדם מן השמים, מעולם הבא, כן (סבא צוחק), הוא היה בעולם הזה עם עיניים ועם רגליים, אבל הוא היה... [מעולם אחר] הוא היה בעולם הזה, והנשמה שלו היה בעולם הבא, הלב שלו והחכמה, הדעת היה, היה בשמים, יש לך, ראית את הספר "ליקוטי תפילות"? [כן] [סבא, סבא] יוא [יש פה איזה אשה שהיא באה במיוחד, היא הייתה כאן בשכונה, היא גרה ברובע היהודי, כבר כמה ימים היא רוצה לבוא וכל פעם היא מתקשרת ואני אומר לה אולי ביום אחר, אולי יום אחר, אני דוחה אותה, והיא באה במיוחד ואמרה אני חייבת לראות את סבא היום, עכשיו] טוב, טוב [אז אמרתי לה עכשיו, עכשיו, בסדר, אני לא יכול להגיד לה לא כבר] יוא [כל פעם אני אומר לה יום אחר] תגיד, תגיד לה הענין שלי, הענין שלי, אני לא כלום, רק הענין הוא תפילה, להתפלל כל אחד להשם יתברך כל יום, כל מה שחסר לו, כל מה שצריך לבקש רחמים מהשם יתברך, שנזכה ליראת שמים ולשמור התורה והמצוות, ואם חס ושלום נופלים, אז יש, יש רבינו רבי נחמן שהוא לא נותן ליפול, לא נותן לנו ליפול, אז העיקר זה רבינו הקדוש רבי נחמן, אני לא כלום, כן, והעיקר ללמוד ספריו ולקיים מה שהוא לומד אותנו ולהאמין, ולהאמין לו מה שהוא אומר, זה המקום... זה מן השמים, זה, זה, זה כל חיותינו ותקוותינו, והוא, השם יתברך הביא אותנו לעולם עכשיו בחושך הזה שיהפוך, שיקרב כל העולם להשם יתברך ולתורה ולאמונה בשביל האמת, כן, זה העיקר, העיקר להאמין בהשם ולהתפלל להשם, להאמין שהשם יתברך ברא אותנו והוא רוצה שאנחנו נאמין בו ונאמין בתורה ובמצוות ונהיה בנים אצל השם יתברך, זהו, זהו התכלית, זהו החיים, בלא זה אין חיים כלל, כן, בלא זה, בלא תורה ולא... זה, זה, זה לא חיים, זה חיים של מין בהמה, יש בהמות שהולכים על ארבע רגליים, ויש בהמות שהולכים על שתי רגליים, בעולם מסתובבים בהמות על שתי רגליים ומדברים גם כן (סבא צוחק), אוי, צריכים בפשיטות לדבר בפה, מה שהעיניים רואות בספר לדבר בפה ולהאמין שהשם יתברך שומע כל תפילה, אפילו רצון טוב שיש לנו, השם יתברך יודע הכל ועוזר, ועוזר לנו ורוצה לעזור לנו, רק העיקר מה שאנחנו רחוקים מן האמונה ומן האמת, כן, אנחנו עם יהודי, אנחנו קיבלנו התורה ואנחנו עם התורה, עם השם, כן, ואנחנו כל חיותינו התורה והמצוות, זה כל החיות, זה לא חיים...

...רבינו הקדוש אמר: "מה יש לאיש ישראלי לעבוד בזה העולם? מה יש? איזה עבודה יש לו? להתפלל וללמוד ולהתפלל! זה העבודה שלו!" (סבא צוחק), צריכים לחפש כמו שמחפשים אוצר, לחפש ולהכין איך נזכה לחיות חיים של תורה ואמונה, חיים של שמחה, חיים (לא מבין), אבל בלא זה, זה אנחנו צריכים להתגעגע לזה ולהתפלל להשם על זה, שנזכה להכיר את השם יתברך, שנזכה להאמין בהשם ולעשות מצו... ולשמור על התורה והמצוות, זה העיקר החיים, זהו! (סבא צוחק), איפה, איפה שרון? [כן, אני פה] תיתן לה הפתק, תיתן, תראה לה את הפתק [נתתי לה, נתתי לה את המכתב] אה, יוא, יוא, יוא, טוב, טוב, טוב (סבא צוחק), יוא, הלב, העיקר הלב, להתגעגע ולאמר להשם: "רחם עלי (לא מבין) שאזכה להכיר אותך ולעבוד אותך באמת, באמונה, כן, זהו, זהו עיקר החיים, זהו, חיים של אמונה וביטחון, חיים של שמחה", זה יכול להיות שמחה, בלא זה אז מחר מתים, מחר, מחרתיים מתים, אז איזה שמחה? מה יש? מה יש? מה לי מכל התאוות של... מן הכל? (סבא צוחק) [מחר מחרתיים מתים, אם לא זה אז מתים] אולי שנה, שנתיים, אבל... טוב (סבא צוחק), אנחנו רוצים לעבור בעיר העתיקה, אולי יש לך איזה דירה בעיר העתיקה? שרון? שרון עוד פה? [כן, אני, אני מדבר איתה] אולי, אולי יש לה דירה בעיר העתיקה (סבא צוחק), אוי [סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..."]

נחמ' נחמן מאומן..."] (סבא צוחק) יוא, יוא, שרון? [כן] אולי צריכים להדפיס עוד פעם אלף, אלפיים [המכתב?] המכתב מרבי נחמן, כן [בסדר, אני יתקשר ל...] כדי שיהיה לנו לחלק לכל אחד, לכל אחד, זה צריך כל אחד (סבא צוחק). רבינו רבי נחמן הוא הרבי שלנו, הוא הרבי שלנו ושל כל (סבא מאריך בתיבת 'כל') ישראל, כן (סבא צוחק). "ראש ב'ני ישראל", ראשי תיבות ר"ב, "ראש ב'ני ישראל", הוא "ראש ב'ני ישראל" בעל הבית שלנו, הוא מאיר בנו התורה הקדושה בחיות כזה, באמונה כזו שלא היה מעולם עדיין (סבא צוחק) [סבא, סבא] אה? [היא מבולבלת מזה שברסלב זה כל כך הרבה כתות, היא לא מבינה איך, איך... כל כך?] ... כל כך הרבה קבוצות ומחלוקות, היא לא מבינה מה קורה, היא רוצה לדעת את האמת, היא אוהבת את כולם, אבל היא מחפשת [כשרוצים אמת, כשמחפשים אמת, אז זוכים, מי שרוצה את האמת, אני נולדתי בין מתנגדים גדולים, שהיו למדנים גאונים, צדיקים מפורסמים בכל העולם, ואני, ואני לא, לא קיבלתי, לא ידעתי כלום, אבל אני חיפשתי אמת ומצאתי איש אחד, כן, רבי ישראל קרדונר, והעולם הלמדנים, החסידים, כן, וראיתי, וראיתי מה זה ברסלב, כן, והיה לי, הייתי גיבור כזה שלא... עזבתי כל העולם, ונדבקתי וקישרתי עצמי לרבי ישראל מקרדון, כן, זהו העולם! (סבא צוחק). נסים, נסים שאני נמצא בעולם, מה שסבלתי מהשם 'ברסלב', אבל היום יש, יש {ספרים}, כן, מי שרוצה אמת, מי שאומר "ליקוטי תפילות", אז הוא מוצא האמת! (סבא צוחק)...

...[אפילו שהוא לא יודע] כן [אפילו שהוא לא יודע ל...] כן, כן, כן... (סבא צוחק) וגם כן מקשה לילד ואין ברירה, אז הרופאים אומרים למיילדת, הם, הם אומרים שתגיד "נ' נח", הוא אומר את זה, הוא לומד אותם איך להגיד (סבא צוחק). אוי, אוי, זה הפתק, פתק זה התחלת הגאולה, "נ' נח" זה לא ידענו מזה, וזה הסוד לא {גברא} ולא זוהר ולא (לא מבין) ולא נזכר רק בהפתק, רבינו הקדוש גילה זה בהפתק "נ' נח נחמ..." עם נקודות (סבא צוחק). כי זה פלא, פלא גדול, אי אפשר להבין את זה, איך הוא נכנס הפתק לחדר? ואיך אני פתחתי את הספר, והוא היה שמה איפה שפתחת? (סבא צוחק) זה דבר פלא כזה, שאי אפשר... יותר מכל הפלאות! זה לא רק פלא שהיה, הפתק הוא נמצא, הוא נמצא תמיד, הוא לא נפסק! (סבא צוחק). כן, "נ' נח" יכולים כל העולם לשיר ולומר ולהגיד "נ' נח", היה באמריקה היה כושית, כושית, שהוא היה חברה באו"ם, באו"ם, כי... אז היא רצתה לראות את הבן שלה, הבן שלה, היא הייתה מגורשת, והבן שלה היה רוצה לראות אותו, ולא היה אפשר, לא היה אפשר, אז אמרו לה שתגיד "נ' נח", אז היא אמרה, זה היה בעיתון באמריקה, היא אמרה "נ' נח", הוא, הוא, והוא בא מחר, מחרתיים הוא בא (סבא צוחק) [אבל שסבא יגלה לנו את הסוד של זה] הסוד? [אנחנו לא מבינים את הסוד] הסוד הוא (לא מבין) אפשר להבין שרבינו הקדוש מגלה ש... יש בזה וכו' "ליקוטי מוהר"ן": שיש שיר שהוא יחזיר כל העולם להשם יתברך, לתורה, על ידי השיר הזה, אז מגלה רבינו שהוא זה השיר, "נ' נח נחמ' נחמן" זה שיר פ... השיר הזה הוא 'פשוט, כפול, משולש מרובע', 'נ' זה פשוט, 'נח' כפול, 'נחמ' [משולש] משולש, 'נחמן' מרובע, וגם יש בו עשרה אותיות, "נ' נח נחמ' נחמן" זה עשרה אותיות, זה כנגד עשרה מיני נגינה שהוא גילה שזה מסוגל לתקן פגם הברית, זה ה"תיקון הכללי", עשרה מיני נגינה! (סבא צוחק) [זה התחלתה דגאולה הפתק, התחלתה דגאולה ממש] כן, כן, כן, רואים, רואים עכשיו שזה עושה פעולות, הוא, הוא, הוא נעשה מפורסם בכל העולם, {בפרט בבין} הגויים (סבא צוחק). רבי נחמן מברסלב, כל העולם (סבא צוחק). אוי, גם מה שהוא אמר לפני מאתיים שנה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", והוא מגלה בהפתק, מה שאמרתי (סבא צוחק) ש"האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", זה "אמרתי עליך", ככה כתוב בהפתק (סבא צוחק). גם הוא מגלה שהוא זה השיר, השיר הזה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' זה אני בעצמי, 'נחמן מאומן', מאומן, איזה נחמן? מאומן! (סבא צוחק). הוא זה השיר 'פשוט, כפול, משולש מרובע' (סבא צוחק), וזה החתיכת נייר, מה זה? מאיזה, מאיפה בא? (סבא צוחק) היה, יש כמה אנשים ששואלים: "הוא ירד מן השמים?", הפתק איזה, איזה גוון (לא מבין) שהוא, שהוא... (סבא צוחק). איזה גוון? יש לו כל הגוונים, זה פלא כזה שלא היה מעולם דבר כזה, הוא לא, הוא, הוא כבר נפטר (לא מבין) והוא מדבר איתי 'תלמידי היקר', כן, כן, יחד עם המכתב (סבא צוחק). "עליך אמרתי", "נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", נו, "חזק ואמץ בעבודתך", בער, מי, מי, מי אומר את זה? "נ' נח נחמ' נחמן מאומן" (סבא צוחק). זה הניגון של 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', כן, בעשרה אותיות של השם "נ' נח", "נ' נח נחמ' נחמן" זה עשרה אותיות, עשרה אותיות זה כנגד עשרה מיני נגינה שגילה בשביל תיקון הברית, "תיקון הכללי", עשרה, עשרה מיני נגינה, עשרה מזמורי תהלים, נו, צריכים סימנים יותר מזה? "וסמן..." [יאמר] "י"ז בתמוז יאמר" (סבא צוחק) [איזה, איזה י"ז בתמוז יאמר?] אה, אני יודע? ככה כתוב, ככה... (סבא צוחק) [ככה כתוב] [בתש"נ כבר לא יצטרכו יותר סימנים] י"ז בתמוז לא ידע שום... לא ידע, רק אני לבדי ידעתי מזה, והיה לי צער גדול, אני יכולתי, יכולתי למות מגדול הצער, כן (סבא צוחק). אז הוא בא אלי 'תלמידי היקר', אתה רוצה, אתה תמות? לא, לא, אתה 'תלמידי היקר' (סבא צוחק). "עליך אמרתי מיין פיעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", אתה צריך {לעמוד} על כורחך [להגיד לך] "חזק ואמץ בעבודתך" (סבא צוחק). "המכשלה הזאת תחת ידיך", דווקא זו על ידי שלא התענתי, מכשלה, זה מכשול גדול, על ידי נעשה הפתק, לולא לא היה הפתק (סבא צוחק). "וסמן י"ז בתמוז יאמר שאינך מתענה" (סבא צוחק). אל תחשוב שזה סתם נייר, סימן, הוא נתן לי סימן "י"ז בתמוז" (סבא צוחק). הם חשבו כולם שאני יצאתי מן הדעת, נעשיתי משוגע, ואמר: "כך הוא כל, כל חסידי ברסלב, סוף כל סוף נעשה משוגע!" (סבא צוחק). מה זה? פתאום נעשה משוגע בגלל שהיה בעצבות ואחר כך היה בשמחה כזה, מה זה? זה לא דבר רגיל, הוא משוגע כזה, כן (סבא צוחק). שאין לו רפואה לצאת מזה, אז הם באו העירה בני הישיבה, וכל אחד סיפרו בבית הכנסת שלו: "הברסלבי נעשה משוגע", "מה? מה? איך אתה יודע?", "הוא היה בעצבות כזה שהיה פחד להסתכל עליו, ואחר כך פתאום נעשה, נעשה בשמחה כזה והיה מרקד כל, כל הלילה היה מרקד, מה זה? זה, זה לא, לא, לא, זה לא נורמלי", כן, אז קיבלתי שם משוגע (סבא צוחק). רב מוטל, רב מוטל מסלונים הוא היה... אני הייתי השכן שלו, אז, והוא אהב אותי מאד, אף-על-פי שהוא היה מתנגד, אבל הוא אהב אותי מאד, הוא שמע על זה שאני נעשיתי משוגע, אז היה דואג מאד, אוי, אסון כזה, נעשה משוגע? הוא, אז הוא אמר, הוא ילך לראות, לראות מה, מה, מה אם, מה זה אם אני, אז הוא בא ודיבר איתי, הוא היה מפחד שאולי אני יכה אותו, שהוא משוגע הוא יכול להכות גם... (סבא צוחק) אז הוא בא והוא מדבר איתי ושאל אותי שאלה, יש לי שאלה: "כולם אומרים שאתה נעשית משוגע, ואני היה לי צער גדול, אני רואה שאתה לא משוגע, מה זה, מה זה היה העצבות והשמחה? מה זה?" (סבא צוחק). אני סיפרתי לו המעשה של שבעה עשר בתמוז והראתי לו את הפתק, הוא היה מתנגד כזה שהיה פחד, אני לא רוצה לדבר מה שהוא, מה שהוא דיבר, אז ביטל את ההתנגדות, "אם כן? ישראל בער יש לו פתק? יש לו מכתב מרבי נחמן? אני מבטל את, את כל ההתנגדות", אז הוא... [הוא ביטל כל ההתנגדות?] כן, הוא נעשה אדמו"ר בירושלים [אחר כך] כן, אחרי זה, אז אמר: "אני כבר, אתם רוצים, לא רוצים, מה שאתם רוצים, תעשו מה שאתם רוצים, אני לא, ביטלתי את ההתנגדות על ברסלב" (סבא צוחק). "מה יש?", "הוא קיבל מכתב מרבי נחמן!", אז אמר כולם: "או כן, ממכתב נעשים שמח כל כך? אז יהיה... אנחנו נעשה הרבה מכתבים" (סבא צוחק). אז, אז מצאתי בכל הספרים שלי פתקא... מכתבים, כן, כן, הם ראו שזה, שאין שמחה ואין עצבות (סבא צוחק). אוי, אוי, נו, ערב חג, אתה צריך להגיע הביתה [סבא] נו [יש שאלה אחד רק לשאול, רק לשאול שאלה אחד] תשאל את רב מוטל (מסלונים) (סבא צוחק) [לא, כתוב בהפתק "להגיד לך"] יוא [למה לא כתוב "לומר לך"]? "להודיע לך", "להגיד לך", ולא "להודיע, להודיע לך" [כן] [לגלות לך] [כן], למה כתוב "להגיד לך"? [מה זה "להגיד"?] [נו, מה זה להגיד?] אנחנו יודעים אם מדברים כאן "להגיד"? לא, "להגיד", 'להגיד' זה משמעות של פנים אל פנים, יודעים אם אנחנו מדברים, אני, "להגיד לך" (סבא צוחק) [כאילו, כאילו רבינו דיבר פה אל פה, פה אל פה, לא... כמו משה רבינו, כן] [פנים אל פנים ידבר] [אנחנו לא תלמידים טובים, צריך לשאול] מה, מה, יש? מה להגיד, מה להגיד? מה להגיד? שתי דברים, "נהנתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי", זה שתי דברים, אז "חזק ואמץ בעבודתך", אחר כך הוא... אתה יודע מי שאומר זה? "נ' נח נחמ" (סבא צוחק). "וסמן..." שלא יהיה לך הדבר הזה, הם טעו, "י"ז בתמוז", אתה יודע מה שיאמרו ב"ו, י"ז בתמוז? "יאמרו שלא, שאינך מתענה" (סבא צוחק). סימן שרק אני ידעתי! [אז זה סימן מה שקרה אותו היום, או זה סימן על לעתיד?] אה? [סימן על מה שקרה באותו היום, או זה סימן לעתיד?] מה שכתוב, אני... (סבא צוחק) אני לא יודע להגיד פירושים, רבינו הקדוש אמר: "המעשיות" משיח יעשה פי... יגיד פירוש על המעשיות", משיח (סבא צוחק). וגם זה גם כן פלא כזה, משיח יגיד, הוא יגלה שרבינו, שזה רבינו הקדוש הוא השיר הזה, כן, שהוא יחזיר את כל העולם להשם יתברך (סבא צוחק) [סבא, זה כתוב ב"כוכבי אור"] יוא [הוא אומר: "כי הוא אשר

בכל מקום, איפה שילך אם ניוון "נ נח", כי כל הניגונים טוב על "נ נח", כל הניגונים שבעולם (סבא צוחק) [כן] כן ["שיר השירים"] (סבא צוחק) [סבא, אנהנו...]

להשתמש בזה] וכשיבוא משיח, ידעו כל העולם שמשח בא (סבא צוחק) [כן, מיד, תכף ידעו] ברגע [בטח] תכף, תכף ומיד [סבא, יודע את חטאי אני מזכיר היום] ויפול עליהם אימה ופחד [אימה ופחד] על הגויים [כן, על הגויים בטח] הו, הו, משיח בא (סבא צוחק) [גם על ישראל יהיה שמחה גדולה] יהיה שמחה כזה, כן, בכל עיר, בכל כפר, בכל מקום יהיה שמחות וריקודים כאלה "נ נח" (סבא צוחק) [כן] זה "נ נח" היה לפני שישם שנה, לפני שבעים שנה [כן] לפני הגאולה [כן] מי יודע, אז, אז יהיה מאה שנה, מה?... [פחות, פחות, פחות, "היום אם בקולו תשמעו"] אבל קרוב [היום, היום] אה? ["היום אם בקולו תשמעו", היום למה לא?] יוא [כל יום זימנא הוא] כשיצא הספר "ליקוטי מוהר"ן" [כן] אמר רבינו: שזוהי התחלתה דגאולה, כן, לא סתם איזשהו דבר נאמר, דבריו חיים וקיימים כאילו עכשיו הוא אומר את זה! (סבא צוחק) [איפה הוא... זה כתוב גם כן?] מה? [שהספר התחלתה דגאולה?] כן, ב"חיי מוהר"ן" [ב"חיי מוהר"ן" זה כתוב?] כן (סבא צוחק) [אה, אה נפלא מאד] גם הוא אמר שזה שמירה בבית [כן, כן, נכון] אפילו שלא, שלא קוראים, רק שהוא נמצא, הספר נמצא בבית [זה שומר] כן, אצל... היה אברך בלום, ממשפחת בלום [כן, כן] הוא היה בצפת [כן] והיה אצלו שריפה [כן] הבית נשרפה, נשרף הכל [חוץ מה"ליקוטי מוהר"ן"] שלושה ספרים של ברסלב [כן] של רבינו [כן] לא נשרפו, "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות", זה היה בהדירה שלו [כן, כן] זה לא נשרף (סבא צוחק) [ברוך השם, אז אנחנו צריכים פשוט לקחת את כל המכשירים וכל האפשרויות] כל מיני תחבולות [הכל תחבולות] כל מיני עצות, כל... לחשוב על זה ולעשות למעלה מכווננו, לא לישון ולא לאכול, אין זמן! (סבא צוחק) [ככה? למה זה ככה? איך זה? למה?] כן, צריכים לרחם על ישראל, זה, זה רחמנות [פיקוח נפש] כן, וודאי, אפילו אחד אם הוא מתקרב לרבינו, זה, זה, זה ישועה כזה מה שאי אפשר לשער, שמחת השם יתברך ושמחת הצדיק (סבא צוחק) [אה] ושמחת כל הצדיקים [כן] כן [אפילו מאחד שמתקרב] זה העיקר תלוי בזה, רבינו! כל הגאולה תלויה בהתגלות רבינו בעולם, ה"ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), וגם כן משיח יגלה, משיח יגלה [הו, הו, הו, זהו, אז אנחנו כל הזמן חושבים שלמה יש לנו לעשות לפעול, משיח בעזרת השם יבוא מהר... לא] לא [לא ככה?] אנחנו צריכים לעשות מה... מה, מה, מה... [מה שיכולים] הכל מה שיכולים, זה לא, השם יתברך אומר, עושה את שלו, ואנחנו צריכים לעשות את שלנו [אני מבין] אם אנחנו רואים, שרוצחים רוצים להרוג איזה ישראל, צריכים [לעזור לו] למסור נפשנו להציל אותו [כן, נכון] כן, ה', השם יתברך יעזור! לא, אתה צריך להציל! כן, [אה, אה] כן [אני שומע] ככה, ככה רוצה התורה והשם יתברך, כן, כתוב בתורה, אם אתה רואה שחבר, חבר הולך עם חמור [כן] והוא נפל [כן] עם משא [כן], "עזוב תעזוב עמו" צריכים... כן [כן] אז יכולים להגיד, השם יתברך, השם יתברך יציל אותו, כן (סבא צוחק) [לא, לא, לא, לא] לא, לא, אתה צריך [אנחנו צריכים לעשות שלנו] [אה, אה] כן [אבל אנחנו חושבים כל הזמן העולם, עולם השקר עלמא דשקרה זה כל כך גדול, כל כך... ניצוץ אחד יוצא מעץ ושוורף את כל, את כל הרע, את כל, את כל החושך [כן] כן (סבא צוחק) [נו, ניצוץ אחד... זה נס שכזה שלא היה בעולם, נס חדש (סבא צוחק) [כן] רק, רק עושים ככה [כן] זה, זה כבר מספיק (סבא צוחק) [אני שומע, איזה ניצוץ זה? איזה ניצוץ? איך, איך עושים את הניצוץ?] הניצוץ? [כן] השם יתברך עושה, השם יתברך יודע מה, מה לעשות (סבא צוחק) [כן?] נו, לנו, אנחנו לא רואים מה שרבינו, היה מחלוקת כזה, היה צריכים למחור... חס ושלום, לשכוח כלל, מי היה ברסלב בעולם, בלי המחלוקת, בלי... כן [ובדיוק ההפך] ולהפך, כל מה שעובר, שהולך זמן יותר, הוא מתפרסם יותר (סבא צוחק) [כן, נכון, "כאשר יבאו אותנו, כן ירבה וכן יפרוץ"] כן [אבל ניצוץ יוצא מבית, מבית יוסף? לא זה להבה מבית יוסף, ועץ יוצא מבית יעקב ולהבה מבית יוסף, אז הלהבה יוצאת ושורפת את כל הרשעה] ארי, בוודאי, דיבור אחד [אה, אה, דיבור של רבינו]...

...[סבא שר ניגון (לא זוכר איזה)] זהו הגמר, עד שמתחילים מחדש [סבא ממשיך לשיר את הניגון] בכל, כל ימי חיינו, ביום ובלילה, תמיד לשיר את זה, כן (סבא צוחק) [סבא ממשיך לשיר את הניגון] (לא מבין) [סבא ממשיך לשיר את הניגון] זה מחסה, אף-על-פי, אף-על-פי, אף-על-פי [סבא ממשיך לשיר את הניגון] זה מין התבודדות, התעוררות של... התבודדות של תפילה [סבא ממשיך לשיר את הניגון] להגיד תפילה [סבא ממשיך לשיר את הניגון] נשמע, אוי...

...תשתדל להגיע אליו [יוא?] כן [סבא והחברים שרים "נ נח נחמך נחמן מאומן..."], "משנכנס אדר מרבנים בשמחה...", "נ נח נחמך נחמן מאומן..." הם ראו, הם ראו את, את הפתק? [לנשק, לנשק את הפתק] אה? [עדיין לא ראו, הם ראו פוטוסתת, אבל לא הפתק האמיתי, הפתק האמיתי הם לא ראו] המקורי, אבל היא לא יודעת אותיות רש"י, היא לא יודעת [היא מה?] טוב, טוב, שתסתכל על זה, "יז" בתמוז יאמרו, יאמרו שאינך מתענה", מתענה (סבא צוחק), יוא, זה טוב, זה טוב, כן, אה, (לא מבין), אני רוצה לנגן של פסח, הניגון של רבינו רבי נחמן [סבא שר "אדיר במלוכה..."]...

(סוף צד ב 7g.)

קסטה מס' 8 G

צד א 88 G

...[סבא שר "לא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] צריכים לחזור (לא מבין) תמיד, "לא יכלמו לנצח כל החוסים בך" (סבא צוחק) [סבא ממשיך לשיר "לא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] ["להודיע..."] [סבא ממשיך לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] עכשיו יש עוד ניגון [כן?] כן, "שושנת...", כן, (לא מבין) [סבא והחברים שרים "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תלכת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע..."] אנחנו צריכים להודיע לעצמינו גם כן [סבא ממשיך לשיר "להודיע, להודיע..."] זה מוציא ידיעה, זה ידיעה גדולה מאד [סבא ממשיך לשיר "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."], "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תלכת מרדכי..." אור הצדיק, מרדכי הצדיק, מרדכי, הפך המן עמלק ["תשועתם..."] [סבא ממשיך לשיר "תשועתם, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם, תשועתם בכל דור ודור..."] גם בדור הזה, לא רק בכל דור ודור, גם בדור הזה, גם... גם עלינו [סבא ממשיך לשיר "תשועתם, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם, תשועתם בכל..."] תקווה, יש תקווה, אין, אין, אין ייאוש, רק תקווה! [סבא ממשיך לשיר "תשועתם, תשועתם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויך לא יכלמו לנצח..."] זה צריכים להודיע לכל הבריות, לכל העולם (סבא צוחק) [סבא ממשיך לשיר "שכל קוויך לא יבושו ולא..."] זה ידיעה גדולה, גם, אפילו אנחנו "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך", אוי [סבא ממשיך לשיר "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תלכת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח, ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] אתה... נתחיל הניגון השני, צריכים, צריכים שניהם, שניהם צריכים [סבא ממשיך לשיר "שושנת יעקב צהלה ושמחה..."] מה, מה זה "צהלה ושמחה"? [סבא ממשיך לשיר "בראותם יחד תלכת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור..."] כן, נו, בא,

מדוע אתה שותק? [סבא והחברים ממשיכים לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר..."] זה ידיעה גדולה, זה רק "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע" מה? "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר...", זה ידיעה, מודיעים לעצמינו ולכל, ולכל העיר, לכל העולם צריכים "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע" [סבא והחברים ממשיכים לשיר "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר..."] שני, שני הניגונים אני זוכר, אני, אני לא שמעתי, אני בפעם הראשון, בפעם השני שמעתי הניגונים האלה, ניתעור... היה לי התעוררות כזה, עד היום אני מרגיש את, את ההתעוררות עד היום! כשאני מזכיר שמעתי פעם, ששמעתי הניגון הזה, אז אני נעשה אדם אחר, אדם אחר, ההתעוררות הוא בלי סוף, בלי גבול! כן, וראיתי שכל אלו ששמחתי איתם אחרי הפטירת רבי ישראל (קרדונר) בירושלים, רב שלמה (ווקסלר) ורב נתן, ורב נתן הבעל של גיטלה ורב גדליה ברגר, ראיתי ממש השראת השכינה, כל אחד אמר כל מילה: "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע" אז ש"תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור...". הי, הי, הי, הי, הי, להודיע, (לא מבין) [סבא ממשיך לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע" אם היה העולם יודעים מזה, היו כולם צדי... כולם, כולנו, כולם צדיקים קדושים, כן, רק העיקר אנחנו בחכמות, אנחנו לא מאמינים, איך אפשר לתקן חולים כמונו בדורות אלו? איך אפשר? האדם מייאש את עצמו, אה, צריכים להודיע, שכל קוויך, כל קוויך, זה כולם, כל, כל הקווה להשם, יהיה מי שיהיה, "כל קוויך לא יבושו ולא יכלמו, ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר...", כמו רבינו הקדוש מפרש: "חזקו ויאמץ לבבכם...", אתה זוכר את השיחה שמה? השיחה הזו, רבינו הקדוש מפרש הפסוק: "חזקו ויאמץ לבבכם כל המייחלים לה", אפילו יהיה מי שיהיה, "כל המייחלים לה"? "חזקו ויאמץ לבבכם!", לא ליפול, חס ושלום, אה, בפרט זה, זה רבינו הקדוש גילה את זה, זה, זה, מי ש... צריכים להוציא דבר מתוך דבר, דבר מתוך דבר, מי שגילה זה, הוא רבי... הוא יכול להוציא לי, הוא יכול... "חזקו ויאמץ לבבכם", "חזק ויאמץ", כן, כמו שכתוב במכתב, בהפתק: "תלמידי היקר", "נהנתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי?", נו, "חזק ויאמץ ליברך", "חזק ויאמץ", כן, "בעבודתך!", ותכף החתימה, זה החתימה הוא, הוא הידיעה, הוא מודיע לנו את זה, כן, "נהנתי מאד מעבודתך", כמו שאתה, "ועליך אמרתי חזק ויאמץ ליברך..." "חזק ויאמץ בעבודתך", "נ נח נחמן נחמן מאומן"? זה עוד לא היה חתימה כזו לא בחיי רבינו, רק זה נתגלה בהפתק הזה, התגלות חדש שהוא, הוא השיר שייטגלה לעתיד 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', "נ נח נחמן נחמן מאומן!", זה התגלות חדש, זה, הגאולה, כל הגאולה תלויה בו!... אם היה אנחנו, אנחנו אומרים זה, אז מה, מה? מי אנחנו? מה? אני, אני אומר ככה, והאחר אומר ככה, כן, אבל מה שרבינו הקדוש גילה, עוד, עוד לא אפילו בטיפה מן הים, הוא, הוא הודיע רק מועט המחזיק את המרובה, רק מעט, מעט, טיפה מן הים מגדולתו, והוא ידע איך שאנחנו צריכים אליו לכל דיבור ודיבור שלו, בשביל להכיר את השם יתברך ולזכות ליראת שמים ואמונה ואמת, כן (סבא צוחק), יהיה עולם חדש, יהיה לא... העולם עכשיו הוא תוהו ובוהו וחושך! (סבא צוחק), הוא לא קולט? הוא צריך לקלוט כל הניגון והדיבורים, הוא, הוא קולט? [כן] כן? [כן] (סבא צוחק) ראיתי אנשים כשרים אמיתיים צדיקים קדושים, ראיתי איך שהם החזיקו עצמם בתכלית, בתכלית השפלות, בתכלית השפלות, והוא החייה עצמו "להודיע, להודיע, שכל קוויך...". אפילו אני (סבא צוחק), כן, "כל קוויך" זה אפילו אני כמו שאני, כן, "כל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר...", זה ידיעה של פורים! זה ידיעה כזו, זה פשוט, אבל, אבל יש בו מיעוט מחזיק את המרובה, יש בו ים, מעיין החכמה יש בו, יש בזה, יש מדרגות, לא כל אחד זוכה לראות את ה... מה שיש בו, כן, אבל כל אחד היה שמח, היה עולם אחר, עולם מיוחד, הוא, הוא, הוא היה מרקד בעולם שלו (סבא צוחק), כל אחד היה לו כוחות כאלו שמשונה מחברו, הוא היה בעולם אחר, לא, לא... כן, אבל, אבל כולם, היינו כל אחד, כולם, כולם זכו להרגיש האור של רבינו, על ידי רבינו זה "להודיע...", רבינו הקדוש מודיע לנו את זה, כן, "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר...", זה ידיעה כזו שיכולים להיות על ידה בכל יום ובכל עת חדש לגמרי!, "כל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר...", אפילו אנחנו, אפילו [גרים, כל הגרים] שבעולם וכל הפוש... זה, זה פורים, פורים זה מרדכי הצדיק, זה, זה הצדיק, פורים זה אור של פורים זה עולה על כל, על כל, על... אפילו על שבת, אפילו על, על כל המועדים, השמחה של פורים, רבינו הקדוש אמר: "מקודם היה כל ההתחלות מפסח, ועכשיו מפורים!", פורים, פורים, מה שיהיה, מה שראיתי, ראיתי זה מונח בכל לבי, אני שמעתי את זה לפני שבעים שנה, נו, ואיך אני זוכר את זה עכשיו? זה מונח בתוך לבי לנצח! כשראיתי איך הם היו מרקדים בשמחה גדולה "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר" (סבא צוחק), הם, הם נתנו בי רוח חדש על כל י... על ימי חיי, כן, כן (סבא צוחק), הם צעקו: "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע" [סבא שר "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר..."] "לא יכלמו לנצח כל החוסים בר...", הלואי היינו זוכים לזה, כי אנחנו לא, לא מאמינים, איך אפשר? חולים כאלה שבדור הזה, איך אפשר שיהיה להם, לתקן אותם? איך אפשר? אנחנו נפלנו ונתרחקנו כל כך בדורות החושך הזה, בדור היתום, זה דור יתום, אם אין רבינו הקדוש, העולם הוא... לא יודעים מרבינו הקדוש, אם היו יודעים כל העולם מרבינו הקדוש, היה כבר הגאולה מזמן, היה כבר בא משיח מזמן! (סבא צוחק), אבל, אבל "גמרת ויגמור", ו"תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור", כן, כמו שאנחנו, כמו שהוא (סבא צוחק), רבינו הקדוש אמר: "השם יתברך הוא, הוא מנצח תמיד", 66 (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר...", "חזקו ויאמץ לבבכם כל המייחלים לה", נו, [כל המייחלים], גם אנחנו, כן, בכל, בכל, בכל הגרועים שבעולם, בכל הרחוקים שבעולם, כן, רבינו הקדוש השיג חסדים, חסדים פלאים חדשים כאלה, שלא היה עדיין מעולם, שלא היה, שלא ידעו, שלא נתגלה בעולם, זה חדש, הוא השיג בתורה, הוא השיג השגות כאלו ש"אין שום ייאוש בעולם כלל" (סבא צוחק), אוי וי, יוא, אוי וי... כזה... שממש נתבטלתי, איך אפשר לזכות לזה? כן, ככה היה (סבא צוחק), כשמעתי אפילו מאה פעמים, כמה פעמים ששמעתי מהם "להודיע", "שושנת יעקב צהלה ושמחה", היה אצלי חדש, כאילו, כאילו עדיין לא שמעתי כלל, כן (סבא צוחק), זה היה בהתעוררות כזה, באמונה כזה, בשמחה כזו, שהיה חדש! [סבא שר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע" מה להודיע? [סבא ממשיך לשיר "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר..."], "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי תשועתם, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בר..."] (סבא צוחק) אה, זה פורים, "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח...", זה הפך עמלק (סבא צוחק), זה מרדכי, מרדכי הצדיק [הפך עמלק] עמלק, עמלק, אוי, יוא, יוא, יוא, אה, וראיתי איך החיים של אנשי שלומנו היה תמיד חדש, והשמחה היה מונח על הפנים ועל כל הגוף, ולא היה לו פרנסה ולא היה לו... היה יכול להיות לו בבלבולים, אני... רב גדליה ברגר היה אישיתו חולה שחפת ועני, לא היה לו, הוא היה צריך לו... בנסים, הוא חי בנסים, והוא היה תמיד שמח ותמיד, תמיד היה עובד השם בשמחה, ולא כמו שהוא, כן, לא רואים, בעולם לא רואים שמחה כזו, עבודה כזו, אמונה כזו לא היה בעולם, רק אצל רבינו רבי נחמן, הם לא נעשו מעצמם, הם נעשו על ידי רבינו, על ידי הדיבורים שלו, וכל אחד אפילו בדורות אלו תמיד, מי שרוצה באמת והו... וסומך עצמו ובוטח על, על השם יתברך ועל רבינו הקדוש, שהוא יקרב אותנו להשם יתברך ולתורה, יש בידו כמו שאנחנו, אנחנו כבר אבודים, אנחנו כבר, בלי רבינו אני... כלום! אי אפשר לתקן, אי אפשר לרפאות חולים כאלה, אבל רבינו הקדוש זכה לזה, שהוא יכול לרפאות כל, אפילו, אפילו אילו שאין להם שום תקווה, והוא השיג השגות כאלה חס... רחמנות שהשם, חסדי השם, שלא נתגלה עדיין בעולם, אז על-ידי-זה הוא יכול, הוא יכול להוציא כל, הכל, מהתוהו, מהבוץ, מהטומאה! כן, יכולים לזמר "להודיע" בכל שבת, בכל יום ויום, כן, בכל ימי חיינו (סבא צוחק)...

(כל הצד הזה = סוף צד ב g⁴) ... (סוף צד א g⁸).

...ההתברים שרים אם דגן "זה השיר מספר על יהודי שיש לו מסר לכל אדם, זה השיר מספר על יהודי ששר 'נ' נחם נחמן מאומן', ששר 'נ' נחם נחמן מאומן'. לפני שנים בחדר צר בטבריה הוא היה עצוב מאד, אז ניגש אל הארון פתח לו ספר ובספר מצא פתק. כתוב בו 'נ' נחם נחמן נחמן מאומן', כתוב בו 'נ' נחם נחמן נחמן מאומן', שלח אותו רבינו רבי נחמן להאיר לנשמותינו במצוקה, וכדי להחיש גאולתנו נשיר 'נ' נחם נחמן נחמן מאומן', נשיר 'נ' נחם נחמן נחמן מאומן', נשיר 'נ' נחם נחמן נחמן מאומן', עוד פעם 'נ' נחם נחמן נחמן מאומן'..." [השיר הזה ששמענו עכשיו מספר למעשה פה על הנשוא הבא שלנו, הוא סיפורו של פתק מופלא, משונה מיוחד, שהתגלה בטבריה לפני שבעים שנה ויש לו דרך רב לעני המגלים אותו, חסידי ברסלב, אנחנו מארכים כאן שלושה אהרון פיץ, שרון טלצור ורבי ישראל דב אודסר, (לא מבין) שרון, מה הסיפור המיוחד אם הפתק הזה? איך הוא התגלה? באלו נסיבות?] [לפני שישים ושלוש שנה ליתר דיוק נמצא הפתק הזה על ידי הרב אודסר, שהמישה ימים לפני שנמצא הפתק, נכשל בתענית י"ז בתמוז, ובמשך חמישה ימים כתוצאה מכך נכנס לדיכאון, כי היה רגיל בתענית כבר מגיל שש, שני וחמישי, וכאן זה תענית ציבור, תענית ציבור שכל אחד צריך לקיים ונכשל בה, אז חמישה ימים הוא היה בדיכאון, עד שנכנס בדעתו שאולי הרפואה, הרפואה תהיה בארון הספרים שלו שהיה נעול, כי ספרי ברסלב היו אסורים אז נגיעה מידי החסידים האחרים, הוא נכנס ופתח את הארון ולקח ספר, פתח אותו ומצא את הפתק בפנים, ובפתק כתוב "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך 'נ' נחם נחמן נחמן מאומן', ואחרי הסיפור הזה יש עוד והוא: "מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'פ'צ'יה)", זה סימן שהפתק ירד מן השמים והוא לא נמצא סתם, ש"י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", הוא לא גילה לאף אחד שהוא נכשל בתענית י"ז בתמוז, לאף אחד חוץ מהקדוש ברוך הוא, הוא נכשל, הוא לא רצה] [ואיך זה כתוב בפתק?] [זה כתוב בפתק, שהפתק הזה ירד "וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", זה מגלה לנו שהפתק הזה אורגיל מרבי נחמן, שמסרמן השמים, "מאד היה קשה לי לרדת אליך", "מאד היה קשה לי לרדת אליך", זה כמובן שזה ענין של אמונה וזה כל הענין של עם ישראל, זה אמונה לבדוק את ה... לבדוק באמונה את הענין הזה, כי זה, כל עם ישראל זה...] [רבי ישראל, כתוב שם "תלמידי", אז אתה היית תלמידו, הרי לא הכרת את רבי נחמן, זה הרבה לפני זמנך?] אבל ככה הוא מדבר בהתורה, בתורתו, שהענין שלו הוא רבי ותלמידים [זהו כל החסידים של ברסלב...] כל החסידים, גדולים וקטנים, אין גדולים ואין קטנים, כלנו חברים! [מה עשית, מה עשית בפתק הזה שמצאת? מה עשית בו? מה, איזה שימוש? במה השתמשת בפתק הזה?] היה מונח בארון [ואחר כך? מתי שלקחת אותו?] ואחר כך הוא היה עליו, עליו סכנות, סכנות גדולות, לפני מלחמת היטלר, ביקשו ממני מפולניה לשלוח להם את ה... הם שמעו מזה, אז ביקשו ממני לשלוח להם את זה [ושלחת] ושלחתי, זה היה שיעצון ממש, זה, זה דבר כזה לא שולחים ו... לא, לא שולחים בדואר, אבל אני לא יכולתי לסרב לחברים כאלה, אז שלחתי את זה, והם, והם החזירו לי, וקיבלתי את זה בדואר [והפתק הזה יש בו איזה שהוא כח, איזו שהיא סגולה מיוחדת?] כח של התחזקות, שהוא מרים אדם מתכלית הירידה לתכלית העלייה, משל, כאן כתוב "מאד היה קשה לי לרדת אליך", אז חס ושלום, אני צריך לחפור, לחפור קבר ולקבור את עצמי מגודל הבושה, אצל רבינו הקדוש דבר כזה, אם אצלו קשה, זה ירידה ש... ותכף אחרי הירידה כזו הוא, הוא, הוא מחייה אותי, הוא מרים אותי "תלמידי היקר" [אה, מרומם] כן [עכשיו אנחנו נשאל ברשותך, רבי ישראל, נשאל ברשותך את אהרון פיץ, אבל בכל זאת פתק כזה, מלבד זה שהוא כבר אולי עתיק מאד, אולי מיוחד הנייר הזה, מה הערך שלו בעיניכם חסידי ברסלב? יש לו איזה שהוא ערך של סגולי, רפואי?] [בתורה ח' חלק שני ב"ליקוטי מוהר"ן"], רבי נחמן אומר: שלעתיד לבוא יחדש את עולמו בשיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' והוא לא אמר מי השיר, וכאן הוא מגלה את הגילוי של האלוה, אני השיר "נ' נחם נחמן נחמן מאומן", אני השיר, יש עלי קמיעה אם השם הזה, ונתנו את זה לאנשים וזה עשה נסים, זה אני בטוח ומשוכנה שכל החיילים בצה"ל שכלבנון שיגידו את השיר הזה, אף אחד מהם לא איפגע וכו' כל עם ישראל, מי לשבבתי חולים וכל אחד שיש לו צער, אפילו, אפילו אם תפש אותו שוטר בכביש, 'נ' נחם נחמן נחמן מאומן' זה מבטל את כל הכל, זה, זה הוכיח את הכל [שרון טלצור, אני בטוח עם השם הזה, אתה לא {התלוצצת בכיתות} מאה שערים כשחיתית צעיר] [לא כשהיית צעיר, לא כשהיית צעיר] [לא, כן, אתה כשחזרת בתשובה, היית בקיבוץ?] [כן, גמרתי את הצבא ו...] [עכשיו אני שואל אותך, כשאתה התחנכת בחינוך, קיבלת כל החינוך שקיבלת, אומניסטי, מערבי, מודרני, אתה באמת ובתמיד משוכנה. שהפתק הזה הוא באמת נזרק משמים דרך רבי נחמן?] [לא רק שאני משוכנה שהפתק הזה

ירד מהשמים, אלא אני משוכנה שהפתק הקטן הזה שמונה כאן, הולך יהפוך את העולם כולו עד כדי כך אני משוכנה, עד כדי כך, למה עם ישראל וכל העולם נמצאים בכזה חושך ובכזה בלבול הדעות, שעם ישראל מחפש נקודה של אור בתוך החושך, והנה יש לנו כאן גילוי של משהו שירד מן השמים ואין לזה שום דרך להחזיר את זה בדרך אחרת, כי יש לנו צדיק ומסביר לנו שהוא מצא, ואיך הוא מצא את זה ומה קרה לו, שלא ידע אף אחד את זה שהוא אכל "ז" בתמונה בתענית, ורק מן השמים ידעו, אז כנראה שהפתק הזה לא רק שהוא מן השמים, אלא גם שיש לו מסר לכל עם ישראל, לא רק לחסידי ברסלב או לי, או לו, אלא זה... [זה בזבוז גדול, בשלושים ושלוש שנים...] [לא בזבוז, זה היה הכנה, עם ישראל עבר כל התיקונים] [אבל למה לא עשיתם בו שימוש עד היום?] [כי הזמן התגלות עכשיו, לפי מה שרבי ישראל אומר לנו, אנחנו... הגיעו אליו האנשים והזמן הגיע שיתגלה בעולם, והנשיא שזר, ושזר האמין בפתק, אבל הוא אמר לו עוד לא הגיע הזמן, אם אני יגלה את הפתק יורידו אותי מהנשיאות] [ועכשיו הגיע הזמן?] [כן] [עכשיו מה אנחנו אמורים עכשיו לעשות, בפרט זה שאנחנו עכשיו מעמידים את מה שברסלב...] [כתוצאה מהשימוש בשם הזה, אנשים יזכו לראות נסים, כתוצאה מהנסים הם ירוצו לספרים של רבי נחמן, העיקר זה לעסוק בספרים של רבי נחמן, לקיים את העצות שלו] [אני רוצה להבין, זאת אומרת אם, אם... אתם עכשיו מציגים לפני עם ישראל את הפתק, ואתם מאמינים שעכשיו בעקבות הצגתו...] [כן] [בעקבות זה שעם ישראל הם עם של מאמינים, ושהם יקבלו את הפתק ויקבלו את מה שכתוב בו כאמת לאמתה, כי עם ישראל הם מאמינים בני מאמינים] [ועכשיו כל המבחקן שלהם זה שיגידו באמונה פשוטה, כל האנשים החכמים בעיניהם, "נ נח נחמן נחמן מאומן" ולא יהיו כל כך חכמים, אלא פשוטים, כמו שרבינו מבקש מיהודי להיות] [תודה רבה לך רבי ישראל, תודה לך שרון ואהון, אם בעצם הצגת הפתק הזה נוגעים במשהו למכאוביו ולקישיו של עם ישראל והיה זה שכרינו, אנחנו חוזרים...]

(סוף צד ב 8g.)

קסטה מס' 9G

צד א 99G

...לפני שישים ושלוש שנים, ושישים שנה היה לגמרי בסוד, לא ידע, לא... רק הילדים שלי סיפרתי להם העניין, כן, אבל... וגם כן היה אחדים, יחיד סגולה שהיו צדיקים קדושים וחברים שלי, אני סיפרתי להם, והם קיבלו את זה, פלא, איך, איך אפשר לקבל את זה? זה למעלה, למעלה מן הטבע, נו, והם קיבלו את זה, העניין היה, אני מוכרח לדבר, לספר בקיצור, תמצית, לפני שישים ושתים שנה היה מעשה כזה, אני נכשלת, נכשלת ונפלת, זה היה ביום שבע, שבעה עשר בתמוז, זה צום חמור של ארבע תעניות, לפני תשעה באב לחורבן, ואני, ואני הייתי רגיל להתענות כל, כל התעניות בה"ב (יום שני, חמישי, שני), ערב ראש חודש, {אני...} כן, וגם כן אני עשיתי תענית בכל יום ויום, מחצות לילה עד אחרי התפילה לא טעמתי אפילו מים, כמו שנהג מורי הקדוש רבי ישראל (קרדונר), וביום שבעה עשר בתמוז שהוא תענית חמור, נפלתי ונכשלת, היה נדמה לי שאני חור... שאני לא מרגיש טוב ואני מוכרח, אני מוכרח לבטל את התענית, על-כל-פנים יהיה איך שיהיה, אני לא, אני מתבייש לספר הכל ואני... על-כל-פנים נכשלת, ירידה, ירדתי ירידה גדולה ואכלתי בבוקר במצב כזה, זה, וזה היה מעיק עלי, והיה לי צער גדול ונפלתי לעצבות כזה, שהיה פחד כל מי שהסתכל עלי, היה נופל עליו עצבות, מזה שלא, שלא עשיתי תענית, על-כל-פנים והם כולם היו מתנגדים ואמרו: "שזה סוף של, של ברסלב, סוף כל סוף נעשים משוגעים", הם חשבו שזה, שאני שהייתי משוגע, אני הייתי תמיד בשמחה, פתאום כל השבוע, יום ראשון, שני, שלישי, רביעי, על-כל-פנים אני היה לי צער גדול וגם כן לא... ולא יכולתי לעבוד השם, הייתי בחושך, בצער גדול, מן עצבות כזה, ממש כמו שיוצאים מן הדעת, והם כולם שמחו ואמרו: "זה סוף של חסידי ברסלב", אז התפללתי להשם שירחם עלי ויוציא אותי מזה, שאני גורם, אני גורם בזה ביזיון, חילול השם לברסלב, אז, אז נכנס לי במחשבתי מחשבה תקיפה, כמו שאחד עומד ואומר לי דיבורים: "תכנס לחדר שלך, ושמה היה לי ארון, תפתח את הארון ותוציא איזה ספר, איזה ספר שהוא, לא תכוון שום... תיתן את היד על ספר ותוציא אותו ותפתח אותו, ותפתח אותו, כן, איפה שתפתח, ושמה תמצא רפואה לנפשך!", נו, אז היה לי מחשבה תקיפה כזה, אז אמרתי: "מה, מה, מה, מה אני יכול להפסיד? אני אכנה להחדר ואני יעשה את זה", נו, נכנסתי לחדר ופתחתי את הארון והוצאתי ספר ופתחתי אותו, והיה שמה, אוי, יש פה? הו, הו, יש פה, כן, זה הצילום, זה צילום מהפתק, פתחתי את הספר והיה זה החתיכת נייר בתוכו, אני לא שמת לב להנייר, הנייר יהיה לי רפואה? מה יהיה לי (לא מבין) נייר? אז קראתי ההלכה איפה שפתחתי, אולי אני אמצא שמה דיבורים כאלה, שהם יעזרו לי, אז קראתי וזה החיה אותי, אבל כשגמרתי, חזרה המחלה כמו שהייתה, אז נפלתי בדעתי, חשבתי חס ושלום שאין לי, אין לי שום, שום תקומה, שום, שום תקנה, אז לפני... רציתי להחזיר את הספר על מקומו, טרם שסגרתי הספר, הבחנתי שיש, שיש פה, שיש שורות כתובות, התחלתי לקרוא, רק התחלתי לקרוא, ראיתי שזה, שזה מעשה פלא, "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמי..." תכף, ובכלל אני לא יכול לספר אפילו אם הייתי יכול לדבר מה שהרגשתי, מה בזה ומה, מה שיש בזה אי אפשר לגלות, אי אפשר לספר, אי אפשר לדבר, אבל... טוב, התחלתי לקרוא, וקראתי אותו כולו עד הסוף קראתי, כמו ש... תכף כשגמרתי לקרוא, נכנסתי בשמחה כזו שלא מעולם הזה, רק מעולם הבא, שמחה כזו, התחלתי לרקוד ולמחות כפיים וניגונים כאלה של שמחה, והם מהשיבה שמעו, הם ידעו שאני כל השבוע אני בעצבות, ועכשיו אני, הם שומעים שאני בשמחה כזו מרקד (סבא צוחק), כן, אז הם, הם אמרו: "עכשיו הוא בסדר גמור, הוא כבר, יש (לא מבין), הוא משוגע", הם נכנסו לחדר והוציאו אותי לחצר ועשו עיגול כל הישיבה, ואני הייתי באמצע ורקדתי, כולם שמחו וכולם התלוצצו ממני: "המשוגע הוא מרקד", בכלל הם עמדו כמה שעות, כמה שעות, הם אמרו: "הוא, הוא לא, הוא לא עייף, אנחנו, אנחנו (לא מבין), אנחנו לא יכולים לעמוד, הם הלכו כולם, ואני נשארתי ורקדתי כמעט כל הלילה, טוב, ואני מאז, מהלילה הזה, קיבלתי שם בכל העיר טבריה, אני נכנסתי מהישיבה להעיר, אז כולם אמרו, ידעו שהברסלב זה הוא כבר נעשה משוגע, ואני... וזה הוא, זה הוא הפתק, נו, אני אין לי שום... אני מספר כמו שהיה, וגם כן עוד לא הכל, רק... וזה אני יודע, כן, כן, הרבה, אני הראתי את זה בירושלים לבעלי מקובלים גדולים בירושלים והם, הם נשתוממו, הם התרגשו מזה כל כך, על-כל-פנים אני לא צריך להביא עדים, זה הוא עד, הוא עד על לעצמו, רק לראות החתימה של רבינו עם, עם, עם נקודות "נ, נ נחמן נחמן מאומן" זהו החתימה, החתימה הזו, רבינו הקדוש בחייו הוא חתם שמו על מכביו 'נחמן', 'נחמן', פה כתוב "נ נחמן נחמן נחמן" עם נקודות 'מאומן', זה העולם, כל העולם יודעים מרבי נחמן מברסלב, כאן כתוב 'מאומן' בשביל ש... כי, כי הוא שוכן באומן, כן, וגם כן הוא גילה לי, זה שאני לא עשיתי תענית בשבעה עשר בתמוז, אף אחד, אף אחד לא ידע, כן, אני יעשה חילול השם שיגידו חסידי ברסלב אינם מתענים בשבעה עשר בתמוז? אני, זה היה בסוד, כן, וגם כתוב כאן "סמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", סימן שרק אני, רק אני והשם יתברך ידענו מזה, זה הסימן, וגם כן פה 'בתמוז' עם נקודות, שווא ב', פתח ת', פתח, 'בתמוז' רק זה... קודם כל זה החתימה הזו, זה התגלות חדש בעולם, כי רבינו הקדוש מדבר ב"ליקוטי מוהר"ן" שיש שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' שיתגלה לעתיד על ידי משיח צדקנו, שיתגלה לעתיד, וכאן הוא מגלה שהשיר הזה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', הוא, הוא, הוא השיר הזה (סבא צוחק), כן [נ נחמן נחמן נחמן] "נ נח", הו, הו, כן, עם, עם נקודות, וגם

[illegible]

הקמיע שלה על, על החולה, כן, על התינוקת, ועבר יומיים ונתרפא, והלכה הכוויה, כאילו היא נולדה עכשיו מחדש, יש לה אבא ואמא כולם יודעים המשפחה והרופאים גם כן, הרופא שטיפל בה, אז הוא, הוא השתגע, הוא אמר להם: "מה עשיתם? מה, מה, מה קרה?", סיפרו לו, זה הקמיע, היא, היא נתנה לו הקמיע, הוא לקח את הקמיע, ועד היום הוא לא רוצה לחזור הקמיע [הוא רוצה לשיר קצת] אה? [הוא רוצה לשיר] מי, מי זה? [זה ישראל דגן] אה...

(סוף צד א 9g).

צד ב 9g

... (הצד הזה לא טוב, משהו סתם מדבר בשיעור תורה)...

(סוף צד ב 9g).

קסטה מס' 10G

צד א 10G

...ידיים זה {אמונה}, זה, זה, צריך שרולים קצרים, אז נפל עליהם פחד, הם כיסו את הראש וגם כן את הידיים אם, אם, אם מגבות [בשביל רבי ישראל קרדונר?] אה? [למי אתה מתכוון? לרבי ישראל קרדונר] יוא, הם, הם, הם לא מטבריה, הם ממושבה, כמוני, והבעל הבית אחרי התפילה הוא נכנס אלינו, הוא הכין, אנחנו היינו פה בחדר, ושמה היה עוד חדר עם שולחן, כסאות, והוא הכין שולחן גדול אם כל טוב שבעולם, וביצים, גבינה, שמנת [כל טוב שבעולם] האיכר... איכר יש לו כל טוב, היה רעב, אבל הם היה להם כל טוב, והיה זיתים, זיתים וביצים וכל מיני מאכלים שבעולם היה על השולחן, והוא נכנס אלינו ואמר לרבי ישראל (קרדונר) בהכנעה, כמו שהוא עומד לפני המלך: "אני מבקש ממך לאכול", טוב, אנחנו נכנסנו, והיה כל מיני, כל מיני מאכלים שבעולם, שולחן, אז הוא אמר לו, אז אמר לו: "שהוא לא רוצה, הוא לא, הוא לא צריך רק תה ולחם", כן, אז אמרנו לו, זה כשר? אין... זה תבדוק כשר, וביצים כשר, והכל, והכל כשר, ולא גוי, והכל כשר, אז אמר לו: "לא, לא, לא, אני לא צריך יותר", כן, והילדים הילדות, הילדות הם הלכו, היה פורים יפה, הם הלכו אם, אם מגבות, כיסוי, לכסות את הראש והידיים, היה יפה לראות דבר כזה (סבא צוחק) (לא מבין כי חבר מדבר עם סבא באידיש וסבא עונה לו באידיש) (הוא מצא ספר "תיקון הכללי", הוא מצא ספר "תיקון הכללי") אה? (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) טרנפו, מעיר טרנפו, בגליציה יש עיר טרנפו, והוא נולד בעיר הזו, והאבא שלו היה... (לא מבין כי מדברים באידיש) יוא, והאבא שלו לא רצה שיהיה ברסלב, כן, והוא היה בעל חן כזה, מלך בעל חן כזה, והדיבור בלב טוב, וכל המידות הטובות היה כל מיני חן של דקדושה היה, היה אצלו, והוא עסק בהתבודדות לפני השם יתברך עוד לפני שנעשה חסיד ברסלב, כן, הוא סיפר לי, האבא שלו היה סוחר גדול, סיתונאי, אתה, אתה מבין מה שאני אומר? הגרויס השוכר, יוא (סבא צוחק), אתם שומעים? אני ראיתי בעיני מה שאי אפשר ל... מה שאי אפשר, ואני לא מגזם, אדרבה כל מה שאני מספר אינו כטיפה מן הים, אי אפשר להסביר, זה דבר רוחני, זה, זה אמת כזה, אי אפשר להסביר, אוי וי (סבא צוחק). [אמריקה] אמריקה? באמריקה יש דבר כזה? (סבא צוחק) אוי, אוי וי, אוי וי, אוי וי, לפני זה, לפני התפילה, לפני זה היה, היה... אנחנו יצאנו מיבניאל, המושבה על יד טבריה, הוא, ואנחנו הלכנו והיה חורף, אנחנו התחלנו ללכת אחרי הצהריים באיזה מושבה והלכנו מי יודע, כן, והיה אויר טוב מאד, ולא, לא היה גשם ולא... היה גשם, אבל בזמן שאנחנו הלכנו היה שמש ו... ופתאום ירד מבול, מבול, היה שבר ענן, היה שבר ענן ונשפך מים, שיטפון, ונעשה לילה, ונעשה לילה וחושך כזה, לא רואים איפה ללכת, אם כאן ואם כאן, מה, אנחנו היינו בבויץ (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) [עברית, עברית] עלי עוד לא עבר עלי דבר כזה, כי פה, אז לפני שבעים שנה היה פה הטורקים והיה פה סכנות, ערבים היו, היו רודפים וגוזלים (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) [עברית] (סבא ממשיך לדבר באידיש) [עברית, עברית] אה? [עברית, עברית] חזקי רוצה להבין] הבויץ היה כמו [דבק] כמו דבק, כמו הדבק שלכם, כן (סבא צוחק), וכבר רצינו... הוצאנו איזה רגל, זה היה נס, היה פלא, איך אפשר להוציא? ככה, הוצאנו רגל ואנחנו נכנסנו, על-כל-פנים ורבי ישראל (קרדונר) עליו השלום נעשה חולה, הוא קיבל, הוא, הוא קיבל מחלת בטן, מחלת קיבה ו... נו, על-כל-פנים אני פעם הראשון בחיי, בחיי שהיינו במדבר בחושך בשיטפון, ואין יודעים איפה, איך, איך, איך, איפה ללכת ואיך יוצאים מהבויץ, חושך (סבא צוחק), אי אפשר לתאר הכל, אבל מה שאפשר... (סבא צוחק), על-כל-פנים, בקיצור, אנחנו מסר, מסר... עשינו במסירת נפש להגיע לאיזה מקום, לאיזה מקום, כי אנחנו יכולים למות כאן מהקור [והיה לכם קשה להוציא את הרגל מהבויץ ולהכניס את זה בחזרה לבויץ] [מאד קשה לרדת] [זה לא רצה לצאת מהבויץ הרגל, הרגל נשקעה, לא רצתה לצאת מהבויץ] על-כל-פנים השם יתברך היה לו רחמנות עלינו, הוא... ואנחנו כבר הלכנו זמן רב בבויץ, ולא היה לנו שום תקווה, לא ראינו שום תקווה, איך נזכה להגיע למקום ישוב? אנחנו בחושך, אנחנו לא יודעים ללכת, אם לכאן, אם לכאן, אם לכאן, אנחנו לא יודעים איפה ל... (סבא צוחק), על-כל-פנים אנחנו שנינו התחזקנו וככה הגענו, פתאום ראיתי מרחוק איזה נר, אז לא היה חשמל, רק מנורות נפט, אבל על ידי הוילונות, החלונות, ראיתי, ראיתי שזה, יש אור בבית, אז {חלמתי} שזה מקום ישוב, אבל איך מגיעים לשמה? על-כל-פנים השם יתברך {ירחם}, הגענו כבר להבית, והאיכר ראה הבויץ שלנו והנע... כן, אז הוא הכניס, הכניס אותנו לחדר, ואנחנו הלכנו לחדר, כל החדר נעשה בויץ כמו מים (סבא צוחק), אז אמרנו לו: "אנחנו צריכים קצת תה לחמם את הבטן, לחמם את הרגל", אז הוא אמר: "יש לי תנור בתנור יש, יש קומקום גדול, אנחנו ניתן לכם תה כמה שאתם רוצים" (סבא צוחק), בחסדי השם יש לנו תה, יש לנו חדר כבר, אנחנו ביבשה, אנחנו בחדר, הוא התפלל, התפללנו 'ערבית' כמו, כאילו לא קרה כלום, כאילו לא היה בויץ, לא היה... כן, הוא חדש, עושה חדשות, הוא נעשה חדש (סבא צוחק), אבל אני הרגשתי עכשיו אני כל כך יגע, אני כל כך איש חלש וכואב לי כל הגוף, כל האברים, הם שיתנו לי רק לשכב שלושה... איזה כמה ימים, רק לשכב, לא יתנו לי כלום, אני רוצה רק לשכב (סבא צוחק), והוא, אכלנו, אכלנו בלילה איזה דבר, אבל אני רציתי לראות את המיטה, אני לא רוצה לא לאכול, לא לשנות, אני רוצה מיטה רק, כן, ורבי ישראל, ורבי ישראל (קרדונר) לפני, לפני שהלך לישון על המיטה היה לו כמה, כמה דיבורים לדבר עם השם יתברך, כן (סבא צוחק), ככה נותנים הנשמה? צריכים להתוודות ולדבר עם השם יתברך, הנשמה צריכה, צריכה לצאת, אז הוא, אני ביקשתי אותו: "אני רוצה לשכב", אז הוא נתן, היה לי את המיטה שלי, ואני שכבתי כמו, כמו מת, אוי, אוי, והוא עשה פה (לא מבין) הווידי והקריאת שמע' ו... כן, כאילו לא קרה כלום, ה'קריאת שמע' היה במסירת נפש כזה, "שמע ישראל.. "ואהבת.. " (סבא צוחק), נו, אז אני חשבת, "הלילה הזה, הלילה

הזה אי אפשר לקום בחצות, אחרי שיטפון כזה ואחרי... [ברוך] איך אפשר לקום בחצות לילה?" אז אני חשבת, "הלילה הזה אין חצות", כן (כן צוחק), אבל הוא היה גיבור, אריה, הוא קם בחצות לילה, כן, כמו, כמו מי שנשרף, ששורף, יש שריפה בביתו וצריכים להציל וצריכים... כן, הוא, הוא קם בגבורה כזו אחרי, אני לא הרגשתי שום אבר, היה, היה כואב לי כל הגוף, אה, חצות כזה, {אוהב} את השם יתברך, אוי, שמעתי החצות שהוא אמר בהתעוררות כזה, בלי ה..., נו, אני כבר שכבתי במיטה כמו ששוכבים על סוכות, על... [על...] קוצים, על קוצים, איך אפשר? ששומעים חצות כזה, איך אתה רוצה לישון? איך אתה שוכב? (סבא צוחק), אחרי שהוא אמר חצות, ושמעתי החצות שלו, אמרתי: "מה זה? מה זה אתי? עד מתי תשכב? עד מתי אתה לשכב?", נו, התגברתי וקמתי, הוא לא אמר לי לקום, הוא הבין שאני, שאי אפשר, אי אפשר, אבל הוא היה ענין אחר לגמרי, עושה חדשות, הוא היה מקורב לרבינו הקדוש, רבינו הקדוש עושה חדשות, עשה חדש, נו, אני קמתי והלכתי, הוא היה יושב על שולחן והיה נר של שמן, של שמן, נר, נר של, של... [נר תמיד] של חלב, של נפט, והוא יושב על השולחן עם זוהר, עם זוהר הקדוש, ואני ראיית את הפנים שלו, היה אש הפנים שלו אדום והיה פחד להסתכל בפניו, והשולחן והרצפה רעדה, רעדו, והוא היה רועד, והשולחן והרצפה היה גם כן רועדים מהרעדה שלו, אחר כך הגיע זמן התפילה, והוא עשה הכנה להתפילה, ואחרי חצות כזה, הוא עשה תפילה כזה, שכל המושבה לא, לא יכלו... כל אחד יש לו עבודה, איכר, כולם היו סביב הכניין שלנו מהקולות שלו, מהתפילות שלו מתפילת 'שחרית', בקיצור אני ראיית שאי אפשר לי להיות בחדר, אני יכול לגווע, והיה פחד, היה, נפל עלי יראה ופחד גדול, כן, כן, אז אני נתקרבתי להדלת והחזקתי בהדלת, בזמן שלא יהיה לי שום אפשרות להיות בבית, אז אני אספיק לצאת לחוץ, (לא מבין) [לברוח] לצאת לחוץ מהחדר (סבא צוחק), וזה לא אני משקר, אני לא מגזם, אני לא, אני... עוד לא עוד לא אפשר להסביר איך, איך זה היה, כן, כי אנחנו יכולים לחשוב: "מספרים מעשה, אז מדברים עם זה..." , כן, לא, פעם אחת בחיי ראיית פורים חדש, פורים, איך שכבו, כן, עם המגבות על הראש ועל הידיים ופחד, ופחד ויראה ופחד (סבא צוחק) [הם פחדו מרבי ישראל (קרדונר)] אה? [הם פחדו ממנו] אוי (סבא צוחק) [רבי ישראל, רבי ישראל (קרדונר) למד אצל רבי משה ברסלבר, נכון?] אה? [רבי ישראל קרדונר למד אצל רבי משה ברסלבר?] כן! [התלמיד של רבי נתן] אבל הוא היה חבר עם כולם [כן, אבל הוא למד ממנו מענין רבינו, התלמיד של רבי נתן, רבי משה ברסלבר] כן, הוא היה מחזיק את ה'יאר צאיט' שלו (של רבי משה ברסלבר), יום האזכרה, כמו האבא, הוא היה מתענה ביום הזה ולמד משניות ונר תמיד של שמן זית, כמו אחרי אבא [רבי משה ברסלבר הוא היה תלמיד הכי טוב של רבי נתן?] כן, וודאי! (סבא צוחק), עליו אמר רבי נתן, הם סיפרו מגאון אחד שהוא יודע בעל פה חמש מאות דפים בעל פה, אז כולם התפאלו מאד, "איך א... זה דבר פלא גדול", אז הם הסתובבו, אז אמר להם רבי נתן: "מויש'לה שלי, התלמיד משה, משה (ברסלבר), מויש'לה שלי יכול להגיד, יכול להגיד חמש מאות פסעים [רבינו של עולם]" (סבא צוחק), אני ראיית אז זה, אני יש לי, יש לי חלישות בדעת, איך אני נראה בעולם ואיך, איך אני... שראיתי דבר כזה, ואז היה העולם כלו כמו היום, אז היה העולם בקיאים מאד באמונה, בתפילה ויראת שמים וחסידות, כן, לא כמו היום, אבל אני ראיית את העבודה של רבי ישראל (קרדונר), אז נתבטל אצלי כל, כל הגדולים שבטבריה שהם רדפו אותי אחר כך [הבנים של, הבנים של משה, רב משה, איך קראו לו, לייטווק, רבי ישראל?] הרב צבי...

כל הבריאה ושל כל התורה ושל כל הצדיקים ו... כן, ונכנסים בעולם אחר (סבא צוחק), רק שמזכירים שם רבינו רבי נחמן וכוה, כמו שחתום בחתימה בפתק הזה "נ נח נחמן נחמן מאומן", כן, גו...

...שמה יש כל הרפאות וכל הישועות [אומן] אה, אה, אה, אה, יהיה, מה שיהיה בעולם, איזה שמחה, נו [יהיה חתונה יפה] כולם נהיה תמים ויהיה העולם מלא שמחה (סבא צוחק), הרוסים בכל שנה נתחדשו, הם יראו שיש... [זה טוב] יותר מהם, משנה קודם, כן, יש הרבה יותר משנה קודם, יהיה דולרים הרבה, הם ישמחו מאד (סבא צוחק) [הם יסדרו הרבה מקום] ויהיה לנו קו מלוד לאומן [ישיר] כן, ישר לאומן, יש כבר, יש כבר שדה תעופה? [יש שדה תעופה] באומן? [כן, היה, היה שדה תעופה של הצבא] אינני יודע [ועכשיו עשו אותו, עכשיו עשו אותו בשביל כולם] (סבא צוחק) הוא לא צריך צבא, כולם צריכים אומן, בשביל מה צבא? [אבל רבינו אמר שיהיה משין (מכונה) שייקחו את ה... לאומן, להחזיר אותו למנחה בירושלים, רבינו אמר] יוא [שיהיה מכונות] כן [שייקחו את, את האיש הישראלי לאומן ויחזיר אותו למנחה בירושלים] כן [באותו יום] הוא אמר זה בזמן שלא... כל העולם לא, לא ידענו את זה, איך? באוויר? יכולים לרכוב באוויר? איך? (סבא צוחק) ורבינו הקדוש הוא אמר: "יהיה נסיעות אם, באוויר" [זה פלא] הוא גילה את האווירון לפני מאתיים שנה [כן] שלא היה, שלא היה... כל העולם לא ידעו מזה, לא האמינו שיהיה, שיהיה אפשר לנסוע באווירון, איפה? איך? [רבינו זה פלא, רוח הקודש] לא יהיה שום עצבות בעולם, רק שמחה (סבא צוחק), "יש ענין, יש ענין שנתהפך הכל לטובה", נתה... שנתהפך הכל לטובה, נו (סבא צוחק), מי לא ירצה לנסוע להענין [כן] ענין זה, שמהפך הכל לטובה (סבא צוחק) [הענין זה רבינו] כן, מי שהוסיף, מי שגילה זה [אתה אמרת] אה? [אתם אמרתם את זה] אני אמרתי? מה אמרתי? "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", הענין זה רבינו שאצלו הוא מהפך הכל לטובה [אף אחד לא ידע, לא, לא ידע מי... איפה זה הענין? אנחנו צריכים מאד את, את הענין, איפה הוא? (סבא צוחק) הענין הוא מי שגילה זה, הוא הענין! [זה זר הקודש] רבי שמעון בר יוחאי הוא "עיר וקדיש מן שמיא נחית", ועכשיו יש 'נחל נובע מ'קור ח'כמה" מאומן, 'נחמן מאומן' (סבא צוחק), כל העולם לא ידע מאומן, רק מברסלב, ועכשיו כולם, כל העולם יודעים מאומן, אומן (סבא צוחק), איך? רבינו הקדוש חתם 'נחמן מאומן' (סבא צוחק) [בסוף כל העולם ידע שזה אומן] נשאר השם 'אומן', הוא כל כך נעים המילה 'אומן', קל, קל ויפה, 'אומן' [כל הרוסים כבר יודעים איפה זה אומן] (סבא צוחק) [תיקח אותי לאומן] הם יסעו איתי ויהיה העולם של... לא יהיה להם שום ענין, רק, רק להתייחד [כן] אי, אי אפשר להיות באומן בלי, בלי יהדות, אז כולם יתייחדו (סבא צוחק), הם יראו, כל הרוסים יראו שזה טוב (סבא צוחק)...

...[הגויים מקבלים מכות] כן? [כן, נפל מטוס ברוסיה מתו הרבה אנשים] מה? מטוס? [כן] ברוסיה? [של הרוסים] נו? [וכולם נהרגו שמה] כולם נהרגו [כן, של הגויים] נו, הם מקבלים {מכות}? (סבא צוחק) [הם בדרך, עכשיו הקבינט של ישראל] אה? [הקבינט של ישראל] קבינט? [כן, הכנסת] יוא [הם מסרו שהם לא הולכים לאמריקה לדבר עם הערבים] כן? [הם הפסיקו, ישראל הפסיקו השיחות שלום, ישראל הפסיקו] הפסיקו [כן, הם אמרו לא רוצים באמריקה לדבר, הם רוצים לדבר פה] לדבר פה [כן, במזרח התיכון] אה, אה (סבא צוחק) [ישראל חזקים] אה? ישראל, ישראל חזקים [כן, יש ביטחון בהשם] אין להם שום ברירה (סבא צוחק) [הם יהיו חייבים בסוף להגיד "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמָן"] (לא מבין), נו, ליזר, ליזר [זה לא ליזר, זה גידעון] אה, גידעון, גידעון [הוא יעזור לנו] (לא מבין), אוי וי [אולי אפשר לשמוע ספר תורה?] אה? [אולי אפשר לשמוע ספר תורה, יום חמישי היום, ספר תורה, אולי נלך לשמוע?] טוב, אין, אין כובע? [בואו] לקחת איתי... ליזר [ליזר אני חושב שטעה] אה? [אולי הוא לקח את הכובע שלך] כן [איפה הכיפה השניה שהיה לך? סבא] אינני יודע [יותר דקה] אינני יודע [סבא] יוא [אולי תשים את הכיפה הזאת, היא דקה, אפשר לשים כובע עליה] אה? [אפשר לשים עליה כובע, היא דקה] כן [אם זה טוב לך, אם זה גדול גדול [רק רגע, אני אביא יש עוד אחד תראה איזה שלך, אולי זאת היא, רק רגע, אולי זה, זה יותר טוב?]] [עוד לא] [תראה אם הכובע ברוך השם... לא טוב?] לא... אז... אז ללמוד באולפן, ללמוד [באולפן] לשון הקודש [כן, כן] אז הוא יוכל [כן] להגיד "ליקוטי תפילות" [כן] וכל, וכל התורה [לא, אני מבין] [גם על זה צריך להתפלל, הרבה "ליקוטי תפילות", יש "ליקוטי תפילות" לקראת תהלים] [כן, כן, כן] [סבא] אה? [יש "ליקוטי תפילות" שצריך לקרוא תהלים, ב"ליקוטי תפילות" יש, מתפללים לקראת תהלים] [סבא, רבי ישראל קרדונר איך היה אומר "ליקוטי תפילות"? הוא היה בוכה? צועק?] אין דיבורים לדבר ולספר, אי אפשר לתאר דבר כזה, רוחני, נשמה, זה, זה, זה (סבא צוחק)... אבל הוא האיר בלב, מונח בלבי, בכל האברים הקול שלו, כן, אה [הוא היה מנגן?] מנגן, כן, כן, הו, הו, היה מנגן ניגון דקדושה, ניגון כזה, ניגון של משיח (סבא צוחק) [ה"ליקוטי תפילות" אומרים בשמחה, או בבכיה?] אה? [איך, איך, איך שהלב] להגיד, להגיד בפה מה שכתוב בספר, בפשוטות, כמו שכתוב להגיד בפה, ומזה יבוא, יבוא זמן, כן [סבא, הייתם מקושרים לאנ"ש בירושלים?] אה? [הייתם מקושרים לאנ"ש בירושלים?] אה, רב? אין לי [כשהייתם, כשהייתם ביחד?] קצת, קצת, קצת, לא הרבה [הם היו, היו מובדלים?] היה, היה להם {רבי}, אבל העיקר עבודת האמת, המסירת נפש, לבטל דעתו [לרבינו] זה יש עניינים, יוא... [לפני שבועיים ביום שבת חלמתי חלום, חלום, היה לי חלום] [לפני שבועיים הוא חלם חלום] אה, יוא [על הלכנה, על הלכנה] כן? [כן, והיו על הלכנה הרבה גוונים, נקודות גוונים שונים] [כתמים, היו על הלכנה כתמים] [כן, נקודות ככה מגוונים שונים] קטנים, מה, מה קטנים? [כתמים] קסמים? [כתמים] [נקודות, נקודות, כמו נקודות על הלכנה] אה [בגוונים שונים] [בצבעים, בהרבה צבעים] הוא ראה חלום? [כן, כן, בבוקר בעלות השחר ככה, וגם היה, היה כמו בור, בור עמוק, בצבע שחור, בחלום] [הוא חלם שכלכנה לומדים, לומדים תורה] {שמה זה ככה}...

...[סבא, זה טוב, טוב לדבר מהדברים של העולם? טוב לדבר מהעניינים של העולם הזה?] [לא מבין] עיקר הדיבור זה רק מן השם, התורה עם השם, זה נקרא דיבור [רבינו היה שואל את רבי נפתלי, אם יש חדשות?] אה? [רבינו היה שומע, היה שואל את רבי נפתלי, אם יש חדשות בעולם?] הוא היה מספר לו חדשות, אז הוא סיפר לו מנפולאון [כן] אז הוא, התפלאו, איך הוא היה עבד והוא נהיה מנהיג? נפולאון? נפולאון [כן, הוא היה עבד] כן [אז רבינו סיפר את המעשה מ"בן מלך שנתחלף בבן שפחה", מהחדשות, סבא, הוא שואל, הוא שואל, יש שמועה שנפולאון פגש את רבינו, זה נכון?] אה? הפוגרום? [שנפולאון] נו [פגש את רבינו] אינני יודע [זה לא כתוב, זה ידוע דבר כזה? יש שמועה כזאת] יש שמועה שהוא נפגש אתו, לא, לא ברור [לא ברור] יש שמיעה [כן] ושהוא היה, היה, הוא שהוא נפגש אתו... {הוא והם, הוא עושה פעולות}, כך אמר רבינו [זה אי אפשר אם זה לא בשתיקה, בשתיקה זה לא, לא מספיק] לדבר, לדבר עם השם יתברך, אפילו ככה, כמו שני חברים [נכון, כן, כמו...] שמדברים ומספרים, כן, כן, ככה רצה רבינו הקדוש, שנדבר עם השם יתברך כמו עם חבר טוב (סבא צוחק) [כן, אבל, אבל זה קשה להוציא דיבורים, אם לא אתה מרגיש אותם זה כמו... אבל הדיבורים צריכים להיות אמת, רבי ישראל, לא סתם ככה, לא? אתה מבין? אם אתה לא מרגיש את המילים שאתה אומר, זה, זה, זה לא, זה, זה בעיה] [לדבר, לדבר, לדבר, עד שיהיה דיבורים] [רבי ישראל, איך להתחדש בתפילה? להאריך התפילה?] עולם חדש, כל, כל, הכל חדש [כן] אה? (סבא צוחק), (לא מבין) לא, זה כמה שהוא... (סבא צוחק)... אצל משיח יבוא ולא יעבור זמן, זמן, זמן הקריאת שמע' (סבא צוחק) [רבינו ראה את זה לפני כולם, לפני שהיה מטוסים] [כבר אפשר היום, כבר אפשר היום לנסוע בבוקר ולחזור לפני מנחה, יש מטוסים שאפשר לעשות ככה, יש מטוסים שיכולים לבוא ולחזור] [סבא, כבר יש ככה מטוסים, הוא אומר שיש כבר, כבר עכשיו ככה, נוסעים בבוקר וחוזרים באותו יום] כן [הוא אומר שעכשיו זה כבר קיים] יש נסיעות כאלו? [כן, זה כבר, כבר עכשיו] [כולם יסעו לאומן] [יש הרבה סימנים של משיח עכשיו?]

...סימן אחד מן הסימנים של משיח, שיהיה, שיהיה רכב כזה שייסע באוויר (סבא צוחק) [אז זה קצת זמן שיהיה משיח?] [יש "נח"] מי שיהיה לו קשה להתפלל ולעבוד השם, אז יסע למשיח שיתפלל בעדו, שהוא, הוא, הוא יאיר בו שידבר כל ימיו, כל... (סבא צוחק)...

"חזק ואמץ", שמונה פעמים הוא הזכיר אותו מאד להיות "חזק ואמץ", כן, אם לא חס ושלום, לא, לא, {ההפך}, לא טוב, רק "חזק ואמץ", אנחנו צריכים להאמין לדברי הצדיק ולקיים! (סבא צוחק). רק "חזק ואמץ", זה מלחמה, זה מלחמה גדולה, הבעל דבר רוצה רק להפיל, רבינו הקדוש אמר: הבעל דבר הוא מסבב ככה עם האדם, הוא רוצה חס ושלום להשפילו לגמרי, ואני עושה להפך" (סבא צוחק), הוא אמר, הוא סוגר והוא פותח, רבינו הקדוש פותח כל השערים של תשובה, של הכל, של כל התיקונים, דבר כזה עוד לא היה בעולם, עכשיו יש בעולם אור כזה שיהיה, ... רק אנחנו רואים עוד לא הגיע הזמן שיתגלה, אבל זה יתגלה, הגיע הזמן, כן, בדיוק, יתגלה גדולת הבורא יתברך, יתגלה, יתגלה איך אנחנו עבדי השם, "בנים אתם להשם אלוקיכם", רק עכשיו יעבדו, יטחנו השפתיים תמיד אם נגיד מה שכתוב, מה, מה שכתוב בתורה, מה שכתוב, נורא, ואנחנו צריכים רק להגיד בפה, אז יהיה טוב [סבא, הבן שלי מתבייש] לא, לא, צריכים להתגבר, מלחמה [כן, מלחמה] בוודאי, צריכים, במלחמה צריכים להיות גיבור, להתגבר, לא, לא ליפול, רבינו הקדוש לא נותן לנו ליפול בשום אופן, בשום אופן, הוא רק מחזק אותנו, ומחיה ומחזק, ומחזק אותנו ומחיה אותנו מה שלא היה מעולם, אבל זה ענינו, כבר קרוב הזמן [קרוב] כל היום ככה שוכב, זה לא, לא טוב, הגוף צריך לטייל וללכת, אבל אני תמיד יושב ושוכב, {זה לא...} השם ירחם [יש, יש לנו מכונית] מכונית [אם אתה רוצה לטייל] כן? [כן, כן] טוב, יש לכם? [כן, יש לנו מכונית] אולי תגיעו שאני יעשה את זה יום בשבוע, יומיים בשבוע [כן, כן] [לעשות דברים כאלה שהם מחזקים את האברים] אני לא מבין כל כך טוב עברית, הוא מתרגם [שיתרגם, {מה תעשו?} יש לכם משקלים, יש לכם דברים כאלה שהם מועילים להאברים, אז תביאו, ואני פעם בשבוע, פעמיים בשבוע {מה שהוא...} כן, כן, כן, מה שהוא... אם אפשר לעשות, זה, זה טוב מאד [אין בעיה] כן [איזה מין משקלים?] אני לא יודע, זה אולי תשאל לרופא איך להתנהג, מה לעשות, הבת שלי יכולה ללכת לרופאים, היא עבדה בבית הדסה חמישים שנה, אז היא מכירה רופאים שיועצים איך, איך להתנהג, מה, מה לעשות, אני אגיד להם שהיא תדבר עם הרופאים [ציפורה] ציפורה [ציפורה, כן, כן] יש לכם משקל, יש לכם בבית דברים כאלה? את המיטה יש לכם בבית? [כדי לעשות...?] כן, כן, יש לכם בבית? [יש לנו, כן] טוב, פעם, פעם בשבוע, פעמים בשבוע [ציפורה יהיה פה מחר? יהיה פה ציפורה?] אינני יודע, לא צריכים אותה [לא, צריך לדבר עם ציפורה] היא, היא כל הרופאים הם שלה, כל הרופאים הגדולים היא מכיר, היא מכירה והיא... [כן?] כן, כן, היא עבדה יותר מחמישים שנה ב'הדסה' [כן?] כן, תיתן לי את הכתובת שלך, אני אתן לציפורה והיא תלך אצליכם, תדבר אתכם, אתם תיתנו לי את הכתובת שלכם, כן, ואני אתן לציפורה [כן] היא תלך אצלכם לדבר בזה [כן, שדרות אשכול, שדרות אשכול, 30, שדרות אשכול 30, גם דוקטור הופנהיים מהדסה] אה? [דוקטור הופנהיים] נו? [גם הוא מ'הדסה] נו? [דוקטור טוב] כן? [כן, דניאל היה... אצלו [אצלו, כן] נו, מה הוא אומר? הוא נותן לו איזה... [לתת תרופות, לתת תרופות] כן? [כן] טוב? [כן, אבל היינו רק פעם אחד, צריך עוד פעם ועוד פעם] אה [כן, יש דוקטור אומר לדניאל, איפנוזה טוב שלו, איפנוזה זה טוב שלו, איפנוזה?] מה, מה הוא אומר? [צריך לדבר עם הופנהיים על, על זה, טוב?] על המצב [על המצב, כן] הוא יודע נהגות? להנהיג את האוטו? [לא, לא, אני...] אתה יודע, הוא לא יודע [לא, לא, אין לו רשיון, אין לו רשיון] אין לו רשיון [לא, הוא מתרגם הספר שלך] "אב"י הנחל"? [כן, כן] טוב, שיתחזק בזה... (סוף צד

א 11 G.)

צד ב 11 G:

...לא פרנסה ולא שום דבר, רק השם, לזכות להתקרב להשם יתברך, כן, והם הזהירו מאד, האר"י הקדוש, האר"י הקדוש היה לו תלמידים קדושים, גאונים, תלמידים ובעלי מקובלים, תלמידי האר"י הקדוש, הוא הזהיר אותם מאד על אהבת חברים, וגם רבי שמעון בר יוחאי הזהיר לחבורה שלו, שיחזיקו עצמם באהבה גדולה, וגם רבינו הקדוש (סבא צוחק) ותלמידו הקדוש רבי נתן הם מדברים כל כך על, על אהבת חברים, נו, וזה, ברוך השם אצלינו זה נגד העולם, אבל, אבל יש אהבה ויש אהבה, אני ראיית מה זה אהבה, רבי ישראל (קרדונר) עליו השלום הוא נתן את כל נפשו עלי, אולי הוא יצליח להאיר בי איזה, איזה אור, ש... לנקות עצמו מן התאוות העולם הזה, זה העיקר לנקות עצמנו מתאוות עולם הזה, זה העיקר התקרבות להשם יתברך, שלא נהיה... רבינו הקדוש היה נראה כגמל, גמל, גמל, גמל, גמל, עכבר זה קטן וחלש, זה לא, הגמל הוא גדול וחזק, כן, שלא נהיה כגמל, אשר אם בא עכבר ולוקח את החבל ומוליך אותו באיזה מקום שהוא רוצה, והוא הולך אחריו, כך אנחנו, אנחנו גיבורים חזקים, יש לנו רבינו הקדוש, חס ושלום, {אנחנו} צריכים להיזהר מאד לקבל על עצמנו החכמה והדעת של רבינו הקדוש, שזה כל חיותינו בעולם הזה ובעולם הבא, כל חיותינו ותקוותינו, הכל, זה רק זה, כי רבינו הקדוש הוא, הוא, הוא מטהר אותנו, "אני נהר המטהר מכל הכתמים", כן [כן] הוא רוצה לנקות, הוא, בשביל זה הוא בא לעולם, בשביל לנקות אותנו מן התאוות!, כן, וזה הכל, כל האהבה והכל, הכל בשביל זה (סבא צוחק), ולדבר מזה תמיד, איך זוכים לצאת מן התאוות, לשבר התאוות [כן] כן, כל מיני עצות, איך, מה, מה לעשות, נו, אנחנו יודעים שהעיקר היא תפילה, תפילה אפילו באיזה חדר, בפרט שיכולים ללכת להכותל ולקבץ צדיקים פה ובצפת, כן, תפילה, תפילה, תפילה על האמונה, אם לא חס ושלום, חס ושלום נופלים, נופלים, כן, סכנה גדולה, בלי המנהיג האמת, בלי הצדיק, אנחנו אין לנו כח לכבוש המלחמה, המלחמה הזו, הצדיק הוא גילה לנו דיבוריו הקדושים, ענין לנקות ולטהר עצמינו מהתאוות, רק, רק לעבוד השם, בשביל אין לנו כח לכבוש המלחמה, המלחמה הזו, הבריא, כל הבריא עוד לא נבראתה שישאל יקבלו התורה, אבל צריכים ללמוד ולקיים כל מה שהוא, שהוא מלמד לנו, כל מה שאנחנו לומדים מספריו הקדושים, לקיים את זה, כן, במסירת נפש, תכף לקיים, כן, קשה? צריכים, יהיה קשה, צריכים, צריכים, {לקיים}, "בכל לבבך, בכל נפשך, בכל מאודך", אולי תסגור דלת אחת, דלת אחת, כן, כן, תן רק דלת אחת, אה, כן, כמה, כמה וכמה אנחנו צריכים לשמוח ולהודות תמיד להשם יתברך על המתנה, על החסד הזה שעשה עמנו, שיש לנו רבינו הקדוש עכשיו בחושך כזה, בדורות אלו, יש כבר, רבינו הקדוש הוא הרפואה לכל, הוא, הוא מרפא ומתקן ומחיה הכל, כל מי שרוצה, בכל רגע ורגע, אוי, יש שמש, כן? [יש שמש] לא הרבה, שלא יהיה ישן [כן] צריכים תמיד לקנות [חדש] טרי, טרי, ואם הוא לא טרי, אז לא שווה, לא, לא, לא עושה פעולות כמו שצריכים, לא, אז נלך בשמש? [כן]...

[סבא והחברים שרים "נַח נַח נַח מִן מְאוֹמֵן..."] (סבא צוחק), (סבא צוחק) "בורא מיני מזונות..." [אמן]...

...זה לא יקר הרבה (לא מבין) אתה יכול להסתכל בספר [קראתי בספר] אה, [בסדר, מצוין], יש לך ספר? [יוא] התנור שלך הוא על עץ או על גז? [לא, זה רדיאטור] אה? [יש בו שמן]...

... (לא מבין כי סבא מדבר עם משהו באידיש) יפול כמו, כמו כל הרבי'ס, כמו כל הרבי'ס (סבא צוחק), כן [החבר מדבר באידיש] שוטה רשע וגם רוח. [החבר מדבר באידיש] יפול כמו כל הבעלי כבוד, כמו כל {הר...}, יפול ויפול, השקרנים, כל, כמו כל, כל השקרנים יפלו ויהיה רק, רק אמת, אמת ואמונה [החבר מדבר באידיש] יפלו, יפלו, כולם יפלו (סבא צוחק)...

יש לו כאבים בבטן (סבא צוחק) [מי? רב לייזר?] יוא, לא שמעתם? [לא שמעת] כן, אני שמעתי את זה (סבא צוחק)...

...שהיה ישיבות שילמדו ספרי רבינו, יהיה, יהיה ישיבות הרבה וילמדו ספרי רבינו, ככה, ככה אני שמעתי [כן]... (סבא צוחק)

...[מקווים, מקווים שלא] מקווים שייקנה [שלא יקנה] אה? [שלא יקנה] שלא יקנה [רוצים, כולם ביחד רוצים לקנות, אבל לא שהוא יקנה לבד] (לא מבין, כי הוא מדבר באידיש) כן? לא, לא, לא, לא אחד, לא אחד, הוא נהיה רב על ברסלב? מה זה? [הוא נהיה אדמו"ר, אדמו"ר] כזה, אדמו"ר

[אדמו"ר ברלנד] יוא, הוא יפול כמו כל השקרנים [(לא מבין כי הוא מדבר באידיש)] לא, לא, לא, כולם יפלו [אשכנזים וספרדים] (סבא צוחק) [כולם?] כן...

...[(לא מבין, כי החבר מדבר עם סבא באידיש)]...

...[שיומתקו כל הדינים מעל [יצחק בן שמחה] יצחק בן שמחה [ברק] אה? [ברק, ברק בן מלכה] ברק בן מלכה [אליהו בן שמחה] אליהו בן שמחה [אשר בן שמחה] אה? אשר בן שמחה [כל המשפחה] וכל המשפחה וכל ישראל, על ידי פלא עליון שאין בו שום תערובת דין כלל אמנן [אמן] [תזכה למצוות, סבא] [סבא, אתה יכול לעשות לי פדיון?] אה? [אתה יכול לעשות לי פדיון?] מי זה? [גדעון] גדעון, גדעון בן [סנדרה] אה? [סנדרה] סנדרה [ואסתר בת חנה] אה? [ואסתר בת חנה] אסתר בת חנה [וכל המשפחה] כל המשפחה, "על ידי פלא עליון..." [אמן] [תודה רבה, תזכו למצוות]...

...חמישה שנים [כל יום? כל יום הייתם ביחד?] כן, שניים, שניים (סבא צוחק), בטבריה היה אני ורבי ישראל (קרדונר), שני ברסלבים (סבא צוחק), נו, אתה, אתה לא {פה פתוח}...

...[אני יכול לקחת ממה שיש שמה] כן, כן [אתה תאכל את זה] יש זמן [טוב, אז תשים פה, תשים פה] אני לא צריך כל כך [הייתם חברותה] אני לא, לא צריך כל כך, אין לי קיבה גדולה, הקיבה שלי קטנה, תכף הוא נעשה מלא (סבא צוחק) [סבא, אתה אמרת: "יהיה זמן, מי שלא יברך בכוונה, לא יהיה לו קיבה"] אוי וי, אוי וי, איזה עולם, איזה, איזה עולם זה, שיש רבינו כבר בעולם, זה העולם, העולם של משיח, עולם חדש (סבא צוחק) [אני יכול לאכול מזה? סבא, אני יכול לאכול מזה?] איזה... בשביל מה אתה צריך לדעת? בשביל מה נתתי לך? [החבר מברך ברכת "בורא מיני מזונות..."] [אמן [זה טוב] המעשה 'החכם, החכם והתם' (סבא צוחק), המעשה הזו יכולים כל העולם להיות מהמעשה הזו (סבא צוחק), ולשמוח, התם שאל את החכם: "מדוע בכל פעם שאני בא, אתה בעצבות? מדוע אני בשמחה?" (סבא צוחק), אז החכם היה תמיד בעצבות, זה לא בסדר וזה לא טוב, וזה לא טוב, והתם עשה מהכל טוב, הוא רצה בשר, לאכול בשר, אז הוא אמר לאישתו: "תן לי בשר" (סבא צוחק), היא נתנה לו לחם, "הנה בשר", אז הוא אמר: "הו, הבשר כל כך טוב, כל כך נעים, הבשר" [הוא הרגיש בשר] הוא היה צריך בגד ללכת לחתונה של חבר, כן, אז הוא אמר לה: "תן לי הבגד היפה, אני צריך לילך לחתונה" (סבא צוחק), היא נתנה לו את ה'פלץ' (סבא צוחק) [זה אותו בגד כל הזמן] מעשה, זה מעשה כזה, יכול לשמח כל העולם (סבא צוחק), מדוע אני לשמוח, {אומר התם} תמיד, בכל פעם שאני בא, אני, אתה בעצבות (סבא צוחק), אז אמר לו: "איך לא אהיה בעצבות? עשיר אחד הביא לי יהלום, יהלום, והביא לי עוד יהלום שיעשה כמו היהלום הזה, הוא עשה, הוא, הוא היה [מומחה] מומחה גדול, הוא עשה טוב ויפה מאד, הוא בא, העשיר בא, "הו זה כל כך יפה, זה, זה..." , אבל הוא, הוא עשה איזה, איזה חיסרון, איזה, איזה דבר לא בסדר [קטן] אבל כל העולם לא, לא ידעו מזה, כי, כי לא, לא היה מי שיבין את, את, את זה החיסרון, רק הוא בעצמו", אז הוא אמר להתם: "איך אני יכול לשמוח? חכם כמוני יהיה לו, יהיה לו שגיאה? יהיה לו טעות כזה, שלא עשה בסדר? נו, איך אני יכול להיות בשמחה?" (סבא צוחק) [התם היה עושה נעל, התם היה עושה נעל עם שלוש קצוות והיה בשמחה גדולה] היה תמיד בשמחה, והחכם היה תמיד בעצבות, זה לא בסדר וזה לא בסדר, זה לא בסדר [המעשה של, המעשה של הפתקה הוא חדש כל הזמן] אה? [המעשה של הפתקה של "נ נח נחמן נחמן מאומן" זה חדש כל הזמן] חדש, חדש כן (סבא צוחק) [בתמימות] הוא מדבר אלי ואליך ולכל העולם, "מאד היה קשה לי לרדת אליך", אליך ואליך, ואליך, ואליך ולכל העולם (סבא צוחק), מה, מה הוא צריך לרדת כל כך להגיד, להגיד לי ש"נהנית מאד מעבודתך" (סבא צוחק), אני לא נהנית כלל, והוא נהנה, "נהנית מאד מעבודתך", זה לא, זה לא, זה לא נגמר, עוד לא נגמר, "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", נו, זה, זה, תהיה בעצבות כשאני אומר לך ככה? (סבא צוחק)...

...[רבינו הקדוש רימז את ביאת המשיח] כן [שהוא, שהוא המשיח] "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט, ביז משיח וועט קומען", נו (סבא צוחק) [סבא, רק רבינו דיבר עם משיח] כן, בהפתק כתוב משיח שיבוא, משיח יבוא, ויהיה כל העולם שמח, כולם יהיו תמים (סבא צוחק) [אתה צריך להיות "חזק ואמץ בעבודתך", "חזק ואמץ בעבודתך", תחזק אותנו] "חזק ואמץ" זה הענין שלו, זה הרפואה שלו, "חזק ואמץ", שני, שני מילים, "חזק" ו"אמץ" (סבא צוחק), הוא נותן לנו רפואה, הרפואה "חזק ואמץ בעבודתך", אתה לא רוצה להיות בשמחה? אני אומר לך שתהיה בשמחה (סבא צוחק) [בכח רבינו יעשה אותנו בשמחה] "חזק ואמץ" (סבא צוחק) [לא יהיה ברירה, לא יהיה ברירה, חייבים להיות בשמחה] הוא מדבר עם כל העולם, עם כל אחד ואחד, כל דיבור שלו הוא כתוב בספר והוא מדבר לכל אחד ואחד, לכל העולם, זה רבי כזה שהוא מדבר עם כל העולם (סבא צוחק), "אני נהר המטהר מכל הכתמים" [מכל הכתמים] נו, כל העולם משוגע, יש נהר כזה [בלי כבודו] (סבא צוחק) [זה "נ נח נחמן נחמן מאומן" זה החתימה, הסוף "נ נח נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק) [מאומן] שמונים שנה היה, היה... [מוחבה, מוסתר] לא היה אפשר לשום אדם לבוא אליו, אפילו איש אחד בעולם, אנגלים גדולים חכמים אי אפשר, לאומן? אי אפשר להגיע, ועכשיו כבר, כבר יכולים להגיע לאומן כל העולם (סבא צוחק) [כולם יסעו לאומן] כן, מה? אנחנו משוגעים? בשביל מה לו, בשביל מה לו כל הצרות? (סבא צוחק) ["נהר המטהר מכל הכתמים", כולם ילכו לטבול בנהר] כל הדולרים של אמריקה יהיה ברוסיה, כולם יבואו לרוסיה, לאומן, וייקחו כל הדולרים לרוסים (סבא צוחק) [הרוסים יהיו עשירים] כן, הו, הו [בשביל מה שיהיו עשירים?] (סבא צוחק) וכמה שמחה יהיה בעולם, שמונים שנה לא היה אפשר להגיע לאומן, ופתאום נפתח לכל העולם, איך זה? (סבא צוחק) [אומן עשה מהפיכה בכל רוסיה] כן [בוודאי נגמר הקומוניסטים] בלי כדור, מעצמו (סבא צוחק) [עכשיו עושים מטוסים ישר לאומן] אה? [עכשיו עושים מטוסים לאומן, יגיעו ישר לאומן, יהיה שדה תעופה גדול] היה כמה בקשות [כן] ויזה, ויזה, ויזה, ויזה, ויזה, לאיפה? [לאומן] (סבא צוחק) מה? יש, רק אומן יש בעולם? מדוע רק לאומן? (סבא צוחק), וכל כך קל, כל כך נעים אומן [נכון] מילה אחד זה הכל, כל העולם 'אומן' [אומן] כן, זה, זה הכל (סבא צוחק), אה, עכשיו נוסעים הצרפתים [כן] בשנה הבאה יבואו גם האנגלים [אחר כך מאמריקה] מאמריקה, כן, כן, כולם, כולם יבואו לאומן (סבא צוחק) [לאן אתם הולכים? ישאלו כל כך הרבה אנשים: "לאן אתם הולכים?"] אומן הוא, יש שטח גדול, כן? [כן] יכול ליכנס כל, כל העולם, יכולים {אפילו} כל העולם (סבא צוחק) [זה נכון, זה מעט המחזיק את המרובה] כולם יבואו לאומן, הם יראו כמה טוב זה, אז בכל פעם הם... [יבואו]...

(סוף צד ב 1g).

קסטה מס' 2G

צד א 2G12

...[סבא והחברים שרים "בך רבינו נגילה..."] זה רב, רבי אברהם בן רבי נחמן הוא נתן הניגון הזה {ושר אותו} "בך רבינו נגילה..." בכל העולם מנגנים עכשיו "בך רבינו נגילה...", הם יודעים שזה ברסלב (סבא צוחק)...

...מה ששמעתי מרבי ישראל (קרדונר) היה, משיח היה בעולם הזה {ולא} היה, ולא היה כלום בגלל העולם היה מתלוצצים ומתנגדים "ברסלב, ברסלב" (סבא צוחק), אם לא היה, לא היה המחלוקת, לא ידעתי מה זה ברסלב, כן, זה, עכשיו הייתי ברסלב, המחלוקת, המתנגדים (סבא צוחק), "נ" גילה רבינו בעצמו, שום תלמיד, רבינו בעצמו גילה את זה, אתם יודעים מי אני? אני "נ" נח נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק), רואים שכל העולם מקבלים את הניגון הזה, על כל העולם מנגנים על החתונה, אתה סיפרת לי? לא, לא, מנחם, מנחם סיפר לי [כן] שאישיתו הלכה לחתונה ושמה היו, היו משוררים זה הניגון, היו מנגנים זה הניגון "נ" נח" על החתונה, נו, {נשיר} (סבא צוחק), כל העולם (לא מבין), אז הם שמעו ניגון כזה... כל העולם יודעים, שבעים, שמונים שנה היה סגור אומן, אי אפשר להגיע לשמה (סבא צוחק), אם אחד הצליח להגיע לאומן, אז כל, כל העיתונאים, כל העיתון, כל, כל העולם היו מדברים מזה: "הו, אחד הצליח להגיע לאומן", ועכשיו {האחרונים} הם אינם, אינם, הם כולם בקבר, ורבינו הקדוש כבש כל העולם, כן, הוא גילה "נ" נח", מי {עשה את} כל העולם? "נ" נח", שום צדיק לא היה, לא גילה את זה, לא, לא, לא ידע מזה מה זה "נ" נח", אנחנו משוררים "נ" נח" (סבא צוחק), נו, זה נהר חדש, ניגון חדש בעולם "נ" נח", כל בני ישראל, כל, כל ארץ ישראל אומרים, שואלים: "מה זה "נ" נח"? הם לא יודעים מה זה (סבא צוחק), אז עכשיו ברוך השם אנחנו יודעים שרבינו הקדוש גילה את זה שהוא, שהוא זה "נ" נח" (סבא צוחק), יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", ה"סיפורי מעשיות", ה"ליקוטי הלכות", עכשיו הגיע זמן הגאולה, התחיל להתעורר קצת, רבינו (סבא צוחק), משהו שמע דבר כזה "פתק"? "ירד" פתק מן השמים? פתק? (סבא צוחק), לא שמענו מזה, מענין {יש} פתק, פתק כזה, לא שמענו, למי יש בעולם פתק כזה? "עליך אמרתי" (סבא צוחק), כל, כל החכמים, החילונים, כל העולם לא, לא יודעים מה שזה "נ" נח", ולאט לאט הם ידעו, כי הם ישאלו: "מה זה? אני, אני רוצה לדעת מה זה?", הם ילמדו את זה (סבא צוחק), וכשהם ידעו ויתקרבו לרבינו, יהיה נעשה עולם חדש! זה נס חדש, כל העולם שואלים: מה זה "נ" נח"? (סבא צוחק), הולמים, החסידים הם חושב: "מה, מה, מה זה, מה זה "נ" נח"? (סבא צוחק), ירושלים, מאה שערים וכל העולם ישאלו: "מה, אנחנו רוצים לדעת מה זה "נ" נח"? (סבא צוחק), יש לכם ניגון, ניגון כזה, ניגון פלא כזה, מה זה?" (סבא צוחק), הם באים ומספרים לנו: "שמענו ניגון כזה, "נ" נח", אז נתמלא כל צרפת וכל אנגליה מ"נ" נח" (סבא צוחק), איטליה, כל המדינות, סין, הם ישאלו: "מה זה "נ" נח"? (סבא צוחק), אין להם שום שאלה, רק על "נ" נח", מה זה, מה זה "נ" נח"? (סבא צוחק), "נ" נח" זה ניגון שהוא, הוא, שהוא מסוגל לרפאות כל המחלות, זה הניגון, אתם יודעים מה זה הניגון? "נ" נח" (סבא צוחק), זהו, הם יתפאלו, מה זה? הם רואים בעיניהם מחלה כזה שאין לה רפואה, זה סרטן, סרטן כזה שהוא (סבא צוחק)... כן, ורבינו הקדוש אומר: "תלך", אז מתחיל ללכת! והעולם אומרים: "מה זה, מה, מה קרה? איפה הוא הלך?" אני שואל גם כן על היצר הרע שלי: "איפה הלך? הוא מת? אינו, איפה היצר הרע שלי? אני נודלתי, אני לא, לא (לא מבין), העולם הזה הוא יצר הרע, ואיפה הוא היצר הרע שלי? נעלם, נעלם לגמרי!" (סבא צוחק), אנחנו, כמה שאנחנו יודעים מרבינו, ככה היצר הרע הולך ומתרחק ונעלם (סבא צוחק) [כן] הוא הורג אותו עם כל החיילים שלו, כן (סבא צוחק), זה פלא, והם ישאלו: "מה הוא מספר לעולם? שיש "נ" נח" פה? (סבא צוחק) יש כאן "נ" נח", אז הם, אנחנו מפחדים מכל העולם, מכל העולם וכל הגויים ולא, לא, לא מדברים איתם, כן (סבא צוחק), אני זכיתי לראות בעיני ובליבי מה, מה שזכיתי לראות ולשמוע פלאות כאלה, תפילה כזו, עבודת השם כזה, אמונה, אמונה כזה, אמת כזה, לא רואים מיום בריאת העולם לא היה כזה, רק עכשיו מתחיל להתגלות "נ" נח" (סבא צוחק), תגיד לציון שיעשה קצת, שיעשה קצת רסק עגבנית {ויתן לי לכול}...

...היה מזמר זה הניגון [סבא והחברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו..."] הוא קיבל אבן, אבנים [כן] אז הוא [סבא ממשיך לשיר "אשרינו מה טוב חלקינו..."] היה אבנים כל כך גדולים [סבא ממשיך לשיר "ומה נעים גורלנו..."] (סבא צוחק) {הוא עומד מהצד הזה} [סבא ממשיך לשיר "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] (סבא צוחק) (רבי נתן) הוא נסע עם בנו רבי יצחק לעשות חופה, אז המתנגדים נתאספו עם כל העיר והלכו נגד רבי נתן והחתן לקבל אותם באבנים, היה סכנה גדולה, רבי נתן ורבי יצחק החתן היו בסכנה גדולה, הם זרקו אבנים (סבא צוחק), אנחנו, עכשיו אנחנו שרים את זה, אני ראיתי מה זה, ראיתי רבנים, מפורסמים, וראיתי אחד, בן אדם אחד, רבי ישראל, רבי ישראל קרדונר, ראיתי מה, מה, מה זה העולם, ומה זה ברסלב, זה פלא (סבא צוחק), ברוך השם שאני חי ואני רואה שרבינו הקדוש הוא כבש את כל, כולם, כל העולם (סבא צוחק), תורה, דיבור אחד שלו הוא כובש כל העולם, {כל התורה}, הכל, הכל [סבא והחברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] (סבא צוחק) [כן] כן (סבא צוחק), הם זרקו אבנים, אז הוא זימר "אשרינו מה טוב חלקינו...". (סבא צוחק), נו, לך, לך, הלואי שנוכח לשמוע איזה בשורה טוב [אמן, כל טוב לכם] אוי, היה כדאי כל המחלה, כל המחלה כדאי לשמוע מה ששמענו היום מרבינו, {נעשה טוב כזה}, "מה זה "נ" נח"? (סבא צוחק) {טוב, להתראות, כל טוב}, הו, טוב, הו, הו [אשרינו מה טוב חלקינו]...

...נשיר ונרקוד ונעשהכל, כל מיני שמחה, זה מספיק על דיבור אחד של רבינו, זהו כח כזה, זה חדש, זה משיח, משיח, משיח זה חדש, ורבינו הקדוש הביא את משיח כבר, שלמה אפרים, שלמה אפרים, הוא כבר משיח [בן דוד, בן יוסף] אה? [בן דוד, בן יוסף] נו, כן, כן, בן דוד, דוד ויוסף, משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, רבינו הקדוש, כשנודל אפרים, שלמה אפרים, הוא, רבינו הקדוש הוא יודע, הוא יודע איזה שנה ואיזה חודש ואיזה יום יבוא משיח (סבא צוחק), ועכשיו לא יבוא בזה היום, הוא נפטר, אז עכשיו לא, לא יהיו מגלים, אבל יבוא, "עליך אמרתי" (סבא צוחק), מה זה? זה פלא כזה, "עליך אמרתי", בכל המכתבים של רבינו לא נכתב "ועליך אמרתי", זה, זה, זה פלא כזה, "ועליך אמרתי" (סבא צוחק), נו, נחכה! (סבא צוחק), "ועליך אמרתי" מוכרחים לחכות! עוד לא היה בעולם מכתב כזה "ועליך אמרתי" (סבא צוחק), זה נורא, פלא נורא מאד, אה, ומחוז זה, רבינו הקדוש נמצא בעולם, אז השם יתברך נתן לנו ארץ ישראל גם כן, אם כבר רבינו הקדוש ישנו, יהיה גם... כן, גם ארץ ישראל וגם הבית המקדש וגם הכל נתן לנו, כל הגויים, כל העולם נתן לנו, הם, הוא זה כולל כל העולם, הוא נתן לנו ארץ ישראל ובית ה... הכל, ארץ ישראל ובית המקדש, כן, מה שאנחנו רואים פלאות כאלה, (לא מבין) (סבא צוחק), בית המקדש, יש עוד בית מקדש בעולם? ארץ ישראל, ארץ ישראל, יש עוד ארץ ישראל בעולם? אין! (סבא צוחק), דברים יפים פלאים כאלה, פלאות כאלה, אני ראיתי בזה הקדוש אמר: "נסים, נסים ונפלאות שיהיה נעשה במשיח, בביאת המשיח וזה הגאולה, לא היה אפילו במצרים נסים כאלה, זה יעלה על כל הנסים, אפילו על יציאת מצרים" (סבא צוחק), אנחנו לא יודעים מה קרה, אנחנו היינו עבדים במצרים, נו, איך אפשר להוציא את ישראל מיד מצרים? מצרים היה הממשלה הכי חזקה בעולם, לא היה מי שיכול להוציא אותנו, רק השם יתברך בעצמו, בכבודו ובעצמו (סבא צוחק), והנסים ונפלאות שהיה, שהיה במצרים, ועכשיו יהיה נסים ונפלאות יותר ממצרים (סבא צוחק), הנסי ונפלאות כבר התחיל, רבינו הקדוש כבר בעולם, ארץ ישראל כבר אצלנו, נו, יבוא לאט, לאט, יבוא הכל (סבא צוחק), אה, מי תיאר אפילו במחשבה, ארץ ישראל איך יהא שלנו? כן, הגויים, הערבים, מיליונים, מיליונים בעולם, ואנחנו, כמה אנחנו? אנחנו עומדים נגד כל העולם (סבא צוחק), נראה, {יראו} כל העולם והם אומרים לנו, אנחנו נגיד להם: "אנחנו לא מפחדים ממכם, אנחנו יש לנו נשק מן השמים" (סבא צוחק), הגויים הם מרגישים את זה, הם ראו רעידת אדמה כזה, צעקות כאלה, כן, אבל הם גויים, הם לא רוצים, לא רוצים, אינם מאמינים, אבל הם יפלו, כל השקר יפול, וכל הגויים כלום, כלום, מה? אנחנו מפחדים מכל העולם, מכל הגויים? (סבא צוחק), פתאום יבוא רעידת אדמה והם יראו, זה מכה גדולה, ומי יודע מה {יש} מחר? איפה שיהיה רעידת אדמה, הם מפחדים (סבא צוחק), רעידת אדמה כזה שמה שהיה, מה שהיה, לא היה מעולם, היה, נהרגו כמה אנשים, אבל רעידת אדמה {שמן השמים} נהרגו מאה אלף, שבעים אלף, מאה אלף נהרגו, נו, כשרואים דבר כזה, אנחנו לא מפחדים, הגויים מפחדים, כי המכות יבואו עליהם (סבא צוחק), יהיה מי (לא מבין) יבוא משיח, הו, מה שיקרה (סבא צוחק), כל הגויים יבואו: "אנחנו רוצים להתייחד", אין מקבלים גרים, בימות המשיח לא מקבלים גרים, {איפה יתנו לנו טוב?} (סבא צוחק)...

...[נעשה ריקוד] [סבא והחברים שרים "בך רבינו נגילה בך רבינו נשמחה..."] "מי יתן לי אבר כיונה..." "נָח נָחָם נָחָם מֵאוֹמֶן..." "אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו, אומן ראש השנה..." "נָח נָחָם נָחָם מֵאוֹמֶן..." אחר כך הם שרים "נָח נָחָם נָחָם מֵאוֹמֶן..." במנגינה אחרת] (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נָח נָחָם נָחָם מֵאוֹמֶן..."...] (סוף צד א g2)

צד ב g2 12

...[סבא צוחק] [סבא והחברים שרים "נָח נָחָם נָחָם מֵאוֹמֶן..."...] [משה כבר עושה, הוא, הוא עושה את זה כבר] כן [כן, וזה נורא, נורא טוב, יוצא נורא טוב] כן [נורא, נורא, יוצא, יוצא דבר ברור "נָח נָחָם מֵאוֹמֶן"] "נָח נָחָם נָחָם מֵאוֹמֶן..." [נָח נָחָם נָחָם מֵאוֹמֶן...] סליחה, שכחתי המרובע] (סבא צוחק) [טוב, כל טוב, סבא] כל טוב [שיהיה לכם גם לבריאות, תודה רבה]...

...אה? (סבא צוחק) כשבא לאומן, ראו ההתבודדות שלו, ההתבודדות שלו, הוא אמר: "רבינו של עולם, איך זוכים להיות יהודי?" (סבא צוחק), כאילו הוא עוד לא טעם, טעם יהודי (סבא צוחק), ואנחנו, השם יתברך ירחם עלינו שנזכה להתקרב אליו, ללמוד ספריו ולקיים כל דיבור שגילה, אוי, זה, זה דבר ענין פלא שלא היה מעולם, כל דיבור מרבינו הקדוש הוא ענין, הוא ענין פלא, כל, של כל הפלאות, כן, ולא לחשוב {הרבה}, רבינו הקדוש ירחם עלינו וגילה לנו טיפה מן הים מענין, מענייניו, מענין גדולתו, וזה גדולתו זה הרפואות שלנו, כמה שהוא רבינו הקדוש דיבר, יש (לא מביין) שמחה, בפרט שמחה של שבת קודש, בשבת קודש, יהיה שמחה למעלה משכלינו, זה שמחה כזה, כי רבינו הקדוש בכל דיבוריו הקדושים והתורות והמעשיות, עדיין לא נתגלה בעולם כלל, וזה יתגלה ויהיה עולם אחר לגמרי (סבא צוחק), אבל אנחנו נראה, אנחנו נראה את האור הזה של הגאולה, אנחנו נראה, כן, וכן כל העולם יראו מה שעכשיו יש בעולם (סבא צוחק), עכשיו הגיע הזמן שיתגלה, שיתגלה בעולם, רואים שהקומוניסטים היה חזק כל כך, הוא, הוא כבר בקבר, ורבינו הקדוש זה היה סגור ולא היה, ולא היה שום אפשרות לחשוב שיהיה, שלפעמים שיהיה פתוח, ועכשיו לא היה... אפשר להגיע לאמריקה, לצרפת, לכל העולם, נו, לאומן? לא, לא, לא, לא, פתאום נפתח אומן לכל העולם, {מי שרוצה יבוא} (סבא צוחק), רואים נס כזה ש... דבר שכל העולם יודעים שהיה סגור ולא היה, ולא היה שום אפשרות לחשוב שיהיה, שלפעמים שיהיה פתוח, ועכשיו נפתח לכל העולם, וכל העולם, וכל העולם יגיע, יבואו לרבינו בשביל תיקון, כל העולם, כן, כל אחד מאיתנו, כל העולם צריכים תיקון, והתיקון אצל רבינו, רבינו הקדוש הוא {יתקן} כל העולם, והוא יתקן, הוא יתקן את כל העולם, יתקן אותנו, הוא יתקן (סבא צוחק), נו, נו, מהיכן, מהיכן אתם? איפה אתם גרים? פה? רק אמונה, אמונה, {כן}...

...ללמוד (לא מביין), קשה? כל מה שקשה יותר, יותר טוב, צריכים, יש... צריכים, {אם נותנים} לפני השם יתברך הכל, כל הכוחות, כל הדי... הכל, הכל להשם יתברך [הוא לא, הוא לא מצליח לשבת ללמוד] נו, אז תפילה, תפילות זה כדאי, "ליקוטי תפילות", כן (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, להשליך החכמות שלנו ולסמוך על השם יתברך, על, ועל הצדיקים, ויסתדר הכל [מה?] כן, רבינו הקדוש אמר בהשיחות, יש ענין... ככה בזה הלשון "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" (סבא צוחק) [שמח?] שנתהפך, קשה? אז יהיה, יהיה קל, רק אנחנו צריכים לקבל הכל באהבה ולעבוד השם באמת ובתמימות, לא, לא להיות חכם, להשליך כל החכמות שלנו [להשליך מה?] כן, להשליך כל החכמות שלנו [חכמות] חכמות התורה והמצוות, רבינו הקדוש מגלה לנו איך לזכות לתורה ולאמונה ולכל, לכל טוב, לכל הישועות ולכל התיקונים, לכל הישועות, רבינו הקדוש כבר, כבר הכין לנו הכל, הוא אמר [אין לו, אין לו כח ללמוד?] הוא לא לומד בשמחה, אין לו שמחה כשהוא לומד [אין לו כח?] [אין לו שמחה גם] שייתחזק [אין לו שמחה, שמחה] שמחה? [כשהוא לומד] אמונה, אמונה בהשם, "שימחו בה", נו, יש לנו לשמוח, בפרט שרבינו הקדוש ישנו כבר בעולם, יש עוד (סבא צוחק)... [אז מה צריך לעשות?] הוא ישנו כבר בעולם, הוא כבר יכול עוד, לא כלום, לא שווה כלום, כל הכסף וכל התאוות וכל הגאווה וכל, הכל, הוא מטהר במפורש: "אני נהר המטהר מכל הכתמים" (סבא צוחק), הוא מטהר אותנו [מה?] הוא מחדש ומטהר אותנו, הוא מתקן אותנו, אבל אם העולם חכם בעיניו, הוא לא מקבל, הוא עושה חכמות, נו, נעשה, נעשה קילקול [איך?] העיקר אמונה, להשליך כל החכמות [איזה חכמות, איזה חכמות?] כל, כל החכמות, כל החכמות שבעולם, רק מה שכתוב ב"ליקוטי מוהר"ן" איך לזכות לתורה ולקיום התורה, הוא, הוא מלמד שם איך לזכות כבר אם פלאות, פלאות שלא, שלא נתגלו עדיין בעולם, כן, אנחנו רחוקים לגמרי מזה, הוא מקרב אותנו, הוא מכניס בנו אור התורה והכל, ואמונה ותיקונים, הכל, הכל, הכל, כן, רבינו הקדוש (סבא צוחק), ואם קשה? יהיה קשה! (סבא צוחק), מי שהוא לא רוצה לקבל, אם לא רוצים לקבל, רק להיות חכם ולחקור, מה זה? מה פירוש? ככה הוא אמר, אם הוא אמר אז כבר, כבר כל, כל החכמים ו... כן, הכל נתבטל, הוא אמר ככה, כל מה שהוא אמר, אני מאמין, הלכה, "הלכה כרב נחמן" ו"הלכה כרב נחמן" ו"הלכה כנחמני", אצל שום צדיק לא, לא מקשים איזה דבר, לשון כזה, גמרא: "הלכתה כרב נחמן", מה, כל מה שהוא אומר הלכתה, הלכתה, כן, הוא הדין ככה, ואם לא רוצים לקבל, הוא רוצה להיות חכם בעצמו, טוב, יעשה מה שהוא, מה שהוא... (סבא צוחק) זה ענין, ענין [שהיה לו כח ללמוד] ענין רבינו הוא ענין פלא כזה שעדיין לא נתגלה בעולם, הוא מט... תיראה ה"חיי מוהר"ן", השיחות שלו, וגם כן השיחות שלו צריכים להתגבר לכוון את עצמו באמונה, באמת, ולא להיות חכם, אנחנו רחוקים לגמרי מהשם, ורבינו הקדוש הוא עושה עימנו פלאות כאלה, הוא, הוא מהפך הכל, הוא מתקן (סבא צוחק), זה תלוי בליבנו, אם רוצים, אם לא רוצים לקבל מה שהוא אמר רבינו, אם לא רוצים לקבל, נו, רבינו הקדוש אף-על-פי-כן הוא עוסק בהתיקון שלו, אף-על-פי שהוא, אף-על-פי שהוא כמו שהוא, אבל הוא, הכל לפי החשבון ולפי הלב, לפי האמונה, אז זוכים לכל טוב, זוכים לכל הישועות, וכל הישועות הוא רבינו! (סבא צוחק), כל הישועות של כל אחד מיישראל בכל יום ובכל עת, אצל רבינו, כן, אז צריכים, צריכים לקבל עלינו, אם לא רוצים לקבל, אז...

...{היה הזמן}, אסור להרהר אחרי רבו [אחרי מה?] אחרי, אסור להרהר אחרי רבו, אסור, אם הוא, אם הוא... מה זה? (לא מביין) רבו, רבו, הוא הרבי שלי ושלך ושל כל ישראל, הוא הרבי, "ראש בני ישראל" ראשי תיבות רב"י, זה גילה רבינו הקדוש ב"ליקוטי מוהר"ן", הוא ה"ראש בני ישראל" והוא הרב"י, הוא הרבי שלנו, ככה, כן, ולעשות גם כן "ר'שעים בחושך ידמו" ראשי תיבות רב"י, "ר'שעים בחושך ידמו" הוא ראשי תיבות רב"י, יש רשעים שלא יכולים לעזור לנו והם אומרים שהם, שהצדיק הדור באמת, זה שקר, בשביל זה אנחנו בגלות כל כך, השקר מתגבר, אבל השקר יפול והאמת יקום! כן (סבא צוחק), רק, אם לא היה לנו רק תורה אחת מרבינו, "ראש בני ישראל" ראשי תיבות רב"י, הוא גילה את זה, הוא הרב"י והוא ה"ראש בני ישראל", הוא הרבי שלנו, של כל ישראל! כן [צריך ללמוד] כן, העיקר על, על הרבי הצדיק האמת, ה"ראש בני ישראל", הוא עיקר, הוא שמאיר בנו התורה והמצוות וכל התיקונים שאנחנו צריכים [רבי ישראל] מה? [איך יותר טוב ללמוד בעיון, או בבקיאות?] מה? [מה יותר טוב ללמוד? כשלומדים גמרא, בעיון?] איך לכתוב? [איך צריך ללמוד? בעיון או בבקיאות?] איך? [ללמוד] ללמוד? [ללמוד תורה, באיזה צורה?] תורה? [כן, איך צריך ללמוד תורה?] הצדיק הוא מאיר בנו איך ללמוד התורה ואין לקיים התורה והכל, השליך החכמות שלנו [אבל גמרא, איך צריכים ללמוד אותה?] הוא לומד תורה, יש עוד בעולם דבר כזה? עוד לא נתגלה בעולם, וזה יתגלה לעתיד, וזה כל חיותינו ותקוותינו, הוא מתקן ומרפא אותנו וחולים כאלה שאין להם שום תקווה, אי אפשר, אי אפשר לעזור להם חולים כאלה, ורבינו הקדוש הוא מרפא אותנו ומתקן אותנו ומחדש אותנו, הכל... לדבר, אבל אני רחוק מכל זה, אם הייתי זוכה, הייתי יכול לקרב כל העולם להשם יתברך, דיבור אחד של רבינו הוא, הוא שורש כל התורה וכל המצוות של כל אחד ואחד מיהודים, מיישראל, ככה, אני לא מפקד לדבר על זה, אני לא, אני לא אומר

אם אנחנו נגיד כל ימי חיינו: "הלכתה כרב נחמן" (לא מבין) והוא אור כזה שעושה פלאות כאלה, הוא עושה גבורות כאלה בעולם, לולא זה חס ושלום היה כל העולם מלא כפירה, ולא היה נשאר חס ושלום לא תורה ולא אמונה ולא כלום, ולא, לא היה לנו כלום (סבא צוחק), אוי, בוא אלי, אז על ידי תתקרב להשם יתברך, לתורה, כן, ויהיה לך רפואה שלימה, תשובה שלימה, כן (סבא צוחק), זה עוד לא היה בעולם תורות כאלו, מעשיות כאלו, שיחות כאלו, תלמידים כאלה, רבי נתן, רבי נתן זה תלמיד רבינו הקדוש, רבי נתן, והוא היה גאון וצדיק, גאון כזה, החותן שלו היה גאון עולמי, רבי דוד צבי [כן] כל העולם, הוא היה, הוא היה רב על, על שטח גדול...

(סוף צד ב 2g)

קסטה מס' 3 G

צד א 3 13 G

... אוי, בוא אלי, אז על ידי תתקרב להשם יתברך, לתורה, כן, ויהיה לך רפואה שלימה, תשובה שלימה, כן (סבא צוחק), זה עוד לא היה בעולם תורות כאלו, מעשיות כאלו, שיחות כאלו, תלמידים כאלה, רבי נתן, רבי נתן זה תלמיד רבינו הקדוש, רבי נתן, והוא היה גאון וצדיק, גאון כזה, החותן שלו היה גאון עולמי, רבי דוד צבי [כן] כל העולם, הוא היה, הוא היה רב על, על שטח גדול ברוסיה, יותר, יותר רבינו הקדוש דיבר ממנו, הוא היה גאון, רבינו הקדוש אמר לרבי נתן: "החותן שלך הוא גאון וצדיק!" (סבא צוחק), הוא לא גאון בשביל עצמו, בשביל שם, בשביל כבוד, בשביל... הוא גאון, ואף-על-פי-כן הוא לא ידע מרבינו, הוא ידע...
...מי זה? מי זה? [ישראל מאיר] ישראל מאיר? [יוא] (סבא צוחק) מה נשמע ברוסיה? [ברוך השם] (סבא צוחק) יכולים לנסוע? [כן, כן] לרוסיה [עוד מעט יש מטוס לקייסנר] אה? [עוד מעט, עוד שבועיים יהיה טיסות לקייסנר, קייסנר, קייסנר] קשינר? [קשינר, (לא מבין כי החבר מדבר אם סבא ביידיש)] (סבא צוחק) יבואו, כל העולם יבואו לאומן, זה (לא מבין), הנסים והנפלאות שיהיה בעת הגאולה עכשיו, יותר, יותר מגאולת מצרים, אני ראיתי את זה בזוהר [כן]...
...שיהיה, שיזכה לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים [אמן] וכל הישועות [אמן]...
...אולי לתת לי איזה מקום להיות שמה על יד הבית הכנסת, לשמוע קדיש וזה... כן, תשאל אותו [אני אשאל אותו] אולי הוא, אולי הוא ירצה [בסדר אני אשאל אותו] טוב...
...ארץ ישראל היא ארץ קדושה, אנחנו עם קדוש, כן, זה שלנו, כל העולם הם, הם ארץ העמים, לא ארץ ישראל, רק פה ארץ ישראל, כן (סבא צוחק)...

...היה לי איזה גרושים, איזה פרוטות, נתתי לו, כן, וברוך השם שילמתי לו, אבל הוא נתן לי את הספר, "מתי שיהיה לך כסף, תביא לי", כן, ככה היה [כל המרחם על הבריות מרחמים עליו] כל היופי שזה הדפוס של רבי ישראל (קרדונר), היה יופי כזה, והכריכה היה [ואיפה זה עכשיו? איפה זה עכשיו?] אה? אינני יודע, היה כריכה כזה ונייר כזה, לא רואים יופי כזה, כן, וברוך השם, איך השם יתברך ריחם עלי ואני מצאתי ספר כזה, הדפוס של רבי... של רבי ישראל, יופי כזה וכריכה כזה, והוא נתן לי, "מתי שיהיה לך כסף, תביא לי", הוא נתן לי, הוא הבין שאני צריך מאד זה הספר, הוא הבין את זה, והיה לו מלחמה בלב, מה, אם מוכר את הספר, אין אחר, כולם ידעו, לא מדפיסים, כי לא קונים (סבא צוחק), "ליקוטי תפילות" מי, מי יגיד "ליקוטי תפילות"? (סבא צוחק) [ואתה השתמשת עם זה? רבי ישראל] והוא נתן לי את הספר, מלחמה חזקה, כן, הוא (בעיה בקסטה), היה יכל להרוויח הרבה, כי לא היה להשיג, לא היה להשיג, לקנות, אז לא, לא הדפיסו, היה לי "ליקוטי תפילות" מכמה דפוסים מחוץ לארץ, כן, היה יופי כזה, חן כזה, התעוררות כזה, אבל אני נתתי את זה, לא, לא הרווחתי, אני נתתי את זה מתנות לבר מצוה, היה, היה לי כמה ספרים, שלוש, שנים או שלושה ספרים, כן, קנתי ונתתי, קנתי, ואין לי אחד לא נשאר לי, אני נתתי מתנה לאנשי שלומנו, בר מצוה, חתן, אז נתתי מתנות, ואני נשארתי בלי, היה, הדפוס היה כל כך יופי, לא היו, לא היה... [אין לך "ליקוטי תפילות"] והספר {הוא היה יכול}, ואני אהבתי את אנשי שלומנו, מה? יש לו בר מצוה, ואני לא אתן מתנה? כסף אין לי, לקחתי ספר "ליקוטי תפילות" ונתתי לו, שמעון אנשין, אתה מכיר? [כן] אה? [כן] אני נתתי לו לבר מצוה, נתתי לו ספר כזה "ליקוטי תפילות" (סבא צוחק), זה כבר יש שבעים שנה יותר... אפשרות להתקשר לבת שלי ציפורה [כן] אתה יודע המספר [כן, כן] תגיד לה שאתה ראית אותי [כן] ואני מתגעגע מאד לשמוע מהם, מה, מה שלום, מה שלום כל אחד [בסדר, בסדר] אם אפשר [כן, כן, אפשר, אני, אני אמסור לה, כן]...

...[הם היו התלמידים של המגיד, הם היו התלמידים של המגיד ממוז'יק] של מה? [של המגיד ממוז'יק, של המגיד ממוז'יק, המגיד, המגיד הגדול, התלמיד של הבעל שם טוב, אז ה"נועם אלימלך" היה התלמיד שלו] כן? [כן] של? [של המגיד] אה? [של המגיד ממוז'יק, המגיד, לא שמעת על המגיד? רב נחום מטשרנוביל, גדולים, גדולי עולם] גדולים [אז הם היו פעם אחד בבית, בבית הכנסת עוסקים בסוגיא בזוהר, להבין את הזוהר, והם כל, והם עמדו כמה שעות, כמה שעות ולא הצליחו להבין את הזוהר, ואחרי הצהריים נכנס רבי זושא לבית המדרש ושאל אותם... אז הוא ראה שהם עובדים קשה ולא מבינים, אז הוא שאל אותם: "מה, מה הבעיה?"] יוא [אז אמרו לו: שיש קושיא זוהר קשה וזה, שאל אותם: "איזה קושיא?"], אז הם אמרו לו, זהו, הוא הלך לפינה שמה והתחיל לבכות להקדוש ברוך הוא שהוא רוצה להבין את זה, אז אז בא אליו רבי שמעון ואמר לו את התירוץ [כן?] [כן, אמר לו את כל התירוץ, הם לא ראו את זה, בא רבי שמעון ואמר לו את כל התירוץ מהזוהר, אחר כך הוא הלך אליהם מהפינה ואמר להם את ה...] את הפירוש [רבי זושא אתה אדם כל כך פשוט, איך אתה יודע? אז הוא אמר שהוא התפלל להשם, הוא בכה להשם] (סבא צוחק) [אז רבי שמעון בא ואמר לו את התירוץ, נו, כמה אפשר לזכות על ידי ההתבודדות, הם היו חכמים ולא הצליחו] אני שמעתי מעשה מרבי זושא, הוא הלך נא ונד [גלות, כן] מעיר לעיר, לא הכירו אותו [כן] והוא ישב בלילה ותמיד היה תורה ולמד, והיה עשיר אחד שהוא שלח לו עם הילד שלו, לאכול ארוחת בוקר [כן] הוא שלח לו תמיד, העשיר, העשיר ידע שהוא שולח לו בכל יום [כן] סעודה טובה, בשורה טובה, ביצים וזיתים וחמאה, כן, הוא היה שולח לו סעודה טובה, ורבי זושא היה אומר להשם יתברך: "רבינו של עולם, זושא, זושא רעב [רעב] שיתן לו לאכול", אז העשיר שמע איך רבי זושא אומר להשם יתברך, אז הוא נעשה בכעס: מה זה? אני שולח לו בכל יום, והוא אומר שזושא רעב, שימין לו לאכול, מה זה?", אז אמר: "אם הוא מבקש מהשם יתברך שיתן לו? יתן לו השם יתברך, אני לא אתן לו" (סבא צוחק), אז היה נמצא עשיר אחר, היה לו חלום לא טוב, אז אמר לבית: "הסעודה שלו, ישלחו לבית הכנסת להאיש הזה", כן, הוא חסיד ו... כן, שישלחו את הסעודה, הוא רוצה לעשות תענית, אז מה שהוא צריך לאכול, לשלוח לרבי זושא (סבא צוחק), אז הוא ראה שהוא אמר: "אני לא אשלח לו, שהשם יתברך יתן לו", אז עשיר אחר היה לו חלום לא טוב, ושולח לרבי זושא לבית הכנסת הסעודה שלו, הוא עשה תענית, הוא אמר: "שייתנו את זה לבית הכנסת, יש שמה תלמיד חכם אחד" [אז הוא ראה, שלא הוא קובע] כן, כן (סבא צוחק), הוא ראה שמביאים לו לאכול סעודה טובה [היה עוד מעשה עם רבי זושא, אתה שומע] אה? [היה מעשה עם רבי זושא] כן [היה יהודי אחד בחוץ לארץ, שאבא שלו נפטר] הוא אמר, הוא היה בארץ ישראל?

[לא, לא יודע] [איך?] [היה יהודי אחד בחוץ לארץ] נו [שאבא שלו נפטר, והאבא בא לבן בחלום, שיש לו צרות גדולות שמה בעולם העליון] כן [צרות גדולות, וכל הזמן צרות, מה יש? תראו מה קורה, למה יש לו צרות? בהוא היה צדיק, אז הוא הלך ל...] לרבי זושא [לא, הוא הלך לגאון מוויילנא, הוא הלך לגאון מוויילנא] זה סיפור? [כן, ואז הגאון מוויילנא...] המת, המת הזה? [לא, הבן של המת] הבן של המת [הלך לגאון מוויילנא, הוא אומר שאבא שלו בא בחלום כל הזמן ומשהו לא בסדר, אז, אז הוא הלך, והיה לו שני בנים, אחד הלך לרבי זושא, אחד הלך לגאון מוויילנא, זה שהלך לגאון מוויילנא, אז הוא אמר לו, הוא אמר לו תירון, הוא אמר לו מה קרה, הוא הלך לרבי זושא, רבי זושא אמר לו: "תבדקו על הקבר, תבדקו על הקבר, יש... איך קוראים לזה, צלם של נוצרים, הצלם] כן? [על הקבר יש, בגלל זה יש לו צרות] אה [תורדו את זה, תחפסו שמה על האדמה ותורידו את זה], זה רבי זושא אמר לו [סבא צוחק] [אז באו לגאון מוויילנא וסיפרו, שרבי זושא אמר את התשובה הזאת, אז הוא אמר: "מאיפה רבי זושא יודע? מאיפה רבי זושא יודע?"] יוא [הוא לא תלמיד חכם, מאיפה הוא יודע? מיילא אני יודע, כתוב בגמרא] כן? [כן, כתוב בגמרא, אם יש משהו של נוצריים, זה לא, אבל מאיפה רבי זושא יודע? מאיפה הוא יודע?], אז רבי זושא אמר לו: "הוא יודע מרב אשי, מרב אשי, מאביי [מאביי [אבל הוא יודע מהקדוש ברוך הוא, ישר מהקדוש ברוך הוא"] (סבא צוחק) [מי שאמר לרב אשי, אמר גם לו] כן [...] הוא אמר על רבי זושא, שהיה לו התלהבות עשרים ואחד שנה] כן [אתה יודע ב"חיי מוהר"ן] זה כתוב [בלב, בלב] ראשון [בהתלהבות אחת, כן, אתה יודע, רבי זושא כשהוא נפטר, הוא עמד להיפטר מהעולם, אז שאלו אותו התלמידים שלו: "אל מי להתקרב?"] יוא [אז הוא אמר להם: "תלכו לרבי שעושים וידי דברים לפניו"] (סבא צוחק) [הם אמרו: "מה אנחנו נעשה? למי נלך? אין לנו רבי, אתה"... תלכו לרבי, ולכן קראו לברסלב "ווידיניקים"]...

...גדולים, זקנים, גדולים [אבל אדמו"רים] ובעלי מקובלים... כן, היה להם יראת שמים, ואני הלכתי אליהם, עוד לא ידעתי מרבי ישראל (קרדונר), הלכתי והוא אהב אותי, הוא נכנס איתי לבית שלו וקיבל אותי באהבה, אבל הוא היה מתנגד, כל החסידי סלונים מתנגדים לברסלב, אחר כך כשזכיתי להתקרב לרבי ישראל וקיבלתי כל מיני, כל מיני ביזיונות ושפיכות דמים, הוא אמר לי: "אם אתה מרגיש שזה מכניס בך יראת שמים ואמונה, אל תשמע לרב מוטל (מסלונים), לשום אדם שבעולם", הוא אמר לי אבל בלחש, לא לפני כולם [מי? רבי ישראל (קרדונר)? מי אמר? רבי ישראל?] רב ליישקא, רב ליישקא [מסלונים?] היה אחד, הזקן הזה שהוא היה יותר גדול מכולם, הוא אמר לי: "אם אתה מרגיש שזה מביא בך יראת שמים ואמונה, אל תשמע לא לרב מוטל ולא לשום... לא לרב ולא ל...", ברוך השם אני היה לי זה חיווק גדול, כי העולם הוא עולם משלהם, כן, [המתנגדים?] אבל הוא היה בו איזה נקודת אמת, הוא אמר לי, הוא הזכיר לי, שאני מחפש איזו אמת, שאני מחפש אמת, אז הוא אמר לי: "אם אתה מרגיש שזה מכניס בך אמונה ויראת שמים וקיום התורה, אל תשמע לשום אחד" [כן] ככה הוא אמר לי אבל בלחש [והוא אמר לך, לא לגלות] על יד, על יד הים כנרת, על יד המקווה, ולא היה, רק אני והוא, אז הוא אמר לי, לא, לא אמר לי שלא אגלה [לא אמר לך?] לא, לא, לא, רק, רק הוא, הוא לא אמר בפני אנשים [לפני אנשים] הוא ידע שאני לא יגלה, כי מה אני ירוויח בזה [רק להפסיד]...

...ונפלאות יותר מציאת מצרים שהיה לי, איך שזכיתי לצאת מכולם והתגברתי בכח וגבורה, שכולם נפלו מזה, הם ראו את הגבורה, אז הם נפלו, הם כולם היו כנגדי וסבלתי שפלות וביזיונות כאלה, אבל היה מתנות טובות, אוי ו...
...[לא מבין] (סבא צוחק), לא [אבל אתם רוצים לכתוב רבי ישראל אודסר?] אה? [אתם רוצים לכתוב רבי ישראל אודסר, רבי, או רק ישראל בער אודסר?] ישראל בער אודסר [שליט"א?] כן [שליט"א?] נרו יאיר [נרו יאיר, נ"י] [ישראל דב, או ישראל בער?] אה? ישראל בער [ישראל בער אודסר] ב' ע' ר', ישראל בער אודסר [ונ"י] כמו שכתוב, כמו שכתב הנשיא שזר [כן] "אב"י הנחל" זה ראשי תיבות 'ישראל בער אודסר' (סבא צוחק), הוא היה עברית, עברית היה, הוא היה צריך לכתוב ישראל דב אודסר, ישראל דב, לא, הוא כתב לי ביידיש, ישראל בער [כן] (סבא צוחק) [סבא, זה, זה שטר של מאתים שקל עם התמונה של שזר] (סבא צוחק) טוב, אני, אולי רצית שאני אדפיס עוד פעם "אב"י הנחל", אז אני... [רגע, רגע, רגע, זה של, זה של... אז, אז אני, אז אני אפיץ התמונות, שזר ואני, הוא עשה אצל מומחה גדול מגרמניה, הוא הביא, זה יצא הוא ואני (סבא צוחק) [אה, בתמונה של יעקב] כן [זה אצל יעקב] לא, לא, לא סיפרתי מזה, ועכשיו אני, זה יהיה קידוש השם שכולם, כולם, כל אחד, כל מי שייקנה ספר יראה ששזר היה, הוא {היה} חבר שלי (סבא צוחק) [טוב, רבי ישראל בער אודסר נ"י] כן, אני עשיתי חתונה, חתונה להבן שלי, עשיתי חתונה [כן] אז הוא (שזר), הוא בא לחתונה ממשרד שלו לצפון תל-אביב, לאיזה מלון, הוא בא, הוא בא, כן, וגולדמן היה, היה הראש, הראש של, של הסוכנות, הוא אמר לי: "אי אפשר שתיסע, אני לא, לבד אז אני לא, לא אפשר לגמור לבד, אתה תשאר, תהיה פה!", אז אמר לי: "לא, לא, לא, לא, אני מוכרח לנסוע!", אז השאיר אותו והוא נסע (סבא צוחק)...

...חסידי ברסלב יכתוב אצלו על, על התורות והתפילות של רבינו, כתבי רבי נחמן, אז השם לספר "כתבי רבי נחמן מברסלב" [סבא, סבא, ראש חודש ניסן זה יום הולדת של רבינו] יוא [אולי הספר יגמר לפני זה, הלוואי] הלוואי (סבא צוחק), יוא, המדפיסים של הספר, אני רוצה אחר כך אולי... [להדפיס עוד פעם] אחר שיכלו, עוד פעם להדפיס [בעזרת השם נדפיס מיליון] אה? [בעזרת השם נדפיס מיליון] כן, כן [לא אלף] כן [אלף, טיפה מן הים] כל אחד יחפשו את "כתבי רבי נחמן" [כן, בעזרת השם] זה השם מסוגל מאד, "כתבי רבי נחמן", וזה כתבי רבי נחמן ותלמידיו רבי נתן [כן] "כתבי רבי נחמן", מה, מה זה? זה נורא מאד, הנשיא עשה מסירות נפש [כן] הוא הדפיס את זה, הוא נתן את זה במתנה להפקידים, לכל הפקידים של המשרד שלו ולכל הכנס... הוא, הוא, הוא נתן לכל החברים שלו, בלי כסף (סבא צוחק) [סבא, אפשר לעשות דף של עילוי נשמות בספר?] אה? [לעשות, להדפיס לעילוי נשמות בספר, בסוף הספר?] כן, לעילוי נשמת הנשיא [הנשיא שזר] [ישראל קרדונר?] אה? [ישראל קרדונר] רבי ישראל, לעילוי נשמתו? זה, זה לחוד וזה לחוד, הנשיא, קודם כל הנשיא [בספר?] אחר כך... [אבל...] מתחיל השמות הקדושים, רבי ישראל (קרדונר) ועוד, ועוד, ועוד [איזה, איזה עוד? אתם תחשבו] [סבא, אפשר לעשות לעילוי נשמת?] אה? [לעילוי נשמת קרובים?] כן, כן, כן [בסוף הספר] כן, בסוף הספר [ולנדב סכומים] כן, כן, כן, כן [שיעזרו בדפוס] טוב, בסוף הספר [בסדר] נדבר מזה [בסדר] אולי לא, לא, לא נכתוב לעילוי נשמת הנשיא [לא לכתוב] כי יעמדו [וגם יש ההתנגדות] ירושלים במאה שערים יעמדו הנתורא כרתה וכולם [כן] ויאמרו...
...[סבא אומר את הנוסח של הדלקת נר חנוכה, "יהי רצון...", "ברוך.. להדליק נר חנוכה", ברכת "שהחיינו...", "הנרות הללו..."] אה, {זה כבר דולק} טוב, טוב, שלא יגע בהסחורה [לא, לא] יכול להיות שריפה [לא, זה מוגן, סבא, זה מוגן] אוי, (סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברך...") [אמן]...

...[סבא והחברים שרים "מעוז צור ישועתי..."] (לא מבין) (סבא מברך "להדליק נר חנוכה...") [אמן] (סבא מברך "שעשה נסים לאבותינו...") [אמן] "הנרות הללו..." [סבא, להתראות] אתה נוסע גם כן? [בעזרת השם]...

...איך אפשר להגיד שזהו, שזהו שלי? שזהו [אומרים שזה הכתב של הרבי] איזה אדם קטן הזה [שמעתי שהארון היה נעול] אה? [הארון היה נעול] אפילו בלי שום {בינה}, רק לראות הכתב הזה והלשון הזה, כבר, כבר רואים שזה רבינו [מה זה, מה זה הסוד "ובזה אגלה לך סוד והוא..."] "מלא

וגדיש, מלא וגדיש מקו לקו" [זה קבלה] "פ'צ'..." (סוף צד א 3 g.)

...[זה קבלה] "פ'צ'פ'צ'יה" זה השם של תקיעת שופר בראש השנה [כן] אז המלאך שממונה על התקיעות שופר של ראש השנה, זה "פ'צ'פ'צ'יה", על פי האר"י הקדוש, כן, אז כתוב פה לענין ראש השנה "פ'צ'פ'צ'יה" [הרבי כבר גילה לנו אז שהתגלה המכתב, שאנחנו נזכה להגיע בראש השנה לאומן, הרבי גילה לנו כבר אז, זה סוד] הלוואי, הלוואי, הלוואי, כשאתם תגיעו לאומן, אתם צריכים לראות כל מיני עצות לבוא לאומן, רבינו הקדוש הזהיר מאד לבוא אליו בראש השנה [ראיתי את הסבא באומן בראש השנה] אה? [פעמיים ראיתי את הסבא באומן בראש השנה] אה? [ראיתי פעמיים את הסבא באומן בראש השנה] מי? [לפני שלוש שנים ולפני שנתיים אני ראיתי את הסבא] אתה היית שמה? [כן, גם ראיתי את הסבא] אתה היית כבר? [כן, הייתי כבר שלוש פעמים באומן] כן? [סבא צוחק] אשריכם, אשריכם, השקרן הזה, השקרן הזה הוא רצה לבטל אותי, הוא, בשביל גאווה, מה זה? [הוא אמר לכם...] ישראל בער קיבל מכתב מרבינו? ואיפה אני? אני לוי יצחק [בנדר] [הוא אמר לכם לבד שזה שקר?] כן, כן, אני מכיר אותו טוב, אם אני אומר שקר, אני, חס ושלום על שום בר ישראל, בפרט על אנשי שלומנו, אבל הוא פחד, הוא, הוא פחד שהכבוד שלו יפגע, מה? מכתב של רב... מכתב מרבינו לישראל בער, ואיפה לוי יצחק? [אני רואה שזה מכתבים שכתב, שהסבא כתב לשור?] אה? [הסבא כתב לשור, כתב לשור?] "אב"י הנחל" [מה? כן, כן, זה "אב"י הנחל"] "אב"י הנחל"? [כן] כן [זה מכתבים...] מה שכתבתי לשור, כן, מה קרה? אתה קירבת את שור? תיקח, תיקח את זה [כן, אבל זה שלו, אני יכול לקחת?] אני יגיד לו שאני נתתי לך ותרואו, תראו אם, אם, אם רואים פלאות כאלה בעולם, היינו חברים כאלה, כאלה, והיה כל הממשלה היה, היה נגד, והוא לא שמע [אתם קרבתם אותו, את שור?] וודאי [איך קרבתם אותו? איך הוא בא לברסלב שור? שור היה נשיא המדינה, לא?] המכתבים, כל, כל מי שרואה המכתבים, הוא נעשה בעל תשובה [כן, כל יום צריכים לעשות סדר, כל יום קבוע לקרוא מכתב] אנחנו היינו, כל, כל, כל העיר, כל הממשלה יודעים שאנחנו חברים, היינו חברים מיוחדים, הוא, הוא, הוא אמר לי בן גוריון ואהרון... בן גוריון וכל השרי, שרי הממשלה אינם חברים שלו, אינם חברים, אני חבר, [לא מבין] [סבא צוחק], אני נכנסתי אליו, כל השוטרים ידעו, כשאני באתי היה פתוח לפני בכל מקום [אבא שלי סיפר לי, שפעם הוא הלך אתכם ועם שמואל הורוביץ בפורים, פעם הוא הלך בפורים עם אתכם ועם רב שמואל הורוביץ] כן, כן, כן, לשור [כן, אתה זוכר?] כן, כן, ורקדנו [סבא צוחק] [כן, רקדתם עם שור?] כן, וגם כן [אבא שלי היה שתי] עמרם, עמרם, עמרם, כן, הוא גם הלך [עמרם הורוביץ, הנכד שלך] אני ועמרם למדנו אתו "ליקוטי מוהר"ן" [עם מי? עם שור?] כן [סבא צוחק] שור בא בראש השנה בלילה שמעתי שהוא היה בברסלב] כן, כן, הם רצו להכות אותו [מי רצה להכות אותו? אנשים, אלו שלא זכו לדעת מהרבי] חסידי ברסלב, איך השם שלך? [שמואל, על שם הסבא] שמואל, והוא? [עמרם יוסף] אברהם? [עמרם יוסף] עמרם יוסף [כמו הנכד שלך, עמרם] אה, עמרם יוסף, עמרם היה, האבא שלו היה הראש בית דין של ירושלים, כן [אתם זוכרים אותו?] גדול בתורה, כן [ספרו לנו סיפור עליו] כולם היו מתנגדים על ברסלב, בפרט הליטאים [הם היו כולם מתנגדים?] כן [הוא היה האבא של, החותן של שמואל [שמואל הורוביץ, כן] איך קוראים לו? [רב עמרם יוסף וורנשטיין] אה? [עמרם יוסף וורנשטיין] לא [למי?] איך קראו לו הרב של ירושלים? [רב משה נחום, רב משה נחום וורנשטיין, אה, אפשר רב יוסף חיים זוננפלד] אחרי רב חיים זוננפלד היה, היה הרב של ירושלים [כן] והוא [רב יוסף חיים זוננפלד] לא [רב שמואל סלנט?] החותן של, של רב שמואל הורוביץ [הוא היה רב אברהם וורנשטיין] איך, איך קראו לו? [רב אברהם יוסף וורנשטיין] אה? [רב אברהם יוסף וורנשטיין היו קוראים לחותן של רב שמואל] ויינשטיין [ורנשטיין] הרב של ירושלים [כן, אבא שלו היה הרב של ירושלים, רב משה נחום] רב משה נחום וורנשטיין, וורנשטיין [כן, וורנשטיין] אה, רב משה נחום וורנשטיין הוא היה הראש בית דין של [לא מבין] בירושלים [כן] הוא, הוא, הוא היה ליטאי [כן, הוא היה מ...] הוא היה מתנגד, מתנגד על... [דיברתם אתו על ברסלב?] [לא מבין] [דיברתם אתו על ברסלב?] אה? [דיברתם אתו על ברסלב?] עם רב משה נחום וורנשטיין? כן [מה הוא אמר לכם?] הוא, הוא, הוא רחוק מזה [אבל הוא לא דיבר, הוא דיבר נגד?] נו, הגדולים לא [חלקו], הם ראו שזה [לא פשוט] רואים בעולם עוד מעשיות כאלה? אין [אין כאלה בעשיות] כל העולם אומרים ויודעים שאין, אין, מעשיות כאלו אין בכל העולם [אתם הייתם אצל רב משה פיינשטיין, רב משה פיינשטיין נתן לכם מכתב, ראיתי שיש לכם פתק מרב משה פיינשטיין] משה פיינשטיין, יוא, יוא [הייתם אצלו, לא?] אני, אני הייתי אצלו עם הפתק [מה, מה הוא כתב? מה הוא אמר לכם?] יש המלצה [כן] לא ראיתם את ההמלצה? [ראינו, ראינו את זה פעם, פעם] [סבא צוחק] [מה הוא כתב לכם על הפתק? מה אמרתם לו? סיפרתם לו את הסיפור?] [שליטאי יתן המלצה, הוא היה ליטאי] כולם אמרו: "הוא לא, הוא כבר לא היה בדעתו" [ככה הם אומרים] אבל אף-על-פי-כן זה, זה חותך אותו, זה, זה, זה ההמלצה [מה קרה?] איך, איך הוא נתן לכם פתק על זה רב משה פיינשטיין? הוא היה בן אדם גדול, נכון? רב משה פיינשטיין, אני לא הכרתי אותו והוא לא הכיר אותי [אז מה קרה?] רק הבן נתנו לו המכתב [כן] אז הוא בא לאבא שלו והראה לו את המכתב, אז הוא אמר לו: "זה? את תצחק מזה, הוא אמר שזה פלא, פלא גדול!", כן [אתם שמעתם מה שהוא אמר?] והוא רוצה לראות את הפתק המקורי והאיש הזה שמצא אותו, הלכתי אליו עם הפתק [קראו לך? קראו לך?] אה? [קראו לך אל רב משה פיינשטיין?] כן [אז באתם אליו] הוא, הוא, הוא הריגש... [התפלא מהפתק, לא היה כזה דבר בעולם, אף פעם לא היה כזה דבר בעולם] הוא, הוא לא היה... המלצה, המלצה כזה [מה הוא כתב לכם בהמלצה?] אני אין לי כח [אה] לדבר [הוא היה פוסק הדור רב משה פיינשטיין] כן, [גדול הלומודים] [ברוך השם] [סבא צוחק] [הרבי מעיד עליך שהיית תלמיד יקר שלו] "תלמידי היקר" [סבא צוחק] [הוא לא דבר פשוט] אני, אני קראתי את זה, אני ראיתי אצלי, אני נפילתי לגמרי, מה? אני, אני "תלמידי היקר"? [אבל הרבי מעיד עליכם? הרבי מעיד עליכם] [אם הרבי אומר כזה דבר וודאי שזה נכון] הוא, הוא כותב לי "תלמידי היקר", במקום שלא היו צריכים לכתוב "תלמידי היקר", "מאד היה קשה לי לרדת אליך להגיד לך", למה הוא כותב... הוא הפסיק "תלמידי היקר" [סבא צוחק] [בגלל שזה אמת] על-כל-פנים תגיד לאבא, תגידו לאבא [כן] אני ביקשתי אותו, אני רוצה לראות אותו ולדבר אתו, ושיבוא לפעמים [איפה אתם, איפה אתם נמצאים?] אוי, בזכות זה יהיה לו רפואה, ולא בזכות זה, בזכות רבינו, כן, הוא גם כן סבל מברסלב [מה?] כולנו סבלנו מברסלב [כן] כולנו [סבא צוחק] [מה סבלתם? מברסלב?] [הוא תלמיד חכם גדול רב אלטר, נכון? רב אלטר תלמיד חכם גדול] האבא של שמואל הורוביץ הוא היה גאון [הוא היה דיין] מפורסם, דיין [גר בקנדה] קנדה, כן, כן [ארבעים שנה הוא היה...] והוא כתב {את זה, כן}, הבן, רב שמואל, רב שמואל הורוביץ נתקרב לרבינו, אני קרבתו אותו בזמן, אחרי הבר מצוה [אתם עשיתם אותו ברסלב?] אני, כן [איך עשיתם אותו ברסלב?] אני קרבתו אותו, אני דיברתי איתו תמיד מרבינו [ולפני זה הוא לא היה ברסלב?] והוא נתקרב לרבינו [לפני שאתם דיברתם אתו, הוא לא היה ברסלב?] לא, הוא, הוא היה חב"ד [סבא צוחק], כן, כן, הוא היה חב"ד, ואני, אני קרבתו אותו לרבינו [את מי עוד קרבתם? גם את הנשיא של המדינה?] אם אתם רוצים להאמין אולי, אולי האבא יודע מזה, שמואל הורוביץ היה גר בצפת, כן, אני קרבתו אותו ואני הוצאתי אותו [לא מבין] חב"ד, וקרבתו אותו לרבינו [חב"ד זה לא טוב?] [בזכותך אנחנו גם ברסלב] האמא, האמא נעשה חולה מזה [אמא שלך, או אמא שלו?] אמא שלו, האמא שלי, גם האמא שלי [סבא צוחק], האמא שלי נפטרה, קיבלה חלשות, נפטרה, השם יתברך ריחם עלי, עשה נסים איך שהיא חזרה לחיים, מה זה? מה אתם עושים? ברסלב, [לא ברסלב] [סבא צוחק] [מה?] [בזכותך אנחנו גם ברסלב, אנחנו נולדנו ברסבלים, בזכותך, אתה קרבת את רב שמואל הורוביץ, אנחנו גם ברסלב] מה, אבל אתם לא, לא סבלתם מה שאנחנו סבלנו [כן] אנחנו היינו החיילים הראשונים [סבא צוחק], אני נלחמתי עם, עם גיבורים, עם רבנים, הם מפורסמים בעולם, ואני, אני עשיתי את שלי, הוא דיבר כאילו הייתי לא בן אדם [מי?] משה קליירס [אה, מי האלה, הם היו מטבריה] [מה, מה רב משה קליירס, התנגד לברסלב?] הוא, הוא היה מתנגד גדול [הוא היה סלונימר, לא?] סלונימר, סלונימר [גם היה שם רב מוטל מסלונימר גם היה שם, כן? אבל הם, הם לא היו אנשים גדולים?] אף צדיק לא אמר, שאומן, כל העולם יודעים שאומן היה סגור לכל העולם, ועכשיו, ועכשיו [פתוח לכל העולם] פלאות השם יתברך שנפתח לכל העולם, בלי מלחמה, בלי... [נסים, בכח הרבי] נסים, נסים [סבא צוחק] [הנה ההמלצה של רב משה פיינשטיין] יש, יש לך, אה כן? [כן, הנה זה המכתב, "לכל אחינו בני ישראל בברכת שלום והברכה: באתי בזה להמליץ על הגאון, הוא כותב עליכם גאון"] [סבא צוחק] אם הוא ראה שרבינו הקדוש כותב "תלמידי היקר", הוא לא יכול לכתוב... [הוא כותב עליכם: "הוא איש חכם מאד ויש לו ידיעות גדולות בחכמת הקבלה"] [סבא צוחק] [רב משה פיינשטיין כתב רק אמת, כן, הוא היה בן אדם גדול מאד] [רב משה פיינשטיין כתב רק אמת] רב משה פיינשטיין [כן, הוא

כתב רק אמת, מה שהוא כתב אמת] כן, וודאי [והוא כתב "איש חשוב מאד ויש לו ידיעות גדולות בחכמת הקבלה"] (סבא צוחק) הוא כותב {ביותר נסים} בקבלה [הוא ידע קבלה רב משה פיינשטיין?] הוא, הוא ידע קצת [הוא ידע קבלה? הוא היה גאון בנגלה. לא?] הוא, הוא כתב המלצה כזה [נראה לי שהוא לא כתב לאף אחד כזה המלצה, "גאון, איש חשוב מאד"] כן, מפורסם בכל העולם [והפתק היה בתוך ספר? הפתק היה בתוך ספר?] אה? [הפתק מהרבי, המכתב היה בתוך ספר?] כן [איזה ספר?] "ליקוטי הלכות" "אורח חיים" חלק א' דף קה' [איפה? באיזה "ליקוטי הלכות"?] "אורח חיים", "אורח חיים", "אורח חיים" יש שלושה חלקים, וזה חלק א' [חלק א'] חלק א', חלק א' דף קה' [דף קה'] [אתם הייתם תלמיד של רבי ישראל קרדונר, נכון? רבי ישראל קרדונר] אין לי כח לדבר, מספיק [מה שכתוב, תברכו אותו הוא בגיל שידוכים שיזכה לזווג הגון, אח שלו צריך להתארס, צריכים לברך אותו] יש לכם אח? [כן, יש לו אח] אתם ארבע אחים [הוא בן דוד שלי, הוא לא הבן של רב אלטר] אה [הוא אחיין של רב אלטר] הוא [אחיין של רב אלטר] [אחיין, הוא הבן של רב אלטר, והוא הבן של אחות של רב אלטר] לא מבין [אני הבן של רב אלטר] הבן? אתם ארבע אחים [הוא לא הבן של רב אלטר] אה? [הוא לא הבן של רב אלטר, הוא הבן של אחות של רב אלטר] [אני אחיין] [[לא מבין כי הוא מדבר באידיש]] הוא לא הבן של רב אלטר? [הוא לא הבן של רב אלטר, הוא הבן של חיה, אתם זוכרים את חיה, הבת של רב שמואל הורוביץ, חיה] הבן [הבת של רב שמואל הורוביץ, חיה, הוא הבן של חיה] חיה [הוא הבן של חיה] אה, (לא מבין) [יש לו אח שהוא צריך להתארס] אה? [יש לו אח שצריך להתארס, אח שלו] אה? [צריכים לברך את אח שלו לזיווג הגון, וגם הוא כבר בגיל, תברכו אותו] יש לו אח שהוא הוא מקורב לרבינו? [כן, צריכים לברך אותו לזיווג הגון, אח שלו] אה? [צריכים לברך את אח שלו לזיווג הגון, תברכו את אח שלו] אחות, אחותו של רב שמואל? [כן, אמא שלו, הוא, הוא, תברכו אותו שיתקרב...] הוא בן של בת רב שמואל [אמא שלי בת רב שמואל] בת רב שמואל [כן, ברוך השם זכינו] כמה אחים אתם? [הם עשר ילדים, חמש אחים וחמש אחיות] חמש אחים [וחמש אחיות] וחמש? [אחיות] אחיות? [כן] כן, עשרה ילדים [כן] [רבי ישראל קרדונר אמר, שההתקרבות שלכם פלא גדול, מה אמר רבי ישראל קרדונר על ההתקרבות שלכם?] זה כולו נסים ונפלאות, אין לי כח לדבר [הקדוש ברוך הוא יתן לכם רפואה שלימה] אפילו לא צריכים לדבר הרבה [כי כתוב] רואים, רואים האמת, רואים, רואים פתק כזה, לא, לא, לא צריכים שום המלצה לא צריכים, כן [הפתק מהרבי, הרבי עצמו ממליץ] כן, זה כתב שלו, וזה החתימה שלו לא נתגלה רק על ידי רבינו בעצמו, [לא אני, זה] כל התורה כולה "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה" רק רבינו הקדוש גילה את זה, "נחמן מאומן", הבעל שם הקדוש זכה, שהוא זכה להביא בעולם את רבינו הקדוש [הוא היה הסבא של רבינו] כן, זה ענין פלא כזה, אין, אין דיבורים לדבר [אתם, היה לכם פעם חלום מהרבי?] מה? [אתם רואים את הרבי?] כן [מה היה?] ראיתי את רבינו כמה פעמים, איזה פעמים [כמה? הרבה פעמים] איזה פעמים, שלושה פעמים [איך זכית לזה? איך זכית לזה?] אה? [איך זכית לזה?] אני לא יודע, כך רצה השם יתברך, כן [סבא צוחק], צריכים [הרבה] [זה מביא להרהור תשובה כשרואים את הפתק הזה] רק לראות [לא מבין], רק לראות הכתב והלשון, רואים שזה [כתב של רבינו] וגם כן גילה את השם שלו "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה" [אתם יש לכם שיר מזה] "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן" [איך שרים, איך שרים את זה?] אה? [איך שרים את זה? שיר, שיר] [חבר שר "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן..."] [וגם שהסבא גם יסיר אתנו] [החבר ממשיך לשיר "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן..."] זה כל התורה כולה, כל... [כולם שרים את זה] כולם יודעים מזה השיר (סבא צוחק) [כן] [סבא שר "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן..."]...

...כולם רואים שהצילומים שיש בהם, רואים בזה בלי, בלי חקירות, בלי חכמות [כן] כן, רואים שזה אמת ויציב ונכון, זה לא, לא בן אדם כתב את זה, לא הלשון ולא, ולא הכתב (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן..."] יש עוד, יש עוד ניגונים [איזה ניגונים?] כן, של (לא מבין) [סבא והחברים שרים "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן... בניגון אחר] (סבא צוחק) עוד לא היה פלא כזה בעולם משום צדיק, מכתב? [המכתב הגיע יותר ממאה שנה לפני...] (סבא צוחק) [זה חידוש שלא היה בעולם] "תלמידי היקר?" "ועליך אמרתי?" מה זה? (סבא צוחק), הוא רצה להיות אדמו"ר, הוא לא... אדמו"ר, כן, "רשעים בחושיך ידמו" ראשי תיבות רב", כן [זה מפורסמים של שקר] הוא כבר רשע, רשע [מה?] "רשעים בחושיך ידמו" ראשי תיבות רב"י [יש עוד רשעים?] "ר'אש ב'ני ישראל" ראשי תיבות רב"י, ו"רשעים בחושיך ידמו" ראשי תיבות רב"י "רשעים בחושיך ידמו" זה מפורסמים של שקר] כן [ו"ר'אש ב'ני ישראל" זה מפירסום של אמת, צדיקים, צדיק אמת] כן, "ר'אש ב'ני ישראל" אחד, זה רבינו הקדוש! (סבא צוחק), "ר'אש ב'ני ישראל" ראשי תיבות רב", הוא הרבי של כל ישראל [אחד החברים שר "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן..."] זה הספר, כמה בעלי תשובה נעשה מזה הספר, כל, כולם, כולם אמרו שאין כמוהו, "ליקוטי תפילות", כמו "ליקוטי תפילות" אין בעולם [מה זה, זה "ליקוטי תפילות" זה?] [זה תורה ותפילה, הרבי ציווה לעשות תורות ותפילות] ואני, אני קשרתי את ה"ליקוטי מוהר"ן", התורות עם התפילות ביחד [הרבי אומר לעשות מהתורות תפילות] אבל ה"ליקוטי מוהר"ן" הוא, זה באריכות, ואני לקחתי את הספר של רבי ישראל קרדונר, זה, זה "קיצור ליקוטי מוהר"ן", כן, והוא, הוא עשה הרבה בעלי תשובה אמיתיים [צריכים לעשות תקנה בברסלב כל יום להגיד מהספר הזה] כן [צריכים לעשות תקנה מהיום] כן [רבי נתן, זה, זה "ליקוטי תפילות" יש פה, רבי נתן לבד ציווה שצריך להגיד "ליקוטי תפילות" כל יום] מי, מי? [רבי נתן אמר: "מעכשיו שיש כבר את ה"ליקוטי תפילות", יתנו דין וחשבון על כל יום שלא אומרים", אז מהיום אנחנו נתחיל להגיד כל יום בספר הקדוש הזה] זה היה ההתבודדות של רבי נתן, טיפה מן הים [מה?] טיפה מן הים [כשהוא היה בטבריה, מה אמרו הרבנים בטבריה על הפתק? הם גם ידעו מהפתק?] [לא מבין, כי זה באידיש] אם רואים רק הפתק, אז רואים, רואים שזה... [כן, אבל אלה שלא היו ברסלב, הם לא היו מחסידי ברסלב, רב משה קליסר, רב מוטל סלונזימר] [ניין] [מה?] כולם, כמו בהמות, חיות, חמורים [הם בכלל לא ידעו מברסלב, אה? הם היו סלונזימר] [רב שמואל הורוביץ לקח את הפתק לפולין, נכון? שמעתי שהוא לקח את זה לפולין, כן, את הפתק, אתם זוכרים? רב שמואל הורוביץ לקח את הפתק לפולין? זה נכון? שמעתי ככה, אתם זוכרים? הוא לקח את הפתק לפולין רב שמואל הורוביץ?] הוא ראה את הפתק, הסבא, הוא נפטר, [נפטר?] [מה הוא?] אבל הוא ראה את הפתק, כן [הוא היה צדיק גדול רב שמואל הורוביץ, אתם קרבתם אותו] לא צריכים הסכמות, זה עד, עד לעצמו, כשרואים זה, רואים, רואים שזה, שזה למעלה מן הטבע [זה סגולה להרבה דברים להגיד "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן", זה סגולה להגיד "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן"] פלא כזה, רק הוא בעצמו גילה את עצמו, שזה "נַחַם נַחֲמָה נַחֲמָה מאומן", זהו, זהו ניגון של, של 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' [אה, אשרינו שבדור כזה נתגלה המכתב הקדוש הזה] אבל זה היה לפני שבעים שנה [בתרפ"ב כתוב] הפתק לפני שבעים שנה [מאה ועשר שנה אחרי הפטירה של הרבי] אוי [באיזה גיל הייתם כשהתגלה הפתק? בן כמה הייתם כשהתגלה הפתק?] לא, לא זוכר ולא יודע [השם יעזור] כן [רפואה שלימה, שהפתק יתגלה בכל העולם ויתקבל בכל העולם] כן [לא מבין כי מדברים באידיש] [רב אלעזר מרדכי, רב אלעזר מרדכי רוזנפלד, אתם זוכרים?] הוא, הוא תחתו לו יד [לא מבין] [כן, יש לו משפחה מאד יפה היום, ברוך השם] אה? [לא מבין כי מדברים באידיש] הוא הניח עשרה ילדים [עשרה ילדים, דיין] כן? [כן, הוא זכה] יש לו ילדים, ילדות? [כן, כן, חמש בנים, חמש בנות] חמש? [שש, שש כבר התחתנו] אה? [יש לו יותר מעשר נכדים, יש לו גם נכדים] נכדים [לרב אלעזר מרדכי, הם נכדים של, של רב שמעון התלמיד של הרבי, רוזנפלד] כן? [כן, הוא נין של רב שמואל הורוביץ, נין] רב שמואל אני קרבתי אותו [כן] הוא עשה בר מצוה, ואני באתי לצפת ואני דיברתי עימו מרבי ישראל (קרדונר), מרבינו, רבינו ורבי ישראל קרדונר, כן, והוא נתקרב תכף, כן, הוא, הוא השליך כל החכמות וכל הקושיות, וכל, הכל, האמא שלו...

(g 3).

...וכל, הכל, האמא שלו כמעט שנפטרה, האמא שלו, והאבא שלו כתב לו {בכור} שוטה [ככה הוא כתב לו?] כן [אבל בסף ימיו...] הוא החליף חב"ד על, על ברסלב [בסוף ימיו אז אבא שלו אמר עליו שממנו יש לו נחת, הוא אמר, בסוף ימיו הוא כן היה מרוצה, אבא של רב שמואל הורוביץ, אבא שלי, רב אלטר הביא, הביא לאבא של שמואל הורוביץ, לרב ישעיה הוא הביא לו ספרי רבינו, הוא למד בספרי רבינו] כן, כן [אגוטע נאכט] אגוטע נעכט [אגוטע נאכט, כל טוב, אריכות ימים ושנים] כן, תשים את לבך, תראה, תראה את המכתבים, הם מעוררים מאד, הם, נעשה על, על ידם הרבה בעלי תשובה [כן, כל טוב, אגוטע נאכט] כל טוב [כל טוב] אבא, אבא, רב אלטר יבוא, יבוא אלי, אני רוצה לראות אותו [בסדר, אני, אני אומר לו] יתחזק [אגוטע נאכט] אגוטע נאכט [אגוטע חנוכה, כל טוב] אה, גדעון, גדעון, גדעון [כן] תן להם איזה תפוח, איזה תפוח תן להם, לא, לא נתתי להם שום כיבוד...

...מטבריה לחיפה חצי לירה, נו, אז הוא הסתכל עלי כמו משוגע, "מה אתה מדבר? אני בנקאי? אני יש לי חצי לירות? אני יש גרוש, חצי גרוש, גרוש או שני גרוש, אבל לא חצי לירה, מה זה?" (סבא צוחק), נו, אני נתביישתי {לראות}, אמרתי לו: "אם אי אפשר לך, אל תיתן, עזוב אותי" (סבא צוחק), לא, הוא אמר לי: "איך יש לך עזות כזה, לבקש ממני חצי לירה הלוואה?", כן (סבא צוחק), בסוף לא היה לו, נתתי לו מנוחה, הוא, בכל פעם שהוא ראה אותי, "מה עשית? מה? מדוע עשית ככה? אני לא יכול לנח" (סבא צוחק), הוא נתן לי, עכשיו הוא נתן לי חצי לירה, אני שילמתי לו, ברוך השם [כן?], כן, מטבריה לחיפה חצי לירה, אבל מחיפה לירושלים [לא היה] עוד פעם, עוד פעם, אולי יותר מחצי לירה (סבא צוחק), קודם כל נסעתי מטבריה לחיפה, {יותר} מחצי לירה (לא מבין) (סבא צוחק), וברוך השם כשרציתי לחזור הביתה, לא היה לי כסף, בשביל מה נסעתי לירושלים? בשביל כסף? אז, אז אני נכנסתי לבית כנסת קרלין, היה שמה מרפסת, והיה יושב שמה נפטר אחד, נפטר, מת, כן, אבל אני רואה שהוא, הוא, הוא אפשר לדבר אותו, אמרתי לו: "מדוע אתה כל כך בעצבות? מה זה אתך? אסור", אז הוא אמר לי: "לך ממני, אני מחכה כל רגע להוציא הנשמה, מה אתה רוצה ממני?" (סבא צוחק), על-כל-פנים אני אמרתי לו: "תספר לי, מה יש לך?", אז הוא אמר: "מה, מה יהיה, מה יהיה אם אני מספר? אתה יכול לעשות {נס?} אני חסר לי {נס?}, אני, אני חרש, אני לא שומע ולא יודע ואין לי פרנסה ואין לי כלום, מה אפשר לעשות? אני אין לי שום עצה, רק לאבד עצמי", על-כל-פנים הוא היה ירא שמים ורצה לעשות ככה, כן, אני אמרתי לו: "אני יש לי צדיק כזה, שהוא יכול לעזור לך", אז הוא אמר: "לך מכאן, לך ממני, אני, אני רוצה למות, מה אתה רוצה?" (סבא צוחק), על-כל-פנים אני, אני לא, לא עזבתי אותו עד שהוא התחיל לחשוב, "אולי, אולי זה טוב" (סבא צוחק), כן, אני לקחתי אותו, הבאתי אותו להבית שלי, זה היה הכסף שלי שהבאתי מירושלים, הבאתי אורח, לא ליום אחד (סבא צוחק) [הוא ישב שמה] [שנתיים] והאיש הזה היה, הוא היה ליטאי, כן, והוא התחיל לרקד איתי, בכל טבריה שמעו הריקודים שלנו, של הנפטר ושלי (סבא צוחק), על-כל-פנים הוא היה לו רפואה, הוא, היה לו קרוב משפחה וריחם עליו, אמר לו: "שב בחנות, אחד ירצה קילו סוכר, תיתן לו קילו סוכר", טוב, נכנס אחד, הוא רוצה קילו סוכר, קילו סוכר, נו, הוא הלך להביא סוכר, הוא, הוא שכח כבר מה הוא, מה, מה, מה הוא רוצה? הוא לא זוכר, הוא, הוא לא, לא ידע, הוא שכח, הוא לא יודע אם, אם מלח, אם סוכר (סבא צוחק), הוא, הוא מתבייש לחזור לשאול מה, מה רוצים, על-כל-פנים אין לו ברירה, הלך, הלך ושאל: "מה אתם רוצים?", "אנחנו רוצים סוכר", כן, הוא הלך להבאת סוכר, עד שהלך, עד שלקח את הסוכר, שכח מה, מה, מה רוצים (סבא צוחק) [הוא היה חרש] הוא, הוא שואל אותי: "אדם כזה יש לו תקווה? יש לו? מה? אין, אני אין לי שום עצה, רק לאבד עצמי, אני יעשה מצוה, אני יעשה מצוה, אז, אז עזוב אותי, אל תדבר איתי, אני, אני מצפה, מחכה מתי שתצא הנשמה, ואתה רוצה שאני אלך לטבריה?" (סבא צוחק), הוא הלך לטבריה אני הבאתי במקום הכסף מירושלים, הבאתי אורח, הוא צריך לאכול, {הוא צריך לאכול תרופה}, נו, הוא היה בבית זמן רב, והוא היה לו רפואה שלימה, רפואה בשלמות, הוא נעשה בירושלים [מנהל] הסוחר, הסוחר הכי גדול בירושלים, שמו היה 'ברוך', שמו של הנפטר היה 'ברוך' (סבא צוחק), והוא היה לו רפואה ועשה שידוך והתחתן והיה לו ילדים (סבא צוחק), שמו היה 'ברוך', אינני יודע אם הוא נמצא בעולם הזה או הוא הלך, כן, עכשיו אני לא יודע איפה הוא נמצא (סבא צוחק) [ברסלב הוא היה, ברסלב הוא נהיה] כן, אבל זה היה נס, איך הא שמע אלי? הוא שאל אותי: "מה, מה, מה אתה רוצה ממני? אני רוצה למות, לא, עזוב אותי" (סבא צוחק), אז אני התגברתי עליו מאד ולא, הסתכלתי עליו ואמרתי לו: "אני יודע מצדיק, שאתה יכול להתרפא, ויהיה לך, ככה היה, הוא נעשה סוחר הראשי של 'עלית', 'עלית' [כן], הבית חרושת [הגדול] 'עלית' [כן], כן (סבא צוחק), הוא {תמך} בי, הוא נתן לי כסף (סבא צוחק), הנפטר הזה [נפטר-חי] זה אפשר לספר, הוא רקד, הוא היה ליטאי והוא רקד אתי "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה..", הוא רקד עד, עד הג (סבא צוחק), עד היום אני מכיר את הפנים שלו, כן, וכל, כל הענין שלו, היה לו אמא זקנה, זקנה גדולה, היה לו אמא, כן, ואני הלכתי אתו, והאמא היה צריך, צריכים לתת לה שמחה, נו, הוא היה לו הסוחר הכי הראשי בירושלים של, של 'עלית' (סבא צוחק), הוא, 'עלית', הסוחר אמר לו: "אני לא ראיית בכל ימי חיי נאמן כזה, איש, זה אני צריך", אז הוא נעשה, הוא נעשה, הוא נעשה [עשיר] כן, היה לו פרנסה גדולה (סבא צוחק), הוא לא נגע אפילו שווה פרוטה, כן, אז הוא, הוא 'עלית' ראה אמנות כזה, נאמנות כזה, אז הוא אמר: "זה טוב בשבילי", אז עשה לו הסוחר הכי הראשי של ירושלים (סבא צוחק), אני לא מספר גוזמאות, ככה היה, הוא היה לו גבורה, לא היה לו אשה, ילדים, כן [סבא] והוא היה השכן שלי במאה שערים, על יד 'תורה ויראה' (לא מבין) (סבא צוחק), והוא כשראה אותי, הוא שמח וצחק, מה שלא שמעתי מהנפטר הזה, {מה שלא...} [תחית המתים] (סבא צוחק) הוא לא רצה לשמוע, הוא היה לו חזק "לך ממני, מה, מה? אתה יכול, אתה רוצה לעזור לי, אבל אי אפשר, אתה יש לך ברגים?" (סבא צוחק), אמרתי לו: "אין לי ברגים, אבל יש לי צדיק כזה, שאתה יכול להיות לך רפואה", {כן, כן, והוא, אני, אני אמרתי את זה בכל, בכל לב, והוא שמע את זה, הוא היה, אני רוצה למות, למות, אז הוא קיבל, הוא התחיל לקבל את זה והתחיל לרקד, אז כבר, כבר ... כן (סבא צוחק), [נהיה חי] שמו 'ברוך', הוא סיפר לאהרון פץ ולכולם בראש השנה בירושלים, הוא, הוא בא גם כן והוא סיפר להם, מה עשיתי, מה שעשיתי, כן (סבא צוחק), היה נסים איך, איך הוא בא איתי לטבריה (סבא צוחק), ואישתי אמרה לי: "מה, מה נעשה? אין לי לחם בשביל הילדים, ואיך ניתן לו אוכל?" (סבא צוחק), הוא היה אצלי זמן רב ואכל ושתה והיה לו רפואה, רפואה כזה כאילו הוא יחיד בדורו, כן, שמו 'ברוך', והוא היה מספר להם כל הענין של הנפטר (סבא צוחק), אני חשבת, אין מה לדבר, הוא אמר לי: "לך מעצמי, לך ממני" (סבא צוחק), הוא רוצה לשמוע, מה זה? הוא היה ליטאי, כן (סבא צוחק), אבל אני לא עזבתי אותו ודברתי אתו, והוא התחיל להבין, להבין, להבין את זה שאין לו רפואה, אז הבאתי אותו לטבריה, ובטבריה קיבל רפואה (סבא צוחק), הוא מפורסם בטבריה, ברוך, ברוך כזה (סבא צוחק), הוא היה שכן שלי על יד "תורה ויראה", [כן, כן] מול "תורה ויראה", כן (סבא צוחק), הוא היה ליטאי, כשראה אותי הוא צחק, הוא, הוא ראה שהוא צחק מזה, איך, איך נעשה דבר, דבר כזה? אני לא מספר גוזמאות, ככה היה, אני יצאתי על המרפסת, ראיתי נפטר, נבהלתי מאד, התחלתי לדבר עם הנפטר: "מה, מה זה אתך? מה?", הוא אמר לי: "אל תדבר איתי, אתה לא יכול לעזור, לך מכאן, לך ממני, אני מחכה בכל רגע להוציא הנשמה, מה, מה, מה אתה רוצה ממני? לך, לך" (סבא צוחק), אני לא עזבתי אותו ולקחתי אותו עמי לטבריה, ונכנס לטבריה ושמו היה ברוך, כל טבריה כבר ידעה שאני הבאתי אורח, ברוך (סבא צוחק) [הוא ראה את רבי ישראל (קרדונר)? הוא הכיר את רבי ישראל?] עכשיו אינני יודע אם הוא חי [לא...], אינני יודע איפה הוא גר ... [אבל זה היה אחרי שרבי ישראל...] אבל הוא היה לו רפואה, כן, הוא לא נגע אף פחות מפרוטה, כלום, כלום, כלום, הוא היה נאמן כזה, אז 'עלית' אמר: "אני צריך איש, איש כזה", הוא נעשה, הוא עשה אותו הסוחר הראשי בירושלים (סבא צוחק) [אז ברוך הכיר את רבי ישראל קרדונר?] ברוך? [הוא הכיר את רבי ישראל קרדונר?] אה? [הוא ראה את רבי ישראל?] לא, לא, אני סיפרתי לו, אני סיפרתי

לו [הוא לא הכיר אותו] שיאמין שיש, שיאמין, כי אפשר יהיה לו רפואה, אני לא הבטחתי לו, אמרתי לו אולי, והוא קיבל את הדיבורים שלי והוא השתעשע בהם, והוא נעשה (לא מבין) (סבא צוחק), הוא ראה כל הכבוד שיש לי בטבריה, אבל הוא היה כל ימיו היה בכל... הוא, הוא, הוא אמר "ליקוטי תפילות" הרבה, ליטאי, כן (סבא צוחק), והוא האמין ברבנים הליטאים, כן (סבא צוחק), אוי, אוי, כבר טוב שאני מספר את זה, על-כל-פנים שישאר פה בעולם, אינני יודע אם הוא חי, אם הוא, אם הנפטר הוא חי, הוא התחתן, עשה שידוך טוב והיה לו בנים והיה לו פרנסה טובה, הסוחר הראשי של 'עלית' (סבא צוחק), כשרא... כשהוא, אני באתי לירושלים, והוא ראה אותי, אז הוא היה משחק גדול בינינו, אני הבאתי לטבריה נפטר, {מי יחיה בזה} טבריה [תחתית המתים] הוא, הוא היה ליטאי, ואני, אני רקדתי אתו בבית שלי (סבא צוחק), זה היה מעשה נורא, שאני לא, לא האמנתי שהוא יתרצה לשמוע, "לך, לך, לך, אני רוצה למות, מה אתה רוצה ממני?", אני כבר, אני מסתכל בכל רגע להוציא הנשמה, לך ממני", מעשה כזה (סבא צוחק), אז הסוחר של 'עלית' אמר, אמר לו 'לעלית', הבעל הבית: "איש נאמן כזה לא ראיתי בחיי", אז הוא אמר לו: "אל תדאג, אני צריך איש כזה", והוא לקח אותו (סבא צוחק), אני הבאתי, כל טבריה פחדו מהנפטר שהבאתי לטבריה (סבא צוחק), הנפטר הזה היה לו רפואה שלימה, איך נעשה דבר כזה? הוא שאל אותי: "יש לך ברגים?", "הצדיק יש לו הכל", כן, אז, אז הוא שמע והוא הלך, והוא הלך, הוא בא איתי לטבריה ורקדנו שנינו בשבת קודש, כל הלילה רקדנו, שמחנו, והיה בטבריה שבת שמח (סבא צוחק), והוא היה כל כך מסור לי, השיבושים שדיברתי עימו נכנסו בליבו ועשו, עשו פעולות, כן, רק אני זוכר ששמו היה 'ברוך' (סבא צוחק) [משפחה?] בא אחד ואמר לו: "תן לי לחם, אני צריך לחם", אז הוא הלך והביא דג מלוח, "מה זה? אני רוצה לחם ולא דג מלוח", "כן? לחם?" טוב, הוא הלך והביא, הביא סוכר, הוא שכת ולא ידע מה, מה רוצה, מה לתת (סבא צוחק), אני הכרתי אותו ואת אישתו ואת בניו [מה היה המשפחה שלו?] אה? [מה היה המשפחה שלו?] אני לא זוכר, אני יודע רק 'ברוך', גם ברוך יהיה, שם הנפטר היה 'ברוך', אני אמרתי לו: "מדוע אתה כל כך בעצבות?", "מה, לך ממני, אני מחכה בכל רגע למות, מה אתה רוצה ממני? לך" (סבא צוחק), עד, עד שפעלתי אצלו שילך איתי לטבריה, לטבריה, כל טבריה יראו את הנפטר שהבאתי (סבא צוחק), הוא היה ממש כמו נפטר, בלי שום הבדל, והוא היה גיבור חזק מאד ברבינו, והוא לא שמע לכל המתנגדים, לכל טבריה, כן, אז כל טבריה ידעו, שאני הבאתי עוד חסיד ברסלב, {עוד אחד}, היה אני ורבי ישראל (קרדונר), הבאתי עוד אחד (סבא צוחק), הוא היה אצלי זמן רב, כן, בכל יום מחכה ומצפה מתי יבוא מלאך המוות, אינו רוצה לבוא (סבא צוחק), ואני אמרתי לו: "אני יודע מצדיק, שיהיה לך רפואה", כן, הוא קיבל את זה ונעשה, {את זה} (סבא צוחק), היה הנפטר הזה עד, עד, עד שהבאתי אותו לטבריה, אל תשאל (סבא צוחק) [התנגדות] הוא רצה למות, ואני לא מכיר אותו, הוא נעשה כמו התם, נעשה שולט, הוא שאל: "בלי ליצנות?" [בלי ליצנות] ככה הוא קיבל את זה ונעשה הסוחר הכי גדול בירושלים של 'עלית' [מיניסטר] [מיניסטר] (שר), 'עלית' אמר: "אני צריך איש כזה, נאמן כזה?" (סבא צוחק), הוא היה ליטאי, אני נתתי לו בכל פעם ספר אחר, הוא היה יודע ללמוד, כן, נתתי לו הספר "ליקוטי תפילות", אמרתי לו שישב וילמד זה בכל לב, אז הוא עשה ככה, כן, הוא נעשה צדיק על ידי ה"ליקוטי תפילות", הוא אמר הרבה "ליקוטי תפילות" (סבא צוחק), ה"ליקוטי תפילות" הוא עושה צדיקים (סבא צוחק), העולם לא, לא, לא, לא יודעים ולא רוצים לדעת, "מה, מה? ה"ליקוטי תפילות"? מה יהיה אם הגמרא?" (סבא צוחק), אז הוא {נפטר} עם מעשה כזה, מעשה "מהנפטר ברוך" (סבא צוחק), היה לו אמא, אמא זקנה גדולה, והוא [תמיד בא], אמא, מה, הוא נתן לה כמה, כמה, כמה שהיא רוצה, כן, הוא ביקש אותי בתחנונים: "עזוב אותי, מה אתה רוצה ממני? אני לא, אני מסתכל בכל רגע להוציא הנשמה, ואתה לא, לא, לא, לא נותן לי את זה" (סבא צוחק), אמרתי לו: "אני יודע מצדיק קדוש כזה, שיהיה לך רפואה", אני אמרתי בכל לב, נכנס ללבו, כן (סבא צוחק)... {הרוסים} והקומוניסטים הלכו כולם לקבר, לא נותר אחד מהם, איפה הם? ואומן, רבינו הקדוש הוא, ואומן לכל, כל העולם יכולים לבוא, יבואו, יבואו (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] (סוף צד א 4 g).

צד ב 14 G

...[סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] (סבא צוחק) [הניגון הזה הרגיל ששרים "נ נח"] אה? [מאיפה הניגון הזה? הניגון הזה?] הניגון הזה? זה של ראש השנה, כן, כן, זה מראש השנה [סבא שר את הניגון של ראש השנה "ה' מלך ה' מלך ה' ימלוך לעולם ועד..."] "נ נח נחמ נחמן מאומן..." אתם יודעים איפה זה? [מראש השנה] (סבא צוחק)...
...רבי ישראל (קרדונר) היה מתפלל התפילה של ליל ראש השנה, והדיבורים של התפילה "וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלוך ישראל מלך וממשלתו בכל משה..." (סבא צוחק), אני שמעתי כמה שעות הוא בכה לפני השם יתברך "וידע כל פעול כי אתה פעלתו...", זה הראש השנה של רבינו שהוא מתקן אותנו, אנחנו לא מייאשים עצמנו, הוא, הוא, הוא מחדש אותנו, הוא מחיה אותנו, הוא מחזק אותנו (סבא צוחק), (לא מבין) אני לקחתי את הניגון של {אדירי אמו} על מה? על "נ נח" (סבא צוחק) [סבא שר את הניגון של {אדירי אמו...}] {לא מבין} אז, אז לקחתי את זה הניגון על "נ נח" (סבא צוחק) [אבל יש שינוי בסוף] היה לי, כשהחזן עמד לפני העמוד, וטען עם השם יתברך ככה בשתי ידיים (סבא צוחק), כן, והוא מדבר עם השם יתברך ככה, מי ראה כזה? היה כולו התבודדות, כולו אמונה ואמת ועונה ו... איך, לא מספיק, כל מה שאני אומר לא מספיק, והשם יתברך ריחם עלינו ונתן לנו את הצדיק האמת, את רבינו הקדוש, והוא עושה מאתנו, רק בראש השנה מה שהוא עושה מאתנו, כל השנה עושים עבירות ותאוות, והוא הכל מנסה ומטהר!, "אני נהר המטהר מכל הכתמים" (סבא צוחק), אוי, כל העולם, כל אחד מלא כתמים, אז הוא, הוא בא לרבינו לפני ראש השנה הוא מספר לפניו כל הצרות, כן, אז הוא, הוא עושה כבר, בראש השנה הוא עושה כבר, הוא אומר, הוא עובר בליל ראש השנה עם כל האנשים שלו, הראשון (לא מבין) (סבא צוחק), הוא עורר בי טוב כל כך, והוא רוצב שיתקרבו חדשים, בני אדם חדשים, עולם חדש (סבא צוחק), אני כל ימי חיי, אז כולם, כל מי שראה אותי בשוק, "הו, הוא ברסלב, ברסלב, ברסלב" (סבא צוחק), החותני היכה הוא ואישתו, את האשה שלי, שהיא תיקח גט (סבא צוחק), היא, והיא אמרה: "לא, גט לא..."
...אמר להם: "אני הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל, מה המתנה? מחלוקת! אתם לא נחשבים מאנשי, יהיה זמן שכל העולם יחלקו עלי, ואז מי שיחזיק עצמו אצלי, הוא יהיה מהאנשים שלי, אבל אתם לא" (סבא צוחק)...
...הם, הם, הם (לא מבין) והם לא, לא, לא, לא אומרים, כן, זה, זה ראשי תיבות, כל ספר ביאת הגואל, כן, וגם ב"ספר המידות" כתוב: "משיח יבוא בשנת ברכה", כן, אז השנה אולי שנת ברכה, יש, יש כל כך קרח, כן, כן (סבא צוחק)...
...הם מסוגלים, הם מביאים על האדם ישועות כאלה, חכמה ודעת כזה, כן, שעוד לא היה בעולם דבר כזה (סבא צוחק)...
...רבינו הקדוש בא אליו ככה {המשיכה}, הבעל שם הקדוש בא אליו ואמר לו: "מה הוא? מדוע הוא מצער אותנו? כשעולה עבודה שלו, אז עבוד... אז הוא מתבייש שלא, לא, שהוא חי, הוא מתבייש", הבעל שם הקדוש בא לרבינו, להנכד, לבן שלו: "מה אתה, מדוע אתה מצער אותנו? כשעולה לשמים העבודה שלך, אז אנחנו מתביישים ואין לנו שום פנים" (סבא צוחק), וגם רואים על התורות שלו, ה"ליקוטי מוהר"ן" וה"סיפורי מעשיות", אם יש עוד בעולם דבר כזה? (סבא צוחק) איפה יש? יש תורות כאלו? אני שמעתי מגאונים, מגדולים, כן, שומעתי שאמרו, בישיבה אמרו: "תורות כאלו של רבינו? אין!, מעשיות כרבינו? אין!, שיחות כרבינו? אין!, תורה..." (סבא צוחק), נו, ורבינו הקדוש אמר: "משיח יגיד פירוש על, על ה"ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), שום צדיק לא אמר ככה, היה הרב מברדיטשוב גאון קדוש, לא אמר שמשיח יבוא, יגיד פירוש על, על הספר שלו, רק רבינו הקדוש, כן, אין מי שיגיד פירוש, רק משיח (סבא צוחק), היה, אינני יודע מדוע רק הצרפתים, הצרפתים הם היו הראשונים, החיילים

הראשונים שהם באו לאומן (סבא צוחק), ובאים מכל העולם, באים מן אמריקה, מן אנגליה ואטליה, מכל המדינות באים לארץ ישראל, כן (סבא צוחק), ורבינו הקדוש כשהיה בארץ ישראל ... כן, הוא ירד לחיפה הראשון, אז אמר: "ארץ ישראל, צריכים כל ישראל לבוא לגור בארץ ישראל!", אבל לא היה, לא היה פה מה לאכול שום {מעלה}, שום... לא בתים, לא, אז, אז נתקיים עכשיו, כל ישראל באים, באים לארץ ישראל (סבא צוחק) (לא מבין כי החבר מדבר אם סבא ביידיש] טוב, טוב, לך [התפללת מנחה?] ותשירו 'נ' נח" לפני מנחה (סבא צוחק) [סבא שר "להודיע, להודיע שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] (סבא צוחק) ["לא יכלמו לנצח", 'נצח' זה הרבי, 'נצח'] יוא, יוא, אוודאי (סבא צוחק)...

יותר ייותר, יותר בכל העולם יבואו {לאומן} ככה הוא אמר הוא, הוא אמר שכולכם יזהרו מאד לבוא בראש השנה אלי לאומן כן אפילו אם יהיה {גט} כולם יבואו על ראש השנה לאומן {סבא (לא מבין) מכות כאלה הם מקבלים} [מה קרה נהרסו בתים?] [נהרסו בתים, מה זה בתים, בתים של עשירים] [בסוריה בירדן במצרים] נו {כולם מקבלים מכות מהגשם} כן? מהגשם? [מהברקים והרעמים] אה [הם מקבלים פחד כזה ורוחות סערה כאלה בורחים להם הכל מהרוחות סערה] אלכסנדריה, אלכסנדריה [אלכסנדריה כן] (לא מבין) היום זה אלכסנדריה [אפילו בעיראק מקבלים מכות] אה? [אפילו בעיראק] בעיראק [האמריקאים רוצים להרביץ עוד פעם ל...] אה? [האמריקאים רוצים להרביץ עוד פעם לעיראק] לעיראק [כן הם רוצים לתת להם מכות, הם רוצים] ואילו יהודיים, לא מדברים על יהודים [שמיר, שמיר הוא נוהג בחכמה] כן [כל המדינה מרגישה שהוא עובד בחכמה] כן? [כן הוא משהו מיוחד הוא לא מדבר הרבה, הוא לא מדבר הרבה הם חושבים שהוא לא מבין והוא מתחיל לדבר רואים שיש לו שכל] כן [רואים, מרגישים שיש לו שכל, הוא השתנה לגמרי, סבא] [שמיר, כתבו עליו בעיתונות שהוא רוצה לחזור בתשובה] אה? [כותבים שהוא רוצה לחזור בתשובה] [מביאים חמש מאות תימנים מתימן יהודיים לטיסה] [הם רוצים לחטוף אותם גם כן הם לא רוצים לעלות] (לא מבין) יסעו כל ישראל והם גם [כן הם גם] [סבא אומן זה מקום כזה שעדיין לא היה בעולם, מקום מתוק כזה כל מטומטם מרגיש שזה מקום טוב] כן [כל, כל מטומטם, כל אדם אפילו בלי זה מקבל שכל שמה] אומן, אומן, אומן [מקום כזה יפה ומקום כזה מתוק, מיוחד כזה לא רואים בשום מקום בעולם רק רוצים לבנות עכשיו האמריקאים רוצים לבנות שמה, כל העולם רוצים לבנות שם כולם אפילו הגויים זה יהיה מום כזה שכל העולם יבואו] אומן? [אומן] [יש מספיק מקום לכולם] איפה? איפה כל הקומוניסטים? [נפלו, הם ברחו, ברחו] [סיפרו שהיו קומוניסטים שגנבו הרבה טיט] גנבו? [כן אז שיתפסו אותם וזה יבוא אלינו] שיחררו אותם? [לא, לא שיחררו אותם תפסו אותם] תפסו אותם? [כן, ידעו שהם גנבו עכשיו מחפשים אותם לתפוס אותם ולקחת להם את זה] [הם יקחו להם כל לא ישאר להם כלום] (לא מבין) הם יקבלו [כבר לא נשאר מהם כלום] תפאום [תפאום כל הקומוניסטים נפלו] רוח חזק [כן] [כל העולם שואל איפה הקומוניסטים?] איפה הקומוניסטים? [לא נשאר כלום] (לא נשאר מהם אחד) [איפה כולם?] איפה? בבר [כל מי שמנסה, כל קומוניסט שמנסה להתרומם ולדבר לתעות הוא מקבל התקפת לב ומת] אה? [הוא מקבל התקפת לב והוא מת] כן? [כן זה בדוק, זה בדוק] (לא מבין) [סבא הפתקה מיום ליום, הפתקה מיום ליום] הפתקה [היא עולה ועולה, ועולה לא מפסיקה היא הולכת בכל מקום לבד] "עליך אמרתי" [נכון] [מתייחסים לזה באהבה גדולה בכל בית, בכל בית] כן [בכל בית באהבה גדולה] כן [הם אומרים שה "נח" הוא מגלה כל השקרנים, וכל הגנבים, הוא מגלה לבד הכל, הכל לבד] [הילדים, הילדים מרגישים] כן? [מרגישים בזה חזק מאד הילדים ב"נ נח"] [הילדים?] [כן] [אני הולך ברחוב הם אומרים לי "נ נח נחמן נחמן מאומן" גענון, גענון] [אני לא חשבתי, הם היו צוחקים עלי, הם היו צוחקים עלי כל כך פתאום שלושה ביחד, שלושה איש הם היו מתלוצצים מזה ופתאום "נ נח נחמן נחמן מאומן" שלושה ביחד מקהילה כזו אני נבהלתי] [בעיה בקסטה] [כל המדינה יודעת מזה אני חושב אפילו שואל אמר לרבין שיגיד לחיילים] מי? [שואל, שואל] שואל? [האמריקאי, הוא אמר לרבין שיגיד לחיילים להגיד "נח" אתה זוכר?] כן? [כן] יהודים? [כל הרוסים גם כן הם אומרים ליולדות להגיד "נח" זה כבר, זה כבר בדוק ומנוסה היולדות אומרים "נח" הן יולדות בקלות] דניאל, דניאל. זו היה לו ילדה, ילדה והייתה חולה היא קיבלה פה [נפחיות] [נפחיות] [הרופאים התייאשו?] כן אז ראה האבא והאמא והרופאים מה אומרים? אומרים שזה מתגדל, ומתגדל, ומתגדל ואי אפשר לעשות ניתוח ואינם יודעים מה לעשות אמרתי להם שיאמרו הוא ואישתו "בראשי חדשיכם" יהיה לה רפואה וככה היה הוא התחיל לאמר "בראשי חדשיכם" הוא ואישתו והילדה אוכלת ויושנת [הכל בסדר] כן [זה רבינו, זה ה"ליקוטי מוהר"י" מרבינונחמן] כן וודאי [זה רפואה לילדים קטנים] טוב לילדים [כן] האבא והאמא יגידו "בראשי חדשיכם" [סבא מה שרבינואומר בספר המידות דיבורים כאלה שרואים אותם עין בעין חי וקיים, אמת כזה, הוא חי וקיים בכל רגע, בכל שניה, בכל מצב, בכל מקום לא רואים דבר כזה אצל שום צדיק] לא [בדור הזה שום צדיק לא יכול לעזור, בדור הזה בחושך הזה שום צדיק לא יכול לעזור] רק רבינו[רק רבינוספרי רבינו, בדור הזה רק, רק ספרי רבינו] [וכתבתי] [ממש מרגישים את זה בדוק] אז אצל העניים הליטאים [כן] מה יהיה אם הגמרא [ה"ליקוטי הלכות" זה הכל גמרא לא?] כן [אם אומרים ליקוטי הלכות...] זה מאיר לנו הגמרא וכל... [הכל, הכל] וכל התורה [וודאי] [הם מפחדים שה"ליקוטי הלכות" ישגע את כל הליטאים] אני יודע פה שבת שעבר (לא מבין) אם הניגון "נח" [נח] כן כולם הלכו מן התפילה, קידוש ועמדו, מה זה? [ושמרו מה זה "נח"] [ניגון כזה סבא על "נח" לא היה כל רגע הוא חדש, הוא מחדש, "נח" הוא מחדש, מחדש את האדם. מחדש את האדם...] [בעיה בקסטה].

שלושה קצוות, הוא לקח את הנעל ואמר כמה מתוק זה, כמה יפה זה הנעל [איך זה נראה נעל של שלושה קצוות?] אבל לא שמעתי, לא שמעתי דבר כזה שיש נעל עם שלושה קצוות (לא מבין והחלפת קסטה).

(סוף צד ב G = 12 a, 12 b 4)

קסטה מס' G 5

צד א G 15 5

אז אמר לו תלך לחפש דירה ותגיד לי כמה שזה עולה בעל הדירה שמח מאוד ואמר לו הדירה אני רוצה בטבריה שני חודשים {מומחה} הוא הלך ו... טוב (לא מבין) אז הוא נתן לו כל הכסף כן והיה לאכול לחמורים אחר כך בא המצות, המצות כבר סיפרתי לך שזה שעושה קמח היה לו, היה לו קמח למכירה ורבי ישראל בא אמר לו שהוא, אני נותן לך יש לי קמח ואני נותן לך הוא מאמר תן לי כסף אחר, אחרי פסח אני מפחד מכם כן היה פסח בטבריה, יין? יין אני לא זוכר כבר אבל השם יתברך הזמין לו הכל היה לו ברחבה גדולה כן ואבא שלי הוא (לא מבין) אותי אין לי זמן, אין לי זמן לא הולכים לשיבה ו... כן היה צריך לקנות תפוחי אדמה, תפוחי אדמה והיה צריך ללכת, הוא רצה ללכת למקום שמקבלים את התפוחי אדמה (לא מבין) לכבוד פסח שירה כל מה שרצה היה לו הכל בשביל ישראל בער [מסירות נפש אה] אולי אצליח להתקרב לרבינוהקדוש ואני לא נתתי לך הכל אין לי כובע (לא מבין) היה כל העיר סובב בכל העיר [כמעט חמור] מה זה אני לא (לא מבין) הכל הוא לקח בלי כסף קמח ומצות לאפות הוא שילם הכל אחרי פסח ואני ראיתי נפלאות הוא לקח כמה, כמה כדים של פסח ושילם הרבה כסף בשביל המים יהיה, יהיה מלפני פסח עד אחרי פסח כל השבוע [איך היה פסח אתו?] היה לי שמחה גדולה שזכיתי, שזכיתי לראות דברים כאלה פלאות כאלה ראיתי התפילה שלו וההתבודדות שלו וראיתי שכולו אמת ואמונה ואין, אין כזה בעולם כן ראיתי שזה (לא מבין) השם יתברך ריחם עלי ונתן לי דבר כזה רבי ישראל וראיתי שהוא מרקד אני לא ידעתי באתי וכמו עשה באתי אליו הביתה וראיתי שהוא מרקד אוי רבינו של עולם אתה נתת לי (לא מבין) היה שמח האבא שלי באו אליו ואמרו לו הוא נעשה ברסלב אז אמר מה הוא נעשה ברסלב? אם אני אגיד לו שלא יהיה ברסלב אז הוא לא יהיה אני באתי ואמר לי זה זה באו ואמרו לי שנעשית חסיד ברסלב אני לא רוצה בשום אופן והוא היה עיור ועני, עני גדול וגם עיור האבא שלי ואמרתי לו אבא אני רוצה רק ברסלב פה זה {נהיה} האמא, האמא שמעה דיבורים כאלה אצלן כזה שהוא רק ברסלב התחיל לבכות, האבא התחיל לבכות מאד מגודל הצער שהוא נעשה חסיד ברסלב פתאום מה זה? נו יהיה, היה שמח אני לא יכול לספר הכל אבל הוא בכה [טוב ברוך השם, השם יעזור שנזכה ללכת בדרכים] הוא בא ואמר לו הוא כבר משכיר אצלו שני, שני חודשים בטבריה הוא פתח את הקופה ונתן לו (לא מבין) הוא נתן לו כסף וכסף ו... כן ושישלם את הדירה וישלם על החמור בשביל החמור וברוך השם הוא לקח כל הכלים להדירה, לדירה נו ברוך השם אבל, אבל לא היה... כן הם ישלחו {הסלונים} החסידי סלונים הוא נעשה ברסלב הלכו עוד לאבא שלי הבן שלך נעשה ברסלב ואני באתי אמר לי אבא זה רב מוטל אמר לי וזה אמר לי שנעשית חסיד ברסלב אני לא רוצה בשום אופן אני רוצה שתיהיה כמו, כמו כל העולם אמרתי לו שזה לא, לא נראה אני רוצה רק ברסלב (לא מבין) והאמא שמעה איך הוא בוכה והוא מבקש אותי רחם עלי ועליך אל, אל תהיה ברסלב אתה צריך לעשות שידוך מי יקח אותך? מי יקח אותך? אני לא יודע מה שאני מדבר אני הייתי חתן בצפת אז הוא אמר לי המחזות ישמע שאתה נעשית ברסלב אז הוא יקח את האשה ומה יהיה אם הוא לא יתן לי את האשה לא יתן לי את הבת שלו וכך היה החותן שלי היה מתנגד גדול על ברסלב ואמר לי אני לא רוצה ברסלב בשום אופן אני היה לי תקיעת כף אם רבי ישראל שצריכים להתראות רק פעם ביום ופעם בלילה אם ללמוד אם לא אבל להתראות, צריכים להתראות נו, נו הוא סגר את הדלת ולא נתן לי לצאת הוא לא ידע מזה אבל הוא רצה שלא אלך לרבי ישראל ואמרתי לאישי מה זה? הוא לקח אותי לחתן לא, לא בשביל חסידות מה זה? אני רוצה ברסלב אז היא אמרה לאבא שלה הוא רוצה רק ברסלב אני לא רוצה גט הוא היכה אותה מכות רצח תכתבי גט מה ברסלב? (לא מבין) ואני הייתי עקשן גדול ולא, ורציתי רק ברסלב לא {שמתי לב לכסף} ולא יכולתי להביא כסף והאבא הוא עיור ועני ואני (לא מבין) האבא והאמא שמעו שאני רוצה רק ברסלב נו, נו היה להם, היה להם, היה להם צער גדול כמו שהייתי אני שוכב ומת נו יש עוד, ועוד, ועוד עד היום יש, יש ויש. הייתי צריך סידור להתפלל אני רציתי סידור יופי, סידור שיהיה בו כל התפילות וכל... ותהלים, וברכת המזון אבל סידור כזה בטבריה אין רק בירושלים ואימי הייתה צריכה ללכת לירושלים לקחתי כסף, כסף שלי היה אחד בטבריה יעקב קסיר איש זקן כן היה לו כסף והוא היה קמצן גדול ולא נתן נדבה, לא נתן צדקה ואני התפללתי תפילות כאלו הוא אמר לי, הוא נתן לי בכל יום מטבע גדולה, אני לקחתי את המטבעות ונתתי לאמא, היה לי כמה מטבעות נתתי לאמא שתקנה, שתביא לי מירושלים סידור "כל-בו" סידור כזה שיש...

(לא מבין) מסידור הזה אולי יש בו תפילות מברסלב? נו, נו מי יכול לספר מה שהיה לי? עכשיו אני צוחק ואתם צוחקים אם הייתם שמה? נו, נו הייתם בוכים איתי ביחד מה זה? הוא, הוא... לא היה בצפת חסיד ברסלב נו ואני פתאום נעשיתי חסיד ברסלב ורבי ישראל כולם ידעו שהוא חסיד ברסלב ואני למדתי אם רבי ישראל ואני התפללתי אם רבי ישראל ואני זוכר היה אור שמח מאד (לא מבין).

אני זוכר עד עכשיו, כמו עכשיו, כמו עכשיו {שיאכלו} וצריכים לעבוד היום גם כן הוא טען אם אין לך כסף מדוע נסעת? הוא היה כמה שנים בטבריה וכולם היו מתנגדים, כולם היו חסידי סלונים, קרלין וסלונים וכולם היו מתנגדים ואני הייתי יחיד כן ואני הלכתי אם רבי ישראל תמיד ביחד לשמוע ממנו איזה (לא מבין) איזה דיבור כן והם ראו ואמרו ישראל בער הולך אם רבי ישראל והוא לומד ספרי ברסלב מה לא שמעת (לא מבין) הוא לא שומע לאבא ולנו והוא עכשיו (לא מבין) הוא לא, הוא רוצה רק ברסלב ואבא שלי אני צערתו אותו כל כך כן היה צער כל כך אני אמרתי אני רוצה רק ברסלב ישראל מאיר, ישראל מאיר הוא יודע, הוא יודע הרבה סיפורי לו קצת ישראל מאיר [גבאי] גבאי (לא מבין) כזה עוד לא ראיתי צעקות גדולות כאלה של בעל החמור, החמור הוא צריך לאכול ואני צריך לאכול מה זה? אין לך כסף? אז לא נוסעים [סבא אנהנו מתפללים מנחה].

...צדיקים קדושים אמת, ואמונה, ו... אוי כמה טוב, כמה נעים, כמה טוב אם יש {עליו} ביזיונות ושפיכות דמים בשביל האמת, בשביל הקדוש ברוך הוא, בשביל התורה כמה זה טוב {לאדם} רבינוהקדוש מדבר על זה בליקוטי מוה"ר" בהתורה "קרא את יהושע" אומר רבינו: "עיקר התשובה הוא ביזיונות ושפיכות דמים". "יש להפוך דם לדום" (לא מבין) למתנגדים רק דום, דום, דום, דום, דום, דום ושפיכות דמים? דום אוי טוב, טוב הלוואי אם הייתי יודע מה זה איך יקר מאד ביזיונות ושפיכות דמים הייתי מתפלל להשם יתברך שיתן לי עוד, עוד, ועוד והם ראיתי איך השם יתברך משלם הוא... היה מלך וגאווה כן והוא היה לו, הוא עשה בנק הבן שלו אלעזר קלירס הוא עשה בנק קלירס, בנק כן זה היה הבנק הכי גדול בטבריה, בנק ואני לא היה לי לחם לתת לילדים קטנים לילדים לא לחם, ולא נעליים, ולא לחם, ולא בגד, כלום אינני יודע איך אני חי, ואיך הילדים שלי חיים. [סבא שר "נַח נַחְמָן נַחְמָן מאומן" ואחר כך החברים שרים אם סבא "נַח נַחְמָן נַחְמָן מאומן"] היה...

...להגיע לאומן כל העולם אנגליה, אמריקה לאומן לא! האנשים מבקשים ויזה, לאיפה? לאומן? לא! עכשיו רבינוהקדוש הוא, הוא אמר להם שיכנסו לקבר, לקבר כן והוא כבש כל העולם הוא אומן, הוא, הוא נמצא באומן וכל מי שרוצה יכול לבוא, יכול לבוא לרבינו. פלא כזה שכל אחד

יכול לבוא לרבינוהוא מתקן אותנו, הוא עוזר לנו, הוא מחיה אותנו, הוא, הוא נותן לנו חכמה, ושכל, ודעת, ואור כזה שלא היה מעולם ועכשיו הזמן שקרוב לביאת המשיח כן רבינוהקדוש כותב לי וזה, בהמכתב שלו "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" "תלמידי היקר" (לא מבין) "תלמידי היקר" "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" ואני הייתי שבור מאד אז הוא רצה, הוא... להחיות אותי אז הוא, הוא, אז הוא בא מתחיל "מאד היה קשה לי לרדת להגיד לך כי נהנתי מאד (סבא מושך בתיבת "מאד") מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" (לא מבין) "ועליך אמרתי" נו אז יכול להעיד דברי רבינוהיא כלליות כל התורה, כלליות כל נפשות ישראל, כל {העיר} כן הוא כותב לך, לו, ולי נהנה מאד, הוא כותב "מאד היה קשה לי לרדת אליך" ועליך לא, לא רק אליך, אליך, ואליך, ולכל ישראל הוא כבר כבש, הוא כבר יודע איך לעזור לנו, ואיך להוציא אותנו מהחושך, ואיך מאיר בנו אור השם, והתורה, והאמונה מה? עוד לא היה דבר כזה בעולם עכשיו אפשר ברוך השם להתקרב העולם, שרבינוהקדוש יכול כל העלם לבוא אליו לאומן בשתי שעות ומחצה להיות מלוד לאומן שני שעות וחצי נו כל העולם יודעים, כל העולם יודעים שהיה סגור ולא היה יכול לבוא לאומן שום בן אדם כן כי הם היו שונאים אדם, השונאים לא, לא, לא נתנו להגיע לאומן והגענו, באנו לאומן כן בגניבה ובצער גדול סבלנו הרבה מאד אבל עכשיו? אמר להם רבינושילכו, שילכו לרוסיה, אינני יודע, לא יודעים איפה הם לא נשאר אף אחד מכל הקומוניסטים בלי, בלי כדור, בלי מלחמה כן, ורבינוהקדוש נתפרסם ונתגדל בכל העולם ויכול כל אחד לבוא אפילו בלי ויזה אני הייתי אצל, אצל הנשיא ואצל {שמיר} כן. (לא מבין) אז לקחו אותו לעיר ויתודע שהוא {הילד} של (לא מבין) הוא, האמא שלו לקחה אותו (לא מבין) אז {רבי ישראל} אמר לי שהוא היה השם שלו של הילד הוא ראה כתוב על, על המצבה. (לא מבין) {היה ילד ישראל מת} הוא כבר הוא חי הוא חי (לא מבין) כן. אבל על המצבה כתוב {ישראל} מת. {אוי רבינו, רבינו, רבינו} (לא מבין) {ענין כזה הפלאות כזה, כזה שאין בעולם. שאם (לא מבין) כל אחד {אז} כל הדיבורים שלו הוא, הוא סיפר המעשיות (לא מבין) {מה שיש} בעולם פלא כזה שהוא יכול לספר מעשיות כאלו (לא מבין) שזה הוא ענין פלא כזה. אוי, יהיה עוד, יהיה עוד. כל העולם יכירו וידעו מה זה רבי נחמן (לא מבין)

[סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן"] (סוף צד א $G = 13a, 12 b \leq$)

צד ב $G 15 \leq$

[סבא והחברים ממשיכים לשיר נ נח נחמן נחמן מאומן] (לא מבין) [האשה הזאת היא רוצה לעשות פדיון {לשידוך}], (לא מבין) היא רוצה לעשות פדיון {לשידוך} אוי רבוננו של עולם רבוננו של עולם... (לא מבין כלום בקטע הזה) החלפת קסטה.

הוא לא יודע מה שזה כן, הוא גוי [גוי] (לא מבין) [לא מבין מישוהו מדבר באידיש] הוא אומר (לא מבין) שצריכים הרבה חיזוק, הוא מפחד מאמריקאים. החלפת קסטה.

...אנחנו צריכים {לחיות} אז אי אפשר עכשיו (לא מבין) עוד שנה, עוד שנה, ועוד שנה (לא מבין). החלפת קסטה.

. {נו מהר הזמן} אנחנו צריכים (לא מבין) אז יש עכשיו בזמן הזה שנה, ועוד שנה, ועוד שנה נחכה אז יהיה בכולם [מפלה גדולה] כל העולם יהיה ברסלב יהיה בביאת המשיח (לא מבין) וכולם יבעלו, כולם יפלו ויתבטלו, יתבטלו הם מתבטלים עכשיו גם כן הם, הם עושים חשבון שישראל מעל כל, על כל, על כל העולם באים מאמריקה [באמריקה החייל שלהם זה נשר גדול, זה נשר, זה סימן, סימן של המדינה נשר, זה נשר הגדול] {בעיה בקסטה} חכה, רק תחכה [אין כח לחכות] (לא מבין) על כל העולם הבל, הבל, הבל וריק הם כלום אין להם כלום רק ארץ ישראל, ישראל והתורה, וארץ ישראל יש אות, יש אות בספר המידות [כן] "ארץ ישראל" כן? [כן] כן יש בו [כן] "ארץ ישראל". התפללתם מנחה? {עוד לא} צריכים, צריכים למהר [כן] שלא יעבור הזמן [כן אנחנו נרד] [כל טוב הגיאט יואר] גיאט יואר, הוא כתב לאבא ולסבא [כן] אני {עזבתי} אותו וזה היה לפני שנה (לא מבין) והחדר היה, היה כבר כולו מים, החדר סכנה גדולה וברוך השם הוא חי, הוא יצא בחיים מהחדר היה חושך ורטוב כולו, כולו מים ואני פחדתי שימות מה זה? זה החדר... לא היה לו ברירה אז רק, רק החדר הזה היה לו (לא מבין) תשאל אותו שמה הוא יגיד לך מה היה, איפה היו (החלפת קסטה).

..קטמון גם כן זה נסים גדולים איפה היה (לא מבין) כל יהודי, כל היהודים לשביה, הורוביץ, הורוביץ [יה] איך שמו? [שמואל, שמואל] שמואל הורוביץ וכל מי שהיו גרים בעיר העתיקה לא הלכו כולם לשבי (לא מבין) עשרים שנה לא היה יהודי אחד כל העשרים שנה ועכשיו כל העולם יראו כולם אנחנו בארץ ישראל, ארץ ישראל, ארץ ישראל לא יכולים לעשות לנו כלום כשהם מדברים אומרים להם זה ארץ שלנו זה ירושה מאבותינו, מאבותינו זה, זה המדינה שלנו, הבית במקדש שלנו, ירושלים שלנו נו מה אתם רוצים? הם מפחדים שאנחנו נהיה למעלה והם (לא מבין) הם מפחדים כן אבל לא נתנו להם שום דבר המדינה שלנו כל אחד יכול לעשות במדינה שלו מה שהוא רוצה, לך מכאן אתה הבעל הבית פה? שמיר אמר להם לכו מפה יש לכם טענות? הנה יש מכתב שלם שזה שלנו מה? זה המדינה שלנו כל אחד יכול להנהיג את המדינה כמו שהוא רוצה אתה לא בעל הבית שלנו ["תמיד עיני השם אלוך בה מראשית השנה עד אחרית שנה"] הם, הם, הם לומדים תנ"ך הם יודעים את זה [הם מפחדים] אבל לא מאמינים, לא מאמינים לנסוע לארץ ישראל מה שיש בזה, מה זה? היהודים הם פה? אנחנו נהיה המשרתים, העבדים שלנו? חזילים שלנו? אז מפחדים מזה אז הם רוצים שיהיה להם שליטה פה ערבים פה, מדינה ערבית גם כן ולא רק ישראל אבל לא יעזור להם אנחנו אומרים להם לא, לא, לא, לא זה המדינה שלנו לא של הערבים. נו, נו מנחה, מנחה, מנחה (לא מבין) "החלפת קסטה" (החלפת קסטה).

(לא מבין) כי הוא רוצה להדפיס ולא היה לי כסף אבל ברוך השם עכשיו יש לי כסף ברוך השם [להתחיל] להתחיל ולגמור [להפיץ בכל העולם כולו] [רבי ישראל קרדונר מסר נפשו] רבי ישראל קרדונר? [רבי ישראל קרדונר מסר נפשו להדפיס את הספרים] כן נתן את נפשו ונפש הבית שלו, המשפחה שלו וכל (לא מבין) כן להדפיס, להדפיס (לא מבין) ספרדי אחד היה, היה, היה סנדלר והוא קנה מרבי ישראל ספר, ספר אחד הוא נראה לו אז הוא, הוא, הוא נתן לו כל הכבוד שבעולם ספר הזה? הוא לא, לא ראה זה הסנדלר היה כמו התם, התם הוא הנעל שלו היה לו שלושה קצוות והוא שיבח את זה ואמר שהוא... והוא נתן לרבי ישראל קרדונר כל הכבוד שבעולם (לא מבין) מי הר', הר' קלירס הוא נתן לו גם כן [יה?] כן המשפחה, הוא כתב למשפחה שיבואו אחרי שנתקרבתי אז הוא לא היה יכול ללכת לצפת בשביל אני, אני הייתי בטבריה ואני הייתי חתן מצפת אז יגידו כל העולם יגידו, כל המתנגדים אני הלכתי לצבא אז הוא כתב לאישתו שתבוא לטבריה הוא לא יכול לבוא לצפת ותכף שהיא... שקיבלה המכתב הלכה לבעל החמורים שרוצה לנסוע לטבריה והיא לא היה לה אף פרוטה (לא מבין) לטבריה לשלם בעד החמור לא, הוא הבעל החמור הוא בא לצפת והיא אמרה לו אין לה כסף {כלום} אז הוא אמר לו מה אתה לא צריך לאכול, אני צריך לאכול זה לא... תביא כסף, תביא כסף אז לא היה לו הוא לקח כל החפצים (לא מבין) הכל, הכל לקח (לא מבין) תביא כסף החמור עבד כל היום והוא צריך לאכול ואינני גם כן אני צריך לאכול והמשפחה גם כן הם צריכים לאכול כסף, תביא כסף [מה היה בסוף] בסוף היה... [הוא לקח אותה?] היה בטבריה זוג, זוג מפורסם בכל העולם כשבא הלילה היה (לא מבין) צעקות כאלה, מה היה המחלוקת? כל מה שהוא אמר היא, היא [הפוך] אמרה הפוך, כל מה שהוא אמר היא לא רוצה לא, לא הפוך אני... היה שמו משה, משה, משה מבובריק יש ברוסיה יש עיר ששמה מבובריק שמה הוא, הוא משה ואישתו היה שמה רחל אני הלכתי אליו ואמרתי לו דע האשה של רבי ישראל אם הילדים קטנים הם צריכים מקום לישון אולי תלך אתה ואישתך {להבנים} היה לו בית גדול כמו התם היה לו בית גדול, אתה תיתן את הבית לרבי ישראל, לאישתו של רבי ישראל אמר לי אתה לא יודע, מי לא יודע מזה? כל מה שאני אומר הפוך אז אמר לי אני לא ידבר כלל אתה תלך ותדבר איתה כן ותגיד שאני לא יודע מה לעשות, אני באתי והסברתי לה אמרתי לה ילדים קטנים

בשוק אין להם מקום לישון ולאכול אין ילדים קטנים, חמישה ילדים קטנים אז היא פחדה היא אמרה כן, כן היא כן הבעל שלה אומר לה ככה, ככה אז היא עושה, אומרת לא, לא, לא בשום אופן, בשום אופן אבל בדיוק אני הלכתי והיא הסכימה [היא הלכה] היא הלכה לבנים היא נתנה את הבית הגדול, היה גדול כמו בית התמחו לא היה להם הלילה בית גדול ומיטה גדולה בשביל הילדים והיה שמחה גדולה [מי שילם על החמור?] מי שילם לחמור בבוקר הלכנו ורבי ישראל לא דיבר איתי (לא מבין) הוא היה מתנגד גדול הוא אמר לו אישית והבנים באו לחג הפסח ואני, אין לי בית, דירה, אין לי כסף, אין לי איך לשלם לחמור אני הייתי, אני הלכתי אתו אז אמר לו רב משה לך לחפש דירה קודם כל דירה כי אין להם איפה להיות, איפה לחיות הוא הלך והצליח ומצא דירה טובה ורחבה גדולה כן ואמר לו, אמר לו אני מצאתי, מצאתי דירה אבל כסף, כסף? כמה כסף? אמר לו כן וכך שקלים, כך וכך שקלים הוא פתח את ה... [מגירה] מגירה ונתן לו את הכסף כך היה כך הוא עושה לי. המתנגד הכי גדול הרב של כל המתנגדים [הוא נתן את הכסף] הוא נתן את הכסף בשביל החמור ובשביל (לא מבין) יש לו זכות גדול יש הרבה לספר {רק על זה} יש הרבה לספר. הוא היה ילד והיה יושב ואבא שלו היה {קונה לחם, רב מאיר, מאיר} (לא מבין) יש לו זכות גדול יש הרבה אנשי רבינוהו בארץ ישראל (לא מבין) והוא היה ילד הוא {למד} אבל אנשי שלומינו או הוא {בן} תורה (לא מבין) אבל הוא היה לו, היה לו ראש גדול ונעשה רב, ונעשה רב נעשה (לא מבין) כן. ונעשה חסיד סלונים אין לו הוא לא היה מתנגד גדול אבל הוא (לא מבין) ברסלב זה דבר גדול (לא מבין) כן. אבל לא גילה מה שיש {מסביבו} לא גילה. אבל (לא מבין) רבי ישראל ידע מזה שהוא נעשה (לא מבין) ברסלב הוא הלך אליו {למשה} ואמר לו שהילדים אצל רב משה (לא מבין). הוא אמר אני לא יכול לדבר אם אני ידבר אז יהיה (לא מבין) אז אתה תדבר ואז אפשר, אפשר (לא מבין) אני הלכתי והוא (לא מבין) אמרתי לו הילדים באו באלם אל השוק. אז אני מבקש אז לרבי משה תן {חוג} לילדים והבית היה בית גדול ואמרתי {לעצמי} עם חמש ילדים קטנים צריך בית גדול. כן בכל אופן בלילה היה, היה, היה להם (לא מבין) לישון, כן. ובבוקר הוא לקח אותי לרב רב משה קלירס ואמר לו האשה שלי והבנים באו בחג הפסח והיה (לא מבין) אז {אמר} לו לך לחפש דירה. חפש דירה ותבא ותגיד לי כמה זה עולה כן, כמו ה..., הוא בא ואמר לו שזה עולה (לא מבין) כמה כסף {קח את} הדירה נתן לו כל הכסף. (לא מבין) היה לי כבר דירה בשביל (לא מבין) ואשתו והילדים (לא מבין) מה זה אני לא שמעתי (לא מבין) מדוע {נסעת} אין כסף לא {נוסעים} אבל אני לא ידעתי כלום בבוקר אחרי {התפילה} הלך אתי להרב ואני חשבתי שהוא {יזרוק אותי} מהבית מה, מדוע לא נתת (לא מבין) נו אני יכול לא להגיד לו אני לא יכול להשאיר את רבי ישראל (לא מבין) {משה} הוא ידע מזה הוא {הבין} את זה הוא היה למדן הוא הבין את זה אמא שלי (לא מבין) היא, הוא סיפר לו הוא אמר לו שהוא שלח {מכתב שתבוא} רק הוא כתב שאין לי הביא לי את הכסף שלום לילדים {בחג הפסח} הוא אמר לו שהוא כתב לו שזה {לו} הוא בא היה {בעיה} אצלו קטנה היא באה ואין לי דירה אז (לא מבין) הוא בא אליו בבוקר הוא הלך הוא מצא דירה יפה מאד (לא מבין) שטבריה לא כמו {פעם} אז טבריה כבר נעשה (לא מבין) {זה לא, לא} לך תקנה הדירה תגיד לי ותבא ותגיד לי כמה כסף הוא הלך והצליח ומצא דירה יפה טובה גדולה כן הבעל הבית רוצה (לא מבין) לנסוע שתי חודשים טוב אז הוא פתח את המגירה ונתן לו כל הכסף שהוא היה צריך הוא כבר היה לו כסף בשביל הילדים לאכול והיה לו גם כן דירה, דירה גדולה {ומצות} אה? [מצות, מצות הוא קנה אחר כך?] מצות? [בטח] יי, יה היה כמה ימים לפני חג הפסח מצות, היה לו מצות (לא מבין) אני למדתי בשיבה ואני הכרתי סופר אחד שהוא צריך פרנסה הוא עושה קשירה בשביל לטחון ויש לו הוא טחן (לא מבין) קמח, קמח כשר אז הוא קם כן רבי ישראל אני אתן לך אז אמר לו רבי ישראל טוב תיתן לי אבל כסף אין לי עכשיו אני מפחד מכם הוא נתן לו כמה שהוא רצה משמה הלכתי למי שיש לו תנור אני (לא מבין) הוא ראה את רבי ישראל הוא שמע שמועות והוא ידע שהוא (לא מבין) אני צריך לאפות מצות טוב אני אתן לך אבל כסף? אין לי עכשיו אחר כך אני אתן לך אז הוא אני מפחד מכם אתם (לא מבין) אני אעשה בלי כסף כך וכך היה כן אף אחד לא {ברסלב} הזמין לו השם יתברך איש אחד מיבניאל, יבניאל היה שמה איש זקן, איש אחד שהוא אהב את ברסלב אז רבי ישראל אמר לו הוא צריך מלבוש חם והוא צריך כסף הוא הביא כסף (לא מבין) לכו וקבלו מלבוש חם וגם כן נתן לו לאכול היה לו תרנגולים הוא לקח תרנגול גדול (לא מבין) ועשה בשביל, בשבילי ובשבילי מרק ואמר לו לאכול אמר לו רבי ישראל אני לא אוכל רק לחם ותה אמר לו הכלי כשר אל תפחד לא אמר לו לא מזה. אני רוצה רק לחם ותה אבל אני הכנתי כבר מרק אני כבר בשלתי, בשלתי כבר ומוכן נו אם רבי ישראל לא יאכל אני גם כן לא אכלתי נו הוא צחק איתי (לא מבין) בשביל מה הוא בא? הוא אמר לו הוא בא (לא מבין) אז אמר לו תלך לחפש דירה ותגיד לי כמה שזה עולה בעל הדירה שמח מאד ואמר לו הדירה אני רוצה בטבריה

(סוף צד ב $G = 12 \text{ b}, 13 \text{ a}_5$)

קסטה מס' G_0

צד א G_{16}

...[פה, פה, פה] הנשיא שרת הוא, הוא פה? (סבא צוחק) [השם שלו רודף אותך עד היום] [הוא רוצה תיקון, איך לא ירדוף אחריו] [שזר] הוא אמר לו: "אתה לא חבר שלי, ולא בן גוריון, ישראל בער אודסר הוא חבר שלי" (סבא צוחק)...

...המתנגדים אמרו השבת שהוא היה בירו... שהוא הלך לירושלים רגלי, הרב צבי רוזנטל [כן] אמרו שהם שלחו אותו לאומן, אתה לא מכיר את, את ברסלב, הם שלחו אותו לאומן, הוא, הוא לא בארץ (סבא צוחק)...

...[שזר] הוא אמר: "בן גוריון ומשה שרת הם לא חברים שלי, החבר שלי הוא רק ישראל בער, ישראל בער אודסר" (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "נן נחם נחמן מאומן..."] יש פה קצת מרק מעגבניות [מה הוא אמר?] כן [מרק ממה? סבא] מעגבניות (סבא צוחק), אה [סבא, אתה לא עייף, אנחנו עייפים] [סבא והחברים שרים "להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בד..."] עוד לא נגמר [סבא ממשיך לשיר "ולא יכלמו לנצח כל החוסים בד..."] ברסלב, ברסלב (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נן נחם נחמן מאומן..."] איפה האבנים? (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "נן נחם נחמן מאומן..."] בניגון של התיקווה)...

...[סבא והחברים שרים "נן נחם נחמן מאומן..."] במנגינה של שבת [סבא] להודיע, כן [סבא והחברים שרים "שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בד..."] נגמר? אה [סבא והחברים ממשיכים לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בד..."] זהו, נגמר? [לא נגמר] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בד..."] [סבא, סבא] להודיע, זה סיפור טוב (סבא צוחק), להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, אה, אה, זה לא סיפור טוב? (סבא צוחק) [זה סיפור טוב מאד] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בד..."] [יש לי אה, רפאל, אני רוצה שיהיה כמוני, ישיר "נן נח", כן, שיהיה ברסלב, אז הוא צריך ככה שיר בשבילי, ברכה

בשבילי] אה? [הוא יהיה חסיד גדול, בעזרת השם] השם יברך אותו בכל הישועות [אמן] בתורה ויראת שמים, ובאמונה ותשובה [רפאל, רפאל בן שושנה] חיים בן שושנה [לא] אה? [רפאל, רפאל] רפאל בן שושנה [אמן, אמן, שיתקרב לרבינו נחמן] [גם גד, גד בן רינה, גד בן רינה] שיזכה לישועה בזכות רבינו, רבינו "נ נח נחמן נחמן מאומן" [עכשיו יש לי עוד אח, יש לי אח שהוא בסדר, שאלתיאל, שאלתיאל בן שושנה] שאלתיאל בן שושנה [יהיו חיילים טובים לרבינו, לחלק "נ נח"] [סבא והחברים שרים שיר של {ראש השנה}, אחר כך הם שרים "להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך.."] עוד לא נגמר [סבא והחברים ממשיכים לשיר "לא יכלמו לנצח כל החוסים בך.."]...

...אני רוצה [חם לך? סבא, אה, לא אמרת "תיקון כללי"] לא, שכחתי כבר [אז תגיד, "מכתם לדוד, שמרני אל כי חסיתי בך"] [תגיד "הריני מקשר עצמי"] [סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן.."]...
 ...[שומעים קסטה של שירים]...

... וגם כן יש להם ילדים, ממילא יש להם גם כן בנים, אבל העיקר אצלם התאווה... ואלו הצדיקים, הצדיקים הם בשביל שהם רוצים ילדים, בשביל זה הם מתחתנים! (סבא צוחק), חשבו שזה, היה להם קשה, הם לא, לא ידעו לענות על זה, והוא נתן להם תירוץ מספיק, והם, הם לא ענו (סבא צוחק), והם נתבטלו לרבי ישראל ואהבו אותו על כל מה שדיברו אתו והוא ענה להם הכל, והם נתבטלו והם נתקברו, והם נתקברו לרבינו, כן, והם תמכו אותו ו... כן, אוי (סבא צוחק), הם לא, פעם הראשון בחייהם, השלושה חכמים הם, הם ראו פעם ראשון בחייהם, רעש כזה, אז כששמעו, אז הם שאלו: "מה זה הרעש? מה? מה יש?", "הו, אתה לא שמעת שישראל בער נעשה ברסלב?", "שמענו, נו, מה יש?", "מה יש? הם לקחו אותו, את רב צבי (רוזנטל)", והם סיפרו לו, הם ראו אע"פ כזה, מה זה ברסלב, ורב צבי הלך להתפלל (סבא צוחק). ביום ראשון אני פחדתי, אולי המוכתר הוא רוצה כסף? הוא יבוא עוד פעם ויקח אותי לבית סוהר, כסף, "איפה רב צבי? כסף, רק כסף, כסף" (סבא צוחק), אז, אז ראיתי מקום ליד בית הכנסת קרלין, מקום, מקום סתום, מקום שלא רואים, אני הייתי שמה כל היום ליד בית הכנסת, כן, אולי, יבוא מרדכי עם השוטרים, אני... והם, אף אחד לא ידע מי, איפה, איפה אני, אז ילכו לחפש (סבא צוחק), על-כל-פנים אני, אני הייתי שמה עד מנחה, במנחה עליתי לבית כנסת מן המקום שאני הייתי, לבית הכנסת, להתפלל מנחה, לשמוע "קדושה" ו... בא, בא הזקן הרב קהת, הרב קהת הוא, הוא היה קרליני, וגם, וגם האבא של האשה, של אשתו של רב צבי רוזנטל היה גם כן קרליני, והם היו חברים, אז רב קהת הלך להתפלל מנחה, ושמע כי המשטרה לקחו את מרדכי, את המוכתר, לסטמבול, ויש עליו תלויה גדולה שהוא מרגל, שהוא... כן, אז אמר רב קהת: "זה רבי ישראל (קרדונר), רבי ישראל, זה המעשה של רבי ישראל, רבי ישראל הוא ענש, הוא, הוא נתן לו עונש, השם נתן לו עונש על זה, על השבת הזה, הוא, לקחו אותו, ומאז נעלם, לא ראיתי אותו, היה לו... טבריה לא ראה אותו יותר, אולי הוא... אני חושב שהרגו אותו, מרגל, היה תלויה שהוא מרגל, אז היה האנגלים הם, הם, הם היו במלחמה עם טורקיה, ופה היה טורקיה, גם סוריה היה טורקיה ולבנון היה טורקיה, הכל טורקיה, יוא, ו... נו, טורקיה, והתלויה היה שמרדכי מרגל, הוא, הוא, הוא מרגל, כל מה שיש פה בטורקיה, הוא מוסר לשונא, לשונא שלהם, אז זה ריגול, אז הוא לא חזר בחיים, מיום, מיום הראשון הזה, לא חזר לטבריה, לא לארץ ישראל, לא, לא יודעים איפה, איפה הוא, איפה הוא, כן, אם הרגו אותו ו... על-כל-פנים לא יודעים, טבריה נשאר בלי המוכתר, בלי מרדכי! כן (סבא צוחק), הוא עשה שבת כזה, אז היה לו יום ראשון כזה, שלקחו אותו לסטמבול ולא חזר בחיים (סבא צוחק). זה היה מין הצגה כזה, כל העיר רעשה, הספרדים הם, הם עם בפני עצמם, הם לא יודעים מה שיש אצל האשכנזים, והאשכנזים לא יודעים מה שיש בין הספרדים, שני, שני, שני דתות נפרדות, זה ספרדים, זה אשכנזים, כן, האחד מהם לא דומה לשני, אבל המעשה של רב צבי (רוזנטל)? היה כל, כל העיר, כל הספרדים ידעו שקרה, שקרה דבר כזה (סבא צוחק), שרב צבי הלך להתפלל, להתפלל ביום שישי, ולא, ולא חזר! (סבא צוחק), נו, כל העיר, גם האשכנזים וגם הספרדים, כולם היו, היו רעש כזה "איך לוקח... איך עושים דבר כזה? ביום שישי הולכים להתפלל ולא...?" (סבא צוחק), זה, זה לא, זה, זה מעשה פלא כזה שלא שמענו עדיין! המעשה, איך אפשר...? איך עושים דבר כזה? (סבא צוחק), הוא הלך ביום שישי לירושלים רגלי, לא היה לו כסף לנסוע, הוא הלך ביום שישי הלך להתפלל, ומבית הכנסת הלך לירושלים (סבא צוחק), האם פעם נשמע על מעשה כזה? הרעש שהיה בכל טבריה, אצל האשכנזים והספרדים,

היה... כולם דיברו מברסלב: "מה זה?"... (מ"ו כן" עד סוף הצד, זה סוף צד א ותחילת צד ב קסטה 4 g).

(סוף צד א g0.)

צד ב G16b

...[סבא, סבא, יש לי, {אין לי קול, אני פה}, אני גבריאל, גבריאל רוצה פדיון] "יומתקו כל הדינים וכל הגבורות [אמן, בזכות "נ נח נחמן נחמן מאומן" מעלינו ומעל כל ישראל" [אמן] [סבא, רוצה לשתות מים? לשתות מים] מים, לא [רק תה בלי סוכר] אה? [תה ולחם] [עוד רוח? סבא, עוד רוח?] מירון, במירון יש, יש... [במירון כיף] הו, הו [יש הרבה רוח, כולם רוצים קצת רוח] [אחד החברים שר שיר של {שבת}] [עוד לא נגמר, סבא] [סבא והחברים שרים "שושנת יעקב צהלה ושמחה, בראותם יחד תכלת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך.."]...

...[עוד לא נגמר] כסף לא, {השגחה שזה} יש פה כסף (סבא צוחק) [סבא, סבא גבריאל] [סבא והחברים שרים "אדיר במלוכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמרו לו..."] [מה יאמרו?] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה, כי לא נאה, כי לא יאה..."] אחר כך הם שרים "שושנת יעקב צהלה ושמחה, בראותם יחד תכלת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור..."] אחר כך הם שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..." [המתנגדים] זרקו אבנים [מי?] מה אתה צוחק, {זה כל כך} (סבא צוחק) [מי זרק אבנים?] הם זרקו אבנים [מי?] מה, "נחמן מאומן", זרקו אבן (סבא צוחק) [סבא, אני אמרו עלי, אני לקחתי את התמרורים ב"שיכון עליה", לקחתי את כל התמרורים, מה הם אומרים, אני לקחתי, לקחתי את התמרורים] כל אחד הוא, רוצים את, את האבנים, תן לי אבן, תן לי אבן [מתנות טובות, מחלוקת] כן, (סבא צוחק), אני [מחלוקת מרבינו, זה מתנה מארץ ישראל, סבא, מתנה כזו אין בעולם] וגם זה, זה אבנים, זה אבן טוב, אבנים טובים, זה לא פשוט [אבנים יקרות כאלה] (סבא צוחק) אוי וי [זה הטיף הוא, הוא רוצה לגזול] [סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] אתם יכולים לישון, ופה נעשה חתונה

ולעסוק בדברים כאלה, אבל מה לעשות, אז נברך את, את ישראל, ברוך השם, תענה את כולם, {כולנו}, אם תברך את ישראל זה דבר קטן? תברך אותנו (סבא צוחק), יש לך "אב"י הנחל"? [יש לי, כן] כן? [היום קבלנו, היום קבלנו] (סבא צוחק) התחיל להתפלל בכל יום עם טלית ותפילין, ואישתו אמרה לו: "אתה משוגע? מה זה אתך? אתה תהיה נשיא? אתה מתפלל בכל יום, אתה נשיא?" (סבא צוחק) [סבא הבאתי לך את הכיפה, הכיפה שלי תראה אם היא בסדר] ("סבא מברך מישהו? כל הברכות וכל הישועות [אמן לנו וכל ישראל", עכשיו זמן הגאולה, הגיע הזמן והסוף, קרוב מאד, לא יודעים היום, אבל קרוב, כך אומר רבי נחמן, וכתוב גם בהפתק "עליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", את זה "עליך אמרתי" ואתה תהיה במרה שחורה? אתה צריך להיות תמיד בשמחה (סבא צוחק), יש לך את הפתק? הפתק, יש לכם פתק? [כן, כן] (סבא צוחק) [אתה רוצה אחד? סבא] "נ נח" [אתה רוצה אחד? קח] כן, כן, כן (סבא צוחק) [טוב, הבאת לי את זה] הנשיא בן צבי והנשיא שזר [שזר] שניהם, שניהם החליטו לקרוא את כל המכתבים ולהדפיס אותם, וככה עשה שזר, שזר הוא הדפיס אותם, כן, תראו ["אב"י הנחל"?] כן, "אב"י הנחל", כן, הוא אומר: "מה זה "אב"י הנחל"? "אב"י"י אותיות ישראל ב'ער אודסר", כן (סבא צוחק), ככה כתוב [בספר, ב'שיר השירים] אני באותי, נכנסה המשכירה ואמרה: "ישראל בער בא", שיכנס, מה זה?, וכל מה (לא מבין) המלצרים, והוא דיבר איתי ועזב... [הפסיק אותם] הוא עזב, שישבו, הוא צריך לדבר עם ישראל בער (סבא צוחק), הוא בא לחמי טבריה, הוא ביקש חדר מיוחד, הוא צריך לדבר איתי, חדר מיוחד (סבא צוחק), רואים מהמכתבים, כן, ששניהם, בן צבי ושזר החליטו לסגור את זה {בכיפה}, לסגור, ולהדפיס אותו בשביל העולם (סבא צוחק) [סבא, הוא רוצה שתאכל ענבים, ענבים מהמדבר, עכשיו הוא חזר לארץ ישראל] אבי? [כן] [סבא] אה, אחר כך [סבא, אתה יכול להביא לי ברכה? סבא] השם יתברך ירחם עלינו שיתגלה מלך המשיח, ואז יהיה, יהיה, כל העולם יהיה... [בזכות "נ נח נחמ נחמן מאומן"] (סבא צוחק) ושזר אמר: "שזה המכתב יביא גאולה לעולם" (סבא צוחק), מי זה? מי זה? [זה מיכאל, בעזרת השם, שהרופאים ימצאו חן דרך כל הדיבור שלו] זה צריך להיות על העיתון: "יצא בעולם "אב"י הנחל" (סבא צוחק) [סבא, תברך את מיכאל, שיהיה בריא, סבא] אתה ראתה את ה"אב"י הנחל"? אה? אתה יודע לקרוא? (סבא צוחק), "אב"י הנחל" זה דבר... לפני ביאת המשיח נתגלה "אב"י הנחל", כן, אני כותב לשזר, להנשיא: "אחי יקירי, אחי יקירי, חברי יקירי, מדוע אתה יושן? מה יש? מה יהיה ממך?", כן, כן [והוא עשה לו זמנים] (סבא צוחק), אישתו אמרה לי: "הוא יושן, שזר, [שזר...], הוא יושן עכשיו", אז אחותו אמרה: "הוא אמר, שאפילו אם ישן, לעורר אותו" (סבא צוחק), בן צבי היה כבר בסוף, בסוף הימים, כן, הוא ראה את כל המכתבים, בא מכתב, הוא תכף הלך לחבר שלו, לבן צבי והראה לו המכתב, אמר לו: "תהרר מאד, תסגור אותו, כי זה צריכים להדפיס" (סבא צוחק) [סבא?] יוא [אהרון פץ הוא רוצה ללכת לשרת החינוך שידפיסו את "סיפורי מעשיות" בכל החינוך, בכל הילדים, בכל הבתי ספר] כן, ה"סיפורי מעשיות" צריכים, כבר אני דיברתי עם הנשיא [הרצוג] איך קוראים? [הרצוג, חיים הרצוג, הרצוג, כן, שידפיס בשביל כל הילדים של בתי, בתי ספר, אז הילדים יהיה ילדים יחידים בעולם, כן, יהיה ככה, ידפיסו את ה"סיפורי מעשיות" וכל הילדים, וכל העולם יעסוק בהם וכולם יתמהו, איך... כולם יתמהו מאד, יתפללו: "איך אפשר בן אדם יכול לדבר דיבורים כאלו? זה מן עולם הבא" (סבא צוחק) [כן] [סבא, יש לי פה, זה שלי זה] אה? [סבא, זה קמיע של "נ נח" יש לך?] [כן] אה? [כן, זה אצליך ביד] טוב, טוב, זהו "נ נח נחמן מאומן" (סבא צוחק), רואים, אנשים רבים רואים פלאות נוראות, חולים שאין להם שום תקווה, והיה להם רפואה על ידי הפתק הזה, אמרו "נ נח" [סבא, צריכים לשיר את זה? לשיר "נ נח"?] אוי, אין לי דיבורים לדבר [תגיד "נ נח"] כן, אני עושה ככה, אני אומר כל הלילה [כן] [אני? לא, לא רוצה למות, מה יהיה עם הפתק? מה יהיה עם "ועליך אמרתי"? (סבא צוחק) [סבא, רבינו אמר: "אתה לא תמות, אתה "תלמידי היקר", אתה לא תמות, אתה "תלמידי היקר"] הוא אמר לי: "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל... ביז משיח וועט קומען" (סבא צוחק), ככה כתוב בהמכתב, ככה הוא חתם רבינו הקדוש: "נ נח נחמ נחמן מאומן", ככה החתימה שלו בהפתק הזה [בהפתק הזה?] כן, זה לא, אבל, אבל זה היה בסוד, זה סוד גדול "נ נח", אבל רבינו הקדוש גילה את זה, עכשיו יש "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), הוא אמר תורה, הוא אמר: "רבי שמעון הוא "עיר וקדיש מין ש'מיא נ'חות, נחית" הוא ראשי תיבות שמעון"ן", ורבינו סיים: "ועכשיו יש "נחל נ'ובע מ'קור ח'כמה" [נחמן] שרבי שמעון, שרבי שמעון ממקבל ממני" (סבא צוחק), לא ראינו, לא שמענו שום צדיק שיגיד דיבורים כאלה [רק רבינו] עכשיו יש "נחל נ'ובע מ'קור ח'כמה", שהוא יקרב כל העולם להשם יתברך, לתורה, אמונה, באמת, אמונה, יבוא (לא מבין) (סבא צוחק), צריכים להתפלל, לא? עוד לא הגיע הזמן? [אנחנו כבר התפללנו, אנחנו] אה? [מנחה, התפללנו מנחה גדולה אנחנו] כמה, מה, כמה השעה? [חמש ורבע] חמש ורבע, צריכים להתפלל [כן] (סבא צוחק) [חבר כמו ישראל בער עם הנשיא שזר, יש לי, הוא עשה צילום, אני והוא, אנחנו שנינו זה על, על תמונה אחת, שזר, הנשיא שזר וישראל בער אודסר [רק "נ נח נחמ נחמן מאומן"] (סבא צוחק) הוא אמר לבן גוריון שיחכה קצת, ישראל בער בא, כולם ידעו שהוא, שאני חבר שלו, ואישתו אמרה לו: "שהוא... הם, הם יתגרשו, הם יתנו לך חופש, שתלך, אתה נשיא? יש לך חברים כאלו כמו ישראל בער? אתה נשיא?" [אנחנו חברים] אם היו מתגרשים היה יותר טוב, היו כל העולם יודעים שהנשיא גרש את אישתו בשביל, בשביל רבי נחמן (סבא צוחק), יש הרבה שגרשו הנשים, כן, יהיה עוד אחד [יש הרבה] כולם יודעים שהיה גיטים הרבה, הרבה מאד, כן, והיה צעקות ובכיות מהילדים: "אבא, אבא, אבא, אבא, מה? מדוע אתה, לא רואים אותך? אבא, אבא, אבא", הוא אמר להם: "שאני גרוש כבר", כן (סבא צוחק), הוא אמר לבן גוריון: "משה, משה שרת שיחכו, ישראל בער בא, הוא צריך לדבר אתו, שיחכו", אישתו בכתה, והוא צחק (סבא צוחק) [סבא, סבא] יש, יש עוד מכתבים שלא נדפסו [כן] כן, יש עוד מכתבים, הוא הדפיס רק, רק המכתבים שהם עושים רושם, ולא... כן, אבל יש עכשיו להביא לדפוס עוד מכתבים, יותר, יותר יפים מאלו [יפים] כן (סבא צוחק), נו, צריכים להתפלל עם, עם הטלית [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] אנחנו צריכים להתפלל מנחה, איפה הטלית? [מנחה, מנחה, מנחה, נח, הטלית] עכשיו זה מנחה, התפללנו שחרית] אה? [התפללנו שחרית, עכשיו זה מנחה] כן? [כן] נו, הם ירקדו [כן] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] (לא מבין), הם ישאלו ברחובות: "משיח בא?" (סבא צוחק), הם לא שואלים? המשיח בא כבר, אז [רוקדים ברחובות?], היה הרבה פעמים אנחנו רקדנו, אז הם שאלו: "מה משיח כבר בא?" (סבא צוחק), אה [אה] [סבא, מותר לי לכתוב "נ נח"?] הוא, הוא אמר לבן גוריון, למשה שרת: "תחכו, ישראל בער בא, אני, אני עסוק עכשיו, יש לי לדבר אתו", אז הם חיכו, מה, מה לעשות? אוי [סבא, ברכה, ברכה, ברכה, שהשם יתברך] [ישלח לך כל הברכות וכל הישועות [אמן] (סבא צוחק) [סבא, שנזכה להיות באומן, שנזכה להיות באומן, סבא, ראש השנה באומן, סבא, שנזכה להיות באומן] הוא אמר, שזר אמר: "זה הפ... זה המכתב יביא גאולה", הוא לא היה משוגע, הוא דיבר בכל לב, "המכתב הזה זה יביא גאולה" (סבא צוחק) [סבא] אה היה חי, היה מרקד [סבא, ההורים שלנו בוכים] אה? [ההורים שלי ושלו בוכים, בוכים, הם אומרים שאנחנו השתגענו, התקרבינו לברסלב] כן, כן, כן, ככה היה על, על ברסלב אמרו שהוא משוגע [מי?] כל הברסלב משוגע, כל... ככה היה, ככה היה המודה, ואני צחקתי מכולם (סבא צוחק) [כן] [סבא, אני, אני רוצה לכתוב "נ נח" "נ נח" [אני רוצה לכתוב, סופר סת"ם] אתה סופר? [כן] אז תכתוב [אני יכול לכתוב?] כן [ברך אותי שאני יכתוב, תברך אותי שאני אכתוב] אה, אני מברך אותך שתכתוב ותזכור תמיד "נ נח", "נ נח נחמ נחמן מאומן" שלא תסיח דעתך רגע (סבא צוחק), יש לנו ולכל ישראל יש לנו רפואה כזה לכולם, לכולם [רבינו] כן, ככה הוא אמר, הוא רפואה לכל, לכל ישראל, וכולם יקבלו תיקונים ממנו (סבא צוחק), ברסלב, ברסלב יהיה... [סבא, אצלנו שרים "נ נח" ברחוב,

שרים "נ נח" אה [צועקים אצלנו "נ נח נחמ נחמן מאומן"] צריך ללכת ברחוב עם, עם, עם כלי זמר, עם כלים של [כלי זמר] כן, ולשיר לכולם שידעו "נ נח נחמ נחמן מאומן", מה, מדוע אתם ישינים? [סבא, אבל הם יאמרו שאנחנו משוגעים] צריך ליתן להם שמן לעיניים, הם ישארו כולם, אני לא רוצה לישון, מה זה? (סבא צוחק) [אין לישון] אין לישון, שוין, שוין, שוין, אוי, אוי, אוי, אוי, תן הרגליים, הרגליים על המיטה, אוי וי, אה, אה, ברוך השם אני מרגיש ריח של ברסלב, צריכים לזרוק אבנים (סבא צוחק), אני הייתי, אני, אני קיבלתי אבנים, כן, אני לא רק אומר, אני, אני קיבלתי כל הביזיונות וכל הצרות [בטבריה] מחוץ מזה שהיה לי, שלא היה לי לחם, היה לי עוד... כן (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אם יש כבר "ליקוטי מוהר"ן בעולם, משיח, משיח יגיד לנו מה זה "ליקוטי מוהר"ן", רבינו הקדוש אמר: "משיח יגיד פירוש על הליקוטי מוהר"ן", אף צדיק לא אמר שמשיח יגיד פירוש על, על, על הספר שלו, רק רבינו הקדוש הוא אמר: "משיח יגיד פירוש על הליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), הפירוש הוא כל דיבור הוא פירש לנו כל מה שיש לנו, כל הצרות מה שיש לנו, לעזור, להושיע ולהציל, לרפאות, להחיות, כן, והוא הכין כבר הכל, אם צריכים להחיות מת? כן, יכולים להחיות מתים, "המחזיר נשמות לפגרים מתים" (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים את המנגינה של "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] כל העולם היו חולקים, לא רצו, "ליקוטי מוהר"ן"? לא! (סבא צוחק), נו, נו [סבא, אתה רוצה לשתות משהו?] אה? [אתה רוצה לשתות משהו?] שתייתי כבר (סבא צוחק) [טוב] אינני יודע, כל לילה שעוברת אינני יודע איך אני, איך אני קם, איך יש לי רוח חיים, אינני יודע איך אני חי בעולם, איזה מקום ואיפה הוא? (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] (סבא צוחק) דיבור אחד מספר "ליקוטי תפילות", מספר תהלים, מה שזה, מי ששמע רק דיבור אחד מספר תהלים, מספר "ליקוטי תפילות", נעשה אדם חדש, כן, לא, לא ידע מקודם (סבא צוחק), {הוא רק ידע} הניגון של "אשת חיל", הוא נעשה חדש, רבי ישראל (קרדונר) {היה מתפלל ביחידות בבית, והוא}, ונעשה התעוררות כזה, כן, כמה נפשות ישראל הם שמעו התעוררות כזה, דיבורים כאלה, קדושה, אור כזה, אז נתחדשו לגמרי, נו, התחדשו? נעשה עוד משוגעים, יש כבר משוגעים חדשים (סבא צוחק)

(סוף צד א חלק 13 a, 13 b)

צד ב 17 G

[היום זה יום ההילולא של רמ"ק, היום ההילולא של הרמ"ק, היום ההילולא של הרמ"ק] כן? כן, הרמ"ק? [כן] אה, זה רב משה {קורדובירו} [כן] האר"י הקדוש, האר"י הקדוש היה בהלוויה שלו, רבינו, רבינו האר"י הקדוש (לא מבין) [כן] הוא היה בהלוויה שלו [כן], כן, הוא ראה, הוא ראה עמוד אש, היה עמוד אש... [גם סבא קיבל את הפתקה היום] אה? [סבא, לפני שבעים שנה בדיוק, לפני שבעים שנה, סבא מצא את הפתקה, זה היה היום] כן, כן [בכ"ג] כן, ס' ס"ב [בתרפ"ב, תרפ"ב] לא, אני, אני מצאתי את הפתק, זה פתק מן השמים, פתק כזה, מי שמע כזה? מי ראה כזה? עוד לא היה בעולם דבר כזה, "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך" (סבא צוחק), הוא, הוא מדבר, הוא מדבר איתי, כמו שמדבר איש אל אחד, איש אל חברו, "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", אתה יודע מזה? זה חדשות! (סבא צוחק), כשיהיה, כשיבוא הגאולה כולם ישבחו ויפארו וישוררו {ויאמרו} את השם יתברך, כן, על החסד הגדול הזה שיש לנו "נ נח" (סבא צוחק), הוא אמר לקומוניסטים שילכו, שילכו, הוא בא הקץ שלהם, יוא, כלום, שילכו, הם הלכו לעולם ועד (סבא צוחק) [הם הלכו כבר] [סבא, אני שמעתי שקנו, קנו את כל, את כל השטח] כן? [כן, מהציון עד ה'קלויז'] כן? [ה'קלויז' של רבי נתן] כן? [כן, הכל קנו] (סבא צוחק) [הוועד, כן, קנו את הכל ועשו בניין גדול] כן? [כן, שמה בציון] מה המניעה? כל העולם יבואו, ואיפה יהיה... [יש מקום, עכשיו יש מקום] יהיה הרבה, הרבה בתי כנסת וילמדו וירקדו... וירקדו, ויהיה... (סבא צוחק) [אבל כשיבוא משיח רבינו יבוא לפה, לא? רבינו...] וודאי, וודאי (סבא מאריך בתיבת וודאי), הוא פה והוא יבוא לפה, ויהיה נעשה פלאות, פלאות כאלה, אנחנו רואים כבר פלאות, "נ נח", זכינו ל"נ נח", כל העולם לא ידעו מ"נ נח", רק רבינו הקדוש בעצמו גילה את זה, אני, אתה יודע מי אני? אני "נ נח" [מאומן] הוא הודיע לנו, גילה לנו (סבא צוחק) [זה היה סוד, זה היה סוד מכל העולמות] כל העולמות [סוד, סוד זה גימטריה 70] יוא [סוד זה שבעים] יוא [עכשיו עברו שבעים שנה, עברו שבעים שנה] נו, נו [עכשיו מתגלה הסוד] (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "אשת חיל..."] במנגינה של "גדולתנו..." [זה "אשת חיל" (סבא והחברים ממשיכים לשיר "בטח בה לב בעלה..."] (סבא צוחק) הי, הי, יכולים לגווע, "כי טוב סחרה", "טעמה כי טוב סחרה", איזה סחורה יש לנו, לא, זה הסחורה "לה יכבה בלילה נרה", אפילו בלילה לא יכבה נרה, נו, עוד, עוד לא, יש עוד "ידיה שילחה בכישור, וכפיה תמכו פלך", "כפה פרסה לעני" אתה עני? "כפה פרסה לעני", נותן הכל (סבא צוחק) , זה לא, עוד לא, יש עוד, "ידיה שילחה לאביון", עני ואביון, זה תכלית השלמות, עני ואביון, נו, אני לא עוזב אף עני ואביון (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "כפה פרסה לעני, וידיה שילחה לאביון..."] "לא תירא לביתה משלג", אין פחד, שלג? לא, לא צריכים (לא מבין), מדוע? "כי כל ביתה, כי כל ביתה לבוש שנים", מה זה שנים? שניים, עוד לא? עוד לא זכיתי? עוד, עוד פעם, שניים, עוד שניים, עוד לא? שנים (סבא צוחק), "כי כל ביתה לבוש שנים", אז אין פחד, שניים, אל תקרא שנים, אלא שניים, שניים זה עושה בלי סוף, והוא עשיר, אחד הוא אחד, אבל שנים? הו... כן (סבא צוחק) [סבא ממשיך לשיר "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון..."] הוא, {הראשונה} הוא "עוז", הוא חזק, "והדר", ויפה, יש סחורה חזקה, אבל לא יפה, זה "עוז" "והדר" (סבא צוחק), "ותשחק ליום אחרון" [סבא ממשיך לשיר "פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה..."] הוא רק פותח את הפה, נתגלה חכמה כזה, "פיה פתחה", כשהיא פותח את הפה, נתגלה... "פיה פתחה בחכמה", נתגלה חכמה, "לחל לובע מ'קור ח'כמה" (סבא צוחק), מה, מה, עוד, {זהו?} נגמר? "ותורת חסד על לשונה", מה יהיה? מה, מדוע זה לא {טוב?} (סבא צוחק) [סבא ממשיך לשיר "פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה... וכו'"] (סבא צוחק) [ויהללו בשערים מעשיה], שער גומטריה צפת, שער, יש צפת ויש מירון, שערים [בשערים] שהוא הלב, מה שהלב זוכה להשיג, "בשערים" "שערי דליבא", "עוז והדר לבושה", מי שמע כזה? "עוז והדר", יש סחורה שהיא חזק אבל לא יפה, ויש סחורה שהיא יפה אבל לא חזק, זה "עוז והדר" (סבא צוחק), "ותשחק ליום אחרון", ביום אחרון היא תשמח, היא תצחק, הו, הו, הו, {היא הולכת למקום} (סבא צוחק), למקום קדוש, למקום פלא כזה, אוי, אוי, אוי, צדיקים, צדיקים כאלה שהחיים שלהם הם נתנה, נתנו לנו בחינם, הוא אמר "עוז והדר", וכל מי ששמע אלו הדיבורים "עוז והדר", הוא לא יכול לשכוח לעולם לנצח נצחים (סבא צוחק) [סבא שר "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון", "פיה פתחה..."] הוא רק פותח את הפה, הפה זה, זה "פיה פתחה", תכף נתגלה חכמה, "פיה פתחה, בחכמה" (סבא צוחק), כן, נו, מה, מה זה חכמה? "ותורת חסד על לשונה", הוא בא, אתה תהיה במרה שחורה? יש לנו תורה כזה, "פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה" (סבא צוחק), רבי ישראל (קרדונר) היה אומר "פיה פתחה בחכמה", אז כל העיר, כל, כולם, כל המתנגדים נפלו ונתביישו, רק לשמוע הקול של רבי ישראל "פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה", הם לא {מבינים} מה

זה? איפה זה, זה התורה? איפה הפה? (סבא צוחק) , ה"ליקוטי מוהר"ן", ה"סיפורי מעשיות", זה "תורת חסד על לשונה", לעזור לנו, "חסד" לעזור לנו, {מה אתה רוצה}, "ולחם עצלות? לא תאכל", רק להיות בשמחה (סבא צוחק) , "לחם עצלות לא תאכל", "קמו בניה ויאשרו, בעלה ויהללה" [סבא שר "רבות בנות עשו חיל, ואת עלית על כולנה..."] [סבא, שלום] שלום, שבת שלום [שבת שלום] {שבת שלום לך} [רבי ישראל] יוא [אתה יכול לעשות לי פדיון? אישתי חולה] אה? [אישתי חולה] אוי, השם יעזור לה רפואה שלימה [תעשה לה פדיון] (לא מבין) [תעשה לה פדיון] בזכות הצדקה יהיה לה רפואה שלימה במהרה, תכף ומיד [אסתר בת חנה] אה? [אסתר בת חנה] אסתר [בת חנה] בת חנה [וגידעון בן סנדרה] וגידעון בן סדרה [שיהיה לה בעזרת השם בן זכר גם] רפואה שלימה וכל טוב וכל הישועות [אמן] [שיהיה שלום בית, בעזרת השם, לנו ולכל עם ישראל] ושלום בית, {שלום בית} זה העיקר, העיקר שבכל העיקרים, שלום בית [רבי ישראל, שבת שלום] שבת שלום ומבורך, תחזיק עד יום ראשון, עד יום ראשון, שני, נתראה ונהיה פה, טוב לך? [בסדר, זכה למצוות, רבי ישראל] תשמור מאד, מי ראה מה שעניי ראו? איש אחד בעולם שהוא צחק מכולם, מכל הרבנים ומכולם, הוא צחק מהם בלב, אבל הם הרגישו שהוא אמת, אמת יחיד בעולם (סבא צוחק) , אוי וי, אוי וי, אני היה לי מאפיה בטבריה, מאפיה, בא אחד מאנשי שלומנו למירון, אני באתי למירון ונתתי לו שלום, אמר לי: "מה, מה, מה נשמע אצלך?", "נו, אני יש לי מאפיה, מה לעשות? אינני יודע מה לעשות", אז הוא אמר לי: "אתה משוגע? אתה צריך לתת לכל טבריה לחם? עזוב את זה, עזוב אותו" (סבא צוחק) , אבל לא, לא יכולתי, הייתי בעל חוב, לא יכולתי, אז אמרתי, אני מכרתי את המאפיה כמעט בחינם, בלי כסף, אני לא רוצה לראות אותה, מכרתי את המאפיה ובאתי לירושלים, ולא היה לי כסף ולא היה לי לחם ומים בשביל הילדים, ואני הלכתי לעבודה, אבא, על, על הרגל עבר עגלה עם לחם, מלאה עם לחם על, על, על האצבעות הקטנות, על האצבעות ושברו כל העצמות, כל... לא היה לי לא רגל ולא כסף ולא לחם, זה נסים איך הם נשארו בחיים, ילדים חיו, חיים, חיים, ואין להם לחם לאכול (סבא צוחק) , לא יכולתי ללכת, לספר, והם {צעקו} "לחם, לחם, לחם, לחם", לא, לא יכולתי {לאפות} (סבא צוחק) , חוה וציפורה היו ילדות קטנות של שישה, שבע שנים, קטן, ואמרו: "איזה אבא יש לנו, לכל העולם, לכל אחד יש אבא, אבל אנחנו אין לנו אבא, אין לנו, הוא לא מביא אפילו חתיכת לחם, איזה אבא זה?", כן (סבא צוחק) , היום ברוך השם אין, אין לי אפילו אחד, לא נשאר לי, כולם הלכו ונשארו, ואני נשארת לבדי, כן [יש לך הרבה ילדים, סבא, תראה כמה ילדים יש לך] כן, ברוך השם עכשיו יש להם, יש להם לחם [ברוך השם, יש לך ילדים שבעים, ברוך השם] (סבא צוחק) [יש לך ילדים בצרפת, ילדים בצפת, ילדים בירושלים] אני מכרתי המאפיה, נתן נחמן (הבן של סבא) היה לו מחלה קשה, והלך כל הכסף ונשאר הבית רק אבנים, לחם לא היה, כסף לא היה (סבא צוחק) , ואני לא יכולתי לדבר עם שום אדם, התביישתי, צער כזה, ילדים קטנים לא היה להם לחם לאכול, איזה צער זה? (סבא צוחק) , לא על חינוך כותב לי רבינו "תלמידי היקר", כן, הוא, הוא לקח ממני אפילו חתיכת לחם, לא, ולא הביא לי כלום, הכל הוא, הוא לקח (סבא צוחק) , ברוך השם היום אין לי משא, רק אני לבדי, אין לי משא, אין לי ילדים, ילדים צריך לתת להם לחם, היום אני עשיר, אין לי ילדים שרוצים לחם, שאומרים: "לחם, לחם, לחם" (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "טעמה כי טוב סחורה, לא יכבה בלילה נרה", "ידיה שילחה בכישור, וכפיה תמכו פלך", "כפה פרסה לעני, וידיה שילחה לאביון", "לא תירא לביתך משלג, כי כל ביתה לבוש שנים", "מרבדים עשתה לה, שש וארגמן לבושה", "נודע בשערים בעלה, בשבתו עם זקני ארץ", "סדין עשתה ותמכור, וחגור נתנה לכנעני", "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון..."] "עוז" זה גבורה, "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון" [סבא ממשיך לשיר "פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה..."] (סבא צוחק) "עוז והדר", כל המעלות, "עוז והדר", יש סחורה שהיא חזק אבל לא יפה, ויש סחורה שהיא יפה מאד [אבל לא חזק] אבל אנחנו יש לנו "עוז והדר", "לבושה", "לבושה" זה הלבוש, הלבוש רוחני של הנשמה, של הלב (סבא צוחק) , כל פסוק זה יכול עוד פעם, "עוז והדר", "פיה פתחה", לא יכול להיפרד, עוד פעם עוד פעם [סבא שר "פיה פתחה בחכמה..."] רק פתח את, את הפה, נתגלה חכמה, "ותורת חסד על לשונה" (סבא צוחק) , מה שיש "ליקוטי מוהר"ן", הפירושים, הדיבורים האלה, דברי השם, אה, הוא הרגיש איזה חוזק, איזה גבורה, "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון", נו, נו, איך יכולים ללכת הלאה, מעכשיו אתה מחזיק את זה, למה לא? (סבא צוחק) [גם הפסוק לא רוצה שנעזוב אותו, הפסוק מבקש אל תעזוב אותי, תישאר עוד קצת] יהיה, כל ניגון היה לו, היה לו בשמים [סבא והחברים שרים "ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים ברינה יגילו..."] (סבא צוחק) אנחנו רקדנו וקיבלנו אבנים, כל האבנים שהיה בשוק, אז קיבלנו [איפה?] כן [איפה?] מה זה משוגעים? הם רוקדים? (סבא צוחק) [פלאי פלאות, פלאי פלאות] פלאות? נראה, רק סבלנות, נראה, נראה מה שיהיה בעולם, איזה, איזה אור, איזה שמחה, איזה חיים יהיה בעולם, זה לא חיים, זה, מה שזה עכשיו זה, זה לא עולם, זה, זה לא כלום, {כשיהיה דבורים}, מה שיש ב"ליקוטי מוהר"ן" תורות כאלו, דיבורים כאלה, עוד לא היה פלאות כאלה בעולם, זה כלליות כל התורה, כל דיבור של רבינו הוא כלליות כל התורה וכל נפשות ישראל וכל, וכל התיקונים של כל אחד מישראל, אוי וי, אוי, ברוך השם, אבל קרוב הזמן שזה יתגלה בעולם, מה שיהיה, מה שיהיה, אה, אני לא יודע איך היה נשאר בחיים כשהוא (רבי ישראל קרדונר) אמר "פיה פתחה בחכמה", הוא רצה חכמה, איך הוא נשאר בחיים? (סבא צוחק) , אחר כך "ותורת חסד על לשונה", תורת חסד, איפה אני? יש תורת חסד בעולם, יש כבר, יש לנו כבר כל, כל מה, כל הישועות שאנחנו צריכים, יש לנו כבר רבינו הקדוש בזה העולם, והוא השאיר, נתן לנו "ליקוטי מוהר"ן", "סיפורי מעשיות", שיחות כאלו, כל דיבור, "חיי מוהר"ן", מה, מה זה, יהיה העולם, יהיה עולם אחר, כל דיבור שגילה רבינו יבא עולם חדש, רק לשמוע דיבור אחד יוצא מן הלב כזה...

$$(G = 13 b ; 14 a_1 \quad \text{סוף צד ב})$$

קסטה מס' G_2

צד א $18_2 G$

...מה שאפשר שנוכל לכתוב את זה] אתם כבר כתבתם את הסיפור של... [לא כתבנו] של [לא מבין] [אז צריך לכתוב את זה בלשון שלך איך שזה קרה, להעתיק מילה במילה מהפה שלך ולא מהפה שלי] אצלכם הוא קודש קודשים ואצל העולם זה סיפור, ודיבורים כאלה שלא, שלא נתקבל לעולם [עד שזה יתקבל אנחנו נשטוף להם את המוח עד שזה יתקבל] בשבעה עשר בתמוז, בשבעה עשר בתמוז ירד הפתק זה בושא לספר דבר כזה [לא מבין כי צ. מדברת אם סבא ביידיש] (החלפת קסטה).

[לא מבין] [ולמה, למה אנחנו רוצים לשים את זה בחוברת בשביל שכל העולם ידעו, בחוברת חובה לכתוב לא רק מה זה "נ"ח" אלא חובה לכתוב מליקוטי מוהר"ן, ואיך סבא מצא את זה ועוד דברים על זה מהזוהר ולהפיץ את זה בכל המדינה] מה? לא שמעתי [הסברתי למה אנחנו רוצים

לעשות] [אנחנו רוצים שאתם תספרו למי. איך מצאתם את הפתק ומתי זה היה] היא נולדה בשנת תרפ"ח אני מצאתי אני מצאתי את הפתק בשנת תרפ"ב [שש שנים] תרפ"ב אז זה לפני, לפני הלידה שישנה שנים [שש שנים לפני שנולדתי] [גם אני רוצה שאחרי שתספר את הסיפור של הפתק שתבאר גם את הענין הזה שנוכל להסביר את זה] אוי וי, ווי, ווי כשאני רואה איך אני נמצא, באיזה מצב אני נמצא וגם הילדים שלי אני כבר מתבלבל ולא יודע מה זה איתי כן מה זה? מה זה? אני היה לי, זכיתי לראות את רבי ישראל קרדונר והזקנים של אנשי שלומנו ולא סתם, זה לא סתם היה להם מסירות נפש על כל דיבור, על כל פרט אני נסעתי, אני גרתי בטבריה ולא היה לי, לא היה לי פרנסה ואני נסעתי לירושלים בשביל לשמוע, לשמוע איזה דיבור מרבינונו [על הפתק תספר, הם רוצים לשמוע על הפתק] [כן] בשנת תרפ"ב קרוב לתענית שבעה עשר בתמוז הרגשתי עצמי חלש לא כל כך אבל לא, לא חס ושלום באופן חמור ואני הרגשתי, הגיע שבעה עשר בתמוז ואני הרגשתי חלש אז הבעל דבר התגבר עלי, גבר עלי בבוקר ביום שבעה עשר בתמוז אתה חלש מאד אתה צריך לאכול עכשיו לפני ה... אני צריך להגיד, לספר לפני התפילה אני לא שיתתי מים מחצות לילה עד אחר התפילה לא אכלתי ולא שיתתי ועכשיו הגיע, בא אלי הבעל דבר ואמר לי אתה צריך לאכול לפני התפילה חלש כזה, אתה חלש כל כך אני שמעתי לו, לא רציתי אבל אכלתי, נו אני אכלתי אבל כמו שאוכלים חס ושלום דברים מזיקים אני, אני אכלתי אבל היה בלא ידיים ובלא רגליים כן אבל, אבל אכלתי אחרי האכילה ברכתי ברכת המזון והלכתי למקווה אחרי, אחרי, אחרי הסעודה נו יכולים להבין איך היה התפילה ואיך, באיזה מצב אני הייתי אחרי דבר כזה, אחרי שאני הייתי נזהר הייתי אם רבי ישראל אפילו תענית בא"ב (לא מבין) היה מתענה וגם אני, אני ראיתי מרבי ישראל וגם עשיתי ככה אז גם כן ביום שבעה עשר בתמוז שהיא תענית חמור מארבע תעניות נו נכשלת, נכשלת ונפלת באופן כזה לאכול לפני התפילה? אז לא היה, אז, אז לא רציתי לחיות ונפלתי לעצבות כזה שלא יכולתי לדבר ולהתראות לפני אנשים אני הלכתי לשישיבה ושכבתי בבית הכנסת בשישיבה, היה ישיבה ובבית הכנסת שכבתי בבית כנסת כמו מת לא מדבר, ולא אוכל כמו מת ובני הישיבה בבית כנסת בני הישיבה, מי שנכנס לבית הכנסת וראה את ישראל בער שוכב בעצבות כזה שהיה פחד והם היו רגילים שאני הייתי תמיד שמח, מרקד, שמח והם היה להם קושיות איך ישראל בער שמח? ממה הוא שמח? אין לו פרנסה, ואין לו לחם בשביל הילדים והוא נוסע בכל... על כל פנים זה הישראלי בער זה לא ישראל בער שהיה, זה ישראל בער משוגע וככה הוא הסוף של כל הברסלבים שסוף כל סוף הם נעשים משוגע כי הם הולכים בחצות לילה לשדות, ליערות ולפעמים נפחדים מאיזה כלב, מאיזה חיה, מאיזה גוי אז נעשים, סוף כל סוף נעשים משוגעים ואני הייתי בעצבות נוראה וזה שהם אמרו ככה אז היה לי עצבות יותר כי הרגישו, כי אני הרגשתי שאני הגורם לכל זה שהם דוברים, אני הגורם מה זה? עצבות כזה? אפילו אם עובר על כל התורה כולה, עצבות כזה? על כל פנים היה לי צער גדול, היה לי, היה קשה לי מאד ולא רציתי, לא רציתי לחיות אפילו שבאים לעצבות ראיתי שאני גורם חילול השם ביזיון לברסלב אז היה לי התבודדות והתפללתי להשם יתברך: "רבונו של עולם ראה המצב שלי אמת אכלתי ועשיתי מה שעשיתי אבל אני רוצה תשובה, אני, תרפא אותי ותוציא אותי מהמצב הזה, מהעצבות הזה כי אני גורם חילול השם, לחילול השם לברסלב" אז אני בכיתי לפני השם יתברך בבית הכנסת ואמרתי רבונו של עולם תרפא אותי אני מוכרח לצאת מהעצבות, נכנס לי מחשבה תקופה כמו, כמו מי שנכנס בראש שלי, במח שלי ואומר לי המחשבה, אומרים לי "תכנס לחדר שלך" החדר, אני הייתי בבית כנסת והחדר שלי היה ליעד בית הכנסת "תכנס לחדר שלך ותפתח את ארון הספרים ותיתן ידך על איזה ספר ותוציא אותו ותפתח אותו ושמה תמצא רפואה לנפשך" אני רציתי רפואה נו והתפללתי, אמרתי מחשבה זה, מאיפה המחשבה שלי זה דבר רציני? אז אמרתי מה אני, אני אעשה, אני אעשה זה ונראה מה, מה, מה שיהיה נעשה מזה, אז עשיתי כזה נכנסתי מבית הכנסת לחדר שלי ופתחתי את הארון ונתתי... כמו שאמרו לי ונתתי ידי על איזה ספר והוצאתי אותו ופתחתי אותו והיה שמה הפתק הזה אני ראיתי רק חתיכת נייר ולא ידעתי מה (לא מבין) לספר יכול להיות סימן בשביל לידע איפה אני לומד אני לא שמתי לב לזה ראיתי חתיכת נייר, על כל פנים אחר כך התחלתי, ראיתי שיש שורות כתובות התחלתי לקרוא וראיתי מה שכתוב "תלמידי היקר" כן, כן "נהנתי מאד מעבודתך" זה העצבות, השיכרון לב שהיה לי על העבירה שלא עשיתי תענית בשבעה עשר בתמוז הוא "נהנתי מאד מעבודתך" "נהנתי מאד מעבודתך" וסימן אחרי כל הפתק החתימה "נ נח" "וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה" י"ז בתמוז, יום י"ז בתמוז? יאמרו? זה משמע שהפתק נכתב עוד לפני שבעה עשר בתמוז הוא אומר לי "סמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה" על כל פנים אני קראתי את זה וכמו שהייתי מקודם בעצבות כזה קיבלתי שמחה מזה, מזה, הפתק, שמחה כזה שלא מעולם הזה העצבות לא עולה שום ערך נגד השמחה, שמחה כזה שלא... התחלתי לרקוד בחדר שלי והישיבה למדו בשישיבה ואמרו הו המשוגע נעשה שמח, הוא נעשה שמח אבל הוא מרקד אז כולם נכנסו לחדר שלי וראו דבר כזה ואני מרקד אני לא שואל אותם, אני מרקד ושמח כזה נעשטלו, טוב הם הוציאו אותי מהחדר כמו... כן ועמדו עיגול ואני עיגול באמצע ורקדתי כמה שעות בלילה ונעשו עיפים הם עמדו זמן רב כזה ונעשו עיפים, הם עמדו זמן רב כזה אז הם אמרו הוא לא התעייף הוא עייף אותנו אין להם כח יותר אז הם הלכו ואני רקדתי לבד על כל פנים דבר שאי אפשר לתאר, לספר הענין של העצבות שהיה לי והשמחה עולה... היה שמחה כזה והיה לי רפואה הפך העצבות נכנסתי לשמחה כזה והיה לי רפואה על כל ימי חי וכל פעם שעבר עלי מה שעבר, איזה עניינים (לא מבין) נפילות, הירידות אז תכף לקחתי את הפתק וקראתי אז כבר היה רפואה [רבי ישראל אבל מה המשמעויות של הפתק?] המשמעויות של הפתק? המשמעויות של הפתק הוא, הוא התחזקות כזה שלא... הליקוטי מוהר"ן מול ההתחזקות כל התורות הם... כל התורות יש בהם עניינים, יש בהם רק התחזקות, רק התחזקות לא להתייאש, ולא... כן ולהתחיל בכל יום מחדש נו ואני יודע מזה ואני לומד את זה והלכתי עם זה ופתאום נפסק ממני כל הכח הזה על ידי הנפילה, על ידי האכילה של שבעה עשר בתמוז ולא היה, ולא עזר לי שום דיבור של רבינובענין, אני נפלתי בחושך כזה שלא היה לי שום רפואה [מה זה "עליך אמרתי"? מה המשמעות של "עליך אמרתי"?] "עליך" [האש שלי] (בעיה בקסטה) כמו שאתה "עליך" אכלת, עשית דבר כזה ואתה, ואתה כמו שאתה? "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" [תגיד את זה יותר ברור אבא] אה? [תגיד את זה ברור] [רבי ישראל אני חושב שיש לזה משמעות יותר גדולה שאתה תזכה לראות את הגאולה] אני לא יודע להגיד פירושים רק זה פשוט, זה פשוט כי הוא זה "עליך אמרתי" אבל אם חס ושלום לא, לא, לא יהיה... כל הדיבורים של רבינואנחנו רואים שהם קיימים, הם קיימים לעד כן וגם הדיבור הזה אבל אף על פי כן יכול להיות חס ושלום על ידי איזה (לא מבין), איזה חטא חס ושלום יכול להיות מה שיהיה כן ואני, אני היה חייב כי היה חילול השם כתוב "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" [מה זה המשמעות של "נ נח"?] אה? [מה זה "נ נח"?] "נ נח" בזמן שמצאתי את זה וקראתי את זה וזה שימח אותי אבל לא ידעתי מה ראיתי שזה פלא כזה לא יותר אבל לא ידעתי...
...ראיתי שזה פלא כזה לא יותר אבל לא ידעתי מה, מה? כלום שום פרטים אני קראתי, קראתי כמו, כמו ילד קטן שלא יודע כלום "נ נח נח נח נחמן מאומן" לא ידעתי יותר רק מה שכתוב [מה זה עכשיו? עכשיו אתה יודע] אחרי שאתה נתקרבת אלי ואתה עוררת אותי צריכים לפרסם את זה, זה היה בסוד לא ידע מזה שום בן אדם אני סיפרתי לך מזה הסוד ואמרתי זה צריכים, עד עכשיו הוא ישן עכשיו אני לא נותן לכם שיהיה די זה צריכים לפרסם בכל העולם ענין הזה, ענין הפלא הזה [אבא: אבל מה אתה חשבת?] אה? [כשמצאת את הפתק] נו [מה חשבת? מה זה? מאיפה זה בא? מה חשבת?] כמו שהיה בפשטות כתוב החתימה של רבינו[כן] הוא כתב אלי "נ נח נחמן מאומן" [קיבלת את זה כי זה הוא שולח לך] אה? [כי זה מכתב שהוא שולח לך, ומתכוון אליך] כן, הוא נותן לי סימן, סימן... (בעיה בקסטה).
...[מכתב שהוא שולח לך ומתכוון אליך] כן, הוא נותן לי סימן, סימן {שי"ז בתמוז} [מה הסימן?] דבר שאף אחד לא ידע מזה [רק אתה, בינך וביני] אז אני ראיתי שזה אלי אבל מקודם לא כתוב ישראל בער אודסר [נכון] [לכן אני שואלת] לא כתוב שם רק "תלמידי" לא כתוב שם, לא כתוב מי ובאמת זה כתב מרבינובכלליות כל התורות, וכל השיחות, וכל מה שעובר על כל אחד ואחד זה, זה ענין רבינוהוא, הוא לא לאדם אחד, לכל אחד ואחד מישראל, לכל ישראל כן אז גם זה הוא כלליות "מאד היה קשה לי לרדת אליך" אז לא אלי, אליך ואליך, הוא כתב לכל אחד כן "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך..." כל הפתק הוא מדבר לכל אחד ואחד [אבל יש דבר בהפתק שאף פעם לא נתגלה בבירור, הענין של ה"נ נח"] ענין ה "נ נח" זה נתגלה רק בהפתק זה היה סוד, סוד מכל העולמות לא נתגלה, לא נתגלה בעולם דבר כזה רק בהפתק החתימה הוא, הוא מגלה לכל העולם שהשיר פשוט, כפול, משולש, מרובע (לא מבין) להתגלות בביאת משיח [מה שכתוב בזה, ורבינומדבר] שיחזיר כל העולם להשם יתברך, לתורה

הוא, הוא, הוא בעל הפתק, הוא רבינו הקדוש מה שחתם עצמו "נ" נח נח נחמן" ופשוט זה "נ" כפול זה "נח", פשוט "נ" כפול "נח" משולש "נחמ" מרובע "נחמן" שזאת אומרת שהוא מגלה לנו שהוא זה השיר שיתגלה לעתיד? הוא זה השיר כל תורה מליקוטי מוהר"ן, וכל דיבור שגילה בעולם אז, אז זה, זה השיר שעל ידו יבוא, יהיה התיקון לעולם [אבל איך זה מלוכש על יח'וה'?] אה? [איך זה מלוכש על יח'וה'?] מה יח'וה'...? [איך ה"נ נח" מלוכש על יח'וה'?] אה יח'וה' שם השם, שם השם יח'וה' משותף עם השם של רבינו ככה כתב בתורה, הוא כולם... ככה הוא מגלה "שם השם משותף בשם הצדיק", "אם שם הצדיק מתפרסם בעולם, מתפרסם השם יתברך בעולם, את האמונה, את התורה" כן זה על-כל-פנים אם מתפרסם שם הצדיק ופה הוא חותם שהוא זה הצדיק של השיר פשוט, כפול, משולש, מרובע הוא, הוא וגם (לא מבין) לא, בכל הפתק לא, לא כתוב למי הוא כתוב את זה ויכולים לעזוב הכל כן אבל רק בסוף הוא מגלה סימן, סימן שבעה עשר בתמוז דבר שרק אני ידעתי ואף אחד לא ידע, לא ידע מזה אז שזה סימן אני יודע שהוא, שאני הייתי הגורם לזה על ידי, על ידי העצבות שלי, על ידי השיכרון לב שלי שהיה לי על העבירה אז נעשה, נעשה מה שנעשה, נעשה מזה... [ומה, מה פירוש הסוד "מלא וגדיש מקו לקו" (פ'צ'פ'צ'י'ה')?] זה, זה [לפי מה שאתה יכול להסביר] זה ענין, עניינים נסתרים מה, מה שאי אפשר [מה שאתה יכול בכלליות] אי אפשר, אי אפשר על-כל-פנים רק בדרך כלל "מלא וגדיש מקו לקו" מלא וגדיש זה גם כן ענין כזה מלא וגדיש, מלא, לא רק מלא גדיש כן נו מה עוד? אבל יש עוד, עוד גדיש, עוד, עוד מלא וגדיש מקו לקו כן אז מקו לקו זה ענין, ענין נעלם כזה שהוא יותר (לא מבין) יותר ממלא וגדיש וגם כן "מלא וגדיש מקו לקו" הוא מלא, מלא נקודות, נקודות הרבה נו אני, אני לא יודע רבינו הקדוש כתוב "בחזיון עבודה תבינהו" [ומה הענין של ה"פ'צ'..."] ה"פ'צ'" זה ענין ראש השנה של רבינו נזכר בהפתק שאני יש לי ידיעות מהענין של ראש השנה, ראש השנה שלי, יותר מכל העולם ו"מלא וגדיש מקו לקו" (פ'צ'פ'צ'י'ה') זה על ראש השנה [המלאך הממונה על התקיעות של עם ישראל] יה המלאך הממונה על התקיעות, על התקיעת שופר [וזה אותו גימטריה כמו "נ" נח", "נ" נח" זה 355 וגם זה 355] כן, וגם כן בא על מחשבותי כדבר הזה "פ'צ'פ'צ'" זה עולה 140 תראה פ'צ' זה 70 אז 70 ועוד 70 זה 140 [כן] אז, אז השם של רבינו השם נחמן, השם נחמן... [למה פ' זה שמונים צ' זה תשעים, תשעים ועוד שמונים זה 170] 170, לא רגע 70 ו 70 זה 140 [איך 70?] פ'צ' זה 70 פ'צ' זה 70 לא? [לא, לא פ' זה שמונים] נו [צ' זה 90] 90 [זה ביחד 170] מה מאה [170] 170 אה אז טעיתי, טעות, טעיתי 170, ועוד 170 [340] 340 אז, אז טעיתי [רגע אולי רגע, רגע אולי אפשר בגימטריה קטנה] [כן, כן זה בגימטריה משה] כן, כן פ'צ'פ'צ' זה [רגע, רגע שקט] אני חשבתי שזה כמו נחמן 70 ו 70 פ'צ' זה 70, 170 [170] אני נסעתי לירושלים והייתי שמח ובאתי, חזרתי מירושלים והיא הייתה, איי מצאתי אותה חולה כזה רחוק מהחיים, חולה כזה אז אישתי אמרה לי אתה גרמת לה את זה, אתה גרמת לה זה היא התגעגע אחריך ונכנסה למחלה, למחלה כזה היא התגעגע אחרי אבא כן וברוך השם היא חיה [אני רדפתי אותו, הייתי הולכת אחריו לאן הוא הלך, היה נוסע לירושלים הייתי באה עד לאוטובוס הוא היה זורק אותי גם (לא מבין) גם למירון אותו דבר הוא היה זורק אותי הייתי קטנה] [עכשיו זה כבר ילך מהר עכשיו יש מכשיר כזה שעוד מעט בא...] [היה לי חבר אבא לא היה בבית בכלל כשהיה בבית היה בא לאכול להחליף בגדים לישון לילה והיה שוב בורח אז הייתי רודפת אותו, הייתי הולכת אתו עד לאוטובוס (לא מבין) רק אני, אני רדפתי גם לירושלים] חכמות העולם הם חושך כזה שיכולים לחכות נס כזה רואים, רואים דבר פלא כזה שלא נשמע מעולם פלא, פלא זה דבר כזה שצדיק אחרי מאה שלושים שנה [אין לנו חומר שיסביר לנו מה זה? תן לנו חומר רקע ניקח תורות מ"ליקוטי מוהר"ן" שמדברות על "שם הצדיק משותף בשם השם" ואחר כך את ההתקרבות מ"אב"י הנחל" וההמשך שזה הפתק הזה אז יקבלו תמונה שזה לא סתם פתק] להסגיר את זה [מי שעומד מאחורי] תעשו את זה אתם [אנחנו נעשה דבר יפה] העיקר לא אני העיקר ה"ליקוטי מוהר"ן" זה דיבור מרבינו [אבל חשוב שתספר לעולם איך מצאתם את הפתק, העולם צריכים לדעת] נו אז אני גמרת כבר [כן, כן גמרת, גמרת] אה? [גמרת] כן? [זה הכל] זה היה לי רפואה, אמרו לי "תפתח את הספר ושמה תמצא רפואה לנפשך" והרפואה נמשכת כל ימי חיי וכשיקבלתי מכה תכף לקחתי את הפתק ונתבטל הכל נתבטל לתמיד [עוד שלושה חודשים בעזרת השם יהיה לנו כבר צילום מאחורי זה (לא מבין)] לא, לא. (החלפת קטטה).

[נו תמשיך] אז אני קיבלתי חותם של שיגעון, של משוגע כל הישיבה נכנסו לעיר כל אחד לבית כנסת שלו וסיפרו בשורה טובה שהברסלבר נעשה משוגע אבל משוגע כזה שאין כמוהו, שלא יהיה לו שום תרופה לא יהיה לו הם סיפרו את המעשה איך שהייתי פתאום בעצבות כזה ואחר כך שמחה כזה ורקדתי כמו משוגע על כל פנים קיבלתי שם בכל העיר שישאלו בער הברסלבר נעשה משוגע כן אז רב מוטל, רב מוטל מסלונים אני הייתי שכן שלו כמו חדר ליד חדר שכן כן הוא נתן לי את החדר והוא נתן לי הכל על כל פנים הוא, הוא, הוא אהב אותי כמו בן יחיד אני הייתי, היה לו שני בנות ואני הייתי הבן השלישי אני הייתי יותר חשוב אצלו יותר מהבנות שלו כן הם הרגישו את זה, הם, הם ידעו כן אז הוא אהב אותי אבל אחר שנעשייתי ברסלבר והוא היה מתנגד הוא אמר לי תזהר מאד ברסלבר לא לא שמתעל לי אבל אף על פי כן השמחה לא נתקלקלה, האהבה לא נתקלקלה והוא שמע, הוא הלך להתפלל מנחה הוא שמע בבית הכנסת שכל הבני הישיבה הם מספרים שהברסלבר נעשה משוגע כזה כן הם סיפרו על העצבות והשמחה ואז (לא מבין) מה זה היה עצבות ומה זה היה שמחה אבל קבעו נעשה משוגע כזה אז הוא שמע את זה וכולם מספרים "על פי שנים עדים יקום דבר" והם היו הרבה, הרבה כולם אומרים ככה אז הוא היה לו, היה לו צער גדול הוא לא רצה לשמוע לי אם לא היה, אם לא היה ברסלבר לא היה נעשה משוגע אבל מה, מה עושים עכשיו אז היה בצער גדול אז הוא, הוא הלך הביתה כדי לראות את המשוגע, לדבר איתי והוא הלך בפחד, הוא נכנס אלי בפחד משוגע יכול להכות, יכול... אז הוא נכנס והתחיל לדבר איתי ודיברתי אתו והוא הרגיש, הוא ראה שאני לא משוגע כשרואים בעיניים יהיה מאה עדים... אז הוא אומר לי, מספר לי שבכל העיר קיבלתי שם של משוגע, כולם מספרים שאתה משוגע היית בעצבות כזה והיית בשמחה כזה מה אני רוצה.... אני רואה שאתה לא משוגע תספר לי כל המעשה של העצבות והשמחה מה זה היה (לא מבין) סיפרתי לו המעשה של שבעה עשר בתמוז מה שהיה בשעה עשר בתמוז והוא שמע כל, כל המעשה, כל הסיפור מה שהיה העצבות, מה שהיה השמחה ואז מצאתי את הפתק וככה היה, אמרו לי במחשבה, אמרו לי ש... הכל, כל המעשה סיפרתי לו והוא שמע כל המעשה והתחיל, התחיל לצחוק רב מוטל אתה לא היכרת אותו [לא] [את הילדים שלו אני מכירה] הוא, הוא היה איש קדוש, למדן גדול, ירא שמים והוא לא צחק שום פעם אני הייתי אתו כמה שנים בביתו כמו, כמו בבית שלי ולא ראיתי, לא ראיתי אף פעם שהוא יצחק יש לו בנות הם היו מספרים איזה דבר רק אם (לא מבין) הוא שמע את המעשה הזו התחיל לצחוק, צחוק כזה שנשמע כל השכנים ושרה הבת שלו היא גרה אחרי החתונה גם כן בשכנות והיא שמעה את האבא, היא הכירה את הקול שלו היא שמעה שהאבא שלה, שאבא שלה צוחק היא לא הבינה מה, היא לא שמעה כל חייה, כל ימי חייה שאבא יצחק אז היא הבהלה [חשבה שגם הוא השתגע] כן [היא ראתה גם אותו] כן, כן אז היא באה אל הדלת והוא היה מחזיק את המעיים שלא יצאו וצחק כזה והיא עמדה וראתה מה, אז היא אמרה לו אבא מה זה אתך? מעולם לא ראיתי צחוק כזה, צחוק ממך מה, מה, מה זה? מה קרה? אז, אז הוא צחק יותר הוא ראה שהוא בסכנה אז לא היה יכול לדבר אז הראה לה אם היד [תלכין] כן תלכין היא הבינה היא לא... היא הבינה שזה הוא לא יכול לדבר והוא בסכנה אז היא הלכה, היא הפסיקה לשאול, הלכה אוי צחוק כזה לא שמעתי, עד עכשיו עוד לא שמעתי צחוק כזה אחר כך הוא לא, הוא היה מתנגד גדול את אמר לי ישראל אתה מאמין שזה מן השמים, שזה נפל מן השמים? מה אתה חושב? אמרתי לו כן, אמר לי אם כן אני אראה לך שאתה טועה בכל הדברים, בכל העניינים שלך אתה טועה אני יראה לך מי שכתב את זה, אז אמרתי לו טוב תראה לי והוא היה [הם עשו צחוק התלמידים שמישהו הכניס לו את זה] כן [הוא אמר לו תראה לי אם אתה חכם כזה תראה לי] כן תראה לי, אז אני אראה לך אז הוא בדק [כל בני הישיבה] כל בני הישיבה המומחים שיכולים לחשוב עליהם בדבר כזה וגם אפילו פשוטים כל הישיבה הוא בחן, הוא בדק וחקר אף אחד לא יודע מזה אפילו דיבור אחד אפילו אם אחד יגיד שהוא עשה זה מה כתוב שם? וכל... על כל פנים שאל את כולם ולא מצא אז הוא התבייש לפני אז הוא אמר לי, הוא סיפר לי אני חקרתי ולא מצאתי אף אחד אז מעכשיו אני מבטל את כל ההתנגדות שלי על ברסלבר כן [אתה יודע מה זה הפתק הזה? הוא קירב אותו הוא היה מתנגד גדול, הוא אהב אותו נקודה אבל התנגד לו יחד אם זה אתה מבין?] [כן] [אבל מאז שהוא ראה שהוא מדבר אמת ושהוא אין לו שום ענין...] [הוא התפטר מזה] [סבא אמר לי שהיו לו נכדים שהיה חי בדוחק והוא היה כבר אדמו"ר כנראה אם הייתי הולך אליו ואומר לו את זה ברמז הוא היה ממלא אותי כסף ומה שאני רוצה רק לא רציתי שיגידו שרבי ישראל חי מאיזה אדמו"ר] [סבא סיפרתם שר' מוטל הוא ראה אותכם הולכים

למירון אז הוא ליווה אותכם קצת לכיוון מירון] כן הוא ליווה אותי, אני הלכתי למירון אז הוא ליווה אותי כמו, כמו גאון שהוא, הוא נוסע מהעיר אז הוא ליווה אותי, הוא ליווה אותי רחוק כן בגאווה כזה, בשמחה כזה רב מוטל אבל אף אחד לא ידע, לא ידע רק אני והוא [הוא היה מבוטל, הלכנו עד מירון כולנו, כל הילדים (לא מבין) נתנו לנו] [הוא אמר לי שהייתי במצב כזה קשה שאם הייתי אומר לו תן לי לירה, תן לי מאה לירות, תן לי אלף לירות, תן לי אלף דולר, חמשת אלפים היה נותן לי סבא אמר אני לא רוצה שידעו שאני מקבל פרנסה מאיזה אדמו"ר ולא ביקשתי ולא כלום] [יש ילדים שלא סולחים לו תדעו לכם] [אנחנו נראה בסוף היום לא סולחים לו נראה איך יגמר התיקון] [אני תמיד ראיתי את זה אחרת, אני היום בכלל הייתי שונה מכולם] [הוא יודע את זה שלא סולחים לו?] [הוא יודע, הוא אמר לי, הוא אמר לי יש ילדים שמקפידים עליו] [אף אחד לא אמר לו את זה] [הוא אמר לי יש ילדים שסבלו ככה עד היום הם סובלים ומקפידים עליו] [אני באתי למקום ולא ידעתי לחתום את שמי, מי השם מי הוא לימד אותי גרמנית הוא לימד אותי במקום עברית] יצחק, יצחק [גרמנית] [תשמעי עכשיו, תשמעי עכשיו] יצחק אתה מכיר את יצחק הוא סבל הרבה שנים (לא מבין) הוא יצא מזה הוא סבל כאב ראש מהרעב, מן הרעב [הוא היה מקפיד עליך נכון?] כן [ופנחס לא היה יכול לישון בלילה אז כל פעם שהיינו באמריקה הוא היה אומר פנחס אתה זוכר שלא היית יכול לישון בלילה?] היה בסכנה [מה אתה יודע מה שהיה אצלי אבא היה אלי השכנים היו חושבים שיש לי מת בבית, יש לי מת בבית] [למה?] [הוא ככה, הוא צעק, כשרקדו לא שמעו, כשהוא בכה וזה אז הם שמעו אותו אז חשבו שיש לי איזה מת בבית אמרתי לא יש אחד מאד חי] [לא פעם הוא סיפר לי שהוא עלה לך על הגג, על הגג לפני שלושים שנה אני לא יודע בדיוק, לפני עשרים וחמש אני לא יודע את הזמן הוא צעק צעקות על כל תל-אביב ועוד על הגג באופן כזה לצעוק זה לא קל זה התחייבות גדולה] רב יום טוב [אם בן אדם מאמין בזה] רב יום טוב גלודליק, אתה שמעת מר' יום טוב גלודליק הוא ליטאי הוא התקרב לרבינוהיה לו אחים רבנים והם אמרו עליו שהוא משוגע הוא נתקרב לרבינוכן [זו באמת חסידות קצת לא נורמלית] [מה?] [החסידות ברסלב] [היא חסידות של נורמלים, היא לא נורמלית לעולם, לעולם] [לא, לא נגיד לא נורמלית, היא יוצאת דופן, בוא נגיד יוצאת דופן] [כלפי העולם, היא יוצאת דופן משום שהדרישה...] [אין המשך לרבי] [אני נותן לך תשובה רבינו אמר משפט "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו"] "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" [אז יארו מה זה ברסלב, עד אז זה רק חקירות ושאלות, וקושיות כשיבוא משיח... (לא מבין) רבי נתן, הוא סיפר לנו מסר תורה, רב נחמן מטשארין מצא אותו שר בשדה, ביער "גדולתנו ותפארתנו יגלה לעדית על ידי משיח צדקנו" רק לעתיד לבוא יראו מה זה רבינו אבל אני רוצה שהוא יקבל את זה שיהיה ספרים כי כבר נגמר לי הכח, אין לי כבר כח ליגמר] [אין כח תגיע לגילו ותגיד אז שיש לך גם רפואה, תגיע לגילו אתה לא תעשה, אתה לא תעבור מה שהוא עבר] [אני לא רוצה לעשות כלום רק שיגמור כבר] מי שמע דבר כזה איש יהודי הוא הולך לעשות חתונה לבנו, לקבלו באבנים להרוג אותו כן מי שמע דבר כזה? הם כולם הלכו [ציפורה סיפרה לי שהיא אכלה קליפות אבטיח מפחים, היא סיפרה לי אבל זה הכל בחשבון] (החלפת קסטה).

[אני רוצה לראות כבר את הסוף] [אז אני רוצה להגיד לכם, אני לא יודעת, אני ראיתי את זה לגמרי אחרת, אני...]

(סוף צד א $G = 14 a, 14 b_2$)

צד ב $G 18_2$

[אני תמיד אומרת את זה] [והיום בדור האחרון הזה של דור (לא מבין) כל העולם מתמקד על דבר אחד כסף, וכסף, וכסף, וכסף זה כל העולם היום צועקים ושוכחים שלא לוקחים כלום אני הלכתי ללוויה בחולון לפני יומיים נבהלתי לגמרי פחדו לזהות את הגופה אז אמרו לי תעשה טובה תנסה את זה אתה אז נכנסתי לשמה לזהות את הגופה ראיתי חמישים גופות אז זה בעיצות כמו {בסרט נע} ואנשים שוכחים מה, מה זה בן אדם (לא מבין) [הוא לא רוצה אפילו לראות] אני ראיתי את נתן, נתן היה צריך לאכול, הוא לא אכל [מי זה נתן?] נתן, נתן [אם אני לא מכיר אותו] אז ראיתי שזה מזיק לו מאד אז רציתי ולהפיל אותו אמרתי לו [מגבעתיים] [אני לא מכיר אותו, אני לא ראיתי אותו] בחדרה הפתחה ישיבה ופנימייה, אכילה, שתייה ושינה אז באו אלי ואמרו לי יש לי שני בנים [כן] שהם יקבלו את הבנים והם ישנו אצלם (לא מבין) נו אז אני לא שמתי לב לזה, אני רציתי בירושלים לא בא... אצל ליטאים טוב הם, הם הלכו ממני ואני ראיתי שהוא בסכנה נתן הוא... כן אז אמרתי לו נתן אולי תישאר בישיבה, בישיבה אבל אני לא היה לי כסף בשביל לשלם (לא מבין) בשביל האוטובוס נו מה, מה עושים אין דבר כזה בלי כסף לא, לא נוסעים כן אז אמרו לי ללכת (לא מבין) לנסוע אז אמרו לי תלך למנהל אגד תספר לו, תגיד לו [שיתן לך כרטיס חופשי] שיתן לי כרטיס בחינם אז עשיתי את זה הצלחתי הוא נתן לי כרטיס בחינם ואני באתי ונתן שמע וראה דבר כזה כן הוא ביקשתי כרטיס בחינם אז הוא נשבר אדם כזה הוא בא לישיבה בלב נשבר כזה מה זה? איפה רואים דבר כזה? [אני אומרת לכם אם הילדים שלו לא יצאו משוגעים זה רק נס] [לא אני יגיד לך מה הנקודה] [תסתכל דברים הנה, תראה איזה דברים] [אני יגיד לך מה הנקודה הוא פעם סיפר לי שהוא הלך אם רבי ישראל קרדונר למישהו והמישהו לא רצה לתת להם, לא רצה לתת להם אז הוא צעק לרבי ישראל הוא קפדן, הוא קפדן למה הוא לא נתן אז רבי ישראל אמר לו אם זה לא אצלו אז זה אצל מישהו אחר השפע שלנו נמצא אצל מישהו שצריך לתת לנו זה הכי קל לא כביכול שזה בושה, כביכול שזה שיטה בין (לא מבין) אם ההוא לא יתן אז ההוא יתן אוי השפע שלי נמצא אצל מישהו אני לא יודע] [אני עובד את השם, אז השם, אז העולם קיים בגלל המעטים האלה שבאמת צדיקים עובדים את השם, בזכות הצדיקים חי העולם?] (לא מבין) הם לא יודעים את זה, הם לא יודעים מה זה מעלת הצדקה הם כל היום רק מאכילים אותו ודואגים לו רק שהעולם כל כך רחוק מעבודת השם אז הם לא יודעים שזה העבודה של יהודי שהוא לא עובד את השם כל היום הוא עובד בשביל עצמו (לא מבין) פעם ליהודים היה מושג מה זה צדקה? היום נותנים שקל תן לי ברכה, חמש שקל תן לי ברכה העיקר תן לי ברכה לא משנה אני אתן לך חמש שקל רק תן לי ברכה, לדוקטור משלמים בשביל התרופה הזאת שהיא לא שווה כלום, הדוקטור לא שווה כלום ומביאים את המאתיים חמישים ש... [עוד עושה עליך טעות משכנע אותך מהר ללכת מהעולם] [פסיכיאטר? בלי שלוש מאות שקל הוא לא נותן מכתב שצריך לשלוח מישהו או משהו] [א. ד. ד. אמר לי שהנמלה, הנמלה היא חיה חצי שנה והיא אוכלת כל החצי שנה גרגיר וחצי וכל החצי שנה היא אוספת תארי לך כמה גרגירים היא אוספת והיא סך הכל, כל השנה יכולה לאכול גרגיר וחצי וזה מספיק לה וזה אוכל המון היא אוספת בחצי שנה כמה גרגירים, בשביל מה כל הגרגירים?] [סבא סיפר לי על אחד מטבריה, על אחד מטבריה קראו לו שמואל, שמואל המסגר שבנה את קרית שמואל אני לא יודע שמואל קראו לו? זה שלקח את רבי ישראל כל מוצאי שבת לשתות תה?] אה? ליזר שמואל [ליזר] ליזר [אז הוא כל שבת הוא... כל מוצאי שבת הוא לקח את רבי ישראל לשתות כוס תה מהמים החמים לא כל תה חדש זה מה שנשאר משבת זה ההנאה שלו והוא לא זכה לתת לו צדקה אז בסוף הוא לא נשאר, הבנים שלו לא נשארו, והבניין שלו אני לא יודע מי לקח אותו] הוא מת [העיקר הוא נתן כוס תה אז זהו, זה העולם מי נשאר? לא נשאר... איך סבא אומר לי לא נשאר ממנו כלום לא מהבנים שלו לא מאף אחד הכל מת אין מה לעשות אם זה] [ויש אומרים שטוב שמספרים את זה בשמחה] [כן אחרי שזה עבר] [זה לא, זה לא כל כך פשוט אני שומעת את זה ואני רואה את התמונה אתה יודע אני חושבת על עצמי ככה טוב אני לא מתלוננת ברוך השם בשביל זה] [יהיה בסדר] [אין לנו מצבים אחותי הייתה, ציפורה הזאת הייתה יותר בעולם הבא מבעולם הזה] [הוא סיפר לי סבא כן] [אם

הריעות, אם מוגלה תראה יש לה בגב יש לה שני חורים כאלה עד היום, שני חורים כאלה שעשו לה בשביל להוציא את המוגלה מהריעות שלה ונשארה בחיים היום לא היו מאמינים שכן אדם נשאר בחיים מדבר כזה אני לא משקרת אני חייית את זה מיום שאני זוכרת את זה, זה היה נסים] [בואי אני יגיד לך כל הדור הזה...] [אני, בוא אני יספר לך משהו סיפור שלי היה מאוזן אחת ירד לי תמיד מוגלה שנים, מוגלה מה, מה ירד מוגלה? אני ילדה קטנה הייתי לוקחת את שרה, את חוה היינו הולכים לכינרת איפה התרחצנו? בכינרת התרחצנו לקחת (לא מבין) נכנס לנו מים לאוזן שרה זה לא הזיק כי היא הייתה קטנה אולי לא הכנסנו אותה ואנחנו כן וחוה ואני קיבלנו דלקת באוזן וחיינו שנים... אתה זוכר את זה אבא? שלי ולחיה ירד מוגלה מהאוזן?] יי, יי, שנים אמא שלי כשאנחנו קצת גדלנו יצאה מהבית עבדה בבית חולים, בבית יתומים, בישלה, היא בישלה אוכל ואני עמדתי לפני ניתוח ואני לא רציתי את הניתוח ואבא שלי בטח לא רצה את הניתוח והיא אמרה, היא אמרה ככה לאמא שלי... מסעודה קראו לזקנה הזאת אסתר אל תנחתי אותה היא תביא בן הראשון וזה ילך לה ואני הייתי שש, שבע, שמונה, תשע, עשר לא זוכרת אני חייית אם זה וכשאני ילדתי את ת. שלי ילדתי כבר בן, ילדתי את ת. והרופאים לפני הלידה זה היה כנראה (לא מבין) ירד לי אם אמא שלי והיא אמרה כשאני יבא ראשון וזה ילך וזה הלך אחותי חוה מסכנה הינואר, ב 29- בינואר היא עוברת ניתוח אז אני באמונה חייית אם האמונה היא אמרה לי שאחרי לידה זה יעלם ומהאמונה זה נעלם לי אני המון מוגלה ביקשתי שינקו לי את האוזן כי הרגשתי שזה נוזל לי, באו ניקו לי את האוזן וכל זה אחרי לידה, בלידה לא מדברים על זה אחרי הלידה מביאים לי את הרופא הוא ניגש אלי מסתכל באוזן וזה יבש אז זה לא היה, לא היה קטנה והייתי אצל אשה מאמינה ביום אני בבית חולים מה אתם עשיתם? למה אתם שואל אותי מה עשיתם? אני סיפרתי לו את הסיפור שהייתי ילדה קטנה והייתי אצל אשה מאמינה ביום שאימנתי בזה] [אני היה לי אותו דבר כזה כאן כמו שלך והלכתי אם זה (לא מבין) וזה נס כי אחרי שהתחתתי פתאום זה נעלם] [לא אבל אני מאמינה בזה באמונה שאמרו לי שזה, אני אלד וזה ילך וזה הלך] [חוה הנה, חוה אחותי כבר בת חמישים וכמה מסכנה היא צריכה עכשיו לעבור ניתוח] [החלפת קסטה].

...גרים והבעל, עשרים שנים והיה לנו חמש עשרה ילדים היינו, היינו מתגרשים מבעל כזה שלא נותן פרנסה לאמא ואין לו רחמנות על (לא מבין) מה זה? כולנו היו תמהים איך, איך, איל היא ממשיכה לחיות חיים כאלה [אמא שלי הייתה (לא מבין) אין דבר כזה זה לא נולד, וזה נולד בשבילי, זה נולד בשבילי כי אשה אחרת לא הייתה חיה, מתה הייתה תגיד אתה הנה אתה שומע דברים] [בואי אני יגיד לך בגיל שלוש עשרה שאלו אותו מה יהיה אין לך פרנסה מי ירצה להתחתן אתך? אז הוא אמר אני יחיה אם לחם ומים ואני יקבל אשה שתוהב לחם ומים ההורים שאלו מה זה אתה לא הולך ללמוד מקצוע? לא אני יחיה אם לחם ומים ואני יקבל אשה שתחיה אם לחם ומים ואני יתפלל על זה] אני אמרתי אני אוכל לחם אם מים אז הוא אמר לי ואישתך מה תגיד? (לא מבין) אמרתי לו כן השם יתן לי אשה כזו שהיא גם כן תאכל לחם ומים [מהשמים שהכריחו אותו שהביאו לו משהו כזה שהוא היה מוכרח לעשות את זה] [כשניסה לשבור את השבועה, מכות, כשניסה לדחות את השבועה אז דרכו לו על הרגל, כן הוא אמר לי עוד לפני שהגעתי לברסלב הייתי במחלוקות זה לא סתם שהוא היה חייב לחיות חיים כאלה [וודאי שלא גם אתה לא חייב, גם אתה לא חייב] [לא, לא העמדו אותו בניסיון בגלל הניסיון של במדבר ששמה הוא ניצל בנס כזה שהוא נדר את הנדר שאין לו התרה שלא יחיה יותר מפעם אחת הענין של המדבר (לא מבין) אז זה היה ניסה לשבור את השבועה בישיבה שככתב מכתבים אז שלחו לו כלב אם כלבת] [אבל הוא לא עשה כלום, הוא ישן מעל התנור למעלה אני יגיד לכם מה שהוא עשה הנה הוא שומע] [בסדר אבל הוא סיפר לי כבר כמה פעמים...] [אתה יודע בת כמה שאני הייתי? בת ארבע, בת חמש ואני זוכרת את זה שהייתי (לא מבין) נכון אבא?] [עד שבא לו מישו מאומן, לא אבל זה ככה פתק על הגאולה זה] מה? ["נהנתי מאד מעבודתך" מה זה "נהנתי מאד מעבודתך"? מה זה "נהנתי מאד מעבודתך"? שהחזקת מעמד בחיי צער אם כל המשפחה שלך ועמדת בניסיונות ועל זה נראה את התשלום, התשלום יהיה גם פה וגם שם, סבא הירש לייב בא מאומן להגיד לכם לצאת מהמאפיה?] כן [הירש לייב, בא מאומן אחד מה זה? כל החיים שלך אתה נולדת להיות במאפיה? בשביל זה באת לעולם? הופ סגר את המאפיה, הלך לירושלים לעבוד במאפיה עלה עליו עגלה על הרגל כמעט] [כל הרגל שלו שחורה מזה] [מה מזה?] [לא אולי מהמדבר, ומזה] [לא אולי מהמדבר וגם מהעגלה] [זה מהמדבר זה סיפור שהוא רוצה לספר לכם...] זה אני הקלטתי את זה, אני פעם הקלטתי אבל אני לא יודע איפה זה עכשיו אבל אני יודע את זה בעל פה, אני יודע בעל פה] [זה סיפור שאני עד היום כמה פעמים ששמעתי את זה והוא מספר את זה ואני...] [בא נשמע עכשיו] [כשהוא היה אצלי בפעם האחרונה לעשרה ימים הוא סיפר את זה ועוד סיפורי מעשיות שכמה שנים ביקשתי הוא סיפר לי את זה מחדש ביידיש כמו שאני אוהבת ואז באמת הצטערתי שלא היה לי מילה במילה וזה היה כאילו היה פותח את הסיפורי מעשיות וקורא מילה במילה] [כל החיים שלו זה סיפורי מעשיות, כל החיים של סבא זה סיפורי מעשיות של צדיקים] [אתם יודעים שאני התחלתי לעבוד] [לעבוד זה טוב] [מה, מה אם גידעו? קיבל תפקיד?] [גידעו עוד לא קיבל תפקיד עכשיו הוא בירושלים] [הוא היה חולה, הוא לא...] [החלפת קסטה].

בערב אז, אז לא היה לי כסף לקנות חלה ואני צריך ללכת למקווה ואין כסף לקנות חלה אז מישו נתן לי איזה... אלפרין, רב אלפרין נתן לי חמש עשרה אגורות בשביל חלה [מתי?] אה? [מתי?] חלה [מתי?] לפני ארבעים שנה, חמישים שנה, שישים שנה?] לא לפני שלושים שנה, ארבעים שנה בזמן שגרנו בבית ישראל (לא מבין) [אז זה כבר יותר אבא, זה כבר ארבעים וחמש שנה] נו אני הלכתי למקווה במהירות וטבלתי ולבשתי והלכתי לקנות חלה וברוך השם היה חלה בחנות ואני, הוא נותן לי חלה בחמש עשרה גרוש ואני נותן את היד בכיס להוציא את החמש עשרה גרוש ואינם אני טלית את (לא מבין) על מסמר [על מסמר במקווה] היה מישו הוציא את החמש עשרה גרוש לא מצאתי את החמש עשרה גרוש נו עכשיו {שמחו} שבת צריך להדליק נרות ואיך, איך יהיה לי חלה לשבת? ומה יהיה לי, מה, מה, מה יש לי לעשות עכשיו? מה לעשות? אז החלטתי יהיה מה שיהיה אני אלך לר' אלפרין ואני יספר לו ככה הוא יכול להגיד מומחה ולא היה לי כסף (לא מבין) אז אמרתי יהיה מה שיהיה, יחשוב מה שיחשוב, יהיה מה שיהיה אני ילך אצלו ויספר לו אבל הוא הבין בדיבורים [שזה מהלב] הוא הרגיש שזה נכון אז תכף הוציא חמש עשרה גרוש ונתן לי והלכתי לקנות (לא מבין) וגם היה מעשה אם רב משה רוזנטל, רב משה רוזנטל היה בן ישיבה והיה, לא היה עשיר ואז לפני כמה שנים היה, היה כל פרוטה היה חשבון כן ואני הייתי בבית הכנסת אם משה רוזנטל ואמתי לו היה לי את לחם בשביל הילדים ואין לי לקנות [בטבריה?] יי, עשיר רב משה רוזנטל נו הוא היה לו חצי שלינג שני גרוש וחצי לו היה לי את הכסף החצי שלינג ונתן לי בשביל לחם טוב אני נותן את זה בכיס ואני הולך לקנות לחם בשמחה להביא לבית לחם אני הולך (לא מבין) [זה במאה שערים] כן ואמרתי לו שני לחם, אם חצי, חצי שלינג היה לי שני לחם, שני לחם, שני קילו, שני לחם טוב היא נתנה לי תכף אבל אני את היד לכיס ואין החצי שלינג נעלם [האלף דולר נעלם] נעלם עד היום, נעלמו נו לא היה לי לחם, אני לא יכול לקחת לחם בלי כסף [זה לא כמו שהיום נותנים שהקפה, פעם אם היה שילמת קיבלת, לא, לא קבלת] לא היה, לא היה שום חור בכיס שלם כיס שלם ואני נתתי {דרך} הכיס ונעלם אין עד היום אני לקחתי את הלחם בשמחה (לא מבין) עם שתי לחם, ואני רוצה לשלם מחפש, מחפש אין, אין נו אני לא יכול להגיד שתיתן לי בלי כסף הוא ידע את המצב שלי שאני אין לי (לא מבין) אז חזרתי {לבית הכנסת} ואמרתי לרב משה רוזנטל נתן לי חצי שלינג שלם וקניתי לחם... והם נעלמו, אז הוא היה בצער גדול כי אין לו גם כן הוא עשה דבר מסירות נפש נתן לי חצי שלינג נואז הוא אמר לי אם היה לי עוד כסף הייתי נותן לך אבל אין לי, אין לי. (לא מבין) מפולניה [כן], הוא היה אוסף צדקות הוא היה אוסף צדקות אז, אז אמרתי לו אז {זה היה בערב} נפל הלילה הולכת ואין לי לחם בשביל הילדים מה לעשות אז פגשתי אז הייתי הולך ליד השטיבלאך ליד החנות שלו (לא מבין) תן לי לקנות לחם בשביל הילדים? אז הוא, אז הוא מה, מה זה מה הוא רוצה ממני לחם בשביל הילדים אני, אני עשיר. על כל פנים הוא אמר לי

טוב, טוב, טוב הוא הלק איתי ואני חושב שהוא הולך לחנות שלו כן, לבד היא כמה חנויות הוא הלק ודיבר אתם מענין... ואני, אני הייתי מחכה והוא לא בא על כל פנים סוף כל סוף הוא יצא מכל החנויות והולך לחנות שלו ליד השטיבלאך [כן] כן אני הולך אתו, ואני (לא מבין) כן אז הוא... אני הולך אתו והוא אמר לאישתו בקול, בקול רעש גדול, הוא אמר לאישתו ישראל בער צריך לחם בשביל הילדים תן לו איזה נדבה [פעם הוא היה בצפת, היה גשם וקור והוא הלק, הילד, ילד קטן בכה מרעב, אני לא יודע על מי מדובר כי הוא נפטר] [מי נפטר מרעב?] [היה ילד שנפטר בקטנותו אז הוא אמר שהוא הלק בגשם, ברוחות, ועל בורות, על אבנים לא יודע איך הוא הגיע לתוך איזה בית של עשיר והיה לו כוס תה וחלב ההוא ראה פני מת, הוא הסתכל עליו, הוא ראה פני מת אז הוא אמר שכשהוא חזר אם החתיכת חלב אז הילד נפטר זה סיפורים של...] [טוב אז זה היה ב 1940- שזה היה במלחמת הראשונה זה הבן הראשון שנולד להם ואמא שלי גם הייתה (לא מבין)] [כן הוא סיפר לי היה איזה מחלה כשהיה רבי ישראל קרדונר חי, אז הוא היה חי רבי ישראל קרדונר] [כן אחרי החתונה שלו] [אז הוא רץ אליו אז רבי ישראל ביקש ממנו שיתפלל והוא אמר לו אל תדאג יהיה בסדר בגלל זה הוא חזר נדיר, נדיר, נדיר, כולם נפטרו] [היה כבר הייתה, אתה יודע איפה?] [היא הייתה בחדר מבודד] [לא כבר העבירו אותה לחדר המתים כי לא רצו להחזיק אותה זה מדבק ויהיו חולים והיא הייתה בחדר אם המתים] [זה מקרה] [והוא בא, והוא בא וראה ש...] [הילדים שלי נולדו תמיד בזמן שאני הייתי, שנסעתי למירון, אני הייתי במירון והם נולדו, אני באתי לטבריה אז אמרו לי מזל טוב, מזל טוב יש לך בת, יש לך בן] [וגם במירון לא בא, הם אמרו לו למה אתה לא נוסע אישתך ילדה? הוא היה במירון ובאו אנשים למירון וראו אותו, אומרים ישראל בער מזל טוב (לא מבין כי היא מדברת ביידיש) הוא לא ידע, זה אני שמעתי ממנו, אלו סיפורים שאני שמעתי ממנו והנסיעות שלו על החמורים וזה שמעתי אותם גם כן] [לא מבין] תרפ"ח [נכון] ויצחק... [והוא רשם אותי בתרפ"ט הוא עשה לי כזה בלבול הוא עשה לי, יש לו מכתב שהוא קיבל מזל טוב (לא מבין כי היא מדברת ביידיש)] אה? אה רב שלמה קובנר כן [הוא החזיק את המכתב הזה, אני לא יודעת אם יש לו את זה עוד, שנים] [אותו רב שלמה קובנר הוא היה במירון אתו והוא לקח מכתב ושם, כמה חמישים?] [לא מבין] [כמה כסף הוא שלח לרברלאיך?] אה? [כמה כסף?] שתי לירות וחצי [שתי לירות וחצי ושלח את זה לראש, לר' הראשי של תולדות אהרון] אז זה היה רכוש גדול [איך קראו לו?] הרב? האדמו"ר? [כן] חכם באשי, האדמו"ר? [אדמו"ר איך קראו לו?] הוא שלח, הוא אמר, הוא שלח לו מכתב והוא לא רצה שידע שהוא שולח את הכסף אז הוא הוא כתב (לא מבין) חכם, הוא כתה הנסתר יש לי מתנה בשבילך שני לירות וחצי, הוא ראה מכתב כזה "הנסתר" אז הוא יכול לרחוש הרבה חסידים [כן] אז הוא נתן את המכתב פתוח על השולחן והוא הלק לאיזה מקום, הלק והחסידים שלו הם ראו מכתב פתוח, יכולים לקרוא אז קראו שהנסתר, שהנסתר שלח לו שני לירות וחצי אז נעשה רעש, רעש בירושלים שהרברלאיך יש לו נסתר בצפת שהוא שולח לו כסף [והסיפור הזה התהלך בכל מקום אז סבא אמר לר' קובנר הזה שהוא היה זקן] (לא מבין) תראה מה אתה עשית, עשית מפורסם] כן [פרסמת בכל העולם אז הוא הבין שרק רבינו, זה מה ששיכנע אותו שרק ככה סבא קירב אותו כי סבא הוא כל הזמן משתמש בתחבולות איך אני מקרב אותו?] [אם אתה לא ראתים את מי שהוא קירב את... איך קראו לו זה מבני-ברק? זה שקירבת במירון שהוא הלק אם מכנסים...] [הם שלום אפרתי] [היתיר ההולנדי?] [אפרתי] [אפרתי] [אפרתי] [אפרתי בא אליו ראה שהוא מתפלל...] [הוא נפטר כבר לא?] כן אפרתי כן [הוא נפטר אבא] נפטר [עליו השלום, בא אם מכנסים קצרים, אם כובע אתה יודע, (לא מבין)] [במירון] [וזה נדבק אליו היה בא אלינו הביתה, מה זה, היה יושב אצלנו בבית, הוא בא הייתה ממירון, לקח את כל הכלים מהבית שבר, עשה שבר בכל המטבח האפרתי הוא רוצה כשר, אז טוב אבל זה חבל? לא הוא לא רוצה לשמוע זרק הכל החוצה] [בבית שלו?] [בבית שלו והכניס, והיה פעם אחת נשארתי אם אבא (לא מבין)] [מתל-אביב?] [לא מתל-אביב נדמה לי שהוא גר בבני-ברק אבא נכון?] אה? [הוא גר בבני-ברק] לא במקום של נתן [גבעתיים] אה? [גבעתיים] גבעתיים [גבעתיים] [הוא בא למירון חילונו והוא ראה אותו שם] [כן] [(לא מבין)] [טיול מאורגן, הוא בא אם טיול מאורגן] [שלושים וחמש שנה הוא עשה תשובה שלימה] [מה זה תשובה שלימה] [בברסלב הכל טוב] [אבל ברגע שנכנס הביתה לא היה כלים אצלם במטבח כשר הוא לא יודע, תתחיל ללמוד גם הוא לא ידע, הם לא ידעו שניהם מה זה כשר? הלכו ללמוד והיה כשר] באו חברה (לא מבין) הם נכנסו כולם כן ואחד מהם היה זה... (בעיה בקסטה). [אתה יודע מה הוא אמר לנו? כשהוא ראה אחד מאתנו הוא היה מתבטל, אנחנו לא (לא מבין) למה אתה לא מבקש מה שהוא היה אומר? למה אתה לא מבקש משהו בשביל הילדים שלך? רק בשביל זה בביתר שהוציאו אותו וזה אין לו כסף לתת לו, וזה] [אמרתי לו] [לך יש הייתי אצלך בבית ראיתי, רהיטים לא היה לנו, רהיטים, לנו היה פעם רהיטים? אם היה רהיטים זה כשהילדים התחילו לעבוד כשהיו יותר גדולים אז רק היה רהיטים, אני ישנתי על מיטה אתה חושב? מדברים היום טושנים שנים במיטה אנחנו שכבנו עשרה ילדים על הרצפה והם לא ראו עוד אנחנו באנו לדבר? או אני יודעת שמגיע לי משהו מהמדינה הזאת?] [אני באתי אליו בטענות למה לא עשית אתו זכות היית גומר אתו כבר את הסיפור, היה לך נשיא בידיים אמרתי לו הגיע הזמן] בגלל כל הדברים האלה אני מפחד שיקבלו אותי לאדמו"ר, לגדול הדור, לאדמו"ר [כן] כן זה לא, זה לא הכל... [מי יקבל אותך לגדול הדור? מי? מי יקבל אותך?] [אבא, אני, אני בגלל זה כל מה שאני עברתי אני לא ככה תאמין לי אבא, אני לא ככה, אני מתבטלת בשישים זה נכון אבל אני בלבי אין לי כעס, הכל היה מתוק וטוב, אני רואה את זה אחרת, אני רואה את זה גם אחרת מהאחים והאחיות] יצחק היה לו כל יום כאב ראש מהרעב [כן] הוא בכעס אלי [הנה כה הוא מדבר איתי שנים כבר, הוא יודע ורואה מה שעובר על כל אחד ולא מדבר, הוא רואה בדיוק] [אתה יודע מה זה בית משפט? פנחס היה בבית משפט אם חברה, החברה שגנבו, הוא לא היה אבל הוא היה אם החברים האלה שגנבו אז לקחו גם אותו] [איפה?] [בתל-אביב זה היה הוא היה ילד קטן בן שלוש עשרה, ארבע עשרה, חמש עשרה, אני לא יודעת בן כמה שהוא היה, אני גדולה ממנו, אני באה לבית המשפט לשמור על אחי כשהשוטרים באו להגיד שעצרו אותו אז אמרנו אז שישב אם הוא גנב אני, אמא שלי הייתה המומה, הוא גנב שהוא ישב טוב אני כבר עבדתי אז אני יודעת מה אני באה לבית משפט אני שומעת שמדברים על גנבים וזה והשוטר אומר יש לו פה אחות אני מרים, אני קמה מרים ואני שואלת פנחס גנבת? ממול השופט וכל בית המשפט פנחס גנבת? הוא אומר אני לא גנבת אבל לא יודע מי גנב? עמד השופט אם הוא אומר אמת אז אתה יודע מה יש לעשות, אם הוא גנב תשיב אותו שיילמד אצלנו אז גוברים] [אז שיחרר אותו מיד?] [זה לא חשבו הסיפור, הסיפור הוא ששוטר, הוא ביקש מהשוטר שיכניס אותי לחדר שלו השופט, שופט הוא אומר תגידי לי מי את? אני אומרת לו אני? הבת של ישראל בער אודסר בשבילי ישראל בער זה שם דבר אמרתי לו, הוא אומר מי זה ישראל בער אודסר? אז אמרתי לו ישראל בער אודסר זה חסיד ברסלב שכל ימי חייו לא עבד ולא גנב אז מה הוא עשה? אמרתי תלמיד חכם ישב ולמד וזה הן שלו ואני הבת שלו אז עכשיו תשפוט אתה מה אני יגיד לך אם הוא גנב לפי דין תורה שהוא יגמור, אם הוא גנב הוא צריך לשלם בשביל זה אני צודקת? הוא אומר לי כן את

צודקת אבל לא יודעים מה לעשות אם אחיך החברים שלו לא טובים, אחיך לא גנב אבל הוא רוצה לכפות מסכן עליהם כי זה חברים שלו וכנראה בבית אין לו שום דבר ומה שיש לו, יש לו מהחברים אז הוא רוצה אתם יחד גם ללכת לבית הסוהר אז הוא גנב, הוא עשה אני יודע הוא אומר מי גנב ומי לא גנב אבל שאחות ככה תדבר הוא אומר כן אמרתי ככה הוא לימדו אותי בבית גנב תשלם, אצלנו לא גונבים הוא אומר אז אני אתן את הראש שלי, אחיך לא גנב הוא לא רוצה להגיד (לא מבין) הוא אומר אני הייתי אתם כל הזמן הוא אומר אני הייתי אתם ובסוף אתה חושב שהוא יושב? בזכותו כולם הלכו הביתה את אף אחד מהם לא הושיבו ואף אחד לא חזר יותר] [מה זאת אומרת?] [הוא לא גנב יותר הוא רצה, הוא רצה להיפגש אם אבא אבל זה לא יצא] מה שלום יצחק? [ברוך השם יותר טוב] יותר טוב? [כן] [שזר כבר אמר לו הוא אמר לי בפירוש שזר אמר לו...] [אני, אני אחד מאלה ש...] [מ. שזר אמר לו תביא לי את כל החסידי ברסלב שלך, תביא לי אני רוצה לראות] הוא יש לו לב, לב עלי יותר מכל הילדים [הוא הביא לשזר את כל החסידי ברסלב שיש לו אמר לו שזר כל אלה זרוק לפח, כל אלה לא שווים גרוש רק אתה] (לא מבין) שזר עשה עליהם בדיקות הוא ישב אתם שעות אם כולם, אני רוצה להגיד לך [כן] {שאצלך} מצוות כיבוד אב [כן] שלא תעשני יותר כל ימי חיך זהו [מה ארת משהו גדול?] ככה, ככה אני רוצה זה טובה לטובתך נו נראה אבל... [בעזרת השם, טוב שלום, כל טוב] ראייתם מה זה? מה זה? רואים פלאות השם [זהו תתפלל עליה] זה רק בשבילך

(סוף צד ב $G = 14 b, 15 a_2$)

קסטה מס' G_3

צד א G_{19}

[זה מקליט, זה מקליט] אחרי הכל שכולם רדפו אותי וסבלתי מה שסבלתי ביזיונות כאלה, ושפלות כזה ממש נסים איך, איך הייתי מחזיק מעמד, ומצד שני כל העיר, כל העיר אמרו, חשבו שישראל בער הוא, הוא [נעשה משוגע] הוא ענין פלא כן, ואני הייתי סובל צער מזה יותר מכל הביזיונות ממה שמחזיקים אותי שאני צדיק, שאני... [איש כשר] על כל פנים היה כזה, כל העיר מי שהיה עושה איזה שמחה, וחטונה אני רקדתי בחטונה [יותר מכולם] ונשארו בלי ידיים ובלי רגליים וכולם (לא מבין) כל הגדולים וכל... כל העיר הם ראו ריקודים כאלה אז... על כל פנים אז, אז נעשה מנהג בעיר שכל חתן וכלה [מזמינים אותך] שיש להם חתונה [מזמינים אותך] הזמינו אותי כן, החתן, והכלה, והמשפחה ביקשו אותי שאני יבוא על החתונה כי הם הרגישו שזה יהיה, זה יהיה שמחה בשבילם, יהיה שמחה גדולה אז באו, באו לביתי וביקשו רחמים שאני יבוא על החתונה לשמח ויהיה שמחה בחתונה אז היה לי צער גדול מזה, אז (לא מבין) אבל זה אני לא רוצה להיות מפורסם לא [רבי של חתונות] על כל פנים והדבר הזה היה מתגבר מיום ליום ונעשה יותר ויותר מפורסם בעיר והיה לי צער גדול מזה יותר מכל הביזיונות מה רוצים ממני? על-כל-פנים ראיתי, היה לי התבודדות וראיתי, אני, אני, אני נמצא... [איך יוצאים מזה?] איך יוצאים מזה? מה, מה, מה אני יכול לעשות? והכל כזה נעשה, הכל נכנס בלבי מחשבה שאין לך שום עיצה, רק עיצה אחת לא להיות חסיד בעיר קטנה, רבינו הקדוש אמר "חסיד בעיר קטנה יש לו כסף יש לו כבוד" אז אני, אז, אז אין, אז יש לי עיצה לצאת מהעיר הקטנה לעיר הגדולה [לירושלים] לירושלים זה עיר גדולה אני יכול לרקוד ולהיות משוגע כל היום וכל הלילה ואף אחד לא ידע אז המקום שלך בירושלים טוב בא לי המחשבה עוד פעם, ועוד פעם, ועוד פעם לאחר, אמרתי החלטתי לצאת מעיר קטנה לירושלים, לצאת מטבריה לירושלים נו וזה היה בלבי אז אמרתי מה, מה, מה לעשות? אז, החלטתי להגיד בבית לאשה שאני רוצה לעבור מטבריה לירושלים והיא ידעה אפילו בישיבה אני לא שומר על זמן אני הולך כל הזמן לנסיעות, למירון (לא מבין) נותנים לי שני לירות לחודש מצד רחמנות ואם אני אלך לירושלים אז לא יהיה לי גם השני לירות אז היא אמרה לי אני אמות ואני לא אלך, ואני לא אלך מטבריה כי היא רצתה, היא רצתה שהם מחזיקים ממני [התרגלה למקום] כן, כן אז אמרתי לה עוד פעם, ועוד פעם, אמרתי לה אני החלטתי רק אין לי שום... אני מוכרח לצאת מטבריה לירושלים נו עד שהשם יתברך ריחם עלי והיא, והיא, והיא הבינה שאני עקשן כזה [שאין תרופה] אין תרופה, אין כלום, אין תרופה היא מוכרחת ללכת לירושלים, אז הלכנו לירושלים מכרנו את, את... [את הדירה] את (לא מבין) כן [את המאפיה] והלכתי לירושלים, אני גם כן חשבתי, לירושלים אני הולך למקום מדבר מ... [את מי אני מכיר] אין לי חתיכת לחם, איפה, איך? נו אני הולך לישיבה ויש לי שני לירות לחודש, אבל בירושלים השני לירות לחודש לא, אין מה יהיה מזה? על-כל-פנים התגברתי ויצאתי אם האשה ואם נחמן [נחמן, הגדול כן] נחמן, הלכנו לירושלים, הלכנו לירושלים [אם חמורים] אה? [אם חמורים] הלכנו לירושלים, לא [היה כבר אוטו] היה כבר אוטו (לא מבין) היה כבר, היה כבר אוטו הלכנו לירושלים, ובירושלים אני באתי לר' שלמה ווקסלר החבר שלי, רב שלמה ווקסלר כשהוא ראה אותי, הוא ברך אותי והוא אמר לי תזהר שיהיה לך מידת ביטחון לא לעזוב את ירושלים, להישאר בירושלים כן שיהיה לך אמונה וביטחון וברוך השם שזכתי לבוא לירושלים טוב רב שלמה אמר לי אבל כסף בירושלים לא... [לא נתן] לא הוא, הוא אמר לי טוב עשית ואמונה וביטחון [ומה אם דולרים?] טוב אני רציתי להיות ליד, לגור על יד בית הכנסת ברסלב חברון, ליד בית המקדש [לא של היום] אה? [לא איפה שהיום, בעיר העתיקה] בעיר העתיקה כן, לא, בעיר העתיקה לא היה [זה לא היה] היום זה פריז העיר העתיקה [כן] אבל אז היה מערות [כן?] כסף? [רחשתי חדר זה היה חדר ליד בית הכנסת] [בלי כסף?] למה, למה בלי כסף? [כמה?] בשכירות, זה שכירות ולא זוכר [שילמת לו?] אז לא היה דולרים... [שילמת לו?] אז היה גרושים [שילמת לו?] כן [שילמת לו?] שילמתי לו אבל לא היה לי מה לאכול [טוב בית יש?] אז אמרו לי שיש בית התבשיל של רב שלמה, של אחד שלא היה בנים וגביר אחד נתן שטראוס נתן לו (לא מבין) תחלק לעניים לחם ותבשיל, לא של בשר [לחם ותה] לחם ועדשים [לחם ותה] לחם ותה נו אין מה לאכול אז הלכתי ויש טור מה, אני לא מיוחד [כן] אני באתי היה הרבה נשים [עד שגמרו את התור לא היה מה לאכול] הם

מתקוטטים קודם אני, קודם אני, קודם... אני באתי מתי יהיה [הטור שלי] התבשיל? ואני עמדתי בין נשים והיה מר לי, קראתי את המלאך המוות, היה מר לי, מה עשיתי? באתי לירושלים כדי לעמוד בין נשים? (לא מבין) [בשביל זה באתי לירושלים?] על כל פנים היה מר לי מאד מה, מה עושים? אני מוכרח לעמוד בתור בין נשים מה לעשות? אי אפשר לי אז השם יתברך ריחם עלי היה איש זקן אחד על ידי [שכן?] בחצר השני [שכן?] שכן שהוא היה חי, שהוא היה עני והוא הלך בכל יום לקחת את הלחם והתבשיל כן [אז הוא הביא לך גם] אז פתאום הוא אמר לי למה לך ללכת שם, לעמוד, אני הולך בשבילי אז תן לי כלי ואני יביא את הלחם אם הכלי של התבשיל, אני יביא לכם בכל יום ויום, אז שמעתי את זה חסד של השם יתברך (לא מבין) והוא היה איש תמים כן והוא אהב אותי, אהב אותי, בירך אותי והוא היה לו לחם טעים מזה, אם זה המצוה שהוא עושה מביא את הלחם והתבשיל הוא הביא לי, ראיתי חסד עליון והאיש הזה היה שמח מאד בזה וברוך השם יש לחם מביאים לי לבית (לא מבין) ככה היה שנתיים וחצי כן גם סבלנו, סבלנו, סבלנו מאד אז היה לי, היה לי מחשבות אולי אני אחזור לטבריה? אפילו אם האיש מביא לי את הלחם אבל יש עוד [טבריה זה טבריה] יש מצוה יש גם כן נרות של שבת צריכים גם כן חלה, וגם כן... ככה היה בטבריה, היה כל העול עליה אני היה לי, אני, אני היה לי שני לירות לחודש וזה פטר לי את ה... מהכל, מהכל [כן לעבוד את השם] אבל השני לירות גם כן לא באו בקל כי אני נסעתי, נסיעות לירושלים, למירון אז אמרו איזה בן ישיבה זה? הוא נוסע, הוא עושה תעניות, הוא עושה מצוה אבל לא בן ישיבה, הוא איש כשר כן אבל לא בן ישיבה, לא מגיע לו כסף, אני באתי לקחת את השני לירות אז הוא אמר לי אתה, החודש הזה היית שלושה ימים בישיבה מאיזה פנים אתה בא, אתה בא לקבל כסף? [רבי ישראל אז מה היה בירושלים? חזרת לטבריה?] בירושלים התחיל מחשבותי לחשוב אולי נחזור לטבריה? ככה כל, כל העול עלי ושמה היה, היה... [היית כמו מלך] אני יש לי שני לירות לחודש [כן נו איך ידעו? מה היה?] אמרתי לחזור וסיפרתי לר' שלמה אני לא יכול לסבול אני, אני, אני מוכרח [אין לי כח] אני החלטתי לחזור לטבריה אז אמר לי רב שלמה לא, יהיה לך מידת ביטחון ולא לעזוב את ירושלים כן הוא אמר לי בתוקף [לא לעזוב את ירושלים] אבל אני הייתי חכם, ובלי חכמות וחשבתי שר' שלמה לא כלום, הוא מה שהוא אומר, הוא אין לו דולרים, הוא לא נותן דולרים [הוא לא נותן כן] רק מידת ביטחון [כן מה יש לי מזה? אני צריך שני לירות] אז לא, לא, לא שמעתי לר' שלמה [כן] והלכתי לטבריה [עוד פעם?] כן [אם כל המשפחה?] כן אם כל החפצים [אם הבני בית?] קודם אמרתי לעצמי נבדוק אם יהיה לי (לא מבין) על-כל-פנים היה נסים שהיו נותנים לי שני לירות אולי שני לירות וחצי כבר אבל הם הסכימו לחזור אני, אני קודם הלכתי לבדי והיא נשארה אם נחמן, ונחמן... ובזמן שאני הלכתי לטבריה קיבל נחמן דבקת ריעות כזה שאחד מאלף אפשר לצאת מזה כבר (לא מבין) אין מה לעשות והיה, היה... [דוקטור טיכונ] דוקטור גדול ומפורסם זקן והוא היה מקובל בירושלים שהוא מלאך שלא, לא רופא רק מלאך [וואלך?] מלאך, מלאך [דוקטור וואלך?] דוקטור וואלך זה ענין אחר הוא היה מלאך הוא היה יותר מדוקטור וואלך, הוא היה מחיה מתים על כל פנים אני לא הייתי [הוא לקח כסף אבל] היה רוקח בירושלים שהוא היה נשמה, נשמה גדולה היה לו רחמנות על, רחמנות על חולים והיא בכתה בפניו, בעלי הלך לטבריה ואני, הילד הוא חולה כזה אז הוא הלך והביא את המלאך הזה לבן שלי והוא... [ריפא אותו] כן וברוך השם יצא מהמחלה אבל המחלה הייתה חזקה כל כך שהוא סובל כל ימי חייו מהנשימה [כן] כן הוא היה כבר בריא, והוא נברא ואני חזרתי מטבריה לירושלים לקבל אותם היא סיפרה לי אתה יודע מה זה? נחמן, מחיה מתים, הוא כבר היה מת כן ואני חזרתי לטבריה וראיתי שר' שלמה הוא, רב שלמה הדיבורים שלו שהוא אמר לי, לא נתן לי דולרים, רק נתן לי אמונה וביטחון זה, אני הייתי חכם ואני לא קיבלתי את זה, קיבלתי צרות כאלה מהבנים, מהבנים אם הייתי גר בירושלים [הם היו דתיים?] בוודאי הם היו לומדים בישיבות וחדר והיו מתחתנים [היו דתיים] כן היו דתיים אבל אני הייתי חכם אמרתי אני רוצה שהעול יהיה עליה לא עלי, אז הייתי חכם, ור' שלמה הוא צעק, הוא צעק עלי בצעקות כאלה, בכעס, בקפידה רק ירושלים, רק ירושלים אמרתי מה הוא נותן לי דולרים? הוא נותן לי כסף? לא אמונה וביטחון הוא נותן לי, אני הייתי חכם [שלא ילמד אותי באמונה וביטחון, אני יכול ללמד אותו] לא שמעתי לו והלכתי לטבריה ונעשה, ועבר עלי מה שעבר (לא מבין) הילדים [אבל זה הכל בשבי הפתק] זה מעשה נורא שני שנים וחצי הלוואי הייתי שומע לר' שלמה הייתי (לא מבין) היה לי דירה יותר גדולה והילדים מתחתנים, הילדים היו מתחתנים [והיו חרדים] כן וחרדים, והיו לומדים בני ישיבות [כן] וככה, וככה כבר [ארזתי הכל] רב שלמה אמר לי רק אמונה וביטחון אתה [השונה] שלהם בטבריה רק אמונה וביטחון כן עוד, עוד [אל תצא מהפתק, רק הפתק, אל תדאג הפתק כבר מסדר הכל וזהו] אני, אני לא סיפרתי הכל רק (לא מבין) [אני יודע טוב שאתה לא מספר כלום] אני הייתי חזק בהחלטה שלי ור' שלמה, ור' שלמה אמר לי (לא מבין) רק אמונה וביטחון ורק ירושלים, אמרתי הוא נותן לי כסף, הוא נותן לי אמונה וביטחון [אבל זה לטובה, לטובה] נו אם הייתי בירושלים מי יודע אם היה א. ו. [היה נגמר לפני זה מה אנחנו, היה נגמר לפני זה] מי יודע אם היינו עכשיו בבני-ברק? [כן], הכל מתוכנן, בשביל הפתק הכל מתוכנן [עזבתי את הילדים אז יש לי ילדים אחרים] רבי ישראל זה היה עוד ניסיון בשבילך לנסות אותך בענין הפתק, זה בכוונה [מה? מה?] [זה היה ניסיון בשבילך, להחזיק אותך אם רבינוחזק] הפתק היה אחרי שחזרתי מירושלים [כן?] לטבריה כן [אה], אז עוד לא היה הפתק? לא הפתק היה [אחרי שחזרת] אחרי שחזרתי מירושלים לטבריה [אחרי שנתיים וחצי] כן, אבל אני ראיתי, ראיתי שאני עשיתי טעות [אבל אתה חזרת בשביל הפתק] רב שלמה צודק, רב שלמה... [לא, לא אתה חזרת בשביל הפתק] רב שלמה אמר לי... [לא רב שלמה, עזוב רב שלמה] והוא צעק [אבל אתה חזרת בשביל הפתק, מה אתה מדבר] והוא רעד [הוא יכול לצעוק] והוא אמר לי אתה תיתן את הדין ואין חרטה על זה כל ימי חייך [לא, אתה חזרת בשביל הפתק, לא אתה חזרת בשביל הפתק רק פתק, פתק, פתק] ואני חשבתי אז, אני (לא מבין) הוא נותן כסף? [לא] יש פתק, בשביל הפתק] לא, אז הוא לא יודע מזה בדיוק [רבי ישראל חזרת לטבריה בשביל הפתק, הוא אומר שבדיוק אחרי שחזרת היה הענין של הפתק] כן, כן [אז אתה חזרת בשביל הפתק, היית צריך לשלם על זה לידים גדולים מה לעשות?] עד היום אני מתחרט, אני מתחרט [לא, לא מתחרט יש פתק] אני מתחרט על שר' שלמה הוא ראה [אז היה לך ילדים דתיים בלי פתק] הוא צעק בקולות כאלו רק ירושלים, רק ירושלים [לא, יהיה לך ילדים דתיים אבל בלי פתק, עכשיו יהיה לך ילדים יותר דתיים] נו לא סיפרתי לכם מעשה יפה? [כן], כן סבא יש לך הרבה מעשיות רק תספר אותם, יש לך מעשיות על רבינומהיום עד מחר [איזה שעות היה לי (לא מבין) אני לא רוצה להיות חסיד בעיר קטנה, בעיר גדולה בירושלים, בירושלים אין לי שום ערך אין הריקודים ואין הכבוד רק ירושלים (החלפת קסטה). (לא מבין) יה מי זה? [גדעון] גדעון?... (לא מבין). הקשר שהיה לי אם שזר זה סוד, סוד כל העולם לא יודעים, הוא, הוא, הוא... אם הוא היה מראה כמו {שהשם} יושב בנינו היו, היו כולם זורקים אותו מסוכנות מ... מה הוא בטלן כן, הוא מסר את נפשו (לא מבין) אבל לא זכה לעשות, היה בידו [סבא המדריגה של רבי ישראל קרדונר היא הייתה מעל רבי משה ברסלבר?] נו אני חושב ככה [והוא היה חידוש, אפילו אם הוא היה בזמן רבינוהוא היה חידוש] כן, אני שמעתי מהזקן

שהיה במירון לא, לא, לא (לא מבין) [מה שמעת, מה שמעת מהזקן? מה הוא אמר על רבי ישראל קרדונר?] אה? הזקן [איזה זקן? מה היה שמו?] רב אלטר מקומנצ'ק, רב אלטר קומנצ'קר [הוא ברסלבר] הוא התקרב בזמן המחלוקת אחרי הבר מצוה וכל ימי חייו הענין שלו היה חצות הוא עשה שמחות מתי שהוא היה זקן גדול במשך שבעים שנה, שמונים שנה יש ילדים, יש חתונות [אמרת לי שהפנים שלו היו תמיד פנים של תינוק] כן, כן, כן העניים היו כמו תינוק, כל, כל הפנים היה מאיר כמו תינוק כן, וזה פלא מי שקם בחצות לילה זה עבודה קשה מאד כן והוא היה קם בכל לילה בדיוק בחצות לילה, הוא אמר לי, אני סיפרתי לו מה שעובר עלי, מה שאני סובל בצפת, בטבריה הוא גר, הוא היה גר במירון לא ידע, אבל הוא שמע מקודם, הוא שמע על כל ענין רבינוהוא היה מעשיות הרבה, היה גטין וצרות מה סבלנו כן והוא אמר לי, הוא שמע מאנשי שלומנו על רבי ישראל הוא היה עוד צעיר, אז אמרו שאם הוא היה בזמן רבי נתן, היה גם כן חידוש כן ככה אמר לי פעם אחד, וברוך השם אני זוכר את זה כן (לא מבין) זה לא, גם רבי ישראל וגם... מה שאנחנו יכולים להגיע בכח רבינוזה (לא מבין) העולמות [אבל חוץ מרבי נתן עוד לא היה פתק כזה על הגאולה, היה רבינו, רבי נתן ופתק על הגאולה] הפתק זה מפלאות של רבינו, פלאות העולה על כל הפלאות של רבינומה, מה יהיה? ישראל בער? מי זה ישראל בער? [עובדה שרבי ישראל קרדונר הוא לא קיבל ביזיונות כמו שאתה קיבלת] והוא לא קיבל [רבי ישראל קרדונר לו עבר ביזיונות כמו שאתם עברתם] כמו שאני? [כן] הוא, הוא [הוא קיבל אבל לא כמו שאתם] הוא סבל הרבה [לא כמו שאתה] אבל הוא היה גיבור חזק [בסדר אבל הוא לא סבל כמו שאתה, אתם סבלתם יותר] אנחנו לא יכולים... [את האמת] (לא מבין) [הוא נתן לך כלים בשביל הפתק] הוא סבל, הוא סבל {דינים} כאלה בכל רגע על עבודת השם מה שאין לנו שום מושג ודווקא, זה אי אפשר לזכות רק בכח רבינו[זה כוון] הוא היה נקי לגמרי מכל התאוות, מכל... מגאווה זה עושה כמו חזיר גאווה, כבוד הוא ברח מזה, הוא היה אפס ואין [אתם אמרתם לי, אתם אמרתם לי שיש עוד דברים שאי אפשר לספר מרבי ישראל קרדונר, שעוד אי אפשר לספר] נו וודאי אפשר לספר מה שראיתי הוא רוחני, רוחני בלי (לא מבין) בלי סוף, הוא זכה רק על ידי המסירות נפש שלו אוי וי, אוי וי, אוי וי מה שיש לנו, אנחנו צריכים לעשות חשבון איך היה רבי נתן חי וזכה לעשות ליקוטי תפילות, ליקוטי הלכות, הכל בשבילנו הוא ראה, הוא ידע שיהיה א. שיהיה ש. ושיהיה כל נפש והוא הכין לכל אחד מה שהוא צריך רבינורבי נתן [ואני לא יודע כלום, אני רוצה לפרסם את הפתק לכל העולם, זה אני, אני משתגע, אפילו שאני חצי מת, אני רוצה שיהיה בכל בית אנשים משוגעים על רבינו] ואילו הרודפים הם רוצים, הם רוצים לעשות צילומים גדולים... [אמר לי] מי? [אמר לי] הרופא לב אמר לי אם אתם מביאים את המכונות של הגויים ומתחילים לעבוד [כן] [אני עוזב את הרפואה ובא לעבוד אתכם] כן? [ככה הוא אמר תשאל את ש. אני זורק הכל ואני בא] הוא, הוא כן הוא, הוא, הוא מופקר, הוא מוכן להפקיר את עצמו הכל, לתת הכל בשביל רבינו, הוא פלא, איש פלא הוא לא סתם רופא, הוא רופא מומחה גדול בפרזי מה? הוא לא סתם רופא הוא יש לו חכמה, יש לו... [גם ל. אה?] [גם ל. יש לו חכמה] כן, כן, כן גם ל. הוא רופא שיניים גדול לא סתם כן [אני אמרתי לל. שאל תתבלבל תיקח ספרים תתרגם, הוא יש לו מחשב בבית תעשה לעט, לעט תתרגם "ספר המידות" תתרגם, תעשה] כל מה שעושים בשביל רבינו, בשביל להכניס רבינובעולם זה, זה ענין פלא כזה שלא היה מעולם, אוי אני זוכר איך רבי ישראל התפלל ואמר, הגיע לברכות של קריאת שמע, של קריאת שמע "לא-ל ברוך נעימות יתנו למלך א-ל חי וקיים זמירות יאמרו ותשבחות ישמיעו כי לבדו מרום וקדוש, פועל גבורות וכו'" כל דיבור הכניס בלבי אורות כאלו [אמרת לי שהוא אמר קריאת שמע הוא כמעט מת] מה? וגם כן לא רק אני, אני הייתי במושבה בזמן (לא מבין) בזמן המבול [כשהיה פורים שמה] אה? [כשהיה פורים חדש] כן, מה? כל הכפר, כל המושבה לא הלכו לעבודה הם רק, רק עמדו ושמעו את, את התפילה של רבי ישראל כן ואני עמדתי בדלת לא יכולתי לעמוד מהקור, פחדתי אני יכול לטבוע בחדר אמרתי אני יעמוד ליד הדלת ברגע שאני ארגיש שקרוב יציאת הנשמה אז אני יספיק לצאת ככה היה לא, לא מספר גוזמאות אני עמדתי מוכן לצאת בזמן שאי אפשר כבר בשום אופן, אז אספיק לצאת עמדתי ליד הדלת נו, והבעל הבית של הדירה הוא בא בהכנעה כזו כמו, כמו שהוא נכנס למלך כן ביראה כזה, והוא היה לו כמה חדרים הוא לקח חדר והיה שמה שולחן ונתן על השולחן כל מה שיש אצל, אצל {איכר}...

זיתים, ביצים גבינה, וחמאה וכל {המעדנים} שבעולם (לא מבין) והוא ביקש שנכנס לחדר שמה יש השולחן אם האוכל וגם כן הילדות, הילדות יכולים ללכת בניהם אם השערות, בלי כיסוי ראש אבל ילדות קטנות של בר מצוה, בת מצוה או חמש עשרה שנה, אבל היא לא צריכה לכסות את הראש אבל הם לא יודעים אז הם כיסו את הראש אם, אם [אם מגבות] אם מגבות וגם כן קשרו אם שרוכים קשרו שלא יפול חס ושלום כן, וגם כן על הידיים עוד לא הלכו בפרישות כזה אבל במושבה הלכו על פה אז הם [פחד, הכל מהפחד] כן, כן כולם, כל הילדים, והוא והילדים כן אבל זה הסוד... (בעיה בקסטה)... והוא והילדים כן, אבל זה הסוד אני חשבת שהלילה אין חצות אחרי, אנחנו היינו בדבק להוציא רגל זה היה ממש, אני חשבת הלוואי שיתנו לי מקום לשכב חודש אולי, אולי אני יכול לזוז אם איבר ככה היה [איזה חדשות] והוא בלילה הזו, התפילה הזו היה אחרי הלילה הזה הוא, הוא קם בחצות ואני לא יכול להבין, אני לא יכול להבין בדרך הטבע איך הוא קם בחצות לילה? אז כל העולם היו שבורים ועייפים כל כך ממש כן והוא עמד בחצות לילה, אני שמעתי את החצות אבל לא יכולתי לזוז אם איבר, אני רציתי לצאת איך אפשר לישון כשיש חצות כזה? איך אפשר לישון? אבל לא יכולתי לזוז אם איבר, אני שכבתי אבל ברוך השם שמעתי החצות, סוף כל סוף התגברתי בכל הכח ויצאתי מהמיטה וקמתי יהיה מה שיהיה על כל פנים רבי ישראל ישב, היה שולחן הוא ישב על השולחן ולא היה חשמל כמו היום, היה מנורת נפט והוא, אני ניגשתי לשולחן אבל תכף שהגעתי על השולחן היה רעידת אדמה הרצפה כאילו היה מת והשולחן [הרצפה הייתה מבלטות?] בלטות כמו פה כן, כן והשולחן היה רועד והוא היה רועד אני ניגשתי לשולחן נפל עלי פחד ראיתי פנים כזה שהוא בוער כאש כן, כן ואחר כך היה התפילה כזה שעמדתי ליד הדלת שמרגע שאני לא יכול בשום אופן לסבול, אני יכול לנגוע אז אני יספיק ל... [חמש מספיק הייתם צריכים לשמוע, רק חמש דקות] מה חמש דקות? [לשמוע את התפילה שלו חמש דקות אם היינו יכולים, זוכים לשמוע] נו [רק חמש דקות אתה זכית לשמוע] ובכל הדיבור שאני שמעתי הרבה פעמים התפילה שלו זה היה, הם הרגישו שזה לא, לא, לא רגיל, זה דבר לא רגיל כן, זה לא כמו של, כמו כל העולם יש חסידים ויש... [אני יודע רבי ישראל שאתה לא מגזים בכלום] אה? [אני יודע שאתם לא מגזימים בכלום, הכל אמת ויציב] כן אמת כזה שאין לנו השגה כן אי, אי, אי הוא לא היה צריך ללחום אם, אם הגאווה שלא תכבד עליו הוא היה נקי מכל, מכל, מכל התאוות ורק רבינוהקדוש יכול לעשות פלאות כאלה [אחרי שרואים דבר כזה איך אפשר לחיות בחושך הזה?] אה? [אחרי שרואים רבי ישראל קרדונר אז איך אפשר לחיות בחושך של היום?] והוא היה בעולם הזה אם גוף, הוא היה מדבר אם העולם כאילו, כאילו הוא אחד מבני העולם, הוא היה (לא מבין) הוא היה לגמרי כן היה מעשה בצפת בחור אחד שמו נחום ככה היה שמו נחום והוא היה נכד, נכד הרב המפורסם הראש הרבנים מצפת והוא היה כמו

מלך הוא היה, הוא הנהיג בגאווה כזו [מה היה שמו של...?] כמו מלך אם היה אחד שמדבר נגדו [מי זה הלך שהיה בבית אבות? הלך מהבית אבות?] לא, לא זה ענין מיוחד הלך אני הכרתי את האבא שלו הוא היה בן תורה ואיש כשר הוא לא היה מתנגד על ברסלב כן, אבל (לא מבין) היה לו כשרונות גדולים, והוא היה למדן, והיה לו כבוד, מלא כבוד וגאווה כן אבל אף-על-פי-כן אתה שמעת ממנו? אולי י. הרופא אמרתי לו שישאל אותו על רבי ישראל [הוא אמר לי] כן י. אמר לי? [לא הלך] אה? [הלך אמר לי] הלך אמר לי [שרבי ישראל קרדונר זה ענין אחר לגמרי] כן, כן, הוא מאמין גם כן (לא מבין והחלפת קסטה).

תקיף [להתקיף אותו שיתן קצת מהרכוש שלו, הוא נפטר עשיר ויש לו בניין בחיפה ששומר על, הרבה כסף, והוא היה יכול בחתונה, חתנו הוא ראש הרופאים של "מנדלסון" של "איכילוב" כן והוא יכול לחיות בלי הבניין, הוא היה יכול לתת את הבניין, חצי בניין על, על ענין רבינו, אבל הוא היה מסור על הילדים שיהיה להם עולם הזה, הוא הולך לעולם הבא... מיפטר פיפטר כן הוא היה מאמין בתמימות הוא היה מאמין אבל, אבל, אבל התאווה של הכסף השאיר אצל הילדים [זה כל העולם ככה] אה? [כל העולם, אמרתם לי שהיה לכם בצפת] כן [מגילת סתרים והוא לקח לכם את זה] מי? (לא מבין) [היה לך מגילת סתרים וזה נעלם] כן [לקח את זה] כן, כן. (החלפת קסטה).

היה לי כתבים מרבי נתן, מכתב של רבי נתן, כתבים מה שסבלו, מה שסבלו, הרדיפות שסבלו אני זוכר את זה... איזה, איזה סיפור [אבל בספר הזה אם המגילת סתרים אתה עיינת? אתה קראת בזה?] אינני זוכר. היה לי הרבה, הרבה כתבים שהם היו יכול עכשיו לעשות רעש בכל העולם [מה אתה זוכר מהכתבים האלה? שעוד לא התפרסמו? היו כתבים שלא התפרסמו] בוודאי [מה אתה זוכר?] אני לא זוכר, לא זוכר כלום, החסידים של פולניה (לא מבין) באמריקה זה השוטט באמריקה יצחק מנדל, יצחק מנדל, אתה לא יודע מי זה? היה אברכים באו אלי אמרו לי שהוא רוצה לראות אותי [אה] יצחק מנדל, יצחק מנדל יש לו איזה נחת מהילדים על כל פנים הוא היה לפני, לפני יותר משישים שנה, הוא ועוד, ועוד והם נסעו למירון וביקשו אותי לתת להם להתעורר, לתת להם את הספר ואני ישראל בער אני חסיד ברסלב הוא מבקש שאני נותן לו אז נתתי לו [איזה ספר?] והם לא חזרו, והם לקחו כן [איזה ספר?] אה? [איזה ספר?] זה היה כתב יד של רבי נפתלי, של רבי נפתלי, חבר של רבי נתן [נו זה מגילה] חיי מוהר"ן, כמו חיי מוהר"ן נא אבל היה שמה סודות כאלו שהיו יכולים להרעיש כל העולם, כל העולם כל דיבור [סודות מרבי נתן?] אה? [סודות שרבי נתן...] סודות, סודות כל מה, כל מה שרבי נתן הביא מחיי מוהר"ן זה כבר לא היה סודות כאלו, היה סודות {שאפשר} לגלות בעולם וזה היה סודות גדולות, אני לא זוכר אבל, אבל היה נעלם [שום דבר אתם לא זוכרים? שום דבר?] היה להם תאונת דרכים האוטו שלהם, הם עכשיו היה להם תאונת דרכים וניצלו הנס [ועכשיו נעלם] ועכשיו נעלם [שום דבר סבא אתם לא יכולים...?] אני יכול לעשות רק, רק אנשי, אנשי פולניה (לא מבין) אני לוויית לך מדוע לא תחזיר? מדוע לא תביא לי? נו תחזיר [כלום אתה לא זוכר משמה?] לא [כלום?] לא [טוב בסדר "נ נח", "נ נח" עולה על כל הסודות, "נ נח" עולה על כל הסודות אני חושב] היה איזה שנה לפני חג הפסח בא, היה בברסלב בא הרבה חיילים היה גדודים, כמה גדודים [ברוסיה?] ברוסיה בברסלב [כן] ברוסיה והיו נותנים אז היה, היה, היו, העיר היה מחויב להחזיק כל החיילים העשירים והעניים, בכל בית חיילים אבל מי שהוא עני אז לא, לא כל כך היה [הקפידו] לא כל כך חזק והמתנגדים מצאו דבר על ברסלב הם נתנו שוחד להידינרל, לגדולים שיתנו חיילים בבית רבי נתן (לא מבין) וזה היה קרוב לפסח, היו צריכים לעשות פסח [שלחו את החיילים לרבי נתן] כן, הם עשו מה שעשו דווקא אצל רבי נתן לתת חיילים הרבה בבית רבי נתן והיה להם, והם סבלו מזה עוד מעט חג הפסח, וצריכים לעשות פסח ואיך? חיילים, לא היה אפשר לעשות כלום, הם נתנו שוחד ברוסיה העיקר השוחד, אז אמר השם יתברך בגדול חסדו בזמן רבינוהקדוש פתאום הגיע פקודה שילכו מברסלב אז כל החיילים יצאו מכל ברסלב לא רק מרבי נתן כן [היה להם עכשיו עוד פעם אסון, היה להם.]

(סוף צד א 3 G 15 a . suite de 2 G 3)

צד ב 3 19 G:

[וידע כל פעול כי אתה פעלתו] כן היה ניגונים כאלה, בראש השנה היה ניגונים כאלה שכל השנה (לא מבין) את עצמו, היה מתחיל לנגן ניגון של ראש השנה [אמרת לי שהוא היה ארבע שעות מתפלל שמונה עשרה רבי ישראל] יותר [כמה?] אני עליתי (לא מבין) ואכלתי ואחרי הסעודה ירדתי לרבי שמעון והוא עמד לבד [עוד ממשיך בשמונה עשרה] כן והם חזרו חזרת הש"ץ, הם לא יכולים ללכת הלאה [לא יכולים] לא, לא (לא מבין) ברעדה כזו, ביראת שמים כזה, בדביקות כזה, (לא מבין) "וידע כל פעול כי אתה פעלתו" רצה לראות תכף [אה הבנתי, תכף "נ נח" כל העולם לא ידעו, רבי ישראל, אני ידעתי שהוא נמצא למטה בבית הכנסת אז הלכתי לשמוע, לראות מה יש שמה? איזה חתונה? [מה ראית?] זה רק פלא אני באתי ל... לא יכול לזוז הלאה "וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור..." היה, היה רועד כל, כולו וגם כל הבניין רעד "וידע כל פעול כי אתה פעלתו" [כל הבניין רעד, כל הציון?] אה? [כל הציון?] אצל רבי שמעון למטה [הוא היה יחף?] יחיד [יחף, יחף? יחף? הוא היה הולך בלי נעליים, על הציון יחף?] כן בציון של רבי שמעון היה נכנס בלי נעליים, בחורף, בקור, כשהיה קור כזה בלי נעליים כמו בקודש הקודשים והיה בוכה, אני לא יכול, יכולים לחשוב שזה שקר, זה לא אי אפשר דבר כזה איפה יש לגוף כל כך, כל כך דמעות? כל כך... איך? איך? אבל אני ראיתי שבכל פעם הוא היה יותר חזק הבכי, הדמעות יותר חזק לא היה, לא היה... כן [מעין מתגבר] והיה בחורף קר מאד והוא במקום שעמד וכשהוא גמר, הוא הלך מהציון יצא כמו, כמו שפותחים דלת של תנור [בית מרחץ] כן בית מרחץ כן היה יוצא חם מהציון, חם מהציון, והציון היה רטוב מהדמעות ועל הציון היה כמו נחל, כמו ששופכים [שלולית, שלולית מים] מים כן אני (לא מבין) איך זוכים לזה? אני רוצה, אני רוצה גם כן לבכות, אני רוצה גם כן, איפה זוכים לזה? אוי א. א. צריכים ללכת לכל, לכל השחקנים כן [לכל הכדורגל ככה, לכל המגרשים ככה הם יקבלו אלם בלי שידבר, הוא לא מדבר הוא רק בא, הם יקבלו פחד מהזקן] כן לא צריכים לדבר [הכובע ידבר] [הזקן יהיה לו...] [לא הכובע, הכובע מה אתה מדבר הזקן] הם ראו, את הכובע במ צריכים לראות] אוי וי, אוי, אוי, הוא היה דואג תמיד על ישראל תמיד היה לו צער כזה על ישראל איפה עם ישראל? איפה התורה? איפה? נו והיום הוא היה מנהיג, מנהיג ישראל, מנהיג הוא לוקח ממכם את כל הכסף, וכל הכבוד, וכל הגדולה של ברסלב ואני, אני, אני, אני המנהיג [יש הרבה] יש הרבה מנהיגים כן [כן כל מיני גוונים] יש, יש וודאי אבל

זה לא ברסלב, ברסלב יש מעט אבל זה טוב (לא מבין) [סבא והחברים שרים "יודע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו"] הוא אמר אלו הדיבורים "יודע כל פעול כי אתה פעלתו" "יודע כל פעול כי אתה פעלתו" כן הוא צעק להשם יתברך כן מתי יהיה זה? "יודע כל פעול כי אתה פעלתו" הניגונים של ראש השנה, מתנגדים בראש השנה היה להם, היה להם ביזיון הם, הם באו לזרוק אבנים אז הם שמעו את התפילות שלנו בראש השנה הניגונים והזמירות אז הלכו בלי אבנים נפל עליהם פחד אי, אי, אי, אין לימון? אין? [לימון?] מיץ לימון זה, זה לימון? מה, מה זה? [זה חצי לימון] (לא מבין) אוי, אוי, אוי (החלפת קסטה).

"צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלוזו, וחסידיים ברינה יגילו" אוי מה שזה היה? ניגון כזה, היה יכול להחיות מתים [נו אז תחיה אותנו קצת] כל השנה היה קיים מהניגונים של ראש השנה [אז תן לנו איזה ככה משהו, מים אחרונים חובה]. [סבא צועק "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן"] אם הייתם לפני שבעים שנה אז העולם (לא מבין) [האבנים נגעו בכובע לא נכנסו בראש, האבנים נתקעו בכובע].

בפורים רבי ישראל (לא מבין) הוא התחיל לשתות בבית ורקד בבית וראיתי בכל רגע שהיה {שעובר} יותר הוא יוצא מן העולם לעולם אחר [לעולם הבא] כן, על כל פנים הוא הגיע, הוא התחיל ללכת מהבית, מהדלת לרחוב להודיע, להודיע שזה פורים להודיע, להודיע, להודיע אני הלכתי אתו והוא הלך כל, כל רחוב למקום סלונים, לחסידי סלונים, הם לצים, הם מתלוצצים מברסלב, אז, אז המשכנו הללא ונכנס לבית וכולם ישבו ושתו יין, וסיפרו כן והוא נכנס כמו בבית שלו ורקד אז אמר לי, היה שמה זקן אחד רב לישקה, רב לישקה [רב קהת?] לא מה רב קהת הוא עשה לי? הוא צעק עליו אתה רוצה לעשות אותי חרש? אני כבר חרש מה אתה רוצה ממני? [כן מה הוא אמר רב לישקה?] רב לישקה אז אמר לי אתה מבין הריקודים שלו, של רבי ישראל? אתה מבין מה זה? זה ריקודים פלאים, פלאים מאד ככה הוא אמר לי כן, הגרויס, הגרויסאלה הראש של המתנגדים, הראש שלהם הוא נתבטל, הוא ראה את הריקודים של רבי ישראל, הוא נכנס בין מתנגדים בין עקרבים, בין נחשים ועקרבים והוא עשה מיבם אין ואפס נו מי ראה דבר כזה? איך היה לו גבורה כזה לכנס לתוך, לתוך (לא מבין) [העצם של הבעל דבר] אה? כן ולהראות לו בא, בא, בא, בא אני לא מפחד ממך [גם אתה רבי ישראל, רבי ישראל גם אתה עשית אותו הדבר] אה? [אתה עשית גם כן אותו הדבר] אה? [הלכת לחתונות ורקדת כל הלילה] לא מי שראה קצת הריקודים שלו נתבטל לגמרי, אבל אחרי שנפטר אני הלכתי, היה פעם פורים בליל שישי ולא היה לי על שבת אבל אני הרכוש שלי היה לי בכיס, היה לי חצי לירה, חצי לירה, אז זה היה חצי לירה מספיק בשביל שבת [רכוש גדול] כן חצי לירה אבל זה היה כל השבת, החצי לירה היה בכיס אמרתי אני רוצה יין אמרו אין, אין יין כבר נגמר, אז אמרתי מה? אין יין? קח חצי לירה ותקנה יין, אז לקחו ממני החצי לירה ואני חשבתי מה, מה, מה עשיתי? מה יהיה לי מחר? לא יהיה לי על שבת, מה זאת עשיתם לי? [אבל היית שיכור לפחות? שתית בחצי לירה] כולם צחקו איך הוצאתי את הכסף, החצי לירה [אבל שתית מזה?] לך אם זה תקנו יין [שתית מזה לפחות יין?] אה? [שתית?] מה? [שתית מהיין הזה לפחות?] לא, הם לא קנו, הם לא קנו, הם הבינו שאני שיכור, אני הוצאתי חצי לירה, הם פחדו שזה כל השבת שלי החצי לירה הם לא קנו [אז הם החזירו לך את זה?] כן [זה הנס הכי גדול] כן [אני רק רוצה לדעת דבר אחד רבי ישראל בעיה בקסטה] [אנחנו יכולים לשלוח מיליונים] [לא אם אתה רוצה מיליונים רק תיקח מטוס פרטי זה לא כבוד לנסוע ככה סתם, צריך אם מטוס פרטי שמה יהיה לך מיטה במטוס, מיטה תוכל לישון כשתעייף, אם אוכל, הכל מטוס "נְּחֵם נְּחֵם מאומן" נחת בז'נבה "נְּחֵם נְּחֵם מאומן" נחת בטוקיו, "נְּחֵם נְּחֵם מאומן" נחת בסין] [ואם ליד לונדון?] [בסין, בסין שמה לומדים "סיפורי מעשיות"] כן? [הם יהיה להם כל ה...] הם חוקרים... [כן, כן אנחנו נחקור אותם כבר] וגם אצלנו באוניברסיטה בכל בוקר על ה"סיפורי מעשיות" [גם בטלוויזיה היה שלושה חוקרים] כן? [לא בטלוויזיה, ברדיו] [ברדיו] ברדיו [באוסטרליה אתה צריך גם כן להיות] אוסטרליה? [כן, שמה זה רחוק] יש שמה עשירים? יש שמה? [כן עכשיו הכי טוב לנסוע לדרום אפריקה רבי ישראל] בדרום אפריקה יש עשירים? [עכשיו הכושים...] רק אם יש עשירים [לא, היהודים רצו, היהודים רוצים לברוח מדרום אפריקה, היהודים] מה זה? מה זה? אני לא רוצה [לא רוצה לטעום] [בדרום אפריקה יש היהלומים הכי טובים בעולם, הכי עשירים] כן? [עכשיו היהודים רוצים לברוח משם] מדוע? [הכושים התחילו להשתגע] מה? [הכושים רוצים עצמאות, התחילו לעשות מלחמות] כן? [כן, בדרום אפריקה הכי הרבה כסף, ניסע לדרום אפריקה לא למקסיקו] [איפה זה המקום ששם כל הזמן יום?] [הקוטב הצפוני] [סבא לקוטב הצפוני גם צריך להגיע, לקוטב הצפוני לא?] [לא שמה אין אנשים] כל פעם שאני בא לאמריקה אז העיתונים כותבים, בא זקן מארץ ישראל והוא רוצה להיפגש עם ריגן [נו מה יהיה?] [אני, אני מתפלל עליך רבי ישראל (לא מבין) אני מתפלל עליך רבי ישראל] נו [כשרצית להיפגש עם בגין אמרת לי אני נכנס לבגין, נכנסת, מה אם ריגן? אמרת לי ריגן, ריגן ואתה לא מצליח להיכנס, תעשה משהו] הוא הוציא השנה [מי?] עד שקיבל צרעת [לא עכשיו יותר גרוע] בגין, בגין [לא עכשיו יותר גרוע, הצרעת נכנסה לו למח הוא איבד את השכל עכשיו] כן? [כן גדעון אמר, הוא כבר לא שומע, הוא לא יודע מה שנעשה אתו, הברבוטל] אה [הוא נעשה הברבוטל] (לא מבין) הוא יודע הכל, הוא יודע איזה מפלה היה להם [זה נבילה, וזה טריפה] כן, היה אצלי בירושלים, כשהייתי בירושלים והייתי אצל י. ו. [כן] אז בא אלי [הרב] ראש הרבנים [ממרסיי?] מ... [צרפת] מפריז, מצרפת [בחר של מ. כן] ראש הרבנים, כן [חבר של מ.] כן הוא... אני סיפרתי לו על בגין [כן, כן] הוא הבטיח ו... אז אני צריך להיפגש אתו, אני יגיד לו, אז הוא הלך ממני הלך לבגין, הוא הלך לבגין אמרו לו שהוא עסוק, הוא הוא טרוד היום, אי אפשר לו... אז אמר לי (לא מבין) זה לא יפה מראש ממשלה, הוא הבטיח ולא עושה כלום? כן [אל תדאג יש דוקטור מיסטר קלאק עכשיו] אז אמר לי (לא מבין) אנחנו, אנחנו עושים הכל... [אנחנו עושים הכל בשביל...] בשביל תרומות [בשביל לקחת את עם ישראל ל... הם עושים הכל בשביל הכסא, שנשאר קרובים לכסא] [אחד החברים שר "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן"] ואחר כך סבא מצטרף [הפתק הזה ישגע את כל העולם סבא, תן לי את הפתק, את את הפתק] תן את הפתק, הוא מסוכן, הוא יכול לשגע את כל העולם [מי?] זה הפתק, תן לי את הפתק [הוא ישגע] אמרתי לו אני לא זוכר איפה נתתי את זה? אז הוא אמר לי טוב אז אנחנו נחפש, אז הוא אמר לחיילים תחפשו טוב בכל מקום, נפל עלי פחד מה? אולי, אולי ימצאו את הפתק? [זמן הגאולה קרוב מאד] "זמן הגאולה קרוב מאד" מה נפל עליך פחד? שכחת? "זמן הגאולה קרוב מאד" זה היה אולי לפני המעשה של הקצין [סבא אתה זוכר יצחק אייזיק? אמרו שאתה עשיר גדול, זה עשיר גדול] זה היצחק אייזיק כל מי שראה אותי הולך, אני הולך אם התייר הזה, מזוודה כזו והוא הלך כמו (לא מבין) אני הלכתי אתו בשוק ובאנו להדפיס [אמרו שעכשיו אתה תהיה בעל שתי מאפיות לא מאפיה אחת] כולם אמרו ישראל בער, ישראל בער כבר אין לו יותר דאגות פרנסה [יהיה לו עכשיו מאפיה חדשה, יהיה לו מאפיה חדשה] תייר כזה, והוא עשיר כזה והוא אתו ביחד תמיד אז [איזה דאגות פרנסה] "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" [זה התייר אכל אצלי בשבת, ועשינו ריקודים ושמחה כן, והוא רקד איתי, ושמואל חתני היה גם כן, הוא ראה איך שהבחור ההולנדי הוא אוכל

אצלי כן [שמעתי שהוא איש זקן בזה, הוא איש זקן ביצר רע הוא לקח את הכי יפה, יפהייה בירושלים] כן [הכי יפהייה] הכי יפהייה כן, אני יראה לך מה זה יפהייה, אני יראה לך, הוא אמר (לא מבין) אתה לא ראתי אותו? מי ראה אותו? [אלון ראה אותו] [הוא היה פה, הוא היה פה] גם שרון לא? [אני ראיתי אותו, אני ראיתי אותו] אתה היית בזמן שהוא היה [היא חיה עוד אשתו?] הוא עד היום שמח על שזכה להתקרב לרבינו, הוא זוכר טוב אני הייתי אצלו (לא מבין) תל אביב, בהדירה שלו בכל לילה עד חצות, עד האוטובוס האחרון, אנחנו יצאנו מן הבית [איפה היית גר?] (לא מבין) [בתל-אביב היית גר או בירושלים?] כן בתל אביב, בתל אביב היה לי ארבע, ארבע אוטובוסים לנסוע [פשוט, כפול, משולש, מרובע] [סבא ולא היה לך...] לא היה לי כסף על [הנסיעות] אמרתי אם אני יגיד לו כסף הוא יחשוב שאני, שאני (לא מבין) [היה ליד, בדזינגוף] אני נהגתי אותו בחכמה [בדזינגוף] לא אמרתי לו שאני צריך כסף [איפה הוא גר?] בדזינגוף [בדזינגוף?] כן [באיזה שנה זה היה? באיזה שנה?] תשי"א [לפני שזר?] אה? [מה?] עוד לא נולדת [1951] שאז צעקת שמה "נ נח" [תשי"א] [צעקת שמה "נ נח" הערת את כל דזינגוף, היה אנשים אז בדזינגוף בזמן הזה? היה אנשים שמה?] אני טיילתי אותו בתל אביב, (לא מבין) ואני היסתיכלתי עלי כמו משוגע [בשביל מה הלכת לטייל אותו?] מה אתה עושה? מה זה אתך? [נכנסת למסעדה] אתה משוגע? [נכנסת למסעדה?] אתה נכנס, אתה נכנס לגהינום כזה? [נכנסת למסעדה?] עד חצות לילה [נכנסת למסעדה?] משוגע [נכנסת אותו למסעדה?] כן [אכלת?] לא אכלתי, אבל הוא אכל [אה הוא אכל ומה אתה?] הוא רצה שאני יאכל אמרתי לו אני (לא מבין) אני קמץ [אז הוא אמר, מה אתה לא אוכל?] אז הוא אמר לא זה עולה ביוקר אני קמץ [מה הוא לא אמר לך שהוא ישלם בשבילך?] אבל הוא רקד איתי בליל שבת, הוא רקד איתי שמואל חתני היה בבית הוא התבטל מה זה? הוא עצב בחור הולנדי והוא... [גידעון אמר לי שאתה עלית על הגג שלו וצעקת צעקות על כל תל אביב, והערת את כל תל אביב מהשינה] הוא היה לו שם (לא מבין) בירושלים, ובתל אביב היה לו שם אצל המשפחה שלי הבחור ההולנדי [הוא היה אוכל רק במסעדות, מה זה אין לו אוכל בבית?] הוא היה אורח איתי אצל אבא אצל מלון שפר כן, אני היה לי ליקוטי תפילות נתתי לו [סבא מה עם השעון, השעון, השעון הגדול (לא מבין)] [אז מה עשית?] אני לא הרגשתי טוב [מתי?] ולא יכלתי לקום בחצות לילה מה יהיה התכלית ממני אז הלכתי בטבריה הלכתי בשוק היה שמה שעון אז שמעתי שיש שעון שהוא מעורר טוב אז אולי זה טוב בשבילי אבל אין לי כסף מה, מה, (לא מבין) רוצה שעון אני צריך, אז נכנסתי ונתבהלתי שעון כזה שהוא מעורר כל כך חמישה רגעים בקולות כאלו אז אמרתי אני צריך לזה השעון, אז אמרתי לבעל החנות אני צריך זה השעון אבל אני אשלם לך עכשיו אין לי כסף אני ישלם לך [עוד שנתיים] הוא, הוא, הוא אבל הוא האמין לי, הוא הבין שאני לא אגזול ממנו את השעון אז טוב כך, כך את השעון [ושילמת לו?] לא (לא מבין) אחר כך אני באתי הביתה בשמחה גדולה יש לי שעון כזה שהוא יעורר אותי בחצות לילה הוא הגיע, הוא הגיע זמן חצות והשעון היה, היה מעורר ואני כל מה שהוא מעורר יותר אני רוצה, רציתי לישון יותר אז לא קמתי לא קמתי אמרתי (לא מבין) יש לך שעון כזה ואתה לא קם חצות מה זה אתך? מה יהיה ממך? אז אמרתי לא השעון לא מספיק אני יקנה שני פחים, שני פחים של נפט ואני יעמיד את השעון על הפחים עד (לא מבין) אז קניתי שני פחים ושמתי את השעון על הפחים והוא כל זמן שהוא עושה יותר רציתי לישון יותר [ולא לשמוע] היה כל כך רצון לשינה [רבי ישראל?] אה? [איך היה עם האוטו הראשון שבא לטבריה?] אה? [אמרתי לי שכולם נבהלו ראו מכונית?] אמרו שבא מאנגליה אוטובוס כזה שהוא רץ במהירות כזה (לא מבין) הוא רץ, אז בא כל העיר לראות את הפלא הזה, אז ראו שהוא ירד מהמדרגות מהמלון ונכנס [הנהג?] כן הבעל הבית, הבעל הרכב והוא התחיל, הוא התחיל [להדליק] לעורר אותו, ללכת, אז הם שמעו שהוא מתחיל ללכת אז הם אמרו כולם הוא (לא מבין) הוא הולך בכל מקום [כן] ועניים אין לו מה יהיה? (לא מבין) [לא נשאר בטבריה אף בן אדם, כל טבריה ברחו אין לו עיניים, אין לו עניים, כל טבריה ברחו] אני הייתי גם כן בתוך, בתוך העיר [כן] [כשחשבנו] לראות את הפלא של הרכב, רק כשהתחילו [לזמר] עכשיו אז אמרו עכשיו הוא ילך עלי מה זה? הוא הולך עלי [הוא ידרוס אותנו, כולם ברחו?] כן נו, נו נעשה בריחה כזה, וגם כן ראיתי בפעם הראשון משוגע, אנגלי משוגע, אני הלכתי לישיבה למטה היה מסעדה של חמי טבריה, מסעדה, ושמה היה המשרד של האנגלים כשבאו, כבשו את טבריה היה המשרד שלהם שמה [אה כבשו את הטורקיים] כן אה? [בזמן שכבשו את הטורקיים?] כן, כן [כן] אז אני הולך לישיבה ואני רואה במשרד שאנגלי אחד משוגע הוא מחזיק איזה, איזה חתיכת, חתיכת ברזל ליד האוזן והוא מדבר, והוא מצחק מה אתה משוגע? הוא מצחק ומדבר כמו... אמרתי הוא משוגע כזה, אני שמעתי שיש טלגרם אבל טלפון לא שמעתי שיש, אז הוא, הוא מחזיק חתיכת ברזל ומדבר אליו ומצחק, מה זה? איזה משוגע זה? למי הוא מדבר? אין אף אחד [כמו ברסלבר, למי הוא מדבר? אם מי הוא מדבר המשוגע הזה?] פעם בא הקרוב משפחה מפריז (לא מבין) אז הקרוב משפחה היא מספרת להאמא שלי אצלו בפריז יש מקרר שהוא עושה הקרח ולא צריך לקנות, אני יודע אני הלכתי לקנות קרח אז הבית חרושת אמר לי מה זה? איך אפשר? אני שאלתי אותם, הבית חרושת של קרח זה גדול אם פועלים ומקרר קטן איך הוא הסיכל על זה? אז היא אמרה לי אל תתפלא בביתי יש מקרר כזה אני יש לי (לא מבין) אני לא רציתי להאמין דבר כזה [טוב אם היו אומרים לך, אם היו אומרים לך בזמן הטורקים שיהיה מדינה אם מטוסים וטנקים, היית אומר איזה משוגעים, מה אתם נורמלים? אם היו אומרים לך אז שיהיה מדינה אם טנקים ומטוסים, היית אומר נפלתם מהירח? תחזרו לירח אל מה אתה מדברים?] כן, אם היו אומרים לי לפני שבעים שנה שברסלב יהיה לה קיום, אחרי שבעים שנה אז הייתי אומר הם משוגעים, הם לא יודעים מה הם מדברים, איך אפשר דבר כזה? היה פחד לנגוע בספר ברסלב [לא רק בספר בשולחן, בשולחן] היה מחמירים גדולים שהם לא רצו רק לא לנגוע בספר, אפילו השולחן שהספר עליו לא רצו לנגוע זה היה, הוא היה מחמיר גדול. נו ועכשיו קודם, קודם המחשב, נו, אני אמרתי טוב זה כל הגאולה אבל איך יבוא הגאולה? הם לא רוצים לנגוע בספר ברסלב איך יהיה הגאולה? מה יהיה? מה יהיה? אז עכשיו אני חי, ואני רואה שכולם מתביישים [רוצים ברסלב רק ברסלב] ברסלב זה כמו [שטף] זמן יותר, יותר חשוב ויותר... כן, זה הולך בגדול [מה? זה רק מתחיל] כן, מדפיסים וקונים כן [לכבוד הסבא ללמוד היום רק זה, רק ברסלב] [ויש רק חדש] [מודה חדשה] אני היה קשה לי רבנו של עולם מתי, איך יהיה הגאולה? הם לא רוצים לנגוע בספר ברסלב, ואי אפשר להשיג, ולא מדפיסים ולא... איך יהיה הגאולה?

ורבי ישראל היה לו מקום מצוין מירון זה היה, יש לו הגן עדן, הגן עדן, נו הוא עזב את מירון, ועזב את צפת, ועזב את המשפחה יש לו דבר אחד ישראל בער, בטבריה יש אחד ששמו ישראל בער, כן שמה זה {התחום} שלו עכשיו, ואני אמרתי לו הלילה הראשונה שהוא קנה את הלחם ואכל אצלנו, אמרתי לו זה מן השמים ששלחו אתכם אלי, אני היה עלי מלחמות קשות, אני צריך מי שידריך אותי, אני מזהיר אתכם, אני מבקש מכם שלא תעזבו אותי [אחד החברים מביא לסבא משהו לאכול] מה זה? זה מתוק? [לא] לא מתוק? [זה סוף העונה] הי, הי, הי אני רוצה לאכול [רק לאכול?] אחר כך לישון [סבא צוחק] [רק לישון?] כן, ושעון אין לי כבר השעון הלך, אבל אני שמעתי שבקיבוץ של... [של ש.] של ש. יש שעון יותר טוב משלי כן [אני לא מבין שום דבר איך יעשה מכל הבהמות בני אדם? אני לא מבין] כן, כמו שהיה קשה לי, כמו שהיה קשה לי מה, מה, איך יהיה הגאולה? אז אין ספרים לקנות, אפילו אם יש איזה ספר מפחדים שלא, לנגוע אולי

יחשדו בו שהוא נוטה לברסלב, איך יהיה הגאולה? מה? כן, אבל אני לא נתייאשתי, אני היה לי כיסופים גדולים וכמו שלבי אומר לי לא, לא יבוא, יבוא הזמן [בטח] בטח ["נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן"] ועכשיו אנחנו יושבים בבני ברק בסוכה ומדברים דיבורים כאלה שזה המתקה לכל העולם, לכל בני-ברק, לכל ירושלים, לכל ארץ ישראל, לכל העולם, כל דיבור שמדברים מרבינו הקדוש הוא המתקה גדולה לכל העולם [אבל העולם עוד לא יודע מזה?] נו עוד לא יודע אבל ידע ["ידע כל פעול"] אמת לא מתבטל, אמת נעשה בכל יום יותר חזק [סבא והחברים צועקים אוי ואחר כך צועקים "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן"] [סבא והחברים שרים "מפי א-ל יבורך כל ישראל וסבא צועק "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן"] [לא ככה, לא ככה] לא ככה? [לא] [סבא והחברים שרים "עבר קיץ כלה קציר ואנחנו לא נושענו"]

(סוף צד ב $G = 15 b, 16 a_3$)

קסטות מס'

$g - 015 g ; 4 g - 7 g 001$

20א - 38ב

קסטה מס' G_4

צד א G_{20}^4

...[סבא והחברים שרים עם דגן "זה השיר מספר על יהודי שיש לו מסר לכל אדם, זה השיר מספר על יהודי ששר "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" ששר "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן". לפני שנים בחדר צר בטבריה הוא היה עצוב מאד אז ניגש אל הארון לקח לו ספר, ובספר מצא פתק כתוב בו "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" כתוב בו "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" מאומן". שלח אותו רבינו רבי נחמן להאיר לנישמותנו במצוקה וכדי להחיש גאולתנו נשיר "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" נשיר "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" מאומן" נשיר "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" עוד פעם "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" [אנשי חסידות ברסלב אתם אתנו, אנחנו מרגישים בכך כבר מתחילת התוכנית, ועכשיו רבי ישראל דב אודסר שבוע טוב ומועדים לשמחה, הרב ישראל, הרב ישראל, אנחנו שמענו פה שרים "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן", איך הגיע אליך הכתובת הזאת? מה היא מסמנת?] זה הכתובת הוא מהמכתב שקיבלתי לפני שישים ושלושה שנים מרבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב, וחתימה כזו, ואנחנו משוררים את זה, מנגנים את זה, וכמו שכתוב בהחתימה [כן] {והאמת היא, שמי שהוא} מבין, והוא מבין דבר מתוך דבר, הוא יכול להבין שזה, שחתימה כזו [כן] שכתוב הכל מרבינו רבי נחמן [כן] לא היה עדיין מבריאת, מבריאת העולם, מעולם לא היה שום צדיק חותם בסגנון כזה, 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' זה "נַחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן", 'מאומן', העולם יודעים מ'ברסלב', אבל הוא חתם כאן בחתימה 'מאומן', כי הוא שוכן באומן, בעיר אומן ברוסיה [כן], ואתה מאמין שזה הגיע אליך בדרך של נס? לפני שישים ושלוש שנה [בדרך נס מלובש בדרך הטבע [כן] מצאתי חתיכת נייר [כן] בספר, אני הייתי חולה מאד, וכולם היו מתנגדים, כולם, כל העיר טבריה היו מתנגדים, והם אמרו: "שהסוף של חסידי ברסלב, שנעשים משוגעים", אני הייתי חולה נפש והייתי מדוכה מאד והיה לי, היה, ולא היה אפשר להסתכל בפני מגודל הפחד, כי... וכל מי שראה אותי נפל לעצבות, נו, ואני התפללתי, היה לי התבודדות, התפללתי להשם שירפא אותי, שלא יוכלו, למה יאמרו, למה יאמרו המתנגדים: "איה, איה, חסי ברסלב כך", שיבזו את חסידי ברסלב? אני גורם הביזיון, אני גורם לזה, שירפא אותי, ואז אני בכיתי, התפללתי, ואחר כך נכנס במוחי, כמו אחד נכנס בפנים במוחי ואומר לי: "תכנס להחדר שלך ותפתח את הארון... היה, שהיה סגור, תפתח את הארון ותיקח ביד ספר מהארון, איזה ספר שהוא, ותפתח אותו איפה שיפתח, ושמה תמצא תרופה, רפואה לנפשך" [וזאת התרופה, הפתק הזה?] כן, ועשיתי ככה, נכנסתי להחדר והוצאתי ספר ופתחתי, והיה החתיכת נייר הזה, שמה בתוך הספר [כן] אבל אני לא שמתי לב להנייר, מה יהיה מנייר? מנייר יהיה לי רפואה? [כן] לא, לא, לא שמתי לב לזה, רציתי לזרוק, רק קראתי במקום שפתחתי, קראתי החידושי תורה של, של רבינו רבי נחמן, קראתי, אבל זה {לא טוב}, וזה החיה אותי [זה החיה אותך, כן] אבל אף-על-פי-כן כשגמרתי חזרה המחלה כמו שהיה ולא ראיתי שום, שום רפואה, טרם שסגרתי הספר להחזיר אותו, הבחנתי שיש שורות כתובות על הנייר, התחלתי לקרוא, התחלתי לקרוא וקראתי אותו עד הסוף, ונכנסתי לשמחה כזו שאין בעולם הזה שמחה כזו, ומאז הלכה המחלה לגמרי בכל, על, על כל ימי חיי, וזה גרם לי חיים, חיים חדשים, חיים של שמחה תמיד, כל ימי חיי, בכל פעם שאני, שעובר עלי מה שעובר בגוף ונפש, אז אני לוקח את המכתב וקורא אותו, והוא כמו חדש אצלי והוא מרפא אותי, מנחם אותי ומרפא אותי מכל המחלות בגוף ובנפש [אה, והפתק שלך] הפתק {הזה} ושהו [הפתק הזה עכשיו מפרסמים אותו הרבה חסידיך שיושבים כאן אתנו] כן, זה היה שישים שנה לא פרסמתי אותו [לא פרסמת אותו] לא, לא [ועכשיו אתה מפרסם אותו] רק אני, אני החייתי עצמי בזה [כן] כי, כי הרגשתי שהעולם רחוקים מאמונה, הם לא יאמינו והם יתלוצצו מברסלב, אז לא פרסמתי את זה [כן] ויש, לפני שלושה שנים יש בזמן שקיבלתי הספר, שקיבלתי הפתק בשנת תרפ"ב, זה בדיוק שישים וחמישה שנים, ושלושה שנים, שישים שנה היה לגמרי בסוד, ושלושה שנים התחלתי לגלות ולפרסם, כי אמרתי שצריכים לפרסם פלאות השם, שהוא יכול לעשות נסים מלובש בדרך הטבע בספר, בתוך הספר וחתיכת נייר, אבל זה החתיכת נייר, זה יכבוש כל העולם, כי רבינו רבי נחמן בו תלוי כל, כל הגאולה והתיקון של כל, של עם ישראל ושל כל העולם, ככה הוא אמר [רבי ישראל, אנחנו עכשיו הייתי רוצה קצת...] {בעיתו} וזה חתימה כזו לא, לא... [כן] וגם כן כתוב סימן, סימן שלא ידע מזה שום בן אדם, רק

אני והשם, כן [רבי ישראל, אני הייתי רוצה ברשותך לעבור אל החסידים של, החסידים שלך הייתי קורא לזה] זה, זה לא חסידים, זה רק, רק חברים [חברים שלך] כן, חברים, כן [כן, חברים שלך, כן, חברים שלך שהביאו אותך לכאן] כן [שרון טלצור ודוד גולדמן וירון דגן] כן [ופץ אהרון וחזקיהו לובנדרג ואברהם נתן] אברהם נתן [כן, כולם נמצאים כאן אתנו, ואני הייתי רוצה לשאול אתכם, מה מביא אתכם בעצם לפרסם את כל הדבר הזה, ולא רק לפרסם, הנה אתם מביאים עכשיו את הרב ישראל לכאן, כשהשעה היא כבר רבע לאחת עשרה, מגיע מרעננה אדם ברוך שנים, בעזרת השם עד מאה ועשרים, מה מביא אתכם לזה?] [אנחנו מרגישים שבפתק הזה יש מסר נורא, נורא, נורא חשוב לעם ישראל, עם ישראל נמצא במצב קשה, מצב שהוא עבר, עברה עלינו שואה נוראה, שישה מליון, ועוד, ועוד מלחמות, ועם ישראל עכשיו צריך תרופה, ובפתק הזה יש תרופה וחיוזק באמונה כל כך גדול שלא היה ממש מימות עולם, חיוזק שמעולם האמת ירד חתיכת נייר בדרך שאנחנו לא מבינים, רק בדרך נס, ורק בדרך של אמונה אנחנו יכולים לקבל את זה, אז אנחנו מרגישים שכאן יש פשוט מסר לא רק לנו, אלא לכולם, בגלל זה גם רבי ישראל בא להנה לשידור במסירות נפש עצומה, בגיל תשעים ושש, הוא מוסר את נפשו ומגיע לפה, וזה רק בגלל שאנחנו מרגישים מחויבות עצומה מצדנו, שעם ישראל ידע מן הסוד הנורא הזה, שעד עכשיו היה בסוד, ועכשיו צריך להתגלות בעולם צריך להתגלות בעולם ובכל ארץ ישראל, כי זה יכול לעשות ישועות מכל הכיוונים, זה יכול לעשות ישועות לכל החיילים, לכל מי שנמצא בעת סכנה, או בעת צרה, שיגיד את השם הזה שנמצא בהפתק, ולכן אנחנו באנו להנה] [כמו כן אנחנו יודעים שרבי נחמן אמר בספר "חיי מוהר"ן]: "אני רציתי לגמור בחיי ולי הספקתי מגדול התגרות השטן, אבל אף-על-פי-כן גמתי ואגמור, מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", כך הוא כותב בספרו, וכאן הוא מדגיש "ועליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", דרך התלמיד רבי ישראל דב, רבי נחמן יגמור והוא יביא את הגאולה לעם ישראל, והמסר הוא להגיד את שמו בעת צרה, כי רבי נחמן אומר ב"ליקוטי מוהר"ן": "שישנו לחש, שיכול להשתיק קני שריפה, ומהו הלחץ? הוא שמו "נְחֻמְךָ נְחֻמְךָ מאומן", אנחנו מוכנעים, שאם חיילי צה"ל היקרים ישתמשו בשם הזה, לא יפגע אף אחד מהם] [עכשיו יש לכם גם עדויות לכך שהיו נסים בעקבות הפתק הזה, כן?] [הייתה ילדה בת שנה וחצי שאושפזה בבית החולים 'בלינסון' לאחר שנשרפו פניה מביצה רותחת, ולא הייתה שום תקווה, הרופאים אמרו: "אז שהיא תמות, או שאחרי שנה, ספק אם היא תתפא, אם יהיה לה צלקות", ושמו עליה קמיעה שהיא כתובה עם השם הזה "נְחֻמְךָ נְחֻמְךָ מאומן", ואחרי יום פתחה את עיניה, ובתוך שבוע הפנים שלה השתנו לגמרי וכל הצלקות עברו ולא היה אף סימן אחד לשריפה] [כן, עכשיו אתם לקחתם על עצמכם את הענין הזה של פרסום הפתק והבאתו לכל מי שרק אפשר, מה אתם עושים באמת?] [אנחנו עכשיו מתכננים להופיע ברחבי הארץ, אנחנו מבקשים ממי שרוצה להושיע את עצמו, שיזמינו אתנו להופעות ברחבי הארץ, חיילי צה"ל, סטודנטים וכל מי שרוצה, ואנחנו מתכננים להופיע ברחבי הארץ ולהאיר את האור הזה של רבינו] [כן] [אנחנו עשינו פעולות בארצות הברית וראינו בארצות הברית, בניו-יורק הצלחה מאד גדולה, הן ברדיו, והשמענו כמה ניגונים ואנשים התקרבו מזה ורצו את זה, אפילו גויים, גויים בארצות הברית צעקו עלינו: "אנחנו רוצים לעלות לארץ ישראל, ה'נְחֻמְךָ נְחֻמְךָ מאומן" זה טוב, אנחנו מרגישים טוב, תביאו לנו עוד ספרים, אנחנו רוצים, גויים] [כן, עכשיו לסיום השיחה הזאת שלנו, אתם כבר שרתם כמה שירים, אבל אנחנו יודעים שיש עוד שיר אחד לפיך יורם, אז בבקשה] [דגן מנגן ושר "כי יש צדיק שהוא היופי יפאר והחן של כל העולם כולו..."] ["נְחֻמְךָ נְחֻמְךָ מאומן", גם אנחנו רואים את זה כסגולה, אולי תבוא הגאולה באמת במהרה בימינו אמן]...

...[נדבר עם חיילים, נלך ללבנון] חיילים, חיילים, איפה הקפטן של שבת, הקפטן שלי [הנה פה, פה, פה, פה אתנו, נביא, נביא זה בסדר, זה פה] כן, טוב, טוב, טוב [רבי ישראל?] נו [אלי הראש עירייה של עמנואל, הוא מוכן לעזור לנו לבנות בית דפוס בעמנואל] מי זה אלי? [מירב, מירב] כן? [כן, הוא שבור לגמרי, הוא אמר: "אין לי שום דבר אחר, זה הגאולה, ולא אכפת לי מה אומרים כולם, אני מוכן ללכת אתכם"] אתכם, אתנו? [כן, כן, ככה הוא אמר] הוא יהיה עכשיו בלבנון גם כן? [לא, הוא מוכן לעזור לנו להשפיע, הוא ראש העיר, יש לו השפעה גדולה, הוא יכול לגייס כסף ואדמות, ולבנות] כן? [הוא מוכן ללכת על הענין הזה של בית דפוס] כן? [הוא אומר: "אני לא מה ברסלב יגידו"] אתה דיברת אתו? [גולדמן, גולדמן ושרון] גולדמן ושרון? [אתמול, גולדמן ושרון] אה [הוא אומר: "אני לא, אני מוכן לא להסתכל על מה שיגידו בברסלב, אני מוכן לעשות הכל"] כן, כן (סבא צוחק) [כן, הוא אמר את זה] (לא מבין) [זה בשביל הרבי] [אה, השארת פה בארבע? רבי ישראל] כן [יופי שאנחנו פה] אני אמרתי לה: "יש לנו רכב, אני יכול לבוא אצלה", היא גרה ברחביה, היא, היא נתנה לנו את הכתובת, אבל אני אמרתי... אז בשעה ארבע היא תבוא, הוא נתן לה את הכתובת...

...הוא מירב זה, מירב זה, זה כח גדול [הוא מוכן, כן, הוא מוכן ומזומן לעבוד בשביל הדפוס, אמרנו לו שזה התקדמות בעמנואל יש לנו אפשרות לגור, הוא מוכן לעזור לשרון גם לעבור, לעבור דירה לעמנואל] כן? [כן] איך הוא יכול לעזור לו? [הוא ראש העיר, הוא ראש העיר, ראש העיר יכול לעשות הכל, יש לו השפעה גדולה] אה, (לא מבין) [גולדמן עובד על זה עכשיו] גולדמן [להכין את מירב, את בינדר, להכין את הכל] כן, גולדמן [הוא עובד על זה עכשיו] נו, שייקח אתו גם כן את, את דן [הוא, הוא רוצה לעשות פגישה עם שלושתם] כן? [לעשות פגישה ולהביא את כולם גם את דן וגם את אלי לפגישה עם שזוטק, ששזוטק יראה] [להביא, להביא את...] {מירב, מירב} מירב [להביא אותם לפגישה ששזוטק יראה שיש לנו מעמד ויש לנו ראש עיר, ויש באפשרותנו להקים את המפעל] אה, כן [יהיה בסדר, סבא, הזמן יגיע, נעשה בעמנואל, אומן, כן, שמה יהיה אומן כן, בעמנואל] כן, אז אולי יהיה לי חדר? [כן, יהיה בסדר, אל תדאג] אה (לא מבין) [חדר אחד, אנחנו נטפל כבר] אה? [אנחנו נסדר כבר] כן (לא מבין), כן [אני, אם אתה רוצה אתה יכול לגור אצלי, אין בעיה] כן? [הבית שלי, לא איכפת לי, בבית שלי, יש לי חדר בבית] אה? [הוא מוכן לתת לך חדר]... [אני אשאל אותה, אם היא תסכים, אז תבוא אצלי, אני רוצה, אני רוצה, יש לי חדר יפה עם פתק על השולחן] [הוא ינגן לך כל היום] [אני ינגן לך שירים כל היום] מה? מה? [הוא ינגן לך כל היום] אה? [הוא ינגן לך כל היום] אתה צריך לעבוד? (לא מבין) [לא, אני פטור אותי מהחנות] שילחו אותך? [כן] מדוע [פטור]? [קיבלתי הודעה שהוא הלך לרדיו, מזה שהוא הלך לרדיו] נו [אז עכשיו הוא מחפש עבודה חדשה, לנגן מהבוקר עד הערב לרבינו] מה איכפת להם שהוא הלך לרדיו? [לא חשוב, זה לטובה, עכשיו הוא מחפש עבודה חדשה, הנגן של רבינו, הנגן] נגן [סבא, הוא רוצה לסדר לי כסף, ואני רק יעשה ניגונים, קסטות, וינגן, וינגן] [הוא יכול לעשות תקליטים] מאיפה יהיה לך את הכסף? [אה? מה זה? מרבינו] [סבא צוחק] [הוא יכול לעשות תקליטים בקסטות] וחזקיהו [תביא, תביא] כסף [לא, אני נותן לו, הוא נותן לי, כסף שמסך, כסף זה שום דבר כסף] [סבא צוחק] [אנחנו ננגן, הוא ישיר את השיר הראשון] [איזה שיר? איזה שיר?] [שיר הראשון] [אוי, בילבולים, בילבולים, אבל זה טוב, נכון?] 'הללוהו בנבל וכינור, בתוף ומחול' [ובתוף] [אני רוצה לשיר שיר, אני ישיר לך שיר שאני לפני שחזרתי בתשובה הייתי שר אותו, לפני שחזרתי התשובה הייתי שר את השיר הזה, זה המשך של תהלים]

שיר של תהלים [שאני עושה לו המנגינה] כן, מנגינה [מנגינה שלי] [הוא חיבר מנגינה, הוא חיבר מנגינה] אה [אני חיברתי מנגינה] על תהלים? [כן, השם נתן לי את המנגינה] [דגן מנגן ושר "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים, ובדרך חטאים לא עמד..."] [רבי ישראל, תישן אצל חוה ובבוקר נלך ללבנון] [ישן אצל חוה, כן, ובבוקר נלך ללבנון, על הבוקר, לא?] [דגן ממשיך לשיר "אשרי האיש..."] [לא מבין, כי לא שומעים] [תלמד אותו ניגונים] [תלמד אותי, אני לא יודע] [תלמד אותו הוא לא יודע] [רק תלמד אותי ואני ינגן] [אתה תלמד אותו והוא ינגן] [תגיד לי מה לנגן, אני ינגן] [נו, תתחיל ללמד אותי, שיר, שיר, רגע, רגע, תתחיל ללמד אותי] [סבא והחברים שרים ודגן מנגן "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..."], אחר כך סבא שר "בך בטחו..."] [מנגינה אחרת] [סבא השיר מפסח] יוא ["לך..."] [סבא שר "אדיר במלוכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמרו לו, לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה, כי לו נאה..."] [רבינו הקדוש אומר: "שהוא, שהוא לומד את השם יתברך והוא נותן לו עיצה, שהוא לומד את, את השם יתברך, איך להתנהג אתנו, אתנו" (סבא צוחק) ב"ספר המידות" (שהוא, מה?) הוא לומד את השם יתברך, איך להתנהג אתנו, הוא נותן לו עיצות איך, איך להתנהג, איך לעשות אתנו, כן [מה שמשיח יעשה] האם היה כבר דבר כזה, דיבורים כאלה?...] [סבא שר "לימודיו יאמרו לו, לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה, כי לו נאה, כי לו יאה..."]... [דוב שורון שר "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן..."] [חיכתי כל הלילה, על כל רגע בקדושה, כל הלב] רק לשמוע את הניגון "נח" (סבא צוחק)...

נח לא נתגלה, רק עכשיו בהמכתב הזה, רבינו הקדוש בחייו חתם 'נחמן' בלי נקודות, 'נחמן', ועכשיו הוא עם נקודות, "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן" [דוב, דורון שר "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן..."]...

[סבא שר ודגן מנגן ושר "זה השיר מספר על יהודי..."] [זה ניגון חדש] [דגן שר ומנגן "זה השיר מספר על יהודי, שיש לו מסר לכל אדם, זה השיר מספר על יהודי ששר "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן", ששר "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן". לפני שנים בחדר צר בטבריה הוא היה עצוב מאד, אז ניגש אל הארון פתח לו ספר, ובספר מצא פתק כתוב בו "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן" כתוב בו "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן". שלח אותו רבינו רבי נחמן להאיר לנשמותינו במצוקה וכדי להחיש גאולתנו נשיר "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן" נשיר "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן"...] (סוף צד א 4g).

צד ב 204 G

[סבא ודגן שרים ומנגן "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן", "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן", נשיר "נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן", "נַחַם נַחַם נַחַם נַחַם מַאוֹמֵן"] אתה רוצה לשמוע ניגון, ניגון חדש [כן, כן] מה שאנשי שלומנו היו שרים את זה אחרי חצות לילה, אחרי אמירת 'תיקון חצות' [כן] אז צריכים נחמה [כן] 'תיקון חצות' זה בכיות, בכיות, אז צריכים נחמה, אז ככה הם שוררו בהתבודדות [סבא שר "כי ניחם ה' ציון, ניחם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן וערבתה כגן ה', ששון ושמחה ימצא בה, תודה וכל זמרה..."], אחר כך הם שרים "קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה..." [רבי ישראל?] יוא ["עבר קציר כלה קיץ"] אה [סבא שר "עבר קיץ..."] זה חודש אלול, ניגון של חודש אלול, עבר, זה, זה {הולך} אחר הקיץ [סבא שר "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו..."], אחר כך גם החברים מצטרפים [סבא צוחק] 'עבר קציר זה בחודש אלול, זה סוף, סוף, סוף הקיץ, עבר, וזה מרמז עלינו, "עבר קציר, כלה קיץ", {כבר, כבר} ימי חיינו בהבל, "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו", ואנחנו... [סבא צוחק] [שקועים] לא נושענו [של מי זה השיר הזה?] אה? של אנשי שלומנו, אחרי, זה השיר שאחרי 'תיקון חצות', אז רצו לנחם את עצמנו, כן [סבא שר "כי ניחם ה' ציון, ניחם כל חרבותיה..."] 'ועבר קציר גם כן זה מאנשי שלומנו, בחודש אלול הם הלכו להתבודד, אז הם צעקו קולות להשם יתברך [סבא שר "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו"] [רבי ישראל, יוסי יש לו טענות אליך] הו [כן] אה [הוא אומר, שאתה הבטחת לו, שהוא יפקד בזרע של קיימא] אה, אה, אה, כן, כן [ועוד לא...] אני, אני הבטחתי? [כן, ככה הוא...] אני אמרתי שצריך להתפלל, אני לא מבטיח לאף אחד [הוא אומר, שאתה הבטחת לו] אחד נתן לי באמריקה עשרת אלפים [דולר] כן, והוא, הוא רוצה להאמין, אני אמרתי לו, אני, אז יהיה, אז בזכות המצוה, בזכות הצדיק, הוא יגן שיהיה לך בנים [אבל רבי ישראל בראש השנה בברסלב, הרב אמר בסוף השנה, תחכה, בעזרת השם במהרה נזכה] נו, תשיר לפני השם יתברך "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו", עד מתי? (סבא צוחק), מתי? זה, נו, נחם, נחום [רבי ישראל, אני] הוא סיפר לנו מהעיוור הזה שנתן לנו שמונת אלפים... [אני יעשה עכשיו עסקה] מה? [אני יעשה עסקה] כן [אתה תבטיח לו שיהיה בסדר, והוא יעשה סרטים מרבינו בכל העולם] (סבא צוחק) נו, השם יתברך, בזכות המצוה זה, זה, זה בוודאי יגן, כן, וגם כן רבינו הקדוש אומר ב"ספר המידות": "אמונה בגימטריה 'בנים', אמונה זה בנים [כן] זה, יהיה בנים, אם, אם יש אמונה בהשם, ליראה את השם, לקיים התורה, לקבל על עצמנו תשובה, ונזכה לתשועה, אז 'אמונה' זה גימטריה 'בנים', זה, מזה, זה יהיה נעשה בנים, מזה יהיה נעשה בנים", רבינו הקדוש הוא אומר: "שה' סיפורי מעשיות" מסוגל לעקרה, שלא, אשה עקרה שתקרא המעשיות האלו, אז יהיה, זה סגולה לבנים", כן, אז... [כשהיו בנים בעזרת ה', אז יהיה לי יותר אמונה] אז אמר רבינו הקדוש: "אני, אני אמרתי הפך מהעולם, העולם אומרים ש... באידיש (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) זה הרה, שיהיה עיבור כן, כן [ולהגיד] אשה הרה [יהיה עיבור] אה? [ולהגיד יהיה עיבור] כן, ואני אמרתי שעל ידי אמירת המעשיות יהיה, יהיה, יהיה נעשה בנים" [כן, היה מקרה כזה] ואני ראיתי בעיני אשה אחת, שכנה, ובעלה הוא מתנגד על ברסלב, הוא חסיד קרלין, הוא היה חברי, אני הייתי גם כן קרליני, והיה לו, לא היה לו בן, שש שנים אחרי החתונה לא היה להם בנים, אז הם היו מודאגים מאד, אז, זה היה בחודש אלול, ואני הייתי בכל חודש אלול במירון, תמיד, היא באה, בחודש אלול כל אחד בא עם בקשות לרבי שמעון להתפלל, אז היא באה אלי ואמרה לי: "הבן שלי אין לו בנים זה כבר שש שנים, אני מבקש ממך שתתפלל ש... כן, שתעשה מה שתוכל", אז אמרתי לה: "רבינו הקדוש אמר, שעל ידי ה' סיפורי מעשיות" זוכים לפקוד עקרות, לפקוד... אז אמרתי לה שתקנה את "סיפורי מעשיות", ושניהם יקראו בו", כן, אז היא עשתה ככה והיא סיפרה לי שהיה קשה עליה, זה כבר מעשה של ארבעים שנה, היה קשה להשיג "סיפורי מעשיות", לא כמו היום, אם הולכים לחנות וקונים, אז לא היה להשיג, אז היא, היא, היא ביקשה, ביקשה, עד שמצאה ספר מעשיות, ובשנה הזו הם נפקדו בבן, היא באה בחודש אלול [אחרי שנה] אחרי שנה, כן, היא באה אלי במירון ואמרה לי: "שהבן, שיש לה איזה...

מסורים לעם, לעבדוהק] טוב (סבא צוחק) [אבל באמת איך, איך מצאת אומץ?] יש שני דברים בעולם [כן] יש עולם, ויש ברסלב!], כן [סבא צוחק] [אבל איך, איך מצאת אומץ?] השם יתברך, אנחנו עושים ברכה בכל יום [הנותן ליעף כח...]. [לא], איך מצאת אומץ לעמוד נגד... [הנותן ליעף כח...]. [סבא צוחק] [הם היו אומרים לך: "מי אתה? מי אתה? שאתה יכול לעמוד נגדו", כן?] אבל נתבטלו, אני הייתי יתוש קטן, אבל, אבל... [חדרת עמוק] כן [הוא בטבריה] [לא מבין] אני התפללתי בטבריה, כן, ויש הרבה לספר, זה היה... ונולדתי בטבריה ונתגדלתי בין גדולי תורה ולמדנים גדולים, גאונים ובעל שם ו... אבל ענין רבינו זה ענין אחר לגמרי, זה ענין, זה, זה ענין מיוחד [מתי הגעת לברסלב? באיזה שנה?] זמן לא חשוב [כי בהתחלה הרב לא היה בברסלב] לפני, לפני שבעים שנה, קצת יותר, לפני שבעים שנה ויותר, ואז היה התנגדות כזה, שלא רצו לנגוע בספר ברסלב [שמעתי שהרב קוק למד גם בספרי ברסלב] כן, כן, כן, אני יודע, אני ראיתי ואני דיברתי אתו [כן?] כן, כן [סבא, שמעתי שהחפץ חיים, שמעתי על החפץ חיים] נו [שהיה לו תלמיד בישיבה שלו בפולניה, מתתיהו כהן מאומן, רב מתי, רב מתתיהו כהן] מתתיהו [כהן] כהן? כן, כן [הוא היה אצלו] נו, כן? [הוא היה אצלו, היה גם כהן, אז הוא למד בישיבה שלו] נו [בפולניה] נו [ובחזרה לאומן החפץ חיים סחב את המזוודות שלו, הוא ליווה אותו לרכבת וסחב לו את המזוודה] כן? [האבא שלי קיבל סמיכה מהחפץ חיים] [כן?] [אולי אחד, האבא שלי קיבל סמיכה מהחפץ חיים] קיבל? [האבא] קיבל סמיכה [אחד אולי מ...] אוי וי [אבל הוא גם, הוא היה, אני לא יודע אם הוא היה, הוא לא היה חסיד ברסלב אבל, החפץ חיים] אוי, כן, כן, תחזיר פה [נו, נשיר, צריכים לשיר שיר, נשיר שיר, שיר של רבי ישראל קרדונר] אה, זה רבי ישראל קרדונר, זה היה שנתיים וחצי אחרי שנפטר רבי ישראל קרדונר, מצאתי את זה בפ"ב, בתרפ"ב, אני הייתי חולה, וכולם אמרו בישיבה, וכל העיר אמרו: "ססוף של חסידי ברסלב, הם נעשים משוגעים, כן, זה הסוף", אז אני, אני גם כן נפלתי למחלת נפש [ככה הם אמרו?] הייתי בדיכאון, אז הם אמרו: "ככה הוא הסוף של חסיד ברסלב, סוף כל סוף הם נעשים משוגעים" [אז הם לא האמינו לזה?] אז, אז היה לי התבודדות ובכיתי לפני השם: "אני גורם ביזיון לברסלב, תרפא אותי", ביקשתי מהשם יתברך שייקח ממני הדיכאון, העצבות והמחלה, נו, בא על מחשבתי כמו שאחד נכנס בפנים ואומר לי בתוקף: "תכנס להחדר שלי...", אני הייתי בישיבה, זה הישיבה, וזה החדר שלי, "תכנס לחדר שלך ותפתח את הארון ותוציא את ספר ותפתח אותו, איזה ספר שהוא, רק תניח היד על איזה ספר ותוציא אותו ותפתח אותו", ואני עשיתי כן, פתחתי את הספר והיה זה המקורי, זה צילום, לא היה... [זה פה?] לא [הוא יכול לראות את זה?] [יכול, כן, יש לך את זה פה] אין לי, אין לי, הוא, הוא במוסד, הוא במוסד, אבל זה אותו דבר, זה, זה אותו דבר, [צילום], אוי וי, הוא, וזה לא היה זה [אם רואים את המקור] אה? [אם רואים את הראשון, אז זה קדושה גדולה, אבל ככל שזה הולך ונהיה יותר ויותר] [נו, אבל, אבל...] {הכי טוב לראות את הראשון] אבל רואים ממש האותיות כמו שכתוב בנייר, וודאי, בוודאי [הוא קיבל, הוא קיבל] אבל, אבל... [זה נכתב אליו] זה נכתב לכל אחד מישראל, "מאד היה קשה לי לרדת אליך" (סבא צוחק) [כן, אבל זה נכתב לשש ביליון אנשים] "תלמידי היקר" זה לכל אחד, מי שלומד ספרי רבינו באמת (לא מבין), כן [ה' בחר בו, נו, נשיר קצת] אוי, אוי [נו, רבי ישראל, אני לא יודע] [סבא והחברים שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך..."], "נִי נֶחֱמַי נֶחֱמַי מֵאִמּוֹן..." "מי יתן לי אבר כיונה..." "בך בטחו אבותינו וטפלתמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..." "נִי נֶחֱמַי נֶחֱמַי מֵאִמּוֹן..."

איזה אור, איזה קצת אור, שאוכל רק על ידי זה להתקרב להשם יתברך, להכיר השם יתברך ולעשות עבודת השם, אולי יצליח, בשביל זה נתן את כל מה שהיה לו, הכל, ולא רואים דבר כזה בעולם, משום צדיק, משום בן אדם, זה רק רבינו, {אנשי} רבינו, מה? הוא בא לטבריה, הוא מצא את ישראל בער בטבריה, הוא עזב את המשפחה בצפת ומירון, עזב הכל, ישראל בער, (לא מבין) (סבא צוחק), הוא ישן בבית כנסת לא היה לו קר, לא היה לו... זה מלכות, זה כבר... אבל הוא היה ישן על ספסל, ומה אכל? לחם, לחם עם תה, לחם ומים, כן, והוא היה כל החורף בבית כנסת על ספסל, כן, והוא לא ידע שיש לו משפחה, אין לו שום משפחה, אין לו, אין לו לא אשה ולא ילדים ולא פרנסה ולא, לא שום דבר, רק הוא מצא בטבריה ישראל בער (סבא צוחק), מי, מי, מי ראה דבר כזה? מדבר הזה מלבד? פלא, פלא כזה, איפה רואים מסירת נפש כזה בשביל, בשביל ילד, בשביל... לא שלו, בשביל איזה ילד, אולי יוכל להאיר בו איזה אור שיקיים התורה, שיתקרב להשם יתברך, אולי, אז הוא נתן את כל נפשו, הוא נתן את הילדים והבן... הכל, לא היה, לא היה לא צפת ולא מירון ולא שום דבר, רק דבר אחד, היה {ישראל בער} (סבא צוחק), מי, מי שמע דבר כזה? מי... איפה יש דבר כזה בעולם? לא היה ולא, ולא... רק אצל רבינו הקדוש, כן (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, והוא, הוא, הוא התרשם מאד, הוא ראה שאני אדם קטן, שאני כלום, אבל הוא ראה שהגבורה שיש לי, הגבורה שיש לי, שאני עומד נגד כוחות כזה, {לומדי תורה} כאלה, ואני חזק ושמח... אז הוא, אז הוא ראה שזה טוב, זה דבר טוב, אז... בטבריה היה שני משוגעים רבי ישראל (קרדונר) וישראל בער, היה שנים, ואנחנו רקדנו בליל שבת בריקודים כאלה, בשמחה כזו, עד ש... כולם היו מתנגדים, עד שכולם נתבטלו ונפלו, "מה זה? איפה הם מקבלים שמחה כזו? איפה הם מקבלים שבת כזה?", כן, (לא מבין) (סבא צוחק) [מה אכלתם בשבת? עוף?] [לא היה חלות, חלות היה? היה דגים משהו לאכול? העיקר לא האוכל] היה חתיכת לחם [חתיכת לחם] יבשים [היה ריקודים, נו, מה זה, אני נותן לחבריה, אתה יודע הכל, מה זה? לא, לא רוצים לרקוד? לא רוצים כלום] איך הוא נמצא? ואיך הוא בא לטבריה, לישבה, להארון, להספר? איך? והוא... אנחנו שומעים ורואים דבר כזה, רואים, כן, זה למעלה מן הטבע ויש, יש מאין, ואיך הוא נמצא בעולם? ואיך הוא בא לעולם? ואיך הוא בא לטבריה? ואיך? איך? זה עוד, פלא כזה עוד לא היה בעולם, זה רק מרבינו, רק הפלא, חתימה כזו, חתימה כזו, שום צדיק לא חתם חתימה כזה, את ה'פשוט, כפול, משולש, מרובע', ורבינו הקדוש גם כן בחייו לא חתם, זה רק בהפתק הזה (סבא צוחק), לא, לא, לא, לא ידענו, זה, זה נמצא ב"ליקוטי מוהר"ן", ורבינו הקדוש מדבר מהשיר הזה, וודאי הוא, הוא ה'בעטלירב והוא השיר הזה, כן, אבל כאן הוא מגלה בפירוש לפני כל העולם, "נִחַם נִחַם מֵאִמּוֹן" (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי [מרדכי סלונמר אחרי שנה הוא התחיל להאמין?] הוא, הוא נעשה, הוא ביטל ההתנגדות [כן? אבל] הוא היה מתנגד כזה [אבל] נורא, השם השם יצילנו, והוא עשה, זכה לעשות תשובה, הוא היה האדמו"ר של סלונים, והם כולם מתנגדים, והוא אמר להם: "אני לא מתנגד [כן] [ישראל בער עשה..." (סבא צוחק) [רב מרדכי סלונמר היה... אדמו"ר, אדמו"ר גדול [האדמו"ר של סלונים, הוא היה בטבריה, הבני בית שלו היו כולם שומעים, אז הוא היה נגדו כל הזמן, אחר כך כשבא אחרי הפתק, הוא אמר: "אני לא מתנגד"] כן [אבל, אבל לא נעשה ברסלב, הוא לא, לא... זה, זה, זה נס, מה אתה? (סבא צוחק) [אז הוא נתן לכם כבוד אחר מכן?] אה? [אחר כך הוא נתן לכם כבוד רב מרדכי?] הוא נתן לי כבוד כל הזמן [הו, אתה רואה הוא נתן, הוא נתן לו כבוד כל הזמן] כן! [אני הייתי אצלו כמו בן יחיד, כן, אבל אני לא שמעתי אליו, אני לא... הוא ראה שאני, מה זה? נו [צבי יהודה ידע מהפתק?] אה? [הרב צבי יהודה, הרב צבי יהודה קוק ידע מהפתק הזה?] [שום אדם לא ידע] לא [הוא לא גילה] [שזר, שזר ידע על הפתק] שזר, הראיתי לו את הפתק [מה הוא אמר? הוא האמין?] הוא אמר: "שיבוא זמן... תשמור על זה, יבוא זמן שזה החתיכת נייר יכבוש כל העולם", ככה הוא אמר [ככה שזר אמר?] כן, כן [בגין, אתה מכיר את בגין?] אה? [את בגין אתה מכיר?] הוא, הוא היה חופשי לגמרי, שזר, הוא הלך בלי שבת, בלי, בלי שום... כן, ועל ידי רבינו רבי נחמן נעשה בעל תשובה [כן?] כן! הוא היה נוסע מירושלים לתל-אביב בכל שבת, כי בכל שבת יש, יש ישיבה של ההסתדרות (לא מבין), יש ישיבה, ביום שבת יש להם זמן, אז כולם באים, כל הגדולים ביום שבת, והוא היה נוסע מירושלים [ובא לפה] להסתדרות, כן, נו, ומזמן שהוא, שהשם יתברך סיבב שנעשה קשר בינינו, אז הוא הפסיק לנסוע בשבת, הוא הפסיק לחלל שבת, הוא נעשה בעל תשובה, הוא התפלל בטלית ותפילין בכל יום, כן, והיה לו מחלוקת בבית, האשה לא רצתה שיהיה בעל תשובה, היא אמרה לו {אישתו}... [מי עוד? איזה עוד אדם מוכר?] אה? [איזה עוד אדם מוכר הרב דיבר אתו? איזה אנשים מפורסמים?] [אגנון, אגנון, אגנון, אגנון] [דיברת איתו גם?] כן, הוא [מה היה אתו?] היה בינינו קשר כזה, הוא... [היה לך עם בוכר] (לא מבין) [איזה בן אדם, בוכר, בוכר היה בעל שכל? כן? אבל לא דתי] לא, לא דתי, אבל הוא היה לו מחלת לב [מחלת לב] מדוע שהוא לא דתי, כן, כן, הוא לא ידע, לא דתי, אבל במחלת לב [נו, מה היה עם אגנון? מה? אתה הייתי אצלו, אצל אגנון?] אגנון? אגנון ביטל עצמו נגדי כמו [יתוש] [הוא חזר, הוא חזר בתשובה?] אה? [הוא חזר בתשובה בסוף?] [בוכר? לא] [לא אגנון, אגנון] [חזר בתשובה?] [כן] [הרהורי תשובה] אני באתי אליו לביתו, והוא אהב מאד לשמוע מדברי רבינו, מענין רבינו ואנשי המקורבים, ומה שסבלו, כן, הוא היה נורא מאד [הוא כתב איזה שיר?] הוא ביטל עצמו, לא השגיח על כבודו, נו, פעם נפגשתי אותו בתל-אביב, הוא היה בתל-אביב, והוא קיבל אותי באהבה כזו, בשמחה כזו שלא רואים דבר כזה, כן [צריכים לשמור את השבת, אתה רוצה לעשות שבת אצלי] אני... [לעשות את השבת באמת, בשמחה, אני אוהב] היה בעולם חכמים גדולים מפורסמים, כן...

(סוף צד א 5g).

צד ב 5G21ב

...בעולם, והם, והם נתקברו לרבינו ונעשו להפך כמו אילן צייטלין, אילן צייטלין הוא היה אפיקורס, כן כמו הנשיא שזר [כן] הוא היה אפיקורס, כן, אבל הוא עשה, זכה לראות את... [דברי] רבינו, הוא היה בעל מח גדול והיה לו לב יהודי, והוא דיבר, קראו אותו "הפילוסוף הדתי", כן [כן, את יוסף חיים ברנר לא הכרת] אה? [יוסף חיים ברנר, ברנר, אתה לא הכרת?] הוא באמת היה נשמה גדולה, אבל לא היכרת אותו, רב קוק רצה לעשות ממנו בעל תשובה, לא הצליח] נו, נו (סבא צוחק) [את ביאליק הכרת, ביאליק?] אה? [את ביאליק] כן [כן?] ראיתי אותו [אה, לא דיברת אתו] אה? [לא הכרת אותו טוב] לא, לא,

אוי, אוי, אוי, אוי [יוסף חיים ברנר קראתי, זה נשמה היה גדולה, אבל היה טוב, רבי נחמן היה (לא מבין)] היה הרבה [מלא ייאוש, ייאוש, מספרים...] היה אחד עורך דין מפורסם ברוסיה, בפולניה, מפורסם, אדם גדול, בעל מח גדול, הוא הלך {בשוק}, הוא שמע שמחה גדולה, שמחה כזו, הוא חשב שזה היה חתונה [כן] שמחה כזו, אז הוא שאל: "מה, מה זה השמחה?", הוא היה מתפלא על ה... [כן] אפילו בחתונה, איזה שמחה? הוא היה לו התעוררות, כן, מזה, אז הוא שאל: "מה זה? מה זה? ממה זה השמחה?", אז אמרו לו: "זה החסידי ברסלב המשוגעים, הם מרקדים, הם רוקדים והם שמחים", אז הוא נכנס לבית הכנסת, הוא חשב שהבית הכנסת, כל השולחנות מלאים בקבוקים של משקאות, כן, כולם... הוא, הוא נכנס לבית כנסת, והוא לא רואה אפילו בקבוק אחד, כן, וראה שהם יושבים לומדים, מדברים מרבינו, והם שמחים, כן, אז הוא לאט, לאט הוא, הוא מתבלבל, לאט, לאט הוא נתקרב לרבינו, כן [מה שמו היה?] אה? אינני זוכר, גם כן אילן צייטלין [אילן צייטלין] היה, היה אפיקורס [קראתי כשהייתי ילד, (לא מבין) הייתי קורא, לפני שהיה דתי, אני זוכר, אבל נעשה צדיק] הוא, כשהוא דיבר, אז לקחו אולם גדול שיכנס בו אלפים הרבה, כן, והיה דוחק, והוא, והוא היה, היה מדבר, הוא היה דברן גדול, דברן... והוא דיבר רק על רבינו, כן (סבא צוחק) [איפה? פה בארץ?] בפולניה [בפולין, הוא הלך על קידוש השם, הוא הלך על קידוש השם] בפולניה [בימי היטלר, הלך על קידוש השם, מסר את נפשו] אה? [הם הרגו אותו, בטלית ותפילין הלך על קידוש השם] וגם כן המשכילים שהיה בזמן רבינו, אז התחילה ההשכלה, האפיקורסות בעולם, והם היו גדולי עולם, חכמים גדולים, הירש בער, הירש בער [מי?] היה אחד ששמו הירש בער, צבי, צבי דוב, הירש בער, הוא היה הרב שלהם, הוא היה אדם גדול, והיה להם רשיון להיכנס למלך, למלך של רוסיה, מתי שהם רוצים, היה, היה להם רשיון, ורבינו הקדוש בא, בא לאומן, והם גרו באומן, הירש בער וכל, כל המשכילים, כן, אז הם היו אפיקורסים כאלה, שלא יכלו לסבול אדם שהוא מזכיר את שם השם רק בפה, אז הם, הם עשו לעצמם גדר, שלא יצא מפייהם שם השם, אז כשרבינו הקדוש בא, בא לאומן, הם שמעו שהוא נכד, והוא אדם גדול וחכם, אז אמרו שישלחו מישוה, אחד מהם, מחבריה שלהם, מהמשכילים, לרבינו הקדוש לראות אם יש עם מי לדבר? (סבא צוחק) אז, אז הוא בא לרבינו ודיבר עם רבינו, וראה שכולם הם חמורים נגד רבינו, אז הוא הלך, הוא מסר להם: "הו, יש עם מי לדבר, אנחנו כולנו, אין כלום נגדו, חכם כזה, כן, אין, אין בעולם", אז התחילו להיכנס לרבינו הקדוש, ודיברו אתו מהספרים שלהם, מהקשיות והחקירות שלהם, אז הם ראו שרבינו הקדוש הוא יודע יותר, יותר (סבא צוחק), והוא נעשה, הם נעשים בעלי תשובה, הם, הם נסעו לכל הצדיקים שהיו בזמנם, אולי, הם רצו... אולי יש מישוה יכול להוציא אותם מהבוץ, מהכפירה, מה... כן, אז לא מצאו, הרב מברדיטשוב, הם באו לרב מברדיטשוב, והם, הם היו פלאים, הוא לא חזר מחילול שבת וכל... הוא לא יכול לקבל אותם, הוא לא יכול לדבר אתם, לא היה קשר, אז בא רבינו, רבינו הקדוש קיבל אותם בסבר, בסבר פנים, כן, בהתקרבות כזה, והם נתבטלו, ונתבטלו לרבינו, אז הם היה להם, היה להם קשר עם המלך של רוסיה, אז הם, הם באו, הירש בער והחברים שלו הם באו להמלך ואמרו לו: "אתה אוהב חכמים, יש במדינה שלך, יש חכם כזה, שאנחנו כולנו חמורים נגדו, ואתה לא יודע, ואתה לא יודע ממנו", אז המלך שלח מכתב לרבינו, הוא, הוא מבקש מרבינו שיבוא אליו לבקר אותו, הוא רוצה להכיר אותו, אז המכתב בא אחרי ההסתלקות [אחרי מה?] [אחרי ההסתלקות] אחרי ההסתלקות של רבינו, כן (סבא צוחק), רבינו הקדוש נסע לאומן איזה חודשים של, לפני שנסתלק, שנפטר, והם היו באים לרבינו, והירש בער היה הרב שלהם, הוא היה, וכולם נעשו בעלי תשובה, נעשו בעלי תשובה, רשעים כאלה, כאלה, כן, וזה... [זה נורא, נורא] וזה, וזה יודע כל העולם עכשיו, כל, כל הרחוקים וכל... כן, הם יודעים מזה שהמשכילים מאומן, הירש בער וחברים שלו היו כולם נתבטלו לרבינו, כן, ויודעים את... כבר יודעים מזה [אבל הצדיקים האחרים לא נתבטלו לרבינו] אה? [הצדיקים האחרים בזמנו לא נתבטלו, מן השמים] למה לנו לחקור {ולשאלו?} למה? רואים בעינינו, אנחנו צריכים לבטל דעתנו ושכלנו לגמרי, לא להרהר ולא לחשוב, רק כמו שכתוב ב"ליקוטי מוהר"ן", כמו שאומר רבינו הקדוש זה, זה אמת ויציב ונכון, כן [אתה הכרת את הרב מגור הקודם הגדול, הבית ישראל אלטר, הכרת אותו?] כן, כן, כן [היה לו משהו מרבינו?] אה? [הוא לקח משהו מרבינו?] אני לא רציתי להכיר אותו, אני... הוא בא ליישיבת רבי מאיר בעל הנס, איפה שאני למדתי [כן], כן, הוא בא ונכנס להמערה וכל, וכל החסידים שהיה אתו כולם הם, הם ראו איך הרב נמצא במערה והוא... אני יודע מה שראיתי שם במערה, כן (סבא צוחק), ואני, כולם יצאו לקראתו, כן, לכבודו, ואני לא יצאתי, כן, ברוך השם היה לי עזות דקדושה, ואני ראיתי... (סבא צוחק) [את זוננפלד הכרת? את הרב זוננפלד?] כן [היה אדם גדול, כן?] היה גאון [אבל היה אדם שאהב לדבר עם אנשים גם כן?] אה? [הוא אהב לדבר?] כן, הוא היה גאון, הוא אמר על רב שלמה שהוא ספר תורה, רב שלמה ווקסלר, כן, רב שלמה כשבא לבית כנסת למנחה איזה פעם, והרב זוננפלד היה שמה, הוא למד, או, או... אז כשרב שלמה נכנס לבית הכנסת, והוא היה שם מקודם בבית כנסת, אז הוא קם, הוא קם, הוא קם...

...נתהפך למעלה מגדר הטבע, כל העולם יתהפך ויהיה נעשה מכל, מכל הבהמות בני אדם, בני אדם, ופה מגלה רבינו שהוא השורש של כל, של הגאולה ושל כל נפשות בישראל להחזירם, להוציאם ממקומות, ממקומ... איפה, כל אחד שנפל לשם, ולהוציא כל העולם מהצרות, הצרות הם התאוות והכסף ותענוגי העולם הזה, ולא צריכים את הכל, צריכים לאכול חתיכת לחם, {חתיכת לחם עם מלפפון}, מה? בשביל מה כל הכסף והבניינים? מה זה? צריכים לאכול חתיכת לחם? (סבא צוחק)...

...ורבי נחמן הוא השורש שלנו ושל כל העולם, וזה בו, בו ובשם, ובשמו "יְיָ יֵחַי וְיִשְׁמְרֵנוּ" זה השורש של כל הבריאה, של כל התורה ושל הכל, וזה מסוגל לכל, לחזור בתשובה ול... העיקר הוא החכמה, ואם, אם חיים אפילו אלף שנים, זה דבר שנכלה, סוף כל סוף הוא נכלה, אז מה, מה, מה... בפרט אנחנו בדורות אלו חיים חמישים או שישים שנה, וגם כן חצי מזה ישנים, חצי מהזמן, {זה ככה}, מה? בשביל מה חיים? בשביל מה הכל העבודה? אחרי, אחרי חמישים, שישים שנה, נכנסים לבית חולים ואחר כך מכניסים למקרר ואחר כך לקבר, מה? מה יהיה? משליכים כל, כל, כל הכסף וכל העבודה (סבא צוחק), משקיעים בעולם הזה {וזה עובר}, בשביל, בשביל מה עבדת חמישים שנה? ו... עבד, בשביל מה? הוא, הוא, הוא רק חשב תמיד מחשבות בהלב, איפה לוקחים כסף? כסף, כסף, כסף, כסף, כסף, מה זה? שיענון, זה ממש שיענון! נו, נו (סבא צוחק), זה, וזה הפתק הוא בא לעולם על ידי מכשלה, על ידי מכשול, כתוב, הגמרא אומרת: כתוב בפסוק בתורה "והמכשלה הזאת תחת ידיך", על ידי המכשלה נעשים פלאות, בפרט רבינו הקדוש הוא מכניס, הוא מהפך כל הרחוקים וכל הפושעים וכל... בכל העולם, מהפך כולם להשם יתברך, הוא (לא מבין), רק הדיבור, דיבור אחד שלו הוא, הוא מנצח כל העולם, הוא, הוא מצחק מהם, ומבינים שהם בטעות, על מה הם, הם, הם עובדים כל כך ורודפים כל כך, בשביל מה? בשביל מי? בשביל מה? (סבא צוחק), מה? העיקר הוא "יְיָ נַחֲמֵנוּ", זה דבר קל להגיד, וזה, כשאומרים "נח", אז מחזיקים בהשורש של כל הבריאה ושל כל התורה ושל כל הצדיקים ו... כן, נכנסים בעולם אחר (סבא צוחק), רק

כשמזכירים שם רבינו רבי נחמן, וככה, כמו שחתום בחתימה בפתק הזה "נִי נֶחֱמָ נֶחֱמָ מֵאוֹמֵן", כן [רבי ישראל] נו [טוב, עכשיו נראה מה יצא] זה צריך להיות בכל מקום, בכל חנות, בכל בית, בכל העולם (סבא צוחק) [מה צריך להיות?] {דיבורי}, הם ידעו שהם בהמות [מי?] והוא מתהפך להיות, להיות אדם [מי זה בהמה? מי זה? כל העולם?] כל העולם [אז מי נשאר בן אדם בעולם הזה היום?] (סבא צוחק) [מי נשאר בן אדם בעולם היום? יש בני אדם? יש, כמה בני אדם יש?] בכל אדם יש טוב [כן] וזה הטוב אף-על-פי שהוא מעט מאד כמות שלא, שלא... אבל זה, זה יש לו כח להפוך את האדם, והטוב שיש בו, כן, יש בו כח, רבינו הקדוש גילה שיש בכל אחד, בכל אחד יש, יש נקודה טובה כזה שאין בחברו, וזה הטוב, בכח רבינו הוא יכול להתגבר על הכל, רק ש... רק העיקר שידע ויבין וישיג שכל העבודה של העולם הזה, הכסף והבנינים וכל התענוגים וכל העוונות וכל התאוות, הם הבל וריק, אין להם שום ממשות כלל (סבא צוחק) [מתי רואים את זה? בעולם הבא?] אוי וי, יש עוד הרבה לדבר ולהודיע שכל העולם טועים, בלי רבינו הם, העולם תוהו ובוהו, ככה אומר רבינו בפירוש: "בלעדי העולם תוהו ובוהו" ["חיי מוהר"ן"] והעולם זה משמע כל מיני, כל מיני בני אדם, יש תורה, יש למדנים ויש ישיבות ויש תורה, אבל בלי רבינו הם אין להם, אין להם יסוד, אין להם שורש, אין להם, אין, אין להם כח והם לא יודעים כלום, בלי רבינו כל העולם תוהו ובוהו, והעיקר תלוי... זה דבר קל, שכל אחד יקנה הספרים של רבינו רבי נחמן ויקרא בהם, וישתדל גם הבנים וכל, וכל המכירים וכל המשפחה, וכולם יקראו רק בספרי רבינו רבי נחמן מברסלב, אז יהיה עולם חדש לגמרי, כי לא, כי עכשיו העולם לא, לא, לא... עולם של שקר, עולם של שטותים, של שטות, זה הכל הבל, רואים שכל התאוות אין בהם, אין בהם שום ממשות, אם אדם אוכל ומתענג משום ד... מזה העולם, אז כמה זה? יש לו, יש לו תענוג רבע שעה, זה הכל, ואחרי רבע שעה, אז אין תאוה ואין... (סבא צוחק), אז לא כדאי, כדאי, מי שיש לו איזה שכל, כדאי בשביל רבע שעה להפסיד, להפסיד טוב כזה, אור כזה, עולם הזה ועולם הבא? [איך מפסידים עולם הזה?] אוי, לא, לא, לא, לא [איך מפסידים עולם הזה?] אה? [איך מפסידים עולם הזה?] עולם הזה? [איך מפסידים?] רבינו הקדוש אמר, שעולם הזה הוא הגיהנם, אנחנו מאמינים, אנחנו יודעים שיש שני עולמות, עולם הזה, ועולם הבא, עולם הבא, אנחנו מאמינים שיש עולם הבא, אבל עולם הזה אין, אין, אין לנו, אין לנו בכלל, העולם הזה הוא הגיהנם, כל מי שרודף אחר העולם הזה, אחר התאוות, אין לו שום חיים כלל, אין לו שום (לא מבין), יוא, והעיקר האדם הוא החכמה האמיתית, לא החכמות, החכמות חיצוניות, החכמות התורה, חכמות השם יתברך, החכמה והדעת לדעת "כי ה' הוא האלוקים", האמונה הקדושה [אבל יש אנשים שיש להם כסף ולא חסר להם כלום, אז איך זה גיהנם?] לא, זה אין בו שום ממש, זה היה עובר כהרף עין, זה עובר כצל עובר, הכל עובר בלא כלום, ואפילו בזמן, בזמן שחיים בעולם הזה, אז כל העולם הזה הוא רק, כל התאוות וכל התענוגים זה רק רבע שעה, ואחרי, ואחרי זה כבר, כבר, איפה התאוה? נכלה! כן (סבא צוחק) [גם כן השבעים שנה בסוף נכלה] צריכים עוד, יש עוד הרבה להודיע שרואים בבירור גמור, שכל מי שיש לו איזה שכל אמיתי, הוא מבין שכל העולם הזה, כל הכבוד וכל הכסף וכל התאוות הם, הם, הם אפס ואין, ואינם לא כלום, וזה עובר כצל עובר, אין לו שום... כן, העיקר החיים הוא רק התורה והאמונה, והעיקר הוא רבינו, הוא רבינו הקדוש, הוא, הוא מכניס בנו להשם יתברך, לתורה, לאמונה, לאמת, לאמונה ולכל טוב, לכל טוב, וכל התיקונים שאנחנו צריכים כמו שאנחנו, הוא יכו... הוא גילה חכמה כזה, שכל העולם ישליכו כל התאוות וכל הכסף וכל הדברים, ויעסקו רק בתורה ותפילה, בתכלית, בתכלית, באמת, לשם שמים, לא בשביל פרנסה ולא בשביל כבוד ולא לשם פרסום וכזיבות, נו (סבא צוחק) ["נ' נח", זה גמר, גמר] גמר? [כן]...

... (סבא צוחק) [מה זה "גמרת ואגמור"?] אה? [מה זה "גמרת ואגמור"? מה זה?] זה... נו, הוא יגמור, כנראה אנחנו רואים שלא, עדיין לא גמר, אבל הוא אמר: "גמרת ואגמור", מה שיגמור, זה אנחנו לא, אין לנו שום תפיסה בזה כלל, הוא יגמור את שלו, הוא בא לעולם להוציא העולם מהעוונות ולהכניסם להשם יתברך, לתורה, שזה עיקר החיים, בלי זה אין שום חיים כלל, כמה הוא חיים של העולם הזה? אפילו... 'מיפטר פיפטר, 'מיפטר פיפטר פרנסה יש? יוא, כמו, כמו ששמעתי שיחה כזה לעולם, שמעתי שאחד קיבל מכתב שהבן שלו נפטר, אז הוא לא היה יכול לקרוא, נתן לאחד לקרוא לו את המכתב, אז הוא, אז הוא, כתוב שמה שהבן שלו נפטר, הוא הגיע לזה, לא רצה לבשר בשורה כזו, בשורה רעה כזו, אז, אז עשה עצמו כאילו, כאילו לא יודע מה שכתוב, אני לא יכול לקרוא 'מיפטר פיפטר, {איני מבין}, לא יודע, אז, אז בעל המכתב אמר לו: "מה זה חשוב 'מיפטר פיפטר? העיקר פרנסה יש לו?" (סבא צוחק), מי שמחפש אמת, הוא יש לו איזה שכל אמיתי, אז הוא, הוא צריך, צריך להבין ולהתחזק ולהתגבר בכל הכוחות, לקרוא בכל יום בפשטות, בפשיטות עבודת השם, והעיקר הוא הספרי רבינו, ובפרט ה"ליקוטי תפילות" והתורות שלו, שגילה רבינו בעולם, זה, כל דיבור שלו יש לו כח לנצח כל העולם, שזה, זה, זה דבר פלא כזה, כל דיבור שלו, מה שלא היה מעולם, זה... וזה, וזה הוא היסוד העולם, יסוד הגאולה, ועל ידי זה, על ידי כל דיבור של רבינו, יכול להבעיר כל אדם בכל העולם להשם יתברך, לתורה, לאמונה, {ובשביל שידע את} באמת, זה... והעיקר האמת!...

...אני, אני אנגן הניגון של פורים שלנו, כן, כזה [סבא שר "שושנת יעקב צהלה ושמחה, בראותם יחד תכלת מרדכי"...]... [סבא והחברים שרים "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד..."] מה זה יחד? אחדות ואהבה, יחד שמתק... בהתקרבות יחד בשלום ואהבה, אז יתגלה רבינו בעולם, "בראותם יחד, בראותם יחד תכלת מרדכי", זה מרדכי הצדיק, "ומרדכי היהודי..." ["לא יכרע ולא השתחוה"] "לא יכרע ולא השתחוה", נו [סבא ממשיך לשיר "תשועתם הייתה לנצח, ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] נו, נשמע...

[אכל לפני התפילה, וגם אחריה?] נו, אחרי דבר כזה, אין לך את הפתק, אם (לא מבין) בשבעה עשר בתמוז, אז אין עם מי לדבר, בשביל מה? [אכל לפני התפילה, לפני התפילה מותר לאכול, באיזה שעה זה היה כשאכלת? באיזה שעה אכלת?] אכלתי בבוקר [לפני, לפני עמוד השחר?] נו, זה צריכים להמתין, על-כל-פנים [לפני עמוד השחר?] אה? [לפני עמוד השחר?] מה? [אכלת? לפני הנץ?] אחרי הנץ [אחרי עמוד השחר] כבר היה יום כבר [כבר ביום, ביום] כבר היה זמן התפילה [כן, עכשיו, היות ורבי ישראל היה רגיל לצום מגיל שש, ערב ראש חודש, שני וחמישי, כל לילה, אז נכנסת לדיקאון חזק במשך חמישה ימים, נכון?] במשך? [חמישה ימים] יום שישי [יום שישי] יום שישי [כן, יום שישי] שבת [שבת כן] [ראשון], שני, שלישי, רביעי [כן] וביום רביעי בערב [כן]...

...אז ביום חמישי נכנסו כל הישיבה לעיר, והם הוציאו עלי קול בכל העיר, כל בני הישיבה, כל אחד אחד מתפלל, יש לו כנסת, אז כל הבתי כנסת של טבריה ידעו, שישראל בער הברסלב נעשה משוגע, ורב מוטל (מסלונים) הלך להתפלל מנחה ושמע כולם אומרים: "שישראל בער נעשה משוגע", אז הוא היה לו צער גדול, אני הייתי שכן לו ואני הייתי אתו ביחד באהבה גדולה, כמו אבא עם בן, היה לו צער גדול, חבל ישראל בער נעשה משוגע, אז הוא, הוא הלך הביתה לראות מה, מה, איך, איך, המצב, לדבר איתי ולראות את הש... כן, אז הוא בא, הוא בא בפחד שלא יכה אותי, שלא אכה אותו, משוגע יכול להכות גם כן, אז הוא נכנס והתחיל לדבר איתי, והוא הבין וראה בבירור גמור שאני לא משוגע, אז... כולם אומרים זה, זה, זה, אז הוא אמר לי: "אני רוצה לדעת, אני שמעתי המעשה שהיית בעצבות {אחר כך} שמחה, מה זה היה? מה קרה? מה? מה זה היה?" אז סיפרתי לו כל המעשה, והראיתי לו שהוצאתי מהארון ספר והיה שמה חתיכת נייר, וזה הוא החתיכת נייר, כן (סבא צוחק), הוא שמע המעשה וקרא את הנייר, אז הוא התחיל לצחק צחוק כזה שלא רואים בעולם צחוק כזה, בקולות כאלו, בצחוק כזה, שהיה לו נס, הוא, הוא החזיק את המעיים שלא יצאו מגודל הצחוק, על-כל-פנים, נו, אחר כך הוא אמר לי: "שהוא יראה לי מי, מי שנתן את זה בתוך הספר, ואם אתה פתחת ספר ומצאת אותו? נו, זה לא היה, זה היה... {{בטעות}} כן", אמרתי לו: "טוב, תראה לי מי, מי שכתב את זה", אז הוא, הוא הלך והבחין, {עשה}, ועשה בדיקות בכל בני הישיבה, ואף אחד לא ידע מפתק, מה שכתוב שם, ולא ידעו כלל מזה, אז הוא, הוא אמר לי: "שאני ביטלתי את ההתנגדות על ברסלב", וככה היה, הוא זכה לתשובה, לתשובה שהוא ביטל את ההתנגדות אף-על-פי שהיה לו ירושה מגדולים, מגאונים וגדולים, ויש ספרים ו... כן, והוא ביטל, הוא אמר: "התורה לא בשמים" [מה, מה הבנת מהפתק כשראית אותו? מה קיבלת מהפתק כשראית אותו? חוץ משמחה] זה, זה, זה אי אפשר לדבר [ומה היום, ומה היום אתה מבין מזה?] יכולים להבין מהשמחה, מה שהרגשתי בפתק [והיום? והיום?] והיום אני רואה יותר, ואני היום אחרי שישים שנה נודע לי שזה הפתק הוא, הוא תחיל... הוא, הוא המפתח של הגאולה [מפתח של הגאולה] כי, כי, כי זה נגלה חדשות בעולם, ורבינו הקדוש גילה בזה הפתק התגלות חדש, מה שכתוב בזוהר, שלעתידי תגלה שיר של חסד, 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', ועל ידי זה יחזיר כל, יחזיר כל העולם להשם יתברך, לתורה, ויהיה עולם חדש, ככה כתוב בזוהר, ופה מגלה רבינו הקדוש, רבינו הקדוש מדבר, מדבר מזה הזוהר ב"ליקוטי מוהר"ן", וגם הוא בעצמו גילה על זה, על שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', נו, ופה רואים בפירוש, בבירור, שרבינו הקדוש מגלה כאן שכל הגאולה תלויה, תלויה בו, כי הוא זה, הוא בעצמו זה השיר שיתגלה לעתיד "ו...". עם נקודות, "וְנֶחֱמָ נֶחֱמָ מִמֶּנּוּ" מאומן, ממקום שהוא נמצא שמה, כנראה שהפתק נברא ונעשה באומן, במקום שהוא נמצא, וככה כתוב בהפתק [זה לכל העולם, וגם ללא יהודי? "וְנֶחֱמָ נֶחֱמָ מִמֶּנּוּ" זה בשביל כולם] זה, זה, זה בשביל כולם... בשביל כל העולם (בשביל כולם) שהוא המפתח של הגאולה, הוא העיקר הגאולה, בו, ובו תלוי כל הגאולה [זה לכל אומות העולם] שיתפשטו ויתגלו החכמה שלו, הדעת שלו, הפלאות, האור הפלא שהוא גילה בכל דיבור ודיבור, וזה יביא כל העולם יקבלו חכמה שכל העולם הזה הבל וריק, אף-על-פי שגם עכשיו מרגישים את זה, אבל יהיה להם כח, יהיה להם חכמה, יהיה להם כח

להתגבר, להתגבר ולהיות עובד... לעבוד השם באמת ולחזור, ולחזור בתשובה אפילו הגויים, כן, זה, זה נודע לי אחרי שישים שנה, עד שישים שנה לא ידעתי, ידעתי שזה פלא, מה? לא ידע... לא ידעתי מה זה "נח"? לא ידעתי [העולם צריכים להגיד "נח נחמ נחמן מאומן"? הם צריכים להגיד את זה? מה, מה יקרב אותם לרבינו?] זה, זה, זה צריכים להאמין [כן] שזה מסוגל, כי הוא השורש של הגאולה והוא השורש של כל נפשות ישראל, והוא כלליות כל התורה וכל הצדיקים שהיו מיום בריאת העולם, הוא, הוא משה רבינו, הוא אברהם, יצחק, יעקב, הוא הכל, הוא כל הצדיקים [בחיר הבריאה] אה? [בחיר הבריאה] [הבחיר, בחיר הבריאה] בחיר הבריאה, בחיר הבריאה, נו, ככה, ככה כפי המכתב רואים חדשות, התגלות חדש בעולם, זה, זה הוא, זה הדבר לא חדש, רבינו הקדוש היה, מזמן שהוא בא לעולם, אז המפתח של הגאולה אצלו, זה, אז הוא עיקר, עיקר הגאולה, כל הגאולה תלויה בו, ביאת המשיח תלויה בו, כן, וכל הגאולה בכלל ובפרט לכל אחד ואחד מישראל, זה, אבל זה רבינו, כן, זה... אבל לגלות בפירוש שאני הוא, זה רק בהפתק הזה, הוא מגלה לכל העולם "נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק) [ומה הפירוש של הסוד "מלא וגדיש מקו לקו"?] [מה הפירוש הסוד "מלא וגדיש מקו לקו"? סבא] זה אי, אי אפשר, אי אפשר לדבר מזה, זה סוד, זה סוד, זה סוד, וגם כן... [עכשיו זמן ההתגלות] אבל זה לא סוד, סתם סוד, הוא סוד כזה שאי אפשר, אי אפשר לדבר מזה ואי אפשר להסביר, יוא, אבל, אבל גם כן, זה גם כן, וזה גם כן משמע בזה הסוד, שצריכים למלאות כל העולם בספרי רבינו, "מלא וגדיש מקו לקו", מסוף העולם ועד סופו, סוף סופו, וזה השם של המלאך של תקיעת שופר, וגם כן יש לו שייכות לזה הפתק, לזה השם, כי רבינו הקדוש אמר: "שהעיקר אצלו הוא ראש השנה", ראש השנה הוא, השם יתברך נתן לו מתנה, שהוא, הוא יודע מה זה ראש השנה, ועיקר הגאולה תלויה בראש השנה, בראש השנה של רבינו, זה, זה יש הרבה לדבר, אבל אי, אי אפשר, זה סוד, זה סוד גם כן ממני ומכל, מכל... כן, נו, אם היינו זוכים, זוכים להתקרב לרבינו באמת ולעבוד השם באמת, אז היינו כל אחד היה זוכה לפי, לפי בחינתו היה זוכה להשיג בזה, זה ים, זה, זה נחל נובע, הוא נובע ונובע, זה לא... בזה הסוד כלול כל הסודות העליונות ["ועליך אמרתי מיין פעייריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", המשמעות שבזמן תהיה הגאולה?] ["ועליך אמרתי" זה משמעות] כן [שהגאולה באה בזמנינו] כן, אבל יכול להיות חס ושלום, יכול להיות חס ושלום, החטא גורם, אם האדם נופל חס ושלום יש, יכול, הוא בעל בחירה, בזה העולם, כל אדם הוא בסכנה, אז יכול להיות חס ושלום שיבוא איזה, איזה, איזה בחירה מאיזה, איזה ענין ש... כן, אבל השם יתברך לא נותן, אני חזק בזה שאני, ש... כן, שהוא מדבר לי "עליך אמרתי מיין פעייריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" שאני אראה, שאני אחיה, שאני יחיה ואני... לראות, לראות את זה [את מה?] את, את, את, את ההתגלות של רבינו בעולם [משיח צדקנו] המשיח, משיח צדקנו [משיח צדקנו, כן] כן, כן, ביאת המשיח (סבא צוחק), "ועליך אמרתי", הוא אמר לפני, לפני מאה שמונים שנה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", אז הוא, אז הוא מגלה פה בפתק, זה שאמרתי אז, זה "אמרתי עליך", כן (סבא צוחק), נו, מה, מה אני יכול לעשות? הוא {כותב} ככה, ככה כתוב (לא מבין) (סבא צוחק) [אבל גם ה"פ"צ"צ"ה"ה הוא מרמז שרבינו... וגם כן "תלמידי היקר" זה גם כן פלא, פלא כזה, אני "תלמידי היקר", (לא מבין) מי שרוצה כל אחד זה, זה "תלמידי היקר", "תלמידי היקר", "נהנתי מאד מעבודתך", אני, אתה רוצה להתקרב אלי, {לא} זוכה, ורוצה להתקרב... אני "תלמידי היקר", והוא נהנה מאד מזה, זה שעשועים גדולים, זה עושה שעשועים גדולים להשם יתברך, אם אחד מישראל מתעורר, נתעורר לעבוד השם, לעשות תשובה ולחזור, ולחזור להשם יתברך ולעבוד השם, זה, זה תלמיד וזה "נהנתי מאד", כן, אבל "עליך אמרתי", יכול להיות גם כן על כל אחד מי, מי שרוצה, אז, אז הוא, הוא, הוא הוא זוכה לראות, לראות, להרגיש, לראות את ביאת המשיח, מה ש... [מה זה "י"ז בתמוז"?] לא צריכים לחכות עד שיבוא, העולם עכשיו {יתחיל לראות} מה זה ביאת המשיח [מה זה...?] אני ראיתי את רבי ישראל (קרדונר), ראיתי כבר ביאת המשיח [מה זה, מה פירוש, מה פירוש "סימן י"ז בתמוז"? עם נקודות?] עם נקודות? [הסימן, מה זה הסימן הזה?] זה סימן שצריכים לשים לב לזה, [סימן] "י"ז בתמוז זה, תשים לב לזה, כן, אל תתייאש, מה שהיה בשבעה עשר בתמוז יודעים מזה, בשמים מדברים מזה ואומרים, אומרים: ש"י אמרו שאינך, שאינך מתענה", נו, זה, זה מספיק "אינך מתענה", אם אני אכלתי (לא מבין) לא, לא יכולתי, זה צריכים {להתענות}, "י"ז בתמוז", זה רק ב'תמוז' יש נקודות, אז זה משמעות שאתה צריך לשים לב לזה, לא להתייאש, ועל ידי ה"י" בתמוז נעשה הפתק הזה ונעשה הכל, על ידי ה"י" בתמוז (סבא צוחק), אוי, נו, לפני, לפני, לפני שישים שנה לא ידעתי מה שזה, רק ראיתי שזה אור גדול, שזה הוא פלא כזה, נו, אבל הסוד? לא ידעתי, וגם כן אני לא יודע, {אם} יודע איזה, איזה קצת גם כן לא, לא, כאילו לא יודע כלום, כן, זה לא, זה ענין הגאולה, אבל המשמעות כמו שאנחנו יכולים להשיג, מה שאנחנו יכולים להסביר, לדבר מזה, להבין, לדבר מזה שהוא מגלה כאן: "מלא וגדיש מקו לקו", ש... למלאות את העולם כמו, יותר, יותר ממילוי, וגדיש, "מלא וגדיש מקו לקו", מסוף העולם ועד סופו למלאות העולם בספרי רבינו ול... כן [וה"נ נח נחמ נחמן מאומן" זה לכל העולם לגויים גם כן להגיד את זה, להגיד את זה, זה עוזר] כן, כן, זה סגולה [זה יביא את הגאולה] זה סגולה לכל הישועות, רק הוא מדבר, רואים יש בעולם נחשים שמלחשים על (לא מבין) [כן] כן, וזה, וזה, וזה ענין שזה דבר קל להגיד "נח" וזה, וזה עוזר בכל עת צרה ובכל זמן ובכל, ובכל זמן, וצריך תמיד להזכיר את השם הזה, אז הוא, הוא, הוא נכנס להשורש של הבריאה, להשם יתברך, רבינו הקדוש עיקר עבודתו להכניס אותנו להשם יתברך, לתורה, זה עיקר עבודתו... (סבא צוחק) נו...

... (סבא צוחק) רבינו הקדוש מגלה כאן שהוא העיקר, הוא מגלה זה לכל העולם, גם ליהודים וגם לגויים וגם לכל, לכל העולם, "נח נחמ נחמן מאומן", ומי שאומר את זה הוא, הוא מחזיק, הוא נכנס בהשורש של הבריאה, זה השורש של כל התורה, של כל הבריאה, "נח" זה, זה לא פשוט... זה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', "נח", וגם כן יש בו אות... עשרה אותיות, זה עשרה מיני נגינה שגילה על, על תיקון, על תיקון, על תיקון פגם הברית, עשרה אותיות זה עשרה מיני נגינה והשרי {פשוט, כפול, משולש, מרובע} ביחד, כן, אז הוא מגלה כאן בפשטות שהוא העיקר הגאולה, כל מי שרוצה לרחם על עצמו ועל בניו, שיקנה את ספרי רבי נחמן ויעסוק בהם ולקיים אותם, אז יהיה עולם חדש לגמרי, כי עכשיו העולם, כל בני אדם שישיבם בעולם ועושים מסחרים וכל אחד עושה מה, מה, מה שהוא... כן, אבל זה, זה בהמות כאלו שהולכים על שני רגליים ועושים מסחרים וכותבים ומדברים, הכל, אבל... כן (סבא צוחק), אז, ואז יהיה, יהיה העולם ממולא מבני אדם, לא מבהמות (סבא צוחק), זה כתוב ב... זה אומר רבינו הקדוש [כן, תורה ז'] זה תורה ז', כן, טוב להעתיק את זה מהתורה ז' של רבינו הקדוש מדבר, כן, "בהמות אינם מן היישוב, צריכים (לא מבין) למלאות את העולם מבני אדם, לא לחיות, עכשיו העולם הם חיות, רואים שהוא, {שהם} מדברים ומרקדים ושומחים וכסף והכל, אבל זה מין בהמות, יש בהמות {שלא הולכים}, ויש מין בהמות גם כן שהם הולכים על שני רגליים ומדברים ויש להם חכמות, והכל בהמה, בהמות, הכל מין בהמות כאלו" (סבא צוחק), ואנחנו גם כן בזמן שאנחנו חס ושלום נופלים וצריכים דעת

מהעיקר, מעיקר, מעיקר התכלית, מעבודת השם ונופלים חס ושלו, זה גם כן נופלים לבהמות, לבהמות, ונעשה מבני אדם בהמה, ומי שזוכה לאחוז עצמו ברבינו, אז נעשה מבהמה אדם, ועל ידי רבינו, אם כל העולם יחזיקו ברבינו, אז יהיה כל, כל העולם יצא מבהמה, מבחינת בהמה לאדם, אז יהיה העולם מלא מבני אדם, לא מבהמות (סבא צוחק)...

...אני ראיתי את רבי ישראל (קרדונר), ראיתי איש אחד בעולם, ראיתי ש... רב משה קלירס ורב מוטל וכל הגדולים בטבריה, וגם כן באתי לירושלים וראיתי גדולים, אז מה שראיתי מרבי ישראל, ראיתי שזה בחינה, שזה בחינה מיוחדת, רבינו הקדוש הוא ענין מיוחד, ראיתי את רבי ישראל, ראיתי כבר אדם מבחינת לעתיד, השיר, שהוא, הוא החזיק בהשיר שיתער לעתיד, אז הוא היה מבחינת לעתיד, כן, ולא מהעולם הזה, היה לו ידיים ורגליים גם כן, כן, והוא היה סוד מכל העולם, הוא היה, הוא היה צוחק מכל העולם, (סבא צוחק), אני ראיתי בן אדם אחד מכל העולם שהוא היה נורמלי, רק הוא, אדם אחד ראיתי, וכל העולם טועים ולא יודעים מחייהם ולא יודעים כלל ולא יודעים מה, על מה הם חיים? על מה? בשביל מה? בשביל איזה שנים לחיות ולסבול גיהנם? הגיהנם של העולם הזה, לסבול גיהנם בשביל [אוכל] בשביל, בשביל כמה שנים, רבינו הקדוש פעם אמר לאחד, ואמר לו, כזה, החזיק אותו ואמר לו: "בשביל תענוג של רבע שעה תפסיד את העולם הזה והעולם הבא? תאנח אותו, תקיא אותו זה התענוג" (סבא צוחק), כן, ככה אמר רבינו: "בשביל תענוג של רבע שעה תפסיד עולם הזה, ועולם הבא?", מפסידים גם עולם הזה, אין להם חיים, אין, אין להם כלום, אז כל הגאולה תלויה ברבינו, אני כבר ראיתי את הגאולה, ראיתי את רבי ישראל, ראיתי איך שיהיה העולם אחרי ביאת המשיח, {את מה, מה} מה שיהיה, השיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' זה, זה ראיתי בחי", כן, ופה מגלה... בהפתק, מגלה רבינו בפירוש, בבירור גמור לכל העולם, "נַחַם נַחֲמָם נַחֲמָם נַחֲמָם" שאני הוא זה השיר, בוא אלי ותהיה נעשה אדם, תצא מבהמה לאדם! (סבא צוחק) [זה השורש של הבריאה] זה שורש של כל הבריאה, של התורה, של הכל ["נַחַם נַחֲמָם נַחֲמָם"] זה השורש של הכל, שורש התורה ושורש של כל הבריאה ושורש נפשנו ושורש הכל, שורש כל הצדיקים וכל התורה, רק בזה הדיבור "נח" בזה כלול... "נַחַם נַחֲמָם נַחֲמָם נַחֲמָם מאומן", וזה לא נודע...

...והוא, אז אנחנו נכנסים, מקושרים להשורש של כל הבריאה, כן, ונעשה עניינים פלאים, וזה מסוגל ל... אם, אם נעשה תיקון באדם, אם האדם מתקן את עצמו, אז נעשה עניינים אחרים מהכסף ומהתאוות, יוצאים מהתאוות ומעבירות, ונכנסים, זה השורש של כל הבריאה, ואם אומרים רק זה השם, בזה כלול כל התורה וכל הבריאה וכל בני אדם, ורק בזה "נַחַם נַחֲמָם נַחֲמָם נַחֲמָם מאומן", אוי, זה לא ידעתי, ששים שנה לא ידעתי מזה, ואחרי ששים שנה סיבב השם יתברך והאיר לי, "מה? אתה לא יודע? "נח", אתה יודע מה זה "נח"? זה, זה 'פשוט כפול'..."

...אוי, אוי, אוי, אני כל כך רגיל לשפלות כזה ולסבול צרות, אני כבר רגיל בזה, וברוך השם הכל היה בעתו, בזמנו, והיה הכל שמור לעכשיו, וגם כן המכתב מלפני שישים ושלושה שנים, כן, היה הכנה לעכשיו, שישים שנה היה, הוא היה בלי פרסום, כן, אני סיפרתי לרב שלמה ווקסלר, ליחידי סגולה, לחברים שלי, אבל לא בפרסום [רבי ישראל] כן [אני חושב שכולנו נולדנו פה בשביל המכתב] מה? מה? [כולנו נולדנו בשביל המכתב] והמכתב היה לפני שהם נולדו (סבא צוחק), ברוך השם, ברוך השם יש לנו בית ומטבח ואש, ויכולים לשתות, יש לקנות לחם ברוך השם בהרחבה, ואפשר לשתות ולאכול לחם עם תה, ולחיות חיים טובים (סבא צוחק), באמריקה, הם מארץ ישראל, איך אנחנו באנו לאמריקה וכובשים חדר ומטבח ומים, והכל מה שצריכים, יש לנו פה הכל, אנחנו... כל העולם נברא בשבילנו, כן (סבא צוחק) [מתי נקבל דפוס גדול? עוד צריכים לקבל דפוס ולמלאות את בתי ישראל עם ספרים, וזהו] הכל, השבת, השבתות של עכשיו הם הכנה להדפוס, קודם כל אנחנו כובשים את אמריקה, אחר כך כל העולם, לא אנחנו, המכתב, הכל המכתב, בשביל, איך אנחנו פה? אם לא היה מכתב, אין לנו מה לעשות באמריקה (סבא צוחק) [זה נכון] הי, הי, הי, פלאות השם כאלה, מכתב כזה שלא, לא שומעים, לא שמענו ולא אפשר להיכנס למח נס ופלא כזה בדור החושך הזה [רבי ישראל, מה זה הנקודות, הנקודות?] אה? הנקודות? הנקודות הם סודות גדולות, האותיות עם הנקודות, אי, אי אפשר לקרוא 'נחמן' בלי נקודות? קודם כל יש נקודת על 'נ', 'נח', פתח, 'נח' פתח שווא, נחמ', 'נחמן' זה הכל נקודות, וגם כן זה 'פשוט כפול'... מדוע לא חמש? מדוע לא שלוש? רק ארבע? זה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', זה הניגון שיתנגן לעתיד על ידי משיח צדקנו לתקן העולם, וזה השיר הוא, הוא מגלה כאן במכתב הזה, שהוא זה השיר 'פשוט, כפול, משולש מרובע' "נַחַם נַחֲמָם נַחֲמָם נַחֲמָם מאומן" (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, יש בחירה, היינו, אנחנו היינו צריכים להיות צדיקים קדושים, לא לשאול מכל העולם, כן, כשיש פלא כזה, מכתב כזה, איך הוא נחתם? ואיך הוא נכתב? ואיך הסימן שלא ידע מזה שום בן אדם רק, רק אני והשם יתברך? וגם כן איך הוא נכנס לארון, לטבריה, לארון, ואני פתחתי את הספר, פתחתי וראיתי החתיכת נייר, ואני לא שמתי לב לזה, מה? נייר? מה זה נייר? מה יעשה לי הנייר? זה, זה יכבוש כל העולם זה הנייר (סבא צוחק), זה אנחנו, העולם צוחקים מאתנו, "מה? הם טיפשים, הם, הם, הם אומרים דברים כאלה, איך אפשר לנו לדעת דבר כזה?", כן (סבא צוחק), אבל יש צדיק רבינו רבי נחמן שהוא זה, זה, זה... הוא כולו, כולו אמת, כל דיבור שיצא מפיו, כל מה שגילה בכל ענייניו, בכל נפש שמתקרב אליו, בכל ספר שמדפיסים, זה הכל נוגע לגאולה, כי הוא עיקר הגאולה, וזה מרומז בזה, בזה המכתב "נַחַם נַחֲמָם..." הוא הגאולה, זה השיר שיתנגן, זה שיר של חסד שיתנגן לעתיד, הוא זה השיר! כן, כן (סבא צוחק), אוי, אוי, מחזיקים ביד כל הנסים הם היו, הם היו זמני, היו רק בזמנם, בזמן, זמני, ועכשיו אנחנו, כתוב בתורה הנסים של מצרים ועוד נסים, נסים, אבל לא רואים, אנחנו מאמינים בתורה שהיה נסים, וודאי, אבל זה הוא חי וקיים, זה חי וקיים וזה נס כזה, איך הוא בא לטבריה? ואיך הוא בא להספר? ואיך אני פתחתי את הספר והיה שמה מכתב?, רואים השנחה כזו בעיניים, רואים פלאות כאלה שאי אפשר... למעלה מן הטבע, כן, ורבינו הקדוש כתב עלי, על ישראל בער: "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", רבינו הקדוש אמר זה: "מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", הוא הבטיח שהוא, שלא יכבה האש שלו, כן, אז זה שאמרתי אז, זה "עליך אמרתי", "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" (סבא צוחק), אוי, אוי, זה פלא, פלא, הכל פלא, איך הוא... אם היה איזה גדול הדור, למדן וצדיק ו... כן, אבל לא, איש פשוט כמוני, ועדיין, ואני מכיר את עצמי, אני אי אפשר לי... איך הוא בח... הוא, הוא, הוא לקח, הוא לקח ישראל בער, הוא קירב אותי מקודם לרבינו הקדוש, כן, נתקרב לרבינו הקדוש במסירת נפש כזה, בגבורה כזו, בגבורה כזה, כן, ואחר כך ענין המכתב, ענין המכתב, שישים שנה הוא, והוא חי וקיי... הוא נמצא בעולם, כן, חתיכת נייר דק, חתיכת נייר איך הוא מתקיים שישים שנה? גם בן אדם שישים שנה הוא כבר איש זקן, כן, וחתיכת נייר הוא חי שישים ושלושה שנים, איך הוא נמצא בעולם? וגם הוא היה בסכנות גדולות, אני שלחתי את זה לפולניה לפני המלחמה, לפולניה, והם החזירו לי, ואני קיבלתי אותו בדואר, וזה היה נס, נס, נס, כן, אוי, אוי, אוי...

...המכתב, אז השם יתברך שלח את אהרון, הוא על ידו, ולולא אהרון לא היה מתגלה המכתב [לא אני, זה אתה, מה אני] (סבא צוחק) [כן, זה אתה, אתה] [לא, לא] מה יש לך? [מה? אין לי כלום] [הוא הקיץ את המכתב, סבא] אה? [הוא הקיץ את המכתב] [מה? זה?] כן, מה זה? [זה טייפ] אה, אני חשבתי שזה המכתב (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, המכתב הוא שישים שנה היה יושן, לא, לא עשה כלום, שום, שום פרסום בשביל זה, כן, ואחרי שישים שנה הוא נתערר, נתערר לאט, לאט, כן, והוא אמר, ואמר: "הנני, אני באתי עכשיו, אני בא, כן, לתקן העולם" (סבא צוחק) [קובי, זה פלא גדול, קובי, קובי, זה פלא גדול, רבי ישראל] אה? [אפילו אם באת לאמריקה פעם קודמת רק בשביל יעקב, היה כדאי] כן? [כן] ברוך השם, מתי תחזיר אותי? [מתי?] כן [חזקיהו מתי מחזירים אותו?] [כשיבוא משיח] (סבא צוחק) [יש פה מרק טוב, מיין עגבניות] אני צריך כסף בשביל כרטיס (סבא צוחק) [יש] הוא {לא} אומר לי מרק, אני צריך כסף [יש רבנו של עולם, תשאל אותו אם אתה צריך כסף לכרטיס או גאולה? אחד מהשתיים] (סבא צוחק) נו, זה טוב שהשכרת על שבועיים [אני? נו] ואם יש שלושה שבועות, אז זה [אז מה?] טרחה [אני לא הסכמתי על שבועיים]

אתה, אתה הסכמת, אתה אמרת: "טוב, שבועיים שיבוא" (סבא צוחק) [אני הסכמתי, אני מוכן אפילו ליום אחד, רבי ישראל, אני מוכן ליום אחד, יום אחד אני מוכן, רק שיהיה גאולה] רק שיבוא [כן] (סבא צוחק) [אפילו מחר, רק מחר וזהו, שיהיה גאולה, שבועיים, אני לא אתן לך, אני בלי נדר מעכשיו עד הגאולה לא נפרד ממך, איפה שאתה הולך אני אחריך, רבי ישראל, רבי ישראל?] אה? [מעכשיו עד הגאולה אני לא עוזב אותך, אני לא יכול לחיות יום אחד אם אתה לא על ידי, אני כמו מת, רבי ישראל?] אה? [אני כמו מת אם אתה לא נמצא על ידי, אני ארדוף אותך מסוף העולם ועד הסוף] הו (סבא צוחק) [אני לא יעזוב אותך עד שיבוא משיח] אוי, אוי (כמו, כמו דבק, כמו הבוץ שהיה ביבנאל, ככה אני אהיה אתך, אני לא יעזוב אותך] אוי [אני לא יכול אני כמו מת] אה, אז בא...

...אוי, אוי, אוי, נו, הי, אני מברך אתכם בכל לבי, "שהשם יתברך יברך אתכם בכל מיני ישועות, בכל מיני הצלחות [אמן] והעיקר שנזכה להתקרב להשם יתברך באמת אנחנו וזרעינו [אמן] כן, ודורותינו וכל עם ישראל, שנזכה לתשועה שלמה, לחזור לתורה, לחזור לאמונה", והכל יהיה, בוודאי, על ידי רבינו רבי נחמן, ככה הוא גילה, כן ["נח"ן] כן (סבא צוחק) [אמן] אה (לא מבין כי הם מדברים באידיש)...

... ושישים שנה היה לגמרי בסוד, לא ידע, לא... רק הילדים שלי סיפרתי להם הענין, כן, אבל... וגם כן היה אחדים, יחידים סגולה שהיו צדיקים קדושים וחברים שלי, אני סיפרתי להם, והם קיבלו את זה, פלא, איך, איך אפשר לקבל את זה? זה למעלה, למעלה מן הטבע, נו, והם קיבלו את זה, הענין היה, אני מוכרח לדבר, לספר בקיצור, תמצית, לפני תשעה באב לחורבן, לחורבן, ואני, ואני הייתי רגיל להתענות כל, כל התעניות, בה"ב (יום שני, חמישי, שני), ערב ראש חודש, {אני...} כן, וגם כן אני עשיתי תענית בכל יום ויום, מחצות לילה עד אחרי התפילה לא טעמתי אפילו מים, כמו שנהג מורי הקדוש רבי ישראל (קרדונר), וביום שבעה עשר בתמוז שהוא תענית חמור, נפלתי ונכשלתי, היה נדמה לי שאני חו... שאני לא מרגיש טוב ואני מוכרח, אני מוכרח לבטל את התענית, על-כל-פנים יהיה איך שיהיה, אני לא, אני מתבייש לספר הכל ואני... על-כל-פנים נכשלתי, ירידה, ירדתי ירידה גדולה ואכלתי בבוקר במצב כזה, זה, וזה היה מעיק עלי, והיה לי צער גדול ונפלתי ל... (סוף צד א g6)

צד ב 226G

... מעיק עלי, והיה לי צער גדול ונפלתי לעצבות כזה, שהיה פחד כל מי שהסתכל עלי, היה נופל עליו עצבות, מזה שלא, שלא עשיתי תענית, על-כל-פנים והם כולם היו מתנגדים ואמרו: "שזה סוף של, של ברסלב, סוף כל סוף נעשים משוגעים", הם חשבו שזה, שאני שהייתי משוגע, אני הייתי תמיד בשמחה, פתאום כל השבוע, יום ראשון, שני, שלישי, רביעי, על-כל-פנים אני היה לי צער גדול וגם כן לא... ולא יכולתי לעבוד השם, הייתי, הייתי בחושך, בצער גדול, מן עצבות כזה, ממש כמו שיוצאים מן הדעת, והם כולם שמחו ואמרו: "זה סוף של חסידי ברסלב", אז התפללתי להשם שירחם עלי ויוציא אותי מזה, שאני גורם, אני גורם בזה ביזיון, חילול השם לברסלב, אז, אז נכנס לי במחשבתי מחשבה תקיפה, כמו שאחד עומד ואומר לי דיבורים: "תכנס לחדר שלך, ושמה היה לי ארון, תפתח את הארון ותוציא איזה ספר, איזה ספר שהוא, לא תכוון שום... תיתן את היד על ספר ותוציא אותו ותפתח אותו, ותפתח אותו, כן, איפה שתפתח, ושמה תמצא רפואה לנפשך!", נו, אז היה לי מחשבה תקיפה כזה, אז אמרתי: "מה, מה, מה, מה אני יכול להפסיד? אני אכנס לחדר ואני יעשה את זה", נו, נכנסתי לחדר ופתחתי את הארון והוצאתי ספר ופתחתי אותו, והיה שמה, אוי, יש, יש פה? הו, הו, יש פה, כן, זה הצילום, זה צילום מהפתק, פתחתי את הספר והיה זה החתיכת נייר בתוכו, אני לא שמתי לב להנייר, הנייר יהיה לי רפואה? מה יהיה לי? {שום הנאה לא יהיה}, נייר? אז קראתי ההלכה איפה שפתחתי, אולי אני אמצא שמה דיבורים כאלה, שהם יעזרו לי, אז קראתי וזה החיה אותי, אבל כשגמרתי, חזרה המחלה כמו שהייתה, אז נפלתי בדעתי, חשבתי חס ושלום שאין לי, אין לי שום, שום תקומה, שום רפואה, שום תקנה, אז לפני... רציני להחזיר את הספר על מקומו, טרם שסגרתי הספר, הבחנתי שיש, שיש פה, שיש שורות כתובות, התחלתי לקרוא, רק התחלתי לקרוא, ראיתי שזה, שזה מעשה פלא, "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמי..." תכף, ובכלל אני לא יכול לספר אפילו אם הייתי יכול לדבר, מה שהרגשתי, מה בזה ומה, מה שיש בזה אי אפשר לגלות, אי אפשר לספר, אי אפשר לדבר, אבל... טוב, התחלתי לקרוא, וקראתי אותו כולו עד הסוף קראתי, כמו ש... תכף כשגמרתי לקרוא, נכנסתי בשמחה כזו שלא מעולם הזה, רק מעולם הבא, שמחה כזו, התחלתי לרקוד ולמחות כפיים וניגונים כאלה של שמחה, והם מהישיבה שמעו, הם ידעו שאני כל השבוע אני בעצבות, ועכשיו אני, הם שומעים שאני בשמחה כזו מרקד (סבא צוחק), כן, אז הם, הם אמרו: "עכשיו הוא בסדר גמור, הוא כבר, יש (לא מבין), הוא משוגע", הם נכנסו לחדר והוציאו אותי לחצר ועשו עיגול כל הישיבה, ואני הייתי באמצע ורקדתי, כולם שמחו וכולם התלוצצו ממני: "המשוגע הוא מרקד", הכלל הם עמדו כמה שעות, כמה שעות, הם אמרו: "הוא, הוא לא, הוא לא יעץ, אנחנו, אנחנו (לא מבין), אנחנו לא יכולים לעמוד", הם הלכו כולם, ואני נשארתי ורקדתי כמעט כל הלילה, טוב, ואני מאז, מהלילה הזה, קיבלתי שם בכל העיר בטבריה, אני נכנסתי מהישיבה להעיר, אז כולם אמרו, ידעו שהברסלב זה הוא כבר נעשה משוגע, ואני... זה הוא, זה הוא הפתק, נו, אני אין לי שום... אני מספר כמו שהיה, וגם כן עוד לא הכל, רק... זה אני יודע, כן, כן, הרבה, אני הראיתי את זה בירושלים לבעלי מקובלים גדולים בירושלים, והם, והם נשתוממו, הם התרגשו מזה כל כך, על-כל-פנים אני לא צריך להביא עדים, זה הוא עד, הוא עד על עצמו, רק לראות החתימה של רבינו עם, עם, עם נקודות "נ" נָח נָחֵם נָחֵם מאומן", זהו החתימה, החתימה הזו, רבינו הקדוש בחייו הוא חתם שמו על, על מכתביו 'נחמן', 'נחמן', ופה כתוב "נָח נָחֵם נָחֵם" עם נקודות, 'מאומן', לא, העולם, כל העולם יודעים מרבי נחמן מברסלב, כאן כתוב 'מאומן' בשביל ש... כי, כי הוא שוכן באומן, כן, וגם כן הוא גילה לי, זה שאני לא עשיתי תענית בשבעה עשר בתמוז, אף אחד, אף אחד לא ידע, כן, אני יעשה חילול השם, שיגידו חסידי ברסלב אינם מתענים בשבעה עשר בתמוז? אני, זה היה בסוד, כן, וגם כתוב כאן "סמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", סימן שרק אני, רק אני והשם יתברך ידענו מזה, זה הסימן, וגם כן פה 'בתמוז' עם נקודות, שווא ב', פתח ת', פתח, 'בתמוז' רק זה... קודם כל זה החתימה זה, זה התגלות חדש בעולם, כי רבינו הקדוש מדבר ב'ליקוטי מוהר"ן" שיש שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' שיתגלה לעתיד על ידי משיח צדקנו, שיתגלה לעתיד, וכאן הוא מגלה שהשיר הזה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', הוא, הוא, הוא השיר הזה (סבא צוחק), כן ["נָח נָחֵם נָחֵם"] "נח", הו, הו, כן, עם, עם נקודות, וגם כן עוד, אני לא יכול לדבר מכל, מכל, מכל, מכל הענין הזה, מה, מה שאני רואה בזה, "מאד, מאד היה קשה לי לרדת אליך", 'לרדת אליך' רואים, רואים ירידה, כל השורות ישר, ישר, רק, זה גם כן ישר, אבל 'לרדת אליך' הוא יורד למטה [הוא יורד] כן, נו, טוב, "מאד היה קשה לי לרדת אליך", אם אצל רבינו רבי נחמן היה קשה לרדת אלי, 'לרדת אליך', זה ירידה, חס ושלום זה נורא מאד, כן, נו, ותכף הוא מחזק אותי, "תלמידי היקר", "תלמידי היקר", "תלמידי" בעצמו לא, לא מספיק? "תלמידי היקר", וגם כן היה יכול בלי "תלמידי היקר", "לרדת אליך להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", כן, לא, "תלמידי היקר", הוא מחזק אותי, הוא, הוא, הוא מביא אותי מתחת, מעמקי התהום, והוא מרים אותי לרום גובהי מרומים, "תלמידי היקר", "להגיד, להגיד לך כי, כי נהנתי, כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", "נהנתי מאד מעבודתך" זה דבר אחד, "ועליך אמרתי" זה עוד דבר, זה שני דברים "עליך אמרתי", מה אמרתי עליך? רבינו הקדוש אמר בחייו שיחה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", ככה הוא, ככה כתוב בספר "חיי מוהר"ן", ופה הוא מגלה, זה אמרתי, מה שאמרתי: "מיין פייעריל... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", עליך אמרתי, זה אמרתי עליך, שעל ידי יהיה מאיר האור עד ביאת המשיח, עליך אמרתי את זה!", "ועליך אמרתי מיין פייעריל... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח, מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט...", אתה יודע אידיש גם כן? "מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", נו, "עליך אמרתי", שני דברים, "נהנתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי",

אתה יכול {להתחזק}, "חזק ואמץ בעבודתך", וחתם, זה כבר נחתם, הוא מגלה לי שני דברים, "נהנתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי", הוא... וחותם על זה, זה נגמר, זה, זה הוא המכתב, הוא מודיע לי שני דברים, "נהנתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי מיין פייערלי וועט טליען ביז משיח וועט קומען", "חזק ואמץ בעבודתך", אני הייתי, אני, אני נפילתי בדעתי לגמרי, והוא 'חזק...', אם כן, "נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", אתה יכול להתחזק, "חזק ואמץ בעבודתך", גם כן השורות, אחת, שתיים, שלוש, ארבע, חמש, שש, "בעבוד..." זה גם כן שורה, אפילו, ואפילו אחד זה, זה שורה, שש, ורבינו הקדוש החתימה הוא על השורה, בשורה [השביעי] השביעית, זה שבת, זה... הצדיק הוא בחינת שבת, וגם כן יש הסוד, אחר כך "ובזה, ובזה אגלה לך סוד והוא", סוד, "מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'צ'יה)", זה, זה השם של המלאך של תקיעת, של תקיעת, של תקיעת שופר, זה רק זה המילה הוא בכתובה רגילה שהוא כתב, זה אותיות רש"י, זה אותיות רגילות שכותבים בהם, ומכירים שזה כתב יד [כתב יד?] כתב יד, כן, בשביל זה רש"י לא, לא, לא {אפשי}, אבל זה, זה כתב יד, כן, נו, אני, אני לא, לא מבין את זה, את הסוד, "ובחזוק עבודה תבינהו", אם אני יחזיק בעבודת השם, "תבינהו", ועכשיו מגיד, הוא, הוא מגיד לי הסימן, שרק אני ידעתי מזה, כל, כל... זה היה בסוד, כל אחד לא, לא ידע מזה, כן, הוא מגלה לי "סמן י"ז בתמוז", זה היה מה שהיה, אוי, אוי, אוי, רבנו של עולם, רבנו של עולם, על-כל-פנים העיקר הדיבורים, שאנחנו צריכים לגלות ולפרסם ולמסור נפשנו על ענין הזה שכל הגאולה תלויה ברבינו רבי נחמן מברסלב ללמוד ספריו, הוא זה... כל אות, כל תורה, כל, כל דיבור שלו הוא אור כזה, שהוא מדבר אליך, מדבר מה שאתה צריך, כל העניינים שעוברים עליך, שעובר עליך, ששעבר עליך, וכן לזה וכן זה, וכן כל אחד ואחד, וכן אני, וכל אחד ואחד, וכל דיבור שגילה רבינו הוא כלליות של כל אחד מישאל, מה שעובר עליך ומה שעבר עליך, המחלות שלו והרפואות, לא רק המחלות, הוא, הוא, הוא, הוא מתקן, מטהר ומרפא כל החולים, כל, כל הגרועים שבעולם שאין להם שום תקומה, אין להם, שום צדיק לא יכול לעזור להם, אבל רבינו רבי נחמן אמר: "ואני רופא אותה", זה הסוף של המעשה של ה'שבעה בעטלירס', אתם יודעים מהמעשה, מהמעשיות? יש לכם מעשיות של רבינו? [כן] כן, יש בסוף המעשה של 'שבעה בעטלירס', בסוף המעשה הזה אומר הבעטליר השישי, הבעטליר השישי סיפר מעשה ואמר: "הבת מלכה קיבלה כל הכדורים עם כל, עם כל הארסיים, כן, והיא נפלה חלשות, נו, ואני...", ככה אמר הבעטליר: "ואני רופא אותה", זה הולך על כל, על, על כל עם ישראל, על כל אחד ואחד, "ואני רופא אותה", היא {נפלה}, כבר חל... נפלה, קיבלה כל הכדורים והיא נפלה, "ואני רופא אותה", רק "אני רופא אותה", אין, אין מי שיכול לרפוא את זה, זה רק... אז רבינו הקדוש, הבעטליר אמר: "ואני רופא אותה", אז רבינו הקדוש גילה על, על עצמו שהוא הבעטליר הזה, שהוא רופא אותה, "ואני רופא אותה" (סבא מושך בתיבת "ואני"), הוא אמר על עצמו [אני, אני] כן, 'אני', כן (סבא צוחק), כן, אנחנו מיושרים, אנחנו כבר יש לנו כל התיקונים והרפואות והישועות שאנחנו צריכים כל אחד ואחד, על ידי רבינו רבי נחמן, רק רבינו רבי נחמן הוא השורש של התורה, הוא השורש של האמונה, הוא השורש של כל אחד מישאל, איך שנמצא, באיזה מקום שירד, באיזה מקום שהוא נמצא, הוא, הוא מוציא אותו, הוא מרפא אותו, כן, מה, מה שאי אפשר לרפוא חולה כזה, זה חולה כזה שאין לו, אין לו, אין רפואה למחלה כזה, אבל רבינו רבי נחמן הוא גילה, שהוא כן יכול לרפוא ולתקן הכל, כן, כן, יש בזה עניינים פלאים נעלמים מאד, אבל, אבל לא נתגלה בעולם, כי אני זוכר לפני שבעים שנה כשנתקרבותי לרבינו, היה איסור ללמוד ספרי ברסלב, היה איסור ללמוד ספרי ברסלב, אני מצאתי ספר ברסלב ולא ידעתי שזה ברסלב ואני קראתי בזה, אז ראו, "מה אתה עושה? אתה לומד בזה הספר?", כן, אז זה פעם הראשון ששמעתי שיש ברסלב בעולם, לא שמע... לא, לא ידעתי שיש ברסלב בעולם, אז ידעתי שיש ברסלב, "אתה לא יודע שזה מספרי ברסלב? אסור לקרוא בזה", ברוך השם היום יכולים לקרוא בכל בית כנסת, כן, כל אחד מי שרוצה ללמוד, זה, זה סימונים, סימנים על הגאולה, סימנים שאנחנו עומדים, שאנחנו לפי נפילתנו, לפי מעשינו אנחנו כבר, כבר אין, אין, אין שום תיקון לחולים כאלה, אבל כבר היה רבינו רבי נחמן בעולם והוא, הוא יכול לתקן כל המחלות וכל, שאין שום מקום שלא יכול לתקן ולרפוא, כן, אז, אז כשאנחנו שומעים את זה, אז אנחנו צריכים למסור נפשנו להכניס בלבנו את דיבורי הקדושים, התורות שלו והתפילות וההלכות, יש ספר "ליקוטי...", ספר "ליקוטי הלכות", אתה יודע מזה? [הלכות ויש תפילות, עצות] וגם "ליקוטי עצות", כן, כן, כן, כולם אנחנו צריכים [רבי נתן הוא כתב] כן, כן, אנחנו צריכים להיות בקי בספר "ליקוטי מוהר"ן", רבינו הקדוש אמר: "שצריכים להיות בקי בזה, שיכולים להגיד בעל פה ישר והפוך, אפילו הפוך", כן, כל כך בקיאות צריכים לזה, כי זה כל חיותינו, כל דיבור הוא כל חיותינו, כל דיבור שלו, אפילו דיבור אחד, ורבינו הקדוש גילה שהוא מרומו בפסוק, יש פסוק בתנ"ך: "נחל נובע מקור ח'כמה", והוא ר"ת נחמן, והוא מרומו בזה הפסוק "נחל נובע מקור ח'כמה", הוא נובע ונובע, ונובע מקור ח'כמה, שלא היה, ח'כמה כזה שלא היה עדיין בעולם, יש לנו תורה וכל הספרים של כל הצדיקים, וזה השורש של כל התורה, זה עולה על הכל, על ידי זה אנחנו יכולים להתקרב לתורה, לידע לראות את התורה, בתורה יש, יש הרבה כוחות, יש סם חיים ולהפך, כן, ועל ידי רבינו הקדוש זוכים לראות את התורה כמ שצריכים, כי יש, יש בזה עניינים נעלמים מאד, אבל עכשיו אנחנו רואים שכל העולם, אפילו גויים, חכמי הגויים באוניברסיטה הם מתפלאים מאד על רבינו רבי נחמן מברסלב, אפילו גויים, אני דיברתי עם כמה אנשים שידעו בזה מלונדון, מאנגליה, והם מדברים תמיד על, על רבי נחמן מברסלב, על המעשיות, על, על דיבוריו, כן, ורואים שכל העולם ממשיכים עצמם לרבינו רבי נחמן מברסלב, רואים... היה הרבה צדיקים בעולם, הבעל שם הקדוש ותלמידיו... היה הרבה צדיקים, לא מדברים מאח... רק נשאר לנו... מדברים תמיד על, על רבי נחמן מברסלב, על המעשיות, על, על דיבוריו, כן, ורואים שכל העולם ממשיכים עצמם לרבינו רבי נחמן מברסלב, רואים... היה הרבה צדיקים בעולם, הבעל שם הקדוש ותלמידיו... היה הרבה צדיקים, לא מדברים מאח... רק נשאר לנו כאילו יש יחיד בעולם, רבי נחמן מברסלב, ובכן אנחנו העיקר להוציא מזה, שאנחנו צריכים למסור נפשנו להיות בקי בדיבורי הקדושים, אז נזכה ל... אבל באמונה, יכולים ללמוד ולא להיות יודע, לא היה כלום, אם, אם, אם בשביל גאווה "אני ברסלב", בשביל, בשביל, בשביל, רק בשביל גאווה שאני בקי ב"ליקוטי מוהר"ן", זה... העיקר ללמוד כדי שנדע ללחוץ, תכסיסי מלחמה, איך ללחוץ ולנצח, להכניע את הרע, כן, אוי, אוי, אוי, נו, השם יתברך ירחם עלינו, ואנחנו צריכים רחמים גדולים, וזה אנחנו, אני והחברים שלי ראינו הרבה מופתים מהשם הקדוש הזה "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן", באמריקה היה מעשה כזה, חילוני אחד הוא שמע מדברים, היה במקום אתם ביחד, והוא שמע ש... אנחנו בזמן האחרון, אנחנו עשויים קמיעות מהשם הקדוש הזה "נְחֵם נְחֵם נְחֵם", כי זה מסוגל לאדם לכל הישועות שצריך, זה, זה שמירה, כמו... קמיעה, כן, הוא שמע את זה, והוא שמע בעת צרה, בזמן שאדם סובל איזה צרה, שיגיד בפה, חוץ מהקמיע, שיגיד בפה "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן", נו, שוין, הוא, הוא שמע את זה, והוא חילוני, הוא לא יודע כלום, לא יודע תורה, {מה זה} אמונה, הוא הלך עם, עם, עם עוד אחד בטקסי, והיה יום הזה קור כזה באמריקה ושלג כזה, והאווטו שלו נתקלקל לגמרי, בלי שו... הוא צריך...

...[סבא והחברים שרים "שושנת יעקב צהלה ושמחה, בראותם יחד תכלת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח, ותקוותם בכל דור ודור..."] "שושנת יעקב" זה ענין גדול, ענין גדול, שושנה, שושנה זה ענין, זה ענין נורא מאד, שושנה, רואים בתהלים "למנצח על שושנים" [שושנת, למנצח] "לאסוף", "לדוד" "על שושנים", שושנים, "שושנת יעקב" זה ענין הנבחר שבעם ישראל, השושנה [כן] שושנה זה [על הכסא למעלה] כן [על הכסא למעלה] וגם כן יש שושנים שסביב, סביב גדלים קוצים [יוא] והשושנה הוא, הוא, הוא יודעת מהקוצים, מהקוצים האלו, כן [ויש לו ריח טוב] "שושנת יעקב" זה ענין גדול, זה ברסלב, שושנה, "שושנת יעקב", הנבחר של בית יעקב, "שושנת יעקב צהלה ושמחה", לא רק שמחה, "צהלה ושמחה", "בראותם יחד תכלת מרדכי", "תכלת מרדכי", מרדכי היהודי, מרדכי הצדיק, מרדכי זה ה... 'תכלת מרדכי', האור של מרדכי [ככה זה] יוא [זה הניצחון של עם ישראל] אוי, אוי, אוי [סבא ממשיך לשיר "תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."]... הוא רקד בפורים [בפורים] ב"להודיע, להודיע, להודיע, להודיע", הוא לא יכול ללכת מהמילה "להודיע" [סבא ממשיך לשיר "להודיע, להודיע, להודיע,

והוא נותן מתנות, והם אמרו: "אם... איפה לוקחים הבעטליר? איפה לוקחים? איך, איך לוקחים לכאן הבעטליר? אם הוא היה כאן על החתונה, שבע ברכות, היה, היה שמח מאד (סבא צוחק), אם הוא היה כאן, היה שמח מאד", מה זה שמחה? מה זה השמחה? כסף או כבוד? מה זה שמחה? השמחה הוא רק אמת זך וצח, אנחנו, יש בעולם כבר הכל מה שאנחנו צריכים, וזה, אבל זה בדינו, מצדו, מצד רבינו הוא מוכן לתת לנו כל המתנות, כן, הכל, יותר מרבי ישראל, אבל זה תלוי, הכל בדינו כפי הרצון, כפי שמוכנים להקריב את, את כל אשר לנו בשביל ה' יתברך, והעיקר הוא לא, לא, לא להשיג, להסתכל על הבלי עולם הזה, על כל העולם, רק על האמת, האמת הוא רק להתפלל, לזכות להתפלל לה' יתברך באמונה, באמת, בתמימות, {נו, אבל} איך אנחנו, איך, איך מתפללים אנחנו, איך הייתה התפילה שלנו, כן, וכל העבודות שלנו, זה, זה עוד לא הגיע אפילו טיפה מן הים ממה שרוצה רבינו (סבא צוחק), אבל אסור ליפול, ולא לחשוב...

(סוף צד ב G6).

G7 קסטה מס'

צד א G23 א

...{נו, אבל} איך אנחנו, איך, איך מתפללים אנחנו, איך הייתה התפילה שלנו, כן, וכל העבודות שלנו זה, זה עוד לא הגיע אפילו טיפה מן הים ממה שרוצה רבינו (סבא צוחק), אבל אסור ליפול, ולא לחשוב שאני כבר, כבר שקוע ואני רגיל ככה ואני לא יכול להשתנות, לא, לפי דברי רבינו, כל אחד יכול להשתנות מהפך אל הפך, ממוות לחיים, הוא, הוא, הוא יכול, יכולים להשתנות בכל... וזה לא רק מחר, פעם אחת, בכל רגע, בכל יום ובכל עת, "ובטובו מחדש בכל יום תמיד", לא רק בכל יום, תמיד, זה כל היום, כל רגע של היום, כן, "מחדש בכל יום תמיד", מה זה? בכל יום, זה תמיד? מה זה? בשביל מה צריכים לכתוב עוד 'תמיד'? 'תמיד' אפילו בכל יום יש כמה, הרבה רגעים, בכל... כן, אז בכל רגע תמיד, בכל יום, "תמיד מעשה בראשית", מעשה 'בראשית', ה'ראש בית', 'בראשית' זה 'ראש בית', הבעל הבית של העולם, הבעל הבית של העולם זה הצדיק יסוד עולם הוא רבינו הקדוש (סבא צוחק), נו, כפי שאנחנו מחפשים האמת ויודעים, ויודעים ורואים, ורואים האמת כמו שהוא, שהעולם הזה הבל, לא כלום, כמו שאנחנו אומרים בכל יום, בכל יום אנחנו אומרים, "לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ובגלוי ומודה על האמת ודובר אמת, ודובר אמת בלבבו, וישכם ויאמר, ריבון כל העולמים לא, לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על רחמך הרבים", מצדנו אנחנו רחוקים, עומדים בחוץ לגמרי, "לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על רחמך הרבים, מה אנו, מה חיינו, מה חסדינו, מה צדקותינו, מה ישרעותינו, מה כוחנו", כלום, מה כוחנו? מה גבורתנו?", "מה נאמר לפניך, הלא כל הגיבורים כאין לפניך ואנשי השם כלא היו", זה הכל הבל, יוא, "הלא כל, כל הגיבורים כאין לפניך", כלום, "ואנשי השם כלא היו", אנשי השם, מפורסמים, אנשי השם, מפורסמים בשם גדול, "ואנשי השם כלא היו", וזה הכל, כלום, נו, והעיקר אנחנו צריכים לרחם על עצמנו לחפש את רבינו, יש, יש הכל מה שאנחנו צריכים בכל יום ובכל עת ובכל רגע, כל מה שאנחנו התיקונים, מה זה התיקונים? שנוכח להתחדש מעכשיו בכל רגע, כן, לא להתייאש, לא להתבלבל, להשליך עצמנו על ה' יתברך, ורבינו הקדוש אומר: "אני, כשבא היום אני משליך את עצמי ואת כל, ואת, ואת כל העניינים שלי, של הילדים שלי, של הילדות ושל, של הנכדים, הכל על ה' יתברך", נו, הוא השליך, אבל אנחנו יכולים לומר "אני משליך", אבל רק, זה רק... אבל צריכים דווקא במסירת נפש, ממש בכל יום, תמיד בכל יום, "אני משליך עצמי {לה'} יתברך, ושיהיה הכל כרצונך", זה, זה העיקר הישועה, זה עיקר התשובה, זה עיקר הכל, לא, לא בשבילי, כי לא כלום, אנחנו צריכים למסור נפשנו להרחיק כל העולם הזה, כל הבלי העולם הזה מלבנו, זה הכל הבל, הבל, "כי, כי הכל הבל, אנשי השם כלא היו וחכמים כבלי מדע ונבונים כבלי השכל", נבונים, מה זה? נבונים? גאונים? זה... כן, "ונבונים כבלי השכל, כי רוב מעשיהם תוהו", בלי הצדיק הוא תוהו ובואו, "כי רוב מעשיהם תוהו, וימי חייהם הבל לפניך", נו, ואז (סבא מושך בתיבת ואז) "והנשמה הטהורה" (סבא צוחק), אמת, האמת הזו, רק, "הנשמה הטהורה", שהיא הנשמה היא טהורה מכל הבלי עולם הזה, הוא, הוא נתרחק, כן, כל הנשמה מתרחק מכל הבלי עולם הזה, הוא לא רוצה, הוא לא רוצה את הכל זה, אדרבה, זה... העולם שקוע בזה, ואנחנו צריכים למסור נפשנו להשליך את זה, אי וי, (סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו...") [אמן] אי וי, אי וי, ברכה כזו, תפילה כזו כמו שאנחנו מתפללים, אבל אסור ליפול, יכולים... מה זה? עד עכשיו, מעכשיו, מעכשיו, מעכשיו כל רגע להתחדש, אני מוכ... אני לא מוכרח להישאר ככה, אני יכול לישון עכשיו, כן, אני לא, אני כבר ענין חדש, אדם חדש, כן, וזה, זה לא... (סבא צוחק), והעיקר הוא רבינו הקדוש, ה"ליקוטי תפילות", ה"ליקוטי תפילות" זה ה"ליקוטי מוהר"ן", זה רבינו הקדוש, ה"ליקוטי הלכות" זה ה"ליקוטי מוהר"ן", זה רבינו הקדוש, ה"ליקוטי הלכות", ה"ליקוטי עצות", כל דיבור שיוצאים מפי רבינו ורבי נתן, רבי נתן זה דבר אחד, רבינו הקדוש ורבי נתן זה חמה ולבנה, כן, יום ולילה, שמש, שמש וירח, זה... ואנחנו צריכים להלבנה, ואין לנו קיום בלי הלבנה, כל חיותנו מהלבנה, כל הפרות וכל הצמחים וכל הלחם, ובלא הלבנה, אין לנו קיום, כן, הלבנה זה התלמיד, זה יהושוע, זה, זה רבינו ורבי נתן (סבא צוחק), זה אמת, אבל זה האמת אי אפשר לדבר עם אנשים, כי הם שקועים במה שהם שקועים ולא, ולא חושבים שזה אמת, שזה, כמו שזה דבר ממש, אתה משוגע? אתה ברסלב, אתה משוגע, מה אתה, מה אתה אומר? כסף לא כלום? כבוד לא כלום? אתה משוגע? הוא לא יכול להבין את זה (סבא צוחק), ככה העולם, ככה העולם, יש בעולם, יש עולם, ויש רבינו, כן, אם אתה רוצה להיות שקוע בהבלי עולם הזה? נו, מי, מי, מי מכיר אותך? כן, אם יש שכל, אז {תרוץ}, תברח למקום שצריכים להציל את עצמך, אם, ואם לא חושב על זה? הוא מרחם על הילדים שיהיה להם כל הכבוד שבעולם וכל הכסף, איזה בושה (סבא צוחק), אז, אז לא כלום, לא עשה לו {כלום}...

... (לא מבין, כי מדברים באדיש), "מי הוא זה מלך הכבוד?" יוא [אתה רוצה עזרה?] [אתה רוצה ללכת לשירותים קודם?] לא, אבל פה נהיה ביחד [טוב, טוב, טוב] אי וי, אי וי, אי וי...

...אתה שומע? אתה, אתה שומע? (לא מבין) [אני מותר לי לשמוע או עוד לא?] כן, כן [אולי, אולי...] זה לכולנו (סבא צוחק), היא היועץ המשפטי [כן, כן, כן], בימי שזר וגם היום [כן] אז אינני יודע, אולי היא כבר בפנסיה, לא? [מה? לא, לא חושב] לא [אנחנו לפני שנתיים היינו אצלה] אה? [לפני שנתיים היינו אצלה ביחד] כן, כן, כן, כן [אז מסתמא שהיא עוד...] אז כתבת את השם שלה גם כן [כן, שניהם] אז זה שניהם טובים (סבא צוחק) [אמרתי תשאלו, תשאלו על היחסים האישיים שהיה בין רבי ישראל לנשיא שזר, בחדרי חדרים הוא אמר לו שהוא ראוי לכסא הנשיא, כתבת] אה? [כתבת שהנשיא אמר לכם בחדרי חדרים: "שאתם ראויים לכסא הנשיאות", כתבת] (סבא צוחק) אי, טוב, טוב, שניהם טובים, היא, אביבה (המזכירה של הנשיא שזר), היא יודעת דברים כאלה שהיה הקשר ביני ובין הנשיא, היה... פרוש, פרוש מאגודת ישראל [כן] מנחם פרוש היה רוצה לזרוק אותי מהדירה, והנשיא לחם אתו, הוא עז פנים, הוא לא רצה... כן, והיא יודעת הכל, על ידה היה, על ידי אביבה היה כל, כל... כן, הכח של הנשיא שהוא עשה בשביל זה [כן, כן] הוא רצה לתת לי מושב זקנים, מוסד [בירושלים?] בירושלים, בתלפיות, זה אמריקאי, זה כמו מלון, זה לא רגיל, כן, הוא רצה לתת אותי, "למה לך, למה לך מנחם, מנחם פרוש? למה לך? אני נותן לך... [כל טוב] כן", ולא רציתי, לא

רציתי ללכת למוסד [הכל היה בשביל אהרון, בשביל שאהרון היה בכפר סבא] כן, אבל היא יודעת מה הנשיא, מה שהוא עשה בשביל זה, איזה מסירות נפש היה לו, כן, והוא היה עז פנים, הוא לא רצה לשמוע לו, אבל הסוף היה שהוא נתן לו את הכתובת של האיש הזה של הדירה, והנשיא פעל אצלו שישאיר אותי כל ימי חיי בהדירה [כן] נו, אז על-כל-פנים היא יודעת מה שהוא עשה בשביל זה, כן, זה טוב, שולמית, היא יודעת יותר משולמית, כן, היא ראתה את המסירות נפש שהיה לו בשבילי, אז היא עד היום [היא גם יודעת את השם שלי, שכתבתי שרון] אה? [כתבתי, כתבתי את שמי והכתובת שלי, שישלחו אלי את המכתב] כן [אז היא זוכרת את הפרשה שבאנו כולנו ביחד אליה] אה [לפני שנה וחצי, שנתיים] כן, כן [באנו כולם ביחד] כן [והיא זוכרת את הענין שהיא ניסתה לעזור לי] כן [לצאת מן המשפטים] שכתבת את זה? [לא, אבל היא זוכרת ש...] אתה, אתה זוכר [היא זוכרת] היא זוכרת? [היא זוכרת בוודאי] דיברת איתה? [לא, אבל היא זוכרת בוודאי שבאנו אליה כולנו] כן, כן [והיא, היא התקשרה לנמל התעופה] כן [לעזור] כן, כן, כן, כן, כן, כן [לעזור במשפט] זה היה הכל [הכל היה בשביל עכשיו] כל ההמתקה בשביל זה [בשביל עכשיו] מדברים ממשרד הנשיא [כן, כן] זה, זה לא, זה לא דבר פשוט, {אתה יצאת} גדול, כן, זה בלבד אותם [כן] תחשוב שזה הכל, עם כולם, כן [סבא צוחק], על-כל-פנים אתם יודעים מזה? כיפורה מסרה... [כן, כן, כן, כן, ברוך ה'] אז, אז... [זה...] אז זה יכול להיות כל רגע [כן, כן, ה' יעזור] היום או מחר, אז אנחנו צריכים להיות... [העיקר שצריך לשמור על כל הענין בסוד גדול] אה? [על כל הענין צריך לשמור בסוד גדול] כן, כן [כל ענין הפתק זה סוד גדול בפני העולם] אה, זה למרדכי? [לא, אתה רוצה גם?] לא, לא, לא, לא [בשבילך רבי, בשביל] לא, לא, לא, לא, לא, לא, אני כבר שתייתי [אני בלי נדר, כשאתה נוסע לרוסיה, אני בלי נדר, בלי נדר] אתה יכול לנסוע לבד [יוא, בלי נדר אני נוסע גם] יש לך דרכון עכשיו? [כן, כן] אני לא רוצה לומר נדר, בלי נדר [אני, אתה צריך לעשות תכף, הכי מוקדם, הכי קודם] [כן?] כן, להיות, להיות בחיים [פה בראש השנה] להיות בחיים ברוסיה [טוב, טוב שאמרת לי] כן, כן, וודאי [יוא, אני צריך להתארגן] [לא מבין] כזה שאין לנו מושג [לא, אתך אני רוצה] להיות על, על הציון של רבינו [לא, אני...] באומן ולומר העשרה מזמורי תהלים, ה"תיקון הכללי" על הציון [אבל אני רוצה לנסוע אתך ביחד] אה, הלוואי [בלי נדר] נו, אבל אני אין לי דרכון רק [לארץ ישראל] [טוב, אבל הם יעשו זה, אני חושב שיעשו זה, שיתנו לך] כן? [זה מה שעכשיו צריך] לא, לא יתנו לי [לא, אבל הוא אמר ש...] מי אמר? [הוא צריך לכתוב למשרד החוץ] אה? [כן, זה מה שמדברים] זהו? [כן, אולי ויזה, שיקבל מקום לנסוע ל...] [זה יאפשר למשרד החוץ] נו [לעזור בעזרת ה' לעשות, לעשות הסכם עם הרוסים] יוא [שנבוא עם דרכונים] בשבילי? [יוא, יוא] [ביקשתי מנין, אנחנו מנין] מנין [ביחד אתכם, שיהיה לכם מנין על הציון בערב ראש השנה] בערב ראש השנה? [כן, כן] [שיהיה מנין] נו, ואיפה? יש, יש, יש... [משרד החוץ] נו [הוא יפנה אל הרוסים על מנין לערב ראש השנה, ליומיים, שלוש, להיות ברוסיה] כן [לכבוד ראש השנה ברוסיה] כן [אז...] [אבל מנין לא יאשרו] [מנין, מנין אפשר שופר ואפשר את הכל לעשות, להתפלל ערב, ערב] [אני אומר בלי נדר, אני יש לי דרכון אמריקאי] [סבא צוחק] זה דבר שלא ידעתי, זהו, זהו [זה, זה] [זאת הבקשה, זאת הבקשה] אה, אני חשבתי אולי בשביל הדפוס [לא, לא, בשביל...] אבל אלו שולמית, כהנה שולמית [יוא] ואביבה [כן] שרה, היא עושה אצלה [כן] והם, הם, היא, אביבה היא יודעת דברים כאלה שהיה לי קשר עם הנשיא, סודות כאלה שלא ידע מזה שום אדם, והיא יודעת, כן [איזה אביבה?] והוא... אביבה זה היועץ המשפטי של, של הנשיא [אה, כן]...

...[לא מבין] שבא אלי עשיר מירושלים, שהוא קמצן גדול [כן] 'מענין שטוב', 'מענין שטוב' שמעת? שמעת? [כן, כן, כן] כן, שמעת, כן, האבא שלו הוא, האבא שלו אני חושב שהוא כבר איננו בעולם, אבל אני ראיתי את האבא שלו, והוא בא, ודיברנו מענין הדפוס, והעבד אמר שזה עולה כך וכך [כן] אז הוא, אז הוא הוציא פנקס עם צ'קים [כן] והוא נתן צ'ק מתנה חמשת אלפים דולר, הוא... נו, והוא אמר לי, הוא עשה צ'ק [לא מבין], כן, הוא קמצן ולא... כן, והוא אמר לי: "אל תדאג, כסף, יהיה הדפוס ויהיה כסף והכל", כן, כן, אחר כך הוציא עוד כסף, עוד דולרים, עוד, עוד עשרת אלפים, הוא, הוא, הוא הוציא את הפנקס, הוא נתן צ'ק, אז אני נדהמתי, אני מכיר אותו שהוא לא כל כך... [לא עושה כל כך] והוא קמצן גדול, כן, כן, וכל פעם נתן צ'ק, "עשרת אלפים? טוב, רגע אחד", הוא נתן צ'ק ואומר לי בכל פעם, ואומר לי: "אל תדאג, יהיה דפוס ויהיה, ויהיה, ויהיה דולרים" [סבא צוחק], היה, היה עוד, עוד, עוד אנשים עשירים, והוא, והוא לא נתן להם לתת צ'קים, הוא תכף הוא נתן [לא מבין] והם לא, והם לא, הם גם כן רצו לתת, לעשות צ'קים, אבל הוא הקדים, הוא, הוא הקדים ונתן צ'ק, אז היה מספיק [הוא מענין, מענין, מענין] מענין [מענין של דולרים] כן, 'מענין שטוב' [מענין שטוב, מענין טוב, מענין טוב, 'שטוב' זה טוב] נו, אבל אנחנו לא, לא יודעים מה זה ממון [אהרון היה, היום בבוקר התקשר, הוא אמר לי שהוא מרגיש שיש חדשות] מדוע לא... הוא סידר פגישה בסוכנות, מדוע לא עשיתם פגישה? [האבא שלו היה חולה, ואני לא זוכר בדיוק, זה היה כבר לפני שלוש שבועות] אה, אה [לפני חודש, שלושה שבועות] אה [אולי לא היה בגלל האבא, אולי האבא נפטר, לא יודע] [אני חושב שביום חמישי, לא, לא זוכר מה היה הסיבה] אה, אה, זה היה סיבה, היה סיבה [לא סתם ככה באוויר] אה [אני זוכר שהוא אמר לי אתה לא בא? אתה הולך ל...] אבל היו צריכים להודיע להם שאנחנו היום לא יכולים לפגוש, שיעשו זמן אחר [אתה צריך רק להתפלל שאישית] נו [תתפלל שאישית והמשפחה שלה] נו [שהם יתנו כסף] כן? [האבא שלהם היה צדיק, הבעל חסד הכי גדול] כן? [והם לא, לא יודעים למי לתת הכסף?] אה [תראה, רבי, רבי] [סבא צוחק] [רבי אתה צריך להתפלל, להתפלל שאישית...] אבא שלה היה הבעל חסד הכי גדול, הוא נתן כל הכסף שלו... כן, יש להם כסף? [יוא] כן? [מיליונים יש לו] כן? [יוא, אתה רק צריך להתפלל...] מדוע, מדוע הם לא נותנים עד עכשיו? [לא, הם התאכזבו] אה? [לא, אין לי השפעה עליהם, הם התאכזבו מפני ש...] מדוע? [מפני שהם התחננו, היה רבנים, היה אנשים לא הגונים] לא הגונים [יוא, אבל האבא שלה, כל הכסף הוא נתן לפני מותו...] אה [אז אתה יכול להתפלל שהם יתנו על השם שלה, של...]...

...נו, הם רצו, והוא לא [מכיר] אותם, על-כל-פנים...
 ...[סבא והחברים שרים "בך בטחו אבותינו, בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..." "נָחַם נַחֲמָם נַחֲמָם מֵאֹמֶן..."] אוי, אוי, רבונו של עולם [סבא שר "כי ניהם ה' את ציון, ניהם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן, וערבתה כגן ה', ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זימרה..." ואחר כך גם החברים משתתפים]...

...[סבא והחברים שרים "מעין עולם הבא יום שבת מנוחה, כל המתענגים בה, יזכו לרוב שמחה, מחבלי משיח יוצלו לרווחה, פדותנו תצמיח, ונס יגון ואנחה..." בניגון של "נח", אחר כך סבא שר "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו..." זה הניגון הוא התבודדות של חודש אלול [כן] אנשי שלומנו הלכו, הלכו בלילה ליער [כן, אחרי חצות] בחצות, אחרי חצות [כן] היה זמן לצעוק [כן] זה בחודש אלול [כן, כן] אז, אז 'עבר קציר, חודש אלול הוא כבר הסוף, הסוף, כבר עבר כל הקיץ' ואנחנו לא נושענו' [סבא צוחק], אז זה היה התבודדות, מין התבודדות [סבא והחברים ממשיכים לשיר "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו..." "סבא צוחק] היה קולות כאלה ביער, מעמקי הלב, איפה אנחנו? עבר קציר, כבר 'עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו', מה יהיה ממ... מתי נזכה לתשובה? מתי? אלול [סבא צוחק] [כן] אוי [מדברים על תשובה, זה, זה...] 'עבר קציר, כלה קיץ', כל {שפתינו}, זה לא רק אצל, רק אצל... [כל השנים שלנו] כל, הכל, עבר, עבר הכל ואנחנו לא נושענו, עוד קצת אנחנו הולכים לעולם האמת, מה יהיה {מאתנו}? 'עבר קציר, כלה קיץ', אבל כל, כל חיינו, כל, כל, כחוננו, עבר הכל ואנחנו לא נושענו, זה טעות גדול, זה לא רק הקציר הזה, עבר קציר, זה לא, זה... [זה כל קיץ] [כל החיים] ואנחנו לא נושענו, כן [סבא צוחק] [מי כתב את השירים האלה?] לא יודע, אני רק יודע שיש שיר כזה [כן] [לא מבין, כי מדברים עם סבא באידיש] [לא, לא לדבר רק עברית] [ממשיכים לדבר עם סבא באידיש] [דבר עברית, הוא לא מבין עברית, רבי, הוא לא מבין אידיש] לפני הרבה שנים נפתח בטבריה מלון, מלון עם כל התאוות [כן] מלון מיוחד [כן] והבעל, ובעל המלון היה שמו חיים, חיים [לא מבין] והוא, אני הייתי אופה, והוא רצה האופה הכי, הכי מומחה והכי טוב [זה, זה הסבא] אז אמרו לו: "אודסר, מאפית אודסר", כן [סבא צוחק], אז הוא שלח אחרי, אני באתי, והוא קנה אצלי לחם [כן] חלה, לחם, והוא... אה, מה? [זה היה עם רבי ישראל [סבא צוחק]?] [לא, זה אחד פתח מלון] היה לי מאפיה [כן, כן, כן] [היו צריכים אחד שיהיה אופה] אני הייתי אופה, אני הייתי אופה, וכל [לא מבין] של המאפיה, נו, וכולם היו, היו מקנאים אותי, "ישראל בער הברסלבר, הוא עשה, הוא עלה לעילה, לעילה, לעילה ולעילה, ואנחנו כולנו

עניים, אין לנו כסף, וישראל בער הברסלבר יש לו מאפיה, מאפיה, מאפיה זה, זה, זה בית חרושת לכסף [יוא] מאפיה? מה זה?", ואני, כולם התקנו, התקנו, ואני יש לי נסים שלא נעשיתי עיוור, הדמעות ירדו מאליהם, אני לא צריך לחשוב, {להכין} שירד, שירד דמעות, הדמעות יצאו מאליהם, אני לא רציתי, אני, אני פחדתי שאני אהיה, אהיה עיוור, מה? זה דמעות, זה, זה, זה, לעניים זה נורא מאד [כן, כן] זה לוקח המאור, המאור עניים [כן] אבל אני לא רציתי לבכות, אבל זה יצא מאליהם [למה בכית?], (לא מבין) לא רוצה, הם ירדו [למה?] מגודל צער שהיה לי [אה?] מה? בשביל מה הכסף? מה [אה, בכה, שהוא עושה כסף] מה זה? כן, כן [אז מתי עזבתם?] (לא מבין) הבעל, בעל המלון, כן, הוא היה יודע ספר והוא, והוא אהב לשמוע דברי תורה, אני דברתי אתו מרבינו, והוא נתרשם והוא... ואני הייתי אצלו יחיד בעולם, כן, כן, אז היה לו מכונה כזו, הוא, לפני הרבה שנים זה היה, הוא היה לו עשיר גדול והוא היה לו דבר כזה, אז הוא אמר לי: "אני רוצה לשמוע, אני שמעתי שאתה מזמר בשבת "אשת חיל" וזמירות, אני רוצה לשמוע", אז הוא לקח אותי [יוא] אני, אני, ואני לא ידעתי, אני {שמעתי}, אבל הוא רוצה לשמוע, אז אני אמרתי "אשת חיל", אחר כך בשבוע הבא, הוא קרא אותי והוא פתח את זה, ואני שומע שאני... [קול שלך] זה, איך אפשר דבר כזה? מה זה? כן (סבא צוחק) [יכול להיות שכזה] [היה לפני שישים...] [היה, היה, היה, ארבעים שנה] כן, לא היה כל כך גדול, אבל היה [היה] כן, כן, כן...

(סוף צד א G2).

צד ב G23

...(ריק, אין בצד הזה שום דבר)

קסטה מס' G01

צד א G2401

...ואני מלא מחלות (סבא צוחק) [בגלל זה הוא נפטר כבר] כן, כן [כן] כן [אישתו הלכה לבית אבות להיות] הוא, הוא נסע עם טקסי, הוא, הוא היה חבר שלי, אמר לי: "הלוואי אני הייתי כמוך" (סבא צוחק)...

... (לא מבין) הייתי בדיוק כמו שצריכים, לא פחות ולא יותר, בדיוק, ובזכות זה, זה פלא גדול, פלא גדול (סבא צוחק), הוא אהב אותי מאד, הוא, הוא נתן (לא מבין), הוא ברח אותי, אמר לי: "אני רוצה, כל המחלות שלך, שיש לך, יהיה, {יבואו} אלי" (סבא צוחק), בזמן שהייתי ברוסיה [כן] אני באתי היה גשם חזק ונתעוררתי...

...אדם לא רגיל, ואישתו לא היה לה שום מחלה, לא היה לה בשום אבר (סבא צוחק)...

... (לא מבין) זה לא, לא שכיח, לא שכיח דבר... אני יש לי קהל גדול, כולם חולים, רק אתה יחיד שאין לך שום מחלה (סבא צוחק)...

...היה פותח, פותח את החנות ביום שבת {בבוקר}, ראינו מה זה יהודי ומה זה גויים (סבא צוחק) [זה היה פה בטבריה?] אה? בטבריה [הוא היה ערבי?] ערבי, היה לו חנות יפה, היה מביא (לא מבין) ועגבניות, כן, שני דברים טובים (סבא צוחק) [על נטילת ידיים, אולי] אה (סבא מברך ברכת "המוציא לחם מן הארץ...") [אמן] (לא מבין, כי מדברים עם סבא באידיש) [אנחנו מאמינים בתורה, ובצדיקים, כן...]

...הוא מוחל לנו על עוונותינו ועל התאוות, הוא מוחל לנו כמו ביום כיפור, הוא מוחל לנו, חלילה וחס לולא זאת, מי יודע? היינו כבר אבודים, ברוך השם, "ה' אלוקנו, ה' אחד" (סבא צוחק), רק אנחנו עם ישראל, אבל הגויים לא מאמינים בתורה ולא בשום דבר, הם, הם, הם עומדים בחוץ כמו, כמו עכברים וחתולים, חיות! (סבא צוחק), וברוך השם אנחנו עם אחד, עם אחד שקיבלנו התורה, ועלינו ועל דורותינו {קיבלנו} התורה והמצוות, אה, מה שזה, אה, עשרים וחמש לפני שנים עשרה, אה? [עכשיו זה עשרים, עשרים לשנים עשרה עכשיו] עשרים? [לשנים עשרה] לשנים עשרה [עשרים לפני שנים עשרה] זה לא... יש עוד זמן, צריכים לאכול עוד, בשביל שיהיה לנו כח לאכול, עושים סעודה המפסקת, ברוך השם, מה זה? [זה מקליט, מקליט] אה, אני רוצה לשבת על המיטה, הו, ברוך השם (סבא צוחק) [לשכב? או לשבת?] אה? [אתם רוצים לשכב או לשבת?] אוי, אוי, כך או כך, ברוך השם...

... (לא מבין)...

...זה ארצנו {פה}, הגויים אין להם שום חלק פה, זה רק לנו, מה, אנחנו עם, ארץ ישראל, עם קדוש, ארץ קדושה, ואנחנו עם קדוש (סבא צוחק)...

...ויצאנו [כן] הוא הנשיא, הוא אמר לי: "איזה בקשה שאתה רוצה, תגיד לי, ואני אעשה הכל בשבילך" (סבא צוחק), אני, אני צריך ללכת אצלו לדבר אתו בשביל ענייני הדירה, אנחנו צריכים להדפיס, צריכים דירה גדולה [הוא יתן לך, הוא יתן לך, בידיים שלהם יש מיליוני דולרים, לאן שהם רוצים הם נותנים את זה] האוטו {אולי} אצלו? האוטו שלי [האוטו שלך נמצא מתחת לבית, פה, פה, האוטו פה] אה? כן? [האוטו פה, הנהג פה, כולם פה] (סבא צוחק) (לא מבין)...

... (לא מבין) צריכים מקום [מהנשיא?] הנשיא, כן, הוא, הוא, הוא הנשיא, הוא הנשיא, כן, הוא, הוא אמר לי: "כל מה שאתה תבקש, יש לך, כן, יש לך רשות הכל לבקש", ואני זה... אני רוצה שיתן דירה לנו בשביל כריכת הספרי רבינו ולהחזיק ספרי רבינו למכירה, כן, אני רוצה ללכת אצלו להזכיר אותו שהוא אמר כך, כן, שיתן דירה בשביל ספרי רבינו, לכריכה ולמכירה, ל...]

...כן [לקבוע פגישה?] כן [טוב] יש לי אוטו, אוטו שלי [כן, כן, ברוך השם, כן] רק {בנזיון} [כן] ללכת אליו, איפה שגר עזר ויצמן, ולבקש עזרה מה... שיקיים מה שאמר: "כל מה שאני אבקש, הוא יתן", שיקיים מה שאמר לי: "כל מה שאני אבקש, אני... הוא יתן", כן, ככה הוא אמר, אז הוא יתן, זה עיקר גדול שיתן אבן, שיבן מקום גדול בשביל כריכת הספרים ומכירת הספרים והכריכה והכל מה שצריכים, ויתן לנו דירה טובה, רחבה וגדולה [בירושלים?] אה? [בירושלים?] זה לא חשוב [לא חשוב] בכל מקום [כל מקום] אבל, אבל אם ירושלים, אבל... [יותר טוב] יותר, יותר טוב [טוב, טוב, אני...]. יכולים לצלצל אליו [כן] ולדבר אתו, איפה יעקב? [כן, כן, רבי ישראל] יעקב? [כן] הוא, הנשיא המדינה הוא אמר לי, אמר לי שהוא יתן לי כל מה שאני אבקש, הוא יתן [כן] עכשיו אני, אנחנו צריכים מקום בשביל הספרים, בשביל לעבוד, בשביל למכור, אנחנו צריכים מקום גדול [כן] כן, שיתן, הוא אמר ככה ויקיים, יקיים...

...צריכים לדבר אתו, אתו, בשמי ישראל בער אודסר זה, זה, זה הדבר מפורסם, כל השרים כולם יודעים "ישראל בער אודסר", הנשיא שזר הוא הודיע: "ישראל ב'ער א'ודסר זה "אב"י הנחל", הוא נתן שם לספר "אבי הנחל" (סבא צוחק)...

...הוא מה שהוא יגיד לכם, הוא ירשום תכף ויתן תכף כל מה שהבטיח, כן, דירה גדולה, דירה גדולה, ושנזכה {ניחא לעבוד} ספרי רבינו רבי נחמן, כן, הוא אמר לי: "מה, כל מה שאתה תבקש, אשיב לידך, הכל נתון לך", הוא, הוא, הוא, הוא יותר גדול מעזר ויצמן [כן, נכון, זה היה הסגן שלו] כן [אבל, הוא מחליט] כן, כן, כן [הוא מחליט] הוא יתן את זה תכף, הוא יגיד להמוכר, לה... זה, מי שמתעסק בזה שיתן דירה גדולה בשביל ספרי רבינו, לעבוד ולמכור, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) אתם יכולים לדבר אתו, אפילו לא, לא... [כן] כן, בשבילי, הוא, הוא יודע, הוא זוכר והוא יודע, שאני מה, מה... שאני הייתי אצלו, והוא הבטיח לי, הבטיח לי ואמר לי: "כל מה שאתה רוצה, אז אני אתן הכל מה שתבקש", כן, תגיד לו, הוא העיקר שיגיד... יתן דירה גדולה מאד בשביל לעבוד על ספרים של רבינו, הכריכה והמכירה, הכל, צריכים דירת עיר, דירה גדולה...

...עכשיו הוא לא יכול ללכת ולא יכול לחזור, על-כל-פנים שיהיה אצלו דומה כאילו אני חי והנה, ובא לפניו בבקשה שיקיים ההבטחה, ההבטחה שלו, שיקיים... נו, שהוא אמר: "כל מה שאתה תבקש, אני, אני אתן לך"... להמשרד שלו, ואני אדבר אתו פנים אל פנים [רבי ישראל, מתקשרים עכשיו לאביבה] יוא [כן, היא מסתדרת, בשביל לסדר את זה] כן? [מתקשרים עכשיו, מתקשרים עכשיו] אה? [מתקשרים לה בשביל לסדר את זה] יש לה... [אנחנו מתקשרים עכשיו] אה, כן, כן, כן, כן, {נו}, אל תחשי אפילו רגע [כן, כן, כן]...

...ככה, אלך להזכיר אותו מה שהוא אמר [כן]... הוא אמר לי: "כל מה שתבקש, אני אתן לך"... האוטו, וניסע אליו למשרד שלו, אני אדבר אתו כמו שאנחנו מדברים, אני אזכיר אותו, שהוא, ככה יצא מפיו ואמר: "כל מה שאתה תבקש, ניתן לך הכל", כן, ואני לא, לא, לא, לא, לא, לא זכרתי שאנחנו צריכים מקום גדול וקדוש בשביל להדפיס ספרי רבינו ולהכניס בעולם, בכל העולם, בכל המדינות...

...נלך למשרד שלו, אם יהיה, אני ידבר אתו, ואם לא יהיה, אני אחכה לו, כדאי לדבר עם המזכירה של הנשיא, המזכירה [אביבה, אביבה] כן, כן, כן, לספר לה כל העניין, והוא, הוא, הוא אמר לי: "כל מה שאני אבקש, הוא יתן", כן, אז אנחנו צריכים עכשיו מקום גדול ויפה בשביל ספרי רבינו, לכריכה ולמכירה... כן, בירושלים, המקום יהיה, יהיה, יהיה המקום בירושלים...

...{שיעשה} את זה בקדושה גדולה ובמסירות נפש, מקום לספרי רבינו רבי נחמן, זה כל הגאולה תלוי בזה, ואני שכחתי הכל ואני לא, לא, לא, לא דיברתי מזה, עכשיו נזכרתי, אני רוצה לגמור את זה, את העניין הזה, שעולה על הכל, על כל הפעולות של, של הכנסת, של, של כל אחד מישראל, אולי נלך לאביבה, ניקח את, את שרון, הוא יודע כל המקומות שלה והוא... אנחנו נלך להבית שלה לדבר מזה...

...הוא, הוא, הוא, הוא נכנס למקום גבוה מאד, כן, והוא יודע שזה הוא עיקר גדול, שזה עיקר הגאולה, כן, הוא מקבל את זה, והוא אמר לי שיעשה ככה, אני, אני רוצה ללכת לאביבה לדבר איתה ולשמוח (סבא צוחק) [רבי ישראל, אנחנו מחכים טלפון של אביבה עכשיו] טוב [התקשרנו אליה] טוב [היא צריכה להתקשר בחזרה] ותבקש שתכף שהיא תבוא לעבודה, שיודעו לנו, יתן לנו ידיעה... דירה גדולה, יתנו לנו דירה גדולה לכבוד רבינו, לכבוד של רבינו, ...יהיה לו חלק בהגאולה, מי שיעסוק בזה...

...הוא, הוא ישליך כל, כל, כל, כל העניינים שלו ויעסוק רק בהבקשה שלי, כן, הוא אמר לי ככה, אני, אני רוצה לדבר עם אביבה (סבא צוחק), אוי, אוי, אה, אוי, הוא אמר לי: "כל הבקשות שאתה תבקש, אנחנו נעשה", ככה, ככה הוא אמר לי...

...אביבה היא רוצה יותר מכולם {שבזה} (סבא צוחק)... הנשיא, לכבוד שזר ולכבוד רבינו הקדוש, יהיה שמח מאד! (סבא צוחק)... דבר אחד, שיקיים מה שהוא אמר לי: "אנחנו נעשה, כל מה שאתה תבקש, אנחנו נעשה תכף ומיד", כן, כן, אז אני רוצה לקיים את זה, שיתן לנו דירה, דירה גדולה, ויכולים למכור, למכירה, להדפסה, הכל, הכל, כן...

...הוא יקבל אותי, הוא ישליך כל העבודות וישליך ויקבל אותי (סבא צוחק) [טוב, גמר חתימה טובה]...

..{להכנס} ולבקש פגישה עם, עם הנשיא (סבא צוחק) [רבי ישראל, למה בלבן?] אה? [למה בלבן?] לבן [למה לבן?] אה? [מדוע, מדוע לבן?] לבן זה המתקה על כל, על כל העניינים (סבא צוחק), אני קשה לי הדיבור, אני לא יכול לדבר, אז יהיה המתקה, ישליך כל העבודות שלו והוא יקבל אותי (סבא צוחק)...

...אתו [אביבה צריכה להתקשר לנו] כן, כן, כן, כן, כן, כן, כן, בשביל לתת לנו תשובה, רבי ישראל] כן, כן, אולי תיסע אצלה ותגיד שאני, אני, אני שלחתי לך, אני שלחתי לך, אין לי כח, אני שלחתי לך...

...הענין שלי, עד שתגמור את הענין [יעקב יסע? יעקב? יעקב? מי נוסע? יעקב?] אני ויעקוב...

...להזמין מקומות ולדבר עם, עם, עם משרד הנשיא, שאני מבקש פגישה תכף ומיד, עם אביבה, ביחד עם אביבה (סבא צוחק), (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), איך, איך קוראים לו? [שרון?] שרון, שרון, כן, כן, שילך אתנו לאביבה ונגמור את הענין (סבא צוחק)...

...לנו בנזין ואוטו והנהג, והכל יש לנו...
...למשרד הנשיא [כן, עכשיו?] כן [אז כדאי לקרוא את אמנון, הנהג?] טוב [לבקש את אמנון שיבוא?] כן, כן, כן (סבא צוחק)...

...איך קוראים לו? [מי?] זה, הקיבוצניק, הקיבוצניק [שרון] שרון (סבא צוחק)...
...כל, כל העבודות שלו, ויעסוק רק בזה [סבא, יש לך אורח]... להביא את שרון, שרון להנה...

...וזה כל חיותינו [רבינו] זה רבינו, (לא מבין) בא הזמן עכשיו להוציא את הערבים מאצלנו...

...שלא היה עדיין, זה ענין הגאולה בשלמות, באמת, אמונה כזו עוד לא היה בעולם, חכמה כזה עוד לא היה בעולם, שזה כל חיותינו וכל חיינו וכל חיותינו (סבא צוחק), אם אתם רוצים שאני אחיה, תהיו שקטים! אני, אני אומר, אני צריך זה וזה, תתנו, אם לא אומר, לא, לא צריכים (סבא צוחק), אוי, יש לנו רופא כזה שהוא יכול להחיות מתים, הוא יכול הכל, הוא יחדש אותנו, יחזק אותנו, הוא מחדש, הוא נותן לנו מח חדש, לב חדש, הכל חדש, אנחנו החרבינו הכל, והוא רופא ומתקן ומחדש (סבא צוחק), עוד לא היה בעולם קדושה כזו, חכמה כזו, שזה יעשה עולם חדש, כולם יעשו רצון התורה, רצון... ובאמונה, באמת, "יתהפך הכל לטובה", הכל יתהפך (סבא צוחק). זה, זה שזכינו, הכל רבינו הקדוש, מה שהוא יכול לעזור לנו, יכול לחדש אותנו, זה הכל רבינו הקדוש, בלי רבינו אנחנו חסרים הכל, ואם רבינו הקדוש הוא הכל, אז הכל טוב (סבא צוחק), אני לא אומר את זה, אם אני אומר, יכול להיות להפך, אבל רבינו הקדוש, כל הדיבורים שלו הם דברי השם ממשי, הם, אסור להרהר, מה שהוא אומר, צריכים אנחנו לקבל ולקיים באמונה שלימה...

... (סבא צוחק) דבר כזה הוא חדש, לא היה מעולם, הגאולה עדיין לא היה בעולם, עכשיו הוא זמן הגאולה ויהיה, כל העולם יתהפך, הכל, כולם, כולם יעבדו את השם (סבא צוחק), זה, זה דבר חדש, עוד לא היה בעולם, פלא כזה שהוא יכול לעזור לנו עוד לא היה {כזה} (סבא צוחק), ולכל ישראל, אפילו יהיה מי שיהיה, הוא יכול לעזור, לעזור, לעזור לנו, לעזור לו, לעזור לכל ישראל בכל רגע, בכל... מחדש, זה לא היה, זה עכשיו נתעלה...

(סוף צד א 01g) .

צד ב 01G24

...לעזור לו, לעזור לכל ישראל, בכל רגע, בכל... מחדש, זה לא היה, זה עכשיו נתעלה איזה, איזה חוט דק מזה בעולם, ויהיה עולם חדש, עם כל דיבור של רבינו, מכל דברי התורה, {התורה}... אפילו {כל דיבור מזה}, חס ושלום, אין, אין, דיבור אחד הוא, הוא מחזיר כל העולם להשם יתברך, דיבור, "אין שום ייאוש בעולם כלל", רק דיבור אחד והוא מרפא ומחזק כל אחד ואחד, הוא מחדש כל אחד ואחד ונותן לו הכל חדש, מח חדש, לב חדש, זה דבר כזה, זה, זה ענין שהוא עוד לא היה בעולם, אם הוא אמר: "יש מחלות, שאין להם רפואה, שום רפואה, והוא יכול לרפאות גם המחלות האלה" (סבא צוחק), הוא יכול לרפאות אותנו, לחדש אותנו, עוד לא היה בעולם חידוש נורא, פלא כזה עוד לא היה בעולם, שהוא יכול לחדש אותנו, לתת לנו לב חדש ומח חדש והכל חדש, אה, אוי, "רבאש ב'ני ישראל", ראשי תיבות רב"י, הוא הרבי שלנו, הוא, הוא נותן לנו הכל חדש, לב חדש, עיניים חדשים, הכל חדש (סבא צוחק), אוי, הרגליים, הרגליים על ה... כן, אה, כן, כן [החברים שרים "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"] (סבא צוחק) לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא, טוב, טוב [החברים ממשיכים לשיר "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"] (סבא צוחק), אה...

... (סבא צוחק) אין דבר כזה...
...יבואו כל העולם, כולם יבואו למשיח: "תן לי תיקון, אני רוצה תיקון!", תיקון? מוכנים לתן תכף (סבא צוחק), דיבור אחד {כבר זה עושה} ענין אחר, ענין חדש (סבא צוחק), יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", נו, כולם יש להם תיקון, יש כבר "ליקוטי מוהר"ן" בעולם, אני? אני "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן", נו (סבא צוחק), אני ראשי תיבות "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן", זה כבר כולו, כלול כל העולם עם, עם כל, עם כל החטאים, עם כל, הכל, תיקון, תיקון, תיקון, תיקון...

...אני רבי נחמן, זה "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן" (סבא צוחק), כן...
...אה? [ילכו] כן, ילכו לשמך, מי שרוצה שמך, ילך לשמך!...
...[ברוך השם] אבל אנשים ילכו לשמך, מי שרוצה, כל מי שרוצה לילך לשמך, ילך לשמך!, כן [מי שלא רוצה תורה ומצוות?] אה? [מי שלא רוצה תורה ומצוות?] נו, נו, מה אתה

רצועה? [מי שלא רוצה תורה ומצוות?] כן, ילד [סבא] אה? [הגאולה קרובה?] כן, כן, לא, לא, לא לדאוג ולא לפחד...

...אה, אה, אה, (סבא צוחק), הו, אני עייף מאד, אני רוצה לנוח קצת (סבא צוחק) [כן, כן, כן, אתם יכולים, רבי ישראל] [נעשה קיבוץ פה, סבא]
[כן, כן, רבי ישראל, אתם יכולים לנוח] [נעשה ראש השנה אצל יעקב] (סבא צוחק) אה, תקשור, אה, תקשור, הרגליים [אתם רוצים לעבור

היה לי יום ראשון ויום שני לאכול, על-כל-פנים היא, היא נתנה שמונה... בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות היא שלחה לי שמונה עשרה גרוש, מהשבת הזה נפסק המיתה, לא... הילדים חיו! (סבא צוחק), אני לא ידעתי כלום, אני ידעתי רק שאני מקבל שמונה עשרה גרוש, זהו, זה הכל!, אבל זה, זה הכסף והצדקה, הוא הבין שלא מתו הילדים (סבא צוחק), אני ידעתי, אבל כולם לא ידעו מזה, היא עשתה את זה בסוד, היא שלחה לי שמונה עשרה גרוש בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות, אז נפסק המיתה, נפסק, הילדים חיו, היה חיים הילדים (סבא צוחק), רק אני ידעתי, והבת של הגבאי היא ידעה שהיא שלחה לי שמונה עשרה גרוש לפני הדלקת הנרות בכל יום שישי, אז נפסק המיתה... חיו הילדים, לא מתו (סבא צוחק), הם חשבו שהם חשובים מאד אצל השם יתברך, ואני עני כזה, אני לא חשוב כלום (סבא צוחק), הילדים לא, לא מתו ילדים, נפסק המיתה, היא נתנה בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש (סבא צוחק), אני ראיתי את זה, היינו שכנים, אני הייתי פה שכן באיזה בית, חדר, ולמעלה היה עליה, והחתן והבת גרו למעלה, ואני פה, כן, אני ידעתי הכל מה... אבל ראיתי שהבנים חיים, הבנים חיים כבר (סבא צוחק), והם לא ידעו, היא נתנה בסתר, היא נתנה בסתר, שמונה עשרה גרוש זה היה רכוש גדול, שמונה עשרה גרוש, מי ראה את זה? והיא נתנה, והיא שלחה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות שמונה עשרה גרוש, והיא ראתה שהיא נתנה שמונה עשרה גרוש הילדים לא מתו, לא נחלו, לא חלו ולא מתו ו... (סבא צוחק), אוי, אה, אה, כן, {הלילה הזה, האבא נפטר} (סבא צוחק), הרגליים לא, לא, לא אכלו, נעשו מעין (לא מבין) לא אסור לו לבוא, לא אכלו, לא נתנו להם לחם, אבל מהשבת שנתנה לי שמונה עשרה גרוש בכל יום שישי, הילדים לא מתו, נפסק!...

...אני לא ידעתי מכל זה, היא שלחה לי שמונה, שמונה עשרה גרוש, לא ידעתי, אבל אחר-כך היא ראתה שהילדים לא מתו, ואני, ואני שמעתי מזה, מהילדים, והם שמחים מאד שלא מתו, שלא חלו ולא מתו (סבא צוחק), היא נתנה לי בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש, זה היה כסף הרבה, שמונה עשרה גרוש בכל יום שישי, והילדים כבר לא מתים, לא (סבא צוחק), בכל יום שישי פחדתי, אולי תיפסק? אולי לא תיתן? מה זה? היא עשתה חוזה בכל יום שישי? אבל היא שלחה לי כל יום שישי שמונה עשרה גרוש, והילדים... חיינו הילדים (סבא צוחק)...

...אה, אה, היה פה החדר שלי, ולמעלה היה החדר שלה, אז ידעתי הכל, ידעתי, ובכל יום שישי פחדתי, אולי תיפסק? לא, היא המשיכה, היא נתנה לי ושלחה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות שמונה עשרה גרוש (סבא צוחק), שמונה עשרה גרוש זה היה רכוש גדול, והיא נתנה בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש...!

...המחלות לא באו, והם חיו, חיו, כמו... אז חיינו את הילדים, הילדים אהבו אותי כמו אבא שלהם, אני קבלתי שמונה עשרה גרוש הפעם הראשון, חשבתי, שוין, נו, היא נתנה השמונה... לא, בא היום השישי השני, היא שלחה, ואני קיבלתי גם כן שמונה עשרה גרוש, אה, השלישי, הרביעי, בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש (סבא צוחק), והילדים לא מתו!...!

...אמרתי הזמירות של שבת "אזמר בשבחין" "ואשת חיל", והוא, הם היו מתנגדים, והיא שמעה את הניגון הזה, אז התחילה לתת לי בכל שבוע ארבע עשרה גרוש, חמש עשרה, שמונה עשרה גרוש, בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות קבלתי שמונה עשרה גרוש (סבא צוחק)...

...זוג אחד היה להם ילדים הרבה, ואני לא היה לי על שבת, לא היה לי כסף, אז, אז אף אחד לא נתן לי, ואנחנו סבלנו, על-כל-פנים הילדים שלה התחילו למות (סבא צוחק), אז היא נתנה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות היא שלחה לי שמונה עשרה גרוש, והילדים הפסיקו למות ולא, לא היה להם מחלה, לא היה להם... אני ראיתי את זה (סבא צוחק), אז, אז היה שמונה עשרה גרוש רכוש גדול, אני חשבתי: "פעם אחת היא נתנה", היא נתנה לי בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש, והילדים, כל הילדים חיו, עד היום (סבא צוחק)...

...סוד, האבא לא ידע, הבעלה לא ידע, מה? שמונה עשרה גרוש בכל יום שישי? זה כסף, זה רכוש גדול, והיא עשתה {את} זה בסוד גדול, רק אני והיא ידעו, ידענו, שאני מקבל שמונה עשרה גרוש בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות, הפסיקו למות, הפסיקו המחלות והפסיקו למות (סבא צוחק), נו, הו, ככה, כן, כן...!

...לא, לא, לא חשבתי שום מחשבה כזה, שהיא תיתן בכל יום שישי שמונה עשרה גרוש? זה רכוש גדול, אבל היא המשיכה ונתנה לי בכל יום שישי, והילדים כולם חיים, חיים עד היום...

...שלחה לי בכל יום שישי לפני הדלקת הנרות עם הילדים שלה, שלחה לי שמונה עשרה גרוש, ונפסק, כל הילדים לא חלו ולא, ולא מתו, זה נפסק, אני לא מספר מעשה שהם סיפרו לי, זה מעשה שהיה אצלי (סבא צוחק)...

...זה ירפא הכל, התמצית של תה 'ויסוצקי', תמצית, נו, מה, מה אפשר לה לפחוד? [מה?]

...והם יראו, תכף יתרפא, התמצית של תה 'ויסוצקי'...!

...יתרפא, והכל, יהיה איך שיהיה [מה? אתם רוצים לראות את הרופאים?] אה? [אתם רוצים לדבר עם הרופאים?] כן [הם בירושלים] בירושלים, זה ירפא כל הכוויות תכף ומיד, אין להם מה שיפחדו, יראו, יראו תכף, נו, תגיד למשפחה, תגיד לכולם [טוב]...!

...{לא מבין} לירושלים לדבר עם הרופאים [אנחנו התקשרנו עכשיו] אה? [דיברנו בטלפון עכשיו, אנחנו אומרים להם בטלפון] ינסו, מה, מה יש להם פחד? זה תכף יתרפא רפואה שלימה כאילו לא היה כלום, הבת שלי ציפורה, אני רוצה לנסוע לבת שלי, לא... להרופאים, להבית חולים...!

...הכוויה תכף תעבור ויהיה רפואה שלימה, אני, אני אסע לירושלים, אוי וי, אוי וי, אוי וי, אני רוצה לנסוע לירושלים ולהגיע לרופאים לדבר אתם, אני לא, לא ישמע

לי, אבל ניסיון, יעשו ניסיון ויראו שזה מרפא תכף כל הכוויה, הוא תכף יתרפא, תכף יתרפא לגמרי, זה מעשה השם, נס נפלא ונורא...

...וזה תכף יעבור, כל הכוויה וכל {השריפה וכל הכוויה} הכאבים וכל... זה ירפא תכף ומיד, אולי סעי איתי לירושלים [אתכם?] כן [טוב, מה שאתם אומרים] אני לא {מרגיש} נגד הרופאים, אני אדבר להם: "תיראו, תיראו, מה אתם מפחדים? זה תכף ירפא את כל המחלות של הכוויה"...

...לפרסם את זה בכל העולם, בכל, בכל, בכל העולם, לכל הרופאים צריכים להודיע את זה...

...ואני רוצה למסור נפשי בשביל לנסוע לירושלים לרופאים... יתרפא, אין מה לפחד, כל הכוויה וכל, כל, כל... יהיה איך שיהיה, זה מן השמים, זה רפואה מן השמים, תיקחו אותי לירושלים, ואני אסע ואני, אני... אין מה לפחד, שינסו, מה יש לפחד?... {לפחד}, אם לא היא תמות ככל, ככל (לא מבין), יכולים להחיות את זה כאילו לא היה כלום, כל רגע, חבל על כל רגע, (לא מבין) ייסורים כאלה, זה תכף יתרפא לגמרי... צריכים לפרסם את זה, וכל אחד ידע, ידע שזה רפואה לכוויה, רפואה, זה רפואה... בטבריה היה רופא גדול, דוד, דוקטור דוד, זה כולם יודעים, והוא בכוויה היה מומחה גדול, כן, והוא צחק מזה, אז אני הלכתי אליו ואמרתי לו, והוא ניסה, כן, ותכף היה שינוי לטובה, שינוי גדול טובה, כן, הוא, הוא, הוא, הביאו את החולה להרופא, הוא אמר: "מי הרופא?", אז אמרו: "זה אי אפשר, זה, זה רופא כזה", אז, אז הוא עשה זה, והחולה נעשה בריא לגמרי...

...תמצית של התה 'ויסוצקי', יניחו על הפצעים, על מקום של הכוויה, ויראו שתכף הכוויה תעבור...

...למסור נפשי לנסוע, {ללכת} אפילו עכשיו, כן, מה יש? היא תיסע איתי? [כן]...

... (לא מבין)...

...גיוואלד, גיוואלד, גיוואלד, תכף, תכף יתרפא, תכף ישתנה, כולם יראו...
...יהיה אחד נוסע, אולי חיים, אולי אחר, אני רוצה לדבר עם הרופאים, ניסיון, אין פחד, הם יראו מה שזה...
...מי, מי, מי יסע איתי?...
...ונחזור תכף...
...לראות, לראות החולה, מה שזה עושה, אז תכף, תכף נחזור, תכף הביתה....
...יהיה, יהיה ככה, מה יש? [כן] שלוש שעות, ארבע שעות, חמש שעות, כל היום, כל הלילה, מה? [אני הולך לקרוא לו] (לא מבין) [אני הולך לקרוא לאמנון?] אה? [אני הולך לק...] [אמנון, כן, כן, כן...]
...עכשיו, עכשיו כל רגע הוא חבל...
...כן, הרופאים וכולם, אבל יכולים לראות (סבא צוחק) [אבל הם לא רוצים לעשות, לא רוצים] [הם לא מוכנים לנסות] אה? [המשפחה לא לוקחים את זה ברצינות] מה? מה אומרים? [המשפחה הם לא רוצים אפילו לנסות, הם לא, הם לא מוכנים לעשות את זה] הם לא יודעים, לא יודעים [אבל הם לא רוצים, סבא] קודם אני רוצה לדבר עם הרופאים, אם לא, לא, לא, אז אנחנו נחזור, אני רוצה לדבר עם הרופאים מה שראיתי, זה יתרפא תכף...
...שהאבא גם ידבר עם הרופאים, חבל על כל רגע, כן...
... (לא מבין) (סבא צוחק)...
... (סבא מברך "תפילת הדרך") [אמן]...

...הוא רבינו, "ויאמינו בה' ובמשה עבדו", הם יאמינו בהשם, ובמשה עבדו? הוא, אנחנו רוצים רק כמה, כמו שאנחנו יודעים, אנחנו מבינים, ולא רוצים אמונה, אבל העיקר היא אמונה, העיקר היא אמונה, ועיקר האמונה היא להאמין בצדיק, וגם כן ובמשה עבדו, 'ובמשה עבדו', אנחנו הזרע של הצדיק, אנחנו צריכים לחפש דרכים איך להגיע לאמונה בהצדיק, כי זה העיקר התיקון שלנו, העיקר הכל, הוא... אז כבר היינו זוכים ללכת, להסתובב, אבל בעיקרון זה לא, לא לשכב, אז אולי... העיקר היא, היא האמונה, רבינו הקדוש אומר גם כן בזה הלשון: "העיקר היא האמונה" 66 (לא מבין כי סבא מדבר באידיש), אמונה, להאמין בנו, בנו, בעצמנו, השם יתברך רוצה אותנו כמו שאנחנו (סבא צוחק), כן, אוי, זה לא עצה לשכב, לשכב, רק להסתובב ולהאמין בעצמו, שאני כמו שאני השם יתברך רוצה אותנו, רוצה אותי ורוצה שיהיה לי אמונה בצדיק ובעצמנו, כן, נו, להסתובב בבית, נעלה על המדרגות, ובתפילה (לא מבין) שלא חס ושלום, ככה בלי אמונה ובלי חיות ובלי, הכל, בלי נשמה ובלי חיות ובלי... העיקר היא אמונה, ואמונה הוא, {להאמין} בצדיק, ובמשה עבדו, וגם שיאמין בעצמו, שהשם יתברך אוהב אותי ורוצה אותי שישוב בתשובה, אז צריכים רק לא... להתגבר בכל הכח להתחזק באמונה, זה...

(סוף צד א 03 G).

צד ב 03 G26

...להתגבר בכל כוחו להתחזק באמונה, זה העיקר התיקון והעיקר הגאולה שלנו, העיקר היא האמונה, ורבינו הקדוש מדבר הרבה מזה, וגם מדבר הרבה משמחה, רבינו ורבי נתן מחזקים אותנו ומעוררים אותנו שנוכח לשמחה, מה זה שמחה? לשמוח בעצמנו, שגם אני כמו שאני השם יתברך רוצה אותי, שנחפש דרכים לחזור לתורה, לקדושה, נו, אפשר יש לך, תחפש יותר דקים [טוב, טוב] הגרביים יותר דקים [טוב] ונלך, כמו, כמו שהולכים ומחפשים איזה דבר, נלך, נחפש איך זוכים לתיקון דגאולה, איך זוכים? אוי, אוי, אוי, אה...
...זה אני, אני {אגמור}, כן...
...בהשם, באמונה, "ויאמינו בה", השירה, שירה זה שמחה, שירה, "אשירה לה' כי גאה גאה, סוס ורכבו ירא בים", הסוס ורכבו, סוס, כן, סוס, סוס ורכבו, "סוס ורכבו ירא בים, עוזי וזמרת יה ויהי לי לישועה", ויהי לי לישועה, עוז, עוז, "עוז וזמרת יה" (לא מבין) רוצים לזמר, כן, וזה עיקר

אנחנו צריכים בנו ובזרעינו התורה, כל מעשה וכל סיפור של התורה זה כל חיותנו ו... כן, לא כמו הגויים, הם לומדים לא, לא לשם שמים ולא... רק שידעו לדבר וידעו... כן, טיפשות, התאוות של הגוף שמתחנן ומתגבר, כן, נו, אנחנו צריכים ללמד אותם דרכי התורה הקדושה והאמת ואמונה, לא כמו חמורים, אנחנו צריכים גם כן ללמוד, לא לבטל אפילו רגע אחד, ללמוד ורק ללמוד תמיד ולחנך עצמו שידע, שידע התורה, האמונה והאמת ואמונה, לא כמו הגויים, הם לא בני אדם, הם חמורים, רק אנחנו בני אדם, רק אנחנו עם ישראל, עם התורה, אוי וי, אוי וי (לא מבין)...

...חינוך, לחנך הילדים שישנו בזמן, לקום בזמן וילכו לבית הכנסת לשמוע אפילו בזמן שהוא לא מבין, אז לשמוע התפילה של, של, של יהודים שהם מתפללים להשם יתברך, כן, שידעו ויתרגלו וידעו את השם ואת התורה, אם לא? אז הוא לא כלום, הילדים לא כלום, לא, לא... אם לא זה, החיות והאמת ואמונה והדעת ו... אז אנחנו חס ושלום לא כלום, רק כמו הגויים, הוא קם, הוא אוכל בלי ברכה, הוא לא, הוא לא יודע כלום, הוא לא, גוי, הוא, הוא לא יודע דרכי אמונה והברכה וה... הוא חמור, כמו חמורים, מספיק {הלשון נברא} מלמדים אותם לדבר, אבל אפילו לא שווה כלום, הדיבורים שלנו דברי תורה ולומדים, זה, זה, זה הקיום שלנו, זה כל החיים שלנו, אם לא? אז כמו גויים, אין להם אמונה, אין להם בינה, אין להם חכמה, הם כלום, רק כמו חיות, כמו חמורים, אנחנו צריכים לחנך אנחנו וזרעינו לחנך בדרכי התורה, לא סתם, זה כל החיות שלנו, החיים שלנו, הלב שלנו, כן, צריכים לחנך עצמנו וזרעינו בדרכי התורה ואמונה והאמת, לא כמו הגויים, שקר! (סבא מושך וצועק בתיבת 'שקרב'), הם שקר, הם לא יודעים כלום, הם כמו חמורים, מין חמורים כאלה שהולכים על שני רגליים, אה, אה...

...הילדים שלנו לומדים עם, עם, עם, עם ילדים כאלה שלא יודעים כלום מן התורה, מהאמונה מן {האמת}, אז הם, הם כמו חמורים, מין חמורים, הילדים שלנו, אבל הם חמורים, אין להם דרכי התורה והאמונה והאמת, כן, שילמדו וידעו מה שיש לנו, התורה הקדושה והאמונה והאמת, אוי...

גם כן כמו, כמו הגויים, לא יודעים מאמונה, לא יודעים מהתורה, לא יודעים כלום, לא, לא, לא... כן, אבל אנחנו עם אחד בארץ, עם, עם הקדוש, ארץ ישראל הקדושה, צריכים ללמוד ולקיים הדרכי התורה, למסור נפשנו על זה, וגם, גם זרעינו ידעו הדרכי התורה והאמונה והאמת, אם לא אנחנו כמו, כמו, כמו, כמו החמורים, כמו, כמו, כמו כל העולם, אין להם שום חיות, אין להם שום אמונה, אין להם כלום, חבל על החיים שלהם, אבל הם גויים, הם לא קיבלו התורה, הם גויים, אבל אנחנו צריכים להיות פרושים מהם, זה לא חברים שלנו, כן...

כל הגויים כאילו אין להם שום, שום שכל, שום חכמה, שום אמונה, כמו חמורים, לא יותר, "אבל אנחנו עמך בני בריתך, בני אברהם, יצחק ויעקב", שירשנו מהם על דרך האמת, התורה והמצוות, כן, אבל החכמים שיצאו מדרכי התורה, הם, הם מחריבים את הילדים שלנו, אבל יבוא הזמן ויהיה ענין, ענין הזה, לא, לא כמו שעכשיו, שנדע מקדושת החיים שלנו, מקדושת התורה שלנו, בלי זה אנחנו לא כלום, כמו הגויים שלא, שלא, שלא לומדים התורה, שלא מאמינים בתורה ושלא... אין, אין להם אמונה, אין להם כלום, אין להם שום חיות... אנחנו עם השם, עם התורה, צריכים להתרגל וללמוד תורה, לקיים התורה והמצוות...

(סוף צד ב g03).

קסטה מס' G04

צד א G2704

...הוא מאיר בנו המצוות של ציצית ושל תפילין ושל שבת, כל החיות שלנו, כל, כל החיים שלנו, בלא זה אין חיים, אין, אין, אין כלום [כן] רק כמו חיות, כמו בהמות, אנחנו צריכים לחנך הילדים מעדיין קטן, הוא מתחיל לדבר, צריכים לדבר אתו, צריכים {להגיד} לו שהעולם הזה הוא רק, הוא רק בשביל העולם הבא, בשביל ללמוד תורה, יש לנו תורה כזה, ללמוד תורה ולקיים התורה והמצוות, בלי זה אין חיים, אין, אין כלום, כמו בהמות, כמו, כמו הגויים, הגויים יש להם איזה אמונה, איזה, איזה חכמה? לא, כלום, נעשה דורות של גזלנים, משחיתים, מחריבים העולם, כן, אפילו {ללמוד} יהודים, אבל בלא אמונה, בלא, בלא חיות, זה לא שווה כלום, אוי וי, כן...

...לחשוב, לא לשכוח מה שאנחנו מדברים [כן, רבי ישראל] זה כל חיותנו, כל לבינו, כל העולם, הגויים אין להם כלום, אין להם אמונה, אין להם צדיקים, אין להם קדושה, אין להם כלום, רק אנחנו עם קדוש, אוי וי, (לא מבין)...

...צריכים לעשות כובעים חזקים ויהיו לא, לא, לא יפלו, יפים וחזקים, כן, אוי וי, אוי וי, אנחנו צריכים להבין ולהכניס בלבנו האמת ואמונה, לא כמו גויים, התורה שלנו, כל דיבור הוא כל החיות שלנו, הוא מלמדת אותנו דרכי אמונה ודרכי השם והתורה, הגויים אין להם כלום, בלי התורה לא... הם, הם כמו מין חיות, מין חמורים כאלה שמדברים, מלמדים אותם לדבר, אני {גם כן}, אני כבר איש זקן ואין לי כח בתוכי, אבל אף-על-פי-כן אם הייתי שומר דרכי התורה והאמונה, אז גם, גם היום היה לנו חיות גדול מן התורה, מן, מן... על כל סיפור של התורה, התורה, התנ"ך והש"ס שלנו [מה? הש"ס?] כל הספרים של, של הצדיקים הקדושים, אנחנו צריכים לרחם על, על עצמנו ועל זרעינו ולהכניס האור הגדול של התורה הקדושה, שזה כל החיות שלנו, אבל הגויים כמו חמורים, החמור אם נותנים לאכול, הוא אוכל כל היום, לא, לא, לא, בלי ברכה, בלי שום, שום... (סבא צוחק), אבל אנחנו עם התורה, שאנחנו יודעים אמונה כזו, קדושה כזו, תורה כזו, יהיה עולם אחר, עכשיו הוא חורבן, אין, אין אור, אין אמת, אין... כל העולם בחושך ולא יודעים כלום,

אה? [הייתי שלושם באומן, סבא] מתי? [הייתי עכשיו באומן, שלושם, שלושם, יום שני] אה [הייתי גם ביום ראשון]...

...לרקוד, לחזור לפה לרקוד, (לא מבין)...

...[צריך לקרב אותו] אה? [צריך לקרב אותו] כן? [כן, לקרב אותו] כן [הרבה לקרב אותו חזק, חזק, לקרב אותו] כן? [וודאי תקרב אותו] (לא מבין) לרחק אותו [לא, חס ושלום, לקרב יהודי, אולי הוא יתקרב] לא [לא, רק לקרב] אה? [לקרב אותו, בכל מיני קירוב] כן [וודאי, וודאי] תודה רבה, (לא מבין) ראיתי אותך, לשאול אותך על זה [אני מבין] ולולא אתה, הייתי מרחק אותו [חס ושלום, לא, לא, רק לקרב אותו] אה? [לילה טוב] הוא פה? [הוא הגיע כבר בבוקר היום] [איפה הלך?]...

...[לא מבין] [יבוא מחר כנראה] אה? הוא מרגיש טוב [אינני יודע] הוא מרגיש טוב [כנראה, הוא כנראה יבוא מחר בבוקר, או בצהריים] אה, אה...

...יעשה, יעשה [קומפרסים] אה? [מה? קומפרסים] הוא יעשה [אמבטיה?] קומפרסים [קומפרסים] של [של תה? תה?] של תמצית תה [תמצית, כן] תמצית תה של, תה של? [ו'יסוצקי'] אה? [ו'יסוצקי'] [ו'יסוצקי'] בלי שום ניתוח [לדבר עם הרופאים] כן [טוב] יתחיל לעשות, יתחיל לעשות [קומפרסים] אה? [מה? קומפרסים?] יתחיל, הרופא יעשה קומפרסים של, כמו... [של תמצית, של תמצית תה] של תמצית תה [תה? ו'יסוצקי', כן] אז תהיה בריאה בלא, בלי שום ניתוח [טוב, אנחנו עושים] היא תהיה בריאה, תגיד לרופא, אני רציתי לבוא לדבר אתו מזה, אה, תספר לו מעשה שהיה חולה כווייה, ובאו לרופא ואמר: "שהיא מוכרח, מוכרח למות, אין שום רפואה לזה, אין שום רפואה", ואחי, האח שלי היה האח של, של דוקטור דוד, הוא הלך ועשה קומפרסים ולא שאל את הרופאים, כן, בבוקר הוא בא הרופא לראות את החולה, הוא נבהל מאד, הוא, הוא נעשה בריא [זה היה בטבריה?] אה? [זה היה בטבריה?] זה היה בטבריה, דוקטור דוד, האח שלי היה האח של דוקטור דוד, והוא עשה קומפרסים, ובבוקר בא, בא דוקטור דוד וראה את החולה שהוא נעשה יותר טוב הרבה, הוא כמעט בריא, הוא אמר: "נו, מה עשית? איזה רופא זה?", אז סיפר לו שהוא עשה קומפרסים של, של ו'יסוצקי', של תה ו'יסוצקי', הוא, הוא עשה קומפרסים של, של תמצית ו'יסוצקי', תה ו'יסוצקי' [זה ברוך, ברוך?] זה היה אחי [ברוך?] אה? [זה ברוך קוראים לו] לא ברוך [לא?] את, אח שלי היותר גדול, זלמן [אה, זלמן] זלמן, הוא היה האח של דוקטור דוד והוא עשה... ראה בבוקר את החולה שהוא נעשה בריא, "מה זה? מה קרה? מה היה?", הוא שאל את אחי: "מה עשית? איזה חולה, איזה רופא היה פה?" (סבא צוחק), אז סיפר לי, כאשר הוא, הוא קיבל כבר שהוא לאחר ייאוש, אז עשה לו, אז עשה לו קומפרסים של תמצית ו'יסוצקי', כן [רבי ישראל] היא, היא, היא נעשה בריא לגמרי [כן, טוב, רבי ישראל, אתם מאיפה ידעתם שזה רפואה לכווייה?] אה? [מאיפה ידעתם שזה, שזה רפואה בשביל הכווייה?] בשביל הכווייה? [כן, מאיפה ידעתם שזה רפואה?] האח שלי הוא כבר נפטר [כן] אין, אין לי ממי לשאול [אה, אה] הוא כבר, כך היה מעשה [הבנתי] הוא עשה, בלילה הוא עשה קומפרסים של ו'יסוצקי', של תה ו'יסוצקי', של קומפרסים של תמצית תה ו'יסוצקי', ונעשה בריא, אז הוא, הוא נבהל מאד, הוא חשב שהוא ימצא כבר אותו, את חולה אחר, אחר פטירה, הוא בא וראה שהוא נעשה בריא, אז נבהל מאד ושאל אותו: "איזה רופא היה פה?", אז הוא סיפר לו, סיפר לו, הוא שמע ממנו שהוא כבר, כבר לאחר ייאוש והיא לא תחיה, אז הוא הלך ועשה קומפרסים של, של תה ו'יסוצקי', של תמצית תה ו'יסוצקי' [זלמן ידע מעצמו את זה?] לא, לא, לא [מאיפה הוא קיבל את זה...?] איזה רופא היה בהדסה, והוא ראה גם כן את החולה, אז, אז זה הרופא סיפר לאחי, לזלמן, את, את הסיפור הזה מה שהיה, כן, מה שהיה הוא בעצמו הוא, הוא חשב שהוא כבר, כבר לאחר ייאוש, מה יש לו לשאול, הוא, הוא הלך ועשה קומפרסים של ו'יסוצקי', ונעשה, נעשה בריא, אז אני יודע כבר שאתה ו'יסוצקי' הוא מרפאים מחדש, הוא מרפאים דברים שלמעלה מן הטבע, אי אפשר, וזה מחדש ומרפא, תה ו'יסוצקי' [אז כדאי לדבר עם הרופאים ולהגיד להם את זה] אה? הוא סיפר לרופאים מה שהוא עשה, הוא סיפר לרופאים, אז היה רופא אחד אמר שהוא ראה באיזה ספר והוא ראה, והוא ראה שזה רפואה [לכווייה], זה, זה רפואה לכווייה [אז כדאי להגיד לרופאים] אה? [בשביל הילדה] כן, הוא סיפר להם [אבל אנחנו צרי...] אבל הם לא רצו להשתמש ברפואה הזו, רק ברפואה שלהם [ולמה, למה הם לא רצו, אם זה, אם זה רפואה טובה?] כן, אבל הוא, זה, על ידי הקומפרסים האלה נעשה בריא [אבל למה הרופאים הם לא רצו להשתמש בזה?] אה? [למה הרופאים הם מצחקים מהרפואות של שנים קדמוניות, היום יש רפואות כאלו, אז לא, לא רצו לשמוע, אבל הוא כבר, כבר היה במצב, הם, הם, הוא, הוא בא הדוקטור דוד וראה את החולה, הוא נבהל מאד, הוא נעשה בריא והוא בא, אז הוא שאל את אחי זלמן: "מה, מה עשית? מי, מי, מי הביא, מי היה פה?", אז הוא סיפר לו, שהוא עשה לו קומפרסים של תמצית תה, והוא נעשה בריא, זה ריפא אותו לגמרי מכל, מכל הכווייה, לגמרי, כאילו לא היה כווייה, אולי תספר, תכתוב ותמסור להם בכתב זה המעשה, אני מוכן לבוא ולספר לו את המעשה, כן, הוא היה כבר לאחר ייאוש, ואחי, הוא שמע שהחולה כבר לאחר ייאוש, אז הוא עשה לו תרופות של, של, של התמצית, של תמצית, איזה תמצית? [תמצית תה ו'יסוצקי'] תה ו'יסוצקי', תה ו'יסוצקי', כן, ונעשה בריא לגמרי בלי שום ניתוח, בלי שום, שום רפואה, רק התמצית של ו'יסוצקי', הרופא המשיך ועשה לו גם כן, גם כן קומפרסים של ו'יסוצקי', על-כל-פנים האיש הזה הוא נעשה בריא לגמרי, לא הכיר, בלי שום סימן ש... הוא נעשה בריא מחדש, כן, אני יודע, יודע מזה, אז אני רוצה לספר להם המעשה, והם יתחילו לעשות לה, לעשות לה קומפרסים של ו'יסוצקי' ויהיה בריא, היא תהיה בריא, כן, אולי תכתוב את זה על נייר ותספר לו המעשה להרופא הגדול של 'הדסה', אז תהיה, היא תהיה בריא לגמרי בלי שום ניתוח, תספר לו המעשה להרופא, מה, מה יש לו להפסיד? יעשה קומפרסים של תה ו'יסוצקי' והיא תהיה בריא לגמרי, אני, אני רוצה, אני הייתי רוצה עכשיו לנסוע לדבר עם הרופא [רבי ישראל, אבל אתמול היינו בירושלים] אה? [אתמול נסענו לירושלים ביחד עם אמנו ואורי, והלכנו...] זה לא חשוב [טוב, טוב, אז כדאי לשלוח להם מכתב עם הסיפור הזה?] כן? [לרופא, אני שואל, כדאי?] אולי ב'הדסה' יעשו לך מכתב כזה, שידעו שזה הוא רפואה תכף ומיד, הוא מרפא ומחדש הבשר הוא, הוא... הכל, אני שמעתי את זה מאחי זלמן, הוא עבד הרבה שנים עם הדוקטור דוד, כן, הוא סיפר לי המעשה, ואני יודע מאחי, אני יודע שזה הוא רפואה, הוא רפואה כזה שעדיין לא... למעלה מן הטבע, אולי תעשה, תדבר ותגיד לרופא אם רוצה הוא, אני, אני רוצה לראותו ולספר לו את המעשה (סבא צוחק), ואני בעצמי כבר היה לי...

...ארץ ישראל זה קודש קודשים, אנחנו רצים לארץ ישראל, רבינו הקדוש אומר: "שכל ישראל צריכים לגור בארץ ישראל!"...

...תפילה להשם יתברך, שתזכה לגמור מהרה ותבוא לארץ ישראל במהרה [אמן] חבל על כל רגע...

...שלא, שלא זוכים להיות בארץ ישראל זה הפסד גדול, שיעשה הכל לחזור מהרה ולארץ ישראל, יש לו פה אשה?...

...הכל לחזור במהרה, כי כל נשימה הוא הפסד גדול, אי, אי, אי, וי, וי, וי, ארץ ישראל זה לא, זה, זה סימנים על, על הגאולה, שהשם יתברך נותן לנו שכל העולם זכינו לבוא, לכבוש ארץ ישראל, וכל יהודי שרוצה יכול לבוא לאנה, יכול לבוא, זה, אין מה לדבר, אין, אין מה, אין לשער גודל מעלת ארץ ישראל, מה שזה, אנחנו לא יודעים כלום, יתפלל ויעשה הכל שיחזור מהרה...

...איזה גודל ההפסד שכל, בכל רגע שלא זוכים להיות בארץ ישראל...

...ארץ ישראל, להיות בארץ ישראל, כל רגע אין, אין לשער, אין לשער מי שזוכה לבוא, להיות בארץ ישראל, כל נשימה ונשימה, שנעשה התעוררות שזכינו לבוא לארץ ישראל, אין לשער גודל החסד ורחמים, זה אור של משיח, ארץ ישראל, ברוך השם שזכה לקנות דירה בארץ ישראל, השם יתברך יצליחו ויעזרו לו שיחזור במהרה לארץ ישראל, חבל על כל רגע, על כל נשימה ונשימה...

...זה כל חיותנו...

...אנחנו צריכים לכבד ולשמור הבגדים שלנו, כן, זה לא, זה דבר חשוב [אני למדתי משהו חדש]...

...כל החיות של... היום, זהו החיות שלו [כן, כן, אני יודע]...

...(לא מבין) רבינו [רבינו, כן] הוא, הוא...

(סוף צד א 04 g).

צד ב 04 G27 ב

...הוא, הוא, הוא כל התורה וכל הצדיקים [אני יודע, זה שורש הכל, אתה לימדת אותי, רבי ישראל, אתה לימדת אותי, מה שלימדת אותי זה, זה נשאר, רבי ישראל, זה לא נאבד] כן [זה פועל פעולות, אצל הרבה נפשות, אצל הרבה נפשות] (לא מבין) יש ויש, ויש [נכון] אורות כאלה [גן עדן ממש, אני יודע] {אלה...} [כן, אני יודע, אני פעם טעמתי, רבי ישראל]...

...(לא מבין) הוא מוריד אלינו, הוא מרפא ומחזק ומחדש, הכל (סבא צוחק) [הכל, זה פלא, זה פלא, רבי ישראל, זה פלא, זה פלא, רבינו אמר, זה פלא] אה [עדיין לא היה בעולם פלא כזה, רב כזה ותלמיד כזה לא היה בעולם] (לא מבין) עכשיו הוא זמן הגאולה, אני רואה ומרגיש שזה הזמן של עכשיו זהו הזמן הנכון [לגאולה] כן [ירד משמים ענווה, רבי ישראל, ירד ענווה משמים, ירד ענווה בבני אדם] הוא מוריד עצמו אלינו [כן] מרום גובהי מרומים, הוא, הוא מלמד אותנו ומחדש אותנו [מאד היה קשה לי] (סבא צוחק) [מאד היה קשה לי, אה, מה העשה? רבי ישראל, אני... אתה יודע, יהיה טוב] מה? אני לא כלום, אבל אני מרגיש שזה ענין תחיית המתים [כן] זה עוד לא, עוד לא, עוד לא, להחיות אותנו שנחזיק מעמד להיות תמיד סמוך ומקושר ודבוק בהשם יתברך, חולים כמו [חולים נפשות קשה מאד] כן [חולי נפשות קשים, 'כי חולת אהבה אני', כן] (סבא צוחק) [חולת אהבה אני, זה ב"שיר השירים", חולי נפשות קשים] הוא כל חיותנו וחיות כל העולם, כל... [עולמות, כל העולמות] העולמות, ואנחנו העיקר שלנו להיות קשור ודבוק ברבינו הקדוש, זה, זהו כל התורה וכל החכמה וכל, וכל החיות שלנו [עליו השלום, רבי ישראל קרדונר עליו השלום, הרב שלך הוא זכה להתבטל בשלמות ברבינו, זה פלא, על זה אין מדברים] פתאום הוא בא מחברון לטבריה, לטבריה [מה קרה? רבי ישראל בער בטבריה] הוא מצא ישראל בער אודסר בטבריה, ונעשה מזה [פלאות] פלאות כאלה, הם היו, השקר היו [חזק, כן] הגאולה עד, עד השמים, אבל... [נפל] (סבא צוחק) [אשרינו, אשרינו, רבי ישראל, אשרינו, אני לא זכיתי] מה, מה שעשה לי האבא, האבא [אני סיפרתי לאמא בדרך] והאמא [אני סיפרתי לאמא בדרך כל מה שסבלת בשביל להתקרב לרבינו, אני אמרתי לה שאז להיות ברסלב היה קשה, היה עדיף להיות חב"ד, היה עדיף להיות...] וכל הילדים וכולם, כל העיר וכל הילדים הקטנים, הגדולים, הם ראו עם האצבע: "זה ברסלב" (סבא צוחק), ואני קיבלתי הכל [אשריך, רבי ישראל, אשריך] אבל עכשיו לא נשאר מהם אחד [כן, לא נשאר כלום] [אחד מהם לא נותר] [אחד מהם לא נותר] הבית הכנסת, האנשים, תראה את, את, את הבית הכנסת שלהם (סבא צוחק) [כן, מכון, "ותפצה האדמה את פיה", מה תעשה, אבל ברוך השם רבינו מחדש אותנו] אני ברוך השם קיבלתי הכל באהבה, בשמחה, וזהו כל חיותי, כולם היו שקר [אדמו"רים, חזק ואמץ, "חזק ואמץ בעבודתך"] אם היית ממשיך ועושה מה שעשית ויותר, ויותר כל יום וכל שבוע, הו, מה, נו, אבל אף-על-פי-כן [אפשר] טוב מעט [כתוב "שוע, שוע"] מה "שוע"? [לא מבין], כתוב "כמלקט כתרנגול מה... אפילו כחוט השערה לא נאבד מלפניו יתברך, אפילו תנועה כחוט השערה, רבי נתן מדבר על זה הרבה] לחפש איזה נקודה [כן] {ויעזור} (סבא צוחק) [זה לא נאבד, זה לא נאבד, רבי נתן אומר הוא רץ בזה אלפי פרסאות בעולמות העליונים, כתוב, כתוב "חזק ואמץ לבבכם כל המייחלים", כל זמן שאתם מייחלים, חזקו ויאמץ לבבכם] אתה [מתבודד] יש לך אשה? [עוד לא, לא זכיתי] עוד לא [לא, תברך אותי, רבי ישראל, אולי אני אזכה לשידוך, זה תלוי ב... כן] אם היית מתפלל ומתחזק, היה, כבר היה לך בנים ובני בנים, כן, וכולם היו עובדים את השם בתורה ומצוות, מה? התורה והמצוות שלנו ישנו בעו... יש, יש עוד בעולם? [אין כמו ברסלב בעולם, חוץ מברסלב אין שום דבר, רק ברסלב, רק ברסלב] (סבא צוחק) כן [אנשי רבינו האמיתיים, אני מתכוון, האמיתיים] מה שסבלתי, כולם צחקו ממני, כולם, אני קיבלתי: "טוב, טוב, תן עוד", מתנה, מתנות כאלו, מתנות כאלו, אה [רבינו אמר: "הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל, מארץ ישראל"] מארץ ישראל, יש לנו איזה השגה מה זה ארץ ישראל? [לא] רבינו הקדוש מגלה לנו טיפה מן הים, ארץ ישראל, רבינו הקדוש הוא אומר: "כל ישראל, כל אחד מישראל צריך לבוא לארץ ישראל ולגור בארץ ישראל, הפרנסה והכל ארץ ישראל", נו, איך? זה היה גויים, עכשיו זה בידניו (סבא צוחק) ["כח מעשיו הגיד לעמו"] בידניו, ארץ ישראל בידניו, בית המקדש בידניו, ירושלים בידניו (סבא צוחק) [יבוא הגאולה, רבי ישראל, יבוא הגאולה] כן, אבל... [זה חייב להגיע, זה חייב] אבל אנחנו צריכים [להכין את הלב, כן, זה לא, בלי הכנה זה לא] זה לא... זה אור כזה, אין לנו דיבורים להרגיש, לדבר, אין, אין דיבורים, זה הוא... אבל אנחנו צריכים לקבל לחיות רק עם, עם התורה והאמונה והאמת [תמימות] כן [כן, ענווה, זה קשה, זה עבודה קשה, רבי ישראל] נו, נו [אבל זה עיקר החיים, זה עיקר החיים, זה, אין חיות אחרת, זה עיקר החיים האמיתיים, אתה התפללת עלי הרבה, רבי ישראל, את הפירות אני קוצר, את הפירות אני קוצר, אשריך, רבי ישראל] (סבא צוחק) [אתה התפללת עלי הרבה, אני מרגיש את זה] ענין שלנו, אבל אני מצטער מאד, לא...

...[סבא, אתה זוכר את רב מוטל מסלונים?] אה? [רב מוטל מסלונים, אתה זוכר שקיבלת את הפתק?] הוא כבר איננו (סבא צוחק) [כן, כן, סבא] כולם אינם [נגמרו כל השקריים] כל המתנגדים הלכו לקבר, אין להם בית הכנסת, אין להם כלום (סבא צוחק) [כן, סבא, אתה זוכר שקיבלת את הפתק, הפתק, כשיקבל אותו, אז רב מוטל מסלונים הוא חשב שאתה השתגע] (סבא צוחק) [הרב הוא ראה אותך, הוא התחיל לצחוק, אתה זוכר? סבא, שהוא התחיל לצחוק רב מוטל מסלונים כשהראית לו את הפתק?] (סבא צוחק) [הוא התחיל לצחוק, כאב לו הבטן מרוב צחוק, אתה זוכר? סבא] הוא היה בסכנה, היה יכול לצאת כל הבטן [אחר כך הוא אמר: "אני מבטל את ההתנגדות", זוכר את זה? סבא, סבא, הסיפור הכי מחדש זה היה של רב צבי] באה הבת שלו, שרה [כן, שרה] היא אמרה לו: "אבא, תפסיק, אתה יכול למות", אז הוא, הוא הראה לה שתלך, אם תעמוד כאן ותדבר עוד, אני יכול לצחוק יותר [יותר] לך, לך (סבא צוחק) [סבא, הסיפור שהכי מחיה, הסיפור של רב צבי רונטל, סבא, רב צבי רונטל, אתה זוכר? הוא היה, הוא הלך מתפלל ביום שישי, הוא לא חזר] הוא הלך להתפלל עם הטלית ותפילין ולא, ולא חזר כל השבת [עד היום] יום שישי וכל השבת [עד היום] לא חזר [עד היום, עד היום] הוא אמר: "הם לא נותנים לי להיות ברסלב, אני מוכרח ללכת לירושלים, אין לי כסף, אני אלך רגלי [כן, עם רגליים] יש לי רגליים חזקות" (סבא צוחק) [כן] [סבא, אתה זוכר, זרקו על הבית של רבי ישראל קרדונר, זרקו אבנים, 'איפה רב צבי? איפה רב צבי? אתה זוכר? סבא] אה? [שזרקו אבנים, זרקו אבנים] כן [על, על הבית של רבי ישראל קרדונר] כן, כן, הם שברו כל הכלים שלו (סבא צוחק) [בשבת, בשבת, נכון? זה היה בשבת, זה היה בשבת] כן [הם הלכו לישון, והם קמו בבוקר עוד פעם] (סבא צוחק) [סבא, אתה זוכר שהגויים, הטורקים לקחו אותך לבית הסוהר?] הגויים [הטורקים, הטורקים] לקחו אותך לבית סוהר, 'איפה רב צבי?' כן, המשטרה [כן, כן] [תגיד האמת, איפה רב צבי? אם לא, אז אנחנו נהרוג אותך, תגיד האמת, איפה רב צבי? מה זה? אדם הולך להתפלל ולא חוזר [כן] כל השבת, זה לא, עוד לא היה דבר כזה, רק בברסלב" (סבא צוחק) [כן] זה מעשה פלא, איך הולכים להתפלל ולא לחזור (סבא צוחק), בכל העולם אין דבר כזה, רק בברסלב [יש דבר כזה, סבא, הם אמרו, הם אמרו, ששלחתם אותו לאומן] כן, אנחנו היינו בסכנה, מ רגליים [כן] רוסיה היו במלחמה עם הטורקים [כן] נו, ואנחנו שלחנו אנשים לרוסיה, אז אנחנו היינו בסכנת מ רגליים [כן] זה היה נסים מן השמים [ברוך השם] (סבא צוחק) [המוכתר, המוכתר] המוכתר, המוכתר הוא אמר לי: "תגיד האמת, איפה רב צבי?", אז אחרי כמה שעות באו משטרה ולקחו אותו לבית סוהר, ועד היום הוא לא חזר, עד

היום, לא יודעים איפה הוא (סבא צוחק) [עד היום] עד היום [ברוך השם] הוא השאיר אשה ובנים, ולא יודעים איפה הוא, לא יודעים, אז שואלים במשטרה, 'איפה רב צבי?' אנחנו לא יודעים, (לא מבין) אני לא יודע, אנחנו לא יודעים' (סבא צוחק), אבל אמרו שזה דבר שאי אפשר, רק בברסלב יש דבר כזה, שהולכים להתפלל ולא חוזרים כל השבת, זה, זה רק בברסלב (סבא צוחק) [סבא, יש פה אורחים, יש פה אורחים, סבא] אורחים? [כן, כן, הנה] תדבר, תספר להם המעשה של רב צבי רוזנטל (סבא צוחק), הוא הלך להתפלל עם הטלית ותפילין ולא חזר, לא חזר, היא חיפשה בכל הבתי כנסת, איננו, בא שבת איננו, אז באו אלי כל המשפחה: 'תגיד, איפה רב צבי?', היה כאלה שאמרו: "מה, הוא כבר באומן, הם שלחו אותו לאומן, בברסלב" (סבא צוחק), זה המעשה צריכים, צריכים להדפיס ולהדביק בכל העיר, להודיע שהיה רב, רב, רב צבי רוזנטל [שלום עליכם] שלום עליכם [נתן בורנשטיין] אה? [נתן בורנשטיין] אוי וי, מה זה איתך? אינני, אני לא מבין את זה [מי זה היה רב צבי?] אה? [רב צבי רוזנטל] נו [הוא היה קרוב של משה?] הוא היה תלמיד מובהק של ה"חפץ חיים", הוא בא לטבריה, ואמרתי לו: "רב צבי, יש ספר "ליקוטי מוהר"ן" היום, שלא, לא, לא, כל העולם לא יודעים מה זה", אז התחיל ללמוד, אז נעשה בברסלב, חסיד בברסלב, אה, חסיד בברסלב? האשה והחותן והמשפחה, כולם אמרו לו: "מה זה? בברסלב? אני רוצה גט" (סבא צוחק), שויין, הוא קיבל כל זה והוא ראה שהוא בסכנה, הוא, הוא, הוא לקח את הטלית והתפילין פה והלך להתפלל, אחרי התפילה הוא, הוא היה בא אחר התפילה לאכול ולשתות, לא בא, נו, אז באו אלי, 'איפה רב צבי?', אני, אני אינני מספר שהוא הלך לירושלים (סבא צוחק), הכלל באו כל העיר להגיד, לספר להם, 'איפה רב צבי?', אדם הולך להתפלל ולא חוזר יום שישי, מה זה? זה אין בכל העולם, רק בברסלב יש דבר כזה, הולכים להתפלל ולא חוזרים, לא, לא נשמע בעולם דבר כזה, רק בברסלב (סבא צוחק) [הוא היה הקרוב של משה רוזנטל מירושלים?] אה? [הוא היה הקרוב של משה רוזנטל מירושלים?] קרוב? [לא? רב צבי?] נו [הוא היה קרוב של משה רוזנטל מירושלים?] אינני יודע, אבל שמו רוזנטל, רב צבי רוזנטל, 'איפה רב צבי?', אמרתי: "אינני יודע", הוא, שלחו לצפת לחפש אותו, איננו, נו, 'איפה רב צבי?' (סבא צוחק), היו שאמרו שהם שלחו אותו לרוסיה לאומן, הוא בברסלב, הוא, בטח הם שלחו אותו לאומן (סבא צוחק) [הוא חזר הביתה בסוף?] אה? [הוא חזר הביתה רב צבי?] רב צבי, כן [כן, הוא חזר הביתה לטבריה?] כן, אבל הוא, הוא, הוא מת, הוא מת [איפה? בטבריה?] הוא חי כמה ימים וקיבל מחלה והוא מת, הם קיבלו תקיעת כף שלא ידבר אתי, שלא יהיה בברסלב, הוא נתן תקיעת כף, ואני... הוא סיפר לי, אני אמרתי לו: "מה עשית? מה? מדוע עשית את זה?", הוא אמר לי: "זה לא חל השבועה ולא הנדר, הוא, אחד יעשה נדר שלא... שיחלל שבת, לא חל השבועה ולא הנדר כלל", אז הוא אמר, בשביל זה לא, לא, אז לא היה לי, {מול כולם}, הם היו להרוג אותי, אז אמרתי, אולי לירושלים, אז שלחו לעפולה, לחיפה, מצאו אותו, הם הביאו אותו לטבריה (סבא צוחק), 'איפה רב צבי? מה זה? הוא הלך להתפלל, לא חזר, איפה הוא?' (סבא צוחק) [צב, זה ראשי תיבות "צ'דיק ב'אמונתו י'חיה"] [שלום עליכם, סבא, שלום עליכם] [שלום, רבי ישראל, זה שמעון ממבשרת, מה שלומכם?]...

...[אדם] בני אדם, מלאך [מפני אדם, מפני מלאך] (סבא צוחק) [מי זוכה לפני אדם, לפני מלאך] אבל אנחנו, אנחנו מקלקלים הכל, השם יתברך נותן לנו, ואנחנו... [זורקים, זורקים, כן, לא רוצים] יש לי זמן [יש לי, יש לי] יש זמן [זה העולם עובר, רבי ישראל] עם כל הכסף [צורר הכסף בידו] (סבא צוחק) ["והנה איש צורר כספו בידו"] אוי, מה שאתה הרווחת מהכסף ממה שנתת לי, מה, מה עשית בזה [זה הלך לצדקות, לספרים, רבי ישראל, אתה לא לקחת אגורה אחד לעצמך, רבי ישראל, שלא תחשוב] אה [אגורה אחד לא לקחת לעצמך, כל הכסף הלך לרבינו] כן [זה של רבינו לספרים להדפסה] אבל צריכים... לא צריכים להסתפק וצריכים לילך הרבה, לנסוע ולנסוע, עד ירושלים ובית המקדש ולקודש קדשים (סבא צוחק) [בעזרת השם, יבנה] אוי וי, ברוך השם אני בזמן שעבר מה שעבר ולא היה לי לא לחם בשביל הילדים, בשבילי, אני גם כן צריך לחם בשבילי, לא היה לי בשבילי ולא בשביל הילדים לא בגד ולא לחם ולא כסף [אתה סיפרת לי, רבי ישראל, פעם אתה היית בזמן הטורקים, בזמן הטורקים היה לך... (סבא צוחק) אתה באת מהחלונות (סבא צוחק) [מרעננה, מרעננה] (לא מבין) [כן, הוא אמר למה... לא, מה זה? אתה בא לישראל בער? לא, אני לא רוצה (סבא צוחק) [הוא אומר לי, מה? הוא אומר לי: "מה אתה זקן, אתה הולך לבית אבות? מה אתה זקן?"] [ובאתי], (סבא צוחק) כולם צחקו והראו באצבע: "הנה בברסלב" (סבא צוחק), "מה איכפת לך, בברסלב אחד, מה יש?", אז "לא, לא, הוא יכול לקחת כולם" [להוציא את כולם מהבוץ] (סבא צוחק) הוא בא, (רבי ישראל קדרדונר) הוא, הוא היה גר בחברון, הוא השאיר האשה והילדים והוא בא לישראל בער לטבריה, כן, ובטבריה נעשה רעש גדול, "ישראל בער נעשה בברסלב" (סבא צוחק), וברוך השם בכל פעם אני, אני תפסתי את יעקב פחימה ועוד איזה, איזה... [בתשובה שלי, רבי ישראל, בתשובה שלי יש לך חלק, רבי ישראל, יש לך חלק בזה, רבי ישראל, יש לך חלק בתשובה שלי] אה, אה, (לא מבין) [כן] נו, [בסדר] (סבא צוחק) וישראל בער? [בסדר] לא, לא, אני לא רוצה, מה זה? על ידי החלונות באים? [אפשר להיכנס מהדלת, בשביל מה יש דלת?] אה, צריכים להדפיס דברי רבינו, שיהיה מלא [כל העולם, כן] כל העולם, כל ישראל, הגויים לא בחשבונו, הם לא בני אדם [כן] אין שום חשבון, עם... יש חשבון עם, עם תרגול? [מהשוק לא, אין, זה לא, זה לא חשוב, פני אדם, זה לא פני אדם] [כלום, כלום] [פני אדם, זה פני אדם, זה קומת השכינה, כן, אשריך, רבי ישראל, אשריך] ברוך השם {אתה בא} אחר כך? [לעתיד, כן, 'לפום צערא אגרא'] היום אני ברוך השם זה כל חיותי [כן, ברוך השם, אשריך, רבי ישראל, שלום עליכם, אני הולך הביתה] טוב [תדע לך שיש משהו ברעננה, הוא חושב עליך לפעמים, כל הזמן] רעננה? [יעקב פחימה] נו [הוא חושב עליך, יעקב פחימה, אני, אני יעקב פחימה] נו [אני חושב עליך ברעננה, אני חושב עליכם, חושב עליכם, יש לך מקום... יעקב פחימה] (סבא צוחק) [אתה יודע, רבי ישראל, כל הדיבורים שדיברת איתי זה לא נאבד, זה לא נאבד] אני יודע [זה נשאר, זה יפעל פעולות, אתה...] [לא מבין] [רבינו אמר, רבינו אמר, אני לא אמרתי כלום, רבינו אמר, שלום עליכם]...

(סוף צד ב 04 G).

קסטה מס' G 05

צד א G 05 28x

...עזה [כן, כן] אתה שמעת מזה? [הם, הם רוצים לעשות את הגזירה ביום הנר השישי של חנוכה] נו? [הם צריכים, הגזירה זה בשביל יום שישי של חנוכה, לקיים את הגזירה הזה שהעריבים מקבלים את עזה, הם רוצים את זה ביום הנר השישי של חנוכה] אה...
...אה, אה, אה [אבל, רבי ישראל...] יש סכנה גדולה מן הגויים, עזה, עזה [יריחו גם כן] כן? [כן, יריחו, יריחו זה היה העיר הראשון של הכיבוש של ישראל, של יהושוע, זה סימן, סבא, מה צריך לעשות? תשובה?...] דבר על העניין? [איהו דבר?] [על העניין, לא יודע, לדבר אולי עם הנשיא, לא יודע]...

... (סבא צוחק) שניהם בכל שבת, קידוש, והם (לא מבין) וגם לאכול [כן] קידוש ולאכול (סבא צוחק), בשנת ארבעים, בשנת, היא הייתה בת ארבעים, הולידה תאומים, בן ובת, בת ארבעים קשה, קשה להוליד, בת ארבעים היא, היא הולידה תאומים, בן ובת (סבא צוחק) [מי זה?] כשנעשה

...אין להם כלום, לא תורה ולא מצוה ולא... אין להם כלום, אבל אנחנו יש לנו כל טוב, יש לנו כל הרפואות וכל הישועות, הוא עושה את זה תכף, הוא, הוא מדבר עם השם, הוא מתפלל, יהיה לו רפואה, תכף רפואה, רק אנחנו נחזור בתשובה, "רבונו של עולם, עשית ז' זה, תרחם עלי, אני..." נגמר, אני לא עושה יותר", שויין (סבא צוחק)...

...אנחנו יש לנו כל טוב, יש לנו, אבל רק הגויים אין להם כלום, אבל אנחנו יש לנו כל טוב, רפואה וישועה ופרנסה ורפואה, מה, הכל מה שצריכים יש לו והוא נותן תכף (סבא צוחק) [חיים בן בתיה] חיים...

...יש לנו כל טוב, כל הרפואות, כל הישועות, כן, והוא, והוא {רחמן הרחמים} הוא רוצה לרחם ולעזור [חתונה, רפואה שלימה, פרנסה, אמן] הגויים אין להם כלום, אבל אנחנו יש לנו כל טוב (סבא צוחק) [סבא, חיים בן בתיה] חיים בן בתיה [זה השוטר של העיר, השוטר של העיר] אה? [השוטר של העיר, השוטר של העיר] השוטר, השוטר, השוטר של העיר? לא? [כן] ראש העיר? לא? [כן] ראש העיר, השוטר, השוטר של העיר? שוטר [כן], שיהיה לו כל הישועות [כן] שיהיה לו כל הישועות בעיר, בהכל, והצלחה, שהסבא יברך שיהיה לו, שיהיה לו כל הישועות [כל הישועות, כל טוב [אמן] כל הרפואות, כל הישועות [אמן] [תודה רבה] ברגע אחד הוא רופא, כן, הוא נותן כל, כל מה שאנחנו צריכים [כל טוב] אנחנו... הגויים הם חמורים, אין להם שום, שום (לא מבין), אבל אנחנו אין שום דבר שלא... שיחסר לנו, אתה צריך כסף, תכף הוא נותן (סבא צוחק)...

...[אמרו בן שנתיים צריך לעשות לו ניתוח] נו [לברך, לברך אותו ש... רפואה שלימה, דניאל בן יצחק] הוא חי [הוא חי, כן] דניאל בן יצחק, רפואה שלימה וכל טוב [אמן, אמן] כל הישועות [אמן]...

...להתפלל ולזכור את השם של רבינו והשם של החולה, זה תכף נעשה רפואה, אם לא? אז עוד פעם להתפלל, בירושלים, יש עוד ירושלים? אחד בעולם, רק אנחנו יהודים יש לנו ירושלים ובית המקדש וכל טוב (סבא צוחק) [רבי ישראל, השם של החולה זה רפאל, החולה, החולה, רפאל חיים] רפאל חיים [בן שרה] אה? בן [בן שרה] בן שרה [כן] אה? [כן, כן, בן שרה] בן שרה, השם יתברך ירחם ויעזור לו רפואה שלימה תכף [אמן] וכל הישועות שהוא צריך תכף [אמן] (סבא צוחק) חמור אין לו, אינו יודע רק לאכול תבן, אמונה זה, אמונה זה רפואה וכל טוב [אמן] פרנסה וכל טוב [אמן] (סבא צוחק) כן, תשירו, תשירו [סבא והחברים שרים "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן..."] (סבא צוחק) אצלו כל הרפואות שלנו וכל הישועות שאנחנו צריכים תכף, רק, רק אמונה, "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" הוא כולל כל התורה וכל הרפואות וכל הישועות [רבי ישראל, רבי ישראל, החולה הזה] איזה חולה? [שנמצא בצרפת, האח שלו הוא במצב קשה, הוא שוכב, הוא לא יכול לזוז כמעט, הוא לא יכול לזוז, הוא במצב קשה] השם ירחם, רק תפילה, תפילה, ישתדל ויעשה תשובה [אמן] טוב, נגמר, תשובה, אין כלום, שמחה שאנחנו עם מיהודים, אנחנו יהודים, יש לנו תורה ומצוות, יש יותר שמחה מזה? (סבא צוחק)...

...תפילה, תשובה תכף, אם לא תכף, עוד פעם, עוד פעם להתפלל, רק להתפלל [רבי ישראל, הבן קוראים לו נתנאל, הבן קוראים לו נתנאל] הבן [נתנאל] נתנאל [בן פורטונל] בן [פורטונל, בן פורטונל] פרטונה [כן] השם {יתברך} ירפא ויתן כל הרפואות, כל הישועות, אצלו כל הישועות [שיוכל לדבר, שיוכל לדבר כמו ש...] צריכים לומר לו שיגיד "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] טוב, זה, יש לו כל הישועות, כל הרפואות [אמן] [רבי ישראל, הוא מבקש ברכה בשביל כל המשפחה שלו שיהיה לו בריאות, פרנסה וכל טוב] השם יתן, הוא, הוא יש לו כל הרפואות וכל הישועות, פרנסה וכל, וכל דבר יש לו והוא רוצה לתת והוא מרחם ונותן לנו, הוא רק נתן לנו את התורה, יש לנו כבר הכל (סבא צוחק), "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] זהו כל התורה וכל הישועות וכל... בבית יש ילדים, ישירו "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" (סבא צוחק), הוא יש לו כל הישועות וכל הרפואות וכל, וכל מה שצריכים [רבי ישראל...] תכף ומיד (סבא צוחק) [רבי ישראל, הוא רוצה ברכה בשביל, הוא מבקש ברכה בשביל הבת, קוראים לה שולי שרה שמחה] מה, מה, מה? [הבת, הילדה] נו [קוראים לה ג'ולי] ג'ולי [שרה] שרה [שמחה] שמחה [בת פורטונה] בת [פורטונה] פורטונה, "השם יתן לה אורח ימים ושנים וכל הישועות וכל טוב" [אמן] (סבא צוחק) ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] יש לנו כל טוב, "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" זהו הכל טוב, בזה יש כל הרפואות וכל הישועות, "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן", לכתוב, לרשום "נַח נַח נַח נַח נַח נַח..." כל טוב, כסף ורפואות וישועות, כל מה שאנחנו צריכים יש לו, והוא רוצה לעזור ועוזר ויעזור [אמן, אמן] רק לאומר "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן", זהו (לא מבין) ותשירו בבית בכל פעם "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] (סבא צוחק) הוא, הוא, הוא יש לו כל, כל הרפואות וכל הישועות וכל מה שאנחנו צריכים יש לו, והוא רוצה לעזור ועוזר, רק להגיד "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן", לשיר, לשיר כל היום (סבא צוחק) [רבי ישראל, האשה מבקשת ברכה ללידה קלה] מה? [האשה הזאת, היא מבקשת ברכה ללידה קלה] לידה קלה? [לאילנה] [קוראים לה אילנה בת שרינה, לידה קלה] [לדבורה] דבורה [בת אילנה] בת אילנה "לידה קלה וכל הישועות" [ורפואה שלימה ב רגליים] "רפואה שלימה ב רגליים ובכל הגוף" [אמן] רק להגיד, לשיר "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] [רבי ישראל, היא מבקשת גם כן ברכה ללידה קלה] לידה קלה [ורפואה שלימה] רפואה שלימה [בשביל אילנה] מה עוד? (סבא צוחק) [וכל טוב, וכל טוב] יש לו כבר כל טוב [נכון יש לו כל טוב, אמן] כל הרפואות וכל הישועות יש לו, והוא רחמן, הוא מרחם והוא עוזר לנו, כן [בשביל אילנה בת שרינה] הגויים אין להם כלום, חמור, חמור הוא אוכל תבן, זהו, אבל הוא לא יודע יותר, אבל אנחנו עם ישראל, קיבלנו התורה ומצוות, מה חסר לנו? יש לנו כל טוב, רק הגויים אין להם כלום, לשיר תמיד "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" (סבא צוחק) [רבי ישראל]...

...העיקר לא להתייאש, רק להתחיל בכל רגע מחדש, אני, מעכשיו אני יהודי, אני כבר {נכלל} מהתורה, אני, אני אעשה הכל לשמור התורה והמצוות, כן [רבי ישראל]...

...אבל {הבית}...

...כל הרפואות וכל הישועות לכל אחד ואחד [רבי ישראל]...

...בהשם ובתורה, אנחנו עם יהודים, יש לנו כל הישועות, כל טוב, רק הגויים הם חמורים, אין להם כלום, הוא יש לו רק תבן לאכול, אבל אנחנו... "יתן לך שידוך טוב וכשר" [אמן, אמן] מהר ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"], "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן", לשיר כל, כל היום "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] זה (לא מבין) (סבא צוחק)...

...כל הישועות, יכול לתת תכף [רבי ישראל, היא מבקשת גם כן ברכה לרפואה שלימה בשביל האמא שלה, לונה בת קלרה, לונה] [בת קלרה] בת [קלרה] קלרה [כן, לרפואה שלימה] "השם יתן לה רפואה שלימה וכל טוב, וכל הישועות" [אמן] [אמן, ויעקב בן לונה] יעקב [בן לונה] בן לונה, כל הישועות [וגם כן בשביל כל המשפחה וכל עם ישראל] מה שיש לנו, ארץ ישראל זה שלנו, יש עוד ארץ כזו? אין בעולם! יש רק גויים חמורים, אבל אנחנו לא חמורים, אנחנו בני אדם, אנחנו יהודים (סבא צוחק) [רבי ישראל, היא מברכת אתכם באריכות ימים ובריאות] השם יתן לכם... [בשבילכם, בשבילכם] ברכה והצלחה (לא מבין) [אמן, אמן] וכל טוב [אמן, תודה רבה] זה המפתח של כל הישועות, של כל הרפואות, "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] זה עושה הכל ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] לשיר כל היום תמיד (סבא צוחק), תיתן לכל החברות, לכל ה... ללמוד אותם שישירו "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן", זה מפתח לכל הרפואות, לכל הישועות, מפתח, אני, אני מפתח, אני פותח תכף (סבא צוחק)...

...במהרה יעזור להם, הצלחה וישלם כל החובות ויגורו בארץ ישראל בהצלחה ופרנסה וכל טוב [אמן, אמן] ארץ ישראל, מקום של המפתח לכל טוב, הגויים אין להם תקווה, אין להם שום תקווה, אבל אנחנו יהודים, נו, נו [רבי ישראל, דליה בת כלודין, דליה] דליה [בת כלודין] בת רותי [בת כלודין]...

...רק "נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן" ["נַח נַח נַח נַח נַח נַח מאומן"] (סבא צוחק) נולדתי בטבריה, לא היה לי לא לחם ולא בגד ולא... וברוך השם אני חי, אני יהודי, אני חי...

...ולא שום דבר, אני חי, מה זה? (לא מבין) אין לנו מה, מה לדאוג, יש לנו רבי כזה שהוא, הוא נותן לנו כל, כל הרפואות וכל הכסף וכל, וכל הישועות, אצלו כל הברכות וכל הישועות, זה, ארץ ישראל זה במקום הזה הבית המקדש, זה של כל ישראל, הגויים אין להם כלום, אין להם שום מצוה, שום, שום חכמה, כמו חמור שעומד ואוכל תבן, אבל אנחנו עם השם, עם התורה, מה יש לנו לדאוג?...
 "...נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן" פה, שמה יש לי הכל...
 ...כל הישועות וכל מיני שמחות וכל מיני טובות, מה יש, רק לשיר ולאומר כל היום "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן" (סבא צוחק)...
 ...רפואה...
 ...להגיד "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן", זהו הכל, ויש בו כל הישועות, כל הרפואות, להגיד כל היום "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן" זה הכלל, זה המפתח לכל הרפואות, לכל הישועות...
 ...ולאומר בפה "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן", זה המפתח של כל הישועות, כן, אתה יודע לדבר? [כן] דבר אתו, תגיד לו שיגיד תמיד "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן", "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן" [סבא והחבר שרים "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן..."] (סבא צוחק) לא אני, רבינו הקדוש גילה את זה, רק השם שלו הוא "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן", והשם שלו הוא כולל כל הרפואות וכל הישועות של כל אחד ואחד (סבא צוחק)...
 ...[ויעזור לו רפואה שלימה במהרה, וכל הישועות], לא היה לי לחם, לא היה לי בגד, כן, אבל אני חי...
 ...יש רפואה לכל, כל הרפואות וכל הישועות, הכל (סבא צוחק)...
 ...[לא מבין] [אנחנו תיירים מצרפת] מצרפת [כן] [רבי ישראל, הם חוזרים לצרפת ביום ראשון, בעוד כמה ימים חוזרים לצרפת] יזכרו, שיזכרו, שיכירו לחברים, לידידים, [יתנו להם] {רבי ישראל...}
 ...[רבי ישראל, שבת שלום] הם יודעים בן כמה אני? הם יודעים? (סבא צוחק) [הם אמרו שאתם בן מאה שנה] אה? [הם אמרו שאתם בן מאה שנה, הם יודעים שאתם בן מאה] בן מאה? לא, יותר [ברוך השם] אה? [ברוך השם] פתחתי ספר והיה שמה זה (סבא צוחק) [שבת שלום] (לא מבין) [שבת שלום ומבורך] "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן" [נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן] זה המפתח של כל, של כל הרפואות וכל הישועות, שידוכים, שידוכים, כן, הכל, הכל (סבא צוחק)...
 ...אשרי לה, כל...
 ...אנחנו גרים פה, כל רגע שאנחנו גרים פה, הוא כל הרפואות וכל הישועות, הגויים אין להם כלום, אנחנו יש לנו כל טוב (סבא צוחק), "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן" [נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן], "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן", כן, זה המפתח של הכל, של כל, של כל הרפואות והישועות (סבא צוחק)...
 ...השם יעזור לו כל הרפואות וכל הישועות...
 ...[כן, יהודי, אבל רחוק מהתורה] אז יש לו הכל, יש לו, רבינו הקדוש הוא המפתח של כל, של כל הרפואות וכל הישועות, רק תשיר כל היום "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן" [רבי ישראל...]
 ...[השם] {יתברך} יעזור לו שיזכה לתשובה שלימה [ולהתחתן עם אשה יהודיה] להתחתן עם יהודיה" [אמן, אמן, תודה רבה] [הם רוצים גם כן ברכה...]
 ...וכל הישועות [אמן] [נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן] זה המפתח לכל הישועות, המפתח, כן, קח, קח, קח, "נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן" [נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן]...
 ...מאומן"]...
 ..."נָח נָחֵם נָחֵם מְאוֹמֵן" (סבא צוחק)...

(סוף צד ב 05 G).

קסטה מס' G 06

צד א G2906

...[הוא אמר, שעכשיו הוא קיבל קללות, עשו לו עליו קללות וכישופים, וכל פעם קשה מאד לעבוד, לעשות עבודת השם והוא...] קשה לי לשמוע ולדבר, אמרתי לך [כן] ואני חולה [כן] לא יכול לשמוע ולא, ולא לדבר...
 ...לא, לא, לא, אל תדבר איתי [טוב, רק אני אמרתי שאני...] אל תדבר איתי כלל...
 ...[טוב] אני סובל בעצמי, לא מספיק לי [אה, טוב] (לא מבין) היה ענין אחר, הייתי משליך והייתי {זורק} הכל בשביל לעבוד השם יתברך, אבל להגיד לאחרים, אינני יודע, אינני יודע מה, מה, מה להגיד, זה תלוי בהלב של האדם, אם הוא, כמה הוא, הוא רוצה, קשה להגיד, אבל אני רואה אחרי המעשה, אני {יודע} שלא עשיתי טוב, היית צריך להשליך ולעסוק בתורה, בתפילה (סבא צוחק) [סליחה, סבא, אם היית זוכה בתפילה, היית משיח?] (סבא צוחק) [זה מה ששמענו, סבא] אני סבלתי, אני והילדים סבלנו רעב מאד [כן] והיה... אבל אף-על-פי-כן אם הייתי משליך את זה היה, היה לי רווח יותר, מה זה? מה זה? [זה דגים מכנרת] אה? [זה דג מכנרת]...
 ...וראיתי שהעיקר תלוי בלב, לפי הרצון, לפי... אז הוא, הוא מסתכל על כל עניינים ומשליך עצמו על השם יתברך, על אמונה, כן, אבל הוא לא... אי אפשר להגיד, זה תלוי בו באדם עצמו, אם הוא מוכן להקריב עצמו בשביל עבודת השם, אז וודאי יותר טוב (סבא צוחק), {אוי וי}, רחמנות גדול, מי שאינו זוכה להקריב עצמו על השם יתברך, על עבודת השם יתברך, ולהשליך כל העולם הזה לגמרי, בשביל מה? ורק לעסוק בהתעוררות, בתורה ותפילה, מה זה? מה? זה {טוב מאד}, אבל להגיד לאחרים זה קשה, אני לא יודע כמה... {לפעמים} כל מה שהייתי יותר עובד את השם באמת, זה טוב, זה עיקר גדול, אבל לפי {הלב}, יש לו פרנסה, ככה אין לו פרנסה, יש לו בלבולים, על-כל-פנים אני לא יודע מה, מה להגיד, אבל אני לעצמי אני למדתי בחיי שיותר טוב להחיות עצמו ולהשליך הכל בשביל עבודת השם, יהיה מה ש... (סבא צוחק), עד היום אני מתחרט, אבל אחר המעשה (סבא צוחק)...
 ...רחמנות גדול עלינו, מי שאין לו צורך לאמיתי, הוא בעצמו צריך לדעת ולהתפלל שיזכה, שיזכה להפקיר עצמו בשביל עבודת השם, בשביל כל רגע של תורה ותפילה, אני גם כן רציתי כמו כולם, רציתי, אבל לא היה לי, לא היה לי שכל להבין, אוי, אוי, בוודאי...
 ...[הכל] מצד זה, מצד זה, מה לשעות? היה לי ניסיונות, ולא עמדתי בניסיון, (לא מבין), אבל לא זכיתי לזה, אם הייתי זוכה לעמוד בניסיון, היה עכשיו... "אשרי..." [סבא שר "אשרי אדם בוטח בך..."] (סבא צוחק) אוי, אנחנו היהודים, אנחנו זכינו להרוג כל (לא מבין), כן, אבל היהודים, אנחנו, עשינו תפילה ותענית ותשובה, אבל הכל מה, ובסוף רואים שלא עשיתי טוב, לא עשיתי טוב שלא, שלא זכיתי לקיים "אשרי אדם בוטח בך" (סבא צוחק), היה לי (לא מבין) פרנסה, פרנסה, אפילו {איש} של כל העולם פרנסה, פרנסה, להשליך כל העבודת השם, פרנסה, אבל האמת הוא

"אשרי אדם בוטח בך", "אשרי אדם בוטח בך", אשרי (סבא צוחק). עכשיו אני, אני מרגיש את זה, אבל אחר המעשה, אני לא זכיתי לקיים את זה, ועכשיו יש לי חרטה על זה, אבל אחר המעשה (סבא צוחק). אוי וי, כשיו ילדים שצריכים לחם ואין לתן, אין לי לחם לתת להם, זה, זה עוד (לא מבין) (סבא צוחק), טוב יותר כשאדם לא חכם ולא חושב הרבה, לא, לא, אחד חזק, גיבור, נו, כפי הגבורה, כפי הלב זוכים, זוכים לאמת, נו, אני מתחרט ומתחרט, אבל לא זכיתי (סבא צוחק). האשה שלי לא רצתה שום דבר, לא בגדים ולא... לחם, לא היה לי לחם לתת (סבא צוחק). והלוואי שלא הייתי מרחם על האשה ועל הבנים, כן, ולהשליך על השם יתברך, להאמין ולהתחזק בביטחון על השם יתברך, יותר טוב, בוודאי (סבא צוחק) [מה אתם רוצים להגיד לו? רבי ישראל] אה?... "

"אשרי אדם בוטח בך", "אשרי אדם... ", לקיים, לקיים את זה, לא רק להגיד, אני מתחרט, אני רוצה, אני רוצה, אבל איפה אתה? (סבא צוחק). אנחנו אומרים בכל ראש חודש: "ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו, ואין אנחנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך" (סבא צוחק). אני לא רציתי, עכשיו זה הזמן (לא מבין), לא זכיתי, לא זכיתי לעמוד בניסיון, מה, לכל העולם יגיד משוגע, משוגע, משוגע, גם האשה תגיד משוגע וגם האבא, וגם המשפחה וגם כל העולם יגיד שהוא משוגע, הוא היה לו פרנסה, אבל הוא משליך את זה בשביל, בשביל לעבוד השם (סבא צוחק), כן, נו, אוי וי, אוי וי, אני רוצה, רוצה, עכשיו הזמן לא, איננו, אי אפשר, בשביל זה אי אפשר לעשות כלום, מי חייב לך? הלב חייב, לא, אם היית על הלב {שליט} כמו, כמו שצריכים, אולי היית, היית מרוויח (סבא צוחק) [אתה רוצה לשנות?] יש? [קצת] רבינו הקדוש אמר: "בזמן שהאדם מונח עם הרגליים על הדלת, הוא מתחרט מאד על שלא שמע לי" (סבא צוחק). נו, אשרי מי ששומע לרבינו ומחזק עצמו לעמוד כנגד כל העולם, אבל, אבל אחר כך, אבל יש מה לעשות, לא, לא, לא, לא (לא מבין) (סבא צוחק), אה, כל ימי הייתי... היה לי ספיקות, ועכשיו אין לי שום ספיקות שעשיתי לא טוב, {אבל אחר כך} (סבא צוחק). כל העולם: "פרנסה, פרנסה, פרנסה" (סבא צוחק). זה, פרנסה זה, זה ניסיון גדול, ואני לא עמדתי, אני מתבייש לספר, לא, לא עמדתי, כן, ולא זכיתי להתגבר כמו... להתגבר, אוי, אני ראיתי השם יתברך מראה שהוא הבעל הבית, הוא בעל הבית שלי ושל כל העולם, היה לי לעצמי רווח כזה, ועזבתי אותו בשביל, בשביל, בשביל, בשביל כסף, בשביל פרנסה, אבל העולם הם מדברים רק מפרנסה, פרנסה יש לו? (סבא צוחק), אני שמעתי מאחד שאמר, שסיפר איזה, איזה מעשה: היה אחד ש... מעובדי השם, היה אשה אחת באת שיעשה מצוה והיא לא, לא יודע לקרוא, שהיא קיבלה מכתב מהבן, היא קיבלה מכתב ואינה יודע, ואינה יודע הפירוש, הוא... היא מבקשת שהוא, שהוא יקרא המכתב שתבין איזה... מה שכתוב בו, נו, הוא קרא את המכתב, וראה שהוא היה חולה ונפטר, היא, היא, היא לא הבינה מה זה 'נפטר', אז אמרה לו: "מיפטר, פיפטר, העיקר פרנסה אם יש לו?" (סבא צוחק). 'המיפטר, פיפטר' זה, זה לא מפריע לי, העיקר הוא אם יש לו פרנסה" (סבא צוחק). הוא לא רצה להגיד לה מה שכתוב, ופירש 'מיפטר', הוא אמר: "כתוב שמה שהוא נפטר", היא לא הבינה מה זה 'נפטר', אז עוד פעם ועוד פעם 'מיפטר, פיפטר', אז היא, אז היא אמרה לו: "זה לא נוגע לי, 'מיפטר, פיפטר', העיקר פרנסה" (סבא צוחק). פרנסה, ככה כל העולם: "פרנסה, פרנסה", פרנסה הוא הפירוש לעבוד תמיד בשביל כסף, אין לו, אין לו זמן, אבל (לא מבין) כשאדם שוכב עם הרגליים על הדלת, הוא מתחרט מאד, הוא מתחרט מאד על שעזב, על, על שהוא לקח (לא מבין) פרנסה, פרנסה (סבא צוחק), צריכים לתת הכל להשם יתברך, הפרנסה והשינה והאכילה ושינה והכל להשם יתברך (סבא צוחק). כן, כשאדם ישכב, ישכב על הארץ עם, עם הרגליים על הדלת, אז יהיה לו חרטה על הפרנסה (סבא צוחק). כל העולם: "פרנסה, פרנסה, פרנסה" (סבא צוחק), אוי, האשה אמרה למי שקרא את המכתב, הוא אמר: "מיפטר, פיפטר", אז היא לא, לא יודע מה... אז היא אמרה לו, היא צעקה ואמרה לו: "מה זה, זה לא נוגע לי, 'מיפטר, פיפטר' זה לא, זה לא... כן, אני רוצה רק לדעת אם יש לו פרנסה" (סבא צוחק). מה פרנסה? יש 'מיפטר, פיפטר', מה זה, {מה אם} יש לו פרנסה (סבא צוחק). האשה, האשה צעקה: "מה זה? מדוע? 'מיפטר, פיפטר' זה אני לא רוצה לדעת, אני רוצה לדעת רק אם יש לו פרנסה, נו, 'מיפטר, פיפטר' זה לא, לא חשוב, העיקר אם יש לו פרנסה" (סבא צוחק). בשביל מה הכסף? בשביל הבל? מה יש לו? מה, מה יש בזה? אז כששוכב עם הרגליים על, על הדלת, אז הוא יודע כבר, הוא, הוא יודע כבר שהוא {עזב, עזב} הכל בשביל הכסף ובשביל הבל (סבא צוחק) [סבא, הנכד שלך, הבן של נתן] אה? [הוא, הוא רוצה לדעת אם הוא יכול לבקר אותך היום?] מי? [רונן, הבן של נתן] הבן [רונן, הנכד שלך, הבן של נתן] הבן של נתן? [כן], הוא רוצה לדעת מתי הוא יכול לבוא לבקר אותך? [אני מבין, הוא כתב לך?] הוא דיבר אתך? [בטלפון, בטלפון] [כן] מה שמו? [רונן, רונן, רונן, הבן של נתן] הבן של נתן? [כן, הנכד שלכם] כן? [כן] הוא שאל [אם הוא יכול לבוא לבקר אתכם היום] אה? [מתי הוא יכול לבקר אתכם?] תגיד לו שייבקר כל היום וכל הלילה יבקר (סבא צוחק). הלוואי, הלוואי, הוא, הוא רוצה לבקר, זה גם כן טוב, אני רוצה גם כן {הבטחה}, אבל אחר, אחר הזמן (סבא צוחק), אוי, אוי, יש לי מעשה לספר, אני יושבת בשיבה, אני כתבת בשביל הישיבה שייקחו כסף, כסף, פרנסה, ואני כתבת כזבים, שקרים: "יש אנשים שהם יושבים ועוסקים בתורה וצריכים לתת להם פרנסה", אז אמרתי: "למה לי הכסף, חבל על הזמן, אני לא, לא אכתוב", אבל כתבתי, כתבתי מכתבים שישלחו כסף, פרנסה, שישלחו פרנסה, ישלחו כסף (סבא צוחק). נו, אני לא שמעתי ואני יושבת על השולחן וכתבתי המכתב, אז יהיה לי פרנסה, בא כלב שוטף לבית הכנסת ועמד על ידי, והוא רצה לנשוך אותי, והלך וחזר ו... אז אמרתי: "שווין, אז פרנסה לא, {הו}, בשביל כלב שוטף..." (סבא צוחק), השם יתברך, אני ראיתי שברגע... שהכלב עומד ורוצה לנשוך, אם, ואם הוא נושך, אז כבר אין מה לעשות (סבא צוחק), הוא רצה לנשוך, וברוך השם לא נשך, אבל אני נפלתי בשינה וי... (סוף צד א 06g).

צד ב 0629g

...אצל העולם אין משוגע כזה, הוא משליך פרנסה (סבא צוחק). אבל לפי האמת צריכים להשליך הכל על, על השם יתברך, על עבודת השם, אבל עכשיו אני מתחרט ומתחרט, אבל לא... אבל אי אפשר לי לעשות, יוא, יוא (סבא צוחק). הרגליים על המיטה, הו, הו, הו, טוב, טוב... (סבא צוחק) {זה כחתיכות ברזל זה... מכרת, חן כזה} עשירות כזה (סבא צוחק), תורה ותפילה... לא (סבא צוחק)...

...אני מבקש, תגיד לנכדי, הוא שאל מתי הוא יכול לבוא אלי? תגידו לו, הוא יכול כל היום וכל הלילה יבוא, יבוא אלי (סבא צוחק), מה זה? {חומצה?} (סבא צוחק), אני רוצה לראות את נכדי, הוא, הוא רוצה להתראות איתי ולשאל אותי: "איך אני אקח פרנסה?" (סבא צוחק) [אז אתם תספרו לו את המעשה הזה] אה? [אתם תספרו לו את המעשה הזה של המכתב] אה, זה 'מיפטר, פיפטר' [זה מעשה טוב, טוב מאד] לכל העולם [כן], כן מעשה יפה [כן] "מה? 'מיפטר, פיפטר' זה לא, לא חשוב לי, העיקר אם יש לו פרנסה (סבא צוחק), 'מיפטר, פיפטר' לא חשוב, העיקר הפרנסה, אם יש לו פרנסה, 'מיפטר, פיפטר' זה לא חשוב, העיקר אם יש לו פרנסה" (סבא צוחק) ["אשרי אדם בוטח בך"] [רבי ישראל, אפשר לעשות פדיון?] מתי? [עכשיו, אפשר?] עכשיו, נו, אפשר (כן, זה בשביל הבת שלי, חיה בת רינה] חיה בת רינה (כן, ברוך השם היא מרגישה טוב, ברוך השם] כן [והרופאים החליטו החלטה טובה] [הרופאים, הרופאים] החליטו החלטה טובה, היא יכולה להוציא איזה צינור שהיה לה בגוף, היה לה תמיד צינור בתוך הדם כדי להכניס לה כל מיני דברים ולהוציא דם בלי לדקור אותה כל פעם] אה, אה [אז עכשיו שברוך השם היא מרגישה טוב, אז החליטו, שהיא לא צריכה יותר את זה, היא יכולה לחיות כמו כל אחד] כן [כן, בעזרת השם] נו [אז היא צריכה לעבור ניתוח קל] ניתוח, אני לא רוצה [אבל כדי להוציא את זה עכשיו, כדי להוציא את זה, כי היא לא צריכה יותר, אז היא צריכה לעשות ניתוח קל עם הרדמה כללית של כמה דקות, רבע שעה, רק כדי להוציא את זה, אז אני רוצה מאד לעשות פדיון, שבזכות רבינו זה יעבור, יעבור בשלום]

הנתיחה? [כן] נו, (סבא עושה את הפדיון) [הילדה חיה בת רינה] הילדה חיה בת רינה (סבא ממשיך את הפדיון) אמן [אמן, תודה רבה] (סבא צוחק)...

...[תשעים שקל] הו, אני עשיר כבר [ויש פה עשרים שקל שלכם] [אני מאד שמח שבאת] אה? [אני מאד שמח שבאת היום לפה]...
...איפה הוא? [הוא פה, רבי ישראל] הוא פה? [כן, אני פה, טוב, אז אני, אני שומר על זה] טוב [כן, כן, בעזרת השם] אבל כסף אין לי לשלם [לא, אני שומר חינוך] שומר חינוך, טוב (סבא צוחק), אני שמעתי מהחברה שיש לי נכד בתל אביב, אני אינני יודע איפה, נכד שהוא רוצה לשאול אותי: "מה לעשות בפרנסה, הוא רוצה לעבוד השם, אבל פרנסה?" אז אני רוצה לילך אצלו להגיד לו: "פרנסה, הוא רק אצל השם יתברך" (סבא צוחק) [הוא אמר, שהוא יבוא, הוא יבוא אליכם] כן? [כן, כן, ככה הוא אמר] מתי? [הוא דיבר בטלפון] מתי? [לפני כשעה] כן? [כן, והוא אמר, שהוא יבוא אליכם] (סבא צוחק) דניאל [כן, כן] תיקח אותי לטלפון, יש לך מספר? [לא, אין לי את המספר שלו] תבקש {מאחד} המספר שלו ותגיד לו: "אצלי יכול לבוא כל היום וכל הלילה" (סבא צוחק) [אמר, אמרו לו בטלפון, זה אמא שלו שדיברה בטלפון, אמא שלו התקשרה] אה [אישתו של נתן] יוא [כן] האמא שלו, שלו היא... [כן, היא דיברה בטלפון ושאלה בשבילו, מתי הוא יכול לבוא לבקר אתכם, אז ענו לו כבר, ענו לו כבר, שהוא יכול לבוא כל היום וכל הלילה, אז היא אמרה: "טוב, הוא יבוא מתי שהוא יכול", הוא עכשיו, הנכד, הנכד, רונן חוזר עכשיו מארצות הברית, הוא היה באמריקה] כן [כן] הוא היה [באמריקה] (הוא חזר להנה) [הוא רוצה לבקר אתכם] (סבא צוחק) אתה שמעת את המעשה של הנפטר [כן, כן] 'מיפטר', שמעת את זה? [כן, כן, הייתי פה] כן? [הייתי פה כשאתם סיפרתם, כן] כן? [כן, ברוך השם זכיתי לשמוע] הוא קרא את המכתב, הוא אמר: "שלא יודע איך זה, לא, לא יודע לקרוא, אם נפטר, אם לא נפטר" (סבא צוחק), היא אמרה לו: "מיפטר לא... 'מיפטר', מיפטר' לא, לא חשוב לי, העיקר אם יש לו פרנסה", אוי, אוי, 'מיפטר', מיפטר', מה, מה אתה רוצה ממני? (סבא צוחק) [קשה מאד] אני רוצה להודיע לו שברוך השם יש לי אוטו, אוטו טוב, הוא, הוא יכול מתי שהוא רוצה להנה ולחזור הביתה (סבא צוחק) [קשה מאד לצאת מטרדת הפרנסה] אתמול בא אחד ואמר: "אני לא יודע מה לעשות, יש לי פרנסה, ברוך השם יש לי פרנסה, אבל הפרנסה הוא {אנשים} באים וקונים, מה לעשות אם, אם ישליך את הפרנסה, אם לא?" (סבא צוחק), כל העולם מקשים: "מה? פרנסה, פרנסה, פרנסה (סבא צוחק), מה יש?", אבל חסידי ברסלב לא היה להם פרנסה, היה קשה להם לעשות שידוך, כי ואיך יהיה הפרנסה? (סבא צוחק), נו, מי, מי ילך אתו, איתי, לנכדי, אני רוצה לראות אותו, אני אשמח מאד לראות אותו (סבא צוחק) [אנחנו לא יודעים איפה הוא נמצא] לא [לא, בינתיים לא] אה, אז נלך {כי} אינני יודע איפה הכתובת שלו [אז מחפשים כבר, כן, כן, עכשיו דוד מתקשר לציפורה, היא יודעת כנראה, ציפורה] אה, ציפורה יודעת, דבורה גם כן, הוא היה באמריקה (סבא צוחק), נו, אתה יש לך אוטו? [כן] אה? [כן, כן, יש לי אוטו] אני גם כן יש לי אוטו, אוי, אוי ניסע לנכדי לשמוע מה הוא רוצה (סבא צוחק), מה? הוא צריך שידוך, שידוך, שיש שבת, אבל ברסלב אי אפשר לקחת, הוא, הוא לא מחפש פרנסה (סבא צוחק) [רבי ישראל, אני הולך, רבי ישראל] אה? [אני הולך] אתה שמעת על... נכדי שואל, הוא רוצה לחזור בתשובה, אבל פרנסה איפה יש, יהיה (סבא צוחק), האמא שלו אמרה: "אני אומר לו שלא, לא יעשה שידוך עד שיהיה לו פרנסה", פרנסה הוא שישכב עם הרגליים על הדלת, אז יהיה לו, יהיה לו פרנסה (סבא צוחק), לא רוצים לשכב עם הרגליים על הדלת, כי אז ילך פרנסה על כל הבלי עולם הזה, לא... בשביל מה כל התאוות? ככה יהיה (סבא צוחק) [רבי ישראל, אני, אני הולך] [אולי נלך] כולנו אל הנכד שלי (סבא צוחק) [סבא, אתה יודע איפה גר הבן שלך נתן?] אה? [אתה יודע איפה גר הבן שלך נתן?] כן [איפה?] אה? [איפה הוא גר?] לא, אין, אני לא, לא יודע, אבל יש לך את המספר של הטלפון [לא, אין לי] אין לי? אין לך? [הוא גר בירושלים?] נתן [נתן גר בירושלים?] לא, בתל-אביב [אה, בתל-אביב] הוא גר, הוא גר [על יד גבעון?] שכחתי [טוב] את שם המקום (סבא צוחק) [גבעתיים אולי?] נתן הוא, הוא, הוא יפחד שנכדי יבוא אלי, הוא יפחד שמה אני אכניס אותו לבית ספר ברסלב (סבא צוחק), ברסלב? הוא... ואיך יהיה לך פרנסה? לך ממני (סבא צוחק), יוא, יוא, צריכים לדבר עם ציפורה, אולי היא יודעת את הכתובת, אני חושב שיש לה הכתובת, אז אני אלך אצלה, על ברסלב הוא ימצא שידוך טוב (סבא צוחק) [רבי ישראל, אני הולך, אני הולך הביתה] כן? [כן, נו, אתה, אתה לא יודע, הבן שלי שואל אותי מה לעשות, אני רוצה לבוא אליך (סבא צוחק), [שלום, רבי ישראל, להתראות] אה? [להתראות] אה? [להתראות, רבי ישראל] אוי, אוי, אני זוכר כשהיה לי עשרה ילדים קטנים וביקשו לחם, קצת לחם, ולא היה לי לתת להם, רק לחם, לא היה לי, נו, אוי, אוי וי, אני רוצה לקום, אה, כן, טוב, כן, טוב, מי ילך איתי לנכד שלי? אולי דניאל זפרן? (סבא צוחק), אולי מישוה יתקשר אל ביתי ציפורה, יש לך המספר של ביתי ציפורה? פה בירושלים [כן, כן, יש לנו] ותשאל אותה, הנכד שלי הוא רוצה לראות אותי, איך... {הכל טוב}, אז אני רוצה ללכת אצלו (סבא צוחק) [אין, אין תשובה אצל ציפורה] לא? [לא, היא לא בבית, כנראה] אה [טוב, אז אני פה] אה, היה שעה, עוד שעה, שעתיים [כן, אולי] היא בבית [בעזרת השם, אז אני הולך בינתיים, בסדר?] כן, טוב [אם תצטרכו אותי, אז תבקשו שיתקשרו אלי, בסדר?] מה? [אם אתם צריכים אותי] אה [אני דניאל, דניאל זפרן, אז הם יכולים, תבקשו שיתקשרו אצלי בטלפון] טוב [טוב, אז, להתראות, כל טוב לכם] כל טוב (סבא צוחק), נו, איך?... [שלום עליכם, זה שמעון] 'מיפטר', מיפטר', אבל פרנסה יש לו? (סבא צוחק)...

...[רבינו הוא פנה לסגן שר הדתות] רבינו? [רבינו פנה לסגן שר הדתות] כן [בשביל שיטפל בזה, רבינו פנה לסגן שלו, אחד דתי שיטפל בזה, קוראים

לו רפאל פנחסי, רפאל פנחסי] אה? [קוראים לו רפאל פנחסי]... (סוף צד ב 06 g).

קסטה מס' G 07

צד א G30 07

...[לא מבין] השם יתברך והתורה, אבל הבחירה עדיין, עדיין, עדיין משיח עוד לא בא, העולם מחקים שמישהו בא (סבא צוחק), אבל כשיבוא, יבוא, אז יהיה עולם אחר, עולם חדש, עולם של רבינו, עולם כזה, עולם חדש (סבא צוחק), יש סימנים על, על העתיד, סימן, אבל יהיה עולם אחר, כל הכופרים וכל הרשעים ישובו להשם ולתורה ויקבלו עול התורה, ויזכו לאמונה כזה שלא היה מימות עולם, רבינו הקדוש הוא מגלה וממשיך אור אחד שלא היה מעולם, זה כל, כל התענוגים, כל... אולי, אולי אזכרה 'אשרינו', 'אשרינו' זה בלי, בלי שיעור, 'אשרינו' כזה, אני זוכר ה'אשרינו' לפני, לפני שמונים שנה (סבא צוחק), רב שלמה ווקסלר הוא, הוא, הוא היה לו דיבורים כאלה על רבינו, אבל לא נתגלה עד אחרי, אחרי... (סבא צוחק), אני לא ידעתי, אני לא, לא ידעתי מה זה, זה ענין, אני ורבי ישראל (קרדונר) זה היה ענין פלא כזה, שהיה התחלת הגאולה...
... (סבא צוחק) [רב שלמה ווקסלר הוא הכיר רבי ישראל קרדונר?] אה? [רב שלמה ווקסלר הוא הכיר רבי ישראל קרדונר?] רבי ישראל קרדונר? יוא, רבי ישראל קרדונר, הוא בא אלי, הוא בא אלי לטבריה, וכל, וכל טבריה היה, היה בוכה, היה אומרים: "ישראל בער נעשה ברסלב, ורבי ישראל (קרדונר) הוא סכנה!" (סבא צוחק), אבל, אבל הם היה להם יראת שמים, הם היה להם יראה, הם אמרו, כולם אמרו, שהוא איש פלא, וגם כן הוא היה דבוק ברבינו באמונה כזו, באור כזה שעדיין לא היה בעולם כזה, ועכשיו אנחנו קרובים וסמוכים אל הגאולה, עד היום היה... הגאולה

היה ב"משיח, משיח", היום הוא נשתנה, היום הוא "נ נח"! (סבא צוחק), ועד היום היה, היה הדיבור "משיח, משיח, משיח", והיום הוא "נ נח"! (סבא צוחק). האר"י הקדוש, האר"י הקדוש הוא, הוא גם כן לא ידע, לא ידע מרבנו, זה ענין פלא כזה מה שלא היה מעולם, חדש לגמרי! (סבא צוחק). וכל מה שעובר יותר זמן, אני רואה ביותר, אני רואה שזה הענין שלנו, שלי ורבי ישראל (קרדונר), הקשר שהיה לנו, היה, זה היה ההתחלת הגאולה, מה שהיה, כל יום היה רועש, היה רועד, "הוא... ישראל בער נעשה ברסלב!" (סבא צוחק), אנחנו היינו שנים, בטבריה וצפת, והיינו יכולים, היינו נוסעים למירון, אנחנו שנים, רק אנחנו שנים, וכל העולם {כולם} היו מתנגדים כל העולם על ברסלב, ואנחנו היינו רק שנים נגד כל העולם (סבא צוחק), אבל אני לא ידעתי מה שזה, רק ידעתי שרבי ישראל (קרדונר) הוא בא לטבריה ונעשה רעש גדול (סבא צוחק), אז רבי ישראל היה גיבור כזה, שהוא עמד נגד גדולים ונגד כל העולם, הוא היה, היה לו החכמה כזה, של רבינו ז"ל, ניצוץ אחד הוא נגד כל העולם, יכול לכבוש כל העולם, ניצוץ אחד, אבל רואים שנוי, שנויים כאלה, ש... ענין רבינו שנתגלה עכשיו בעולם ביותר מכל, מכל, ביותר מעכשיו, מכל, מכל הזמן, רבינו הקדוש נתגלה בעולם והוא, הוא עולה עולה, עולה עולה, ועולה, ועולה, ועולה, כן, זה סימנים על שיבוא, שיבוא בעולם, רבינו הקדוש יתגלה בעולם, יהיה עולם חדש לגמרי, אוי, מה... מי יכול לתאר ולשער מה שהיה בעולם? כל העולם היו, היו מדברים מברסלב, ברסלב, ברסלב (סבא צוחק), זה... אני לא ידעתי מה זה, מדוע הם... (סבא צוחק), אבל ההתחלה היה מזה, שהשם יתברך סיבב שנעשה קשר בין רבי ישראל (קרדונר) וביני, הוא בא מחברון לירושלים, הוא בא אלי, למירון, אני הייתי צריך לנסוע אליו, אז הוא, הוא בא אלי! (סבא צוחק), זמן הגאולה הגיע, אני קיבלתי פתק: "זמן הגאולה קרוב מאוד", {מזה זה לא אפשר}, "זמן הגאולה קרוב מאוד", עיקר הגאולה שיתגלה רבינו בעולם, זה עיקר בשורת הגאולה, בלי רבינו, אין מה לדבר!, ועכשיו השם יתברך עשה נסים ונפלאות, שכל העולם מדברים מרבנו, רק רבינו, רבינו, רבינו, רבינו!, המתנגדים הם מתביישים נגדנו, הם מתביישים מאד: "מה זה? ברסלב?" (סבא צוחק), אני לא ידעתי מה שזה, היה רעש גדול בכל העולם מזה, מהקשר שלנו, ההתנגדות היה חזק מאד, ואנחנו לא ידענו מה שזה, זה... ברוך השם, אני פתחתי ספר, והיה שמה חתיכת נייר שכתוב עליו ככה: "זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק), הגאולה זה לא, זה לא להתקרב ביאת המשיח, הגאולה, ככה היה כתוב בזה החתיכת נייר: "זמן הגאולה...", ארבע מילים: "זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק)... מה זה? רעש של, של, של, של מוטסים? [כן] לא, אתה לא שומע? [כן], כן, רעש של מוטסים {החילונים, הרשעים, הכופרים נעשו, נעשו... נפלו, נפלו כוחם, והם רואים שהם לא כלום נגד הגאולה (סבא צוחק), פתאום, פתאום נעשה פלאות, ככה וככה, וככה (סבא), ורבי שמעון בר יוחאי הוא ידע מרבנו? אה? [רבי שמעון בר יוחאי הוא ידע מרבנו?] אתה שואל דברים כאלה שלא צריכים לשאול (סבא צוחק), והוא למעלה, למעלה מכל הצדיקים, מכל... אור כזה לא היה בעולם, ושלא היה, לא היה לרבי שמעון ולשום צדיק ולכל התורה, לא היה, לא היה, היה סגור, ונפתח, היה סגור, אי אפשר לו, "בברסלב? לא", כל העולם: "ברסלב? לא" (סבא צוחק)...

אני הייתי בטבריה, ולא עלה על דעתי לנסוע לירושלים, בשביל מה? ולא עלה על דעתי לנסוע לירושלים, אז בא רבי ישראל קרדונר הוא בא לטבריה ונעשה מה שנעשה, ונעשה, ונעשה אש גדול עד השמים, הוא כבר שניים? רבי ישראל קרדונר ורבי ישראל בער? זה סכנה גדולה! (סבא צוחק), נפל עליהם פחד, כל המתנגדים הגדולים והמפורסמים, אולי נלך ונקרא את... נלך לציפורה (הבת של סבא), אבל צריכים מי שיוודע איך, איך להגיע לציפורה, אני חושב שאורי, אורי, אורי ממירון הוא יודע, הוא, הוא יודע איך להגיע לציפורה [רבי ישראל, ציפורה התקשרה] אה? [ציפורה התקשרה והיא מוסרת לכם דרישת שלום] מי? [ציפורה] ציפורה? [כן, היא התקשרה בטלפון] בטלפון [כן] צריכים, צריכים לקרוא אותה שתבוא להנה, או שאני אבוא אליה, שתבוא להנה יותר טוב, כן, תגיד לה שאני מבקש אותה שתבוא להנה, ותביא לי דבש, דבש טוב, אולי תיקח מהם רשות שציפורה תבוא להנה, אוי, מה שנעשה מזה, רבי ישראל בא לטבריה, רבי ישראל קרדונר בא לטבריה, אתה חושב שאתה בא לטבריה, זה דבר קל? אז זה היה כמו לנסוע יותר רחוק מן אמריקה, מה? כן [גם היה לו כאבים גדולים בגוף] נו, תקרא ציפורה, ותגיד לה שתבוא להנה, ותגיד לך בבירור, מתי, באיזה שעה תבוא, מתי תבוא [רבי ישראל, מנחם אמר לי אתמול, שכל הניירות של... בשביל אומן, הדרוכן והכל אצל ציפורה] אצל ציפורה? [כן] מדוע אצל ציפורה? צריך להיות אצל גבאי [כן] מתי ראש השנה? אה? [יום חמישי ויום ששי, עוד יותר מחודש] עוד יותר מחודש? [כן] (סבא צוחק), אתה דיברת עם ציפורה? [כן, סבא, דיברתי אתה, והיא אמרה לי שבבוקר היא עסוקה, אבל בצהריים בעזרת השם היא תבוא] כן? [כן, כן, בעזרת השם] טוב, היא תבוא להנה, נתת לה את הכתובת? [כן, כן, אבל אמרתי לה, אם אתה רוצה, אני הולך להביא אותה כאן עם האוטו, כי זה קשה בשבילה, שני אוטובוסים זה קשה, סבא] קשה לה [כן, כן, זה שני אוטובוסים, אז אם אתה רוצה אני יכול ללכת להביא אותה עם האוטו] אתה יש לך רשיון? [כן, סבא, כן] אה? [כן, סבא] (סבא צוחק) [ברוך השם] כשיש לך רשיון, אולי אנחנו נלך אליה? [טוב, טוב, איך שאתה רוצה, סבא, אבל בבוקר אני חושב שהיא לא בבית] אה? היא לא בבית [כן, כן] אז טוב, נחכה [טוב, טוב] אמרת לה, כשהיא תהיה בבית תודיעה לנו [כן, כן, סבא, אמרתי לה] זה שלי? לא, התפילין דרבינו תם, אה...

... (סבא צוחק) רבי ישראל (קרדונר) נפטר, אני נשאיתי לבדי, אני קבלתי מרבי ישראל מה זה ברסלב ומה זה רבינו (סבא צוחק), נו [סבא] אני לא ידעתי מה זה, הוא בא ממירון לטבריה, אבל לא ידעתי מה זה (סבא צוחק), נעשה מזה... אני נתקשרתי לרבי ישראל ונעשה מזה רעש בכל העולם: "ישראל בער, ישראל בער נעשה ברסלב, הוא, הוא נתקשר עם רבי ישראל קרדונר! נו, נו, נו" (סבא צוחק), נו, אני רציתי... אוי, נעשה רעש גדול בכל העולם: "ישראל בער נעשה ברסלב!" (סבא צוחק), נעשה רעש בכל העולם, פה בארץ ישראל, בטבריה היה תחיית המתים, אימי נפטרה מגודל צער שנעשיתי ברסלב (סבא צוחק)...

...אה? [דוד שמע שהמשיח בא] מי, מי שמע? [דוד] [אתה אמרת לנו שהמשיח... דוד? דוד? דוד? [בן אביבה] בן אביבה, הוא שמע שמשח בא, ממי שמע? [ממכם] (סבא צוחק) [שמעתי שהוא אצל רבי ישראל בער אודסר] (סבא צוחק) הנשיא נתן את השם שלי, 'ישראל בער' א'ודסר, זה "אב"י הנחל", כל העולם יודעים, הוא, הוא נדפס ככה בספר, ששזר אמר: "שם הספר יהיה "אב"י הנחל", כי "אב"י" זה 'ישראל בער' א'ודסר", כן, ככה כתוב בהקדמה של הספר (סבא צוחק) [רבי ישראל, הם, הם רוצים את הסיפור של ה'בעטליר השביעי'] איך, איך? [העולם רוצים, הוא רוצה את הסיפור של ה'בעטליר השביעי'] ה'בעטליר השביעי' יספר משיח! (סבא צוחק), ה'סיפורי מעשיות' כאלה עוד לא היה בעולם, זה רק של משיח!, 'סיפורי מעשיות' כאלה, איך הזוג היה להם חתונה מהסעודה של המלך, של, של יום הולדת המלך, הם לקחו את כל מה שנשאר מהסעודה, ועשו בזה החופה והחתונה (סבא צוחק) [והם עשו בבור, באיזה בור] אוי וי, הרגליים, אה...

...{דיבר} מאד ללמוד פוסקים בכל יום, "שולחן ערוך" בכל, בכל יום, ואם אין לו זמן, על-כל-פנים ילמד איזה, איזה סעיף אפילו שלא מחזיק בו, רק איזה, איזה דבר, כי זה טובת הנשמה ה"שולחן ערוך", היסוד היהדות, ויש בו גם-כן גאונות, והיה בקי מאד בכל, בכל ספרי קודש והפוסקים והצדיקים, כן, רואים בפירוש שלו שהוא היה בקי מאד בכל הספרים, בכל הספרים של, של הצדיקים הקדושים והגאונים, אבל הוא לא זכה, שהיה בו איזה חסרון, שלא היה אשכנזי, אשכנזים יש להם שכל יותר ולב, ולב חם יותר, כן, לתורה, ל... [אבל הוא היה אשכנזי] אה? [הוא היה מאשכנזי, לא? הוא היה מהונגריה] אשכנזי? לא, ה'בית יוסף'? [לא, ה'בית יוסף', אני מדבר על רב שלמה גנצפריד?] אה? [רב שלמה גנצפריד, הבעל ה"קיצור שולחן ערוך"] אה [הוא היה אשכנזי] על ה"שולחן ערוך" רואים, רואים שכל, כל עם ישראל קיבלו אותו [גם כן הספרדים] גם כן הספרדים [כן, הבנתי, הוא היה אשכנזי] אה? הוא היה ספרדי [לא, הבעל "קיצור", ה"קיצור שולחן ערוך"]? אה, ה"קיצור שולחן ערוך" היה אשכנזי, גנצפריד, גנצפריד [אבל גם כן כולם קיבלו את ה...] אה? [כולם קיבלו את ה"קיצור"] כן, כולם קיבלו את ה"קיצור" שלו [גם הספרדים?] כולם, כולם, כל ישראל [וזה כדאי להתנהג לפי "הקיצור"]? אה? [זה כדאי להתנהג לפי ה"קיצור"]? כן, הלוואי שנהיה בקי בזה [כן, כן] בוודאי, זה היסוד של כל התורה, של הגמרא ושל הדינים, לקיים [כן, לא, אני מתכוון על ה"קיצור"]? אה? [אני מתכוון על ה"קיצור"]? אה, ה"קיצור",

ה"קיצור" הוא, הוא... (סוף צד א 07 g).

...ה"קיצור" הוא, הוא לא... הוא היה גאון וצדיק גדול, הבעל ה"קיצור", כי כל ישר...

... ואם אין לו זמן, על-כל-פנים ילמד איזה, איזה סעיף אפילו שלא, שלא מחזיק בו, רק איזה, איזה דבר, כי זה טובת הנשמה ה"שולחן ערוך", היסוד היהדות, ויש בו גם-כן גאונות, והיה בקי מאוד בכל, בכל ספרי קודש והפוסקים והצדיקים, כן, רואים בפירוש שלו שהוא היה בקי מאוד בכל הספרים, בכל הספרים של, של הצדיקים הקדושים והגאונים, אבל הוא לא זכה, שהיה בו איזה חסרון, שלא היה אשכנזי, אשכנזים יש להם שכל יותר ולב, ולב חם יותר, כן, לתורה, ל... [אבל הוא היה אשכנזי] אה? [הוא היה מאשכנז, לא? הוא היה מהונגריה] אשכנזי? לא, ה'בית יוסף' [לא, ה'בית יוסף', אני מדבר על רב שלמה גנצפריד?] אה? [רב שלמה גנצפריד, הבעל ה"קיצור שולחן ערוך"] אה [הוא היה אשכנזי] על ה"שולחן ערוך" רואים, רואים שכל, כל עם ישראל קיבלו אותו [גם כן הספרדים] גם כן הספרדים [כן, הבנתי, הוא היה אשכנזי?] אה? הוא היה ספרדי [לא, הבעל "קיצור", ה"קיצור שולחן ערוך"]? אה, ה"קיצור שולחן ערוך" היה אשכנזי, גנצפריד, גנצפריד [אבל גם כן כולם קיבלו את ה...?] אה? [כולם קיבלו את ה"קיצור"] כן, כולם קבלו את ה"קיצור" שלו [גם הספרדים?] כולם, כולם, כל ישראל [וזה כדאי להתנהג לפי "הקיצור"]? אה? [זה כדאי להתנהג לפי ה"קיצור"]? כן, הלוואי שנהיה בקי בזה [כן, כן, בוודאי, זה היסוד של כל התורה, של הגמרא ושל הדינים, לקיים [כן, לא, אני מתכוון על ה"קיצור"]? אה? [אני מתכוון על ה"קיצור"] אה, ה"קיצור", ה"קיצור" הוא, הוא לא... הוא היה גאון וצדיק גדול, הבעל ה"קיצור", כי כל ישראל קבלו אותו, כל הגאונים, כל הגדולים וכל... קבלו אותו [אז רואים מזה, הוא לא היה מקושר לרבינו, אבל הוא היה צדיק גם כן, אף-על-פי-כן] הוא היה צדיק, בוודאי, היה חסר, חסר לו [כן] איזה עיקר של יהדות [אבל, אבל הוא...], אם, אם הוא היה מתקרב? היה העולם יותר קרוב להשם יתברך ויותר, ויותר חכמה ויותר לב ויותר חמימות, כן, הספ... זה הבעל שם הקדוש, הבעל שם הקדוש הוא כל... אנחנו זכינו להבעל שם הקדוש שיהיה, ש... היה לו גאון וצדיק [הבעל שם?] הבעל שם ותלמידיו [מי? הבעל שם טוב?] כן, כן [כן] כל התלמידים שלו היה להם רוח הקודש, היו, היו צדיקים קדושים מאוד, הבעל שם טוב והתלמידים שלו, רבינו הקדוש דיבר מזה, רבינו הקדוש כשבא מארץ ישראל אמר: "שהוא צריך ששים גיבורים, כמו הבעל שם הקדוש", הבעל שם הקדוש היה לו תלמידים ששים גיבורים שהיו... כן, אבל הענין של רבינו ז"ל זה הוא עולה על הכל, על כל הגאונים, על כל, על כל התורה, על, על, על הכל! כי זה היה כבר אורו של משיח, הבעל שם הקדוש, רק כנגד רבינו ז"ל, הכל, הכל [בטל] בטל, כן, זה היה הגאולה השלימה האחרונה שאין אחריה גלות! עכשיו אנחנו מרגישים קצת כמה שהיה נחוץ הבעל שם טוב ותלמידיו הקדושים, תלמידיו גם כן לא, לא היו כולם אחד, היה חילוקים [המגיד ממזריטש הוא היה מהתלמידים של הבעל שם טוב?] אה? [המגיד, המגיד ממזריטש, המגיד ממזריטש] המגיד ממזריטש? [הוא היה מתלמידיו של הבעל שם טוב] כן, וודאי, וודאי, המגיד ממזריטש הוא היה גדול מאוד, צדיק גדול, הוא היה תלמיד של, של... העיקר התלמיד שלו, של הבעל שם טוב [והוא כתב ספרים?] אה? [הוא חיבר ספרים?] אינני יודע, כנראה שבוודאי, כנראה [רבי ישראל, אבל על הענין של ה"שולחן ערוך", אמרתם שה'בית יוסף' הוא לא היה אשכנזי, ה'בית יוסף' הבעל שם טוב?] לא, ה'בית יוסף', רבי יוסף קארו] רבי יוסף קארו, נו [כן, הוא לא היה אשכנזי] הוא היה ספרדי [כן, אז זה חסרון?] בוודאי [כן?] אז רבי ישראל, אנחנו הספרדים של הדור הזה, צריכים להתנהג לפי ה"שולחן ערוך" של האשכנזים גם כן, לפי, לפי ה'בית יוסף' או לפי הרמ"א? כן, כן, שיהיה לו קשר עם האור של הבעל שם טוב, זה, זה עיקר גדול [אבל הבעל שם טוב הוא לא כתב, הוא לא כתב "שולחן ערוך"]?...

...הוא, גם כן התלמידים הקדושים שלו, זה, זה, זה ה"שולחן ערוך", התלמיד הבעל שם טוב [כן?] בוודאי, היו גאונים, גדולי {עולם} [אבל התלמידים של הבעל שם טוב, הם, הם עשו ספרי, ספרים של הלכה? הרמ"א?] יש בין הרמ"א וה'בית יוסף' יש מחלוקת [כן] יש דברים שהוא לא לפי שניהם [כן, כן, אני יודע, אז אנחנו איך...] אבל אנחנו זכינו [כן] אנחנו האשכנזים זכינו יותר מהספרדים [טוב, הבנתי, כן] כי לא היה להם... האורות של התורה זה בכמה בחינות, יש כמה בחינות [טוב, טוב, ואצל האשכנזים היה בחינה יותר גבוהה?] כן! [טוב] כן, יותר גבוה, בוודאי [כן, אז, רבי ישראל...] היה צדיקים, "אור החיים" [כן] ה"אור החיים" הוא... נו, אבל הוא היה ספרדי [כן] הספרדים זה ענין... שני דברים [כן] אנחנו עם אחד [כן] אבל אף-על-פי-כן יש עניינים שאנחנו לא יודעים [אבל, רבי ישראל] יוא [מה שאני רוצה לדעת, אני, אני נולדתי ספרדי] לא, לא, לא, לא [אבל אני צריך להתנהג... אשכנזי [כן, טוב] כן [לפי הרמ"א?] כן, כן, כמו רבי ישראל (קדונו), כמו רבינו הקדוש [טוב, טוב תודה] כן, כן, כן, כן, כבר לא, לא, עוד לא היה זמן שיתגלה רק על ידי... [טוב, הבנתי] אבל האור של הבעל שם טוב כבר, כבר יש האור של רבינו הקדוש שהוא ענין של משיח, זה ענין כבר... כן, שכל הספרדים והאשכנזים, כולם יתבטלו, כולם צריכים לקבל האור [כן, בוודאי, רבי ישראל, לפי נוסח התפילה, הסיודר] אה? [לפי נוסח התפילה] אה [גם הספרדים צריכים להתפלל...] לא, יש "שולחן ערוך" איך להתנהג עם, עם, עם הנוסחאות [כן] כן, אבל העיקר אנחנו יודעים שהעיקר הוא הבעל שם טוב ותלמידיו ורבינו הקדוש [כי הבעל שם טוב ותלמידיו ורבינו הקדוש הם התפללו בנוסח ספרדי?] אה? [יש הנוסח של החסידים בתפילה, זה לא, לא חשוב כל כך?] העיקר היה רבינו, רבינו הקדוש, הוא היה הנשמה, כל החיות של התורה, של כל הצדיקים, אבל רבינו הקדוש הוא, הוא עלה עליו (סבא צוחק) [על הכל] הבעל שם הקדוש היה לו זכיה שהוא הביא את רבינו בעולם [אה, הבעל שם טוב?] כן [הוא היה מהנכדים שלו] הוא, הוא היה, הוא מזרעו [כן, כן] פיגא, פיגא, פיגא היה נכדת הבעל שם טוב [והאמא של פיגא זה, אדל] האמא של? [של פיגא] האמא של, של רבינו הקדוש [כן] היה פיגא, אה? [כן, והאמא של פיגא, זה אדל] אדל, כן [הבת של הבעל שם טוב] כן, כן [רבי ישראל, אבל אני רוצה לדעת, הדורות הקודמים של האשכנזים, כמו הרמ"א, הרמ"א היה לפני הבעל שם טוב, הרמ"א?] הרמ"א [הוא היה לפני הבעל שם טוב] כן, כנראה, כן [אבל הוא קיבל מהאור שלו גם כן, הבעל שם טוב] רק כשנתגלה יותר גדול, אז בוודאי... יש בזה עניינים שאנחנו לא, לא יודעים [לא, כי אצל הצדיקים, אצל הצדיקים] יוא, הצדיקים, הצדיקים [לא, מה שאני רוצה לדעת, אצל הצדיקים אין הזמן] אבל העיקר היום הוא רבינו, הוא הבעל שם טוב ורבינו הקדוש, אם זה היה מתגלה בעולם, היה, כל העולם היה צדיקים! [לא, מה שאני רציתי לדעת, אצל הצדיקים] הם, הספרדים היה להם חסרון, לא היה להם האור של הבעל שם טוב, נו, זה ענין... [כן, אבל עכשיו הם צריכים לקבל את האור הזה?] אה? [הספרדים של היום, הם צריכים לקבל את האור הזה, כדאי] הספרדים בוודאי צריכים, צריכים לקיים "השולחן ערוך" לפי ה'בית יוסף' [ולא לפי הרמ"א?] אה? הם, הספרדים קבלו את ה'בית... את ה'בית יוסף' [כן] ה'בית יוסף' היה קצת מחלוקת עם... בכמה דברים [אבל היום, היום שיש רבינו?] אה? היום כבר, רבינו הוא כבר, הוא כבר... [כן] כן [הוא שורש הכל] הוא כולל הכל [כן, אבל לגבי ההלכה?] זה העיקר [מה?] זה העיקר והיסוד והכלל ועיקר, עיקר התורה והיהדות וה... זה רבינו הקדוש! [כן] רבינו הקדוש ותלמידיו וזרעו, זרעו, זה רק רבינו הקדוש הוא, הוא הזרע של הבעל שם טוב והוא כולל כל... הכל [אבל, רבי ישראל, רבינו הקדוש, הוא לא כתב "שולחן ערוך", הוא רצה, אבל בסוף הוא לא כתב "שולחן ערוך"]? הוא הזהיר ללמוד "שולחן ערוך" בכל יום ולקיים, מה שכתוב בו לקיים! כן [כן] רבינו הקדוש גילה הענין של התבודדות, לדבר עם השם יתברך כמו שאנחנו מדברים, לדבר, לבכות ולדבר עם השם יתברך כמו הוא בחיים, ככה אמר רבינו הקדוש, 'התבודדות', מילה אחת, 'התבודדות', זה כולל הכל, כל אחד מישראל צריך להתפלל להשם יתברך על כל דבר של התורה, שנזכה לקיים ולידע ולדעת ו... כן [סליחה], אבל, רבי ישראל, כשיש מחלוקת בין ה'בית יוסף' והרמ"א [אה?] היום, הספרדים של היום צריכים להתנהג לפי הרמ"א או לפי ה'בית יוסף'? לפי דעת רבינו הקדוש, אני שואל, לפי רבינו הקדוש? [אנחנו לפי הרמ"א, לפי הרמ"א] כן, אפילו מי שנולד ספרדי, כדאי שיתנהג לפי הרמ"א? אה? [אפילו מי שנולד ספרדי, זה כדאי שיתנהג לפי הרמ"א, היום?] כן [טוב, תודה, רבי ישראל, בהתחלה רבינו הוא רצה, הוא אמר שהוא רצה לעשות ספר של, של פוסק] כן [של פוסק] כן, פוסק [ואמר: "עכשיו, שיש ספר "ליקוטי מוהר"ן" בעולם, לא צריכים"] כן, כי הוא, הוא מלמד אותנו הכל

[אבל זה כולל...] הוא כולל הכל [גם הלכה?] גם כל דבר, ענין של רבינו הקדוש זה ענין שעולה למעלה מן הכל, ורבינו הקדוש, יותר ויותר, ויותר, שכל התורה, הוא רק כמו נקודה קטנה כנגד התורה, העיקר התורה הוא הבעל שם טוב ותלמידיו ורבינו הקדוש, זה עיקר היהדות, עיקר, עיקר של הכל, צריכים להתחזק באמונה וללמוד ספריהם ולקיים, אוי, אה [רבי ישראל, אצל הצדיקים, אפילו מי שהיה מקודם, הוא יכול לקבל ממי שהיה אחריו, כמו רבינו הוא אמר: "אפילו רבי שמעון בר יוחאי הוא מקבל ממני"] כן [הוא אמר: "הוא היה 'עליר' וקדיש מ'ין ש'מיא נ'חית", ועכשיו יש 'נ'חל' נ'ובע מ'קור ח'כמה" שאפילו רבי שמעון מקבל ממנו"] אה? [הוא אמר: "ועכשיו יש 'נ'חל' נ'ובע מ'קור ח'כמה" יוא [שאפילו רבי שמעון מקבל ממנו"] יוא, יוא, יוא, זאת אומרת, שאין זמן אצל הצדיקים] אה, אה [הזמן, אין מאוחר ומוקדם] כל מה שהוא אומר זה אמת ויציב ונכון, וצריכים אנחנו למסור נפשנו לקיים כל דיבור מה שגילו, הם הוציאו מהתורה, התורה והצדיקים, "השולחן ערוך", לקיים כל דבר, כל דין בכסף וכל העניינים, התורה מלמדת אותנו איך... [להתנהג] איך להתנהג בכל דבר, כן, התורה [כן, אבל רבינו אומר ב"שיחות הר"ן", שצריך ללמוד "בשולחן ערוך הגדול", עם כל הנושא כלים?] כן, יוא, יוא, עם כל... [אבל אנחנו יכולים את זה, ללמוד "בשולחן ערוך הגדול"? כי אנחנו, אני לא למדן] אבל היום כבר, כבר יש, כבר יש "הקיצור" ויש, ויש כבר כל הצדיקים, האור של כל הצדיקים, כל הגמרא, הגמרא, הגמרא, הצדיקים, אבל אחר כך נתגלה עוד יותר ויותר, ויותר, עד שבא רבינו הקדוש והוא כבר כולל כל התורה וכל... הכל, הכל, הכל, "הלכה כרב נחמן" לדינים, הגמרא אומרת [כן] "הלכה כרב נחמן", ו"הלכה כרב נחמן" [דיבורים ולשונות כאלה, יש מקום שכתוב שלוש פעמים: "הלכה כרב נחמן" ו"הלכה כרב נחמן", נכון, נכון, "הלכה כרב נחמן"] "הלכה כרב נחמן", כנחמני, כנחמני, כן [אז זה סימן שהיה להם רוח הקודש, התנאים, היה להם רוח הקודש על רבינו מקודם] וודאי, היה בעולם, כבר, כבר היה רבי שמעון, רבי שמעון, הזוהר והתיקונים זה אור של כל התורה, של, של כל הצדיקים, של כל הגאונים, ה'זוהר' הקדוש, הבעל ה"ראשית חכמה" הוא כולו 'זוהר', מה'זוהר' הוא הוציא לנו, אנחנו, הדור היום צריכים רבינו הקדוש והבעל שם, הבעל שם טוב ורבינו הקדוש, זה... נו, זה הכלל והעיקר והקיצור, רבינו הקדוש הוא עיקר התורה, עיקר הכל, רבי שמעון זה נכלל בכל דיבור של רבינו הקדוש, עניינים גבוהים כאלה ש... כן, עד שנגלה שהוא רבינו הקדוש, והוא כבר, כבר, כבר... יש בזה הרבה לדבר, מה שאנחנו לא יודעים, רבינו הקדוש הוא כלליות כל, כל התורה וכל הצדיקים וכל... הכל, אפילו רבי שמעון כלול בו, בו ובדיבוריו, וההתגלות של רבינו, ורבינו הקדוש (לא מבין) ספר 'זוהר' הקדוש [ותיקונים, ותיקוני זוהר] אה? [ותיקונים] "הקיצור" ו... כן, אוי [אומרים שרבינו הוא למד ארבע מאות פעמים ה"ראשית חכמה"] כן [זה נכון, כן] יוא, יוא, יוא, ה"ראשית חכמה" היה... ה"ראשית חכמה" הוא 'זוהר' [ה"ראשית חכמה" היה התלמיד של הרמ"ק?] היה הרמ"ק [כן]...

...יש הרבה ספרים (לא מבין), אבל היסוד והעיקר הוא רבינו והאר"י הקדוש, רבינו הקדוש, אבל רבי שמעון בר יוחאי, ה'זוהר' הקדוש והתיקונים, הו, מה שיש שמה, אבל העיקר שהכל תלוי בו הוא רבינו הקדוש!...
...האר"י הקדוש ורבי שמעון בר יוחאי, והאר"י הקדוש הזהירו מאד, להיות מקושר ומאמין ברבי שמעון בר יוחאי והתיקונים, מה, מה שזה, {לא, לא...}, מה שזכינו, כן, ועל רבינו הקדוש היה עוד, עוד יותר מהתיקונים ומהכל, כל... ורבינו הקדוש הוא הכלליות והכל של הכל...
...היום שיש לנו ה"ליקוטי מוהר"ן" וכל, וכל הענין של, של רבינו הקדוש, צריכים אנחנו למסור נפשנו, לחנך בננו ודורותינו בספרי רבינו, בדברי רבינו, כן, נו, רואים שהעולם מתקברים, אפילו אשכנז... הספרים קיבלו, מקבלים את רבינו הקדוש לרבי, כן, המקורבים והגדולים, נו, ברוך השם, אשרינו שזכינו, זה כבר עכשיו הענין הגאולה, ויתגלה הגאולה, יתגלה בעולם אור, אור, אור, אור כזה שאין פה לדבר...
...[סבא צוחק] הוא יפחד שמא אני אכניס אותו לבית ספר ברסלב (סבא צוחק), ברסלב? הוא... ואיך יהיה לך פרנסה? לך ממני (סבא צוחק), יוא, יוא, צריכים לדבר עם ציפורה, אולי היא יודעת את הכתובת, אני חושב שיש לה הכתובת, אז אני אלך אצלה, על ברסלב הוא ימצא שידוך טוב (סבא צוחק) [רבי ישראל, אני הולך, אני הולך הביתה] כן? [כן] נו, אתה, אתה לא יודע, הבן שלי שואל אותי מה לעשות, אני רוצה לבוא אליך (סבא צוחק), [שלום, רבי ישראל, להתראות] אה? [להתראות] אה? [להתראות, רבי ישראל] אוי, אוי, אני זוכר כשהיה לי עשרה ילדים קטנים וביקשו לחם, קצת לחם, ולא היה לי לתת להם, רק לחם, לא היה לי, נו, אוי, אוי, אני רוצה לקום, אה, כן, טוב, כן, טוב, מי ילך איתי לנכד שלי? אולי דניאל זפרן? (סבא צוחק), אולי מישור יתקשר אל ביתי ציפורה, יש לך המספר של ביתי ציפורה? פה בירושלים [כן, כן, יש לנו] ותשאל אותה, הנכד שלי הוא רוצה לראות אותי, איך... [הכל טוב], אז אני רוצה ללכת אצלו (סבא צוחק) [אין, אין תשובה אצל ציפורה] לא? [לא, היא בא בבית, כנראה] אה [טוב, אז אני פה] אה, היה שעה, עוד שעה, שעתיים [כן, אולי] היא בבית [בעזרת השם, אז אני הולך בינתיים, בסדר?] כן, טוב [אם תצטרך אותי, אז תבקשו שיתקשרו אלי, בסדר?] מה? [אם אתם צריכים אותי] אה [אני דניאל, דניאל זפרן, אז הם יכולים, תבקשו שיתקשרו אצלי בטלפון] טוב [טוב, אז, להתראות, כל טוב לכם] כל טוב (סבא צוחק), נו, איך? ... [שלום עליכם, זה שמעון] 'מיפטר, פיפטר', אבל פרנסה יש לו? (סבא צוחק)...

...[רבינו הוא פנה לסגן שר הדתות] רבין? [רבין פנה לסגן שר הדתות] כן [בשביל שיטפל בזה, רבין פנה לסגן שלו, אחד דתי שיטפל בזה, קוראים לו רפאל פנחסי, רפאל פנחסי] אה? [קוראים לו רפאל פנחסי, הוא סגן שר הדתות] איך קוראים לו? [רפאל פנחסי] רפאל [פנחסי] פנחסי? [כן], הוא סגן שר הדתות, והוא משתדל, הוא... רבין ביקש ממנו לטפל בענין של רבינו] כן? [כן, כתבו לי מכתב, ורבין הודיע במכתב מהמשרד שלו, קיבלתי מהמשרד שלו מכתב, שהוא פנה לסגן, לסגן שלו, סגן שר הדתות, רפאל פנחסי, לעשות משהו בנושא, להשתדל בענין, זהו] מדוע לא {שאלת אותו}, כל הזמן לקבוע ולדבר מזה [לא יודע] אנחנו... מה שמו, אתה, אתה... שרון, אתה יודע אם אני, אם אנחנו נוסעים לאומן? [אני לא יודע כלום, כלום, כי אי אפשר לדעת, יכול להיות רבינו יעשה נס, נס, אני מאמין שרבינו יעשה נס ויבוא לפה בדרך נס, יהיה איזה נס, אני מרגיש נס, מה ש... יכול להיות נס, לא? שהממשלה, או וויצמן, או מישור יתעוררו פתאום וייקחו מטוס ו...] אם נוסעים לאומן, צריכים לדאוג לשופר, לתקוע בשופר, וגם הבעל קורא שיקרא בתורה [יש הרבה, הרבה יהודים שנוסעים השנה לאומן] יש? [יש הרבה חסידי ברסלב שנוסעים לאומן השנה] כן? [וודאי, אני עוד לא, אני עוד לא יודע איך אני אסע, אני עוד צריך לעשות השתדלות, עוד לא עשיתי, אני מתפלל] אתה עוד לא... [עוד לא, עוד לא קניתי כרטיס, עוד לא כלום] מדוע? [הלב שלי לא בסדר, אני צריך להתפלל שאני אזכה ל... אני מרגיש צער גדול, צער גדול מאומן, אני רוצה נורא מאד, מאד להאמין שרבינו יעשה נס לתלמידו היקר, בזכות תלמידו היקר, הוא צריך לעשות לנו נס, רבינו הקדוש, הוא פלא, פלא] מה פלא? הוא... רבינו הוא פלא, סבא] נו [אתם יכולים לתת ברכה לחייל הזה לפני שהוא הולך בחזרה לבסיס, לצבא, הוא, הוא בא במיוחד באוטובוס לפה, בשביל לקבל ברכה מכם] השם...

(סוף צד ב 07 g).

וגם יש לי נהג, מנחם, מנחם (סבא צוחק), האוטו שלו והוא הנהג שלו [בסדר, אני נתתי לו כתובת, אחרי טיפול שיניים בירושלים, אתה בא אלינו רמת גן לשבת] מתי שאתם רוצים [כל טוב, תן לנו ברכה] הי, רבינו של עולם שנזכה לראות את האור של רבינו, שהוא אור של כל התורה, של כל התשובה, של כל אחד מישראל, של כל הגאולה, של כל אחד מישראל, והוא נותן לו... רבינו הקדוש מרחם עליו ונותן לו תיקונים ותשובה לכל אחד מישראל, כמו שהוא (סבא צוחק) [אז כל טוב, נראה אתכם לשבת, כל טוב, שלום] כל טוב, יש לכם אוטו ונהג (סבא צוחק) [כל טוב, להתראות] אמן [שבת שלום] שבת שלום, שבת שלום...

...[סבא והחברים שרים את הניגון של "בך רבינו נגילה..."] כל ישראל יבואו להנה [סבא והחברים ממשיכים לשיר את הניגון של "בך רבינו נגילה..."] (סבא צוחק)...

...[סבא והחברים צועקים אה, אה, אה], "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", נו, מי לא, מי לא רוצה מצוה? (סבא צוחק), "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", "נו? יש לנו המצוה פה ופה, ופה, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (סבא צוחק), הוא יחיד שהוא אמר את זה, הוא אמר: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", נו, מי לא רוצה מצוה גדולה? (סבא צוחק)...

...מדבר עם השם יתברך, רבי ישראל (קרדונר) תמיד היה מדבר אליו כמו שאנחנו מדברים, יושבים ומדברים, ככה הוא ישב עם רבינו והוא סיפר לו מיד, {שיתן} לו עצה מה, מה לעשות, ורבינו הקדוש האיר לו, וכל דיבור האיר לו לכל מקום שהוא צריך לעזר, והוא נעשה חדש, רשע גמור שהוא היה משוקע בתוך כל התאוות, ונעשה צדיק כזה ונעשה קדוש כזה, לא רואים כזאת, כן, אני ראיתי, לא מספר שקר ולא גוזמאות, אני ראיתי איך רבי ישראל (קרדונר) דיבר עם השם יתברך בדמעות חמות כמו אש, והיה כל החדר, כל המקום היה קדוש והוא היה, היה כל החדר היה, מהדמעות שלו הוא היה הכל... מה? [רטוב] אה? רטוב, רטוב, כן, כן, הכל היה רטוב מהדמעות שלו, הארץ והכל, כן, הוא היה מדבר עם השם יתברך בדמעות כאלה, זה נסים שהוא נשאר בחיים (סבא צוחק), לא רואים כזה בכל העולם, כל העולם לא, לא יודעים כשנמצא, שצריכים לדבר עם השם יתברך (סבא צוחק), אני ראיתי, אני ראיתי אמת כזה, מסירת נפש כזה, אבל זה מקבלים רק מרבינו, לדבר עם השם יתברך? רק כשיודעים את רבינו, יש ה"ליקוטי תפילות", ה"ליקוטי תפילות" כולו מדבר עם השם יתברך, כל דיבור, כל יהודי מדבר עם השם יתברך (סבא צוחק), לא היה לו חתיכת לחם לאכול והוא היה שמח, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (סבא צוחק), אני ראיתי בעיני, ומה, מה שראיתי זה לא כלום, זה כטיפה מן הים, הוא, הוא עשה כל אחד בשמחה גדולה, הוא הפך הכל העולם, נו, כל העולם, כל הלומדים, כל הגאונים לא יודעים שצריכים לדבר עם השם יתברך, רק רבינו הקדוש הוא ידע, {איפה?} אם אני אדבר עם השם יתברך אני אהיה למדן? אז לא רצה, הוא רצה להיות למדן מפורסם בעולם, כבוד וכסף (סבא צוחק)...

...שמו מרדכי, מרדכי, והיה לו בת יותר קטנה והיה שמה אסתר, אסתר ומרדכי היה לו בבית, מלאכים קדושים, לא ראיתי כזה, צניעות כזה, אמת כזה, שהם היו קשורים אצל השם יתברך, ילד, ילדה קטנה, היה לו ארבע בנות ובן יחיד, בן יחיד הוא מרדכי, והיה לו בת אסתר, וכולם נפטרו, מתו, כן, וסבלו, לא היה להם {מה?}, לא היה להם לאכול, והוא והילדים היו שמחים ומרקדים שיש רבינו בעולם (סבא צוחק), נו? "ברכת המזון", לא, לא, אני לא יכול, אני חלש, אני לא יכול, אין לי קול, אין לי, מי, מי שרוצה, אתה רוצה לברך [רבי ישראל, אין זימון, אין זימון] (לא מבין)...

...יבוא משיח ויתקן כל העולם, יתקן אותנו ואת כל העולם (סבא צוחק) [בזכות ה"ליקוטי תפילות"?] כן, הוא מחדש, הוא מחדש אותנו, הוא מתקן אותנו, הוא מקרב אותנו לתורה ולהשם יתברך באמת (סבא צוחק), נו, עוד לא נשמע דבר כזה בעולם, פלא, פלא כזה, כל העולם אינם... הם חושבים, מי שמדבר עם השם יתברך, הוא, הוא עם הארץ, הוא לא יודע ללמוד, הוא יודע רק לדבר עם השם יתברך (סבא צוחק) [אני לא יכול ללמוד עם אני קורא "ליקוטי תפילות"] אוי וי, צריכים בכל יום להתחדש ולומר הרבה תפילות, אז נהיה אנשי השם... אז, מה זה...?

...מה זה, אמונה שרבינו הקדוש מגלה בעולם, יראת שמים כזה, אמת כזה, מסירות נפש כזה, לא רואים ולא יודעים כלל מהאור והטוב שיש לנו, מה זה?...

...לא על חינוך היו אנשי שלומנו, אנשי רבינו, אנשי אמונה, אנשי קודש, לא על חינוך, הוא נותן, הוא נותן לנו בכל רגע לב חדש ודיבורים קדושים חדשים וצורה חדשה (סבא צוחק), לא רואים כזה בכל העולם, כל העולם לא יודעים רק ללמוד, להיות למדן ומפורסם בעולם, כן, אבל לדבר עם השם יתברך? מה יהיה? רבינו הקדוש הוא דיבר, הוא תיקן לנו לדבר בכל יום שעה, לא, לא פחות משעה עם השם יתברך (סבא צוחק), נו, דבר כזה יש כבר בעולם? קדושה כזה, אמת כזה לא רואים, לא רואים, רק רבינו הקדוש הוא מתקן אותנו ואת כל העולם, הוא נותן לנו 'לב בשר', הוא נותן לנו לב חדש, כל יום לב חדש (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך..."], "נ נח נח נחמן מאומן..."

...[אני שואל את עצמי, סבא, "עד מתי אבילה את ימי בהגה שכזה"? עד מתי [רבינו שואל, הוא אומר, אומר: "עד מתי אבילה את ימי...", בהתבודדות הוא אומר, בהתבודדות רבינו אומר: "עד מתי אבילה את ימי בהבל שכזה", ולפעמים אני מתבלבל ואני אומר: "עד מתי אבילה את ימי

בהגה, בהגה שכזה", בהגה של המכונית, עד מתי? סבא, אז רציתי עצה, סבא, להיות נהג ולפרסם שם רב...]. (סוף צד א 08 G).

...[אז רציתי עצה, סבא, להיות נהג ולפרסם שם רבינו, להיות נהג או... לעבוד את השם, או יש דרך אחרת, סבא] [סבא, הוא נהג, הוא נהג, הוא נהג, הוא נהג, הוא נהג, הוא מסיע ילדים לבית ספר] כן [אז הוא אומר להם שיגידו...] פה, בארץ ישראל [כן, כן, כן, אז הוא אומר להם, שיגידו "נ נח"] (סבא צוחק) נו [הוא לוקח פועלים לעבודה ואומר להם שיגידו "נ נח", פרסום שם רבינו, סבא, נכון, שפרסום שם רבינו זה עולה על הכל?] בוודאי!, אנחנו לא יודעים כלל מה שזה [סבא, כל העולם ישן, ורבינו מאיר אותנו: "קום, אסור לישון", רבינו אומר לנו: "אסור לישון, צריך לקום"] (סבא צוחק) [כל העולם צריך עצות, כל העולם הזה צריך עצות, ברוך השם יש "לקוטי עצות", יש "לקוטי עצות", יש "ליקוטי מוהר"ן", "שיחות הר"ן", "שבחי הר"ן", "ליקוטי תפילות", זה רפואות, סבא, זה רפואות כאלה] "סיפורי מעשיות" [הו, "אב"י הנחל", סבא, "אב"י הנחל", סבא] (סבא צוחק) [אנשים אוהבים את "אב"י הנחל", ה"אב"י הנחל" עושה פעולות, אנשים אוהבים לקרוא את זה] כן? [כן, כן, יש לנו, יש לי חבר שהוא קרא את כל הספר, את שתי הספרים, גמר אותם את שתי הספרים מהר, יש שם דיבורים שמחזקים, סבא, רבינו לא עוזב אף אחד, רבינו מחיה ומחזק את כל הנופלים, את כל האלה שנופלים] כן [מחזק ומרפא] הוא מרפא [מחיה, חיות, חיות] (סבא צוחק) [הוא נותן לנו כח להחזיק, כח להחזיק מעמד] אם יש זמן לבא לרבינו על השבת [לבא לרבינו?] כן, הייתי נוסע היום [אתמול היה נסיעה, אתמול] כן? [כן, כן, אתמול היה נסיעה, ונסעו נשים וגברים, נשים וגברים, סבא, יש מתיקות, בציון יש מתיקות, בציון של רבינו] אומן [כן, סבא, נסענו לרבינו, הנסיעה מליאה חיות, זה היה ממש נסיעה מתוק בדבש] (סבא צוחק) [היינו גם אצל רב לוי יצחק מברדישוב, וגם היינו אצל רב גדליה מליניץ] היית [כן, כן, סבא, בכל שנה נוסעים יותר אנשים] כן [כן מרוסיה] [גם מרוסיה] מכל העולם [מאנגליה, מאמריקה] כן [כן, לרבינו] (סבא צוחק) [עכשיו זה כבר מדינה, רוסיה זה לא בעיה להיכנס, רבינו כבש את אומן, רבינו כבש, רבינו חיזק אותנו, חיזק אותנו, סבא, יש לנו, יש לנו מזל שיש לנו צדיק כזה, יש לנו מזל, מזל, הוא שומר, שומר עלינו] הו [הוא לא עוזב אותנו, אפילו אם נופלים, הוא לא עוזב] (סבא צוחק) [סבא, אתם זוכרים שבפתק, ב"ז בתמוז שלא צמתם]

כן [אז הוא אמר לך: "תלמידי היקר", איפה שאתה נמצא אתה "תלמידי היקר", הוא מחזק, מחזק] הוא מחזק ומחדש ומרפא ["מאוד היה קשה לי לרדת אליך", אליך ואליך, לכל אחד מישראל, סבא, אל כל אחד מישראל, הוא יורד והוא מדריך אותו והוא מלמד, מלמד אותו ולומד אתו, רבינו] כן [מדריך אותו, מחיה אותו, כל אחד לפי, לפי הכלים שלו] כל דיבור, כל דיבור של רבינו הוא מרפא כל העולם, כל, כל היהודים [רבי נתן אמר, רבי נתן אמר: "שאפילו אם היה דף אחד מ"ליקוטי מוהר"ן", זה היה עושה את כל הגאולה, אפילו, אפילו אם היה דף אחד מהספר של רבינו, "ליקוטי מוהר"ן"] כן [סבא, וה"סיפורי מעשיות", אני קראתי שזה דבר גדול מאד, ורבינו הוא שם את התורה בתוך סיפורים, והוא יורד לאנשים, אין, אין סוף לגדולתו, אין]...

...[לגמרי, לגמרי, לגמרי, ואפילו אם רוצים לחלוק, אין, עושים רעש, אין, רק, רק רבינו, יודעים שרבי נחמן זה דבר מיוחד] (סבא צוחק) [אפילו הליטאים וההב"דניקים יודעים שרבי נחמן זה דבר מיוחד, אבל הם עוד ידעו, סבא, שיש פתק, הם עוד ידעו, רבינו אמר: "כל העולם יהיה חסיד ברסלב"] יוא...

...[האשה, האשה עכשיו באומן, אישתי באומן] נו, אתה נוסע לאומן? [לא, אני חזרתי משמה, אני באתי משמה, אישתי אמרה לי: "עכשיו אתה תשמוע על הילדים, ואני נוסעת", עכשיו היא שמה באומן אצל רבינו] (סבא צוחק) [ועכשיו אני צריך לחזור לילדים, לשמוע על הילדים עכשיו] איך קוראים לך? [לי? גבריאל] גבריאל (סבא צוחק) [סבא, זה גבריאל ויניב וגדי ביחד, גבריאל וגדי ויניב מכפר סבא] עוד לא, עוד לא, אנחנו לא יודעים כלום מי רבינו, מה רבינו, אנחנו עדיין לא יודעים כלום, שנתגלה, שיתגלה, אז יהיה עולם חדש! [צריך כבר עולם חדש, סבא, צריך כבר עולם חדש, זה קשה, קשה, קשה לעם ישראל, קשה לנו, עכשיו רוצים להחזיר שטחים, אבל רבינו מטפל בזה] איך אתה יודע עברית? ברוסיה היה אסור ללמוד עברית וללמוד... אה? [סבא, רבינו כבש את כל רוסיה, סבא] (סבא צוחק) [עכשיו הם רוצים ללמוד את השפה שלנו] אה? [עכשיו הם רוצים ללמוד את השפה שלנו, סבא] כן? [כן, סבא] (סבא צוחק) [היה לנו שמח בחנוכה, סבא, היה לנו שמחה גדולה] כן, כן [בחנוכה] כן [כן, סבא] כן? [כן] (סבא צוחק) [היינו אצל רבי נתן, היה יהודי, היה יהודי אצל רבי נתן שנכנס לקרח, הוא רצה לטעום מה, מה רבי נתן עשה, אז הוא נכנס שמה לטבול בקרח, איפה שרבי נתן, סבא, יש יהודי שנסע אתנו בטיול, והוא נכנס שמה בקרח] בקרח? [כן, הוא נכנס, הוא חשב שהוא גיבור, הוא רצה להרגיש מה זה רבי נתן, מה סבל בשביל עם ישראל, אז הוא נכנס, היה לו מאד, מאד קשה לצאת משמה, כולו היה קרח, עכשיו ברוך השם הוא חזר בריא ושלם, היינו אצל רב לוי יצחק מברדיטשוב, סבא, רב לוי יצחק מברדיטשוב, היינו אצל רבי ישראל הבעל שם טוב, עכשיו יש שמחה גדולה, האשה נמצאת באומן, האשה נמצאת עכשיו באומן, וזהו, לקחו לנו את רבינו] אה? [הנשים, אישתי לקחה את רבינו עכשיו, הנשים לקחו את רבינו עכשיו, הלכו לרבינו, ואנחנו שומרים על הילדים] מה זה המקום? [זה רמת גן] אה? [רמת גן, רמת גן] רמת גן [כן, סבא] אנחנו צריכים... נשוב לרוסיה [רבינו כבר שמה, הוא כובש את הכל] (סבא צוחק) [סבא, היה, היה סיפור מרבינו, היה סיפור מרבינו, שהבעל שם טוב בא, בא לרבינו בחלום והוא אמר לו: "אתה מבייש אותנו, העבודה..."] (סבא צוחק) [העבודה שלך, בשמים היא עושה פעולות, אנחנו מתביישים], סבא, רבינו הוא סוד מכל העולמות, שאפילו שיגידו שהוא סוד, הוא עדיין סוד, רבינו סוד, אה? [רבינו סוד, רבינו אמר למישהו: "אני סוד מכל העולם, ואפילו, ואפילו שאני יגיד שאני סוד, אני... זה עדיין סוד, אפילו שאני יגיד, שאני סוד, זה עדיין סוד", סבא, עם ישראל כולם תמימים, עם ישראל תמימים, מי שתמים מקבל את רבינו] מי זה? [זה אבי, אבי] אבי [הוא, הוא מתפלל ערבית] אולי תתנו לי קצת [מים] דבש ו... [חלב] וחלב [סבא, אמרו לי שאכלתם בשרי] אני בשרי? [כן] אה, נו, אז לא [סבא צוחק] [סבא, רבינו אמר לאדמו"ר הזקן, הוא אמר לו: "רחמיך רבים ה'", אתם זוכרים?] אה? [רבינו אמר לרב שניאור זלמן, הוא אמר לו: "רחמיך רבים ה'", האדמו"ר של חב"ד, רב שניאור זלמן, האדמו"ר הזקן, רבינו פגש אותו, אתם זוכרים? סבא, רבינו פגש את האדמו"ר הזקן, אז הוא אמר, הוא אמר לפניו תורה כמה שעות, אז בסוף התורה הוא אמר: "רחמיך רבים ה'"] יוא [אז הוא אמר: "הרחמנות שעליך, על השם יתברך, היא גדולה מאד", סבא, מה, מה הפירוש? לא הבנתי] מאיפה אתה? [אני גדי, מכפר סבא] מכפר סבא [כן, כן] (סבא צוחק) [סבא, עכשיו יש שם חיילים, חיילים טובים] הו [חיילים שמתחילים לרבינו, הבעלי תשובה שעושה רבינו, זה מחיה, סבא, תתפללו עלינו, תתפללו עלינו, סבא, קשה, קשה, לעבוד את השם זה מלחמה גדולה, העבודת השם זה מלחמה גדולה, סבא, תעזור ותתפלל עלינו, ג' בן רומה] אה [ג' בן רומה] אה [ג' בן רומה] בן [רומה, רומה] רומה [כן, תתפלל עלי, סבא, על שידוך, על שידוך ועל תשובה, תשובה שלימה ועל שידוך] אה [סבא, אנחנו הולכים, אנחנו הולכים, סבא] אשרינו, אשרינו, אשרינו [אשרינו שזכינו להכיר את רבינו, סבא, שתהיה בריא וחזק, סבא, בזכות רבינו נחמן בן פיגא, בזכות "נ נח נחמן נחמן מאומן", להתראות, סבא] [סבא, להתראות, סבא, תהיה בריא] [סבא, אני צריך תפילה, שתזכה אותי שאוכל לזכות ללמוד בספרים האלה, שאוכל לזכות], הו, יש עוד ועוד, עוד, בלי סוף, כל מילה הוא, הוא מעיין, הוא ים החכמה, הוא ים [כן, סבא] הוא יחדש את כל העולם, כן, הוא יחדש וירפא ויחזק כל העולם, כל אחד [אמן ואמן]...

...לא לחם ולא כסף, כלום [סבא צוחק], וברוך השם, השם יתברך [נתן לי...], כל החברים שלי כבר הלכו לעולם הבא, ואני נמצא בעולם הזה [סבא צוחק] [ברוך השם, ברוך השם, עוד תהיה] אני הייתי חולה למות, חולה, חולה, והשם יתברך נתן לי נשמה, וחזרתי לעולם [סבא צוחק] [ברוך השם]...

...אה [סבא צוחק], למעלה ממאה שנים, למעלה ממאה שנים שאני נולדתי, והתפללתי לחיי, מה שאי אפשר לתאר, ואני חי [ברוך השם] אינני מבין את זה, בלי בשר, בלי דגים, בלי... [סבא צוחק] [סבא, רוצה מרק, מרק?] מרק, טוב... "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד!" [תמיד] [סבא צוחק] [החברים שרים "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד.."] [לא מבין, כי מישוהו מדבר עם סבא באידיש] "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" [סבא צוחק] [לא מבין]...
...הבית שלו, איפה הבעל הבית, אם לא תעזור לי לישון [כן] במיטה [בסדר] [סבא צוחק]...

...אוי, לא היה, לא היה לי {מאור חיים} [כן] [לא מבין] [רגע, רגע, קצת שיתקרר] לאורחים [לאורחים, ברוך השם, אוכלים] [סבא צוחק] [לא מבין רבי ישראל מדבר באידיש אם מישוהו] [רוחמה] רוחמה [בת חנינה] בת חנינה [כן, האמא] רוחמה בת חנינה, השם יתברך יתן לה אורך ימים ושנים טובים ובריאות וכל טוב [אמן, אמן] הרבה נחת [סבא צוחק]...

...[סבא צוחק] [ברכה] השם יתברך יתן לו כל הברכות שבתורה [אמן] וכל הישועות [אמן] [ואריאלה, אריאלה] [בת קולדה] בת? [קלודה] שיהיה לה כל טוב...

...[בן אריאלה] בן אריאלה? [בן, בן] בן [כן, נחת, נחת] [לא מבין] וכל... ובריאות וכל טוב [אמן, אמן, אמן] אה...
...אני יושב פה, אני, אני מתפעל מאד, איך אני עוד פה בין החיים, אני כבר [לא מבין] [סבא צוחק] [לא מבין כי מישוהו מדבר עם סבא באידיש] פתחתי ספר ומצאתי מכתב מרבי נחמן, כן, הוא כותב לי, "עליך...", "תלמידי היקר", "עליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", "עליך אמרתי", זה, אני אמרתי את זה, אז אמרתי עליך, מה? "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח" [עד ביאת המשיח] זה אמרתי עליך, כך כתוב בהפתק [לא מבין כי מישוהו מדבר עם סבא באידיש] יוא, יוא, יוא, יוא, זהו, אם אתה יכול עד לפה [כן, כן] איך המכתב [לא מבין] [סבא] [לא מבין] [סבא, זה יוסי, יוסי יש לו הרבה פתקאות של "נ נח", הוא מחלק לאנשים] כן? [יוסי, יוסי] {מי זה?} [הנה הפתקאות של רבינו, של "נ נח"] [סבא צוחק] {שתתחזק} המשפחה שלך, זה מכתב מרבי נחמן, שכתב לי, שמצאתי את זה בספר [בספר] כן, אני מצאתי את זה בספר, אה, ככה, זה המכתב מרבי נחמן [סבא והחברים שרים "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד.."]...
...לא, שלא יודע [לא מבין] [מצאת] והיה שמה מכתב, הפתק...

...היה ילדים (לא מבין) ולא היה לי חתיכת לחם לתת להם, הם סבלו רעב, ולא היה להם נעליים (לא מבין) לא היה להם נעליים ללכת לבית ספר (סבא צוחק). כשהילדים גדלו קצת, ברוך שם היה כח, היה ככה, היה לי מעשה {גדולה}, מעשה גדולה מאד [כן] אבל כשהם נעשו גדולים קצת, נעשה... הו, ברוך השם, הם קיבלו, קיבלו ארבע יותר ממקודם (סבא צוחק), אני לא אומר לשון הרע, לא, לא אומר שקר...
 ...{נהיה} שאני חייתי ברסלב, בשביל זה הישיבה לא רצה לתת לי לחם, לא היה לי לחם בשביל הילדים, ואני גם כן צריך לחם, ולא, לא היה לי, ולא היה לי, וגם בחורף היה קר [כן] לא היה לי, לא היה לי... [בגדים] (סבא צוחק) כשהבנים נתגדלו והתחננו, הו, אמרתי להשם יתברך: "הו, תודה רבה, הפרנסה לא, לא היה (לא מבין) כל כך" (סבא צוחק), עד היום לא... רצו לאכול, אבל הם כבר (לא מבין) נעשה יותר קל המשא (סבא צוחק) [סבא, מה נשמע? סבא] אוי, ברוך השם, אני לא מבין איך אני חי, לא היה לי לחם, אז איך אני חי? (סבא צוחק) אני לא משקר [לא, לא, מה פתאום] לא היה לי לחם לאכול ולא בשביל הילדים קטנים, הם עשו עם הפה "ב, ב, ב", ולא היה לי לתת להם חתיכת לחם (סבא צוחק), בשביל שאני, שאני הייתי נעשה, נעשיתי ברסלב, אני הייתי קרלין, האבא היה קרלין, ואני הייתי ברסלב (לא מבין), כולם, כל הגדולים והקטנים, כולם צחקו ממני, כולם כבר בקבר, ואני פה, יושב פה (סבא צוחק), הם כולם בקבר, רק אני... (לא מבין) כי משהו מדבר עם סבא באידיש) היה לי, היה לי פתק [כן? מתי יבוא משיח? אה? הו, הוא הודיע היום והחודש וה... שיבוא [בקרוב? אה? [בקרוב? אני לא יודע, אבל (לא מבין, כי לא שומעים טוב) אבל ראיתי {שהוא כבר} קרוב מאד [מאד] היה לי פתק "זמן הגאולה קרוב מאד" [קרוב מאד, בעזרת השם] (סבא צוחק) אוי, איזה צער זה, ילד שלא הולך לבית ספר, לא היה לו, לא היה לו נעליים, לא, לא היה לו איזה בגד לבוא {מפה}, כן, אני, לא אני ולא הילדים (סבא צוחק), הייתי ילד קטן, הלכתי לבית ספר, והאמא נתנה לי לבית ספר חתיכת לחם עם שמן זית [כן] היא נתנה השמן זית, טיפות כאלה (לא מבין), נו, נא, אמרתי לה: "אמא, תן לי עוד טיפה" [עוד טיפה] (סבא צוחק) "תן לי עוד טיפה", היא, היא צעקה עלי: "אני צריך השמן לשבת קודש, אם אני אתן לך עוד טיפה, לא יהיה לי לשבת קודש" (סבא צוחק), אה, אה, אה, אה, (לא מבין) כי סבא מדבר עם משהו באידיש) בגד גם כן, נעליים גם כן [כן?] (סבא צוחק), כן, אני חשבתי שאני אמות ככה [מה פתאום] אני רואה, הבנים ברוך השם התגדלו, אבל אני חי [ברוך השם] (סבא צוחק) [מתי בא משיח? סבא] רבינו הקדוש הוא כותב לי פתק, ככה: "זמן הגאולה קרוב מאד", ארבע מילים, נו, מה, צריך לחכות (סבא צוחק) [החברים שרים "נַח נַח נַח מְנַחֵם מְנַחֵם מְנַחֵם..."] המשא ברוך השם נעשה, נעשה קל, המשא היה, היה בכל פעם קל יותר [ברוך השם] נתגדלו [אה, גדלו הילדים] הם יצאו ממני, אז המשא לא היה לי כל כך כבד [אה, המשא של הילדים] (סבא צוחק) [סבא, האבא של אישתי זרק אותך לכלבים, אתה זוכר? אבא של אישתי] האבא של אשתי הוא נתן לי מכות [אה] בשביל אהיה ברסלב, "מי יקח אותך לחתן? לא יהיה לך אשה, לא יהיה לך בנים, מה, מה אתה עושה? מדוע אתה עושה, אתה לא מרחם עלי? (לא מבין)" (סבא צוחק), אני לא מבין איך אני חי ויושב כאן, לא היה לי לחם, בלי לחם אי אפשר לחיות (סבא צוחק), לא היה לי לחם ולא היה לבנים, היה לי עשרה בנים וכולם, כולם "ב, ב, ב" [אין] ואין, אין, אין לי לתת להם לחם, בשביל שאני נעשיתי ברסלב, כן, לא על חינום (סבא צוחק) [סבא, אני צריך רפואה, תברך אותי, סבא, סבא, תברך אותי, סבא] (לא מבין) ורפואה שלימה [אמן] וכל {טוב} [אמן, אמן, אמן] (לא מבין) [אמן] (סבא צוחק) אני לא, לא מדבר חס ושלום גוזמאות, כמו שהיה, לא היה... עוד לא היה (לא מבין), היה לי שתי בנות, שתי בנות, לא היה לי... הם התחילו לעבוד, לעשות {ספונגה}, וברוך השם... (סבא צוחק) אני הייתי צריך לחם לפני שבעים שנה, לא היה אף אחד שיתן לי לחם בשביל הילדים (סבא צוחק) [היום ברוך השם יש] אני, אני נמצא פה חי בלי לחם, והילדים הלכו לעבודה ולא היה להם לחם, לא היה להם, לא היה בבית לחם, ברסלב? ברסלב? יותר טוב שימות, ולא להיות ברסלב (סבא צוחק) [סבא, יש פה חייל של רבינו, הוא, הוא מפרסם את ה"נ נח" אה? [הוא מפרסם את הפתק] כן? [יוסי, יוסי] יוסי? [כן, כן] (סבא צוחק) [יוסי, יוסי בן יפה] יוסי בן יפה, תעשה, תעשה מבית לבית, אתה עושה בבית אחד, {כמו שכתוב} בפתק מרבינו "עליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", "עליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", אמרתי עליך, כנראה שאני אהיה חי בביאת, בביאת המשיח (סבא צוחק)... (סוף צד ב

g08)

קסטה מס' G 09

צד א G32 09

...מוכרים דירה מארץ ישראל, מירושלים, לא מוכרים לגויים, רק ליהודים (סבא צוחק), לא יהיה לגוי שום עצה, רק אם יתגיייר, יכול לקנות דירה, אבל בלא זה, אי אפשר לו לא לשכור ולא למכור (סבא צוחק), דירות כאלה אין בלונדון ולא, ולא באמריקה, דירות כאלה אין, רק אצלנו...
 ...אפילו אם יתן כמה שיתן, אי אפשר, אי אפשר לו לקנות, רק אם יתגיייר אפשר לו לקנות (סבא צוחק)...
 ...{קניין}, צריך לו תעודת זהות [שהוא יהודי] אם הוא יהודי, אם הוא לא יהודי, לא מוכרים, (לא מבין) יש לו רשיון, טוב, קודם נשאל אותו, זה רק יהודי, לא להשכיר ולא לקנות, לגויים אין, רק ליהודים יכולים למכור, אבל לא ליהודים, לא, אין מכירה ואין לשכור, השכרה, אין לו שום עצה, רק שיתגיייר, אם יתגיייר, הוא יהודי, יכולים למכור (סבא צוחק) [אבל עכשיו בממשלה יש אנשים שאוהבים גויים?] אה? [עכשיו יש בממשלה אנשים שאוהבים גויים, עכשיו אי אפשר לעשות חוקים כאלה, הממשלה אוהבת את הגויים, צריכים...]
 ...ארץ ישראל, יברחו, הגוי אין לו שום עצה לקנות דירה בארץ ישראל, מוכרים רק ליהודים, לגויים לא, רק אם, אם הוא רוצה להתגיייר, אז יכול לקנות, בירושלים ובכל ארץ ישראל אין לגויים שום, שום דירות ושום קשר, מה זה? היהודים רוצים... מה זה? זה המדינה שלנו, אנחנו יכולים לעשות כל החוקים שאנחנו רוצים, אצלנו החוק לא למכור לגויים, רק ליהודים, יהודי שימכור לגויים, אין הקניין גמור, אפס, אין, אין מותרים לו, לא קונה, לא קניין (סבא צוחק)... [סבא שר את המנגינה של "נַח נַח נַח מְנַחֵם מְנַחֵם מְנַחֵם..."] זה, זה לא, זה לא רשיון, רשיון הוא רק רשיון, אבל זה לא רשיון (סבא צוחק)...
 ...לא יכול לקנות לא בית ולא דירה ולא... כלום, לא ארץ ולא כלום, זה רק שלנו...
 ...עשירים, הוא יבוא, יאמר: "אני... מה זה? אני אתן לך כמה כסף שאתה רוצה, אני אתן לך", "לא, לא, אתה גוי, שים כל הכסף שבעולם לא, לא, לא מוכרים, רק כשמתגיייר יש לו זכות לקנות"...
 ...{יש לך} גם כן חוק לא למכור ליהודים בחוץ לארץ, הם לא יכולים לעשות חוק כזה, מי יקנה?...
 ...אין צריכים להם, יש לנו בארץ ישראל כל טוב, הכל יש, דגים בשר, הכל...
 ...רשיון [זה תלוי מה זה הרשיון?] [רבי ישראל, איזה רשיון צריך בשביל לקנות בית? איזה רשיון צריך בשביל לקנות בית בארץ ישראל?] לא [איזה רשיון?] אין רשיון [לא צריך רשיון?] רק שיהיה נעשה יהודי, גויים לא...

...ארץ ישראל בלי חיילים, לא היה לנו לא חיילים ולא נשק ולא כסף ולא, לא היה לנו כלום, וכל העולם רוצים להרוג אותנו, והשם יתברך מראה לכל, לכל העולם, שיש {אלוקים פה}, לא יכולים, אדרבה, הם נתנו לנו ארץ ישראל, מדינת היהודים (סבא צוחק), כבשנו, הגויים היו יכולים ללחום עם, אתנו, כן, "ארץ ישראל לא שלכם, לכו!" (סבא צוחק), אבל עכשיו כל העולם, כל הגויים, ארץ {ישראל} מדינת היהודים (סבא צוחק), מדינה, מדינה קטנה ויש לה כל טוב, מה שאין בשום מדינה, יש לנו מלח ויש לנו לחם, לחם לזון את כל העולם עם הלחם שלנו, פה בארץ ישראל... לחם לכל... בשביל כל העולם, ויש לנו שמן זית, יכולים בשביל כל העולם (סבא צוחק), ויש לנו ענבים בשביל כל העולם, כל העולם שותים יין מארץ ישראל...

...הרבה, הרבה אדמה עם, עם ענבים, הוא שילם להם כסף, ברון רוטשילד הוא בא וקנה מן הערבים את כל הענבים וכל... כן (סבא צוחק) [סבא ואחד החברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סוף צד א 09g).

צד ב 09g32

...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ...
...[סבא שר "גדולתנו... באידיש ואחר כך בעברית] משיח הוא יכול לגלות גדולתנו ותפארתנו, כן, בשביל זה הוא יגלה (סבא צוחק) ...
...[סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ...
...[סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ...
...[סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) יבואו מכל העולם לשמוע הניגון של רבינו, שרבינו הקדוש יגלה מה זה ברסלב (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) נו...
...{העולם} ילמוד הניגון הזה, אחר כך ישירו כולם הניגון הזה (סבא צוחק), כן [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] ...
...ותפארתנו (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) [רבי ישראל] ...
...["ליקוטי תפילות"] אוי, אוי, אוי, אה, אה (סבא צוחק) ...
...זה מאבנים (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] ...

...שישי, יום השישי זכינו, זרקו אבנים גדולים על רבי נתן ועל כל... החתן והכלה, ועל הכל, על כולם, וכולם ברחו ליער, אחר כך כשנעשה קצת שקט, באו, אוי, רבי נתן איננו, הם הלכו לחפש את רבי נתן, הוא, הוא, הוא, הוא רקד בניגון זה, 'גדולתנו...', הוא, הוא אמר להשם יתברך [סבא ואחד החברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ...

...אתו (סבא צוחק) [אבל אולי יש... איפה בירושלים? יש הרבה מקומות בירושלים, איפה יותר טוב? איפה?] בירושלים, על יד הכותל (סבא צוחק) [זה הכי טוב?] כן, הו, הו [סבא והחברים שרים את המנגינה של "נַחַן נַחַח נַחַח מְאֻמָּן", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] ...

...בסדר להגיד [על הסדר?] על הסדר, כן [כן] {רק יגיד} הרבה [הרבה] כן, זה, זה, זה העיקר [כן], להגיד על הסדר, על הסדר, יתחיל מהתחלה ועד הסוף, או יפתח באיזה מקום שהוא? כן, יכולים שניהם, שניהם, 'גדולתנו ותפארתנו', זה "ליקוטי תפילות" [כן, כן] 'יגלה משיח צדקנו' (סבא צוחק) [בקרוב, בקרוב] הוא יגלה מה זה "ליקוטי תפילות", אין אף אחד נוגע בו, רק (לא מבין) כהן, אבל משיח הוא, הוא יכנס כל העולם, כל ישראל, כל ישראל ויתקן אותם, הוא יגיד, הוא יתן להם "ליקוטי תפילות", הם {יאמרו} ה"ליקוטי תפילות" ולא... זה הכל [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] ...

...[אהרון כהן מספר עכשיו שבביתר] שמו אהרון? [אהרון כהן, כן, הוא אמר לי עכשיו, שבביתר] אני... נו [בביתר החברים התחילו, התחילו לתלות שלטים של "נ נח" גדולים גדולים מאד] כן? [זה חדש] (סבא צוחק) [דניאל אליהו ואליהו חביב, הם טלו שלטים בבית שלהם והם מפיצים את זה עכשיו, הם נותנים לאנשים, מפיצים את זה בביתר, זה דבר טוב?] כן [כן] וודאי! (סבא צוחק) [כן, זה שמירה, זה שומר עליהם] זה שמירה, זה... השם הזה הוא כל התורה וכל החכמה וכל היראה וכל... הכל [וזה, זה, זה עושה המתקה, זה עושה המתקת דינים, זה ממתיק] וודאי, כל דיבור הוא בוקע רקיעים, הוא עושה תיקונים כאלה שלא היה מעולם, מיום בריאת העולם לא היה דבר כזה, כי רבינו הקדוש הוא חדש [כן] אז רבינו הקדוש היה בעולם, אבל לא ידעו כלל מה זה, ורבינו הקדוש, {היה} רבי נתן הם הודיעו את זה, ורצו להרוג אותם, מה זה? "ליקוטי מוהר"ן"? (סבא צוחק), רצו להרוג אותם, ובנס ניצל, זה נסים גדולים, ורבי נתן {אומר}, הוא שר לרבונו של עולם: 'גדולתנו...', שלא ידאג "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק), הוא יגלה שזה חדש, שזה לא היה, לא... מיום בריאת העולם לא היה דבר כזה, "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק) [שלום עליכם, רבי ישראל, זה דניאל זפרן] ...

...[סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי מוהר"ן", "סיפורי מעשיות", זה יתקן כל העולם, כל דיבור של רבינו ז"ל יעשה, יהיה תיקון לכל העולם, לכל הרשעים, לכל הכופרים, כן, הם יתקרבו לשם

יתברך והם ילמדו "ליקוטי מוהר"ן ביום, בלילה (סבא צוחק) [סבא שר את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק)... (סוף צד ב 09g).

קסטה מס' G 010

צד א G33 010 א

... (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק)...
...הקדוש גילה לכל העולם, מי המנהיג של ישראל? "נָחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" זה הוא המנהיג של כל ישראל, של כל... מברית העולם הוא הרבי, הרבי {שלנו}, אבל אז זה היה בחושך ולא נגעו בו, כן, אבל עכשיו כבר, כבר יכולים לאמר לו בכל יום, בכל עת, בכל שעה, מתי שרוצים (סבא צוחק) [סבא שר "נָחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" בניגון של "גדולתנו..."] מי הרבי? "נָחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן", רבינו הקדוש מקודם אומר תורה, מקודם הוא אומר תורה, מה הוא אמר? [רבי] מי הרבי של, של ישראל? [רבינו, ר'אש ב'ני ישראל] הוא אמר: "שמי נחמן, "נָחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" זה הרבי של כל ישראל" (סבא צוחק) [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] הוא יגיד פירוש, מה זה "ליקוטי תפילות"? מה זה "ליקוטי הלכות"? מה זה "ליקוטי עצות"? מה זה "סיפורי מעשיות"? הוא, משיח הוא כל פעם יקח איזה טיפה מן הים ויגיד, והם כולם יהיו נעשה צדיקים, כן, מרשעים גמורים, צדיקים קדושים, כולם [בקרוב, רבי ישראל, בקרוב] כן, כבר כל העולם אוהבים, רוצים את רבינו הקדוש [כן, באמת, כן] בלי, בלי, בלי השתדלות ובלי רבנים ובלי... נעשה הדבר מעצמו, מרבינו הקדוש, רבינו הקדוש גילה רק מיהו הרבי, הרבי, רבי ראשי תיבות "ר'אש ב'ני ישראל", הוא ה"ר'אש ב'ני ישראל", מי, מי, מי הראש? "נָחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן" זהו הראש! (סבא צוחק), זה גילה רבינו הקדוש בעצמו, שהוא הרבי שלנו וכל ישראל, כל מה שיש בעולם יהיה להם תיקון, רק לישראל, הגויים יהיו כמו, כמו עכברים, כמו כלבים, עכברים (סבא צוחק), הם לא, לא בני אדם, הבהמות יש לו רחמנות? הם יודעים מתורה? מאיזה דבר? עכבר, עכברים, מי הם? עכברים, לא בני אדם, בני אדם רק אנחנו, עם התורה, אנחנו בני אדם, אין בני אדם רק אנחנו, מי שהוא מקורב להשם יתברך באמת ורוצה לעבוד השם יתברך באמת, זהו, זהו אנשי משיח, גדולתנו, רבי נתן אמר להשם יתברך אחרי האבנים שזרקו להרוג ולאבד, אז השם יתברך, אז עשה רבי נתן ניגון: "גדולתנו ותפארתנו...", הוא אמר להשם יתברך: "גדולתנו ותפארתנו יהיה, יגלה משיח צדקנו" [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] לא היה בעולם, התחיל להתגלות {על ידי}, רבי ישראל (קרונוגר) בא מאומן לארץ ישראל, והוא היה הראשון שהוא, שהוא קירב אותי ועוד נפשות לרבינו הקדוש, ונעשה מחלוקת גדול, מה זה? ברסלב? (סבא צוחק), כן, היום זה אני אומר להם: "כן, כן, ברסלב, אם אין אתה ברסלב, לך, לך ממ... מאתנו" [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."], אחר כך הם שרים "נָחַם נַחֲמָן מְאוֹמֵן, הוא רבינו, הרבי של כל ישראל... בניגון של "גדולתנו..." הוא יש לו תיקונים לכל, לכל הנופלים, לכל ה... לכל, לכל החולים, לכל הנופלים, הוא, הוא אמר: "שיש מחלות שאין להם רפואה, ואני יכול לרפאות גם מחלות כאלה", כן (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] שידוך? ברסלב, לא רצו כל העולם, ברסלב? הוא ברסלב? נו, נלך (סבא צוחק), היום כולם אוהבים את ברסלב, כולם רוצים ברסלב [כן, וודאי, רבי ישראל] משיח צדקנו הוא יגלה את רבינו, הוא יגלה מי הרבי, מי הרבי שלנו, "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] אני קרבת את, את הרב הגאון, הגאון, הגאון העולמי, הגאון קדוש, הוא, הוא אמר לי, הוא שמע על רבי נחמן שהוא גדול, גדול מאד, אבל מה שהוא יודע עכשיו, הוא לא ידע כלל, והוא קרא לי רבי, הוא, אני הרבי שלו, הוא היה גאון עולמי, ואני עם הארץ, הוא אמר לי, אני שאלתי: "מה הוא רוצה? כוס תה, כוס קפה?", "אני לא רוצה כלום, אני רוצה לקום מלפניך" (סבא צוחק) [מי זה? מי זה היה? הרב אלפנדרו הוא היה גאון העולם והוא היה מקיף מאד, הוא אמר לרבנים גדולים, שהם לא שווים כלל [רבי ישראל, איך אפשר למישהו שיהיה גדול בתורה בלי רבינו? אה?] [אהרון שואל, הרב אלפנדרו הוא היה גדול בתורה לפני ש...] אין לי כח, כל העולם ישמחו וינגנו ניגונים שלנו, ויהיה שמח, שמחה גדולה בירושלים ובכל העולם ובאומן, באומן, יבואו כל העולם, והגויים יקבלו כסף ויתנו לנו העצמות של רבינו הקדוש [מתי? רבי ישראל] הם צריכים כסף, הם רוצים כסף, אם יתנו להם כסף, אז הם יתנו העצמות [מתי?] מה? [מתי?] הממשלה אומרת בקרוב, בקרוב, הם יתנו כסף, והם יתנו העצמות, הם רוצים כסף, הם עניים גדולים, אין להם לחם, אין להם מה לאכול, אז אם כסף יתנו הכל, אנחנו נלך בלילה, לא ניתן לרחביה לישון, הם יצעקו: "הוא לא נותן לנו לישון, לא נותן לנו לישון, מה זה?", הם צריכים לומר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק), אה, אה, אה, נו, נלך לאכול, אחר הניגון של "גדולתנו ותפארתנו", צריכים לאכול שיהיה לנו כח להמשיך ובריקודים וניגונים, כן, הם, הם אומרים כל העולם, כל החכמים בנגינה, בנגינה, אומרים: "ניגונים כאלה כמו ברסלב? אין", הגאונים הגדולים הם אומרים: "כמו רבי נחמן, אין", הוא כל התורה, הוא כל ישראל, הוא התיקון של כל ישראל, הוא מתקן כל... אפילו כופרים, אפילו שהם רחוקים לגמרי מהיהדות, מתורה, הוא, הוא יקרב אותם ויעשה, יהיה מהם צדיקים גדולים (סבא צוחק) [רבי ישראל, לטייל? לטייל?] אתם רוצים לטייל, או... כן, טוב [או לחזור הביתה] אה? [אתם רוצים לטייל?] לא [או לדבר עוד?] נגנן עוד, עוד, עוד (סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו...") נלך כבר למקום אחר, למקום חדש [לטייל?] כן [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק)...

...וגם כן צריכים לתת להם גם כמו שעושים לנו, אנחנו נעשה אצלם [צריך ממש לעשות?] אה? [ממש לעשות בגשמיות או בתפילה? או שממש ללכת ולעשות?] זה תפילה אחת וזה ענין אחר... [זה ענין אחר] וגם כן, צריכים... [כן, פשוט בכח] כן [זה, זה לעשות כל המדינה, הממשלה יעשו, או שאפילו בן אדם פרטי, מסירות נפש כמו בחברון, ככה צריך לעשות?] מה, מה, מה היה בחברון? [במערות המכפלה, שהיהודי הרג ארבעים ערבים?] אה? [מה שהיהודי עשה] אה [לעשות ככה? זה ככה צריך? כמו שהם עושים לנו?] לא, לא [אה, לא?] מלחמה [אה, כל המדינה] כן [כל המדינה, ממשלה, כן] הממשלה [הצבא] הצבא, כן [כן, כן, הבנתי, המדינה היא רק רוצה לעשות שלום עם הערבים, לא מלחמה, איך, איך אפשר לשנות את זה? מה, מה אפשר לעשות? לשלוח מכתבים, מה לעשות?]...

... לעשות קשר עם, עם דגן [כן]...

...רבינו הקדוש, אבל אם [הוא, אפשר להתחיל], אני...

...אולי, מי גר שמה? [יעקב בודרה, דוד]...

...ענין אחר לגמרי, זה אנשים, אנשים נאמנים, ובאמת, אבל אני ראיתי לפני...
 ...הם נאמנים בהשם ובתורה, ויש להם אמונה באמת, אתה, אתה הראשון של, של האגודה, ונראה, נתייעץ ונתיישב, נראה להעמיד כח גדול ש...
 פה בארץ לעשות דברים, לפרסם ולקדש את האור של רבינו כבר פה בארץ וגם לכל העולם, זה ענין הגאולה לכל, לכל העולם, לכל היהודים, איפה שנמצאים יהודים, מה אתה אומר על זה? [שצריכים זמן] אה? [צריכים זמן] {נתיישב, טוב, טוב, אבל אני הייתי...
 ...שילוח הוא, הוא לומד בשיבה? [כן] אולי... [הוא אמר לי, שהוא רוצה רק לגמור את החודש] כן?...
 ...שני, שני אנשים אמיתיים, נאמנים, זה טוב, וגם [מימוני?] מימוני, אם, אם אתה יודע שיש עוד אנשים נאמנים, נזכה להכניס רבינו פה ובכל העולם [אמן] אולי תלך לשיבה, תיסע לירושלים?, תיסע ולדבר אתו, אם, אם... {זה? [יעקב שילוח?] אה? שילוח [כן] כן, ואם לא, אז נראה, נראה [משהו אחר] נתפלל להשם יתברך שיתן לנו [שיתן לנו] אנשים נאמנים...
 ...אני, אני צריך [למסור] דיבורים, דברי אמת שייכנס בלבי, לא דיבור, דיבורים של הבל, אני הייתי מקושר...
 ...ענין של רבינו הוא, הוא האור של משיח...
 ...[כן] כן, כן, מה שזה [הוא גילה את כל האמת, הוא הכניע את השקר בתכלית] (סבא צוחק) [מה שהוא עשה לשקרנים] עכשיו אני לא רואה על העיניים, רק... ברוך השם אני רואה ללכת ולא יותר, אבל בספר ללמוד, לא רואה, נו, צריכים לקבל הכל מהשם יתברך, אני סובל, מגיע לי צער, יש לי צער גדול, בלי זה, לא כלום...
 ...[שיבה מאד את השבת] (לא מבין) אכילה, לאכול הרבה בשבת, פה זה מקום טוב, דוד אמר לי, שהוא נותן לי את החדר וגם החצי בנין, אולי אתה צריך איזה מקום? [לא, לא, יש לי, ברוך השם, יש לי בצפת, יש לי בצפת בית]...
 ...{תן את זה להורים} [אני רוצה, אני יכול לתת לך הדירה שלי]...
 ...לדבר עם ה... [עם העירייה] כן, כן, אני איש זקן וחולה, אני רוצה, צריך מקום, בית טוב, שיהיה לי מנוחה [בצפת?] בצפת, יהיה בצפת או בירושלים [לא, בירושלים אין, אין דירות כאלן] אה? [בירושלים]...
 ...[אני חושב שאפשר, אפשר ל...] אני רוצה להתרחק מזה, מ...
 ...אנו צריכים לברוח להשם יתברך ולברוח להשם יתברך, נו, תפילה עולה על הכל, להגיד הרבה "ליקוטי תפילות" והרבה "ליקוטי הלכות" ["ליקוטי הלכות"] זה דיבורים של, של {משיח} [של ימות המשיח, כן] רבינו הקדוש גילה [טיפה מן הים] טיפה מן הים [גם רבי נתן הוא, הוא לא גילה הרבה] כן (סבא צוחק), אוי וי [מה? סבא, מה קרה?] אני לא אכלתי השיעור לברך ברכת המזון, אכלתי מעט מאד [אז אולי תברך "נפשות..."] אה? ["בורא נפשות..."] ["בורא נפשות רבות וחסרונם"], (סבא מברך ברכת "בורא נפשות") [אמן] צריך לאכול ולהתפלל להשם יתברך שירחם עלינו, שנזכה ונצליח בכל מה שנעשה, בהדפוס והפצה וה... כן, כסף יש, כסף לא יחסר, אני כל הזמן אני, אני לא נו...
 ...ביטוח לאומי זה בבנק, ואני מסתפק {בכל} ורק, רק בדוחק, {לא} צריך לאכול...
 ...שמחה...
 ...[סבא צוחק] (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [בעברית, בעברית, לא מבינים אידיש] המתנגדים ירו אבנים גדולים להרוג, ורבי נתן זימר [סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [רבי ישראל, רבי נתן הוא שר באידיש, לא בעברית] הם יגידו לך [אני, אני לא זוכר איך זה היה] [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [ואיך זה באידיש?] [סבא צוחק] [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] רבי נתן עשה מהאבנים ניגון יפה (סבא צוחק)...
 ...[סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."]...
 ...אולי תביא לי איזה תנור? [הנה פה דלוק] יש? [כאן, פה למטה] כן, כן, טוב...
 ...שלי, דוד הוא נתן לי מתנה את החדר הזה וגם הדירה הגדולה, חצי לו, חצי לי (סבא צוחק)...
 ...אה, אני רוצה לשכב, כן...
 ...אני נקי, {נקי}...
 ...יש, אבל תאווה אין (סבא צוחק), יוא, כן, תאווה אין...
 ...יתברך אמר להם שיהיו ברוגז איתי ולא יבואו אלי, נו (סבא צוחק)...
 ...כמה אתה רוצה בחודש? [הדירה, דירה?] אין לי כסף, אם חס ושלום, אם אני אחיה עוד מאה שנים, מי ישלם לך? אני, {אני אזכה} (סבא צוחק), אין לי, אני אין לי כסף כלל, הכסף שלי הוא רק של רבינו, נו, כן (סבא צוחק) [אני לא רוצה כסף ואני לא צריך כסף] לא? [לא, לא צריך ולא, לא רוצה] אבל עוד מאה שנים? [גם לא מאתיים שנה] כן? [כן] (סבא צוחק) מי ישלם לך את הדירה שלי? מי ישלם לך? (סבא צוחק), אני אין לי דירה [הנה דירה] רק, רק זה [זה, זה דירה] (סבא צוחק) זה קנית בשבילי? [כן, רבי ישראל] (סבא צוחק)...

(סוף צד א 010 G).

צד ב 010 G33

...דוד? [כן] דוד בודרה? [כן] כן (סבא צוחק), אני... הדירה הזה, הדירה הזה עשית רק בשבילי [כן] איך ידעת שאני צריך דירה? (סבא צוחק), מה השעה? [עשר ו...]
 ...כזה, יש בעולם חדר כזה, חלונות כאלה, גג כזה, חלון, חלונות (לא מבין), לא ידעתי (סבא צוחק)...
 ...[סבא והחברים שרים את המנגינה "כי לא נאה, כי לא יאה..."] [סבא, אני חלמתי אתמול, היום בלילה אני חלמתי, שאנחנו בפסח] אנחנו? [עושים 'ליל הסדר' ביחד] כן? [ואני חלמתי שאני נרדמתי ב'ליל הסדר', ולא הספקתי לאכול ולא הספקתי לעשות כלום, אז אני קמתי בלילה, ואני אמרתי: "נו, אני יכול עכשיו לעשות"] כן? נו, עשיתי? (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר "כי לא נאה, כי לא יאה..."] חדר טוב, חדש [כן, זה גבוה, זה גדול, יש לך אוויר, האוויר, זה טוב בשביל האוויר] כן, אוויר טוב, ברוך השם [אני, עכשיו אני רוצה לנסוע הביתה] כן [יום שיש, אני צריך להיות בשבת בבית] טוב, טוב, לך, לך, לך, אני לא מגרש אותך [חס ושלום] אני רוצה שנהיה ביחד, נפש אחד, תמיד ביחד [אמן, סבא, שלום] שלום [ובשורות טובות]...
 ...הוא לומד בתלמוד תורה? [כן, הוא לומד ב'חדר'] [חדר] [כן, ברמות, הוא בן מצוין]...
 ...ולהתפלל יזכה להתקרב לרבינו [אמן] ללמוד ספרי רבינו...
 ...תיסע לאומן, לרבינו [אבל אולי רבינו יבוא לירושלים בשנה הזו] אה? [אולי רבינו יבוא לירושלים בשנה הזו, בעזרת השם] הלוואי [להתפלל] הי...
 ...[לא מבין] [טוב, אני הולך עכשיו הביתה] טוב [אני נוסע עכשיו לצפת] טוב, לצפת? [כן] מה? אתה גר בצפת? [כן, סבא]...

...לגור בצפת? [לא, אני גר בצפת, הוא גר במקור ברוך, מאיר] [אני, מאיר גר במקור ברוך, אני מאיר בן חיה] ואתה? [ציון ברזלי] איפה אתה גר? [בצפת] בצפת? [כן] דירה, דירה {ששכרו}? [של עמידב, כן] עמידב? [כן] כמה אתה משלם לחודש? [חמישים שקל] כמה חדרים? [שלוש חדרים] שלוש? [כן] אה...

...[אבל עם הספרים עשית טוב, אז משה רבינו אמר לו: "טוב? טוב מאד"] מאד (סבא צוחק), חדשות {היום} לא שמעת [לא, עוד לא, אמא שלי, אמא שלי נתנה לך במבה] אמא שלך, אמא [שלי, כן] יש לך אמא? [ברוך השם, אמא צדיקה, צדקת] כן? אחיך מיכאל [זה הוא, הוא יש לו אח, מיכאל] אה, אתה אמא [זה, אני נותן לך במבה, אמא שלי אמרה לי לתת לך במבה, היא נתנה לי שתיים, היא אמרה לי תן אחד לסבא] טוב [שבת שלום, סבא, שבת שלום] תתחזק תמיד להיות תמיד בשמחה [זהו העיקר] "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" [להיות בשמחה תמיד, שבת שלום]... אז לא, לא (לא מבין) ספרדי? [כן, ספרדי, כן] הוא מקורב לרבינו? [אני לא יודע, אבל הוא, הוא, הוא מדבר קצת על ה"תיקון הכללי"] כן? [כן, ויש לו גם הפתק] אה? [יש לו גם הפתק] כן? [כן, כי הבן שלי מפרסם אותו בבית ספר] מפרסם אותו? [את הפתק] את הפתק [כן] בבית ספר [כן]... [הוא גר בבני-ברק] כן, כן [כן] יש לו ילדים? [אני לא יודע, כן, יש לו, שמעון אמר לי שיש לו] אה? [שמעון אמר לי...] אה, כן [סבא, ראש חודש זה יום שני ויום שלישי] כן, שני ימים [שני ימים, כן] יום שני ויום... [שלישי, כן]... [בשלושים בניסן ואחד באייר] באחד באייר [כן, ושלושים בניסן, הראש חודש, כן, שני ימים]... עוד קצת...

...זה אדמה, אה? [מה?] איזה ברכה על זה? [ש'הכל..', 'ש'הכל..', טוב, טוב, טוב, (לא מבין)]... [טוב] אה? [טוב] נו? [אתה רוצה שהמקור יהיה פה בבית] כן [איפה שהחזר?] כן [טוב] אה? [בשביל החלב?] בשביל האוכל [טוב, טוב, טוב] נו, אבל [אולי] אתה צריך בשבילך? [לא, אני, אני, אני קונה אחד] אה? [אני קונה אחד בשבילך] כן? [כן] קטן [קטן, כן] טוב, טוב, טוב [כמה ימים, כמה ימים אני מחפש] אה? [צריך כמה ימים לחפש] לחפש, כן, כן, זה לא דחוף [טוב, בעזרת השם] מתי שתמצא [טוב] מקרר קטן [טוב] ישן [טוב] תקנה [טוב, בסדר]...

...שאינ מי שיוכל לעזור לנו, אפילו {קצת}, אפילו (לא מבין) רק הוא, רק הוא, יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", יש כבר "ליקוטי תפילות", יש כבר "ליקוטי הלכות", זה דיבורים של משיח (סבא צוחק), משיח גם כן כלול בהדיבורים שלו, שזה פלא כזה, כי אנחנו חולים כאלה, שאין מי שיוכל לעזור לנו, רק הוא בעצמו, ה"ליקוטי תפילות" הזה, ה"ליקוטי מוהר"ן" הזה (סבא צוחק), ברוך השם, אנחנו מסתכלים בעולם, עולם כזה שיוכלים לחשוב שאין מקום לעזור, אי אפשר לעזור לחולים כאלה, זה, זה {אי אפשר} שכל העולם זה, זה לא כלום, הוא יהפוך כל העולם להשם יתברך, לתורה, לאמת, הוא ישבר כל {הטומאה} שבעולם, הוא, הוא יהפוך אותם, אדרבה, לאורות גדולים...

...התורה, יש הרבה תורות, ובכל תורה הוא יהפוך אותם, (לא מבין) לרפאות, לרפאות אותנו (סבא צוחק), ורבי נתן היה חייב מיתה, כל העולם רצו להרוג את רבי נתן, מה? הוא, הוא, הוא מדבר על רבינו מה שהוא מדבר, כן, כל העולם {רצו להרוג אותו}, אבל עכשיו שכולם רואים רק {מתקרבים לרבינו}, רבינו הקדוש אמר: "אני, אני ונתן צוחקים מכל העולם", הם {מכניעים} את כל הרע, הם, הם מרפאים את כולם, את כל העולם, מה שאי אפשר, חכמות כאלה. אם לא, אם לא הייתי מתפלל רק, רק לראות את העבודה של רבי ישראל קרדונר, איך הוא היה עם השם יתברך תמיד, איך הוא החצות שלו, בחצות הוא הלך ליער בלילה, בזמן שהיה סופה ורוצחים וגזלנים ו... (לא מבין) כל הגויים רוצים להרוג אותנו...

...יוא, והוא היה העיקר היסוד והעיקר הסוד של הכל, רק הוא יכול לתקן את כל העולם, הוא, הוא יהפוך כל הרשעים, יתקן כל הרשעים, תיקונים כאלה אין, רק {בחושי אלול}, חידוש נורא כזה הוא יכול להפוך את כל העולם, הוא אמר: "אני ונתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), לולא רבי נתן, לא היינו יודעים מרבינו כלל, רבי נתן הוא מגלה טיפה מן הים איך, איך שהוא ראה אותו (סבא צוחק), וברוך השם אני הייתי חכם, כולם היו (לא מבין) האבא והאמא וכל המשפחה וכל העיר וכל העולם, אני באתי לירושלים והיראים (לא מבין, כי לא שומעים טוב), אנשים שהיו {איתי} כבר נפטרו, מתו, לא נשאר רק אחד, אני, רק אחד בעולם (סבא צוחק), (לא מבין) מהאמת, מהאור, מהחושך, רק רבינו הקדוש, הוא יהפוך כל העולם, הוא מהפך כל הרע, הוא לא יכול, הוא צריך לחכות, הוא כבר {הופך} את הכל, להפוך את כל העולם בכל דיבור ודיבור {ל רבינו} (סבא צוחק), הוא יהפוך, רק הגויים אי אפשר לרפאות, הגויים זה מין בעל חי, מין, מין במה, מין חיה, אז אין עם מי לדבר, רק יהודים (סבא צוחק), רבינו הקדוש הוא, {הוא יתהפך} כל העולם הם בהמות שהולכים על שני רגליים, כן, אי אפשר לעזור להם לגויים, מה, אבל יהודים, אפילו אם יפול איפה שייפול, הוא יכול לעזור לו, הוא יהפוך אותו (לא מבין) (סבא צוחק), אני הייתי לפני שנה, שנתיים (לא מבין) תלך, לך, אין לך מקום פה, {תלך מפה}, היום, היום הוא פה, כן, (לא מבין, כי לא שומעים טוב) עוד לא דיברתי אפילו טיפה מן הים מרבינו, הוא יתקן את כל העולם, התורה, לא היה עוד תורה כזה {של רבינו}, כן (סבא צוחק), (לא מבין) הוא לא אמר איזה כטיפה מן הים הוא לא, הוא, הוא רצה לגלות, {יכול} להתגלות, אנחנו צריכים אותו מאד, כל אחד, לתקן אותו, אבל עכשיו ממה, מה שדיברתי (לא מבין, כי לא שומעים טוב) (סבא צוחק), ברוך השם שאנחנו זוכים לשמוע ולדבר דיבורים כאלה, יש עוד תקווה (לא מבין), הוא גילה ביאת המשיח, את השנה והיום, הכל הוא גילה, אבל אנחנו לא יודעים, הוא גילה לרבי נתן (סבא צוחק), ורבי נתן {יודע} והתלמידים של רבי נתן גם כן לא יודעים טיפה מן הים, אי וי, אי וי, אי וי, כן [סבא] (לא מבין) הוא, הוא בכה {עלי}: "בני, בני, אני {מעדיף} ברסלב, אני... מי יש לך? מי יקח אותך לחתן? לא יהיה לך בנים, לא יהיה לך, מה יהיה? לא יהיה לך כלום, מה זה? {אל תהיה} ברסלב, תרחם עלי ועליך ותצא מברסלב" (סבא צוחק), והאמא...

...{כבר} מי שמע כזה, "ישראל בער נעשה ברסלב" (סבא צוחק), שמואל כרויזר הוא היה בחור (לא מבין) הוא לא, לא היה לו כלה, {לא היה} שידוך של רבנים, של עשירים, רוצים לתת לו כל, כל הכסף שלהם, הוא, הוא לא רצה, לא רצה, מי רצה? את ציפורה (סבא צוחק), איזה {שמחה}, פעם אחת הוא דיבר איתה והוא ראה אותה ואמר לאבא: "אתה יודע שאני אבשר לכם בשורה טובה, יש לי כבר כלה", אני מצאתי את ציפורה" (סבא צוחק), "מה? מי, מי זה?", "ישראל בער, אתה לא יודע שיש חסיד ברסלב שמו ישראל בער, הוא, הוא המחנות", {הבית} ישראל בער (סבא צוחק), הוא שאל אותי: "מה זה?", באירוסין הוא שאל אותי: "מה {העולם הוא} רבי ישראל קרדונר, מה {היה} רבי ישראל קרדונר? מה הוא היה?", אין דיבורים לדבר על זה (סבא צוחק), אמר לו: "אני שמעתי מה ששמעתי", אבל עכשיו כולם אומרים: "רק ברסלב, ברסלב, ברסלב", כל העולם (סבא צוחק), (לא מבין) בהתחלה הם לא רצו שיהיה כל העולם ברסלב, רואים עכשיו בעולם הזה (לא מבין) רק ברסלב, ברסלב, ברסלב (סבא צוחק), היו צריכים (לא מבין) שלא היה רק ה"ליקוטי תפילות", ה"ליקוטי הלכות", ה"ליקוטי הלכות", ה"ליקוטי עצות", מה שיש לנו, רפאות כאלה, איל רואים בעולם אם ישנם בעולם, אבל לא, לא, לא רוצים לדעת, לא רוצים לדעת מה זה, אבל עכשיו נתגלה קצת איזה בעולם, והעיקר רק ברסלב, נו (סבא צוחק), אוי, כל העולם היו ברוגז איתי, כל העולם היו לא רצו לשמוע, אבל היה להם כאלה שרצו לשמוע, אבל הוא מפחד רק, {רק} לשאול, הוא נתן לי שלום, אבל במהרה, כדי שלא, שלא יראו, שלא ידעו, שלא יראו שהם נותנים שלום לישראל בער, הוא לומד ספרי ברסלב (סבא צוחק), בזמן שאני נתקרבתי לרבי ישראל קרדונר, נעשה מה שנעשה, נעשה עולם אחר, נעשה... העולם {חושבים} שהתחיל, כן, הוא יכבוש כל העולם, הוא יכבוש כל העולם ברגע אחד, בדיבור אחד, אבל יש לי, יש לי עוד זמן (סבא צוחק), הם {פוחדים} לדבר מברסלב {ופוחדים} לאומר ברסלב, ורבינו הקדוש גילה, בזמן שכל העולם מתנגדים עליו, הוא אמר, הוא צחק מכולם והוא אמר...

... (סבא צוחק) עכשיו היה בעולם ספרדים (לא מבין) וציונים וכולם, כל היהודים אין לו {שום טוב} רק ברסלב (סבא צוחק), היה להם (לא מבין) הם אמרו: "ענין של ברסלב בעולם, הוא, זה דבר גדול מאד", ולא {המלים}, דבר גדול, דבר פלא מאד (סבא צוחק), כן, {ספרדים} גדולים הם אמרו: "ענין של ברסלב הוא טוב מאד" (סבא צוחק), אני והנשיא שזה, התחיל (לא מבין) ואישתו, אישתו רצתה להתגרש, הוא אמר: "שאני, ישראל בער אודסר הוא חבר טוב שלי, המוכח והטוב שלי, יש לי בן-גוריון וחברים, כן, אבל ישראל בער אודסר הוא, הוא כל, הוא כל {החיות}

יגלה משיח צדקנו...". אחר כך הם שרים "נָה נָהָם נָהָם מְאֻמָּן...". אחר כך הם ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סבא צוחק) ["נָה נָהָם נָהָם מְאֻמָּן"] (סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סבא צוחק), הי [רוצים שתן?] כן... [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סבא צוחק) [אשריך, סבא] (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."...] (סוף צד א 011 g).

צד ב 011 34 g

...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סבא צוחק), אה [סבא, אתם רוצים אולי כוס תה?] אה? [כוס, חצי כוס תה עם דבש?] כן [טוב]...
...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."...]
...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."...]
...[סבא צוחק] [השוטרים הם ירו על היהודים שבתוך הבית] נו [והם פצעו אחד, פצעו יהודי אחד] כן? [בצוואר, כן, בנס שהוא לא נפטר, צריך להתפלל, סבא, זה היה יהודים בתוך בית, זה רחמנות, סבא, יהודים הולכים אחרי איזה רב, הם חושבים שהוא אולי משיח או משהו כזה, וזה סכנת נפשות] שקר [כן] שקר [אני אמרתי להם שזה שקר, הם רצו לתת לי מכות, אני אמרתי להם: "רבינו הוא...", הכנעתי אותך, אני הייתי בחתונה, הם היו על החתונה כולם, אז אני זיממתי ורקדתי, ובזכותכם, בזכות רבינו, והייתי אתכם ביחד, הכנענו אותך, אבל עכשיו הוא עושה מהפיכה גדולה, ויכולים אנשים ליפגע מזה, צריך להתפלל, סבא] אה [הוא לקח כמה אנשים מרבינו, הוא לקח לרבינו כמה אנשים, שקרים, שקרים]...
[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סבא צוחק)]
...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סבא צוחק)]
...[סבא צוחק, איך זה, איך זה שיש אמת כזה, שיש אמת כזה בעולם, רבינו, וכל כך הרבה שקר?] דיבור אחד זה, זה כובש כל העולם, דיבור אחד מרבינו [סבא צוחק], אי...
...[סבא והחבר שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."...] אחר כך הם שרים את המנגינה של "נָה נָהָם נָהָם מְאֻמָּן..." (סבא צוחק)...
...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סבא צוחק), אה [רבינו אמר, שמשיח יכבוש כל העולם בלי כדור אחד, בלי שום ירייה, רק בתפילה, נכון? סבא] כן...
...רבי נתן {אמר זה} בקול גדול, בכח גדול, רק "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק), אי וי, אי וי...
...[יש פה] אבל הייתי, ראיתי בחנות יש לחם הרבה, ואני אין לי, אין לי {אפילו} חתיכה לא היה לי, נו, אם אין כסף אין לחם (סבא צוחק), וגם נסעתי מהבית, לא השארתי, לא נתתי אף פרוטה, לא היה לי, (לא מבין) (סבא צוחק), ככה היה החיים שלי, אני נסעתי בכל פעם למירון, לירושלים בלי פרוטה, בלי לחם, בלי כסף (סבא צוחק), אני בטבעי ביישן, אני לא יכול לבקש שירחם עלי ויתן לי, אני בטבע אני ביישן גדול, כן, נו, סבלתי וסבלתי, ברוך השם, אני היום שמח (סבא צוחק), אני נסעתי מטבריה לירושלים ולא היה לי פרוטה, {אפילו} חתיכה לחם וגם לא, מים לא היה לי, לא לחם ולא מים ולא כסף (סבא צוחק), ופה בחברון {ובטבריה} היה בית כנסת (לא מבין)...
...האנגלים לא, לא עזרו להיטלר? [לא, לא, לא עזרו אותך, אבל לא הכניסו יהודים, כל יהודי שרוצים לברוח, רוצים לברוח מהיטלר, לא הכניסו אותם, לא הכניס אף אחד] לא קיבלו [לא, רק משומדים, רק משומדים קיבלו, אבל יהודים לא, לא קיבלו אותם, הלכו למות, אולי קצת, אולי קצת, כן, אבל בדרך כלל לא, כך שמעתי, וזה, זה ידוע אני חושב]...
...איטליה היו [עם היטלר, עם גרמניה] עם, עם, עם [עם גרמניה] גרמניה [כן] עם היטלר [כן, איטליה, כן] והיום איטליה הוא מדינה [כן, מדינה, מדינה נפרד, כן, כן, מדינה נמוכה כזה, מדינה נמוכה] מדינה? [ענייה, מדינה ענייה] על נייר? [ענייה] ענייה [כן]...
...איטליה? [כן] נו, נו, האבא אין לו תפילין...
...שונאים את ישראל [כן, מהגויים יש, מהגויים] הגויים [לא כולם, לא כולם, אבל הרבה, הרבה יש] אתה יש לך אשה? [כן] יהודייה? [כן, כן]...
...[כן, גם אלה שלחמו נגדך, יש שמה תנועות, קבוצות של אנשים שעוד מחזיקים בדעות שלן] כן? [כן, גם שם יש היום קבוצות שמחזיקות בדעות שלן] יהודים? [לא, לא, גויים] גויים...
...אבל אנחנו ברוך השם אנחנו היום יש לנו מדינה [ברוך השם, ברוך השם] יש מלחמות נגד יהודים? [אינני יודע, אינני יודע, יש הרבה מיסיונרים, יש הרבה מיסיונרים שרוצים לשמך יהודים] כן? [כן, הם מסתובבים בעיקר מאמריקה, בעיקר מאמריקה] כן? [כן, כן, הם המלחמה שלהם היום זה עם חכמה, זה לא בכח, הם באים עם חכמה] {איזה} חכמה? [הם באים, היום הם באים כאילו לעזור לאנשים חלשים, לעזור לאנשים מסכנים, בצורה כזאת, הם גם פה בארץ יש הרבה מהם, הם גם לפעמים מתחפשים ליהודים] אה? [הם עושים את עצמם יהודים גם לפעמים] כן? [כן, ויש בניהם יהודים שהתנצרו] כן? [כן, יש הרבה, הרבה רע באמריקה, זה רשעים גדולים מאד] אמריקה [הם באים מאמריקה, הם באים אל חלשים, הם באים ליהודים צעירים כאלה חלשים, הם באים ליהודים שהם חלשים, כן] מי? [המיסיונרים האלה] אה [הם באים לחלשים צעירים שלא יודעים כלום] אבל הם יהודים? [יש בניהם גם יהודים שהתנצרו]...
...[הוא היה אתם במלחמה, הם עשו, הם היו, הם מסרו את נפשם להציל אותך, דווקא משום שהוא יהודי] אה? [הוא אמר, שהם היו מכבדים אותו מאד, דווקא משום שהוא יהודי] מחפשים? [מכבדים, מכבדים, כן, כן, הוא אמר שהיו מכבדים אותו בגלל שהוא יהודי] כן? [כן, והם מסרו, הוא אמר, שהם מסרו את נפשם להציל אותו כמה פעמים, הם, הוא, הם היו אומרים, הם היו מאמינים בקדושה של, של עם ישראל, הם האמינו, הם אמרו שהם מאמינים בקדושה של עם ישראל, ככה הוא היה מספר לי, שהם היו אומרים לו, שהם מאמינים שעם ישראל זה, זה העם הנבחר]...
...[מישהו מנגן בחצוצרה את הניגון של "נָה נָהָם נָהָם מְאֻמָּן..."] [יש פה חלב, רבי ישראל, חלב חם, חלב, חלב] אה? [חלב] אה? [צריך לשבת, רבי ישראל, צריך לשבת] זה קר, קר? [זה חם] חם, ברוך השם, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [רבי ישראל, אנחנו לא מבינים אידיש] הניגונים שלי, זה הכל מרבינו [החבר ממשיך לנגן בחצוצרה את הניגון של "נָה נָהָם נָהָם מְאֻמָּן...". אחר כך הוא מנגן את הניגון של "אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו להתקרב לרבינו...". אחר כך הוא מנגן את הניגון של "עם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן..." (לא מבין) (סבא שר והחבר מנגן את הניגון של "נָה נָהָם נָהָם מְאֻמָּן..." (סבא צוחק)]...
...[צריכים ללכת מהעולם, ורבינו אמר, שהוא רוצה אתכם פה בעולם] שהוא רוצה [כן, ככה רבינו רוצה שאתם תהיו בעולם] כן [כן, פעם סיפרתם לנו, כן] יכול להיות, בצפת [במירון, כשהייתם במירון] מירון [אז הייתם, היה לכם ממש כמה ימים מאד קשים, היה לכם כמה ימים מאד קשים] כן [וסיפרתם לנו אחרי כמה ימים, שרבינו... הייתם צריכים ללכת מהעולם, ורבינו פעל אצל הקדוש ברוך הוא, שאתם צריכים לשאר פה בעולם] כן, יכול להיות, יכול להיות שהדיבור שלי הוא דבר גדול לרפואה, לא... כן, לאמונה [סבא, הדיבורים שלכם מחזקים אותנו, שאפילו שאנחנו במצב כמו

שעכשיו, לא להתיימש ולא לפחד, שרבינו יתקן אותנו, כי אנחנו מרגישים שאנחנו לא בסדר, אנחנו פגומים מאד, מאד פגומים] אה? [אנחנו מאד פגומים, פגומים בברית, במחשבות, והדיבורים מחזקים שרבינו ירפא אותנו, הדיבורים שלכם] כן, רבינו הקדוש מה שהוא עושה בשבילנו, אנחנו לא יודעים כלל, הוא נותן את כל אשר שלו, את כל נפשו בשבילנו, הוא יש לו רחמנות עלינו, כן, וזה, זה לא בחינם, אני ראינו... אני לא רואה שום דבר, אבל כנראה שהדיבור יש לו כח, באים אלי, ואני יש לי רחמנות ורוצה לעזור [סבא, עם הרשיון של הנהגות, מה ש...].

...רואים את עצמנו שיש חשבון, זה לא, לא בחינם, לא (לא מבין). עכשיו זמן הגאולה, צריך לבא לעולם אור כזה, שכולם ישליכו כל, כל התאוות, כל ה... וידרשו איך לנקות עצמנו מן העוונות, מן התאוות, כן, וזה יבא [כולם רוצים] אני, מה שאני זכיתי להכיר ולהדבק ברבי ישראל קרדונר, זה דבר גדול מאד, כן, הוא היה איש פלא, הוא היה כולו להשם, כולו אמת, כן, אני לא מצאתי, רק הוא לבדו, אוי וי, אוי, ברוך השם, אני שמח שאני זוכה לראות אותך ולשמוע מפיו איזה דיבורים, זה טוב מאד, אתה הולך לרשב"י? [כן] אתה מתפלל שם? [מתפלל שמה בבוקר, כן] בבוקר, בכל בוקר [כן] אם לא קשה לך, אני, אולי אפשר, אבל זה רחוק מאד, זה קשה מאד, רחוק מאד, קשה מאד [זה לא רחוק, סבא] אה? [זה לא רחוק, זה... מירון זצפת זה לא רחוק, זה רק, באוטו זה רבע שעה, עשרים דקות, זה לא רחוק, סך הכל זה לא רחוק מירון] עם האוטו שלי יכולים? [כן] יכולים [סך הכל עשרים דקות בערך, רבע שעה, עשרים דקות] כן? [כן] הליכה וחזרה? [הליכה עשרים דקות] וחזרה? [וחזרה עשרים דקות] עשרים [כן] אתה מתפלל בכל יום ברשב"י? [כן סבא, כל יום] תזכיר אותי לרפואה [כן] בזכות זה השם יתברך יעזור לך, "המתפלל על חברו הוא נענה תחילה", אה, אה, יש לי כלי של...

...[אלה שהם מפחדים] הם מפחדים [כן]...
 ...אני לא יכול לפתוח את פי לדבר עם השם יתברך, אבל אף על... הוא עושה מה שהוא עושה, הוא עושה, הוא לא עוזב אותנו, כן, יבא זמן שהעולם ינוסו מן, מן הברך, מן, מן התאוות, כל החיים היא העיקר לעבוד השם, אוי...
 ...[השעה, חמישה לשתים]...

...[רבי ישראל] אה? [אתם רציתם לשמוע מה שלום הילדה? רציתם לשמוע מה שלום הילדה שבאה, הילדה שלא יכלה ללכת?] יוא, יוא, יוא, נו, נו [כן, אורי יהיה בקשר אתם, אורי ואישתו ידברו אתם בטלפון, עם המשפחה] כן? [והם יגידו לנו, מה נשמע, אורי עכשיו חזר הביתה] הוא חזר הביתה [ואישתו יש לה הכתובת והטלפון] והוא לא אמר מה, מה נשמע איתה [לא, לא] אה? [לא, אישתו יש לה הכתובת שלהם] אבל... [אישתו של אורי, יש לה הכתובת שלהם] הכתובת [והטלפון]...

...מה, מה נשמע, עם, עם היא יותר... עם יש לה רפואה? מה? מה, מה נשמע איתה? אני יש לי צער גדול ממנה, אני ראיתי (לא מבין, לא שומעים טוב)...

...[סבא והחברים שרים את המנגינה של "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] (סבא צוחק) (לא מבין) צריכים לדבר עם השם יתברך, מדוע ככה? (לא מבין) (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לנגן את המנגינה של "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] כאן גר אורי, אורי גר כאן? [מי?] אורי? [אורי, לא, הוא גר במירון] מירון? [כן] למעלה? [מירון זה, אנחנו בצפת, אז מירון זה לכיוון מערב] אה, אז הוא גר במירון [כן] לא גר בדירה הזו [לא]...
 ...[סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] מה היום? [היום] יום {רביעי} {יום רביעי} רביעי, עכשיו הוא יום רביעי, יוא רביעי בלילה [היום רביעי בלילה] [סבא והחברים ממשיכים לשיר את הניגון של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] מדוע הוא לא, הוא, הוא לא בא איתן, איתן, אילן [אילן] אילן, מדוע לא בא? [אני לא יודע] מדוע לא בא? [לא יודע] אה? [לא יודע] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."]...

(סוף צד ב G 011)

קסטה מס' G 012

צד א G 012 א

...[הוא הלך לחתונה של... לקח את הבן שלו יצחק] עם הבן שלך נחמן, [נחמן] [ורבי נתן הוא לקח את הבן שלו...] [לטיול, לטייל] [לטייל, אז המתנגדים זרקו אבנים, המתנגדים זרקו אבנים] הם עשו ניגונים, מהאבנים נעשו ניגונים (סבא צוחק) [סבא, אם יהיה לי בן, איך אני אקרא לו?] נו, אין [בבית שלי], אצל, אצל אורי [אצל אורי] הם מחפשים? [הם מחפשים, כנראה שמחפשים]...
 ...[תן לי בכל יום ללכת על יד השולחן, על ידי אנשים שלי] טוב, [כן] שיחזיקו אותי [כן] ואני צריך ללכת, ללכת, לשבת וללכת [בעזרת השם] עם, עם, עם הרגליים [טוב] הלוואי, הלוואי [הלוואי] תתפלל, תתפלל [אני התפללתי עליך היום] שהשם ירחם עלי ויתן לי כח ברגלי, שיכול ללכת [הלוואי, אמן] אה [בעזרת השם, אני מתפלל עליך, סבא] אה? [התפללתי ע...]
 ...[הנה, זה הנעל] אה, טוב [זה ארבעים ושלוש] תוציא, תוציא רגל ותכניס, תוציא [אני מוציא, אני מוציא, סבא] אוי, ככה, כן...
 ...[רגל] [טוב, נראה]...
 ...[כן] לא הרבה? [בשבילי זה הרבה, זה נעלים סוג טוב מאד, נעל הרגיל עולה שמונים שקל]...

...של רבינו הקדוש, ואיך הוא (לא מבין), אבל זה, זה, איני יכול לדבר מזה, אבל אנחנו צריכים לדעת ולהאמין [כן] שאנחנו כמו שאנחנו [כן] אז השם יתברך כבר הכין לנו, הוא נתן לנו את רבינו הקדוש עכשיו בזמן הגאולה, היה לי כמה, כמה מכתבים שזה... ש"זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק), עוד לא אמר לי הרופא ללכת, רק אתמול [כן] נו, על-כל-פנים (סבא צוחק) [לאט, לאט] מה נשמע אצלנו עם הערבים? [הערבים] יש מלחמות? [הם אתמול הרגו אחד] אה? [אתמול הם הרגו מישוה בירושלים] כן? [כן, הערבים ימח שמם, היום הלווייה שלו] אה? [היום הלווייה שלו] כן? [כן, אתמול הם הרגו, והיום נפצעו שש עשרה ערבים, שש עשרה ערבים נפצעו, הם השתוללו, אז הצבא נתן להם, אז שש עשרה ערבים נפצעו] שש עשרה [כן] אנחנו [לא אנחנו, ערבים] אבל אנחנו, [יש...] [היום לא היה כלום בערך] אה? [היום, היום לא שמעתי שקרה משהו ליהודי, היום, אתמול, אתמול היה, היום לא, הם שונאים אותנו, שונאים אותנו, הם שונאים]...

...הם לומדים את הערבים איך להתנגד לנו [כן] כן, אמריקה ואנגליה וכולם, כל הגויים [כן] אבל השם יתברך מראה להם, [יש לי פתק], כן (סבא צוחק), אנחנו: "מה, מה אתם רוצים? חברון לא, לא יגורו יהודים?" [כן, ככה הם רוצים, כן] נו, איני מסכים, מה לך לעשות? אחר כך הוא הולך והורג שש עשרה, שש עשרה, הם נהרגו או...? [נפצעו, נפצעו] נפצעו [כן] אה, הם נפצעו כדי שיהיה להם עבודה [בבית חולים] אם הם ימותו [לא יהיה עבודה] (סבא צוחק) אתמול הרגו יהודי [כן] איפה? באיזה מקום? [אני חושב שזה היה בירושלים] בירושלים [ירו בן] ירו בן [איזה ערבי ירה בו, כן, והוא נפצע קשה ואחר כך נפטר] אה [כן] אוי, רבנו של עולם [השם ירחם עלינו] השם ירחם עלינו, [הם רוצים] כל העולם, כל הגויים הם

רוצים להרוג ולאבד אותנו [כן] להשמיד אותנו, ורואים ביראת השם (סבא צוחק) [נסים גדולים, יש נסים גדולים] נסים גדולים [כבר מזמן יכל להרוג את כולנו, אם לא השם יתברך] יש ים, ים של ערבים [כן] הרבה {הרבה מאד} {הרבה מאד, כן} והם כולם... [הם חמורים, חמורים] כן (סבא צוחק), הם אומרים: "אנחנו רוצים שלא ילכו לכותל", אומר ויצמן: "טוב, אם אתם רוצים לא ללכת לכותל, טוב, אנחנו [לא] נלך", אחר כך הוא, הוא מראה להם (סבא צוחק) [כן, היהודים הם יותר חכמים מכולם] אה? [היהודים יותר חכמים, יש להם יותר שכל, היהודים, מכל, מכל הערבים, מכל הגויים] מה זו? [מה? מה זה? [זה? חדר? [פה? יוא [כן, זה חדר שלכם, אני עשיתי פה, אני עשיתי פה] סימן [כן, שלא יפריע, שיהיה לכם פרטיות, כן, שמתני חוט למעלה, וקנתי הבדים] הבנים? [בדים, הבד, הבדים] {הבנים?} [בדים, בד, בד, בד] אה, זה [כן, כן, וילון, וילון, ברוך השם, אנחנו נעשה לך חדר פה, פה] [כן] טוב [אתם תשכבו פה בהסבה, אתם בהסבה כל השנה, סבא, אתם ב'ליל הסדר' כל השנה, בהסבה] אוי וי, אוי וי [ונעשה פה 'ליל הסדר', פה, הגברים יהיו פה, והנשים יהיו שם, ואנחנו נקרא בהגדה ונאכל מצות ונגיד 'הלל' והגדה וזמירות, יהיה שמחה גדולה, ויבוא, ויהיה שמעון ואילן, וציון ברזילי יבוא, ואהרן, יבוא גם אהרן כהן, אהרן כהן] נו [הוא גם יהיה פה אתנו, כן] כן? [כן, ברוך השם, יהיה שמח, נשמח ביציאת מצרים] אהרן פץ? [לא, אהרן כהן, אהרן כהן] ואהרן פץ? [אהרן פץ הוא בכפר-סבא, הוא בכפר-סבא] כן? [כן, יש לו מסירות נפש גדולה] כן? [כן, כן, הוא רוצה שיהיה "נ נח" בכל מקום, כן, אנחנו דיברנו הרבה ביחד, איך לעשות, חשבנו כל מיני עצות, כל מיני תחבולות, איך, איך להפיץ]...

...לישון ולאכול זה, זה העבודה שלי! (סבא צוחק) [סבא, אתם זוכרים שאתם מצאתם את יעקב באמריקה] אה? [אתם מצאתם את יעקב באמריקה] כן? [אתם זוכרים, אתם, אתם מצאתם אותו, הוא היה רחוק מיהדות לגמרי, ואתם באתם, מצאתם אותו באמריקה] אצל וובר [כן] (סבא צוחק) [ועכשיו ברוך השם, יש לו משפחה עם ילדים, וברוך השם הוא הולך לשדה ולומד ספרי רבינו] (סבא צוחק) [ברוך השם] נו [הוא שמע שאתם מזמרים את הניגון בשבת באמריקה] כן [אז הוא נתעורר בתשובה מזה, כן] כן? [כן] (סבא צוחק) [יעכשיו הוא רוצה ללמוד ספרי רבינו כל היום, הוא רוצה ללמוד ספרי רבינו כל היום] כן? [כן] ... [ברזילי? ברזילי? זה ענין אחר [ברזילי זה ענין אחר] (סבא צוחק) [אתם כולכם לא יודעים מה זה ברסלב? [נו] אני, כל הילדים וכל הלומדים הראו באצבע "הנה הוא ברסלב, הנה ברסלב" (סבא צוחק), אני נסעתי לירושלים, וכולם, כל [לא מבין] עיר התורה, וכולם אמרו: "אה, הנה ברסלב" (סבא צוחק) [סבא והחברים מנגנים את המנגינה של "נ נח נחמ נחמ נחמ מאומן..."] נפתלי כהן [אה?] רב נפתלי כהן {מטבריה} [נפתלי כהן] שמעת ממנו? [לא] לא, אתם סיפרתם לי, אתם סיפרתם לי קצת, שהיה עושה עם הידיים? [כן] (סבא צוחק) [תספר לנו, סבא, תספר לנו] הוא היה לו מחלה, מחלה קשה מאד, דיבוק [דיבוק] מחלה מדבקת [כן] אז [בכל פעם] רב נפתלי לא רצה רופא, והאשה, השכנים אמרו: "מה? הוא, הוא יש לו חום גדול, הוא לא יודע איפה הוא, תביא רופא", היא הלכה והביאה רופא, הרופא בא לרב נפתלי (לא מבין), אז הוא אמר לו: "מלאך המוות, צא מהבית שלי, צא" (סבא צוחק), והוא נתרומם והראה לו איפה הדלת, אז הרופא היה בכעס גדול, הוא אמר לאישתו: "מה זה? איזה, איזה... אני כבר רופא שנים, ולא שמעתי [מאף אחד] דיבור הזה", אז היא אמרה לו: "הוא, יש לו חום גדול, הוא לא יודע מה הוא מדבר" (סבא צוחק) [אבל הרופא ידע, שהוא יודע מה שהוא אומר, כן]...

...הוא [לומד], כל דברי רבינו הקדוש הם כלליות חיות, הוא החיים שלנו, אה, לא אני אומר את זה, רבינו ורבי נתן הם, הם אמרו לנו טיפה מן הים, איך שאנחנו כולנו תלויים הכל ברבינו, כל התיקון שלנו וכל החיים שלנו, העיקר הוא רבינו (סבא צוחק), ואני הייתי הגרוע מכולם, אני הייתי פשוט, איש פשוט וגרוע מכולם, הרב אלפנדרו הוא גר בצפת, הוא היה גר בצפת, אז הוא בא לטבריה לטבול ב'חמי טבריה', אז אני ירדתי מהישיבה, ירדתי ואמרתי לרב אלפנדרו: "אני יש לי בקשה ממך, אני רוצה לשמש אותך", הוא היה גאון עולמי, כן, הוא היה לו דיבור, וגיבור כזה, הוא, הוא שמע איך שאני אומר "ליקוטי תפילות", אז אחר כך הלכתי לחדר שלו ואמרתי לו: "מה אתה רוצה? מה אתה צריך? מה אתה רוצה?", הוא אמר: "אני רוצה לשמש אותך, זה אני רוצה" (סבא צוחק) [הוא היה איש אמת, סבא, איש אמת] כן, הוא היה זקן גדול והוא היה גיבור, גיבור מאד, הוא לא שאל לכל הרבנים (סבא צוחק), הוא אמר לי: "אני שמעתי על רבי נחמן, שמעתי גדולות, שהוא גאון גדול, אבל מה שאני, מה שאני שומע ממך, לא ידעתי מזה כלום, עכשיו אני רוצה לשמש אותך" (סבא צוחק), הוא היה שכן שלי בצפת, הוא היה... [אתם הייתם גרים בצפת? סבא, אתם הייתם גרים בצפת?] לא, התחתנתי בצפת [כן] בצפת, ... הוא היה גר בצפת, ואני נולדתי בטבריה וגרתי בטבריה, כן, כל טבריה בכו, בכו עלי, האבא שלי והאמא, והאמא שלי, הם בכה: "מה? אי אפשר להיות חסיד לא, לא ברסלב? מה זה? אנחנו לא רוצים ברסלב" (סבא צוחק), וככה היה כולם, כל הלומדים וכולם היה: "ברסלב, ברסלב, ברסלב", אני, אני הייתי למטה מכולם, לא היה לי שום מוחו שום שכל ושום... לא דיבור ולא... רבינו הקדוש כותב לי "תלמיד, תלמיד היקר" (סבא צוחק) [סבא, אתם התם של ה"סיפורי מעשיות", התם ב"סיפורי מעשיות"] יוא [הוא גם כן לא היה לו מוח, היה לו מוח פשוט, אבל הוא נהיה בסוף מיניסטר על כל המיניסטרים] אוי וי, אוי וי [רוצים לשכב על המיטה? סבא] אני רוצה לשכב [לשכב, אז אנחנו נעזור לך]...

...(סבא צוחק) [כל היום תורה ותפילה, כל היום, זה דבר גדול] תורה ותפילה, {מה שזה} [כל היום] הוא, זה אור של כל התורה, של כל התורה, הוא היסוד, כל התורה מקבלים מרבינו, קודשי קודשים מקבלים מרבינו, כל... [אין דיבורים] אנחנו והדיבורים שלנו בגשמי אצל רבינו, ואתה לא יודעים כלל מה זה, כל העולם לא יודע כלל מה זה (סבא צוחק), רבינו הקדוש אמר: "משיח, משיח, משיח יגיד פירוש על 'ליקוטי מוהר"ן'" (סבא צוחק) [סבא, יעקב הוא רוצה ללמוד כל היום תורות ותפילות של רבינו, הוא שואל, אם זה טוב? הוא רוצה כל היום רק לעסוק בספרי רבינו] כן, הלוואי, זה, זה כל התורה כולה, כל דיבור של רבינו הוא כל התורה כולה! (סבא צוחק) [זה רפואה גדולה, זה רפואה] רבינו זה רפואה [הוא הרופא הכי גדול, יכולים לצאת מהתאוות, יעקב אומר, הוא שואל אם יכולים לצאת מהתאוות עם "ליקוטי מוהר"ן"?] למ"ד, למ"ד, התורה למ"ד [תורה למ"ד?] כן [מ"שירה דסכינה] כן, "כל מה שהחולה גדול ביותר, צריך רופא גדול ביותר", ואנחנו חולים כאלה, אנחנו לא, אין מי שיעזור לנו, רק רבינו הקדוש (סבא צוחק) [יעקב הוא הולך לשדה בלילה] כן? [ביער, כל לילה, כן, בגשם, בחורף, ביום, כל... תמיד] כן? [כן] הוא, הוא רואה, הוא מרגיש שזה דבר טוב [כן] (סבא צוחק) [הוא אוהב לצעוק בתפילה, הוא אוהב לצעוק, אז יש כאלה אומרים לו: "מה אתה צועק בתפילות? תתפלל בשקט", אבל הוא לא, הוא לא שומע, הוא ממשיך לצעוק, אני אומר לו: "תמשיך לצעוק", הם שואלים אותו: "למה אתה צועק כל כך בתפילה?"] (סבא צוחק) אוי, אני נתקרבתי לרבי ישראל (קרדונר), אמרו כולם: "מה שזה ברסלב, זה ברסלב", האבא שלי היה עיוור בשתי עיניו, לא [רואה], והוא בכה ואמר לי: "מי יקח אותך לחתן? אתה תמות בחור ובלא ילדים, בלא כסף, בלא [כלום], מה זה אתך?, {ככה הוא אמר} אני לא רוצה ברסלב", אני אמרתי: "אבא, הכל, אני רוצה רק ברסלב" (סבא צוחק), הוא לא יודע מזה? [הוא יודע, הוא יודע] (סבא צוחק) [סבא, אתם זוכרים שיעקב, יעקב הוא היה אתכם, הוא היה אתכם הרבה זמן פה בצפת, היה לכם פה דירה, היה לכם דירה בצפת, ויעקב הוא היה מטפל בכם, אולי שמונה חודשים, כל הזמן, תשע חודשים, כן, לפני כמה שנים זה היה, סבא, איך רבינו, מה רבינו יכול... רבינו יוציא אותנו מכל התאוות, נכון? סבא] אה? [הוא יכול להוציא אותנו מכל התאוות] הוא מנקה כל העולם, כל אחד, מכל התאוות, והוא מאיר לכל אחד אור כזה, אור פלא כזה, התשובה, זה אין בעולם דבר, דיבורים כאלה, אני זכיתי לראות את רבי ישראל (קרדונר) עליו השלום...1

...(סבא צוחק) [רבינו גילה, שעם השם שלו הוא יכול לחדש את כל העולם כולו, רק השם שלו לבד] הוא יתקן כל העולם עם השם שלו "נ נח" (סבא צוחק), זה מספיק לכל העולם [שם כזה, שם כזה, טהור כזה, קדוש כזה] זה "נ נח" [סבא והחבר אומרים ביחד "נ נח נחמ נחמ נחמ מאומן"]... [עוד איזה שיר בעולם 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', יש עוד אחד?] יש [יש] יש הרבה, הו, הו, הו, הו, הו, הו, העולם מלא] [סבא והחבר שרים 'אשרינו' מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, אשרינו... במנגינה של "גדולתנו..."] (סבא צוחק) [רבינו אמר, שלעתידי לבוא יתגלה] הם רקדו "אשרינו" מה טוב {חלקנו}, "אשרינו" זה היה ריקוד וניגון ביחד (סבא צוחק) [סבא והחבר שרים "אשרינו" מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו..."] (סבא צוחק) [רבי נתן הוא ברח מהאבנים, זרקו עלי אבנים כאלה גדולים, הוא הלך ליער עמוק, עמוק] הוא אמר, הוא, הוא שר להשם יתברך, {הוא אמר}, אתה יודע מי יגלה? [משיח, משיח צדקנו] (סבא צוחק) [סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."],

אחר כך הם שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..." במנגינה של "גדולתנו...", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." הוא אמר להשם יתברך, רבי נתן אמר להשם יתברך שלא ידאג כלל, משיח יגלה הכל, יש לנו על מי לסמוך (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי [מה? לקום?] לקום, (לא מבין) [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) {אבל, אבל} ניגון כזה, זה ניגון של רבינו ז"ל [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו...", אחר כך הם שרים את המנגינה של "נַחְּ נַחְּמֵךְ נַחְמֵן מְאוּמָן...", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." במנגינה של "נח...", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו...", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." במנגינה של "נח..."] (סבא צוחק)...

(סוף צד א 012 g).

צד ב 012 35 G

...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו...", אחר כך הם שרים את המנגינה של "נח...", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." במנגינה של "נח..."] (סבא צוחק) [לא מבין הוא מדבר באידיש] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." במנגינה של "נח..."] (סבא צוחק) [רבי נתן אמר, שאין לו עם מי לדבר ואין לו למי להסביר, אז הוא אמר להשם: "רבונו של עולם, 'גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו'"] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] ["רבונו של עולם, למי אני אסביר? למי אני אדבר?"] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק), אחר כך החבר שר "אוי, רבי נחמן, אוי, רבי נתן, אוי, "נַחְּ נַחְמֵךְ נַחְמֵן מְאוּמָן", צוחקים מכל העולם...", אחר כך הם שרים את המנגינה של "נַחְּ נַחְמֵךְ נַחְמֵן מְאוּמָן...", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." במנגינה של "נח...", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."

[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [סבא, יש כבוד, סבא יש כבוד] (סבא והחבר צועקים אה, אה, אה) [יש כבוד ופירה] אה, טוב [טוב] נו, עוד כמה אבנים, אנחנו ממשיכים לעשות {עוד} ניגונים [עוד ניגונים] (סבא צוחק) [סבא, זה כבוד] מה? [כבוד, כבוד] כבוד [סבא] אה? [מה יותר טוב? לכתוב "נח" בקלף או לצלם, לצלם את זה בצילום, בדפוס?] כן [ולעשות, לעשות קמיעות של דפוס, מה יותר טוב? סבא, זה תפוחי אדמה, פירה] כן? טוב, טוב, טוב מאד (סבא צוחק) [זה לא מבין כי החבר מדבר באידיש], טוב? טוב מאד [כל מה שהאבן יותר גדול [הניגון יותר יפה] הניגון יותר, יותר, יפה יותר (סבא צוחק), הו, הו, אה, אה, אה, כל מה שהאבנים יותר גדולים, הניגונים {יפה} יותר (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] האבן היה יותר גדול, אז הניגון צריך להיות יותר, יותר יפה [כן] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] שוין, שוין [אה] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [זהו, זהו, זהו] אני לא יכול יותר [זהו] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] נו [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) [אז, סבא, מה יותר טוב? לכתוב את ה"נח" בקלף, או לצלם את זה בדפוס ולשים בקמיעה? מה יותר טוב?] יותר טוב לכתוב [לכתוב] אה [לכתוב כמו שכתוב בפתק] אה (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק)...

...[סבא ממשיך לשיר את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [סבא] אה? [אתם הייתם הולכים ברגל מטבריה למירון, נכון?] כן [ב'ועדי עמוד', הייתם הולכים...] כן, כן, כן [כן] אני סיפרתי לך מה שהיה לי, אני אבדתי, נאבד ממני הספר "משיבת נפש" [כן] זה, זה ב'ועדי עמוד', שמה יש הרבה מעיינות ו... [כן] אני הייתי שם היום] כן? [כן] אני טבלתי שמה, טבלתי, יש שמה, יש מעיינות] כן? [כן] קר? [כן], תספר לי, סבא, איך היה] אבל עכשיו אני רחוק מהכל, ואני לא אומר אפילו "תיקון הכללי" כלל, אפילו פעם אחת בשנה לא, אני לא אומר "תיקון הכללי" [אבל אתמול אני אמרתי "תיקון הכללי" בשבילכם] הו, אשריכם, אשריכם, אני מתפלל, אני נהנה מאד שאני שומע מזה [גם במקווה, כשאני הולך למקווה] מקווה, מקווה, מקווה [אני עושה טבילה, טבילה בשבילכם כל פעם, טבילה אחת בשבילכם] כן [כן, בכל פעם] אשריך, אשריך [מה קרה עם הספר, סבא, "משיבת נפש"?] הצער שלי, אי אפשר לתאר, אין, אין, אין לקנות, אין, אם נאבד כבר, אין, אין לקנות אחר, אין, לא מדפיסים, על-כל-פנים (לא מבין) אני בכיתי כל כך לפני השם יתברך שעזר לי, שמצאתי אותו במים, מצאתי אותו [במים] הוא היה על איזה אבן, והיה מים, והוא... כן, אני מצאתי אותו, מי יכול לספר? מי יכול לתאר השמחה שלי, כשאני מצאתי את הספר "משיבת נפש"? (סבא צוחק) [זה היה ב'ועדי עמוד? סבא] כן, כן, נאבד לי הספר איפה יש, יש מעיינות [כן] והולכים המים, אני כמעט שנתיאשתי, והשם יתברך עזר לי, שמצאתי אותו, הן, מי יכול לתאר השמחה מתי כשזכיתי למצוא אותו? (סבא צוחק) [הייתם עושים התבודדות?] אה? [התבודדות ב'ועדי עמוד', הייתם עושים שם התבודדות?] אני רחוק מתפילה, מכל, מכל, מכל (לא מבין), אני מתבייש, זה העיקר, העיקר הכל של רבינו ז"ל, התבודדות ותפילה, ואנחנו היום... לא, לא זכיתי, על-כל-פנים אני {לבדי} כואב ומצטער על זה, אז זה עושה לי ככה קצת, קצת נחמה, שאני, שאני זוכה, שאני רואה, שאני יודע שרבינו הקדוש על זה הקפיד, הקפיד על זה, ורבי נתן זכה על ידי התבודדות שרבינו הקדוש האיר לו, על ידי התבודדות, מה, כל מה שזכה רבי נתן, שרבינו הקדוש, כולם נתקרב לרבינו, זה, זה... רבי נתן עלה על כולם, הוא קיבל את דברי רבינו הקדוש והוא זכה, הוא, הוא זכה לעשות את זה, רבינו הקדוש, כולם נתקרב לרבינו הקדוש באמת ובמסירות נפש, אבל רבי נתן זה ענין שהיה, זה, זה ענין לחוד, שהוא קיבל כל מה, הדיבורים של רבינו הקדוש והוא מסר את נפשו והוא בכה לפני השם יתברך ודיבר עם השם יתברך, אנחנו רחוקים מזה, זה יותר מהכל, אנחנו צריכים למסור נפשנו על זה, לקיים את זה, לקיים הכל מה שאמר רבינו, שגילה רבינו, בפרט הענין של התבודדות ותפילה, אתה תעשה חם, נס קפה [יש לכם תה, הנה, עם דבש, תה] תה, טוב, טוב, טוב, טוב, תה זה טוב, טוב [זה עכשיו טוב, אני חושב] אה? [אני חושב זה כבר טוב עכשיו, זה קצת התקרר, זה טוב עכשיו, כדאי לשתות עכשיו] אה? [אולי נשב] אני [כן, סבא, נשב אולי] לא יכול לשתות [לא יכול לשתות?] עכשיו [טוב] נראה אחר כך [טוב, טוב]...

...רואים כשנופלים בתאוות [כן] זה הכל זה שלא זכו, שלא קיבלו מרבינו הקדוש הרפואה, הדבר העיקרי שהוא מציל אותנו, התפילה והתבודדות, כל העולם רחוקים מזה, ואנחנו גם כן רחוקים, צריכים למסור נפשנו על זה, לקיים את זה [סבא, אני עשיתי אוהל בשדה, אוהל] כן [כן] כן, כן, אני רוצה לראות אותו [טוב, אני אקח אתכם פעם אחת] כן [טוב, אני רוצה, עשיתי בשביל שאני רוצה להיות הרבה בשדה, הרבה להתבודד, אני, אני כל פעם מתרחק ונופל ומתחזק, ואני לא מתיאש, אני רוצה להתחזק בזה] זה העיקר שבכל העיקרים, זה כל העולם רחוקים מזה, רחוקים מתפילה [כן] ועוד רחוקים מכל, מכל התורה, מכל המצוות, ורחוקים מכל, העיקר, העיקר הוא {"שיח התורה"}...

...{לי} [כן?] צריכים ללכת לחיפה [לחיפה] אתה יודע מזה? [לגויים] אה?... (סוף צד ב 012 g).

...אה? [אני לומד בצפת] בצפת [כן]...

...(לא מבין) שהוא היה גר קרוב לפה [קרוב לפה? כן] לא? [מי? איך קוראים לו? מי, מי היהודי הזה?] ישראל יוסף, ישראל יוסף [הוא גר בתל-אביב] אולי...

...מתפלל בבית כנסת של... אה, אולי הכרת אחד שהיה גר לפני זמן, לא? [שגר איפה?] אה? [שהיה גר פה בתל-אביב?] אה? [שהיה גר בתל-אביב?] היה גר בתל-אביב לפני שנים [לא, אני צעיר, סבא, אני...] אה? [אני רק בן עשרים ושש, אני לא, הייתי בצרפת גם כן, לא, לא הייתי בארץ, לא, לא נולדתי בארץ, אני לא מכיר] נו, היה לו חנות עם הדואר של, של... היה שמה חנות דואר [הוא היה אשכנזי, ספרד] אה? [מה הוא היה? ספרד, או אשכנזי?] מה היה? [הוא היה ספרד, אשכנזי, ספרדי?] לא ספרדי, אשכנזי [מה השם משפחה היה? ישראל יוסף] ישראל יוסף, לא זוכר...

...היה לו אשה וכן [כן]...

...[לרבינו?] כן [כן] מכרתי לו הספר "ליקוטי תפילות", אולי אתה גר בסביבה זו, לא? [אני גר בצפת, סבא] אה, בצפת, עכשיו, אבל מקודם [מקודם הייתי בירושלים] אה [בנווה-יעקב] אה, כמה, כמה חדרים יש לך? [יש לי שלושה חדרים, סבא] שלושה חדרים [כן] אתה יכול לקבל אותי ב'הכנסת אורחים' [הלוואי, הלוואי] אה? [אני רוצה, סבא] אה? [אני מאד רוצה, סבא, אבל הבעיה שאני לא עובד ב...]...

...יש תנור? [יש תנור, כן, הברוך השם] התנור שלך? [זה תנור שלי, כן, קניתי בצרפת, אבל הוא טוב, לחדר אחד זה טוב, אם צריך אני אקנה עוד אחד...] [אחרי התפילה] אה? [אחרי התפילה בעזרת השם] אולי אני יכול לנסוע אתך אצלך [כן, בבקשה, אבל אני לא ברכב] אה? [אני לא נוסע באוטו, אני נוסע עם אוטו של, עם החבר שלי, עם חבר אחד שהוא פה גם כן, אבל אין לי רכב] טוב, קשה לך לקיים 'הכנסת אורחים'? [הבעיה שאני עובד, שאני עובד בחוץ] [סבא, סבא?] נו [אתם אמרתם שתבואו אצלי, לי יש מקום] מי זה? [זה דגן, דגן] טוב, [אצלי יש מקום, כבר דיברנו] טוב, טוב, טוב [יש לי מקום, תבוא אצלי וגמרנו] טוב, שכחתי [בסדר?] בסדר [יש לי חמש חדרים, אחד בשבילך, חמש חדרים] אז... [חדר אחד בשבילך] אז, אז נרד שנינו יחד [בסדר] נרד יחד, שנינו ביחד [בסדר] כמה זמן אתה גר בהדירה? [אני, זה הדירה שלוש או ארבע שנים] לא יותר [לא יותר, כן, דירה גדולה, חמש חדרים] אה, כן [זה דירה שלי] טוב, טוב, טוב [דירה פרטית] אני, אני אלך אתך [בסדר, בעזרת השם, יש תנור, יש מיטה] כן? [ותנור] ברוך השם [בעזרת השם]...

...[כן, כן, אני מתגעגע שתבוא אצלי, סבא] אתה מתגעגע? [אני מתפלל, אני מתפלל] לאורחים [כן, אורח כזה, "תלמידי היקר", שיש לו פתק מרבינו?] כן? [כן] איך אתה יודע? [אני יודע, אני שמעתי, אתה סיפרת לי] כן? [כן] [סבא צוחק] אני סיפרתי לך? [כן] "תלמידי היקר"? [כן, כתוב, אני ראיתי כתוב, אתה הראית לי] כן? [את הפתק, ואני ראיתי שזה כתוב: "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר"] "להגיד לך" [להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען] כן [חזק ואמץ בעבודתך נ נח נחמן מאומן ובזה אגלה לך סוד והוא מלא וגדיש מקו לקו ('פ'צ'פ'צ'יה') ובחזק עבודה תבינהו וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה"] (סבא צוחק) כמה זמן אתה גר בהדירה? [בערך שלוש, ארבע שנים, ככה] אה, דגן? [כן, כן] איפה דגן? [כן, פה, פה, כן, מה זה?] תחזיק לי את הכסף [את הכסף? כמה כסף זה?] תספור, אה? [מאה שקל] יותר [יש פה מאה שקל] יותר, יותר [חמישים] נו [עשרים ועשרים ועשר, זה מאה ביחד, מאה, מאה שקל] מאה שקל [בסדר, מאה] טוב, תחזיק לי אצלך [בסדר] אתה, אה, אה [בצפת] בצפת? [כן] קודם כל אתה, אתה היית גר ב... [עמנואל] עמנואל, לפני כמה שנים] אה, אה [לפני חמש, ארבע, חמש שנים הייתי בעמנואל] אה, אה [כן] אתה ספרדי, אשכנזי? [אני אשכנזי, אני ברסלב, לא אשכנזי, לא ספרדי, ברסלב, ברסלב] ברסלב [סבא צוחק] [אני רוצה להיות ברסלב] הלוואי שזנכה [הלוואי] מי זה? [זה דגן, ישראל] דגן, והשני? [זה דוד בן אביבה, זה דוד] הוא גם כן, גם כן ברסלב? [הוא גם ברסלב, כן, הוא גר בצפת] אז אנחנו נרד ביחד [כן, בסדר, בעזרת השם, ביחד] יש לי מזוודה [מזוודה?] בגדים [אנחנו נסחוב, יש לנו כח, ברוך השם] אה? [יש לנו כח, אנחנו נסחוב את המזוודה] תשאל, תשאל לאנשים, אני לא מכיר את המזוודה שלי [בסדר, יהיה בסדר, בעזרת השם] כן [נסתדר, יש שמעון, שמעון פה] שמעון? [שמעון, הוא יודע את המזוודה, הכל בסדר] בסדר [כן, כן, סבא]...

...שלושים שנה קודם, לא? [לא, זה דירה, זה דירה, הדירה הזאת היא הייתה פעם של מישור אחר] אה, אה [היה גר שמה הרב גבאי, הרב גבאי הוא היה גר בדירה, והוא עזב את צפת, הוא הלך מצפת, אז אני קניתי את הדירה]...

...בצפת? [בצפת, סבא, כן] אה? [כן] לא במירון? [לא, בצפת] היית גר במירון, לא? [אני הייתי נמצא במירון] אה? [אני הייתי נמצא במירון פעם, אני נמצא שמה, אבל לא הייתי גר שם, אני הייתי הולך לקבר של רבי שמעון] כן? [אבל אני גר בצפת, ראש השנה, זה ראש השנה, זה ראש השנה] כן? [כן]...

...[לא מבין] ראית אותי בראש השנה [אה?] אתה לא ראית אותי באומן על ראש השנה [אני כן ראיתי] אה? [ראיתי] אתה, אתה סיפרת לי מהפתק [כן] [סבא צוחק] זה היה מעשה נסים, נסים מן השמים, איך רבינו הקדוש חתם את עצמו "נ נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק)...

...אני ו... בתל-אביב היה לי אחד שהיה מכיר אותי, אשכנזי, אשכנזי, הוא היה לו חנות על יד, על יד... בבית הדואר בתל-אביב [חנות] חנות, היה לו חנות של בולים [בולים] בולים [בולים] כן] אתה לא יודע [לא, זה היה לפני הרבה שנים, סבא] אה? [אני עוד לא נולדתי, אני לא נולדתי אז] לא [זה היה לפני הרבה שנים] אה? [זה היה לפני הרבה שנים] אה, אה [אני רק בן שלושים ושש, אני עוד קטן, סבא] אה? [אני עוד קטן, אני עוד קטן] אה? [קטן, קטן, קטן, אני רק בן שלושים ושש, אני בן שלושים ושש, זה היה לפני הרבה שנים] כן, כן [ואני רק בן שלושים ושש] יש לך אחים? [אח אחד] אה? [אחד, רק אחד, יש לי אח אחד] היה לך [אה?] היה לך בנים? [בנים, יש לי, ברוך השם, בנים ובנות, שלושה בנים ושלוש בנות, ברוך השם] אני יכול להיות אצלך? [כן] המזוודה, המזוודה [אנחנו ניקח את המזוודה, ניקח, נשים על האוטו וניסע] אוטו, אה? [ניקח את המזוודה, ניקח, ניקח את המזוודה, אנחנו נשים את המזוודה על האוטו] כן? [וניסע] אה? [נשים את המזוודה על האוטו] אתה עשית [מה?] אתה עשית [לא, אנחנו ניקח אחר כך, לא עכשיו, אחר כך, מתי שניסע, ניקח גם את המזוודה] כן...

...[סבא והחברים שרים ודגן מנגן "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלימו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..."], (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו, בטחו"), אחר כך הם שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן...". במנגינה של "בך בטחו..." {כשעוברים צרות גדולות}, בזיונות גדולות (סבא צוחק), אם היו יודעים, היו נותנים לנו ארץ ישראל (סבא צוחק), אה [החברים ממשיכים לשיר "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלימו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..."] (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו"), כל הגויים, כל הגויים ישאלו: "איזה פצצות יש לכם? אנחנו רוצים גם כן פצצות כאלה, איפה קונים את זה?" (סבא צוחק) [החברים שרים "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו..."] (סבא והחברים צועקים אה, אה, אה, אה) [החברים ממשיכים לשיר "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו..."] "אנחנו רוצים פצצות כמו, כמו, כמוכם, לא סתם פצצות, אנחנו רוצים

המשפחה כולה סבלו, סבלו, הילדים וכל המשפחה סבלו מאד מזה, בשבת הוא נפטר, ביום חמישי הוא אמר שהוא מרגיש לא טוב, וביום שישי, בליל שישי בבוקר הוא, הוא, הוא מת, אני סיפרתי לכם? [כן] את זה? [כן] אתם יודעים מזה? [כן, אני ידעתי מזה] אה? [כן, סיפרתם לי מזה, שמעתי מזה] אה, אה, כבוד הצדיק השם יתברך מקפיד אפילו בשוגג! הוא לא ידע שזה כל כך... אבל הוא, סבלו כל הילדים, כל המשפחה סבלו מזה, אוי, אוי, אוי, מה, מה שאני ראיתי בעיני, מה זה בזיון על, על הכבוד של הצדיק, השם יתברך משלם תכף, הוא משלם טוב!...

...עשרה ילדים קטנים סבלו מזה, כל המשפחה, הבנים שלו, אז... (לא מבין) הוא נפטר בשבת בבוקר, הוא נפטר על, על, על, על המיטה, אף-על-פי שאני, אדרבה, אני סבלתי גם בשביל זה, אף-על-פי-כן, כבוד הצדיק השם יתברך הוא מקפיד מאד, מאד!...

...רב רפאל דיין, הוא היה מקורב לרב רפאל דיין, והוא נעשה מתנגד, והוא סבל, הוא והבנים והיתומים מה שהם סבלו, מי יכול לשער? ילדים קטנים סבלו בלי שיעור מהאבא שלו, שהוא, שהוא ביזה את רבי ישראל (קרדונר)...

...אה, אה, יכול להיות שכל מה שסבלו ישראל בזמן היטלר, היה מחמת זה, בשביל זה, מי יודע? [בשביל שביזה רבי ישראל קרדונר?] אה? [בשביל שביזה רבי ישראל קרדונר?] כן, אני נתקרבתי לפני החתונה לרבינו הקדוש, והוא היה מקורב לרפאל דיין והוא אמר, שהוא יהרוג את רבי ישראל (קרדונר) אם לא, אם לא, אז לא אעזוב את הבת שלו, אה, הוא נחלה ביום חמישי, ובליל שישי בבוקר, בשבת הוא נפטר, והשאיר יתומים, עשרה יתומים קטנים, אוי, אוי, אוי...

...{ביזה} את רבי ישראל (קרדונר), לא אזכה, אבל {הבניין} הוא, הוא, הוא, הוא, אצל השם יתברך זה יותר מכל עבירות שבתורה, כבוד הצדיק, הוא, ביום חמישי הוא אמר שהוא מרגיש לא טוב, ובלילה, נפטר בבוקר בשבת, נפטר, ונשארו יתומים, עשרה יתומים, אה...

...אנחנו לא גרים פה, אין לנו שייכות (לא מבין) איזה מחלוקת, אני, אנחנו לא גרים פה, זה לא שייך לנו...

...אוי, תן לי לשכב, אה, אוי, אוי, אוי, אוי וי...

...אם יש הרבה שמש, אתה יכול ל... [אה] הי, אה, אוי וי, אוי וי, תקשור לי, תקשור לי המכנסיים, אוי [גם את הריצ'רצ'?] אה? [גם את הריצ'רצ'?] או את הריצ'רצ', לא? [אני לא יודע, הי, זה, זה, המקום הזה זה תל-אביב (לא מבין) [אני כבר החלטתי, שיש לי שייכות אתך לנצח בכל הענין של, של הגילוי שרבינו גילה עם הפתק של "נַחַם נַחֵם נַחֵם מאומן"] נו [אז אני מאמין בזה לנצח נצחים] טוב [אני החלטתי בבית שלי, שאני ואשתי וכל הילדים שלי מאמינים בזה לעד ולנצח נצחים] אה...

...אתה גר פה, אתה גר, אתה גר בתל-אביב [לא, אני גר בצפת, ההורים שלי גרים בבת-ים] אה? [ההורים שלי גרים בבת-ים] אה, אני מכיר את המקום קצת] אה...

...תמיד את, את {צרפת} וצפת זה דבר אחד, לא? [אני לא יודע] אה?...

...[אני יעזור לך?] תעזור...

...[בוא תראה, אני רואה שהוא כבר יכול ללכת, למה הוא אמר, שהוא לא יכול ללכת? זה, כמו, כמו הסיפור של ה'בעטליר', שהוא אומר שהוא לא יכול ללכת, ועכשיו הוא כן יכול ללכת, אז הוא קמה בבוקר והיא אמרה לי את החלום, היא אמרה: "אבל אני לא זכרתי שיש 'בעטליר' בלי רגליים!"] אז אני אמרתי לה: "שה'בעטליר' השביעי הוא בלי רגליים" אה [וגם אני מתפלל עליך כבר הרבה, הרבה חודשים על הרפואה, וחלמתי שאתה...] תודה רבה [וחלמתי שאתה אומר לי בחלום, שכל מה שאני מתפלל עליך לרפואה, זה לנצח נצחים, זה טובות גדולות, אמרת לי, שיש לך התחזקות גדולה מהתפילות שמתפללים עליך] הי, הי, אוי, אוי...

...שינוי מהבדים של המכנסיים, זה לא...

...מה השעה? [עכשיו? עכשיו השעה, עשרה לשתיים] אוי, עוד לילה [ברוך השם, אחרי חצות] אה? [אחרי חצות] אחרי חצות לילה [יש לי התחזקות גדולה בזמן האחרון בקימת חצות, אני קם בחצות ועוסק ב"ליקוטי הלכות"] כן [ויש שינוי] אשרינו [והלב שלי בוער על כל, על כל השקרנים שכיסו את האמת...]...

...[כך כתוב, והוא גילה לנו שאתה יודע את האמת ואתה יכול לגלות את האמת, וברוך השם כבר עשית אצלי כבר הרבה נפלאות ונוראות]...

...[וודאי] איזה מקום של, ששייך לחברו, וודאי צריכך לאומר, אסור לעשות ככה, אסור לנגוע בדבר ששייך לחברו, אוי וי...

...תל-אביב? [תל-אביב, כן] אוי, [סבא, אני, אני החלטתי כבר בכל... לקבל ממך בכל דיבור התעוררות להתקרב לרבינו ז"ל, רק על ידי ההתחזקות שאני מתחזק ממך]...

...אני יודע רק שכל ישראל צריכים להיות ביחד, באהבה באמת, אמונה באמת, אבל לא מחלוקת, אוי וי, אוי וי [אני גר בצפת, ואני מתפלל בבית הכנסת של גבאי] (לא מבין) זה שייך ל... [לברסלב] לברסלב, אה? [זה בית הכנסת ספרדי]...

...סוודר שלי [אתה רוצה ללכת מפה?] אסור... אה? [אתה רוצה ללכת מפה?] אה? אני לא יודע איפה אני נמצא [אתה רוצה לבוא לצפת?]...

...[עמרם? עמרם? עמרם?] עמרם? נו, נו [כן] הוא...

...[העיקר הרבי] ולא כלום, אה...

...נעים [אני פה, אני פה, סבא, אני מדבר אתך] אה? [אני מדבר אתך] אה, אה, אתה גר היום, איפה אתה גר? [בצפת] בצפת? [כן] אה...

...איזה שעות ביום...

...אני גא גם כן בצפת...

...[תל-אביב, פה זה שכונת התקווה, תל-אביב] כן...

...[אני ישראל] אה? [ישראל דגן, דגן] אה? דגן? [דגן] אתה דגן? [כן, מצפת]...

...[לא מבין] [כן?] יכול להיות, אבל אין לו להיות, איפה לישון, איפה [לאכול] [יש מקום, יש מקום אצלי] כן? [כן] טוב, אוי וי...

...בלך לצפת [בלך לצפת] טוב, טוב, טוב...

...[אני גר בקריית מאור חיים, קריית מאור חיים בצפת] [ואיפה זה?] [בצפת] בצפת? [כן]...

...[לא מבין] יש לי, יכול לקחת אותי על המיטה, על, הנעליים שלי...

...[החברים שרים "נַחַם נַחֵם נַחֵם מאומן"]...

(סוף צד א 014 g).

צד ב 014 G37

...אין לך פחד, אולי אתה לא טוב? [לא, אני לא מפחד] זה יותר מן הכל, מכל המצוות, מכל התורה [אני אלמד קצת הלכות בבוקר, אני אלך]...
...יבואו אליך עוד הרבה, עוד הרבה שילכו עם הספרים למכירה, להכניס בכל בית מירשאל, זה דבר קל וטוב [וזה מצוה גדולה] (סבא צוחק)
ירושלים זה האמריקה של, של רבינו ז"ל, בית המקדש וירושלים [כן, כן] העיקר זה, זה הגאולה, כל דיבור של ה"סיפורי מעשיות", של "ליקוטי

אני יש לי חצי מחיר [כן, אנחנו, אנחנו היינו שם ביחד, סבא] אה? [היינו הולכים ביחד, אני זוכר] אתה, אתה זוכר מזה [כן, כן] הם נתנו לי [הנחה, הנחה חצי מחיר [כן]... לדבר אתם שלא יקחו ממני כסף [אפשר לנסות, סבא] אה? [אני יכול לנסות] אה, כן [אני אנסה לדבר אתם, בסדר] יוא, כן, כן, תודה רבה [קוראים לו נחמן שמחה, נחמן] נחמן שמחה [הוא אמר אני לא אשכנזי ולא ספרדי] אם יהיה לך חדר [לא מבין] חדר טוב בשביל ללמוד תורה, בשביל, אז יהיה לנו טוב... להתפלל, תפילה לוקח עשר דקות, אמונה ותפילה זה דבר אחד [לא מבין]... [טוב] לעגלה? אה? [לא מבין] [חדר {ועול}] אה? [דירת חדר, ויש עוד {עול}] יוא, המגן, איך קוראים לו? [דגן] אה? [דגן?] דגן, דגן [כן, כן] אתה מכיר אותו? [לא כל כך] אה? [לא, לא, סבא, רק בשם, אני לא מכיר אותו אישית] במירון או בירושלים [במירון, כן, בסדר]... לא שווה כלום, כל, כל [הילדות], כמו ציפור... יש לך... אז אין לי כסף אצלך, רק עשרים שנתתי לך עכשיו? [כן, כן סבא] אה? [כן] אתה מכיר את החבר ציון? [כן] אה? [קצת] קצת, הוא, הוא איש נאמן [ברוך השם] באמת, איש אמת, נאמן, "המגרש את אישתו [לא מצליח] על ידי זה אינו מצליח" [כן] אתה זוכר את זה? [כן סבא, כן]... "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" [כן] זאת אומרת [דווקא עליך, לא הוא ולא הוא] שאני אחיה עד שיבוא משיח צדקנו [כן, כן, זה רבינו הבטיח, סבא] אה? [ככה רבינו כתב במכתב, מה לעשות זה כתוב, זה כתוב] זה למעלה מן הדיבור, למעלה מן הכל,

[illegible]

לשתות איזה דבר חם, העיקר חם, לא קר (סבא צוחק), פריינטי? [כן] מתי באת? אתמול?
[לא, לפני, לפני שש שעות, בהתחלה של הלילה] אה? [בהתחלה של הלילה] בתחילת הלילה,
אה, אוי, רבוננו של עולם, אוי וי, איפה הילד נחמן? [הילד עם האמא] אה? עם האמא? [כן]
הו, ברוך השם [אצל ההורים שלה] אצל? [ההורים שלה] ההורים שלה? [כן] אה, אה, ברוך
השם, אוי וי, יש לו, יש לו איפה להיות, לאכול ולשתות, ברוך השם, אבל הם רוצים להרוג
אותך והילד [הם רוצים גט] לא יעלה בידם, לא יעלה בידם, הו, הו, הו, הו, חם, חם, חם,
ברוך השם (סבא צוחק) ...

...בירושלים, יש ירושלים, בית המקדש וזכרון משה, העיקר אומרים אנחנו רעבים, אנחנו
רוצים לאכול, נותנים להם כל טוב, לא, אנחנו רוצים אכילה של תורה, לא, אכילה זה, זה,
זה לא כלום (סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו..."), הו, טוב, הו, הו, רבינו הקדוש
אמר: "יש עולם גדול, אני, אני ונתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), הוא תיקן העולם,
הוא נתן לנו תורה קדושה כזה, ונתן לנו כל חיותינו, התורה (סבא צוחק), ברסלב? כל
העולם לא רצה ברסלב...

...רבינו הקדוש אמר, כל העולם נגדו, והוא אמר, כל העולם נגדו, אמר: "אני ונתן
צוחקים מכל העולם" (סבא צוחק), ה"ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי הלכות", כל דיבור שגילה
רבינו הקדוש, תורות, תורה כזו (סבא צוחק), רוצים לאכול ולשתות ולישון, וזה הכל, כן,
ואני, כל העולם היו רחוקים מברסלב, לא רצו ברסלב, אז אמר רבינו הקדוש: "אני ונתן
צוחקים מכל, מכל העולם" (סבא צוחק), כן, שתי, שני אנשים צוחקים מכל העולם (סבא
צוחק) ...

...אני ונתן צוחקים מכל העולם", וגם אני הייתי מצחק, מצחק מכולם, כל העולם לא רצו
ברסלב, היו מתנגדים, ברסלב? אסור, נו, רבינו הקדוש אמר: "מה, אני ורבי נתן צוחקים
מכל העולם" (סבא צוחק), אוי, רבינו הקדוש הוא, הוא גילה לנו "סיפורי מעשיות" כאלה,
לא היה, מיום בריאת העולם לא היה "סיפורי מעשיות", וכיוון שרבינו הקדוש גילה
ה"סיפורי מעשיות", אמר: "אני ונתן צוחקים מכל העולם, יש כבר "סיפורי מעשיות" (סבא
צוחק), לא היה "סיפורי מעשיות" בעולם, עוד לא היה כלום, בלי ה"סיפורי מעשיות" כל
העולם לא כלום, כל דיבור של "סיפורי מעשיות" הוא כל חיותינו, כל חיינו, כל... הכל,
הבנים והכסף והכל, הכל של השם יתברך (סבא צוחק), עד כשרבינו הקדוש בא לעולם, והוא
גילה "סיפורי מעשיות" כאלה, אז, אז אנחנו מצחקים מכל העולם (סבא צוחק), יש 'שבעה
בעטליר'ס', נו, היה? 'שבעה בעטליר'ס' היה? רבינו הקדוש גילה (סבא צוחק), אוי,
"סיפורי מעשיות" כאלה, כל דיבור הוא שווה, כל דיבור אין לשלם ואין להשיג ואין
לקנות, כל דיבור, כל דיבור ודיבור של רבינו הקדוש שגילה לנו "סיפורי מעשיות" כאלה
(סבא צוחק), איזה שמחה יהיה? כשיבוא משיח צדקנו, אז יהיה כל, כל העולם מלא שמחה,
ירקדו כולם (סבא צוחק), יש לנו כבר "סיפורי מעשיות" ויש לנו כבר "ליקוטי הלכות"
ו"ליקוטי מוהר"ן" ו"קיצור ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי עצות", מה? {אתה רואה?} (סבא
צוחק), העולם בלי רבינו הוא אין לו כלום, אין לו שום חיות כלל, עד שרבינו הקדוש בא
לעולם, ויש כבר ה"סיפורי מעשיות" ו"ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי הלכות", כן, איזה שמחה
זה? "אני, אני ונתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), מי זה העולם? "אני ונתן מצחקים
מכל העולם" (סבא צוחק), יש כבר "סיפורי מעשיות", יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", נו, העולם
כבר נברא, ונעשה מה שנעשה, "סיפורי מעשיות" כאלה, תורות כאלה, "ליקוטי מוהר"ן",
"אני ונתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק) ...
(סוף צד א 23)

צד ב 2339

...על שמחות, חתונות, ורקדתי שם כל כך יפה, כולם היו יושבים, כולם נתבטלו ונבהלו מאד, מה? ריקודים כאלה? למי היה ריקודים כאלה? איזה
{כח זה} (סבא צוחק), יש לנו כבר "סיפורי מעשיות" ו"ליקוטי מוהר"ן", כל דיבור הוא כל חיותינו לנצח נצחים, כל דיבור ודיבור שגילה רבינו
זהו, זהו, זהו העולם, זה החיות, אבל בלי זה אין כלום (סבא צוחק), יש לנו כבר "סיפורי מעשיות", זה שווה יותר מכל העולם, כל דיבור הוא שווה
יותר מכל העולם, אז אנחנו מצחקים מכל העולם, יש כבר "סיפורי מעשיות", יש כבר "ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), "אני ונתן מצחקים מכל,
העולם", "אני, אני ונתנל'ה, נתנל'ה שלי, הם מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), יש כבר "סיפורי מעשיות", "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי הלכות",
"ליקוטי עצות", מה יש לנו לדאוג? אתה צריך להיות שמח מאד, שיש לנו כבר עכשיו "סיפורי מעשיות" כאלה ו"ליקוטי מוהר"ן" כזה ו"ליקוטי
הלכות", "ליקוטי עצות", מה שיש לנו? אוצרות כאלה, שהם החיות של כל העולם, כל חיותינו, כל דיבור ודיבור של המעשיות, של התורות, של...
הוא החיות של כל העולם, בלי זה אין שום חיות כלל (סבא צוחק), אוי, אני זכיתי לראות איך רבי ישראל (קדרונר) היה עובד השם, ושפך מים
כמים, שפך דמעות להשם יתברך בלב כזה, דיבורים כאלה לא רואים עד שיבוא משיח (סבא צוחק), {אשרינו}, החתן עם הכלה הם, הם היו
מתגעגעים מאד, היו מתגעגעים מאד שיקבלו איזה דיבור מרבינו הקדוש, והילדים אמרו: "אם היה כאן השםבעטליר", זה, זה השם בעטליר' שהביא
להם את הלחם, אם הוא היה נמצא פה, היה שמח מאד" (סבא צוחק), והוא: "העולם לא שווה לי פרוטה אחת, לא שווה כלום, רק ה"סיפורי
מעשיות" וה"ליקוטי מוהר"ן" וה"ליקוטי הלכות", זה כל חיותינו ותקותינו" (סבא צוחק), לא ראיתי חיים כאלה, לא ראיתי שמחה כזו, חיים כאלה,
ומה שרבינו הקדוש גילה: הילדים היו מתגעגעים אחרי השם בעטליר', אם הוא היה השם בעטליר' העיוור ... אם הוא היה פה, היה שמח מאד
(סבא צוחק), הוא משמח אותנו, הוא מחזק אותנו ומרפא אותנו, מה, מה הוא לא עושה בשבילנו (סבא צוחק), אה, יש כבר "סיפורי מעשיות"
כאלה, עד רבינו לא היה "סיפורי מעשיות", ולא היה "ליקוטי מוהר"ן", ולא היה כלום, לא היה חיים כלל, אבל עכשיו הבנים היו שמחים מאד, הם
קיבלו מתנות גדולות, "סיפורי מעשיות" ו"ליקוטי מוהר"ן", היה שמח מאד, "אם היה השם בעטליר' פה, היה שמח מאד", נו, ברוך השם היום
השםבעטליר'ס' הם פה בעולם הזה (סבא צוחק), מעשיות כאלה, כל דיבור הוא החיות של כל העולם, כל דיבור שגילה רבינו, לא, עד רבינו לא היה
כלום, לא היה "סיפורי מעשיות" ולא "ליקוטי מוהר"ן" ולא "ליקוטי הלכות", והכל, אנחנו מצחקים מכל העולם, יש כבר "סיפורי מעשיות", יש

כבר "ליקוטי מוהר"ן", יש כבר "ליקוטי הלכות" (סבא צוחק), היה לי חלום הלילה, שכל העולם היו מצחקים מאתנו, אני הייתי עם רבי ישראל (קרדונר), שני אנשים, כל העולם צחקו, "הם ברסלב, אסור לעבור על ידם, הוא ברסלב" (סבא צוחק), הוא ורבי נתן היו מצחקים מכל העולם, "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), {איפה העולם}, אנחנו, הם שמחים, יש לנו כבר "סיפורי מעשיות", שכל דיבור הוא יותר שווה מכל העולם, יש לנו כבר "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי עצות", אין במה לשמוח? ירקדו כל העולם בכל הרחובות, ירקדו מרוב שמחה, יש לנו כבר ברוך השם המעשה של, של השמבעל תפילהשם, כל העולם ישמחו וירקדו, יש לנו כבר המעשה של השמבעל תפילהשם (סבא צוחק), יש לנו כבר המעשה של השמבעל בעטליר'ס, השמבעל בעטליר'ס הם {היה שמה} חרש ואחד היה עיוור, {והיה שמחה} (סבא צוחק), איזה שמחה יהיה כשיבוא משיח, ירקדו בכל המקומות, בכל בית, בכל רחוב ירקדו וישמחו מאד, יש לנו כבר הבעטליר, הבעטליר {השמני}, הבעטליר החרש, הבעטליר העיוור, איזה שמחה (סבא צוחק) [סבא, מה אם הבעטליר שאין לו רגליים?] יש לנו כבר השמבעטליר'ס [זה שאין לו רגליים? מה הסוף של הסיפור?] השמבעטליר החרש', השמבעטליר העיוור', השמבעטליר החיגר', השמבעטליר הצולע' (סבא צוחק) [מה הסוף של הסיפור? סבא] בעטליר, בעטליר, בעטליר, אנחנו רק, אנחנו מתפללים להשם יתברך על כל דבר, מזה, מזה נעשה מה שנעשה, מזה נעשה שמחה כזו בכל העולם, אבל בלי זה, אין השמחה ואין חיים ואין כלום (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, המעשה מ'בעל תפילהשם אין, אין מעשה מ'בעל תפילה שם רק בברסלב, המעשה של השם בעל תפילה שם, אחד {בכל העולם}, יש להם מעשיות כאלה? מ'בעל תפילה שם? מהשם שבעה בעטליר'ס? (סבא צוחק), ירקדו וישמחו בכל בית, בכל רחוב יהיה שמחה וריקודים, יש לנו כבר השם בעטליר'ס, יש לנו כבר המעשה של השם בעל תפילה שם (סבא צוחק), מה? האם יש מעשיות כאלה בעולם חוץ מברסלב? העולם, כל העולם לא היה אפילו דיבור אחד מ'בעטליר', דיבור אחד, ועכשיו יש לנו כל השם בעטליר'ס (סבא צוחק), מדוע רבינו הקדוש הוא ממנה עצמו 'בעטליר', מה זה 'בעטליר'? עני, מה זה 'בעטליר'? 'בעטליר' הוא, הוא תמיד היה מתחנן להשם יתברך, 'בעטליר' היה תמיד מתפלל להשם יתברך: "תן לי, תן לי, תן לי, תן לי, תן לי" (סבא צוחק), {מה יש לי לספר}, השמחה שיהיה כשיבוא משיח, אז ירקדו וישמחו בכל בית ובכל רחוב ובכל מקום רק שמחה וריקודים, יש לנו כבר השם בעטליר'ס, יש לנו כבר השם בעל תפילה שם, איזה שמחה יהיה? (סבא צוחק), אוי, איזה שמחה יהיה בכל העולם, בכל בית ובכל מקום, וכל, וכל הילדים יהיו שמחים ומרקדים, יש לנו כבר השם בעטליר החרש', השם בעטליר העיוור', יש לנו כבר, נו, "אם היה פה? היה תמיד בשמחה, שמחה כזו" (סבא צוחק) [סבא שר "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] יש לנו כבר השמבעטליר' העיוור, הי, 'בעטליר'ס' כאלה (סבא צוחק), נו, מה צריך בזה העולם? רק אוכלים {ומטיילים} וישנים, נו, מה יהיה מזה? מה יהיה? {איזה חיים זה?} (סבא צוחק), אבל עכשיו יש לנו כבר 'בעטליר'ס' כאלו, 'בעטליר', {מה זה}, מה זה 'בעטליר' שנתמיד היו, היו מתפללים להשם יתברך: "תן לנו, תן לנו, תן לנו חיות, תן לנו", השם בעטליר' העיוור: "תן לנו (לא מבין), תן לנו "ליקוטי תפילות", יש כבר "ליקוטי תפילות", מה שזה, זה יחיה וישמח וירפא את כל העולם, את כל הרשעים, את כל הכופרים הוא ירפא ויחזיר אותם לטוב, כן, דיבור אחד יהפוך כל העולם (סבא צוחק), (לא מבין) אנחנו יש לנו כבר המעשה של 'שבעה בעטליר'ס' והשמבעל תפילהשם (סבא צוחק), העולם אוכלים וישנים, מה יהיה מזה? מה יהיה מזה? (סבא צוחק), (לא מבין) השמבעטליר העיוור? החרש? הוא, הוא (לא מבין) השמבעטליר'ס' הם משמחים, משמחים אותנו, מרפאים אותנו, מחזקים אותנו (סבא צוחק), רבי ישראל (קרדונר) עליו השלום אני זוכר איך, איך היה לחיות, איך היה בוכה על ציון רבי שמעון בר יוחאי, היה כמו ששופכים כמה פחיות מים, ככה היה מהדמעות שלו, כן, הקול שלו היה קול השם, היה {קודש קדשים} כאלה, געגועים כאלה, ממש זה היה נס איך היה חי, שהיה, שהיה בעולם, איך היה חי? איך אפשר לחיות {בתוך} חיים כאלה ומרירות כזה, חיים כאלה, היום יש כבר 'בעטליר'ס', 'בעטליר'ס' כאלה (סבא צוחק), 'בעטליר', הוא היה בוכה: "רבונו של עולם, רחם עלי, רחם עלי" (סבא צוחק), אוי, 'בעטליר'ס' כאלה, השמבעל בעטליר', עוד לא נתגלה, יש לנו כבר בשורה כזאת, שכל, {יהיה תיקון} לכל העולם, מי ראה כזה? היה, כולם, כולם היו מצחקים מברסלב, {והיום} מצחקים מכולם, היה שמחה כזו, שמחה כזו, (לא מבין) גודל, גודל, גודל השמחה והחיות שיהיה מכל דיבור ודיבור שגילה רבינו, לא היה עוד תורות כאלה, שהם {מכניסים ומטהרים כל אחד ואחד}, (לא מבין) זה עושה עולם אחר לגמרי, עולם חדש (סבא צוחק), איך יכולים להתעלם! אפילו רגע אחד מ"ליקוטי תפילות", אפילו דיבור אחד, זה עולה על כל התורה (לא מבין), אני זכיתי {לראות באמת}, העבודה של רבי ישראל (קרדונר), איך הוא עבד השם, איך הוא דיבר עם השם, היה {צועק}: "אבא, אבאל'ה, אבאל'ה, אבאל'ה {רחם עלי}, רחם עלי, אוי, אוי, אוי, אבאל'ה, אבאל'ה, אבאל'ה {רחם עלי}, מתי תיתן לנו השמבעטליר' מתי תיתן לנו?", {העיקר העולם}, העיקר העולם? אין עולם, רק ברסלב (סבא צוחק), מעשה מ'בעל תפילהשם, מעשה, מעשה כזה יש {חוץ} מהשמבעל תפילהשם? (סבא צוחק), (לא מבין) "אבאל'ה, אבאל'ה, אבאל'ה, אבאל'ה רחמני, רחם עלי" (סבא צוחק), (לא מבין, כי לא שומעים טוב) "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (סבא צוחק) (לא מבין) ... השמבעטליר'ס', השמבעטליר' (לא מבין) מספיק לנו ולזרענו, כשיבוא המשיח, אז יאמרו: "לכו נרננה להשם, נריעה לצור ישענו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע לו" (סבא צוחק), יהיה שמחה גדולה מאד בכל העולם, תמיד הלכתי לשמוע איך רבי ישראל (קרדונר) אומר: "כשיבוא משיח, יאמרו כולם: "לכו נרננה להשם, נריעה לצור ישענו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע לו" (סבא צוחק), ומלך גדול השם, ומלך גדול על כל אלוקים, אשר בידו מחקרי ארץ, ותועפות הרים לו, אשר לו הים והוא עשהו, ויבשת ידיו יצרו, באו נשתחוה ונכרעה, נברכה לפני השם עשנו, כי הוא אלוקינו, ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו, היום אם בקולו תשמעו, אל תקשו לבבכם כמריבה, כיום מסה במדבר, אשר ניסוני אבותיכם...". אה (סבא צוחק), כשיבוא משיח, אז יאמרו כל אחד לחברו: "לכו נרננה להשם, נריעה לצור ישענו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע לו, כי אל גדול השם, ומלך גדול על כל אלוקים" (סבא צוחק), (סבא צועק אוי, ומאריך בצעקה) "אשר לו הים והוא עשהו, ויבשת ידיו יצרו, באו נשתחוה ונכרעה, נברכה לפני השם עשנו, כי הוא אלוקינו, ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו, היום אם בקולו תשמעו" (סבא צוחק), יהיה, על-כל-פנים יהיה שמח

מאד, כשיבוא משיח, אז יהיה שמחה גדולה מאד בכל מקום, בכל בית, כולם ירקדו וישמחו, רק יהיה עבודה אחת, ירקדו וישמחו (סבא צוחק), ירקדו וישמחו בכל דיבור שגילה רבינו בעולם, של השמבעטליר'ס', של השמבעל תפילהשם, של כל הספר וה"סיפורי מעשיות", מי שמע כזה? מי ראה כזה? מי ראה כזה? עוד לא היה בעולם דבר כזה, פלאות כאלה, מעשה של, של השמבעל תפילהשם, היה בעו... לא היה, לפני רבינו ז"ל, לא היה המעשה, וגם השמבעטליר'ס' לא היו (סבא צוחק), {כי זה} אבל כשבא רבינו, אז בא המעשיות וה"ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי הלכות", {ואפילו} יהיה, יהיה מה מה שאין לנו שום השגה, כשיבוא משיח, יגיד כל אחד לחברו: "לכו נרננה להשם, נריעה לצור ישענו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע לו" (סבא צוחק), וכן כל (לא מבין), אז יאיר כל התורה, יאיר בכל העולם, עד רבינו עוד לא היה המעשה של השמבעל תפילהשם, המעשיות של השמבעטליר'ס', המעשה, כל המעשיות לא היה, אבל כשיבוא ויתגלה, יהיה שמחה כזה בעולם, שלא רואינו, {מה} שיש דבר כזה בעולם (סבא צוחק), אוי, רבוננו של עולם, כמה הוא היה בוכה לפני השם יתברך והיה מתגעגע מאד לכל דיבור של המעשה, של המעשיות, מתי נזכה לזה? להרגיש ולראות ולהבין את ה... מה, מה הדיבור הזה, דיבור הזה, וספר השיחות וכל דיבור שגילה רבינו הקדוש בעולם, זה הסוף שיהיה, הגיע זמן הגאולה, רבינו הקדוש כותב לי: "זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, מה שיהיה, איזה שמחה יהיה, זמן הגאולה, "זמן הגאולה קרוב מאד", הגאולה נהיה, נהיה חופשיים, {כן} פאות, כל העולם ירקדו וירקוד וישמחו בכל דיבור, בכל השמבעטליר'ס', בכל דיבור, עוד לא היה, עד רבינו לא היה המעשה מ'בעל תפילהשם ומעשה מ'שבעה בעטליר'ס', לא היה, רבינו הקדוש גילה, שיש מ... השם יתברך גדול מאד ויש לו מעשיות כאלה, {אמן}, רק לשמוע דיבור אחד, דיבור אחד איך שרבי ישראל (קדונו) הוא אמר: "רבוננו של עולם, אבאל'ה, אבאל'ה" (סבא צוחק), הוא, הוא ביקש את זה, {אפילו} שיהיה, "אבאל'ה, רחם עלי, אני רחוק מאד, אני אי אפשר לי להתפלל, אבא, רחם עלי" (סבא צוחק), איזה מן התבודדות? איזה מן תפילה? אין בעולם, רק רבינו הקדוש, איך הוא הלך, אף אחד לא ידע, הוא הלך ליער והוא בכה וצעק להשם יתברך: "רחם עלי, רבוננו של עולם, אבאל'ה, אבאל'ה" (סבא צוחק) ...

(סוף צד ב 23) .

קסטה מס' 24

צד א 2440א

...אוי, רבי ישראל (קדונו) עליו השלום כל כך בכה: "רבוננו של עולם, אבאל'ה, רחם עלי, אני כל כך רחוק, אני לא מרגיש טעם מן התורה ומן התפילה, אני רחוק מאד, רחם עלי, רחם עלי, רחם עלי, אבאל'ה, אבאל'ה" (סבא צוחק), הוא היה בוכה לפני השם יתברך, היה כל השולחן היה רטוב מהדמעות, וגם הרצפה היה כמו ששופכים מים, כן, ככה היה הלב בוער להשם יתברך, כן, היה... מי שראה הפנים שלו בזמן שאמר: "רבוננו של עולם", בזמן שהוא אמר: "אבאל'ה, אבאל'ה", מי יכול לתאר? דביקות כזה, מתיקות כזה, אה, היה, הוא היה יחיד עם השם יתברך והוא דיבר אתו, כן, כמו עם אבא רחמני, אה, אה, מי יכול לתאר? מי יכול לשער? געגועים כאלה, חיים כאלה, כן, הוא היה בוכה לפני השם יתברך ולפני רבי שמעון בר יוחאי, הוא היה בוכה ומתגעגע כל כך, יכול היה... הוא נסע גנרל גדול עם צבא, הוא שמע איך רב מנדל ליטוואק הוא היה אומר: "אבאל'ה, אבאל'ה, אבאל'ה", אז הוא עמד, ועמדו כל החיילים, הוא עמד, אז עמדו כל, כל החיילים, ואמר להם: "שמעו מה שאומר זה, שמעו, מי, מי, מי שמע כזה?", רב מנדל ליטוואק, הוא ש... הוא לא יכול ללכת הלאה, הוא עמד, וכל החיילים עמדו ושמעו הקולות וההתבודדות של רב מנדל ליטוואק, כן, אז אמר, הגנרל הגדול אמר לצבא: "אם אני היה בידי, הייתי נותן לו, כל מה שהוא רוצה הייתי נותן לו", והלך (סבא צוחק), "אם היה בידי, הייתי נותן לו כל הבקשות, כל מה שביקש" (סבא צוחק), לראות, לשמוע הדיבורים של המעשיות, זה התבודדות של רבי נתן, ההתבודדות קצת, טיפה מן הים, ההתבודדות של רבי נתן זה ה"לקוטי תפילות", אז אמר זה הגנרל הגדול לצבא: "אם אני היה בידי, הייתי נותן לו כל הבקשות, כל מה שהוא רוצה הייתי נותן לו" (סבא צוחק), מי יכול לשמוע דברים כאלה שבערו כאש, והיה עם השם יתברך ביחד והיה בוכה לפניו: "תן לי, רבוננו של עולם, אני לא יכול להתפלל, אני לא, לא, לא, לא, לא מתפלל, אני אוכל כמו שאני אוכל, מה יהיה ממני התכלית?" (סבא צוחק), התבודד בכל יום בקולות כאלו ובלב כזה, מי רואה? אנחנו לא יודעים כלל מה, מה שנעשה בעולם, רק רבינו הקדוש גילה טיפה מן הים, מה שיש בעולם, חיות כזה, שיש לנו תורה כזו ויש לנו חיים כאלה, מתיקות כאלה, חיים כאלה, אנחנו לא יודעים כלל, ישנים, אוכלים וישנים (סבא צוחק), אוי, מה שיש, רק לשמוע ההתבודדות של רבי ישראל (קדונו), בשביל, בשביל זה, בשביל זה, התבודדות כזה, וממש היה יכול... כמו הגנרל אמר: "אם היה בידי, הייתי נותן לו כל מה שרצה, שביקש, הכל הייתי נותן לו" (סבא צוחק), אין בעולם חיים כזה, מתיקות כזה, חיים כאלה אין בעולם, רק רבינו הקדוש הוא גילה טיפה מן הים, מה שיש, גדולות הבורא יתברך, נפלאות... הוא אמר "ליקוטי תפילות", מי יכול לשער מה שהוא הרגיש בכל דיבור ודיבור של ה"ליקוטי תפילות"? הוא היה חי חיים כאלה, חיים

טובים, חיים מתוקים כאלה, העולם לא יודעים רק לישון ולאכול, מה זה? אה, הדמעות יצאו כמו מים, יצאו מעיניים כמו מים, והיה חי חיים כאלה, חיים מתוקים כאלה, חיים של אמונה, של בטחון, חיים של גבורת השם, "אתה הראית לדעת, כי השם הוא האלוקים, אין עוד מלבדו", ואישתו {לסתנן אלמול, בית} חדשות, חדשה, חיים חדשים, רבי ישראל (קרדונר) אמר: "שירו להשם שיר חדש", שיר חדש? נו, נו (סבא צוחק), והרב זה, פרייבי [פריינטי] אה? איך נקרא? [פריינטי] אה? [פריינטי] לא הוא, פרייבי? [פריינטי, יוא, יוא, יוא (סבא פריינטי) פרייבי [פריינטי, טוב, פריינטי [כן] כן, יוא, יוא, יוא (סבא צוחק), אה, אה, אה, לראות תפילה כזו, קול כזה, געגועים כאלה, זה לא מהעולם הזה, זה ברסלב, העולם לא יודעים כלום מה שיש לנו, אוי, כשיתגלה משיח, יאמרו אחד לחברו: "לכו נרננה להשם, נריעה לצור ישעינו, נקדמה פניו בתודה, בזמירות נריע לו", אז יהיה שמח מאד (סבא צוחק) ...

... (סבא צוחק) {היו ש} נותנים כל ימי חייהם, כל ימי חיינו לשמוע רק דיבור אחד שיצא מפי רבי ישראל (קרדונר) בהתבודדות: "אוי, רבנו של עולם, אבאל'ה, אבאל'ה" (סבא צוחק), אבל השם אבאל'השם שלי, לא כמוהו, הוא אמר: "אבאל'ה", היה אש, רבינו הקדוש אמר: "אם לא, לא היינו שומעים ויודעים שיש רבנו של עולם כזה בעולם, היו כולם לא, לא רצו {לעבוד} להרויח כסף ו... רק לעבוד השם", כך, וככה יהיה (סבא צוחק), כשיבוא משיח, אז יהפוך כל העולם, אז יהיה לו עבודה קשה מאד, משיח הוא צריך להפוך כל העולם, {מהפך אל הפך} (סבא צוחק), "אז אהפוך על כל העמים שפה ברורה..." אוי, "רבנו של עולם, רבנו של עולם", ככה, לא יכול... "רבנו של עולם", לא יכול ללכת מ'רבנו של עולם', "רבנו של עולם" היה פה, היה פה, לא יכול ללכת, לא, לא, לא רצה ללכת, וזה טוב, יש יותר טוב מזה להגיד 'רבנו של עולם' (סבא צוחק), ברוך השם אני כל שמחתי, אני שמח שזכיתי לשמוע דיבור אחד מהתבודדות של רבי ישראל (קרדונר), זה ים, ים, ים, ים הגדול, דיבור אחד 'רבנו של עולם' היה ים, נעשה ים (סבא צוחק), אה, אוי...
...אני היה לי נס גדול, לולי הייתי מכיר את רבי ישראל (קרדונר), הייתי מת מזמן, לא ידעתי כלל מחיים, מחיים כאלה שיש, שיש כבר "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי עשות", {לא ידעתי}. איזה שולחן זה? שולחן חדש, הרגליים דקים? מה זה? איזה איזה שולחן זה? ...

...מה שעה? [חמש, חמש ועשרה] כן? [בבוקר] יש עוד שעה להתפלל? [כן, יש עוד] שעתיים? [עוד שעה בערך] עוד שעה, אני שמעתי הקול שהוא היה מדבר, רבי ישראל קרדונר היה מדבר עם השם יתברך, אני זכיתי לשמוע קול כזה, שלא, כל העולם לא יודעים כלל מזה, קול כזה, מתיקות, חיים מתוקים כאלה, לא יודעים כלל מה שיש בעולם. {פריאלי}, זה הוא? [כן, כן] {פריאלי?} [כן, כן] אה? [כן, כן] כן (סבא צוחק), מה שעובר עלי הכל טוב, רק טוב, "טוב השם לכל..."

...הוא אמר: "רבנו של עולם, אה, אבא, אבא יקירי, אבא רחמני, רחם עלי, אני לא יכול להתפלל, אני לא יכול ללמוד, מה יהיה התכלית ממני?" (סבא צוחק), התבודדות שכל העולם לא יודעים כלל מזה, כל העולם לא, לא יודעים כלל מאמונה, מהחיות, כן, אבל זה יתגלה, יתגלה, יבוא משיח ויתגלה הכל, קרוב שיבוא, אה, יהיה שמחה בעולם, שמחה כזה, בכל בית, בכל הרחובות, ולא ישמע רק קולות של שמחה וריקודים (סבא צוחק). הוא טען עם הפה, עם כל הידיים והרגליים, כל: "רבנו של עולם, רחם עלי, אבאל'ה, אבא, אבא יקר, רחם עלי, אתה רחמני, אתה טוב, רחם עלי, אני לא יכול, אני רחוק מכל וכל, אני רחוק, אני לא יכול להתפלל, לא יכול ללמוד, מה יהיה ממני?" (סבא צוחק), אה, "אבאל'ה, רחם עלי, אני כל כך רחוק, נתרחקתי מאד, אני לא יכול להתפלל, לא יכול ללמוד, מה יהיה ממני? רחם עלי", אה (סבא צוחק), אוי...
...אני רוצה לצאת את הראש, אה, אה, כן, אה, תודה רבה, אה, אה, גם הרגליים? (סבא צוחק) ברוך השם...

...[סבא שר "חי השם וברוך צורי, בהשם תתהלל נפשי..."]
...[סבא שר "חי השם וברוך צורי, בהשם תתהלל נפשי..."]
...[דגן שר ומנגן "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בוש..."] (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו, בטחו" (סבא צוחק), אחר כך הוא שר "נְחֻמְךָ נְחֻמְךָ מְאוּמָן... במנגינה של "בך בטחו...". אחר כך הוא ממשיך לשיר "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בוש...") (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) "בך בטחו" (סבא צוחק) [לא מבינים אידיש, רבי ישראל, לא מבינים אידיש, לא מבינים אידיש] [בעברית, בעברית, סבא] אה [הוא אמר, שיש פצצות חדשות, 'בטחו'] (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) (סבא צוחק) [יש ליהודים פצצות חדשות, 'בטחו'] (לא מבין כי סבא ממשיך לדבר באידיש) (סבא צוחק) [דגן מנגן את הניגון של "יצווה צור חסדו..."] (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [דגן והחברים ממשיכים לנגן את הניגון של "יצווה צור חסדו..."]
(סוף צד א 24)

...[סבא] והחברים שרים "כך בטחו אבותינו, כך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו..." [לא מבין] (סבא צוחק) [סבא]
והחברים ממשיכים לשיר ודגן לנגן "כך בטחו אבותינו, כך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו..." [הבעל הבית מרמת גן] אה,
אה [הגעל הבית אברהם, אברהם, אברהם] [סבא והחברים ממשיכים לשיר ודגן לנגן "אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו...", (סבא צועק
"בטחו, בטחו, בטחו")]] [אושר, אושר, אושר, אברהם?] [אושר, אח של אברהם] אברהם אושר? [אני, אני אושר] (סבא צוחק) [דגן ממשיך לשיר
ולנגן "אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו...", (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו"), אחר כך החברים שרים "נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן..." במנגינה של
"כך בטחו...", "אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו..." ["בטחו, בטחו, בטחו" "זה יגמר?"} עד מתי? 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו' "עד מתי?
(סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר ודגן לנגן "אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו", (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו") ["בטחו,
'בטחו', 'בטחו' עד מתי? (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "כך בטחו ולא בושו..." הוא הפצצה, זה 'בטחו' (סבא צוחק). {בוזה} אפשר,
בלי הפצצה (לא מבין כי סבא מדבר באדיש) (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר ודגן לנגן "אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו..." "
הם ידעו יש פצצה, ששמה 'בטחו', 'בטחו' (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר ודגן לנגן "כך בטחו אבותינו, כך בטחו ותפלטמו, אליך
זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו...", (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו")]] "כך בטחו, בטחו, בטחו", מה זה 'בטחו'? (סבא צוחק) [סבא והחברים
ממשיכים לשיר ודגן לנגן "כך בטחו אבותינו, כך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו...", (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו")]
[היהודים], היהודים יש להם פצצה ששמו 'בטחו', מהפצצה הזו פוזחים כל הגויים, פצצה כזו כמו 'בטחו' עוד לא שמענו (סבא צוחק), אה, אה, אה,
אה, אה, 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו', יש פצצה ששמו 'בטחהשם', 'בטחו', מן הפצצה הזו אנחנו מפחדים (סבא צוחק) [סבא
והחברים ממשיכים לשיר ודגן לנגן "אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו...", אחר כך הם שרים "נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן..." במנגינה של "כך
בטחו...", אחר כך הם שרים "זה השיר מספר על יהודי שיש לו מסר לכל אדם, זה השיר מספר על יהודי ששר "נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן", לפני שנים
בחדר צר בטבריה, הוא היה עצוב מאוד, אז ניגש אל הארון פתח לו ספר, ובספר מצא פתק, כתוב בו "נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן", שלח אותו רבינו רבי
נחמן, להאיר לנשמותינו במצוקה, וכדי להחיש גאולתנו, נשיר "נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן", והוא בן מאה שנה, והוא נראה ממש כמו בן שנה, מאז שהוא
קיבל את המכתב, הוא שר "נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן..." (סבא צוחק) 'בטחנו', 'בטחנו', הפצצה הזו זה פצצה חדשה, אתם לא ידעתם מה זה 'בטחנו'?
(סבא צוחק), אתם לא יודעים מה זה הפצצה 'בטחנו', אתם לא יודעים מה זה, אנחנו יש לנו פצצות חדשות, אחד הוא 'בטחנו', מה זה 'בטחנו'? ככה
שם הפצצה, כן (סבא צוחק) [סבא] אה [הודיעה מטבריה] יוא [שהנכד שלך, שהבן של שפר] אה? [הבן של שפר הוא הלך לראש העיר] נו
[והוא...] הנכד? [הנכד] שפר [הנכד של שפר, כן, הבן של שפר] כן [הוא הלך לראש העיר] כן [והוא התלונן: "מה זה מורידים את השלטים?", אז
הוא אמר לו: "שעוד היום יטפלו בזה"] אה, כן? [כן] (סבא צוחק) [וגם כן, וגם כן מבקשים מהטלוויזיה, הם רוצים] טלוויזיה [הם רוצים לעשות
הופעה] טלוויזיה [כן, אז הם שואלים, אם אתה רוצה שהם יבואו טוב, ואם אתה רוצה שאתה תבוא, טוב, איך שאתה רוצה] (סבא צוחק) [הם
רוצים לשמוע, מה זה "נח"? הם רוצים לדעת, מי זה רבי נחמן?] כן [הם אמרו, שהם רוצים שכל עם ישראל ישמעו בטלוויזיה] (סבא צוחק)
[בשביל שיהיה להם, בשביל שיהיה להם ידיעה, מה זה מתפרסם כל הזמן "נח", "נח", מה זה "נח"? אז הם, הם רוצים, אבל הם ביקשו שתתן
תשובה] אה? הם מחקים לתשובה? [כן] איפה מחכה הראש העיר? [סבא צוחק] [בטבריה, הנכד שלך, הבן של שפר, של שפר] יוא [הוא הלך
לראש העיר] כן? [והוא אמר לו: "מה זה?", נתנו, נתנו הודעה להוריד כל המודעות] כן? [אחר כך אז הבן של שפר הלך לראש העיר, אמר לו: "מה
זה? למה מורידים? שיחזירו את הכל!"] נו [אז ראש העיר אמר לו: "שעוד היום הוא יטפל בזה"] (סבא צוחק) [והתקשרו מהטלוויזיה גם] כן [הם
אמרו: "מה אתה אומר? אם לבוא להופעה, לטלוויזיה"] (סבא צוחק) [הם אמרו, שהם רוצים שכל עם ישראל ידע מזה, שכולם ידעו, הם יושבים
בבית רואים טלוויזיה, אז שיראו שיידעו מרבנו ושידעו מהפתק, הם רוצים שתספר להם, איך קיבלת את הפתק] כן? [ומה קרה? וממה זה הפתק?
ותספר להם מרבנו קצת, והם אמרו, שהם כולם ישבו בבית ויראו טלוויזיה, וכל עם ישראל יראו את זה, לא צריכים ללכת בכל בית ובית] אה, אה,
יוא [עומדים במקום אחד, עומדים במקום אחד, וכולם שומעים וכולם רואים] כן [זה יהיה עבודה יותר קלה, יותר קשה ללכת מבית לבית, זה
עבודה קשה, ככה יושבים בטלוויזיה, וכולם רואים וכולם שומעים] אני, הוא ראש העיר הוא ספרדי או אשכנזי? [אה?] ראש העיר? [הם אמרו
שהוא שייך לש"ס] [לפי, לפי, לשפר?] (סבא צוחק) [סבא, סבא, שלום] שלום...
...מצחקים מכל העולם, זה, זה חדשות [יש פה, סבא, חיל חדש, חיל חדש של רבינו] חיל חדש? [כן] מי זה? [הנה הוא, הנה, עדין] מי זה? אושר,
אושר? (סבא צוחק) [סבא, הוא רוצה פדיון, עדי בן אסתר] [פדיון?...]
...[סבא והחברים שרים "כך רבינו נגילה, כך רבינו נשמחה, כך רבינו נגילה ונשמחה כן..."] [אשרינו, אשרינו, טוב, ברוך השם, טוב, ברוך השם,
שיהיה רק בשמחות] [יש לנו פצצות חדשות, 'בטחו', 'בטחו']...
...[היית בגעת שאול, אתה זוכר? היית מחזק אותי, היית אומר לי לא להתייאש, אתה זוכר? בגבעת שאול היית, היית מבשל לבד, הכל היית עושה
לבד, אתה זוכר בבנין של פרוש, לפני עשרים שנה, אתה לא האמנת שיהיה, יהיה פתק ויהיה "נח" ויהיה שלטים, אה?] לא יודע, לא יודע, לא
יודע, זהו [יש כאלה נשמות בעולם הזה, ברוך השם, סבא, תהיה בריא, השם יתן לך בריאות, תזכה להארץ ימים עד ביאת משיח צדקנו, בזכות "נ"
נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן"] מתי, מתי אני יבוא לבני ברק? [לבני ברק? מתי שאתה תחליט] כן? [כן, כשאתה תחליט, תוכל לבוא לבני ברק] טוב [אבל
תבוא רק עם שמעון, בלי שמעון אל תבוא] עם מי? [שמעון, אתה צריך מטפל, שמעון, דגן, מי ש... לכד קשה, אני, אני לא יכול, אתה צריך עם
מישהו, כן] [משהו שר עם סבא "נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן..."] [סבא, רב חיים, רב חיים הראש ישיבה...]...
...["כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פעייריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן ובזה אגלה לך
סוד והוא מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'פ'צ'א'השם) ובחיזוק עבודה תביניה וסימן יז' בתמוז יאמרו שאינך מתענה", סבא, אתה אמרת לי: "צריך לשאול
למה כתוב "להגיד לך", נכון? אתה אמרת לי: "צריך לשאול, למה כתוב "להגיד לך"? לומר, למה לא כתוב "לומר לך", "לצטט לך", למה "להגיד
לך"?", זוכר? למה כתוב "להגיד לך"? אתה אמרת, שצריך לשאול, למה כתוב "להגיד לך"? אה, סבא] יוא ["פה אל פה אדבר בו", אה, סבא]
לומר לך [לומר לך, כן] מה להגיד? [כן, לצטט לך, מה להגיד לך?] להגיד, להגיד, [להודיע לי גדולת השם] {לא מבין כי לא שומעים טוב} [אמן,
אמן ברוך השם, טוב, סבא, נסיעה טובה, כל טוב, תהיה בריא, "מאד היה קשה לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך
אמרתי מיין פעייריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן ובזה אגלה לך סוד והוא מלא וגדיש מקו לקו
(פ'צ'פ'צ'א'השם) ובחיזוק עבודה תביניה וסימן יז' בתמוז יאמרו שאינך מתענה", סבא, איפה נהיה בראש השנה? סבא, איפה נהיה בראש השנה?
אתה יודע? אה? [איפה נהיה בראש השנה? ראש השנה?] [כן] באומן [באומן, אז צריכים לעשות מטוס, מטוס מיוחד לעשות שלטים על המטוס "נ"
נָּחַ נְחֵם נְחֵם מאומן"], כל המדינה יראה, הבעל הפתק הלך עם מטוס פרטי לאומן בראש השנה, נסיעה טובה, סבא, כל טוב, בשורות טובות, תרגיש
טוב, [סבא] אמן [כל טוב, להתראות, כל טוב אברהם נתן, להתראות] [להתראות, נסיעה טובה, נסיעה טובה]...
...[לא מבין] [לא נעשה עכשיו "תפילת הדרך"] (סבא אומר נוסח "תפילת הדרך") ["שומע תפילה", "שומע תפילה"] אה? ["שומע תפילה"]
"שומע תפילה" [אמן]... (רבע צד ריק).

(סוף צד ב 24)

... (לא מבין) הוא, הוא ריחם עלינו, כן, אפילו רק לשמוע ולדבר מזה, זה גם כן טובות גדולות (סבא צוחק), משה בלום הוא היה ראש אגודת ישראל, ואני באתי לבקש לו: "אני אין לי שכר לימוד בשביל לשלם (לא מבין) הילדים", הוא אמר: "אני אדבר, אני אראה", ולא כלום, שקרן, הוא אמר, הוא ידבר, ולא עשה כלום, וראיתי שהוא שקר מוחלט, לץ, לא, לא כלום, אבל אני ראיתי את השקר, אמרתי: "אולי הוא צריך למות?", וגם, וגם היה כזה, הוא עלה {לישיבה}, ונעשה חולה ונפטר, והיה הלווייה פה בירושלים, עם {הישיבה} לקחו אותו לירושלים (סבא צוחק), אני לא היה לי חתיכת לחם, לא היה לי, והוא היה לו כל העולם, כל הכסף שבעולם, כל הכבוד שבעולם היה לו, לא, אני ראיתי את השקר, אמרתי: "אולי הוא צריך למות?", וככה היה, הוא מת, הוא נעשה חולה והוא מת, והיה הלווייה פה בירושלים (סבא צוחק), כן, זה היה משה בלום, {בטן} כזה, משה בלום, היה שני משהשםלך, משה פרוש, ומנחם פרוש, האבא שלו משה פרוש, ומשה בלום, היה שני משהשםלך (סבא צוחק), אני באתי למשה בלום, למשה, לפרוש: "אין לי, אין לי לחם, אין לי כסף, אין לי כלום", כאילו מדבר עם אבנים, כלום, אני הולך לגאולה לספר למשה בלום, למשה פרוש, משהשםלך, ולספר להם (לא מבין כי לא שומעים טוב, יש רעשים) הוא נעשה חולה ומת, והיה הלווייה גדולה בירושלים (סבא צוחק), היה הלווייה גדולה, אבל אני לא היה לי, לא היה לי לא לחם ולא כסף ולא כלום, ולא היה מי, מי שידבר איתי, מי שיחזק אותי, מי שידבר, הגאות, הגאות היה עד השמים, הגאות והגאות, אוי, אוי, קחו את הרגליים על המיטה, ואולי... אה, אה, משה בלום, ומשה פרוש (סבא צוחק) [רבי ישראל, אנחנו מסדרים אתכם ראשי, ראשים אגודת ישראל, שני משהשםלך, משה פרוש ומשה, משה בלום, ומשה פרוש (סבא צוחק) [רבי ישראל, אנחנו מסדרים אתכם המיטה, יותר נוח] אה? לא, לא, לא, לא, אה? [הרגליים נופלים אחרי המיטה, מרימים אותם למיטה קצת] לא [לא?] לא [סבא, עד עכשיו יש פרוש בממשלה] אה? [עד עכשיו יש פרוש בממשלה] מה יש? [פרוש, פרוש] יוא, יוא, מנחם פרוש [הוא התנגד שרבינו יבוא לארץ ישראל] אה? הוא התנגד [שרבינו יבוא לארץ ישראל] (סבא צוחק) [החסידיים הלכו אליו, והוא בא לנשיא בשביל לדבר לו, שלא יבוא] אוי, הוא ינצח כולם, והוא (רבינו) אמר: "אני ונתן צוחקים מכל העולם" (סבא צוחק) [אני קראתי ב"א" בי הנחל", שהיה לכם דיבורים, אמרתם תודה לשור על שהכניע את פרוש, שעזר לכם שזר בזה] הוא, הוא ביקש ממני להמשיך לדבר עמו מרבינו וללמוד עמו ספרי רבינו, כן, והיה לי נכד, יש לי נכד, עמרם הורוביץ, כן, הוא ביקש ממני להביא אותו וללמוד ביחד (סבא צוחק), שהוא, זה פירוש, כן, והוא לומד ספרי מוהר"ן, ספרי "ליקוטי מוהר"ן", ספרי... הוא, הוא לומד, הוא יש לו, יש לו לב ומח [כדאי ללמוד אתו?] אה? [כדאי ללמוד אתו?] למדנו ביחד אני והנשיא ועמרם הורוביץ, למדנו ביחד, אבל לא יכול, לא יכול לדבר, אה, אוי וי, אין דבר לאכול? רק לדבר, ואין לי תאוות אכילה [הנה כבד] אה... [לא, הוא מדבר עם ישראל דגן, מדבר עם ישראל דגן] כן? [כן, כן, זה לייזר] זה לייזר [טוב?] טוב [אתם רוצים לדבר אתו עוד?] אין לי כח, אני רוצה...

...[שלום עליכם, סבא] עליכם השלום (סבא צוחק) [סבא, זה החתן, סבא]...

...הוא, אוי, הבעל הבית הוא שמו ישראל אהרון, ישראל, ישראל אהרון [כן] והחדר הוא גדול מאד (סבא צוחק) [כן? ומה, מה עשיתם בחדר? מה היה בחדר?] בחדר? יהיה, אמרו לי שיהיה קוגל וביצה טרייה, מה עוד? [רבי ישראל, אתם רוצים לשתות?] אה? אני רוצה לשתות חצי כוס (סבא צוחק) [חצי כוס של ביצה?] חצי כוס [של ביצה?] של ביצה, כן [אז אני אוסיף עוד קצת] (סבא צוחק) [סבא, מצאתי דירה בירושלים] אתה מצאת דירה? [היום היה נס שמצאתי דירה בירושלים] כן? [אני יכול להזמין אתכם להיות אצלי שם?] אבל הדירה של [נעים] לא, לא בירושלים? [לא היה לי אבל, לא חלמתי שיהיה לי דירה בירושלים] (סבא צוחק) [אז היום היה ממש נס ומצאתי] אני מצאתי דירה גדולה בירושלים, הו, גדולה מאד [גם הדירה הזאת היא גדולה מאד, סבא, ורואים את הרי יהודה משם, היא משקיפה על הרי יהודה] אוי, אוי, אוי, הדירה גדולה ויפה, יפה מאד, אני מצאתי בירושל... בטבריה אני מצאתי דירה גדולה מאד (סבא צוחק) ...

...שם גם כן על, על, על, בזה הדירה (סבא צוחק) [סבא, אולי תבואו לדירה הזאת? סבא, אתם מוזמנים לבוא לדירה הזאת] כן? [כן] טוב, הדירה גדולה מאד [כן, כן, גדולה] נו (סבא צוחק), השם של הבעל הדירה הוא, הוא ישראל אהרון, אני יודע זה כבר ששים שנה אני זוכר שם בעל הבית (סבא צוחק) [זה היה בטבריה?] יוא, ובטבריה יש הדירה של ישראל אהרון (סבא צוחק) [זה היה דירה בתוך העיר או בקצה של העיר?] בתוך העיר [בתוך העיר] כן [רבי ישראל, הבאתי הביצה] הביצה? [כן, תטעמו את זה, הנה יש חצי כוס, חצי כוס] נו, אני רוצה רכה (סבא צוחק) [כן, כן, זה רק דליל, דליל, זה לא רק רכה] אה? [דליל לגמרי, אפשר לשתות את זה] טוב [הנה פה על ידכם] פה הדירה? (סבא צוחק) [בכפית אני נותן? הנה, הנה זה מוכן, זה יתקרה, אחר כך זה יתקרה] כן, שם הבעל הבית זה ששים שנה אני זוכר השם, ישראל אהרון (סבא צוחק), והוא ביום שישי הוא קונה הכל לשבת, וגם כן ביצים, כן (סבא צוחק) [זה חם עוד, רבי ישראל] אה? [הביצה היא, היא פושרת עכשיו] חם? [כן, כן, זה חם] אם חם טוב [כן, כן, הנה, אתם רוצים בכפית? בכפית? הנה, לשתות? זה דליל, אפשר לשתות אפילו] הו, הו, ביצה כזה הוא יותר טוב מהכבד, הו, הו (סבא צוחק) [זה, זה מתלכלך, רבי ישראל, אפשר לשתות אולי] אפשר לשתות? [אפשר לשתות, אפשר לשתות את זה בכוס, בכוס אפשר לשתות] מה? הביצה? [כן] (סבא צוחק) [כי זה נשפך, זה נשפך] זה לי ששים שנה אני זוכר את שם הבעל הדירה, הבעל הדירה אני יגיד לך, הוא שמו, ישראל אהרון (סבא צוחק) [ישראל אהרון, כן] לא, אני רוצה, הו, אה, אה, אה? [אתם רוצים לשתות] (סבא צוחק) [רגע, רגע, אתם רוצים לשבת ולשתות?] אתה זוכר את השם של, של הבעל הבית? [כן] של בעל הדירה הגדולה? אתה זוכר? [כן, כן, ישראל אהרון] ישראל אהרון (סבא צוחק), הו, הו, הביצה טרייה [כן] לא, טוב, הביצה טרייה מאד [כן, אתם מרגישים] (לא מבין) (סבא צוחק) [אז אני שמח] אה [הנה הכוס, אני מוציא את הכפית, הנה הכוס] מה שתית בכוס? [כן, כן, בכוס יותר טוב] לא, זה, זה אני לא, לא רוצה, לא, עם הכוס אני לא רוצה (סבא צוחק) [עם הכפית ככה?] הו, הו, אה, אתה זוכר את הדירה? הדירה הזו, אתה זוכר את שם הבעל הדירה? [כן, ישראל אהרון, אני זוכר] אה? איך? [ישראל אהרון] לא, לא, ישראל זה נכון, אהרון זה גם כן טוב (סבא צוחק) [אתם רוצים עוד?] אה? [עוד קצת ביצה?] לא, אני לא רוצה, רק ביצה אחת [עוד לא גמרתם, עוד לא גמרתם את הביצה] (סבא צוחק) אני רוצה חתיכת כבד, יש? [בטח, בטח] אה? [בטח] כבד, חתיכה קטנה כבד (סבא צוחק), אה, אה...

...אברהם אהרון, לא ישראל אהרון, אברהם אהרון (סבא צוחק) ...

...ואני רואה שזה פלא, פלא גדול איך נתגדלתי ואיך אני נמצא בעולם? (סבא צוחק), מה שאני סבלתי בחיי, אי אפשר לשער ולתאר, יש ילדים שחיים, צריכים רק לחם לאכול, ולא היה לי, ילד אחד היה בן שנה הוא נעשה נפוח מרעב, והוא בכה כל הלילות: "לחם, לחם" (סבא בוכה וצוחק), איך אני לא, לא מרגיש, לא, אדם על עצמו הוא לא יודע, אבל אני רואה מזה, שזה לא דבר, דבר סתם {קל}, ילד בן שנה הוא היה, הוא היה גיבור, לא כמו {כולם}, והוא בכה כל הלילות: "לחם, לחם", ואני לא היה לי (סבא בוכה וצוחק), פעם אחת נכנסתי לאיזה בית של זקן, הוא אכל מלווה מלכה, מלווה מלכה, אתה יודע מה זה? אני נכנסתי בבית וסיפרתי לו: "הילד הוא בוכה 'לחם, לחם', הוא נעשה נפוח, נעשה נפוח ונעשה...", זה {מכה} קשה מאד, יש לזה {בכל}, רעב? זה, יש פסוק: "טובים היו חללי חרב, מחללי רעב", 'חללי חרב' הוא מת מצוה, אבל 'חללי רעב' זה, רחמנא ליצלן, עד כמה זה, והילד סבל {ולא היה ישן} כל הלילות: "לחם, לחם", ואני לא היה לי לתת לו לחם (סבא בוכה וצוחק), מי, מי יודע כמה עונשים, כמה צרות אני פטרתי לכל, לכל עם ישראל על ידי זה שהילד סבל כזה, מיתה כזה, הוא נעשה חלל, הוא נעשה מר... [נפוח] נפוח מרעב

(לא מבין כי סבא מדבר באידיש), והלילות שלו שהוא בכה, בכה: "לחם, לחם", ואני לא היה לי, לא היה לי (סבא בוכה וצוחק), והילד נפטר, הוא מת בצער כזה, הוא נעשה נפוח מרעב, כן, איר, רבנו של עולם, זה היה דברים גדולים, דברים... ילד בן שנה הוא יש לו כל הכוחות של כל הטעמים של, של העולם, והוא הרגיש שזה חסר לו, הוא צריך לחם, והוא בכה עד {כלות}, עד שמת (סבא בוכה וצוחק), החותני, האבא של אישתי, חותני אמר לי: "אני לא רוצה אותך ולא רבי ישראל (קרדונר). ברסלב אני לא רוצה כלום" (סבא צוחק), אני זוכר כמו עכשיו, אני הייתי בהלוויה, הוא נפטר בליל שבת בבוקר, בליל שבת הוא נפטר, חותני, כן, הוא נפטר כמה, ילדים קטנים אחריו, ילדים, כן, הילדים שלו, ילדים של עשרה שנים, שנים עשרה שנה הם לא רצו שיעשה ככה, לא רצו הילדים, אבל הוא שמע, לא, לא שמע להם, "ברסלב, אני לא רוצה" (סבא צוחק), ואני, אני הייתי בטבריה, ואישתי והילד ואני באתי גם כן וראיתי את הצער הזה של חלל רעב, זה אי אפשר לשער במח מה שזה, זה צער כזה שאין בעולם, אפילו 'חללי חרב' הם, הם טובים מ'חללי רעב', מה זה? [זה מקליט, מקליט] אה? [זה מקליט את הדיבורים, מקליט] אה? [להקליט, זה מקליט] אה...

אגם כשהייתי בסכנה, סבלתי חרפת רעב כזה, רעב כזה, אני והילדים, זה לא היה על חינום, זה היה השגחה מהשם יתברך, כן, אני הייתי צריך לסבול את זה, לעבור את זה, כן (סבא צוחק) ...

...{לא יודעים}, איך אני יכול לחיות? איך אני חי? [רבי ישראל, רבי ישראל] יוא [אתם חיים בנס] כן, בנס, בנס, זה לא רגיל, מה היום? {מחר}, והוא, אני רואה בעיני, אני רואה שאני פה, ברוך השם (סבא צוחק) ...
...יוא, אני מוכרח לשכב [רבי ישראל, אני באתי לבקש ברכה בשביל ילדים] אה, השם יתברך...
...יכול (לא מבין כי יש רעשים)...

...לגור בירושלים [רבי ישראל, אתם פה בירושלים] אה? [אתם נמצאים פה בירושלים] עכשיו? [כן, גבעת שאול, זה ירושלים] כן [כן, ברוך השם] [ודניאל אמר, שאתם יכולים להישאר כל הזמן שאתם רוצים] כן? [כן, הוא אמר] (סבא צוחק) ...
..."שיהיו לך הרבה ילדים צדיקים" [אמן] (לא מבין) איך עושים תשובה? [תשובה] זה, זה, זה הוא התשובה, איך עושים תשובה? זהו התשובה [זה התשובה] איך אני זוכה לעבוד השם באמת ולעשות תשובה...
...[עזרתו לו לתת לי מהבלבולים שלו, ולהבין טוב את מה, מה שאמרתם לו, שיכתוב את זה טוב ויפה] מה? [כן, הסברתי לו כמה דברים על הפתק ועל "נ נח", אז זה...]...

...[ציונים?] אה, [אמרתי לו, לא מה פתאום, אנחנו לא מאמינים בציונים, אז איך הוא היה חבר של שזר? אז אני אמרתי לו, כל מה שהוא היה עם שזר, זה היה בשביל לקרב אותו להשם יתברך ולהחזיר אותו בתשובה ולקרב אותו לרבינו, הוא, שום, שום, שום קשר עם הציונים ושום קשר עם המדינה, כן, אמרתי לו, הסברתי לו, כן, הוא רצה רק לקרב אותו להשם יתברך, להחזיר אותו בתשובה] כן? [כן, ככה אמרתי לו] מה? [אמרתי לו, שאתם כתבתם לו את כל המכתבים רק בשביל לקרב אותו לרבינו, לא בשביל שום מדינה] כן...
...עיקר היהדות הוא להאמין בהשם שהוא בורא, שהוא ברא העולם, שהוא נתן לנו את התורה, שאנחנו ישראל עמו...
...לכל דבר, לאמונה, לאמונה [צריכים זיכרון לזה, רבי ישראל] אה?...

...[סבא והחברים שרים ודגן מנגן את השיר "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..."] אני רוצה {כבד} [מה?] כבד [כבד, כבד]...

...[דגן ממשיך לנגן ולשיר עם החברים "אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו", אחר כך הם שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] במנגינה של "בך בטחו...". אחר כך הם שרים "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..."]...
(סוף צד א 25.)

צד ב 25 41

...[סבא והחברים שרים ודגן מנגן את השיר "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה, ונשמחה בך..."] [סבא, הנה הכבד, סבא] אה? [כבד, הכבד] לא, לא, לא [לא, רבי ישראל] לא, אה, אה, אה [דגן שר ומנגן את השיר "למקדשך טוב ולקודש קודשין, אתר די ביחדון רוחין ונפשין..."] במנגינה של "נ נח...". אחר כך החברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן...", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו...", אחר כך דגן שר "אשת חיל מי ימצא, ורחוק מפנינים מכרה, בטח בה לה בעלה, ושלל לא יחסר, גמלתו טוב ולא רע, כל ימי חייה, דרשה צמר ופשתים, ותעש בחפץ כפיה, הייתה כאניות סוחר, ממרחק תביא לחמה, ותקם בעוד לילה, ותיתן טרף לביתה, וחוק לנערותיה, זממה שדה ותיקחה, מפרי כפיה נטעה כרם, חגרה בעוז מתניה, ותאמץ זרועותיה, טעמה כי טוב סחרה, לא יכבה בלילה נרה, ידיה שילחה בכישור, וכפיה תמכו פלך, כפה פרשה לעני, ידיה שילחה לאביון, לא תירא לביתה משלג, כי כל ביתה לבוש שנים, מרבדים עשתה לה, שש וארגמן לבושה, נודע בשערים בעלה, בשיבתו עם זקני ארץ, סדין עשתה ותמכור, וחגור נתנה לכנעני, עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון, פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה, צופיה הליכות ביתה, ולחם עצלות לא תאכל, כמו בניה ויאשרוה, בעלה ויהללה, רבות בנות עשו חיל, ואת עלית על כולנה, שקר החן והבל היופי, אשה יראת השם היא תתהלל, תנו לה מפרי ידיה, ויהללוה בשערים מעשיה...", אחר כך דגן שר ומנגן את השיר "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון...", אחר כך הוא מנגן את המנגינה של "בך בטחו...", אחר כך הוא מנגן את המנגינה של "אשת חיל..."]...
...שלך? [כן, רבי ישראל] אה? [כן, רבי ישראל] הוא נחמן? [נחמן] (סבא צוחק) ...

(חצי מהצד שומעים את החברים מרחוק מדברים, אבל סבא לא מדבר). (סוף צד ב 25).

קסטה מס' 26

צד א 2642

...רבי ישראל קרדונר [יוא] הוא גר בחברון, הוא בא מחברון לטבריה (סבא צוחק), ונעשה חברותה אני ורבי ישראל, היינו שניים, שני ברסלבים, לא היה בכל ארץ ישראל היינו שניים, {היה} בטבריה, בטבריה וצפת היינו שניים, בטבריה היה שניים, אני ורבי ישראל (סבא צוחק), מה זה? [זה טונה, טונה, דג] אה? [דגים] דגים? [כן, טונה] (סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו...") [אמן] [ורבי ישראל, נעשה קשר עם רבי ישראל

[קרדונר] אה? [היה קשר בניכם] רבי ישראל קרדונר? [היה קשר, נעשה קשר בניכם, במירון] היינו כמה שנים היינו ביחד במירון [כן] אז לא היה למירון, כי לא, לא היה כסף והיה רעב, רק אני ורבי ישראל היה לנו המפתח של רבי שמעון, ואני ורבי ישראל היינו כמה שנים במירון [ובמירון התחיל האש של רבינו?] אה? [במירון] נו [על ידי רבי ישראל קרדונר] רבי ישראל, יוא, יוא, יוא, וודאי [זה האש, האש של רבינו] גם רבינו הקדוש היה במירון [כן, הוא דיבר עם רשב"י], הוא דיבר עם רשב"י אה? [הוא דיבר עם הרשב"י] כן [שמעתי ככה] כן, כן, כן [סבא צוחק] מה, מה הוא אמר לרשב"י, רבינו?] רבינו הקדוש אמר לרשב"י: "אם הייתי בזמן רבי שמעון, גם כן הייתי חידוש" [סבא צוחק], וגם הוא אמר: "רבי שמעון [בר יוחאי] הוא 'עזרי' ו'קדיש מין' שלמה נ'חית", ראשי תיבות שמעון", ועכשיו יש "נ'חל ל'ובע מ'קור ח'למה"", שהוא יקרב כל, כל עם ישראל וכל העולם להשם יתברך [סבא צוחק], עוד לא היה חידוש כמוהו בעולם, עוד לא היה חידוש, פלא כזה עוד, עוד לא היה, זה חדש [סבא צוחק]. מה? אני, האבא שלי היה עני גדול, ונעשה גם עיוור בשתי עיניו, לא ראה כלום, הוא בכה ואמר לי: "בני יקרי, אני אוהב אותך, אני רוצה שלא תהיה ברסלב, כי מי יקח אותך? מי יקח ברסלב? אז תמות בחור, לא יהיה לך לא בנים ולא שום דבר", האבא אמר לי, אני אמרתי לו: "אבא, הכל אני אשמע לך, רק זה, לא, אני רק ברסלב" [סבא צוחק], אז, אז הוא אמר, האמא והמשפחה, המשפחה אמרו, שזה אי אפשר רק [כישוף], ברסלב זה [כישוף] [סבא צוחק], זה צריכים זה לפרסם בכל... בעיתונים לכל העולם, מה זה רבינו, יביאו כל המוכובדים כולם יתבטלו לגמרי נגד רבינו, אז זה, זה ענין פלא שלא, אף אחד אפילו הצדיקים לא יודעים כלום, רק רבי נתן ו... רבינו הקדוש אמר: "לידע ממני, הוא רק רבי נתן ורבי, ורבי נפתלי, אבל העיקר היה רבי נתן", רבי נפתלי היה גאון וצדיק, רבי נפתלי, כן, ורבי נתן, ורבי נתן הוא היה עם רבינו אחד, הוא, הוא פרסם את רבינו טעיפה מן הים, כן, בשביל זה היו רוצים להרגו אותו, הוא היה בסכנה גדולה, רבי נתן, כי היה אחד שנגד כל העולם, כל העולם אמרו: "ברסלב, לא, אסור ברסלב", והוא, רבי נתן אמר: "עוד לא היה כמו רבינו" [סבא צוחק], זה, זה לא, זה לא, עדיין לא, לא כלום, נגד, נגד השבח של רבינו, שהוא, שהוא [לא מבין] כל העולם, הוא יתן תיקון לכולם, כן, תיקון גמור, לא סתם תיקון [סבא צוחק], עוד יש סודות כאלה מה, מה שאי אפשר, אי אפשר לדבר בדיבורים, למעלה מן הדיבורים, למעלה מן הכל, אני סבלתי כמה שנים, היה [כמו] אחד משוגע, וכולם, כל, כל הילדים זרקו עלי קליפות ואבנים, ובזיון גדול, כן, וקיבלתי הכל, רק תיבה אחד מן ה"סיפורי מעשיות", מן ה"סיפורי מעשיות" עולה על, על הכל, על כל התורה, על כל החכמות, מילה אחת, עוד לא היה בעולם פלא כזה, מי זה? [זה דוד, דוד, חבר שלי] כן? [דוד שלמה קוראים לו] אה? [דוד שלמה] דוד? [דוד] אה? [דוד] דוד [שלמה] שלמה, דוד שלמה [כן, זה יפה, זה המלכים] הוא גר פה, הוא שכן שלך? [לא], הוא, הוא לומד, הוא לומד ביישיבה פה בירושלים] אה? [הוא לומד לכתוב סופרות, ספרי תורה] איפה? [בקטמון] אה? [הוא לומד בקטמון] בקטמון? [אבל הוא גר בפתחתקווה] אה? [הוא גר בפתחתקווה] אלון [כן, הוא שמע קצת על רבינו] אה? [הוא שמע קצת על רבינו] הוא שמע [על רבינו קצת] כן? [כן] הו, עוד לא יודע כלום, כמו כל העולם [אבל תסבירו לו, אתם צריכים להגיד לו מי, מי זה רבינו, כדי שידע] מי יכול, מי, מי אמר דבר כזה, דיבור כזה: [יתקן את כל העולם], רבינו הקדוש בעצמו אמר: "יש מחלות שאי אפשר, שאי אפשר לרפאות, ואני יכול, ואני", גם חולים כאלה אני יכול לרפאות לגמרי" [סבא צוחק] [רבינו אמר, שהשם של עכשיו זה "נַחְ נָחִי נָחֵן נָחֶן מאומן"] יוא [סבא צוחק] [מה זה "נח נח"? מה הפירוש? מה הפירוש? מה הפירוש?] שהוא העיקר של כל התורה, של כל, של הכל, של העולם [הכל תלוי בו?] אין דיבורים לדבר, אם אני חי, אינני יודע [סבא צוחק], למעלה מן הטבע, מה, מה שאני סבלתי ["נחמן ונתן מצחקים מכל העולם"] שניים, שני אנשים מצחקים מכל העולם [סבא צוחק], שום צדיק לא אמר, לא אמר דיבורים כאלה, ו"משיח יגיד פירוש על ה"ליקוטי מוהר"א"" [סבא צוחק] [וגם אומרים שמשיח יגמור הסיפור של השמששבעה בעטליר'ס', 'הבעטליר השביעי', ככה אומרים, משיח הוא צריך לגמור הסיפור של 'השבעה בעטליר'ס', שאין לו רגליים]...

לא, לא, לא צריכים לאכול" (סבא צוחק), אם יודעים "ליקוטי מוהר"ן" מרבינו הקדוש, כבר אין אכילה ואין ואין... (סבא צוחק), רבי ישראל (קרדונר) לא טעם, היה גם כן, אפילו מים קודם התפילה, כן, היה פעם שהיה חולה גם כן, גם כן הוא לא, הקפיד, הוא החמיר ולא אכל לפני התפילה, כן, אנחנו צריכים לשמור מאד כל דברי רבינו ושיצא מפיו הקדוש, צריכים למסור נפשנו לעשות כמו שהוא מלמד, מלמד ומגלה לנו, כן, אה [רבי ישראל, אפילו מי שלא ישן לפני חצות לילה אסור לו לאכול מחצות?] {לא,} מחצות לילה [אפילו מי שלא ישן?] אה, מי שלא ישן? יש בזה דינים, מי שלא ישן, אז...

ללמוד ולידע איך להתנהג [אז אני שואל, אני שואל לכם, איך להתנהג לפי רבינו?] נו, אני, אני אין לי זיכרון, אין לי... כן, ממני לא, לא למדים כלום, איש בריא, איש בריא, אני תמיד חולה, אני תמיד חולה, אני איש חלש מאד ואף-על-פי-כן אני, כל זמן שאני הלכתי על הרגליים, אז לא, לא, לא אכלתי ולא שתיתי לפני התפילה, מזמן שנתקרבותי לרבינו, מקודם הייתי ילד, אולי שתיתי קצת קפה, אבל לא אכילה לפני התפילה, על פי הגמרא, על פי התורה, אסור לאכול ולשתות לפני התפילה (סבא צוחק), והחסידיים הם, הם אוכלים ושותים לפני התפילה, הפך מרבינו ז"ל, כן, אוי, אוי וי, כן, {ברוך השם}, הו, כן, כן, שוין, עכשיו חסר, טוב, אה, טוב...

...[רבי ישראל, מי שאוכל לפני התפילה...] יוא, אצל רבינו כתוב [כן] שהוא לא אכל ולא שתה מזמן חצות, מחצות לילה עד... אבל מי שלא ישן, יכול להיות שהוא, שאצלו עוד יום, כשמשתנה הזמן, אז יכול להיות, אני לא למדן, אני לא, לא יודע, אבל מה שראיתי, רבי ישראל (קרדונר) לא אכל, לא שתה לפני התפילה, והתפילה שלו היה, היה... מי ששמע רק הקול שלו, נעשה צדיק, ואני הייתי אתו ביחד, וראיתי שהוא בוכה כל כך לפני השם יתברך על כל דבר, שיזכה לקיים התורה, כן, הוא חי כל רגע, הוא, הוא השאיר לעצמו כל המיני כאבים, כל המיני כאבים, מחלות, כן, והוא, ככה הוא עבד השם יתברך [רבי ישראל, מי שאוכל לפני התפילה, זה מזיק לתפילה?] אה? [מי שאוכל לפני התפילה, זה מזיק לתפילה שלו?] כן, וודאי [זה פוגם?] וודאי, זה [עצות]... אנחנו צריכים רק לעבוד השם יתברך, וגם באכילה, לעבוד באכילה, יתברך, הברכות ו'ברכת המזון' ו... מה? אנשי רבינו הקדוש, כשהם אכלו, כל ברכה שומעים מאד, וגם כל, כל דבר, האכילה אחר התפילה, קודם התפילה, לא, יש הרבה לדבר בזה, ואני בעצמי כל ימי חיי הלכתי בכל יום למקווה בחצות, רק עכשיו בעת זקנה, שאני חולה, אז אני נעשה, אני נפלתי, אבל אני צריך להתחזק גם עכשיו, כן, ולשמור כמו התורה, לשמור התורה הקדושה, לא לאכול ולא לשתות לפני התפילה, אוי וי [רבי ישראל] יוא [ואחרי התפילה של שחרית צריך ללמוד "ליקוטי מוהר"ן", תהילים? אחרי התפילה, מה טוב ללמוד, אחרי תפילת שחרית? שמעתי, שאתם הייתם לומדים "ליקוטי מוהר"ן" או תהילים אחרי התפילה] אחרי התפילה [כן, לימוד, במה ללמוד? ב"ליקוטי מוהר"ן"? אחרי התפילה, מה טוב ללמוד?] היה לו, היה התבודדות לפני התפילה [כן] התבודדות, הוא למד לאנשיו, ענין ההתבודדות אצל העולם זה צחוק, מה זה התבודדות? מה זה לעבוד השם יתברך?, אבל הוא, הוא לא שמע לכל העולם, הוא נתן לנו את זה, דרך, דרך ישר שלא, שלא לאכול, לא לשתות לפני התפילה, כמו שהוא אמר על עצמו: "אני (לא מבין) אני לא שתיתי אפילו מים לפני התפילה", כך אמר רבינו הקדוש, ואנחנו צריכים גם כן לעשות ככה, נו, על-כל-פנים, אוי וי, אוי, אני שמעתי התפילה שלהם, היה כבר שבע ולא יכול לאכול, רק הוא אמר: 'ברוך שאמר', רק אמר איזה דיבורים של התפילה, הוא כבר שבע ולא יכול לא לשתות ולא לאכול (סבא צוחק), אה, אה...

...חיים, ונבראנו בשביל התורה, בשביל ללמוד תורה ולקיים, לא בשבילינו זה התורה, שיהיה רב, שיהיה, להיות מפורסם...
...[רבינו] שהוא היה להם, הם היו (לא מבין) מכל העולם, חצות, מה זה חצות? חצות זה, בחצות צריכים לישון (סבא צוחק), {ואחר כך} הוא קם רבי ישראל (קרדונר), הוא הלך, הוא הלך אפילו בחורף, אפילו בגשמים, הוא, הוא הלך להתבודד, לדבר עם השם יתברך ביער (סבא צוחק)...

...אני לא ישנתי בזמן שהגיע חצות לילה, ראיתי מרבי ישראל (קרדונר) שהוא, אפילו בזמן שהיה חולה הוא קם בחצות לילה והלך ביער ובכה לפני השם יתברך ודיבר עם השם יתברך, לא, העולם, כל העולם לא ידעו מזה, רבינו הקדוש הוא נתן לנו התורה, שנזכה לקיים התורה והמצוות...

...הייתי רגיל לא לשתות ולא לאכול בזמן חצות, אני הייתי, התרגלתי וכבר זה, זה היה אצלי כבר, כבר בערך, בערך {כמו עבודת השם}, לא לאכול ולא לשתות קודם התפילה [רבי ישראל] יוא [מה הזמן של התבודדות? בחצות, או לפני תפילת שחרית? מה הזמן הכי טוב?] הזמן חצות הוא שש שעות בלילה, תמיד, בחורף, בקיץ, שש שעות בלילה הוא חצות [אבל הזמן הכי טוב כדי...] אה? [הזמן הכי טוב להתבודדות זה חצות?] יוא, כן [או לפני תפילת שחרית? מה הכי טוב?] לא, בזמן חצות, אומרים חצות ואחר כך מדברים עם השם יתברך, יש התבודדות, אולי בלילה הוא נכשל, הוא נפל לאיזה תאוה, לאיזה, אז הוא היה מדבר, מספר לפני השם יתברך: "אני, אני כך וכך, אכלתי, שתיתי, מה זה? אני כך וכך", הוא בכה לפני השם יתברך שימחל לו ויעזור לו לקיים התורה (סבא צוחק)...

...ספרים, כן, {יש} בקשות, "שערי ציון", "שערי ציון" סדר חצות ותפילות, כן, לכל יום ויום, ליום, ליום ראשון, ליום שני, יום שלישי, אתה לא יודע? כן [כן, כן, אני מכיר הספר]...

...רבינו הקדוש היה לו בן, בן, בן אחד שהוא היה המשיח, וקרא אותו בברית מילה השם, השם שלו היה, רבינו הקדוש נתן לו את השם, שלמה אפרים, מה זה שלמה? שלמה משיח בן

דוד, ואפרים משיח בן יוסף, כן, אתה לא, לא יודע מזה? [כן, כן שמעתי, שמעתי] כן, רבינו הקדוש נתן לנו תפילה, מה? אצל העולם תפילה {מה זה}, זה קודם כל, אצלנו זה עיקר גדול שזה...

(סוף צד א 26).

צד ב 2642

...לדבר עם השם יתברך ולספר לו הכל, אולי נפל לאיזה תאוה, תכף לספר להשם יתברך: "רבונו של עולם נפילתי, עשיתי כך וכך, תימחל לי, תעזור לי מעכשיו, שלא אעשה עוד כזה", כן, זה, אבל העולם לא יודעים, כל העולם לומדים ולא יודעים הדרך האמת והדרך הישר של רבינו, של רבינו ז"ל...

...אנשי רבינו היו צדיקים, כן, וקיימו התורה במסירות נפש, כל, כל דבר מהתורה מסר נפשו, וגם יש עוד הרבה לדבר ולספר, אבל אין לי כח...

...בזמן חצות רבי ישראל (קרדונר) הוא היה מדבר עם השם יתברך והיה בוכה, כן, ועד שהוא נעשה צדיק, צדיק קדוש, היה אנשי רבינו, כל החיים שלהם היה חצות, זמן חצות, לקום בחצות ולספר להשם יתברך מה, איך {יש לו}, מה שעובר עליו, כל הנפילות, כל התאוות, הוא, הוא בכה לפני השם יתברך שיעזור לו להתגבר ולכבוש את היצר הרע, כן...

...{אני ראיתי} רבי ישראל, רבי ישראל הוא, הוא היה אומר "תיקון חצות", וגם כן תפילות ותהילים, אה, כן, אה, מי ששמע התפילה שלו, של רבי ישראל, היה נעשה קדוש וטהור, צדיק קדוש וטהור, אה, רבינו הקדוש, השיחות שלו: "אני נהר המטהר מכל הכתמים" (סבא צוחק), שום צדיק לא, לא אמר דיבורים כאלה, כן, "אני נהר, המטהר מכל הכתמים", מכל התאוות, מכל ה... כן, הוא מטהר אותנו מכל... אוי, אוי, עכשיו אני זקן וחולה, וכואב לבי, אבל אני, היום אני רחוק, רחוק מאד, אז אין לי כח לעבוד השם, לומר תהילים, להתפלל בכוונה כמו... אני, אני התפללתי בכל כוחי, כן, וגם כן יש הרבה לספר ולדבר, אני לא יכול לדבר, איך הוא אמר תהילים, איך הוא התפלל, איך הוא, הוא, הוא היה תמיד עם השם יתברך, מקושר תמיד להשם יתברך באמונה ושמחה (סבא צוחק), אוי, אוי, אה, אה, אה...

...אני כבשתי כל העולם, ויכבוש (סבא צוחק) [אברהם נתן שר "נן נח נחמ נחמון מאומן"]...

...{אתך} בבני-ברק [כן] אמרו, יאמרו שבעל הפתק הוא בא כבר בבני-ברק, וסימן? יש, יש כבר, יש {חבר} כזה (סבא צוחק) [אברהם נתן שר "נן נחמ נחמון מאומן"] נלך לבני-ברק, נלך לבני-ברק ונשיר "נן נחמ נחמון", כל בני ברק יצא, יצא [אתה רוצה ללכת לטייל בבני-ברק?] כן, נראה הבעל הפתק (סבא צוחק) [אברהם נתן שר "נן נחמ נחמון מאומן"] (סבא צוחק) [אתה רוצה גם לקחת שלטים? אתה רוצה לקחת על האוטו שלטים גדולים? צריכים לשים על האוטו שלטים גדולים, שידעו שפתק והבעל הפתק בא עם שלטים גדולים] כן [אז יהיה רעש גדול בכל בני-ברק] תגיד לאורי [כן] שיכין גדולים [גדולים] (סבא צוחק) [הם רוצים לראות שלטים כאלה גדולים, אז יהיה שמח] [אברהם נתן ממשיך לשיר "נן נחמ נחמון מאומן"] איפה (לא מבין)? איפה בני-ברק?... [אברהם נתן ממשיך לשיר "נן נחמ נחמון מאומן"] איפה (לא מבין)? איפה בני-ברק? (סבא צוחק) [אברהם נתן ממשיך לשיר "נן נחמ נחמון מאומן"] (סבא צוחק)...

...היה? [רוקד בפורים, סיפרת לנו, שהוא היה, הוא היה רוקד בפורים] היה רוקד [כן, רבי ישראל קרדונר] נו [וכל המתנגדים נהיו כאין ואפס, אתה זוכר?] כן [אתה סיפרת לנו] מאיפה הוא לוקח את זה? [מה?] הניגונים והריקודים, מאיפה הוא לוקח את זה? (סבא צוחק), אבל אני ראיתי הריקודים שלו והניגונים שלו, נו, מתי {נקרא} את המגילה? עוד לא? עוד כמה? [עוד שעתיים] עוד שעתיים? [כן] נו, אני יכול [לשתות?] [לשתות] קודם, לא?...

...[היה לו ריח טוב, אתה זוכר?] כן [אתה זוכר? ולא אכלת את זה, אתה זוכר?] נו [אמרת: "איך, איך אני אעשה, אני יאכל את זה, לא"] אבל אני נתתי לו את זה, אתה זוכר? [כן] (לא מבין) לא רואים את זה, אני הלכתי (לא מבין)...

...[עכשיו זה עוד שעה וחצי] שעה וחצי? [בערך] מה לעשות? [צריך להתפלל מנחה עכשיו] [סבא והחברים שרים "נן נחמ נחמון מאומן"] אה, אני יכול ליפול [לא, יש לך רגליים חדשות, כמו ב"סיפורי מעשיות"] אני לא רוצה {ליפול} [אה] לא רוצה, אני (לא מבין) [זה סיפור של אומן, סבא, באומן היה חולה אחד] כן [שלא היה יכול ללכת על הרגליים, והיה ריקודים, ולקחו את האבק מהריקודים, והחולה נהיה בריא] כן [כן, יש סיפור באומן, היה ריקודים, והיה אבק של הריקודים, ושמו על הרגליים, והחולה נהיה בריא] [אברהם נתן שר "נן נחמ נחמון מאומן"]...

...זה [אני לא יודע, זה כובע פלדה, זה כובע פלדה] פלדה? [פלדה, כן] (לא מבין) [אישתי, אני צריך ללכת למלך, אני צריך ללכת למלך] כן [תני לי את הכובע, את הפלג, את הקפטל] אה [ונתנה לו את הפלג, אני צריך ללכת למלך, יש לי מכתב (לא מבין)] (סבא צוחק) יש לי מכתב מהמלך [כן] אז היא שאלה אותו: "מה קרה שהמלך שלח אחריך?" (סבא צוחק) (לא מבין) [אברהם נתן שר "נן נחמ נחמון מאומן"] (לא מבין)...

...[אברהם נתן שר "נן נח נחמ נחמן מאומן..."] [סבא, יש, יש הרבה מה לעשות, צריכים ללכת בכל העולם ולשיר "נן נח", ויהיה העולם] כן [עולם חדש] כן [כולם ישמחו] (סבא צוחק) [איפה שיש חולה, שיגידו: "נן נח נחמ נחמן מאומן", ואז לא יהיו חולים] כן [סבא, יש לי סיפור אחד לספר לך, משהו סיפר לי בישיבה] כן [היה, היה באיזה שמחה] יוא [והיה לו טייפ? טייפ? כן] אה [היה לו טייפ, הבטריות הפסיקו לעבוד] אה [הוא רצה להקליט איזה רב גדול, הוא רצה להקליט, אז אבא שלו אמר לו: יש סגולה להגיד "נן נח נחמ נחמן מאומן" ויהיה בסדר, והוא אמר ככה, אחרי כמה דקות, פתאום הבטריות התחילו, התחילו, הטייפ התחיל לעבוד, ככה סיפר לי בחור, אמר לי, היה לו צער גדול, אולי הבטריות נגמרו, אז הוא ראה שהטייפ הפסיק לעבוד, אז הוא אמר, אבא שלו אמר לו: תגיד "נן נח נחמ נחמן מאומן", איך שהוא גמר להגיד, הטייפ התחיל לעבוד, אנשים רואים פלאות כל הזמן, סבא, סבא, היה ילד אחד, היה חולה מאד, היה לו נפוח ככה, נפוח היד, הוא הלך לרופא, הרופא אמר צריך לעשות ניתוח] אה? [ילד אחד היה לו נפוח, והרופא אמר צריך לעשות ניתוח, לחתוך את זה ולהוציא את הבשר, הוא אמר לי, הוא לא הולך לרופא, הוא אמר לרופא, אני לא הולך, לא עושה ניתוח, הוא אמר כמה שבועות "נן נח", אחרי כמה שבועות זה נעלם לגמרי, ככה הוא סיפר לי בחור, הוא אמר לי, היה לו, התנפח לו היד, והיה לו חתיכת בשר, הוא לא ידע מה לעשות, הוא הלך לרופא, הרופא אמר לו, צריך לעשות ניתוח, אמרתי לו: תגיד "נן נח נחמ נחמן מאומן" ויהיה בסדר, הוא אמר, אחרי כמה שבועות זה נעלם, לא היה לו שום דבר] [אברהם נתן שר "נן נח נחמ נחמן מאומן..."] [סבא, יש נפתלי, הוא השליח ציבור פה במירון, ברשב"י] שידוך? [שליח ציבור] אה, שליח ציבור [אז הוא רוצה, הוא שואל אם אתם תבואו, הוא רוצה שתבואו לקריאת המגילה, למנחה] אה [הוא יכול לבוא עם האוטו שלו] נו, נלך [הוא יבוא עם האוטו שלו] {עכשיו} [בסדר, הוא יבוא לקחת אתכם עם האוטו שלו] אה? שלו? [יש לו אוטו גדול, אז זה טוב] אני הולך עם אוטו שלי? [אפשר באוטו שלו להיכנס עם העגלה, עם העגלה אפשר] כן? [זה אוטו גדול, כן] (לא מבין) [האוטו שלו גדול, אפשר להיכנס עם העגלה שלכם לתוך האוטו] אה [אז לא צריך לקום] (לא מבין) [אז הוא יבוא לפה, אז שיבוא, נגיד לו שיבוא לרשב"י, הוא יכול לבוא לקחת אתכם עכשיו, אז מה נגיד לו?] אני רוצה לנחו [בסדר] [סבא והחברים שרים "נן נח נחמ נחמן מאומן..."] [סבא, צריכים ללכת בכל ארץ ישראל, יש הרבה מה לעשות] איפה? [בכל ארץ ישראל, בכל ארץ ישראל] אה? כל הארץ [לטייל בבת ים, בחולון] כן, כן, כן, כן, כן [לקחת רשיון, צריכים לעשות רשיון של רמקול] כן, כן, כן, כן [שיהיה לך רמקול בתוך האוטו] כן, כן [צריך לעשות רשיון, כשיהיה לך רשיון, אז יהיה בסדר, בלי רשיון, אסור, צריך שיהיה רמקול בתוך האוטו] טוב [אז צריך להתפלל על זה, שיהיה לכם רשיון, כשאתה מדבר עם העורך דין ברונר, תגיד לו שידאג לך, שיהיה לך רשיון לרמקול בתוך האוטו] רשיון? [כן, כי פעם עשה, מנחם פעם הוא עשה רמקול בתוך האוטו, המשטרה עשתה לו דו"ח, בלי רשיון זה לא טוב, צריכים רשיון מהמדינה, מהמשלה, אז תוכל לקחת את הרמקול בתוך האוטו, כל היום וכל הלילה, תוכל לישון בתוך האוטו, תוכל לאכול, לשתות ולשיר כל היום וכל הלילה] כן [גם אפשר לעשות, סבא] אני, אני אלך [אפשר לעשות שלטים וגם ספרים, הכל יחד, גם שלטים וגם ספרים, אפשר לשים בתוך האוטו גם ספרים וגם שלטים, מי שרוצה שלטים, שלטים, מי שרוצה ספרים, ספרים, לכל היום] צריכים לספרים כסף [כסף] יוא [לרבינו צריך את כל הכסף, סבא, הגיע הזמן, צריך למלאות את העולם עם ספרים כמו, כחול הים] כן [הגיע הזמן, אנשים מחקים, יוסף הצדיק הוא המשביר, הוא ה... הוא מילא אוכל כחול הים, אתה זוכר? סבא, יוסף הצדיק הוא מילא הרבה אוצרות של אוכל בשביל שנות הרעב, שנות הרעב] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נן נח נחמ נחמן מאומן..."] [סבא, אני הולך רגע להתקשר ליצחק נעים, אולי יבוא לשמוע קריאת המגילה גם] נו [כדאי?] הוא אמר לקרוא אותו? [לא יודע, לא, הוא לא אמר] נו, לך תקרא אותו [כן] {אולי לא יהיה לי כח לקרוא} [לא, אני יכול לקרוא גם] כן? [כן, אני יכול לקרוא, אני קורא לאישתי כל שנה, אני קורא לאישתי כל שנה] אה? [אני קורא לאישתי כל שנה] כן? [כן, בלשון אשכנז, אבל הוא יכול להצטרף אתנו, הוא יכול להצטרף אתנו, נעים] יבוא [כן] הוא, אפשר הוא יקרא את המגילה? [אפשר, כן, נכון] אה, ברזלי? [ברזלי הוא יבוא עוד מעט, הוא בא עוד מעט] {הוא} [הוא הלך להביא, הוא הלך להביא את המגילה, הוא הלך להביא את המגילה, כן] נו, מה... (לא מבין) [לצלצל אליו?] יוא [כן?] יוא...
...[סבא והחברים שרים "תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] (אחר כך אומרים את הנוסח שאחר קריאת המגילה אחר כך אומרים קדיש)...

(סוף צד ב 26).

...נו, קח [אני אכלתי כבר] זה, כן, זהב, שש לירות זהב, הוא היה יקר מאד, והוא אמר לו, והוא נתן לו תכף ומיד כל הכסף (סבא צוחק), זהב, שש מטבעות זהב, ונולד זה, עכשיו הוא בן שמונים, אבא שלו התחתן, ושש שנים אחרי החתונה לא היה להם בנים, והוא, הוא בא לרבי ישראל (קרדונר), האבא שלו, וסיפר לו: "אני התחתנתי לפני שש שנים, ואין לי בנים", אז אמר לו רבי ישראל, שיתן לו שש, שש מטבעות זהב, שש לירות זהב, וכך היה, הוא נתן לו שש לירות זהב, ואברהם חי עכשיו עם זה הכסף, הוא עכשיו בן שמונים (סבא צוחק), אני צריך לתת למדפוס, אני צריך לתת שש לירות, תיתן לי שש לירות, ולא אמר לו שיהיה לו בנים, אז תיתן לי שש לירות, מספיק, זה, זה... והוא חי עכשיו, הוא עכשיו בן שמונים, שמו אברהם אשכנזי (סבא צוחק) [רבי ישראל]...

...זה מתנגדים גדולים, כל, הכל, הסבא ו... הם היו גדולים, אבל הם לא, לא שמעו, הם הלכו לרבי ישראל וסיפרו לו, שהם כבר שש שנים אחרי החתונה, ואין להם בנים, אז אמר רבי ישראל: "תיתן לי שש לירות, שש לירות זהב", אוי, הוא נתן לו, וזה אברהם אשכנזי הוא חי היום עם השש לירות (סבא צוחק), רבי ישראל היה, הוא לא דיבר הרבה, בקיצור, בקיצור, שש לירות, תיתן לי שש לירות, והוא נתן לו, אז, אז... כן, בדיוק שש לירות, ועד היום הוא חי, הוא בן שמונים כבר (סבא צוחק), והאבא שלו סיפר לו, סיפר לי, שהוא התחתן, ושש שנים אחרי החתונה לא היה להם בנים, הוא, רבי ישראל היה, היה, היה במירון, אז הוא הלך לרבי ישראל (קרדונר) ואמר לו בזה הלשון: "אני התחתנתי ויש, יש כבר שש שנים התחתנתי, ואין לי בנים", אז אמר לו רבי ישראל: "תיתן לי שש מטב... שש לירות זהב", וככה היה, הוא נתן לו, והוא עכשיו בן שמונים (סבא צוחק) ...

...השם יתברך יעזור להם, לא לחשוב הרבה, רק ארץ ישראל, ארץ ישראל וארץ ישראל, זה ארצנו וארץ אבותינו...

...בזה הספר, וזה הכל [הם גרים ב...].

...יהיו {בארץ}, יגורו פה בארץ ישראל, בלי שום חכמות...

...{כבר}...

...[סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] ...

...[שלטים?] אה [כן, הוא יגלה רבינו את ה... הוא יהיה מפסות? סבא, הוא קיבל אבנים בשביל לשים עוד שלט אחד, סבא, רבי נתן הוא עשה חתונה לבן שלו, אה, סבא] אוי...

...[צריך כח? רבינו יתן לך כח] (סבא צוחק) [הנה יש לך נחמן, הוא יברך אותך שיהיה לך כח, "גַּן נֶחֱמָן וְנֶחֱמָן מְאוּמָן" לא צריך לאכול] ...

...זה די לאכול [די לאכול] (סבא צוחק) [יש, יש בחר אחד, יש אחד] נו [אחד בטבריה חלם] נו [שהוא ישב עם החברותה שלו ולמד "ליקוטי מוהר"ן" תורה, תורה של שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', פתאום הוא רואה בתוך החלום, בתוך ה"ליקוטי מוהר"ן" את הפתק, ככה הוא חלם, והיה לו, הוא מאד, מאד היה, הוא מאד התרגש, הוא חלם, הוא למד עם החברותה שלו "ליקוטי מוהר"ן" תורה שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', ובתוך ה"ליקוטי מוהר"ן" הוא רואה, בתוך התורה הוא רואה את הפתק, הוא טלפן לאורי, הוא סיפר לו את החלום הזה, הוא אומר לי: "אני חלמתי באמצע הלילה, שאני למדתי עם החברותה שלי "ליקוטי מוהר"ן" בתורה שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', וראיתי בתוך ה"ליקוטי מוהר"ן" את הפתק", ככה הוא ראה בחלום] [אברהם נתן שר "גדולתנו ותפארתנו..."] ...

...[כן?] [כן, אינני יודע, אוי וי...]

...[סבא שר את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [רבי ישראל, זה מרדכי ממן, אני נותן עשרה שקלים] עשרה שקלים? [כן] נו [זה המתקה] אה, זה תן ל... [לאילן, לאילן] לאילן, כן, וודאי [תעשו המתקה, רבי ישראל] איפה אילן? תשלח לי את אילן [אני פה, רבי ישראל] [כן, הנה הוא, תעשו המתקה, רבי ישראל] אה? [המתקה] איפה הוא? [הנה הוא] [אני פה] אילן, אילן? [כן] איפה אתה? זה אילן? [כן, טוב [הוא רוצה ברכה, רבי ישראל, שתברכו אותו בשביל הצדקה] [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [רבי ישראל, אתם יכולים לברך אותו בשביל הצדקה?] [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [שלום, רבי ישראל, זה מרדכי, אני נוסע, מרדכי ממן] מרדכי [אני נוסע לירושלים] אה? [אני נוסע, כן, אני רוצה ברכה] ואני נשאר פה? אני נשאר פה? [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [סבא צוחק] ...

...[נחמן מאומן] זה הוא ממתיק כל הצרות וכל הדינים, כל... (סבא צוחק) [כן] זה [לא מבין] נעשה מזה ענין, תתחזק באמונה, תתחזק [כן] רבינו הקדוש, רק לזכור את השם שלו "נחמן מאומן", "נַחַם נַחְמָן מְאוּמָן" זה ממתיק כל הצרות וכל הדינים וכל העוונות (סבא צוחק), אנחנו לא, לא יודעים מה שזה, שזכינו עכשיו בדורות הללו, זכינו לדעת כזה, לדעת מזה, מהסוד הזה, "נַחַם נַחְמָן מְאוּמָן" (סבא צוחק), יש הרבה לדבר, אבל אני לא יכול לדבר [אבא, אתה זוכר שבאת אל יצחק לעשות לו ברכה, לברך] אה? [אתה זוכר שהוא היה חולה, שיצחק היה חולה, ובאת לבקר אותו, לברך אותו בבית] אינני זוכר [אינך זוכר, באת לעשות ליצחק ברכה] %אבל (לא מבין) רק להזכיר את השם "נחמן מאומן" זה ממתיק כל הצרות וכל העוונות וכל הכפירות שבעולם, זה כח כזה, כח חדש שלא היה מעולם, אבל אנחנו לא, לא זוכים לקבל את זה באמת {ולא כראוי}, אבל אף-על-פי-כן, אף-על-פי-כן השם יתברך גדול מאד, ורק להזכיר את השם... גם אתה, גם כל, על כל דבר שלא בסדר, שלא, שלא, שלא תמצאו, (לא מבין) זה חידוש, פלא כזה שלא היה מעולם, חדש לגמרי, שם לא, לא היה כבר, אז זה לא חדש, זה חדש, זה חדש לגמרי, כדאי להתחזק באמונה ולהזכיר רק השם "נחמן", "נַחַם נַחְמָן מְאוּמָן" רק להזכיר את זה הוא, הוא ממתיק כל הצרות וכל הדינים וכל

הכפירות וכל העוונות (סבא צוחק) [אבא, אבא, אני רוצה שתברך את יצחק שהוא יהיה בריא] השם יתברך יעורר רחמים גדולים עליו, שיזכה להתקרב להאמת באמונה ובאמת, אבל חוץ מזה הכל שקר, כי כשלא מאמינים בהשם, זה הכל שקר, אז... וזה הכל אמת, %העיקר הוא האמת, להאמין בהשם ובתורה, ובתורה, אבל אנחנו צריכים להתחזק באמונה, באמונה, ונראה, תראה גדולות, {טובות גדולות}, קודם כל אני הייתי שליח להודיע לך מהשם הקדוש הזה "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" [כן, כן] אז רק זה, רק זה להגיד בפה השם הזה "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" זה ממתיק כל הצרות וכל הדינים וכל העוונות וכל הכפירות, וכל... הכל, הוא מהפך הכל (סבא צוחק), אשרי המאמין, אשרי המאמין, אשרי האיש שמאמין בהשם ובתורה, אנחנו לא מבינים, אבל מאמינים [כן] מאמינים בהשם, בתורתינו, ובתורה, קודם כל רק, רק מה שמאמינים ומזכירים את השם הקדוש הזה, זה ממתיק כל... הכל, כל העוונות וכל הכפירות וכל הנפילות, כן, הוא, הוא, הוא מחדש [כן] חדש, הוא עושה אותנו חדש לגמרי (סבא צוחק), מה? אנחנו שרויים מאד, אנחנו משוקעים בטומאה, ב... אבל דיבור אחד מרבינו הוא מהפך הכל, רק להגיד "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" זה מספיק לנו לרפאות אותנו, להחיות אותנו, לחדש אותנו (סבא צוחק), אם יש חס ושלום איזה צער, איזה דבר לא טוב, אז תכף לך להגיד השם הקדוש הזה "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן", שוין, {פודה}, הוא מהפך הכל, הכל, כל הכפירות וכל העוונות וכל... הוא מהפך (סבא צוחק) [כן] אשרינו שאנחנו יהודים, שאנחנו מאמינים בתורה ובצדיקים [כן] אה, מה שיש, חס ושלום, איזה, איזה ייסורים, איזה דבר לא טוב, אז זה רבינו הקדוש מהפך הכל רק לטוב, הוא מהפך הרע לטוב (סבא צוחק) [אבא, יצחק צריך רפואה] טוב [יצחק צריך רפואה] נו, זה בידו [אז אתה תברך אותו, אתה אבא שלו] (לא מבין) [תברך אותו] אני, אני לא כלום [אתה הרבה] העיקר הצדיק, הצדיק, אז להגיד רק "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" זה מספיק להחריב כל הסיטרא אחרא, כל החושך, זה ענין חדש לגמרי שרבינו הקדוש זכה לזה, בשם הזה מרומז כל, כל מה שעובר על כל אחד מישראל, והוא מהפך הכל לטוב (סבא צוחק) [אבא, אתה איש צדיק, אתה תבקש מרבינו הקדוש] אני, אני {לא צדיק} {הוא ישמע לך} אז הוא זה השם, זה, זה כל התורה וכל... ותיקון כל העוונות וכל הפשעים שלי ושל הכפירות, כן, הוא מהפך לגמרי, לגמרי {את זה} [כן] %אשרינו שאנחנו יודעים מזה, אם לא? אנחנו לא, לא, לא יודעים כלום, רבינו הקדוש גילה שהשם שלו "נחמן" [כן] "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" זה מהפך כל העוונות וכל הכפירות וכל הפשעים, וכל דבר לא טוב, הוא מהפך לטוב (סבא צוחק) [כן] זה היה, זה לא היה מעולם, זה חדש לגמרי, מה שרבינו הקדוש {השאר} כזה, והשם שלו "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" זה ממתיק ומבטל ומשבר כל הרע, כל העוונות, כל העוונות וכל הפשעים, הוא מהפך הכל לטוב, כן (סבא צוחק), לא עולה כסף, לא, זה לא, כמו מזומן, מוכן, מזומן, כן, רק להזכיר את השם "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" מספיק, הוא מהפך הכל, כל העוונות וכל הפשעים וכל, וכל הרע, הוא מהפך לטוב (סבא צוחק), יש אתך חס ושלום, על אדם איזה דבר לא טוב? יהפך לטוב "נח", תכף, תכף הוא יגיד "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן", שוין, הוא, הוא כבר מהפך הכל (סבא צוחק) [אתה רוצה לשתות? אבא, אתה רוצה לשתות קולה?] לא [אה? קולה] קח אתה [גם אני] קח אתה [אולי זה במקומו] תן, תן ללאה [ללאה?] תן ללאה גם כן (סבא צוחק) [תודה רבה, אבא] זה באופן אוטומטי, רק מזכירים את השם "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן", זה באופן אוטומטי הוא מהפך הכל לטוב, כל הרע וכל העוונות וכל הכפירות וכל דבר, הוא מהפך הכל (סבא צוחק), אל תשכח את זה, תמיד יהיה במח, בלב, "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן", הוא מהפך הכל, מהפך, מהפך (סבא צוחק), שזכינו בדורות האלו, אני היה לי מכתב מרבינו, כן, "מאד...", אני אקרא לך המכתב, "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך", מה להגיד? "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", זה שאתה, שאתה מהפך הכל לטוב ומאמין ברבינו, זה הוא, הוא מהפך הכל, "מאד היה...". עוד פעם "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען, ביז משיח וועט קומען", ואני חי, כן, כי, כי רבינו הקדוש אמר, שאני... "עליך אמרתי", זה, זה לא להפקר (סבא צוחק), אני חייבנסים גדולים [כן] הוא רק מחיה כל אחד, רבינו הקדוש מחיה את כל אחד ואחד, הוא מהפך כל הייסורים וכל הצרות וכל הכפירות, וכל הכפירות וכל הנפילות, הכל מהפך בדיבור אחד, הכל לטוב (סבא צוחק) [כן] רק להזכיר "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" זהו, זה, בזה הכל, כל טוב, כל... [כל התורה] ממתיק הכל, הוא מהפך, מהפך ומהפך (סבא צוחק), התחזקו, "חזק ואמץ", רבינו הקדוש {הוא יהיה} כבר מכתב ואמר לי, הוא אומר לי: "חזק ואמץ בעבודתך", נו, נו, אם הוא אומר "חזק ואמץ", צריכים אנחנו לקיים ולהאמין ולקבל, כן, כן (סבא צוחק), מה שזכינו ב... עכשיו, בסוף הגאולה, שיתהפך הכל, רבינו הקדוש מחיה אותנו ומחדש אותנו, מחדש, הוא חולה ואין לו, אין לו, אין לו תיקון, הוא מחדש [כן] הוא מחדש אותנו, הוא נותן בנו נשמה וכל טוב, נו, עם אמונה זה, אם הוא מאיר בנו אמונה, זה כל יסוד היהדות, כל יסוד התורה, על-כל-פנים אבל רבינו הקדוש כותב אלי: "חזק ואמץ בעבודתך", "חזק ואמץ בעבודתך", אז צריכים להתחזק, להתחזק באמונה, כן, ובזה לבד אתה מהפך הכל בכח רבינו הקדוש, הכל, להפך, הכל לטובה, הכל לטובה, "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" (סבא צוחק) [אבא, אתה רוצה לשתות עוד קצת?] לא יכול [לא, בסדר, בסדר, שאלתי רק] %אוי, אוי, אשרינו שאנחנו יהודים ואנחנו מזכירים את השם "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן", הוא מהפך הכל, הכל, מהפך הכל רק לטובה, מחדש הכל, מהפך הכל לטובה (סבא צוחק) [כן] יהיה לך רגליים חדשים, הכל חדש, כן, ורק "חזק ואמץ בעבודתך", באמונה, בעבודת השם, יכולים להשם יתברך, יכולים להתקרב להשם יתברך רק בזה שמאמינים בהשם ובתורה, שמאמינים בהשם בתורה, שמאמינים, רק, רק להגיד השם הקדוש הזה "נְּחֵם נְּחֵם נְּחֵם מאומן" זהו, הוא מהפך

הכל לטוב (סבא צוחק), כן, זכינו, רפואות וישועות, הכל, הוא מהפך הכל רק, רק לטוב, אם סובלים? תכף "נָן נָחַם נְחָמָן מאומן", כן, זהו מהפך הכל (סבא צוחק), שמו "נחמן", ונחמן זה {מעשה רבינו}, "נָן נָחַם נְחָמָן מאומן", זה מהפך הכל (סבא צוחק) [כן] כל הצרות וכל הייסורים וכל הרע וכל הכפירות וכל הצרות, הוא מהפך ומחדש לטובה (סבא צוחק), רבי ישראל (קרדונר) היה גר בחברון, והוא בא לטבריה בשבילי, בשבילי, {לקחת} ולמצוא אותי, והוא מצא אותי בטבריה (סבא צוחק) [על מי אתה מדבר?] עלי [כן] הוא חדש, "נחמן", "נָן נָחַם נְחָמָן מאומן" זהו עושה הכל חדש, הוא חדש ועושה הכל חדש (סבא צוחק), אמת, אמת כזה אין בעולם, אור כזה אין בעולם, זה עולה על הכל, על כל התורה, על, על הכל, על-כל-פנים יש לך במה להתחזק ולהתחדש לגמרי, חדש, חדש (סבא צוחק), והוא עושה אותנו, אנחנו שבורים מאד, והוא עושה הכל שלם, חדש, הוא מחדש (סבא צוחק) ... (סוף צד א 27).

צד ב 2743ב

...הוא מחדש (סבא צוחק), "חזק ואמץ", "חזק ואמץ" [אני משתדל, אני משתדל] חזק באמונה, בהאמת, זה אמת, כפירה? זה שקר, וזה, אמונה זה אמת...
...זה טוב כזה, חדש, לא היה מעולם, והוא ממתיק, מבטל ומשבר כל הרע (סבא צוחק) ...
..."נָן נָחַם נְחָמָן מאומן", והאמא אמרה לי, שאתה מרגיש יותר טוב (סבא צוחק) [טוב, יופי] כן, כן [אבא, אני אלך, אנחנו נלך כבר] תלכו, תלכו [כן] [אבא, לפני שאנחנו הולכים, ת...]
...[סבא והחברים שרים "נָן נָחַם נְחָמָן מאומן"]...
בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו... ["בטחו", 'בטחו', 'בטחו'] (סבא צוחק) ...
...הם אומרים, שאנחנו מצאנו דבר חדש, פצצה חדשה ששמה 'בטחו' (סבא צוחק) ...
...[הם מצאו את הפתק או לא מצאו?] לא, לא מצאו [לא מצאו, אבל העיתונאי אמר לך] כן [העיתונאי, מה אמר לך? יש בפתק הזה...] סימנים ברורים על הגאולה (סבא צוחק), אה, אה... (שלושת רבעי הצד ריק לגמרי). (סוף צד ב 27).

קסטה מס' 28

צד א 2844א

...[סבא והחברים שרים "נָן נָחַם נְחָמָן מאומן"]...
...[קסטה עם דיבורים של רבינו, והוא חזר בתשובה, התחיל להניח תפילין וציצית] כן?
[כן, הוא שאל: "מה זה ברסלב? מה זה ברסלב? מה זה?"], הוא בכה, הוא היה לו בכיות [כן בכיות והרהורי תשובה גדולים] ...
...אה? [קסטה עם הסיפור של איך שקיבלתם את הפתק, עם הסיפור של הפתק] עם הסיפור של הפתק? [כן, בקסטה גם כן עם ניגונים, תתפלל עלי יעסוק בזה, אני צריך לעסוק בזה, אולי אני לא צריך לעסוק בזה, בניגונים? זה טוב? אולי לא, זה לא טוב?] ניגונים זה טוב מאד [זה טוב] רק העיקר הוא האמת, אמת ואמונה [סבא, תתפלל עלי שאני אזכה לנגן באמת, תתפלל עלי, תתפלל, אני... ניגון זה דבר גדול] אה? [ניגון זה דבר גדול] הו [אבל הבעל דבר הוא כל הזמן הוא רוצה להכניס גאווה ושקר, אני צריך להתפלל על שאני לא יפול, תברך אותי, סבא, שאני לא יפול] השם יברך אותך, שתזכה להתגבר על כל המכשולים, על כל הדברים שהם מרחקים מן, מן האמת [אמן, אמן, אמן], אני מתפלל על זה הרבה, מתפלל, רבינו אמר, רבינו הוא אמר: "אם אני אגיד תורה אחת שלי עם הניגון והריקוד, אז יהיה ביטול הבחירה" כן [ככה רבינו אמר] כן [כן] ...
...[ניצחתי ואנצח] ...
...[כן, כן], כל העולם וכל התורה, הכל, של כל אחד ואחד, כל, כל הצרות וה... [סבא, תברך אותי] שנזכה להתקרב להשם יתברך באמת [אמן] אמן...
...הרחמנות של כל אחד מישראל, מה זה? יש לנו כבר, כבר "ליקוטי מוהר"ן" ו"סיפורי מעשיות" וה... אורות כאלו, איך אנחנו יכולים לישון? איך? אני דברתי אתך קצת, קצת, אבל אני חסר, חסר לי עוד, עוד, עוד ועוד, כן, אנחנו צריכים להיות החיילים הראשונים לרוץ אל תוך האש ולרוץ ולנצח כל העולם (סבא צוחק), אה...
...על זה, על זה שידענו דבר כזה, ואנחנו ישנים (סבא צוחק) [מה אני יעשה?] אנחנו, אני מפחד, חס ושלום, שלא ישלטו, אוי, אוי, אני מוכרח לשבת [לשבת, טוב] ולראות אתכם, אה, מי זה? [זה יוסף מצפת, יוסף דייח] יוסף דייש? [דייח, דייח] אה? [יוסף דייח] יוסף [דייח] דייח? [מצפת] (לא מביא) [יוסף דייח] יוסף דייש, איך השם שלך? יוסף, יוסף דייש? [דויטש] [הסבא שלו מגרמניה] [סבא, יוסף מצפת] יוסף מצפת [כן] הסבא שלו מגרמניה? [ככה הוא אמר, היה היה] היה דויטש [דויטש (סבא צוחק), וזה? זה ישראל,

ישראל דגן] ישראל דגן, נו, נעשה [חבורה] קיבו... חבורה, ונפתח חנות על כל, על כל העולם (סבא צוחק) [אולי, אולי נעשה קצת שירים?] [מה נמכור? איזה סחורה נמכור?] אם יש לנו רק דף אחד מ"ליקוטי תפילות", כן, וכו', וכו', וכו', זה ממש רחמנות כזה שאי אפשר לתאר, איפה אנחנו? איפה משפחותינו, זרעינו? איפה, איפה אנחנו? יש כבר בעולם "ליקוטי תפילות" כזה ו"ליקוטי מוהר"ן" כזה ו"ליקוטי הלכות" כזה, איך אפשר? איך אפשר לישון? וגם אנחנו צריכים רק תמיד לדבר, לדבר לפני העולם מרבינו ז"ל ולהביא אותם לרבינו ז"ל, זה יוסף מצפת? [כן] אתה מכיר אותי? [כן] אנחנו צריכים לעשות, לעשות אסיפה גדולה ולראות כל מיני עצות לרחם על העולם, עלינו ועל זרעינו ועל כל העולם, לראות מה זה, מה זה? היה, היה כבר, היה, ההיה כבר דיבורים כאלה בעולם? עכשיו אנחנו צריכים לחשוב וליתן כל כוחנו על זה, כן, תיתן נייר, מה זה? אנחנו צריכים בכל פעם להתחדש ולהיות חברים טובים, כן, ולרחם עלינו ועל זרעינו ועל כל העולם, אתה מרוסיה? מי הוא יוסף, יוסף, יוסף מצפת, מי זה? [הוא חדש, חדש] חדש? הוא נולד ברוסיה? (סבא צוחק) [הוא נולד בפולין, בפולין, אוי, אוי [מעכשיו, סבא, מעכשיו] אה? [מעכשיו, הכל מעכשיו] מעכשיו [תתחזקו להתפלל על זה, צריכים, צריכים להתפלל על זה, לעת עתה צריכים לעסוק, לעסוק בתפילה על הענין הזה, שנמצא חברים טובים אחד את השני, ונזכה להפיץ אור רבינו ז"ל בכל העולם] הלוואי, זה העיקר שבכל העיקרים, כל אחד, כל אחד, כל הכח שיש לו, אצל משפחתו ואצל... יביא להנה, להאיר בעולם האור של רבינו, וזה יהיה עולם חדש, מה זה? מה זה?, אה, {אה}, אנחנו צריכים לחברים טובים [לשיר, לשיר, תן את הגיטרה] [תביא, תביא לו ניגון, ניגון] [סבא, רוצים קצת שמחה, שמחה, אנחנו רוצים שמחה] כן? [כן] ["בד בטחו", צריכים גם 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו'] [דגן מנגן] הוא יודע לנגן? הוא יודע כמו, כמו שלנו, כמו, מה נקרא? ישראל דגן [כן, נו, ישראל דגן מנגן] אה? [כן, הוא יודע כמו ישראל דגן בדיוק] נו [זה ישראל דגן] כן? [הוא בעצמו] (סבא צוחק) [החברים שרים ודגן מנגן את השיר "בד בטחו אבותינו, בד בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בד בטחו ולא בוש..."], (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו") לנו יש, יש מוכן כל מה שאנו צריכים [כבר יש מוכן, יש מוכן] רק רבינו הקדוש הוא כבר הכין הכל להגאולה, לכל {הגאולות}, לכל, כל הישועות [החברים ממשיכים לשיר "בד בטחו אבותינו, בד בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בד בטחו ולא בוש..."], אחר כך הם שרים "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן...", אחר כך הם שרים "בד בטחו אבותינו, בד בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בד בטחו ולא בוש..."] (לא מבין) היהודים מצאנו חדש, נשק חדש [נשק חדש] לגמרי חדש ['בטחו'] (סבא צוחק), {בזמן שהם מנסים}, הם יתביישו להרים פניהם אלינו, נו, אנחנו גויים (סבא צוחק) [אין להם פצצות כאלה] לא [החברים ממשיכים לשיר ודגן לנגן את השיר "בד בטחו אבותינו, בד בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בד בטחו ולא בוש..."], (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו") [היהודים מצאו נשק חדש [איזה, איזה נשק?, סבא, איזה?] 'בטחו' ['בטחו'] (סבא צוחק) [החברים שרים ודגן מנגן את השיר "אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו, אשרינו, אשרינו שזכינו לפתק מרבינו, אשרינו, "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן", אשרינו..."] (סבא, אנחנו שרים, משוררים, "אשרינו שזכינו לפתק מרבינו...") (סבא צוחק) [נו, שומעים, שומעים] [החברים ממשיכים לשיר ודגן לנגן "אשרינו שזכינו לפתק מרבינו, אשרינו, אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו, אשרינו..."], אחר כך הם שרים "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן...", אחר כך הם שרים את תוכן הפתק "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך נְחֵם נְחֵם מאומן ובזה אגלה לך סוד והוא: מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'פ'צ'יי'השם)..."] (לא מבין) אוטו מובילים [אוטו מובילים] אוטו מובילים [ניקח אוטו מובילים ו...]. נלך בכל, בכל עיר, בכל עיר, בכל... [החברים שרים "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן..."] במנגינה של "יש ענין שנתהפך הכל לטובה...", אחר כך הם שרים "יש ענין שנתהפך הכל לטובה, מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן...", אחר כך הם שרים "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן" {שבועות} של, אחר כך הם שרים "אשת חיל מי ימצא, ברחוק מפנינים מיכרה, בטח בה לה בעלה, ושלל לא יחסר, גמלתהו טוב ולא רע, כל ימי חייה, דרשה צמר ופשתים, ותעש בחפץ כפיה, הייתה כאניות סוחר, ממרחק תביא לחמה, ותקם בעוד לילה, ותיתן טרף לביתה וחוק לנערותיה, זממה שדה ותיקחהו, מפרי כפיה נטעה כרם, חגרה בעוז מתניה, ותאמץ זרועותיה, טעמה כי טוב סחרה, לא יכבה בלילה נרה, ידיה שילחה בכישור, וכפיה תמכו פלך, כפה פרשה לעני, וידיה שילחה לבאיון, לא תירא לביתה משלג, כי כל ביתה לבוש שנים, מרבדים עשתה לה, שש וארגמן לבושה, נודע בשערים בעלה, בשיבתו עם זקני ארץ, סדין עשתה ותמכור, וחגור נתנה לכנעני, עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון, פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה, צופיה הליכות ביתה, ולחם עצלות לא תאכל, קמו בניה ויאשרוה, בעלה ויהללה, רבות בנות עשו חיל, ואת עליית על כולנה, שקר החן והבל היופי, אשה יראת השם היא תתהלל, תנו לה מפרי ידיה, ויהללה בשערים מעשיה...", ואחר כך הם שרים "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון..."] (סוף צד א 28).

...[החברים שרים "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון..."], אחר כך הם שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך...", אחר כך הם שרים "אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו להתקרב לרבינו, אשרינו מה טוב חלקנו שקיבלנו פתק מרבינו, "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן...", אחר כך הם שרים "מי יתן לי אבר כיונה, אעופה ציון הקדוש הוא מנה, "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן...", אחר כך סבא והחברים שרים "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן..." [סבא, יש פה דולר, אני רוצה פדיון, יוסף מצפת] יוסף מצפת, פדיון [פדיון, כן, טוב, טוב, אה, איפה הוא? איפה הוא זה? [מי זה?] שנתן פדיון, זה הפדיון, איפה זה? [הנה, הנה פה, פה] איפה? [פה, הנה הוא] [נחמן], מה הוא? [יוסף] יוסף [בן שרה] בן שרה, מצפת? [כן, תעשה

פדיון] מתי הוא יחזיר? (סבא צוחק). נו, נו, אני רוצה ביום ראשון להחזיר, אה, אה [מה, מה?] כמה יש פה? [דולר, אחד דולר ירוק] אחד דולר ירוק [כן] טוב, נו [יוסף] יוסף [בן שרה] בן שרה [שיפסק לישון] אה, אני רוצה לישון, יש... [ילדים? יש ילדים] אה?... כבד, כבד, אני שכחתי, נו, כבד [כבד] [סבא, למי לתת את זה?] אה? [הוא רוצה שתעשה לו פדיון] מה פדיון? [יוסף רוצה שתעשה לו פדיון] אני עשיתי כבר [הוא עשה] עשיתי כבר [אז עכשיו אני אשמור את זה?] [אם אפשר], אני, אני רוצה לשכב ולישון [כן, תעזור לי]... שלנו [בטחו'] [בטחו'], אתם לא יודעים מה זה 'בטחו', אתם לא יודעים מה זה 'בטחו' (סבא צוחק) [רבי ישראל, אני לא שמעתי, אני לא שמעתי מה זה 'בטחו', לא הייתי פה]...
...[נחמן בן אסתר] נחמן בן אסתר [ואסתר בת חנה] אסתר בת חנה [רפואה שלימה] רפואה שלימה וכל טוב...
...[לא מבין] [כן] [אני לא]...
...אני, אני לא סובל מזה שום צער, שום, שום דבר, אה, אה...

...אני ברוך השם אין לי שום מחלה [ברוך השם, אני, אני לא מרגיש טוב, סבא] אה? [אני מרגיש לא טוב] טוב, טוב, אבל אני בריא מאד [ברוך השם, סבא, ברוך השם] אל [תשים] אותי בין חולים [טוב, טוב] אני יכול לסבול מזה הרבה [כן, בסדר, אני יושב שם] אני לא חולה כלום, אני בריא [עד מאה ועשרים, סבא, עד מאה ועשרים בריא, עד שיבוא משיח] לא יחשבו עלי חולה, חולה [טוב, טוב, בסדר גמור, סבא] טוב, תודה, תודה [אתה בריא, אתה בריא וחזק, ברוך השם]...

...אני רוצה לישון, אז מה, מה עושים? [לישון] אני רוצה לישון, נו (סבא צוחק), הוא רוצה לישון והוא רוצה להיות עמנו (סבא צוחק) [אני רוצה להיות עמך, "הנה מה טוב ומה נעים, שבט אחים גם יחד", כל כך הרבה נישן, סבא, שאף אחד לא יזכיר אותנו, לא יחשוב עלינו בכלל] (סבא צוחק) [לא מבין כי סבא מדבר באידיש], שמעת [יוא, שמעתי] דבר, דבר כזה, עבודה לדבר עם השם יתברך? (סבא צוחק) [יש עבודה לדבר עם השם יתברך] מה זה? שמעת? עבודה כזה, עבודה לדבר עם השם יתברך, לקום לדבר עם השם יתברך (סבא צוחק), מה זה? אתה רוצה לדבר עם השם יתברך? נו, נו, מה, מה זה? אני רוצה לישון, בא רבינו הקדוש אומר: "לא, לישון? לדבר עם השם יתברך" (סבא צוחק), (לא מבין) זה הכי טוב, הוא רוצה לדבר עם השם יתברך (סבא צוחק), אני גם כן, אני גם כן, הוא רוצה לקום בחצות ["הלילה אקום להודות"] אבל הוא רוצה לדבר עם השם יתברך (סבא צוחק), אה? נו, מי זה? שמעון? שמעון רוצה גם כן לדבר עם השם יתברך? (סבא צוחק), אה, אני רוצה לשכב, אתה רוצה, אתה רוצה ללכת לדבר עם השם יתברך? איפה המקלות, המקל שלי? ["כי במקלי עברת את הירדן"] כן? הו (סבא צוחק), יוא, שוין, אני עכשיו אני רוצה הרגליים לעלות למעלה, שוין, שוין (סבא צוחק) ...

...[הלואי, הלואי] (סבא צוחק) [איך זוכים לזה, רבי ישראל, לקום בחצות לדבר עם השם יתברך?]...
...[אני הנכד] מה יהיה אתך? [גם אני רוצה לדבר עם השם יתברך] אה? הוא רוצה גם כן לדבר, לדבר עם השם יתברך למעלה? [כן] (סבא צוחק) ...

...[כן] איך, איך להכין את התמצית? שמן, שמן זית [כן] ומיץ, ומיץ, מיץ של תה [כן, מיץ חזק? מיץ חזק?] לא, לא מיץ חזק, מיץ של... [תה 'ויסוצקי']? אה? [תה, תה 'ויסוצקי']? של? [תה, תה] תה? [ויסוצקי?] [ויסוצקי?] [ויסוצקי] [כן] כן, כן, זה תכף יקח את כל הכווייה [עם שמן זית?] את כל הכאבים וכל... הכל [ולשים בקומפרסים] אה? [צריך לשים בקומפרסים] במקום? [בקומפרס, בקומפרס, קומפרסים] איך לשים? זה יותר מכל הרפאות, מכל, מכל, מכל דבר, מכל הרפאים [כן, כן, עם דג?] הרפאים לא, לא יודעים מזה [כן, צריך לשים בדג, חתיכת דג על הכווייה? שמן זית ותה?] שמן זית ומיץ [תה] ומיץ של 'ויסוצקי' [כן, ביחד?] ביחד [בסדר] לעשות מיץ [בסדר] וזה... [ולמרוח על הכווייה?] כן, כן, כן, כן [בקומפרסים?] בלי שום פחד [בלי שום פחד, בסדר, אני אגיד לך]...

...כווייה אז זה ביחד, אם כווייה? תכף הוא, הוא מרפא ומחדש הכל [בסדר] תה 'ויסוצקי' [כן] תעשה מיץ [כן] ותימשח, תיתן על המקום הכווייה [כן] אז תכף היא, היא תלך [כן, וגם עם שמן זית?] אה? [גם ביחד עם שמן זית, כן?] אולי, העיקר הוא המיץ, המיץ של... ['ויסוצקי'] ['ויסוצקי'], תה 'ויסוצקי' [כן] ותה, תה [כן] 'ויסוצקי' [כן] זה מרפא ומח... אז, אז הוא, הוא לוקח את הכאבים ותכף... [הבנתי]...
...[לא מבין]...

...[סבא והחברים שרים שיר של מוצאי שבת (לא יודע איזה שיר), אחר כך הם שרים "יבוא משיחי לעיר מושבי, את אליהו הנביא..."]...
...[לא מבין], הם עושים? [כן, כן, הם עושים, רבי ישראל] {זה באש} [כן, כן, סבא, כן, זה יקח קצת זמן] אה? [זה יקח קצת זמן, אבל הם עושים, מכינים, מכינים] ערק, ערק, זה לחוץ, זה לו בפנים, בחוץ שיתחמם קצת [לפני שהוא הולך לישון?] אה? [לפני שהוא הולך לישון? תזכר למצוות] (לא מבין)...

...[אני גר במערה] מי אתה? [אביגדור] {כן?} [הוא, יש לו חדר בציון] יש לו חדר? [מעל הציון, בתוך הציון, בתוך הציון של רבי שמעון (בר יוחאי) יש לו חדר, בקומה השניה, יש שמה חדרים, אז יש לו שמה חדר] חדר אחד? [כן, החדר השני זה בספק, יש שמה עוד חדר, אבל שמה זה...]...

...[כן, אני מכיר אותך] כמה ילדים יש לך? [אני מכיר שניים, שני בנים אני מכיר] שני בנים [אולי יש עוד, אני...] האשה ספרדייה? [נדמה לי, נדמה לי, או ספרדייה, או תמניה, משהו כזה, אינני בטוח, אני לא בטוח...] לא, אני אין לי שום, שום דבר אצל רבי שמעון, אין לי שום חלק שם]...
...[אני אתן לך החדר שלי, ואתם תעשו מה שאתם רוצים] אה? [כן, אפשר, כן, שאתם תהיו, אם אתה... אני, אני, אפשר להסתדר, אפשר להסתדר] אה? [לכמה זמן אתם לא יודעים, אבל בזמן שאתם תמצאו שם, זה אפשר, אני לא יודע מתי ההורים יבואו, אם יבואו ההורים, אני לא יכול להגיד לך מה יהיה, אבל כל עוד שהם לא נמצאים אפשר] (לא מבין) לא, לא יכול, כמה, כמה חדרים יש לך? [יש שלוש חדרים] שלוש, אתה יכול לתת לי שתי חדרים? לא? [כשאני לבד שם, אני יכול לתת, אני חושב ש...] מדוע, מדוע, מדוע אתה לא מתחתן, יהיה לך ילדים, יהיה לך ילדים כמו כל העולם [כן] אה? [זה ממש, אני...] בבית שלו [כעת אני אצל, כעת אני אצל עמוס לוי אבל... כן] מתי? [אמרנו מחר, בלי נדר מחר] אמרת לי [כן] היום [אבל] אה? [בבוקר זה היום, אנחנו כבר יום ראשון] אז יום ראשון [זה יום ראשון] אז יום שני [לא, לא, יום ראשון, יום ראשון] אה? [אנחנו יום ראשון, מוצאי שבת] נו [אז ביום ראשון בבוקר] אתה יכול לתת לי {פעם אחת חדר?} [כן, כן, כן, מחר?] [כן] [סבא] (לא מבין) [אכלתם מהכבד קצת, מהכבד?] אה? [אכלתם מהכבד, אכלתם קצת?] לא אכלתי [תאכל, סבא, תאכל] לא אכלתי [אז תאכל, סבא, אנחנו רוצים שתישארו פה אצלנו] נראה, נראה [אנחנו רוצים שתהיו פה כמה שיותר הרבה] כן? [כן, מה זה?] כמה חדרים יש לך? [חמש, חמש, זה בית גדול, יש מקום, זה חדר שלכם, תהיו פה הרבה, כמה שיותר זמן, יותר טוב] כן? [כן, אנחנו שמחים מאד, מאד, רוצים שתהיו פה, שלא תלכו, אני התפללתי להשם יתברך שלא תלכו מפה] אה? [אני התפללתי להשם יתברך] נו [שלא תלכו מפה] כן? [כן] נראה, נראה [טוב]...
...אה? [הוא שואל, עם זה טוב] אה? (לא מבין) לא, לא נכון [לא, הוא לא רוצה להתחתן, אולי צריך להתרחק] אה, הוא לא רוצה להתחתן [לא]...

...[כן, רבי ישראל, אמרתם, אמרנו שהיום]...

...מה, מה? אה? [אפשר עכשיו? או מחר בבוקר?] עכשיו זה לילה] נו, מחר בבוקר [כן, כן] (לא מבין) [כן, רבי ישראל] נו...

...בישיבת קרלין, מזמן שבאתי על דעתי, מזמן, אני למדתי בישיבת, בישיבת סלונים, אבל הם היו מתנגדים...

(סוף צד ב 28)

...בימי חיי, עוד בזמן שאני הייתי ילד, הייתי ילד עני, האבא שלי היה עיוור בשתי עיניו, והאמא שלי היה, היה... היא קיבלה את זה באהבה ורעות, אני כל ימי חיי למדתי מתחילה רק בישיבת סלונים, ועכשיו אני, אני לא רוצה לשמוע מהם, בעלי גאווה כאלה [בעלי גאווה] רחמנא ליצלן הם קיבלו כל הכסף של אמריקה, הם קיבלו ולא נתנו אפילו חתיכת לחם, כן, אוי, רב משה קלירס היה לו בן, אברהם מרדכי קלירס, הוא עשה בנק מהכסף של אמריקה, הוא עשה בנק, והבנק שלו היה עשיר יותר מכל הבנקים [אתה זכית לאכול מלחמו של רבינו] אה? [לחמו של רבינו זכית לאכול, כבודו זכה לאכול מלחמו של רבינו, לא צריך כסף של סלונים, אשריד] הילדים שלי לא היה להם חתיכת לחם לאכול, והם היו להם כל הכסף של אמריקה אצלם, ואני לא היה לי לא נעל ולא לחם ולא כל מיני דברים ולא, ולא בגד להילדים שלי, היה לי עשרה ילדים, וכולם היו צריכים לאכול ובגד, ולא היה לי, ולא, לא נתנו לי, מדוע? אני לומד בספרי ברסלב, זה כל ה... (סבא צוחק), זה סלונים, הם אמרו: "אסור לרצח עליו, הוא צריך להיות בין עניים ב'כותל מערבי', לא, לא בישיבה", ולא נתנו לי אפילו חתיכת לחם בשביל הילדים, לא נתנו לי, נסים ונפלאות שאני חי, לא היה לי חתיכת לחם לאכול, כן, כן, זהו, זהו סלונים, הו, שוין...
... (לא מבין) תמחל לי, אני לא רוצה לדבר לשון הרע אפילו על, על שום אחד מישראל, אבל זה היה ממש (לא מבין כי סבא מדבר באידיש)...

... (לא מבין) ואת כל עם ישראל בכל הברכות ובכל הישועות [אמן]...
...כן, לא יום אחת, שבוע אחת, שנים לא היה לי לחם, לחם, רק לחם לאכול, לא אני ולא הילדים שלי, לא היה לי לשלם לשכר לימוד, אז הם שלחו הילדים הביתה, זהו הצדיקים, הצדיקים, הצדיקים השקרנים [רבי ישראל, יואב בן סעדה, יואב בן סעדה] יואב בן סעדה? [כן, ואוסנת, מרת, אישתו אסנת בת שרה] אתה, אתה מבין מה שאני מדבר? [כן, כן, כן] (סבא צוחק) "אסור לרצח, הוא לומד ספרי ברסלב בתוך הישיבה, אסור לרצח", היה הרב אלפנדר [אלפנדרי?] יוא [יוא, יוא] הוא היה גאון, גאון עולמי וצדיק, הוא ביקש... אני, אני הייתי אצלו ושמשתי, אז, אז בקשתי ממנו שידבר אתם, שיתנו לי לחם, לחם לאכול, "לא, אנחנו ניתן לכל ישראל, רק לברסלב, לברסלב, לא, כי הוא לומד ספרי ברסלב בתוך הישיבה" (סבא צוחק) [הוא דיבר אתם? הוא דיבר אתם? הרב אלפנדר דיבר אתם?] אה? [הרב אלפנדר דיבר אתם?] יוא, כן [נו מה?] נתנו חצי לירה לחודש, הם, הוא אמר, הם אמרו לו שלא יתנו, אבל הם, הם פחדו [ממנו] הוא היה שם גדול [פחדו ממנו] אז הוא, אלפנדר הוא היה גאון בתורה [חסיד] וחסיד, הו, הו, כן, הוא ביקש ממני לקבל... לא היה לי לחם לאכול, לחם הוא... רק לחם לבד [כן] לא היה לי, {לא היה לי}, והם היה להם כל הכסף של אמריקה אצלם [רבי ישראל, אתה תברך יואב בן סעדה] הם היה להם שם, שם גדול בעולם, כאילו הם צדיקים, השם היה בכל העולם [רבי ישראל, אתה תברך יואב בן סעדה, יואב בן סעדה] יואב בן סעדה [כן] "השם יעזור לו כל הישועות וכל, וכל {הרצונות}, וכל הצרות" [אמן, בזכות רבי נחמן] בזכות רבינו הקדוש [בזכות "ליקוטי מוהר"ן"] (סבא צוחק) הם, הם אמרו, אני לא בן ישיבה, אני לומד ספרי ברסלב [כן] אני לומד בן ישיבה, הם לא רוצים אותי, אני נולדתי בטבריה, לא, הם אמרו: "לא, הוא לומד ספרי ברסלב? אנחנו לא ניתן לו, הוא לא בן ישיבה", זה נסים ונפלאות שאני נשאתי בחיים, אני והילדים (סבא צוחק), אבל השם יתברך הוא מרחם, השם יתברך מרחם, והאמת נופל... והשקר נופל, האמת חי וקיים, השקר סוף כל סוף הוא נופל, אני, אני זוכר הם היו במעלה עליונה [והם נפלו, נפלו] נפלו וירדו לגמרי, [כן, כן יפלו אויבך רבי נחמן] (סבא צוחק) הם לא נתנו לי לא לחם ולא לשתות, "שילך לירושלים בין העניים שיושבים בירושלים ב'כותל המערבי'" (סבא צוחק), לא, לא נתנו, נסים ונפלאות, הבנים שלי לא יודעים, לא יודעים מה זה 'אלף' ומה זה 'בית', מה זה 'קמץ' ומה זה 'פתח', עכשיו בא הישיבה, ראש חודש ולא, והילדים לא הביאו כסף, אז שלחו אותם הביתה, לא יכלו, לא, לא ידעו ולא, לא היה אוכל ולא ללמוד, כן [עכשיו לא צריך לדבר על סלונים, צריך לדבר על רבי נחמן בלבד, שהגאולה תבוא, בוא נדבר על אמת, לא על שקר, רק רבי נחמן] (סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו...") [אמן] אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, כל, כל שונאיו נפלו, נפלו כולם [כן, אמן] לא נשאר בית כנסת, אפילו אבן אחת לא נשאר, הממשלה קנה המקום של, של הבית הכנסת שלהם, שלמו, לקחו כסף הרבה, כן, נסים נפלאים שאני והילדים שלי נשארו בחיים, סלונים היה לו שם בכל העולם, סלונים, סלונים, אבל השקר [נופל] זה מתהפך ויורד ונופל (סבא צוחק) [מתי רבינו יבוא? רבי נחמן מברסלב, מתי יבוא?] הוא יבוא, הוא כבר בא, הוא נמצא בכל, בכל העולם [כן?] בכל לב יהודי, הוא לומד עם כל ישראל הדרך איך לעבוד השם באמת, אמת כזה שלא, לא היה, לא היה רבינו נחמן אמר: כמחור, "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", רבי נחמן אמר (סבא צוחק), "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", נו, הוא חיפש כבוד ופרסום? זה היה כמה שהוא אמר, עוד לא מגיע אפילו לאיזה חלק מזה, רבי נחמן הוא, אני ו... רבי נחמן אמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), כן, זה לא {יודעים}, ככה הוא אמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל

העולם" (סבא צוחק) [ורבי נחמן גלגול של מי?] דיבורים כאלה, נכד, נכד של הבעל שם טוב [הוא גלגול של מי? אבל] אה? [גלגול, גלגול של מי?] מה? [רבי נחמן גלגול של מי?] דילוג של מי? [גלגול, גלגול, נשמה מתוקנת?] הוא מתקן את כל העולם, כל הרשעים, כל הכופרים, כל השונאים, מתקן, מתקנים [הוא מתקן את כל העולם] רבי נחמן אמר: "אפילו יש חולים שאין להם רפואה, ואני יכול לרפאות אפילו חולים כאלה" (סבא צוחק), ככה הוא אמר, ככה כתוב בספר [כן] ב"סיפורי מעשיות", 'ואני רופא אותהם' שנים בעולם, האמת היה שנים, רבי נחמן ותלמידו רבי נתן [סבא צוחק], ואמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק) [גם רבי שמעון ורבי אלעזר, רבי שמעון, רבי שמעון] מי יכול לספר? מי יכול לדבר? זה היה חידושים כאלה, אין פה, אין פה לדבר, תראה אמת באמונה, ועושה מכל העולם צדיקים, מכל הרשעים, מכל הכופרים, עושים צדיקים (סבא צוחק), ככה, ככה הוא, אפילו החילונים יודעים מזה... אני נולדתי בטבריה ולמדתי תמיד בישיבת ברסלב [סלונים] ומה שסבלתי מזה, מברסלב, מה שאני סבלתי? זה אין, אין פה לדבר ולספר, אה (סבא מברך ברכת "בורא מיני מזונות...") [אמן] הגאווה של כל העולם היה אצל סלונים, אני יכול לדבר ולספר ולהעיד, היה אחד אהרון לוריא, שמעתי, שמעת? [לא] גדול בתורה, גדול בתורה, הוא היה חסיד סלונים, והוא היה נגדם, הוא אמר: "סלונים? לא, רק ברסלב" (סבא צוחק), אני לא הייתי נכלל, אני לא הייתי בן ישיבה, "הוא בן, הוא לא בן ישיבה", המנהל הגדול אמר: "הוא לא בן ישיבה", הוא אמר לרב אלפנדרי: "הוא לא בן ישיבה, אנחנו מתביישים, ילד מכאן" (סבא צוחק), לא היה לי בגד, אפילו לחורף לא היה לי בשביל ילדים קטנים לא היה לי בגד ולא לחם ולא כסף ולא כלום, נסים שאני חי (סבא צוחק), אבל השם יתברך הוא, הוא משלם לשקרנים, הוא משלם להם [רבי ישראל, כל טוב] כל טוב [זכות רבי נחמן תגן עלינו ועל כל עם ישראל] אמן (סבא צוחק) [תחזיר כל עם ישראל בתשובה, ותפיץ תורתנו של רבי נחמן, אמן, וכל סלונים יבלעו באדמה] רבינו הקדוש גילה: "יש כבר, יש כבר בעולם ה"ליקוטי מוהר"ן", אז העולם לא, לא, לא, לא יחבר" [יש "ליקוטי מוהר"ן" בעולם] "יש כבר, יש כבר "ליקוטי מוהר"ן" בעולם" [אז העולם לא יחבר] (סבא צוחק) עלי אמר לרב אלפנדרי: "הוא לא, לא, לא בן ישיבה, אנחנו לא ניתן לו", אבל נתנו חצי לירה לחודש, זה מכניס פחד, מכניס פחד שחרב אלפנדרי הוא היה איש חזק, והוא לא יתבייש אפילו לפני הגדול שבגדולים, הגדולים שבהם, הגדולים, הגדולים של סלונים הם אמרו: "התורה של רבי נחמן, אין בעולם כמו התורה שלו" (סבא צוחק), אז הם אמרו: "הם משוגעים, הם לא, לא יודעים, אנחנו יודעים, אנחנו לומדים" (סבא צוחק), הטלית הוא כבר, נטלת הטלית [כן, כן] לא היה לי לחם, לא אני ולא הילדים שלי, רק "הוא לומד ספרי ברסלב" (סבא צוחק) [גם היום לא נותנים להם הרבה, גם היום, גם היום, סבא, גם היום לא נותנים הרבה לברסלב] גם? [גם היום לא נותנים הרבה לברסלב] היום? [לא נותנים הרבה] מה? לא יודעים כלום מה שהוא (לא מבין), מה שהם דיברו על ברסלב (סבא צוחק), הילדים שלי שלמדו בבית ספר, כולם קראו להם: "ברסלב, ברסלב, ברסלב, ברסלב" (סבא צוחק) [כולם אמרו עליהם: "ברסלב"] כן, הם, הם פסולים [פסולים, לא בסדר] לא בסדר [כאילו הם לא בסדר] הם פסול [הם פסולים, חס ושלום] יש כשר, ויש פסול, הם פסולים, "הוא לומד ספרי ברסלב" (סבא צוחק), ברוך השם זכיתי לפתקאות מרבי נחמן [כן, כן] כן, הוא כותב לי "תלמידי היקר", אני הייתי איש פשוט לגמרי [כן] ופה {הוא} כותב לי "תלמידי היקר" (סבא צוחק) [בגלל זה, בגלל זה, איש פשוט, איש פשוט להיות איש פשוט, זה העיקר] אבל אני חי ברוך השם, ואני רואה הסוף שלהם, כולם סבלו צרות שאין... רחמנא ליצלן [כן] מה קרה להם בסוף? מה קרה? כן, כי השם יתברך הוא אוהב צדיקים, הוא, על, על צדיקים הוא, הוא מתקנא יותר מכל התורה [כן] וזה עיקר התורה, עיקר, עיקר כל (לא מבין), הרב אלפנדרי הוא שמע שאמרתי תפילה מ"ליקוטי תפילות", אז הוא לא רצה שאני אשמש אותו, הוא אמר לי: "אני צריך לשמש אותך, לא אתה {אותי}" (סבא צוחק), "ליקוטי תפילות" כזה, והם הסלונים לא, לא נתנו לחם למי שהוא... לחם לילדים קטנים, על ידי שלמדו, שלמדתי ספרי ברסלב (סבא צוחק), הם {במסירות נפש}, אימה ופחד הם נתנו חצי לירה, ברוך השם שזכיתי להיות אצלם ולצאת מהם בשלום [נכנס בשלום, ויצא בשלום] מי יכול לספר? אני הייתי... מה, אי אפשר לתאר איזה, איזה פנים היה לי בעיניהם, הם חשבו שהם כל העולם, גדולים של כל העולם, והגאווה שלהם היה עד השמים, ואני הרגשתי את זה, היה לי עשרה ילדים, אני לא, לא משקר, אני לא רוצה לדבר, הם אמרו: "אסור לתת לו עזרה, אסור, הוא לומד ספרי ברסלב" (סבא צוחק), ברוך השם, ואני הייתי חזק ולא שמעתי לכולם, היה בהם לומדים גדולים, אמרו, אמרו: "שהם, שהם רואים שתורה כמו רבי נחמן, אין, אין עוד בעולם", מרדכי... [אז למה הם התנגדו?] לא, לא שמעו, לא שמעו להתנגדות, לא שמעו לגדולים האמיתיים, לא שמעו, הם עשו לעצמם גדולים, מי שהוא שקרן יותר גדול, הוא יותר גד... למדן יותר גדול, מרדכי {מסלונים} הוא היה גאון, הוא אמר להם: "תורה כמו רבי נחמן, כמו ה"ליקוטי מוהר"ן", אין עוד בעולם", אז אמרו: "שהוא משוגע, הוא לא יודע מה הוא מדבר" (סבא צוחק) [גם עליו אמרו: "משוגע?"] אסור להוציא מפיו דיבור כזה [כן, הם אמרו] הוא, הוא עלה על כל הגדולים, על כל, על, על הכל [כן, היה צדיק] והאמת שלו זה, אין, אין, אין אמת כמו זה, אין חכם כמו זה [ומה הוא אמר על הפתק, על הפתק מה הוא אמר?] מי? [רב מרדכי, רב מרדכי, הצדיק מסלונים] אה, הוא קיבל הפתק, מה שאני מוציא מפי זה תורת משה [כן] קדוש, וזה קדוש וקדוש, וקדוש [כן] כל מה שאמרתם הוא קיבל שזה קדוש, גם היום זה ככה גם היום, סבא] אה? [גם היום הם ככה הולכים, הגדולים היום הם ככה גם כן הולכים, הגדולים אומרים שרבינו קודש קודשים] כן [כן, אבל הקטנים, הקטנים לא מקבלים] השקרנים [השקרנים, כן] אז אני הרגשתי הריח רע

...[לא מבין] [צריך למכור אותם או לתת?] אה? [צריך לחלק בחינם הקמיעות, או צריך למכור אותם?] למכור [כן?] למכור בזול [בזול, רבי ישראל, מה, מה זה בזול? מה זאת אומרת בזול? כמה, כמה בערך?] אינני יודע, אינני יודע [בערך] אני רוצה לנוח [טוב] לישון עכשיו, אני לא יודע מה, לא יודע כלל [לא מבין] [אז לחכות עוד קצת] לחכות...

...אז יהיו כולם צדיקים, יהיה, יהיה עולם אחר לגמרי, אני כל ימי חיי אני מצפה לזה, הלוואי [זה יהיה, סבא] השם יתברך ירחם [יהיה, זה יהיה בעזרת השם] אה? [זה יהיה, זה יהיה] יוא, מי, כל, כל אחד מוכרח לתיקון מרבין הקדוש, כל העולם, כל ישראל...
...הוא נותן מה שיכול לתת, מקום לעבוד ספרי רבינו [מה לעשות? סבא] לעבוד את רבינו, להדפיס ולהפיץ [הלוואי, הלוואי] זה טוב, טוב, טוב [הלוואי]...

...אבל כשהם נמצאים בהדירה [אני יכול להגיד להם, שאני רוצה לפנות את הדירה תוך חודש] כן [כן, אני יכול להגיד להם, כן, אני אגיד להם? להגיד להם?] כן, כן, כן [טוב] שיש, ש... [שיפנו את הדירה] שיחפשו דירה [בסדר] ויתנו לך את הדירה [בסדר, בשמחה, סבא, בשמחה, לכבוד רבינו הכל, לכבוד הגאולה, שיבוא כבר הגאולה, מספיק עם החושך והגלות וערבים, מספיק, ומחלוקת ושנאת חינו, מספיק, אני צריך להתקשר לטלפון להגיד להם] מי? [להגיד לדיירים שיצאו] אה, אה [כן?] כן, כן, כן [ואנחנו, מה נעשה בדירה? סבא] אה? [מה נעשה בדירה?] עבודה, הדפוס והכל [יש מכשירים, מכונות? יש?] אה? [צריכים לקנות מכונות] נו, נקנה, נקנה, נקנה, יש כסף? כן? אז דירה יש, דירה יש [כן, יהיה בעזרת השם] טוב [בחינם, סבא] אה? [בחינם, בחינם, דירה בחינם בשביל לעבוד, כל זמן שצריכים להדפיס, כל זמן שצריכים להדפיס, אני לא רוצה כסף, רק מה שצריכים חשמל] יוא, יוא [מסים, עירייה, ארנונה] יוא, לא, לא, לא [אבל אני לא רוצה שום תשלום] כן? [אני, שום תשלום, זה בשביל, אני, אני מנדר את הדירה בשביל לעבוד, כל זמן שצריכים לעבוד, להדפיס, אז הדירה יהיה בשביל להדפיס ולהפיץ דעת רבינו הקדוש בעולם, כל זמן שצריך] הלוואי, הלוואי [כל זמן שצריך, אז אפשר להשתמש בדירה] איפה הדירה? [בעמנואל, עמנואל] עמנואל [כן] יכולים לסגור [עם גדר?] [כן, צריכים להשקיע קצת] יש לי, יש לי, יש לי [בסדר, לשים דלת חזק מנעול חזק, הכל חזק] חבר הוא, הוא, הוא... [מסגר?] כן, כן [טוב, שהוא יעשה] אני הכרתי את האבא שלו [כן] והוא מקורב לרבינו [כן, בסדר] [הבן אדם] [אז שהוא יסדר את הכל] כן [אז צריכים, צריכים מכונות, מחשבים] כן, כן, כן, בוודאי [צריכים גם מומחים, מישוה מומחה] כן, כן, הכל, הכל יש [יש? יש? כן?] יש אחד ברחוב [לא מבין] [כן] יש אחד שהוא מוכר מפתחות או... [כן] אתה מכיר אותו? [לא, איפה זה בירושלים?] בירושלים, יוא, יוא [אני לא מכיר, סבא, אני לא מכיר בירושלים] הוא איש נאמן באמת [כן, כן] [טוב, יש לרבינו נגרים, מסגרים] כן, כן, כן, הכל, הכל [הכל יש לרבינו, מנגנים וסופרים, הכל יש לרבינו] מי הבעל הבית של, של עמנואל? [זה עיר, עיר, עיר כמו ביתר ככה, זה כמו ביתר] ביתר? [זה כמו, דומה לביתר, זה עיר של חרדים] כן [כן, עיר של חרדים, עמנואל] הם, הם יודעים מרבין? [יש שמה גם ברסלב] כן [יש, עמנואל] כן, כן, יש ברסלב, יש, כן, יש תערובות, אבל יש ברסלב, יש קצת בעלי תשובה ברסלב, קצת] כן [כן, ויש, יש נתן ליברמנטש] יש? [נתן ליברמנטש] אה? [נתן ליברמנטש] יעקב לידרמן? [לא, נתן] הוא נפטר, הוא נפטר, כבר נפטר [מי? נתן ליברמנטש?] כן [לא, אבא שלו נפטר, אבא שלו נפטר] אה [הוא נתן, הוא שמה גם, זה בית כנסת, יש לו גם בית כנסת ולהם יש בית כנסת] הוא, הוא קרלין, הוא קרלין, נתן ליברמנטש? [לידרמן הוא קרלין] לא ליברמן, ליברמנטש [ליברמנטש, כן, אתה מכיר אותו] זה, זה ברסלב [כן, כן, כן, הוא גם כן בעמנואל] כן? [כן, יש לו שמה גם בית כנסת ברסלב עם... ניסע לשמה ונדבר עם, עם אלו שהם יכולים להכניס אותנו] [לא צריכים אף אחד, סבא] אה? [לא צריכים שום רשות מאף אחד] לא? [לא] אל? [יש לי דירה שלי] אה, אה [בדירה שלי, אני יכול לעשות מה שאני רוצה] אה, אה [אני הבעל הבית] בוודאי, וודאי, בוודאי [נו, אז אף אחד לא צריך רשות, זה עיר, בעיר לא צריכים רשות, כל אחד יכול לבוא, יש לו דירה] כן, כן, כן, כן [לעשות מה שהוא רוצה] כן, כן, כן, עמנואל [כן, אני רק מקווה שהשכנים, אם זה, אם יהיה עבודה, אם העבודה יהיה בשעות, שלא יעבדו בלילה, יעשו רעש לשכנים, ביום אז יהיה בסדר, שלא יהיה עם השכנים] כן, כן [כן] ליברמנטש, ליברמנטש [כן, הוא גם נמצא בעמנואל] אה? [הוא גם נמצא בעמנואל] כן? [כן] הוא, הוא, הוא גר בעמנואל? [כן, כן] ליברמנטש [כן, נתן ליברמנטש] אה? [נתן ליברמנטש, אתם פעם הצלתם אותו מהבית סוהר] בית סוהר? [כן, פעם אחד רצו להכניס אותו לבית סוהר, ואתם הלכתם לשו, לפני הרבה שנים, והוצאתם אותו] אני, אני מכיר, אני מכיר אותו [כן, כן] האבא שלהם היה בעל מפתחות, הוא יודע לסדר מפתחות [כן?] כן [זאב, זאב?] הוא, כן, עמנואל, יש לו חנות בירושלים [כן] חנות גדולה בירושלים, הוא מומחה גדול למפתחות [מפתחות] כן [אני, יכולים, אני אתקשר היום, היום אני יטלפן לדיירים] לאיפה? [לדיירים, לדיירים] אה, אה [ואני אודיע להם, שצריכים לפנות את הדירה] כן? כן, כן [תוך חודש] כן, כן [כן, אחר כך נעשה מה שצריך] כן, אנחנו, אני התפללתי [שחריית?] כן, כן [כן] שחר... היום לא ראש חודש, היום ראש חודש? [התפללת, התפללת, כן, סבא] אה? [התפללת, רק עוד מעט צריכים להתפלל מנחה] התפללתי [מנחה התפללת?] אה? [מנחה, מנחה] מנחה [צריכים גם מנחה להתפלל עכשיו] אה...
...אני רוצה, רוצה לגמור ולעבוד [כן] מי זה? [גדעון, גדעון] גדעון? הוא יש לו דירה? [כן] נו [בצפת] בצפת [כן]...
...העיקר להאמין בהשם ובתורה, להתחזק, לא ליפול, חס ושלום...
...ויתן לילד שנים רבות וטובות [אמן] שיזכה להתגדל בתורה, לאמונה ויראת שמים באמת [אמן]...

...[כן] בהשם ובתורה [כן] אנחנו עם השם, עם התורה [עם התורה] להתחזק באמונה בהשם, בתורה, אוי וי, וי, וי [סבא, יש כמה ילדים, ילדים רוצים ברכה, הם יכולים להיכנס?] אוי וי זמיר [כמה ילדים רוצים להיכנס] אוי וי, אני מברך כל הילדים, שהשם יתברך יעזור להם להתחזק ביראת שמים ובתורה [אמן] [הם יכולים להיכנס? סבא] אה [הם יכולים להיכנס? כמה בנים] לא, לא, לא, לא להאריך [לא להאריך תגיד להם] בקיצור [קצר, קצר] אוי וי, אוי וי, אה, אני אי אפשר לי לשתות [שום דבר, סבא, שום דבר?] אני עשיתי ברכה "שהכל". [זה לא טוב] זה, זה, זה, אני שתיתי קצת, קצת, תה, לא, לא, שתיתי קצת, השם יתברך ירחם עלינו, להשתדל להתפלל להשם עלינו ועל כל עם ישראל [אמן] [הנה הילדים, סבא] אה? [הילדים פה] יכול להיות שיהיה שם ילד [אתם לומדים] עם ילד [לא, לא, זה משהו אחר] אה? [זה ענין אחר, סבא, ענין אחר] השם יתברך יעזור לכל ישראל, לכל מי שצריך ישועה ורחמים, השם יתברך ירחם עליהם ויעזור להם כל הישועות [אמן] במהרה, אוי וי, יעזור לנו כל הישועות שאנו צריכים במהרה, העיקר הוא אמונה, להאמין בהשם ובתורה, [לא מבין]... [מישהו מנגן בחליל כמה שירים] אוי וי, אוי וי [הוא ממשיך לנגן בחליל]... [סוף צד א 30].

צד ב 3046

...[מישהו מנגן כמה שירים בחליל] אוי [סבא, אתם רוצים לישון?] לנוח [לנוח, טוב] זה שאנחנו מאמינים בהשם ובתורה, זה לא... העיקר הוא להאמין בהשם ובתורה [כן] אוי וי, מצרפת [המלך של צרפת] [לא מבין] אבל הוא היה... [המלך של צרפת] אה? [המלך של צרפת מת, המלך של צרפת של צרפת] המלך של צרפת [מת, מת] מת, הוא אומר המלך של צרפת מת, הם הביאו את כל הרופאים בשביל לנסות לעזור לו, ולא עזר שום דבר [הצרפתים אמרו, שהוא מת על ידינו, ואנחנו חייבים בזה] [ואנחנו אשמים בזה] אבל השם יתברך ירחם עלינו, הוא מרחם עלינו תמיד, החברים, {חברים} הצרפתים [כן] אמרו, אנחנו היהודים, אנחנו חייבים על שהוא מת, הוא היה לו עונש בשמים, [לא מבין] [היה לו עונש?] אבל השם יתברך מרחם עלינו [כן] אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, הצרפתים אמרו, שהמלך מת על ידי שהוא לא התנהג כמו שצריכים [להתנהג], אוי, אני, תכין לי חצי כוס דבש [דבש, כן] אה? דבש [חצי כוס דבש עם כפית?] אה? [עם חלב?] עם חלב, אבל אני, אולי עוד לא? [לא, לא, לא אוכלים בשר]

אה? [לא, לא, אפטר, אתם לא בשרי, סבא] אפטר? אפטר, אפטר, אפטר לעשות חלב, אתם לא בשרי, אכלתם דגים, מרק דגים] נו [אז אתם יכולים לאכול חלב, אתם רוצים חלב עם דבש? חצי כוס חלב עם דבש? רק חצי כוס [חצי כוס] היה {התקלות} הצרפתים הגויים היו חכם בעיניו שאמרו, שהמלך מת על ידינו, כי אנחנו, שהוא אמר המלך שמת על ידינו, נו, אבל השם יתברך מרחם עלינו, אה, אה, המלך מת בעונש שהוא לא התנהג עם היהודים טוב, כמו שצריכים לתת כבוד, אבל הוא לא, לא נתן כבוד (לא מבין) המלך בעצמו הוא ממש, הוא מת על ידינו, הוא לא חלק לנו כבוד כמו שמגיע לנו, בשביל זה היה לו עונש והוא, הוא מת (סבא צוחק), אני היה לי פחד {מות}, אני לא יכול, היה, היו עיקר גדול, כולם עלינו, מה אתם עושים פה? מה, בשביל מה באתם להנה? (סבא צוחק), אז {משמים} מת בשביל, בשביל עונש, לא, לא כיבדתי אותם כמו, בכבוד כמו שצריכים, בשביל זה היה עונש, הוא, הוא מת, רעש גדול, הוא אמר, המלך בעצמו אמר להקרובים שלו: "יכול להיות שאני לא התנהגתי בכבוד כמו, כמו שצריכים, בשביל זה אני סובל, בשביל זה אני מת" (סבא צוחק), אוי, אוי...

...אסור לי חס ושלום (לא מבין)...

[מה היה לו?], זה, זה, זה {הגוי}, זה [מה, מה, מה?] הוא היה עני [עני, עני] לא היה לו לחם לאכול (סבא צוחק) [לאבין] והיה לו כיסים הרבה... [כיסויים] כיסים] אז רבי נתן כתב לו, כתב לו: "רבי, רבי נחמן מטולטשין הלך לקנות, הלך להדפיס [ל"ליקוטי הלכות"] ה"ליקוטי הלכות", ולא היה לו לחם להשאיר לבית לאכול להאשה, לילד... כן, הוא הלך להדפיס בעיר "ליקוטי הלכות", הלך ללמברג, לא היה לו לחם, לא לאכול ולא לנסוע, הוא, וככה הוא נסע, הוא בא ללמברג, כן, וברוך השם הוא הדפיס ה"ליקוטי הלכות", היה הגאונים הגדולים של הדור הזה, לא, לא הבינו מה זה? אבל ראו שזה דבר השם, הם קרבו אותי, אותו, והוא סבל מה שסבל, לא היה לו לחם, ובלי כסף, צריכים לנסוע, כן, ולא היה לו כסף, והאשה, האשה וכל הילדים לא היה להם לחם לאכול [רבי נתן?] אה? [רבי נתן?] רבי נתן [רבי נתן, רבי יצחק?] רבי יצחק [כן] הוא כתב לרבי יצחק: "רבי נחמן מטולטשין נסע ללמברג להדפיס ה"ליקוטי הלכות", ולא השאיר בבית אפילו, אפילו חתיכת לחם לאכול", אז היא, היא כתבה לו, אישיתו של רבי יצחק: "אם לא, אם לא תבוא להביא לחם, איך, איך אנחנו חיים בלי לחם, נסים שאני חי כל יום ויום", אז הוא כתב לרבי יצחק, רבי נתן הוא שלח לו את המכתב של, של אישיתו של רבי, של רבי נחמן מטולטשין, (לא מבין) ימצאו אותם מתים (סבא צוחק), אז הוא, רבי נתן ביקש מרבי יצחק שהוא יעשה עוד, שיתן {לאכול} בשבילה, שיהיה לה לחם לאכול, (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) (סבא צוחק), יש נסים בעולם, אוי, אוי, אוי, כח כזה, כח וגבורה כזה, למעלה, למעלה, רחוקה מרבי נתן העיר, (לא מבין) שיהיה לה חתיכת לחם לאכול (סבא צוחק), ככה הוא נסע להדפיס ה"ליקוטי הלכות" ללמברג, וברוך השם הוא חזר מלמברג, הוא הדפיס "ליקוטי הלכות" ביופי כזה, (לא מבין) עדיין דפוסים מפוארים מאד [יש, יש דפוס כזה? יש לכם דפוס כזה? סבא] אה? [יש לכם "ליקוטי הלכות" כזה? יש לכם? יש לכם "ליקוטי הלכות" כזה?] כן [יש לכם מהדפוס הזה?] הם, הם לקחו הכל [לקחו הכל, היה לכם?] היה לי [כן, מהדפוס הזה?] יופי כזה, יוא, אם היה נייר כזה שלא רואים אפילו היום כזה, יופי כזה, והוא בא לרבי נתן עם ה"ליקוטי הלכות" (סבא צוחק), זה למעלה מן הטבע, למעלה מכל מקום בעולם, במסירת נפש כזה הוא נסע להדפיס ה"ליקוטי הלכות", ולא נתן לאישיתו אפילו חתיכת לחם לאכול, רק, רק לחם (סבא צוחק), אז היא, היא כתבה לו: "אתם תמצאו אותם מתים בבית, אין לנו מה לאכול" (סבא צוחק), אז רבי נתן שלח את המכתב לרבי, לרבי יצחק וכתב לו, שיעשה עוד בשבילם, הוא לא יראה בעיניו, שאין להם בבית חתיכת לחם, הם ימצאו אותם מתים בבית, אז רבי נתן כתב לרבי יצחק, שיעשה עוד יותר בשבילם (סבא צוחק) ...

... "ליקוטי הלכות" ודפוס גדול ויפה, הם לא שאלו, הוא הדפיס והביא לרבי נתן ה"ליקוטי הלכות", הם היו יופי כזה שהיה לו רעש בכל העולם (סבא צוחק) ...

...למירון, ובאתי ממירון, מטבריה למירון, וממירון לטבריה בלי כסף [על החמור] (סבא צוחק) [ברגל, ברגל] [ברגל?] לא היה לי לחם לאכול [זה היה על חמורים, לא?] בלי, בלי גזמה, לא היה לי לחם לאכול, הייתי יכול למות, והפעם הרגשתי בכל הגוף [אבל היו פרות בדרך בוועיד?] אין, לא היה לחם לאכול (סבא צוחק) [סבא, היה פרות? פרות היה בוועיד?] פרות? [בוועיד, בוועיד, בוועיד עמוד לא היה פרות? היה?] אבל כסף לא היה [כסף לא היה] (סבא צוחק), רבי נתן כתב לבנו רבי יצחק, שיעשה (לא מבין) בשביל המשפחה של רבי נחמן מטולטשין, אם לא, ימצאו אותם על, על, מתים (סבא צוחק) [סבא, אהובה בת אילנה, שיצליח השידוך] אהובה [בת אילנה] בת אילנה [שיצליח השידוך] השם יתן לה שידוך טוב וכשר [אמן] וכל הישועות [אמן] [ונסים, נסים, נסים גבריאל שיחזור, שיתחזק]...

...לא יכול להביא כסף? עוד לא בא, ולא היה לי, הייתי צריך פח נפט, לא היה לי כסף, אז אני פגשתי איזה, איזה בן אדם שהוא היה גבאי צדקה, ואני סיפרתי לו: "אני צריך על שבת", והוא היה, הוא לא עזב אותי והביא לי פח נפט (סבא צוחק), נו, הביא לי כסף על פח נפט (סבא צוחק) ...

...אבא של נתן היה אחד מהמתנגדים, שמו רב שמחה טובול (סבא צוחק), הוא, הוא היה מקבל צדקה, אני סיפרתי לו: "היום יום שישי, ואין לי שום דבר על שבת, לא, לא נפט" [כן] הוא, הוא הביא לי לקנות פח נפט (סבא צוחק) ...

...הייתה בהריון, והייתה צריכה מאד לאכול, אבל לא היה לה, לא, לא כסף ולא שום דבר, הוא הביא לי פח נפט, הייתי עשיר גדול (סבא צוחק), אני ראיתי אותו מרחוק, רב שמחה, רב שמחה, רב שמחה טובול, נפט? הוא הלך והביא לי לקנות פח נפט, פח נפט (סבא צוחק) [מה עשיתם עם הנפט? רבי ישראל] אבל מה לבשל לא היה לי, רב שמחה, רב שמחה, אני צריך פח נפט, אז נתן לי את הפח נפט (סבא צוחק), אבל יותר לא היה לי כסף, אז מה לבשל על נפט, לא היה לי...

...נפט, אצל נסים, נסים, נסים (לא מבין) מעיר העתיקה, כולם היו מתנגדים, הם, הם צחקו ממני כמו שצחקו מן השבעטליר'ס' (סבא צוחק), אני ברוך השם יש לי כבר פח נפט, אבל מה, מה לבשל אין לי, לא היה לי (סבא צוחק), רב שמחה טובול היה עני, לא היה עשיר, הבנים שלו היה להם חנות, הוא לקח מהבנים שלו, הוא גנב, הוא גנב מהבנים שלו (סבא צוחק), כשאני יושב פה ואני חי, אני לא מבין, לא היה לי לא כסף ולא נפט ולא כלום, אז, אז, אז אני ראיתי את רב שמחה, רב שמחה, אין, אין לי כלום על שבת, נפט, נפט הוא, הוא נתן, קודם כל על נפט, הוא נתן לי פח נפט, אתן לך לקנות פח נפט, קודם כל שיהיה על מה לבשל (סבא צוחק), אני היה לי קרוב משפחה, משה ברזל, שמעת? כולם שמעו ממנו, הוא היה לו חנות בעיר העתיקה, היה לו חנות, וברוך השם היה לי על שבת (סבא צוחק) ...

...לא היה לי שום כסף, רק הפח נפט, היה הפח נפט, כל השבוע לא הספיק הפח נפט (סבא צוחק) ... איך אני (לא מבין), זה היה הבן של, הבן, רב שמחה טובול היה לו בן, היה לו חנות בעיר, בעיר העתיקה, והוא {המספר} של הבן, רב שמחה טובול (סבא צוחק), אוי, אוי...

...טובול, קודם כל הוא נתן לי פח נפט (סבא צוחק) ...

...[בצפת] פה אני יכול, לא יכול, אני אראה לך בזמן שאני... אנחנו ניסע למירון, אני אראה לך המקום איך, איפה שחונתי הכה את רבי ישראל (קרדונר) שיעזוב אותי, הוא אמר שיהרוג אותו (סבא צוחק) [הייתם גרים אצל חותן שלכם?] אצל, כן, כן [כן] לא היה לנו לא דירה ולא כסף ולא היה לנו, אני הייתי עם אישתי אצל חותני, וחונתי היה מתנגד כזה, הוא, הוא סגר את הדלת בליל שבת, הוא סגר את הדלת שלא ללכת לרבי ישראל (קרדונר) (סבא צוחק) ...

...היה עשרה יתומים קטנים, ילדים קטנים, והוא מת, ונשארו יתומים, הוא מת בשבת בבוקר, אני הייתי אצלו [הוא חזר בתשובה על שהכה את רבי ישראל (קרדונר)?] אולי, אינני יודע, ברסלב יש תשובה? אסור לקחת אותו, אסור לראות אותו (סבא צוחק) [רבי ישראל, איפה היה גר רבי ישראל קרדונר בצפת?] למעלה, למעלה, כן [על יד, על יד המצודה, מצודה?] אין לי כח לספר [היה גר על יד המצודה?] אה? [על יד המצודה?] המצודה, כן, כן, חונתי הכה את רבי ישראל (קרדונר), "אתה, אתה הורג את הבת שלי? אני הורג אותך" (סבא צוחק), אז בליל שבת הוא הרגיש לא טוב והוא מת (לא מבין), בליל שבת בבוקר הוא נפטר, והניח עשרה יתומים קטנים, אני זוכר את ההלוויה שהיה לרבי ישראל (קרדונר) במוצאי שבת (סבא צוחק) ...

...תקיעת כף על, על שנה, אסור לנו לדבר ביחד ולהיות ביחד וללמוד ביחד, אסור לנו...

...במוצאי שבת היה הלוויה של חותני, השאיר עשרה יתומים (סבא צוחק) [רבי ישראל, אנשים בצפת הבינו שזה בגלל שהוא, הוא הרים יד על רבי ישראל קרדונר?] אה? [האנשים בצפת הבינו את זה?] כן, כן, כן, כן, רבי ישראל קרדונר הוא היה בסכנה גדולה, הוא לקח כסא של ברזל ורצה לתת לו בראש, השם יתברך ריחם, ובאו אנשים הם לקחו את הכסא, הוא נשאר בחיים, אבל הוא מת במוצאי שבת, חותני מת בשבת בבוקר, ובליל, בליל, במוצאי שבת היה הלוויה, הלוויה של רבי ישראל (קרדונר)...

...{הם אמרו}: "אתה, אתה הורג את הבת שלי, אני הורג אותך" (סבא צוחק), היה מתנגדי ברסלב לקחו סכין גדול ואמרו: "אנחנו נשחוט את כולם" (סבא צוחק) [זה היה בל"ג בעומר?] אה? [בל"ג בעומר?] כן, היה בסכנה גדולה, הם אמרו שהם ישחוט אותנו (סבא צוחק) ...

...אני ורבי ישראל (קרדונר) בצפת, אז נסים שאני חי, שאני יושב פה, הוא היה צריך לשחוט אותו (סבא צוחק), ברסלב, אני וי, אוי, הרגליים על המיטה... (סוף צד ב 30).

קסטה מס' 31

צד א 3147א

...בא, הוא מצא אותי בטבריה [הוא מצא אותך בטבריה] הוא נפטר והוא השאיר אותי לבדי, רבי ישראל קרדונר הוא בא מחברון לטבריה ומצא אותי בטבריה, ואיני יודע כלל, אבל זה אני יודע, רבי ישראל קרדונר היה בחברון, והוא בא לטבריה, מצא אותי בטבריה, זה אני יודע (סבא צוחק), {הוא נפטר}...

...אותי בטבריה והוא, הוא נפטר, הוא נפטר בטבריה רבי ישראל (קרדונר) [כן] הוא והילדים שלו, נו, שוין, ומה שסבלתי כמה שנים, זה אין לשער, נו, אה [אחר כך קיבלת פתק] אה? [קיבלת מכתב אחר כך] אה? [שלחו לך מכתב מרבינו אחר כך] אה? [אחרי זה קיבלת מכתב מרבינו] אה? [מכתב מרבינו] כן [מאד היה קשה לי לרדת אליך] היה לי [תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי..."] כן, כן, כן, ראית את זה? [כן, אני ראיתי את המקורי, אני ראיתי את המקורי, המכתב המקורי] כן? [כן] אצל צפורה? [לא, אצלך] אצלי [אצלך, לפני תשע שנים זה היה, תשע שנים, כן, אני ראיתי את המקורי] (סבא צוחק) ואיפה הוא? [איפה הוא? איפה הוא עכשיו? איפה הוא עכשיו? סבא] אה? [איפה הוא עכשיו?] אינני יודע [אצל ציפורה?] אצל ציפורה? [אני לא יודע] יוא, הוא אצלה, אני נתתי לה [כן] הוא נמצא אצלה [אצלה] (סבא צוחק) [סבא, אולי נעשה כוס תה?] אה? [כוס תה? חצי כוס תה?]...

...[הוא בא מחברון] היה בחברון שנה, היה בחברון, אחר כך הוא יצא מחברון ובא לטבריה, והוא מצא אותי בטבריה, הוא בא, הוא בא מחברון לטבריה ומצא אותי בטבריה (סבא צוחק), הוא היה איש פלא, רבי ישראל (קרדונר), היה לו אשה צדקת ובנים, ובנים, בן יחיד היה לו, מרדכי, מרדכי, וגם בת צדקת היה לו, אסתר, מרדכי ואסתר, היה לו שני בנים בטבריה, היה לו ששה בנים, כן, כמה בנים היה, היה לו בטבריה, והילדים נפטרו אחר כך, נפטרו, אני זוכר הוא בא אלי בטבריה ואמר לי: "בתי אסתר נפטרה" (סבא צוחק), אסתר, מרדכי ואסתר, הוא היה לו שנים, בן יחיד ובת יחידה, הוא היה לו... מרדכי היה הילד הראשון, מרדכי, כן, והוא מת לפני הבר-מצוה, מרדכי, כן, גם היה לו בת, אסתר, היה צדקת גדולה, קדושה מאד, אסתר, הוא, אני זוכר שהוא בא לטבריה אלי, הוא בא לטבריה ואמר לי: "בתי אסתר נפטרה" (סבא צוחק), היא הייתה אור, אור, אור גדול, אור קדוש, כן, היא, היא דברה איתי כמו עם אה, כמו עם אה, כן, נו, רבי ישראל הוא בא לטבריה ומצא אותי בטבריה, והיה לו בן יחיד ובנות, ובנות כמה, בין הבנות היה לו בת, בת אסתר, מרדכי היה הבן הראשון, הוא היה שמו מרדכי, ואסתר היה אחרי מרדכי (סבא צוחק), הוא בא מחברון לטבריה, רבי ישראל הוא בא מחברון לטבריה ומצא אותי (סבא צוחק), אולי אני יכול {לאכול} [לשתות משהו? קולה? לאכול או לשתות?] לאכול [לאכול, אני אלך לראות] רבי ישראל הוא בא לטבריה פתאום, הוא בא לטבריה ואמר לי: "בתי אסתר נפטרה" (סבא צוחק) [סבא, יש מרק, מרק של עוף, יש מרק של דג, ויש קוגל, מה אתה רוצה יותר?] קוגל [קוגל?] יש עוד? [או מרק של עוף, או מרק של דג, או קוגל] אוי, כולם? [כולם, תבחר] טוב, מרק [מרק דג, מרק דגים] זה דגים? [יש מרק דגים ויש מרק עוף ויש קוגל] מרק עוף [מרק עוף] אה...

...בן יחיד, שמו היה מרדכי, מרדכי, הוא, הוא למד בצפת, והוא היה לא, לא רחוק מבר-מצוה ונפטר, ואחר כך בא רבי ישראל לטבריה וישב על ידי ואמר לי: "בתי אסתר נפטרה" (סבא צוחק), כאילו הלכה לחופה, הוא אמר לי את זה כאילו לא קרה שום דבר, הוא אמר לי: "בתי אסתר נפטרה" (סבא צוחק), היא נפטרה בצפת, וכל הילדים שהיה לו עם גיטל (אשתו של רבי ישראל קרדונר) נפטרו, נפטרו, כשהוא נפטר, הוא, הוא אמר לי, הוא אמר לי... היה קשר בנינו, האשכנזים היו מתנגדים לברסלב (סבא צוחק), ואני באתי הייתי יחיד, ברסלב יחיד, אחד, ואמרו: "זה ברסלב", אמרו {כולם}, החסידים אמרו: "זה ברסלב", עלי (סבא צוחק) [סבא, יש אורח, סבא, אורח?] [מימוני, מימוני] אה? [מימוני] מימוני? [כן, הנה] איפה הוא? מימוני? [כן, סבא] (סבא צוחק) היה לו, היה לי, לו {בן יחיד ושמו היה מרדכי, אתה שמעת ממנו? לא? [לא, לא שמעתי] לא? [חבל], הוא נפטר, מרדכי, איזה ימים לפני רבי ישראל, קודם רבי ישראל [כמה? עשר ימים?] מרדכי, אני הייתי בטבריה כמו... מה ברסלב בטבריה? (סבא צוחק) [סבא, סבא, סבא, אני הולך לנוח]

לנוח, לנוח [אולי, אולי אני אצטרך לנהוג אחר כך] אה? [אולי אני אצטרך בלילה לנהוג, אני צריך שיהיה לי כח לנהוג, לנהוג] {מתי אתה בא} [אולי אני צריך לנסוע] אולי, אולי [אז אני צריך לנוח שיהיה לי כח] טוב [בסדר?] לא, אני לא נוסע בלילה [לא נוסע בלילה, טוב, אז אני נשאר פה] כן (סבא צוחק) [רבי ישראל, רבי ישראל, רבי ישראל] עזוב אותי, עזבו אותי, כן [רבי ישראל] אין לי כח [כן, כן, לא אני רק מזכיר לכם ש...]. אה? [אני רק מזכיר לכם ש...].

...מרדכי, והיה {לי, לו} בת, אסתר, שמה אסתר, אסתר, היא הייתה קדושה צדקת כזה, שלא שמעתי ולא ראיתי דבר כזה, כן, והוא, רבי ישראל בא לטבריה ואמר לי: "אסתר נפטרה", בצפת, הוא בא לטבריה והשאיר את אסתר בצפת (סבא צוחק), רבי ישראל היה לו בן יחיד, מרדכי, ובת אסתר, נו, נו. אני הלכתי תמיד לירושלים עם רב שלמה ווקסלר, עם רב שלמה ווקסלר, עם, עם רב שלמה (סבא צוחק), הוא היה איש קדוש, לא ראיתי דבר כזה, אני אכלתי כמו בן אדם, והוא אכל כמו מלאך (סבא צוחק), אשתו הביאה לו איזה דבר לאכול עם חלב, כמו אטריות, נו, הביאה לו כלי לאכול, ואני ראיתי כמו שהוא אוכל, אמרתי לה: "אני אין לי שום קשר עם רב שלמה, הוא איש קדוש, הוא אוכל כמו מלאך" (סבא צוחק), הוא חי אחרי אשתו, היא נפטרה קודם, אחר כך הוא נפטר, רב שלמה נפטר, גם אשתו נפטרה וגם הוא נפטר, אה, הוא רצה לתת לי הדירה שלו, אבל זה לא שלו, זה של "בתי-מחסה", אז, אז לא ידעתי מה, מה שיהיה עמי, איפה אני אהיה? איפה אני אהיה? אני לא יודע, לא יודע, לא ידעתי ולא יודע...

...לא יכול...

...רבי ישראל (קרדונר) אמר לי בבית כנסת קרליון, הוא ישב על ידי ואמר לי: "ביתי...", היא הייתה בת אחד עשרה, שתיים עשרה, הוא, הוא אמר לי: "בתי אסתר נפטרה בצפת" (סבא צוחק), צדקת כזה, קדושה כזה לא ראיתי, לא שמעתי בחיי. רב שלמה היה איש קדוש, ואשתו היה גם כן קדושה, ואני באתי, אכלתי אצלם, לא היה לה, לא היה להם, היה להם אוכל בצמח צמח גדול, והם נתנו לי, הם נתנו לי אוכל, רב שלמה ואשתו, אבל עם רב שלמה לא יכולתי לאכול, הוא, הוא אכל כמו עוף, ואני אכלתי כמו אדם, היא נתנה לו אוכל לרב שלמה באיזה כלי, וגם לי, שני כלים, כלי אחד בשבילי וכלי אחד בשבילו (סבא צוחק), אני באתי בכל פעם לירושלים. עכשיו אני לא יכול, אני רוצה לישון (סבא צוחק), רק אני זוכר, רבי {שלמה, ישראל} אמר לי: "בתי אסתר נפטרה בצפת", הוא, הוא בא לטבריה בלי אסתר, הוא אמר, הוא אמר לי: "בתי אסתר נפטרה בצפת", כאילו הלכה לחופה (סבא צוחק), אני רוצה לישון וגם לאכול, לאכול נחשוב אחר כך, עכשיו אני רוצה לישון (סבא צוחק)...

...בלי רב שלמה, רב שלמה נפטר בטבריה, רבי ישראל (קרדונר), רב שלמה בירושלים, רבי ישראל בטבריה, ואני לא יודע (לא מבין) (סבא צוחק), אה, אה, אה, תן לי לשתות קצת, לא הרבה, אה, רב שלמה הוא היה איש קדוש מאד, הוא אכל כמו ציפור, כן, אני לא יכולתי, לא, לא יכולתי לסבול, הוא לא אכל, הוא אכל כמו ציפור, ואני צריך לאכול כמו, כמו, כמו כל אדם, שהכל? [כן, כן] (סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו...") [אמן] היא יש לה מה לאכול? אשתו של רב שלמה (סבא צוחק), כשאני באתי לרב שלמה, לא, לא, לא היה להם בנים, לא, לא היה להם, מרדכי היה בן יחיד, הוא נולד, ואחר כך נולדה אסתר, אחרי מרדכי, ואחר כך כמה, כמה ילדות, נו, אני לא יודע, הוא אכל בקדושה גדולה, כמו ציפור, אני לא יכולתי, אני צריך לאכול (סבא צוחק), ורב שלמה היה אוכל כמו ציפור, כמו ציפור, הוא לקח איזה מעט אוכל לפה והחזיק אותו עד שבלע, אחר כך עוד, עוד איזה טיפות, כן, אני לא יכולתי, אני, אני מוכרח לאכול (סבא צוחק), רב שלמה היה, אינני יודע איך הוא חי, הוא, הוא אכל כמו ציפור, כמו ציפור שאוכל (סבא צוחק), אני אכלתי יחד עם רב שלמה, אז, אז נתביישתי מאד, אני אוכל והוא לא אוכל, אבל היה לי, נתנו לי אוכל, נתנו לי לאכול, כן (סבא צוחק), אשתו כבר ידעה מה הוא צריך לאכול, והיא בישלה לשנינו, שני כלים, אני כלי והוא כלי (סבא צוחק), ואני באתי לירושלים ונכנסתי לרב שלמה ווקסלר, לרב שלמה, לרב שלמה, אז היא בישלה בשבילי איזה דבר לאכול, הוא היה לו, הפנים שלו היה קדוש מאד, הפנים שלו, כל האברים שלו היה מין, מין, מין, מין דבר של קדושה, לא, לא של... (סבא צוחק) [רבי ישראל, אבל הוא לא קיבל פתק, ואתם קיבלתם פתק] אה? [רב שלמה ווקסלר הוא לא קיבל פתק, אתם קיבלתם פתק, והוא לא, איך אפשר?] אינני זוכר, אינני יודע (סבא צוחק), רב שלמה לא היה לו ריח של כסף, הוא לא ידע כלל, כלל, אם יש כסף בעולם (סבא צוחק), רב שלמה, רב שלמה ווקסלר, רב שלמה הוא היה אצל האבא שלו, האבא שלו היה רב בברליון, רב בברליון, הוא בא לאבא שלו: "אני ראיתי בספר ברחוב היהודים חנות עם "ליקוטי עזות", אז, אז אני ראיתי ה"ליקוטי עזות" שהוא מדבר על ארץ ישראל, אז אני רוצה ארץ ישראל, אני רוצה לנסוע לארץ ישראל", אז הוא אמר לו: "אתה רוצה ארץ ישראל? קח כסף וסע לארץ ישראל" (סבא צוחק), הוא נתן לו כסף, הוא בא לירושלים, ובירושלים היה גאון, גאון גדול בירושלים, רב עקיבא, רב, רב, רב עקיבא הוא היה... זה אני זוכר, רב עקיבא, כן, הגאון היה לו שמו רב עקיבא, ואני פחדתי, נכנסתי לבית ופחדתי מאד מרב שלמה (סבא צוחק), כי אני לא יוכל, אני אכלתי ורב שלמה לא אכל, הוא, הוא אכל כמו ציפור (סבא צוחק), לא ראיתי עוד בעולם הזה בן אדם שאוכל כך, אבל אני הייתי בן אדם, אני צריך לאכול, לאכול ולשתות, כן, היא בישלה לי לאכול, היא בישלה, {מה, מה}, איך קוראים לו, איך קוראים את זה? היא בישלה, מה קוראים את זה? (לא מבין) (סבא צוחק), הוא אכל כמו ציפור, ואני אכלתי כמו פרסר (סבא צוחק), רב שלמה היה איש קדוש, אני אינני יודע איך הוא חי, אינני יודע, לא ידעתי, האם אפשר לחיות

עם, עם כמה, כמה פרורים של, של עוף? (סבא צוחק), היא נתנה לי חתיכת, חתיכת בשר עוף, כן, אבל רב שלמה אכל כמו, כמו איש קדוש, אני אכלתי כמו פרסר, כמו, כמו שאני רגיל (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, רק לראות אכילה של איש כזה, די, מספיק (סבא צוחק), היא, אשתו נתנה לו אוכל, והוא אכל בבית, ואני והוא, שנינו אכלנו בבית, הוא הלך בלילה לחצות לילה הוא הלך לכותל, היה סכנה מערבים, היה סכנה, הוא הלך כאילו אין שום {סכנה}, סכנה, הוא הלך לכותל עם ישראל בער, הוא לקח אותי והלכנו שנינו לכותל (סבא צוחק), היינו שנים הלכנו להכותל לחצות לילה, רב שלמה היה הפנים שלו היה כמו מלאך, מלא קדושה, רק קדושה, ואני הייתי בן אדם שצריך לאכול, אבל רב שלמה לא היה צריך לאכול, אינני יודע איך, איך הוא חי, איך הוא היה חי, אשתו כבר ידעה אכילה שלו (סבא צוחק), אני באתי פעם לירושלים, ורב שלמה היה חולה, רב שלמה ווקסלר, רב שלמה היה חולה, אינני יודע מה שהיה, על-כל-פנים ברוך השם הוא יצא מהמחלה ואכל, אבל הוא אכל כמו ציפור, אני לא, לא יכולתי לאכול {זה} (סבא צוחק), כשאני באתי לרב שלמה, היה הבית שמחה גדולה, שמחה גדולה, מה השמחה? אינני יודע, רב שלמה היה כל כך שמח, אבל אני, אני הייתי צריך לאכול (סבא צוחק), אה, היא הרגישה שאני צריך לאכול, ורב שלמה הוא לא צריך לאכול, הוא אוכל כמו, כמו עוף, כמו ציפור, אינני יודע איך הוא חי (סבא צוחק), רב שלמה היה לו חלון, הוא ישב תמיד אצל החלון, היה אור ושמחה, ואני באתי, היה שמחה גדולה, מה שהוא לא אכל, אני אכלתי (סבא צוחק), הוא לא צריך לאכול הרבה, רק כמו עוף, כמו ציפור... לא יודע איך הוא היה חי, הוא אכל כמו ציפור, בקדושה גדולה, פנים כזה, אכילה כזו לא, לא ראיתי, אני לא יכולתי, אני צריך לאכול (סבא צוחק) ... {לאכול}... אני לא יודע איך הוא היה חי, הפנים שלו היה אור, כן, והוא קיבל אותי באהבה, כן, הוא, הוא אמר, כשאני ראיתי את רב שלמה ווקסלר, הו, הו (סבא צוחק) ... (סוף צד א 31).

צד ב 31 47ב

...בשרי? [כן] אה? [כן, כן, בשרי] אז אין לי מה לאכול, נו, אני, אני לא יודע בשרי או חלבי, אינני יודע (סבא צוחק) [בשרי, בשרי] איזה? [בשרי]... הוא לא היה זקן [מי? מי?] והוא, הפנים שלו היה כמו אור, ואני ישבתי על ידו ואני אכלתי כמו שאני צריך לאכול (סבא צוחק) ... {על חג שבועות}, אני באתי לירושלים על חג השבועות, וראיתי, הבית שלי היה רב שלמה, והיא ידעה כבר שאני צריך לאכול (סבא צוחק) ... קצת שמן זית וחתיכת חלה... ניסע לירושלים לרב שלמה ווקסלר (סבא צוחק) ... (סבא מברך "תפילת הדרך...") [אמן] [סבא והחברים שרים ניגון של {ראש השנה}...] ... היינו בברית [עכשיו נוסעים לברית, עכשיו] ... [החברים שרים ודגן מנגן "גן נחמן נחמן מאומן..."] (לא מבין) ... [החברים אומרים את הנוסח של 'ברית מילהשם), אחר כך החברים שרים ודגן מנגן את השיר "סימן טוב ומזל טוב, יהא לנו ולכל ישראל..."], אחר כך הם שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך..."], אחר כך הם שרים "מי יתן לי אבר כיונה, אעופה ציון הקדוש אומנה..."], אחר כך הם שרים "נן נחמן נחמן מאומן..."], אחר כך הם שרים "אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו..."] [חיים יוסף דוד] חיים יוסף דוד [בן מרים] בן מרים [שיחזור בתשובה שלימה] שיזכה לחזור במהרה בתשובה שלימה באמת [אמן]... [דגן מנגן את השיר "אשת חיל..."], אחר כך הם שרים "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון..."], אחר כך הם שרים "אוי רבי נחמן, אוי רבי נתן, אוי רבי נחמן, אוי רבי נתן, צוחקים מכל העולם..."], אחר כך הם שרים "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בוש..."], אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סוף צד ב 31).

קסטה מס' 34

צד א 34 48א

...להיות בשמחה תמיד, תמיד {להתקרב} לרבינו, הוא השמחה, הוא כל חיותנו, כל שמחתנו, הוא הכל (סבא צוחק), הוא, הוא עיקר, כל עיקר תקוננו, אנחנו צריכים תיקון עוד הרבה [הו, הו, הו] ורבינו הקדוש הוא מתקן אותנו בתיקונים כאלה, בחכמה כזאת, כאילו לא, לא עשינו שום ד... שום חטא, נהיה נקיים, זה, זה, זה, החכמה הזו עוד לא ירדה לעולם, עוד לא, למעלה מן העולם, זה העיקר כל תקוננו, כל, כל חיותנו, אני לא אומר מה שאני מבין, מה שאני מ... [כן, כן, זה רבינו אומר] כך קיבלתי, כך קיבלתי וראיתי, וקיבלתי וראיתי הכל, כל מה שאתם שומעים ממני עוד לא אפילו טיפה מן הים, גדולתו, צדיקים {מזדמן לי אותם}, גדולתו של השם יתברך אי אפשר להשיג, ככה הצדיקים, צדיקים {מזדמן לי אותם}, בפרט אני ראיתי פלאות כאלה, פלאות מעולם הבא, פלאות כאלה, פלאות, פלאות, רק אני ראיתי, שמעתי את רבי ישראל (קרדונר)

מתפלל, מספיק (סבא צוחק), בכח כזה שעוד לא היה בעולם, חדש, שלא, עוד לא היה בעולם, הוא עושה אותנו חדש, תיקונים כאלה עוד לא היה בעולם, אני לא, לא צריך לשמוע ולקבל, ראיתי רק את רבי ישראל ושמעתי מה ששמעתי, הוא, הוא, פלאות כאלה שלמעלה, למעלה מכל הפלאות, עוד לא היה, עוד לא נתגלה בעולם פלאות כאלה, אין דיבורים לדבר, אין {לי}, ואני רק שמעתי את העבודה של... וראיתי העבודה של רבי ישראל, לא הייתי צריך כלום בשביל... הוא היה לו טיפה מן הים מן השם ית... מרבינו {היה לו, היה לו? טיפה מן הים} אה? {כן, כן, טיפה מן הים} טיפה מן הים מרבינו, אנחנו חולים כאלה, שאנחנו צריכים להרופא הכי גדול, והרופא הכי גדול הוא רבינו בכל דור ודור, הוא רבינו, ה"ליקוטי מוהר"ן" כל דיבור הוא תורה, הוא כל התורה, הוא כל התורה וכל התיקונים שכל אחד צריך, מה שאנחנו {יודעים}, דווקא על ידי מחלוקת זכיתי לידע דיבורים כאלה, דווקא על ידי מחלוקת, אם לא היה מחלוקת, לא הייתי יודע, על ידי המחלוקת נודע לי מה, מה זה רבינו, מה זה ברסלב, מה... (סבא צוחק), עכשיו אנחנו יותר מכל הדורות שהיו, רבינו הקדוש הוא הבחיר של כל הדורות, אנחנו חולים כאלה, שאנחנו צריכים להרופא הכי גדול ביותר, וזה הוא רבינו, הוא יכול לעזור לנו, רק {עבודה}, אם, אם אנחנו יושבים רק לדבר צריכים, צריכים לקבל ולקיים, אני לא האדם שהיה, אני, היום אני זקן וחלש, אני הייתי גיבור, הקולות של התפילה שלי היה מתבטלים כולם, כל המתנגדים, רק לשמוע הקולות כאלו מה שזה, זה כל זה כמו טיפה מן הים, מה שגילה רבינו, כלום, כלום, זה, זה עוד לא היה, אם עוד לא היה, זה לא, לא יודעים, חדש, כמו שהמח הכל חדש, אוי [סבא, תברך אותי שאני אזכה למסור נפשי...]

...יותר מן הכל, הוא התורה, הוא כל החכמה, איך להיות כיהודי, איך להיות, איך לשוב בתשובה ואיך לתקן, הכל הוא לומד אותנו, לימודים כאלה שלא, עדיין לא נתגלו, חכמות כאלה עדיין לא נתגלה בעולם, איך לתקן אותנו? רק הוא בעצמו, רק הוא יכול (סבא צוחק), אני עדיין לא התפללתי [שחרית?] שחרית? [כן] לא התפללתי שחרית, אבל אני צריך מברוך, מ"ברוך שאמר" [כן, טוב]...

...[העיקר והיסוד שהכל תלוי בו] שהכל תלוי בו [הוא לקשר עצמו להצדיק שבדור] (סבא צוחק) [ולקבל דבריו על כל אשר יומר] יוא [כי הוא זה] כי הוא זה [דבר קטן ודבר גדול] ודבר גדול [לבלי לנטות מדבריו, חס ושולם, ימין ושמאל] (סבא צוחק) [וצריך להשליך מאתו כל החכמות ולסלק דעתו, כאילו אין לו שום שכל, בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב האמת] (סבא צוחק) [וכל זמן שנשאר אצלו שום שכל עצמו, אינו בשלמות] ואינו בשלמות [ואינו מקושר עדיין לצדיק] לא [לכן עיקר קבלת התורה] הוא מקושר לשקרא [כן] לא לצדיק (סבא צוחק) [כן, ככה רבינו אומר, וכל עיקר קבלת התורה היה, שישראל השליכו מאתם כל החכמות, והאמינו בהשם ובמשה עבדו, בבחינת "עם נבל ולא חכם", ותרגומו: "עמא דקבילו אורייתא, ולא חכימו"] לא, לא חכימו [וכן עיקר קבלת] החכמות [כן] לא חכימו' [להשליך, וכן עיקר קבלת עול מלכות שמים הוא על ידי שמשליכים ומבטלים כל החכמות, רק לילך בתמימות ופשיטות] (סבא צוחק) [כי רק התורה הקדושה היא החכמה האמיתית, ושאר החכמות בטלים אצלה], כן, להשליך החכמות, תמימות ופשיטות, סבא [תראה לו, תראה לו (סבא צוחק) [זה תורה קכ"ג, תורה קכ"ג] ק' [קכ"ג] ק' [כ' כ' ג' ג' כן, זה רבינו מדבר, שצריכים להשליך כל החכמות ולהאמין בצדיק באמונה שלימה, לא להשאיר שום חכמות, שום שכל עצמו, מה, מה שדיברתם בלילה, סבא, כן, בלילה היה דיבורים כאלה, אחר כך אני הלכתי ואמרתי את ה"ליקוטי תפילות" של התורה הזאת, כן] (סבא צוחק) [סבא, סבא, ה"כתבי", ה"כתבי" זה ספר שהיך קרוב ללבי] כן [כי אני מרגיש שזה קיום... כל דיבור, כל דיבור, כן, כל דיבור [זה הקיום, הוא הקיום של כל ה"ליקוטי מוהר"ן"], אני כל הזמן רוצה לקיים את דברי רבינו, לזכות לקיים] הלוואי [וה"כתבי" הוא הקיום, הוא הקיום] הוא... [ה"כתבי" הוא הקיום של כל, כל ה"ליקוטי מוהר"ן"] הסיים [הקיום, זה ספר נפלא מאד, נפלא מאד, אני זכיתי ללמוד כל הספר הזה מהתחלה עד הסוף] כל הספרים, כל גמרא, כל, כל... הוא כלליות כל התורה כולה [עם התפילה] כל, כל דיבור...

...תביא לי קצת קפה [קפה] נס קפה [נס קפה, טוב]...

...אפשר ללמוד, ולא ידעו כלל מה זה (סבא צוחק), צריכים להתענגע ולהתפלל להשם יתברך שנוכח [להבין] להבין [זה "קיצור שלחן ערוך"] טוב, הו, הו, הו (סבא צוחק) [יש לי גם גמרא] כן, כן, זה גמרא? גמרא עם תוספות [כן] אבל אני לא רואה בזה (סבא צוחק) ... (לא מבין) מה שאני רואה את היד, את, את האצבעות, זה נסים ונפלאות מהשם יתברך, אם אני רואה בקבוק, זה נסים ונפלאות, אני רואה, אני פותח את הספר ורואה שחור על הדף, אבל לא יותר (סבא צוחק), אוי, רבנו של עולם, הכל אני חייב, לא למדתי טוב, לא זכיתי, לא זכיתי, עכשיו אני לא רואה כלום, אני רואה רק לבן ושחור, ושחור, לא אותיות ולא תיבות, רק שחור ולבן... זה עולה על הכל [סבא, מה אתה אומר על, על המומחה של... הוא צריך לראות] אה, אה [אני לא מכיר אותו] אה, אה, נו, יכולים לראות [טוב] כן, {אותו}...

...[החברים שרים "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו", (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו, בטחו"), אחר כך הם שרים "להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך, "נַחַם נַחֲמָן מְאֹמֶן..."] אחר כך מישוהו שר "נַחַם נַחֲמָן מְאֹמֶן..." (סבא צוחק) איפה הוא? איפה הוא והוא? והוא? איפה הם? איפה המקום? אנחנו עוד רבע שעה במקום בערך]...

...[ברזילי, ברזילי, ברזילי, אבל שכחתי (סבא צוחק), איפה הגוי? גוי, איפה אתה? איפה אתה? גוי, גוי [איפה הגוי?] (סבא צוחק) [אולי נסע לאיזה מקום? אה, אה, אה, איפה הוא? אה? גוי, איפה אתה?] (סבא צוחק) אה, אוי וי [סבא והחברים שרים "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] (סבא צוחק) איפה הגוי? איפה הגוי? אה, אבל איפה הגוי? אולי אתה יודע אם (לא מבין) אה?...

...[שולם מכבודו, מה יש לו?] [הגב, הרגליים] אני לא יכול ללכת על הרגליים [טוב, בסדר, עוד מעט נכניס אותך] נו [הוא אמר, שהוא יכניס אותך עוד מעט, יש תור גדול] כן [והוא אמר, שאני אכניס אותך לפני כל התור] כן? [כן] (סבא צוחק) מי, מי זה הגוי? זה היה [זה היה הגוי, כן, לבן [לבן, מה?] הוא לבן? [כן, היה לו לבוש] {הוא} הולך לבן [אולי נוריד את העגלה כבר, מה אתה אומר, סבא, בסדר?] אני יודע [נראה מה יהיה אחר כך] (סבא צוחק) ...

...[החברים שרים "נַחַם נַחֲמָן מְאֹמֶן..."]...

...[הנה {אברהם נתן} {אברהם נתן} {כן, יש לו מזוזה, יש לו מזוזה בבית] כן? [כן] אה (סבא צוחק), זהו הכל [כן] [לא מבין] [נרד?] אה? [נרד?] נרד? [כן] הוא אומר ככה? [הוא אמר, שעוד מעט] איפה הגוי? (סבא צוחק) [נרד, נרד?] נרד? תשאל לגוי... [עוד דקה, עוד קצת] כן? [כן] הוא יקרא אותי [כן] (סבא צוחק) [סבא, הוא אמר לבוא] כן? כן? [כן] (סבא צוחק) [בלי תור?] [בלי תור] [אולי נלך מפה ברגליים כבר] אה? [אולי נלך ברגליים] (סבא צוחק) מי זה? [שמעון] שמעון, מה אתה? [מה?]... [סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו, "נַחַם נַחֲמָן מְאֹמֶן..."]... (סוף צד א 34).

...צריכים להדפיס ולהפיץ, מה זה? [מרק חם, מרק חם]...

...טוב, ההליכה, נראה [נראה, נראה]...

...[לא מבין] [תשאל אותו], את השם יתברך, שישימו את ליבם לכל הדיבורים שלומד אותנו, איך להיות יהודי, איך

להתנהג, איך להדפיס, איך, איך לחיות...

...שמעון? [כן, סבא] תלך לבנק דיסקונט...

...[כן, כן, סבא, יהיה סדר, בעזרת השם] להדפיס ולהפיץ [כן, יהיה מי ש... כן, כן]...

...נורא מאד כל דברי רבינו [הקדוש], כל דברי רבינו הם, הם, הם לומדים אותנו, לומדים אותנו על הכל, על הכל...

...[כל העצות איך ללחום עם ה... איך לירות על היצר הרע, איך לנצח את המלחמה, כן] אבל... [ושיש, ברסלב אמיתי שהוא מנצל

את כל שכלו וחכמתו רק מה שרבינו הקדוש אומר, זה ברסלב אמת, ויש ברסלב שהוא רוצה גם את החכמות של עצמו והתאוות,

זה קוראים לו ברסלב, אבל הוא מתנגד, זה מה שאמרתם לי היום בלילה] כן, כן, כן [אני סיפרתי את זה לחברים, לציון ברזילי

ולשמעון, אני סיפרתי להם את הדיבורים שאתם דיברתם איתי בלילה, שהחיתם אותי, דיבורים כאלה אמיתיים ונפלאים, כן]

[החברים שרים ודגן מנגן "בך רבינו נגלה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגלה ונשמחה בך..."], אחר כך הם שרים "מי יתן לי אבר

כיונה, אעופה ציון הקדוש הוא מנה, "נ נח נחמן נחמן מאומן...", אחר כך הם שרים "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון...", אחר

כך הם שרים "עידו את השם בשמחה, בואו לפניו ברננה...", אחר כך הם שרים מנגינה של [שבת], אחר כך הם שרים "בר יוחאי

נמשחת אשריך, שמן ששון מחברך..." אה [נטילת ידיים? נטילת ידיים?] כן [רבי ישראל, יש לנו, יש מישוה חדש הגיע מצרפת]

אה? [חבר חדש שהגיע מצרפת] (לא מבין) [חבר, חבר, חבר שהגיע מצרפת, אהרון, אהרון כהן, הוא בא לגור בארץ] נו [הוא היה

בצרפת, עכשיו הוא בא לארץ, לפני יומיים, לפני יומיים] ברוך השם [הוא גם מנגן בתופים] כן [מתופף, מומחה, מומחה] נו,

מומחה, מומחה [לא, לא] מה לא? מאיפה הוא למד נגינה? [בצרפת, בחוץ לארץ] כן? [הגיע לפה?] אה, אה, כמה, מה השעה?

[עשרים לשבע, עשרים לשבע] אוי וי, אוי וי, תן לי הרגליים במיטה, אה, אוי וי [רבי ישראל, אהרון הוא מוסר לכם דרישת שלום

מאברהם, אברהם מתונים, שהייתם אצלו בסוכות, אתם זוכרים] נו [הוא מוסר לכם דרישת שלום ממנו] [רבי ישראל, הוא הביא

לכם סוודר] אה? [סוודר, מתנה] אה? [הוא הביא לכם סוודר חדש, אהרון] מי? [אהרון, אהרון מצרפת] איפה? [הנה] כן? [כן, זה

סוודר חדש] (לא מבין) [הוא הביא לכם מצרפת מתנה] אה, טוב, אני, אני רוצה להתלבש [כן?] מאיפה הביא את זה? מצרפת?

[הוא הביא את זה מצרפת, כן] מצרפת, רבי ישראל] נו [הוא הביא מצרפת כמה פדיונות, אנשים נתנו לו פדיונות

למסור לכם] אה [אתם יכולים לעשות את זה הערב או מחר, יותר טוב מחר] אה? [אנשים נתנו לו פדיונות למסור לכם] אה [יכול

להיות מחר]...

...ירא שמים, כן, [וקיבלו] יחד, (לא מבין)....

...כל דברי רבינו הוא (לא מבין) הוא מרפא, לומדים דרך השם, איך לעבוד השם, איך לעשות תשובה, איך לעבוד השם, זה, זה, ורבינו הקדוש הוא

הרבי של כל אחד מיישראל, הוא לומד אתך ועמי ועם... הוא, הוא מלמד אותנו, הוא מלמד לנו איך לעשות תשובה ואיך, ואיך לעבוד השם...

...שיש לנו רבי כזה שהוא יודע כל מה שעובר עלינו, ויודע הרפואות והישועות של כל אחד ואחד, איך לזכות לתשובה שלימה ולעבוד השם יתברך

באמת, אוי, מה זה? [זה התפילין, התפילין]...

...יוא, (לא מבין) [כן, כן] כל דיבור של רבינו הוא, הוא כל חיותנו, הוא מלמד, בכל דיבור שגילה הוא, הוא מקרב אותנו ומאיר בנו ומגלה לנו את

השם והתשובה וכל, כל דבר שאנחנו צריכים, רק אנחנו צריכים להתחזק באמונה, להתחזק באמונה, כל מה שהוא מלמד אותנו, לקיים [רבי ישראל]

אה? [הוא לא יודע לקרוא בלי נקודות עדיין, הוא לא יודע] הוא צריך לבקש איזה, איזה אדם ירא שמים וילמדו יחד, ומה שלא יודע ישאל [כן, כי

הוא רוצה, הוא רוצה לעסוק ב"כתבי"] אני, כן, מכיר בפנים שלו [כן] כן, כן, השם יתברך יעזור לו, העיקר הוא הרצון ולא יפול, זה העיקר, שלא

יתייאש ולא יפול, רק יחדש בכל, תמיד [חיים] חדש [מה אתם מכירים בפנים שלו?] אי אפשר לדבר, הפנים, הם פנים צר, {פנים צר}...

...כל מה שהוא יכול, ומה שלא יכול שואלים, שואלים... פעמים זה, פעמים זה ופעמים זה, שואלים...

...כח לדבר [בסדר, בסדר]...

...[גאולה], ותמימות, לא לחפש דרכים ולא לחפש, ולא, לא, לא להיות חכם, לקבל כל דיבור של רבינו ז"ל, זה מן השמים, מן השם יתברך

בעצמו, כל דיבור שלו, רפואות וישועות, הוא יתקן כל העולם, כל הרשעים, כל הרשעים הוא יקרב...

...לא יפול ולא יבוש משום אדם, רק מהשם יתברך בעצמו, יקיים, מה שיודע יקיים ויאמין ויקיים...

...רבינו הקדוש הוא מחדש את כל אחד ואחד, כאילו עכשיו הוא, הוא, הוא, הוא נעשה בעל תשובה, והעיקר האמונה, שיאמין, מה שהוא אומר,

צריכים לקיים, מה שהוא מגלה לנו, מה, כי כל דיבור שלו הוא משנה [ומקום הוא לא ימות], הוא מחיה אותנו, הוא מכניס בנו, אפילו כמו שאנחנו,

רבינו הקדוש הוא, הוא מחזק אותנו ומרפא אותנו...

...רבינו הקדוש, וללמוד ספריו הקדושים זה כל, כל חיינו, כל חיותנו...

...להתחזק, לא ליפול בשום אופן, שישמע לרבינו, שלא יתייאש, שלא יפול...

...תשובה, וזוכה לתשובה שלימה וכל טוב וכל הישועות...

...[דגן שר "ניצחתי ואנצח, גמרתי ואגמור, אני נהר המטהר מכל הכתמים..."]...

...מזה שאנחנו, אנחנו, הפה מדבר [כן] כן, כן, כן, כן...

...[יהושוע היה תלמיד משה, אשר לא ימוש מתוך האוהל, שהיה משתדל כל ימיו לראות פני משה] לראות [פני משה רבינו בכל עת, עד שזכה

על-ידי-זה שהתנוצץ מוחו ולקבל כל התורה על-ידי-זה] אה? [עד שזכה שהתנוצץ מוחו, שהתנוצץ מוחו ויקבל כל התורה, על-ידי-זה שהיה רוצה

לראות פני משה כל הזמן, אשר על-ידי-זה זוכים לענוה אמיתית שהוא הכנעת המן-עמלק], כל ימיו השתדל לראות פני משה]...

...[בעברית, בעברית, סבא, בעברית] השם יתברך [כן] נורא מאד, הוא ראה וידע את, את, את כל הרשעים וכל הקלקולים והוא, הוא מהפך הכל,

והוא עומד ומהפך הכל להפך [סבא צוחק], איך יתיישו כל הרשעים...

...[סבא והחברים שרים ודגן מנגן "אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו להתקרב לרבינו, אומן ראש השנה..."], אחר כך הם שרים "בך רבינו נגלה, בך

רבינו נשמחה, בך רבינו נגלה ונשמחה בך..."], אחר כך הם שרים "מי יתן לי אבר כיונה אעופה ציון הקדוש הוא מנה, "נ נח נחמן נחמן מאומן..."

[...סבא והחברים שרים ודגן מנגן "אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו, ואשרינו..." אחר כך הם שרים "נ' נח' נחמ' נחמן מאומן..." אחר כך הם שרים "ישמחת בחגך והיית אף שמח..." אחר כך הם שרים "למקדשך טוב ולקודש קודשין, אתר די ביהדון רוחין ונפשין..." אחר כך הם שרים "חייב אניש ליבסומי, עד דלא ידע..." אחר כך הם שרים "אוי רבי נחמן, אוי רבי נתן, צוחקים מכל העולם..." אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יתגלה בביאת משיח צדקנו, 'נ' נח' נחמ' נחמן מאומן..." אחר כך הם שרים "אשת חיל מי ימצא, ורחוק מפנינים מכרה, בטח בה לה בעלה, ושלל לא יחסר, גמלתהו טוב ולא רע, כל ימי חייה, דרשה צמר ופשתים, ותעש בחפץ כפיה, הייתה כאניות סוחר, ממרחק תביא לחמה, ותקם בעוד לילה, ותיתן טרף לביתה, וחוק לנערותיה, זממה שדה ותיקחהו, מפרי כפיה נטעה כרם, חגרה בעוז מתניה, ותאמץ זרועותיה, טעמה כי טוב סחרה, לא יכבה בלילה נרה, ידיה שילחה בכישור, וכפיה תמכו פלך, כפה פרשה לעני, וידיה שילחה לאביון, לא תירא לביתה משלג, כי כל ביתה לבוש שנים, מרבדים עשתה לה, שש וארגמן לבושה, נודע בשערים בעלה, בשיבתו עם זקני ארץ, סדין עשתה ותמכור, ותגור נתנה לכנעני, עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון, פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה, צופיה הליכות ביתה, ולחם עצלות לא תאכל, קמו בניה ויאשרוה, בעלה ויהללה, רבות בנות עשו חיל, ואת עלית על כולנה, שקר החן והבל היופי, אשה יראת השם היא תתהלל, תנו לה מפרי ידיה, ויהללוה בשערים מעשיה..." אחר כך דגן שר "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון..." אחר כך הם שרים "בך רבינו נגלה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגלה ונשמחה בך..." אחר כך הם שרים "ממשה ועד רבינו לא היה כמו רבינו נחמן בעולם, 'נ' נח' נחמ' נחמן מאומן הוא יתקן את כל העולם..." אחר כך הם שרים "יש לנו צדיק רחמן ושמו רבינו נחמן, הוא נמצא באומן ומתפלל עלינו כל הזמן, ומי שיבוא אליו בעיקר בראש השנה, יעשה לו טובה נצחית ויקרב אותו לתכלית..." אחר כך הם שרים "הו, אה, מה קרה, כולנו נוסעים לאומן בראש השנה, הו, אה, מה קרה רבינו אמר שצריך להיות בשמחה, כל הזמן בשמחה, ועוד יותר בשמחה, כי רבינו אמר שצריך להיות בשמחה, 'נ' נח' נחמ' נחמן מאומן..." אחר כך דגן שר "ניצחתי ואנצח, גמתי ואגמור, אני נהר המטהר מכל הכתמים..." (סבא צוחק) [סבא, יש עכשיו שבע ברכות של אביגדור במירון] יוא (סבא צוחק) [סבא] תן לי הכלי...]

[...] כן, כולם הלכו לישון, אבל רבי נתן הוא לא הלך לישון] לא [הוא הלך לבכות להשם, שהוא רוצה] האש של ברסלב [האש של ברסלב בתוך הלב, הוא לא רצה לשכוח, הוא לא רצה ולא נתן לנוח, הוא רק רצה לבכות ולצעוק להשם יתברך, שהאש של רבינו יכנס לתוך הלב שלו, רבי נתן]

אה, אה, אה [החברים שרים "בברסלב בוער אש, הבער אותה בלבי..."]

(סוף צד ב 35).

קסטה מס' 36

83650 8 73

... (סבא צוֹחק) 'תפארת', אה? [ארבע שבועות זה] כן, אה? [ארבע שבועות זה 'הוד', כן 'תפארת שבהוד', 'תפארת', 'תפארת', 'תפארת'] [שב'הוד'] 'תפארת שבהוד'...
... אין שיעור בשביל ברכה, שינה, אין שיעור, איני יודע, אולי, אולי אני חולה, אולי, ככה יש קצת...
... אני משונה, אבל צריכים לעסוק בחיות והתעוררות הלב, לדבר עם השם...
... כל דיבור שלו, מה שהוא מלמד אותנו ושגילה לנו, צריכים לקיים בפשיטות {מה שהוא אומר לנו}, כמו שהוא, הוא מלמד ומגלה לנו, הוא מלמד אותנו, הוא אומר לקום חצות (סבא צוֹחק), להתבודד, לתת כל נפשנו על זה, אמונה, אם הוא אומר חצות, זה אמונה, תעשה ותבין, אם אומר תהלים (סבא צוֹחק), כל מה שהוא אומר אנחנו צריכים לקיים במסירות נפש, לא לשמוע לשום אחד, רבינו הקדוש מה שהוא, אנחנו זוכים לקבל מרבינו, כל דיבור הוא כל חיותינו וחיות כל, כל אדם, אז אנחנו צריכים לקבל בכל, בכל נפשו ובכל מאודו, אין, אין, אין טעות, רבינו הקדוש לא טעה, יש {רבינו כבר} (סבא צוֹחק), כי זה כל חיותינו, הוא אומר חצות כזה, אבל צריכים לעשות כל מיני עצות לקיים את זה, לקיים חצות, לקום בחצות לילה, בפרט שאנחנו יש לנו, יש לנו מקומות כאלה, יערים ו... (סבא צוֹחק), אם הוא אומר התבודדות, לדבר עם השם יתברך, צריכים אנחנו לקבל את זה, לקיים את זה במסירות נפש, הוא אומר: "בכל יום שעה אחת התבודדות, בכל יום", נו, צריכים אנחנו לקיים את זה, אם לא מקיים את זה... (סבא צוֹחק), צריכים אנחנו למסור נפשנו לבכות לפני השם יתברך {בלא רע} שנזכה לזה, שנזכה לקיים (סבא צוֹחק), אני ראיתי רבי ישראל (קרדונר) כמה הוא נתן את כל אשר לו, כל הכוחות וכל אשר לו לקיים דברי רבינו, הוא קם בחצות לילה והוא לקח, שלא ישמעו השכנים, הוא לקח הנעלים בידו עם, באיזה באיזה סמרטוט, באיזה דבר, והוא הלך שלא ישמע שום אדם, הוא הלך לדבר עם השם יתברך במקום מיוחד (סבא צוֹחק), כל העולם עושים צחוק מזה, מה זה? מה יהיה לי מזה?, ברוך השם, אשרינו שאנחנו זכינו להיות בחלקו של רבינו, שהוא מלמד אותנו איך להיות יהודי (סבא צוֹחק), אנחנו צריכים לשמוח תמיד ביום ובלילה, תמיד לשמוח שיש לנו רבי כזה, והוא מלמד אותנו חצות, הו, הוא אומר חצות, אז צריכים לתת הכל, חצות (סבא צוֹחק), וראיתי את רבי ישראל איך הוא היה גיבור ולחם מלחמות קשות על חצות, יוא, רבינו הקדוש אומר שזה תלוי כל חיותינו (סבא צוֹחק), צריכים אנחנו כאילו, כאילו כל החיים רוצים לקחת, עושים הכל שלא יקח, שזה נשמה לא יוצאת, כן, העולם הזה והעולם הבא זה שני דברים {הפכים}, או זה או זה (סבא צוֹחק), רבינו, רבינו הקדוש, כל מה שאומר רבינו הקדוש הוא בעולם הזה ובעולם הבא לנצח נצחים, זה כל חיותינו, זה, זה צריכים למסור נפשנו על זה ולא לשמוע לשום, שום קול בעולם, בלי פרסום, האר"י הקדוש הוא גילה חצ...

'תיקון חצות', האר"י הקדוש, "שערי ציון", ובא רבינו ואמר שאנחנו צריכים לקיים את זה, לקום, לקום בחצות (סבא צוחק), הוא, רבינו הקדוש הוא אור של כל ה... של כל ישראל, כל מי שרוצה, הוא יכול {לזכות}, לא מתים, אם קמים בחצות לילה, אז כל זה, כל זה לא, רוצים לישון (סבא צוחק), אבל אנחנו צריכים... רבינו הקדוש, חצות, אומר חצות, צריכים ללמוד ולקום בחצות, בלי שום טעות, אם לא זכיתי, אז, אז, אז היום [מחדש] כן (סבא צוחק), אבל לא לישון, לשכוח, לשכוח דבר כזה שהוא, שזה תלוי כל חיותינו, רבינו הקדוש אומר: "חצות", הוא, הוא ידע שהוא... שצריכים, אנחנו צריכים את זה וזה, וכל העולם רוצים לישון ולאכול ו... כן, לאכול ולישון, זהו, זה החיים, לא, לא יודעים יותר (סבא צוחק), אנחנו בעצמנו לא יודעים כלום, רבינו הקדוש הוא, הוא בא ומלמד וגילה לנו ומלמד לנו חצות לילה, אם רבינו הקדוש הוא תלוי בזה הכל, כל העולם וכל ה... הכל, זהו, זהו (סבא צוחק), וראיתי, ברוך השם זכיתי לראות כמה מסירות נפש, רבי ישראל בחצות הוא היה, הגוף רוצה המיטה ולישון, כן, בא רבינו: "לא, ביער" (סבא צוחק), אנחנו מי שיש לו שכל {אז מי שלא}, שהוא חכם, מה יהיה לו מחצות לילה? יהיה לו פרנסה? מה יהיה לו מזה? יהיה לו כסף? לא (סבא צוחק), אנשי כנסת הגדולה תקנו לנו שלושה תפילות, 'שחרית', 'מנחה' ו'ערבית', שלושה תפילות ביום, בא רבינו ונתן לנו גם 'חצות', ו'חצות' קשה יותר מכולם (סבא צוחק), האר"י הקדוש גילה את זה, ורבינו הקדוש אמר שצריכים לקיים את זה, 'חצות', "שערי ציון", תהלים? כל העולם כשיש חולה אומר איזה מזמורים תהלים, אבל תהלים, להגיד תהלים, תהלים, תפילות והתבודדות, לדבר עם השם יתברך, רבינו הקדוש לקח רק את תלמידו רבי נתן...

...שנזכה לקום בחצות ולומר תהלים ולעשות תשובה ולעבוד השם, מה, מה, מה זה? הכל לא כלום, כל הכסף וכל, וכל האכילה לא כלום, הבל וריק (סבא צוחק), ורבינו הקדוש הוא מלמד אותנו על כל יום, כל יום וכל רגע הוא מלמד אותנו איך זוכים להיות יהודי, ורבינו הקדוש בעצמו אחרי שהוא זכה למה שזכה, שמעו ההתבודדות שלו, שהוא טען להשם יתברך, הוא, הוא, הוא בכה: "איך זוכים להיות יהודי?" (סבא צוחק), וגם היה בעולם עוד, עוד איזה אנשים שהם הלכו בדרך רבינו וזכו לקום בחצות ולעבוד השם, אבל אלו, זה, זה עולם, זה חיים, זה, אבל כל העולם כלום, עם כל התאוות ועם כל הכסף, לא כלום, העיקר הוא רק לעבוד השם, ואף אחד לא רצה לקחת ברסלב, מה יהיה? הבת שלו תסבול עניות, בשביל מה? מה? אה? זה חיים? בלי כסף זה חיים? (סבא צוחק), ה"ליקוטי תפילות" זה הוא עיקר החיים, ה"ליקוטי מוהר"ן", התורה, אבל התורה העיקר הוא הצדיקים, והעיקר הוא הצדיק שבכל הצדיקים, של, של, של כולם (סבא צוחק), הוא נתן לנו על ידי רבי נתן תורה כזו שיכ... אני ראיתי את רבי ישראל (קרדונר), שכל חיים, כל החיות, כל ה... הכל היה איך לעבוד השם (סבא צוחק), {יש כאלה בעולם} שמחפשים כסף וכבוד (סבא צוחק), זה כלום, הבל שבהבל, אוי, הוא מצא את ישראל בער בטבריה, הוא בא מצפת לטבריה, הוא מצא אותי שמה, הוא בא לבית שלנו וקנה לחם לאכול, וזה היה התחלת הגאולה של עכשיו (סבא צוחק), כל העולם מתנגדים לברסלב, מה? רק, רק לעבוד השם? ומה יהיה עם פרנסה? {מהיכן אני אקח את זה?} (סבא צוחק), ה"ליקוטי תפילות", ה"ליקוטי הלכות", ה"ליקוטי מוהר"ן" זה לימודים של משיח, איך זוכים לקיים התורה, איך זוכים לשמור ולעשות ולקיים (סבא צוחק)...

...איזה משהו סיפר לי, שהוא ראה באומן, אנשי רבינו הם לקחו סדין, סדין גדול, וכיסו עצמם והדליקו נרות, כן, כאילו כבר בעולם הבא, כאילו כבר נפטר, אחרי שעת הפטירה, הוא הדליק נרות וכיסה עצמו בסדין, כן, כן, הוא צייר לעצמו מה שיהיה בקבר (סבא צוחק), מה זה? איזה עולם זה? מה זה? בשביל כל זה? כל העולם רודפים אחר כסף וכבוד, מה יהיה מזה? מה, מה יש מזה? (סבא צוחק), אה...

...[השם יתן לך כח, סבא] זה לא חצות, חצות לא בבית, ביער (סבא צוחק) [טוב, מהיום, מהיום] אף אחד לא ידע [מהיום] היה לו, היה כיס, איזה כיס לרבי ישראל (קרדונר), ונתן את הנעלים בתוך הכיס והלך כל המקום שישנים שלא ישמעו, והוא הלך ליער, כל העולם ישנו, רק רבי ישראל הלך ליער, הוא זימר איזה ניגון והיה שמח מאד, רבי ישראל (סבא צוחק) [סבא ואחד החברים שרים "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בוש..."] ריקודים עשו גם ביער, ניגון וריקודים, כן, הם חיו... כן, העולם הזה לא כלום, לא שווה כלום מהשינה, מאכילה, כסף, מה זה? (סבא צוחק) [סבא, סבא] נו [מה יו...]

...אם באמת, יודעים הכל (סבא צוחק) [טוב, אם רוצים באמת יודעים הכל] יש "ליקוטי תפילות", זה כל, זה, יש, יש כבר עולם, אם לא היה לנו, חס ושלום, "ליקוטי תפילות", "תיקון הכללי" זה אור של משיח...

...מה? בשביל מה להתחתן? בחצות לילה הולכים ליער? ופרנסה לא צריכים, אפילו לחם עם מים זה טוב, נו, בשביל... (סבא צוחק), {איך אפשר?}...

...[סבא, אבל האשה והילדים, מה אם האשה והילדים? אם אני אוכל לחם ומים, והאשה והילדים מה אני אתן להם?] אה [צריכים פרנסה, סבא, לא? גם, מה עושים? זה מגיע לבד, זה בא לבד, הפרנסה באה לבד, מתפללים] רבינו הקדוש אמר, דיברו: "פרנסה, פרנסה, פרנסה, פרנסה", אז אמר רבינו: "פרנסה? רק ביטחון", {שווה}, הוא נתן פרנסה, הוא נתן לנו פרנסה (סבא צוחק) [רק ביטחון זה הפרנסה, ביטחון זה הפרנסה] מה, מה, מה צריכים כל כך? פרנסה? רק ביטחון (סבא צוחק) [אז זה הפרנסה, זה העבודה, ביטחון] אם הולכים ליער יהיה פרנסה? יהיה לה מה לאכול? מה? איך, איך? מה זה ברסלב? (סבא צוחק), {אני צועק}, כל אחד צועק: "פרנסה, פרנסה, פרנסה", רבינו הקדוש אומר: "פרנסה? רק ביטחון",

שהוא נתן לנו פרנסה (סבא צוחק) [אז כבר יש פרנסה, לא צריכים לדאוג] אני ראיתי, באו אורחים לטבריה מירושלים ולא היה להם כסף בטבריה, אז רבי ישראל (קדונו) נתן לו, יש ילדים, והוא בעצמו לא היה לו, רבי ישראל לא היה לו כסף, אז בא אלי הבעל המשפחה: "תגיד לי, רבי ישראל הוא עשיר?", הוא אמר, הסברתי לו, אז הוא אמר, הוא אמר: "הוא נתן לי הרבה כסף ו... נו, ואיך, אם הוא לא עשיר, אם אין לו, איך?", אז הבעל הבית הזה הוא למד בהשיבה הגדולה במאה שערים, ונעשה חסיד ברסלב, מליטוואק נעשה חסיד ברסלב (סבא צוחק), והוא נתן את הבית שלו והכל מה שיש לו לברסלב, ברסלב, ברסלב, שמו היה משה, משה, משה (לא מבין), משה, הוא בא לטבריה ולא היה לו, ורבי ישראל נתן לו כסף על {מעיים}, הוא היה לו גם ילדים, הוא נתן צדקה וחסד, על-כל-פנים האיש הזה הוא שמע דבר כזה, אם כן הוא רוצה להיות ברסלב, הוא נעשה ברסלב (סבא צוחק), זה דבר חדש, העולם לא יודעים, העולם רק ללמוד גמרא, אבל קיום התורה והמצוות ו... כן, רבינו הקדוש בלילה לקום בחצות וללכת ליער, נו, מה יהיה מזה? זה כסף? (סבא צוחק) [סבא] אה? [תברך אותי, שאני אזכה כל לילה לקום בחצות ולהגיד "תיקון חצות" וללכת ליער] (סבא צוחק) [ולא לדאוג מפרנסה, ושיהיה לי ביטחון בהשם יתברך באמת כמו שרבינו רוצה] {אני ככה} שמעתי מרבי ישראל עליו השלום, שהעולם היה אצל רבינו, ודיברו יחד כל היום "פרנסה, פרנסה, פרנסה", ורבינו הקדוש אמר: "פרנסה? רק ביטחון", (לא מבין) הוא נתן לכולם פרנסה (סבא צוחק) ...

...רק ביטחון (סבא צוחק) [סבא, זה טוב ללכת בל"ג בעומר לדבר מרבינו ולשיר, זה טוב?] אמונה [למכור ספרים וקטנות, זה טוב?] כן, כן וודאי, אם רוצים אמת, אז השם יתברך נותן לנו מלאך של אמת, והוא מלמד אותנו על כל דבר, על כל יום, הלוואי, תמיד, המלאך תמיד נמצא בלב, והוא מלמד אותנו הכל (סבא צוחק) [סבא, יש "ליקוטי הלכות", רבי נתן אומר...]. {שום דבר, בא מלאך הכי גדול}, כולם מלאך, מלאך, מלאך, מלאך (סבא צוחק) [רבי נתן אומר: "מי שמחפש, מי שרוצה את האמת באמת, הוא לא צריך לשאול עצה, השם יתברך נותן לו עצה ישר"] בתחילה רבי ישראל היה בא לטבריה, ואני, ואני, הוא מצא אותי, אני מצאתי אותו, אני הייתי כמו אנחנו פה [כן] ביחד, באהבה גדולה באמת, פתאום נעלם, איפה רבי ישראל? אני מחפש אותו בכל, בכל המקומות, בכל היערים, אני חיפשתי, איפה רבי ישראל? חיפשתי וחיפשתי, עד שראיתי מרחוק אצל איש, יש אחד, יש אדם שהוא מסתובב ככה, מפה לפה ומפה לפה, וראיתי איך שהוא מדבר עם השם יתברך, ומה הוא אומר את זה ואת זה ואת זה (סבא צוחק), אוי, נודע לי איך, הוא לא אמר לי שהוא הולך להתבודד, הוא הלך, אבל אני לא ידעתי מה זה, איפה הוא הלך? איפה הולך? חיפשתי, חיפשתי, חיפשתי, עד שראיתי מרחוק אדם מסתובב אחת הנה ואחת הנה, כן, והוא, הוא כמו, הוא הולך עם אחד ומדבר אתו, כן, אני הייתי אתו (לא מבין) (סבא צוחק), אה, גנב כזה, פתאום הוא נעלם, לא יודעים איפה הוא? (סבא צוחק), ככה העולם הזה, צריכים להיות... רבינו הקדוש מספר בהמעשיות: "אצל זה נעלם בן, אצל זה נעלם חתן, אצל זה נעלם מה שנעלם", היה לו, לא, לא, לא ידעו איפה הם, נעלם, נאבדו, עד שאמרו: "יש 'בעל תפילה' שהוא הולך ומדבר, העולם הזה לא כלום, והוא לוקח אותם ליער" (סבא צוחק), ואומר, והם אומרים רק "ליקוטי תפילות" ותהלים ולומדים, ולומדים ועובדים השם תמיד (סבא צוחק), אני לא ידעתי מהתבודדות, לא ידעתי, זה, זה היה יום או יומיים, עד שאני כבר נתקרבתי, אבל ידעתי הכל? לא ידעתי, פתאום אני תמיד עם רבי ישראל, נעלם, הוא איננו, נאבד (סבא צוחק), אני התחלתי לחפש, לא מצאתי, עד שחיפשתי, חיפשתי, חיפשתי, עד שראיתי מרחוק באיזה יער, מסתובב אדם מפה לפה, מפה לפה, כנראה עם, עם עוד אחד, הוא מדבר אתו ושואל אותו: "מה אתה אומר? מה, מה לעשות? ככה, ככה" (סבא צוחק), אני נתקרבתי, אני ראיתי אולי (לא מבין), אם יש לך שכל ותלך איתי ליער, טוב, אם לא, תישאר פה (סבא צוחק), אם אתה לא רוצה יערות, לך, לך לחפש כסף (סבא צוחק), אוי, אוי, רבי נתן, רבי נתן, הוא השליך כל העולם לגמרי, התאווה והמשפחה ו... רק רבינו, והוא זכה למה שזכה, הוא זכה שעל ידו אנחנו יודעים מרבינו, אם לא היה רבי נ... רבי נתן בעולם, לא, לא היינו יודעים כלל מרבינו, רבי נתן עשה המכתבים "עלים לתרופה" ו"ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי תפילות", הוא הודיע לנו שיש רבי בעולם (סבא צוחק), אם יש לך שכל, תקנה ה"ליקוטי תפילות" ותגיד הרבה "ליקוטי תפילות", ותמצא חיות, חיות, חיים נצחי, חיים נצחיים, חיים, שנקרא חיים, זה החיים של העולם שמחפשים רק כסף, לא, לא, כן, שהוא כלום, הכסף ישאר, והוא יפטר, שני דברים אין להם קיום, הכסף והאדם, או כסף, או האדם (סבא צוחק), מה? אתה רוצה כסף? לך חפש כסף, כל העולם רוצים כסף וכל העולם מחפשים כסף, לך עם כל העולם, מה, אצלי לא תמצא כסף (סבא צוחק), האיש הזה של ירושלים שבא לטבריה, נו, הוא היה אורח גר, גר, והוא לא ידע כלל והוא... כן, אני לא ידעתי, רבי ישראל לא סיפר לי, רבי ישראל היה לו, השם יתברך נתן לו איזה כספים, הוא לקח את הכסף, הוא היה לו ילדים קטנים בבית שצריכים לאכול, הוא לא חשב כלל על הילדים שלו, הוא חשב {כלל} איך לקיים מצוה, הוא היה לו כסף, הוא נתן לאיש הזה, הוא אורח שלך גר, הוא לא יודע, לא יודע, והוא דיבר אתו שהם רעבים, שאין לו, שאין לו אפילו סעודה אחת, אין, אין לו כלל, הוא עני, ורבי ישראל נתן לו כסף הרבה, איש הזה חושב שרבי ישראל הוא, הוא עשיר גדול, הוא שואל אותי: "מה אם רבי ישראל (לא מבין), הוא עשיר?", אמרתי, סיפרתי לו איזה עני הוא, על-כל-פנים האיש הזה היה למדן מהליטוואק'ס...

...מהליטוואק'ס...

...רק, רק, רק ללמוד, והאיש הזה הוא, הוא, הוא רוצה להיות כמו רבי ישראל (קרדונר), רבי ישראל היה לו כסף הרבה, ונתן לו כסף, כסף, כסף, אז אנחנו חזרנו לירושלים, איש הזה גם כן הוא גר, היה גר בירושלים, היה לו דירה, ונתן לנו את הדירה, ונתן לנו, הוא נעשה ברסלב כזה (סבא צוחק) ...

...{רבי ישראל} הלך לחפש איזה מצוה, עד שמצא, עד, עד שמצא, הוא מצא את האורח הזה, הוא נתן לו כסף הרבה, הוא היה גר, והוא בא לטבריה, רבי ישראל הביא לו הרבה (לא מבין), הוא נתן לו כל הכסף שהיה לו, נתן לאיש הזה שיהיה לו לאכול, והאיש הזה חשב שרבי ישראל הוא מיליונר, הוא, הוא עשיר גדול, הוא נתן לו כל כך כסף (סבא צוחק), אחר כך כשבאנו לירושלים, האיש הזה נעשה ברסלב לגמרי, הו, הו, הוא נעשה, הוא ראה עשיר כזה שהוא נתן כל כך כסף לצדקה, הו, טוב, זה חיים, חיים טובים, הוא נעשה ברסלב, הוא צחק מכל הלומדים, מכל, מכולם (סבא צוחק) [סבא, אתם רוצים לאכול?] אני רוצה לאכול, אבל לא עכשיו [טוב] אחר כך [אתם יכולים לגור פה תמיד, סבא] אה? כן? [כן, יש הרבה מקום אצלי בבית, ואתם יכולים להישאר, יש מקום בשבילך, בשביל שמעון ואילן, תישארו פה] (סבא צוחק) נו, פרנסה, פרנסה, פרנסה, פרנסה, אז אמר רבינו, כולם שצעקו: "פרנסה, פרנסה", אז, אז רבינו הקדוש אמר: "פרנסה? רק ביטחון", הוא נתן לכולם פרנסה (סבא צוחק), אבל לרבי ישראל (קרדונר) עליו השלום, הוא היה לו פנקס, הוא היה כתבן, 'כתבן רבהשם, היה לו פנקס, רשם הכל מה שיש לו הכנסה וכל... כן, ונתן חומש, בכל חודש נתן חומש מהכסף שנתן לו השם יתברך, הוא נתן חומש, נו, לא היה לו כסף, כשצריך לעשות מצוה, לא היה לו כסף, נו, הוא אמר: "החומש ישלם הכל" (סבא צוחק), אני יש לי צדקה עם חובות? "החומש שלי הוא ישלם הכל" (סבא צוחק), הו... .

...כשהוא בעל חוב, החומש ישלם (סבא צוחק), פעם הוא התלונן לפני, הוא כבר כל כך בעל חוב ל'חומש', הוא, הוא היה לו צער גדול, הוא חייב כסף ל'חומש', הרבה כסף (סבא צוחק) ...

...ככה הוא אמר: "יש לי חומש, חומש שהוא משלם כל החוב, כל החובות", החומש הוא עשיר גדול (סבא צוחק), הוא הלך, כמו העולם מחפשים כסף, הוא חפש מצוה, אולי, אולי יזמין לו השם יתברך איזה מצוה, הוא הלך לחפש, הוא מצא בכל פעם, ונעשו מקורבים לרבינו, "אם יש לו חסידים כאלה, אני רוצה להיות ברסלב, אני לא רוצה להיות למדן, אני רוצה להיות ברסלב" (סבא צוחק), הוא היה לו פנקס קטן והוא היה סוחר גדול, הוא רשם כל פרוטה שהשם יתברך מזמין לו, וכל הכנסה והוצאה, והוא עשה חשבון כמה הוא חייב, כמה כסף הוא חייב (סבא צוחק), והיה תמיד שמח, שמח, הוא רקד והוא ניגן, היה, היה שמח כאילו יש לו כל הכסף שבעולם יש לו (סבא צוחק), היה לו חמישה בנים, בנות ובן יחיד, הבן יחיד היה שמו מרדכי, הבן יחיד, אני הכרתי אותו כשהיה ילד קטן, אבל הוא נתגדל, הוא נתגדל, נתגדל ונעשה בר-מצוה (סבא צוחק), זה, זה הבן יחיד, וגם היה לו, הבן יחיד היה לו אחות, אחות, והיא הייתה צדקת צנועה כזה, שאין מילים לדבר, אין דיבורים לדבר, היא חשבה שאני אח, אסתר, שמה היה, הוא הבן יחיד היה לו שמו מרדכי, וגם היה לו בת ששמה אסתר, והיא הייתה צדקת כזה, כמו אסתר המלכה, אה, היא הייתה כבר בת שבע, שמונה שנים, והיא הייתה צנועה כל כך, אה, טובה כל כך, אה, אסתר, היה לו בבית מרדכי ואסתר (סבא צוחק), ומרדכי נעשה אחר הבר-מצוה היה לו, היה חולה ונפטר, לא, אסתר, אסתר נפטרה, ומרדכי נפטר שלושה ימים לפני רבי ישראל, והוא ידע שהוא נפטר, וגם רבי ישראל נפטר. פעם אחת היה, רבי ישראל לא היה בבית, ויש אשה וילדות וילדים, נו, ואני הייתי שמה, הם צריכים לאכול, הם היו חמישה ילדים והם צריכים לאכול, לא היה להם, אני הלכתי לבקש, לבקש נדבות, לבקש שירחמו, אני אלך ואחפש כסף, אמרו לו, אמרו לי כולם: "עוד לא מכרתי כלום, מהיכן אני אתן כסף? אין לי עכשיו, אין לי כסף", אז אני הלכתי לחפש, מצאתי איש אחד ובנו שהיה להם חנות של סחורה, חנות, נו, אבל בבוקר הוא, לא מוכרים, אין כסף, בבוקר, איך אני הלכתי אליו לחנות, הוא ובנו, והוא נתן לי כסף הרבה, והיה לי לקנות לחם, והיה לי, ברוך השם, בשביל לתת לילדים לחם לאכול (סבא צוחק), אז הייתי שמח מאד, שהיה לי ברוך השם לתת לילדים איזה לאכול לחם ושמח... .

...הוא הלך, הוא היה בדרך והשאיר את הבית בלי כסף, נו, אני יכול, אני לא יכולתי לסבול, יש ילדים קטנים, הם צריכים לאכול, נו, ואין לי, אין לי גם כן כסף, אז הלכתי לקבץ כסף בשביל שיהיה לי לחם לתת לילדים, הלכתי, הלכתי מחנות לחנות, וכולם אמרו: "מה? עוד לא מכרתי כלום, מה זה? עוד אין, עדיין אין לי, לא, אין לי כסף", נו, הייתי בצער גדול, אני צריך לקנות בשביל הילדים (סבא צוחק), נו, אז הלכתי עוד, מצאתי חנות, אבא ובנו, והיה לו חנות של סחורה למכור, כן, נו, אבל לא, עכשיו הבוקר, עוד אין כסף, הלכתי אליו, והוא הלך להקופה ונתן לי הרבה כסף (סבא צוחק), ואני נעשיתי שמח מאד מזה שיש לי ברוך השם לקנות לאכול לבית, הוא לא מכיר אותי, אני נכנסתי לחנות, הוא הלך למקום הכסף והוציא כסף ונתן לי (סבא צוחק), הוא הלך לדרך והשאיר הבית בלי כסף, בלי לחם, בלי לחם, ואני בחר, הייתי בחר, נו, אני הייתי בבית כמו ילד, כמו... כן, נו, רבי ישראל איננו, והילדים רוצים לאכול, ואני אין לי לא כסף ולא, ולא, ולא לחם, הכלל אני הייתי, הייתי כבר, היה לי צער גדול, ואמרתי: "מדוע השם יתברך לא נותן לי כסף בשביל הילדים?", אז הלכתי ומצאתי איזה חנות, כן, שהיה לו שם אבא עם בנו, אני נכנסתי לחנות, התביישתי מאד, הוא יגיד לי: "עכשיו הבוקר, עוד לא מכרתי, אז אין כסף", כמו כולם, אז הוא הלך למקום הכסף והוציא כסף ונתן לי כסף הרבה, והיה לי בשביל הילדים לאכול {לחם}, לאכול (סבא צוחק), ורבי ישראל כאילו אין לו ילדים, כאילו... . הוא הלך, הוא הלך למירון, ואני נשארתי עם הילדים, הלכתי לחפש כסף, ואמרו לי: "מה? עכשיו הבוקר, ואיך עוד לא מכרתי כלום, אין, גם אני אין לי כסף" (סבא צוחק), הכלל,

קבלתי צער גדול, אין לי כסף בשביל לקנות לילדים לאכול, טוב, אבל מצאתי חנות אחד, והיה שם אבא עם בנו, והאבא, אני נכנסתי לחנות, פחדתי שהוא יזרוק אותי לחוץ, הוא הלך להמקום של הכסף והוציא כסף הרבה ונתן לי, הוא, אני לא מכיר אותו, והוא לא {הכיר} אותי, והיה לי לקנות אוכל בשביל הילדים {סבא צוחק}, הוא, הוא השאיר לי הבית ריק, אין כסף ואין {לא} כלום, אני התביישתי לכנס לחנות, מה? בבוקר? איפה יש כסף? אני נכנסתי לחנות, והאבא הלך למקום הכסף וקיבל כסף ונתן לי הרבה כסף, והיה לי לקנות לחם לילדים, אבל רבי ישראל, כאילו אין לו ילדים, כאילו אין לו כלום, יש ישראל בער בבית {סבא צוחק}, והוא, הוא הלך, והילדים אין להם מה, מה לאכול, והוא הלך למירון {סבא צוחק}, נו, אני הולך לקבץ כסף, וכולם אומרים: "מה? בבוקר יש כסף? עוד לא מכרתי כלום", אז אני מצאתי אחד, חנות סוחר, ונכנסתי אני, אני נתביישתי מאד, הוא יקח אותי וישליך אותי לחוץ, "מה כסף? מהיכן כסף? בבוקר יש כסף?" {סבא צוחק}, הוא הלך למקום הכסף ולקח כסף ונתן לי, והיה לי בשביל הילדים לקנות אוכל, והוא הלך למירון, יש לו בית עם ילדים, אבל יש ישראל בער, ישראל בער, אני הלכתי לחפש כסף, וכולם אומרים: "מה? בבוקר יש כסף? עוד לא מכרתי כלום, אני גס, גם כן אין לי כסף, מאיפה יש כסף בבוקר? עוד לא מכרתי כלום", אני הלכתי לחפש עוד, אני מצאתי סוחר אחד, הוא ובנו, נכנסתי לחנות ונתביישתי, הוא, אני חשבתי שהוא יקח אותי מפה ויזרוק אותי לחוץ, "בבוקר יש כסף? מה זה?" {סבא צוחק} [סבא, סבא] אה? [תזכו למצוות, סבא, חזקתם אותי מאד, מאד, לכל החיים בעזרת השם, סבא] כסף? בבוקר יש כסף? {סבא צוחק} [סבא, תברך אותי שאזכה לקיים] על-כל-פנים אני הלכתי, מצאתי חנות אבא ובנו הם באו מבית הכנסת, ואני נכנסתי, אני חשב... אני, אני נתביישתי מאד, והיה לי צער גדול, הוא יקח אותי מכאן {ויזרוק אותי}: "מה? בבוקר יש כסף? אני עוד לא מכרתי כלום", הוא נתן לי כסף בשביל כל החנויות, והיה לי לקנות אוכל בשביל הילדים {סבא צוחק} [סבא, סבא, אני הולך רגע, ועוד שתי דקות אני בא] יש לו בית וילדים, הוא הלך למירון, יש לו בית וילדים, הוא הלך למירון, ישראל בער {יהיה לו} כסף ויקנה בשביל הילדים, 'פרנסה, רק ביטחון' {סבא צוחק}, אני היה לי צער גדול: "מה יהיה? הבנים צריכים לאכול ואין לי כסף, מה זה? {כולם אומרים} שבבוקר אין כסף, עוד לא מכר, מכר, מכרו כלום, אין להם כסף", כן, ואני הייתי בצער גדול, אני נכנסתי לחנות, הוא נתן בשביל כל החנויות, הוא נתן לי כסף הרבה, הוא לא מכיר אותי, ואני לא מכיר אותו, הוא נתן לי הרבה כסף, אני לא, לא, לא מספר סתם דברים, ככה היה, מה שהיה אני מספר {סבא צוחק}, הוא השאיר בית עם ילדים קטנים וישראל בער, והוא הלך למירון והוא עזב אותי בבית, נו, הילדים קטנים צריכים לאכול, ואין לי כסף ואין לי כלום, אני אלך לחפש כסף, אז אמרו כולם: "מה? בבוקר יש כסף? מה? אתה משוגע? בבוקר יש כסף?", היה לי צער גדול: "מה זה? מה יהיה עם הילדים?", אז מצאתי חנות אחד, הוא בא מהבית הכנסת הוא ובנו, והוא פתח את החנות, ואני נכנסתי אחריו, אני אמרתי לו: "יש לי בית עם ילדים קטנים, אני צריך לקנות", הוא, הוא שמע ונכנס למקום הכסף, הוא פתח ונתן לי כסף הרבה, שהיה לי מספיק על לקנות {לאכול לילדים} {סבא צוחק}, הוא נתן בשביל כל, כל החנויות לא היה להם כסף, רק הוא, רק לו, והוא נתן לי כסף הרבה, לא מכיר אותי, השגחה מהשם יתברך, אה, הוא הלך למירון, במירון הוא, מצפת למירון, שלוש שעות ברגל, מי זה? [מה?] {סבא צוחק} הילדים קמו מהשינה, צריכים לאכול, ואני הולך לחפש כסף בשביל לקנות, אז כל, כל החנויות אמרו לי: "מה? אתה משוגע? בבוקר יש כסף? בבוקר עוד לא, עוד לא מכרתי כלום", אני...

..."בבוקר יש כסף?" {סבא צוחק}, אני נכנסתי לחנות, והוא, הוא ראה אותי ונכנס למקום הכסף והוציא כסף ונתן לי ככה, בכל היום כסף, היה לי בשביל הילדים לקנות {סבא צוחק}, מקודם הייתי מיואש, נו, מה יהיה? כל, כל החנויות אף אחד לא נתן לי כסף, מה יהיה עם הילדים? על-כל-פנים אני ראיתי שאיש אחד בא מהבית הכנסת עם הטלית ותפילין עם הבן שלו ופותח את החנות, נו, הם נכנסו, ואני נכנסתי אחריהם, אחריהם: "כסף, כסף, אני יש לי ילדים, וצריך כסף", אז התביישתי מאד, חשבתי שהוא יקח אותי {לא מבין}, הוא יקח אותי לחוץ: "תלך, בבוקר יש כסף? עוד לא מכרתי", הוא נתן לי כסף מלא היום מכסף, והיה לי לקנות בשביל הילדים {סבא צוחק}, הוא הלך למירון, הוא הלך למירון, לרבי שמעון, כן, יש ילדים הם יקומו והם צריכים לאכול, וישראל בער, ישראל בער יש בבית, נו, נו, נו, נו, הוא הלך למירון, ואני הלכתי לחפש כסף, וברוך השם מצאתי כסף לתת אוכל לילדים {סבא צוחק}, אני הלכתי מחנות לחנות, וכולם אומרים עוד לא מכרנו, מכרו כלום, אין להם כסף, מה, מה יהיה עם הילדים? {סבא צוחק}, אני רואה שאבא ובנו הולכים לפתוח חנות, והלכו ופתחו את החנות ונכנסו, ואני נכנסתי אחריהם ואמרתי לאבא: "אני צריך כסף בשביל ילדים לאוכל", הוא, הוא ראה, אני היה לי פחד שהוא יזרוק אותי לחוץ, אז הוא נתן לי מלא היום כסף, והיה לי ברוך השם, אה, אה, אה {סבא צוחק}, זה היה בתחילה, בתחילה {שידעתי}, רבי ישראל הוא בא אלי, נו, אחר כך היה לילה והלכו לישון, ורבי ישראל הלך להתפלל, למקוה ולהתפלל ול... הלך למירון, יש לו בית עם ילדים קטנים, כן, ויש לו הכל, הכל בבית, לא היה כלום, זה הסוחר, הוא ובנו הם באו מבית הכנסת ופתחו חנות ונכנסו, ואני נכנסתי אחריהם: "כסף, כסף, אני צריך כסף", ובעל החנות הלך למקום הכסף ונתן לי ככה, כל היום כסף {סבא צוחק}, אני לא אשכח היום הזה, לא אוכל לשכוח, כולם אמרו: "אין כסף, מה? אתה משוגע? בבוקר יש כסף?" {סבא צוחק}, אני, אני רואה, פתאום אני רואה אחד עם בנו, הוא יש לו חנות, הם פתחו חנות ונכנסו, ואני נכנסתי אחריהם, "כסף, כסף", אני פחדתי, הוא יקח אותי ויזרוק אותי לחוץ, "מה כסף?

בבוקר? עכשיו פתחתי חזנות, מאיפה יש כסף? ", הוא הלך, בעל החזנות הוא הלך למקום הכסף ולקח מלא יד כסף ונתן לי (סבא צוחק), היום הזה לא, אי אפשר לספר, לא אשכח לעולם את היום הזה, ורבי ישראל, מה? יש לו ילדים, ישראל בער, הילדים, השם יתברך זן ומפרנס ויהיה להם, הוא הלך למירון (סבא צוחק), אני הולך לחפש כסף בשביל לקנות אוכל לילדים, אני הולך מחנות לחנות וכולם אומרים: "בבוקר יש כסף? מהיכן? בבוקר? עוד לא מכרתי כלום" (סבא צוחק), זהו, אני הייתי מיואש, מה יהיה? הילדים צריכים לאכול ואין לי כסף כלל, אני רואה שאיש אחד עם בנו הולכים עם מפתחות והולכים לאיזה חנות, פותחים אותו ונכנסים, אז גם אני נכנסתי, נכנסתי, גם אני נכנסתי, "כסף, כסף, כסף", אני פחדתי שיזרוק אותי, הוא נתן לי מלא היד כסף, נתן לי, אני ראיתי דבר פלא כזה, כזה (סבא צוחק), אני, הם נכנסו לחנות, ואני נכנסתי גם כן, אמרתי לו: "כסף, אני צריך צדקה, כסף, כסף", הו, כסף? הוא הלך למקום כסף ונתן מלא היד כסף (סבא צוחק) [סבא ואחד החברים שרים "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, אשרינו..."] רבי ישראל הלך למירון, והשאיר אותי עם ילדים, אין, אין, אין מה לאכול, יש ילדים, אבל אין מה לאכול, לא, {לא}, רק הלכתי לחפש כסף מהחנות, וכולם אומרים: "מה זה? אתה משוגע? בבוקר? עוד לא מכרתי כלום, מה אתה, מה אתה רוצה? בבוקר יש כסף?", בא אחד סוחר ובנו, הוא פתח חנות ונכנסו, וגם אני נכנסתי אחריהם, "כסף, כסף, צדקה אני צריך", כסף? הוא הלך למקום הכסף ונתן לי מלא היד כסף, והיה לי כסף בשביל לקנות לילדים אוכל, ורבי ישראל הלך למירון (סבא צוחק), יש לו בית וילדים, והוא הלך למירון, וכסף לא, לא נתן לי לקנות להם, נו, מה לעשות? אני הלכתי לחפש כסף, לא, לא ידעתי, בבוקר אין כסף? כולם, "מה? אתה משוגע? בבוקר יש כסף? עוד לא מכרתי כלום", נו, מה עושים? אני הלכתי וראיתי שאיש אחד סוחר, הוא ובנו הולכים לחנות ופותחים אותו ונכנסים, אה, הם נכנסו, וגם אני נכנסתי (סבא צוחק), מה אתה רוצה? צדקה, אין כסף, הוא נתן לי מלא היד כסף (סבא צוחק) [סבא] נו [שרון היה בטלפון, שרון] מי יש לו כסף? [שרון היה בטלפון, שרון] נו, הוא שמע? [הוא בדרך לפה, הוא עכשיו, הוא בא, הוא נוסע אלינו, שרון] מה הוא רוצה? [הוא רוצה גאולה, גאולה] (סבא צוחק) [סבא, יום ראשון אנחנו נוסעים עם בית עם גלגלים, אנחנו הולכים לקרית-שמונה, להפוך את כל קרית-שמונה לרבינו, עם ספרים וכל, כל הדברים הטובים] אבל אני לא יכול ללכת [יש מיטה בתוך, יש בית עם גלגלים, עם מיטות] כן? [כן] טוב [ואהרון, אהרון יבוא, אהרון ושרון וכל החברים נלך, ואורי ושמעון ואילן, ואני ואתה, כולם] כולם [כן, ברזלי] כולם, כולם אין להם, אין להם כסף (סבא צוחק) [אבל יש לנו ספרים, אין לנו כסף, יש לנו ספרים וקסטות וגיטרה ומיטה ואוטו, ואנחנו ניסע מעיר לעיר] טוב [מעיר לעיר] בוודאי [כן]...

(סוף צד ב 36).

קסטה מס' 37

צד א 3751א

...[אליך ברוזילי היקר, להגיד לך] "תלמידי היקר" [ברזילי, זה תלמיד] אה, ברזילי (סבא צוחק), הברזילי, הזה הפתק, פתחתי הספר והיה שמה פתק, מצאתי נייר עם, עם כתב, וככה היה הכתב, יש אצל ציפורה, ניסע לציפורה ונראה את המכתבים (סבא צוחק), אני היה קשה לי לקבל את זה, מה? פתק? מה אני? מה, מה? זה חשוב? מה? מה זה? מי אני? מה אני? מה זה? פתק? (סבא צוחק), אז אחר כך בא עוד פתק, אחרי הפתק הראשון, בא עוד פעם פתק, היה, גם כן היה ככה, אני פתחתי הספר והיה שמה המכתב הזה, בלשון כזה: "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר", מה? בשביל מה "תלמידי היקר"? בשביל מה? "לרדת אליך" מספיק, מה זה "תלמידי היקר", "תלמידי היקר? אני היה קשה לי, מה, אני מצאתי קבר בחיים, מה "תלמידי היקר"? אני "תלמידי היקר" (סבא צוחק), נו, מילא כבר, כבר ככה כתוב, מה {יעזור?} "תלמידי היקר", "תלמידי היקר", בשביל מה? בשביל מה? "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר", בשביל מה? ["להגיד לך"], כן, "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", אני, דיבורים כאלה אני לא יכול להתפלל, לא יכול להוציא שום איזה דבר קדושה מפי, ואני רחוק כל כך, "תלמידי היקר", לאומר, "הגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", ועוד, עוד אחד, "ועליך אמרתי", "כי נהנתי מאד מעבודתך", "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", ואני רואה שאני הייתי כבר, כבר סמוך מאד לקבר, והשם יתברך החזיר אותי עוד פעם מעולם הבא לעולם הזה (סבא צוחק), נו, (לא מבין), לא, כי אני יכול לזלזל בהפתק, והוא אמר, אומר לי סימן, הסימן שהוא כתב למטה {עזר לי}, וסימן, "וסימן י"ז בתמוז יאמרו עליך שאינך מתענה", ביום שבעה עשר בתמוז זה, זה יום תענית קשה מאד כמו תשעה באב, "בשבעה עשר בתמוז יאמרו שאינך מתענה", נו, וזה הסימן אני ידעתי טוב (סבא צוחק), וסימן י"ז בתמוז, אני יודע מה שהיה י"ז בתמוז, אכלת לפני התפילה (סבא צוחק), "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר", שוין, נו, "תלמידי היקר", בלי "תלמידי היקר" לא, לא... (סבא צוחק), "תלמידי היקר", בשביל מה? "לרדת אליך להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך...", יש לי להגיד, זה גם כן להגיד, "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך... ["ועליך אמרתי"] אה, "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען, וסימן י"ז בתמוז", אתה יודע מה שהיה י"ז בתמוז (סבא צוחק), "וסימן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", לא 'שלא הייתי מתענה', "שאינך מתענה", וסימן י"ז בתמוז", אתה יודע מה שהיה י"ז בתמוז (סבא צוחק), אצל ציפורה יש המכתבים של רבינו (סבא צוחק), אז אני, אני מצטער מאד על כל הזמן {שלא הייתי} אצל רבי שמעון (בר יוחאי), מה יש לי לעשות בעולם? אם לא היה את רבי שמעון אני הייתי, אני ורבי ישראל (קרדונר) היינו תמיד אצל רבי שמעון (סבא צוחק), אז הייתי תמיד צריך להמשיך להיות אצל רבי שמעון, כן, על-כל-פנים אני לא, לא... על-כל-פנים עכשיו, מעכשיו המקום שלי רק אצל רבי שמעון, ואני צריך שיהיה איתי אצל רבי שמעון, אולי אתה או, או אילן או אתה, יש לי שניים עוד, או אתה או אילן (סבא צוחק), אילן יכול להיות איתי תמיד, ואתה יש לך ילדים, אשה וילדים, אז לא, לא, לא תמיד אתה יכול להיות איתי, אבל אילן, כל זמן שאילן לא מתחתן, אז יכול להיות איתי ביחד (סבא צוחק), כן, תדע, מעכשיו המקום שלי הוא במירון אצל רבי שמעון, אני משליך את צפת וכל העולם, רק מירון, רבי שמעון (סבא צוחק), ואני לא רוצה לקבל

במירון לא דוד ולא שום אדם, רק או אתה או [אילן, אילן] כן, יותר לא, אם יבואו אנשים ישאלו אותי, הם יגידו לי את השם, ואני יגיד
 אם, אם יבוא אלי, אם לא, אני לא יכול לקבל עכשיו, טוב, מעכשיו תדע, שהמקום שלי הוא רק מירון, רבי שמעון, ולהיות שמה ב'הכנסת
 אורחים', יש 'הכנסת אורחים', יש לי מקום לישון ויש לי, מה שמו? [אורי] לא, הבעל של האשה, הבעל [אורי] אורי, כן, אורי הוא במירון
 [כן] והוא, הוא גם כן יהיה איתי, יהיה לי שלושה, אתה ואילן ואורי, יהיה לי שלושה, ואני רוצה להיות באיזה מקום במירון, שלא ידע שום אדם
 שאני שמה, שלא ידעו, כן, הוא עשה קניות, דוד עשה קניות על שבת, וכל הפירות וכל דבר שקנה הוא, להשליך לחוץ, לא, לא בשבילי, כן,
 על-כל-פנים זה היה לימודים, שהמקום שלי לא אצל דוד, רק במירון (סבא צוחק), אבל... נו, אם אני צריך לישון, יהיה לי מקום אצל, אצל אורי,
 כן, הוא, הוא גר במירון, לא רחוק מרבי שמעון, אז יהיה לי דירה (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אוי, מה אתה רוצה? מה, מה אתה רוצה?
 [אתה רוצה להרים רגליים?] אה, אה, אוי, אוי, אוי, זהו, נגמר הזמן, ואני נמצא אצל רבי שמעון כמו שהיית [במירון], אני הייתי עם רבי
 ישראל אצל רבי שמעון, היום אני אהיה אצל רבי שמעון, המקום שלי לא אצל דוד ולא בשום מקום, רק אצל רבי שמעון במירון (סבא צוחק), יהיה
 לי שלושה אנשים, אורי וברזילי ואילן, יהיה לי שלושה (סבא צוחק) ...
 ...הרבה, הרבה רשעים, רוצחים ו... שאין, שאין למעלה מהם, ועל ידי רבינו נתקרבנו כולם להשם יתברך (סבא צוחק) ...
 ...לילה [כן]...

...תכינו, וברוך השם, השם יתברך נתן לנו "ליקוטי מוהר"ן", רבינו הקדוש שמה מאד שיש בעולם ה"ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), מה, כל תורה
 הוא כל חיותנו וחי... וזרענו, הוא, הוא הכל...
 ... (סבא צוחק) 'תפארת', אה? [ארבע שבועות זה] כן, אה? [ארבע שבועות זה 'הוד', כן
 'תפארת שבהוד', 'תפארת', 'תפארת', 'תפארת', 'שב'הוד'] 'תפארת שבהוד'...
 ... אין שיעור בשביל ברכה, שינה, אין שיעור, איני יודע, אולי, אולי אני חולה, אולי,
 ככה יש קצת...
 ...אני משונה, אבל צריכים לעסוק בחיות והתעוררות הלב, לדבר עם השם...
 ...כל דיבור שלו, מה שהוא מלמד אותנו ושגילה לנו, צריכים לקיים בפשיטות {מה שהוא אומר לנו}, כמו שהוא, הוא מלמד ומגלה לנו, הוא מלמד
 אותנו, הוא אומר לקום חצות (סבא צוחק), להתבודד, לתת כל נפשנו על זה, אמונה, אם הוא אומר חצות, זה אמונה, תעשה ותבין, אם אומר תהלים
 (סבא צוחק), כל מה שהוא אומר אנחנו צריכים לקיים במסירות נפש, לא לשמוע לשום אחד, רבינו הקדוש מה שהוא, אנחנו זוכים לקבל מרבינו,
 כל דיבור הוא כל חיותנו וחיות כל, כל אדם, אז אנחנו צריכים לקבל בכל, בכל, בכל נפשו ובכל מאדו, אין, אין, אין טעות, רבינו הקדוש לא טעה,
 יש {רבינו כבר} (סבא צוחק), כי זה כל חיותנו, הוא אומר חצות כזה, אבל צריכים לעשות כל מיני עצות לקיים את זה, לקיים החצות, לקום
 בחצות לילה, בפרט שאנחנו יש לנו, יש לנו מקומות כאלה, יערים ו... (סבא צוחק), אם הוא אומר התבודדות, לדבר עם השם יתברך, צריכים אנחנו
 לקבל את זה, לקיים את זה במסירות נפש, הוא אומר: "בכל יום שעה אחת התבודדות, בכל יום", נו, צריכים אנחנו לקיים את זה, אם לא מקיים את
 זה... (סבא צוחק), צריכים אנחנו למסור נפשנו לבכות לפני השם יתברך {בלא רע} שנזכר לזה, שנזכר לקיים (סבא צוחק), אני ראיתי רבי ישראל
 (קרדונר) כמה הוא נתן את כל אשר לו, כל הכוחות וכל אשר לו לקיים דברי רבינו, הוא קם בחצות לילה והוא לקח, שלא ישמעו השכנים, הוא לקח
 הנעלים בידו עם, באיזה, באיזה סמרטוט, באיזה דבר, והוא הלך שלא ישמע שום אדם, הוא הלך לדבר עם השם יתברך במקום מיוחד (סבא צוחק),
 כל העולם עושים חצוק מזה, מה זה? מה יהיה לי מזה? ברוך השם, אשרינו שאנחנו זכינו להיות בחלקו של רבינו, שהוא מלמד אותנו איך להיות
 יהודי (סבא צוחק), אנחנו צריכים לשמוח תמיד ביום ובלילה, תמיד לשמוח שיש לנו רבי כזה, והוא מלמד אותנו חצות, הו, הוא אומר חצות, אז
 צריכים לתת הכל, חצות (סבא צוחק), וראיתי את רבי ישראל איך הוא היה גיבור ולחם מלחמות קשות על חצות, יוא, רבינו הקדוש אומר שזה
 תלוי כל חיותנו (סבא צוחק), צריכים אנחנו כאילו, כאילו כל החיים רוצים לקחת, עושים הכל שלא יקח, שזה נשמה לא יוצאת, כן, העולם הזה
 והעולם הבא זה שני דברים {הפכים}, או זה או זה (סבא צוחק), רבינו, רבינו הקדוש, כל מה שאומר רבינו הקדוש הוא בעולם הזה ובעולם הבא
 לנצח נצחים, זה כל חיותנו, זה, זה צריכים למסור נפשנו על זה ולא לשמוע לשום, שום קול בעולם, בלי פרסום, האר"י הקדוש הוא גילה חצ...
 'תיקון חצות', האר"י הקדוש, "שערי ציון", ובא רבינו ואמר שאנחנו צריכים לקיים את זה, לקום בחצות (סבא צוחק), הוא, רבינו הקדוש
 הוא אור של כל ה... של כל ישראל, כל מי שרוצה, הוא יכול {לזכות}, לא מתים, אם קמים בחצות לילה, אז כל זה, כל זה לא, רוצים לישון (סבא
 צוחק), אבל אנחנו צריכים... רבינו הקדוש, חצות, אומר חצות, צריכים ללמוד ולקום בחצות, בלי שום טעות, אם לא זכיתי, אז, אז, אז היום
 [מחדש] כן (סבא צוחק), אבל לא לישון, לשכוח, לשכוח דבר כזה שהוא, שזה תלוי כל חיותנו, רבינו הקדוש אומר: "חצות", הוא, הוא ידע
 שהוא... שצריכים, אנחנו צריכים את זה וזה, וכל העולם רוצים לישון ולאכול ו... כן, לאכול ולישון, זהו, זה החיים, לא, לא יודעים יותר (סבא
 צוחק), אנחנו בעצמנו לא יודעים כלום, רבינו הקדוש הוא, הוא בא ומלמד וגילה לנו ומלמד לנו חצות לילה, אם רבינו הקדוש הוא תלוי בזה הכל,
 כל העולם וכל ה... הכל, זהו, זהו (סבא צוחק), וראיתי, ברוך השם זכיתי לראות כמה מסירות נפש, רבי ישראל בחצות הוא היה, הגוף רוצה המיטה
 ולישון, כן, בא רבינו: "לא, ביער" (סבא צוחק), אנחנו מי שיש לו שכל {אז מי שלא}, שהוא חכם, מה יהיה לו מחצות לילה? יהיה לו פרנסה? מה
 יהיה לו מזה? יהיה לו כסף? לא (סבא צוחק), אנשי כנסת הגדולה תקנו לנו שלושה תפילות, 'שחרית', 'מנחה' ו'ערבית', שלושה תפילות ביום,
 בא רבינו ונתן לנו גם 'חצות', ו'חצות' קשה יותר מכולם (סבא צוחק) ... (סוף צד א 37) (סבא צוחק).

צד ב 3751ב

...יש לך "תורות ותפילות"? [כן, בטח, יש לי איתי, אני לוקח איתי בכל מקום, בתוך התיק אני לוקח] מה שזה, מה שזה, העולם לא יודעים כלל
 מהחיים, לא יודעים כלל, אה, רק רבינו הקדוש בדיבור אחד הוא מחיה ומקיים ומחזק כל העולם, כל אחד ואחד, {הדבר} פלא כזה עוד לא היה
 בעולם...

...אוי, מה שאנחנו יודעים זה כלום, רבינו הקדוש ריחם עלינו, הוא גילה טיפה מן הים, מיעוט, מיעוט, מי יודע "נ נח"?
 (סבא צוחק) [אני התפללתי הרבה להשם, אני שאלתי אותו: "רבונו של עולם, מה יהיה
 ממני?"] בלי זה אין חיים [אין חיים] אין כלום (סבא צוחק), בצפת יש לך דירה גדולה?
 איך? [שלושה חדרים] שלושה? [ברוך השם, ישתבח שמו] שלושה חדרים? [כן] יש, יש לך אחד
 בשבילי? [כן, יש, בטח] (סבא צוחק) אני רציתי היום לנסוע לירושלים, אבל אני חשבתי,
 מה, מה יהיה עם ל"ג בעומר? [אה] אז אני אהיה כאן לל"ג בעומר, ואחר ל"ג בעומר אני
 אסע לירושלים [טוב] זה הגאולה, כל דיבור ודיבור הוא גאולה בשביל כל אחד ואחד (סבא
 צוחק) [אני הרגשתי שרבי נתן הוא כועס עלינו, למה אנחנו לא מדפיסים "ליקוטי
 תפילות", ואנחנו מראים לעולם מה שיש] כן [מה זה?] "ליקוטי תפילות", רבי נתן הוא מסר
 נפשו על כל, על כל אות ואות [הכל, זה היה ההתבודדות שלו, הוא הוציא מזה איזה, איזה
 ניצוץ, איזה טיפה מן הים הוציא מההתבודדות שלו בשבילינו (סבא צוחק) [סבא ואחד

החברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סבא צוחק) [רק לוקחים
ה"ליקוטי תפילות" מתחילים להתפלל, תכף רואים איך ה"ליקוטי תפילות" מנגן לבד] [סבא
והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק), צריכים לזמר
ולשורר את (לא מבין), ככה 'גדולתנו ותפארתנו...' (סבא צוחק), שישמעו גם כן את
"גדולתנו..." שישמעו גם כן הניגון הזה (סבא צוחק), 'גדולתנו...', הוא אסף את
האבנים והוא ברך לאיזה יער, ולא ידעו איפה רבי נתן, הלכו לחפש, ומצאו אותו שהוא
מנגן לפני השם יתברך, 'גדולתנו ותפארתנו...' (סבא צוחק), כן, אחר שקבלו אותו באבנים,
הוא בא, בא לעשות חופה לבנו רבי יצחק, אז כל העיר יצאו לקראתם עם אבנים, אז הוא ברך
לאיזה יער וניגן לפני השם יתברך, 'גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו...' (סבא צוחק),
היה, יש, היה ויש בעולם "ליקוטי תפילות" כזה (סבא צוחק), רעש, לא? [כן, זה אוטו,
אוטו, אוטו גדול] אנחנו יכולים לנגן גם השירים של האוטו [כן] כל דיבור הוא כל התורה
וכל הניגונים שבעולם וכל הרפואות (סבא צוחק) [רבי נתן הוא אמר: "אחרי שכתבתי את
ה"ליקוטי תפילות", יהיה טביעה על כל אחד שלא יתפלל בכל יום ב"ליקוטי תפילות" שלי",
ככה רבי נתן אמר] כשיש כבר בעולם "ליקוטי תפילות", זה ההתבודדות של רבי נתן, טיפה
מן הים, הוא הביא בשבילינו, לשמח אותנו, לחזק אותנו, לרפאות אותנו, הוא עשה "ליקוטי
תפילות" (סבא צוחק) [ה"ליקוטי תפילות" של רבי נתן הם פירוש על כל הצרות, על הכל,
פירוש על הכל] על הכל, כל דיבור יכול לרפאות כל העולם, לשמח כל העולם, לחזק כל
העולם, כל דיבור (סבא צוחק), אה, תן, תן הרגליים על המיטה, והראש פה [סבא, זה
השמחומש'] אה, תן לי זמן אחר, יכולים להוציא מכאן, ואני אשאר ריק (סבא צוחק), יש
גנבים מומחים גדולים, שיכולים להוציא כל, הכל {החשבון}, כל מה שיש בכל הכיסים, ולא
נרגיש כלל (סבא צוחק) [הוא הלך להדפיס את ה"ליקוטי הלכות" של רבי נתן] נו, ולא היה
לו, לחם לא היה לו, ואישתו של רבי נחמן באה לרבי נתן, "נחמן הלך להדפיס "ליקוטי
הלכות", להדפיס ספרי רבינו, והלך ולא, ולא השאיר לי אף פרוטה אחד, הלך להדפיס,
שתדעו, שאתם תמצאו אותנו כולנו מתים מרעב" (סבא צוחק), אז רבי נתן כתב לבנו רבי
יצחק, הוא היה עשיר גדול, הוא היה לו הרבה כיסים, זה, זה, שיעשה עוד כיס
בשביל, בשביל לחם לאשתו של רבי {נתן}, לאשתו של רבי נחמן טולטשינר (סבא צוחק), זה
דבר יפה מאד, הם כל היום וכל הלילה לא היה להם לחם לאכול, נו, אז היא באה לרבי נתן
ואמרה לו: "שתמצאו כולנו מתים, נחמן הלך להדפיס, להדפיס, ולא השאיר אף פרוטה אחד
בשביל לחם, הוא הלך להדפיס" (סבא צוחק), והדפוס של, של ה"לקוטי מוהר"ן" וה"ליקוטי
הלכות", הוא הצליח והדפיס בלא כסף (סבא צוחק), מה שיש לנו בדור הזה, ימות המשיח.
לחיי העולם הבא, עולם הבא אנחנו מאמינים שיש עולם הבא, אבל עולם הזה אין כלל (סבא
צוחק), עולם הזה אין כלל, אה, אה [אני...] אתה יודע אידיש, או שלא יודע? [קצת] אה,
"אונזער גרויסקייט", הוא צעק להשם יתברך באידיש, הוא אמר: "גדולתנו, {אונזער
גרויסקייט, ותפארתנו, און אינזער שיינקייט וועט מען זיין אז משיח וועט קומען} 66"
(סבא צוחק), היום זורקים אבנים? [היום לא] היום לא [היום זורקים...]. הם כבר זרקו כל
האבנים [זרקו את כל האבנים] {איפה ה, אין כבר} אבנים (סבא צוחק) מה יהיה מזה [מה?]
שאני שוכב פה תמיד? [מה לעשות, מה לעשות? אני רוצה ללכת אתך לכל מקום] כן [אבל אתה
כל הזמן במיטה] אה [סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [רבי
ישראל, בשביל להרוויח כסף לתת להדפסה, אז הם שואלים אם זה דבר טוב למכור סיגריות
איפה שמוכרים ספרי רבינו, או אולי זה דברים שלא הולכים ביחד? זה בשביל להרוויח כסף
בשביל הדפוס] צריכים שיהיה מלא כל העולם עם "נ נח" [כן] כל דלת, יש דלת? "נ נח"
(טוב, וכל אוטו גם כן] אה? [וכל אוטו, כל אוטו] אה, כל אוטו [גם כן?] [וכל
אוטובוס, רבי ישראל, אז הם שואלים, אם זה טוב למכור סיגריות איפה שמוכרים ספרי
רבינו? הם שואלים אתכם אם אפשר להסכים על דבר כזה או לא להסכים, מה אתם אומרים? רבי
ישראל, הם יתקשרו בעוד כמה דקות] ה"ליקוטי תפילות" כל התפילות צריכים להדפיס בכל
העולם [כן] בכל ישיבות, בכל מקום יהיה "ליקוטי תפילות" [כן, כן] {נראה אם} היה כבר
בעולם דבר כזה, פלא כזה [כן] "ליקוטי תפילות" [כן] זה היה ההתבודדות של רבי נתן,
והוציא מההתבודדות טיפה מן הים בשבילינו [כן, ומה, מה אם למכור סיגריות איפה שהם
מפיצים את הספרים? זה טוב או לא טוב? כי הם מחכים תשובה, יתקשרו בעוד כמה דקות] נו,
מה יהיה? אולי...

...[ככה הוא סיפר ברדיו, שאתם עושים ברכות לאנשים, והברכות מתקיימות] הלוואי (סבא
צוחק) [הוא רוצה ברכה לבריאות, היהודי הזה רוצה ברכה לבריאות] לבריאות? [כן]
רפואה, רפואה? [כן] "השם יתברך יעזור לו רפואה שלמה וכל טוב, חיים אמיתיים [אמן,
ושידוך, שידוך גם] ויתן לו שידוך טוב וכשר [אמן] מהרה" [אמן] [גם לי ברכה, ברכה]
"השם יתברך יברך אותך בכל הברכות ובכל הישועות [אמן] שאתה צריך" [אמן] אני מוכרח
לשכב...

...[סיפר לנו, שהחתן שלכם שדיבר ברדיו, זה לא שמואל, זה ישראל שפר] ישראל שפר? [כן,
הוא, הוא שדיבר ברדיו, הוא שסיפר את זה, הוא סובל הרבה מכאבי ראש, היהודי הזה ששמע
את הרדיו, הוא, הוא סובל הרבה מכאבי ראש, הוא סובל הרבה מכאבי ראש, אז הוא רוצה
ברכה על זה] אה, "השם יתברך ירפא אותו מהר, ויזכה לכל הישועות שהוא צריך מהרה [אמן]
וגם אשה טובה וצדקת [אמן] השם יתברך יזמין לו, יתן לו אשה טובה, ויתן להם בנים הרבה
עובדי השם באמת" [אמן] [סיפרו ברדיו, היום ברדיו סיפרו, שהיה חולה סרטן שהתרפא
בזכות הברכה שלכם והתפילות שלכם] הלוואי, הלוואי, כן (סבא צוחק) ...

... "תוקד עד ביאת המשיח" [כן] נו, צריכים לחכות שיבוא (סבא צוחק), ככה כתוב בהמכתב [כן] "ועליך אמרתי מיין פייריעל וועט טליען ביז (סבא מאריך בתיבת 'ביז') משיח וועט קומען", אז אני צריך להיות המשיח [כן] (סבא צוחק) [במכתב השני] וגם כשיבוא משיח, יש גם כן שנים וימים ושנים, כאלה... כן (סבא צוחק), מה נשמע, מה נשמע אצלנו פה עם הערבים? שקטים, שקטים עכשיו? אה? אתה לא יודע [שלשום, שלשום, אתה יודע מה שקרה שלשום] אה? [שלשום, שלשום קרה משהו, פיגוע] מה, מה {אתה אומר}? [לפני יומיים] נו [אז אתה יודע שקרה פיגוע] לא [עשו פיגוע, הערבים, הערבים] נו [רצו להרוג יהודים] הרגו יהודים? [לא, לא הרגו, אבל עשו פצעים, באוטובוס, באוטובוס] נו [נכנס ערבי והוא נתן מכות עם גרזן] כן? [גרזן, כן] גרזן? [עם גרזן, כן, אז תפסו אותו, תפסו את הערבי] כן? [כן, נתנו לו כדור ברגליים] אז לא, לא שקט? [לא שקט, לא] ולמשל לנסוע לחיפה זה לא מסוכן? [עם אוטו, זה לא מסוכן עם אוטו] אה? [עם אוטו לא מסוכן] לא [עם רכב לא מסוכן] עם אוטו לא מסוכן? [לא, לא] [אולי] הם יכולים לירות? לא? [הם יכולים, תמיד יכולים, כן, תמיד יכולים] ואתה, איפה אתה גר? [אני גר בפסגת זאב] אה? [בירושלים] בירושלים? [יש לי חדר, יש לי חדר] יש לי בשבילי? [כן, כן] יש חדר? [יש חדר] ואוכל? [כן] (סבא צוחק) [חדר שמחכה לכם] אה? [החדר מחכה לכם] החדר? [כן, מחכה לכם] נו, אולי נלך? [כן, אני אשמח, אני אשמח אם אתם באים] מה? [אני אשמח, זה יהיה שמחה בשבילי, גם בפסגת זאב יש הרבה חברים שמה "נ נח", יש הרבה "נ נח" שמה] כן? [כן, כן] מתי יהיה ל"ג בעומר? באיזה יום? [עוד שמונה ימים]...
... מי היה, הסבא הוא היה תלמיד, רב אברהם קליסקר הוא היה צדיק, אז קראו לו, העולם קראו לו להסבא שלי, בני רב זלמן לייב, הוא על שמו... (סוף צד ב 37).

קסטה מס' 39

צד א 3952א

...[הוא צועק "יהא שמיה רבה" בקול גדול מאד] כן [כן, והוא נוסע לאומן בראש השנה כל פעם, הוא היה, הוא היה גרוש הרבה שנים, הוא יושב במירון הרבה, והוא צועק בקול גדול "יהא שמיה רבה", אני פעם אחת שמעתי אותו באוזניים שלי, אני הייתי מתבודד בקבר האר"י ז"ל פה בצפת, זה היה ב'סליחות' לפני כמה שנים, והוא היה במירון אצל רבי שמעון (בר יוחאי), והוא צעק "יהא שמיה רבה" בחצות לילה, אני שמעתי אותו עד לצפת, אני שמעתי אותו באוזניים שלי, סבא, עד לצפת, איך שהוא צעק בקול גדול "אמן, יהא שמיה רבה מבורך", בקול כזה חזק כל כך, שאני שמעתי אותו ממירון עד לצפת, באוזניים שלי אני שמעתי, סבא, אז הוא מתחתן בל"ג בעומר] אה, אה [כן, והיה לי גם כן קצת נס אתמול, לפני שבוע אני, אני רציתי שיהיה לי אוהל בשביל התבודדות, אוהל, אז התפללתי על זה, הלכתי לעיר ופגשתי איש אחד, והוא אמר לי: "אולי אתה יודע משהו שצריך אוהל?", אמרתי לו: "אני צריך אוהל" (סבא צוחק) [אז הוא, אז הוא הסכים לתת לי אוהל חדש, כמעט חדש, אוהל טוב מאד במאה וחמישים דולר, אבל לא היה לי כסף, היה לי רק מאה וחמישים שקל, זה כמו חמישים דולר, אז אני אמרתי לו: "תיקח חמישים דולר עכשיו, ועוד מאה דולר אני אתן לך", התפללתי להשם יתברך שיתן לי, שיתן לי כסף, שאני אוכל לשלם לו את האוהל, שיהיה לי אוהל בשביל התבודדות, שאני יכול תמיד לשבת בשדה] נו [אז אתמול אני הלכתי למירון, ואברהם הוא מתחתן, אברהם רוצה שאני ינגן לו על החתונה, שאעשה לו ניגונים] אה [אז אתמול הוא בא אלי אברהם והוא נתן לי מאה, לקח מאה דולר, ואמר לי: "תיקח עכשיו מאה דולר בשביל החתונה שאתה מנגן בשבילי, תיקח מאה דולר, ואחר כך אני אתן לך עוד, אחרי החתונה אני אתן לך עוד", אז הוא נתן לי מאה דולר, עכשיו יש לי בשביל לשלם על האוהל] (סבא צוחק) [זה אוהל גדול עם חלונות, יש לו חלונות] כן? [כן, ויש לו רשת, שלא יוכלו להיכנס יתושים או זבובים, לא יכולים להיכנס] יש לו [רשת, יש רשת] אה [שלא יכולים להיכנס זבובים] כן? [ויתושים, כן, יש מקום בתוך האוהל לשים מיטה ושולחן וכיסא] כן? [כן] הוא נהג [אה?] הוא הנהג [אה, הנהג זה משהו אחר, זה הלוי, לוי, יש איש אחד קוראים לו לוי, לוי]...

...כדי לאסוף כסף מהחנויות, זה היה בבוקר, ואמרו לי: "מה, מה זה? אתה משוגע? בבוקר יש כסף? אני עוד לא מכרתי כלום" (סבא צוחק) ...
...[פרנסה? רק ביטחון] (סבא צוחק) [עכשיו יש פרנסה ויש גם חצות, עבודה, חצות, יש חצות, יש פרנסה וביטחון ויש התבודדות ויש יער, יש יער, עכשיו יש הרבה פרנסה, ביטחון]...

...שהמשלה תשפיע על, על הרוסים שייתנו, שייתנו העצמות של רבינו ז"ל לארץ ישראל, אז שמעתי ככה [הלוואי, הלוואי] אה? [כל המדינה מחכה לרבינו, כולם] כן [אפילו החב"דניקים כבר איבדו כל תקווה] כן? [אפילו חב"ד הם כבר לגמרי נפלו בדעתם] כן (סבא צוחק), אשרינו, אשרינו, אשרינו שיש [לנו רבי כזה] רבי כזה בעולם [כולם, כולם בלי יוצא מן הכלל, כל המדינה] כן? [מחכים לרבינו, כן, הם לא יודעים, אבל הם, הם כולם הם צועקים כל מקום: "רבינו איפה? איפה הוא?"] כן [איפה? על כל לצפת מחכים, אני מחפש שלטים איפה "נ נח"?] כן [כולם רוצים את "נ נח", כן] אה [יש לי אלף שקל, אלף שקל, אלף שקל, אלף שקל] על מה? [בשביל אם, אם הגויים רוצים קצת כסף בשביל להביא את רבינו במטוס, באנייה, ברגל, אני מוכן לתת להם אלף שקל] נו, אמרת, אמרת, לא נתת [אני עוד לא אמרתי, להם לא אמרתי, לכם אמרתי, אתם צריכים לתת להם, זה לא שלי] (סבא צוחק) [אני מוכן לתת לכם אלף שקל, ואתם תיתנו להם, הם הגויים בשביל קצת כסף אפשר לגמור הכל] כן [הם ככה, ככה זה הגויים, הם כל כך עניים, הם כל כך עניים, אין להם לחם, אין להם כלום] כן? [הממשלה, הגויים באוקרניה הם כל כך עניים] אוקרניה [שאפשר לעשות אתם משהו ומתן, זה לא בעיה, כן] יוא, יוא, {אומרים שהוא...}, הם עניים [כן, הם עניים מאד, מאד] (סבא צוחק) אוי וי, תתפלל בעדי, אתה תהיה למירון... [אני מתפלל עליכם שלוש תפילות ביום, כל יום שלוש פעמים, שנזכה שתביאו לנו את רבינו לארץ ישראל, זה עיקר הגאולה] (סבא צוחק) [את רבינו, את עצמותיו הקדושים, זה הגאולה השלימה] כן [לירושלים עיר הקודש, ליד דוד המלך, ליד כל מלכי בית דוד, הר-ציון, "ועלו מושעים בהר-ציון"] יוא, אני צריך כלי...

אה, אה (סבא צוחק), זה היה בתחילה, בתחילה {שידעתי}, רבי ישראל הוא בא אלי, נו, אחר כך היה לילה והלכו לישון, ורבי ישראל הלך להתפלל, למקווה ולהתפלל ול... הלך למירון, יש לו בית עם ילדים קטנים, כן, ויש לו הכל, הכל בבית, לא היה כלום, זה הסוחר, הוא ובנו הם באו מבית הכנסת ופתחו החנות ונכנסו, ואני נכנסתי אחריהם: "כסף, כסף, כסף, אני צריך כסף", ובעל החנות הלך למקום הכסף ונתן לי ככה, כל היד עם כסף (סבא צוחק), אני לא אשכח היום הזה, לא אוכל לשכוח, כולם אמרו: "אין כסף, מה? אתה משוגע? בבוקר יש כסף?" (סבא צוחק), אני, אני רואה, פתאום אני רואה אחד עם בנו, הוא יש לו חנות, הם פתחו החנות ונכנסו, ואני נכנסתי אחריהם, "כסף, כסף", אני פחדתי, הוא יקח אותי ויזרוק אותי לחוץ, "מה כסף? בבוקר? עכשיו פתחתי החנות, מאיפה יש כסף?" הוא הלך, בעל החנות הוא הלך למקום הכסף ולקח מלא יד כסף ונתן לי (סבא צוחק), היום הזה לא, אי אפשר לספר, לא אשכח לעולם את היום הזה, ורבי ישראל, מה? יש לו ילדים, ישראל בער, הילדים, השם יתברך זן ומפרנס ויהיה להם, הוא הלך למירון (סבא צוחק), אני הולך לחפש כסף בשביל לקנות אוכל לילדים, אני הולך מחנות לחנות וכולם אומרים: "בבוקר יש כסף? מהיכן? בבוקר? עוד לא מכרתי כלום" (סבא צוחק), זהו, אני הייתי מיואש, מה יהיה? הילדים צריכים לאכול ואין לי כסף כלל, אני רואה שאיש אחד עם בנו הולכים עם מפתחות והולכים לאיזה חנות, פותחים אותו ונכנסים, אז גם אני נכנסתי, נכנסתי, גם אני נכנסתי, "כסף, כסף", אני פחדתי שיזרוק אותי, הוא נתן לי מלא היד כסף, נתן לי, אני ראיתי דבר פלא כזה, כזה (סבא צוחק), אני, הם נכנסו לחנות, ואני נכנסתי גם כן, אמרתי לו: "כסף, אני צריך צדקה, כסף, כסף", הו, כסף? הוא הלך למקום כסף ונתן מלא היד כסף (סבא צוחק) [סבא ואחד החברים שרים "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, אשרינו..."] רבי ישראל הלך למירון, והשאר אותי עם ילדים, אין, אין מה לאכול, יש ילדים, אבל אין מה לאכול, לא, לא, רק הלכתי לחפש כסף מהחנות, וכולם אומרים: "מה זה? אתה משוגע? בבוקר? עוד לא מכרתי כלום, מה אתה, מה אתה רוצה? בבוקר יש כסף?" בא אחד סוחר ובנו, הוא פתח החנות ונכנסו, וגם אני נכנסתי אחריהם, "כסף, כסף, צדקה אני צריך", כסף? הוא הלך למקום הכסף ונתן לי מלא היד כסף, והיה לי כסף בשביל לקנות לילדים אוכל, ורבי ישראל הלך למירון (סבא צוחק), יש לו בית וילדים, והוא הלך למירון, וכסף לא, לא נתן לי לקנות להם, נו, מה לעשות? אני הלכתי לחפש כסף, לא, לא ידעתי, בבוקר אין כסף? כולם, "מה? אתה משוגע? בבוקר יש כסף? עוד לא מכרתי כלום", נו, מה עושים? אני הלכתי וראיתי שאיש אחד סוחר, הוא ובנו הולכים לחנות ופותחים אותו ונכנסים, אה, הם נכנסו, וגם אני נכנסתי (סבא צוחק), מה אתה רוצה? צדקה, אין כסף, הוא נתן לי מלא היד כסף (סבא צוחק) [סבא] נו [שרון היה בטלפון, שרון] מי יש לו כסף? [שרון היה בטלפון, שרון] נו, הוא שמע? [הוא בדרך לפה, הוא עכשיו, הוא בא, הוא נוסע אלינו, שרון] מה הוא רוצה? [הוא רוצה גאולה, גאולה] (סבא צוחק) [סבא, יום ראשון אנחנו נוסעים עם בית עם גלגלים, אנחנו הולכים לקרית-שמונה, להפוך את כל קרית-שמונה לרבינו, עם ספרים וכל, כל הדברים הטובים] אבל אני לא יכול ללכת [יש מיטה בתוך, יש בית עם גלגלים, עם מיטות] כן? [כן] טוב [ואהרון, אהרון יבוא, אהרון ושרון וכל החברים נלך, ואורי ושמעון ואילן, ואני ואתה, כולם] כולם [כן, ברזיל] כולם, כולם אין להם, אין להם כסף (סבא צוחק) [אבל יש לנו ספרים, אין לנו כסף, יש לנו ספרים וקסוות וגטרה ומיטה ואוטו, ואנחנו ניסע מעיר לעיר] טוב [מעיר לעיר] בוודאי [כן] מתי? [לא, ביום ראשון, יום ראשון, מחר בערב זה ל"ג בעומר, מחר יום חמישי, היום זה יום רביעי, מחר יום חמישי, אחר כך יהיה שבת, וביום ראשון אנחנו ניסע] נלך [נלך] טוב [ונתחיל הגאולה, להודיע, להודיע בכל מקום] (סבא צוחק) אני הלכתי לחפש כסף, אז הלכתי מחנות לחנות, "כסף, כסף, כסף", "כסף, אתה משוגע? בבוקר יש כסף? עוד לא מכרתי כלום, מה אתה רוצה?", והילדים בבית צריכים לאכול, מה עושים? יוא, אני רואה שאיש אחד בא מבית הכנסת, הוא והבן שלו, ופתחו החנות ונכנסו, הם נכנסו, ואני גם כן נכנסתי, ומה שיהיה יהיה, הוא יזרוק אותי, זה {חבל}, וברוך השם הוא מלא יד, מלא כסף ונתן לי, כן, אז {ברוך השם, כן, כן}, הוא היה בן יחיד, כולם אמרו: "בבוקר יש כסף?", והוא נתן לי, אני פחדתי שהוא יזרוק אותי לחוץ, והוא הלך למקום הכסף ונתן יד מלא כסף ונתן לי (סבא צוחק), הוא פתח את החנות עם המפתחות, כן, ונכנס הוא ובנו, ואני גם כן נכנסתי, "מה זה? כסף? צדקה? אני צריך כסף", "כסף? טוב", הוא הלך למקום הכסף ונתן לי מלא היד כסף, אני, ככה אני, אני לא מספר סתם, ככה היה, אחרי שהתייאשתי לגמרי, כן, אני נכנסתי לחנות עם הבן, עם האבא ועם בנו, אמרתי לו: "אני צריך כסף", "כסף? טוב", הוא הלך למקום הכסף ונתן לי מלא היד כסף ונתן לי, והיה לי, היה לי לקנות, לקנות אוכל בשביל הילדים (סבא צוחק), אתה שמעת את החדשות דבר כמו זה? [לא, זה חדש לגמרי] היום אתה שמעת [היום שמעתי, היום אני לא הולך למירון, אני נשאר אתכם] (סבא צוחק) אני הולך מחנות לחנות, וכולם אומרים: "מה, אתה משוגע? בבוקר יש לי כסף? עוד לא מכרתי כלום, מה אתה רוצה?", אני {יוצא}, מה, מה לעשות, אני רואה שאיש אחד הולך מבית הכנסת ועם הבן שלו עם מפתחות, הוא פתח החנות ונכנסו, הם נכנסו, ואני נכנס גם כן, "מה, מה אתה רוצה?", "כסף, כסף", הוא, "כסף?", הוא הלך למקום הכסף, מלא, היד מלא עם כסף ונתן לי (סבא צוחק), הוא לא ידע שאני חיפשתי כסף, הוא לא ידע כלום, אמרתי לו, הוא פתח החנות ונכנסו, ונכנס הוא ובנו, ואני נכנסתי גם כן, "כסף, כסף, כסף", "כסף?", הוא נתן לי מלא היד כסף (סבא צוחק), לא היה לי לקנות {אוכל} בשביל הילדים, ורבי ישראל (קרדונר) הלך למירון, יש לו ילדים? כלום, כלום, יש מירון ברוך השם, הוא, הוא הלך רגלי למירון (סבא צוחק) [מצפת, זה היה בצפת? סבא, בצפת, זה היה בצפת? בצפת?] אני נשארתי בצפת [אז זה היה בצפת?] בצפת, יוא, כן, הוא הלך למירון, ואני, והשאר אותי עם ילדים קטנים בלי כסף, בלי אוכל, נו, הילדים היו צריכים לאכול, אני הלכתי מחנות לחנות, וכולם אמרו: "אתה משוגע? בבוקר יש לי כסף? בבוקר אני פותח את החנות ולא, עדיין לא מכרתי כלום, מה אתה רוצה? תלך, לך מכאן" (סבא צוחק), אני, אני יוצא מן החן... אני, אני רואה שאיש אחד בא מהבית הכנסת, הוא ובנו, הוא לקח המפתחות ופתח החנות, כן, הם נכנסו לחנות, ואני נכנסתי גם כן (סבא צוחק), הם נכנסו, ואני נכנסתי, אני הסתכלתי עלי כמו משוגע, מה אתה? [בבוקר], אז הם פתחו החנות, ואתה רוצה כסף? ככה היה, הם פתחו החנות ונכנסו, ואני נכנסתי גם כן, ונתן לי מלא היד כסף, והיה לי ברוך השם לקנות בשביל הילדים לאכול (סבא צוחק), רבי ישראל קם והלך למירון, וישראל בער, יש, יש ישראל בער בבית, הוא הלך למירון, כאילו אין לו ילדים, כאילו אין לו בית, הלך למירון, ואני רואה שהילדים רוצים לאכול, נו, ואין לי כסף, אני נכנסתי לחפש כסף, והלכתי מחנות לחנות, וכולם אומרים: "עוד לא מכרנו, מה? מה אתה רוצה? בבוקר אתה רוצה כסף? עוד לא מכרתי כלום" (סבא צוחק), אז התייאשתי מאד, מה יהיה עם הילדים? מה יהיה? בעל החנות שאל אותי: "מה אתה רוצה?", "כסף, כסף, צדקה", הוא לא מכיר אותי כלל, הוא הלך למקום הכסף ולקח מלא היד כסף ונתן לי, ורבי ישראל הלך למירון (סבא צוחק), הוא ידע שאני אין לי כסף, אני ילד עני, אני הייתי ילד, מה? יש לי כסף? הוא הלך למירון, והילדים קמו, לא, וצריכים לתת להם אוכל ואין לי, אין לי כסף לקנות, הלכתי לחפש כסף, נכנסתי מחנות לחנות, וכולם אומרים: "מה? אתה משוגע? בבוקר, בבוקר [יש כסף?] כן, יש לי כסף? עוד לא, עוד לא מכרתי כלום, לך מכאן" (סבא צוחק) ...

...מה יהיה? אין לי, אין לי כסף, אין לי, מה יהיה עם הילדים? (סבא צוחק), אני, אני רואה שהוא אחד מבית הכנסת עם הטלית ותפילין ועם הבן שלו, הם, הם, הם באו לחנות עם המפתחות ופתחו החנות ונכנסו, הם נכנסו, ואני נכנס גם כן כאילו שאני, אני שותף, הם נכנסו, ואני נכנסתי גם כן ואמרתי לבעל החנות: "אני צריך כסף בשביל ילדים, בשביל קטנים שצריכים לאכול", {טוב}, הוא, הוא הלך ממני, ואין פחדתי, הוא יקח אותי וישליך אותי לחוץ, והוא מביא לי כף של... מלא, מלא, מלא, מלא כסף ונתן לי, אז כמו שאני, כמו שהיה אני מספר (סבא צוחק) [סבא ודגן שרים את המנגינה של "נַחַם נַחַם נַחַם מֵאֲמָנוּ..."] נו [מה אם הגאולה? סבא, הגאולה, סבא] זה היה, כן, אני רואה, הוא יש לו ילדים קטנים שעדיין ישנו, הוא קם, הוא קם והלך למירון כאילו אין ילדים, אין כסף, אין כלום (סבא צוחק), הוא ידע שאני אין לי כסף, בחור יש לי כסף? כן, כן, הוא, הוא השאר את הילדים עם ישראל בער בלי כסף, בלי לחם, אני הולך לחפש כסף, אני הולך מחנות לחנות, כולם אומרים אותו דבר: "מה, אתה משוגע? בבוקר השכם יש כסף? מה אתה? לך, לך מכאן" (סבא צוחק), לבי אמר לי, אני ראיתי הבעל החנות עם המפתחות, אני... נו, הוא פתח את החנות ונכנס, הוא ובנו נכנסו, ואני נכנס גם כן, "כסף, כסף" (סבא צוחק), הוא נתן לי הרבה כסף, הוא נתן לי מלא היד, הוא נכנס למקום הכסף, הוא בא עם, עם היד מלא

כסף ונתן לי, נו, נו, נו (סבא צוחק), חבל שלא אתה {היית, הוא היה, חכה, אתה, יש לך כסף}, אני רואה שהוא, הוא לוקח המפתחות ופותח החנות ונכנסו הוא ובנו, ואני נכנס גם כן, "כסף, כסף" (סבא צוחק), הוא נתן לי הרבה... (סוף צד ב 39).

קסטה מס' 40

צד א 4053א

... (סבא צוחק) 'תפארת', אה? [ארבע שבועות זה] כן, אה? [ארבע שבועות זה 'הוד', כן 'תפארת שבהוד', 'תפארת', 'תפארת', 'תפארת'] [שב'הוד'] 'תפארת שבהוד'...
... אין שיעור בשביל ברכה, שינה, אין שיעור, איני יודע, אולי, אולי אני חולה, אולי, ככה יש קצת...
... אני משונה, אבל צריכים לעסוק בחיות והתעוררות הלב, לדבר עם השם...
... כל דיבור שלו, מה שהוא מלמד אותנו ושגילה לנו, צריכים לקיים בפשיטות {מה שהוא אומר לנו}, כמו שהוא, הוא מלמד ומגלה לנו, הוא מלמד אותנו, הוא אומר לקום חצות (סבא צוחק) ...

... [סבא ואחד החברים שרים את המנגינה של "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן..."] (סבא צוחק) מה זה? [זה נייר ניילון] [רבי ישראל, זה הרחוב של...] איזה רחוב זה? [רחוב רבי נחמן מברסלב] כן? [כן, כן] צריכים לרקד [מה?] צריכים לרקד ולשמוח (סבא צוחק) [טוב, זה בבני-ברק, בבני-ברק] בני-ברק [רחוב רבי נחמן מברסלב] נו [כתוב רחוב רבי נחמן מברסלב, מגדולי החסידים שבכל הדורות] אה? [כתוב על השלט של הרחוב] כן [רבי נחמן מברסלב] יוא [מגדולי החסידים בכל הדורות] (סבא צוחק) [ככה כתוב, מגדולי החסידים בכל הדורות] [החבר ממשיך לשיר את השיר "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן..."] ...

... (סבא צוחק) [זה הספר היחידי בעולם, שאפשר ללמוד אותו עשרים וארבע שעות בלי להפסיק, חדש, תמיד חדש, ה"ליקוטי מוהר"ן"] נו [אפשר ללמוד אותו בלי הפסק] בלי הפסק [בלי הפסק, לא לישון ולא לאכול] (סבא צוחק) [זה פלא פלאים, הספר הזה זה פלא פלאים, פלא פלאים, אני ראיתי איך רבינו מקרב אנשים עם ה"ליקוטי מוהר"ן, תינוקות רק מתחילים עם "ליקוטי מוהר"ן", הם אוהבים את הספר הזה, הם לא יכולים לעזוב אותו, כמו הלב שלהם] היה בין המתנגדים על רבינו ז"ל, היה אחד גאון גדול, והוא אמר: "ספר כמו "ליקוטי מוהר"ן", אין" [אין] אז הוא אמר, הם אמרו: "הוא נעשה משוגע", ככה הוא אמר: "כמו, ספר כמו "ליקוטי מוהר"ן", אין" (סבא צוחק) [ה"ימי מוהרנ"ת" של רבי נתן, ה"ימי מוהרנ"ת" של רבי נתן הוא ספר גם כן מתוק, "ימי מוהרנ"ת" של רבי נתן, "ימי מוהרנ"ת" של רבי נתן] יוא [הוא ספר חזק מאד, חזק מאד, "עלים לתרופה" גם כן, "עלים לתרופה" יש שמה רפואות כאלה, "עלים לתרופה", "השתפכות הנפש", "משיבת נפש", זה ספרים שלא היה בעולם, "ליקוטי עצות"] מדוע אין אתה בא אלי להדפיס הספרים? [סבא, זה בעבודה עכשיו, הספרים בעבודה] אה [לא מבין כי לא שומעים טוב] ...
... [חלום טוב בצפת] אה? [שמעתי, חלמת חלום טוב בצפת] ...
... לעזור ולתקן ולחדש, רבינו הקדוש...
... יהיה כל הרפואות והישועות לכל אחד ...

... שיעזור לו, כן, כל הדיבורים שלו ושדיבר עמך, ידבר לפני השם יתברך, לפני הצדיק, מבעלי מקובלים ו... כלום, כלום, כלום, זה לא, זה, זה לא כלום...
... כמו רבינו [הוא רק רוצה לדעת מה לעשות אם הקמיעות האלה, הישנות] ...

... הוא מאיר, נותן {תמיד} לנו תיקונים לכל דבר, לכל, לכל ימי חיינו, לנו ולזרענו ולכל, ולכל אדם, מה, מה שיש לי לדבר, אני לא יכול, אני וי, רק תמיד, "ליקוטי תפילות" אין לו? יקנה [יקנה, כן, יקנה] כן, וגם כן "ליקוטי הלכות", "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי עצות" ו"משיבת נפש", "השתפכות הנפש", אלו הספרים שגילה רבינו הם תיקונים וישועות לכל אחד איך שהוא, איך שעבר עליו...

... לאיזה מקום, זה לא כלום, זה לא כלום, הקמיע הזה, הקמיע הזה, הקמיע הזה זה לא כלום, זה ענין של כסף, הוא, הם לוקחים כסף בשביל זה, המקובלים, {מקובלים} [כן] זה לא שווה כלל, לא כלום, זה לא כלום, העיקר הוא רבינו הקדוש, הוא היסוד של הכל, של התורה, של התשובה, של, של הכל, של כל התיקונים...

... אה, כשאני הייתי צעיר, דיברתי הרבה מרבינו עם העולם, וברוך השם היה הרבה בעלי תשובה אמיתיים, וגם עכשיו אני עושה כל מה שאפשר, זה עיקר השורש והתיקון של כל ישראל, של כל אחד ואחד כמו שהוא, והוא מרפא ומחזק ומחיה אותנו, אין, אין לתאר, אין לשער... (סוף צד א 40)

צד ב 4053ב

... (לא מבין, כי סבא מדבר עם מישוה באידיש)...
... הנה הוא [מי זה?] מבני-ברק [זה שכנים, היו שכנים] היא אשה, היא עשתה לי צדקות הרבה, בלי שיעור, היא באה בבוקר השכם והביאה לי אוכל ועוד, ועוד, מה שהיא עשתה בשבילי...

... (לא מבין) היא חיפשה הרבה, עד שמצאה אותי (לא מבין, כי לא שומעים טוב)...
... היא הביאה לי בכל יום אוכל וסלטים [טובים?] כן, ברוך השם, יש לה נכדים הרבה, עוסקים בתורה, יוא, יוא, יוא, יוא, הולכים לשיבות ועובדי השם [זה בזכות הצדקה שהיא עשתה?] אה? [זה בזכות הצדקה שהיא עשתה, שיש לה נכדים?] נו, אוודאי, אוודאי, צדקה זה דבר לעולמי עד ולנצח נצחים...
... {מה אני} ...

... הוא, הוא היה חבר של רבי ישראל קרדונר [כן, כן] הם היו חברים, חברים אמיתיים, חברים [יש, יש, עכשיו עשו ספר של רב שמשון ברסקי] כן? [כן, כן, הוא עשה, הוא עשה ספר "ליקוטי עצות מבוארות"] כן, כן (סבא צוחק) [אז בסוף הספר כתוב על רבי ישראל קרדונר שהם היו חברים] כן [והם לא, הם לא רצו, הם לא רצו לעסוק בפרנסה, אך ורק לעבוד השם, הם היו ביחד, ואחרי זה רבי ישראל קרדונר בא למירון, והוא נשאר באוקראינה, ברוסיה] אה [אתם הכרתם אותו, את רב שמשון ברסקי?] לא, לא, רק מרבי ישראל שמעתי {על רב שמשון ברסקי}, אז שמעתי, מה ששמעתי מרבי ישראל, הדיבורים שלו, של הספר "ליקוטי עצות" הוא פלא גדול [הוא היה נין, נין של רבינו] הוא היה נכד רבינו, רב

שמשון ברסקי [סבא] אה? [את הסיפור של רב צבי] אה, יוא (סבא צוחק), אני הייתי, הוא, אוי, והם לא רוצים שאתקרב לרבינו, אני לא אש... אני אלך לירושלים, הי, רב צבי, אין לכם כסף? הוא {צעק}: "הרגליים שלי חזקות, אני הולך עם הרגליים לירושלים, יש לי ברוך השם רגליים חזקים מאוד, כן, ואני אלך רגלי לירושלים" (סבא צוחק) [סבא, יום שישי] הוא הלך יום שישי, הוא, הוא קם בבוקר והלך לבית הכנסת להתפלל, ואחר התפילה הלך לירושלים [איפה רב צבי?] (סבא צוחק) [סבא, כולם שאלו: "איפה רב צבי?", יום שישי, ערב שבת, הוא לקח את הטלית והתפילין והלך לירושלים] כן [הוא אמר: "אני לא יכול לסבול בייזונות כמו, כמו רבי ישראל דוב"] והלך לטבריה, הוא מצא אותי בטבריה (סבא צוחק), אחר כך נעשה כולם מתנגדים על, על רב צבי רוזנטל, הוא, הוא היה התלמיד של, של השם חפץ חיים, ולא השגיחו על זה, והוא, אני אמרתי לו, שזה הענין, ענין רבינו הקדוש זה ענין שנעלם מאד מהעולם, ואם אתה, אתה תכניס את מוחך ואת לבך בהדיבורים של רבינו, יהיה, יהיה נעשה ממך ענין אחר לגמרי, כן, הוא... כן, כשהוא אמר: "אני רוצה להיות ברסלב", והחותן שלו ואישתו לא רצו, אז הוא הלך לירושלים (סבא צוחק), הוא השאיר את חותנו ואת אישתו, והוא הלך לירושלים, היה לו ילדים קטנים, נו, הוא הלך לירושלים, רגלי (סבא צוחק) [סבא, המוכתר הוא תפס אותך] יוא, אני לא יכול להיות בטבריה, הם לא רוצים להשאיר אותי להיות ברסלב, אז אני מוכרח ללכת לירושלים לרב שלמה קרדנור, רב שלמה ווקסלר (סבא צוחק) [סבא, והמוכתר, המוכתר הוא תפס אותך, הוא שאל אותך: "איפה רב צבי?"] כן, אבל הייתי בסכנה גדולה, ואני, הם רצו לתת לי מכות, מכות גדולות, ואמר לי: "תקבל מכות עד שתגיד איפה הלך צבי רוזנטל, איפה הוא נמצא?" (סבא צוחק) [אז מה אמרת להם?] אני לא יכול להיות בטבריה, אני מוכרח לנסוע לירושלים [אז מה אמרת להם?] אה? [אז מה אמרת להם?] מה אמרת להם? [אז מה אמרת להם?] יוא, אני אמרתי להם, שישלחו לחפש אותו בדרך לירושלים, בעפולה, {ובלי המכשלות}, כי ראיתי שאני בסכנה, אמרתי להם, שישלחו לחפש בדרך לירושלים [עפולה] עפולה, הם מצאו אותי בעפולה, ומצאו את רב צבי בעפולה, והחיילים אמרו לו, שהוא יחזור לטבריה [ואם לא?] הוא לא רצה, הוא אמר להם, "אנחנו חיילים, אתה לא רוצה, אנחנו, אנחנו ניקח אותך", הם לקחו אותו לטבריה, הם הביאו אותו לטבריה, ובבוקר הם לקחו אותו לרב משה קלירס, והוא עשה ניירות [תקיעת כף] שיחתום עליהם, שהוא לא יעבוד אצל רבי ישראל (קרדנור) ואצל ישראל בער (סבא צוחק), הוא חתם, כי היה בסכנה, הוא חתם, אבל הוא חתם [ועשה], הוא אמר את השבועה, הוא אמר את, את... [הוא נפטר] אה? [הוא נפטר] אה [בסוף הוא נפטר, סבא] אה, הוא [הוא בא אליך בחלום?] אה? [הוא בא אליך בחלום?] כן, כן, רב, רב צבי ראיתי אותו בחלום, ובבילילה, בחצות הלילה הוא... אני הלכתי למקווה, הוא היה, הוא בא על ידי והוא דיבר איתי, אמרתי לו: "רב צבי, אתה חתמת על ה... [ניירות] משה, אצל משה קלירס, {נכון}, שאסור לך לדבר איתי ולעמוד על ידי, נו, מה יהיה?", אה, הוא אמר, שהוא עכשיו לא רוצה, לא, לא ישמע לא לרב קלירס ולא, ולא, יהיה מה שיהיה, הוא לא, הוא לא... [לא ישמע להם] אה? [הוא לא ישמע להם, הוא היה חסיד ברסלב] אה, כן (סבא צוחק), הוא איש חזק, הוא יהיה (לא מבין) [סבא, הוא היה לומד "ראשית חכמה"] הוא, הוא, אחר כך הלך איתי למקווה, והוא, במקווה באו אנשים וראו דבר כזה, אבל ברוך השם ניצלנו מהם, ו... ברוך השם (סבא צוחק), אחר כך ראיתי שזה היה חלום, לא מקווה ולא... (סבא צוחק), רק שמעתי הבכיות של אשתו עליו, והיא, היא בוכה: "רב, רב צבי נפטר", היא נשארה אלמנה עם ילדים קטנים, הילדים עכשיו הם, הם אצל, בקרליו [כן] אה, אבל היה מעשה יפה, הו, הו, ודור דור מספרים המעשה של רב צבי, רב צבי רוזנטל [איפה רב צבי?] (סבא צוחק) הוא לא רצה ללכת עם החיילים, הם אמרו לו: "אנחנו ניקח אותך לאוטו", כך היה, הם הביאו אותו לטבריה, ואמרו לי שרב צבי הוא בטבריה (סבא צוחק), הוא קיבל מחלה והוא מתי, נפטר (סבא, אמרו עליך שאתה מרגל, זוכר?] הוא חתם על מה שכתב לו הרב רב משה קלירס, הוא חתם על זה [סבא, אמרו שאתה מרגל] אה, אה [אמרו שאתה מרגל, אמרו שאתם מרגל, שאתם שולחים אנשים לאומן] כן, כן, המוכתר רצה כסף הרבה, אם ישלחו אותי לרוסיה, יתנו כל אחד כסף בשביל לא לשלוח אותי לרוסים, לרוסיה, אבל הוא קיבל מחלה ונפטר [סבא, הוא עם רבינו עכשיו?] הוא קיבל מחלה על הריאה וה... [סבא, עכשיו הוא עם רבינו?] (סבא צוחק) אוי, המעשה של רב צבי רוזנטל הוא מעשה פלא, הוא לא, לא אמר כלום, הוא לקח את הטלית ותפילין והלך להתפלל, אחר התפילה הלך לירושלים (סבא צוחק), ובשבת היה בעפולה, מוצאי שבת הם באו החיילים והביאו אותו לטבריה, הוא היה גיבור, גיבור, והוא, אפילו אם הוא ימות, ימות, הוא יהיה ברסלב (סבא צוחק) [סבא, יש פצצה חדשה] אה? [יש פצצה חדשה] מה? ['בטחו', 'בטחו', 'בטחו', כן, כן, הגויים אמרו: שהיהודים הם יש להם פצצה חדשה, שלא ידעו מה זה, מה, ושם הפצצה הוא 'בטחו', זה פצצה חדשה שלא היה מעולם (סבא צוחק), הם שמעו 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו', נפל עליהם פחד, פחד, אוי וי, שם הפצצה החדשה הוא 'בטחו' (סבא צוחק) [סבא, "אבותינו בטחו", דוד המלך אומר: "אשרי אדם בוטח בד'"] (סבא צוחק) אשרי 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו', מה זה? רק 'בטחו'? [צריך גם להודיע] הם שמעו 'בטחו', נפל עליהם פחד גדול, מי יודע איזה פצצה זה? ששמה, הם לא, עדיין לא שמעו שיש פצצה ששמה 'בטחו' (סבא צוחק) [סבא, זה הפצצה נגד כל הגויים? סבא, ככה אנחנו מנצחים את הגויים?] אה? [ככה אנחנו מנצחים את הגויים בפצצה 'בטחו'?] אה, אה (סבא צוחק), הגויים שמעו 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו', אז נפל עליהם פחד גדול, מה זה? מה? הפצצה החדשה שלנו הוא שמו 'בטחו', 'בטחו' [סבא, מה אם 'להודיע'?] (סבא צוחק) 'להודיע' זה גם כן פצצה, אבל 'בטחו' זה קל מאד (סבא צוחק) [סבא, יש שורש כל הפצצות, "נִןְ נִחְמִי נִחְמִי מְאוֹמְךָ", זה כל הפצצות] הגויים קיבלו הפצצה 'בטחו', זה, זה קל, קל להגיד [סבא והחברים שרים "להודיע, להודיע, שכל קוויץ לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בד'..."] (סבא צוחק) נו, ו'בטחו', הגויים, כל הגויים כששמעו הניגון של, של 'בטחו', אז נפל עליהם פחד גדול, זה פצצה חדשה ששמה 'בטחו', מי שמע את השם כזה? 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו' (סבא צוחק) ...

(סוף צד ב 40)

...באמונה, באמת, אז תראה ישועות...

...באמונה באמת...

...ברכה "ברוך אתה השם שומע תפילה..." הוא {עצות}, הוא שומע כל תפילתנו, וסוף כל סוף יהיה ישועה, אבל לא, אסור לנו להרהר, מדוע, מדוע לא, לא, לא עיניים, לא, לא, לא רואים, אז זה עיקר האמונה, להאמין בהשם...

...אני סבלתי על הפה, סבלתי מאוד, כאבים גדולים, ואני חיזקתי עצמי להתפלל בכל יום להשם, התפללתי והתפללתי, עד שאני רואה שהם עברו, הייסורים הלכו, ואינני יודע איפה הלכו? אבל הלכו ממני (סבא צוחק), כן, היה לי צער, צער גדול, לא יכולתי לסבול הכאבים, התפללתי בכל יום להשם יתברך, ואני מתפלל, אני מתפלל, לבי, לבי רואה, הכלל עכשיו אני רואה, השם יתברך שומע תפילה, וברוך השם בסדר הכל, השניים והחניכיים והפה כולו, הכל בסדר ברוך השם, אולי לא צריכים לספר, אבל חסדי השם ונפלאותיו צריכים לדבר...

...הרבה, לא יודעים (סבא צוחק)...

...יתן לו {ברכה, שיתן לזה, שיתן לו}, בכל יום להתפלל להשם יתברך באמת, באמונה, אני סבלתי על הפה מאוד, החניכיים והשניים, והיה לי, סבלתי מאד, כאבים וצער גדול, אני התפללתי והתפללתי, היום אני רואה שהשם יתברך שומע כל התפילות ולקח ממני כל הייסורים, אני יכול לאכול ואני לא סובל, אני מספר את זה להתחזק ולהתפלל להשם בכל יום על כל דבר, להתפלל להשם באמונה, באמונה, השם יתברך שומע תפילותינו...

...אני, הייסורים הלכו ממני...

... (סבא צוחק) [איך הוא אמר לך, סבא, העיתונאי? איך העיתונאי אמר לך? יש בפתק, נו, איך הוא אמר לך העיתונאי?] "סימנים ברורים על הגאולה", הקצין אמר לי: "תן לי את הפתק", אמרתי לו: "אני לא זוכר איפה נתתי את זה", אז הוא אמר: "יש לי חיילים, די, די, די חיילים, נחפש בכל מקום", אז אמרתי: מי יודע? חס ושלום, מי יודע? אולי ימצאו? אז נזכרתי ששמחה, שאברהם נתן בא בתחילת הלילה וביקש אותי שיהיה אצלו הלילה הפתק הזה, נו, נו, הקצין אמר, הוא יחפש, אמרתי, אמרתי: נו, נו, יכול לחפש (סבא צוחק), אברהם, אברהם נתן הוא הלך ה... [לקח] אה? [הוא לקח] הוא לקח את [הפתק] אה? [את הפתק, הוא לקח את הפתק] הפתק, כן, כן, יחפשו, הקצין אותך לא, לא, לא יודע כלל, אם יש אברהם נתן [כן] נו, יכול לחפש (סבא צוחק) [איך, איך הוא אמר לך, "תן את הפתק, תן"] אה? [תן את הפתק] כן, ככה, בגאווה גדולה, "תן את הפתק", אמרתי לו: "אני לא זוכר איפה, איפה נתתי את זה", "אה, אתה לא זוכר, יש לי חיילים, די חיילים, הם יחפשו בכל מקום, עד שימצאו" (סבא צוחק), אז אני פחדתי, אולי יחפשו ויחפשו עד שימצאו? מי יודע? אז נזכרתי, היה שמחה (לא מבין), שמחה, אברהם נתן היה בתחילת הלילה וביקש ממני לתת לו את הפתק, ונתתי לו, והלך, נו, יכול לחפש, בכל מקום (סבא צוחק), אוי, כשנזכרתי שהפתק הוא אצל אברהם נתן, היה לי שמחה גדולה, הם יחפשו ויחפשו, יחפשו (סבא צוחק) [רבי נחמן מטולטשין הוא הדפיס "ליקוטי הלכות", אז רבי נחמן בא אליו בחלום, "טוב, טוב ששעית את ה"ליקוטי הלכות", אתה זוכר?] היה הוא נעשה, הוא (לא מבין), אז הוא סיפר לו: "אי אפשר לי לסבול" [כן] אז אמר לו רבינו: "אבל עשית טוב, עשית ה"ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי תפילות", מה, מה אתה רוצה?", אז אמר משה רבינו, אמר לו: "מה אתה אומר טוב? טוב מאוד" (סבא צוחק) [מה, מה הוא אמר? שהיה לו מחלוקת גדולה? היה אי אפשר לסבול? מה הוא אמר? שהיה אי אפשר לסבול? היה לו מחלוקת?] רבי נתן {ז"ל} [כן] המחלוקת היה עליו גדול מאד [גדולה, כן, כן] (לא מבין), כל רגע היה נסים שהוא נשאר בחיים [שהוא חי, כן] אז הוא אמר לרבינו: "אני לא, לא יכול לסבול", אז אמר לו רבינו: "אבל עשית טוב, מה אתה בוכה כל כך? עשית טוב, עשית "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי", "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי תפילות", נו, מה, מה אתה רוצה? מה אתה בוכה כל כך?", אז אמר משה רבינו: "מה, כן, מה אתה, מה אתה אומר שעשית טוב? טוב מאוד" (סבא צוחק), כשנזכרתי שאתה היית בלילה וביקשת את הפתק ולקחת אותו, אמרתי, יחפשו, יחפשו, הפתק נמצא אצל אברהם נתן, והם לא יודעים (סבא צוחק) [מה, מה הוא אמר הקצין? הקצין, מה הוא אמר לך, "תן את הפתק", מה הוא אמר לך הקצין?] (לא מבין) והוא אמר לי, בקרב כל, כל הקצינים: "תן את הפתק" (סבא צוחק) [כן, למה, למה, למה?] "תן את הפתק", אמרתי לו: "מה, מה יש בהפתק?" [כן] "אתה לא יודע? הוא ישגע את כל בני-ברק וכל העולם (סבא צוחק) ", נו, אז אתה, "אני לא זוכר איפה נתתי את זה", "יש לי חיילים די, מספיק, הם יחפשו ויחפשו, עד שימצאו" (סבא צוחק) [בדיקת חמץ] והיה לי פחד, אולי יחפשו וימצאו? אז נזכרתי, הו, אברהם נתן היה בתחילת הלילה ולקח ממני, ביקש ממני שיהיה זה אצלו, נתתי לו (סבא צוחק), אז ברוך השם היה לי קצת מנוחה, ברוך השם הפתק הוא אצל אברהם נתן, ולא יודע שום אחד, רק אני, אם כן יכול, יכול לחפש (סבא צוחק), ככה הוא אמר לי הקצין: "מה אתה עושה, מה, מה יש (לא מבין), הוא ישגע כל בני-ברק וכל העולם" (סבא צוחק) [רבי ישראל, למה דווקא בני-ברק?] אה? [למה הוא הזכיר את בני-ברק, דווקא בני-ברק, ולא ירושלים או צפת?] אני, זה חלום, מה, מה אני יודע? אני עשיתי אותם? אמרו לי ככה, הקצין אמר לי: "תן, תן לי, תן את הפתק" (סבא צוחק) [רבי

ישראל, הפתק הוא מסוכן בשביל בני-ברק? זה סכנה לבני-ברק הפתק? כן [מדוע?] כל בני-ברק היו מתנגדים לברסלב, כל העולם (סבא צוחק), מי מצחק?, {היה פעם אחת}... נו, יחפשו, יכולים לחפש (סבא צוחק) [אבל הוא אמר לכם ששלחו אותם, אתה זוכר?] אה? [הוא אמר הקצין, הקצין] נו [אמר, ששלחו אותנו, "תביא את הפתק", אתה זוכר? ככה הוא אמר לכם הקצין] כן [שמישהו שלח אותם לקחת את הפתק] הפתק [כן, מברסלב שלחו אותם, אתה זוכר? אתה זוכר? נכון? נכון?] כן [משהו כזה, נכון?] כן [ככה הוא אמר לכם "שלחו אותנו, תביא לנו את הפתק, הפתק הזה הוא ישגע את כל ה..."] {אמרתי לו, אמרתי לו: "מה זה?" אז הוא: "מה אתה, מה אתה מפחד כל כך?" [כן] הוא: "מה? שהפתק הוא ישגע את כל בני-ברק וכל העולם, כל בני-ברק וכל העולם" (סבא צוחק) [הוא אמר, איך הוא אמר?] "תן את הפתק", "מה יש? מה יש פחד, מה, מה אתה מפחד כל כך?" , הוא: "מה? הוא ישגע את כל בני-ברק וכל העולם" (סבא צוחק), היום אין, אין [אין קצין]. הבית הכנסת של, של המתנגדים נחרב לגמרי, הממשלה שלמו להם כסף, כן, עבור הבית הכנסת ולקחו, ואין לו שום ספר, שום תורה, שום ספר, הוא, צריכים להרוס אותו ולעשות כביש (סבא צוחק) [איפה? בטבריה, נכון? בטבריה?] אה? [בטבריה, נכון?] יוא, יוא, בטבריה, החלום היה בטבריה, וגם היה הרבה פעמים על חלום, חלום הזה [על מה?] פעם אחד [כן] אז באו חיילים קצינים הרבה, אז בא אלי הקצין הגדול, תן, הוא אמר לי באצבע: "תן את הפתק", אמרתי לו: "מה יש {לך} בפתק?", "מה? הוא ישגע כל בני-ברק וכל העולם" (סבא צוחק), קודם, קודם ישגע בני-ברק, הבני-ברק, בני-ברק, אחר כך כל העולם, אתה, אתה שואל מה יש לו? [כן] "הוא ישגע כל בני-ברק וכל העולם" (סבא צוחק), נו, אמרתי לו: "אני לא זוכר איפה נתתי את זה", אז הוא אמר: "אתה לא זוכר? יש לי חיילים הרבה, יחפשו, יחפשו ויחפשו, עד שימצאו" (סבא צוחק), אז נזכרתי, היה לי פחד גדול, נזכרתי שאתה היית בתחילת הלילה וביקשת ממני, אתה רוצה להתחזק ולשמח, אז שאתן לך על הלילה הזה את הפתק, נתתי לו, נתתי לך, אמרתי, עכשיו אני שמעתי שרוצים את הפתק, כי הוא ישגע כל, כל בני-ברק וכל העולם (סבא צוחק) [שיחפשו] "אני יש לי מספיק חיילים, יחפשו ויחפשו, עד שימצאו", היה לי פחד גדול, אולי ימצאו? [כן] נזכרתי שאתה היית אצלי בתחילת הלילה וביקשת אותי לתת לך, לך, לתת לך בשביל לשמח עצמך, אה, לתת, לתת לך את הפתק, אה, נו, יחפשו, יחפשו, יכולים לחפש, אני הייתי כבר במושב זקנים [כן] אני אמרתי לקצין: "מה אתה מפחד כל כך מהפתק?" [כן] "מה? אני אומר לך, הוא ישגע כל בני-ברק וכל העולם" (סבא צוחק), נו, אמרתי לו: "אני לא זוכר איפה נתתי את זה", אז אמר לי: "אתה לא זוכר? אני יש לי חיילים הרבה, יחפשו ויחפשו, עד שימצאו" (סבא צוחק), אתה, לא ידעו, לא, לא ידעו ממך כלל, אז הייתי בטוח שלא, שלא יחפשו אצלך [כן] (סבא צוחק) "מה? אתה שואל מה, מה יש עם הפתק? מה, מה יכול לעשות? הוא ישגע כל בני-ברק וכל העולם" (סבא צוחק), אני שאלתי אותו: "מה אתה מפחד מהפתק?" [כן] אז הוא: "מה אתה אומר? הוא ישגע כל בני-ברק וכל העולם", אז הם לקחו קצינים, קצינים הרבה וחיילים הרבה לחפש את הפתק (סבא צוחק), אבל אני הייתי חזק, אני הייתי בטוח שלא, שלא ימצאו, הוא אצל אברהם נתן, הפתק נמצא אצל אברהם נתן, והקצין לא יודע [כן] (סבא צוחק) אני שאלתי אותו: "מה אתה מפחד כל כך מן הפתק?" [כן, כן, אתה לא יודע] "מה אתה? הוא ישגע כל בני-ברק וכל העולם", כן (סבא צוחק) ... שיחפשו ולא ימצאו, הוא אצל אברהם נתן (סבא צוחק) [אבל אתה שכחת] יוא [הלילה, הלילה רבי נתן, רבי נתן היה בברסלב, הלילה רבי נתן היה בברסלב] נו, יוא [אתה לא יודע, לא שמעת כזה דבר? רבי נתן היה בברסלב] אז אמרתי לו {לעשיר} [כן, אני מבטיח לכם] "אני מבטיח לך, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב" [הוא לא יהיה בברסלב] הוא לא חי הלילה, הוא, הוא מת הלילה (סבא צוחק), היה לווייה [היה לווייה] הלילה הזה [כן, הוא אמר, הוא אמר: "כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה רבי נתן"] כן [כן] "אני מבטיח לך [כן] כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב" (סבא צוחק), "אני מבטיח לך, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב", הוא מת הלילה (סבא צוחק) [היה להם, היה להם פחד גדול, פחדו] כן [שיזרקו את רבי נתן מברסלב] כן, כן [כן] אז אמרו לעשיר: "הוא היה, הלילה רבי נתן היה בברסלב" [כן] הוא אמר: "אל תדאג כלל, כל זמן, אני מבטיח לך, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב" (סבא צוחק) ... "אל תדאג כלל, אני מבטיח לך, כל זמן שאני חי, הוא לא יהיה בברסלב", הוא מת (סבא צוחק) ...

...[מפלסטיק, תעודת זהות, קוראים לזה: "תעודת זהות חדש", השם של זה, השם של זה "תעודת זהות חדש", זה השם של זה] (סבא צוחק) ["פתק, פתק מרבינו", מי שרוצה "תעודת זהות חדש", יש לו "נ נח", כולם, כל החברים התרשמו מזה מאד] כן [הם אמרו, שזה יצא יפה מאד, כן, כל החברים, הם ראו את זה, זה יפה מאד יצא] (סבא צוחק) [פתק בגודל של תעודת זהות, יש תעודת זהות חדש, "נ נח נחמ נחמן מאומן"] (סבא צוחק) [אתה רוצה "תעודת זהות חדש"? ניתן לך, יכולים לקחת אצל רבי ישראל בער, יש פתק בגודל תעודת זהות, יש פתק, אין מה לדאוג] (סבא צוחק) [מי שרוצה תעודת זהות, יש...]. (סוף צד א 41).

...[נ'נח] {מה?} [מדבקות] כן [כן, אנשים רואים, פה בבני-ברק ראיתי כמה אוטובוסים, יש להם מדבקות] (לא מבין)? [לא, של דתיים, 'אגד', לא 'אגד', כולם לוקחים, הם רוצים שיהיה להם שמירה] (סבא צוחק) [היה נס גדול עם המדבקה, היה אחד מהחברים, הערבים זרקו על האוטו שלו בקבוק תבערה, ולא קרה שום דבר, הבקבוק עמד ככה ולא התפוצץ, כן, עמד דום, לא התפוצץ] (סבא צוחק) [ובביתר היה נס גדול, בקבוק תבערה ערבי זרק, היה לו מדבקה על האוטו, הבקבוק תבערה עומד, לא מתפוצץ, לא התפוצץ, כולם ראו את הנס הפלא] כן [זרקו ערבים בקבוק תבערה על אוטו, וזה לא התפוצץ, היה לו מדבקה בתוך האוטו, והבקבוק תבערה נפל על האוטו ועמד ישר, לא התפוצץ] (סבא צוחק) [אבל זה חידוש גדול, תעודת זהות חדשה לא, עוד לא היה, כל החברים הם שמחים מאד, יש לנו תעודת זהות חדשה, בגודל של הפתק, תעודת זהות]...
...[פתק, אתה יכול לשלוח את כל החברים לבוא למירון, יש במירון, תגיד להם יש במירון "תעודת זהות חדש", מי שרוצה לקחת, במירון שמה מוכרים תעודת זהות חדש, פתק]...

... כל הגדולים חיכו (סבא צוחק), והם שאלו בכל פעם את פייגאל'ה, מה היא אומרת עכשיו? אז היא אמרה לחכות, אז חיכו (סבא צוחק), כן, [היא הייתה] היא לא, לא, לא... [הקישוי] היה, אם הייתה אחרת, הייתה אומרת לרופאים שיעשו ניתוח, אבל היא לא, היא אמרה לחכות, הם חיכו, אם פייגאל'ה אומר לחכות, אז חיכו (סבא צוחק)...

...בלי עוד, אז עשינו ריקודים, וברוך השם ציפורה פה (סבא צוחק) [מה זאת אומרת?]
המייילדת פייגאל'ה היא אמרה לרופא, לכל הרופאים הגדולים לחכות, אז הם חיכו עד שיצאה בלי, בלי ניתוח [מי זה המייילדת? אה? מי, מי זאת המייילדת? מי זה המייילדת?]
פייגאל'ה [זה הבת שלכם?] לא [אה, פייגאל'ה אחרת, אחרת, אוודאי] [אה, היא הייתה בבית חולים?] הבי... לא, בבית [אה] אבל הרופאים באו עם כל התיקונים, עם כל הכלים שלהם [כן] כן, ופייגאל'ה כבר היה בבית והיא אמרה לחכות, לחכות, לחכות, אז הם חיכו, עד שיצאה בלי ניתוח (סבא צוחק) [ומתי עשיתם ריקודים? מתי עשיתם ריקודים?] אה? [אמרתם שעשיתם ריקודים עם רב שלמה] בבית כנסת, הבית כנסת היה קרוב מאוד להבית שלי, עשינו ריקודים, והיא, והיא יצאה [מי יצא?] בלי ניתוח [מי זה היה?] הם כבר אחזו התיקונים ביד, כן, לעשות הניתוח, אבל פייגאל'ה אמרה להם, לרופאים, לחכות, לא, לא עשו כלום, אבל הם חיכו (סבא צוחק) [ומי זה שנולד אז?] ציפורה [ציפורה, הבת שלכם?] כן [על שם פייגאל'ה] כן, פייגאל'ה אמרה לרופאים הכי גדולים שבירושלים, היא אמרה לחכות, אז הם חיכו, ונולד ציפורה (סבא צוחק) [נתתם לה השם ציפורה על שם המייילדת?] כן, היה אותו השם, המייילדת הייתה פייגאל'ה, זה ציפורה, וציפורה, ופייגאל'ה היא הייתה המייילדת, והם, והיא אמרה לרופאים הכי גדולים שבירושלים לחכות, אז חיכו (סבא צוחק), אחר כך שאלו הרופאים לה: "פייגאל'ה, מה את אומרת עכשיו?", אמרה: "לחכות" (סבא צוחק) [זה היה במאה שערים?] בעיר עתיקה [בעיר העתיקה] על יד הכותל [זה היה ב"בתי מחסה"?] אה? [ב"בתי מחסה", ב"בתי מחסה"?] מה מחכה? [יש, יש, בעיר העתיקה יש "בתי מחסה", איפה שהיה גר...], אה, על יד "בתי מחסה", כן [כי רב שלמה היה גר שם, רב שלמה ווקסלר] והרופאים אמרו שאי אפשר בלי ניתוח, אי אפשר בשום אופן בלי ניתוח, ושאלו את פייגאל'ה: "מה את אומרת עכשיו?", אז היא אמרה: "לחכות", הם חיכו (סבא צוחק), והתחיל, היא התחילה לצאת בנס, בנסים גדולים [ועשיתם ריקודים בשביל להמתיק?] כן [עם רב שלמה ווקסלר?] עשינו, רב שלמה ואני ועוד עשינו ריקודים בשביל שיצא, והריקודים {שלנו} המתיקו הדינים שיפתח, שיצא, שזה יצא (סבא צוחק), אני הייתי בבית, אני שמעתי, אני ראיתי איך הרופאים שואלים: "פייגאל'ה, מה את אומרת עכשיו?", היא אמרה: "לחכות", אז {אי אפשר} (סבא צוחק)...

...איפה הלך? [הנה יופי, יופי] [יופי] [תהיה בריא, סבא] אה? [סבא, השם ישמור אתכם, בזכות "נ' נח נחמן נחמן מאומן", "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פעיריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך נ' נחמן נחמן מאומן ובזה אגלה לך סוד והוא: מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'פ'צ'י'השם) ובחזק עבודה תבינהו וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", "נ' נחמן נחמן מאומן", שיהיה לך אריכות ימים ושנים ותזכה לחיות עד ביאת משיח צדקנו ועד, ועד, ועד] [החברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו וזכינו להתקרב לרבינו, אצל רבינו ראש השנה..."], אחר כך הם שרים "נ' נחמן נחמן מאומן...".
...על שהיו מתנגדים [הלומדים יהיה להם מחלת לב על שהיו מתנגדים] על שהיו מתנגדים על ברסלב...

...{רבינו הקדוש}, זה יהיה עולם אחר, כן, אתה הולך מהר (סבא צוחק), זה העיקר של כל התורה, של כל התורה, של כל התורה והמצוות, יהיה עולם אחר (סבא צוחק) [במהרה] [אני נותן צדקה על פדיון נפש] אה, אה? [הוא נותן לכם צדקה, רבי ישראל] כן? [כן] איפה {אילן}...

...{השקר} נופל ונופל, ונופל, והאמת עולה ועולה, ועולה (סבא צוחק) ["נ' נחמן נחמן מאומן"] [החברים שרים "נ' נחמן נחמן מאומן..."] (סבא צוחק) [שנזכר לגאולה שלימה, רבינו, במהרה] {יוא}...

...יהיה חסידי ברסלב (סבא צוחק) [היום, היום התקשר מארד משהו, הוא גר שם, הוא חסיד ברסלב יחיד בארד, יחיד] [כן] בארד [כן] הוא עכשיו יתחיל להפיץ ספרים ו"נ נח", בעזרת השם, הוא יחיד לבד בארד, ברסלב, כן, והוא מזמין אתכם, אם אתם רוצים לבוא אליו, הוא מזמין אתכם לבית שלו] איפה? [ארד, זה בנגב] ארד, אה [והוא יקח אתכם לים המלח] אבל אני לא רוצה לצאת מגבול ארץ ישראל [ארד זה לא בארץ ישראל?] אה? [ארד?] אינני יודע [זה ליד באר שבע, באר שבע זה בארץ ישראל?] כן [אז ארד זה גם בארץ ישראל, זה ליד ים המלח, זה רבע שעה מים המלח באוטו, הוא אמר שהוא יקח אתכם לים המלח, ללכת במים החמים עם הגופרית] כן? [כן, יש חמי, חמי, 'חמי עין גדי', זה אמבטיות טובות

כאלה, אם אתם רוצים, אתם יכולים לבוא לארד, לנסוע לארד, מתי שאתם רוצים, הוא מזמין אתכם] מי? [קוראים לו יונתן אבוזצירה] אבוזצירה? [ככה קוראים לו, אבל הוא לא קשור למשפחה]...

...באו לקחת את ציפורה, הם ראו שאי אפשר בלי, בלי ניתוח, כן, בלי ניתוח, אז פייגאל'ה אמרה, אמרה לרופאים לחכות, ואם היא אמרה לחכות, אז כולם חיוכו, פייגאל'ה, ונולדה ציפורה (סבא צוחק), בעלה שמואל הוא למד אצל הרב יגל, והוא היה לו ילדה ולומדת הרבה, כן, והוא, כן, והוא רצה את שמואל, הוא יהיה ראש ישיבה אצלו, הוא רצה את שמואל, ושמואל רצה את ציפורה, שמואל לא, לא היה לו שידוך, כולם לא ראו, לא, לא נראה בעיניו כל השידוכים, היה שידוכים עם עשירים, כסף הרבה, והוא לא רצה, הוא, הוא הלך פעם אחת עם ציפורה, והוא אמר, שיש לו כבר כלה, זה היה ציפורה (סבא צוחק) ...

...רב יגל ראה ששמואל הוא, הוא גאון עצמי, הוא רצה את שמואל בשביל הבת שלו, ושמואל לא רצה שום שידוך, רק ציפורה [הבת של הברסלבר] אה, אה, יוא, הוא בא, הוא אמר להם, לאבא והאמא: "אני יש לי ברוך השם כבר שידוך, יש לי כבר כלה", "מי זאת?", "בת של ישראל בער", "אוי, בת ישראל בער, במאה שערים, מאה שערים? אה, מה? הוא, הוא עניי והוא עניי, מה יהיה? מי יעשה חתונה? (סבא צוחק), מדוע הוא רצה עניי, אוי, ישראל בער אודסר הוא מהעניי הקשים מאוד, הגדולים מאוד" (סבא צוחק), אה, כל הגבאים באים, באים אלי לגנוב, אה, אבל לא, לא יכולים, השם יתברך שומר אותי (סבא צוחק) ...

...אלפנדרי הוא בא, הוא היה גר בצפת, הוא בא לטבריה לשיבת רבי מאיר בעל הנס, ואני בקשתי אותו שאני רוצה לשמש אותו, הוא הסכים שאזכה לשמש אותו, אבל אחר כך הוא שמע שאני אומר "ליקוטי תפילות", אז אני באתי ושאלתי אותו: "מה רוצה? מה רוצה? תה או קפה?", "אני לא רוצה כלום, אתה לא תשמש אותי" (סבא צוחק), הוא היה זקן גדול, זקן, והוא החזיק מאד מרבינו הקדוש, כן, הוא אמר לי: "שאני שמעתי עליו, שהוא גדול בתורה, אבל לא ידעתי כלום, אני, מה שאני שומע ממך, לא ידעתי כלל" (סבא צוחק), אמר: "אני רוצה שתתנו לישראל בער שיהיה לחם לילדים קטנים, יהיה להם לחם", אז הם אמרו: "אנחנו לא נותנים לו כלום, הוא לומד ספרי ברסלב (סבא צוחק), אתה לא יודע שהוא לומד ספרי ברסלב? לא ניתן לו כלום", הילדים שלי ואני סבלנו רעב גדול, כמו במדבר, לא רצו לתת לי לחם בשביל הילדים, 'הוא לומד ספרי ברסלב, אנחנו לא רוצים אותו' ...

...אבל אולי או שרה, או מרים, אה, רבינו הקדוש היו לו שני בנות, שרה ומרים, בנות רבינו [כי יש לו, כי לו...]. או, או, או שרה, או מרים, יוא, נו, {צריך גם להיות} בת מרים [זה שם טוב] אה? זה שם טוב, מרים, בודאי [טוב, אני אגיד לו] רבינו הקדוש היו לו בנות, היה לו בת גם כן חיה, חיה וגם כן מרים...
...אדל זה הבת הבעל שם טוב [כן] טוב [אבל אולי מרים יותר טוב?] אה? [אבל אולי מרים זה יותר טוב] אדל זה טוב [מה יותר טוב, אדל או מרים?] אינני יודע, זה טוב...
...או אדל, או מרים...
...{לא, אולי} צריכים להביא העצמות של רבינו לארץ ישראל [מה יותר מתאים?] אדל הוא בת הבעל שם טוב [כן] אדל, ומרים בת רבינו [כן, אז?] אז או זה, או זה, מרים זה שם יפה, מרים...
(סוף צד ב 41).

קסטה מס' 42

צד א 4255

...הוא (לא מבין) השם יתברך, הוא אמר לו: "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק) [סבא, קולה] אלו האבנים עשו ניגונים הרבה (סבא צוחק) [אתם רוצים עוד קולה? סבא] לא [לבריאות]...

...[סבא צוחק] אם יתגיר, אז, אז יהיה אפשר לקבל אותו, אבל יתגיר מהר [כן, כי בימות המשיח כתוב, כבר לא מקבלים יותר] (סבא צוחק) ...
...[הוא אמר, שהוא היה בשאול תחתיות, והוא שמע את השיר הזה, והוא יצא עם השיר הזה מהשאול תחתיות] כן [ועכשיו הוא עשה קסטה חדשה, הוא שאל אותי, אם אני מסכים שהוא יקח את השירים שלי ויעשה מזה קסטה חדשה, אמרתי לו, שאני מסכים, אני לא... אני רוצה, אם הוא יכול לפרסם שם רבינו, שיפרסם כמה שיותר, שאני לא, עשיתי את הקסטות האלה רק בשביל רבינו, שיתפרסם שם רבינו, ואם הוא רוצה לפרסם שם רבינו, שיעשה, ברוך השם, "ניצחתי ואנצח" [גמתי ואגמור] "אני נהר המטהר מכל הכתמים", "אני איש פלא, ונשמתי פלא גדול, חידוש כמוני לא היה מעולם"] (סבא צוחק) [יעקב, הרגליים] {כן} [מה?] הרגליים על המטה [בסדר, אין בעיה] [החברים שרים "נַחַם נַחֲמָן נַחֲמָן מאומן..."] ...
...[יש פה חלב עם דבש? כן? חלב?] [כן] אמרו שאני חלבי, בשרי [אתם אכלתם שמנת] אה?...
...טוב, תן לי אחר, אמרתי להשם יתברך שיתן לי אחר, אני לא רוצה יעקב שילוח (סבא צוחק), יש לך בן אליהו, לא? [כן, כן]...

...[כן] בבית שמש אצל החותן שלך (סבא צוחק) [אתה יכול, זה ליד ירושלים] ...
...יש כבר "ליקוטי מוהר"ן" ויש כבר "ליקוטי תפילות" ויש כבר "סיפורי מעשיות" ויש כבר... ויש, ויש, ויש הכל (סבא צוחק) [הנה קולה, סבא, קולה] תחזיק [טוב, טוב] אוי, (סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברך...") [אמן] [שרנו על החתונה "אשרינו, אשרינו שיש לנו רבי כזה", שרנו בחתונה] אה? [שרנו בחתונה "אשרינו שיש לנו רבי כזה] אשרינו [שיש לנו רבי כזה] (סבא צוחק) [וכל מיני שירים שלנו, של שמחה, והסיפור של "גדולתנו ותפארתנו", הניגון של האבנים] יוא (סבא צוחק), "גדולתנו ותפארתנו", הם זרקו אבנים, ורבי נתן עשה ניגון מזה [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [אני שכבתי פה, אוי, אני רוצה רק לישון, לשכב ולישון, ולאכול ולישון, זהו, זה מה שאני רוצה] (סבא צוחק) [סבא, אתם רק אוכלים וישנים ושותים, ואנחנו, עם כל מה שאנחנו עושים, אתם עושים יותר, מה שאנחנו לא עושים, איך זה? פלא כזה,

כולם, עם האבא והאמא וכל העיר, כל העיר, כל הישיבה חלקו עלי ועשו ממני... סבלתי צרות {גדולות}, אבל ברוך השם אני, אני מתענג מזה מהצרות, ממה שסבלתי, כן, אז הוא {אמר לי} זה טוב מאוד להתקרב לצדיק ולבטוח מתוך צער {לא מבין}, סבלתי מן האבא ומן האמא, האבא היה עיוור בשתי עיניו, והוא בכה לפני: "למה לך ברסלב? אני לא רוצה ברסלב, מי יקח אותך לחתן? ואיך אפשר דבר כזה שלא תרחם עלי ותהיה ברסלב?", אמרתי לאבא: "זהו, לא, לא, לא ישתנה ולא יהיה לך שום חכם, שום גיבור לעזור לך", אמרתי לאבא: "אני רק ברסלב" (סבא צוחק), ואני סבלתי מה שאי אפשר לתאר, לא היה לי לחם לא בשביל לי ולא בשביל הילדים, ולא בגד ולא לחם ולא כסף, ואני סבלתי הכל בשביל האמת, בשביל ברסלב (סבא צוחק), אוי וי, הוא, הוא, הוא היה אצל הנשיא חשוב מאוד, זה, זה {משיח וועט קומען!}, אצל הנשיא שזר היה חשוב מאוד זה האיש, כן, אבל אני לא עשיתי לא בשביל הנשיא ולא בשביל שום... אני רק למדתי {הדיבורים} מרבינו הקדוש, אז, אז ברגע לא היה, אמרתי לאבא: "זה, אני רק, אני רק ברסלב" (סבא צוחק), והוא הצטער מאוד והוא בכה עלי ואמר לי: "מי יקח אותך לחתן, מי? ברסלב? זה {לא מבין}, כן, אני זכיתי להתגבר על הכל, וברוך השם עד היום אני רק ברסלב, וגם היו, היה פלאי פלאים, היו בעלי שם ובעלי {שקר}, והם, אני {לא מבין}, כי יש רעשים), אני לא שמעתי אותם כלל, אני רק ברסלב עד היום (סבא צוחק), מה, העולם לא יודעים כלל מה שזה פה, מה שזה הענין של, של בינו הקדוש, זה ענין שאי אפשר, אין לי כח לדבר ולספר מה שזה {אני אשאל אותך עוד כמה שאלות, אפשר לשאול אותך עוד כמה שאלות?} לא היה לי, אני מתבייש לדבר, הילדים סבלו, הילדות, לא היו יודעים מה זה אל"ף ומה זה ב"ת ומה זה פ'תח", לא ידעו כלל, כי הם הלכו לבית ספר, ורב משה בלם, בלום, רב משה הוא היה הראש, ראש, הראש של 'אגודת ישראל', והוא אמר לי שהוא ידבר, והוא לא עשה כלום, והילדים שלי כבר כולם, כל שבוע שלחו אותם הביתה, הביתה כי לא היה לי כסף לשלם {להם} (סבא צוחק), וברוך השם עד היום אני מחזיק מעמד ואני רחוק מכל אלו הראש, מכל אלו, מכל אלו הם, שהם משוקעים בכל התאוות וכסף ובכל התאוות, וברוך השם אני הייתי רחוק מהם ואני הייתי גיבור, גיבור, ועמדתי כנגד כולם, היה קלירס, קלירס, רב משה קלירס, אתה, אתה שמעת על, על משה קלירס? וברוך השם עד היום, אני ברוך השם הייתי גיבור ועמדתי כנגד, כנגד... כנגד... אני לא רוצה {לספר} לדבר, כן, ברוך השם אני שמח מאוד שזכיתי להתקרב לרבינו מתוך רשעים, מתוך {לא מבין}, מי שזוכר את זה יכול, יכול להגיד שזה אי אפשר, אי אפשר, אבל היה {לא מבין}, אני עמדתי כנגד רב משה קלירס, הוא היה גאון, מפורסם, הוא ידוע, {לא מבין}, היה הרב הגאון אלפנדר, הוא בא, הרב אלפנדר הוא בא לטוריה לעשות שם אמכטיות, ואני בקשתי אותו שיתן לי לשמש אותך, לשמש אותו, כן, והיה מה שהיה, הוא לא רצה שאשמש אותו, כי הוא היה איש חזק, איש מיתי, איש חזק {אתה הוריתי, אמרת לשים שאלה?} [אמרת לשים שאלה?], {הוא אומר שאתם ביקשתם לפרסם את השלטים של "נ נח" בכל מקום, לפרסם את השלטים}, יש חברים שהם עושים, הם עושים את זה {למה} [למה הם עושים את זה?] שהם יודעים המלאכה, שידועים טוב איך לחשוב, לחבר ולעשות, כן, וברוך השם, ברוך השם [רבי ישראל, הוא שואל למה צריך לקבוע שלטים?] אה? [הוא שואל, למה, למה שלטים?] למה? [בשביל מה צריך לשים שלטים בכל מקום?] אה, לפרסם, לפרסם, כי כל העולם היה מתנגדים, כל העולם היו מתנגדים על ברסלב, רק אני הייתי יחיד שאני אמרתי: "אני רק ברסלב" (סבא צוחק), השם יתברך סיבב פלאות, שהנשיא שזר קיבל אותי והרגיש עלי שאני בעל מסירת נפש כזה, והוא {לא היה} לדבר כלל עם העולם, {והוא אמר} אני, אני תמיד דבוק וקשור לברסלב, ברוך השם (סבא צוחק) [אומרים, אומרים שקיבלת מכתב מהרבי, מרבי נחמן מברסלב] אוי, מה אני, מה שאני סבלתי מברסלב, רק, רק כולם, כולם, גדולים וקטנים הראו באצבע, "אה, הנה ברסלב, זה ברסלב" (סבא צוחק), ברוך השם אני קיבלתי, וזה מתנה, מתנה כזה שאין, אין, אין כמותה [רבי ישראל] לא היה לי, אני למדתי ספרי ברסלב, והם כולם היו מתנגדים והם, והם שלחו אותי ואת הילדים שלי מהבית ספר, ונפל עלי {לא מבין}, ברוך השם, אני הייתי חזק, גיבור חזק, ועמדתי כנגד גדולים, מפורסמים בעולם, אבל רב משה קלירס, כולם יודעים שהיה, השם שלו היה גדול מאוד, מפורסם גדול, וברוך השם אני, אני הייתי חזק ועמדתי כנגד כולם (סבא צוחק), {תשבו פה ותדעו עלי הכל}, איך השם? [מאיר שלום] אה? [זה הבן של דניאל, הבן של דניאל] הבן? [לא, לא העיתונאי נמצא פה] עיתונאי {כן, הנה הוא} כן, ברוך השם אני זכיתי להתגבר ולהתחזק ולהיות גיבור חזק כנגד כל העולם וכנגד כל המתנגדים שהיה להם שם גדול, וברוך השם הייתי יחיד ועמדתי כנגד כולם, והשם יתברך נתן לי מתנה, שהיה בירושלים, בחברון היה, היה ישיבה, ורבי ישראל {קרדונר} מורי, רבי ישראל הלפרין הוא, הוא... תפק נעשה קשר בינינו, כן, ועמדתי כנגד כולם, וברוך השם עד היום אני רק ברסלב, ברוך השם [למה, למה לא אהבו את ברסלב? למה, למה התנגדו?] [רבי ישראל, הוא שואל, למה כולם התנגדו על ברסלב? הוא לא מבין את זה] אה [מה הסיבה] אין לי, אין לי כח לדבר, {כבר} דיברתי הרבה, אין לי כח לספר את זה, אבל יהיה זמן שאני אספר (סבא צוחק), הוא היה האמת של כל הגדולים, של כל, של כל הגדולים, הוא היה כנגד כולם, הם לא יודעים, הם לא, הם, הם היו נגדו כולם, כולם, כלל, כן, הרב אלפנדר ביקש אותם שיתנו לי לחם, רק בשביל הילדים שיתנו לחם, אמרו: "לא, זה לא בן ישיבה, הוא לומד ספרי ברסלב, אנוח לא ניתן לו, לא ניתן לו", אבל אף-על-פי-כן נתנו חצי לירה על שבת, חצי לירה (סבא צוחק), זה לא, זה לא היה מספיק על לחם בשביל הילדים, היה לי עשרה לידים (סבא צוחק) [מה המשמעות של השלטים?] {הוא שואל מה, מה המשמעות של השלטים של "נ נח"?} בשביל מה השלטים? [מה, מה המסל?] בשביל שרבינו הקדוש גילה על זה, שהוא מרומז בתורה בפסוק, בפסוק ["נחל נובע"] ["נחל נובע"], "נחל נובע", כן, גילה ששמו הוא, הוא, ששמו הוא "נחל", ראשי תיבות של השם שלו: "נחל נובע מ'קור ח'כמה", ורבינו הקדוש גילה שהוא מרומז בזה הפסוק בתנ"ך: "נחל נובע מ'קור ח'כמה", וגם, וגם רבינו הקדוש מרומז בפסוק 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', השם "נחמן" הוא ארבע אותיות, זה שם "הויה", השם יו"ד ק"ה ו"ו ק"ה גם כן ארבע אותיות, והוא מרומז בפסוק הזה: "נחל נובע מ'קור ח'כמה", אז, אז כל אלו {שזכו, שזוכים} להתקרב לרבינו הקדוש, הם, הם צריכים להיות {לא מבין} כי כל, כל העולם רודפים אותם ומבזים אותם, כן, אבל זה טובה גדולה, כי כל מה שהם סובלים בשביל האמת, {קשה לו} מאוד, הם כולם... אני בטבריה, עיר קטנה, אני ראיתי {לא מבין} הם, הם היו בעלי גאווה, וחשבו שהם יכולים ללמוד, לא היה להם, לא חלק מרבינו הקדוש, לא, לא, לא ידעו אפילו, אפילו, תיבה אחת מרבינו הקדוש על עצמו, מגודל שלו, אז ברוך השם, אני, אני לא יכול לתאר, אני הייתי איש יחיד ועמדתי כנגד כל העולם, {הם תמיד על} רבינו על עצמו, הוא אמר ככה: "אני ותלמידי, ותלמידי רבי נתן, מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), וגם יש שיחה מרבינו הקדוש, הוא אמר: "אני, אני ניצחתי, אני גמרתי ואגמור, גמרתי", הוא בא לעולם לגלות האמת, שהתאוות לא כלום והכסף לא כלום, כן, והוא זכה שכולם נפלו והתבטלו לגמרי כנגד כל דיבור שלו, כמו שרואים בה'סיפורי מעשיות', רואים, רואים, רואים כזה, כזאת בעולם? לא, "ליקוטי תפילות" כזה, "סיפורי מעשיות" כאלה יש, יש עוד בעולם? [אתה קיבלת מכתב ממנו?] ברוך השם אני הייתי חזק כנגד כל העולם ולמדתי ספרי ברסלב, ותכף יכולים {לא מבין}, וברוך השם אני ניצחתי כולם, רבינו הקדוש אומר: "גמרתי ואגמור, ניצחתי ואנצח", רבינו הקדוש, כי הוא בא לעולם לצאת מן העולם התאוות, התאוות והכסף והתאוות, נו, נו, אבל העולם היו מתגברים, אז רבינו הקדוש אומר כאן: "אני ניצחתי ואנצח, גמרתי, גמרתי מכל העולם", הוא גמר, הוא לא השאיר כלום מהתאוות, כן, כל העולם, כל החכמים, כל הגאונים, הוא, הוא ניצח אותם ואמר את זה: "אני גמרתי ואגמור, ניצחתי ואנצח" (סבא צוחק), וברוך השם זכיתי להתקרב לרבינו הקדוש מתוך צער גדול ומתוך שברון לב, וברוך השם אני עמדתי כנגד האבא וכנגד האמא וכנגד כל העולם וכנגד הישיבה וכנגד כל... אני הייתי יחיד כנגד כולם, אני הייתי הכי גרוע, הכי פשוט, וכולם היו לומדים גדולים, וברוך השם אני ניצחתי אותם, את כולם, עד היום [רבי ישראל, הוא שואל על המכתב, הוא שואל על הפתק] אתה יודע שהיה לי מכתב {העיתונאי שואל, העיתונאי שואל על המכתב, על הפתק} כן [הוא רוצה לדעת מה זה הפתק?] הו, אני פתחתי ספר ומצאתי מכתב, ככה, ככה היה, הנוסח, {הנפלא, הנוסח כמכתב} {מה, מה היה?} אני הייתי הכי גרוע של כולם, ואני ניצחתי אותם, כי האמת יש לו כח כזה שהוא, שהוא מנצח הכל, כל העולם, ורבינו הקדוש אמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), ספרים כאלה, ספרים כאלה, "סיפורי מעשיות", ליקוטי, "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות" ועוד, ועוד, מה, ברוך השם אני שמח עד היום, שאני זכיתי להתגבר על הכל, על כל העולם, ועמדתי לבד כנגד כולם, כולם היו להם גאות, בעלי גאווה, שחושבים שהם, שהם יכולים ללמוד, אבל זה היה {לי?} שקר, {איך} אתה יכול, נגד רבינו הקדוש הם יכולים, אפילו דיבור אחד יכולים לדבר, "סיפורי מעשיות" כאלה לא היו, אין, אין, אין עוד בעולם, רק אחד, "ליקוטי תפילות" כזה ו"סיפורי מעשיות" כאלה

ודיבורים כאלה, דיבורים כאלה אין בעולם עוד, וזה לגמרי מתגלה, היה כל העולם צדיקים, לא כמו היום, אבל הוא היה לו כח להראות לכל העולם שהם שקרנים, כן (סבא צוחק) [רבי ישראל, הוא שואל מה הנוסח של הפתק?] אה? [הוא שואל מה הנוסח, הנוסח שכתוב בפתק, מה שכתוב בפתק?] אה? מה כתוב? כתוב בפתק: ש"מאוד קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאוד, נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי...". ככה זה, זה הנוסח של המכתב, "ועליך אמרתי מיין פיינעריל...". יש שיחה מרבינו הקדוש, הוא אמר, הוא אמר: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", האש, התורה שלו זה אש, ממש אש, הוא, הוא עמד כנגד כל, כנגד כל הלומדים, כנגד כולם, הרב אלפנדרי היה גאון עולמי, הוא ביקש מהם שיתנו, הם אמרו: "לא, לזה האיש לא ניתן, לא ניתן, הוא לומד ספרי ברסלב", ואני לא שמעתי לא לאבא ולא לאמא ולא לכל העולם (סבא צוחק), יש עוד לדבר הרבה, אבל אין לי כח לדבר, אבל כשתבוא, תדע מה שיש בעולם, רק אם לא היה בעולם רק דף אחד מה"סיפורי מעשיות", דף אחד מה"ליקוטי מוהר"ן", דף אחד מ"ליקוטי הלכות", אז כל העולם (לא מבין) כלום, וברוך השם אני זכיתי ללמוד, ללמוד את הרב אלפנדרי, וברוך השם הייתי חזק כנגד כל העולם, כמו רבינו הקדוש, הוא היה חזק כנגד כל העולם, הם לא, לא היו אפילו כלום, ממש אפס לגמרי {כנגד}, נגד רבינו הקדוש, זה ענין, עד היום אם הוא היה מתגלה, הוא היה, אם, אם היה מתגלה בעולם, היה עולם לא כמו עכשיו, היה עולם כולם צדיקים קדושים אמיתיים, וברוך השם אני זכיתי ועמדי חזק כנגד כולם, כנגד האבא והאמא והמשפחה וכל העיר וכל, כל ארץ ישראל, כל ירושלים ישאלו אותי, אז, אז יגידו כולם שאני ברסלב (סבא צוחק), אפילו דיבור אחד אי אפשר לגלות, ענין רבינו זה סוד מכל העולם, סוד, לא כלום, לא, לא, לא יודעים ממנו, כל העולם, והוא מצחק, הוא אמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), אני רוצה לראות את האיש שהוא, שבא אלי [הנה הוא, הנה הוא] מה {מה שמו?} ... (סוף צד א 43).

צד ב 4356

...אני לא, לא יכולתי, לא יכולתי לסבול הגאווה מהעולם (לא מבין), אני נולדתי בבית של עני, עני גדול מאוד שבטבריה, כן, ולא היה לי לאכול, לא היה לי, לא אני ולא הילדים, וסבלתי מה שאי אפשר לתאר, וברוך השם ניצחתי את כולם (סבא צוחק) [רבי ישראל, רבי ישראל, העיתונאי שואל אתכם, מה אתם חושבים על, על הרב מחב"ד? הרב של חב"ד, הוא שואל מה, מה אתם חושבים על זה?] מחבש? [מחב"ד] מה מחבש? [מחב"ד, מליובוויטש] מחב"ד? [כן, כן] אני לא יכול לשמוע מהם, ברוך השם אני נקי, לא, לא, לא רציתי לשמוע מהם שום דיבור, שקר, שקר, כן, וברוך השם אני לא, לא, אני {בצפת גם כן} הייתי בבית שלי וניצחתי כל העולם, "ליקוטי מוהר"ן", אין דף אחד מ"ליקוטי מוהר"ן" כנגד כל התורה, דף אחד מ"ליקוטי מוהר"ן", אז לא יודעים, לא יודעים כלל מה זה רבינו, ברוך השם אנחנו זכינו שיתגלה עכשיו האור של רבינו הקדוש (סבא צוחק) [רבי ישראל, הוא אומר, מה, מה הכוונה כשאתם אומרים שחב"ד זה שקר?] אה? [מה, מה בדיוק הכוונה? אתם מדברים על הרב מחב"ד?] רבינו הקדוש גילה ששמו מרומז בתורה, בתורה שבכתב, כן, נחל, יש פסוק: "נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה", זהו רבינו הקדוש, "נחמן", הוא ראשי תיבות "נחמן", כן, וגם כן הוא, הוא, הוא {מי שמע}, זה סוד, רבינו הקדוש הוא, הוא אמר: "אני סוד מכל העולם", כל העולם לא יודעים מה זה, מה זה רבינו, היה גאונים, מפורסמים, אבל לא ידעו אפילו דיבור אחד מרבינו הקדוש...

... (סבא צוחק) זה דבר חדש {ורוחני} לגמרי, שלא היה בעולם, לא נתגלה בעולם, וברוך השם אני הייתי חזק, אני חזק כנגד כולם, כנגד כולם, זה ענין פלא כזה שכל העולם כולם לא, לא, לא יודעים כלל מה זה רבינו, כל הגדולים וכל החכמים וכל העולם לא יודעים כלל מה זה רבינו הקדוש (סבא צוחק), ויש עוד לדבר, אי אפשר לדבר מענין פלאות כאלה, מפלאות כאלה, "ליקוטי מוהר"ן", כל {אות}, כל דף, כל דיבור שלו, {כל דיבור}, כל העולם לא שווה כלום כנגד כל דיבור שלו (סבא צוחק), והוא היה צדיק וחכם כזה שלא היה כמותו, שלא היה בעולם כמו הוא, (לא מבין), והוא צחק מכולם ואמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם", זה {רבינו} (סבא צוחק) [רבי ישראל], יוא [העיתונאי שואל, הוא שואל מה אתם חושבים על הציונות?] על? [על הציונות, על הציונים] על הציונים? [כן, מי שהקימו את המדינה] זה טעות, טעות לגמרי, טעות, שקר וטעות כמו חב"ד (סבא צוחק), ברוך השם שניצלתי, אני קרבתי את, את שמואל הורביץ, הוא היה נכד השל"ה הקדוש, והוא, אני קרבתי אותו לרבינו הקדוש, כן, הוא, והאבא שלו היה מתנגד, הוא בקש אותו: "תרחם עלי, ואל תהיה ברסלב", ושמואל היה חזק כברזל, חזק, ועמד ואמר להאבא שלו: "אני רק ברסלב" (סבא צוחק), העולם לא יודעים כלום מברסלב, מה זה, מה זה ברסלב, חכם כזה וצדיק כזה אין, אין בעולם, אין בעולם, ועוד, ועוד יש מה ל... יש הרבה לדבר, אבל אני לא יכול לדבר, כן, ברוך השם אני שמח שזכית לבוא ולראות אותי ולשמוע כמה דיבורים, מה, מה שאי אפשר, מה שאי אפשר לדבר בזה {העולם}, רבינו הקדוש כל דיבור שלו הוא חדש לגמרי, חדש לגמרי, חדש, והוא היה, הרב קוק הוא, הוא קיבל אותי והוא אמר: "רק ברסלב", הוא אמר לי: "רק ברסלב יש בעולם" (סבא צוחק), וברוך השם אני, ברוך השם אני ניצחתי ואני רבינו הקדוש הוא אמר: "ניצחתי ואנצח, ניצח... גמתי ואגמור", הוא בא לעולם לבטל את היצר הרע, את התאוות של העולם, וככה, והוא בא ל... העולם לא יודעו, לא, ולא היו רוצים לדעת ולא, תמיד הם כולם הוי משוקעים, משוקעים בכל התאוות, {משוקעים} בכל התאוות, כן, והם רצו להיות בעלי גאווה {של היצר הרע}, אבל האמת הוא הכח והמנצח הכל (סבא צוחק) [רבי ישראל, רבי ישראל] יוא [העיתונאי שואל מה אתם, מה אתם אומרים על השואה, מה שקרה במלחמת...?] על? [על השואה, השואה] {חצות} [השואה עם היטלר] התורה? [השואה, השואה, היטלר, מלחמת העולם, מלחמת העולם] אני לא מבין מה שאתה מדבר [הוא שואל מה אתם אומרים על מה שקרה עם היטלר?] ברוסיה? [לא, בגרמניה] [השואה, השואה] בגרמניה... אה, בגרמניה, היטלר? [כן, מה שהוא עשה, למה זה קרה?] זה היה הכנה לגאולה, אז כולם סבלו כזה שלא היה כל העולם, כל {העולם}, אבל האמת הוא בעל כח והוא

מתגבר על כל העולם, רבינו הקדוש היה לו שיחה: "אני, אני, אני נחל נובע מקור חכמה", כולם לא ידעו כלל אפילו מה זה הפירוש, מה, מה זה, לא, כולם לא ידעו כלל, כלל, מה זה רבינו ומה זה התורה, זה ענין, זה ענין חדש, תורה חדשה וכח חדש שהוא כנגד כל העולם, כנגד כל החכמים של כל העולם, כולם לא שווים אפילו דיבור אחד שלו, זה ענין חדש {מאד}, זה ענין של ברסלב, רבינו הקדוש הוא גילה רק, רק איזה, איזה דבר קטן, איזה, איזה טיפה מהים, מהים, מן הים הגדול, איזה טיפה הוא, הוא, הוא פתח וגילה, כל, שכל העולם לא יודעים כלום אפילו מה זה, כן, ולא מכירים, לא מכירים ולא יודעים מה זה, מה זה רבי נחמן, והוא היה מצחק מכולם, דיבור אחד שלו מן המעשיות, {או איזה} דיבור מן התורה שלו, הוא, הוא, הוא מק... זה אי אפשר לדבר מזה, כל החכמים, כל העולם כולם לא, לא יודעים כלל מה זה רבינו "נ נח נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק), יהיה, יהיה עוד זמן שאני מקווה להשם, אולי אזכה להתגבר בתפילות ולהמשיך ולספר מה זה רבינו הקדוש, מה זה, יכולים לגווע מגודל החיות של כל דיבור שגילה בעולם, שגילה רבינו הקדוש בעולם, "סיפורי מעשיות", אפילו דיבור אחד מי יודע ה"סיפורי מעשיות" והתורה שלו, התורה שלו, כולם רואים, היו חב"ד ו... כולם היו, היו חושבים שהם חכמים, שהם גאונים, אבל זה שקר, לא היה כלום, רק שקר ושקר, ושקר, ברוך השם אני לא מדבר סתם, מי יוכל להכניס בעולם דבר כזה, כולו חדש, כל תורה שגילה ב"ליקוטי מוהר"ן", אתה עיתונאי? קח ה"ליקוטי מוהר"ן" ותראה מה שזה, {ויתבטל} לגמרי [רבי ישראל] נו [הוא שואל אתכם מתי יבוא משיח?] (סבא צוחק) יש כבר רבינו הקדוש בעולם, אז כבר יש {ביאת} משיח, לא, לא, זה ענין, זה ענין קדוש ונעלם מאד לגמרי, רבינו הקדוש אמר שהוא סוד מכל העולם, סוד, העולם לא יודעים (סבא צוחק), אבל יש עוד רק, רק מה שאפשר לדבר בפה, אבל יש עוד ועוד, ועוד, אה, רבינו, רבינו הקדוש הוא, הוא היה לו תלמיד, תלמיד כזה שהוא עמד כנגד כל העולם, כמו רבינו, רבי נתן, תראה את הספרים שלו, תראה את הדיבורים שלו קצת, סתם לדבר? אוי, אוי, אוי, הספרים שלו, התלמידים שלו, הקדושה שלו, החכמה שלו, זה כל, כל חדש לגמרי (סבא צוחק), אני, הילדים שלי לא ידעו מה זה אל"ף ומה זה בי"ת, לא היה לי לשלם משכורת למשה בלום, הוא היה ראש 'אגודת ישראל', כן, ולא נתן לי לא לחם ולא כסף ולא, כמו... אוי, כן, הוא רק הגאון הוא ראש 'אגודת ישראל', מה שזה, רק הגאון, הוא ראש 'אגודת ישראל' [רבי ישראל, רבי ישראל, העיתונאי שואל...]

אבל יש עוד, יש עוד ועוד, ועוד, ועוד, אבל אי אפשר בפעם אחד לדבר, זה, זה פלאות, פלאות כאלה שלא יודעים כלל, כל הגדולים וכל החכמים לא יודעים אפילו דבר אחד, לא יודעים כלום [רבי ישראל] יוא [הוא שואל מה יקרה כשיבוא משיח?] אה? [מה יקרה בעולם כשיבוא משיח? מה יהיה אז בעולם? הוא רוצה לדעת] אבל אין לי כח לדבר, מוכרחים לעשות איזה הפסק, איזה, אי אפשר, אי אפשר לדבר [רבי ישראל, אפשר להפסיק רבע שעה, ואחר כך להמשיך לדבר?] אה? [אפשר להפסיק רבע שעה, ולהמשיך...]

מה, מה, מה? [אפשר להפסיק רבע שעה, ואחר כך לדבר עוד? אפשר לכם?] לא, אין לי כח לדבר, אבל ענין, מענין, אפילו אם ידברו כל הזמן רק {מברסלב}, רק מרבינו הקדוש, לא, אפילו דיבור אחד לא, לא ידעו, לא יודעים, אפילו דיבור אחד, זה ענין פלא כזה שלא היה מעולם, וכשיבוא משיח, יגלה, הוא יגלה את רבינו הקדוש, מי זה, מי הוא רבינו, רבינו נחמן (סבא צוחק), כולם לא שווים כנגד דיבור אחד משל רבינו, כולם מתחוללים לגמרי כנגד כל דיבור שלו, לא, רק ה"סיפורי מעשיות", רק ה"ליקוטי מוהר"ן", תורות כאלו, {כולם תדבר, תדבר, "ליקוטי מוהר"ן", תדבר} "ליקוטי תפילות", תשפיל את עצמך באמת, כי אנחנו לא יודעים כלל, הוא, הוא היה חכם פלא כזה, שהוא יודע לקרב כל העולם להשם יתברך (סבא צוחק), משיח, כל העבודה של משיח, שהוא יכניס בעולם את האור של משיח, כל דיבור שלו הוא מעיין, הוא ים החכמה, הוא מעיין, כן, לא יודעים כלל מה זה [רבי ישראל, רבי ישראל] יוא [העיתונאי הזה בא מחיפה, הוא כותב בעיתון של חיפה] יוא [הוא רוצה לדעת מה, מה הענין של חיפה? מה הדעת שלכם על חיפה?] לא, לא עכשיו, מוכרחים לעשות איזה הפסק, אין לי, אין לי כח לדבר [רבי ישראל] {אין לי}, זה כל העולם עם כל החכמות שלהם, עם כל החכמות, לא שווים כנגד דיבור אחד של רבינו הקדוש, לא שווים כלום, זהו ענין פלא כזה, פלא של כל הפלאות, פלא כזה, עוד לא היה בעולם פלא כזה, זה הוא חדש לגמרי [רבי ישראל, רבי ישראל, כשרבינו עשה נסיעה בארץ] אה? [רבינו עשה נסיעה לארץ ישראל, הוא הגיע לחיפה בהתחלה] יוא, נו [כשהוא הגיע לארץ, הוא הגיע קודם כל לחיפה] כן, כן, הממשלה לא רצה להכניס אותו ליפו, הם {יזהרו} ממנו, הם, הם, הם פחדו ש... אבל זה, הוא יש לו כח כזה, שיש לו, הוא יכול להפוך כל העולם לגמרי להפך, כן, אני היה לי ברוך השם כמה זמנים שהייתי מחובר ומקושר להנשיא שזר, כן, ואני הייתי הגרוע של, של כולם, נו, אבל, אבל {ניצוץ אחד מאלף} שעומד כנגד, כנגד כל העולם, כנגד כל, כנגד כל הגבורות, כנגד כל הכוחות, כן, {לא כלום}, עוד לא היה חכם כזה בעולם, עוד לא היה דיבורים כאלה, "סיפורי מעשיות" כאלו, מה זה? ברוך השם אני {הייתי סבלן} ולא היה לי חתיכת לחם לא אני ולא הילדים שלי, כן, אבל ברוך השם אני חזק מאוד ואני עומד כנגד כל העולם שאין להם, כאילו, כאילו אינם בעולם, כלום לגמרי, הם לא יודעים אפילו דיבור אחד מרבינו הקדוש, הם לא יודעים כלל מה שזה, אבל הגיע הזמן שכבר רבינו הקדוש היה בעולם, והוא גילה קצת את רבינו הקדוש, {מהענין}, אוי, אני לא יכול לדבר {לא מבין} אה [הוא שואל, הוא שואל עוד פעם, מה דעתכם על חיפה? במיוחד, מה יש מיוחד בחיפה?] חיפה? [כי הוא כותב בחיפה, העיתון של, של חיפה] זה, זה, חיפה הוא ההפך מן האמת, וכל חיפה וכל החכמים וכל ה... אינם שווים דיבור אחד, מה רבינו הקדוש גילה בעולם, אבל זה, זה עומד, הכח עומד כנגד כל העולם, ויהיה ענין חדש, יהיה ענין

הגאולה, שכולם {יצטרכו} רק לעבוד השם, ולא ישגיחו וישליכו כל התאוות וכל השטויות, וזה כח כזה שאין שום כח שיוכל לעמוד כנגד, כן, אבל יש, יבוא הזמן שנזכה, אבל אני, אני מקווה שנזכה לעט, לעט להודיע ולגלות טיפה מן הים מגדולתו וחכמתו וצדקתו, אין, אין, חכמתו וצדקתו זה, זה, כל דיבור שלו, ה"סיפורי מעשיות", יש עוד "סיפורי מעשיות" כאלה בעולם? יש עוד כזה? בכלל הם, הם, לא, לא, לא יודעים ולא רוצים לדעת מה זה ה"סיפורי מעשיות", מה זה "ליקוטי מוהר"ן", מה זה... (סבא צוחק), ואני זכיתי להתגבר על כל, על כל (לא מבין), מה, אבא שלי היה עני גדול וגם כן, וגם כן היה סגי נהור ולא ראה על שתי עיניו, לא, לא רואה, כן, אבל בכל זאת אני זכיתי על-ידי-זה להתגבר על, על כולם, ולנצח אותם, אבל, אבל אני לא צריך לדבר כלל (סבא צוחק), כן, מה שרבינו הקדוש גילה, אין בעולם, לא היה בעולם, תורה כזה, אור כזה, פלא כזה, שהם יחיד, הוא יחיד בעולם, אין עוד (לא מבין), יש עוד "סיפורי מעשיות" כאלה, זה כמו "ליקוטי מוהר"ן", וגם כן לא, לא, אין, אין כלשהו כח שיוכל להכניס בלבו איזה, איזה ניצוץ, איזה טיפה מן הים כמו מה שהוא גילה (סבא צוחק), אז זה דבר חדש שלא היה בעו... הוא חדש שלא היה בעולם, עוד לא, עוד לא היה בעולם פלאות כאלה כמו רבינו הקדוש (סבא צוחק) [תודה רבה] אני עזבתי אותם, הם רצו גאות ובעל ג... בעלי גאווה, הוא, הם (לא מבין), אפילו איזה דיבור מזה, רבינו הקדוש גילה פלאות כאלה שלא היה עדיין בעולם, אין, אין בעולם כמו התורה שלו, כמו הפלא שלו, כמו החכמה שלו, כמו שהוא {אמר את זה}, זה, זה, זה, זה משיח (לא מבין), אבל הוא לקח את כל {התכלית}, והוא האיר בעולם האור של משיח, האור של, של {המלכות} עכשיו, והאיר בעולם עד ביאת משיח צדקנו, רבינו הקדוש גילה כל מה שהוא, מתי הוא יגלה עצמו, מתי הוא יגלה תורה אחת מ"ליקוטי מוהר"ן", כן, ברוך השם, זה, זה פלא כזה שלא היה בעולם, חדש לגמרי, מה, על מה שאנחנו מדברים, אבל, אבל הענין של רבינו הקדוש הוא לגמרי סוד מכל העולם, כולם, כולם לא יודעים כלל מה זה, מה זה רבי נחמן (סבא צוחק) [טוב, תודה רבה, אני חייב לחזור לחיפה, תודה רבה] {יוא, קודם כל} איזה, איזה הקדמה שזכית לשמוע מפלאות כאלה, פלאות כאלו שאין בעולם, בכל העולם יהיה עוד כזה? פלאות כאלה, פלא כזה, רבינו הקדוש גילה רק טיפה מן הים מגדולתו, רק טיפה מן הים [רבי ישראל, הוא צריך ללכת, הוא אמר לכם שלום] אה, טוב, שלום, שלום, שלום עליך [שלום] ברוך השם, זה עוד יהיה...
...אני לא יכול לסבול את הריח רע של, של (לא מבין), של השקר שלהם, אבל בבית... אין עוד בעולם, אמת כזה, חכמה כזה, תורה כזה, אין, אבל יבוא הזמן (לא מבין), אני, אבל הוא טוב מאד למסור דרישת שלום להנשיא שזר (סבא צוחק) [רבי ישראל, מי, מי צריך למסור דרישת שלום לנשיא שזר? מי?] אה? [מי צריך למסור דרישת שלום לנשיא? מי צריך למסור דרישת שלום לנשיא שזר? מי?] אני? [מי? מי? ממך אתם מבקשים שימסור דרישת שלום?] לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא, אני מתחרט, אני לא, אני {מצטרף לעולם} (סבא צוחק), פלא כזה שאין בעולם, כל דיבור שלו...
(סוף צד ב 43).

קסטה מס' 44

צד א 4457א

...[יום העצמאות] יום העצמאות [היום] כן [כן] יום חמישי [כן] היום [עכשיו] אה? [אז יש יום העצמאות למדינה] עד, עד הערב [כן] (לא מבין), ההלוויה עוד לא היה [של מי?] הלוויה של, של חדרה [אמרו שזה יהיה בשלוש] {בשלוש} [עוד חצי שעה, רבי ישראל, עוד חצי שעה, הלוויה היא תהיה עוד חצי שעה] כן, יש שש הרוגים [כן, רבי ישראל, שש] (לא מבין) [חמש, חמש, אחד מהם הוא המחבל] אה? [יש חמש יהודים והמחבל, המחבל הוא גם בתוך ההרוגים, יש חמש יהודים והמחבל] [רבי ישראל, מה טוב לעשות ביום העצמאות? תחנון, כלום, או הלל?] להתפלל להשם...
...מה שהיה בירושלים, הלך ערבי עם טקסי ועם פצצות, לעשות כמו בחדרה ועפולה, והם התפוצצו על הדרך עם הערבי, לפני שהוא נכנס לרמות, הוא, הוא רצה ללכת לרמות לעזוב שמה הטקסי עם הפצצות, והתפוצצו על הדרך, והוא והטקסי {התפוצץ}, ולא היה כלום ברמות, אני חושב אולי יפחדו ללכת עוד פעם, אם יתפוצץ על הדרך, אז יפחדו ללכת (סבא צוחק), אתה לא שמעת מזה? [כן, כן] אה? [כן] שמעת [כן] (סבא צוחק) ...
...מה שהיה בירושלים? [לא, רבי ישראל] לא? [לא] הוא יספר לך, אין לי כח, הוא יספר, אני אמרתי לו מה שאני שמעתי, הוא יודע (סבא צוחק), הלך ערבי עם אוטו מלא פצצות לרמות, שיהיה כמו בחדרה וכמו במקומות אחרים, כן, אז, אז הטקסי נתפוצץ עם הפצצות ועם הערבי על הדרך, טרם שנכנסו לרמות (סבא צוחק) [ברוך השם] זה כל, כל, כל העולם יודעים מזה, על הדרך טרם שנכנסו לרמות, נתפוצץ כל הטקסי והפצצ... הכל, עם הערבי, אולי יפחדו עוד ללכת עם פצצות (סבא צוחק), {זה לא היה} בתורה, וכל המשנה וכל התורה, בכל תורה של רבינו, בכל רגע (לא מבין), ועכשיו יש לנו כבר רבינו הקדוש, כבר נתגלה בעולם שיש רבינו הקדוש "נְחֻם נְחֻם נְחֻם מאומן" (סבא צוחק), זה גילה רבינו, הוא יותר גדול ויותר גבוה מהכל, עוד לא היה חידוש כזה, פלאות כאלה עוד לא היה בעולם, רק עכשיו בזמן הגאולה התחיל רבינו להתגלות בעולם, {זה איש שהוא כולו...} כן, גם לעצמו הוא מתפלל (סבא צוחק) [רבי ישראל]...
...נותן לי (לא מבין), אבל בוודאי יגיד "נח" זה רפואה וכפרה והכל, זהו כל התורה, "נְחֻם נְחֻם נְחֻם מאומן" זהו כל התורה כולה, כלול בזה כל הצדיקים וכל, וכל התורה (סבא צוחק) ...
...זה אותיות שבהם כלולים כל הצדיקים וכל התורה כולה, בכל דיבור ודיבור שלו, לא אני אומר, הוא, אני זכיתי...
...הוא, הוא אומר את זה, כן, זה מהספרים שלו, כן...
..."נחמ נחמן מאומן"...

... "נח", זה לא הרבה [כן] "נח", "נח" זה קשה להגיד [לא] "נחמ נחמן" קשה להגיד? [לא] "נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), "מאומן" זה לא שם, זה המקום שהוא נמצא הוא אומן, אומן, "מאומן" [אבל "נח" זה שם] אבל "נח נחמן נחמן מאומן", לא סתם מישוה, זה בדיוק האותיות, כן, זה "מאומן", "נחמן", "נחמ נחמן מאומן"...

...אותיות, הוא יכול, לכל המחלות, לכל דבר (סבא צוחק) ...

... "נחמ נחמן מאומן", "נח נחמן נחמן מאומן" קל מאד (סבא צוחק) [וגם כן יואל אמר שיש לו, פה באזור הזה יש לו גידול] כן? [בין האצבעות ליד] כן, כן, "נח" זה טוב [אז הוא...] ...

... ["נח נח" "נח" "נחמ נחמן" "נחמ נחמן" "מאומן" "מאומן" "מאומן" [כן]...] ...

...לא מאמינים, הם יצחקו ממני [כן] הרופאים...

...מי שאומרים לו בתמימות ופשיטות ובאמונה [כן] אחר כך אפשר ללכת לרופא [שיגיד "נח"!] אמרו לי שזה השם, להגיד את זה השם "נחמן", "נח נחמן נחמן מאומן", נו [הוא יכול להגיד לרופאים] כן [שילמדו] אמרו לי ככה, ואני אמרתי, ונעשה רפואה [אה, בסדר]...

... (לא מבין) ["נח נחמן נחמן מאומן" בפשיטות, על כן צריכים "מאומן", כי הוא שוכן באומן [רבי ישראל, סליחה, רבי ישראל]...] ...

... {מה יש לכם?} (סבא צוחק) ...

... {לא שומעים?} אה? [אני לא יודע] אה? [כשמישהו סיפר לכם, אז אני שמעתי] מה? [כשמישהו בא וסיפר לכם, רק אז אני שמעתי] אתה שמעת [מתי שסיפרו לכם] אה? אתה, אתה עמדת [כן] אתה גם כן שמעת [אני שמעת אבל, אבל תפסו אותם המשטרה] אה, תפסו אותם [ככה אני חושב, כן]...

...כל הגרמנים בשם היטלר, כל הממשלה, כל הגרמנים רק בשם אחד, בשם היטלר, בשם מדינת היטלר, היטלר, כל גרמניה, כל הגרמנים הם היטלר (סבא צוחק) [הם יכולים להתגייר?]...

...מזרון וישכב, ויגיד להם הוא, הוא, הוא לא יודע איפה ללכת, אם לטבריה, אם לצפת, אם לירושלים (סבא צוחק), אין לו, אם הוא אומר להם, שהוא רוצה ללכת לכותל מערבי להתפלל, בגלל שהוא חולה ושיתפלל שהשם יתברך יתן לו רפואה שלימה (סבא צוחק), כן, יקח מזרון וישכב, אין לי לאיפה ללכת, אין, אינני יודע לאיזה מקרים, מי, מי, אינני יודע אם ללכת לירושלים, אם ללכת לטבריה, אם ללכת לכאן, לכאן, יקח מזרון וישכב עליו, הוא, הוא יגיד, הראש כואב לו, לא יכול ללכת, וגם כן פה כואב לי גם כן, אינני יודע איפה ללכת, שיגידו לו איפה ללכת, אם לירושלים, אם לצפת (סבא צוחק), כן, פתאום יקח מזרון וישכב עליו, אז תקום, יש עבודה, אני כואב לי פה וכואב לי הראש, אינני יכול ללכת (סבא צוחק), יוא, יש הרבה דברים, יעשה עצמו כאינו יודע איפה ללכת, לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא (סבא צוחק), ויגיד להם, ישראל בער אודסר אמר לי לעשות לכם, כמו שאינו... כמו מטורף, כן, נו, אינו יודע מה לעשות (סבא צוחק) [הוא צריך להגיד להם, שאתם אמרתם לו? צריך להגיד להם, שאתם אמרתם לו?] לא, לא, חס ושלום, הם יקחו אותי לתפיסה, לא ידעו כלל [טוב, טוב] ידעו שהוא לא, בלתי נורמלי, אז זה ידעו (סבא צוחק) [אבל הוא צריך להזכיר את השם שלכם?] אה? [רבי ישראל בער אודסר] לא, לא, לא, לא, לא כלום, כלום, הם [ייקחו] אותי לתפיסה, מה זה? הוא לוקח, לוקח חיילים, ועושה עצמו משוגע? לא, לא, לא, לא, לא יזכיר את שמי, רק בעצמו, המח שלו לא בסדר, פעם אומר כאן, פעם אחת כאן [כן, רבי ישראל, אולי הוא, הוא יגיד שיכול ללמד להם את השיר "נח", שילמד?] כן, זה אפשר, יעשה עצמו כמטורף, כבלתי נורמלי, יקח מזרון וישכב עליו, נו, מה אתה, מה, מה? יש עבודה? איזה עבודה? [טוב, טוב], אולי הוא ירוויח כסף? טוב (סבא צוחק) [הוא צריך לקחת מזרון אתו מהבית? הוא צריך להביא מזרון מהבית?] יש שמה מזרונים (סבא צוחק), (לא מבין) לא, לא חשוב מאיפה זה, יש לו מזרון, אולי הוא, הוא חולה, כואב לי כאן וכאן, פעמים כואב הרגליים, פעמים כואב הידיים (סבא צוחק), עד שיתחילו לחשוב שהוא לא, לא נורמלי, אז, אז יגידו לו, לך הביתה, אתה לא חיל טוב, לך הביתה, ונגמר (סבא צוחק) ...

...כואב לי פה וכואב לי גם פה וגם הרגליים (סבא צוחק), הם יביאו רופאים, הרופאים, יגיד להם, כואב לי פה וכואב לי פה, הרופאים לא ידעו, הוא, הם יכתבו שהוא חולה, כן (סבא צוחק) ...

...השם שלי, כי יש עוד, עוד חיילים, שהם צריכים להיות בלתי נורמלי, נו...

...תרופה גדולה, שהם יחשבו שהוא לא כל כך נורמלי, לפעמים יש לי כאבים פה ולפעמים פה, לפעמים הרגליים, פעמים הידיים, אני לא יודע מה לעשות, אני צריך רופא, וגם כן בית חולים, כי כואב לי פה, הרופא ישאל, פה? גם כן, לא רק פה (סבא צוחק), רק שלא יזכיר את השם שלי, כי אני יכול ללכת לבית-סוהר, שאני לומד את החיילים שיעשה עצמו כמו, כמו בלתי נורמלי, זה רק אני, שלא ידעו ממני כלל...

...מי אמר? אני לא יודע, מה זה? הם יתנו לו רופא, ולרופא יגיד פה, (לא מבין) יש לי כאבים פה, פה ופה ושמה, הרגליים, אני לא יכול ללכת על הרגליים ולא יכול ללכת עם נעלים [מה?] ילך בלי נעלים, ויגיד שהרגליים כואבים לו, אז לא יכול ללכת עם נעלים, כן, כן (סבא צוחק), הרופאים ידעו שכואב לי הרגליים, פעמים יש לו כאבים פה ושמה, כן, ואתמול כאב לי הרגליים, והיום כואב לי הלב (סבא צוחק) ...

...יבואו ויגידו לו: "לך, לך הביתה, אתה פטור לגמרי", כן, ילך בלא רגליים... בלא נעלים, כואב לו הרגליים, לא יכול ללכת עם נעלים, הוא רוצה רופא ובית חולים (סבא צוחק), (לא מבין), רק שלא ידעו שאני אמרתי להם...

...אין לי כסף, אני רוצה לנסוע לירושלים, בלי כסף לא רוצים לקחת אותי (סבא צוחק) [שיבקש כסף בשביל לנסוע?] הוא יהיה לו הרבה שמות [הרבה שמות] כן, יש לו שם ככה וככה, שמעון... אינני יודע השם שיש לו, אינני יודע, על-כל-פנים יעשה עצמו כאינו נורמלי, וגם ימשיך בזה, כן, אולי תיתן לי כסף, אני רוצה לנסוע לירושלים לכותל מערבי להתפלל (סבא צוחק), כן, תיראו בו, רק ככה הוא בן אדם כזה, שהוא בלתי נורמלי, אין לו שם ואין לו זה, אין לו, כואב לו כאן, כן, לא יכול ללכת בנעלים? הרגליים כואבים לו, תן לי רופא שיראה מה, מה זה, מה, מה יש ברגליים (סבא צוחק), יש לנו כמה מיני רופאים, כן, יש רופאים של רגליים, יש רופאים של הראש, יש להם הרבה מיני רופאים, הוא יש לו כל מיני מחלות, הוא לא יודע מה לעשות ואיפה לפנות, או לצפת או לירושלים, בלא כסף לא רוצים, הנהג לא רוצה לקחת אותו (סבא צוחק), תביאו בית חולים, אני חולה, רק אני צריך רופא ובית חולים, לא יכול לאכול, כואב לי פה וכאב לי פה (סבא צוחק), רק רופא ובית חולים...

...או צפת, או מירון, או לירושלים, אינני יודע איפה, ואין לי משפחה, אין לי, לא יודע מה לעשות, איפה להיות, אני לפעמים בבית הכנסת זה, לפעמים בבית כנסת אחר, לא, לא רוצים, נו, אז אני לא יודע מה לעשות, רק אני יודע שאני חולה ואני צריך רופא ובית חולים, זהו (סבא צוחק), אני חולה, לפעמים כואב לו פה, לפעמים כואב לו פה, לא יודע מה לעשות, אולי הרופא יתן לי רפואות? (סבא צוחק) ...

...לרופאים, אני צריך רופאים גדולים ובית חולים, אם יתנו לי רופאים גדולים, אז, אז נדע מה לעשות (סבא צוחק) [שלום עליכם, סבא] מה? [שלום עליכם, "נח נחמן נחמן מאומן" אני לא רופא [מה?] בית חולים זה, זה שקר, הם אומרים שהם רופאים, ולא יודעים כלום (סבא צוחק) [סבא, זה בשבילכם] מי אתה? [משה מהר-נוף] אה? [משה מהר-נוף, משה מהר-נוף, משה מהר-נוף, נו, תכניס אותי [כן, בסדר] אה, אה, הרופאים הם יודעים מה זה, זה רפואה [כן] הם לא יודעים, הם לא, לא יודעים מה זה, הם שקרנים, לא רופאים (סבא צוחק) [מה זה? סבא, מה צריכים לדעת?] הרופאים לא יודעים מה שזה [מה זה? מה צריכים לדעת?] זה רפואה [רפואה?] כן [כן, כל התורה, רפואה] הם לא יודעים [לא יודעים שזה רפואה] הם לא יודעים, הם, הם אומרים שזה... הם רופאים, והם שקרנים [סבא, רוצה לשנות משהו? סבא, מה אתם רוצים לשנות?] אה, הלכתי לטייל ולא היה לי כח, חזרתי [רפואה שלימה, שהשם יתן לכם כח] תביא רופא [הנה, הנה הרופא] הרופא לא יודע שזה רפואה (סבא צוחק) [סבא, יש מישוה קוראים לו אברהם וויצנדלר, אברהם וויצנדלר, הוא מוציא ספרי ברסלב...]...

...[סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] אין לי כח (סבא צוחק), אה...

...הוא רוצה לתפוס אותי, הם מדברים שקר (לא מבין) (סבא צוחק) [מי רוצה לתפוס אותך? סבא, מי רוצה לתפוס אתכם? מי זה רוצה לתפוס אתכם?] זה בית ספר מיוחד, זה לא סתם (סבא צוחק) [סבא, מה לומדים בבית ספר הזה? מה לומדים שם?] [סבא ממנן את המנגינה של "נ נח..."] הניגון הזה בלי סוף (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר את המנגינה של "נ נח..."] (סבא צוחק) אה, אולי יש כאן כבד? כן, אני אוכל כבד, הכבד של אברהם (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר את המנגינה של "נ נח..."] (סבא צוחק) ...
...עכשיו שנעשה שקט, באו כולם, אבל רבי נתן לא היה, הלכו לחפש את רבי נתן, מצאו אותו בריקוד כזה ובניגון כזה (סבא צועק אה, אה, אה, אה) (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו..."] מה זה? איזה ניגון הזה? [החברים ממשיכים לשיר "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו..."] "גדולתנו...", הוא אמר להשם יתברך, רבי נתן אמר להשם יתברך [סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."], אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו...", במנגינה של "נ נח..."] (סבא צוחק) רבי נתן (לא מבין) הוא אמר למתנגדים שזרקו אבנים, הוא אמר להם: "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק) [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] במנגינה של "נ נח..."] (סבא צוחק) ...
(סוף צד א 44).

צד ב 4457ב

...כתוב בפתק, "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" נו, אני מוכרח להיות, לחכות עד ביאת המשיח (סבא צוחק), כל החברים שלי כבר {אצל, שם, שם} בארץ, כל, כולם, עשרים, חמש עשרה, עשרה שנים, אבל מי נשאר? רק אני לבדי, אני מוכרח לחכות עד ביאת המשיח (סבא צוחק), נו, נו, נו, בשביל זה אני פה, לא שמה, במכתב של רבינו כתוב בזה הלשון: "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", אני מוכרח לחכות עד ביאת המשיח (סבא צוחק), יש הרבה שמדברים: "מה הוא עושה כאן? הוא צריך להיות שמה, מה, מה הוא עושה כאן?", נו, אז זה התירוץ, במכתב של רבינו כתוב: "עד ביאת המשיח", אני מחכה לביאת המשיח, בשביל זה אני פה, לא שמה, {וובר, וובר} {לא, לא} [וובר] איננו פה? [לא] (סבא צוחק), אני מוכרח לחכות עד ביאת המשיח, מה אני עושה פה? לך כבר, לך כבר, אתה לא משלנו, אתה שמה המקום שלך, אבל בפתק כתוב: "עד ביאת המשיח", נו, אז אני מוכרח לחכות עד ביאת המשיח (סבא צוחק), נו, נו [רבי ישראל] יוא [יש קריאת התורה] (סבא מברך את הברכות של העולה לתורה והחברים עונים אמן), ביאת המשיח...
...המשיח, אני, אני מוכרח לחכות (סבא צוחק) ...
...מה אתה עושה פה? אה, רבינו הקדוש כותב לי: "עליך אמרתי עד ביאת המשיח", אני {מוכרח, יכול כבר} לחכות (סבא צוחק) ...
...[החברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] כתוב במכתב: "ועליך אמרתי עד ביאת המשיח", נו, אני מוכרח להיות פה (סבא צוחק), (לא מבין, כי לא שומעים טוב) ...

...[אחד החברים שר מנגינה (לא זוכר איזה מנגינה זה)] [סבא, תברך אותי] אני צריך לחכות, מה אתה רוצה ממני? [אני רוצה ברכה] "עד ביאת המשיח" (סבא צוחק) [החבר ממשיך לשיר את המנגינה הנ"ל] ...
...[ועליך אמרתי עד ביאת המשיח] (סבא צוחק) ...

...אלך, הוא רופא גדול, הוא לא, הוא רוצה הרבה כסף, אז אני לא אלך, יש הרבה שהם פלא בעיניהם, מה אני עושה כאן, אני צריך להיות שמה, לא כאן? אבל רבינו הקדוש כותב במכתב: "עליך אמרתי עד ביאת המשיח", נו, אני מוכרח לחכות (סבא צוחק) ["ועליך אמרתי מיין פייעריל..."] כן ["מיין פייעריל"] "מיין פייעריל וועט טליען... עד ביאת המשיח" (סבא צוחק) ...

...[סבא צוחק] {הוא היה פה, לא?} [הוא היה פה אתמול בלילה] כן? [כן, כן] מדוע לא אמרת לי? [כן, כן, אמרנו לכם, דיברתם אתו, כן, דיברתם אתו] כן? [שאלתם לו אם הוא, אם הוא...] אני, הוא לא, לא אמר לי שהוא (לא מבין) ...

...[רבי נתן, והוא אמר] הו [והוא אמר שב"ליקוטי תפילות" יש כל ספרי המוסר, ב"ליקוטי תפילות"] (סבא צוחק) זה אור הגאולה, כל דיבור שלו הוא האור הגאולה, כן [רב דוב מורשה הוא עמד נגד כל המתנגדים והוא אמר שרבינו, להתקרב לרבינו זה זכייה] (סבא צוחק) [סיפרתם לי, שהוא היה קורא "ליקוטי מוהר"ן", אז הוא היה שם מגבת על הראש, כשרב דוב מורשה, כן] הוא חגר חגורה על הראש, שלא יתפוצץ [מה"ליקוטי מוהר"ן"] "ליקוטי מוהר"ן", כן, כל הלימודים לא קשים לו, רק ה"ליקוטי מוהר"ן", כשהוא לומד "ליקוטי מוהר"ן", הוא מוכרח ל... [לשים חגורה] בשביל שלא, שלא יתפוצץ, שלא יתפוצץ הראש (סבא צוחק), הוא אמר לי [כן?] כן [רב שמואל הורוביץ, רב שמואל הורוביץ הוא מספר עליך ברה] רב שמואל הורוביץ הוא היה, הוא למד אצלו בחינם, בלא כסף [היה לו, היה, לרב דוב מורשה היה לו "ליקוטי תפילות" ו"סיפורי מעשיות"] כן, כן [והוא לא רצה למכור את הספר לרב שמואל הורוביץ, הוא אמר: הספר הזה, אני אמכור לך ספר כזה?] כן ["ליקוטי תפילות"] (סבא צוחק) [רב שמואל הורוביץ מספר, שאתה נתת לו "ליקוטי הלכות", רב שמואל הורוביץ מספר שאתה נתת לו "ליקוטי הלכות", נתת לו "ליקוטי הלכות" לרב שמואל הורוביץ, הוא סיפר שעבדתם את השם עם רב אלטר בן ציון ועם רב יעקב זאב] [יעקב זאב] [במירון, בל"ג בעומר במירון, והלכתם לשמעון הצדיק בירושלים, הלכתם לשמעון הצדיק, סבא, רבי נחמן ורבי נתן צוחקים מכל העולם, רבי נתן ורבי נחמן] (סבא צוחק) ...

...[זה] פצצה חדשה [בטחו] 'בטחו', שמה [פצצה חדשה] 'בטחו', אנחנו לא שמענו עד עכשיו שיש פצצה ששמה 'בטחו' (סבא צוחק) [סבא, יש עוד פצצה חדשה] אה? [יש עוד פצצה] אה, יוא, איזה? [להודיע', 'להודיע', 'להודיע'] לא, 'בטחו' זה כולם, כל היהודים (סבא צוחק) [סבא, יש פצצה] הם שומעים, הם, שאנחנו מספרים 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו', אז הם אומרים, זה פצצה ששמה 'בטחו', 'בטחו' (סבא צוחק) [סבא, יש פצצה גדולה מאד, סבא, "נ נח נחמן נחמן מאומן" זה הפצצה הכי חזקה, נגד כל הגויים, שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע'] [סבא והחברים שרים "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..."], אחר כך הם שרים "להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] [סבא, שלום, סבא, אנחנו הולכים לכפר-סבא, אנחנו הולכים לכפר-סבא, סבא] טוב [תברכו אותנו לשלום] אני לא יכול [סבא, תברך אותנו, סבא, אנחנו כבר הולכים, סבא, כל טוב, אנחנו נוסעים לכפר-סבא, סבא, תרגישו טוב, כל טוב, סבא, להתראות, שלום עליכם, סבא, להתראות, סבא, שתהיו בריאים, סבא, בזכות "נ נח נחמן נחמן מאומן", שיבוא משיח צדקנו] [סבא, להתראות, סבא, תהיה בריא] ...

...הם עזבו אותי לגמרי, חלילה וחס, אם לא זה, הייתי מת כבר (סבא צוחק), אוי...
...ויעשו לי, יודעים אתם איך לעשות? [כן] מרתיחים המים ונותנים הביצה ומכסים ארבע רגעים, חמישה רגעים, אחר כך לוקחים המסכה, טוב...
...אבל ברוך השם התאוות עזבו אותי לגמרי, אין לי, אני לא יודע אם יש תאוה בעולם, אם יש אשה בעולם, אם יש תאוה בעולם, זה, זה חסדי השם ונפלאותיו, נסים ונפלאות, שזה לא דבר רגיל, שהאדם חי בעולם הזה ואין לו שום תאוה של אשה, של... זה פלא, פלא, זה נפלאות הבורא, פלא גדול, אני לא יודע באיזה, איך זכיתי לזה, אבל אני זכיתי לזה בלי שום... אני ראיתי איזה דיבור של רבינו באיזה, בספר, בספר "שיחות הר"ן" ו"ליקוטי מוהר"ן", אוי וי, אז זה עשה לי פלאות, פלאות, רבינו הקדוש הוא, הוא מטהר את האדם מכל, מכל רע, מכל התאוות, זה עיקר הרע, אוי וי, עזבתי {הכללים}, אני הייתי צריך להיות תמיד בכותל, נו, מעכשיו אני אולי... מעכשיו, אוי וי, אוי, השם יתברך עשה איתי דברים

כאלה, דברים פלאים כאלה, שלא נשאר בלבי ובי איזה, איזה גאווה, איזה כבוד, איזה גאווה, חס ושלום, לא, והעיקר, אני נקי מפגם הברית, חלילה וחס, אם היה זה אצלי, הייתי מת בכל יום, הייתי מת, וברוך השם אני לא צריך המלחמה והעבודה, כלום, {לא, לא, לא באים בכלל}, אין לי אתם שום מלחמה ושום עסק (סבא צוחק) [רבי ישראל] הם ברוגז איתי לגמרי, הם לא רוצים להכיר אותי (סבא צוחק) [איזה עבודה עכשיו יש לכם? עכשיו גם יש לכם מלחמה] אה? [עכשיו גם יש לכם מלחמה] לא, מעיקר, מעיקר, התאווה הכללית זה העיקר [כן, כן, זה אין] אם חס ושלום זה לא בסדר, אז הכל לא בסדר, זה השורש של, של, של כל התורה, של כל... השורש, אם חס ושלום היה לי איזה ריח מתאווה, הייתי מת, לא יכולתי לחיות, וברוך השם התאווה, הם, הם בסוף העולם, הם, הם לא באים אלי כלל, זה... (סבא צוחק), אני לא צריך שום מלחמה, ה"תיקון הכללי" אני לא, לא אומר, אבל אני מצטער מאד על, על זה, כי צריכים להגיד, זה "תיקון הכללי", אבל אמרו לי הזקנים: "מי שהוא נקי ואין... והוא נקי מהתאווה הכללית, הוא, הוא השורש, הכלל, העיקר מכל, זה העיקר", מה שאדם נברא, בא לעולם הזה, רק בשביל זה, לשבר התאווה, כן (סבא צוחק), ואני אין לי מלחמה בתאווה, לא, לא (לא מבין) (סבא צוחק), התאווה, כל זמן שהאדם בעולם הזה, כל זמן שיש לו איזה חיות, לא, לא עוזב לו, התאווה לא עוזב את האדם, ואותי, עזבי אותי והם בסוף העולם, כשאני פה, הם בסוף העולם, אינני יודע אם יש תאווה בעולם, אם יש אשה בעולם, טוב, נקי לגמרי, חס ושלום אם לא הייתי, אם לא הייתי במקווה, במקווה... אני הייתי הולך בכל ימי חיי, אני הייתי הולך בכל יום למקווה, בכל יום למקווה, לא, אבל היום אין לי לא מקווה ולא "תיקון הכללי", אין לי על מה (סבא צוחק), אולי לא כדאי לפרסם את זה, להגיד את זה, אבל טוב שידעו שיכולים, יכולים לפטור אותם, אם רוצים באמת, אז יכולים, יכולים לפטור אותם, יהיה ברוגז לגמרי שלא יבואו (סבא צוחק), אני לא מרגיש אם יש כלה בעולם, אם יש אשה בעולם, כאילו אין שום כלה ואין, אין אשה בעולם (סבא צוחק), אם, אם, אם היה, חס ושלום, אם היה לי מלחמות בזה, הייתי מת, כן, ברוך השם הם יודעים מזה והם עזבו אותי לגמרי (סבא צוחק), השם יתברך, זה לא משלי, מתנה מן השם יתברך, כי זה לא, זה לא גבורה, גבורתנו, מה אננו? מה חיינו? מה? אין לי שום מלחמה, אז ללחום, לא, לא, לא, לא, לא באים, אין, אין לי עם מי ללחום (סבא צוחק), אדרבה, יותר טוב אם יש מלחמה ונותנים להשם יתברך הכל, כל החיים, אז ללחום, {לא}, אבל {אוודאי, העבודה} מי, אבל העבודה כשזוכים, כשזוכים לפטור אותם בלי מלחמה, בלי מלחמה, אין לי מלחמה, אם יש חס ושלום איזה פגם, צריכים ללחום, מלחמה, אבל אני אין לי, אין עם מי ללחום [רבי ישראל, מאמתי?] אה? [מאמתי אין לכם מלחמה?] אוודאי זה, אולי לא היה את זה לפני עשרים שנה, ועכשיו לא הייתי משוקע בתוך, אבל, אבל היה מלחמות, וודאי [מתי שקיבלתם את הפתק, היה לכם עוד מלחמה עם התאווה?] אוודאי, אוי, ברוך השם גם תאווה אכילה לא, לא כמו שהיה, אני אוכל פעם אחת, ביצה ליום, אני חושב להתחיל לאכול שני ביצים, אחד בבוקר ואחד בלילה, בערב, אבל אני חושב אולי זה לא, לא, זה משמין, הביצים משמינים את הגוף, נו, אינני יודע, אני, הבת שלי ציפורה היא אומרת, יותר מביצה אחת ליום, לא יותר, אבל אני חושב שזה לא כלל, אם, אם הגוף הוא רוצה, אם, בבוקר ובערב, בלילה, אולי אין דבר, מרחק גדול מביצה לביצה, בבוקר ובערב, נו, נחשוב על זה. אני כשהייתי צעיר, לא, היה לי מלחמה, לא, לשבור תאווה אכילה, כן, אני, בבית שלנו לא היה בשר אפילו, אפילו בשבת, לא בשר, היה מאכלים טובים, אבל לא בשר, אני אהבתי מאד בשר, כי לא היה לי, לא אכלתי, אז היה לי תאבון לאכול בשר, ובישיבה נתנו בכל לילה, או ולא בכל לילה, שלושה, ארבעה פעמים בשבוע, זה בשר, בשר טוב, אז היה {רצון} לאכול בשר, ואני, אתה רוצה, לא, לא אכלתי הבשר, השארתי בקערה, {אוודאי}, והיה צער, סבלתי מזה הרבה, הגוף הוא רצה, ואני לחמתי והכנעתי אותו ולא אכלתי, אז לא אכלתי בשר (סבא צוחק), היה שוחטים טובים, ירא השם ומומחים, יוא, אבל... אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי...

...מלחמה קשה מאד, הבשר, אחר כך רציתי בשר, להיות כמו החיים, נו, אבל היה לי מלחמה קשה, אבל היום, היום אין לי שום, שום מלחמה, יוא, יוא, כן, כן, לא, לא, אין לי, אין לי, מלחמה אין [אולי יש מלחמות אחרות, אחרות?] {התאווה}, לא (סבא צוחק) [רבי ישראל, דוד שואל, למה רבינו שלח לכם הפתק?] פתק אחד אני יודע בעל פה מדקדוק, "מאד היה קשה לי לרדת אליך להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך" (סבא צוחק), נו [מה אם "תלמידי היקר"?] אה, אה, עוד, יהיה עוד, סבלנות קצת, מה, מה, מה אמרת? [אתם אמרתם "מאד היה קשה לי לרדת אליך"] תלמידי, תלמיד... [אה, אה, אה, "תלמידי היקר"], "תלמידי היקר", יוא [אתם אמרתם, דילגתם] "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", זה דבר אחד, ועוד דבר יש, "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משי... ביז משיח וועט קומען", ענין הזה שרבינו הקדוש מודיע לי, שאני אהיה בביאת המשיח, עד, עד ביאת המשיח, "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" (סבא צוחק), אז זה לא, לא, לא כבר, התחלתי לחשוב על זה שרבינו הקדוש מודיע לי ומחזק אותי, הוא מודיע לי: "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", כנראה מזה שאני אחיה עד ביאת המשיח, "ועליך אמרתי... ביז משיח וועט קומען" (סבא צוחק), {מתי אני?} פה, שמה בסוף העולם, איזה קשר יש לי? אין לי קשר, לפחות שיהיו ברוגז איתי, אני לא רוצה להכיר אותם, הם ברוגז לגמרי, לא רוצה להכיר אותי, לא רוצה להתקרב אלי, (סבא צוחק) ...

...אשכנזי הוא, הוא פעם אחת הוא ציער אותי מאד, הוא לקח לי כל הספרים של רבינו ונתן באיזה תיבה, והיה חלון על יד הגג, חלון, חלון גבוה מאד, הוא נתן בחלון הזה את, את התיבה עם הספרים, טוב, אני לא, לא ידעתי איפה, אני רק ידעתי שאין לי (סבא צוחק), {ואחר כך} השם יתברך ריחם עלי, שהוא הוריד התיבה ונתן לי בחזרה את התיבה עם הספרים (סבא צוחק), הוא, הוא זוכר את זה, אבל זה היה, זה לא היה צריך לעשות את זה, כי היה לי צער גדול, אני צריך בכל יום ספרי רבינו, נו, הוא לקח כל, כל הספרים של רבינו ונתן בתיבה ונתן בחלון, היה כיפה גבוה, כן, לא, אי אפשר, קשה להוריד, אבל אני לא ידעתי איפה, עד שהוא בעצמו, הוא הוריד את התיבה עם הספרים ונתן לי, אוי, אני צריך הרגליים על המיטה, אה, אה, אה, פה...

...שאשמע בכל יום קדושה, קריאת התורה וברכו [הם מבקשים ברכה] אבל אני לא אוהב לעשות פרסום, שיבואו להתפלל פה, נו, אחר כך... תגידו לי השם [השם, אה, השם, שמעון בן יעקב]... והוא (לא מבין), אילן ילך ויביא את זה [טוב]...

...[את רבינו לכאן] אה, אה [זה קשה ללכת לחוץ לארץ בשביל זה] לכבוד השם יתברך [שיביאו] כן, (לא מבין) ולהביא את העצמות לארץ ישראל [להתפלל, להתפלל להשם על זה], אוי וי [הבעיה שיש התנגדות בתוך ברסלב, יש הרבה התנגדות לזה] אה, שיש? [בתוך ברסלב יש הרבה התנגדות לזה, זה הבעיה] זה [המדינה רצו לעשות את זה, נשיא הרצוג, אתם זוכרים? הנשיא הרצוג, הנשיא הקודם] מי? [הרצוג, הרצוג, הוא הנשיא הקודם, עכשיו הנשיא הוא וויצמן, אבל היה נשיא קודם, הרצוג, והוא רצה לעשות את זה, אתם נפגשתם אתו, עם הנשיא הקודם, והוא, ואתם אמרתם לו, שהוא צריך ללכת לאומן, כן, והוא אמר שהוא רוצה, אבל הוא לא יכול, בתור נשיא הוא לא יכול] [רבי ישראל, רבי ישראל] {מה, מה} [רבי ישראל, מה אנחנו צריכים לעשות בשביל זה?] לא יודע...

...[לא מבין] כולל כל העולם, כל אחד עם כל הרפואות, זה פלא שלא היה מעולם, פלא חדש, רבינו הקדוש הוא ענין נורא, פלא נורא שעוד לא היה כזה בעולם, מיום שנברא העולם...

...אמונה, אמונה [סליחה, מה?] {זה אתה בעצמך, מה?} רבינו הקדוש, כן [צריך אמונה, אמונה ברבינו?] כן, וודאי, וודאי [ועל-ידי-זה...] בכל דיבור ודיבור שלו, הוא מתקן ומחדש ומרפא אותנו...

...[דגן שר ומנגן "כי לא נאה, כי לא יאה...". אחר כך הוא שר "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו..."] (לא מבין) [דגן שר "כי ניהם השם ציון, ניהם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן וערבתה כגן עדן, ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זמרה, "נ נח נחמן נחמן מאומן..."]...
 ...המשפחה [רפאל] רופא? [לא, לא רופא, לא, קוראים לו רפאל אליהו נחמן, אבא שלי]...
 ...אתך, מכיר אותי? [כן] אני מכרתי לך הספר "ליקוטי תפילות" [כן] כן, ספר "ליקוטי תפילות" [ספר "ליקוטי תפילות", לא, נתת לי פעם {מרבנינו} {"אב"י הנחל"} "אב"י הנחל" [כן] כן? [כן] {הוא לומד פה, הוא לומד פה} [היה לומד בצפת, כן] אה? [היה לומד בצפת] בצפת [כן]...
 ...משפחה {מיוחד} שהוא היה גר קרוב לפה [קרוב לפה? כן] לא? [מי? איך קוראים לו? מי, מי היהודי הזה?] ישראל יוסף, ישראל יוסף [הוא גר בתל-אביב] אולי...
 ...מתפלל בבית כנסת של... אה, אולי הכרת אחד שהיה גר לפני זמן, לא? [שגר איה? אה?] [שהיה גר פה בתל-אביב?] אה? [שהיה גר בתל-אביב?] היה גר בתל-אביב לפני שנים [לא, אני צעיר, סבא, אני...] אה? [אני רק בן עשרים ושש, אני לא, הייתי בצרפת גם כן, לא, לא הייתי בארץ, לא, לא נולדתי בארץ, אני לא מכיר] נו, היה לו חנות עם הדואר של, של... היה שמה חנות דואר [הוא היה אשכנזי, ספרד] אה? [מה הוא היה? ספנו?] מה היה? [הוא היה ספרד, אשכנזי? ספרדי?] לא ספרדי, אשכנזי [מה השם משפחה היה? ישראל יוסף] ישראל יוסף, לא זוכר...
 ...היה לו אשה וכן [כן]...
 ...[לרבינו?] כן [כן] מכרתי לו הספר "ליקוטי תפילות", אולי אתה גר בסביבה זו, לא? [אני גר בצפת, סבא] אה, בצפת, עכשיו, אבל מקודם? [מקודם הייתי בירושלים] אה [בנווה-יעקב] אה...
 ...[דגן מנגן ושר "ניצחתי ואנצח גמירתי ואגמור, אני נהר המטהר מכל הפגמים..."]...
 כמה, כמה חדרים יש לך? [יש לי שלושה חדרים, סבא] שלושה חדרים [כן] אתה יכול לקבל אותי ב'הכנסת אורחים' [הלוואי, הלוואי] אה? [אני רוצה, סבא] אה? [אני מאד רוצה, סבא, אבל הבעיה שאני לא עובד ב...]...
 ...יש תנור? [יש תנור, כן, ברוך השם] התנור שלך? [זה תנור שלי, כן, קניתי בצרפת, אבל הוא טוב, לחדר אחד זה טוב, אם צריך אני אקנה עוד אחד...]
 ...[אחרי התפילה] אה? [אחרי התפילה בעזרת השם] אולי אני יכול לנסוע אתך אצלך [כן, בבקשה, אבל אני לא ברכב] אה? [אני לא נוסע באוטו, אני נוסע עם אוטו שלי, עם החבר שלי, עם חבר אחד שהוא פה גם כן, אבל אין לי רכב] טוב, קשה לך לקיים 'הכנסת אורחים' [הבעיה שאני עובד, שאני עובד בחוץ] [סבא, סבא?] נו [אתם אמרתם שתבואו אצלי, לי יש מקום] מי זה? [זה דגן, דגן] טוב [אצלי יש מקום, כבר דיברנו] טוב, טוב, טוב [יש לי מקום, תבוא אצלי וגמרנו] טוב, שכחתי [בסדר?] בסדר [יש לי חמש חדרים, אחד בשבילך, חמש חדרים] אז... [חדר אחד בשבילך] אז, אז נרד שנינו יחד [בסדר] נרד יחד, שנינו ביחד [בסדר] כמה זמן אתה גר בהדירה? [אני, זה הדירה שלוש או ארבע שנים] לא יותר [לא יותר, כן, דירה גדולה, חמש חדרים] אה, כן [זה דירה שלי] טוב, טוב, טוב [דירה פרטית] אני, אני אלך אתך [בסדר, בעזרת השם, יש תנור, יש מיטה] כן? [ותנור] ברוך השם [בעזרת השם]...
 ...[כן, כן, אני מתגעגע שתבוא אצלי, סבא] אתה מתגעגע? [אני מתפלל, אני מתפלל] לאורחים [כן, אורח כזה, "תלמידי היקר", שיש לו פתק מרבנינו] כן? [כן] איך אתה יודע? [אני יודע, אני שמעתי, אתה סיפרת לי] כן? [כן] [סבא צוחק] אני סיפרתי לך? [כן] "תלמידי היקר" [כן, כתוב, אני ראיתי כתוב, אתה הראית לי] כן? [את הפתק, ואני ראיתי שזה כתוב: "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר" "להגיד לך" "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פיעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען"] כן [חזק ואמץ בעבודתך נ נח נחמן נחמן מאומן ובזה אגלה לך סוד והוא מלא וגדיש מקו לקו [פ'פ'צ'צ'יה] ובחזק עבודה תבינהו וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה"] [סבא צוחק] כמה זמן אתה גר בהדירה? [בערך שלוש, ארבע שנים, ככה] אה, דגן? [כן, כן] איה דגן? [כן, פה, פה, כן, מה זה?] תחזיק לי את הכסף [את הכסף? כמה כסף זה?] [תספור, אה?] [מאה שקל] יותר [יש פה מאה שקל] יותר, יותר [חמישים] נו [עשרים ועשרים ועשר, זה מאה ביחד, מאה, מאה שקל] מאה שקל [בסדר, מאה] טוב, תחזיק לי אצלך [בסדר] אתה, איה אתה גר? [בצפת] בצפת? [כן] קודם כל אתה, אתה היית גר ב... [עמנואל] עמנואל [נכון, לפני כמה שנים] אה, אה [לפני חמש, ארבע, חמש שנים הייתי בעמנואל] אה, אה [כן] אתה ספרדי, אשכנזי? [אני אשכנזי, אני ברסלב, לא אשכנזי, לא ספרדי, ברסלב, ברסלב] ברסלב [סבא צוחק] [אני רוצה להיות ברסלב] הלוואי שנזכה [הלוואי] מי זה? [זה דגן, ישראל] דגן, והשני? [זה דוד בן אביבה, זה דוד] הוא גם כן, גם כן ברסלב? [הוא גם ברסלב, כן, הוא גר בצפת] אז אנחנו נרד ביחד [כן, בסדר, בעזרת השם, ביחד] יש לי מזוודה [מזוודה?] בגדים [אנחנו נסחב, יש לנו כח, ברוך השם] אה? [יש לנו כח, אנחנו נסחב את המזוודה] תשאל, תשאל לאנשים, אני לא מכיר את המזוודה שלי [בסדר, יהיה בסדר, בעזרת השם] כן [נסתדר, יש שמעון, שמעון פה] שמעון? [שמעון, הוא יודע את המזוודה, הכל בסדר] בסדר [כן, כן, סבא]...
 ...שלושים שנה קודם, לא? [לא, זה דירה, זה דירה, הדירה הזאת היא הייתה פעם של מישוהו אחר] אה, אה [היה גר שמה הרב גבאי, הרב גבאי הוא היה גר בדירה, והוא עוב את צפת, הוא הלך מצפת, אז אני קניתי את הדירה]...
 ...בצפת? [בצפת, סבא, כן] אה? [כן] לא במירון? [לא, בצפת] היית גר במירון, לא? [אני הייתי נמצא במירון] אה? [אני הייתי נמצא במירון פעם, אני נמצא שמה, אבל לא הייתי גר שם, אני הייתי הולך לקבר של רבי שמעון] כן? [אבל אני גר בצפת, ראש השנה, זה ראש השנה, זה ראש השנה] כן? [כן]...
 ...אה, {ברוך השם} ראית אותי בראש השנה [אה?] אתה לא ראית אותי באומן על ראש השנה [אני כן ראיתי] אה? [ראיתי] אתה, אתה סיפרת לי מהפתק [כן] [סבא צוחק] זה היה מעשה נסים, נסים מן השמים, איך רבינו הקדוש חתם את עצמו "נ נחמן נחמן מאומן" [סבא צוחק]...
 ...אני ו... בתל-אביב היה לי אחד שהיה מכיר אותי, אשכנזי, אשכנזי, הוא היה לו חנות על יד, על יד... בבית הדואר בתל-אביב [חנות] חנות, היה לו חנות של בולים [בולים] בולים [בולים] כן? אתה לא יודע [לא, זה היה לפני הרבה שנים, סבא] אה? [אני עוד לא נולדתי, אני לא נולדתי אז] לא [זה היה לפני הרבה שנים] אה? [זה היה לפני הרבה שנים] אה, אה [אני רק בן שלושים ושש, אני עוד קטן, סבא] אה? [אני עוד קטן, אני עוד קטן] אה? [קטן, קטן, אני רק בן שלושים ושש, אני רק בן שלושים ושש, זה היה לפני הרבה שנים] כן, כן [ואני רק בן שלושים ושש] יש לך אחים? [אח אחד] אה? [אחד, רק אחד, יש לי אח אחד] היה לך [אה?] היה לך בנים? [בנים, יש לי, ברוך השם, בנים ובנות, שלושה בנים ושלוש בנות, ברוך השם] אני יכול להיות אצלך? [כן] המזוודה, המזוודה [אנחנו ניקח את המזוודה, ניקח, נשים על האוטו וניסע] אוטו, אה? [ניקח את המזוודה, ניקח, ניקח את המזוודה, אנחנו נשים את המזוודה על האוטו] כן? [וניסע] אה? [נשים את המזוודה על האוטו] אתה עשית [מה?] אתה עשית [לא, אנחנו ניקח אחר כך, לא עכשיו, אחר כך, מתי שניסע, ניקח גם את המזוודה] כן, ברוך השם...
 ...[אתם קרבתם אותי לרבינו, הרבה מאד]...

... (סבא צוחק) [בתורה ס"ב ככה מתחיל: "על ידי אכילתן של ישראל, נעשה יחוד קודשה בריך הוא ושכינתה, אפין באפין, אפין באפין (סבא צוחק) [מה אתם אומרים?] אני זוכר שאני למדתי התורה הזאת, ונכנס בי געגועים ו... לעולם הבא (סבא צוחק) [כן? התורה ס"ב?] אה, "על ידי אכילתן של ישראל, נעשה יחוד בין קודשה בריך הוא ושכינתה אפין באפין" (סבא צוחק) [מה, מה הפירוש?] 'אפין באפין' זה מדרגה גדולה, כל אחד ואחד, 'אפין באפין' (סבא צוחק). אני היה לי געגועים לזה, 'אפין באפין', הו, הו, הו, אני רוצה 'אפין באפין' (סבא צוחק). "על ידי אכילתן של ישראל, נעשה, נעשה (יחוד) יחוד קודשה בריך הוא ושכינתה אפין באפין" (סבא צוחק), מה, מה שזה, מה שזה, מה שיכולים לזכות בעולם הזה (סבא צוחק) [עכשיו, עכשיו אתם מבינים את התורה הזאת? עכשיו אתם... (סבא צוחק) אנחנו נבראנו בשביל זה, בשביל שיהיה נעשה מאכילתנו 'יחוד קודשה בריך הוא ושכינתה אפין באפין', כמה, כמה רחוקים מזה? ורבינו הקדוש זכה לזה, שאין גדר אנושי, אה, חיים כאלה... (סבא צוחק) מה אתה רוצה ממני? [אני?] אני רוצה לישון [לישון] אני רוצה לאכול גם כן [כן] כן (סבא צוחק) [טוב, יש אוכל ויש מיטה, אה] מי זה? [זה] מי זה? [דגן, דגן, סבא] דגן? [כן] הו, [דגן] (סבא צוחק) ...

...רש"י [כן] נו, רבינו תם אולי לא, לא הניחו, אני לא זוכר בדיוק [ובשנת השמיטה בארץ ישראל, היו אומרים "תיקון רחל"?], רבי ישראל קרדונר [אני יודע [ומה יותר טוב? אנחנו לא יודעים כלום, בגלל זה אנחנו שואלים] כן, כן, כן [מה המנהג? כי יש כמה מנהגים] כן, כן, כן, כן [אצל ספרדים, אשכנזים, מקובלים] כן, כן [ולפי, לפי רבינו מה, מה יותר טוב לפי רבינו?] בוודאי, וודאי [וודאי מה?] רבינו הקדוש הוא הפוסק [כן, כן, בגלל זה] אבל (לא מבין) (סבא צוחק) [מה, אחרי? הוא רצה לכתוב "שולחן ערוך" רבינו בהתחלה, הוא אמר שהוא... יוא, יוא, [הוא אמר: "עכשיו יש "ליקוטי מוהר"ן"] בכל דין ודין איך הוא הלכה [כן, כי כל העולם מבולבל, כל העולם מבולבל] אז יש לי עצה, ה"ליקוטי מוהר"ן" [וה... זה, זה... (סבא צוחק) [כן, רבי ישראל, זאת אומרת ש... מי שלומד "ליקוטי מוהר"ן", אז יש, יש לו הלכה פסוקה, הוא יודע, אה ולפי רבינו, לפי "ליקוטי מוהר"ן", בשנה של השמיטה צריך להגיד "תיקון רחל"? לפי מה שאתם הבנתם, לפי רבינו] {שוין} [כן, מה אתם אומרים? כן צריך או לא? כן, אני מקפל, אני מקפל] מה זה? [זה התפילין של, של רבינו תם, טוב, מה עושים?] אה? [על הענין של "תיקון חצות"] רש"י מחויבים [כן] רבינו תם אולי בזמן השמיטה לא, לא, לא הניחו [כן] איזה זמן, איזה חודשים, איני זוכר [כן, ו"תיקון רחל" היו מניחים "תיקון רחל" בשנה של השמיטה? אנשי, אנשי רבינו, לפי רבינו] כן, כנראה שהניחו [כן?] "תיקון רחל" [גם כן] רק, רק "תיקון לאה" לא אמרו [כן?] נו, אני, אני יודע, אני לא, לא בטוח [אז "תיקון רחל" זה כנגד תפילין של רש"י? "תיקון רחל" זה כנגד תפילין של רש"י?] "תיקון רחל", "תיקון רחל" [איז?] רש"י [כן] ו"תיקון לאה" זה כנגד רבינו תם? [כן?] אני לא זוכר [אצל, אצל, אצל המקובלים, לפי הרש"ש, לפי הרש"ש] אה [אורמים ש...] תשאל, מה, מה אומרים המקובלים? [הם עושים ההפך, רק "תיקון לאה" בשנה של השמיטה] רק, רק [רק "תיקון לאה"] "תיקון לאה" [בשנה של השמיטה] "תיקון רחל" לא [הם לא אומרים] אה, אה [אבל, אבל לפי רבינו מה, מה...] איני, מה שאני לא יודע, אי אפשר להגיד [אתם יודעים, כי אתם קיבלתם מרבי ישראל קרדונר, מרבינו] לא זוכר, יש זמן רב, זמן הרבה [אתם זוכרים, אתם צריכים להגיד לנו, אם אתם לא אומרים לנו, מי...] אבל לא, לא, לא ברור [כן, לפי ברסלב מה אומרים בשנה של השמיטה, "תיקון רחל" ו"תיקון לאה", או רק "תיקון לאה", "או רק "תיקון רחל"?] לא יודע [בסדר, למי לשאול, מי לשאול?] לבית הכנסת שלנו [איזה?] יש שזוכרים [שאתם לא אומרים, מי יגיד לנו?] אני לא יודע, אוי...

...השם יתברך [כן] על כל המצוות, על הכל [כן] (סבא צוחק) [ו"נ נח", זה גם רעיון, טיפ "נ נח" "נ נח" [רבי ישראל, לעשות קמיעות?] כן [גם לעשות קמיעות?] כן, (לא מבין) [כן?] "נ נח", "נ נח" זה ישועות [כן?] הו, הו, הו, הו, (סבא מברך ברכת "בורא מיני מזונות...") [אמן]... מזה [כן?] זה יותר עולה על כל התורה, על כל המצוות, על, על הכל... (סבא צוחק) באמת ובאמונה, באמת [באמת, מה יש לי מזה? אין לי כלום]... רבינו לעולם, זה העיקר הגאולה, {העיקר הוא} ללמוד וכל העניינים [זה מקרב את הגאולה] בוודאי, כל דיבור של רבינו ז"ל זה נכנס באיזה יהו... באיזה [יהודי] יהודי, אבל זה כח האמונה שלו, התיקון שלו (סבא צוחק) ... עוד לא אתה...

...ונאמין בתורה ובמצוות ונהיה בנים אצל השם יתברך, זהו, זהו התכלית, זהו החיים... חיים, חיים של מין בהמה, יש בהמות שהולכים על ארבע רגליים, ויש בהמות שהולכים על שתי רגליים, בעולם מסתובבים בהמות על שני רגליים ומדברים גם כן (סבא צוחק) ... ולהאמין שהשם יתברך שומע כל תפילה, אפילו רצון טוב שיש לנו, השם יתברך יודע הכל ועוזר, ועוזר לנו ורוצה לעזור לנו, רק העיקר מה שאנחנו רחוקים מן האמת ומן האמונה... כן, ואנחנו העם היהודי, אנחנו קיבלנו התורה ואנחנו עם התורה, עם השם, כן, ואנחנו כל חיותינו בתורה והמצוות, זה כל החיות... [סבא והחברים שרים "גִּן גִּן נְחֵם נְחֵם צְאוּמָן... בניגון של ראש השנה] ... (סוף צד ב 46).

קסטה מס' 47

צד א 4760א

...חברון [חברון] כן, בחברון, הוא (רבי ישראל קרדונר) היה גר בחברון [כן] הוא בא אלי לטבריה, וכבר... ונהיה, נעשה קשר חזק בינינו [אשריכם שזכיתם, סבא, קשר כזה איפה אפשר למצוא? סבא] אוי, אוי, אוי... [דגן שר את המנגינה של "גִּן גִּן נְחֵם נְחֵם צְאוּמָן..."], אחר כך סבא ודגן שרים "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו..." [יש פה שני ציפורים, ציפורים] ציפורים [זה הציפורים שמתגעגעים אחד לשני, רבינו סיפר] אה, אה [ב"סיפורי מעשיות"] יוא, יוא [יש ציפור וציפורה, ציפור וציפורה, והם מייללים בלילה חזק מאד, הם מתגעגעים מאד, מאד, והם רחוקים אחד מהשני, כן] [סבא ודגן משכים לשיר "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו..."] [נו, סבא, אתם רוצים לחזור למיטה?] אה? [לחזור למיטה? לנוח קצת?] טוב [כן] אה... [זה באותו חלום עם הגשם?] אה? כן, כן, זה לחוד וזה לחוד (סבא צוחק) [מה?] זה לחוד וזה לחוד [אה, זה לחוד וזה לחוד] כן, הוא בכה כל כך במרירות גדול, בצער גדול: "כולנו חולים ומתים" (סבא צוחק) ... אני הייתי שמח, שהוא לא רואה מה שהוא עושה, מה שהוא עושה, הוא עשה גאווה גדולה לכל העולם, שהוא לייזר לורנר, שהוא... נו, נו, נו, נו, נו... הוא בא וישב ובכה וצעק כל כך, אחר כך הוא הלך הביתה, אני חשבתי פטרתי אותו, לא, הוא בא עוד פעם בצעקות ובכיות: "כולנו חולים ומתים" (סבא צוחק) [שלו, רבי ישראל] "כולנו חולים ומתים, הקטנים וגם הגדולים" (סבא צוחק) ... {ישב}, ובתנועות כאלה ומרירות כזה, "כולנו חולים ומתים", אני אמרתי לו: "תעשה תשובה" (סבא צוחק), ורבינו...

...הוא זה חדשים, כן...
 ...{בכה} וצעק: "כולנו נעשים חולים ומתים", אמרתי לו "תעשה תשובה", הוא, הוא צעק: "הקטנים עם הגדולים, נעשים חולים ומתים" (סבא צוחק) ...
 ...{הוא} שכתוב ב'זוהר' הקדוש: "הנסים שיהיה בביאת המשיח, יהיה נסים יותר גדולים מיציאת מצרים", כן, במצרים היה גשם, אבל אנחנו פה יורד גשם חם, חם, אז יותר ממצרים (סבא צוחק) [במצרים ירד גשם?] אה? [במצרים ירד גשם?] כן [מתי ירד גשם במצרים?] אה, אני לא יודע ולא זוכר (סבא צוחק) ...
 ...לייזר הוא בכה כל כך: "הקטנים, הגדולים, נעשים חולים ומתים" (סבא צוחק), והוא הלך הביתה, שויין, חשבתי שכבר פטר, לא, הוא חזר עוד פעם (סבא צוחק) ...
 ...לייזר לורנץ, האמא שלו משומדת, היא הולכת (לא מבין) ומתפללת כמו כל הגויים, כמו כל הגויות (סבא צוחק), אה, אה...
 ...[סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ביער הוא שר להשם יתברך, הוא סיפר לו דבר יפה [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) הוא, לא, לא רוצה לעזוב אותך, רק הוא אמר: "עמוד על, על ידי, אני אספר לך דבר יפה" [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] ...
 ...{טעם} עוד קצת, אני אספר לך דבר יפה [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) הוא אמר להשם: "חכה קצת, יש לי עוד לספר" [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) בלי אבנים? איזה, איזה פנים יש לניגון בלי אבנים? רק עם אבנים, אבנים עשו ניגון יפה כזה [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] אחר כך גם דגן שר עם סבא [סבא צוחק] (סבא, סבא, סבא, תתפלל על יורם, סבא, יורם) מה? [תתפלל על יורם, חזקיהו רפאל יורם] מה יש? [הוא עכשיו, הוא מקושר עם איזה רב] אה? [הוא מקושר עם איזה רב אחד, שהרב הזה הוא עכשיו בתוך בית עם כל, עם הרבה, הרבה חסידים, ויש להם...]
 ...[סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [סבא, סבא, סבא] נו [אני אוהב אותך] (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) האבנים עשו לנו ניגונים יפים כאלה [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) {האבנים יעשו} ...
 (סוף צד א 47).

צד ב 4760ב

...[סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [בעברית, סבא, בעברית] האבנים [האבנים] עשו ניגונים יפים כאלה, שאי אפשר, שאין להם שיעור, אוי, אוי [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) [זה הפירוש על הכל, הניגון זה הפירוש] ...
 ...מי יגלה? [משיח] לא, לא, לא הערק המתוק הוא לא יגלה כלום, רק משיח הוא יגלה (סבא צוחק) [אוי וי] [סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) [אשרינו] (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) [רבינו ורבי נתן מצחקים מכל העולם] "גמרת ואגמור", "ניצחתי ואנצח" (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] אחר כך הם שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן...", אחר כך הם ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..." (סבא צוחק) [נ נח נחמ נחמן מאומן] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק), הי [רוצים שתן?] אה, כן...
 ...[סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) [אשריך, סבא] (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] אה [סבא, אתם רוצים אולי כוס תה?] אה? [כוס, חצי כוס תה עם דבש?] כן [טוב] ...
 ...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] ...
 ...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] ...
 ...[סבא צוחק] [השוטרים הם ירו על היהודים שבתוך הבית] נו [והם פצעו אחד, פצעו יהודי אחד] כן? [בצוואר, כן, בנס שהוא לא נפטר, צריך להתפלל, סבא, זה היה יהודים בתוך בית, זה רחמנות, סבא, יהודים הולכים אחרי איזה רב, הם חושבים שהוא אולי משיח או משהו כזה, והם בסכנת נפשות] [כן] שקר [אני אמרתי להם שזה שקר, הם רצו לתת לי מכות, אני אמרתי להם: "רבינו הוא...", הכנעתי אותו, אני הייתי בחתונה, הם היו על החתונה כולם, אז אני זימרתי ורקדתי, ובזכותכם, בזכות רבינו, והייתי אתכם ביחד, הכנענו אותו, אבל עכשיו הוא עושה מהפיכה גדולה, ויכולים אנשים ליפגע מזה, צריך להתפלל, סבא] אה [הוא לקח כמה אנשים מרבינו, הוא לקח לרבינו כמה אנשים, שקרים, שקרים] ...
 ...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ...
 ...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] הי (סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו") [אמן] הו, הו [טוב] ...
 ...[אייך זה, איך זה שיש אמת כזה, שיש אמת כזה בעולם, רבינו, וכל כך הרבה שקר?] דיבור אחד זה, זה כובש כל העולם, דיבור אחד מרבינו (סבא צוחק), אוי...
 ...[סבא והחבר שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."], אחר כך הם שרים את המנגינה של "נ נח נחמ נחמן מאומן..." (סבא צוחק) ...
 ...[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [סבא] אה [רבינו אמר, שמשיח יכבוש כל העולם בלי כדור אחד, בלי שום ירייה, רק בתפילה, נכון? סבא] כן...
 ...רבי נתן {אמר זה} בקול גדול, בכח גדול, רק "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק), אוי וי, אוי וי...
 ...{יש פה} אבל הייתי, ראיתי בחנות יש לחם הרבה, ואני אין לי, אין לי {אפילו} חתיכה לא היה לי, נו, אם אין כסף אין לחם (סבא צוחק), וגם נסעתי מהבית, לא השארתי, לא נתתי אף פרוטה, לא היה לי, (לא מבין) (סבא צוחק), ככה היה החיים שלי, אני נסעתי בכל פעם למירון, לירושלים בלי פרוטה, בלי לחם, בלי כסף (סבא צוחק), אני בטבעי ביישן, אני לא יכול לבקש שירחם עלי ויתן לי, אני בטבע אני ביישן גדול, כן, נו, סבלתי וסבלתי, ברוך השם, אני היום שמח (סבא צוחק), אני נסעתי מטבריה לירושלים ולא היה לי פרוטה, {על} חתיכת לחם וגם לא, מים לא היה לי, לא לחם ולא מים ולא כסף (סבא צוחק), ופה בחברון {ובטבריה} היה בית כנסת (לא מבין) ... (סוף צד ב 47).

...האנגלים לא, לא עזרו להיטלר? [לא, לא, לא עזרו אותו, אבל לא הכניסו יהודים, כל יהודי שרוצים לברוח, רוצים לברוח מהיטלר, לא הכניסו אותם, לא הכניס אף אחד] לא קיבלו [לא, רק משומדים, רק משומדים קיבלו, אבל יהודים לא, לא קיבלו אותם, הלכו למות, אולי קצת, אולי קצת, כן, אבל בדרך כלל לא, כך שמעתי, וזה, זה ידוע אני חושב]...

...איטליה היו [עם היטלר, עם גרמניה] עם, עם, עם [עם גרמניה] גרמניה [כן] עם היטלר [כן, איטליה, כן] והיום איטליה הוא מדינה [כן, מדינה, מדינה נפרד, כן, כן, מדינה נמוכה כזה, מדינה נמוכה] מדינה? [ענייה, מדינה ענייה] על נייר? [ענייה] ענייה [כן]...

...איטליה? [כן] נו, האבא אין לו תפילין...
...שונאים את ישראל [כן, מהגויים יש, מהגויים] הגויים [לא כולם, אבל הרבה, הרבה יש] אתה יש לך אשה? [כן] יהודייה? [כן, כן]...
...כן? [כן, גם אלה שלחמו נגדו, יש שמה תנועות, קבוצות של אנשים שעוד מחזיקים בדעות שלן] כן? [כן, גם שם יש היום קבוצות שמחזיקות בדעות שלן] יהודים? [לא, לא, גויים] גויים...

...אבל אנחנו ברוך השם אנחנו היום יש לנו מדינה [ברוך השם, ברוך השם] יש מלחמות נגד יהודים? [אינני יודע, אינני יודע, יש הרבה מיסיונרים, יש הרבה מיסיונרים שרוצים לשמך יהודים] כן? [כן, הם מסתובבים בעיקר מאמריקה, בעיקר מאמריקה] כן? [כן, כן, הם המלחמה שלהם היום זה עם חכמה, זה לא בכח, הם באים עם חכמה] {איזה} חכמה? [הם באים, היום הם באים כאילו לעזור לאנשים חלשים, לעזור לאנשים מסכנים, בצורה כזאת, הם גם פה בארץ יש הרבה מהם, הם גם לפעמים מתחפשים ליהודים] אה? [הם עושים את עצמם יהודים גם לפעמים] כן? [כן, ויש בניהם יהודים שהתנצרו] כן? [כן, יש הרבה, הרבה רע באמריקה, זה רשעים גדולים מאד] אמריקה [הם באים מאמריקה, הם באים אל חלשים, הם באים ליהודים צעירים כאלה חלשים, הם באים ליהודים שהם חלשים, כן] מי? [המיסיונרים האלה] אה [הם באים לחלשים צעירים שלא יודעים כלום] אבל הם יהודים? [יש בניהם גם יהודים שהתנצרו]...

...[הוא היה אתם במלחמה, הם עשו, הם היו, הם מסרו את נפשם להציל אותו, דווקא משום שהוא יהודי] אה? [הוא אמר, שהם היו מכבדים אותו מאד, דווקא משום שהוא יהודי] מחפשים? [מכבדים, מכבדים] מכבדים, כן [כן, הוא אמר שהיו מכבדים אותו בגלל שהוא יהודי] כן? [כן, והם מסרו, הוא אמר, שהם מסרו את נפשם להציל אותו כמה פעמים, הם, הוא, הם היו אומרים, הם היו מאמינים בקדושה של, של עם ישראל, הם האמינו, הם אמרו שהם מאמינים בקדושה של עם ישראל, ככה הוא היה מספר לי, שהם היו אומרים לו, שהם מאמינים שעם ישראל זה, זה העם הנבחר]...

...[מישהו מנגן בחצוצרה את הניגון של "נַחַם נַחֲמָן מְאֻמָּן..."] [יש פה חלב, רבי ישראל, חלב חם, חלב, חלב] אה? [חלב] אה? [צריך לשבת, רבי ישראל, צריך לשבת] זה קר, קר? [זה חם] חם, ברוך השם, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [רבי ישראל, אנחנו לא מבינים אידיש] הניגונים שלי, זה הכל מריבנו [החבר ממשך לנגן בחצוצרה את הניגון של "נַחַם נַחֲמָן מְאֻמָּן..."], אחר כך הוא מנגן את הניגון של "אשרינו מה טוב חלקנו שזכינו להתקרב לרבינו...", אחר כך הוא מנגן את הניגון של "עם אתה מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן..." [לא מבין] (סבא שר והחבר מנגן את הניגון של "נַחַם נַחֲמָן מְאֻמָּן...") [סבא צוחק]...

...[צריכים ללכת מהעולם, ורבינו אמר, שהוא רוצה אתכם פה בעולם] שהוא רוצה [כן, ככה רבינו רוצה שאתם תהיו בעולם] כן [כן, פעם סיפרתם לנו, כן] יכול להיות, בצפת [במירון, כשהייתם במירון] מירון [אז הייתם, היה לכם ממש כמה ימים מאד קשים, היה לכם כמה ימים מאד קשים] כן [כן, וסיפרתם לנו אחרי כמה ימים, שרבינו... הייתם צריכים ללכת מהעולם, ורבינו פעל אצל הקדוש ברוך הוא, שאתם צריכים לשאר פה בעולם] כן, יכול להיות, יכול להיות שהדיבור שלי הוא דבר גדול לרפואה, ל... כן, לאמונה [סבא, הדיבורים שלכם מחזקים אותנו, שאפילו שאנחנו במצב כמו שעכשיו, לא להתייאש ולא לפחד, שרבינו יתקן אותנו, כי אנחנו מרגישים שאנחנו לא בסדר, אנחנו פגומים מאד, מאד פגומים] אה? [אנחנו מאד פגומים, פגומים בברית, במחשבות, והדיבורים מחזקים שרבינו ירפא אותנו, הדיבורים שלכם] כן, רבינו הקדוש מה שהוא עושה בשבילנו, אנחנו לא יודעים כלל, הוא נותן את כל אשר שלו, את כל נפשו בשבילנו, הוא יש לו רחמנות עלינו, כן, וזה, זה לא בחינם, אני ראינו... אני לא רואה שום דבר, אבל כנראה שהדיבור יש לו כח, באים אלי, ואני יש לי רחמנות ורוצה לעזור [סבא, עם הרשיון של הנהגות, מה...]

...[רואים את עצמנו שיש חשבון, זה לא, לא בחינם, לא (לא מבין), עכשיו זמן הגאולה, צריך לבא לעולם אור כזה, שכולם ישליכו כל, כל התאוות, כל ה... וידרשו איך לנקות עצמנו מן העוונות, מן התאוות, כן, וזה יבא [כולם רוצים] אני, מה שאני זכיתי להכיר ולהדבק ברבי ישראל קרדונר, זה דבר גדול מאד, כן, הוא היה איש פלא, הוא היה כולו להשם, כולו אמת, כן, אני לא מצאתי, רק הוא לבדו, אי וי, אי, ברוך השם, אני שמח שאני זוכה לראות אותך ולשמע מפיו איזה דיבורים, זה טוב מאד, אתה הולך לרשב"י? [כן] אתה מתפלל שם? [מתפלל שמה בבוקר, כן] בבוקר, בכל בוקר [כן] אם לא קשה לך, אני, אולי אפשר, אבל זה רחוק מאד, זה קשה מאד, רחוק מאד, קשה מאד [זה לא רחוק, סבא] אה? [זה לא רחוק, זה... מירון וצפת זה לא רחוק, זה רק, באוטו זה רבע שעה, עשרים דקות, זה לא רחוק, סך הכל זה לא רחוק מירון] עם האוטו שלי יכולים? [כן] יכולים [סך הכל עשרים דקות בערך, רבע שעה, עשרים דקות] כן? [כן] הליכה וחזרה? [הליכה עשרים דקות] וחזרה? [וחזרה עשרים דקות] עשרים [כן] אתה מתפלל בכל יום ברשב"י? [כן, סבא, כל יום] תזכיר אותי לרפואה [כן] בזכות זה השם יתברך יעזור לך, "המתפלל על חברו הוא נענה תחילה", אה, אה, אה, יש לי כלי של...
...[אלה שהם מפחדים] הם מפחדים [כן]...

...אני לא יכול לפתוח את פי לדבר עם השם יתברך, אבל אף על... הוא עושה מה שהוא עושה, הוא עושה, הוא לא עוזב אותנו, כן, יבא זמן שהעולם ינוסו מן, מן הברוך, מן, מן התאוות, כל החיים היא העיקר לעבוד השם, אוי...
...[השעה, חמישה לשתיים]...

...[רבי ישראל] אה? [אתם רציתם לשמוע מה שלום הילדה? רציתם לשמוע מה שלום הילדה שבאה, הילדה שלא יכלה ללכת?] יוא, יוא, יוא, נו, נו [כן, אורי יהיה בקשר אתם, אורי ואישתו ידברו אתם בטלפון, עם המשפחה] כן? [והם יגידו לנו, מה נשמע, אורי עכשיו חזר הביתה] הוא חזר הביתה [ואישתו יש לה הכתובת והטלפון] והוא לא אמר מה, מה נשמע איתה [לא, לא] אה? [לא, אישתו יש לה הכתובת שלהם] אבל... [אישתו של אורי, יש לה הכתובת שלהם] הכתובת [והטלפון]...

...מה, מה נשמע, עם, עם היא יותר... עם יש לה רפואה? מה? מה, מה נשמע איתה? אני יש לי צער גדול ממנה, אני ראינו (לא מבין, לא שומעים טוב)...

...[סבא והחברים שרים את המנגינה של "נַחַם נַחֲמָן מְאֻמָּן..."] [סבא צוחק] (לא מבין) צריכים לדבר עם השם יתברך, מדוע ככה? (לא מבין) [סבא צוחק] [סבא והחברים ממשכים לנגן את המנגינה של "נַחַם נַחֲמָן מְאֻמָּן..."] כאן גר אורי, אורי גר כאן? [מי?] אורי? [אורי, לא, הוא גר במירון] מירון? [כן] למעלה? [מירון זה, אנחנו בצפת, אז מירון זה לכיוון מערב] אה, אז הוא גר במירון [כן] לא גר בדירה הזו [לא]...

...[סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] מה היום? [היום] יום {רביעי} {יום רביעי} עכשיו הוא יום רביעי, יוא רביעי בלילה [היום רביעי בלילה] [סבא והחברים ממשיכים לשיר את הניגון של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] מדוע הוא לא, הוא, הוא לא בא איתו, איתו, אילן [אילן] אילן, מדוע לא בא? [אני לא יודע] מדוע לא בא? [לא יודע] אה? [לא יודע] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."]... סוף צד א 48

צד ב 4861ב

...[הוא הלך לחתונה של... לקח את הבן שלו יצחק] עם הבן שלך נחמן, {נחמן} [ורבי נתן הוא לקח את הבן שלו...] {לטיול}, {לטייל} או המתנגדים זרקו אבנים, המתנגדים זרקו אבנים [הם עשו ניגונים, מהאבנים נעשו ניגונים] (סבא צוחק) [סבא, אם יהיה לי בן, איך אני אקרא לו?] נו, אין {בבית שלי}, אצל, אצל אורי [אצל אורי] הם מחפשים? [הם מחפשים, כנראה שמחפשים]...
...[תן לי בכל יום ללכת על יד השולחן, על ידי אנשים שלי] [טוב, כן] שיחזיקו אותי [כן] ואני צריך ללכת, ללכת, לשבת וללכת [בעזרת השם] עם, עם, עם הרגליים [טוב] הלוואי, הלוואי [הלוואי] תתפלל, תתפלל [אני התפללתי עליך היום] שהשם ירחם עלי ויתן לי כח ברגלי, שיכול ללכת [הלוואי, אמן] אה [בעזרת השם, אני מתפלל עליך, סבא] אה? [התפללתי...]...
...[הנה, זה הנעל] אה, טוב [זה ארבעים ושלוש] תוציא, תוציא רגל ותכניס, תוציא [אני מוציא, אני מוציא, סבא] אוי, ככה, כן...
...[רגל] [טוב, נראה]...
...[כן] לא הרבה? [בשבילי זה הרבה, זה נעלים סוג טוב מאד, נעל הרגיל עולה שמונים שקל...]...

...של רבינו הקדוש, ואיך הוא (לא מבין), אבל זה, זה, איני יכול לדבר מזה, אבל אנחנו צריכים לדעת ולהאמין [כן] שאנחנו כמו שאנחנו [כן] אז השם יתברך כבר הכין לנו, הוא נתן לנו את רבינו הקדוש עכשיו בזמן הגאולה, היה לי כמה, כמה מכתבים שזה... ש"זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק), עוד לא אמר לי הרופא ללכת, רק אתמול [כן] נו, על-כל-פנים (סבא צוחק) [לאט, לאט] מה נשמע אצלנו עם הערבים? [הערבים] יש מלחמות? [הם אתמול הרגו אחד] אה? [אתמול הם הרגו מיישה בירושלים] כן? [כן, הערבים ימח שמם, היום הלווייה שלו] אה? [היום הלווייה שלו] כן? [כן, אתמול הם הרגו, והיום נפצעו שש עשרה ערבים, שש עשרה ערבים נפצעו, הם השתוללו, אז הצבא נתן להם, אז שש עשרה ערבים נפצעו] שש עשרה [כן] אנחנו [לא אנחנו, ערבים] אבל אנחנו, {יש...} [היום לא היה כלום בערך] אה? [היום, היום לא שמעתי שקרה משהו ליהודי, היום, אתמול, אתמול היה, היום לא, הם שונאים אותנו, שונאים אותנו, הם שונאים...]...
...הם לומדים את הערבים איך להתנגד לנו [כן] כן, אמריקה ואנגליה וכולם, כל הגויים [כן] אבל השם יתברך מראה להם, {יש לי פתק}, כן (סבא צוחק), אנחנו: "מה, מה אתם רוצים? חברון לא, לא יגורו יהודים?" [כן, ככה הם רוצים, כן] נו, איני מסכים, מה לך לעשות? אחר כך הוא הולך והורג שש עשרה, שש עשרה, הם נהרגו או...? [נפצעו, נפצעו] נפצעו [כן] אה, הם נפצעו כדי שיהיה להם עבודה [בבית חולים] אם הם ימותו [לא יהיה עבודה] (סבא צוחק) אתמול הרגו יהודי [כן] איפה? באיזה מקום? [אני חושב שזה היה בירושלים] בירושלים [ירו בו] ירו בו [איזה ערבי ירה בו, כן, והוא נפצע קשה ואחר כך נפטר] אה [כן] אוי, רבונו של עולם [השם ירחם עלינו] השם ירחם עלינו, {הם רוצים} כל העולם, כל הגויים הם רוצים להרוג ולאבד אותנו [כן] להשמיד אותנו, ורואים ביראת השם (סבא צוחק) [נסים גדולים, יש נסים גדולים] נסים גדולים (כבר מזמן יכל להרוג את כולנו, אם לא השם יתברך) יש ים, ים של ערבים [כן] הרבה מאד, {הרבה מאד, כן} והם כולם... [הם חמורים, חמורים] כן (סבא צוחק), הם אומרים: "אנחנו רוצים שלא ילכו לכותל", אומר ויצמן: "טוב, אם אתם רוצים לא ללכת לכותל, טוב, אנחנו {לא} נלך", אחר כך הוא, הוא מראה להם (סבא צוחק) [כן, היהודים הם יותר חכמים מכולם] אה? [היהודים יותר חכמים, יש להם יותר שכל, היהודים, מכל, מכל הערבים, מכל הגויים] מה זו? [מה?] מה זה? [זה?] חדר? [פה?] יוא [כן], זה חדר שלכם, אני עשיתי פה, אני עשיתי פה] סימן [כן, שלא יפריע, שיהיה לכם פרטיות, כן, שמתני חוט למעלה, וקנתי הבדים] הבנים? [בדים, הבד, הבדים] {הבנים?} [בדים, בד, בד, בד] אה, זה [כן, כן, וילון, וילון, ברוך השם, אנחנו נעשה לך חדר פה, פה] כן? [כן] טוב [אתם תשכבו פה בהסכה, אתם בהסכה כל השנה, סבא, אתם ב'ליל הסדר' כל השנה, בהסכה] אוי וי, אוי וי [ונעשה פה 'ליל הסדר', פה, הגברים יהיו פה, והנשים יהיו שם, ואנחנו נקרא בהגדה ונאכל מצות ונגיד 'הלל' והגדה וזמירות, יהיה שמחה גדולה, ויבוא, ויהיה שמעון ואילן, וציון ברזילי יבוא, ואהרן, יבוא גם אהרן כהן, אהרן כהן] נו [הוא גם יהיה פה אתנו, כן] כן? [כן, ברוך השם, יהיה שמחה, נשמח ביציאת מצרים] אהרן פץ? [לא, אהרן כהן, אהרן כהן] ואהרן פץ? [אהרן פץ הוא בכפר-סבא, הוא בכפר-סבא] כן? [כן, יש לו מסירות נפש גדולה] כן? [כן, כן, הוא רוצה שיהיה "נ נח" בכל מקום, כן, אנחנו דיברנו הרבה ביחד, איך לעשות, חשבנו כל מיני עצות, כל מיני תחבולות, איך, איך להפיץ]...

...ליישון ולאכול זה, זה העבודה שלי (סבא צוחק) [סבא, אתם זוכרים שאתם מצאתם את יעקב באמריקה] אה? [אתם מצאתם את יעקב באמריקה] כן? [אתם זוכרים, אתם, אתם מצאתם אותו, הוא היה רחוק מיהדות לגמרי, ואתם באתם, מצאתם אותו באמריקה] אצל וובר [כן] (סבא צוחק) [ועכשיו ברוך השם, יש לו משפחה עם ילדים, וברוך השם הוא הולך לשדה ולומד ספרי רבינו] (סבא צוחק) [ברוך השם] נו [הוא שמע שאתם מזמרים את הניגון בשבת באמריקה] כן [אז הוא נתעורר בתשובה מזה, כן] כן? [כן] (סבא צוחק) [ועכשיו הוא רוצה ללמוד ספרי רבינו כל היום, הוא רוצה ללמוד ספרי רבינו כל היום] כן? [כן] ו... [ברזיל?] ברזיל? זה ענין אחר [ברזיל זה ענין אחר] (סבא צוחק) אתם כולכם לא יודעים מה זה ברסלב? [נו] אני, כל הילדים וכל הלומדים הראו באצבע "הנה הוא ברסלב, הנה ברסלב" (סבא צוחק), אני נסעתי לירושלים, וכולם, כל {לא מבין} עיר התורה, וכולם אמרו: "אה, הנה ברסלב" (סבא צוחק) [סבא והחברים מנגנים את המנגינה של "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] נפתלי כהן [אה?] רב נפתלי כהן {מטבריה} [נפתלי כהן] שמעת ממנו? [לא] לא, לא, אתם סיפרתם לי, אתם סיפרתם לי קצת, שהיה עושה עם הידיים? [כן] (סבא צוחק) [תספר לנו, סבא, תספר לנו] הוא היה לו מחלה, מחלה קשה מאד, דיבוק [דיבוק] מחלה מדבקת [כן] אז {בכל פעם} רב נפתלי לא רצה רופא, והאשה, השכנים אמרו: "מה? הוא, הוא יש לו חום גדול, הוא לא יודע איפה הוא, תביא רופא", היא הלכה והביאה רופא, הרופא בא לרב נפתלי (לא מבין), אז הוא אמר לו: "מלאך המוות, צא מהבית שלי, צא" (סבא צוחק), והוא נתרומם והראה לו איפה הדלת, אז הרופא היה בכעס גדול, הוא אמר לאישתו: "מה זה? איזה, איזה... אני כבר רופא שנים, ולא שמעתי {מאף אחד} דיבור הזה", אז היא אמרה לו: "הוא, יש לו חום גדול, הוא לא יודע מה הוא מדבר" (סבא צוחק) [אבל הרופא ידע, שהוא יודע מה שהוא אומר, כן]...

...הוא {לומד}, כל דברי רבינו הקדוש הם כלליות חיות, הוא החיים שלנו, אה, לא אני אומר את זה, רבינו נתן הם, הם אמרו לנו טיפה מן הים, איך שאנחנו כולנו תלויים הכל ברבינו, כל התיקון שלנו וכל החיים שלנו, העיקר הוא רבינו (סבא צוחק), ואני הייתי הגרוע מכולם, אני הייתי פשוט, איש פשוט וגרוע מכולם, הרב אלפנדרו הוא גר בצפת, הוא היה גר בצפת, אז הוא בא לטבריה לטבול ב'חמי טבריה', אז אני ירדתי מהישיבה, ירדתי ואמרתי לרב אלפנדרו: "אני יש לי בקשה ממך, אני רוצה לשמש אותך", הוא היה גאון עולמי, כן, הוא היה לו דיבור, וגיבור כזה, הוא, הוא שמע איך שאני אומר "ליקוטי תפילות", אז אחר כך הלכתי לחדר שלו ואמרתי לו: "מה אתה רוצה? מה אתה צריך? מה אתה רוצה?", הוא אמר: "אני רוצה לשמש אותך, זה אני רוצה" (סבא צוחק) [הוא היה איש אמת, סבא, איש אמת] כן, הוא היה זקן גדול והוא היה גיבור, גיבור מאד, הוא לא שאל לכל הרבנים (סבא צוחק), הוא אמר לי: "אני שמעתי על רבי נחמן, שמעתי גדולות, שהוא גאון גדול, אבל מה שאני, מה שאני שומע ממך, לא ידעתי מזה כלום, עכשיו אני רוצה לשמש אותך" (סבא צוחק), הוא היה שכן שלי בצפת, הוא היה... [אתם הייתם גרים בצפת? סבא, אתם

הייתם גרים בצפת? לא, התחתנתי בצפת [כן] בצפת, ו... הוא היה גר בצפת, ואני נולדתי בטבריה וגרתי בטבריה, כן, כל טבריה בכו, בכו עלי, האבא שלי והאמא, והאמא שלי, הם בכה: "מה? אי אפשר להיות חסיד לא, לא ברסלב? מה זה? אנחנו לא רוצים ברסלב" (סבא צוחק), וככה היה כולם, כל הלומדים וכולם היה: "ברסלב, ברסלב, ברסלב", אני, אני הייתי למטה מכולם, לא היה לי שום מוחז שום שכל ושום... לא דיבור ולא... ורבינו הקדוש כותב לי "תלמידי, תלמידי היקר" (סבא צוחק) [סבא, אתם התם של ה"סיפורי מעשיות", התם ב"סיפורי מעשיות"] יוא [הוא גם כן לא היה לו מח, היה לו מח פשוט, אבל הוא נהיה בסוף מיניסטר על כל המיניסטרים] אוי וי, אוי וי [רוצים לשכב על המיטה? סבא] אני רוצה לשכב [ולשכב, אז אנחנו נעזור לך]...

קסטה מס' 49

(סבא צוחק) [רבינו גילה, שעם השם שלו הוא יכול לחדש את כל העולם כולו, רק השם שלו לבד] הוא יתכן כל העולם עם השם שלו "נח"
(סבא צוחק), זה מספיק לכל העולם {שם כזה, שם כזה, טהור כזה, קדוש כזה} זה "נח" [סבא והחבר אומרים ביחד "נַח נְחָמִי נְחָמִי מְאוּמָן"]...
[עוד איזה שיר בעולם 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', יש עוד אחד?] יש [יש] יש הרבה, הו, הו, הו [הו, הו, הו, העולם מלא] [סבא והחבר שרים
"אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, אשרינו.. במנגינה של "גדולתנו.."] (סבא צוחק) [רבינו אמר, שלעתיד לבוא יתגלה]
הם רקדו "אשרינו מה טוב {חלקנו}", "אשרינו" זה היה ריקוד וניגון ביחד (סבא צוחק) [סבא והחבר שרים "אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים
גורלנו.."] (סבא צוחק) [רבי נתן הוא ברח מהאבנים, זרקו עליו אבנים כאלה גדולים, הוא הלך ליער עמוק, עמוק] הוא אמר, הוא, הוא, הוא שר
להשם יתברך, {הוא אמר}, אתה יודע מי יגלה? [משיח, משיח צדקנו] (סבא צוחק) [סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו..",
אחר כך הם שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו.. במנגינה של "גדולתנו..", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח
צדקנו.."] הוא אמר להשם יתברך, רבי נתן אמר להשם יתברך שלא ידאג כלל, משיח יגלה הכל, יש לנו על מי לסמוך (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי
{מה? לקום? לקום, לא מבין} [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו.."] (סבא צוחק) {אבל, אבל} ניגון כזה, זה
ניגון של רבינו ז"ל [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו..", אחר כך הם שרים את המנגינה של "נַח נְחָמִי נְחָמִי מְאוּמָן".
אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו.. במנגינה של "נח..", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו..",
אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו.. במנגינה של {שבועות}, אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו.."
במנגינה של "נח.."] [(סבא צוחק) [סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו..", אחר כך הם שרים את המנגינה של "נח..",
אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו.. במנגינה של "נח.."] [סבא, אני הולך] (סבא צוחק) זה הכל, זה הכל? [לא, רבינו
אמר: "קצת, גם כן טוב", איך הוא אמר 66 (לא מבין הוא מדבר באידיש)] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו.."
במנגינה של "נח.."] (סבא צוחק) [רבי נתן אמר, שאין לו עם מי לדבר ואין לו למי להסביר, אז הוא אמר להשם: "רבנו של עולם, 'גדולתנו
ותפארתנו גילה משיח צדקנו'" (סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו.."] ["רבנו של עולם, למי אני אסביר? למי
אני אדבר?] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו..", אחר כך החבר שר "אוי, רבי נתן, אוי, רבי נתן,
אוי, "נַח נְחָמִי נְחָמִי מְאוּמָן", צוחקים מכל העולם..", אחר כך הם שרים את המנגינה של "נַח נְחָמִי נְחָמִי מְאוּמָן".., אחר כך הם שרים "גדולתנו
ותפארתנו גילה משיח צדקנו.." במנגינה של "נח..", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו גילה משיח צדקנו.."]... סוף צד א' 49

[סבא והחבר שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [סבא, יש כבד, סבא יש כבד] (סבא והחבר צועקים אה, אה, אה, אה) [יש כבד ופיריה] אה, טוב [טוב] נו, עוד כמה אבנים, אנחנו ממשיכים לעשות {עוד} ניגונים [עוד ניגונים] (סבא צוחק) [סבא, זה כבד] מה? [כבד, כבד] כבד [סבא] אה? [מה יותר טוב? לכתוב "נ נח" בקלף או לצלם, לצלם את זה בצילום, בדפוס?] כן [ולעשות, לעשות קמיעות של דפוס, מה יותר טוב? סבא, זה תפוחי אדמה, פירה] כן? טוב, טוב, טוב מאד (סבא צוחק) [זה (לא מבין כי החבר מדבר באידיש), טוב? טוב מאד] כל מה שהאבן יותר גדול [הניגון יותר יפה] הניגון יותר, יותר, יפה יותר (סבא צוחק), הו, הו, אה, אה, אה, אה, כל מה שהאבנים יותר גדולים, הניגונים {יפה} יותר (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [האבן היה יותר גדול, אז הניגון צריך

להיות יותר, יותר יפה [כן] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] שוין, שוין [אה] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [זהו, זהו, זהו] [זהו] [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] נו [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) [אז, סבא, מה יותר טוב? לכתוב את ה"נח" בקלף, או לצלם את זה בדפוס ולשים בקמיעה? מה יותר טוב?] יותר טוב לכתוב [לכתוב] אה [לכתוב כמו שכתוב בפתק] אה (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ...

...[סבא ממשיך לשיר את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [סבא] אה? [אתם הייתם הולכים ברגל מטבריה למירון, נכון?] כן [בועדי עמוד, הייתם הולכים...] כן, כן, כן, כן [כן] אני סיפרתי לך מה שהיה לי, אני אבדתי, נאבד ממני הספר "משיבת נפש" [כן] זה, זה בועדי עמוד, שמה יש הרבה מעיינות ו... [כן, אני הייתי שם היום] כן? [כן, אני טבלתי שמה, טבלתי, יש שמה, יש מעיינות] כן? [כן] קר? [כן, תספר לי, סבא, איך היה] אבל עכשיו אני רחוק מהכל, ואני לא אומר אפילו "תיקון הכללי" כלל, אפילו פעם אחת בשנה לא, אני לא אומר "תיקון הכללי" [אבל אתמול אני אמרתי "תיקון הכללי" בשבילכם] הו, אשריכם, אשריכם, אני מתפלל, אני נהנה מאד שאני שומע מזה [גם במקווה, כשאני הולך למקווה] מקווה, מקווה, מקווה [אני עושה טבילה, טבילה בשבילכם כל פעם, טבילה אחת בשבילכם] כן [כן, בכל פעם] אשריך, אשריך [מה קרה עם הספר, סבא, "משיבת נפש"?] הצער שלי, אי אפשר לתאר, איך, איך לקנות, איך, אס נאבד כבר, איך, איך לקנות אחר, איך, לא מדפיסים, על-כל-פנים (לא מבין) אני בכיתי כל כך לפני השם יתברך שעזר לי, שמצאתי אותו במים, מצאתי אותו [במים] הוא היה על איזה אבן, והיה מים, והוא... כן, אני מצאתי אותו, מי יכול לספר? מי יכול לתאר השמחה שלי, כשאני מצאתי את הספר "משיבת נפש"? (סבא צוחק) [זה היה בועדי עמוד? סבא] כן, כן, נאבד לי הספר איפה יש, יש מעיינות [כן] והולכים המים, אני כמעט שנתיאשתי, והשם יתברך עזר לי, שמצאתי אותו, הי, מי יכול לתאר השמחה מתי כשזכיתי למצוא אותו? (סבא צוחק) [הייתם עושים התבודדות?] אה? [התבודדות בועדי עמוד, הייתם עושים שם התבודדות?] אני רחוק מתפילה, מכל, מכל, מכל (לא מבין), אני מתבייש, זה העיקר, העיקר הכל של רבינו ז"ל, התבודדות ותפילה, ואנחנו היום... לא, לא זכיתי, על-כל-פנים אני {לבדי} כואב ומצטער על זה, אז זה עושה לי ככה קצת, קצת נחמה, שאני, שאני זוכה, שאני רואה, שאני יודע שרבינו הקדוש על זה הקפיד, הקפיד על זה, ורבי נתן זכה על ידי התבודדות שרבינו הקדוש האיר לו, על ידי התבודדות, מה, כל מה שזכה רבי נתן, שקירב כל כך נפשות לרבינו, זה, זה... רבי נתן עלה על כולם, הוא קיבל את דברי רבינו הקדוש והוא זכה, הוא, הוא זכה לעשות את זה, רבינו הקדוש, כולם נתקברו לרבינו הקדוש באמת ובמסירות נפש, אבל רבי נתן זה ענין שהיה, זה, זה ענין לחוד, שהוא קיבל כל מה, הדיבורים של רבינו הקדוש והוא מסר את נפשו והוא בכה לפני השם יתברך ודיבר עם השם יתברך, אנחנו רחוקים מזה, זה יותר מהכל, אנחנו צריכים למסור נפשנו על זה, לקיים את זה, לקיים הכל מה שאמר רבינו, שגילה רבינו, בפרט הענין של התבודדות ותפילה, אתה תעשה חס, נס קפה [יש לכם תה, הנה, עם דבש, תה] תה, טוב, טוב [אתם בשרי, סבא] טוב, טוב, טוב, תה זה טוב, טוב [זה עכשיו טוב, אני חושב] אה? [אני חושב זה כבר טוב עכשיו, זה קצת התקרר, זה טוב עכשיו, כדאי לשתות עכשיו] אה? [אולי נשב] אני [כן, סבא, נשב אולי] לא יכול לשתות [לא יכול לשתות?] עכשיו [טוב] נראה אחר כך [טוב, טוב]...

...ורואים כשנופלים בתאוות [כן] זה הכל זה שלא זכו, שלא קיבלו מרבינו הקדוש הרפואה, הדבר העיקרי שהוא מציל אותנו, התפילה והתבודדות, כל העולם רחוקים מזה, ואנחנו גם כן רחוקים, צריכים למסור נפשנו על זה, לקיים את זה [סבא, אני עשיתי אוהל בשדה, אוהל] כן [כן] כן, כן, אני רוצה לראות אותו [טוב, אני אקח אתכם פעם אחת] כן [טוב, אני רוצה, עשיתי בשביל שאני רוצה להיות הרבה בשדה, הרבה להתבודד, אני, אני כל פעם מתרחק ונופל ומתחזק, ואני לא מתיאש, אני רוצה להתחזק בזה] זה העיקר שבכל העיקרים, זה כל העולם רחוקים מזה, רחוקים מתפילה [כן] ועוד רחוקים מכל, מכל התורה, מכל המצוות, ורחוקים מכל, העיקר, העיקר הוא {"שיח התורה"}... {לי} [כן?] צריכים ללכת לחיפה [לחיפה] אתה יודע מזה? [לגויים] אה?.. סוף צד ב 49

קסטה מס' 50

צד א 5063א

... לעשות קשר עם, עם דגן [כן]...
...רבינו הקדוש, אבל אם [הוא, אפשר להתחיל], אני...
...אולי, מי גר שמה? [יעקב בודרה, דוד]...
...ענין אחר לגמרי, זה אנשים, אנשים נאמנים, ובאמת, אבל אני ראיתי לפני...
...הם נאמנים בהשם ובתורה, ויש להם אמונה באמת, אתה, אתה הראשון של האגודה, ונראה, נתייעץ ונתיישב, נראה להעמיד כח גדול ש...
פה בארץ לעשות דברים, לפרסם ולקדש את האור של רבינו כבר פה בארץ וגם לכל העולם, זה ענין הגאולה לכל, לכל העולם, לכל היהודים, איפה שנמצאים יהודים, מה אתה אומר על זה? [שצריכים זמן] אה? [צריכים זמן] [נתיישב], טוב, טוב, אבל אני הייתי...
...שילוח הוא, הוא לומד ביישובה? [כן] אולי... [הוא אמר לי, שהוא רוצה רק לגמור את החודש] כן?...
...שני, שני אנשים אמיתיים, נאמנים, זה טוב, וגם [מימוני?] מימוני, אם, אם אתה יודע שיש עוד אנשים נאמנים, נזכה להכניס רבינו פה ובכל העולם [אמן] אולי תלך ליישובה, תיסע לירושלים, תיסע ולדבר אתו, אם, אם... [זה] [יעקב שילוח?] אה? שילוח [כן] כן, ואם לא, אז נראה, נראה [משהו אחר] נתפלל להשם יתברך שיתן לנו [שיתן לנו] אנשים נאמנים...
...אני, אני צריך {למסור} דיבורים, דברי אמת שייכנס בלבי, לא דיבור, דיבורים של הבל, אני הייתי מקושר...
...ענין של רבינו הוא, הוא האור של משיח...
...[כן] כן, כן, מה שזה [הוא גילה את כל האמת, הוא הכניע את השקר בתכלית] (סבא צוחק) [מה שהוא עשה לשקרנים] עכשיו אני לא רואה על העיניים, רק... ברוך השם אני רואה ללכת ולא יותר, אבל בספר ללמוד, לא רואה, נו, צריכים לקבל הכל מהשם יתברך, אני סובל, מגיע לי צער, יש לי צער גדול, בלי זה, לא כלום...
...[שיבח מאד את השבת] (לא מבין) אכילה, לאכול הרבה בשבת, פה זה מקום טוב, דוד אמר לי, שהוא נותן לי את החדר וגם החצי בנין, אולי אתה צריך איזה מקום? [לא, לא, יש לי, ברוך השם, יש לי בצפת, יש לי בצפת בית]...
...[תן את זה להורים] [אני רוצה, אני יכול לתת לך הדירה שלי]...
...לדבר עם ה... [עם העירייה] כן, כן, אני איש זקן וחולה, אני רוצה, צריך מקום, בית טוב, שיהיה לי מנוחה [בצפת?] בצפת, יהיה בצפת או בירושלים [לא, בירושלים אין, אין דירות כאלו] אה? [בירושלים]...

...[אני חושב שאפשר, אפשר ל...] אני רוצה להתרחק מזה, ...
...אנו צריכים לברוח להשם יתברך ולברוח להשם יתברך, נו, תפילה עולה על הכל, להגיד הרבה "ליקוטי תפילות" והרבה "ליקוטי הלכות"
["ליקוטי הלכות"] זה דיבורים של, של {משיח} {של ימות המשיח, כן} רבינו הקדוש גילה {טיפה מן הים} טיפה מן הים {גם רבי נתן הוא, הוא לא
גילה הרבה} כן {סבא צוחק}, אוי וי {מה? סבא, מה קרה?} אני לא אכלתי השיעור לברך ברכת המזון, אכלתי מעט מאד {אז אולי תברך "נפשות..."}
אה? ["בורא נפשות..."] ["בורא נפשות רבות וחסרונם"], {סבא מברך ברכת "בורא נפשות"} {אמן} צריך לאכול ולהתפלל להשם יתברך שירחם
עלינו, שנזכה ונצליח בכל מה שנעשה, בהדפוס והפצה ו... כן, כסף יש, כסף לא יחסר, אני כל הזמן אני, אני לא נו...
...ביטוח לאומי זה בבנק, ואני מסתפק {בכל} ורק, רק בדוחק, {לא} צריך לאכול...
...שמחה...

...אולי תביא לי איזה תנור? [הנה פה דלוק] יש? [כאן, פה למטה] כן, כן, טוב...
...שלי, דוד הוא נתן לי מתנה את החדר הזה וגם הדירה הגדולה, חצי לו, חצי לי (סבא צוחק) ...
...אה, אני רוצה לשכב, כן...
אני רוצה לזכור!

...יתברך אמר להם שיהיו ברוגז איתי ולא יבואו אלי, נו (סבא צוחק) ...

...[סבא והחברים שרים את המנגינה "כי לא נאה, כי לא יאה..."] [סבא, אני חלמתי אתמול, היום בלילה אני חלמתי, שאנחנו בפסח] אנחנו? [עושים 'ליל הסדר' ביחד] כן? [ואני חלמתי שאני נרדמתי ב'ליל הסדר', ולא הספקתי לאכול ולא הספקתי לעשות כלום, אז אני קמתי בלילה, ואני אמרתי: 'נו', אני יכול עכשיו לעשות"] כן? נו, עשיתי? (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר "כי לא נאה, כי לא יאה..."] חדר טוב, חדש [כן, זה גבוה, זה גדול, יש לך אוויר, האוויר, זה טוב בשביל האוויר] כן, אוויר טוב, ברוך השם [אני, עכשיו אני רוצה לנסוע הביתה] כן [יום שישי, אני צריך להיות בשבת בבית] טוב, טוב, לך, לך, אני לא מגרש אותך [חס ושלום] אני רוצה שנהיה ביחד, נפש אחד, תמיד ביחד [אמן, סבא, שלום] שלום [ובשורות טובות]...

...ולהתפלל יזכה להתקרב לרבינו [אמן] ללמוד ספרי רבינו...

...[לא מבין] טוב, אני הולך עכשיו הביתה טוב טוב [אני נוסע עכשיו לצפת] טוב, לצפת? [כן] מה? אתה גר בצפת? [כן, סבא]...

...[אבל על הספרים עשית טוב, אז משה רבינו אמר לו: "טוב? טוב מאד!"] מאד (סבא צוחק), חדשות {היום} לא שמעת [לא], עוד לא, אמא שלי, אמא שלי נתנה לך במבה] אמא שלך, אמא [שלי, כן] יש לך אמא? [ברוך השם, אמא צדיקה, צדקת] כן? אחיך מיכאל [זה הוא, הוא יש לו אח, מיכאל] אה, אתה אמא [זה, אני נותן לך במבה, אמא שלי אמרה לי לתת לך במבה, היא נתנה לי שתיים, היא אמרה לי תן אחד לסבא] טוב [שבת שלום, סבא, שבת שלום] תתחזק תמיד להיות תמיד בשמחה [זהו העיקר] "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" [להיות בשמחה תמיד, שבת שלום]... אז לא, לא [לא מבין] ספרדי? [כן, ספרדי, כן] הוא מקורב לרבינו? [אני לא יודע, אבל הוא, הוא, הוא מדבר קצת על ה"תיקון הכללי"] כן? [כן, ויש לו גם הפתק] אה? [יש לו גם הפתק] כן? [כן, כי הבן שלי מפרסם אותו בבית ספר] מפרסם אותי? [את הפתק] את הפתק [כן] בבית ספר [כן]... [הוא גר בבני-ברק] כן, כן [כן] יש לו ילדים? [אני לא יודע, כן, יש לו, שמעון אמר לי שיש לו] אה? [שמעון אמר לי...] אה, כן [סבא, ראש חודש זה יום שני ויום שלישי] כן, שני ימים [שני ימים, כן] יום שני ויום... [שלישי, כן]... [בשלושים בניסן ואחד באייר] באחד באייר [כן, ושלושים בניסן, הראש חודש, כן, שני ימים]...

...זה אדמה, אה? [מה?] איזה ברכה על זה? ['שהכל.', 'שהכל.', 'שהכל!'] טוב, טוב, טוב, (לא מביין)...

ישנן [טוב] תקנה [טוב. בסדר]...

...שאינן מי שיוכל לעזור לנו, אפילו {קצת}, אפילו (לא מבין) רק הוא, רק הוא, יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", יש כבר "ליקוטי תפילות", יש כבר "ליקוטי הלכות", זה דיבורים של משיח (סבא צוחק), משיח גם כן כלול בהדיבורים שלו, שזה פלא כזה, כי אנחנו חולים כאלה, שאין מי שיוכל לעזור לנו, רק הוא בעצמו, ה"ליקוטי תפילות" הזה, ה"ליקוטי מוהר"ן" הזה (סבא צוחק). ברוך השם, אנחנו מסתכלים בעולם, עולם כזה שיוכלים

...מוכרים דירה מארץ ישראל, מירושלים, לא מוכרים לגויים, רק ליהודים (סבא צוחק), לא יהיה לגוי שום עצה, רק אם יתגיייר, יכול לקנות דירה, אבל בלא זה, אי אפשר לו לא לשכור ולא למכור (סבא צוחק), דירות כאלה אין בלונדון ולא, ולא באמריקה, דירות כאלה אין, רק אצלנו... אפילו אם יתן כמה שיתן, אי אפשר, אי אפשר לו לקנות, רק אם יתגיייר אפשר לו לקנות (סבא צוחק) ...

...{קניין}, צריך לו תעודת זהות [שהוא יהודי] אם הוא יהודי, אם הוא לא יהודי, לא מוכרים, (לא מבין) יש לו רשיון, טוב, קודם נשאל אותו, זה רק יהודי, לא להשכיר ולא לקנות, לגויים אין, רק ליהודים יכולים למכור, אבל לא ליהודים, לא, אין מכירה ואין לשכור, השכרה, אין לו שום עצה, רק שיתגיייר, אם יתגיייר, הוא יהודי, יכולים למכור (סבא צוחק) [אבל עכשיו בממשלה יש אנשים שאוהבים גויים?] אה? [עכשיו יש בממשלה אנשים שאוהבים גויים, עכשיו אי אפשר לעשות חוקים כאלה, הממשלה אוהבת את הגויים, צריכים...] ...

...ארץ ישראל, יברחו, הגוי אין לו שום עצה לקנות דירה בארץ ישראל, מוכרים רק ליהודים, לגויים לא, רק אם, אם הוא רוצה להתגיייר, אז יכול לקנות, בירושלים ובכל ארץ ישראל אין לגויים שום, שום דירות ושום קשר, מה זה? היהודים רוצים... מה זה? זה המדינה שלנו, אנחנו יכולים לעשות כל החוקים שאנחנו רוצים, אצלנו החוק לא למכור לגויים, רק ליהודים, יהודי שימכור לגויים, אין הקניין גמור, אפס, אין, אין מותרים לו, לא קונה, לא קניין (סבא צוחק) ... [סבא שר את המנגינה של "נַחַם נַחֲמָן נַחֲמָן מאומן..."] זה, זה לא, זה לא רשיון, רשיון הוא רק רשיון, אבל זה לא רשיון (סבא צוחק) ...

...לא יכול לקנות לא בית ולא דירה ולא... כלום, לא ארץ ולא כלום, זה רק שלנו... עשירים, הוא יבוא, יאמר: "אני... מה זה? אני אתן לך כמה כסף שאתה רוצה, אני אתן לך", "לא, לא, אתה גוי, שים כל הכסף שבעולם לא, לא, לא מוכרים, רק כשמתגיייר יש לו זכות לקנות" ...

...{יש לך} גם כן חוק לא למכור ליהודים בחוץ לארץ, הם לא יכולים לעשות חוק כזה, מי יקנה? ... אין צריכים להם, יש לנו בארץ ישראל כל טוב, הכל יש, דגים בשר, הכל...

...רשיון [זה תלוי מה זה הרשיון?] [רבי ישראל, איזה רשיון צריך בשביל לקנות בית? איזה רשיון צריך בשביל לקנות בית בארץ ישראל?] לא [איזה רשיון?] אין רשיון [לא צריך רשיון?] רק שיהיה נעשה יהודי, גויים לא...

...מביא, רק, רק יהודים, רק יהודים, הם בעצמם הם אמרו: "מדינת ישראל זה רק, זהו מדינה, מדינה, מדינת ישראל" (סבא צוחק), (לא מבין) פתאום ביום אחד כבשנו ארץ ישראל, בלי מדינה ובלי כסף, בלי נשק (סבא צוחק), הם לא, הם מבינים את זה, אי אפשר להכחיש, דירות בירושלים הם מתפלאים, מה זה? בהמדינה שלנו יכולים לעשות חוקים, שאנחנו לא מוכרים לגויים לא, לא אדמה ולא בתים, רק יהודים (סבא צוחק), והם לא יכולים להגיד כלום, לא יכולים ללחום, אנחנו כבשנו, זה ארץ שלנו, מדינת ישראל, מדינת היהודים (סבא צוחק), הם באים לישראל והם רואים שהם כולם אינם כלום, רק העיקר ארץ ישראל, הבית המקדש, ירושלים, ארץ ישראל, יהודים והתורה, כן, הם רואים, הם מרגישים, שרק אנחנו הבעל הבית של העולם, האמת, התורה, נו, כבר, כבר {ידעת שני זוגות?} [כן] גם החילונים, גם יהודים החילונים הם רואים, מה זה? {כבשו} ארץ ישראל, איך הם עשו? מי זה? יש לנו מדינה גם כן (סבא צוחק), כל העולם היו מתנגדים לישראל שייכנסו לארץ ישראל, האנגלים שמרו הים שלא יבואו יהודים לישראל, האנגלים, האמריקנים וכולם, כל העולם: "ישראל לא, יהודים לא" (סבא צוחק), {זה אנגליה, אבל גם} ברסלב, אמרו כולם: "לא, ברסלב לא, יש חסידים, יש אדמורי"ם, אבל ברסלב לא", {הכנסת גם כן} רק ברסלב, כן (סבא צוחק), רק התורה, יהודים שומרי תורה, הם העולם...

...רואים בעיניהם, אי אפשר להגיד, להפוך דבר שכולם רואים, דבר שברור, בית, אי אפשר לראות שאין בית, זה בית, כל הגויים רואים עכשיו, שהעיקר הוא התורה ויהודים (סבא צוחק), יש לנו מדינה ויש הכל, כל טוב, הגויים אין, אין להם הכל, יש דברים ויש הכל, יותר מכל, יותר מכל העולם, ברכה, הם מתפללים על האוויר ועל האור של, של ארץ ישראל, אין בכל העולם כמו זה, הם בוכים, הגויים הם מלא עצבות כסדר, מלחמות ו... רק יהודים, הו, יש מדינה, מה, מה אם מדינת ישראל, אם מדינת היהודים? מה נשמע עם היהודים? (סבא צוחק), הם רואים שאנחנו כבשנו ארץ ישראל בלי מדינה, בלי ממשלה, בלי, בלי כסף, בלי נשק, כבשנו ארץ ישראל (סבא צוחק), וגם הגויים מודים בזה, אנחנו כבשנו כל העולם, וגם רבינו הקדוש ותלמידיו הקדוש רבי נתן הם, הם בעלי בתים של כל העולם, שני אנשים, הם מצחקים מכל העולם, מה? מי, מי אתה? מה אתה? מה? כן (סבא צוחק), זה רק התחלה, יבוא משיח, צריך לבוא משיח, הו, מה שיהיה (סבא צוחק), החילונים רואים ההפך, איך אפשר לכמה יהודים שהם לומדים תורה, יש להם תורה, הם, הם בעל הבית של כל העולם, יש להם נשק ויש להם כסף ויש להם כל טוב (סבא צוחק), הם רוצים לזרוק אותנו לים, שלא ישרא אחד, כל השנים, כל כך שנים וכל העולם רוצים, רוצים להרוג ולאבד את היהודים עם התורה, ולא יכולים (סבא צוחק), הוא מראה להם, שזה נשק, שיש נשק חדש מן השמים, רעידת אדמה ורוחות בלי שום, בלי שום נשק (סבא צוחק), אנחנו צריכים ללחום, {מן הסתם הם לא יכולים}, הם מפחדים, הם מפחדים מאד מישראל, הם רואים {שיש לנו} חדשות כאלה, ארץ ישראל כבשנו, כבשנו ארץ ישראל בלי ממשלה, בלי כסף, בלי נשק, כבשנו ארץ ישראל, ויש מדינת, מדינת יהודים, מדינה (סבא צוחק), אנחנו מצחקים מכולם, כולם הם עם הערבים, האמריקאים והאנגלים וכל העולם עם, עם הערבים, כן, ורואים שיש כאן כמה יהודים, יש להם מדינה, והם בעלי בתים של כל העולם (סבא צוחק), הנשק שלהם הכי מובחר, הכי מובחר בעולם, הכסף שלהם יותר טוב מהדולר, כן, יש לנו כל טוב, בארץ ישראל גדלים כל הפירות של כל העולם שאי אפשר להם לזרוע באיזה מדינה, רק במקום אחד, ואנחנו, כל הפרות של כל העולם ארץ ישראל מגדלת (סבא צוחק), זה ארץ... מדינת היהודים, איך, איך, איך המדינה? מדינת יהודים בלי, בלי מלך, בלי נשיא, בלי כסף, בלי... (סבא צוחק), אי אפשר להכחיש, הוא רואה בעיניו, השמים פה בארץ ישראל, אם יבוא עשיר גדול ויתן בעד איזה בית כמה כסף שרוצה, לא, אנחנו לא מוכרים, רק ליהודים, לגויים לא, אני לא רוצה למכור, על פי החוק, יש חוקים (סבא צוחק), הם יראו אחר כך כשיהיה, כשיהיה נסים ונפלאות, הם כולם יפלו ויתביישו, כן, כל החכמים שלהם, כל החכמות שלהם יפלו למטה, והתורה והאמת יאיר בכל העולם, הם רואים את זה, ואי אפשר לבוא ולהכחיש, איך כבשו... כמה יהודים בלי נשק הם כבשו המדינה, הם כבשו ארץ ישראל (סבא צוחק), הגויים לא... אי אפשר להם לשנות, יש בדף כתוב מהאומר: "ארץ ישראל היא מדינת היהודים" (סבא צוחק), כתוב וחתום מכל העולם, מכל המלכים, אבל בפרט כשיבוא משיח, וכולם יראו נפלאות גדולות ואורות, אז הם כולם יתביישו ויפלו, יפלו, יפלו עד הסוף, והשקר יעלה ויאיר... והאמת יעלה ויאיר בכל העולם, גם היהודים רואים את זה, היהודים החילונים רואים את זה, אי אפשר להכחיש, אז הם יחזרו לישראל, אני יהודי (סבא צוחק), וכל הגויים, כל הגויים אם יתגייירו, יוכלו להיות יהודים, כן, יוכלו

יגלה משיח צדקנו' (סבא צוחק) [בקרוב, בקרוב] הוא יגלה מה זה "ליקוטי תפילות", אין אף אחד נוגע בו, רק (לא מבין) כהן, אבל משיח הוא, הוא יכנס כל העולם, כל ישראל, כל ישראל ויתקן אותם, הוא יגיד, הוא יתן להם "ליקוטי תפילות", הם {יאמרו} "ה' ליקוטי תפילות" ולא... זה הכל [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."]... [אהרון כהן מספר עכשיו שבביתר] שמו אהרון? [אהרון כהן, כן, הוא אמר לי עכשיו, שבביתר] אני... נו [בביתר החברים התחילו, התחילו לתלות שלטים של "נ נח" גדולים, גדולים מאד] כן? [זה חדש] (סבא צוחק) [דניאל אליהו ואליהו חביב, הם טלו שלטים בבית שלהם והם מפיצים את זה עכשיו, הם נותנים לאנשים, מפיצים את זה בביתר, זה דבר טוב?] כן [כן] וודאי (סבא צוחק) [כן, זה שמירה, זה שומר עליהם] זה שמירה, זה... השם הזה הוא כל התורה וכל החכמה וכל היראה וכל... הכל [וזה, זה, זה עושה המתקה, זה עושה המתקת דינים, זה ממתיק] וודאי, כל דיבור הוא בוקע רקיעים, הוא עושה תיקונים כאלה שלא היה מעולם, מיום בריאת העולם לא היה דבר כזה, כי רבינו הקדוש הוא חדש [כן] אז רבינו הקדוש היה בעולם, אבל לא ידעו כלל מה זה, ורבינו הקדוש, {היה} רבי נתן הם הודיעו את זה, ורצו להרוג אותם, מה זה? "ליקוטי מוהר"ן"? (סבא צוחק), רצו להרוג אותם, ובנס ניצלו, זה נסים גדולים, ורבי נתן {אומר}, הוא שר לרבונו של עולם: 'גדולתנו...', שלא ידאג "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק), הוא יגלה שזה חדש, שזה לא היה, לא... מיום בריאת העולם לא היה דבר כזה, "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק) [שלום עליכם, רבי ישראל, זה דניאל זפרן]...

...[סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי מוהר"ן", "סיפורי מעשיות", זה יתקן כל העולם, כל דיבור של רבינו ז"ל יעשה, יהיה תיקון לכל העולם, לכל הרשעים, לכל הכופרים, כן, הם יתקברו לשם יתברך והם ילמדו "ליקוטי מוהר"ן" ביום, בלילה (סבא צוחק) [סבא שר את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ...

סוף צד א 51

צד ב 5164

... (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ...
...הקדוש גילה לכל העולם, מי המנהיג של ישראל? "נ נח נחמך נחמן מאומן" זה הוא המנהיג של כל ישראל, של כל... מבריאת העולם הוא הרבי, הרבי {שלנו}, אבל אז זה היה בחושך ולא נגעו בו, כן, אבל עכשיו כבר, כבר, כבר יכולים לאמר לו בכל יום, בכל עת, בכל שעה, מתי שרוצים (סבא צוחק) [סבא שר "נ נח נחמך נחמן מאומן... בניגון של "גדולתנו..."] מי הרבי? "נ נח נחמך נחמן מאומן", רבינו הקדוש מקודם אומר תורה, מקודם הוא אמר תורה, מה הוא אמר? [רבי] מי הרבי של, של ישראל? [רבינו, ר'אש ב'ני ישראל] הוא אמר: "שמי נחמן, "נ נח נחמך נחמן מאומן" זה הרבי של כל ישראל" (סבא צוחק) [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] הוא יגיד פירוש, מה זה "ליקוטי תפילות"? מה זה "ליקוטי הלכות"? מה זה "ליקוטי עצות"? מה זה "סיפורי מעשיות"? הוא, משיח הוא כל פעם יקח איזה טיפה מן הים ויגיד, והם כולם יהיו נעשה צדיקים, כן, מרשעים גמורים, צדיקים קדושים, כולם [בקרוב, רבי ישראל, בקרוב] כן, כבר כל העולם אוהבים, רוצים את רבינו הקדוש [כן, באמת, כן] בלי, בלי, בלי השתדלות ובלוי רבנים ובלוי... נעשה הדבר מעצמו, מרבינו הקדוש, רבינו הקדוש גילה רק מיהו הרבי, הרבי, רב"י ראשי תיבות "ר'אש ב'ני ישראל", הוא "ר'אש ב'ני ישראל", מי, מי, מי הראש? "נ נח נחמך נחמן מאומן" זהו הראש (סבא צוחק), זה גילה רבינו הקדוש בעצמו, שהוא הרבי שלנו וכל ישראל, כל מה שיש בעולם יהיה להם תיקון, רק לישראל, הגויים יהיו כמו, כמו עכברים, כמו כלבים, עכברים (סבא צוחק), הם לא, לא בני אדם, הבהמות יש לו רחמנות? הם יודעים מתורה? מאיזה דבר? עכבר, עכברים, מי הם? עכברים, לא בני אדם, בני אדם רק אנחנו, עם התורה, אנחנו בני אדם, אין בני אדם רק אנחנו, מי שהוא מקורב להשם יתברך באמת ורוצה לעבוד השם יתברך באמת, זהו, זהו אנשי משיח, גדולתנו, רבי נתן אמר להשם יתברך אחרי האבנים שזרקו להרוג ולבדד, אז השם יתברך, אז עשה רבי נתן ניגון: "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו...", הוא אמר להשם יתברך: "גדולתנו ותפארתנו יהיה, יגלה משיח צדקנו" [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] לא היה בעולם, התחיל להתגלות {על ידי}, רבי ישראל (קרדונר) בא מאומן לארץ ישראל, והוא היה הראשון שהוא, שהוא קירב אותי ועוד נפשות לרבינו הקדוש, ונעשה מחלוקת גדול, מה זה? ברסלב? (סבא צוחק), כן, היום זה אני אומר להם: "כן, כן, ברסלב, אם אין אתה ברסלב, לך, לך ממ... מאתנו" [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."], אחר כך הם שרים "נ נח נחמך נחמן מאומן, הוא רבינו, הרבי של כל ישראל... בניגון של "גדולתנו..."] הוא יש לו תיקונים לכל, לכל הנופלים, לכל ה... לכל, לכל החולים, לכל הנופלים, הוא, הוא אמר: "שיש מחלות שאין להם רפואה, ואני יכול לרפאות גם מחלות כאלה", כן (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] שידוך? ברסלב, לא רצו כל העולם, ברסלב? הוא ברסלב? נו, נלך (סבא צוחק), היום כולם אוהבים את ברסלב, כולם רוצים ברסלב [כן, וודאי, רבי ישראל] משיח צדקנו הוא יגלה את רבינו, הוא יגלה מי הרבי, מי הרבי שלנו, "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] אני קרבתי את, את הרב הגאון, הגאון, הגאון העולמי, הגאון קדוש, הוא, הוא אמר לי, הוא שמע על רבי נחמן שהוא גדול, גדול מאד, אבל מה שהוא יודע עכשיו, הוא לא ידע כלל, והוא קרא לי רבי, הוא, אני הרבי שלו, הוא היה גאון עולמי, ואני עם הארץ, הוא אמר לי, אני שאלתי: "מה הוא רוצה? כוס תה, כוס קפה?", "אני לא רוצה כלום, אני רוצה לקום מלפניך" (סבא צוחק) [מי זה? מי זה היה?] הרב אלפנדרי הוא היה גאון העולם והוא היה תקיף מאד, הוא אמר לרבנים גדולים, שהם לא שווים כלל [רבי ישראל, איך אפשר למישהו שיהיה גדול בתורה בלי רבינו?] אה? [אהרון שואל, הרב אלפנדרי הוא היה גדול בתורה לפני ש...] אין לי כח, כל העולם ישמחו וינגנו ניגונים שלנו, ויהיה שמח, שמחה גדולה בירושלים ובכל העולם ובאומן, באומן, יבואו כל העולם, והגויים יקבלו כסף ויתנו לנו העצמות של רבינו הקדוש [מתי? רבי ישראל] הם צריכים כסף, הם רוצים כסף, אז הם יתנו העצמות [מתי?] מה? [מתי?] הממשלה אומרת בקרוב,

בקרו, הם יתנו כסף, והם יתנו העצמות, הם רוצים כסף, הם עניים גדולים, אין להם לחם, אין להם מה לאכול, אז אם כסף יתנו הכל, אנחנו נלך בלילה, לא ניתן לרחביה לישון, הם יצעקו: "הוא לא נותן לנו לישון, לא נותן לנו לישון, מה זה?", הם צריכים לזמר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק), אה, אה, אה, נו, נלך לאכול, אחר הניגון של "גדולתנו ותפארתנו", צריכים לאכול שיהיה לנו כח להמשיך ובריכות וניגונים, כן, הם, הם אומרים כל העולם, כל החכמים בנגינה, בנגינה, אומרים: "ניגונים כאלה כמו ברסלב? אין", הגאונים הגדולים הם אומרים: "כמו רבי נחמן, אין", הוא כל התורה, הוא כל ישראל, הוא התיקון של כל ישראל, הוא מתקן כל... אפילו כופרים, אפילו שהם רחוקים לגמרי מהיהדות, מתורה, הוא, הוא יקרב אותם ויעשה, יהיה מהם צדיקים גדולים (סבא צוחק) [רבי ישראל, לטייל? לטייל? אתם רוצים לטייל, או...], כן, טוב [או לחזור הביתה] אה? [אתם רוצים לטייל?] לא [או לדבר עוד?] נגן עוד, עוד, עוד (סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו...") נלך כבר למקום אחר, למקום חדש [לטייל?] כן [סבא והחברים ממשיכים לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] (סבא צוחק) ...

...וגם כן צריכים לתת להם גם כמו שעושים לנו, אנחנו נעשה אצלם [צריך ממש לעשות?] אה? [ממש לעשות בגשמיות או בתפילה? או שממש ללכת ולעשות?] זה בתפילה אחת וזה ענין אחר... [זה ענין אחר] וגם כן, צריכים... [כן, פשוט בכח] כן [זה, זה לעשות כל המדינה, הממשלה יעשו, או שאפילו בן אדם פרטי, מסירות נפש כמו בחברון, ככה צריך לעשות?] מה, מה, מה היה בחברון? [במערת המכפלה, שהיהודי הרג ארבעים ערבים?] אה? [מה שהיהודי עשה] אה [לעשות ככה?] זה ככה צריך? כמו שהם עושים לנו? לא, לא, לא? [לא?] מלחמה [אה, כל המדינה] כן [כל המדינה, ממשלה, כן] הממשלה [הצבא] הצבא, כן [כן, כן, הבנתי, המדינה היא רק רוצה לעשות שלום עם הערבים, לא מלחמה, איך, איך אפשר לשנות את זה? מה, מה אפשר לעשות? לשלוח מכתבים, מה לעשות?] ... סוף צד ב 51

קסטה מס' 52

צד א 5265א

... (לא מבין), מה, הרגליים תיתן על המיטה [סבא, צריכים לשתות עוד מעט, אז אם אתה רוצה, יש פה חלב עם דבש, אבל עוד חם, צריך לחכות עוד קצת] חם? [כן, צריך לחכות, כן, זה חם] נו, נראה [אבל זה חם, תסתכל, זה חם, זה חם] הו [זה חם, זה חם מאד, סבא, זה חם מאד, זה חם, זה חם] טוב... [סבא שר איזה ניגון (לא מבין איזה ניגון)] ...

...כנראה שהם שכחו לברך הנרות לשבת, אמר לי: "לא, אל תפחד כלל, עוד, עדיין יש שעה וחצי, שעתיים לשבת, אל תפחד יש שעה, יש עוד שעה וחצי, שעתיים יש לשבת" (סבא צוחק) [כן, יש עוד שעה וחצי, קחו, סבא, זה מתקרר, קחו תאכלו שלא יתקרר, זה כבד, כבד] הו [כבד טוב] כבד? [כבד, נו, זה טוב?] הו, הו, אברהם יודע לעשות את זה? אברהם בן שמחה מרמת גן? כן, הו, הו [הנעל בית של רמת גן] הו, הו [הו, הו] כבד כזה, אין [אין באף מקום] אין בכל העולם [אין בכל העולם, אז תברך אותי ברכה שאין בכל העולם, תברך אותי ברכה כזו שאין בכל העולם] (סבא צוחק) [בואו תשבו, תגמרו את הכבד, הבאתי עוד כבד] טוב [שיהיה לכם כח] הרגליים צריכים להיות על המיטה {תיתן זה} [לא, שיהיה לכם כח לשבת, לשבת, מחילה] לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא, לא [קח את הכר, קח את הכר] לא [הנה פה מתחת ליד, הכר] אוי, [שוין, תאכלו, שיהיה לכם כח לשבת, תאכלו את הכל, תן לו כל הכבד, זה מאחורה] (סבא צוחק) [סבא, תכין ברכה כזו, שאין בכל העולם, אנחנו מחפשים את הכיפה, הכיפה, סבא, אתם בלי כיפה, אני רוצה למצוא את הכיפה שלכם] אני, אני רוצה הרגליים, הרגליים, הרגליים על המיטה, נו, אה, אה, אה, איפה הרגליים שלי? אה, אה, אה, אה, איפה הרגליים שלי? הוא בא מיפו, האורח בא מיפו, הוא... והביא לי טשולנט כזה, כמה שנים, הביא לי טשולנט כזה שאין בעולם, אה, אה...
...הוא מצא אותי, בשבת בבוקר אחר התפילה, הוא בא עם טשולנט (סבא צוחק) ... סוף צד א 52

...אה, זהו התכלית, זהו החיים, החיים של מין בהמה, יש בהמות שהולכים על ארבע רגליים, ויש בהמות שהולכים על שתי רגליים, בעולם מסתובבים בהמות על שני רגליים ומדברים גם כן (סבא צוחק) ...
...ולאהמין שהשם יתברך שומע כל תפילה, אפילו רצון טוב שיש לנו, השם יתברך יודע הכל ועוזר, ועוזר לנו ורוצה לעזור לנו, רק העיקר מה שאנחנו רחוקים מן האמונה ומן האמת ו... כן, אנחנו עם יהודי, אנחנו קיבלנו התורה ואנחנו עם התורה, עם השם, כן, ואנחנו כל חנותנו בתורה והמצוות, זה כל החיות...
... [סבא והחבר שרים "וְיָבֹא יְיָ וְיִשְׁמַח בָּנוּ מֵאֲדָמָה..."] ...

צד ב 5265ב

...יהרגו אותו, הוא, הוא תמיד הולך בשדות להתבודדות, הוא אמר לו שהוא יהרג אותו, ראיתי את הסוף שלו, של חותני, לא היה לו שום דבר, רק ברסלב, הוא היה, הוא, הוא היה מתנגד גדול על ברסלב, כי הוא היה אצל הרב רפאל דיין בצפת, הוא היה מתנגד גדול על ברסלב, כן, אז כולם הם, הם סבלו מאד מזה, וזה אני ראיתי את זה, נשארו יתומים קטנים, והם עבדו בחינם אצל עשירים, בחינם, כן, הוא, וגם הוא, בשבוע שהוא ביהו אותו, אותו, הוא מת, הוא מת, הוא נעשה חולה ביום חמישי וביום, בליל שישי, בבוקר בשבת הוא נפטר, והשאיר עשרה יתומים, אתם לא יודעים מזה [כן, אמרתם לי] כן? [כן, כן, שגם פעם אחת יש משהו שרצה להרוג רבי ישראל קרדונר] כן, כן, כן [ונעשה נס, ולא רצה לעשות את זה בבית שלו] הוא, הוא, הוא ביהו מאד את רבי ישראל קרדונר, כן, הוא היה מתנגד גדול של רפאל דיין ושל רשעים, הוא היה הרב של צפת, אבל רשע, והוא היה, הוא היה מתנגד גדול על, על רבינו, רפאל דיין, כן, בעיני ראיתי את מה, מה שסובלים כשעושים רעה להצדיק, כשעושים בזיון או מה, מה, מה {שעושים} צער בשביל צדיק, הוא... רחמנא לצלן, הוא יותר גרוע מכל עבירות שבתורה, מכל, מן הכל, כן, יתומים קטנים, ילדים קטנים, אבל זה הזיק לכל, לכל הבניין ולכל הבתים, רחמנא לצלן, קילל קללות, רחמנא לצלן, אין יותר רע מהתנגדות על הצדיק, רחמנא לצלן, זה סובלים מזה בעולם הזה ובעולם הבא, תמיד, אה, האשה שלו נשארה אלמנה, אלמנה עם, עם, עם ילדים גדולים וקטנים, יתומים, כן, כן, הוא סבל, ביום, ביום רביעי או חמישי הוא תלש לו את הזקן, ובליל שישי הוא נעשה חולה, ונפטר בשבת, בשבת קודש בבוקר הוא נפטר, כמה... האדם מת, מת, והשאיר עשרה יתומים, הם עבדו בחינם אצל עשירים, בחינם...

...אני, אני, אני לא הייתי צריך להשתוק, הייתי צריך להתקוטט ופלו... כן, זהו, אבל מה שהוא עשה, ואני שתקתי, זה לא, לא, לא, זה לא (לא מבין), זה היה מביא עלי צרות גדולות [הייתם צריך להתקוטט עם החותן שלכם?] אה? כן [על שהוא מבזה את רבי ישראל קרדונר?] אה? [על שהוא מבזה את רבי ישראל קרדונר?] הייתם צריך להתקוטט אתו, מפני שמבזה רבי ישראל קרדונר? כן, כן, כן, הייתי צריך להתקוטט, אה, אה...
...היה הרב בצפת, והרב הוא סבל צרות גדולות מזה שהוא ציער את רבי ישראל (קרדונר), הוא היה מתנגד גדול והוא ציער את רבי ישראל מאד, אני הייתי צריך להתקוטט ולהתגרש, אני לא עשיתי כן, בשביל זה אני סובל מאד, כבוד הצדיק השם יתברך מקפיד על זה יותר מהכל [למה הייתם צריכים להתגרש?] אה? [למה הייתם צריכים להתגרש?] אני חשבת, אולי הוא יעשה תשובה, או... אני יודע? [אבל מה ביתו אשמה?] אה? [למה ביתו אשמה?] למה? [ביתו אבל היא לא אשמה, הבת שלו היא לא אשמה, הבת שלו] אה [במה היא אשמה?] היא לא אשמה, אבל המשפחה, המשפחה כולה סבלו, סבלו, הילדים וכל המשפחה סבלו מאד מזה, בשבת הוא נפטר, ביום חמישי הוא אמר שהוא מרגיש לא טוב, וביום שישי, לביל שיש בבוקר הוא, הוא, הוא מת, אני סיפרתי לכם? [כן] את זה? [כן] אתם יודעים מזה? [כן, אני ידעתי מזה] אה? [כן, סיפרתם לי מזה, שמעתי מזה] אה, אה, כבוד הצדיק השם יתברך מקפיד אפילו בשוגג, הוא לא ידע שזה כל כך... אבל הוא, סבלו כל הילדים, כל המשפחה סבלו מזה, אוי, אוי, אוי, מה, מה שאני ראיתי בעיני, מה זה בזיון על, על הכבוד של הצדיק, השם יתברך משלם תכף, הוא משלם טוב...
...עשרה ילדים קטנים סבלו מזה, כל המשפחה, הבנים שלו, אז... (לא מבין) הוא נפטר בשבת בבוקר, הוא נפטר על, על, על המיטה, אף-על-פי שאני, אדרבה, אני סבלתי גם בשביל זה, אף-על-פי-כן, כבוד הצדיק השם יתברך הוא מקפיד מאד, מאד...
...רב רפאל דיין, הוא היה מקורב לרב רפאל דיין, והוא נעשה מתנגד, והוא סבל, הוא והבנים והיתומים מה שהם סבלו, מי יכול לשער? ילדים קטנים סבלו בלי שיעור מהאבא שלו, שהוא, שהוא ביזה את רבי ישראל (קרדונר)...
...אה, אה, יכול להיות שכל מה שסבלו ישראל בזמן היטלר, היה מחמת זה, בשביל זה, מי יודע? [בשביל שביזה רבי ישראל קרדונר?] אה? [בשביל שביזה רבי ישראל קרדונר?] כן, אני נתקרבתי לפני החתונה לרבינו הקדוש, והוא היה מקורב לרפאל דיין והוא אמר, שהוא יהרוג את רבי ישראל (קרדונר) אם לא, אם לא, אם לא אזעזב את הבת שלו, אה, הוא נחלה ביום חמישי, ובליל שישי בבוקר, בשבת הוא נפטר, והשאר יתומים, עשרה יתומים קטנים, אוי, אוי, אוי...
...[ביזה] את רבי ישראל (קרדונר), לא אזכר, אבל {הבניין} הוא, הוא, הוא, אצל השם יתברך זה יותר מכל עבירות שבתורה, כבוד הצדיק, הוא, ביום חמישי הוא אמר שהוא מרגיש לא טוב, ובלילה, נפטר בבוקר בשבת, נפטר, ונשארו יתומים, עשרה יתומים, אה...
...אנחנו לא גרים פה, אין לנו שייכות (לא מבין) איזה מחלוקת, אני, אנחנו לא גרים פה, זה לא שייך לנו...
...אוי, תן לי לשכב, אה, אה, אוי, אוי, אוי...
...אם יש הרבה שמש, אתה יכול ל... [אה] הי, אה, אוי, אוי, אוי, תקשור לי, תקשור לי המכנסיים, אוי [גם את הריצ'רצ'?] אה? [גם את הריצ'רצ'?] או את הריצ'רצ', לא?] אני לא יודע, הי, זה, זה, המקום הזה זה תל-אביב (לא מבין) [אני כבר החלטתי, שיש לי שייכות אתך לנצח בכל הענין של, של הגילוי שרבינו גילה עם הפתק של "נַחַם נַחֵם נַחֵם מאומן"] נו [אז אני מאמין בזה לנצח נצחים] טוב [אני החלטתי בבית שלי, שאני ואשתי וכל הילדים שלי מאמינים בזה לעד ולנצח נצחים] אה...
...אתה גר פה, אתה גר, אתה גר בתל-אביב [לא, אני גר בצפת, ההורים שלי גרים בבית-ים] אה? [ההורים שלי גרים בבית-ים] אה, אה [אני מכיר את המקום קצת] אה...
...[אני יעזור לך?] תעזור...
...[בוא תראה, אני רואה שהוא כבר יכול ללכת, למה הוא אמר, שהוא לא יכול ללכת? זה, כמו, כמו הסיפור של ה'בעטליר', שהוא אומר שהוא לא יכול ללכת, ועכשיו הוא כן יכול ללכת, אז היא קמה בבוקר והיא אמרה לי את החלום, היא אמרה: "אבל אני לא זכרתי שיש 'בעטליר' בלי רגליים?", אז אני אמרתי לה: "שה'בעטליר' השביעי הוא בלי רגליים"] אה [וגם אני מתפלל עליך כבר הרבה, הרבה חודשים על הרפואה, וחלמתי שאתה... תודה רבה [וחלמתי שאתה אומר לי בחלום, שכל מה שאני מתפלל עליך לרפואה, זה לנצח נצחים, זה טובות גדולות, אמרתי לי, שיש לך התחזקות גדולה מהתפילות שמתפללים עליך] הי, הי, אוי...
...שינוי מהבדים של המכנסיים, זה לא...
...מה השעה? [עכשיו? עכשיו השעה, עשרה לשתיים] אוי, עוד לילה [ברוך השם, אחרי חצות] אה? [אחרי חצות] אחרי חצות לילה [יש לי התחזקות גדולה בזמן האחרון בקימת חצות, אני קם בחצות ועוסק ב"ליקוטי הלכות"] כן [ויש שינוי] אשרינו [והלב שלי בוער על כל, על כל השקרנים שכיסו את האמת...]
...[כך כתוב, והוא גילה לנו שאתה יודע את האמת ואתה יכול לגלות את האמת, וברוך השם כבר עשית אצלי כבר הרבה נפלאות ונוראות]...
...[וודאי] איזה מקום של, ששייך לחברו, וודאי צריכים לאומר, אסור לעשות ככה, אסור לנגוע בדבר ששייך לחברו, אוי...
...תל-אביב? [תל-אביב, כן] אוי, אוי, סבא, אני, אני החלטתי כבר בכל... לקבל ממך בכל דיבור התעוררות להתקרב לרבינו ז"ל, רק על ידי ההתחזקות שאני מתחזק ממך]...
...אני יודע רק שכל ישראל צריכים להיות ביחד, באהבה באמת, אמונה באמת, אבל לא מחלוקת, אוי, אוי [אני גר בצפת, ואני מתפלל בבית הכנסת של גבאי] (לא מבין) זה שייך ל... [לברסלב] לברסלב, אה? [זה בית הכנסת ספרדי]...
...סוודר שלי [אתה רוצה ללכת מפה?] אסור... אה? [אתה רוצה ללכת מפה?] אה? אני לא יודע איפה אני נמצא [אתה רוצה לבוא לצפת?]...
...[עמרם? עמרם? עמרם?] עמרם? נו, נו [כן] הוא...
...[העיקר הרבי] ולא כלום, אה...
...נעים [אני פה, אני פה, סבא, אני מדבר אתך] אה? [אני מדבר אתך] אה, אה, אתה גר היום, איפה אתה גר? [בצפת] בצפת? [כן] אה...
...איזה שעות ביום...
...אני גא גם כן בצפת...
...[תל-אביב, פה זה שכונת התקווה, תל-אביב] כן...
...[אני ישראל] אה? [ישראל דגן, דגן] אה? דגן? [דגן] אתה דגן? [כן, מצפת]...
...[לא מבין] [כן?] יכול להיות, אבל אין לו להיות, איפה לישון, איפה [לאכול] [יש מקום, יש מקום אצלי] כן? [כן] טוב, אוי...
...גלד לצפת [גלד לצפת] טוב, טוב, טוב...
...[אני גר בקריית מאור חיים, קריית מאור חיים בצפת] [ואיפה זה?] [בצפת] בצפת? [כן]...
...[לא מבין] יש לי, יכול לקחת אותי על המיטה, על, הנעלים שלי...
...[החברים שרים "נַחַם נַחֵם נַחֵם מאומן"]...
...[סוף צד ב 52].

...[אייזיק] (סבא צוחק) [הוא היה בתל אביב, היה לך חבר טוב] איפה הוא עכשיו? [עכשיו הוא בירושלים, הוא רצה לקחת שידוך] אישתו נפטרה? [לא, אני חושב שהיא חיה, אני חושב, הוא אמר לך, שהוא רוצה לקחת אשה הכי יפה בעולם, בסוף הוא אמר: "אני יראה לבעל דבר", נכון? זוכר? ספרתם לנו, הוא היה חבר, חבר בתל-אביב, אמרו חסידי ברסלב: "עכשיו רבי ישראל בער מסודר, יש לו כסף לכל החיים שלו, הוא לא צריך לעבוד"] [החברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] [אוי, אומן, אומן, סבא, אי אפשר לעזוב אותך, עוד מעט שבת, אי אפשר לעזוב אתכם כבר, שבת שלום, סבא, שבת שלום, תהיה בריא, כל הישועות] תן לי קצת שמן זית {על} החלה [שמן זית יש, סבא, שמן זית, סבא]...

...מי זה? [ישראל, ישראל] [שפר ישראל, ישראל, הוא רוצה לשמוע סיפור יפה, אני מספר לו, שיש רעש גדול בכל הארץ, רוצים לדעת, איפה הבעל הפתק? אם הוא בן מאה או מאתיים שנה, לא יודעים בן כמה הוא, צריך לבדוק, מה אתה אומר? סבא] [הוא אומר עבר כבר, כבר הוא מתקרב לבר-מצוה, כך הוא אמר] אני מוכרח לשכב [לשכב, ולאכול? ולאכול, סבא, גם? תהיה בריא, סבא, שבת שלום, סבא] שבת שלום {כל טוב, שבת שלום} [לאיפה?] {הם נוסעים, לצפת הם נוסעים, מירון} [מירון ולצפת]...

...[סבא והחברים שרים "נַחֲמֵם נַחֲמֵם מְאוּמָן..."] [שבת שלום, סבא, תהיה בריא, כל טוב] שבת שלום, שבת שלום... [במכתב], זמן ביאת המשיח, אני יש לי כבר כמה שנים, אמרו לי בפתקאות, אמרו לי: "זמן הגאולה קרוב מאד" [כן] עדיין אני, אני לא רואה, אבל הוא יבוא (סבא צוחק), משיח יבוא, ויבואו כל הישועות [אמן] משיח יתקן אותנו וכל ישראל [אמן] כל עם ישראל, הוא לא רוצה שיחסרו, יחסר איזה חתיכה מישראל, כולם שלמים (סבא צוחק), הי, איך אפשר? הוא, הוא, רבי נחמן אפשר כל, הכל (סבא צוחק), מה אתה רוצה כאן? [אני הולך להתפלל, רבי ישראל] אולי אין [מה?] אולי אין עכשיו [לא, אין עכשיו] אחר כך נראה (סבא צוחק) ...

...אוי וי, אני יודע, אתה לא יודע, אני יודע (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אוי, אני, אני סבלתי, מה שקיבלתי, מה שזכיתי להתקרב לרבינו, מה שאני סבלתי, זה אין לשער ואין לתאר, אין דיבורים לדבר, שכולם היו מתנגדים, אני הייתי רק יחיד, יחיד ואיש פשוט, אין לו מח ואין לו חכמה ואין לו... ואני ניצחתי את כולם, כולם כבר תחת האבנים, ואני פה במיטה (סבא צוחק), יוא, תדבר עם ציפורה, שתקנה לי חתיכת, חתיכת כבד טוב, טרי, טוב וטרי, ותקנה לי ביצים טריים, ארבע, חמישה, אה [רבי ישראל, עכשיו אתם יודעים למה סבלתם כל כך?] אה? [עכשיו אתם מבינים למה אתם סבלתם כל כך להתקרב לרבינו? עכשיו אתם מבינים למה?] ניגונים? [לא, אני שואל, אתם עכשיו יודעים למה אתם סבלתם כל כך? עכשיו אתם מבינים למה?] [אני, הלוואי, עכשיו אני אומר, {אבל} היה קשה יותר {הכל} (סבא צוחק), כולם צחקו ממני, ולא היה אחד עמי {ועכשיו} אבל בלב? היו כולם עמי במכוסה, לא, בלי, בלי {ידע}, אז זהו כולם איתי, הם הרגישו שברסלב זה לא פשוט, הם הרגישו שאני מצחק מכולם, מכל הלומדים הגדולים (סבא צוחק), וגם הרב משה קלירס הוא הבין בלב, הוא הבין שאני, שאני, שאני חשוב יותר ממנו (סבא צוחק) [כן?] הוא הרגיש בלב, הוא היה הרב והיה כל, כל... אבל תכף, אבל לא הרבה ימים, הוא נחלה ונפטר ונעשה, והייתה לווייה, לווייה גדולה, באו מירושלים לגדולה, ללווייה, הוא היה לו שם גדול בכל העולם, אבל ישראל בער? הייתי בביוון ושפלות גדול, ואני צחקתי, פה, שמה, צחקתי מכולם (סבא צוחק), וככה קירבתי כמה נפשות מהם, מהגדולים, כן, הדיבורים שלו, שלי, היה נכנס בלב, הוא היה מתבייש בלב, זה היה מין הצגה כזה, רק גדולת הבורא (סבא צוחק) [איזה גדולים, איזה גדולים קרבתם? רבי ישראל] אה? [איזה גדולים קרבתם?] איזה גדולים? כולם היו גדולים, אבל הגדול, {החכם} ביותר, היה משה קלירס, כן, משה קלירס, לילה אחד, {זכרתי} כמו, אני זוכר כמו עכשיו, הוא הלך, אני התפללתי ערבית אתו ביחד, ואחר התפילה הוא הלך הביתה, והבית שלו היה קרוב להבית הכנסת, והוא הלך ואמר, הוא דיבר על רבינו הקדוש ועל רבי נתן לשון הרע ובזיון, ואחר כך חתכו את הבן שלו, זה לא, לא, [אין יותר מהיום] למחר, אוי, מחר חתכו את הבן שלו לחתיכות, לחתיכות, והקולות שלו היה בכל צפת, זה היה בצפת, למחרת בבוקר הוא בא בשמירה גדולה מהאנגלים לצפת, והוא ראה את החתיכות, החתיכות של הבן (סבא צוחק), הוא [רב משה קלירס] {מת} וקיבל מחלת סוכר, סכרת, סוכר, והיה חולה איזה חודשים והיה לווייה, ונפטר, אבל אני... הוא דיבר על רבינו הקדוש ועל רבי נתן לשון הרע, אוי וי, מה שהוא סבל בחייו, מה שהוא, אני חושב שהיה לו חרטה על כל זה (סבא צוחק), היה עונשים קשים מאד, מה שאי אפשר לדבר בפה, מה שהשם יתברך משלם על בזיון של הצדיק, ועל כבוד הצדיק הקדוש ברוך הוא מקפיד יותר מכל התורה, אה, הוא [רבינו] ורבי נתן, שני אנשים, מצחקים מכל העולם (סבא צוחק), ברסלב ברסלב עוד לא, עוד יהיה מה שאי אפשר לשער ולתאר, יהיה רבי כזה, שמחה כזה בעולם, שלא היה מיום בריאת העולם, כשנתגלה רבינו הקדוש, רבינו הקדוש אמר: "משיח יגיד פירוש על ה"ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), כן, שום צדיק לא אמר כזה, "משיח יגיד פירוש על, על ספרו, על ה"ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), הוא דיבר בקיצור, זה טיפה מן הים, זה טיפה מן הים, עוד פחות, יותר, "חידוש כמני עדיין לא היה בעולם", ואנחנו מדברים ולא יודעים כלום כלל (סבא צוחק), וכל העולם, כל העולם לא ידעו מרבינו, היה גדולים, גאונים ולומדים, ולא ידעו כלום מרבינו הקדוש, אדרבה, היו מתנגדים, היו רודפים, מבזים, {עכשיו, עד ש} רבינו הקדוש בעולם, מה שהיה, זה היה, עכשיו יהיה להפך, יהיה... (סבא צוחק) [רבי ישראל, רבינו יתקן את כולם?] אה? [רבינו יתקן את כולם? רבינו] נו [יתקן את כולם?] [בוודאי, כל, כל, כל ישראל {בשלמות?} רק הגויים יהיה כמו, כמו בעלי חיים, כמו נמלים ו... (סבא צוחק), הם ידעו לעמוד כל היום ולאכול תבן (סבא צוחק), ואני ראיתי את כולם, היה להם פרנסה גדולה, פרנסה בהרחבה גדולה, ואני לא היה לי לחם לאכול, אני והילדים לא היה לנו לחם לאכול [סבא בוכה], וככה הנחתי, השארתי הילדים והלכתי להתפלל, וחזרתי, ואין לחם, אני זוכר שפעם אחת בא לטבריה איש אחד למדן, והוא היה, לא היה לו בנים, והוא בא לטבריה והיה מתפלל, מתפלל על קברי צדיקים שיהיה לו בנים, והוא נתן לי כמה פעמים שקלים ו... שקלים, תמך אותי, תמך אותי, ואחר כך ירד ואמר לי: "היום לא, לא, אני לא יכול כבר" (סבא צוחק), אוי וי, החרפות רעב, זה אי אפשר לתאר [סבא בוכה], אני סבלתי רעב, רעב, למות, כן, ולא היה מי שירחם, {יתן} יתן לי איזה, איזה, איזה, פרנסה, וזה טוב, בסוף מעשה אני הייתי סובל והייתי בכעס על השם יתברך, מדוע? מדוע? ועכשיו אני אומר: "הלוואי והייתי סובל יותר" (סבא צוחק) [למה?] הילדים בנסים נתגדלו ונשארו בחיים, חיה וציפורה, חמש בנות, אוי, ברוך השם כולם יש להם לחם לאכול, יש להם לאכול ויש להם פרנסה, אבל לא, לא כרצוני [למה לא כרצונם?] נעשו, אינני יודע, ככה, זה ניסיון שלי, האדם לא יודע כלום, אנחנו, {אבל} צריכים, אנחנו צריכים לחזור הרבה פעמים, רבינו הקדוש אמר: "גדול השם, ולא יודעים כלל" (סבא צוחק), בכל הדיבורים זה כלול בו הכל, "גדול השם, ולא יודעים כלל" (סבא צוחק), רק הדיבורים האלו, שש דיבורים, וכלול בו כל התורה וכל ישראל וכל מה שקרה ושעיבור עלינו, הכל כלול בו (סבא צוחק) [באיזה דיבורים?] רק הדיבורים שהוא אמר: "רבינו של העולם", שאמר רבינו: "גדול השם, גדול השם, ולא יודעים כלל", בזה כלול כל התורה וכל ישראל וכל מה שעבר וכל מה שיעבור, הכל בהדיבורים, הוא דיבר בקיצור, "גדול השם, ולא יודעים כלל" (סבא צוחק), "ליקוטי מוהר"ן" כזה, ישנו בעולם מיום בריאת העולם? ו"ליקוטי תפילות" כזה, ישנו בעולם? מי יכול להגיד שישנו בעולם כבר אפילו דיבור אחד מה"ליקוטי תפילות"? אמת כזה, תורה כזה, "ליקוטי תפילות" כזה, עוד לא היה בעולם, אה, אה, זה יש עוד לדבר, לדבר, לדבר, זה לא אפילו טיפה מן הים, וענין גדולתו ועיקר גדולתו, שהוא יכול לעזור לנו, חולים כאלה, "אני יכול לעזור אפילו לחולה שאין לו רפואה, אני יכול לרפאות אותו" (סבא צוחק), אם אנחנו היינו יודעים מזה, מאמינים בזה, היה,

היינו צדיקים קדושים, מה שלא היה מעולם, יש כבר בעולם "ליקוטי מוהר"ן", משיח יגיד עליו פירוש (סבא צוחק), יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", יש כבר "ליקוטי תפילות", יש כבר "ליקוטי הלכות", יש כבר "ליקוטי עצות", יש כבר {הכל מה שצריכים} (סבא צוחק), כל {דיבור}, כל הגדולים בכל העולם יפלו, יתביישו, כן, "מה זה? איפה היינו? היה לנו רבי נחמן מברסלב ולא ידענו כלל?" (סבא צוחק). אולי יש ביצה טרייה שחם עם שמן זית ועם חתיכת לחם, עם לחמנייה ו... מה שיש, אוי, אוי, אוי, אני והילדים היינו {מסוכנים, שכולם} כמו רבי נתן, כמו אצל רבי נתן {כותב בספר}, רבי נתן הלך לקנות, להדפיס "ליקוטי הלכות", ולא היה לו אפילו על הוצאות {לנסוע}, וככה הוא נסע והדפיס "ליקוטי הלכות" (סבא צוחק), ואשתו של רבי נתן, של רבי נחמן מטולטשין, היא כתבה לרבי נתן: "תדע שאני, תמצאו אותנו מתים מרעב, לא, אין לנו, נחמן נסע ולא השאיר אפילו פרוטה אחת, ואין לנו לחם", אז הוא כתב לרבי נתן, שיעשה עוד כיס ויתן על הלחם בשביל, בשביל הילדים של, של רבי נחמן מטולטשין, {לא מבין}, ככה נדפס ה"ליקוטי הלכות", אני, רבי נחמן... רב אלפנדר, הרב, הרב אלפנדר, הוא היה גאון הדור, והוא ביקש מהגבאים של הישיבה, שיתנו לי לחם בשביל הילדים, ואמרו: "לא, לישראל בער לא, הוא לומד ספרי ברסלב, אנחנו לא ניתן לו כלום" (סבא צוחק), רב משה, משה קלירס, כן, אחר כך נחלה ונפטר, הוא היה ראש הישיבה, והכל ביד, בידו, כן, הגבאי שלו אמר: "רב משה לא רוצה לתת לחם כלום, הוא לומד ספרי ברסלב בישיבה" (סבא צוחק) ...

...היה איש צעיר של שלושים או פחות, כן, איש צעיר, והוא דיבר על רבי נתן ועל רבינו הקדוש, הוא דיבר לשון הרע, הו, מה שהוא סבל, אוי וי, אוי וי, מה שהוא ראה ומה שהוא סבל, מה זה? על שביזה את הצדיק (סבא צוחק), מי יכול לשער את זה? מה שהוא סבל, כל, הכל הדולרים של אמריקה היה בידו, ולא היה לי לחם, לא, לא אני ולא הילדים הקטנים שלי, לא היה לי לחם לאכול, אני, אני מתבייש לספר, אבל האמת הוא ככה...

...הלכתי ממאה שערים לשערי חסד עם, עם, עם רגליים חוליות, ואני בקשתי: "אני צריך לחם בשביל ילדים", ולא היה מי שיתן לי, אני, אני חזרתי ולא היה לי כלום, לא לחם ולא כסף ולא כלום, אני חזרתי הביתה, וראיתי שהילדים רוצים לחם ובוכים: "לחם, לחם, לחם", ולא היה מי שירחם ויתן לי לחם רק, היה בסכנה גדולה, היינו כולם, אינני יודע איך אני, איך אנחנו נשארו בחיים, ילד אחד בן ששה שנים... ילד אחד, ילד קטן, ילד אחד הוא מת מרעב, הוא נעשה נפוח ככה והוא מת, {כואב הלב}, ילד הראשון שלי, נפטר מרעב, מי יכול לשער? מי יכול לספר? אבל זה היה, עכשיו אני רואה שזה טוב, טוב וטוב (סבא צוחק) ...

...אני טעמתי הטעם, איך ילדים בוכים, {באים} ובוכים: "לחם, לחם, לחם", ולא, לא, ולא היה לי לתת להם [סבא בוכה], זה {הטעם יותר מבשר}, ילד קטן מבקש לחם, ולא היה לי לתת לו ככה חתיכת לחם, איזה חתיכה, רק חתיכה, שירגיש הטעם של לחם [סבא בוכה]... [רבי ישראל, הוא שואל, אם "שיחות הר"ן", אם "חיי מוהר"ן"]? אה? [רבי ישראל, הוא שואל, אם "שיחות הר"ן"], "חיי מוהר"ן" [אם זה כמו "ליקוטי מוהר"ן"]? מה שיש שמה ימים, {יהיה עבודות}, לא יספיק דיו לכתוב, לכתוב על, על גדולתו של רבינו ז"ל, שהוא היה {בידו} עולם כזה (סבא צוחק), ואני הייתי רק {מבוהל}, ואמרו: "אסור לתת לו לחם בשביל... אסור לתת לו לחם הוא לומד כל היום וכל... "ליקוטי הלכות" (סבא צוחק), הוא לומד בלילה עם רבי ישראל (קרדונר) "ליקוטי הלכות", בלילה, אנחנו כל היום לומדים גמרא ובלילה ישנים, והם למדו בלילה "ליקוטי הלכות", ואנחנו ישנים, אם לא היינו ישנים? לא היינו נותנים להם ללמוד "ליקוטי הלכות", אבל היו ישנים (סבא צוחק), כשבא היום והילדים פתחו את פיהם: "לחם, לחם, לחם", ואני לא היה לי לחם לתת להם, אוי, איזה טעם זה, ילד אחד בן שנה הוא נפטר, אז הוא נעשה נפוח, ונעשה {עגיל} כמו זה, ונעשה נפוח, עד שהוציא נשמתו, עד שהוציא את נשמתו מרעב [סבא בוכה], זה לא נשמע בעולם דבר כזה...

...{מגזם}, אני לא משקר, אני לא מגזם ולא משקר, אני לא יכול לספר ולתאר המצב כמו שהיה (סבא צוחק) ... [רבי ישראל החבר הוא שואל] אה? [הוא שואל, ישראל החבר שלנו, ישראל פה, הוא שואל, אם אפשר לקחת מה שכתוב ב"ליקוטי הלכות", הלכה למעשה] אה? [הוא שואל, האם מה שההלכות שרבי נתן מביא ב"ליקוטי הלכות", האם זה הלכה למעשה בשבילנו? הלכות פסוקות שהוא מביא] לכל הדורות, לנצח נצחים, לכל הדורות, ולא יספיקו לספר ולתאר מה שסבלנו (סבא צוחק), היינו בשפלות, יותר מיהודים אצל הגויים, בשפלות גדול, בבזיון גדול, מה? הוא לומד "ליקוטי הלכות" של רבי נתן (סבא צוחק), אני ברוך השם התגברתי ועמדתי {בטוב, בזיון} כזה, ילד בן שנה נפטר והוא, הוא נעשה כמו, כמו הר, כן, הגוף שלו מתוך רעב, והוא, הוא מת, ילד בן שנה [סבא בוכה]... [לתאר ולספר, לדבר כל כך, לספר טיפה מן הים מה שהוא, שאנחנו סבלנו מזה שהוא "ברסלב", רק {בגלל שהוא} (סבא צוחק) ... [אם ההלכות שרבי נתן מביא ב"ליקוטי הלכות", האם זה הלכה פסוקה בשבילנו?] אה? [הוא שואל, ישראל הוא שואל, אם ההלכות שרבי נתן מביא ב"ליקוטי הלכות", זה הלכה פסוקה בשבילנו? האם זה הלכה למעשה?] אין דיבורים, אין דיבורים לדבר מהסיפור, לדבר אין, אי אפשר לספר ולתאר ולדבר מזה, כמה שתשמעו, עוד לא כטיפה מן הים (סבא צוחק) ... על כל (לא מבין) מה שה"ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי מוהר"ן", אינני יודע איך, איך נעשה (לא מבין) איך נעשה, אנחנו צחקנו מכולם אנחנו {צחקנו מהם} (סבא צוחק) ...

...בטבריה ובצפת ובירושלים, היה שני ברסלבים, רבי ישראל קרדונר וישראל בער (סבא צוחק), והם... (סוף צד א 55).

צד ב 5566

...צחקו מאתנו, אבל אנחנו בלבנו צחקנו מהם טוב (סבא צוחק), ילד בן שנה, הילד הראשון שלי הוא נפטר מרעב, כמה בכיות הוא בכה: "לחם, לחם, לחם", ככה, ככה היה, והוא נעשה לא, לא, איך קוראים לו? נעשה ככה, כמו הר, הגוף שלו נעשה כמו {הר} מרעב, כן, והוא בכה עד שמת: "לחם, לחם, לחם" [סבא בוכה], יהיה מה לספר, מה, מה לספר מעשה כזה, מהאנשים שלו, מהאנשים שלי, רבינו הקדוש אמר: "יהיה מה לדבר ומה לספר מהאנשים שלי, מאנשים שלי" (סבא צוחק) ...

...אוי, אני, עכשיו אני מצחק, אני בכיתי, מת אצלי בן שנה מרעב, הוא נעשה נפוח, נפוח כמו הר מרעב, אני לא מגזם ולא משקר, חס ושלום, זה עוד לא, אין עוד כטיפה מן הים מה שסבלתי [סבא בוכה], (לא מבין) ברסלב, לא היה לנו נשים להתחתן {אותך}, כל הנשים לא רצו, לא רצו ברסלב, מה ברסלב אינם צריכים לא כסף ולא כבוד ולא שום דבר, בשביל מה להתחתן? (סבא צוחק) ... עכשיו אני צוחק, אבל אז לא צחקתי, אני סבלתי מה שאין בעולם דבר כזה, מיתה כזה, כזה, כזה, כזה, אין בעולם, רק, רק בשביל ברסלב, הרעב נברא רק בשביל ברסלב, וכל הצרות והייסורים בשביל ברסלב, נראה איזה חיילים הם, איזה גיבורים הם (סבא צוחק), אני ראיתי שמת כל יום, כל יום ויום, לא רק הוא מת, הוא מת בן ששה שנים, ששה שנים בכל יום, בכל יום הוא מת, בכל יום הוא מת {מרעב}, והוא סבל רעב כזה, רעב, "לחם, לחם, לחם, לחם" (סבא צוחק) ...

...חמי היה מכה את רבי ישראל (קרדונר), ותלש לו הזקן, כן, מה זה? מה אתה רוצה מחתני? מה זה? שיהא ברסלב? מה? אני לא אפסוק, אני יש לי ערבים שיהרגו אותך בדרך, בזמן שתלך למירון, הם יהרגו אותך בדרך, הם אמרו, {אמרו} לרבי ישראל מקרדון, הם יהרגו אותך, עזוב את, את חתני, עזוב אותו (סבא צוחק), וכשיראו כל העולם הערך של המעשים שלי, שאני מוכן למסור הכל בשביל האמת, הם היו גיבורים... איזה גיבורים הם, חסידי ברסלב איזה גיבורים הם, איזה גאונים הם, אבל לא, לא, בלא שם, בלא רעש...

...כולם הם תחת האבנים, כל המתנגדים, רק אני נשארת לבדי (סבא צוחק), אני נשארת רק אחד יחיד, כולם מתו, רק אני נשארת יחיד, בן מאה שנים, אין בן מאה שנים, הם בן תשעים שנים, כן (סבא צוחק). כל מי שבא לרבינו על ראש השנה, היה לו נסים גדולים איך שנשאר בחיים, וברוך השם כולם חזרו בשלום (סבא צוחק) ...

...הם, והם צחקו מהם, הם "ברסלב" (סבא צוחק). הם זרקו אבנים, זה "ברסלב", כן, הם ראו חסיד ברסלב, זרקו לו אבנים, שימות, בשביל מה "ברסלב"? בשביל מה שיחיה? אם "ברסלב"? יותר טוב שימות מלהיות "ברסלב" (סבא צוחק) ...

...צוחק, אבל אז בכיתי, הבן שלי שוכב בן שנה, הוא מת, הוא מת מרעב, אני לא משקר ולא {מגזם}, ובכל לילה, ובכל לילה הוא בכה כל הלילה: "לחם, לחם, לחם", כל הלילה הוא בכה, אני שומע, ואין לי לתת לו, מי יכול לדבר ולספר מה שעבר על "ברסלב"? (סבא צוחק) ...

...ויהיה תחיית המתים, יסעו כל העולם, כל העולם יבואו לרבינו הקדוש על ראש השנה, ואיך יהיו ומה יהיה (סבא צוחק) ...

...אם כן, לא צריך לנסוע לאומן [כן, בוודאי] יהיה בירושלים (סבא צוחק), רק צריך להיות מקום בשביל כל העולם, שיהיה להם איפה, איפה לעמוד ...

...מה, מה שנעשה, {זה לא נעשה הדבר}, כל הכופרים וכל הציונים הם, הם קיוו שיהיה רבינו הקדוש בירושלים, ויבואו כל העולם, ויהיה נעשה נסים ונפלאות גדולות (סבא צוחק) ...

...(לא מבין), כל המטוסים לא יספיקו, כל מה שיש בעולם לא יספיקו בשביל {לבוא לרבינו כולם} לירושלים (סבא צוחק) [יהיה חתונה יפה? רבי ישראל] הו, איזה חתונה יהיה, (לא מבין) (סבא צוחק) ...

...אני לא יכול כל כך לצחק, אין לי כח (סבא צוחק) [השם יתן כח] ...

...כל העולם יסעו לאומן? [לא] כל העולם יסעו לירושלים, {אבל} אם לא ירושלים, אז אומן, או ירושלים, או אומן (סבא צוחק) ...

...{אל תדאג}, אני הייתי באומן לפני שנתיים ולפני שנה הייתי באומן, והשנה אולי נהיה בירושלים, נראה (סבא צוחק), לכל {האווירונים}, לכל המטוסים שיבואו לקחת אותנו לירושלים, הם יבואו בלי כסף, ומי שרוצה אומן, יעלה על המטוס בלי כסף (סבא צוחק) ...

...ולא, לא לעשות ככה, זה, זה הפך מן התורה, התורה מזהירה אותנו לתת, לתת כבוד לאשה, כבוד, כל הכבוד לאשה, אבל ... וזה כדרך התורה, אבל לא ככה ...

...זה לא דרך התורה, {שילך}, ילך מאתנו ...

...[סבא והחברים שרים "אסדר לסעודתה בצפרא דשבתא...", אחר כך הם שרים "חי השם וברוך צורי...", אחר כך הם שרים "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן..."] אה, אה ...

...קמיעות, מי יכול לכתוב? [אתה רוצה שאני אכתוב? סבא] לא, לא [לא?] אני שכחתי כבר [אתה רוצה שאני אכתוב?] טוב [כן?] כן, כן [בעזרת השם, כן, סבא] כן, כבר הם רוצים לקנות, הם אומרים שזה שומר עליהם (סבא צוחק) [אני נותן לכם, או אני מוכר לכם?] אני לא, אין לי כח, תכתוב ותמכור להם, מי שרוצה יקנה {טוב, סבא} (סבא צוחק) ...

...[מאמינים ב"נח"ן?] אה? [יש ענין?] יש? [ענין, שהם, שהם מאמינים בפתק? הדרוזים, זה טוב שהם מאמינים בפתק?] אולי, {יבוא} ...

...טוב, הגיע זמן הגאולה השלימה שתהיה, שתהיה בנסים ונפלאות גדולות, לעיני כל הגויים, לעיני כל העולם, תיפול עליהם, על כל הגויים אימה ופחד בשביל ישראל, מישאל, כן, ויהיה חדשות נפלאות, זה חדשות נפלאות, חדשים, {טוב}, הרבה חסדים, הרבה נסים {הם יראו} מאתנו, נו, אבל עוד לא [עוד לא הגיע] ...

...[האור של הצדיק צריך להתפשט בכל העולם עכשיו] כן [כן] (סבא צוחק) [עכשיו, עכשיו, עכשיו שהמשיח שקר עלה, עכשיו שהמשיח שקר עלה] כן [אז האור של הצדיק יתפשט] (סבא צוחק) ...

...[יש בחור, בחור בכל הרכב "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן"] כן, כן [כן, בכל הרכב בחור עכשיו] (סבא צוחק) [כולם שואלים, מה זה? מי זה? מי זה?] מה? "נח"ן" הוא יכבוש כל העולם, ה"נח"ן", שם הצדיק (סבא צוחק) [חילונים, חילונים] כן [שמים את זה באוטו] אה? כן? [כן, כן] (סבא צוחק) [מישהו דיבר עם נהג מונית, נהג מונית] נו [אז היה, היה מדבקה של "נח"ן"] יוא [אז הבן אדם שאל אותו: "מה זה ה"נח"ן הזה?"] יוא [אז הוא אמר: "אני לא יודע", מה זה, כל אחד אומר: "הדביקו לי את זה באוטו"] (סבא צוחק) נו [אז הוא אמר לו: "זה דבר גדול, עכשיו יש בכל הישיבות", והוא יצא מן הכיס שלו את הפתק פלסטיק, כך הוא אמר לו: "אתה רואה, אני בישיבה, יש לי ישיבה, וזה בכל הישיבות"] יבואו כולם על ראש, על ראש השנה לאומן (סבא צוחק) ...

...[אתה רוצה, רוצה כסף (סבא צוחק), זה בשביל מי שמאמינים בכסף] (סבא צוחק), (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) ...

...[אתה רוצה לשכב? רבי ישראל] (סבא צוחק) (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) ...

...אני רוצה לקום, אה, יוא, אה, {אז זה זוי}, אה, כן ...

...אני, האמא נתנה לי חתיכת לחם עם כמה טיפות שמן זית, אז אמרתי לאמא: "תן לי עוד טיפה אחת", היא צעקה עלי: "מה זה אתך? אם לא יהיה לי שמן, לא יהיה לשבת, {ויהא} הטשולנט בלי טעם", נו, נו (סבא צוחק) ...

...יוא ... (סוף צד ב 55).

קסטה מס' 56

צד א 5667א

...[התלמיד של הרב שיק, סבא מקיר אותו?] אולי [הרב שיק] שיק? [מיבנאל] אה? ...

...[נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן] (סבא צוחק), [מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח נְחֵם נְחֵם מאומן] (סבא צוחק), מי גילה זה "נח"ן? רבינו הקדוש גילה, אנחנו לא יודעים אף לא אות אחת, רק רבינו הקדוש גילה מזה, אתם יודעים מי אני? אני "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן" (סבא צוחק), אתם, אני אודיע לכם מי אני, אני "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן" (סבא צוחק), אתם לא יודעים מי אני? אני "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן" (סבא צוחק), אתם יודעים מי אני? אני "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן" (סבא צוחק), אתם יודעים מי אני? לא, אתם לא יודעים, אני אודיע לך, אני "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן" (סבא צוחק), מה זה? [זה מרק עגבניות, של דניאל זפרן] הו, טוב, תודה רבה, אין יותר? [יש עוד, יש עוד] (סבא צוחק) ...

...העולם לא יודעים מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", אני מודיע לכם, מה שכל העולם לא יודעים, אני אודיע לכם (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אני אודיע לכם, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים, זה לא כל כך קשה, וכל העולם לא יודעים מי אני? אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), איפה הטלוויזיה? הטלפון? [הרדיו] הטלפון, הטלפון, לא? מה זה? איפה הטלפון? איפה ה"ידיעות האחרונות"? איפה הם? מדוע לא ידעו מי אני? (סבא צוחק), כל, כל העולם, כל הממשלה, לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק) ... {הוא, אני} ... אומר לכל העולם, הם לא יודעים מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק) ... לכם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים ולא יודעים מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם, עכשיו, מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו הכל, אתם יודעים כבר מי אני (סבא צוחק), איפה הטלוויזיה? איפה ה"ידיעות"? מה זה? צריכים להודיע לכל העולם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אני אודיע לכם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו אני (סבא צוחק), הטלוויזיה עוד לא בא? מה זה איתם? אין להם שכל, כל הטלוויזיה צריכים לבוא להנה, מה זה? (סבא צוחק) ... {כן}, והרבי, צריכים לחפש מאד רבי, רבי שיוכל לעזור לנו, הרבי של העולם הוא רבינו הקדוש, רבי "נ נח נחמ נחמן מאומן" הוא הרבי של כל העולם, של כל ישראל, של... הרבי של, של, של התורה, של כל ישראל (סבא צוחק) ... "אשרינו שיש לנו רבי כזה" (סבא צוחק), כל העולם צריכים לדעת מי זה הרבי, הרבי הוא "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו הרבי של, של כל ישראל (סבא צוחק), "אשרינו מה טוב חלקינו שיש לנו רבי כזה", הרבי כבר הכין לנו "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי עצות", הוא כבר הכין לנו, לנו הכל, לכל אחד ואחד, הרפואות והישועות והתיקונים (סבא צוחק) ... רבינו הקדוש, להודיע לך שם רבינו הקדוש רבי נחמן, הוא... מברסלב, הוא הרבי שלנו ושל כל ישראל, לכל אחד ואחד, יש לו כל המיני עצות, כל המיני רפואות שהוא צריך, אה, אה, מה זה איתם? (סבא צוחק) ... [לכל הפחות כמה פעמים צריך להגיד "נ נח", לכל הפחות?] [רבי ישראל, הוא שואל, כמה פעמים צריך להגיד "נ נח", לפחות?...] ... [סבא נוסע לראש השנה לאומן?] אני מקווה ומתפלל ומתגעגע לזה... ... [לוי יצחק בנדר] לוי יצחק [לוי יצחק בנדר, אתה שמעת עליו?] אה? [ז"ל, לוי יצחק בנדר הוא אמר שבארץ ישראל יותר חשוב להיות, בארץ ישראל יותר חשוב להישאר בארץ] לא שומע ולא יודע... ... [מחזיק מלוי יצחק?] אה? [אתה אוהב מלוי יצחק?] [הוא שואל אם אתם אוהבים מלוי יצחק בנדר?] העיקר הוא רבינו הקדוש רבי נחמן, זה העיקר והיסוד של כל התורה ושל כל אחד מישא, לתקנו, לעזור בכל הישועות, פה הוא זה העיקר [ומי אתה אומר, מי המשיח? שמעת שהאדמו"ר מליובביץ' נפטר?] חס ושלום, השם ישמור {את, ארץ ישראל} מזה [שמה?] מחב"ד [למה?] אין כח לדבר, ואם קשה לך, יהיה... ...אם יש רבינו הקדוש, אז יש כבר הכל [כן] לא צריכים לחפש חב"ד, לא צריכים חב"ד, השם נתן לי מתנות טובות, שאני יודע איזה דברים פלאים, שאי אפשר לדבר איתם, עם, עם כל אחד, יש דברים שהוא, שהם מסתירים האמת, אבל אם רוצים באמת? אם יתפללו אל השם יתברך באמת, אז זוכים, זוכים לדברים נפלאים [צריכים כל יום לעשות התבודדות] כן [ולעשות "תיקון חצות"] רבינו רבי נחמן הוא העיקר השורש והיסוד שלנו ושל כל ישראל, ושל כל התיקונים והצרות וה... הוא הכל, בלי, בלי עזרתו, אין לנו כלום, הוא העיקר והיסוד, ככה הוא, הוא, הוא גילה לנו טיפה מן הים [יש תורה ב"ליקוטי מוהר"ן": "העיקר והיסוד שהכל תלוי בו"] הו (סבא צוחק), אם לא, אם אין הגאולה, אין כלום [כן, כתוב: "ויאמינו בה" ובמשה עבדו"] הו... ... [להשליך כל החכמות, רק תמימות ופשיטות] העולם הזה מסוכן מאד, צריכים לרחמים רבים ולהתפלל להשם יתברך תמיד, שנזכה לדעת אמת, יש בעולם הרבה שקרנים שהם מחריבים את העולם, אבל השם יתברך גדול מאד, הוא יהפוך הכל לטובה [יש הרבה מפורסמים של שקר] כן, כן, רבינו הקדוש גילה בזה פלאות גדולות... ... [לנסוע לאומן לראש השנה] אה? [לנסוע לאומן לראש השנה] הלוואי, הלוואי, נעשה הכל, השם יתברך יטיב לנו, יעזור לנו [אמן] זה העיקר והיסוד והשורש של כל ישראל ושל כל התורה, יש הרבה לדבר ולספר מה שיש בעולם עכשיו (סבא צוחק) (לא מבין), ואין לי שום, שום פגם, שום תאוה, שום איזה דבר {רע}, חס ושלום, זה לא, זה לא זכיתי לזה, רק על ידי רבינו הקדוש (סבא צוחק) [תן לי ברכה, שאני אזכה]... ... התאוות בורחים ממני, כאילו הם ברוגז איתי לגמרי, כמו גט, אין להם שום כח ושום, ושום... חס ושלום, פגם כל שהוא להכשיל אותי באיזה מחשבה, באיזה דבר פגום, באיזה דבר רע, זה רבינו הקדוש, החסידי סלונים הם רדפו אותי כל ימי חיי, וברוך השם אני הייתי חזק באמת, ולא... ואני הייתי חזק נגד כולם (סבא צוחק), אני מתפלל מאד, כל זמן שאדם חי יש לו תאוות, ואני התאוות הם ברוגז איתי לגמרי (סבא צוחק), כאילו אין שום תאוה בעולם, אין לי שום מלחמה, שום... אני צריך, לא, לא צריך, לא שום עבודה, שום מלחמה, אני כאילו אין בעולם תאוות, לא, אין בעולם (סבא צוחק) [הוא רוצה ברכה, שלאחות שלו יהיה ילדים] אני לא צריך, אין לי (סבא צוחק), הם ברחו ממני התאוות כמו {מאש}... (לא מבין)... ... [הוא רוצה לדעת אם זה, "ובזה אגלה לך סוד" זה שייך על "נ נח", או שייך על מה שבא אחרי זה, "מלא וגדיש מקו לקו"?] לא יודע כלום, לא יודע כלום [כן]... ... (לא מבין) [אמן] עכשיו תשמור אותי [זה גדול מאד] אה? [זה גדול מאד] זה מאד, נו, זה עולה על כל, על ה... (סבא צוחק), (לא מבין) דין כלל, במהרה בימינו אמן כן יהי רצון, (לא מבין) שוין, ברוך השם (סבא צוחק) ... {לאכול} איזה דבר... ... [יוסף בן פריחה, אפשר לעשות פדיון?] יוסף בן פריחה? [כן] מי ישמור אותי? אתה תשמור? אה? [מה, מה שתגידו, תעשו פדיון] (סבא אומר את נוסח הפדיון) [אמן] קח לשמור, לשמור, כמה יש פה? [מאה שבעים] מאה? [מאה שבעים]... ... הם ידעו כבר [לפרות?] {כן, יוא} {בסדר, רבי ישראל, תעשו עוד...}... ... [אליהו, אליהו] אליהו [כן, אח של יהודה] אח של יהודה? [כן] נו (סבא אומר את נוסח הפדיון) [אמן] מי יקח לשמירה?... ... [מתי קיבלתם את הפתק? באיזה יום קיבלתם את הפתק?] באיזה יום? [קיבלתם את הפתק?] אני לא זוכר [זה היה בכ"ב, או כ"ג תמוז?] יכול להיות [היום זה כ"ב תמוז, מחר כ"ג] אה? [היום זה כ"ב תמוז, ומחר כ"ג] נו, אני לא, לא זוכר... ... [זה יום הולדת של קבלה של פתק] אה? של? [של פתק שלכם, איזה יום בדיוק אתם קיבלתם את הפתק?] אה, אינני זוכר [אנחנו רוצים להיות שמח מאד, רוצים לדעת, טוב, הכל בשביל לשמח, בשביל יום הולדת של קבלה של פתק]... (סוף צד א 56)

כל היום הוא עומד ואוכל, ואוכל ומוציא, זה העבודה שלו (סבא צוחק). ככה החיים של הגויים, בלי תורה אין לו שום, שום חיות, שום... אנחנו, ברוך השם אנחנו יהודים, עם תורה, אנחנו בני אדם, אבל הגויים, חמורים (סבא צוחק), השם יתברך נתן לנו התורה לדעת איך לחיות ומה יש לנו לעשות בזה העולם (סבא צוחק) ...

... "מצוה גדולה, מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (סבא צוחק), השם יתברך {הכין} לנו תורה ומצוות וחיים כאלה, כסף כזה וחיים כזה, שמירת התורה והמצוות (סבא צוחק), אנחנו מברכים את השם בכל יום ויום שלא עשנו... "ברוך אתה ה', שלא עשני גוי", אם היינו גוי, לא היה לנו שום חיות, שום דבר, {הוא} כמו חמור (סבא צוחק) ...

...נשים? במה זכים, מה יש להם? איזה חיים יש להם, לנשים? (סבא צוחק), הם צריכים להוליד בנים ולגדל אותם, וללמוד ולחנך אותם לתורה ומצוות, זה יש, זה העבודה יש לנו, וזהו (סבא צוחק) ...

...לומדים אותנו איך, מה יש לנו לעשות בזה העולם, בשביל מה אנחנו חיים פה? בשביל זה, מה אנחנו פה? רק בשביל התורה והמצוות, הגויים אין להם, רק כמו חמור, הוא עומד ואוכל ושותה, זהו העבודה שלו, עבודה אחרת אין לו, לא יודע (סבא צוחק) ...

...[רבי ישראל] שלא עשני גוי, אז בכל יום ויום מברכים את השם שלא עשני... "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם, שלא עשני גוי" (סבא צוחק), יש לנו תורה ומצוות, זה עיקר החיים, בלא זה, אין כלום, חמור, כמו שעומד (לא מבין), זה העבודה שלו, לא, לא יודע יותר (סבא צוחק), "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", רבינו הקדוש נתן לנו מצוה כזה, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", מה זה שמחה? יש לנו תורה ומצוות, זה שמחה, בלא זה אין חיים ואין שמחה, אין כלום, {חמור} רק הוא עומד ואוכל ושותה, לא יותר, {יותר} (סבא צוחק), ואנחנו יש לנו תורה כזה, מצוות כאלו, אה, מצוות, שבת, תפילין, מה שיש לנו? רק "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", "שלא עשני גוי", כן, יכולים להיות בשמחה תמיד (סבא צוחק), "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", מה זה השמחה? "שלא עשני גוי", יש לנו תורה ומצוות (סבא צוחק), יש לנו מצוות תפילין, ציצית, שבת, פסח, סוכות, כל, כל, כל חיינו, כל רגע מצוה, מצוה, שאנחנו חיים, בשביל מה אנחנו חיים? לקיים התורה והמצוות (סבא צוחק), "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", "שלא עשני גוי", זה שמחה תמיד, בכל יום אנחנו מברכים ומודים ואומרים להשם: "ברוך אתה השם, שלא עשני גוי" (סבא צוחק), היה לנו אבותינו הקדושים, אברהם, יצחק, יעקב, והם נתנו לנו התורה, כן, מה יש לנו לעשות בזה העולם? להביא ילדים ולחנך אותם בתורה ולהודיע שיכולים להיות בשמחה תמיד, "שלא עשני גוי", זה שמחה תמיד (סבא צוחק) ...

...לומדים אותנו בכל רגע, בכל, בכל עט, איך להיות יהודי, להאמין בהשם, בתורה ובמצוות, יש לנו עבודה, עבודה כזו (סבא צוחק), אבל הגויים אין להם כלום, לא תורה ולא מצוות ולא חיים ולא כלום, רק כמו חמור, {שוכב, שעומד} ואוכל (סבא צוחק), יש לו עבודה אחת, {הוא כל ימיו לריק, ויש לו זמן}, אין לו זמן, הוא צריך לבוא לעבוד ולאכול, בשביל מה לעבוד? לאכול, לאכול תבן, ועומד תמיד ואוכל, אין לו שום דאגה, אין לו שום, שום, שום עבודה, רק הוא עומד ואוכל (סבא צוחק), כמה אנחנו ישראל, יש לנו בכל רגע, בכל עט, תורה ומצוות, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", מצוה זה דבר גדול, מה המצוה? להיות בשמחה תמיד (סבא צוחק), אנחנו מדברים עם השם, פותחים עיניים, ישנים ומתעוררים, תכף, "ברוך אתה ה'", ומדברים {עם השם} (סבא צוחק), "ברוך אתה ה', שלא עשני גוי", יש, יהיה דבר יותר טוב מהתורה והמצוות? (סבא צוחק), אה, יש לנו על כל דבר, לאכול, אסור לאכול? מה? אתה חמור? צריכים להגיד: "ברוך אתה ה', אשר נתן לנו התורה", נתן לנו זה, נתן לנו זה, הוא מה, הוא נותן לנו, הוא נותן לנו ועורר אותנו, שאנחנו ברוך השם בני אדם, לא חמורים (סבא צוחק), רק חמור לא יודע שום דבר, רק לתת לו לאכול ולשתות יומם ולילה, הוא עומד ואוכל ושותה, זהו, בשביל מה הוא אוכל? בשביל מה הוא חי? בשביל מה הוא בא, בא לעולם? לא יודע כלום, רק כמו חמור (סבא צוחק), אנחנו יש לנו תורה כזה, על כל רגע, כל {דור, כל חיינו}, תורה ומצוות, תורה ומצוות, שבת, שבת, תפילין, ציצית, ואנחנו מדברים תמיד עם השם, "ברוך אתה ה', ברוך אתה ה', שהחיינו וקיימנו והגענו לזמן הזה" (סבא צוחק), אנחנו תמיד יש לנו מה לדבר עם השם, מדברים עם השם תמיד, "ברוך אתה ה'", כאילו הוא פה, ואני, ואני אומר לו: "ברוך אתה ה', נותן התורה" (סבא צוחק), "ברוך אתה ה', שלא עשני גוי", {שיהיה} שלא עשני חמור, מה זה גוי? חמור, הוא לא יודע כלום, הוא יודע רק לאכול ביום ובלילה, רק לאכול {ולמוציא} (סבא צוחק) ...

...ברוך השם, אם הייתי גוי, לא, לא, לא הייתי אומר: "ברוך אתה ה', שהכל נהיה בדברו", שנתן לנו קפה, דבש (סבא צוחק), לא, לא, לא חם {לחמם את זה? לחמם את זה?} יותר חם {טוב} (סבא צוחק), הוא נתן לנו בית וכל מה שאנחנו צריכים, ועיקר המצוות, המצוות, כשפותחים העיניים, ברוך אתה... "מודה אני לפניך", מדברים עם השם: "מודה אני לפניך, שהחזרת בי נשמת בחמלה" (סבא צוחק), "ברוך אתה ה', נותן התורה", תמיד אנחנו מדברים עם השם, כשאוכלים, מדברים עם השם, ברוך אתה ה', שנתת לנו ענבים, שנתת לנו... מתנות כאלה לדבר עם השם תמיד, {טלפון, שיש בבית} הארון עם ספרים ו... איך לדבר עם השם, לימודים איך לדבר עם השם, איך שנאמין {בה?} (סבא צוחק), לאכול? לא, אסור לאכול, מים, נטילת ידיים, נו, לאכול? לא, "המוציא לחם מן הארץ", לדבר, {לדבר} תמיד עם השם, "ברוך אתה ה', המוציא לחם מן הארץ" (סבא צוחק), אה, החיים שלנו, לך, {מי שרוצה}, בשביל מה? "ברוך אתה ה', שהכל נהיה בדברו", מדברים {על זה} תמיד עם השם (סבא צוחק), יש לנו תורה ומצוות על כל רגע, על כל החיים שלנו, "מודה אני לפניך, שהחזרת בי נשמת בחמלה", "ברוך אתה ה', אשר קידשנו במצוותיו וציוונו על נטילת ידיים", "ברוך אתה ה'...", מדברים תמיד עם השם, "שלא עשני גוי" (סבא צוחק), "ברוך אתה ה', שהחיינו וקיימנו והגענו לזמן הזה", שאנחנו אוכלים מצות ואוכלים בסוכות ומתפללים תמיד, ומתפללים ומדברים עם השם (סבא צוחק), אתה רוצה לאכול? לא כמו גוי, רוצה לאכול? צריכים לברך: "ברוך אתה ה', המוציא לחם מן הארץ", {הוא} נתן לנו ענבים וכל הפרות, בשביל מה? בשביל לאכול שיהיה לנו כח לעבוד השם, "שלא עשני גוי", שלא עשני חמור (סבא צוחק), כשאוכלים, "ברוך אתה ה', המוציא לחם מן הארץ", וגם כן יש ברכה אחרונה: "אשר, הזן את העולם כולו בטובו, בחן, בחסד וברחמים", יש לנו תמיד מה לדבר עם השם תמיד, ואומרים לו: "ברוך אתה...", כאילו {מישהו, שהוא} פה מדבר אתנו ושומע אותנו (סבא צוחק), יש לנו תמיד שני ברכות, כשמתעוררים {אחרי, מ} השינה, "שלא עשני גוי", "שלא עשני עבד", שלא עשני חמור (סבא צוחק), נו, אנחנו תמיד מוכנים לדבר עם השם תמיד, ברוך אתה ה', שנותן, הוא נתן לנו המצוה של ציצית, של מצוה, של... תמיד אנחנו מחוברים, מקושרים תמיד בהשורש, בהבורא יתברך, שהוא בחר בנו, הוא ברא אותנו (סבא צוחק), "ברוך אתה ה'", שום גוי, שום בן אדם, שום... אין להם כלום, ואנחנו ברוך השם יש לנו מצוה על כל רגע, על כל... כן, ישנים? מתעוררים מן השינה, "מודה אני לפניך מלך חי וקיים, שהחזרת בי נשמת בחמלה" (סבא צוחק), תמיד מדברים עם השם, עם תורה ומצוות, זה טלפון, זה תמיד בבית, זה טלפון בחינם, "ברוך אתה ה'" (סבא צוחק), {ולי} היה כמה דברים, שהשם יתברך עשה אתנו, איתו, חסדים טובים, והוא... נולדתי בבית יהודי של תורה ומצוות, אבל רק הוא נולד, תיתן, נוטלים לו ידיים, הוא יהודי, השם הוא אמר לתת, לתת, ליטול ידיים, "ברוך אתה ה'", ותמיד דברים עם השם, זה כל חיותנו (סבא צוחק), התורה, זה אסור, זה אסור, זה מותר, יש דברים צריכים לדעת מה, מה אסור ומה, מה מותר, מה, איך לחיות, מה לאכול (סבא צוחק), לא ללמוד מגוי, הוא אוכל תבן וטוב לו, אין לו שום דאגה, שום, מה, רק לאכול (סבא צוחק), טלפון בחינם, יש ארון עם, עם, עם ספר לטלפן, לטלפן להשם יתברך, "ברוך אתה ה', שלא עשני גוי" (סבא צוחק), "ברוך אתה ה', שעשה לי כל צרכי", "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם, אוזר ישראל בגבורה", מה זה גבורה? התורה זה הגבורה, צריכים ללמוד ולקיים התורה והמצוות (סבא צוחק), "מי חיינו שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים שנה", אני ברוך השם למעלה, מעלה, למעלה ממאה, ברוך השם אני חי, ברוך השם בשמחה גדולה, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", יש לנו עבודה תמיד, תמיד בכל, בכל רגע (סבא צוחק) [סבא, אשרינו שיש לנו רבי כזה] אנחנו מדברים עם השם, זה הטלפון, כן, מדברים אתו {מעל} השמים עם השם, מדברים עמו ושומעים עמו, הוא, שהוא ברא אותנו ונתן לנו את התורה, "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו", התו... הגויים אין להם תורה, אין להם מצוה, אין להם כלום, רק אנחנו עם ישראל, עם התורה (סבא צוחק), לאכול? חכה קצת, צריכים נטילת

ידיים, אה? זה עוד לא? "ברוך אתה ה', המוציא לחם מן הארץ", ואי אפשר לאכול בלי זה (סבא צוחק), וזה כל העולם, כל הגויים הם לא יודעים כלום, רק כמו חמורים שעומדים ואוכלים תמיד, לא יותר, אין לו עבודה אחת, אחת, רק לאכול (סבא צוחק) ... (סוף צד ב 56).

קסטה מס' 57

צד א 5768א

...לילה, בחצות ב'כותל מערבי' (סבא צוחק) ...

...בלי כסף? אני, אני מחכה, אני ממתינ בכל החודש על, על יום ראש חודש שיביאו לי כסף (סבא צוחק) ...

...בלי שמן זית, אי אפשר, פה? השמן זית פה? [כן] (לא מבין) ...

...[שלום, רבי ישראל בער, (לא מבין, כי הוא מדבר באידיש)] האבא שלי לא היה לו, לא היה לו כסף לשלם למלמד, אני באתי בראש חודש [יוא] לחדר [יוא] בלי כסף [הזוין] הוא אמר לי: "אין אני אעשה", אני צריך לאכול, אני צריך לאכול, לקנות לאכול [יוא] מה זה? איך באים, ראש חודש באים בלי כסף? [יוא, יוא] (סבא צוחק) [שלום, סבא, שלום, מה נשמע? סבא] "בראש חודש באים בלי כסף? [שלום, סבא, מה שלומך?] אני לא יכול להמתין יותר, כשבא ראש חודש, כסף, בלי כסף, לא, לא באים, לא באים, אין, אין חדר" [(לא מבין כי החבר מדבר באידיש, וסבא עונה לו באידיש)] [שלום, סבא, מה שלומך? איך אתה מרגיש? סבא] אני באתי, ראש חודש אני באתי לחדר בלי כסף, הוא שאל לי, הרב [איפה כסף?] איפה כסף? [כסף של ספרים, סבא, כסף של ספרים] תגיד לאבא, אני לא יכול לחכות יותר, רק בראש חודש אני צריך כסף (סבא צוחק) [ככה אמר המלמד?] נו, בראש חודש באים בלי כסף? (סבא צוחק) [איך באים בלי כסף?] [(לא מבין, כי החבר מדבר באידיש, וסבא עונה לו באידיש)] [סבא, זה אמא שלי נתנה, שסבא יעשה לה פדיון נפש, שולמית בת ימן, יש פה, זה אני ישים פה] כמה זה? [לפדיון נפש, אמא נתנה, שולמית בת ימן, היא לא מרגישה טוב, יש לה בעיה ביד] אה? [היא הולכת לרופאים וזה, ואומרים אולי יהיה ניתוח, אולי לא, לא יודעים] אז תן לי נייר [נייר?] לזה [לכסף] זה ילך לאיבוד [אה, ילך לאיבוד] זה כסף? [כן] כסף, נייר זה כסף, נייר, מה זה? איזה כסף זה? (סבא צוחק) [איזה כסף זה נייר?] [(לא מבין כי החבר מדבר באידיש, וסבא עונה לו באידיש)] [סבא, אין לי, אין לי בנייר, יש רק זה, אין לי יותר, אין לי בנייר] לא? [אין לי] זה נפל, [לא] [שולמית בת ימן] אה פה [שולמית בת ימן, סבא, שלא, שלא תלך בכלל לרופאים, סבא] [(לא מבין כי סבא מדבר באידיש, והחבר עונה לו באידיש)] אני מחכה כל החודש על היום הזה [בשביל ללמוד אצל הרב? סבא, היית מביא לי מדבקה של "נְחֵם נְחֵם מְאוֹמֵן"] (סבא צוחק) [מדבקה במקום כסף, מדבקה של "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מְאוֹמֵן"] [(לא מבין כי החבר מדבר באידיש, וסבא עונה לו באידיש)] (סבא צוחק) [החברים שרים "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מְאוֹמֵן..."] [מה שלומך? סבא] הרב שלי אמר לי: "ראש חודש, גאל תבוא בלי כסף, לא, לא, לא, בלי כסף לא, לא באים ראש חודש, מה, מה, מה באת? [רוצים ללמוד צריך כסף] תגיד לאבא, שישלח לי כסף בכל ראש חודש" (סבא צוחק) [(לא מבין כי החבר מדבר באידיש, וסבא עונה לו באידיש)] [בסוף הרב לימד אותך? סבא] אה? [בסוף הרב לימד אותך? הרב בסוף לימד אותך, כשלא היה כסף? הוא לימד אותך בסוף?] (סבא צוחק) [(לא מבין) [ובסוף הוא לימד אותך? סבא] אה? [בסוף הוא לימד אותך? המורה, הרב הוא לימד אותך בסוף?] מי? הרב? [כן, לימד אותך?] כשבאתי, הוא נתן לי חמישה גרוש, אז, אז (לא מבין) (סבא צוחק) [(לא מבין כי החבר מדבר באידיש, וסבא עונה לו באידיש)] [סבא, לא מבינים, אנחנו לא מבינים אידיש] הוא נתן לי חמישה גרוש, אני באתי, [אולי] יש לך כסף לתת לי? אה, אתה צריך ללחם, אני, חמישה גרוש (סבא צוחק) [בשביל הלחם? בשביל הלחם הוא נתן לך חמישה גרוש?] חמישה גרוש ללחם, הוא נתן לי חמישה גרוש, הרב, הרב מטפליק, הוא לא ידע שהחמישה גרוש, יחיו עכשיו (סבא צוחק) [בחמישה גרוש קנית לחם? סבא, קנית לחם בחמישה גרוש?] כן, והוא ידע שאני לא כל כך, לא שקרן, הוא ראה את הפנים שלי, הוא הבין, שאני צריך ללחם, שצריכים לתת חמישה גרוש, לא פחות (סבא צוחק) [וקנית לחם?] כן [עד עכשיו הלחם הזה, עד אין סוף, עד משיח הלחם הזה, סבא, עד משיח, עד משיח] [מחפשים את בעל הפתק, סבא, מחפשים את בעל הפתק, אומרים, בן כמה בעל הפתק?] בן כמה? [בן מאה, מאתיים, בן כמה? אתה זוכר שאברהם אמר לך?] מאה ועשרה [מאה ועשרה?] כן, אתה יודע כבר? [כן, עד משיח יחיה הלחם, סבא, עד ימות המשיח] (סבא צוחק) הוא לא יודע, הרב מטפליק הוא לא ידע, שהחמישה גרוש יהיה עכשיו, דיבורים מה... אני מספר, הרב מטפליק נתן לי חמישה גרוש על לחם [הוא היה תלמיד גדול? סבא, סבא, הוא היה תלמיד גדול?] נסים, נסים, נסים ונפלאות [החברים שרים "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מְאוֹמֵן..."] הוא לא היה מתנגד גדול על ברסלב [מי?] הרב, הרב מטפליק [הוא היה מתנגד? סבא] לא היה, לא היה מתנגד גדול, {אבל}... [מי זה?] כן, הרב מטפליק, הוא נתן לי ביום שישי, ביום חמישי נתן לי ח... אני נכנסתי אליו, הוא נתן לי חמישה גרוש, מה, זה פלא, פלא (סבא צוחק) [מתנגד נתן שיהיה סבא עד ביאת משיח] נתן, הנתינה היה [לי, לי, לך] הוא נתן לי חמישה גרוש (סבא צוחק) [החברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] אה, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) (סבא צוחק), זה מארץ ישראל, לא, זה לא מארץ ישראל [לא] (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [איזה ילדים? איזה בנים? אני לא מבין, סבא, אידיש, אני לא מבין] שמשון, שמשון הוא, הוא הבעל של בעלה [של מי?] של טובה [שמשון בעלה של טובה? הוא לא פה שמשון בעלה של טובה] לא שמשון [לא, לא בא] לא, לא, לא, לא, [שכחתי] [החברים ממשיכים לשיר "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מְאוֹמֵן..."] [סבא, עוד יומיים, מתי, סבא התחיל הפתקה, עוד יומיים או מחר? הפתקה שסבא קיבל, כמה? י"ז בתמוז?] י"ז, [אחרי כמה ימים?] אכלתי לפני התפילה [כן] אני מתבייש לספר, נסים שאני חי, אכלתי לפני התפילה, לא שתיתי מים לפני התפילה, ואני, אני אכלתי לפני התפילה, נו, נו, (לא מבין) [אחרי כמה זמן? אחרי שבוע, סבא, נכון? אז עכשיו יום טוב עכשיו, סבא, הילולא, הילולא של הפתקה עכשיו] {אחי, הרופא}, שמעון רצה להרוג אותי [מי? מי? סבא] מה זה? ברסלב, ברסלב? (לא מבין) (סבא צוחק) [והוא רצה להרוג אותך? סבא, מה קרה? סבא, לא שמעתי, מה קרה? סבא, מי רצה להרוג אותך? חס ושלום] מקרלין מחליף לברסלב (סבא צוחק), הוא רצה להרוג אותי [מי זה? סבא, מי זה?] אחי שמעון, הוא אמר לי: "מחליפים מקרלין על ברסלב?" (סבא צוחק) [מה אמרת לו? סבא,

סבא, ומה אמרת לו? אה? [ומה אמרת לו?] שיחכה קצת וידע, ידע [את האמת] הסוד, זה סוד (סבא צוחק), הוא לא יכול להבין את זה, מקרלין מחליפים לברסלב? (סבא צוחק) [סבא, עכשיו יש הרבה, הרבה מתקרבים לרבינו, מכל מקום, כולם, כולם רוצים ספרים, רוצים מדבקות, אנשים קוראים לנו ברבי שמעון [בר יוחאי] בא תרקוד, בא תרקוד, בא תרקוד, פעם היו אומרים לנו, לך, לך, היום אומרים, בא תרקוד, בא תרקוד, אנשים מחפשים שמחה, ושמחה רק בברסלב יש, יש הרבה צרות, פרנסה, ילדים, רוצים ריקודים, רוצים שמחה, במוצאי שבת, במוצאי שבת] "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (סבא צוחק) [החברים שרים "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", "נַחֲמֵם נַחֲמֵם נַחֲמֵם מאומן..."] נו, מקרלין מחליף לברסלב? [כן] (סבא צוחק) [סבא, בחמש גרוש אתה תהיה עד ביאת משיח, האור של רבינו עד ביאת משיח, פעם היינו, לפני כמה זמן, כשהיינו מחלקים מדבקות של "נח", אנשים לא היו כל כך רוצים, עכשיו כולם אומרים, תביא, תביא, רוצים, רומים עוד עכשיו מדבקות של "נח", יבואו מאמריקה ירצו את המדבקות] (סבא צוחק) [סבא, יקנו אוטו, רק בשביל שיהיה מדבקה על האוטו, יקנו אוטו, רק בשביל שיהיה מדבקה] אחי שמעון לא יכול להבין, זה, זה פלא כזה, מקרלין מחליף לברסלב? (סבא צוחק) [מתי יבוא משיח? סבא, מתי יבוא משיח? סבא, יספר לנו על החלום עם רבי ישראל קרדונר, שאמר ל... לא יכול, לא יכול, {יכולים} לשמוע דבר כזה? מקרלין מחליף לברסלב? זה אי אפשר להבין (סבא צוחק) [באיזה גיל סבא היה?] האבא שלי, האבא שלי, שמעון אחי, אבא שלי היה הרב אודסר, ואני היה לי חבר, זלמן שזר, הנשיא שזר (סבא צוחק) [הוא היה באומן? סבא] הוא היה חבר שלי, {היה} יחיד, יחיד [איפה ראית, ברבי שמעון [בר יוחאי], נכון? סבא, הנשיא זלמן שזר, סבא] נו [הוא ראה אותך ברבי שמעון, היה יום של גשם, שם הוא פגש אותך פעם ראשונה שהכרתם? איפה הכרתם, סבא, את זלמן שזר?] בטבריה [בטבריה] בטבריה [פעם ראשונה בטבריה?] הוא בא לטבריה בשביל לנוח, הוא בא לטבריה ומצא אותי {שם}, הוא אמר (לא מבין) לא {תניחו} אלי שום בן אדם, אפילו בן-גוריון, כשיבוא לא, הוא [לא יכנס] הוא לא מקבל שום אדם, רק איש אחד יש בירושלים, במאה שערים, יש ישראל בער אודסר, רק הוא, הוא, אותו הוא יכולים להביא לי, אלי (סבא צוחק) [ואיך הוא הכיר אותך? סבא] שמשון [אל חי], שמשון בת, בן טובה [לא כאן] אה? [הוא לא פה, הוא לא פה, הוא בעולם העליון?] [מי זה שמשון? סבא] שמשון, שמשון [אנחנו לא מכירים אותו, אבל הוא לא פה] בן טובה [הוא לא פה] איפה, איפה הוא (לא מבין) [לא יודעים] אה? [לא יודע] לא יודע, אני צריך לישון [להרים לך את הרגליים? סבא] (לא מבין) [סבא, שלום, כל טוב, סבא, תהיה בריא, שלום, סבא] (לא מבין) איך מחליפים מקרלין לברסלב? (סבא צוחק) [זיין גזונט און שטארק] [אמן, גם אתה] [אמן, סבא] אה? [סבא, יכול לברך את אחותי? אפרת בת שולמית] [אחות] שלי, אפרת, אפרת בת שולמית] [איזה אחות?] [אחות שלי, אני הורן, אפרת בת שולמית] אני, אתה, מי אתה? [הורן, סבא הורן] הורן? [כן, אתה יכול לברך אפרת בת שולמית? סבא] אין לי כח לדבר [אי אפשר לעזוב אותך, סבא, אנחנו אוהבים אותך מאד, לא יכולים לעזוב אותך, מה לעשות? סבא] עכשיו, עכשיו, אבל לפני, לפני חמישים שנה רצו להרוג אותי [עכשיו כולם אוהבים אותך, בזכות רבי נחמן, "נַחֲמֵם נַחֲמֵם נַחֲמֵם מאומן"] (סבא צוחק) ...

...[החברים שרים "נַחֲמֵם נַחֲמֵם נַחֲמֵם מאומן..."] ["מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד"]...
...[לא מבין], המתנות שהשם יתברך נתן לו, והוא זרק אותם, אני לא רוצה לא [כאלה מתנות], אני לא רוצה (סבא צוחק) ...
...הוא אמר לי על, על נכדי, לא, איך, איך שמו? [עמרם, עמרם, עמרם, עמרם, יוא, עמרם, עמרם לוי (לא מבין), הרב של, של 'בתי מחסה', מי, מי זה? הרב זוננפלד] [הרב זוננפלד] [אברהם] זוננפלד, הוא אמר על, על [עמרם] עמרם הורוביץ, הוא אמר שמצא בירושלים 'בתי מחסה', מצא ילד אחד שהוא יהיה גדול בישראל, אז זה אמר על עמרם (סבא צוחק) ...

...אתה בא לפעמים לגדי? [כן, כן] [כבר הוא גר] שנים (סבא צוחק) ...
...רק השיחות של רבינו, של רבינו, אמרתי: "זה הוא הרבי שלי" (סבא צוחק), וכולם היו מתלוצצים וכולם היו מצחקים, מתלוצצים, כן, וברוך השם עד, עד עכשיו אני חזק, [ברסלב, ברוך השם], ולא, אני לא, לא, לא, לא מתבייש מהם כלום (סבא צוחק), אני הייתי שפל, למטה מן הארץ, וסבלתי מה שסבלתי, מה שאי אפשר לדבר ולספר (סבא צוחק), אני ראיתי את הספר ["השתפכות הנפש"] "שיחות הר"ן", "שיחות הר"ן", אני לא דברתי עם שום אחד, אמרתי: "זה הוא הרבי שלי, זהו" (סבא צוחק) ...

...והיה לי כמה ניסיונות, כולם היו מצחקים ומתלוצצים ממני מאד, וברוך השם, ברוך השם, הרב אלפנדרי, אתה שמעת על הרב אלפנדרי? [כן] הרב אלפנדרי היה זקן גדול, גאון גדול, גאון עולמי, הוא ביקש מהם בשבילי, שייתנו לי על לחם, על לחם, אז הם אמרו לו: "אני רוצה, אנחנו רוצים לקיים כל מה שאתה רוצה, אבל זה לא יכול, ישראל בער? ישראל בער אודסר? לא, הוא לומד ספרי ברסלב, אנחנו לא יכולים לקבלו בשום אופן", ולא היה לי לחם בשביל ילדים, בשביל ילדים, לא בגד ולא כסף, אוי, נסים שאנחנו חיים, אני והילדים חיים, נסים גדולים {מאד}, אבל גדולות הבורא, מי יכול לשער? (סבא צוחק), אני היה לי חבר, חבר טוב, רב יום טוב {זולדניק}, שמעת ממנו? "שערי חסד", הוא היה הסוחר, מוכר משקאות, וכולם קנו אצלו, והיה לו, ואני סיפרתי לו, שאין לי לחם בשביל הילדים, והוא לא, לא נתן לי כלום ולא, ולא אמר לי כלום, בזמן קצר הוא קיבל מחלה, קיבל מחלה על הריאה, נו, איש צעיר, לא כל כך נורא, על-כל-פנים הוא, הוא, הוא נפטר ומת, היה לו אחים גדולים, גדולים בישראל, {זולדניק, זולדניק}, זה דבר ידוע, מפורסם (סבא צוחק) ...

...היה מקורב {לרבינו}, אבל הוא היה לו חנות של משקאות, וכולם, כל רחביה קנו אצלו, ואני {לא היה לי} לקנות לחם בשביל הילדים, אני באתי וסיפרתי לו, אני הלכתי מהבית ואין לי לא, לא, לא הנחתי כסף ולא לחם בשביל הילדים, הוא שמע את זה...

...(לא מבין) והוא, אחר כך שמעתי שהוא נפטר, הוא היה {בן, בערך} בן עשרים ושלוש, עשרים ושלוש...
...זה נסים איך נשארתי בחיים, לא היה לי לחם, ילד בן, בן שנה, נפטר... (סוף צד א 57).

...[החברים שרים "קוראים לו נַחַם נַחַם נַחַם מאומן..."] [סבא, יש לנו אורח שהוא היה פעם גר בלוס אנג'לס, באמריקה, הוא נולד באמריקה, בלוס אנג'לס] נו [הנה האורח] איפה הוא? [הנה] אין לי כח לדבר [סבא, נתפלל מעריב, מעריב, סבא] אה? [מעריב, מעריב] אה, אה? מעריב? [כן] נו, נו, נו, אה, אה [הכובע, סבא, רוצים לשבת? סבא]...

...אנחנו שמחים שהמלך מת, כי המלך אמר להם: "לא, אני חייב, אני חייב, לא נתתי לו כבוד כראוי לו, בשביל זה אני מת" (סבא צוחק), השרים אמרו למלך כשהיה חולה: "היהודים שמחים שאתה מת", אז הוא אמר להם: "אנחנו אשמים, אנחנו חייבים, לא נתנו להם הכבוד שמגיע להם, בשביל זה אני מת" (סבא צוחק) ...

...[החברים שרים "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן..."] "בר יוחאי...", אחר כך הם שרים "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן...". במנגינה אחרת (מנגינה של פורים) (לא מבין) מה זה פה? [נורית בת רחל] אורית בת רחל [נורית] אה? [נורית] נורית בת רחל [כן, ואילן בן עליזה] אילן בן [עליזה] עליזה [וכל משפחתה] כל משפחתה [וכל ישראל] (לא מבין) [החברים ממשיכים לשיר "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך נַחַם נַחַם נַחַם מאומן ובזה אגלה לך סוד והוא: מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'צ'י'ה) ובחזק עבודה תבינה וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה...". בניגון של "אזמר בשבחין..."] אה, אה, אה, כן, עכשיו הרגליים על המיטה [סבא, אני צריך את הכובע] על המיטה, אה, אצל מי כל הכסף? אה? [מה? סבא, הכסף אצל שמעון, סבא] שמעון [שמעון, כן, אני אכסה אתכם בשמיכה?] אתה נתת לו? [מה?] אתה נתת לו? [כן, כן, אני אשים שמיכה? סבא, שמיכה, שמיכה] מה זה? [שמיכה? לא לשים?] אה, כן [זה שלכם, סבא] הי, אוי וי [ערב טוב, רבי ישראל, יצחק בן נג'מה] יצחק בן נג'מה, (לא מבין) [אמן] אה? [כן, סבא] (לא מבין) [אני אתן לך עוד שמיכה? יש לי עוד שמיכה מיוחדת, טובה של] אה, טוב, טוב [אני אביא, אני אביא אותה?] כן, כן, כן [שלום, רבי ישראל] שלום וברכה, מי זה? [זה יעקב] יעקב [לוי] לוי, אתה גר כאן? [כן, אני גר בצפת] אה [אני הולך לבית] זה, זה לא צפת? [כן, כן, זה צפת, אני הולך לבית, רבי ישראל] אה, אה [רבי ישראל, לילה טוב] לילה טוב [זה יוסף מצפת] אתה גר בצפת? [כן] מי זה? [זה יוסף מצפת] יוסף [כן]...

...שיעשה דברים כאלה ושקרים כאלה [אוי ואבוי, השם ירחם] אז כמו שאני מספר לך [כן, אני יודע] זהו [זה האמת] זהו [זה האמת] אמת, איש אחר [כן] יכול לחשוב אולי אני טועה, אולי זה... [כן] אבל אני מצאתי אותו [כן] במקום, במקומו [כן] אני זוכר את הדף [כן] של הגמרא איפה ש... [גמרא, או "ליקוטי הלכות"? סבא] דף קה', כ"ה [גמרא, או "ליקוטי הלכות"? סבא] ב"ליקוטי הלכות" [ליקוטי הלכות] דף כ"ה, הלכות "קריאת שמע" [כן] כן, הלכות "קריאת שמע" [הוא אמר לי, הוא אמר לי בטלפון... מאמין באמונה שלימה ככה הוא אמר הרופא שיניים] כן [כן] נלך אצלו? [כן, כן, בבוקר, בבוקר] [כן]...

...זה סוד מכל העולם, הגאונים והגדולים וה... כל העולם [כן] רק הגאון לא, לא, לא, לא מניחה אותם [כן, רוצים גם את רבינו, גם את הכסף] אה [את הכבוד, הכל ביחד, רבי נתן אומר ב"ליקוטי הלכות": "אי אפשר הכל ביחד, צריכים ביזיונות"] אני אגלה לך [כן] החיים שלי [כן] קצת [כן, סבא] אני אין לי שום תאוה, לא תאוות אשה, לא, שום תאוה, אני נקי, מחשבה חס ושלום יכול לגמר באיזה פסול, איזה... לא, אני נקי לגמרי, לגמרי, כמו ילד שנולד (סבא צוחק) [כן, אני מאמין לך, אני רוצה גם, סבא] אני לא, לא מאמין בי, איך אפשר בעולם הזה, כל זמן שאדם חי, יש לו יצר הרע בכל התאוות [כן] ואני אין לי, אין לי, לא צריך ללחום (סבא צוחק), לא, אין, אין שום מלחמה, שום... המח שלי קדוש, ואין לו שום פסול, שום ריח של תאוות עולם הזה (סבא צוחק), כמה שאני אספר לך, עוד לא, עוד לא מגיע לחלק קטן [אני, אני מרגיש את זה, סבא] כן? [כן, אצלכם אני מרגיש, אני מרגיש שאתם סוד מכל העולם] אין בי ש... איך אפשר דבר כזה? האדם כל זמן שהוא חי, הוא רוצה כל התאוות, אכילה... כל התאוות, ואני אין לי, אין לי, התאוה רואה, רואה אותי, היא בורחת, היא בורחת (סבא צוחק), אין לי שום ריח של פסול של תאוה, רק האוכל, לא, אבל תאוה? התאוה כשרואה אותי, היא בורחת, לא יודע לאיפה (סבא צוחק), אין לי שום תאוה, שום ריח של תאוה [כן, זה רבינו אמר: שמי שיתקרב אליו באמת] אה? [רבינו אמר, שמי שיתקרב, רבינו הבטיח, רבינו גם כן לא היה לו שום ריח, רבינו אמר: שמי שיתקרב אליו באמת, הוא יעשה אותו כמוני ממש] יוא, יוא, יוא, יוא, יוא, יוא, "כמוני ממש" (סבא צוחק) [בלי שום ריח של תאוה] אין לי שום תאוה, תאוות אשה, תאוות... אין לי, אני לא צריך, אני לא אומר "תיקון הכללי" [כן] {אם אין} תיקון, כל אדם צריך לפעמים זה, ואני לא, לא אומר "תיקון הכללי", אני לא צריך (סבא צוחק) [סבא, באיזה גיל, באיזה גיל כבר זכיתם לזה? באיזה גיל?] איזה גיל? [כן] בערך, בערך שבעים, שמונים [שבעים, שמונים] בערך [כן] ככה, אה (סבא צוחק) [פתאום, סבא, סבא, זה פתאום ברח?] לא, לא, אצלי לא שייך, כאילו אין בעולם תאוה, כאילו אין של העולם הזה (סבא צוחק), יש אדם שהוא חי, יכול לחיות בלא תאוה? אני, אני צוחק מהתאוה [כן] צוחק ממנה [כן] לך, לך, מה? אני לא צריך אותו, לך, לך, רק לך [להגויים, שילך לגויים] לא, לא צריך לצעוק אפילו [כן] היא בורחת לבדה, אני לא מבין את זה (סבא צוחק), האדם, דרך הטבע, אפילו אדם זקן יש לו תאוה {על, לזה, לזה, לזה} כבוד, כבוד, כבוד [ואני ברור השם פטרתיה מהם, ונקי לגמרי, אין לי שום תאוה משום דבר (סבא צוחק), אתה לא ידעת מזה?] [אני, אני הרגשתי את זה, אני הרגשתי את זה, הרגשתי, כן, אני מרגיש, אני מרגיש שאתם זכיתם כל מה שרבינו הבטיח, כל ההבטחות, דרשה גישנק של רבינו, קיבלתם, איך, עכשיו, סבא, איך עושים? איך עושים? אני גם רוצה, סבא, איך עושים?] אני לא, לא, לא יכול אפילו לדבר מן התאוה כלל, כלל, אני, זה מסריח כמו, כמו נבלה [כן] אני לא יכול לסבול הריח של, של תאוה (סבא צוחק) [סבא, אני רחוק מזה, אני עוד יש לי, לי יש עוד כל התאוות, סבא] אני נקי לגמרי, כמו ילד שנולד עכשיו, אני נקי לגמרי (סבא צוחק), כמה האדם צריך לעבוד השם ולהתפלל הרבה להשם ולבכות לפני השם, {שיצא} מהתאוה, כבר אני לא צריך לכל זה, אני לא צריך לבכות ולצעוק (סבא צוחק) [אשריך, סבא, אשריך, אשריכם שזכיתם] השכל? [אשריכם שזכיתם לכל זה] פטרתיה אותם לגמרי בחיים, לא, לא צריכים {לעשות עוד}, אני נקי כמו מת, לא מרגיש שום תאוה (סבא צוחק), זה דבר, שאין דיבורים ואין כח ביד אנושי לדבר מזה, איך

אפשר שאדם שהוא חי בעולם הזה ואין לו שום תאוה לגמרי? זה, אני בעצמי מתמיה על עצמי, איך אפשר דבר כזה? האדם כל זמן שהוא חי, הוא יש לו תאוות, אני פתרתי אותם בחיי לגמרי, לא צריך לבכות, לא צריך לצעוק (סבא צוחק), אבל סבלתי הרבה, סבלתי הרבה, איך אפשר שהאדם בחיים אין לו שום תאוה, בלי בכיות ובלו צעקות? "השם יתברך רחם עלי, התאוה לא, לא רוצה ללכת ממני" [כן] אני מצחק ממנה, כאילו אין שום תאוה בעולם, כאילו העולם נברא בלי תאוות (סבא צוחק), אני כמו משוגע בעולם הזה [כן] כמו משוגע, איש שאין לו שום, שום תאוה לשום דבר, איך אפשר? איך אפשר? אני בעצמי מתמיה על עצמי, איך אפשר למצוא, רק לדבר {על זה}, כן, איך אפשר? לא שמעתי, אני שמעתי מעשיות, ככה, אבל דבר כזה לא שמעתי, שיש, שיהיה אדם בעולם הזה בלי תאוות (סבא צוחק) [רק רבינו, סבא, רק רבינו, סבא, סבא, רק רבינו] כן, וודאי, בודאי [סבא, אתם סוד מהעולם, סבא, אתם סוד, סוד, סוד של רבינו] אני איש יחיד בעולם הזה [כן] איש יחיד, איך אפשר דבר כזה? שאדם בחייו שהוא אוכל וישן ו... איך התאוה עזבה אותי לגמרי? (סבא צוחק), כאילו אני חי בעולם הזה, בעולם של, שלא, בלי תאוות לגמרי [סבא, אני גם רוצה, סבא, לזכות] אני לא מבין איך אפשר דבר כזה, בעולם הזה, איך אפשר לחיות בלי תאוות? (סבא צוחק), ברוך השם, אני נראה לי, שכל העולם משוגע [כן] רק אני, אני מצאתי איש אחד בעולם (סבא צוחק) [רבי ישראל קרדונר] רבי ישראל קרדונר ורבינו הקדוש [סבא, רבי ישראל קרדונר הוא גם היה ככה?] אה? [הוא גם היה ככה?] כן, הוא היה גם כן נקי, נקי, נקי, כן, אבל, אבל זה שאני, אינני מבין, איך אפשר לחיות בעולם בלי תאוות לגמרי, איך אפשר? (סבא צוחק), התעודה שלי, תעודת זהות, יותר ממאה [כן?] כן, אוי וי [סבא, זה פלא, פלא גדול] כן [פלא גדול] {אז, אבל} אני מתפלל עלי, איך אפשר לחיות? מה זה? (סבא צוחק) [אני חושב, אני חושב, שאתם עכשיו חיים, חיים בשבילנו, סבא, אתם עכשיו חיים בשבילנו, לקרב אותנו גם, אותנו] (סבא צוחק) [סבא, אז אולי, אולי אתם הגנני של רבינו? הגנני שב"סיפורי מעשיות", מהגן שנאבד הגנני והכניסו שלוש התאוות] אני מתמיה, איך אפשר לחיות בעולם הזה בלי תאוות? איך אפשר [זה?] מה? איזה עולם זה? איפה אני? מה זה? זה היד שלי? [כן] מה זה? עצמות ו... מה זה? (סבא צוחק), הגוף הולך בלבוש של העולם, כן, ואין בו שום תאוה, מה? איזה עולם זה? איפה אני? איך אפשר דבר כזה? איך אפשר לחיות בלי תאוות? (סבא צוחק), לא צריך ללחום כלל, אני אין לי שום תאוה, מי ששומע דבר כזה הוא מצחק, מה? או מת, או, או [נמצא, נפטר] או, או מת (לא מבין), אני חי, ואין לי שום, שום תאוה (סבא צוחק), אני יכול לדבר דיבורים כאלה, איך אפשר לדבר דיבורים כאלה? {הוא רצה לבוא אלי} (סבא צוחק), אולי תלך איתי ונהיה שני, שני משוגעים [הלוואי] בעולם (סבא צוחק) [הלוואי, הלוואי, סבא, הלוואי, אני גם רוצה, אני מאמין, מאמין באמונה שלימה שבכך רבינו, אפשר] [רק] בכך רבינו אפשר [כן] כן [רק בכך רבינו] אבל העו... (סוף צד ב 58).

קסטה מס' 59

צד א 5970א

...[החברים שרים "ניצחתי ואנצח, גמרתי ואגמור, אני נהר המטהר מכל הכתמים, אני איש פלא ונשמתי פלא גדול, חידוש כמוני לא מעולם.."] אה, אה, אה [הרגליים?] כן, גם, גם זה על {הגב} [כן, הכל פה, סבא] {טוב} [הרגליים פה, וגם אני פה]...
...[החברים שרים "נעלה לבית המקדש, ברננה נעלה, ברננה נשתחוה.."] (לא מבין) [כל טוב, סבא, "חזק ואמץ בעבודתך", סבא, כבר ניצחנו, ניצחנו, רבינו ניצח את המלחמה, סבא, ניצח וניצח, כל טוב, סבא] טוב [כל הישועות, סבא, כל המתנות שנתת לנו מרבינו, אנחנו מחיים עצמנו במתנות האלה יום, יום, כל טוב, סבא]...
...{עליהם} {אז זה שקר?}...
...זה יתגלה ויתגדל מעצמו...
...בירושלים, בארץ ישראל [אתה רוצה שאני אגיד]...
...[אמרתי לו: "תדבר עם אבא, והוא יסביר לך", ולמחרת הוא ריין את אבא ברדיו, אבל הוא לא האמין לי שזה סבא שלי, הוא אמר לי: "לא נכון, זה לא סבא שלך", כן, זה סבא מצא את הפתק]...
...["יום, יום יעמוס לנו ישע ופדיון", בחינם (סבא צוחק), "ובישמו נגיל כל היום", {תמיד}, "ובישועתו נרים ראש עליון, כי הוא מעוז לדל ומחסה לאביון" (סבא צוחק), אני חייתי פה מאה שנים פה בחדר הזה, לא, עכשיו הוא משונה קצת, אבל במקום הזה אני חייתי מאה שנה, מאה שנים ויותר, והייתי שמח ומרקד בכל יום (סבא צוחק), לא היה לי לחם לאכול ולא בגד ללבוש, והייתי שמח, וכל אלו שהיה להם לחם ובגד וכל טוב, הם כבר בארץ, ואני נשארתי לבדי (סבא צוחק), אני נשארתי לבדי, כולם, כל החברים נפטרו, מתו, רק אני נשארתי לבדי, לא היה לי לחם לאכול ולא כסף, ואני נמצא פה, פה, פה (סבא צוחק), אני מספר לו, אני מספר גבורות השם שהוא "נותן, נותן לחם לכל בשר" (סבא צוחק), הי, אשרינו שאנחנו יהודים, ויש לנו תורה כזה מהשם יתברך, תורה ומצוות כאלו, שהם שווים יותר מכל הכסף שבעולם, "אשרינו, מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, אשרינו" (סבא צוחק), כל החברים שלי שהיה להם לחם ובגד וכסף, נפטרו, כולם נפטרו, רק אני לבדי נשארתי בלי כסף ובלו לחם, נשארתי לבדי (סבא צוחק), כל הזקנים, כל הגדולים והזקנים נפטרו, רק אני {יחידי, זכיתי} לבד, נשארתי בעולם הזה (סבא צוחק), איפה כל החברים? כל הכסף שלהם, איפה הם? כולם בארץ, רק אני נשארתי לבדי. רב משה לייב שפר חבר שלי, הוא נקבר בארץ, שמה, יש שמה, יש לו חלון, מלון יפה (לא מבין), ואני יש לי פה מלון גדול (סבא צוחק), אני נשארתי לבדי בלא לחם, בלא כסף, בלא, בחינם, הכל בחינם (סבא צוחק), היה להם, כל החברים שלי היה להם בתים ואכילה וכל טוב, והם כבר תחת אבנים, כולם מתו, רק אני נשארתי לבדי (לא מבין) (סבא צוחק), איפה כל הכסף וכל הלחם וכל, הכל, איפה הלך? ברוך השם היה לי לחם ושמן זית, וברוך השם אכלתי, ברוך השם, בשבוע, בשמחה, ברוך השם (סבא צוחק), היה בשעה, בשעה אחד בלילה, כן, אני נתעוררתי והייתי רעב, לא היה לי מה לאכול, לא היה לי מה לאכול, אחר כך ביקשתי את שמעון, {את, אתה} שמעון, שיביא לי קצת שמן זית ולחמנייה, הו, היה חג שמח (סבא צוחק) ...

...בלילה, שמן זית וחלה, לחם, וברוך השם, וברוך השם אני חי, איפה כל החברים שלי? (סבא צוחק) ...
 ...לא אכלתי בשעה שתיים עשרה ולא באחד, לא אכלתי, נו, נתעוררתי בלילה, הייתי רעב, וחתי ישראל שפר אמר לי:
 "מה? עכשיו, עכשיו אחד בלילה יש אכילה? עכשיו זמן, זמן לישון" (סבא צוחק), אבל לא יכולתי לישון, אמרתי לשמעון
 שיביא לי שמן זית ולחם, ויהיה לי לאכול, היה לי לאכול (סבא צוחק) ...
 ...אה, אני נתעוררתי בשעה שתיים עשרה, אמר לי ישראל [שפר]: "אבל עכשיו לילה, עכשיו יש אכילה? צריכים לישון",
 אז נשארתי וישנתי, ישנתי, אבל, אבל אני הייתי רעב, אמרתי לשמעון שיביא לי שמן זית ולחם, והיה לי סעודה יפה מאד
 (סבא צוחק) ...
 ...הוא אמר לי, ישראל: "מה? בשתיים עשרה בלילה יש אכילה? בשתיים עשרה בלילה?", אבל באמת, אם לא אוכלים
 בשתיים עשרה בלילה, צריכים לאכול בלילה, ברוך השם, אכלתי, ברוך השם, ברוך השם, היה לי כל טוב...
 ...הוא אמר לי: "מה אתה {עושה}? עכשיו חצי לילה, בלילה יש אוכל?", אבל כשאני אוכל באחד, אז צריכים בלילה
 לאכול (סבא צוחק) ...
 ...שפר, שפר, שפר, משה לייב שפר, שפר, שפר, שפר (סבא צוחק), הוא נמצא בקבר, הוא נמצא, שמה יש מלון טוב
 (סבא צוחק) ...
 ...בקבר, מה? קבר זה מלון טוב (סבא צוחק) ...
 ...מה, בלילה לאו זמן אכילה, בלילה לא אוכלים, ישנים, צריכים לישון (סבא צוחק) ...
 ...[ברוך השם, עד מאה ועשרים] (סבא צוחק) מה? עוד שבעים שנה הוא בקבר [כן] ישראל בער הוא פה במלון [נכון]
 (סבא צוחק) ...
 ...[מחר] יבוא ישראל שפר [כן] והוא יחליט [בטח] (סבא צוחק) ...
 ...לישון, אבל לא לאכול [כן] (סבא צוחק) ...
 ...אדון משה לייב שפר...
 ...משה לייב שפר...
 ...אה, אה, אה, אה...
 ...[סבא והחברים שרים ודגן מנגן "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."], אחר כך הם שרים "עוז והדר לבושה ותשחק
 ליום אחרון...", אחר כך הם שרים "אשת חיל מי ימצא, ורחוק מפנינים מכרה. בטח בה לה בעלה, ושולל לא יחסר. גמלתהו טוב ולא רע, כל
 ימי חייה. דרשה צמר ופשתים, ותעש בחפץ כפיה. הייתה כאניות סוחר, ממרחק תביא לחמה. ותקום בעוד לילה, ותיתן טרף לביתה, וחוק
 לנערותיה. זממה שדה ותיקחה, מפרי כפיה נטעה כרם. חגרה בעוז מתניה, ותאמץ זרועותיה. טעמה כי טוב סחרה, לא יכבה בלילה נרה. ידיה
 שילחה בכישור, וכפיה תמכו פלך. כפה פרשה לעני, וידיה שילחה לאביון. לא תירא לביתה משלג, כי כל ביתה לבוש שנים. מרבדים עשתה לה,
 שש וארגמן לבושה. נודע בשערים בעלה, בשיבתו עם זקני ארץ. סדין עשתה ותמכור, וחגור נתנה לכנעני. עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון.
 פיה פתחה בחכמה, ותורת חסד על לשונה. צופיה הליכות ביתה, ולחם עצלות לא תאכל. קמו בניה ויאשרוה, בעלה ויהללה. רבות בנות עשו חיל,
 ואת עלית על כולנה...". (סוף צד א 59).

צד ב 5970ב

(כל הצד ריק לגמרי)...
 (סוף צד ב 59).

קסטה מס' 60

צד א 6071א

...רוצה, תבוא אלי, כל דבר שאתה רוצה תבוא אלי, ואני אראה שיהיה לך כרצונך, הכל
 כרצונך...
 ...אני רוצה, זה זמן רב לא ראיתי אותו ולא, אינני יודע, לא [כן] כל מה שאתה צריך
 תבוא אלי, וכנראה שוויצמן לא... אני לא, אין לי שום {שכחה, שייכה} לוויצמן, כלום...
 ...דפוס לספרי רבינו ויתפרסם רבינו, זה הגאולה, יהיה אור בכל, בכל, בכל בית, בכל
 ישיבה, יהיה אור גדול, אז יהיה עולם חדש...
 ...כל העולם להשם יתברך, לקיום התורה, לאמונה, לאמת, זה רבינו הקדוש פה, הוא בעצמו
 יטפל הכל, הוא בידו הכל, כל הבריאה, כל העולם, כל התורה, כל, כל, כל ישראל, זה ענין
 פלא שלא היה מעולם, מה מזמן, זמן הגאולה, יהיה, יהיה כל העולם כולו רק להשם יתברך,
 רק לתורה ורק לאמונה באמת, עכשיו זה, זה חושך, העיקר האור העולם הוא רבינו הקדוש,
 הוא מחיה ומחדש אותנו, הוא, הוא, הוא מאיר בנו, הוא מחדש אותנו, זה ענין שלא היה
 עדיין בעולם, חדש, אני לא מצדי, מה? מי אני? רק מה רבינו הקדוש גילה, איזה טיפה מן
 הים מענין גדולתו...
 ...את, את רבינו הקדוש ותלמידו הקדוש רבי נתן וכל תלמידיו הקדושים, אם לא הייתי
 זוכה להכיר אותם ולטעום מאורות שלהם, מה זה, אור שלא... חדש, שלא היה נתגלה בעולם,
 שכל, כל הגאולה תלוי בזה...
 ...אם ילמדו ספריו לקיים, אז יהיה הגאולה השלימה...
 ...

... (לא מבין) והיה מתנגד עלי על שנעשיתי ברסלב, אבל נשארנו ידידים, כן...
 ... [כן] אה? [כן, כן, דיברנו בטלפון איתו] (סבא צוחק) וכולם חברים היינו, אבל הם היו מתנגדים לברסלב, אבל אף-על-פי-כן היה בינינו ידידות ואהבה, כן, הוא לקח את כל הספרים שלי, מרבינו ורבי נתן, "ליקוטי הלכות", "ליקוטי"... כן, והוא נתן אותם באיזה, בגג למעלה, למעלה, כן, ואני היה לי צער גדול, והוא גילה לי שהוא עשה ככה, והוא לקח סולם גדול והוריד אותם ונתן לי בחזרה, כן, הוא ביקש סליחה, שהוא עשה, שהוא עשה זאת (סבא צוחק)...

...מצא חן בעיניו שאני הייתי יחיד נגד כל הישיבה ואני הייתי חזק מאד, והוא אהב אותי מאד, אמרת לי, שהוא ברחוב זכריה, שהוא גר ברחוב זכריה, אוי, אינני יודע, אתה יודע אם הוא חי? [לפני שבועה הוא עוד, הוא היה חי] כן (סבא צוחק)...

...את מי יהרגו, לא יהיה להם את מי להרוג, אם ירצו להרוג אותנו? אנחנו ניתן להם כדורים (סבא צוחק) [סבא שר את המנגינה של "נַחַם נַחַם נַחַם מְאוּמָן..."] {אוי, פה ב} ארץ ישראל זה ביתנו, זה ארצנו, זה חיינו, הגויים? אין להם שום חלק בארץ ישראל, לא בתורה ולא בארץ ישראל, רק יהודים (סבא צוחק) [סבא ממשיך לשיר את המנגינה של "נַחַם נַחַם נַחַם מְאוּמָן..."] הגויים לא יהיה להם, לא יהיה להם יהודים, לא יהיה להם את מי להרוג, אם ירצו להרוג? אנחנו ניתן להם כדורים, אנחנו יש לנו כדורים טובים ששם 'בטחו', 'בטחו', 'בטחו' (סבא צוחק)...

...הם גרים בחברון? [כן, כן] אה? [בקריית ארבע] בקריית ארבע [כן] (לא מבין)...

...נַחַם נַחַם נַחַם מְאוּמָן (סבא צוחק)...

...נסים ונפלאות [אה, ברוך השם, אתה יודע, רבי ישראל, רבי ישראל...]
 ...{כוחות} כאלה ושמחה כזה, שיש לחבר שלי בן כזה, בן צדיק כזה, עזרא, שמו עזרא [בספרים של רבינו, יש את כל הרפואות בספרים של רבינו, כל הרפואות יש בספרים של רבינו] כל התורה, כל, כל דיבור [וגם בפתק יש חידושים? בפתק, יש חידושים שאין בספרי רבינו, יש רפואות חדשות בפתק, רבי ישראל, מה זה הנקודה שיש בפתק, שאין בספרים, החידוש של הפתק?] (לא מבין), ברוך השם (סבא צוחק)...

...[אבל הוא נפטר עכשיו, הוא היה בטבריה] כן (סבא צוחק), אני ביקשתי את אחי, הוא היה הדוקטור שלו, הוא היה פקיד אצלו, פקיד גדול אצלו, אז אני בקשתי אותו שהוא יראה אותי, חמישים שנה הדוקטור דוד היה הדוקטור שלי (סבא צוחק), אוי, אוי [ועכשיו?] עכשיו אני הדוקטור שלו, אני אלמד אותו איך שיתנהג איתי (סבא צוחק), הוא כבר גם כן זקן גדול, דוקטור דוד בטבריה, הוא מרפא את כל טבריה (סבא צוחק)...

...לאומן, מבית האבא שלו הוא הלך לאומן בלי כסף (סבא צוחק), "תן הנעלים, תן הבגדים, אני, אתה לא בן שלי, אני לא רוצה להכיר אותך, אתה ברסלב" (סבא צוחק), אה, תעשה ככה [מה לעשות? רבי ישראל] כן, קח את זה, אה [מה לעשות עם זה? רבי ישראל] ככה...
 ...בני חצי שנה, שנה, חצי שנה, הם הראו באצבע, זה "ברסלב" (סבא צוחק), הם הראו באצבע שלהם, זה, זה, זה "ברסלב", הנה, הנה, הנה הוא (סבא צוחק), והאבא אמר לרבי ישראל (קרדונר): "אתה לא הבן שלי, לך מכאן", הוא היה עשיר, היה לו ירושה גדולה, אבל הוא אמר לו, הוא לא, הוא אמר לו שהוא לא הבן שלו, אז לא יורש, אין לו, אין לו ירושה (סבא צוחק), אני גם כן, האבא והאמא שלי, האבא היה עיוור והיה להם עניות גדול, והם בכו שניהם, האבא והאמא בכו: "תעשה, לא, לא תהיה "ברסלב", מי יקח אותך לחתן? אתה תמות ככה, בלי בנים, בלי אשה, בלי בנים, מה יהיה ממך? {אתה} אל תהיה "ברסלב" (סבא צוחק), ואני אמרתי: "רק "ברסלב", אני לא רוצה, רק "ברסלב" (סבא צוחק), הם שניהם בכו: "אל תהיה "ברסלב", מי יקח אותך לחתן? לא תהי... לא שום אשה ושום אדם לא יקח "ברסלב", אז כבר אתה תמות בחור, בלי בנים" (סבא צוחק), אה, אה, תשתה, תשתה, תעשה ברכה ["ברוך אתה... שהכל נהיה בדברו"] אמן [תודה רבה, רבי ישראל] ברוך השם, היום יש לנו חדר ויש לנו ארון, ה"ברסלבים" כבשו היום, כל העולם שלנו, הנה "ברסלב", אתה רואה? (סבא צוחק)...

...יש מיטה, יש חדר, יש מיטה ויש, יש ויש הכל (סבא צוחק). משיח עוד לא בא? הוא יבוא בקרוב, "זמן הגאולה קרוב מאד", קרוב? מאתיים שנה גם כן קרוב, מאה שנה זה גם כן קרוב, אנחנו סבלנו חמשת אלפים שנה, אז מה? מאה שנה, לא, לא, לא בא בחשבון (סבא צוחק), הו, הו, אוי, אוי, טוב, טוב, אה, ותכסה אותי...
 ...{ההורים} שלי בכו: "אל תהיה "ברסלב", תרחם עליך ועלינו, ואל תהיה "ברסלב", מי יקח אותך לחתן? לא, לא תתחתן ולא יהיה לך בנים, {אז} מה יהיה ממך?" (סבא צוחק). אה, אה, אה, אה, הוא [רבי ישראל קרדונר] נשאר בלי ירושה, האבא היה סוחר גדול, עשיר גדול, והוא נשאר בלי ירושה, הוא לא בן שלו, רבי ישראל (קרדונר) לא בן שלו, הוא "ברסלב" (סבא צוחק)...

... "האשה, ולא יהיה לך בנים ולא כסף", אז היום, יש לי אשה, לא, האשה כבר, כבר נפטרה, יש לי אשה בארץ, ויש לי בנים ויש לי כסף (סבא צוחק) [תהיה בריא, תהיה בריא, תהיה בריא, תזכה למשיח] יוא, השם יתן לה מזל טוב והצלחה וברכה [אמן], ושיהיה לה זיווג, זיווג, שיבוא חתן שלה] וזיווג טוב [אמן]...

... היה סוחר גדול והיה עשיר גדול [כן] והוא, והוא, {הוא לא} נתן לרבי ישראל קרדונר, לרבי ישראל, הרבי שלי, הוא אמר לו: "אתה לא בן שלי, אתה לא תקבל ירושה, אתה "ברסלב", לא תקבל ירושה כלום" (סבא צוחק) [שיהיה לי נחת מהילדים]...

... אריכות ימים ושנים טובים, וכל הישועות [אמן] וכל טוב...

... אני חשבת שזה היום יום, יום השבת, היה לי טעות (סבא צוחק)...

... תהיה בריאה וכל, וכל הישועות [אמן]...

... יהיה הרבה שלא יאמינו ולא, ושיצחקו, {למה}, יותר טוב שישמעו לאט, לאט, לאט [לאט, לאט בזה] כן, לא הרבה [לא לפרסם יותר מדאי] כן, כי הם חכמים בעיניהם, הם חושבים שהם חכמים, אבל זה הכל שטות והבל...

... היום, החודש, שיבוא משיח [כן?] כן [עוד מעט?] אבל לא יודעים, הוא גילה [כן] את הקץ, את הסוף, הוא גילה, אבל אף אחד לא יודע, רק תלמידו רבי נתן וזהו [ואתה יודע?] לא, אני לא יודע [אבל אתה תלמיד של רבינו, "תלמיד היקר" כן?] (סבא צוחק) ["ועליך אמרתי מיון פייעריל..."] "תוקד עד שיבוא משיח", נו, נראה מזה שאני אהיה בביאת המשיח (סבא צוחק) [רבי ישראל, כל הפתקים עכשיו צריך לתת או למכור? כל הפתקים הקטנים, כל הפתק הקטנים שעשינו, צריך למכור?] אה, למכור, למכור, להפיץ [להפיץ הרבה, עשינו הרבה] שיהיה בכל, בכל {פעם}, בכל בית, בכל בית כנסת, בכל ישיבה, שיהיה, כן [אתה יודע? המדפיס הוא עשה כפול, עשינו שש אלפים, והוא עשה שתיים עשרי אלפים, חתנם] המדפיס? [כן, המדפיס, הוא עשה כפול בחינם] כן [שילמנו שש אלפים, והוא עשה במתנה שש אלפים, המדפיס] אה, [כן] עוד שש [שש אלפים חתנם הוא עשה] כן? [שש אלפים פתקים, כן, זה טוב מאד, כן?] אז צריכים ללכת כמו מים [כן] שיהיה שבכל מדינה, בכל מקום, יהיה זה [הפתק] כן, קטן? [קטן, כן, כמו שעשינו] כן [כן, אבל צריך לעשות מליון ומליון?] כן [וודאי] כן, וודאי [וודאי, ואחר כך יבוא המשיח?] אני יודע? זהו רבינו, מתי שיבוא, אז הוא, הוא, הוא גילה [הוא גילה] אבל לא יודעים, {זה, ב} סוד, רק רבי נתן, רבי נתן, אולי עוד אחד, מי ידע מזה הסוד? [כן] זה סוד, סוד נורא [אבל הוא אמר, "משיח, {וועט קומען}, חזק ואמץ בעבודתך נְּחֻמְךָ נְּחֻמְךָ מאומן", כשקיבלנו את הפתקים, אנחנו שמים בכל הקופסאות שכל...]. (רבע צד ריק לגמרי). (סוף צד א 61).

צד ב 61 72

... (רבע צד ריק לגמרי).

... וה"ליקוטי מוהר"ן" זה, זה, זה הגאולה [התחלת דגאולה, כן, למכור לכל החיילים?] כן, צריכים לדבר עם הממשלה [כן] שבזמן שהחייל נכנס לעבודה, לעבודה שלו [כן] יתנו לו ספר "ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי תפילות", אז יהיה עולם חדש [כן, כן, ככה דיברנו עם כל החברים אתמול, שצריך להדפיס הרבה, הרבה "ליקוטי מוהר"ן" ולמכור לחיילים] כן, למכור [למכור לחיילים] ו"ליקוטי תפילות" [כן, גם כן] כן, זהו אור הגאולה [וודאי] אבל לערבים שלא יתנו [כן, כן] אה? [שלא, שלא ליתן, כן, לא ליתן ארץ ישראל] לא יתן [אבל הם רוצים לתת את הגולן עכשיו] אה? [הם רוצים לתת את הגולן, הגולן הם רוצים לגנוב] לא יתן, לא יתן [כן] לא יתן [וודאי, אבל הם רוצים?] [הממשלה] נו, שירצו [הם נתנו יריחו ועזה עכשיו, יריחו ועזה הם נתנו לערבים, וערפת עוד מעט נכנס ביריחו]...

... ה"סיפורי מעשיות" [כן, גם כן?] בודאי ["סיפורי מעשיות"] שכל הצבא יקראו את מה, מה שיש, יראו מה, מה, מה שיש בעולם [כן] אבל קרוב, קרוב [קרוב הגאולה] כן [המשיח כבר נולד?] אנחנו לא יודעים כלום, רבינו הקדוש גילה הכל, איך יהיה ביאת המשיח [כן?] ומתי יבוא, אנחנו יודעים, את החודש אנחנו יודעים, בניסן [כן, בניסן] כן, הוא יבוא בחודש ניסן [אבל בשנה הזאת?] לא, לא, לא יודעים [אבל רק בחודש ניסן] אבל החודש, ניסן [זה, זה אנחנו יודעים] (סבא צוחק) [במוצאי פסח? במוצאי פסח? במוצאי פסח?] לא יודעים [אה, לא יודעים, רק בחודש ניסן] חודש ניסן (סבא צוחק), הגמרא אומרת: "בניסן נגאלו, בניסן יגאלו" [אה] אנחנו, הגאולה שלנו היה בניסן, [כן, כן, במצרים] וגם עכשיו יהיה בניסן [אה] אבל אין, הגויים לא עושים רציחות [כן] אה? [כן] כמו שעשו [לא, לא] [אבל חייב שיש גוג ומגוג, מלחמת גוג ומגוג לפני זה?] אה? [חייב שיש מלחמת גוג ומגוג לפני המשיח או לא?] מה חייב? מה? [יהיה מלחמת גוג ומגוג לפני המשיח או לא?] לא יודעים, לא, לא [צריך שיש מלחמת גוג ומגוג לפני המשיח או לא?] {אני לא יודע} [לא יודעים?] לא יודעים, יודעים שרבינו הוא הגאולה [כן] ה"ליקוטי מוהר"ן" הוא הגאולה, ה"ליקוטי הלכות" הוא הגאולה [כל ספרי רבינו] כן, כל דבריו, כל דיבור שלו הוא כל התורה [כן] יש בעולם "ליקוטי מוהר"ן", יש בעולם "סיפורי מעשיות", "שבע בעטלירס", יש בעולם [כן] (סבא צוחק) [וגם יש "נח" יוא, רבינו הקדוש גילה את זה [כן] "נח נחם נחמן מאומן", "נח נחם נחמן מאומן" (סבא צוחק), בעולם ראו, ראו מזה, מן השם של רבינו, מ"נח" ראו נסים הרבה, כן [איזה נסים?] חולים שלא היה להם שום, שום רפואה, חולים שאין להם שום רפואה [כן] ועל-ידי-זה שאמר "נח", ונעשה להם רפואה [זה רפואה] כן, רפואה {שלם, וישועה} [רפואה לנפש או רפואה לגוף?] אה? [רפואה לנפש או רפואה לגוף?] לנפש ולגוף ולכל [לכל, רבי ישראל, מה צריך לעשות לעצמות של רבינו? לעצמות של רבינו, לקבר, הקבר, מה צריך לעשות עכשיו?] לא יודעים [אבל צריך שיבוא רבינו פה בארץ?] לא יודעים, אם היה רבינו רוצה לארץ [כן] היה מסכימים כל הממשלה בעולם [כן] היו מקבלים אותו בשמחה, נו, נראה [נראה, אבל צריך לעזור שרון? אבל צריך לעזור שרון בשביל זה?] שרון, שרון, לא, כלום, כלום, מה? מה? מה זה שרון? [הוא מתעסק בזה] אה [לא צריך לעזור לו בשביל זה?] אה [אבל רבינו רוצה לבוא בארץ או לישאר באומן? אתה יודע?] אין לי, לא יודע וגם אין לי כח לדבר [אה] אחיך, איפה אחיך? [אח שלי בצרפת, בפריז] אברהם? [לא, אח שלי זה לא אברהם, כן, יש, יש לי אח שקוראים לו אברהם, יש לי תמונה שלו]...

... {מה? איך אני חי, זה אי אפשר להבין, זה למעלה מן הטבע, מי, אי אפשר להבין}...

...מתנגדים על ברסלב, לא, אין להם, אין להם שום מקום, לקחו מהם הבית, הבית הכנסת והספרים, והם, הם, הם בחושך, בחושך גדול (סבא צוחק)...

...רב אלפנדרי, אלפנדרי, שמעתם? הוא היה גאון הדור, הוא ביקש בעדי, לתת לי לחם לאכול, אז אמרו לי, אמרו לו: "לא, הוא, אנחנו לא, לא ניתן לו כלום, הוא לומד ספרי ברסלב" (סבא צוחק)...

...הילדים סבלו קור ורעב גדול, לא היה לי לחם לתת להם, לחם, לחם (סבא צוחק)...

...אותו, בכל הברכות ובכל הישועות מהרה...

...בשביל כל הזקנים שלמעלה משבעים שנה, בדרך כלל אין להם כסף, ומדברים כסף, נו, מה יהיה מהספרים? (סבא צוחק), אז, אז נחמתי את עצמי, הילדים שלי רוצים גם כן להדפיס ספרי רבינו, אז יהיה [ניצל] (סבא צוחק)...

...בהשם יתברך, סוד כזה עוד לא היה, מיום בריאת העולם לא היה, אבל אנחנו קיבלנו התורה שבכתב ותורה שבעל פה, והיה צדיקים כאלה, אבל רבינו (סבא צוחק), פלא כזה עוד לא היה בעולם, היה כבר משה רבינו וכל הצדיקים, אברהם יצחק, יעקב, אבל רבינו (סבא צוחק). רבי נתן היה, ישב פעם בהסוכה שלו, בסוכה, והוא היה גאון, הוא ידע השמות של כל הצדיקים, הוא התחיל לחשוב מתחילה, אברהם יצחק, יעקב, ומשה רבינו, {טוב, ככה} אצל כולם הוא {שייך} את רבינו, אוי, זה היה חידוש כזה, שהוא גילה, גילה זה וזה, וזה, אבל רבינו (סבא צוחק), וכן היה חושבים, {הוא, כולם} צדיקים, וככולם, אבל רבינו (סבא צוחק), בהסוכה שלו, אבל רבינו, זה היה פלא כזה, חידוש כזה, אבל רבינו הוא "נחל נובע מ'קור ח'כמה", ועכשיו יש "נחל נובע מ'קור ח'כמה" (סבא צוחק), גילה פלאות כאלה, אבל רבינו (סבא צוחק) [סבא, השכנים שלי, השכנים] אה? [השכנים שלי] נו [שגרים למטה, הם התקרבו לרבינו] הם שומעים [הם התקרבו לרבינו עכשיו, הם התקרבו לרבינו] כן? [עכשיו לאחרונה] כן [ואתמול, אתמול הם חזרו מאומן, הוא ואישתו] כן? [שניהם היו באומן] (סבא צוחק) [הוא היה שבועות באומן, והוא ראה] מדוע לקח, לא לקח אותי? (סבא צוחק) [הוא ראה שרבינו זה כזה פלא, אז הוא חזר, והוא לקח את אישתו ונסע עוד פעם ביחד עם אישתו] (סבא צוחק) הוא יתקן אותנו ואת כל, כל הפושעים, כל הרשעים, ככה הוא אמר, לא, לא אנחנו, הוא יתקן, יתקן ויתקן, חדש, יש דברים שאי אפשר לתקן, אבל הוא עושה חדש (סבא צוחק) [הוא לא מתקן, הוא עושה חדש] הוא חדש לגמרי, בכל רגע הוא חדש ועושה אותנו חדש (סבא צוחק), איך יודעים השכנים? הם שומעים איזה דיבורים, איזה דיבורים, {אה?} [אולי, אולי הם שמעו אותנו שאנחנו פה היינו הרבה פעמים, זימרונו, היינו מזמרים פה ביחד] כן [ביחד מזמרים, אולי זה עשה פעולות] (סבא צוחק) [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו..."] (סבא צוחק) [סבא, אני בניתי אוהל, אוהל] זה היה "גדולתנו ותפארתנו", רבינו ורבי נתן, "גדולתנו ותפארתנו" זה רבינו ורבי נתן (סבא צוחק), אבל העיקר הוא רק רבינו, רבי נתן הוא, הוא זכה לראות ולהשיג את, את רבינו יותר מכל העולם, יותר מכולם, מכל התלמידים, מכל, מכולם, רבי נתן, "אני ונתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), אוי [חלב עם דבש, סבא] אוי וי, רבי נתן הוא חשב, הוא היה גאון והוא ידע כל, כל הצדיקים הקדושים האמיתיים, הוא אמר: "זה היה כך וזה היה חידוש כזה, אבל רבינו" (סבא צוחק), נסים שהוא היה חי בעולם הזה, שהוא היה חי, נסים נפלאים ונוראים [אני ראיתי, אתמול ראיתי שני מכתבים של רבינו, מכתבים של רבינו] כן? [ב"עלים לתרופה"], אה? [בהתחלה של הספר "עלים לתרופה", יש מכתבים שרבינו כתב בעצמו, והתחזקתי מאד מהמכתבים, היה, היה איש אחד שהיה לו מחלוקת, אז רבינו אמר לו: "זה טוב מאד, המחלוקת זה טוב מאד" (סבא צוחק) [אמר לו: "זה כמו שלוקחים איזה גרעין ושמים באדמה, עד שהגרעין הוא לא מתרסק, זה צומח יפה, הוא אומר, ככה זה המחלוקת, אומר, אם היו יודעים איזה טובות הם עושים עם המחלוקת, לא היו עושים מחלוקת"]...

(סוף צד ב 61).

קסטה מס' 62

צד א 62 73א

... (לא מבין)...

[אין לנו את הכתובת, אבל אפשר למצוא את הכתובת] אה? [אין לנו את הכתובת של החולה, אין לנו] הם הלכו כבר? [הם הלכו, אבל אפשר למצוא] אה? [אפשר לבדוק ולדעת את הכתובת, אפשר לחפש את הכתובת] אפשר [לחפש ולמצוא את הכתובת] בטבריה [בטבריה, כן] אני, אני לא יודע איפה [לא, אנחנו מכירים אנשים ש...], אה? [אפשר, אפשר למצוא את הכתובת] איך? [הם מכירים אנשים, הם מכירים אנשים שאנחנו מכירים] טוב, טוב [והשם שלה זה אונדל בת נורית] השם שלה? [אונדל] אה? [אונדל] אונדל? [בת נורית] בת [נורית] נורית, אתה תוכל למצוא את הכתובת? [אישתו של אורי תמצא, אישתו של אורי מכירה אנשים] כן [שהם שמכירים אותם, כן] אישתו של אורי [כן] יודעת [איך למצוא את הכתובת] אה? [היא יודעת איך למצוא את הכתובת] אה, בטבריה? [כן, הם חזרו הביתה, החולה והמשפחה] היא מטבריה? [כן] אה? [כן, הם באו מטבריה] הם גרים בטבריה [כן, אני חושב, כן] אה? [כן, כן, בטבריה] שלא יכולה ללכת? [כן] הוא, היא מטבריה [כן] בטבריה יכולים לידע איפה היא נמצאת [כן] איך? [על ידי אנשים שמכירים אותם] על ידי? [אנשים שמכירים אותם, שאנחנו מכירים] הוא, הוא גר בטבריה? [כן] היא גרה בטבריה? [כן] אה, אה, איפה? בקרית שמואל? [אני לא יודע] אה, לא יודע [עדיין] אה...

...פרסום שם רבינו הקדוש תלוי בפירוש שם השם, השם יתברך יודע {האמת}, אדרבה, יש לי כאב גדול, שאינני יודע {להסתובב}, לשיר, צריכים כח, אין לי כח בשביל זה, אפילו לפתוח פי, חס ושלום, טוב ששאלת אותי, שלא תחשוב עלי, חס ושלום, להפך מהאמת (לא מבין), אני לא עושה בכוונה, חס ושלום, לקלקל, אני פטור, מי שהוא אינו יכול, פטור, כשהייתי יכול, כשיכולתי והיה לי כוחות, אני, אני הייתי מרקד יותר מכולם (סבא צוחק). [בחצות, אוי וי, בחצות, שמעת], לקבר הכל השקרים, והאמת יתגלה ויתבאר לנצח נצחים...

...רבי נתן הוא נסע לחופה של בנו רבי יצחק, אז המתנגדים יצאו לחוץ העיר וקיבלו אותם, אותנו באבנים גדולות, והיה סכנה גדולה, {סכנה, סכנות גדולות}, (לא מבין), והם זרקו כל האבנים, לא נשאר להם אבנים, אז הלכו לחפש את כל אחד, ולא מצאו את רבי נתן, הוא היה באיזה יער והוא התבודד ושר להשם יתברך על זה ואמר לו: "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" (סבא צוחק), לא יזרקו, יזרקו אבנים עלינו, "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח, משיח צדקנו", הוא יגלה מי, מי אנחנו ומה אנחנו, חסידי ברסלב (סבא צוחק), אנשי אמת, אה, אני לא יכול אפילו לדבר, אבל זה גם כן, הרצון גם כן טוב, אני רוצה, אני לא יכול, איזה שמחה שיהיה בעולם, משיח יבוא ויגלה את רבינו הקדוש, הוא יגלה את רבינו הקדוש, עכשיו זורקים אבנים (סבא צוחק), זורקים אבנים להרוג, לא סתם אבנים, רבי נתן עשה חופה לבנו רבי יצחק, אז יצאו המתנגדים לחוץ לעיר, וקיבלו אותם באבנים גדולות להרוג, אז כל אחד ברח וחיפש איזה מקום שיציל את עצמו, וחיפשו את רבי נתן, איפה רבי, איפה רבי נתן, אז

מאומן..", אחר כך הם שרים "אשרינו מה טוב חלקינו שקיבלנו פתק מרבינו", "נ נח נחמ נחמן מאומן..", אחר כך הם שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך..", אחר כך הם שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן.." [סוף צד א 63 fin de la face].

צד ב 63 74ב

...[סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן, והוא בן מאה שנה, והוא נראה כמו בן שנה, והוא קיבל את הפתקה, ויש לו סוד הגאולה..", אחר כך הם שרים את הפתק בניגון הנ"ל, אחר כך הם שרים "בברסלב בוער אש, הבער אותה בלבי..", אחר כך הם שרים "אוי רבי נחמן, אוי רבי נתן, צוחקים מכל העולם", "נ נח נחמ נחמן מאומן..", אחר כך הם שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..", אחר כך הם שרים "מי שטעם יין הונגרי, אותו לא יטעו כבר לעולם.."] תרים את הרגליים [הרגליים] הרגליים על המיתה (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו", "נ נח נחמ נחמן מאומן..", אחר כך הם שרים "אוי רבי נחמן, אוי רבי נתן, צוחקים מכל העולם", "נ נח נחמ נחמן מאומן.."] איפה הוא? [החברים ממשיכים לשיר "אוי רבי נחמן, אוי רבי נתן, אוי רבי ישראל, צוחקים מכל העולם.."] [אה, אה, טוב, תן, תן, כסף, מה, מה כסף?] אנחנו אין לנו כסף לשלם [לשלם, זה בלי כסף, סבא] בלי כסף [בלי כסף]... [רבי ישראל, אתה רוצה לאכול?] תן לי {קצת} מרק וחתיכת, מה? חתיכת [כבד] אה? [כבד] חתיכת... [סבא, לאכול משהו?] אה? [מרק, אוי מרק?] אוי [טוב] אין לכם כסף [יש כסף הרבה] כן? [כן] נו, תן לי {אולי מנה} מרק הרבה [טוב, טוב] (סבא צוחק) מי זה? [אני דניאל] דניאל? [כן, דניאל יהודה] אה? [אני דניאל יהודה] דניאל יהודה [כן] ויש לך כסף? [אה, כן, יש לי כסף] {תן לנו} צריכים כולנו מה לאכול [כן] (סבא צוחק)... [סבא ואחד החברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..", אחר כך החבר שר "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו.."]... [החבר שר "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו.."]... [לא מבין, כי המוהל פראנק מדבר עם סבא באידיש] שלא אמרנו... עיקר הגזירה היה על גניבה וגזילה, אם אין, אם יש גניבה וגזילה, זה לא שווה כלום, {זרוק} הכל... (סוף צד ב 63).

קסטה מס' 64

צד א 64 75א (א67)

...[חיין, עם נוי'ן סופית?] חיין? [חיין, עם נוי'ן סופית, זה לא חשוב]... [חיין, חיין בני'ן? [כן] בני'ן סופית [כן] נו, אבל העיקר כמו, כמו שכתוב בפתק [בפתק] בפתק {כתוב} מ"ם, מ"ם, חיין, נחמן עם מ"ם [בפתק כתוב חיין?] אה? [לא כתוב חיין בפתק] "נ נח", "נ נח נחמ נחמן מאומן", לא כתוב {בקהל}, כתוב בפתק [כן, אבל מה שהוא רוצה לדעת, אם יש וא"ו במילה אומן, או אם אין וא"ו] זה לא חשוב [ואיפה, איפה כתוב חיין?] בפתק, "נ נח נחמן מאומן" [ואיזה תרגום?] כנראה שהוא, יש עם וא"ו [אה] "מאומן" עם וא"ו, כן [ואיפה יש תרגום? אמרתם בתרגום עם נוי'ן סופית, איזה תרגום?] זה לא, לא חשוב [לא חשוב] יכול להיות ככה וככה, זה לא... אבל כמו שכתוב בפתק "נ נח נחמ נחמן מאומן", "מאומן", כנראה שהיה עם וא"ו, יוא, עם "מלאפום" [אה, עם "מלאפום"] "אומן" [אה, עם, עם הנקודה בוא"ו?] אה? [עם הנקודה בתוך הוא"ו?] נקודה? [כן, כי קשה לקרוא בפתק אם יש נקודה או אין] היה, אולי היה בלי נקודות, רק אותיות ב"נ נח" זה לא דקדוק [יש אותיות, ב"נ נח נחמ נחמן] יש אותיות [אה?] [ב"נ נח נחמ נחמן] יש אותיות, "נ נח נחמ נחמן" יש נקודות [כן, אבל ב"מאומן" קשה לקרוא אם יש נקודה בתוך הוא"ו, או אין נקודה בתוך הוא"ו, זה נראה דבוק, הסתכלתי אתמול] לא חשוב [לא חשוב, טוב]... [לגור, באים] בארץ זה מצוה, ישיבת הארץ [כן] מצוות ישיבת הארץ [כן] ישראל [כן] ארצנו, ארץ אבותינו, וזה ארץ הקודש, בית המקדש וירושלים [כן] {הרבה זמן}... ילך ל... [מהשם יתברך] שיתן לנו איזה עזרה, הוא נתן, כן, מנה יפה, האבא שלך היה הבן של חיים ברוך [של רב שמואל, הבן של רב חיים ברוך] נכד [נכד] [חיים] (סבא צוחק)... [נטורי כרתה [הבן?] אה? [הבן?] הבן של חיים ברוך [שמואל?] אה? [שמואל] שמואל [הוא היה סבא שלי, הכרתי, הכרתי אותו] לא הכרת אותו [הכרתי] כן? [כן]... [הבית חולים וה...] [נסגר, נסגר] אה? [נסגר, זה כבר, כבר לא נמצא, כבר נסגר] מה?... [אוי, הבתים שלו, מה הוא קנה? אתה לא יודע [איזה בתים? רבי ישראל, איזה בתים?] חיים ברוך [כן] הבית חולים של חולה רוח, הוא, הוא היה שלו, הוא נתן לו את כל האזור, או שכור? [זה שכור] אה? [שכור, זה עכשיו שייך לנו וזה שכור, זה שכור, עכשיו כבר אין את זה] [אין, אין הבית חולים עכשיו] אה? [הבית חולים סגור עכשיו, אבל הבניינים שכורים, בהשכרה, כן] מי, מי, מי השכיר אותם? [סבתה שלי] [הסבתה] כן?... [הכרתם את הסבא שלו רב שמואל, הבן של רב חיים ברוך] הבן של [רב חיים ברוך] חיים ברוך, כן, וודאי [שמואל] שמואל, השערות שלו היה אדום, אדום (סבא צוחק) [כן] הוא נסע בכל ראש השנה למירון [כן] אתה יודע מזה (סבא צוחק) [רב חיים ברוך היה במירון הרבה זמן] אה? [רב חיים ברוך היה הרבה זמן במירון] כן... [כן?] [כן] (סבא צוחק)... [מה שימדך? [מה?] איך קוראים לך? [יאיר, יאיר] [יאיר, יאיר] יאיר... [אבא שלך] הוא נסע עם הסבא, כן [אחר כך סבא שלי נסע] שמואל (סבא צוחק) [הוא אומר שהאבא שלו גם כן היה נוסע למירון בהתחלה על ראש השנה]... [ירושלים לערבים? [כן, הערבים חושבים ככה] אה? [הערבים חושבים כך, הערבים] [חושבים ככה, חושבים] חוזרים? [חושבים, חושבים] אה? [הם רוצים את זה] נו, ואנחנו [אנחנו עם ישראל, סבא] אנחנו [הם לא רוצים לתת להם את ירושלים] אה? [הם לא... ירושלים, ירושלים]

מדינת ישראל הם לא רוצים לתת להם את ירושלים] לא בארץ ישראל ולא בירושלים, נו, שווינו, נו, וכל, כל, כל היהודים מסכימים לזה? [לא, לא, עשו הפגנה, עשו הפגנה בירושלים] כן? [במוצאי שבת, עשו הפגנה גדולה] נו, אבל ויצמן עשה, הוא עושה מה שהוא רוצה [סבא] אה? [אתה זוכר, סבא, שרבי ישראל קרדונר בא לך בחלום והוא אמר לך: "זמן הגאולה קרוב מאד", סבא, רבינו בעל הבית של העולם, רבינו] אה, אתה? [שמעון, רבי ישראל] שמעון, והם שלושה [הם שלושה מכפר-סבא, באו לבקר מכפר-סבא]...

...והמדינה מה אומרים על זה? [חצי מהאנשים, חצי מהאנשים רוצים, רוצים לתת לערבים] כן [וחצי, וחצי מהאנשים נגד] כן? [כן, על ירושלים הם לא מסכימים] לא [לא מסכימים]...

...[מכות, כל הגויים] כן? [כן, הגויים בחוץ לארץ יש להם כל מיני צרות, והם רבים אחד בשני] אה? [יש להם מריבות, מלחמות בניהם, כל מיני מכות] כן? [כן, רבינו, הקדוש ברוך הוא משלם להם טוב, מחלות, יש להם מחלות] כן? [יש להם מחלות, שאין להם תרופה, הגויים יש להם צרות גדולות, אין להם חיות, אין להם חיות] אין להם [חיות, חיות] חיות [כן, כל החיות אצל עם ישראל, אצל רבינו הקדוש, סבא, אני קראתי את הסיפורים של רב שמואל הורוביץ, אז הוא מספר, איך היה לכם צרות מהגויים, מהטורקים, היה לכם צרות מהטורקים, אתה זוכר שהיה לכם צרות מהטורקים?] ממ? [מהטורקים, הטורקים] כן, היו עושים לכם צרות גדולות, בסוף רבינו כבש את ארץ ישראל] אה? [בסוף רבינו כבש את ארץ ישראל] ארץ ישראל שלנו [כן, היה נסים גדולים] ויהי [כן] עוד גדולים יותר [סבא צוחק] [כתוב ב"זוהר" הקדוש] מה הוא אומר ויצמן? [אני לא יודע, אני לא יודע, סבא, כתוב ב"זוהר" הקדוש, שהנסיים שיהיה בביאת משיח, יהיו יותר גדולים מציאת מצרים] כן, כן, וודאי "ה'נח" עכשיו מתפרסם, סבא, "ה'נח", "ה'נח נחמך נחמך מאומן" הוא מתפרסם בעולם] כן [רבינו מתפרסם יותר ויותר, קמיעות, שלטים, אנשים אוהבים את רבינו, יודעים, יש להם קמיעים] מי זה? [גדי, גדי] כפר-סבא [כן, בכל הארץ, בכל הארץ] נו [בכל הארץ אנשים רוצים קמיעים] בכל הארץ? [כן] נו [אנשים רוצים קמיעים, קמיעים של רבינו, של "נח" כן? [כן, כן, כן, עכשיו יש מישוה, יש מישוה שרוצה קמיעות בקרית-ארבע, לקרית-ארבע, בחברון, הוא רוצה להפיץ שם של רבינו עם קמיעות, אנשים מבקשים קמיעות] כן [כן, אנשים רואים את השקר לאט, לאט, אנשים רואים את השקר, אנשים רואים את השקר, ורבינו עושה בעלי תשובה חדשים, בעלי תשובה חדשים מתוקים] אוי וי, הרגליים על המיתה, אוי, אוי וי, וי...

...מה החדשות? שהערבים מקבלים מכות? [יש, יש חדשות] אה? [יש חדשות] כן? [ברדיו, וזה] כן? [כן, שמכל העולם אנשים, אנשים באפריקה יש להם מלחמות אחד עם השני] [אה?] [רבים אחד עם השני, כל מני מלחמות, יש להם מחלות וזה, סבא, טוב לנו ברוך השם, עם ישראל, רבינו שומר עלינו, רבינו מחיה אותנו, הספרים של רבינו, סבא, הספרים של רבינו זה מתוק, מתוק, ה"ליקוטי עצות", "השתפכות הנפש", "משיבת נפש", זה מתוק, מתוק, מתוק מדבש, ה"ליקוטי מוהר"ן", ה"ליקוטי הלכות", ה"ליקוטי תפילות", סבא, סבא, גם "אב"י הנחל", "אב"י הנחל", ה"סיפורי מעשיות"... לאט, לאט, רבינו לא הולך מהר, לאט, לאט, כל פעם הוא גונב עוד אחד, הוא גונב עוד אחד ועוד אחד, ועוד אחד... אנשים באים לאומן, אנשים רוצים לבוא לאומן לראש השנה] כן? [כן, יותר משנה שעברה, באים אנשים עכשיו נרשמים, נרשמים לראש השנה של רבינו, רוצים לבוא לראש השנה של רבינו] באומן [באומן, כן, הרבה אנשים נרשמים, רבינו אמר שכל יהודי שמתווסף לקיבוץ הקדוש, זה הרבה, הרבה בנינים יש בשמים, יהיה שמחה גדולה, סבא, בראש השנה אצל רבינו יהיה שמחה גדולה]...

...[הם יודעים שיש לנו נשק] הם יודעים [שיש לנו נשק, הם מפחדים, אבל לרבינו יש נשק מיוחד, רעידת האדמה] כן [לפעמים, לפעמים יש להם רעידות אדמה... חלום, החלום שהיה לך עם הגלים, החלום עם הגלים בים] אה, אה [שהיה גלים כמו הרים, היה, היה גלים כמו הרים] היה? [גלים] גלים [כמו הרים, אתה זוכר, סבא, את החלום? בחלום אתם רואים את רבינו, אתה זוכר? סבא, בחלום שראיתם את רבינו] נו [בחלום של הגלים] יוא [שהלכתם בתוך הבניין, בתוך הארמון היפה, ופתחתם את הדלת וראיתם את רבינו בדמות זקן, והוא לחץ לך יד] אה? [הוא לקח את היד שלך ולחץ אותה, רבינו, באהבה] אני סיפרתי לכם? [כן, כן, שמעתי, יש קלטות שלך שאתה מדבר] אה? [יש קלטות] יש? [קלטות, קלטות, קסטות, קסטות] קסטות [כן, יש הרבה דיבורים של רבינו, יש הרבה סיפורים] ויצמן הוא בארץ ישראל? [אני לא יודע, סבא, יש הרבה סיפורים בקלטות, הרבה, הרבה סיפורים שלך עם רבי ישראל קרדונר, וכל מיני סיפורים יפים] כן [הסיפור של רב צבי רוזנטל] אה, כן? [כן] (סבא צוחק) [הסיפור של רב צבי, רב צבי רוזנטל עם השלושה חכמים, השלושה חכמים, אתה זוכר? השלושה חכמים, השלושה חכמים העשירים שהיו בטבריה, הציונים, ישראל זולמינס] אני כן זוכר (סבא צוחק) [ולייבל, לייבל] המוכתר של טבריה, מרדכי, הוא ביום ראשון באו לבית הכנסת להתפלל מנחה ואמרו, שרבי ישראל ענש את, את המוכתר, הוא לקחו אותו, עד היום [לא חזר] איננו, לא, לא יודעים איפה [כן, ואמר את זה רב קהת, רב קהת] רב קהת [כן] [לא מבין] הוא בא לבית הכנסת, הוא אמר לי, שרבי ישראל ענש את, את מרדכי [כן] באו חיילים ותפסו אותו, ונעלם לגמרי ולא, לא יודעים איפה הוא [כן, אמרו שהוא מרגל, אמרו שהוא מרגל] שהוא? [מרגל, מרגל, מרגל, יוא, כן, כן (סבא צוחק) [וגם אמרו עליך, לקחו אותך לבית הסוהר, לקחו אותך לבית הסוהר] כן [סבא, אפשר להניח ב"רבינו תם" שלכם?] אה? [אפשר להניח ב"רבינו תם", את התפילין של "רבינו תם" שלכם?] מדוע? אין לך? [לא, אין לי, אני, אני צריך לקנות] אה, ובכל יום ויום מה אתה עושה? [אני מניח ב"רבינו תם" של גדי] [הוא מניח את התפילין שלי] נו, ועכשיו? [עכשיו, היום לא הנחת] מה? [רבינו תם] היום לא הנחת] טוב, קח [תודה, סבא] אבל שתשים אותם על המקום [כן, כן] [סבא] מה השעה? [אחד עשרים וחמש, אחד עשרים וחמש, סבא, הוא רוצה לקנות תפילין, אז הוא לא יודע אם טוב לקנות תפילין של אשכנזי או ספרדי?] אינני יודע, הוא ספרדי, יקנה ספרדי [סבא, בסיפור של רב צבי רוזנטל, כולם שאלו: "מה קרה? איפה רב צבי? הוא הלך להתפלל ביום שישי ולא חזר] (סבא צוחק) [יום שישי, ערב שבת, הוא הלך להתפלל ולא חזר], הוא אמר: "אני לא יכול, אני לא יכול להישאר פה, אני רוצה ללכת לירושלים, יש לי, הוא אמר, יש לי רגליים חזקות, אני רוצה ללכת לירושלים" [סבא צוחק] [אז לקחו אותך לבית הסוהר, לקחו אותך לבית הסוהר ושאלו אותך: "איפה רב צבי?", ואשתך ואמא שלכם ראו אתכם בחלונות] כן [והיה בכיות, היה הרבה בכיות] אני כבר הייתי מוכן לתת לי מכות [כן] ברגליים [כן] אני {יודע} שכבתי ככה עם הידיים, עם הרגליים למעלה, כן, מכות, היה עומד פה חייל ופה חייל (סבא צוחק), והרגליים למעלה [הם אמרו לך: "תגיד איפה רב צבי?"] (סבא צוחק) [אז מה אמרתה להם? הם אמרו לך תגיד אמת, אז אמרת להם: "אני חושב שהוא הלך לירושלים"] הם שלחו, מצאו אותו בעפולה [עפולה] הם הביאו אותו לטבריה, ועשו אצל הרב ניירות, שהוא אסור לו לעמוד [ארבע אמות] ארבע, שלי, ולא לדבר אתי כלל, לא איתי ולא עם רבי ישראל (קרדונר) (סבא צוחק), והוא חתם על זה [אחר כך הוא נפטר?] כן [אתה חלמת חלום, חלמת חלום שהלכתם למקווה, וראיתם אותו במקווה] (סבא צוחק) [מה אמרתם לו?] אמרתי לו: "רבי ישראל, מה אתה עושה? הם יהרגו אותנו", הוא אמר לי: "שאני החלטתי שיהרגו אותי, יעשו מה שרוצים, אני אקבל הכל" (סבא צוחק) [בסוף התעוררת מהשינה, ובסוף לא היה מקווה בחלום, לא היה מקווה, והשלושה חכמים הם באו לרבי ישראל, רבי ישראל קרדונר, הם שאלו אותו: "להם יש נשים וילדים, וגם לברסלבים יש נשים וילדים", אתה זוכר? סבא, הם שאלו אותו: "מה ההבדל? להם יש נשים וילדים, וגם לברסלבים יש נשים וילדים, מה ההבדל?", אז מה רבי ישראל קרדונר אמר להם?], הוא אמר להם: "אלו יש להם נשים וילדים בשביל תאוה, ואלו יש להם נשים וילדים בשביל לקיים את התורה, שכתוב בתורה, שצריך להביא ילדים", אתה זוכר את זה? סבא, והשלושה חכמים הם הלכו להתפלל כמו צחוק, אתה זוכר? סבא, הם הלכו להתפלל עם השטריימל כמו צחוק כזה, אבל כשהם שמעו את רבי ישראל קרדונר בתפילה, אז הם התקרבו באמת ליהדות, אתה זוכר? סבא, היו אז אנשי רבינו אמיתיים, אז היו הרבה אנשי רבינו אמיתיים בירושלים, היו צדיקים באמת, הם שרו "להודיע להודיע, להודיע", אתה זוכר? סבא, הם שרו בפורים, "להודיע להודיע, להודיע", סבא, אתה זוכר את החלום? סבא] [לא] [אשתך והרבה אנשים הלכו לזרוק אבנים על הבית של רבי ישראל קרדונר, עמוק, בסוף היה מים בתוך הבור, אתה זוכר את החלום? סבא] [לא] [אשתך והרבה אנשים הלכו לזרוק אבנים על הבית של רבי ישראל קרדונר, "איפה רב צבי?", הם זרקו, שברו את כל הכלים, לא השגיחו על שבת, ואחרי זה הלכו לישון, וקמו עוד פעם לזרוק אבנים על הבית של רבי ישראל

קרדונר] (לא מבין) רב צבי, רב צבי רוזנטל ["איפה רב צבי?", אמרו: "זה הברסלבים", אמרו כולם: "זה הברסלבים, איך אפשר לעשות דבר כזה? אמרו, כנראה, הם שלחו אותו לאומן"] (סבא צוחק)...

...אמרת לי: "רב צבי, אין לך כסף בשביל לנסוע", אמר לי: "כסף? אני יש לי רגליים חזקות, אני הולך רגלי לירושלים" (סבא צוחק) [הוא אמר: "יש לי רגליים חזקות, אני הולך רגלי, רגלי", סבא, הוא הלך, הוא לא חזר] כן [עד היום] (סבא צוחק) יש לו, יש לו בנים [הבנים שלו? סבא, איך רבינו, רבינו אמר: "כשהבן אדם היה עם רגליים על הדלת, הוא יצטרע מאד, שהוא לא שמע לרבינו הקדוש", צריך, סבא, אנחנו צריכים יראת העונש, אנחנו צריכים יראת העונש, רבינו אמר, שזה, שתחילת העבודה, עבודת השם, זה על ידי יראת העונש, סבא, תברך אותנו, סבא, תברך אותנו, שזוכה שיהיה לנו יראת העונש באמת, של רבינו, צריך הרבה, הרבה יראת שמים, סבא, סבא, תתפלל עלינו שיהיה לנו יראת שמים באמת, שזוכה לחזור בתשובה שלימה באמת, במהרה] אוי [סבא, הוא הלך להתפלל, כולם אמרו: "איפה רב צבי? איך עושים דבר כזה?", הוא אמר, אמרו על זה, אמרו כולם: "איך עושים דבר כזה?"] אוי הם שלחו אפילו לאומן? [אולי] (סבא צוחק) [הם חשבו, אולי הלך לצפת, חשבו] כן [אז שלחו אחד מהגיבורים של טבריה] כן [הוא הלך עם סוס, עם סוס, והוא, כמו אווירון] לא, לא היה בצפת [לא היה בצפת, עכשיו, סבא, עכשיו רבינו עם רב צבי, נכון? רב צבי רוזנטל של רבינו עכשיו, רב צבי רוזנטל הוא, הוא זכה להתקרב לרבינו, נכון? והוא לימד ב"ראשית חכמה"] בכל חודש [כן, בעמידה, בעמידה כמה שעות כל יום] הוא היה תלמיד חבר של ה"חפץ חיים" [תלמיד חבר?] כן [והוא לימד אתכם, אתה זוכר? סבא, כשהייתם ילדים קטנים, אז הוא לימד אתכם, הוא לימד אתכם "ראשית חכמה", "ראשית חכמה" הוא לימד אתכם, גם רב מוטל מסלונים, הוא גם קירב אתכם מאד, כשהייתם ילדים קטנים הוא לימד אתכם, רב מוטל מסלונים, ואז כשקיבלת את הפתק, אז רב מוטל מסלונים צחק, אתה זוכר? סבא] (סבא צוחק) [הוא צחק והוא אמר, הוא כמעט יצא לו הבטן מרוב שהוא צחק] הוא למות, הוא היה מפחד שימות, הוא לא יכול לסבול, הוא, הוא צחק כל כך [סבא צוחק] [בסוף הוא ביטל את ההתנגדות על רבינו, הוא ביטל את ההתנגדות, רב מוטל מסלונים] יוא [הוא אמר: "אני לא מתנגד, תעשו מה שתעשו, אני לא מתנגד"] (סבא צוחק), אה. הגויים מקבלים מכות? [כל יום יש להם מכות חדשות] אה? כל יום [יש להם מכות חדשות, מכות חדשות] מכות, כן [כן, כל יום יש להם מכות חדשות, אני שומע פעם פה מכות, פעם פה, פעם באפריקה, פעם באמריקה יש להם סופות, רבינו מטפל בהם, סבא] (סבא צוחק) [יש להם שריפות, וזה, רבינו עושה חדשות בכל יום, עושה חדשות] אה [התורה של רבינו, התורה של רבינו זה תורת חסד, הוא אומר, "רבות בנות עשו חיל, ואת עלית על כולנה", זה רבינו הקדוש] [שלום, רבי ישראל]... [סוף צד א 64] (64).

צד ב 64 75

...[לא מבין, כי סבא מדבר עפ מישוה באידיש]...

...גדול, כי ממש היה, היה פחד שיחבר כל העולם, הכלל הוא אמר לו, הוא מתחרט, הוא, ירושלים הוא רק ליהודים, בית המקדש רק ליהודים, נעשה קצת יותר... לא הרגשתי? אה? [ידענו שהוא היה צריך לבוא לירושלים] כן [ושבדרך נס הוא לא בא, בדקה האחרונה הוא לא בא] לא בא? [כן, לירושלים] לא? [לא, הוא לא הצליח] לא הצליח? [לא, לבוא לירושלים] לא נתנו לו רשות? [לא, הוא לא, פתאום לא היה לו קול] אה? [פתאום הוא נעשה, הוא לא היה יכול לדבר, פתאום הוא לא היה יכול לדבר] כן [כן, וגם בירושלים זה עשה רעש גדול] כן? [היו הרבה, הרבה אנשים בהפגנות] כן? [וכל מיני...] כן? [אז הממשלה פחד, הממשלה אפילו פחד] אה [שזה מה שיקרה, שמעתי ככה]... לא יכול יותר [לא] עכשיו הוא חוץ לירושלים? [כן, כן, הוא מחוץ לירושלים] והוא הסכים שירושלים כולו ליהודים? [אני לא יודע, אני עוד לא יודע] אני, אני, אני [כן] ראיתי את זה...

...היה חורבן העולם, כי היה רעידת אדמה, כמעט כל העולם, ונפל פחד גדול על כל הגויים, והוא אמר: "ירושלים רק ליהודים" (סבא צוחק) [סבא, אמרו, שבתשעה באב יש מזל אחד, מזל אחד גדול, כוכב, כוכב אחד גדול, שנכנס בכוכב שני גדול, שתי כוכבים שנכנסים אחד בשני, ולא יודעים מה שיהיה מזה, אבל כולם מפחדים, אומרים שיהיה, שזה יכול לעשות הרבה, הרבה, הרבה דברים פה] הרבה [זה יכול לעשות הרבה, הרבה בעיות פה בארץ, על, על, על כל הכדור, זה יכול לעשות הרבה, אמרו ככה] הוא אמר: "ירושלים רק ליהודים", נעשה קצת שקט, אוי וי, לא, לא, לא יכול, אוי...

...תשעה באב? [עוד שבועיים, עוד שבועיים] כן [כן] אוי, אני הייתי רעב מאד, ברוך השם עכשיו יותר טוב, הוא אמר: שירושלים חצי ליהודים, בית המקדש וגם הכל, חצי ליהודים וחצי לערבים, אז נעשה רעש גדול ורעידת אדמה, וכמו הכל יחבר, אז הוא אמר: "לא, לא, ירושלים רק ליהודים", אז נעשה קצת יותר...

...מן, מן הארץ? כן, של הגוי הזה, הגוי הגדול של הגויים [אני לא יודע] כן [יכול להיות שהוא עוד פה בארץ, יכול להיות שהוא עוד פה בארץ] אה, אה, לא יודעים [לא]...

...השרים [לא] {אני יודעים} [הם לא רוצים] גם המועצה במירון מסכימה לזה? [אולי אנחנו יכולים לנסות לבקש רשיון] אה? [אולי אפשר לנסות ולבקש מהם רשיון] אה, אה, אה...

...בבית הכנסת? [בבית הכנסת, בחוץ, איפה שאפשר, בשנה שעברה אנחנו היינו שמים בתוך הבית הכנסת] אה? [שנה שעברה, לפני שנה היינו שמים בתוך הבית הכנסת, והם לא הפריעו לנו כל כך] אה? [שנה שעברה שמנו בתוך הבית הכנסת, השנה הם לא נתנו] לא נתנו למכור [השנה הם לא נתנים, עכשיו לא נתנים, הם משתמשים בכח, בכח, הם משתמשים בכח] כן? [כן] אנחנו? [הם, הם משתמשים בכח] אה [אולי גם אנחנו צריכים] אה, אה [אם אנחנו משתמשים בכח, הם מביאים משטרה, הם לא הרבה, הם קצת]...

...ירושלים (סבא צוחק) [כן] על תעשה עצמך הרבה, לא, רק לפעמים שלא, שלא יחשבו שאתה עושה עצמך כמו משוגע (סבא צוחק), הם רואים שיש משוגעים הרבה שצועקים בתפילה, אם כן הם לא יתנו לך (סבא צוחק) [אני הייתי גר בירושלים]...

...[לא מבין], הם ישחררו אותם, הוא צועק בתפילה (סבא צוחק)...

...[לא יכול בלי] רבינו הקדוש (סבא צוחק), כל ישראל צריכים לגור בארץ ישראל, אבל בחוץ לארץ? לא, רק בארץ ישראל (סבא צוחק)...

...[הוא] יודע המדמה, בשביל שאנחנו צריכים לגור בארץ ישראל...

...כל ישראל צריכים לגור בארץ ישראל (סבא צוחק)...

...לקנות [ומלך, ומה, מה לעשות], איך להתנהג בזה?...

...אבל כשישראל יצעקו בתפילה, אז יהיה טובה, אם כולם יצעקו, אז יהיה טובה (סבא צוחק)...

...יקבלו מכות, אז יהיה הסוף שלהם (סבא צוחק)...

...אני מוכרח [מנוחה]...

...[סבא והחברים שרים מנגינה] {של שבת}, אחר כך הם שרים "נַח נַח נַח נַח נַח מְאֻמָּן..." [סבא, אתם רוצים קולה? אה, בסדר] (סבא והחברים צועקים אה, אה, אה) [סבא והחברים שרים "אוי, אוי, עד מתי ריבונו של עולם אבלה את ימי בהבל שכזה, אוי, אוי, רחם עלי ועל כל ישראל..", אחר כך הם שרים "נַח נַח נַח נַח נַח מְאֻמָּן..."] [סבא, {אליעזר, אליעזר} [אליעזר] {כן}] (סבא צוחק)...

זה אחרי זה} יהיה לי פה לחמניות [אה, לחמנייה] כן [טוב, רבי ישראל] כי הגוף לא נהנה, רק מה שצריכים, מה שהוא צריך לאכול ולשתות [כן, רבי ישראל, הלכו להכין לכם] אה [אתם רוצים לשבת?] אני רוצה לשבת, טוב, טוב, טוב, איפה המרק? הוא עושה מרק? [כן, עושים לכם] נו, נראה [כן, מביאים לכם, עוד כמה דקות מכינים לכם, מחממים אותו] נו, נראה, נראה, זה תנור? [כן, רבי ישראל] נו, טוב. מהחברה קדישא הוא פרנסה שלו...
...אני לא אכלתי יום, ואם גם לילה לא אוכל, אז קרוב למות, נו, והם, הם רוצים להשתחרר, אז עושים כל מיני, כל מיני פעולות או למהר או לאחר, לפי הפרנסה (סבא צוחק) [סבא, אתה יכול לברך את הבן שלי?] אני לא אכלתי מזמן, אז אני צריך לאכול ולא, לא נותנים, אז מתים, לא, כל זמן שיש חיים, חיים, השם יתברך נותן חיים והרוח הוא פה בקרבי, צריך לתת לו הכל מה שהוא רוצה, נראה (סבא צוחק) [סבא, סבא] נו [אתה יכול לברך את הבן שלי? הוא לא מרגיש טוב, הבן שלי] אה, "השם יתברך ירחם על כל ישראל, על כל החולים {באמת} והכאבים, שירפא אותם, את כל אחד מכל צריו, מכל צרותיו" [אמן, ישר כח] לא נותן להם, לא למות ולא לחיות, מתי שהם רוצים [כן] החברה קדישא (סבא צוחק), אם הוא לא מצליח, אז הוא לא טוב, הוא לא טוב, צריכים אחר, צריכים להחליף, נו, נו, {תראה, תביא}, ביום ולילה, נראה, נראה מה שיביא, תשב על ידי ותשמור אותי שאוכל בזמנו (סבא צוחק), כשרואים אותו, {מתקרב}, לא נותנים לו לאכול, מה? בשביל מה? להביא לתולעים? בשביל מה? אבל כל רגע שהחיים בעולם הזה באמונה, באמת, לא עושים שום דבר, יבוא הזמן, אסור לעשות פעולת, פעולות למהר או לאחר, אסור. זה פרנסה, זמן רב שלנו, מתי יהיה? אין, אין לנו כח לחכות, לקצר או להאריך? לא, טוב שאתה, טוב שאתה עושה, לא, ולראות המרק מתי יהיה, מתי? (סבא צוחק) [סבא, רבי שמעון דואג לאורחים שלו] נו, כל זמן {שדורשים} רוצים לאכול, צריכים לתת לאכול, לא, לא שימות, אסור, הוא, סובלים מזה מאד, מכל רגע, אבל החברה קדישא הם רוצים לפטר מהר, הם, הם צריכים לישון ולא, לא... רוב העולם לא, לא יודעים מזה, וסומכים על נסים מהשם יתברך, אה, אה, אבל הם, הם לא משגיחים על אנשי החברה קדישא, לא, כל זמן שהוא רוצה לאכול, צריכים לתת לו, לא להביא להרוג אותו, כל זמן שהוא חי, צריך לאכול ולשתות, ולישון ולנוח, כן, אבל לא לעשות פעולות שימות או שיחיה, החברה קדישא, אם אני רוצה מרק, בשר, טוב, תחכה פה ויביאו לך, כן, רבינו הקדוש הוא קורא לרופאים: "רופאים"...

...הו, הו (סבא צוחק) [והוא מבקש, הוא מבקש שתישאלו פה בשביל להיות סנדק, הוא רוצה שתהיו סנדק של הבן] מי? [לייזר מבקש, שתהיו סנדק של הבן, הוא רוצה שתהיה סנדק] אני? [כן] אם אני אחיה ואני אהיה פה, אני לא יודע, אני אי אפשר לי לנסוע {ולבוא}, יש לו בית חולים בשביל זקן, ראשית כל, לא לתת אוכל, זה הרפואה שלו, לא לתת לו אוכל (סבא צוחק), הרופא אומר לאחות: "אל תיתן לו אוכל, {שוויין}, נגמר", אם אני אשכב וישן וזה יהיה על ידי, נו, זה מספיק...

...הו, הו, אה, אה [אתם רוצים לעשות נ...].
...לא לתת לו אוכל, מדוע נתת, אתה נותן לי אוכל? (סבא צוחק), בעוד שעה אם, אם אני יכול ללכת לאכול, אני יכול לאכול מכאן חתיכה קטנה של חלה, לחמנייה, נו, אני לא יכול לאכול, מביאים לו אוכל, בזמן שלא {כבר}, לא יכול כבר לאכול, הוא לא... אה, איפה שמעון? [פה, רבי ישראל] אה? [אני שמעון] שמעון? [כן, אני שמעון] לא, שמעון, מה רוצה, אה, מה רוצה שמעון? [אני לא רוצה כלום] אה? [אני לא רוצה, אה, אתם, אתם קראתם] לא, לך ממני, לך ממני, אין לך שום, שום מה, שום קשר איתי, מה? זה יכול להיות שריפה, הוא קרוב להמיטה [לא, זה בסדר ככה] טוב, טוב [אתם רוצים שנעביר אותו קצת רחוק?] לא, לא, לא, לא, לא, אני לא רוצה פה, די לי, אה, מחפשים כסף, ולא מצאו, כי אין לי, זה הכסף שיש לי, זה על הדפסת ספרי רבינו...
...מי אתה? [אילן] אילן, אה, אה, ישנו, מדוע לא ישנים? הם מחפשים כסף...
...כמו תמיד, אה, אוי, לא גמר, עוד לא גמרת? מה? עוד לא גמר? [מה גמר? רבי ישראל] אה? [מה הוא צריך לגמור?] מה הוא רוצה? כסף, אין לי כסף, הוא רוצה ממני כסף, כסף, הוא כבר חיפש בכל מקום, ולא מצא, הוא לא ילך מכאן עד שימצא כסף, הו, שמעון, שמעון, ומי עוד? מי עוד? שמעון, אה? אה, אמרת להם שהוא, הוא הולך ושילך, מדוע אתה לא, לא מדבר {איתי, איתו}...
...[כן, סבא] טוב, זה שהלך זה שמעון? [שמעון] אה? [שמעון] אין לי {הכח}, תדע, הוא רוצה כסף, אני הכסף, כל הכסף שלי, הוא רק כסף, אני רוצה להדפיס ספרי רבינו ז"ל, והוא, הם רוצים כסף...
...ציון [ברזילי] ברזילי, נו, מדוע אתה לא, לא עוזר לי? [אני עוזר, אני משגיח כל הזמן] אה? [אני מסתכל כל הזמן, שמעון הוא צריך להתחתן, שמעון הוא עוד לא התחתן, הוא צריך להתחתן] (לא מבין), לא התחתן... (סוף צד א 65).

צד ב 65 76ב (68ב)

...אני רוצה להדפיס ספרי רבינו ז"ל, והם רוצים כסף...

...(לא מבין) [מי? אני? סבא]...

...(לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [לא מבינים אידיש, רבי ישראל, אני לא מבין אידיש] זה הכל דברי אלוקים חיים, שעדיין לא, לא נתגלו בעולם, מה זה? אתה לא, לא מרגיש? [אני מרגיש, רבי ישראל] מה שזה עושה באדם [אני מרגיש, רבי ישראל] אה? [אני מרגיש קצת] (סבא

צוחק), מה השעה? [השעה, עשרים וחמישה דקות לפני אחד עשרה, עשרים וחמש דקות לפני אחד עשרה] לפני אחד עשרה? [כן, בבוקר] אשרינו, אשרינו, לא על חנם היה הניגונים שלנו, "אשרינו, אשרינו, אשרינו...", על כל דיבור ודיבור צריכים לומר: "אשרינו" כל ימינו לכל העולם, שיש כבר אור כזה בעולם, פלא כזה, אשרינו, אשרינו, אשרינו (סבא צוחק)...

...הביאו לי איזה דבר לאכול? ...לישון, אם יש בעולם כבר דיבורים כאלה, התגלות כזה, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), אבל הוא יהפוך כל העולם להשם ולתורה ולאמונה ולאמת, עוד לא היה בעולם פלא כזה, שהוא מתחדש בכל רגע, מתחדש ומתחזק ומרפא, לא היה דבר כזה, {זה, ו} עיקר הפלא שיכול בעולם הזה לדבר דיבורים כאלו, ציון, ציון איננו? ... (לא מבין)...

...והיה הרבי ישראל קרדונר, היה {רבי ישראל, הרבה ספרים} ...מעשה [שכל מי שהיה שומעה... וזו היא] וזו היא [מעשה במלך אחד שהיו לו ששה בנים ובת אחת] ששה בנים ובת אחת [ואותה הבת הייתה חשובה בעיניו מאד] אה? [ואותה הבת הייתה חשובה בעיניו מאד] אה, [ואותה הבת הייתה חביבה {בעיניו} מאד] [והיה מחבבה ביותר והיה משעשע עמה מאד, והיה מחבבה ביותר והיה משעשע עמה מאד, פעם אחת...] היה [מתועד] אה? [היה מתועד] אה? היה, היה איתה ביחד [כן] המלך עם הבת [כן, ביחד באיזה יום, ונעשה ברוגז עליה, ונזרק מפיו דיבור: "שהלא טוב יקח אותך"] יוא, והמלך נעשה ברוגז עליה [כן] ואמר לה, נו ["שהלא טוב יקח אותך"] "הלא טוב יקח אותך", בלילה הלכה לחדרה [אה, 66] (דער ניט גוטער זאל דיך נעמען) [ובבוקר [בלילה הלכה לחדרה] יוא [ובבוקר] לא ידעו היכן היא [לא ידעו היכן היא, והיה אביה מצטער מאד, והלך לבקשה אנה ואנה] אנה ואנה [אך עמד השני למלוכה, עמד השני למלוכה, עמד השני למלוכה, מחמת שראה שהמלך מצטער מאד] יוא [וביקש, שייתנו לו משרת] וביקש [וביקש, שייתנו לו משרת וסוס ומעות על הוצאות] מעות [על הוצאות] על הוצאות, והלך לבקשה, והלך לבקשה מאד, זמן מרובה מאד, עד שמצאה, עתה נספר איך ביקשה עד שמצאה] עד שמצא [והיה הולך אנה ואנה זמן רב במדבריות ובשדות וביערות, והיה מבקשה זמן רב מאד, והיה הולך במדבר, וראה שביל אחד מן הצד, והיה מיישב עצמו, באשר שאני הולך כל כך זמן רב במדבר ואיני יכול למצאה, אלך בשביל הזה, אולי אבוא למקום ישוב, והיה הולך זמן רב, אחר כך ראה מבצר...] ...כל יום, טוב...

...[לא מבין אידיש, רבי ישראל, זה אילן] היה נס [היה נס] גויה, אשה אחת הלכה להוליד, ללדת, אז הילד לא, לא, לא רצה ל... [לצאת, לצאת] ...לצאת, כן, אז היה שם אשה יהודיה, אמרה לה: "תגיד" נָחַם נָחַם מאומן", והיא אמרה, ותכף נולד הילד [אה, מזל טוב] כן... {יודע} אם כדאי להגיד לגויים את השם שיהיה להם נסים? אה? [אנחנו לא יודעים, רבי ישראל] אה? [אנחנו לא יודעים, רבי ישראל] לא יודעים? [אנחנו לא יודעים] [סבא, יש לנו כל פעם את הבעיה הזאת, אנחנו לא יודעים מה לעשות בזה, אם כן להגיד להם, לא להגיד, כי אנחנו באים, ועד שאומרים לנו: זה גויים] מה גויים? [לפעמים אנחנו באים לאיזה מקום, ויש שמה גוי, אנחנו אומרים לו שיגיד "נח", אז היהודים אומרים: לא, לא הוא גוי, היהודים מסביב שרואים את זה, אומרים לנו: הוא גוי, אז אנחנו אומרים להם: זה גם בשביל הגויים] [מה אתם חושבים? רבי ישראל, אנחנו נגיד להם או לא נגיד להם?] {אני לא יודע}, הגויים לא, לא מאמינים בהשם, בתורה [לא מאמינים] לא מאמינים [הכל הצגה] אה? [הכל הצגה, כי יש להם כמו בית כנסת, הם גם מתפללים, אבל זה הכל הצגה] הכל [לגויים יש גם כמו בית כנסת] כן [ומתפללים] אה [אז אני שואל אתכם, זה הצגה, הצגה הכל] יוא, לא [הם לא מאמינים] לא מאמינים, לא, לא צריכים לדבר איתם [כן] להודיע להם השם של רבינו... אולי יש תפוח אדמה מתוק? לא מתוק? ...

...[אחד החברים שר את תוכן הפתק בכמה ניגונים ספרדיים, אחר כך החבר שר "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון...", אחר כך הוא שר "נגילה הללויה, נגילה, בזמן הגאולה...", אחר כך הוא שר את תוכן הפתק במנגינה הנ"ל, אחר כך הוא שר "חביבי, האל המלך, אב הרחמן...", ואחר כך את תוכן הפתק בניגון הנ"ל, אחר כך הוא שר "שישו ושימחו בשמחת תורה, ותנו כבוד לתורה...", אחר כך החברים שרים "קדשינו במצוותיך...", אחר כך הם שרים "נָחַם נָחַם מאומן..." ... (לא מבין, כי סבא מדבר עם משהו באידיש) ... (סוף צד ב 65).

קסטה מס' 66

צד א 66 א77 (א69)

...יש לנו "שבעה בעטליר'ס" (סבא צוחק), הוא אמר לכל העולם, לכל העולם, בכל דיבור שלו, של המעשה, הוא מראה לכל העולם שהם חמורים, תרנגולים, חמורים, חמורים, שהם חמורים (סבא צוחק), הם יותר גרועים מחמורים, הם לא רוצים להודות על זה שהם חמורים? אז אינם בני אדם, אינם, רק בעלי חיים, אינם בני אדם, הם חמורים (סבא צוחק), רבינו הקדוש אומר: "אם, {אם, אלולי} לא הייתי יודע רק המעשה הזה של "שבעה בעטליר'ס", הייתי גם כן חידוש גדול בעולם" (סבא צוחק), היה רואה שכולם... כך יהיה, שכולם, שכולם יהיו צדיקים וישליכו כל החכמות, כל ה... כן, אם היה, אם היה שכל, {היה להם קצת שכל}, רק לידע רק איזה, איזה חתיכת מעשה, שזה כולל כל העולם עם כל, עם כל החכמות שלהם, כן, הוא, הוא אמר להם שהם חמורים, כן, שהם אינם בני אדם, הם חמור (סבא צוחק), והם חמורים, יש לנו חמורים הרבה, חמורים הרבה, יש גם כן חמורים של שני רגליים, כן, אבל הם חמורים כאלו, יותר גרוע מחמור (סבא צוחק), לא צריכים יותר, רק המעשה מ"שבעה בעטליר'ס", הם יודעים, הם ידעו כבר מי הם, שהם חמורים, חמורים, חמורים (סבא צוחק), הם צריכים להתבייש מכל דיבור של רבינו, הם צריכים להתבטל ולהתבייש על כל דיבור של רבינו (סבא צוחק), נו, שזה ישנו בעולם ויבוא, יבוא הזמן (סבא צוחק), וידעו כולם, כולם, כל המדינה ידעו שכולם הם חמורים, רק איש, אדם אחד יש, יש רק רבי נחמן, רבי נחמן מברסלב, אבל חוץ, חוץ ממנו, הוא, כולם חמורים (סבא צוחק), הוא מראה להם, הוא מראה להם שהם חמורים, ואם, ואם אין להם שכל לגמרי, אפילו {לא} כמו חמור, אז יכולים לומר להם שהם, שהם לא חמורים (סבא צוחק), אה...

...הוא כבש כל העולם, רק בדיבור אחד של המעשה של ה"שבעה בעטליר'ס", ואם לא מודים, אז הם לא חמורים, הם יותר גרוע מחמורים (סבא צוחק), יבוא עכשיו זמן שיראה כל העולם כמה, איזה חמורים הם, לא צריכים יותר, רק איזה מעשה של "שבעה בעטליר'ס", וזה מספיק על הכל, להודיע להם שהם חמורים, להודיע, להודיע, להודיע, שהם חמורים, חמורים, חמורים (סבא צוחק), אה, אה, אה, אה, אה...

...רבי נחמן {אמר}: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם", כן, נו, רק שניים, שני אנשים, מצחקים מכל העולם (סבא צוחק), רבי נתן, מה שהוא זכה, ל"ליקוטי הלכות", לדבר מ"ליקוטי הלכות", מי, יש גאון, גאון גדול כזה, אה (סבא צוחק) [כל טוב, שלום, סבא] שלום, [תברך אותי, סבא] אה? [תברך אותי] "השם יברך אותך בכל, בכל, בכל הישועות, בכל הישועות [אמן, אמן] וכל {הטוב} " [אמן]... ארק מתוק? [כן, יש לך פה בשולחן קצת ארק מתוק, אם אתה מוכן לתת לו, ארק מתוק] [זה לא ארק, זה ליקר] (לא מבין)...

...אין? כבד, אין? [יש כבד] (סבא צוחק)...

...{אה, שלום} [שלום עליכם]...

...{לא מבין} [כל כך מאוחר?] אה? [באתי מיד, שמעתי שקיבלתי טלפון, מיד באתי, בארבע וחצי יצאתי, בארבע וחצי אחרי הצהריים, שש שעות כמעט] פקיד גדול של [של הנשיא] של הנשיא [כן] הוא, הוא נפל עלי ואמר לי, אני מקבל מ"ביטוח לאומי" כמו כל המדינה, והוא אמר שהוא נפל עם כמה בחורים, ולקח כל הכסף, הוא רשע גמור, ואני רוצה לא לבקש, שלא יבקש ממני מחילה, אני לא מוחל לו, אז שרון (לא מבין), נו, ברוך השם, אבל על-כל-פנים [לא מבין, כי סבא מדבר באידיש] [מה, בעברית] הנשיא שזר [כן] [לא מבין, כי סבא מדבר באידיש] [אני לא מבין, תדבר בעברית, סבא, אני לא מבין אידיש] יוא, הנשיא שזר, בזמן שהוא היה עוד עדיין חי [כן] הוא גור, יש {סעיף, שמי} בממשלה, שמי שפוגם בכבודי, כמו שפוגם בכבודי, ומגיע לו בית סוהר, על-כל-פנים אני לא... אני, הוא לקח כסף, יחזיר את הכסף [הפקיד] אין לו רשות, זה "ביטוח לאומי", זה, זה כולל כל המדינה, כל המדינה לוקח מ"ביטוח לאומי" [כן] גם אני [כן] רק אני לקחתי ה"ביטוח לאומי", ונתתי על הדפסה של ספרי, ספרי רבינו רבי נחמן [כן] [אז], הוא, והוא לקח את הכסף והוא ביהו אותי מאד, אני לא מוחל לו, אל תבקש ממני מחילה, אני לא רוצה למחול לו [לפקיד הזה] הוא, כנראה שהוא פקיד גבוה של, של הכנסת {או איזה}, אני לא רוצה לדבר איתו, רק שיחזיר את הכסף שלקח, הוא וחברו, אוי, קח, קח, יש לך כסא [כן, בסדר, זה דבש, דבש טבעי, דבש טוב] דבש? [כן, דבש, דבש] אה, טוב, תודה רבה, אתה לא יודע מי זה? [מה?] אה? [הפקיד?] הפקיד [לא, אני לא חושב, אולי זה שנפגשתם איתו?] אני חושב שהוא פקיד גדול [הפקיד שנפגשתם איתו] אה? הוא ביהו אותי מאד והוא לקח ממני כסף שלי, מהכסף של "ביטוח לאומי" [כן] זה כסף שלי, והוא לקח את זה [זה, זה מאתים שישים שקל, שפעם נתתי לכם צ'ק, ואתם לא השתמשתם בצ'ק] אה? [זה מאתים, מאתים שישים, כנגד 'ה' ו' ה' אני נתתי לך?] [לא, אני נתתי לפני כמה חודשים צ'ק] אה [ולא לקחו אותו לבנק] אה, אה [אז זה במקום, זה מזומן] אה, אה [זה חוב, חוב] טוב, תודה רבה [עשיתם לי כבר פדיון, אבל אולי עוד פעם, אני יודע] ה', ה', ה', אוי, ברוך השם שבאת [ברוך השם, ברוך השם שזיכיתם אותי] אני רוצה שתשלם לפקיד הזה כמו שמגיע לו [כמו שמגיע לפקיד] הוא ביהו אותי בחינם, אני לא, לא גנבתי ולא גזלתי משום אדם, זה "ביטוח לאומי" שמגיע לי כמו כל המדינה, הוא צריך להחזיר את הכסף, ולא יבוא אלי, אני לא רוצה להסתכל בפניו, אני חושב שאתה תדע מי זה, בוודאי תדע מי זה [זה היהודי שנפגשתם איתו לפני שנה?] אה? [באלול נפגשתם איתו, עם היהודי הזה, עם הפקיד הזה של הנשיא?] נו [לפני, באלול, לפני ראש השנה נפגשתם איתו? אתם נפגשתם איתו?] יכול להיות, יכול להיות, אה, אוי, [אינני יודע], על-כל-פנים יחזיר לי את הכסף שגזל ממני, יחזיר לי את הכסף, ואני לא מוחל לו, לא מוחל לו, אני לא רוצה למחול לו, לא יבקש ממני מחילה, אה, אולי תדבר עם אביבה שהיא תעזור לך לבזוז את הפקיד הזה [אביבה אמרה לי לפני כמה ימים, היא התקשרה אלי שלשום, לפני כמה ימים, אלי לבית, ואמרה לי, שהיא נוסעת לחוץ לארץ לשלושה שבועות, היא לא תהיה] מי? [אביבה] אה [היא התקשרה אלי] נו, נחכה עד, עד שתבוא [ככה היא אמרה, שהיא תיסע שלושה שבועות] היא בחוץ לארץ [היא נסעה לחוץ לארץ לשלושה שבועות] אז אולי נחכה שתבוא, מתי שתבוא, תדבר איתה ונספר לה, אני הייתי רוצה שתדבר עם הפקיד הזה [סבא] [נו, יוא] {זה מכתב לנשיא המדינה בשביל פגישת] איזה נשיא? [הנשיא עכשיו, הנשיא של מדינת ישראל עכשיו, הנשיא ויצמן] [הנשיא ויצמן] [כן, זה בשביל פגישת בשבילכם, שלחתי לו, שלחתי לו מכתב] מה כתוב? [כתוב: בקשה לפגישה עם רבי ישראל בער אודסר שליט"א, כתוב בספר חיי רבינו רבי נחמן, שאמר רבינו ז"ל: "שהיה רוצה לנסוע לארץ ישראל ולהסתלק שם", ועוד אמר: "המקום שלי הוא רק ארץ ישראל, כל מה שאני נוסע, אני נוסע רק לארץ ישראל", רבי ומורי הקדוש, רבי ישראל בער אודסר זכותו יגן עלינו] מה? [זכותו יגן עלינו, כבר יומיים לפני חג הסוכות, השנה, ביקש שאקבע לו פגישה איתך כבוד הנשיא, לפני כמה חודשים ביקשתם שאני אסדר לכם פגישה עם הנשיא] [ביקשתי, לסדר] פגישה [ממני, כן] עם ויצמן, נו [כן, אז זהו, זה הבקשה] נו [שלחתי את זה, ואביבה נתנה את זה, לפני שנסעה לחוץ לארץ, היא נתנה את זה לפקיד של הנשיא, שיסדר פגישה עם הנשיא, היא אמרה לי, שהיא תבקש לסדר פגישה עם הנשיא, אביבה] תבקש [לסדר פגישה בשבילכם עם הנשיא] פגישה [עם הנשיא, בשבילכם] עם הנשיא ויצמן [כן] נו [בענין רבינו הקדוש, בענין רבינו] אני ביקשתי פגישה [כן] לפני כמה ימים [כן, אז עכשיו היא יודעת] כן, והוא ענה לי, ש[הוא, לא] רוצה ליפגש איתי [ראש הממשלה אולי] אה? [נשיא המדינה אמר שלא?] כן, כן, אני (לא מבין) [עכשיו שלחתי לו מכתב עוד פעם] אה? [ביום ראשון שלחתי מכתב בקשה לפגישה] אתה? [כן, ואביבה אמרה לי, שהיא, שהיא פנתה ל...] ... (כמעט חצי מהצד ריק לגמרי).

(סוף צד א 66)

צד ב 66 77ב

...{כמעט חצי מהצד ריק לגמרי}...

...{לא מבין, כי הקסטה מקולקלת, לא שומעים טוב}...

...רק הכל להדפיס ספרי רבינו ז"ל [כן] זה רשע כזה. שב, שב [כן, בסדר] שב [אני מוריד את המעיל] ה', אוי, אוי, אוי, {הכלל}, אה...

...המכתבים, איזה מכתבים שבא אלי, ונדע מי זה, יש מכתבים עדיין, לא? [אולי אצל ציפורה, לי אין לי מכתבים, לא] לא? לא, לא ציפורה, רק פה, {זה, ב} המשרד שלי, אם באו איזה מכתבים [כן] אז צריכים לתת לי [כן]...

...{לא מבין} (סבא והחבר אומרים "תפילת הדרך..") אה? [ברוך אתה ה' שומע תפילה] [ציון] פה? [כן, שזכותו יגן עלינו] [סבא ואחד החברים שרים את המנגינה של "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..", אחר כך הם שרים מנגינה {של שבת}, אחר כך הם שרים "נַח נַח נַח נַח מְאֹמֶן מְאֹמֶן.."] [אתה יודע איך... לא היה לאישתו אוכל בבית, אז הוא הלך ברגל ללמברג בשביל להדפיס את הספרים בדפוס הכי יפה, והוא לא היה לו אוכל בבית] (סבא צוחק) [החברים ממשיכים לשיר את המנגינה {של שבת}, אחר כך סבא והחברים שרים מנגינה {של ראש השנה}, אחר כך הם שרים "נַח נַח נַח נַח מְאֹמֶן מְאֹמֶן.."] [במנגינה הנ"ל]...

...אה, אה [אה, אה, אה, אה]...

...אה? [הוא שואל, אם זה עוזר הטיפול, הטיפול של הרופא?] נו? [יש פה מישהו שואל, אם זה יעזור לכם?] אה, {נו, נו, אני רק פעם אחת} [בא רק פעם אחת] בפעם אחת לא יודעים...

...אה? [שבוע הבא] באיזה יום? [אבא] נו? [יהיה בסדר, אתה אל תדאג] (לא מבין), הוא אמר לבוא שבוע הבא [שבוע הבא] {מתי} [ביום רביעי או ביום חמישי] טוב...

...מה? [אנחנו בחיפה] נו [אפשר ללכת למערת אליהו הנביא] נו, אם אתם רוצים, אני [אנחנו, אנחנו רוצים, כן] אני רוצה [בסדר, אם אנחנו רוצים] [זה בסדר? סבא] [אני], אתה יודע איפה המערה? [כן, יודעים] [רבי ישראל, רבינו היה פה] כן [כן, כשהוא בא לארץ בערב ראש השנה] הוא סיפר לעצמו, איך אליהו הנביא יושב ומדבר עם השם יתברך {פה במערה}, היה לו התבודדות במערה, הוא דיבר עם השם יתברך בהמערה

[הוא היה בשמחה גדולה כשהוא בא לפה] הו [אתם זוכרים?] כן [רבי ישראל, זה היה בערב ראש השנה כשהוא בא לפה רבינו, זה היה בערב ראש השנה] אינני יודע, {אינני, לא} זוכר...
...[החברים שרים "הנה אנוכי שולח לכם את אליהו הנביא, לפי בוא יום השם הגדול והנורא, והשיב לב אבות על בנים, ולב בנים על אבותם...".
אחר כך הם שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן...". אחר כך הם שרים "משנכנס אדר מרבין בשמחה, ונהפוך הוא, אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם...". אחר כך הם שרים "חייב אינש לביסומי, עד דלא ידע...". אחר כך הם שרים "שושנת יעקב צהלה ושמחה, בראותם יחד תכלת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח, ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע...".]
(סוף צד ב 66).

קסטה מס' 67

(אין את הקסטה מספר 67).

קסטה מס' 68

צד א 68 78א (70א)

...אני באתי לרב משה בלום, בלום, בלום, בלום, וסיפרתי לו: "יש לי עשרה ילדים, ואין לי לחם לתת להם", הוא אמר: "אני אראה, אני אדבר, אני אדבר עם זה, אני אדבר", לא דיבר ולא כלום, לא היה לי לחם לתת להם, בן אחד נעשה, נפטר, נפטר מרעב, הוא נעשה נפוח, והוציא נשמתו, מרעב, אני לא אומר שקר, ככה היה, בן אחד נפטר, נעשה נפוח, ונפטר מרעב [מה יש חדש? סבא] אוי, הילדים נתגדלו, וברוך השם, אחד נפטר, ותשע נשארו, כן, אבל הם כבר, יש מהם נפטרו כבר, היום אין לי משא, היה לי משא, עשרה ילדים, היום אין לי משא, הם ניתחתנו, ונעשית בן חורין, כן, הם היו אומרים: "אבא, לחם, לחם, לחם", לא, לא, לא, אין לי מי [שיעשה אותי חוב] לחם, לחם, לחם (סבא צוחק). ילד אחד נעשה נפוח, והוציא נשמתו... וכמה ימים הוציא נשמתו, והרגיש טעם מיתה, לא היה לחם לאכול (סבא צוחק), אני באתי לרב משה בלום, וסיפרתי לו: "הילדים קטנים, עשרה ילדים, אין לי לחם לתת להם", הוא אמר: "אני אראה, אני אדבר, אני, אני, אני", ולא עשה כלום, טוב, אמר לי: "היום אין לי זמן, אני צריך ללכת לחוץ לארץ בשביל ישראל ובשביל כל ענין הגאולה, בשביל ישראל, בשביל, בשביל ישראל, אין לי זמן היום", הוא הלך לספינה, ונפטר על הספינה, הביאו לו רופאים גדולים, ולא הועיל כלל, הוא אמר לי: "אני אראה, אני אסדר, אני אדבר", ולא עשה כלום, הוא הלך לחוץ לארץ עם הספינה, ונעשה חולה, ונפטר על הספינה, רב משה בלום, "אגודת ישראל", ראש "אגודת ישראל" אמר לי: "אני אדבר עם זה, עם זה, אני, אני, אני אראה", ולא עשה כלום, אני הייתי חייב עשרה גרוש בשביל חודש בשביל הילדים, ושלחו אותם הביתה, כי אין לי עשרה גרוש לשלם, לשלם שכר לימוד. אה, אה [יש שמחה, "נ נח נחמ נחמן מאומן"] לחם לילדים אין, הוא: "אני אראה, אני אשתדל, אני אדבר", אבל לא עשה כלום, בן אחד מת, הוא נעשה נפוח ומת, הוא מת מרעב ["נ נח נחמ נחמן מאומן"] נחמ [מ...] נחמן [מ...] מאומן [מאומן] (סבא צוחק) ["נ נח נחמ נחמן"] אם היה לו כסף, היה נותן לי בשביל, בשביל עשרה ילדים, בשביל הילדים לחם, הוא היה נותן לי לחם (סבא צוחק), לא היה לי לחם, בכל פעם שנעשה המשא יותר, יותר נוח, כי נתגדלו הילדים, ולא היה לי חובות, הם: "אבא, תן לי, תן לנו לחם", לא היה לי לתת להם (סבא צוחק), לא היה לי לחם, הילדים ביקשו לחם, ולא היה לי לתת להם [סבא בוכה] [הגאולה קרובה, סבא] (סבא צוחק) אני לא יודע, לא יודע עם מי אני מדבר, אם, אם אני מדבר עם הנשיא [אני אברהם] אה? [אני אברהם] אה, כן? נשיא חדש (סבא צוחק) [אני אברהם, סבא] הילדים, אל תפחד, הילדים כבר נתגדלו, המשא היה עלי, לא עליך, ברוך ה' [ברוך השם] היום אין לי משא, הילדים נתגדלו, ויש להם לחם לאכול, ואני, אני כבר יש לי חופש [חופש] כן (סבא צוחק) [יעקב הוא רוצה ברכה] היה לי נס, היה כבר ערב סוכות צהרים, לא היה לי סוכה, לא היה לי ארבע מינים, ברוך השם, יש לי ארבע מינים ויש לי סוכה יפה מאד, שנתן לי אברהם (סבא צוחק), הוא בא מצרפת, והביא לי סוכה, ויש לי סוכה יפה מאד [סבא] אה? [יש מישהו רוצה לקבל ברכה] אה? [יש אחד רוצה לקבל ברכה] אה? אז תגיד לו ברכה [מה?] אז תגיד לו ברכה והצלחה, טוב? [יעקב, הוא שמו יעקב] שמו יעקב? [יעקב שמו] יעקב לוי? [לא לוי, לא לוי] לא לוי [יעקב ברוכל] אה [בן נורה, יעקב ברוכל בן נורה, תעשה לו ברכה, סבא] "השם יברך אותו בכל הברכות ובכל הישועות" [אמן] טוב? [ברכה טובה] [אני גר בארצות הברית, אני גר בארצות הברית] כן? איפה אתה גר? [ליזביק] יש לך לתת לי חדר לישון? [אני רק בחור של ההורים] אה, אבל אני אין לי דירה [יש לי דירה, סבא] כן? [תבוא איתי] אה? [אברהם] נו [אברהם יש לו דירה] אתה אברהם? [כן] יש לך דירה? [יש הכל, ברוך השם, רק להגיד "נ נח" כמה השעה? אחד וחצי בערך, חצות עכשיו] אולי יש מה לאכול? [כן, יש, סבא, מה שאתה רוצה, אתה רוצה לאכול?] אה? [אתה רוצה לאכול?] מה, מה רוצה? [אתה רוצה לאכול?] כן [כן, מה אתה רוצה?] אינני יודע, מה שיש [אתה רוצה קציצות, קציצות] מה שיש [יש קציצות] טוב, טוב, יש קציצות [אתה רוצה חלב?] אה? [חלב?] חלב? [כן] עוד לא שתיתי? אז אני רוצה לאכול [מה?] אני רוצה לאכול [כן, אני עכשיו יתן לך] אה, אה, אה, אה, אה [לקום?] רבי ישראל, רוצים לקום?]
...מה יכול העולם לומר על זה, על "ימי מוהרנ"ת" (סבא צוחק), אני לא היה לי "ימי מוהרנ"ת", לא היה להשיג, {בקישוי} זכיתי לראות את ה"ימי מוהרנ"ת", אוי, ראיתי את זה, אמרתי: "כדאי שאני פה, שאני בעולם", הי, "ימי מוהרנ"ת", "ימי מוהרנ"ת", "ימי מוהרנ"ת" (סבא צוחק), אוי, צריכים לומר "אשרינו" על כל מילה של "ימי מוהרנ"ת", אשרינו, אשרינו, אשרינו ואשרינו (סבא צוחק), (לא מבין) לא, לא קידוש ולא... יום שישי, אוי, "ימי מוהרנ"ת", "ימי מוהרנ"ת" (סבא צוחק), אוי, אשרינו, אשרינו מ"ימי מוהרנ"ת", כל העולם צריכים לומר רק, רק "אשרינו", רק מילה אחת, "אשרינו", "אשרינו", "אשרינו" (סבא צוחק) [אשרינו, אשרינו] [סבא והחבר שר "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] איך, איך פותחים הספר בתחילה? איך? "ימי מוהרנ"ת" (סבא צוחק), אוי, אשרינו שיש בעולם "ימי מוהרנ"ת", ורבינו הקדוש אומר: "נחמן ונתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), אה, הוא עשה "ימי מוהרנ"ת", הוא צחק מכל העולם, הכל, "ימי מוהרנ"ת" מצחק מכל, מכל, מכל העולם (סבא צוחק), אוי, עד שזכיתי שיבוא, שיבוא לי ה"ימי מוהרנ"ת", לא היה להשיג ולקנות, ולא מדפיסים, "ימי מוהרנ"ת" לא היה רשות לקנות, לא היה,

לא היו מדפיסים, לא היה ספר (סבא צוחק) [סבא והחבר ממשיכים לשיר "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] יש לנו כבר "ימי מוהרנ"ת", יצטרך כל העולם לומר "אשרינו" (סבא צוחק)...

... "ימי מוהרנ"ת", מה שזה, ומה זה "ליקוטי הלכות" (סבא צוחק), ברוך השם, היום יכולים לקנות, לקרוא "ליקוטי הלכות", וכל הספרים של רבינו (סבא צוחק), אז היה אסור, המתנגדים הם צריכים לעשות קברים לקבורתם מגודל הבושה, מכל דיבור של, של "ליקוטי הלכות", של "ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), אה, אה, אה [סבא ממשיך לשיר "אשרינו מה טוב חלקינו..."] (סבא צוחק)...

...אוי, מה, מה זה? [זה טיפ, טיפ, אוי, אשרינו, אשרינו, אוי, אשרינו, אשרינו (סבא צוחק)...

...אשרינו כל הלילה, אשרינו, אשרינו, אשרינו (סבא צוחק) [רבי ישראל, יש הדגים, הדגים] אנחנו צריכים לשיר מעיר לעיר, מכפר לכפר, ולהודיע, להודיע, להודיע, שיש אשרינו בעולם (סבא צוחק) ["אשרינו שיש לנו סבא כזה"] המתנגדים יצטרכו להשכיר פועלים, ולעשות קברים, ולקבור את עצמם מגודל הבושה (סבא צוחק)...

... "פינו ולשוננו רינה", אה, אה, אה, מה שזכינו עכשיו, כל השקר, כל הגויים יפלו, יפלו ויפלו (סבא צוחק) [סבא והחבר שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."]...

...עצמם, הוא לא, הוא עדיין הוא לא אומר "אשרינו"? הוא גם כן ירקד על "אשרינו" בלי שיעור (סבא צוחק), הוא יקח את כל שרי הכנסת, ויעשה ריקוד, ריקוד כזה, "אשרינו מה טוב חלקינו" (סבא צוחק)...

...הם ירקדו "אשרינו", זה יהיה דבר יפה, כל, כל הכנסת ירקדו "אשרינו", כמה יהיה יפה זה, כמה יהיה הניגון הזה "אשרינו", הניגון יפה, אז כולם אומרים "זה ברסלב" (סבא צוחק)...

...אשרינו, אשרינו, מי לא רוצה אשרינו? (סבא צוחק), אשרינו, אשרינו ואשרינו, אשרינו, כל הכנסת ירקדו אשרינו, אשרינו, אשרינו בלי שיעור (סבא צוחק), כן, כל הכנסת, פרס... כולם, כולם יעשו ריקוד, יהיה, הכנסת יהיה מלא (סבא צוחק), כל העולם לא יכנס, להכנס אל הכנסת? יהיה, צריך רשיון, מי שיכול לכנס (סבא צוחק). יש לי מה לאכול [אה]...

...ירושלים ירקד, כל העולם ירקדו "אשרינו", (לא מבין) (סבא צוחק)...

(סוף צד א 68)

צד ב 68 78ב (70ב)

...אוי וי, עדיין לא נתגלה בעולם, עכשיו צריך להתגלות, ויהיה עולם חדש, עולם אחר לגמרי, עולם חדש (סבא צוחק), אל תעזוב אותי, כי אני יכול להיות בכותל ורשב"י, במירון, מה שקיבלתי, מה שראיתי מה זה ברסלב, זה עוד, זה חדש, שלא נתגלה עדיין בעולם, תורה כזה, אור כזה, עדיין לא היה, קדושה כזו, עוד לא, חכמה כזו עדיין לא היה בעולם, רבינו הקדוש אמר: שהפסוק "נחל נובע מ'קור ח'כמה" הוא, שהוא, הוא, הוא הנחל הזה, "נחל נובע מ'קור ח'כמה", איך הוא יכול ללמוד עם כל האחד, עם כל אחד, ולתת לו תיקון על כל העברות, על כל... אור כזה, הוא אור חדש שצריך להתגלות עכשיו, עוד לא נתגלה בעולם, זה עולה על, על הכל, לא, לא, אני לא, לא יודע איך אני חי, לא יודע איזה כח (סבא צוחק), אני הייתי אצל הנשיא הרצוג, כן, ואצל, מה שמו? הרצוג, ראש הממשלה, מי זה ראש הממשלה שהיה? [שמיר] אה? [שמיר] שמיר, לא, אולי, אני צריך לשוטט, פעם רשב"י, פעם בזה הצדיק, בזה הצדיק, להתפלל, כן, אני רחוק מאד מתפילה, מכל וכל, אבל רבי נחמן הוא כבר היה בעולם, ויהיה עולם אחר, עולם חדש (סבא צוחק), חדש הוא, שלא נתגלה עדיין בעולם, אם לא? לא חדש, הוא חדש לגמרי, כן, רבי נחמן מברסלב הוא הרבי של כל היהודים, של כל ישראל, והוא מלמד עם כל אחד, ומאיר לו מה זה יהודי, מה זה תורה ומה זה אמונה (קרדונר). רבי ישראל (קרדונר) היה בירושלים, בחברון, הוא בא מרוסיה, הוא היה מקורב לרבינו הקדוש, כן, וכולם אמרו שהוא כח כזה, שבין חסידי ברסלב אין, אין כמוהו, הוא, הוא, הוא, הוא בא אלי מחברון לטבריה, מחברון לטבריה זה כמו היה {אחר}, עוד לא היה אווירונים, כן, עוד לא היה, אני קיבלתי מה שסבלתי, יש עשרה בנים, לא היה לי לא לתת להם לחם ולא בגד ולא... אני אינני יודע איך אני חי (סבא צוחק), וזה הנשיא של היום הוא ויצמן, והשני אינני יודע את שמו, כן, אני, הוא צריך, בא הזמן עכשיו שיתגלה רבינו הקדוש כבר בעולם, יהיה עולם חדש לגמרי, עולם של אמת, עולם של אמונה, עולם... מה שגילה רבינו הקדוש עוד, עדיין לא נתגלה בעולם, והוא יהפוך כל העולם, ויאיר לכל אחד מה, מה לו, בשביל מה הוא חי, בשביל מה הוא, הוא בא לעולם (סבא צוחק), אני צריך, אני אין לי מה לעשות, אני צריך תמיד או כותל, או רשב"י, או, או להצדיקים הקדושים האמיתיים, כן, אבל אור כזה שמו רבי נחמן עוד לא נתגלה עדיין בעולם, ככה הוא אמר, מי אני, אני שאני אגיד דברים כאלה? רבינו הקדוש הוא יכול לדבר, הוא יודע, הוא, שום חכמה, הוא עלה על כל החכמות, על כל התורה, על כל הצדיקים, על כל ה... על הכל, כן, הוא גילה את זה, מי שהוא שוטה ופתי, ואינו מקבל את זה, הוא יתחרט ויתחפץ, כולם יתהפכו לאמת, לתורה, לתורה, לאמונה כזה, שלא היה עדיין בעולם (סבא צוחק).

מי, אתה שמעת על זה? אתה שמעת? [כן, כן, סבא] כן, ברוך ה', אל תעזוב אותי, תבוא בכל פעם לראות אותי, אם אני חי, מה, מה נשמע איתי (סבא צוחק), עכשיו בזמן כזה, בזמן הזה, עוד לא ראינו זקן של, של מאה וארבע שנים, לא ראינו, זה, זה דבר חדש, לא היה בעולם זקן כזה, היה של שמונים, תשעים, שבעים, שמו... אבל גיל כזה, לא היה בעולם, זה דבר חדש (סבא צוחק), ואני בעצמי בכל יום אני חדש, אני לא יודע אם זה היום עוד לא, אם גמרתי, אם לא (סבא צוחק), אני הייתי חמישה שנים עם רבי ישראל קרדונר, עם רבי ישראל קרדונר, אבל הוא נפטר, הוא היה בן ארבעים, הוא נפטר, ואני בן מאה וארבע שנים (סבא צוחק), הוא האיר בי והוא גילה לי, וגם אנשים אמיתיים הקדושים הם נתקברו לרבינו הקדוש, והיה אמת כזה, וזה התקיים תמיד, אור כזה, אמת כזה, אמונה כזו, עוד לא היה בעולם, יבוא זמן שיהיה, שיתחפץ, ויהיה כל העולם רק אמת ואמונה (סבא צוחק). אני הייתי האחרון, רבי ישראל (קרדונר) הוא בא ממירון לצפת, למירון, הוא בא מירושלים למירון, הוא מצא אותי שמה, והיה נעשה קשר בינינו, וכל המשפחה וכולם היו מתנגדים, מה? ברסלב? (סבא צוחק), מה שאני סבלתי מה שאני ברסלב, כן, הייתי, (לא מבין), ראיתי מה שסבלתי, לא היה לי, היה לי עשרה ילדים, ולא היה לי לתת להם לא לחם ולא בגד ולא כלום, אינני יודע איך אני חי? איך אני חי בעולם? אבל יש כח, חכמה כזה שהוא נותן חיים וחיות ו... זה רבינו הקדוש, רבי נחמן, רבי נחמן, "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן" (סבא צוחק), רבינו, רבינו הקדוש, רבינו הקדוש גילה: "ועכשיו יש נחל נובע מ'קור ח'כמה", שיהיה עולם חדש, עולם של אמת, עולם של אמונה, עולם של תורה, של חכמה אמיתית, זה דבר חדש, היה בעולם אבל היה בלי שורש, היום הוא עם השורש, רבינו הקדוש רבי נחמן הוא השורש של כל התורה, של כל הצדיקים (סבא צוחק), יבוא בעולם אור כזה ש... אבל אינני יודע מתי, אבל קרוב, לא רחוק [כמה זמן עוד?] אני לא יודע, אבל קרוב [קרוב מאד?] היה לי פתק, "זמן הגאולה קרוב מאד", ויש כבר חמישים שנה, ועדיין לא נתגלה, אבל עכשיו, כל יום נתגלה יותר, נתגלה איזה ענין, כל, כל העולם אוהבים את רבי נחמן, ומשבחים ואומרים: "חכם כזה עוד לא היה בעולם, אור חכמה כזה עוד לא נתגלה בעולם", עכשיו יתגלה, יהיה עולם חדש (סבא צוחק) [סבא והחבר שרים "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן..."] זה תורה של רבינו הקדוש, הוא גילה שהוא נחמן זה הפירוש, 'נחמן' זה "נְחֵם נְחֵם", תכלית השלמות [סבא והחבר ממשיכים לשיר "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן..."] [מי זה "נח" סבא] "נְחֵם נחמן", רבינו הקדוש גילה, שהוא זה 'נחמן', מה, מה, מה זה 'נחמן'? [סבא ממשיך לשיר "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן..."] הוא גילה את זה, עוד לא היה שום התגלות מזה בעולם, עכשיו הוא בעצמו גילה מי הוא זה, "נְחֵם נְחֵם נְחֵם", זה הוא, זה, שום צדיק לא גילה על זה, שום גמרא, רק רבינו הקדוש בעצמו הוא גילה על זה, שהוא נחמן, "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מאומן" (סבא צוחק), לא היה, כמה שנים לא היה מקום לכנס לאומן, רק עכשיו יכול כל העולם, מי שרוצה יש אומן, יש "נ

היו אכזרים, היה להם כל כך דולרים, ואני לא היה לי לחם בשביל ילדים, בשביל ילדים קטנים, נו, נו, נו, השם יתברך גדול מאד, הוא שילם להם, הו, מה שראיתי בחיי, מה שהם שילמו, אה, תמיד היה מחלות, מחלות בבית שלהם, והילדים מתו, והיה להם צרות גדולות, והם חשבו שהם צדיקים, הם סובלים בשבילי, בשבילך, הם סובלים בשביל... אבל אוי להם ואוי לנפשם ואוי לנשמתם, אוי להם, אוי להם, לא היה להם רחמנות לגמרי, הם היה להם דולרים, ועשו בנק, ואני לא היה לי לחם בשביל ילדים קטנים [סבא בוכה], נו, נו, נו, העולם לא הפקר, העונש שהשם יתברך שילם להם, הו, עונשים כאלה, כן, נתן להם ילדים, והילדים בכל פעם מתו, כשהם...

...היה, מקודם היה כל הכבוד וכל הכסף אצל הסלונים, והיום ראית את הזה, את הבית כנסת? חורבן, חורבן ונחרב, כלום, אין כלום אפילו אבן, אין, אין, אין, לא היה, לא נשאר מהם שום זכר, אבל אני סבלתי, יוא, אוי וי, וי, וי, אוי וי, ריבוננו של עולם, היו כמו שני מיני יהודים, ספרדים ואשכנזים, האשכנזים הם לא, לא נתנו לספרדים, והספרדים לא נתנו לעניים האשכנזים, אז אני הייתי, לא היה לי לא מהאשכנזים ולא מן הספרדים, ולא היה לי חתיכת לחם בשביל הילדים, אבל ראיתי, השם יתברך מנהיג העולם, הוא ברא העולם והוא מנהיג העולם, הוא יודע את כל, כל פרוטה שגוזלים, אוי... זה עשו מזה...

...דולרים, ואני לא היה לי בשביל הילדים חתיכת לחם, אתם הייתם ילדים, אין אתם יודעים מה שהיה לפני מאה שנים...

...ראיתי איך השם יתברך הוא טובב וסובב, ומשלם בדיוק, ומשלם מחיר טוב, הוא מקבל מחיר טוב, הם לא נתנו לי על לחם בשביל ילדים קטנים, לא נשאר מהם כלום, כולם מתו, הם השאירו כסף ובתים, והיה חורבן, לא, לא נשאר מהם, אה. הרב הגאון המפורסם הרב אלפונדרי הוא היה בצפת, הוא בא לטבריה, אני נכנסתי אליו ודיברתי עמו מרבינו, וראיתי שהוא מחזיק מאד מרבינו, בלי שיעור, כן, והוא ידע שהם מתנגדים, ואני ספרתי לו, שלא נותנים לי אפילו לחם בשביל ילדים, הוא ביקש מהם לתת לי, לתת לי הוספה, והם אמרו: "לא, לישראל בער לא ניתן, הוא לומד ספרי ברסלב" (סבא צוחק), אבל בא להם עונשים כאלה, קשים ומרים מאד, יותר מנפטר, יותר ממיתה, הם סבלו מאד, השם יתברך שילם להם, שאני הייתי בתוך העיר, ולא היה לי לחם בשביל, בשביל ילדים קטנים. בכל פעם בא מחלות, בא לביתם, ונפטרו ילדים, ילדים קטנים וגדולים, נפטרו, כן, והם חשבו שהם צדיקים, בשביל זה הם סובלים, זהו, אוי, מה שעבר עלי? הם כבר, הם ידעו שיש ילדים ואין להם לחם, ואני... והוא יודע שצריכים לתת להם לחם, ולא היה לי (סבא צוחק), אבל השם יתברך משלם טוב, הו (סבא צוחק), עשרה ילדים קטנים, ולא היה לי, והילדים מבקשים: "אבא, לחם, לחם, לחם", ולא היה לי לתת להם...

...הוא אמר: "לחם, לחם" (לא מבין)...
...[רבי ישראל, בפתק הראשון היה כתוב "ועליך אמרתי?"] יוא, "ועליך אמרתי מין פיעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", בהפתק הראשון [וגם "נ נח?"] וגם, אה? [וגם "נ נח?"] גם "נ נח", כן...]

...הם {לא ידעו} מזה כלום, הם היו מתנגדים, אז הם חשבו, שאני איש פשוט...
...אה, מה שאני סבלתי בחיי, מי יכול לתאר ולשער? מי יכול לספר מה שעבר עלי? לא על חינוך היה לי שני מכתבים מרבינו (סבא צוחק), זה לא על חינוך, אני גם כן סבלתי, סבלתי מהקור, וגם סבלתי רעב, וגם ילדים, היה לי צרות כאלה, מה שאי אפשר לתאר כלל, אבל הכל בחשבון, הכל במשפט, הכל בחשבון, לא, לא, השם יתברך לא יהיה מרחם על אלו שלא עושים תשובה, כשעושים תשובה, הוא מרחם ומוחל, אבל בלא תשובה? נשאר הכל, הם נפטרו בלא תשובה, הם היה להם בית כנסת ובתים, ולא היה לי בית לגור ולא לחם, הם סובלים לנצח נצחים, הם יסבלו, אה, אה, אה, אה, אה, ברוך השם, יש לנו סוכה, ויש לנו ברוך השם מה, במה להתכסות...]

...כי כבר הייתי שנים בלי סוכה, לא היה לי כלום, ברוך השם, השם יתברך עזר לי שבוע אחד עם סוכה, ועשה סוכה, והיה לנו חג שמח...

...אני הייתי יחד עם רבי ישראל קרדונר, שכולם היו מתנגדים, היו מתנגדים, הם לא ידעו מה זה רבי ישראל, הם, הם, וגם כן הם חשבו שהם, שהם צדיקים, אוי, אוי ואבוי להם, אוי ואבוי להם...

...מי יכול לשער? מי יכול לתאר? מי יכול לספר מה, מה, מה שעבר, מה שאני סבלתי, מה שעבר עלי? (סבא צוחק), "מה? ישראל בער? הוא מלמד, הוא, הוא לומד ספרי ברסלב, אז אנחנו לא ניתן לו כלום", הם נתנו לי שני לירות לחודש (סבא צוחק), ולא היה לי, ולא היה לי לחם אפילו, אפילו לחם לבד לא היה לי לתת להילדים, מי יודע? מי יכול לשער? מי יכול לספר מה שסבלתי? וברוך השם אני רואה, שהשם יתברך, זה הכל בחשבון, יש חשבון (סבא צוחק), הכל בחשבון, אני סבלתי, מה שאני סבלתי, השם יתברך ירחם עלי [סבא בוכה], לא נשאר מהם זכר, לא בית כנסת ולא ספרים ולא כלום, כמו {גרים}. עכשיו אני לא רואה ללמוד, לא רואה {טוב}, אבל היה לי רצון חזק לעבוד השם באמת, אפילו כמה הרבה שנים אם אני אספר קצת, לא יספיק אפילו, אפילו על, על חלק, על, על חלק קטן מהניסיון שעבר עלי, מה שסבלתי, שיש ילדים בבית, ואין לחם לתת להם, לחם, רק לחם...]

...היה לי מאפיה, אתם יודעים מזה? [כן] (סבא צוחק) הי, הי, אסור להרהר אחרי השם יתברך, הכל, הכל {בסדר, הכל במצוות} וברחמים, כן, לא יודעים כלום...

...היה להם כסף כמו {זבל}, עשו בנק מהכסף, ואני לא היה לי לחם לתת לילדים קטנים, ולא שום דבר, לא נעליים ולא בגד, מי יכול לשער ולתאר? אבל אני חי, ואני רואה שיש ברוך השם, שיש השגחה לעולם, שיש בורא העולם, שהוא יודע הכל, הוא משלם טוב... יוא... (רבע מהצד ריק לגמרי). (סוף צד א 69).

צד ב 69 79ב

(חצי מהצד ריק לגמרי)...

...אתה זוכר את הרב, הרב הגאון, רב מאיר ועקנין? אתה זוכר? לא [לא, לא] הבן שלו הוא כל, הגבאי של, ברבי מאיר בעל הנס, הבן שלו, הוא השכיר בנין, בנין גדול ויפה, הוא השכיר, הוא השכיר, והיה לו כל, כל הכסף של אמריקה, ולא, ולא, לא נתנו לי על לחם בשביל ילדים קטנים, וזה לנצח, העונשים לנצח נצחים, לדורי דורות...

...ברוך השם, אני קבלתי שני מכתבים מרבינו, זהו נפלאות כאלה, פלא שאין, שאין בעולם פלאות כאלה [בפתק הראשון היה כתוב "חזק ואמץ בעבודתך"?] כן, נו, כן, זה היה כמו, כמו שניהם שווים אחד, הם שנים, הם היו שני מכתבים, אבל, אבל היה להם קשר, מה שאני סבלת מאישי ובני, מי, מי יכול לשער ולתאר? דברים פלאים כאלה, איך, איך, כל הכסף וכל הכבוד וכל הגדולה היה אצלם, והם לא נתנו אפילו על לחם בשביל ילדים קטנים, עשו בנק מהדולרים [מצאתם הפתק הראשון גם בספר? אה? איפה, איפה מצאתם הפתק הראשון?] אני חושב ששניהם יש אצל ציפורה, על-כל-פנים הראשון אין, אין, מה לדבר [אה] אני נתתי לציפורה, וזה נמצא אצל ציפורה [מצאתם אותו בספר? הפתק הראשון, איפה מצאתם אותו? לא, מכתב, זה, זה לא {הפתק} איפה מצאתם המכתב?] הוא, הוא חיזק אותי (לא מבין, כי הקסטה מקולקלת)...

...לא נשאר, "אחד מהם לא נותר", אחד מהם, כולם הם הלכו לתימהון, כן, אין לי כח לספר הכל, אין לי כח...

...[רבי ישראל] אה? [סבלתם יותר מרבי נתן] אה? [סבלתם יותר מרבי נתן] "ימי מוהרנ"ת"? [סבלתם, סבלתם יותר מרבי נתן] אה, סבלתי, מי, מי יכול לשער מה שרבי נתן סבל? אבל רבי נתן היה גאון וצדיק, ואני הייתי פשוט, איש פשוט...

...עדיין אין אתם יודעים כלום, לא סיפרתי כלום עדיין ממה שעבר עלי (סבא צוחק), הצער שהיה לי, ילדים קטנים אין להם נעליים ואין להם בגד, אין להם לחם, אין להם, מי יכול לתאר? מי יכול לשער? ככה היה, והם היה להם בנק של דולרים מן אמריקה, לא נתנו לי לחם בשביל ילדים, ילדים קטנים, קטנים וגדולים גם כן, לא היה לנו לחם בבית [סבא בוכה]...

...חשבון, יש חשבון, לא...

...עדיין לא סיפרתי טיפה מן הים מה שאני סבלתי, מה שאני, מה שעבר עלי, עדיין לא סיפרתי כלל (סבא צוחק)...

...[והעריבים?] אה? [והעריבים?] עריבים? [כן] מה עריבים? [הם רוצים לקחת שטחים שלנו] אה...

...[לא מבין, כי הקסטה מקולקלת] [מצאת הפתק הראשון לפני שאתה הכרת את רבי ישראל קרדונר?] אה, לא, הייתי ילך קטן, רבי ישראל קרדונר היה בן, בן עשרים, הוא (לא מבין), באיטליה גם היה צרות [כן, סבא] באיטליה [כן] מה היה באיטליה? [הרבה מים] אה, מים [מהגשם] שיטפונות [אתה רוצה לשמוע עכשיו חדשות? יש רדיו, סבא] אה? [יש לנו רדיו] נו, פה? [כן, אנחנו, פה אין חשמל, אפשר לשמוע בחדר השני] טוב, לך לשמוע [כן] מתי יהיה הזמן? [עוד חמש דקות] (לא מבין)...

...שניהם ישנם, בעל הפתק הפתק (סבא צוחק), עכשיו, עכשיו אולי אסור, אסור לפרסם (לא מבין)...

...[סבא והחברים שרים מנגינה של ראש השנה] יתגלה האור של רבינו, זה עלוי דעילויים כזה, עד שאין שום ישראל יתאבד כלל, רק כולם יזכו לדרוש את השם, וכולם יזכו לתורה ולאמונה ולאמת, וזה יהיה עולם חדש, שלא... (סבא צוחק), אה, עוד קצת [כן, כן, מביאים, הבת שלי מביאה] קצת, קצת, יש זמן, אה, הו, הרבה, הרבה, אה, ננגן שיר לכבוד שבת [סבא שר "חי ה' וברוך צורי..."] (לא מבין) [סבא ממשיך לשיר את המנגינה של "חי ה'..."], אחר כך הוא שר מנגינה של ראש השנה [יהי רצון, אני לא גמרתי? אני גמרתי ואגמור (סבא צוחק), הוא התחיל לעזור לנו, להוציאנו מן החורש של העולם הזה, ומן התאוות, נו, הבעל דבר לא רצה, אבל הוא שואל אותך, הוא: "גמרתי ואגמור" (סבא צוחק). אה, אה, מה, השעה? אחד, אה, יותר? [אחד ורבע] אחד ורבע, אוי, תן לי הכלי של השתן [סבא שר איזה שיר (לא מבין איזה שיר)]... [סבא ואחד החברים שרים איזה שיר (לא מבין איזה שיר)]... (סוף צד ב 69).

קסטה מס' 70

צד א 70 80א

...רק אני לא באתי, אני הייתי יחיד, אני קראתי ולמדתי בספרי ברסלב (סבא צוחק) [רבי ישראל]...

...הכסף שלי, אני לא, לא, לא משתמש, הכסף שאני מקבל מהממשלה, הוא כולו על הדפוס, על, על ספרי רבינו, כולו, אני לא מקבל מזה כלום, נותנים לי, כמו שנותנים לכל הזקנים בכל חודש, וזה הוא מוקדש לספרי רבינו, להדפסת ספרי רבינו, כל הכסף שלי שאני מקבל מהממשלה מ"ביטוח לאומי", כולו על הדפוס, על ספרי רבינו...

...ואמונה, וכל, הכל רק רבינו הקדוש (סבא צוחק), שמחה כזו, חיים כזה, לא ראיתי, אין בכל העולם, רק אצל רבינו יש, אבל מחוץ מרבינו, אין בכל העולם, הוא...

...מירון [כן] תמיד במירון אצל רבי שמעון [בר יוחאי] [אבל לפני כן הוא היה בחברון, במכפלה?] הוא היה שנה בחברון [שנה, והוא בא מחברון?] הוא בא מחברון לטבריה [למה?] הוא גם כן לא ידע, הוא הלך לחפש את ישראל בער (סבא צוחק)...

...על כל ימי חייו (סבא צוחק), הם ישחררו [בו], הם ישמעו התפילה שלו, אז הם תכף אחר התפילה, לך הביתה (סבא צוחק) [טוב, אני אגיד לו] תגיד לו [כן, כן, אני אגיד לו] אבל הוא יצחק בכל כוחו [כן, כן] אז הם יתנו לו, לו שחרור על כל ימי חייו, לך הביתה (סבא צוחק) [הוא צריך להתפלל בכח?] אה? [הוא צריך להתפלל בצעקות?] כן [טוב, אני

אגיד לו, הוא ישמע, אני אגיד לו] כן, אבל בצעקות גדולות [בכל כוחו] אז תכף יקבל שחרור (סבא צוחק), אם הוא יתפלל כמו שהוא מתפלל, בכל הכח [כן] אז יקבל תכף שחרור על כל ימי חייו, הם, הם יגידו לו, שילך הביתה...
 ...בתפילה, אז יקבל שחרור על כל, על כל חייו (סבא צוחק), בכל הכח...
 ...העולם לא יאמין להם, הוא צריך להתפלל, אז יקבל שחרור על כל חייו (סבא צוחק)...
 ...שיצעק בתפילה, אז יקבל שחרור, הם יגידו לו: "לך הביתה" (סבא צוחק)...
 ...גם ליעקב, ליעקב המודיע? [כן, שמעון] יעקב? [יעקב לוי, יעקב לוי] יעקב המודיע, לא? [המודיע? העיתון המודיע?] יעקב [יעקב מצפת] אה, מצפת, מצפת, הוא מצפת, אז תכף יקבל שחרור, רק שיצעק בתפילה (סבא צוחק)...
 ...הם ישלחו אותו הביתה, לך הביתה, רק שהוא יצעק בתפילה (סבא צוחק)...
 ...ישמעו התפילה שלו, של יעקב לוי, אז, אז הוא, הם יבקשו אותו, לך הביתה (סבא צוחק)...
 ...יבואו אליו, יגיד להם, הוא, הוא לא יכול להפסיק (סבא צוחק), יצעק בתפילה, מספיק, הוא יקבל שחרור על כל ימי חייו (סבא צוחק)...
 ...[החכם אמר לו: "אתה עכשיו לא תהיה חכם כמוני", אמר לו: "אצל השם יתברך..."] הוא, הוא נעשה, המלך הוא נתן לו, שהוא... [יהיה אחראי על האוצרות] אה? [אחראי על האוצרות, אוצרות, אוצרות] אוצרות? [אוצרות, על האוצר, שר האוצר] אה, שר האוצר [התם נהיה שר האוצר] אה, התם נעשה מיניסטר על כל המיניסטרים (סבא צוחק)...
 ...יותר, היה מקבל תכף שחרור (סבא צוחק)...
 ...יצעק בתפילה, יקבל שחרור תכף (סבא צוחק), רק שיצעק בתפילה, יעקב לוי, יעקב, שיצעק כמו שהוא צועק, אז יקבל תכף, תכף שחרור...
 ...אה ["חזק ואמץ בעבודתך"] מה? ["חזק ואמץ", "חזק ואמץ"] אה...
 ...לא רחוק מכאן? [לא רחוק, לא רחוק] טוב, מי שנתראה בכל פעם, שהשם יתברך יתן לנו כח לדבר מה שצריכים...
 ...[אז מה זה, מה זה הטעם?] טעם, טעם עולם הבא, טעם גן עדן (סבא צוחק) [מה הדרך? מה הדרך ליכנס שם?] כל דיבור של רבינו, כל דיבור הוא כלליות כל התורה וכל, וכל הקבלה וכל... הכל בדיבור אחד, כלול כל, הכל, כל התורה וכל... עוד לא היה, זה דור חדש, כן, ככה אומר רבינו, לא מה שאני אומר, מה שאני אומר זה לא כלום, רבינו הקדוש ריחם עלינו, והודיע לנו טיפה מן הים, מה שהוא, איזה רבי שהוא (סבא צוחק)...
 ...[החברים שרים ודגן מנגן] "זה השיר מספר על יהודי, שיש לו מסר לכל אדם, זה השיר מספר על יהודי ששר "נַחַם נַחַם נַחַם מְחַמֵּן מְחַמֵּן מְחַמֵּן". לפני שנים בחדר צר בטבריה הוא היה עזוב מאד, אז ניגש אל הארון פתח לו ספר, ובספר מצא פתק, כתוב בו "נַחַם נַחַם נַחַם מְחַמֵּן מְחַמֵּן מְחַמֵּן", כתוב בו "נַחַם נַחַם נַחַם מְחַמֵּן מְחַמֵּן מְחַמֵּן". שלח אותו רבינו רבי נחמן להאיר לנשמותינו במצוקה, וכדי להחיש גאולתנו, נשיר "נַחַם נַחַם נַחַם מְחַמֵּן מְחַמֵּן מְחַמֵּן", נשיר "נַחַם נַחַם נַחַם מְחַמֵּן מְחַמֵּן מְחַמֵּן", אחר כך הם שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך...". אחר כך הם שרים "כי יש צדיק שהוא היופי והפאר והחן של כל העולם כולו, וכשזה היופי והפאר נתגלה בעולם, אזי נפתחים העיניים של העולם, כי כשזה הצדיק נתגלה ונתפרסם בעולם, זה בחינת שם", "נַחַם נַחַם נַחַם מְחַמֵּן מְחַמֵּן מְחַמֵּן". אחר כך הם שרים "תכלית הירידה היא תכלית העלייה, אם תרצו אין זו אגדה...". אחר כך הם שרים "עשיני יהודי כשר וגם פשוט ההולך בדרכיך בתמימות, כי עיקר היהדות זה תמימות ופשיטות, וחכמות אין צריכים כלל...". [סבא, סבא] נו [אישתי יש לה, אישתי היא] אני לא [לא מרגיש טוב?] לא יכול לדבר, לא יכול ל... [טוב, בסדר, עזוב אותי [בסדר] [החברים שרים ודגן מנגן] "אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו, אשרינו...".
 ...[לא מבין], נתנו לו שחרור על כל ימיו, ואמרו לו שלא יבוא להנה, עד שיקראו אותו (סבא צוחק) [הם גירשו אותו מהחדר לחצר, ואחר כך מהחצר לחוץ, עד גירשו אותו, אמרו: "יש לך שחרור, למה אתה צועק?", והוא המשיך לצעוק] הלוואי שכולם יצעקו בתפילה, ולא, ולא יצטרכו לבקש, לבקש שחרור [כן] הם בעצמם יתנו לו שחרור על כל ימי חייו, אמרת לו שיצעק? [כן, כן] (סבא צוחק)...
 ...יש עוד עצות עם, עם, עם המשרה הצבאית [אה] אמרתי לו, אם הוא יצעק טוב, אז יקבל שחרור על כל ימי חייו (סבא צוחק)...
 ...יעקב לוי קיבל שחרור? הוא, הוא צעק חזק (סבא צוחק)...
 ...[הקצין, אמרו לו: "תצא מהחדר, זה לא 'כותל מערבי' כאן, אי אפשר לדבר, לא שומעים מהצעקות שלך", ושמו אותו בחצר, ואז בחצר הוא המשיך, אז הוציאו אותו בכלל מה... איך אומרים, מהמחנה, כן? הוציאו אותו מהמחנה, הוציאו אותו בחוץ, ושמו אותו אצל השומר, אצל השומר של המחנה, אמרו לו: "אל תכנס", אמרו לו, שמו אותו אצל השומר של המחנה, והוא המשיך שמה, הוא אמר לי, שהשומר היה... הוא פחד שהשומר לא יהרוג אותו, הוא אמר, אני מפחד, הוא היה מפחד שהשומר יהרוג אותו] (סבא צוחק) [אחר כך הם באו ואמרו לו: "אל תדאג, אנחנו לא, לא רוצים אותך, רק שתשתוק ותבוא לרשום, ותעשה איזה חתימה, חתימה על ה..."] הם פחדו, שהוא יעשה אותם משוגע (סבא צוחק) [כן, אמרו לו: "מה יש לך?", הוא אמר: "אני חולה לב וחולה מח"] (סבא צוחק)...
 ...זהו {זמן} מיוחד, שהוא...
 ...זהו החתן? [זה שרון] איך היה הצעקות? טוב? (סבא צוחק), אתה צריך להגיד להם, עדיין לא, לא גמרת, אתה לא יכול להפסיק (סבא צוחק)...
 ...אז אמר לו: "על כל ימי חייך" (סבא צוחק)...

... (לא מבין) (סבא צוחק) ...

כל כך, ואני התגברתי עליהם, {ולא זכו}, וסבלתי הכל, אני ראיתי שזה הדיבורים של ה"ליקוטי הלכות", הם, הם דיבורים כאלה שמכניסים בלב האדם התכלית האמיתי (לא מבין), ראיתי, אני רציתי גם כן לקום, אבל {זה} קשה מאד (סבא צוחק), אבל הוא, [רבי ישראל קרדונר] הוא קם בגעגועים כאלה להשם יתברך, הוא השאיר את החדר עם המיטה, והלך חוץ לעיר (סבא צוחק), וחץ לעיר זה תמיד קשה, בקיץ ובחורף, תמיד לא... יש גשמים ויש קרירות, אצלו לא היה שייך כל זה, הוא היה גיבור כזה, הוא התגבר על הגוף והכניע אותו, חזק, איך אפשר לישון? לישון? זה היה ההתבודדות של רבינו, של האר"י הקדוש ושל תלמידיו הקדושים, חצות, "תיקון חצות", "שערי ציון", יש שערים, ושער "תיקון חצות" (סבא צוחק), וזה קשה מאד, כל ימי אני, כשמגיע חצות, אז הגוף הוא רוצה לישון, אה, אה, איך [רבי ישראל קרדונר] היה אומר "תיקון חצות", זה מין התבודדות, שהוא היה לו טענות להשם יתברך, שיעזור לו, שיאיר כבר האור של רבינו בעולם, שזה העיקר והיסוד של כל עבודת השם, של הכל, הוא קם בחצות לילה והלך לחץ לעיר, הוא השאיר את המיטה ועם כל {הכריות}, והלך לחץ, לחץ לעיר, ... (סוף צד א 70).

צד ב 70 80ב

...אה, טענות כאלה, בכיות כאלה, געגועים כאלה, לא שומעים, לא, לא נשמע בעולם, זה רק רבינו הקדוש, ה"ליקוטי תפילות", ה"ליקוטי מוהר"ן", מה שזה מאיר באדם, אור כזה, שהוא, הוא, הוא בורח מן השינה, משבר את השינה, בכך, בכך גדול, בכך כזה, והוא [רבי ישראל קרדונר] העיקר העבודה שלו, הגעגועים, שהשם יתברך ירחם עליו (סבא צוחק), דבר כזה לא רואים בכל העולם, געגועים כאלה, לב כזה, איך הוא בעולם הזה? איך הוא? (סבא צוחק), אני למדתי בישיבה, והיה בישיבה למדנים, כן, והם למדו בלילה, אבל דבר כזה, שהוא האיר בלב הענין של חצות וענין התבודדות, כל, כל דיבור היה מין התבודדות להשם יתברך, שירחם עליו (סבא צוחק), זה לא, מה, מה, זה מקבלים, זוכים לקבל רק אצל רבינו, לב כזה וטענות כאלה, אין, אין, זה, זה סתום ונעלם מכל העולם, העולם לא יודעים מה זה תפילה, מה זה חצות, {לא}, בלי רבינו הוא כמו יתום, חסר לו העיקר, כן (סבא צוחק), אוי וי, אוי וי, אוי וי, (לא מבין), הגוף הוא רוצה לישון, הוא רוצה לחזור לישון במיטה (סבא צוחק), אבל הוא [רבי ישראל קרדונר] היה חייל טוב, הוא, זה כח גדול כזה, איך אפשר לא, לא להגיד "תיקון חצות"? זה היה מין התבודדות כזה, שרצונות כזה אין, אין בעולם, לא יודעים מזה כלל, כן (סבא צוחק), לב כזה, טענות כאלה, בכיות כאלה, געגועים, געגועים כאלה, לא, לא ידוע ולא, ולא... הוא סוד גדול מכל העולמות, ורבינו הקדוש, אנשי כנסת הגדולה תיקנו שלושה תפילות, והוא תיקן עוד תפילה, "תיקון חצות", זה רבינו הקדוש, האר"י הקדוש גילה את זה, ורבינו הקדוש, ורבינו הקדוש נתן את זה לכל העולם, חצות? צא, צא מן המיטה (סבא צוחק), אוי, געגועים כאלה, לשמוע קול כזה, קול של געגועים כאלה, בכיות כאלה, דביקות כזה, אה, ואני רוצה לישון (סבא צוחק). "נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה" נחמ"ן, נחמ"ן הוא "נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה" (סבא צוחק), רבינו הקדוש גילה הסוד של רבי שמעון בר יוחאי, זה בפסוק: "ע'יר ו'קדיש מ'ן ש'מא נ'חית", זה ראשי תיבות שמעון, כן, ואמר: "ועכשיו יש 'נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה", עכשיו רבי שמעון מקבל ממנו (סבא צוחק), צריכים לו, אה, מי שזכה לנגוע, לשמוע ה"תיקון חצות" שלו, היה מין התבודדות וגעגועים כאלה, שאני הייתי, כל, כל, כל העולם כולו, הייתי נותן לו לעשות {לא רוצה}, אני נותן לו, נותן לו (סבא צוחק), אה, אה, אה, אה, אה, חצות, רבינו הקדוש, אנשי כנסת הגדולה תיקנו 'שחרית', 'מנחה' ו'ערבית', שלושה, שלושה תפילות, בא רבינו אמר: "לא, 'תיקון חצות'", "תיקון חצות" של רבינו והאר"י הקדוש, "תיקון חצות" זה מ"שערי ציון", זה תיקון ארבע תפילות, כן, עוד תפילה אחת (סבא צוחק), בא, בא רבינו הקדוש ותיקן "תיקון חצות", של רבינו והאר"י הקדוש, זה מין התבודדות וגעגועים כאלה... אה, הוא [רבי ישראל קרדונר] הלך בחצות בהכותל, להכותל, בזמן שהיה סכנה ללכת שמה, בין הגויים, הכותל הוא בין הגויים, כל הר הבית הוא של גויים (סבא צוחק), אני הייתי בזמן ההוא, הייתי וראיתי שהוא מוסר את נפשו, שמא יבוא גוי וישחט אותו, הוא נותן הכל להשם יתברך (סבא צוחק). אה, אוי, "אשמנו, בגדנו, גזלנו...", כשהוא אומר: "גזלנו, דיברנו דופי, העוינו...", נסים שנשאר חיות בגוף, איך הוא הרגיש? כמה "אשמנו, בגדנו, גזלנו...", הוא סיפר לפני השם יתברך כל הצרות שלו (סבא צוחק), הוא עורר רחמים כאלה, אפילו... אה, אולי אני אקום להתפלל [כן] יכולים כבר להניח טלית ותפילין? [כן] אה, אה, תודה (סבא צוחק), תן לו, תן לו הטלית והתפילין, (לא מבין) (סבא צוחק), אוי, איך שהוא היה טוען ובוכה לפני השם יתברך: "אשמנו", רק מספיק לשמוע רק "אשמנו", אחר כך "בגדנו", מה, שנשאר לו רוח חיים, היה נסים גדולים, "בגדנו, גזלנו, דיברנו דופי, העוינו, והרשענו, זדנו..." (סבא צוחק), הוא סיפר לפני השם יתברך את כל לבו, הכל, "אשמנו, בגדנו, גזלנו, דיברנו דופי, העוינו, והרשענו, זדנו, חמסנו...", {מי יכול}, מי יכול לתאר ולשער כל מילה? רק לשמוע "אשמנו, בגדנו, גזלנו...", זה שנשאר לו רוח חיים, זה היה נסים גדולים מן השמים, נסים גדולים, היה יכול לגווע מגודל צער, "אשמנו, בגדנו, גזלנו...", הוא סיפר

לפני השם יתברך את כל לבו: "מה? מה יעשה? מה אעשה? "אשמנו, בגדנו, גזלנו, דיברנו דופי...". (סבא צוחק). "תיקון חצות", אנשי כנסת הגדולה תקנו שלושה תפילות, בא רבינו והוסיף עוד תפילה, "תיקון חצות", של האר"י הקדוש (סבא צוחק), רבי ישראל (קרדונר) עליו השלום אמר בלילה "תיקון חצות", מה שזה? מה שזה? סודות כאלה, אוי וי, רבינו הקדוש, "תיקון חצות", החצות של רבינו והאר"י הקדוש, היה לו התבודדות, בשעות האלה היה לו התבודדות, הוא דיבר עם השם יתברך: "אשמנו, בגדנו, גזלנו...". (סבא צוחק), מי יכול לתאר ולשער מה, מה שיש בעולם? געגועים כאלה, סודות כאלה, הוא ממש הוא, הוא יצא, הוא יצא מן העולם, כאילו הוא כבר נפטר, בכל לילה הוא היה קם בחצות לילה של רבינו האר"י הקדוש, היה לו התבודדות כזה, רבינו, רבינו האר"י הקדוש, היה לו, הוא תיקן "תיקון חצות", ורבינו הקדוש נתן את זה לכל העולם, "תיקון חצות" (סבא צוחק), היה לו נסים שיש בעולם מקומות כאלה, שלא יודע שום אדם בעולם, כשהוא אמר: "אשמנו, אשמנו, בגדנו, גזלנו, דיברנו דופי...", מי יכול לשער ולתאר הגעגועים כאלה? הוא פתח כל הרצון של, של השם יתברך. ואני רציתי גם כן לקום בחצות, קניתי שעון ופחים של נפט, שיהיה הקול יעורר אותי, אני נכנסתי לחנות, ולא היה לי כסף כלל, נו, זה, אני רוצה לקנות שעון, ואין לי אף פרוטה, מה... אבל הוא היה, הוא רא... הוא הרגיש וראה איך שאני, כל החיות שלי השעון הזה שהוא רוצה, הוא, הוא, לא חשב הרבה, הוא אמר לי: "אני נותן לך השעון, מתי שיהיה כסף, שיהיה לך כסף, תביא" (סבא צוחק), (לא מבין), אני הייתי יחיד שקניתי השעון הזה, בכל חמישה רגעים, עוד פעם, עוד פעם, עוד פעם מעורר (סבא צוחק). והיה לו [לרבי ישראל קרדונר] געגועים כאלה, קדושה כזה ממש, רק לשמוע הנוסח של "אשמנו, בגדנו, דיברנו דופי, העוינו, והרשענו..." (סבא צוחק), זה כל דיבור לפני השם יתברך מן הדיבורים "אשמנו, בגדנו, דיברנו דופי, גזלנו, העוינו, והרשענו, זדנו, חמסנו..." (סבא צוחק), אוי, הוא הלך לשדה, שמה אין אנשים, ישנים, חצות לילה זמן השינה הכי, הכי טובה, והוא קם בחצות לילה ודיבר עם השם יתברך, והיה לו התבודדות לפני השם יתברך: "מה זה? אתה עוזב אותי, אני לא יכול לקום בחצות לילה, מה יהיה ממני?" (סבא צוחק). נו, עכשיו תפילין, עוד לא נתחיל להתפלל? [לא] (סבא מברך ברכת "להתעטף בציצית...") [אמן]... מה שזה, מה שהוא הרגיש, מין התבודדות כזה, דיבורים כאלה וגעגועים כאלה (סבא צוחק) (סבא מברך ברכת "להניח תפילין...") [אמן]...

...[הוא מדבר על הנכד שלו, עמרם] על עמרם הורוביץ...
...העיקר רבינו פה בארץ ישראל [מה?] (לא מבין, כי סבא מדבר עם מישהו באידיש), אבל הוא היה, הוא היה גדול מאד בכל התורה, ורב חיים [זוננפלד] אמר עליו, הוא היה בדיסקין: "יילד אחד שהוא יהיה גדול בישראל, ושמו עמרם הורוביץ" (סבא צוחק)...
...[לא מבין]...
...רבי אברהם בן רבי נחמן [אז הוא היה בירושלים ובטבריה] כנראה, הוא היה גאון, גאון וצדיק, הוא אהב את, את עמרם מאד, כמו בן, הוא אמר לאישתו, רב חיים זוננפלד, על עמרם, שהוא יהיה גדול בישראל (סבא צוחק)...
...ראש של, של גאון, כל הלומדים של "עץ חיים" היו תחת רגליו, נשמע מה הוא אומר, נו, {שב פה} (סבא צוחק) [הוא היה באמת גאון, הוא לא היה הרבה, כשהוא היה מביע דעה, אז זה היה חזק]...
...לא התנגד על ברסלב [לא התנגד] זה, זה דבר ידוע, אתה לא זוכר, מי שגר ליד סבא, חיים, חיים...
...[לא מבין, כי סבא מדבר עם מישהו באידיש], רב עמרם וולנשטיין [יוא] הוא היה הגדול הרבנים של ארץ ישראל, רב עמרם וולנשטיין מהונגרי, מהונגריה, טוב, שיבואו, אני קבלתי פתק מרבינו הקדוש, ש"זמן הגאולה קרוב מאד", ככה היה כתוב בהחתיכת נייר: "זמן הגאולה קרוב מאד", ארבע מילים (סבא צוחק)...

...זה לא כלום, פלאות גדולות, זה דבר נכון...
...הוא בירושלים [יוא]...
...{טוב להתבונן} על השם יתברך, שנתן לי נכד כזה (סבא צוחק), רב חיים זוננפלד היה בא לבית כנסת במנחה, בתפילת מנחה, {ויש שנשאר}, ולמד משניות, אתה יודע מזה? [יוא] הוא למד משניות. רב שלמה ווקסלר, כשהוא בא לבית כנסת, היה רב חיים [זוננפלד] קם [קם בשבילו] רב חיים קם מרגל עד ראש, הוא קם, על רב שלמה ווקסלר. הוא היה גדול, האבא שלו היה הרב של ברלין, האבא של, של [רב שלמה] של רב שלמה ווקסלר, האבא שלו היה רב בברלין...
...האבא של האסירים (סבא צוחק), אתה יודע מזה? [לא, לא, האבא של מי?] אריה, אריה, הרב אריה [רב אריה שפירא?] הוא היה, הוא אמר על עמרם גדולות, הוא היה הראש של, של "עץ חיים" ב"מחנה יהודה", הוא היה, הרב אריה הוא היה האבא של האסירים, כל שבת היה הולך עם, עם פירות ו... כן, ומביא להם מתנות, כולם יודעים, רב אריה, רב אריה ה"אבא של האסירים" [זה רב אריה לוין?] רב אריה לוין, לוין, יוא, יוא, יוא, יוא, יוא (סבא צוחק), הוא ישב ב"בתי מחסה" הרבה שנים, אתה יודע? [כן] ב"בתי מחסה" [זה היה בבית המדרש, בבית המדרש הוא היה ישן, בעיר העתיקה] כן [על יד ההר הבית, הוא מספר] על יד הכותל [על יד הכותל, כן, הוא אמר, שאתם באתם גם כן לישון על ראש השנה שם בחודש אלול, בתרפ"ה, תרפ"ד]...
...רק יושב [אה, טוב] אני לא יכול...

...זה, זה נורא, קבלתי, {יוא}, על נייר כתוב ככה, ארבע מילים: "זמן הגאולה קרוב מאד", "קרוב מאד" (סבא צוחק), אה [מתי קיבלת את הנייר הזה?] אה? [מתי קיבלת את הנייר הזה? לפני כמה שנים, או עכשיו?] ככה היה, החתיכת נייר, כתוב ארבע מילים: "זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק) [והפתק איפה שכתוב "נְיָ נְחֵם נְחֵם מְאוֹמֵנוּ", זה משהו אחר?] יוא [כן, זה משהו אחר] כן [ואיזה הראשון והשני? איזה?] שנים, ראשון ושני [ביחד?] לא, זה לבד וזה לבד (סבא צוחק) [ואיזה הראשון? ואיזה הראשון? זה איפה שכתוב "נְיָ נְחֵם נְחֵם מְאוֹמֵנוּ"?] אחד כתוב ככה, בזה הלשון: "מאד היה קשה לי [לרדת] לבוא אליך" [תלמידי היקר] ככה: "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך...", שיש לי חיות גדול, אה, "להגיד לך", "תלמידי היקר", "כי נהנתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי מין פייעריל.. האש שלי תוקד עד ביאת המשיח" (סבא צוחק) [רבי ישראל, רבי ישראל] אה [יש הרבה שלא מאמינים בזה, יש הרבה חולקים על, על הענין של הפתק, יש הרבה ממש]...

...אה [אני שמעתי יותר טוב, רבי ישראל] (לא מבין)...

...נאכל בשקט, בעזרת השם...

...שיהיה עולם הפוך, שיהיה עולם של עולם הבא, עולם של אמונה, עולם של אמת, זה בא לעולם, אבל זה צריך זמן עד שיתבשל, עד שיתבשל יהיה עולם, עולם חדש, עולם של אמת, של אמונה, כן, רבינו הקדוש הוא המשיך וגילה אור כזה שיביא כל העולם להשם יתברך, לתורה ולאמת, וישליכו את התאוות וה... כן, לא יוכלו לסבול הריח רע של, של התאוות, הוא יברח כמו מאש, הוא יברח מזה, יהיה עולם חדש, עולם של חכמת רבינו ז"ל בעולם, והוא אומר: חס ושלום, אם האדם נפל למקום שנפל, אז ברגע אחת, הוא {עושה} מהפך אל הפך, רק שלא יעשה עוד, שישמור מעכשיו הזמן של התפילין, ולא ידאוג, זה, השם יתברך רחום וחנון, כי כשאומרים "חטאנו, אשמונו, בגדנו...", ומתוודים להשם יתברך כמו שרוצה רבינו, ריבוננו של עולם "חטאנו, אשמונו, בגדנו, (וגם) גזלנו...", (לא מבין), אז הוא נעשה כח להפך, הוא מהפך הכל, הכל לקדושה, רק הרע הוא, הוא השתרש כבר, כבר בעולם, ואינו, וקשה מאד לו לשברו, וקשה לו מאוד, אבל רבינו הקדוש גילה חכמה כזה, "ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי הלכות", ו"ליקוטי עיונות" כזה, שהוא מהפך הכל לגמרי, הוא מהפך (סבא צוחק), חלילה וחס, נפלת? תתחיל מעכשיו, מהרגע הזו מחדש, מחדש, ורבינו הקדוש גילה, גילה חכמה כזה, אמת כזה בעולם, שישליכו כל התאוות, ולא ירצו לנגוע בהם (סבא צוחק), כן, אבל זה יבוא לאט, לאט, לא, לא בפעם אחד, זה, זה דבר קשה מאוד, אבל רבינו הקדוש הוא מהפך הכל לטובה, מהפך הכל, נפלת? "אין שום ייאוש בעולם כלל", אז כבר יש לך עצה (סבא צוחק), תשליך עצמך על הצדיק הזה, שהוא גילה: "אין שום ייאוש בעולם כלל", אז זה כבר, כבר יצא מן הטומאה, והוא, הלב והמח זה פנימיות, זה, הוא נע... זה כח אלקי, זה כח חכמה כזה, שמהפך את האדם וכל, הכל העולם, מהפך, מהפך אל הפך (סבא צוחק). עכשיו יש בעולם החכמה שגילה והמשיך רבינו בעולם, שיהיה עולם חדש, עולם של אמונה ושל אמת, ולא יוכלו להריח הריח של, של הבלי העולם הזה, של תאוות (סבא צוחק), וזה העולם, עכשיו האור של רבינו הקדוש הוא, הוא מכה את הרע עד עפר, "משפיל גאים עדי...", זה עיקר כל העוונות והגאוה, הגאוה, "משפיל גאים עדי ארץ, ומגביה שפלים עדי מרום", הוא מהפך תכף, מהפך אל הפך, הוא מהפך (סבא צוחק). אני ראיתי העולם כולו, וכל המינים מכל המינים, וראיתי הכח של רבינו הקדוש, שהוא מהפך הכל, ונעשה ענין אחר, ונעשה עולם חדש. הטשולנט, תחמם קצת טשולנט, כן, ונעשה ברכה (סבא צוחק). רבינו הקדוש הוא גילה והמשיך חכמה כזה בעולם, שכל אחד ישליך את כל התאוות, ויתהפך העולם כולו לגמרי (סבא צוחק), רק הגאוה והכבוד, רבינו הקדוש מבטל הגאוה והכבוד, והעבירות ומקומות הטומאה, הוא, הוא מהפך את הכל, נעשה מהם אין ואפס, מכל התאוות (סבא צוחק), יהיה, יהיה עולם הפוך, הוא מהפך הכל, מה יש? {טינוף}? הוא, הוא יש לו, יש לו חומר שהוא, שהוא ממניע הטינוף והריח רע של, של התאוות, ונעשה ענין אחר, הוא מהפך (סבא צוחק). הוא גילה חכמה כזאת, חכמה חדשה שעולה על כל החכמות, והוא משבר ומבטל כל התאוות, כל, מהפך הכל (סבא צוחק). יש לך תפוחי אדמה קטן כזה? אה? [קטן כזה?] יש, יש? [לא, קטן כזה, לא, אתם רוצים תפוחי אדמה? אבל יותר גדול מזה] טוב [תפוחי אדמה מתוק? מתוק? כן. הוא מהפך כל התאוות וכל הגבורות של היצר הרע, של הטומאה, הוא {עושה, מוסר, מוצא} להם קבר, והם נכנסים בקבר, ולא, הם לא יכולים לעשות כלום, החכמה הוא חכמה חדשה, שהוא מאיר באדם כח וחכמה כזה, שהוא משליך, הוא לא יכול להריח הריח של התאוות (סבא צוחק), כן, השם יתברך הוא, אם הוא באמת, אז השם יתברך מזמין לו אשה וילדים טובים, כן, ונעשה הכל להפך. אוי, חתני שמואל כרויזר, הוא, השם יתברך נתן לו כח חכמה כזה, שהוא יש לו כח לקרב כל העולם להשם יתברך, אבל עדיין הוא, הוא לא יודע מכוחו, והוא ככה, הוא יושן, אבל זה יעשה את שלו, ויהיה ענין אחר, ענין חדש, חכמה כזו, שכל העולם ישליך כל התאוות, ולא ירצה אפילו להריח הריח של התאוות (סבא צוחק), כמו שהיה התגברות החושך והתאוות והטומאה, ככה יהיה לו, אדרבה, יהיה כח יותר, הוא ירפא וישבר כל הרע, כל הטומאה...

...[כח] גדול, יהיה חדשים, וודאי, "אין שום ייאוש בעולם כלל", זה לא היה עד... גם על זה, "אין שום ייאוש בעולם כלל" (סבא צוחק)...

...{חיים} באמת, וחוף מזה, הם יזרקו הטומאה והחושך הם יתבטלו ויתהפכו? ויהיה, ויהיה קבר (לא מבין), יהיה, יהיה הפך, הוא יהפוך, הוא מהפך הכל (סבא צוחק), גם הילדים יתהפכו כולם לקדושה, וירצו רק אמת, אמת ואמונה...
...ידעתי רק טיפה מן הים, ידעתי מה, מה, מה שעושה, שהחושך יתבטל, הטומאה יתבטל, ויהיה בעולם רק אור של חכמה ואמונה באמת (סבא צוחק)...

...{הכלל}, הוא מהפך הכל לטובה [רבי ישראל, אני נותן את הכסף לשמעון]...

...לכל, לכל בני אדם שצריכים עזרה, אז רבינו הקדוש הוא עוזר לו, הוא, הוא, בידו כל החכמות האמיתיות, איך, איך לעשות תשובה, ואיך לעבוד השם באמת...

...להכניס בנו, בלבינו, כל הישועות, כל העצות, רבינו הקדוש הוא בעל העצות, הוא נותן הכל, יוא, אבל באמת, אם אין אמת, אין כלום [מה זה אמת? רבי ישראל, מה זה אמת? מה פירוש של אמת? מה זה אמת? מה פירוש של אמת? כולם רוצים את האמת, מה זה אמת?] אין לי כח לדבר, לעשות כסף ותאוות, כבוד, פרסום, זה שקר...

...האבא שלו היה רב גדול באמריקה, והיה לו שם גדול, כן, אבל הוא לא שמע לא לאבא ולא למשפחה, והוא נתקרב לרבינו הקדוש באמת, הוא, והוא סבל, כל העולם היו רחוקים מברסלב, והוא סבל הכל, והוא רק ברסלב (סבא צוחק)...

...{לקיים} ולשמור את עצמו מאד, ולידע, שבכל יום יש לי ענין של התבודדות, להתפלל ולבקש מהשם יתברך על כל דבר, העולם רחוקים מזה, ואנחנו צריכים להתחזק לקיים את זה, לשמור על זה מאד, לקבוע זמן ומקום בשביל להתבודד, לא {לפחוד}, להתבודד ולבקש מהשם יתברך על כל דבר שאנחנו צריכים, להתפלל להשם יתברך, העולם לא יודעים כלל מענין תפילה, שזה העיקר של העולם, עיקר החיים, "תפילה לאל חיי", תפילה בשביל חיות [תפילה לחיות] כן, "תפילה לאל חיי", "תפילה לאל, חיי", (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), להתפלל להשם יתברך על כל דבר, העולם לא יודעים מזה, אבל רבינו הקדוש גילה על זה,

צריכים לקיים, אה, זה קשה, קשה לדבר עם השם יתברך? צריכים להיות עקשן גדול בעבודת השם, ולעשות אפילו מה שקשה, ולעשות עבודה, אוי...

...לשמוע הקידוש, חמש ילדות וכן יחיד, הבן יחיד שמו מרדכי, וה... עוד, עוד ילדה שמה אסתר, היה שתיים, שתיים, מרדכי ואסתר...

...אמרו כולם, כולם אמרו, שאם הוא [רבי ישראל קרדונר] היה בזמן רבינו, היה חידוש [איך זה אפשר? כי רבינו אמר: "ממני עד משיח לא יהיה חידוש"?] אבל הוא אמר, שישראל הוא כנגד כולם [כן] הוא, הוא, הוא עומד כנגד כולם [כן, ואתם קיבלתם?] אני קבלתי, כן, אחרי כמה שנים שהייו בחד, וסבלנו מה שסבלנו. הוא, הוא עשה ריקודים על החתונה שלי [זה היו ריקודים יפים?] הוא נפל לו, המכנסיים נפלו, והוא רקד עם המכנסיים, עם המכנסיים ביד, כן, והוא רקד במירון, ליל שבת, אחרי החופה (סבא צוחק)...

...קידוש והלך (סבא צוחק), אם הייתם שמה, הייתם שומעים את כל הקידוש (סבא צוחק)...

...עמד על יד השולחן, כמו שעושה קידוש, הוא אמר קידוש, [ואחר כך הלך לו], הוא עשה קידוש, והלך [רבי ישראל] אחרי הקבורה ואחר הלוויה, הוא בא לבית ועשה, קידוש והלך (סבא צוחק) [רבי ישראל, והוא לא עשה "המוציא"? רק קידוש? הוא לא עשה "המוציא"?] לא [לא אכל סעודה?] רק קידוש, הוא בא ועשה קידוש, והלך לו, והלך (סבא צוחק)...

...הוא רקד אחרי החופה, אחרי התפילה ברשב"י על יד הציון הקדוש, הוא רקד, וגם כן הוא רקד באולם, היה אולם שבאו מהמשפחה, והיה אולם, כן, והוא רקד, עד שנפלו לו המכנסיים, והוא לא, לא ידע, הוא לא ידע שנפל לו המכנסיים (סבא צוחק)...

...לישון לבד, תישן פה (סבא צוחק) [חיים יושן פה בחדר חיים? [כן] אז תגיד לו [כן, אני כאן, רבי ישראל] שישן על ידי [אני כאן] זה מתנה טובה, אם השם יתברך מזמין איזה מצוה, מצוה? תלך מהר [לקיים], לך, מה אתה עושה כאן? [מפחדים רק] ממצוה, הוא אין לו מצוה? הוא, זה, זה יותר גרוע מן הכל, מצוה? מצוה, זה למעלה ממצוה, צדקה וחסד, רחמנות, זה מצוה, צדקה וחסד, תרחם, על זקן, עוד יותר מצוה, אבל לא לפחוד ממצוה, כל הבריאה נברא רק בשביל התורה, בשביל לקיים התורה, מצוה, צדקה וחסד, מצוה, לרחם, לא כמו בהמה, אין לו, אין לו שום רחמנות, כלום, אכזרי כזה, חיות, בהמות, לא לפחוד ממצוה, אם לא [יקבלו] התורה? אין שום רחמנות בעולם, רק לא צריכים, בפרט איש זקן, ילך כבר, אבל כל רגע של החיים, זה ענין של פיקוח נפש, זה ענין רחמנות, צדקה וחסד. עוד לא, עוד אין זמן, עוד לפני זמן התפילה, אי אפשר להניח עכשיו תלית ותפילין, אה? [לא, לא]...

...צדקה וחסד, זה המידה של ישראל, זה התורה, צדקה וחסד, לעזור לחברו, אם הוא צריך איזה דבר, לעזור לו, לרחם, רחמנות, אבל לא לפחוד, הגויים לא מפחדים כלל, חמור, הוא עומד כמו חמור, כלום, אבל אנחנו ישראל, יש לנו תורה, התורה, צדקה וחסד, לרחם אחד על חברו, לא לפחוד, אדרבה, לשמוח מאוד, אם השם יתברך מזמין מצוה, צריכים לשמוח, להודות ולהלל להשם על המתנה, מתנה, מתנת חיים, מתנה, "אשר בחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו...", את התורה, נתן התורה, אנחנו ישראל, עם אחד בעולם, כולם הם בהמות, אין להם שום דעת, שום שכל, שום לב, כמו כל... כמו בהמה, [לא קיבלה סחורה, לא], כן, אוי. תן לי קצת דבש...

...[לא מבין, כי סבא מדבר באידיש]...

...אין כסף, זה מצוה (סבא צוחק), הבנים גם כן, כשרואים שהאבא גם כן הוא, הוא מפחד ממצוה, הוא מפחד גם כן, מי, מי, מי יודע מה זה? אין כסף, החמור [שישאר] שמה עם כל הסחורה, ולא יכול לצאת, נו, נו (סבא צוחק)...

...[שומעים את השיר "יצוה צור חסדו...", אחר כך שומעים את השיר "הריקותי לכם ברכה עד בלי די...", אחר כך שומעים את השיר "שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו...", אחר כך שומעים את השיר "יש ענין שנתהפך הכל לטובה...", אחר כך שומעים את השיר "יחדשהו הקדוש ברוך הוא...", אחר כך שומעים את השיר "יש לנו צדיק רחמן, ושמנו רבי נחמן...", (סבא והחברים צועקים אוי), אחר כך שומעים את השיר "וטהר ליבנו לעבדך באמת...", אחר כך שומעים את השיר "שבת קודש...", אחר כך שומעים את השיר "ועל ידי זה יושפע שפע רב...", (סוף צד ב 71).

קסטה מס' 72

צד א 72 82

...עדיין (לא מבין) עכשיו [כן] אה, אה...
...[כן], אורות כאלה, שלא היו מעולם, חדשים לגמרי, חדשים, ואין דיבורים לתאר ולספר [הוא צריך עוד להתחתן, סבא, הוא רוצה ברכה לתשובה, להתחתן] אה, השם יתברך הוא... (רוב הצד ריק לגמרי)... (סוף צד א 72).

צד ב 72 82

...שהם תנאים, שהם גדולים, אבל העיקר חסר, עכשיו זמן הגאולה, אז, אז בא רבינו הקדוש וגילה לנו, שאנחנו רחוקים מהשם יתברך, ואנחנו צריכים לחפש דרכים לעבוד השם, לעבוד את השם, כי הכסף לא כלום, והתאוות לא כלום, והכל לא כלום, ורק העיקר לעבוד השם, לעסוק בתורה ותפילה, זה, זה נקרא חיים, ובלא זה, אז לא חיים, אין, אין, יש אנשים, אבל אין להם חיים, אין להם חיות מהתורה, "כי היא חיך ואורך ימים...", אבל בלא זה האדם, העולם הוא, אין לו, אין לו כלום, אין לו כלום, הוא ישן, ולא עוסק בעבודת השם, אבל בבוקר השכם, בחצות הלילה, לחפש דרכים איך לעבוד השם (סבא צוחק), אבל בלא זה, לא שווה כלום, לא התורה ולא תפילה ולא... העיקר הצדיק האמת, שהוא הוריד לנו חיות, התבודד... חיות זה תפילה, "תפילה לאל...", דוד המלך אומר: "תפילה לאל, חיי", אנחנו אומרים: "תפילה לאל חיי", אבל רבינו הקדוש הוא מגלה לנו שזה הפסוק, הוא מגלה לנו, שהעיקר הוא לעבוד השם, ואם לא, זה לא כלום, הוא יושן, לא עושה כלום, אה, צריכים, צריכים להזכיר עצמו שהעולם הזה לא כלום, ולזכור שהעיקר הוא לעבוד השם, ללמוד תורה ולקיים, זהו, לא להיות למדן [וללמוד] לכסף וכבוד, לא, זה, זה טעות, זה, זה, כל זמן רבינו הקדוש לא היה בעולם, לא ידעו מזה, עכשיו כשיש כבר ה"ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי תפילות" ועוד, ועוד, אז צריכים אנחנו לא לישון, לחפש דרכים איך לעבוד השם, כי בלא עבודת השם, בלא תפילה, בלא אמונה, זה לא בני אדם, חמורים (סבא צוחק), יוא, העולם מדברים, מדברים ומדברים, וזה רוצה כבוד, וזה גאווה, וזה זה, הכל רק עולם הזה, אבל בא רבינו

...נתתי לצדקה ליוסף נח (סבא צוחק) [מי זה, מי זה היה יוסף נח? סבא] עני, איש עני [איש עני] איש זקן, הוא, הם היו זוג [כן, כן] הוא ואשה [כן] כן [לא היה להם מה לאכול] הוא היה עני, הם היו עניים, שביקשו כמו הבעטליר, הם ביקשו [תן לי, תן לי] תן לי איזה דבר, תן לי חתיכת לחם, תן את זה, תן את זה, בעטליר, רבינו הקדוש סיפר מעשה מבעטליר'ס (סבא צוחק), בעטליר ידעתי שזה, העניים הגדולים הם הולכים ומבקשים, מבקשים איזה מתנה, חתיכת לחם, כן, אז ידעתי זה בעטליר, (לא מבין) ידעתי שזה בעטליר, ורבינו הקדוש הוא אמר, הוא סיפר מעשה של "שבעה בעטליר'ס", אני לא, לא זכרתי בעטליר אחד, והוא מספר לי מעשה של "שבעה בעטליר'ס" (סבא צוחק). אני זוכר, האמא שלך באה, באה אלי ל'חדר' ונתנה לי חתיכת לחם בשביל לאכול, לחם, לחם עם שמן, והיא נתנה לי שלש טיפות, אני ביקשתי: "אמא, תן לי עוד טיפה", אז היא צעקה עלי בצד: "מה אתה חושב? אני צריך השמן לשבת, היה יום חמישי, אני צריך השמן לשבת, ואתה רוצה עוד טיפה?" (סבא צוחק) [עכשיו יש הרבה, סבא, הרבה שמן] אה? [יש לחם ושמן זית, עכשיו יש הכל, שמן זית ולחם, ועוגות ופירות, וארק מתוק וקולה, הכל יש] אני שכחתי הכל, שיש קולה ושמן זית ולחם, שכחתי הכל [כן] אני לא היה לי זיכרון, אז שכחתי הכל [ומה קרה אחר כך? מה קרה אחרי זה? סבא] הייתי תמיד בייסורים ובפחדים גדולים, כמה, שמא ישאל הרב איזה פרשה? נו, מה, מה, מה, מה יהיה? אני אקבל, אני אקבל צעקות ומכות (סבא צוחק), אני זוכר, שבאה האמא שלך, אתה לא זוכר את זה? [מי באה? מי?] האמא שלך [אמא שלי] כן, כן [לא?] לבית ספר שלמדתי שם אל"ף ב"ת [אז מי אני הייתי? סבא, אולי תגיד לי מי? מי זה אני? אני גם הייתי בטבריה? סבא] אה? [אני גם הייתי בטבריה?] מה גם אתה? [אני, אני גם הייתי שם? אני הייתי גם כן?] אה? כן, כן [מי אני הייתי?] כן [מי אני הייתי?] כן, אמרתי לה: "הוא יהיה ילד טוב, הוא זוכר איזה פרשה השבוע" [אני זכרתי?] אתה זכרתי, רק אני שכחתי (סבא צוחק) [ואיך היה השם שלי? סבא] אה? [איך היה השם שלי?] השם שלך, אני יודע רק השם של האבא, יוסף נח [אני הייתי הבן שלו?] כן [אני הייתי הבן שלו?] כן, יוסף נח, אני אמרתי לאמא שלך: אתה ילד טוב, אתה זוכר שהשבוע הוא פרשת "נח", אמרתי לה: "הו, הילד שלך הוא, הוא תלמיד טוב, הוא זוכר שהשבוע הוא פרשת "נח" (סבא צוחק), אני מספר לך, מה שהיה לפני שבועים שנה [איך היה, אתם לא זוכרים איך היה השם שלי?] אה? [איך היה השם שלי?] השם שלך? לא [איך היה? אני הייתי ילד טוב? הייתי ילד טוב?] אה? [הייתי ילד טוב?] כן [כן], כן, היה לך מח טוב [כן?] ואני להפך [כן?] אני לא היה לי מח כלל, אני נולדתי בלא מח (סבא צוחק) [כן] אם הייתי נולד עם, עם, עם מח, לא, לא היה לי, הייתי {נופל} [גאווה, גאווה ופרסום, סבא, אני הייתי גם כן מפורסם?] אה? [אני היה לי פרסום? אני הייתי מפורסם?] כן, אתה היית מהתלמידים הטובים [כן?] ואני הייתי התלמיד הכי גרוע, כדי שלא יהיה לי גאווה, גאווה וכבוד (סבא צוחק), אתה לא זוכר? [לא] שמה הבית הכנסת של התלמידי הבעל שם טוב, כן, בחוץ [מנחם מנדל מטפליק] אה? [תלמיד של הקליסק] איך השם שלך? [עכשיו?] יוא [ישראל דגן] כן? [כן] (סבא צוחק) היה, אבא שלך היה שמו ישראל? [אבא שלי?] יוא [היה שמו פרץ, פרץ, אה? [פרץ, האבא שלי?] יוא [קראו לו פרץ, פרץ, פרץ] אה, פרץ? [כן], סבא, בטבריה גם קראו לי ישראל?] אה? [היה השם שלי ישראל שם?] אינני יודע [אבל אני הייתי איתכם ביחסים טובים?] אני היה השם שלי ישראל [שליך] כן [אני הייתי איתכם ביחסים טובים בטבריה?] כן, כן [כן?] לא הייתי עושה לכם בעיות? [בילדות] לא, אנחנו היינו ילדים [ילדים] ואני לא ידעתי איזה פרשה השבוע, זה היה פרשת "נח", ואתה [אני ידעתי] ואתה ידעת שהשבוע פרשת "נח", ואתה היית תלמיד טוב [כן] אתה זוכר שהשבוע פרשת "נח" (סבא צוחק), אני הייתי שכחן [שכחן] תכף אני שכחתי, הרב שואל אותי: "ישראל בער, איזה פרשה השבוע?", אז, אז לא היה מי שיגיד, אני לא ידעתי [מה אני הייתי? מחסידי קרלין?] מה אני הייתי? אני הייתי קרלין? אה, אני [מה אני הייתי? קרלין?] לא, לא, התפללת בקרלין איתי [כן], כן, אבל הקרלינים הם צועקים בתפילה [כן] אתה יודע מזה? [כן, וודאי] (סבא צוחק) [אני גם הייתי צועק? גם אני הייתי צועק? סבא] אה? [אני הייתי גם צועק?] אה? [הייתי צועק גם? אני גם צעקתי בתפילה?] אה, לא, רק אני צעקתי [אתה צעקת] (סבא צוחק) אני אהבתי לצעוק להשם [כן] בתפילה ו... אני זוכר את המיטה {ששכבתי איתה, עם האמא בזמן שהתפללתי}, אני זוכר, כן, עכשיו אני זוכר, אבל {תמיד} שכחתי הכל [כן] כשהיית יונק? היית יונק, אתה זוכר? [לא מבין] [ומה לפני זה?] אני רציתי לאכול, והאמא לא, לא היה לה מספיק חלב [כן?] כי היא לא אכלה ולא שתתה [נו] אני סבלתי, איך היה לי חלב לאכול? (סבא צוחק), אה [סבא, אני פעם היה לי מחשבה, היה לי מחשבה לפני כמה זמן, שאני כבר הייתי פעם נגן, הייתי פעם נגן] כן? [היה לי מחשבה, שעכשיו אני צריך ללמוד להיות תם] כן (סבא צוחק) [אני הייתי בישיבה בירושלים, כשהתחלתי לחזור בתשובה, לפני שנים עשרה שנים, הייתי בישיבה של מתנגדים של ליטאים, ולמדו שמה גמרא עם רש"י ותוספות, וראשונים ואחרונים, ואני אף פעם לא למדתי גמרא בגילגול הזה, אבל אני תכף ומיד הבנתי הכל, ואני קיבלתי הציון הכי טוב מכל הישיבה, כן, הכי טוב מכל הישיבה, אבל אני, הם נתנו לי כבוד, ואני ברחתי משם, הם רצו לעשות ממני רמב"ם וגאון, ואני ברחתי, אני, הרגשתי שמישהו מדבר לי במח, אתה צריך עכשיו להיות שם, לא כאן, כאן, כן, אז אני הלכתי משם, היה לי ציון הכי גבוה, היו אנשים שלמדו גמרא כמה שנים, לומדים בכולל גמרא, ואי הייתי חדש לגמרי, אני הייתי רק חדש לגמרי ביהדות, ואני ידעתי הכי טוב מכולם את הגמרא, אבל אני הרגשתי, שאסור לי להישאר שם, (לא מבין), הייתי למדן, אבל לא היה לי את רבינו] אה? [לא היה לי את רבינו, סבא, אני, אני לפני שנה, לפני שנה או שנתיים, אני הייתי בטבריה בבית כנסת של קרלין, אני למדתי שמה כמה חודשים, כן] (לא מבין)...

...ברסלב [כן, אמא שלי] כן [אני רציתי?] אה? [אני רציתי?] אני, אתה, אני (לא מבין)...

...[החברים מנגנים את השיר "מי יתן לי עבר כיונה אעופה ציון הקדוש הוא מנה...", אחר כך הם מנגנים את השיר "ברך רבינו נגילה, ברך רבינו נשמחה, ברך רבינו נגילה ונשמחה ברך...", אחר כך הם מנגנים את השיר "נְחֵם נְחֵם נְחֵם מְאוֹמָן..."] [יש בזה] עוד אחד זמר [הוא זמר?] מי זה? איפה הוא? [איזה זמר? סבא] אמרתי לי שיש לך עוד אחד [שמנגן איתי ביחד?] כן [כן] מי זה? [יש לי, יש לי כמה מנגנים] כן? [כן], שמנגנים איתי, תזמורת] כן? [כן], כן, פעם אני לוקח את זה, פעם אני לוקח את זה] אה [כן], יש טחינה, סבא, טחינה, יש פה טחינה טחינה

[טחינה עם שמן זית] איפה אנחנו? [אנחנו בצפת, סבא] בראש השנה? [באומן] באומן [וודאי, רבי נתן אמר: "כל שנה ושנה, כל ימי חיינו", רבי נתן הוא אמר, ב"חיי מוהר"ן" זה כתוב, שכל ימי חיינו נוסעים לאומן על ראש השנה] יוא [הוא אמר, שזה הנהגה אחרי הסתלקות רבינו, תמיד נוסעים לאומן על ראש השנה. זה פירה, זה פירה] פירה? [כן, אבל זה קר] אה? [אבל זה קר, יש גם, יש במבה ויש מזונות מתוק, מזונות מתוק, ויש תמרים, צימוקים] יש זה, כמו דבש של תמרים? [אה, כן, כן] [במכונה] [כן, יש, ממרח תמרים, אה, אה, ממרח תמרים] יוא [כן, זה טוב מאד, זה טוב מאד, עוד?] לא [מספיק] לא עוד [כרגע] [קצת קולה? סבא, קולה? יש קולה גם, קצת? סבא, אני הלכתי לנגר, לנגר, וקניתי עץ חדש] אה? [תיקנתי את המיטה] כן? [עכשיו היא בסדר גמור] אתה תיקנת אותה [בעצמי תיקנתי, בעצמי] אה? [אני בעצמי תיקנתי] אה [כן, אני קניתי את העץ, קניתי את העץ] [גם של] המיטה? [קניתי עץ] עץ [עץ מהנגר, ואני בעצמי תיקנתי]...

...שהאורח לא ישכב על המיטה, עד שבעל הבית ישכב ויראה אם זה טוב (סבא צוחק) [כן, היום אני הולך לשכב על המיטה, היום, ואני אבדוק שזה טוב] טוב [כן, אני שמתי חדש] אבל עד מחר? [אה? עד מחר, כן] [היום]...
...[איפה] {הטלויזיה [מה?] [טלויזיה (לא מבין) [אין טלויזיה, טלויזיה ה'אויס] [ה'אויס] (סבא צוחק) [החברים שרים "אשרינו שיש לנו רבי כזה..."] אין לי כח לצחוק, תן לי כבד, אין לך? [כבד] שיהיה לי כח לצעוק, אתה אין לך כבד? [יש בחנות, סבא] בחנות יש? [בחנות יש] סגור, עכשיו סגור כבר כל, כולם כבר סגור...

...[סבא ואחד החברים צועקים אה, אה, אה, אה] [החבר שר "ממשה ועד רבינו לא היה כמו רבינו, כמו רבינו נחמן בעולם..."] [סבא, [הטלויזיה] אה? [הטלויזיה] נו [הם רוצים, הם מתקשרים עוד פעם ועוד פעם] כן? [הם לא מוותרים] (סבא צוחק) [והם רוצים, הם הבטיחו שהם יבואו לקצת זמן, הם מקבלים את כל מה שאנחנו נגיד להם, והם רוצים, שאנחנו נספר להם מה זה "נח", ושאנחנו נזמר, נזמר, והם לא יעשו לנו הרבה זמן] אה, לזמר גם כן [כן, הם רוצים] (סבא צוחק) אבל כל, כל תל-אביב רוצים לישון, מה זה התבודדות? מה עושים? [הם רוצים "נח", הם רוצים לדעת מה זה, שכולם ידעו מה זה "נח" בכל המדינה, שאנחנו נספר להם, מה נעשה? סבא, מה נעשה? נגיד להם, לא? אולי מישוהו יתעורר בתשובה מזה? איזה מישוהו שמחפש את האמת הוא יסתכל, מה, מה נגיד להם? סבא, הם רוצים תשובה] יחכו [שיחכו?] כן [הם רוצים לבוא מחר] (סבא צוחק) [שיגידו] "נַחְנָם נַחְמָן מְאֻמָּן", הם רוצים לבוא מחר, מה להגיד? שלא יבואו מחר? להגיד להם לא לבוא? לא, לא [לא לבוא, טוב, טוב, לא לבוא, להגיד להם לא לבוא, אולי מישוהו, מישוהו הוא מחפש, מחפש את האמת, אולי הוא יתעורר בתשובה על ידי זה? אולי?] [סבא, אני פעם ראיתי במירון] אה? [אני ראיתי במירון יהודי אחד, הוא ראה אתכם בטלויזיה לפני שש שנים, לפני תשע שנים] יוא [הוא ראה בטלויזיה "נח"] "נח" [כן] נו [והוא רשם, הוא רשם על נייר, הוא לא ידע, בשביל לא לשכוח, הוא כתב על חתיכת נייר, והוא שמר את זה בכיס] כן? [את הנייר שכתוב "נח", הוא שמר את זה תשע שנים, כל פעם, כל פעם הוא כתב נייר חדש, מהטלויזיה הוא ראה] כן [כן, הוא שמר את זה בכיס, אנחנו היינו בטלויזיה ביחד, סבא, אתה לא זוכר, שאני ואתה היינו בטלויזיה לפני תשע שנים?] כן? [היינו ביחד, כן, ואיש אחד הוא ראה את התוכנית, והוא שמע "נַחְנָם נַחְמָן מְאֻמָּן"] יוא [אז הוא לקח נייר, וכתב על הנייר "נַחְנָם נַחְמָן מְאֻמָּן", שהוא לא ישכח, והוא שם את זה בכיס, וכל פעם שהנייר קצת מתקלקל, הוא לוקח נייר חדש, וכותב עוד פעם, תשע שנים ככה, תשע שנים הוא כל פעם שם נייר חדש בכיס] כן [מהטלויזיה, הוא ראה אותנו בטלויזיה] כן? [כן, כן] (סבא צוחק) [אורי פגש אותו אצל רבי שמעון בר יוחאי במירון, הוא סיפר לאורי, הוא ראה את אורי במירון, אז הוא סיפר לו את הסיפור הזה, את המעשה הזה, אז מה, מה נעשה? סבא, נגיד להם שלא יבואו מחר?] לא [שלא יבואו, אולי זה טוב?] יכול להיות שיבואו המשטרה [לא, למה?] [יגידו קומו] [מה?] יבואו המשטרה [כן] ויאמרו לכל תל-אביב, קומו [תגידו מהר "נח"] די לישון [המשטרה יגיד, שכולם צריכים להגיד "נח", ויעמוד שוטר, והוא יגיד לכולם להגיד "נח"] כן, כן [אז מה, מה נעשה? מה להגיד להם? סבא, הם רוצים מאד לבוא, הם הבטיחו, שהם יבואו רק לקצת זמן, והם לא יפריעו, הם לא יפריעו, מה, מה להגיד להם? סבא] שיחכו [שיחכו עוד] שנה אחת [שנה אחת?] כן [שנה אחת] (סבא צוחק) [טוב, אני הולך הביתה, סבא] להתראות [לילה טוב] לילה טוב [כל טוב] (סבא ואחד החברים צועקים אה, אה, אה, אה, אין כח, אה [סבא, פרסמו] אין לי כח [פרסמו אותי בעיתון, תתפלל עלי, עשו לי פרסומת בכל חיפה, עשו לי תמונה לא יפה בעיתון, כתבו עלי שקר] כן? [עשו אותי, מפורסם של שקר עשו אותי] אה? [עשו אותי מפורסם של שקר, תתפלל עלי, שלא יזיק לי, שאני לא, שלא נראה עיתונאים ולא, ולא קהל] אה, אני לא יכול, אני מוכרך לנוח [תנוח, תנוח, הכי טוב לנוח]...

...[החברים שרים "עוז והדר לבושה, ותשחק ליום אחרון..."] (סבא והחברים צועקים אה, אה, אה, אה)...
...כבר לישון, נו, העולם ממשיך לישון, לאכול ולישון, מה זה? [מה זה?] (סבא צוחק) איפה אני איש? אין לי מיטה בשבילך, לך הביתה (סבא והחברים צועקים אה, אה, אה, אה) [לילה טוב, סבא, שלום, שלום, לך, לך לישון] [בסוף, סבא, כולם ירצו לקנות אפילו את הפתקה, ולא יצליחו] אה? [בסוף כל העולם ירצו לקנות את הפתקה, ולא יצליחו, להגיד "נַחְנָם נַחְמָן מְאֻמָּן" יתחננו, כולם ירצו להגיד "נַחְנָם נַחְמָן מְאֻמָּן"]...
...הכנסת אורחים זה בכוונה בכל, לכל אנשי רבינו, שלא, האורח לא ישן, עד שישכב הבעל הבית ויראה אם זה טובה (סבא צוחק)...

...[היא לא יכולה, כל היום היא רק חושבת על רבינו] כן [נכנס לה בתוך המח] אה, כן? (סבא צוחק) [כן, והכתבת, הכתבת] אה? [הכתבת, זאת שעושה את הכתבה בטלויזיה] יוא [זה אחרת, היא עכשיו קוראה ספרי רבינו, היא קוראה ספרי רבינו, יש לה ספרי רבינו] כן? [כן, והיא קוראה בספרים, והיא, היא רוצה לבוא, היא אמרה, שהיא תבוא בכל מקרה לפה] כן [יהיה מה שיהיה, במסירות נפש, היא אמרה, אני אבוא, והיא רוצה ברכה בשבילה, בשביל הבן שלה, הכתבת של הטלויזיה, היא אמרה: "אני רוצה לבוא לקבל ברכה", והיא רוצה לבוא לפה לקבל ברכה, ויהיה מה שיהיה, כן, במסירות נפש, הם החליטו שהם יבואו, יהיה מה שיהיה, ויש לה ספרי רבינו, והיא קוראה בזה, ככה היא דיברה עם אישתי אתמול בלילה] כן [כן, ושהיא מענין אותה, מה זה רבינו, ומה זה זה, והיא שאלה את אישתי כל מיני שאלות] כן [כן, אישתי אמרה לה, עד שלא... אישתי אמרה, שאנחנו לא מסכימים טלויזיה, עד שהם לא יחפשו את האמת באמת, ויבטלו את עצמם לפני הצדיקים, ושיבואו ויחפשו את האמת באמת, אז היא אמרה לאישתי, שהיא, היא מחפשת, ואישתי אמרה לה, את צריכה להתפלל להשם, את צריכה להתפלל על זה, ולחפש את האמת, אישתי אמרה לה, אז היא אמרה, טוב, טוב, אני רוצה ברכה, יש לה ספרי רבינו, והיא רוצה ברכה, כן, והיא אמרה, שהיא תבוא, יהיה מה שיהיה, כן, כן]...
...[סבא החברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו, אשרינו"]...

...[עם הערבים כן]? [היום לא, היום היה שקט] אה? [אני שמעתי חדשות] יוא [בינתיים היה עכשיו שקט] כן? [עכשיו היה שקט] כן...

...[דגן שר ומנגן "שלח אותו רבינו רבי נחמן, להאיר לנשמותינו במצוקה, וכדי להחיש גאולתנו, נשיר "נ נח נחמן נחמן מאומן", נשיר "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] [סבא, אני זכיתי לנגן לבעל הבית בחתונה שלו, ניגנתי לו בחתונה] כן? [לבעל הבית, כן, החתונה שלו היה במירון אצל רבי שמעון, כן] [דגן ממשיך לשיר ולנגן "זה השיר מספר על יהודי, שיש לו מסר לכל אדם, זה השיר מספר על יהודי ששר "נ נח נחמן נחמן מאומן", ששר "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] (סוף צד א 73).

צד ב 73 83

...נו [באו לפה] נו [מה שאתה אומר, אני יודע? מה שאתה רוצה] אה? [באו מהטלוויזיה] אבל אין לי, אני, אני חלש מאד [בסדר] אני אין לי כח לדבר איתם [בסדר] [תסביר] להם, שיבואו לפה [יום,] יום אחר [בסדר, כשהם יבואו לפה, אני אגיד להם] אה? [הם עוד לא באו לבית, הם עוד לא נכנסו לפה] הם, הם, הם יכולים ליכנס לפה? אה? [אתה מרשה להם לכנס לבית?] בקיצור, ושילכו תכף [שילכו תכף, בקיצור ושילכו תכף, סבא, הטלוויזיה הגיע, אולי יחזרו בתשובה?] אה? [אולי יחזרו בתשובה, בעזרת השם] נו [רבי ישראל, הם רוצים לצלם אתכם] אה? [הם רוצים לצלם אתכם] הם רוצים [לצלם] לצלם אותי? [אין קוראים לו] [זה אני, סבא] אה? [יצחק] יצחק [בן שמחה] אה [אני יושב לידך] אה? [אני יושב לידך] כן, אה, אני אמרתי, שאין לי כח לדבר, שיקצרו [וילכו] [בקיצור, סבא, אני אעשה הכל בקיצור, תודה רבה לך] [הם אמרו, שיעשו הכל בקיצור, תודה רבה] כן [תודה רבה מאד] מי, מי זה מדבר? [מדברת איזה יהודיה שהייתה פעם דתייה, עכשיו היא לא דתייה] אה? [פעם היא הייתה דתייה] אה [ועכשיו היא לא דתייה עכשיו] אה, אה, [לא מבין] [הם יעשו קצר, כמו שאמרתי, הם יעשו קצר] מי, מי הראש? מי הראש? [חגי, חגי, חגי, קוראים לו חגי] חגי [חגי] נו, איפה הם? [הם גמרו], [סבא] אני רוצה לדבר איתם [לדבר?] כן [תדבר בבקשה, תגיד לרב, תספר לו, שאני באתי בעקבות הפתק הזה, "נ נח נחמן נחמן מאומן", אני מענין אותי לדעת, מה המקור של השלט הזה? מה זה?] [סבא, הם באו בקשר לפתקה, "נ נח נחמן נחמן מאומן"] נו [הם רוצים לדעת, מה זה?] מה זה? אז תגיד להם, שאין לי כח לדבר, ואי אפשר לדבר בשביל זה, כולם יודעים שאני זקן, אני חולה, כן [אני אגיד להם, איפה קיבלת את הפתקה?] אז בקיצור מי, מי הוא הגדול שלהם? [חגי, חגי] אה [כן] [שלום, שלום] שלום, שלום, יש [לנו] בעולם רבינו הקדוש רבי נחמן, הוא ענין סוד חדש לגמרי, כן, אני לא, לא יכול לדבר הרבה, כי אני חולה, לא עליכם [תהיה בריא] אבל [זה] הוא ככה, שאתם, מי שהוא יוצא מהדת, ולא שומר התורה ולא מאמין, אז זה, זה, זה ענין רע מאד, שהוא... וככה היום כל העולם לא יודעים מרבינו, ולא יודעים מה שיש בעולם, סודות כאלה, עניינים כאלה, שכולם יתביישו להראות פניהם, לדבר, כן, אני דיברתי מה שאפשר, אני לא יכול לדבר, כי אני חולה, לא יכול, כן [יש לך איזה בשורה לעם ישראל?] אה? [בשורה, איזה מסר לעם ישראל? יש לך מסר לעם ישראל?] מה יש? [אם יש לך מסר, מסר לעם ישראל?] נשר? [מסר, בשורה לבשר לעם ישראל?] אה? [להגיד להם משהו] זהו, זהו מה שאמרתי, זה טועים כאלה, שהם טעו ויצאו מהדת, מהתורה, מן האמונה, ואין, ואין, אין לדבר איתם, הם לא, הם לא מאמינים כמו, כמו... לא מאמינים בתורה, כן, אז, אז אין מה לדבר מהם, שוין, אז אני עייף, שאני מדבר הרבה, זה [אני לא יכול] 66% [אבל מה זה "נ נח נחמן נחמן מאומן"? מה זה האמירה הזו?] זה השם של רבינו רבי נחמן [מתי קיבלת את זה?] הוא גילה, שענין, יש ענין ניגון של [לא מבין] [שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע'] אה, הו, הו, שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', זה השם של רבינו רבי נחמן [ומה, וזה טוב לחזור על זה? זה טוב להגיד את זה?] אה? [זה טוב לשיר את זה? הפתקה, אם טוב לחזור על זה כל הזמן, להגיד "נ נח נחמן נחמן מאומן"]? כן [למה זה כל כך טוב?] רבינו הקדוש גילה על זה, ששמו הוא שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', 'נ' זה פשוט, אות אחת, 'נח' זה כפול, שני אותיות, 'נח', 'נח' זה משולש, 'נחמן' זה מרובע, והוא חבור בהשם של השם יתברך, 'י-ה-ו-ה', זה ארבע אותיות של השם יתברך, ואי אפשר לדבר עם אנשים כאלה, שלא מאמינים בתורה, שלא... [אנחנו מאמינים] אז אין, אין מה לדבר איתם, אבל אני רוצה לדבר, אבל אי אפשר, אני חולה [מתי קיבלת את הפתקה?] מתי קיבלת את הפתקה? אה? אני לא זוכר, אבל, אבל בשנים אחרונות, אני לא, לא זוכר [לפני שבעים ושנים שנה כתוב] אה? [בשנת תרפ"ב, תרפ"ב, שבעים ושנים שנה] שבעים ושנים שנה, יכול להיות [אתה יכול לתת אולי ברכה?] היה כל העולם מתנגדים לרבי נחמן, ואני סבלתי מזה, כי אפילו בני הישיבה, בני תורה, הם, הם היו מתנגדים על, על רבי נחמן, כן, ועכשיו נתגלה רבי נחמן, שהוא, שהוא ענין פלא כזה, שכל החכמים וכל... מתבטלים נגד כל דיבור ודיבור שלו, הוא גילה ה"סיפורי מעשיות" וה"ליקוטי מוה"ר", וכל העולם צריכים להתבטל אליו לגמרי, ולהיות, לחזור לתורה, ולשמור התורה... להאמין בתורה ולשמור התורה, נו, אין, אז אין מה לדבר, אין [מה לדבר] [אתה יכול לתת ברכה כאן לצבת] אה? [לא מבין] [רוצים שתברך את עם ישראל] אה? [השם יתן, יתן {בלבבו}...] ...

...היום, היום בזמן הזה נתגלה קצת רבי נחמן מברסלב, שהוא למעלה מן הכל, מכל הצדיקים, כן, הוא, הוא גילה הספר "ליקוטי מוה"ר"ן ו"ליקוטי...", "סיפורי מעשיות", ראוי לכל החכמים להתבטל לגמרי נגד, נגד כל דיבור של רבי נחמן, כל החכמים וכל... אין להם שום, הם לא יודעים, זה סוד, לא יודעים מרבינו רבי נחמן, מי יודע מרבינו רבי נחמן? [מה צריכים לעשות, מה צריכים לעשות?] אה? אי אפשר לעשות כלום [אולי יגידו "נ נח נחמן נחמן מאומן"] נו, זה יכולים להגיד [ויחזרו בתשובה] כן [בעזרת השם] כן, כן [להגיד "נ נח נחמן נחמן מאומן"] יוא, יכתבו "נ נח נחמן נחמן מאומן" [ואז הכל יסתדר, הכל יהיה יותר טוב] זה עכשיו נתגלה רבינו רבי נחמן, שזה ענין של משיח, של, של הגאולה, של, זה, זה חדשות, חדשות [אתה יכול אולי לברך את עם ישראל?] לא, אני לא יכול לדבר [סבא, רוצים שתברך את עם ישראל] אה? [שתעשה ברכה לעם ישראל] אה, אני מברך תמיד את עם ישראל והתורה וה... אבל כשלא מאמינים בתורה, אז אין, אין, אין מה, אין עם מי לדבר [אם עם ישראל יאמין ברבי נחמן מברסלב, מה יקרה? מה יהיה?] [הם יברכו], הוא יחזיר כל העולם, כל עם ישראל לתורה, לאמונה, לאמת, אני רוצה לעזור לכם, אבל אי אפשר, בשביל שאתם נמצאים במקום, במקום של, של כפירה, כשלא מאמינים בתורה, אז אין עם מי לדבר, אבל קרוב הזמן, שכל העולם יתקרב לרבי נחמן, הוא יתבטל לגמרי נגד כל דיבור ודיבור שלו [מה עם כל הגויים שיש בעולם? מה יקרה איתם?] עוד לא היה פלא, אור פלא כזה עוד לא נתגלה בעולם, עכשיו נתגלה, ויהיה חדשות, כן [מה עם כל הגויים?] אה? כל הגויים? לא שווה, לא שווה כלום, חמור (סבא צוחק), זה אי אפשר, יש איזה, איזה, איזה דיבורים לדבר איתו? [לא] חמור, חמורים (סבא צוחק), מי שלא מאמין בתורה, אז זה לא, לא נקרא יהודי, {הם, הם לא מדברים ממנו} כלום, אבל עכשיו הגיע הזמן שיתגלה כל הסודות והסוד של רבי נחמן בכל העולם, ויתהפך, יש לו בכח להפוך כל העולם מהפך אל הפך [מה זה "אין שום ייאוש"?] אה, לא מאמינים [הוא שואל, סבא, מה זה "אין שום ייאוש"?] "אין שום ייאוש", רבינו הקדוש גילה על זה, אם היו העולם מקבלים את זה, היה עולם חדש, "אין שום...", הוא [רבינו] שאג בקול גדול: "66 (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש)", נו, אבל העיקר הוא, שרבי נחמן הוא נמצא כבר בעולם, והאור שלו עושה פעולות גדולות בעולם, אפילו כל הכופרים וכל הגויים יתקרבו, יתקרבו להשם יתברך על ידי כל דיבור שלו [זה יעזור? זה יעזור? זה יביא את הגאולה יותר מהר? אם רבינו יחיש את הגאולה?] אה, יש, אני מדבר, אני לא יכול לדבר, אני, אני וי [סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] הוא גילה לכל העולם (לא מבין), הוא יחזיר הכל [הספר שהוא כתב מכתבים לזמן שזר, לנשיא שזר, והספר "כתבי רבי נחמן", תורה ותפילה, זה הספרים שצריכים להתפרסם בעולם כולו, וכל עם ישראל צריכים לדעת מהספר "תורה ותפילה", וצריכים עם ישראל בשביל לדעת מה זה רבי נחמן מברסלב באמת בדור הזה, מכאן על ידי המנהיג האמת, זה על ידי שיקראו את הספר "אב"י הנחל", זה מכתבים שרבי ישראל בער שלח לנשיא זלמן שזר "אב"י הנחל", הנשיא שזר הוא עשה את השם "אב"י הנחל", השם של הספר "אב"י

הנחל", וזה דבר, דבר ידוע לכל [על מה, על מה הספר?], (לא מבין), שענין רבי נחמן זה ענין חדש, שכל החכמים מתבטלים לגמרי כנגד כל דיבור שלו [מה זה הספר הזה? על מה זה הספר הזה?] זה יהיה... [סבא, שאלה אחת אחרונה, אתה מרגיש שאתה שליח של רבי נחמן מברסלב?] נו, לא, מי יכול לפתוח פה כזה לדבר כזה, הוא חכם כזה, פלא כזה שעדיין לא היה בעולם, הוא חדש לגמרי, והוא יהפוך הכל [לתורה, לטובה], לאמונה, לאמת, הוא, הוא בכח, על כל דיבור ודיבור שלו, הוא יהפוך כל, כל העולם, כל החכמים [תורה רבה, תורה רבה, כבוד הרב, תורה רבה] אני רוצה להאריך, אבל אי אפשר לי לדבר, {רחמנות}, אוי, זה יבוא {קרוב לדת}, בשביל שרבי נחמן יהפוך כל העולם, כל ה... כולם יתהפכו לאמונה בהשם ובתורה, (לא מבין), זה ענין שאי אפשר לדבר, {זה, זה}, זה ענין קרוב הזמן, שהעולם (לא מבין) לגמרי כנגד, כנגד כל דיבור של רבי נחמן [תורה רבה, סבא, תורה רבה] אה, אני יש לי מה לדבר, אבל (לא מבין), כל זמן שלא מאמינים בתורה, אין מה לדבר, וגם כן רבי נחמן הוא מאיר בכל, בכל ישראל, הוא יכול להפוך כל העולם לאמונה, לאמת, כן, עכשיו יתגלה בעולם (לא מבין), אם יש עוד בעולם "סיפורי מעשיות" כאלו, ו"ליקוטי תפילות" כזה, וכל הדיבורים שלו, אה, יבוא, קרוב שיבוא הזמן שיתהפך כל העולם, הוא (לא מבין), יתהפך כל העולם לגמרי, רבי נחמן להפך מכל העולם, והוא כובש כל העולם, כל החכמים כלום נגדו, זה ענין חדש, פלא נורא מאד שלא היה מעולם, זה יבוא בקרוב, שידעו כולם, וירדפו רק אחר התורה והמצוות [אחד מהחברים מספר את סיפור נס הפתק] מי שהוא, שישם עיניו וליבו לדיבור אחד של רבי נחמן, יתבטלו כל העולם, אוי, אוי וי, התפילות, אתם, הם ראו את הספר, את הספר שכתבתי לנשיא זר? הנשיא נתן שם להספר, "אב"י הנחל", "אב"י הנחל", "אב"י הנחל", "אב"י הנחל", זה ענין פלא שלא היה מעולם, שיהפוך כולם שידעו, שלא יודעים כלום, {ועל ידי} רבי נחמן, יהיה חדשות בקרוב, כולם ירדפו רק לידע להאמין בתורה ובמצוות, (לא מבין) בזמן הגאולה יהיה חדשות לגמרי, %רובי נחמן הוא הכל, כל התורה, כל החכמה, מי שילמוד איזה ענין של רבי נחמן, הוא יתבטל לגמרי, "נ נח נחמן נחמן מאומן", זה כל העולם, זה כל {התורה} וכל החכמות [סבא, תגיד את זה עוד פעם, תגיד "נ נח נחמן נחמן מאומן"] "נ... [רגע, רגע, רגע] זה ענין שהוא סוד מן העולם [סבא, תגיד "נ נח נחמן נחמן מאומן", תגיד] % "נ נח נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק) (לא מבין), שכל העולם יתבטלו לגמרי נגד כל דיבור של רבי נחמן [זה וזה], "נ נח נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק) [החברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] יתהפך כל העולם לגמרי (סבא צוחק), (לא מבין) "נ נח נחמן נחמן מאומן" ["נ נח נחמן נחמן מאומן"] (לא מבין)... (סוף צד ב 73).

קסטה מס' 74

צד א 74 84

...הנשיא יגיד לאיזה חייל שיתן לי כדור, ברוך השם, לא קיבלתי כדור, לא נתן לי כדור, וברוך השם אני חי (סבא צוחק) [הוא כעס עליך?] אה? [הנשיא הוא כעס עליך? הוא התרגז עליך?] הוא ידע שאני הייתי חבר של שזר [אה] הוא יודע [כן] אבל הוא בעל גאווה, ברוך השם היה לי נסים שלא נתן לי כדור (סבא צוחק)...

...הבדלה? [הבדלה עוד מעט] [הנשיא אמר לך משהו] אה? [הוא אמר לך, הוא אמר משהו? הוא עשה משהו?] אבל רחוק, לא ידידות. הביא לך כסף? לא, לא, לא] לא [שבוע טוב, סבא, בשביל להביא את רבינו] ברוך השם [כן, אבל רצינו לדעת איפה, איפה צריך להביא את רבינו בארץ, באיזה מקום?] בבית המקדש [בבית המקדש? כן, בירושלים, ב'כותל מערבי' [על יד ה'כותל מערבי?], כן, ושמה יבואו כל (סבא מושך בתיבת "כל") עם ישראל (סבא צוחק) [אמן, הר ציון?], אה, הר ציון בעיר הקודש ירושלים [כן] אני הייתי ביחד עם הנשיא ויצמן [כן] הלילה, ופחדתי שהוא יגיד לאיזה חייל שיתן לי כדור, וברוך השם אני יצאתי בחיים (סבא צוחק) [שהחינו] הוא נתן השם של הספר "אב"י הנחל" [מי נתן?] הנשיא שזר [שזר, כן, נכון, וויצמן יודע את זה?] אה? [ויצמן הוא יודע את זה] וודאי, וודאי [אז איך הוא היה מעיז, איך הוא היה מעיז לתת כדור לסבא?] אה? [איך, הרי הוא יודע שסבא היה... בשביל שאני לא אוהב אותו, הוא לא דתי [אה] הוא, הוא, הוא נגד התורה, נגד הדת, נגד התורה, אני לא יכול לסבול אותו, [יוא] {אם רבינו, אם רבינו יבוא ל'כותל המערבי', אז יבואו כל ישראל שמה] כן [אבל מה עושים כדי להביא אותו? הביאו כמה צדיקים... אנחנו לא יודעים כלום, יכול להיות פתאום, שהרוסים יתנו את העצמות לנו לירושלים, אנחנו לא יודעים [כן], הם אמרו שהם מסכימים, הם אמרו, הנשיא של אוקריינה הוא אמר שהוא מסכים] כן? [הוא אמר פעם, כן] נו [הוא אמר שהוא מסכים] נו, מדוע לא נותן? [למה הוא לא נותן?] אינני יודע [אז צריך לשאול אותו עוד פעם, אם הוא מסכים, חסידות ברסלב] נו [חסידות ברסלב ממאה שערים הם מתנגדים, הם לא רוצים להביא את רבינו] לא? [לא] מדוע? [הם אומרים שרבינו הוא רוצה להיות שמה] נראה, על ראש השנה יסעו כולם לאומן, על ראש השנה [באומן, באומן יש רק כמה אלפים, לא הרבה] אה? [באומן באים בראש השנה כמה אלפים] כן [ארבעת אלפים אולי] אה [אבל אם רבינו יהיה בכותל, יבואו מאות, מאות אלפים] לא, יבואו כל ישראל [כן, יותר טוב] לא [צריך להתפלל, להתפלל שנכה] יש זמן [יבוא משיח, משיח יביא את רבינו? סבא] כנראה מהמכתב, "עליך אמרתי מין פעייריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", נו, "ביז משיח וועט קומען", אנחנו לא יודעים, רבינו הקדוש גילה מתי יבוא, כן, אבל אנחנו לא יודעים כלום, רבינו הקדוש גילה היום שיבוא משיח, ואנחנו לא יודעים, רק רבי נתן, רבי נתן הוא שמע מרבינו הסוד הזה, מתי יבוא משיח, וכתוב עלי: "עליך אמרתי מין פעייריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" (סבא צוחק) [רבינו אומר: "ובחיזוק עבודה תבינהו"] "תבינהו וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאיני מתענה" (סבא צוחק) [סבא, רבינו אמר: "ובזה אגלה לך סוד, ובזה אגלה לך סוד והוא: מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'צ'יה) ובחיזוק עבודה תבינהו"] כן, אני לא מבין, ה"תבינהו" יכול להיות בעוד, עוד חמישים שנה, אולי מאה שנה (סבא צוחק) [פעם רבינו, סבא, ראה חלום, "זמן הגאולה קרוב מאד"] יוא, זה היה אצל רבי ישראל מקרדאן, אני לקחתי את התיק והוצאתי חתיכת נייר, ונשאר בידי חתיכת נייר, ועל הנייר כתוב, כתוב: "זמן הגאולה קרוב מאד", באותיות גדולות ויפות מאד [קרוב מאד] כן [כמה קרוב?] נו, אני לא יודע, קרוב, מתי שיהיה יהיה קרוב, קרוב מאד [קרוב מאד] "ועליך אמרתי מין פעייריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", כנראה מזה שאני אהיה בביאת המשיח (סבא צוחק), אה, אה [אם אתם מחכים, סבא, לביאת משיח, גם אנחנו מחכים לביאת משיח] אני אהיה, בביאת המשיח אני אחיה [אמן] "עליך אמרתי מין פעייריל וועט טליען ביז (סבא מושך בתיבת "ביז") משיח וועט קומען" (סבא צוחק), אבל אנחנו לא יודעים מתי יבוא משיח, יש פתק: "זמן הגאולה קרוב מאד", נו, אה... "זמן הגאולה קרוב מאד", ארבע מילים (סבא צוחק)...

...[שמי שמתגעגע, ויש לו כיסופים חזקים ללמוד תורה, אפילו אם הוא נמצא במדבר, הוא יכול לזכות ללמוד מהספר העליון, מספר זיכרון, ספר עליון שנמצא בשמים, שהקדוש ברוך הוא, הוא לוקח דברי חכם אחד...]

... "וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה" (סבא צוחק) [עוד מעט חודש תמוז, שבוע הבא ראש חודש תמוז] כן? [השבוע הזה, כן, תמוז, "יאמרו שאינך מתענה", בעזרת השם, כתוב, כתוב בגמרא: "מוצאי שביעית נגאלין", כתוב בגמרא] נו "מוצאי שביעית נגאלין", אנחנו עכשיו נמצאים בשביעית, שנת שמיטה, השנה זה שנת שמיטה] עכשיו [השנה זה שביעית, וכתוב בגמרא: "מוצאי שביעית נגאלין"] כן [כן] נו, אני, אז אני אחיה [אמן] (סבא צוחק) [כל טוב, שבוע טוב] "עד שיבוא משיח", אחר כך אני גם כן אחיה, כשיבוא משיח אסור לחיות? (סבא צוחק) [היום, היום יום ההילולא של רבי יונתן בן עוזיאל] כן? [כן, היום, יש כאן בחורים רוצים שסבא יברך אותם שיזכו לשידוך] אה? [היום יום ההילולא של רבי יונתן בן עוזיאל, תן להם ברכה שיזכו לשידוך, יש כאן בחורים, שיזכו לשידוך בזכות יונתן בן עוזיאל, סבא, תברך אותם] "השם יתברך יברך אותם, וכל אחד בזיווג שלו, בזיווג שלו, הטוב שלו" [אמן, שבוע טוב] שבוע טוב [תזכה אתה לאריכות ימים, סבא, תזכה לרפואה שלימה] כן [תזכה לראות משיח צדקנו במהרה בימינו] כן, כתוב: "עד, עד שיבוא משיח", "מיין פעייריל וועט טליען ביז" (סבא מושך בתיבת "ביז") משיח וועט קומען" (סבא צוחק) [תברך אותנו, סבא, תן איזה ברכה] הו, "השם יברך אתכם בכל הברכות ובכל הישועות [אמן] במהרה" [אמן, כן לאמר] אה... (חצי מהצד ריק לגמרי). (סוף צד א 74).

צד ב 74 84b 76b

...ארץ מצרים, מצרים היה הממשלה הכי חזקה בעולם, מי יכול, מי יכול ללחום כנגד מצרים? אבל השם יתברך נתן להם מכות גדולות, והוציאנו ממצרים, וכן בכל דור ודור הם עושים מה שעושים, אבל השם יתברך עושה את שלו, אוי, אני מוכרח ל...
...[וביזיונות] אה? [גם אתם, אתם] הו [זה נכון?] כן, הו, הו, מי יכול לספר ולתאר מה שסבלתי? אבל רואים שאנחנו, אנחנו מתקיימים, והם, והם נופלים...

...וייפלו, יפלו, לא ברגע, אבל יש חשבון, לא הפקר, עכשיו הזמן של הגאולה, צריך להתגלות אורות גדולות [עכשיו זה מלחמה, רבי ישראל] אה? [זה כמו מלחמה, זה קשה] מלחמה [משתמשים בכח] לא, אבל זה לא דרכינו [כן, לא] דרכינו הוא לסבול ולסבול, ולסבול, אבל אחר כך נעשה מה שנעשה, לא הפקר [רבי ישראל] אנחנו מספרים בכל יום הנסים והנפלאות שעשה השם יתברך במצרים ולגויים, שהוציאנו ממצרים, ונתן לנו את ארץ ישראל, ונתן לנו התורה, מה? לא הפקר, יהיה נעשה נסים ונפלאות גדולות, כן, זה, וזה בעונותינו, אנחנו גרמנו את כל זה בעונותינו, אנחנו גרמנו כל זה, אבל השם יתברך מרחם עלינו, כמו שהצילנו על הים וממצרים, ומכל, מכל {הגויים, הדברים}. אה, הם, המשתרה היה פה? [כן] הלכו? [כן] הם, הם, לא נשאר מהם? [לא, אבל הם לקחו איתם כמה חברים איתם] אה, אה [רבי ישראל] יוא [איך זה, איך רבי שמעון] [בר יוחאי] יכול לסבול דבר כזה? אה? [איך רבי שמעון] נו [הוא יכול לסבול דבר כזה? זה קשה] בעונותינו, בעונותינו, אנחנו נשוב, נשוב להשם יתברך ויהיה נעשה נסים ונפלאות יותר מארץ מצרים...
...אנחנו לעצמינו, ושהם יעשו מה שיעשו, אבל יבוא, יבוא הזמן של הנסים...
...בעולם...

...קשה מאד, אני, אני חלש מאד [חלש] הכוחות מי הוציא ממני, ואיני יכול לדבר ולא שום דבר, מה שאתם יכולים לעשות לטובת, לטובתינו [כן] להתקרב ליהדות, אל תפחד, אל תפחד כלל (סבא צוחק) [זב חבר...]
...ישראל בער אודסר הוא אצל הנשיא שזר, ישראל בער אודסר זה החבר ההכי טוב שלו (סבא צוחק) [כן, ואיך אמרת: מי שהיה פוגע בכבודך, כאילו פגע בכבודו של שזר] כן [ככה שזר אמר] כן, כן [בסדר, אנחנו נצא] יוא...
...הכל שקר [כן] רק אצלנו האמת הברור [נכון, נכון, הם צריכים להגיש תלונות נגד הבן אדם שעושה את זה]...
...{צריכים} לדבר מהם, כולם לא כלום, הדיבור אחד של רבינו הוא כל התורה, דיבור אחד [דיבור אחד זה כל התורה] כן...
...וכל ישראל, הרפואה לכל ישראל, כל דיבור שלו...
...[הוא מרגיש טוב, ברוך השם]...

...אבל שאתם תדעו, שלא תפחדו משום כח שבעולם, השם יתברך עמנו [כן, השם איתנו, ולא לפחד מאף אחד] כן, לא תפחד כלל [טוב]...

...מה שמו? [אורן] אורי, אורי [כן] כן, בעין [כן, בעין] הם היכו אותנו [מזה רואים, רואים מי היה המכה, אם הוא היה המכה, אם הם היו המכה, אם הרשעים היו המכים, כן [בשמים רואים] כן [יענישו אותם? סבא, יענישו אותם בשמים]...
...{ישראל}...

...מה קרה מן הרשעים, כן, כן, מה אנחנו? אנחנו מכרנו את הספרים, מה יש? זה מקום כללי לכל ישראל, {יבדקו}, כן, יש חוקים ויש... אבל לא להכות, ולא לגנוב ולא... מה זה? זה, זה חברת רשעים שרצו, חס ושלו, להרוג את האיש של העין, הוא נפל על העין, הוא, מכה בעין [אורי, אורי] כן [זוהי שהרביץ עם המקל לאורן, לאורן, סבא ראה, עם המקל]...
...{לא מבין} השקר [כן, השם יעזור שיהיה לכם כח] אני הייתי אצל הנשיא שזר החבר הכי גדול שלו, כולם יודעים [כן, שהשם יעזור לכם שיהיה לכם כח לנצח את הרשעים] {הלואי} [ברוחניות ובגשמיות] זה הנשיא ויצמן הוא ידע וראה את כל הספרים שלי, את כל הספרים שלי וכל המכתבים שלי, הוא ראה, אבל הוא רשע [גם ויצמן ראה?] אבל אני לא מכיר אותו, רק על ידי זה אני רואה שהוא רשע [אבל שזר היה בסדר, שזר]...

...{לא מבין} שאני הייתי חברו הגדול של שזר, של הנשיא שזר, בכח הזה יכול להכניע כל {הרשעים וכל הדברים}, כן, אני הייתי החבר שלו הכי גדול, חבר שלו, של הנשיא שזר, כי ראיתי {ממש}, אי אפשר לבטל איש כזה...
...מי שמשמש את החולים, פטור מתפילה ומתפילין, אתה זוכר את זה? [כן, כן] אה [רסווד] מה זה? סוודר? [כן] אה, אוי וי, הראש מסתובב [אתם רוצים לשכב קצת?] אוי, כן, אולי הטלית גדול [כן] ונעשה ברכה "להתעטף בציצית...", איש יהודי כל מה שעושה, הוא לא עושה חכמה, רק אמונה, "קידשנו במצוותיו וציוונו על נטילת ידיים..." (סבא צוחק), אי אפשר לאכול לחם, או... צריכים לזה נטילת ידיים {לא מבין}...

...[אחד החברים שר "נ נח נחמ נחמן מאומן"] [אתם חבר של שזר?] אה, כן [כן] והוא אמר? תשאל אותו [איפה הוא? הוא אמר: "מי שפוגע בכבוד של ישראל בער אודסר] כן, הו, הו [כאילו פגע בכבודי", אולי לשבת קצת, רבי ישראל] אם אני אודסר, אז אני חבר שלו (סבא צוחק) [אבל הוא, הוא היה חב"ד, לא? שזר, הוא לא היה חב"ד?] מי הנשיא? [כן] אינני יודע [הוא אמר: בלב שלי אני רק ברסלב]...

...ולתת הביצה שמונה או עשרה רגעים מכוסה, אחר כך לא לכסות, המכוסה הם מתבשלים...

...יכולים להבין מעצמו, חכם מבין מעצמו, אבל אם יש תפילות כאלה, אז אין עם מי לדבר, לכל אחד מישראל, כל התיקונים וכל הרפואות וכל הישועות, כן, בספריו הקדושים, וכל דיבור שלו הוא כל התורה וכל ישראל...

...רק בהשם וברבינו, שזה העיקר, הוא יכול להאיר בנו, להכניס בנו אור התורה, אור כזה שלא היה מעולם, זה חדש לגמרי...
...לנסוע לירושלים, להכותל, לירושלים, אולי אצליהם להכניס בירושלים את רבינו, את האור של רבינו הקדוש, זה אור שלא... חדש, שלא, עדיין לא נתגלה בעולם, ככה זה, זה לא אני אומר את זה, רבינו הקדוש גילה טיפה מן הים מזה, הרבה שקר, רק בכותל, בכותל יש אמת, אבל זה הכל שקר, שקר מוחלט, שקר, אם הם פרסמו עצמם שהם, שהם צדיקים, הם רשעים והם כופרים [מי?]
לא לומדים תורה, לא, לא, לא יודעים את התורה ולא יודעים כלל, רשעים...

...ללמוד ליד הכותל, ללמוד בכל השטח ספרי רבינו באמת, לא בשקר, ולא כמו השקרנים [זה המקום הכי טוב בשביל ללמוד?] כן
[על יד הכותל] כן, כן, כן [הכי קדוש] כן, אור גדול, שיהיה אור גדול של תורה ויראת שמים ו... ושיתגלה רבינו הקדוש, אה, אה
[עכשיו כבוד ברה, אני אוהב אותך, תדע אני אוהב את כל בני ישראל, אבל יש לי הרבה הפרעות, ומה עלי לתקן?]
...השם יתברך עשה עמי פלאות, אני הייתי בידם, וברוך השם, עכשיו אני ברוך השם יצאתי לגמרי, לגמרי מהשקר, ברוך השם, נסים ונפלאות כאלה, אורות פלאות כאלה, לא היה עדיין בעולם, וזה יאיר, וכל העולם, וכל העולם ישליכו כל השטותים, כל הכסף וכל הכבוד וכל השקר, כל השקר יתבטל, {ויהיה}, ויתגלה רק האמת, וזה יהיה עולם חדש, עולם האמת, לא עולם השקר, שקרנים, יתגלה אור רבינו הקדוש בעולם, אז יהיה עולם אחר לגמרי, עולם חדש (סבא מאריך בתיבת "חדש"), לא, לא, לא זה, העיקר רק רבינו הקדוש, זה, זה צריך להאיר בכל העולם, בכל ישראל, כל זמן שזה לא, שעדיין לא נתגלה, אין כלום, אין לנו כלום, צריך להתגלה, אור רבינו הקדוש זה אור חדש לגמרי, שלא היה מעולם, שהוא יכול לעזור לנו, לתקן אותנו, לחדש אותנו...

...רבינו הקדוש הוא צריך להאיר בכל העולם, במרוקו, וכולם צריכים להתבטל לגמרי לענין רבינו...
...הכל...

...כשיתגלה אור רבינו הקדוש, הוא, הוא היה בעולם ולא נתגלה, אבל ההתגלות יהיה, צריך להיות חדש לגמרי, הוא, רבינו הקדוש הוא כלל התורה, כל האמת, והשקרנים יתבטלו לגמרי, לגמרי. הבאת? [כן] הו, טוב, טוב [עכשיו גם ברכה לאישתי, רבינו, אני מבקש ברכה לאישתי לשמחה, שמחה] שוין, שוין...
...{נקי} לגמרי, והישינים יש שקר גדול, כן, יתגלה האמת בעולם, והשקר יפול לגמרי, אבל צריכים ליפול, ליפול וליפול לגמרי, לגמרי, כמעט כולם יודעים שהשקר נתגלה...
...מדברים עניינים פלאים, נעלמים לגמרי...

...[אבל רואים] הוא יבוא בקרוב [רואים שיש הרבה דברים לא כהוגן ולא כצדק בעולם] כן, השקר יפול, יפול, יפול, והאמת יאיר ויאיר, ויאיר בכל העולם [אמן, עינינו בעל כורחם רואות דברים לא בצדק, עינינו רואים דברים שאסור להם לראות, אנחנו רוצים שיבוא משיח, אנחנו מבקשים בית המקדש] אה...

...[אנחנו מבקשים, כי עם ישראל לא נושם טוב עכשיו, כולם מתנגדים אליו, הרבי הלך לעולם האמת, מה עלינו, על ישראל לעשות?] הוא כל הזמן הוא נתגלה הזוהר והתיקונים, ורבי שמעון [בר יוחאי] ורבינו, "ליקוטי מוהר"ן", יהיה עכשיו הגאולה השלימה [עכשיו בקרוב?] כל דיבור הוא אור, אור נעלם מאד, שהיה נעלם לגמרי, ועכשיו, ועכשיו מתחיל להאיר, אוי, אוי [מתחיל, הגאולה היא צריכה להיות בקרוב?] עזבו אותי, תלך, לך, עזבו אותי [אנחנו בוכים, וודאי בוכים, וודאי אנחנו בוכים, אנחנו לא יכולים לשמוח] [אבא, אתה תרצה...]
...כמו שהוא [ירושלים הבנויה] אין לי כח לדבר [אז תשתה, זה בסדר]...

...[רקדתם שעה שלימה, רקדתם שעה שלימה, אני זוכר במלון, כן] עם, עם, עם [ירדנו אני ורבי ויני] האבא, עם האבא [עם האבא, נכון, אתה זוכר? ירדנו למלון "גלי כינרת", אתה רקדת איתו שעה שלימה, והשליש בא להפריד, אז הנשיא אמר: "לא, תשאיר אותו"] אתה, אתה היית ילד [הייתי ילד קטן]...

...המכתבים [בטח אני קראתי את זה, יש לי בבית] כן [יש לי בבית, יש לכל ילד ספר, כן, כן, בטח, אני נתתי להרבה אנשים לקרוא את זה, לראש הישיבה אצלנו נתתי לקרוא, לרב שלנו של היישוב נתתי]...

...שש, שש [שש לירות] שש לירות [זהב, הוא נתן לו] הוא נתן לו, תן תכף [כן, נו, ונולד אברהם אשכנזי] תכף הוא נולד הראשון, אברהם אשכנזי [והוא חי עד היום] הוא יודע מזה [אז הוא יודע מזה, אברהם יודע] כן, אני יודע, ואברהם יודע גם כן (סבא צוחק) [כן, למי הוא נתן את השש לירות זהב? למי? לרבי ישראל קרדונר? למי הוא נתן רב יואל?] מי? [למי הוא נתן את הכסף, את השש לירות זהב?] לרבי ישראל [לרבי ישראל] על הדפוס, להדפיס [להדפיס את הספרים] ספרי רבינו [אז רב יואל עזר לברסלב] לא, לא, הוא היה ככה [ככה] ככה, ברסלב הוא... כן, הוא, הם היו כולם מתנגדים [נכון] והוא היה היחיד, אז... ככה [אבל הוא נתן כסף, והיו לו ילדים, כן, סבא, הוא נתן את השש לירות] כן [ונולדו לו ילדים] כן, שש ילדים [כן]...

...אברהם מכיר אותי, אברהם אשכנזי [בטח] הוא, אנחנו היינו חברים [נכון] בישיבה [הייתם גם יושבים אחרי זה, היה בא אליך הרבה פעמים, יושבים הרבה זמן לומדים] כן [אברהם היה בא אליך הרבה פעמים, הוא עד היום בבני-ברק] אבל האבא היה חתן רב נח [נח, יוא] והם היו כולם מתנגדים גדולים, נו, אבל עכשיו נחרב הבית הכנסת, וכולם מתים, מתו, כן, [כן, נכון] כלום [שום דבר לא נשאר] אין שום דבר [אין סלונים ואין שום דבר, אין סלונים בטבריה] הם כלום, כלום [עונש, מי יודע אם זה לא עונש על זה שרצחו את ברסלב] הם היו עשירים גדולים [כן] כל, כל הדולרים של, של אמריקה היו בידם [כן, בידם] אז באו ערבים ובנו בתים גדולים, גדולים, גדולים מאד, יפים מאד [כן] ואמרו להם, שייקנו את הבתים [כן] והם נתנו להם בזול [כן] כן, אחר כך הוא אמר, הם לקחו את כל הכסף ואמרו: "כל מי שיכנס בהדירה, לא ישן רק לילה אחד, נישחוט אותו" (סבא צוחק) [שום דבר] כל הכסף נשאר אצל הגויים, הם ירדו לגמרי, לגמרי, הם היו למעלה בשמים, וירדו מתחת לארץ, הם היו הבעל הבית של טבריה, של הישיבה [נכון, הכל, הכל] וירדו לגמרי, לגמרי [היה להם גם את החלוקה בידים, הכל היה בידים] הכל היה בידם, תביא את משה [כן, אתה רוצה לספר לו משהו?] [כן, סבא, זה משה] משה? [כן] וזה האבא [כן] אני לא מכיר, {זה, זה} מהאבא, אני לא מכיר אותו [אתה לא מכיר, ומי האמא שלו?] נו, לא נשאר אף אחד, רק אני לבדי (סבא צוחק) [אתה לבדך, נכון] כולם מתו, בשבעים, בששים, בשבעים, בשמונים, ואני עכשיו קרוב לבר-מצוה [כן] אחרי המאה, יש בר-מצוה (סבא צוחק) [כן] [אתה צריך לחכות למשיח, ככה כתוב בפתק] הפתק זה משיח, הוא מזכיר אותנו שיש גואל, שיש משיח, אבל היהודים שלא מאמינים, הם לא, לא רוצים לקבל הגאולה, אבל רואים עכשיו [ימות המשיח] שהגיע ימות המשיח (סבא צוחק) [כן] רק התחלתה, זה רק התחלה [כן] יבוא ויבוא, ויבוא, הוא יעלה, אנחנו יהודים, התורה יעלה, יעלה ויעלה [למעלה, למעלה] כולם יעסקו רק בתורה של רבי נחמן, "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות" [זה, זה הסגולה לימות המשיח?] כן, זה אמת [כן] אבל לא, לא... חב"ד זה שקר (סבא צוחק) [אולי בגלל זה שזר אמר לך שהוא לא חב"דניק, בלב הוא ברסלב] יוא, שהוא רק ברסלב, לי הוא אמר, שהוא רק ברסלב, והם כולם היו מתנגדים, האדמו"ר וכולם [כן] היו מתנגדים, אז הוא שתק, אבל הוא השאיר בעט [כן] מה, מה שהשאיר (סבא צוחק) [אני הולך לנוח קצת] טוב [אנחנו צריכים ללכת בארבע לעבודה] אה...

... "ליקוטי הלכות", "ליקוטי עצות", ספרי רבינו, זהו, זהו הגאולה, זהו התורה, וזה אמונה וזה הכל ["סיפורי מעשיות"] ה"סיפורי מעשיות", יש עוד "סיפורי מעשיות"? יש עוד "ליקוטי תפילות"? יש עוד "ליקוטי הלכות"? (סבא צוחק) ["אב"י הנחל"]... מה יהיה אם ישמעו התפילה של רבינו? (סבא צוחק) [מה?] כולם יפלו ויפלו, ולא יוכלו לדבר ולא יוכלו לעמוד [מה?] מה, מה זה? (סבא צוחק) [לא הבנתי, רבי ישראל, מה יהיה אם... מה אמרתם? לא הבנתי טוב] [אני] לא זוכר (סבא צוחק) [אמרתם, מה יהיה אם...] אם יתגלה איזה, איזה רמז, איזה טיפה מן הים אם יתגלה בעולם, יהיה עולם חדש, עולם אחר לגמרי, אנחנו לא יודעים כלל מה זה ברסלב, מה זה רבינו הקדוש (סבא צוחק), אולי יהיה ביאת המשיח השנה? [אמן, הלוואי] יש כאן נגנים כל כך יפים, שאין בעולם, אבל הנגינה של רבינו, עולה על כולם, כולם מתביישים, וכולם מתביישים (סבא צוחק) [מה, מה זה הנגינה של רבינו? רבי ישראל, מה זה הנגינה של רבינו?] מי יכול לשער ולתאר מה זה נגינה? רבינו הקדוש אומר: שכל, כל הבעלי נגינה הם עמי הארצים, ולא, לא יודעים כלל מה זה נגינה (סבא צוחק), הם עולמים, בכל העולמות מתביישים, מתביישים מהם, [מהבעל] נגינה, ורבינו הקדוש אומר, שהם לא יודעים כלום מה זה נגינה (סבא צוחק), הם בעלי נגינה מכל העולם, כולם מתביישים מהם, והם, רבינו הקדוש אומר, שהם לא יודעים כלל מה זה נגינה, זה לא רק אחד מהם, הוא מראה להם, שהם לא יודעים כלל (סבא צוחק), אוי וי, אוי וי...
...אני בעצמי נותנים לי על ההוצאות, אתה יכול לבקש, שייתנו לך [על ההוצאות שלנו] אה? [על ההוצאות שלנו, אני...]...
... "המגרש את אשתו, על ידי זה אינו מצליח"...
(סוף צד ב 74).

קסטה מס' 75

צד א 75 85

(הקסטה הזאת בתאריך יום רביעי ה' באב תשנ"ד יאריציית של הארי ז"ל בבוקר בירושלים אצל דוד בודרה רח' ה' גבעת מרדכי)

...אני אין לי שום תאוות נשים, כאילו לא נברא נשים בעולם, כאילו אין נשים בעולם, אין, אין לי שום פגם של תאוה, של תאוה בפגם הברית, או שום... אני נקי בזה, הלוואי תמיד, אני נקי מזה, זה כח של רבינו ז"ל, אין אפשר, לא, אי אפשר להבין על דבר כזה, האדם כל זמן שהוא חי, הוא יש לו תאוות, אני אין לי תאוות לגמרי, אין לי שום מלחמה, אין לי שום כלום, כאילו אין בעולם תאוה, כאילו אין בעולם נשים (סבא צוחק), ברוך השם, אם היה לי חס ושלוש מלחמות, הייתי בשפלות גדול, בביזיון גדול, אני אין לי שום פגם של תאוות, של פגם הברית, כאילו אין, אין, אין תאוה בעולם, כן, וברוך השם אם חס ושלוש אם היה לי מלחמות, הייתי יכול למות [ואנחנו, ואנחנו מה נעשה?] איך, אין לי שום פגם, שום, לא במחשבה ולא בשום דבר של תאוות אשה, כלל, אבל זה, זה, זה כח רבינו, זה, זה לא, זה למעלה מן הטבע, אי אפשר להבין את זה [ואנחנו, רבי ישראל, איך נעשה? אנחנו יש...] אה, להתפלל, לבכות לפני השם יתברך ולהתפלל תמיד שנוכה, שנוכה לטהר ולשבר התאוות (סבא צוחק) [והשם ישמע אותנו?] הוודאי, הוודאי, הוודאי, צריכים להאמין שהשם יתברך שומע כל דיבור, כל תפילה מאיתנו, ועוזר ורוצה לעזור, ועוזר והכל, בוודאי, תפילה, תהלים, תפילה, התבודדות, התבודדות זה לדבר עם השם יתברך כמו שאנחנו מדברים, זה דבר חדש של משיח, זה דבר חדש שכל העולם לא, לא... מצחקים מזה, מה? הוא מדבר עם השם יתברך? כל העולם רחוקים מזה לגמרי, משיח הוא, הוא, הוא יכניס בעולם האור של רבינו ז"ל [בקרוב?] אה? [בקרוב? בקרוב?] בקרוב, זה תלוי בנו, בלבנו, כמה שרוצים ומתפללים, כמה זוכים, זוכים לזה, אני אינני מבין את זה, איך העולם הוא מלא תאוות? איך דבר כזה? אין לי שום פגם, חס ושלוש, לא במחשבה ולא בשום ענין שבעולם, זה הכח של רבינו ז"ל, אי אפשר להבין [רבי ישראל, יש לכם מלחמות אחרות?] אה? [יש לכם מלחמות אחרות] כן, וודאי (סבא צוחק) [אני רואה שאין לכם מנוחה, אתם, אתם תמיד במלחמות אחרות] אבל זה ענין גדול, המלחמה של תאוות נשים, זה כל העולם משוקע בזה, כן, זה ממילא מעצמו, הגוף הוא רוצה כל התאוות, אבל {גם, אם} אנחנו יהודים, יש לנו תורה, התורה מלמדת אותנו הכל, איך להתנהג, איך לעשות, הכל, התורה היא לומדת אותנו הכל מה, מה שצריכים לעשות, איך צריכים להתנהג. יש כבר שעה? [עוד לא]...
...העולם, בשביל זה התורה, בשביל זה, כן, וודאי, וודאי (סבא צוחק), אתם, אתם...
...כן? [כן] אתה יודע שהיא מקורבת אלי? כן, הבעל שלה היה מתקוטט איתי במלחמה, מלחמה הגדולה, "מה אתה רוצה ממני? אני צריך תאוות, מה זה? אשה בלי תאוה?" (סבא צוחק), הוא היה, "לך, לך ממני, אל תבוא עוד להנה, אני צריך תאוה, אני צריך {איזה, את ה} אשה עם תאוה" (סבא צוחק), הוא היה, היה לו עלי, היה נורא מאד, היה מחלוקת גדול (סבא צוחק)...
...לשבר התאוות, נו, הוא, הוא אמר, כן, אי אפשר לחיות, צריכים להתגרש ולא... אי, אי אפשר ככה, הבעל שלה...
...היה, היה לו שנאה עלי, "מה זה אתה רוצה ממני?" (סבא צוחק), אבל היום הוא, הוא, הוא בלא תאוות ובשלוש, נעשה שלום [איזה שלום? איזה שלום?]...

...בדורות שלנו היו צדיק, צדיק, צדיקים גדולים, והיו טהורים, קדושים מכל התאוות. השם יתברך אמר לאברהם, שייקח את יצחק וישחוט אותו וישרוף אותו, והוא אמר לו: "אני אמרתי {להלל, וזה היה, הלל, עלית, כבר, כבר...}, אברהם היה מוכן לשחוט ולשרוף את בנו יחידו, יצחק, כמו שרוצה השם יתברך (סבא צוחק)...

...פגם כל שהוא מהתאוה הזו, אין לי שום מלחמה, שום, לא צריך ללחום [אבל אתם לוחמים נגד השקר, רבי ישראל] אה? [יש לכם מלחמות נגד השקר, יש לכם מלחמות נגד השקר] נגד? [השקר, נגד השקר] השקר? [כן, שיש בעולם] אה, יש בעולם, אבל הענין שלי אינני יודע מה זה, אינני יכול להבין את זה, אפילו פעם אחת בחודש, או בשנה אין, אין, כאילו אין בעולם התאוה של, של נשים [אז אתם לא צריכים להגיד "תיקון הכללי"?] אה? [אתם לא צריכים להגיד "תיקון כללי"?] "תיקון כללי" אתם לא צריכים להגיד? מה להגיד? [אתם לא צריכים להגיד "תיקון הכללי"?] "תיקון הכללי", לא, אני לא אומר, מי שהוא חס ושלוש נכשל ונפל, הוא צריך רפואה, הוא, זה ה"תיקון הכללי" זה רפואה, אבל אני לא, לא אומר "תיקון הכללי", כלום, לא פעם, פעם בשבוע ולא פעם בחודש, לא, כלום (סבא צוחק) [כבר הרבה זמן?] אה? [הרבה שנים כבר?] הרבה שנים אתם לא אומרים "תיקון הכללי"? כן, כן [כמה זמן?] אני לא חשבתי ולא, ולא זוכר, אבל... אה [אתם זוכרים מתי זה, ממתי אתם פטורים?] ממתי? לא, לא זוכר, לא זוכר, בוודאי... [מאז שקיבלתם את הפתק?] אה? [מאז שקיבלתם את הפתק?] מאז שקיבלתם את הפתק? [רב נפתלי כהן היה בירושלים, הוא היה חכם גדול וזקן, וזקן ובר דעת וחכם [היה מקורב לרבינו] הוא, הוא אמר לי, הוא אמר לי: "מי שהוא לא, לא פוגם בברית, חס ושלוש, אז לא צריך להגיד, ה"תיקון הכללי" הוא רק בשביל מי שהוא, יש לו מלחמה וצריך, צריך לנקות ולבכות לעשות תשובה", אבל אני לא, לא אומר, לא אומר "תיקון הכללי", אני לא צריך את זה, אין לי שום פגם, אין לי שום, שום, שום הרעור, שום מלחמה, אני לא, לא, לא

יכול להבין את זה, זה... [זה מאז שקיבלתם את הפתק?] אה? [מאז, מאז שקיבלתם את הפתק?] את הפתק [או אחרי זה, שאתם לא צריכים] אינני זוכר, אינני זוכר, אבל היה לי מלחמות קשות מאד, וברוך השם פטרתי לגמרי, אני יצאתי מזה לגמרי, לגמרי, ה"תיקון הכללי" זה דבר קל, לומר עשרה מזמורי תהלים? נו, ואני, ואני לא אומר, בשביל שאני לא פוגם, אין לי שום, שום מלחמה, אין לי, אז אני לא אומר "תיקון הכללי", אבל, אבל צריכים אולי עוד לעיין, כן, כן לומר "תיקון הכללי", מה יש אם אומר "תיקון הכללי"? אבל בתור חיוב, בתור רפואה, לא, אני לא... נקי מזה, אין לי שום מלחמה בענין ההרהור אשה, בענין תאוה [ומקווה גם כן?] אה? [גם מקווה גם כן, אתם לא צריכים מקווה?] לא, אני צריך? אני לא צריך, אני לא הולך למקווה, אני לא צריך לא מקווה ולא, ולא "תיקון הכללי" [רבי ישראל, ואיזה עבודת השם יש לכם? מה העבודת השם שלכם?] אה? [איזה עבודה? עבודה שלכם, אם אתם כבר פטרתם את התאוה] אין לי, אין לי [מה הענין? מה זה העבודת השם שלכם?] אני אין לי שום מלחמה ללחום, לשבר, אין בזה, בענין פגם הברית, אין לי ברוך השם, אין לי שום מלחמה, לא במחשבה ולא, ולא בשום ענין [אז מה היא העבודת השם שלכם? מה היא העבודת השם שלכם? מה הוא הענין?] אני, רק הרצון, רציתי לקום חצות לילה, רציתי להתבודד, היה לי רצון, רצון [אבל עכשיו, עכשיו מה זה העבודת השם שלכם?] עכשיו אני כמו, כמו, אין שום פגם אפילו במחשבה, אפילו במחשבה לא שום פגם [אבל עכשיו איזה עבודת השם יש לכם? איזה עבודת השם יש לכם עכשיו?] עכשיו? כמעט, כמעט כלום, כמעט כלום, לא רואה בעיניים ולא שומע באוזניים, אני לא, לא, לא לומד, לא לומד, אני לא רואה בעיניים, אבל העיקר, העיקר הטומאה, התאוה אין לי, אין לי, כמו, כמו מי שאין לו, אין לו שום, אין לו אבר, כאילו נולד בלא אבר, בלא, בלא תא... זה רק פעולות של רבינו ז"ל, שהוא... איך יכול להיות? הגוף הוא רוצה תאוות, הגוף כל זמן שהוא חי, הוא, הוא, הוא יש לו מלחמות, מלחמות, בפרט העיקר התאוה, התאוה הכללית, התאוות אשה, אבל ברוך השם, אני חושב אולי, אולי חמש עשרה שנה שאני כך, אולי יותר [רבי ישראל, עכשיו שאין לכם שום תאוה, רבי ישראל, עכשיו שאין לכם שום תאוה, מה התפקיד שלכם בעולם?] יש לי תאוה לאכול, לאכול ולשתות... אבל גם כן זה לא, זה לא... ברוך השם, אני אכלתי איזה דבר רע, אולי אוכל שלא היה כל כך טרי, היה, היה לי קשה מאד, והתפללתי להשם יתברך שישלח לי רפואה שלימה, אני הרגשתי לא טוב, כן, וברוך השם נעשה שינוי, אני רק התפללתי להשם יתברך: "ריבוננו של עולם, אבא, אבא רחמני, רחם עלי ותמחול לי על עוונותי, ותעזור לי לעשות תשובה שלימה", אבל הענין של, של תאוה, של תאוות, אינני בזה, אני, אני נקי מזה לגמרי, אין לי שום תאוה לאשה, זה רק ענין רבינו [רבי ישראל, זה דבר חדש, או היה כבר בעולם אנשים כאלה?] אה? [היו בעולם אנשים שזכו לאותו דבר? היו בעולם צדיקים שזכו לאותו דבר? שאין להם שום תאוה?] אה [או שזה דבר חדש?] אינני יודע, אינני יודע, אבל התאוה הזו, שזה העיקר שהיא לא, לא, שהוא מקושר ומדובק לאדם כל זמן שהוא חי, אין, אין לי את זה, אין לי, אני לא אומר "תיקון הכללי", אני כמעט ששכחתי כבר "תיקון הכללי", אני לא אומר, אז אני שכחתי [רבי ישראל, אם אתם אין לכם תאוה כבר, אתם יכולים לעזור לנו לצאת מזה?] זה, זה תלוי באדם עצמו, הלב, רבינו הקדוש אומר: "תנו, תנו לבכם לי, ואני כבר", כן (סבא צוחק), לבכם, לב זה הנשמה, הנשמה, כל החיות, הלב, "תנו לבכם לי, ואני אעשה מה שאני, מה שאני יכול" (סבא צוחק), אה [רבי ישראל, רבינו הוא יכול לתקן את כל ישראל] אה? [רבינו, רבינו הוא יכול לתקן את כל ישראל, רבינו יש לו כח לתקן את כל ישראל] כן, הוא יקדש ויטהר כל, כל אחד מ ישראל בתשובה כזו, בביאת המשיח, הוא... [בשלמות] משיח כבר ימצא הכל מוכן ומזומן, רבינו הקדוש כבר הכין הכל למשיח (סבא צוחק), עוד לא היה בעולם, מיום בריאת העולם עוד לא היה, רבינו הקדוש אמר, מה, מה, מה, מה אני? מה אני? מי, מי אני? רבינו הקדוש היה לו רבי נתן, רבי נתן הוא היה תלמיד רבינו, והוא זכה לראות ולהשיג את ענין רבינו יותר מכל העולם, הוא היה ממש, לא, לא... אנחנו, אין בעולם עוד רבי ותלמיד כזה, כזה אין, לא היה ולא, ולא... (סבא צוחק) [רבי ישראל, רבינו יתקן את ישראל בשלמות] היה לי מלחמות קשות, כן, אבל עכשיו [איני יודע כלל], אין, אין, אין לי, אין לי שום פגם מחשבה או איזה, לא, זה דבר פלא מרבינו הקדוש, ורבי ישראל (קרדונר) עליו השלום הוא רצה את זה, הוא כל, כל העבודה שלו, כל שהוא היה עוסק לקרב אותי לרבינו, רק על זה, להיות נקי מפגם הברית, אז אני, אני כאילו אינני מזה העולם, כאילו אין, אין אשה בעולם, כאילו אין תאוה בעולם, כלום, לא בחלום ולא בהקיץ ולא... כלום, כלום, כלום, אני לא צריך ללחום עם, עם, עם המחשבות, לא, לא צריך [כלום] (סבא צוחק) [ניצחתם כבר, ניצחתם] זה, זה פלא מרבינו, רבינו היה לו בני אדם שהיו קדושים צדיקים אמיתיים, ושברחו מן הפרסום והכבוד של זה העולם, של... רבי נתן, רבי ותלמיד כזה, לא היה מיום בריאת העולם, לא היה כזה, ועכשיו הוא זמן האור, זמן הגאולה, ואני היה לי פתקה, פתק ש"זמן הגאולה קרוב מאד", נו, אנחנו לא, אבל אין לי, אין לי איזה חודש, איזה יום, רבינו הקדוש גילה, גילה מתי יבוא משיח, ואיך יהיה, ואיך יבוא, ואיך... משיח ימצא הכל מוכן ומזומן, רבינו כבר הכין הכל למשיח, הכל (סבא צוחק), הוא, הוא אמר, רבינו הקדוש: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם" (סבא צוחק), וזה אפילו, וזה עוד לא אפילו כטיפה מן הים, מה שהוא זכה [רבי ישראל, רבי ישראל, מה שיתחבר הוא כבר בעולם?] אה? [משיח הוא כבר בעולם?] משיח הוא כבר נמצא בעולם? משיח נמצא בעולם כבר? אבל אסור לדבר מזה, אוי, רבי ישראל (קרדונר), רבי ישראל הוא היה לו מסירת נפש, הוא כאילו אין לו לא, לא אשה ולא בנים, רק אני, הוא ואני, שני אנשים היה, נו, גבורה כזה אין, אי אפשר להבין שיש בעולם גבורה כזה כמו רבי ישראל, שהוא עבד השם על ידי רבינו, רבינו הקדוש האיר בו [מי? רבי ישראל קרדונר?] יוא, הוא היה מדובק ומקושר לרבינו [רבי ישראל, רבי ישראל קרדונר הוא לא לימד אתכם "מגילת סתרים"? הוא לא סיפר לכם?] אה? [רבי ישראל קרדונר הוא ידע מ"מגילת סתרים"]? [יוא, לא] {הוא לא סיפר לכם?} לא, זה, זה ידע רק רבי נתן, ואולי עוד אחד או שניים, לא יותר, רבינו הקדוש גילה, זה סוד מכל העולם, היום והחודש והזמן שיבוא משיח, ואיך יבוא, והוא כבר יהיה כשיבוא [ואתם יודעים?] רבינו הקדוש גילה, גילה [אתם יודעים?] אה, לא, לא, גם רבי ישראל לא ידע, הוא ידע הכל כמוני, שיש מגילת, "מגילת סתרים", שרבינו הקדוש גילה על היום והזמן מתי שיבוא משיח, החודש והשנה וה... אה [רבי ישראל, רבי ישראל, אתם יודעים... רבי ישראל] כוס חלב ודבש [רבי ישראל, אתם יודעים מה שמו של משיח?] אה? [מה שמו של משיח? מה השם שלו? מה השם של משיח? אתם יודעים השם שלו?] לא, אינני יודע...

[רבי ישראל, רבינו אמר: שמשית יגיד פירוש על "ליקוטי מוהר"ן"]? אה? [רבינו אמר: שמשית יגיד פירוש על "ליקוטי מוהר"ן"]? רבינו הקדוש אמר: "משיח יבוא, יגיד פירוש על "ליקוטי מוהר"ן" (סבא צוחק), כל העולם לא, רחוקים, הם לא, לא יודעים אפילו מעט מרבינו הקדוש, רק אנשים קדושים צדיקים שהם זכו להתקרב לרבינו ונתנו לו הכל, והוא לימד והאיר בהם, והוא האיר בהם נסתרות, סודות כאלו שלא נתגלו בעולם, אוי, [ריבוננו של] עולם, יהיה אור, אור חדש, חדש לגמרי, אה, אה, אה...

...תביא קצת דבש וחלב...
...אני לא יודע, אני לא יודע כלל, אולי השם של האמא של רבינו, ציפורה, פייגא, [פייגא, כן] נחמן בן פייגא [כן] והשם של, של הילדה [כן] יהיה ציפורה פייגא, פייגא, נחמן בן פייגא [כן], ורבי ישראל, זה לא בעיה? אסתר [אסתר פייגא] פייגא [יש לי בת אחת השם שלה אסתר פייגא, אני יכול הבת הזאת ציפורה?] ציפורה? אה, האמא של רבינו היא ציפורה [כן] והילדה? [יש לי בת אחת השם שלה זה אסתר פייגא] פייגא? [אסתר פייגא, אסתר] אסתר פייגא [כן], הבת הזאת אני יכול, היא יכולה השם של הילדה ציפורה, אפשר? [ציפורה, שרה גם כן בת רבינו [טוב] אה? [טוב], רבי ישראל, טוב] טוב? [כן, טוב] שרה [טוב] הבת רבינו, שרה היה הכי מובחר של, של, של רבינו [טוב, טוב, רבי ישראל] שרה, שרה, אין לי כח ללכת, תפשוט את הנעליים, מי יודע, אולי נלך בלילה או מחר...

...ענין טוב, היהודים לא רוצים [יש הרבה, עכשיו יש הרבה, הרבה יהודים לא רוצים] אה, אה [אני שמעתי ככה, שהממשלה רוצה חס ושלום, רוצה לתת לערבים הגולן, הגולן, הגולן? [כן] {כן} {ככה, בשביל הם חושבים שעם זה יהיה שלום, ככה הם חושבים, לפני כמה ימים היה הפגנה בירושלים] יוא [נגד זה] יוא [היו בערך חמישים אלף יהודים, הם עשו הפגנה בירושלים, אבל פוליטיקה זה פוליטיקה, הם רוצים, עכשיו הם עושים חס ושלום יותר בעיות ליהודים דתיים, שהם עושים בעיות לערבים] אה? [הם עושים יותר בעיות לדתיים, שהם עושים לערבים, הממשלה, הרבה,

הרבה דתיים הם לא רוצים לצאת מהגולן או מהשטחים] נו [אבל הממשלה רוצה לתת את זה לערבים בשביל השלום] [לא מבין] [מה, מה אנחנו יכולים לעשות? אנחנו צריכים להתפלל בשביל זה] הממשלה הם... (סוף צד א 75).

צד ב 75 85

...המדינה היא יהודי, יהודים, מה, מה הם, מה הם אומרים? [אבל המדינה עכשיו הם חושבים שהשלום, עם השלום יהיה הרבה כסף בשביל ארץ ישראל] אה? כן? [כן, בשביל להם הם חושבים ככה, אם יש שלום, יהיה הרבה כסף] כן? [משא ומתן עם ערבים ועם כל העולם, ככה, הם חושבים ככה, ובגלל זה הם מוכנים לעשות הרבה דברים בשביל הערבים] והמדינה לא רוצה, היהודים לא רוצים [הרבה דתיים לא רוצים, אבל הרבה, הרבה יהודים בארץ ישראל לא כל כך דתיים, הם רוצים ככה, הם רוצים משא ומתן, הם רוצים כסף, הם חושבים זה השלום ככה, רבי ישראל, לעשות הפגנה זה משהו טוב או לא?] אינני יודע, אינני יודע [אבל מה, מה אנחנו יכולים לעשות נגד זה? מה, מה, אפילו לעשות?] [אם כן, איזה דבר בשביל האוויר, בשביל לא? לעשות כלום [לא?] וואי, הם חזקים [כן, בוודאי שהם חזקים, אפילו האמריקאים הם, הם אמרו לממשלה, צריך להיזהר מאד על הדתיים] כן? [כן, בגלל הם יודעים שהדתיים הם נגד השלום, השלום הזה, הם לא רוצים את זה] הם? [הם נגד, נגד זה, הם, הם יודעים את זה, הדתיים לא רוצים לתת שום דבר לערבים, שום דבר] נו, והממשלה מה תגיד? [יש כסף, יש הרבה כסף בשבילהם, הם חושבים שהשלום יתן לארץ ישראל הרבה, הרבה כסף, משא ומתן עם כל העולם, עם כל הערבים, ככה הם חושבים] דוד הלך? [כן, רבי ישראל, כן] הלך... [כן, הוא הלך] לציפורה [כן, אי אפשר לעשות שום דבר נגד הממשלה?] [אנו], הם חזקים מאד, יש להם כסף ויש להם נשק ויש להם ממשלה, השם ירחם עלינו [דוד הולך עכשיו, עכשיו הוא הולך] דוד הולך עכשיו? [כן, כן] להביא את ציפורה [כן] טוב [אבל, רבי ישראל, אפשר להגיד, שזה הרצון של הקדוש ברוך הוא שזה ככה?] אני לא יודע, אנחנו מאמינים שהעולם של הקדוש ברוך הוא [כן] נו, אנחנו יהודים מאמינים בתורה [כן] נו, השם יתברך יתערב ויתן להם מכות לגויים [ועכשיו הרבה דתיים אומרים, אומרים שהממשלה הזאת, זה לא ממשלה של יהודים] כן? [ככה הם אומרים, בגלל הם, הם לא כל כך מבינים, איך יהודי יכול לתת כל כך הרבה לערבים, הם חושבים ככה, זה לא ממשלה של יהודים, ככה הם אומרים] אה [הרבה יהודים בארץ ישראל הם רוצים לראות ארץ ישראל כמו אמריקה, עם הרבה כסף, עם הרבה משא ומתן, הם רוצים ככה]...

...[אני הולך עכשיו, אני יוצא עכשיו] אתה הולך עכשיו? [כן, כן, עכשיו] מה, מה השעה? [אחד עשרה] טוב...
...הגאולה [על הענין של משיח, הרבה אנשים חשבו שמשיח היה את הרב של ניו-יורק] אה? משיח? [הרבה אנשים חשבו שהמשיח היה הרב של לובביטש] היה? [הרב, הרב של הלובביטש] כן? [כן, אבל עכשיו הוא, הוא נפטר] אה, עכשיו? [הוא נפטר] אה? [הוא, הוא נפטר] הוא נפטר? [כן, ועכשיו הרבה אנשים חושבים שאפילו הוא נפטר, הוא גם כן משיח] כן? [כן] רחמנא לצלן, נו, נו, השם יתברך הוא, הוא הבעל הבית [כן, ועכשיו הם אומרים ככה, יש פרושים בתורה, בספרי קודש, איפה זה, אפשר להבין את זה, שאפשר שאפילו הוא נפטר, הוא משיח וצריך לחכות]...
...[הכל יהיה טוב] ומה אתה עושה עם פרנסה?...

...[כן, בוודאי, מתי אתם רוצים] אתה, עכשיו אני יכול ללכת איתך [כן, אין בעיה, רק אשתי עוד בבית חולים עוד יומיים, ואחר כך היא חוזרת] היא יולדת? [כן, כן] מה? [היא בבית חולים עוד יומיים, בעזרת השם, אבל אתם יכולים לבוא] מה ילדה? [היא לה ילדה] [כן] בת [כן] בת, נו, תזכו לגדלה לתורה ולחופה ומעשים טובים, אורך ימים ושנים טובים [אמן] אה, תשב, מדוע אתה עומד? הו, {א'זוי}, כמה ילדים יש לך? [שבע, ברוך השם] [לא מבין] אורך ימים ושנים וכל, וכל טוב [אמן] כל הישועות [אמן] ותראה הרבה נחת מהם [אמן] מה יש לך, זכרים, נקבות? [ארבע בנים ושלוש בנות] אה [ברוך השם, מתנה גדולה של הקדוש ברוך הוא] ומאיפה האשה? מאיפה, מאיזה מדינה? [מאלג'ריה] אה? [אלג'ריה] אלג'ריה? [כן] ההורים? אתה גר ביחד עם ההורים? [ההורים שלי?] יוא [לא, בגלל הם רק פה בשביל כמה שבועות] בשביל? [כמה שבועות, בשביל חודש] אצלך? [כן, ואחר כך הם חוזרים בצרפת] כן? [כן] הם דתיים? [ככה, ככה, אבא שלי יש לו הרבה בעיות עם הזיכרון שלו] עם הזיכרון? [כן, הוא, הוא חולה מאד] כן? [כן, יש לו מחלה קשה] [קשה מאד] אה? [יש לו מחלה קשה מאד] איזה מחלה? [זה כל הזמן הוא, הוא לא, הוא שוכח את הכל] כן? [כן, זה, זה בראש, המח] אה [עם זמן זה לא עובד, חס ושלום] לא עובד? [לא] מה הוא עובד? [מה, מה הוא עובד? הוא לא עובד עכשיו] כן [הוא לא יכול, כל הזמן הוא שוכח, הוא שוכח, הוא שוכח את הכל] אה, והאמא? [בשבילה זה קשה מאד, בשביל החיים זה קשה מאד, והרופאים...] האמא גרה יחד איתך, לא? [כן, עכשיו, כן, אבל אחר כך הם חוזרים בצרפת] כן? [כן] מדוע? [אני לא יודע, כל הזמן אני אומר להם, זה, ארץ ישראל זה מדינה של רפואה] כן [אבל אני לא יודע למה הם חוזרים] אבל אני יכול להיות אצלך? [כן, כן, כן] איפה לומדים הילדים? [הם בתלמוד תורה] כן? [כן, זה קצת ליטאי] ליטאים [כן, אבל טוב, קשה, זה קשה למצוא תלמוד תורה בשביל הילדים שלנו, קשה מאד, בדרך כלל הם לא, הם לא רוצים לקחת את הילדים שלנו] הם לא רוצים? [לקחת את הילדים שלנו] מי? [תלמוד תורה] כן? [כן] מדוע? [אה, בגלל הם רואים שזה, שהם בחסידות ברסלב] כן, הם לא [לא כל כך] הם, הם ליטאים? [כן, בשבילהם הענין של התפילה לא כל כך חשוב, רק לימוד, לימוד, רק לימוד, וגם זה בעיה בשבילנו, זה בעיה בשביל הילדים] כן, הילדים יושנים בה'חדרים'? [אה, לא, לא, לא, הם, בערב הם בבית] אה? [הם חוזרים בבית בערב] אה [אחר כך הם, הם נוסעים כל יום]...

(היום יום חמישי ו' באב תשנ"ד, בירושלים אצל דוד בודרה, גבעת מרדכי).

...[סבא צוחק] אוי וי, חלש, לא יכול לדבר, לא יכול לזוז באיבר, תן לי איזה דבר לאכול, לשתות [רבי ישראל, רבי ישראל, הוא שאל אם רב שמואל הורוביץ היה ביחד אתכם?] דוד? [הוא שואל אם רב שמואל הורוביץ היה ביחד אתכם בצפת?] כן [הוא שואל] [סבא צוחק] אני קרובתי את שמואל הורוביץ, קרובתי לרבינו, הוא היה חב"דניק, האבא שלו היה חב"דניק, ואבא שלו הוא ממשפחת חב"ד, כן, והאבא כתב לאמא שלו, שתעשה, שתעשה הכל, שלא יהיה ברסלב, והיא בכתה ובכתה: "אוי וי, הבן שלי נעשה ברסלב, אוי, ברסלב לא צריך לאכול?" [סבא צוחק]. אתה סבא, הוא סבא, מי, מי זה הסבא? [זה הנכד] הוא סבא [הנכד, הנכד] כתוב ב"חיי מוהר"ן", רבינו הקדוש אמר: "מדוע נתנו לו שם 'שפויילא', שפויילא זיידע?" מדוע "שפויילא זיידע"? [אז אומר רבינו: "זיידע, זה אבי אבות, אבא זה, זה אב הטומאה, וסבא זה אבי אבות הטומאה, הוא, הוא אבי אבות, בשביל זה קוראים אותו 'הזיידע משפויילא', שפויילא זיידע" (סבא צוחק), רבינו הקדוש היה באומן בזמן המחלוקת, הוא, הוא אמר לו, [רבינו] הוא היה צעיר, והוא [השפויילא זיידע] היה סבא, אז רבינו הקדוש אמר לו: "אתם חולקים עלי?" אז הוא אמר: "חס ושלום, אני כבר זקן, זקן, אני, אני יעשה מחלוקת עליכם? מה אתם אומרים?", ורבינו, הוא לקח שני אצבעות מאצבעות של רבינו, ונתן לפה ואמר לו: "אני כבר זקן, אין לי כבר שיניים בפה, אני אחלוק עליכם?" (סבא צוחק), אז אמר רבינו הקדוש: "הוא, השם יתברך עשה לו נסים, שקודם, לפני, לפני שהכניס האצבעות לפה, לפיו", אמר רבינו ז"ל: "שיש לו נסים, שלא היה לו שיניים, אם היה לו שיניים היה, היה נושך השיניים" (סבא צוחק). נו, יש מה לאכול, לשתות או לא? [כן] עוד לא? [מה אתם רוצים לאכול? רבי ישראל, מה אתם רוצים לאכול? רבי ישראל] אה, אולי דגים, דגים עם, עם, עם, עם לחמנייה, תתן בזה קצת שמן, קצת. אוי, השם שלו היה "שפויילא זיידע", ככה היה לו את השם, אז רבינו הקדוש הוא אמר: "שקראו לו

ברסלב"ב, נו [רב מרדכי לוריא אתה מכיר?] מרדכי לוריא? [הוא היה חולה לב] הוא היה האח של אהרון לוריא [כן] והוא בא לבקר את עוד אחד, עוד אח [עוד אח, כן] אברהם לוריא [אברהם לוריא, כן] הוא היה חולה לב, חולה לב [כן, אברהם לוריא] כן, אני הלכתי לבקר אותו, ולקחתי איתי שלושה ספרים, ואמרתי לו: "אם תעסוק באלה השלושה ספרים, אז המחלה תלך, ואתה תחיה שנים רבות, שנים הרבה" [איזה שלושה ספרים?] כן [איזה שלושה?] אה, הוא אמר לי: "טוב, אני, טוב, בכל יום אני אלמד בהשלושה ספרים", טוב, והוא היה קיים, חי וקיים, הוא היה בריא [איך קוראים לספרים?] "ליקוטי תפילות" [?] אה? ["ליקוטי תפילות"] "ליקוטי תפילות" ["ספר המידות"]? אה? ["ספר המידות"]? ["ספר המידות"]? המכתבים ["מכתבי מוהרנ"ת"] [?] אה? ["מכתבי מוהרנ"ת"] יוא, המכתבים, ועוד, עוד, ועוד ספר אחד, אני הבאתי לו שלושה ספרים שיעסוק בהם, אז יאריך ימים ויהיה בריא, אז הוא: "אני אעשה כמו שאמרת לי, אני אשמור מאד, ללמוד בכל יום בהשלושה ספרים האלה" [הוא היה חסיד סלונים, נכון?] הו, חסיד סלונים, האבא שלו היה מראשי החסידים, הכלל, אחר כך (לא מבין) [כן] ובא האח שלו, מרדכי לוריא, וראה השלושה ספרים ברסלב בביתו בארון, אז הוא אמר: "מה זה? הוא נעשה ברסלב? אני אקח את הספרים", הוא לקח את הספרים, ויום, וחי יום אחד, ונפטר, קיבל התקפה על הלב ונפטר, זה הדבר יודע כל המשפחה וכל העיר (סבא צוחק) [מי לקח לו את הספרים? מרדכי?] והוא... מרדכי [לקח לו את הספרים] והוא היה בוכה כל ימיו, "מה עשיתי? מה עשיתי?", הוא לקח את הספרים, אז לא היה לו הספרים, הוא נפטר (סבא צוחק) [סבא, אתה זוכר את הספור שהיית במדבר? אמרת: "אני רוצה לעבוד, אני רוצה פרנסה", אתה זוכר?] כן, אני, אני הלכתי שמה במדבר, היה בור גדול, והיה שמה נחש גדול ועב מאד, אני אמרתי: "אולי זה חבל?", לא? נחש גדול כזה? אני, אני ירדתי להבור, זה היה נחש, היה נחש, ברוך השם, אני יצאתי וניצלתי, ו... שויין, והלכתי משם, והנחש, אני לא יודע, אבל אני חושב, עב, עב כזה צריך לאכול, הוא גם כן, הוא, הוא, הוא נפטר, {יוא} כמו הנחש, אישתו של 0, היא ביקשה אותו: "אוי, אברהם, כמו שאומר לך ישראל בער, תעשה, תעשה", הוא אמר לה: "אני אעשה, אני אלמד בהשלושה ספרים האלו בכל יום", הוא, והוא היה בריא, בריא, נעשה בריא, אחר כך בא האח שלו, מרדכי לוריא, וראה השלושה ספרים ברסלב בארון, אז הוא לקח את זה, והוא נפטר, והוא נפטר, והוא נפטר, מרדכי לוריא הוא בכה כל ימיו על זה, מה עשיתי? אני הלכתי אליו, ורציתי לעשות לו טובה שיחיה [כן] והוא קיבל ממני השלושה ספרים, ולמד בכל יום בשלושה ספרים האלו, והוא אמר לי: "אני לומד בהשלושה ספרים, אני לומד בכל יום, והוא היה נעשה בריא", ופתאום בא האח שלו, מרדכי לוריא, וראה את השלושה ספרים של ברסלב, "מה? נעשה ברסלב? אני אראה לו, אני אקח את הספרים", הוא לקח את הספרים, והוא נפטר (סבא צוחק), לא היה לו הספרים ללמוד [הוא נהיה בריא לגמרי] אה? הוא עוד לא, אז הוא נפטר (אבל, אבל הוא למד את הספרים, והוא נהיה בריא?) כן, היה לו הספרים, והיה לומד בהם, הוא היה נעשה בריא, הוא היה למדן, למדן גדול, והוא היה אוהב מאד ללמוד את ספרי רבינו, והוא ראה שזה, שזה רפואה גדולה, וככה היה, הוא נעשה בריא, ואישתו שמחה כן, וברוך השם, יש לה מתנה כזו, שהבעל שלה חי, בא, בא האח שלו, מרדכי לוריא, וראה את השלושה ספרים, ואמר: "מה? הוא נעשה ברסלב? אני אראה לו", הוא לקח את השלושה ספרים והלך, והוא, והוא הלך עם השלושה ספרים, ואברהם נפטר, יום אחד לא היה לו את הספרים, הוא נפטר [היה אחד לוריא אמר לך: "אני מקנה כך", מי זה היה?] אהרון לוריא [אהרון לוריא אמר: "אני מקנה כך, שאתה ברסלב, אני מקנה כך"] כן, "אני רוצה להיות כמו ישראל בער", אז אמרתי לו: "אי אפשר לך להיות כמוני, מה? תהיה ברסלב?" (סבא צוחק) [אז הוא לקח "ליקוטי מוהר"ן, לא? הוא לקח "ליקוטי מוהר"ן?] הוא לקח שלושה ספרים, שאני הבאתי לו מתנה (לא מבין)...

...הוא הביא מרוסיה המשפחה שלו, הנשיא שזר (סבא צוחק), אני הייתי החבר שלו היחיד, הוא אמר ככה: "אני יש לי, בן גוריון הוא חבר שלי, ומה, וגם כן את חבר שלי הוא ממשרד החוץ", מה, מה שמו? משה שרת, שרת, הוא, שרת, שרת שאל לנשיא שזר: "מי הוא זה?", הוא, הוא אמר: "זה החבר טוב שלי היחיד" (סבא צוחק), הוא נתן שם לספר "אב"י הנחל", כן, אב"י הוא האותיות י"שראל ב'ער א'ודסר, והשם הספר הוא "אב"י הנחל". יש לך הספר "אב"י הנחל"? אם אין לך, תדבר עם הנשיא וייצמן, אולי הוא, הוא יוכל, יכול לקבל את הספר "אב"י הנחל" (סבא צוחק), אה, אה, איפה החבר שלי שזר? שזר, מה שזר? זה שניאור זלמן, שניאור זלמן, שניאור זלמן... שזר שניאור זלמן, (לא מבין) (סבא צוחק), אה, שזר ושרת, והנשיא שזר, הנשיא שזר הוא היה, היינו חברים טובים מאד (סבא צוחק). אה, תשתדל לקבל הספר "אב"י הנחל", אז תהיה, אז תהיה חסיד ברסלב, כולם אמרו: שהנשיא שזר הוא חסיד ברסלב, הוא יש לו חבר ישראל בער אודסר, אה, אה, (סבא צוחק)...

...ומשה שרת (סבא צוחק)...

..."ישראל בער אודסר הוא איש היחיד שהוא בא לביתי כמו לביתו (סבא צוחק), בלי שום הזמנה"...

...חבר טוב, הנשיא שזר (סבא צוחק)...

...הספר "אב"י הנחל", ותראה שיהיה לך הספר, הם מכתבים שכתבתי להנשיא שזר (סבא צוחק)...

...רקדתי במלון, במלון של הגרמנים, במלון של הגרמנים בטבריה, כן, רקדתי בפורים עם הנשיא שזר (סבא צוחק)...

...[לא מבין] (סבא, אבל רבינו אמר: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד") [כן] [גם בתשעה באב? גם בתשעה באב זה "מצוה גדולה להיות בשמחה"?] "תמיד", זה גם תשעה באב (סבא צוחק), יהיה שמח, וכשתהיה הגאולה האמיתית, הו, יהיה שמחה גדולה בכל העולם, רק הגויים לא ידעו מה זה, [נעשה, מה? זה שמחה?] (סבא צוחק)...

...רבי ישראל, רבי ישראל [קרדונר] קרדו נר, כן (סבא צוחק)...

...[סבא שר "נ נח נחמן נחמן מאומן"]...

...רגליים על המיטה...

...גדול השם, הוא יכול לעשות אפילו עם ניתוח {אם זה} רפואות, גדול השם, והוא יכול לעשות רפואה בלי ניתוח ובלי רפואות (סבא צוחק)...

...ואור הגאולה שיהיה בקרוב, במהרה [אמן]...

...אתה גר ב... [ביתר] ביתר [כן] יש לך דירה גדולה? [כן] אולי יש לך בשבילי [כן] איזה חדר? [כן] יש לך בנים? [כן] ברוך השם [בנים ובנות] אה? [שני בנים ובת אחת] בן אחד? [שני בנים ובת אחת, שני בנים ובת אחת] שני בנים ובת אחת, "שהשם יתן להם אריכות ימים ושנים טובים, ויעבדו השם באמת" [אמן] כי זה העיקר (סבא צוחק), אנחנו רואים יהודים יכולים לבוא לארץ ישראל, מעולם לא היה דבר כזה, האנגלים לא, לא, לא נתנו לבוא לארץ ישראל, הצרפתים לא נתנו, כל העולם היו נגד יהודים, לא נתנו להיכנס לארץ ישראל, והיום, ברוך השם, יש לנו מדינה, ויכולים לבוא כל מי שרוצה (סבא צוחק)...

...יהיה גאולה השלימה [אמן] מה שלא ראינו, ולא, לא יודעים מה זה, יהיה עולם חדש...

...כל יהודי, מי שרוצה, יכול לבוא (סבא צוחק), {זה גאולה, גאולה גדולה} (לא מבין)...

...[מתי המשיח צריך לבוא? מתי?] אני, אני אומר, אני מתפלל להשם יתברך שיבוא אותי, שיביא אותי למקום טוב [טוב] מה שימך? [דניאל] דניאל [דניאל] טוב, שבועיים אתה גר בארץ ישראל? [כן, לא, שתי שנים] הגויים לא מבינים את זה [לא] מה זה? היה צרות גדולות, היה נסים, באו לארץ ישראל, ולא נתנו להם, אז גנבו ארץ ישראל בגניבה (סבא צוחק), זה עיקר הגאולה, זה הבית שלנו, ארץ ישראל זה מקום קודש קדשים, והגויים הם ילכו מפה (סבא צוחק)...

...אני רוצה לבוא אליכם, אם, אם... איך המקום? [בביתר] ביתר? [כן] איזה קומה? [קומה אחת למעלה] כן? [כן] למעלה, יש מעלית? [אין מעלית] לא? [לא] אלא? [מדריגות, יש מדריגות] יש [יש מדריגות] מדריגות [כן, אבל זה לא, זה לא... זה רק קומה אחת] כן? [כן] טוב, טוב, טוב, אני אבוא אצלכם, בעזרת השם יתברך [ברוכים הבאים] אתה צריך לבוא לראות אותי [כן] אולי נלך ביחד, יש לך אוטו? [אין לי] אני יש לי אוטו, אני יש לי, אני יכול לנסוע כל היום וכל הלילה (סבא צוחק), אני יש לי אוטו [כן] אתה נהג? לא? [כן, אני נהג] אתה יודע נהגות? [כן] טוב, אני יש לי אוטו, ואתה יודע נהגות, כן, זה שידוך טוב (סבא צוחק), קומה אחת? אה? [כן] רחוק מירושלים? [זה לא רחוק] לא [לא] טוב, תבוא לראות אותי [כן] על ידי זה יש לי אוטו, ואתה [נהג] נהג, אז זה יכול כל יום ללכת...

...איש זקן, כן, וברוך השם, כנראה שרבינו הקדוש רבי נחמן הוא, הוא רואה שאני, שכנראה שצריך להיות פה עד, עד ביאת המשיח, ככה, היה לי פתק, בזה הלשון: "עליך אמרתי, ועליך אמרתי מיי... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", ככה, נו, נראה (סבא צוחק), אני נולדתי בארץ ישראל, בארץ ישראל, בטבריה, לפני מאה שנים ויותר...

...האבא, האמא [כן] ברוך השם, יהיה טוב (סבא צוחק), דניאל? [דניאל] איזה מדינה? מאיזה מדינה? [שווייץ] שווייץ? הו, הוא עיר, הוא מדינה של בנקים [נכון] ניסע עכשיו [כן?] כן [כן] טוב, ניסע עכשיו [ניסע עכשיו? כן?] אה, כן [כן, טוב]...
...איזה דברים, בגדים ו... [כן] אני אלך אתו, נראה אולי בביתר, נראה, נלך מביתר לירושלים, מירושלים לביתר (סבא צוחק), נו, אני רוצה לנסוע עכשיו [עכשיו?] כן [טוב] טוב? [כן] [כמו אתה רוצה, רבי ישראל] אוי, אוי, אוי, מי יודע? [כן] תיתן לו, תן לו הפרטים שלי, ואני אסע עם האוטו שלי [טוב] הוא נהג, הוא [טוב, טוב, בסדר] אני יש לי אוטו, אבל יש לי אוטו חדש [כן] כן, אני צריך עגלה, ועגלה של הקיבה, נו, נו, לך איתו לתת לו על האוטו, ונלך [טוב] אבל אולי תלך אתה גם כן? [כן, אם אתה רוצה, כמו אתה רוצה, רבי ישראל] נלך ביחד [כמו אתה רוצה] יוא, נו, נלך ביחד, טוב [אמא, אמא שלי בשווייץ עכשיו, אבל בעוד חודשיים היא צריכה לבוא לארץ, לגור בארץ] מי? [אמא שלי, היא צריכה לעלות בארץ] הלוואי שתחזור בשלום, בשמחה [אמן] (לא מבין) היא תקבל הרבה נחת מהנכדים (סבא צוחק) [אמן] אני הבאתי מהבית שלכם מתנה [כן?] זקנה [זקנה] לא פחות ממאה (סבא צוחק) [אמא שלי]...

...בארץ ישראל יש הכל, יש כסף ויש כבוד, ויש {אורה, תורה}, יש כל, כל טוב (סבא צוחק)...

...ראות כל הילדים [אמן, אמן]...

...[מה?] דניאל? [כן, אני גר פה] אתה גר פה? [כן] אז יהיה לדניאל שכנים טובים [כן?] כן, תביא לי בכל פעם [כן, כן] מרק, מרק עגבניות (סבא צוחק)...

...צריך להניח התפילין [כן] היום לא הנחת תפילין [טוב] רק תפילה [טוב] אבל אני צריך להתפלל [רבי ישראל, אחרי חצות היום] אה? [אחרי חצות היום] כן, טוב [עוד לא] טוב, טוב, כמה שעה? [אה, שתיים עשרה, שתיים עשרה עכשיו] אה? שתיים עשרה? [שתיים עשרה] עוד לא [עוד לא] עוד לא, עוד לא מנחה, שתיים עשרה וחצי זמן מנחה [כן, כן]...

...מה שכתוב בתורה [כן] ועבדו התורה [כן, כל הגליל] כל היהודים [אתם קירבם אותו לברסלב?] אוי, אוי, אוי, אין לי כח לדבר, מה אתם רוצים ממני? [כן, כן] אוי, אה...

...להיות בשמחה תמיד [גם בתשעה באב?] כן, יש, יש לנו רבי כזה (סבא צוחק) [מי זה הרבי? מי זה הרבי?] כל הרופאים הגדולים ישארו בלי פרנסה [מדוע?] יתפרו [איך?] ה"בעטליר" ירפא את כל המחלות (סבא צוחק) [איזה "בעטליר"?] אה? [איזה "בעטליר"?] רבינו הקדוש הוא כל ה"בעטלירס" (הוא כלליות של כל ה"בעטלירס"? הוא כלליות של כל ה"בעטלירס"? נו, אני רוצה לישון, נו, נו...
...היה לי בנים קטנים, ולא היה לי לתת להם לחם, ולא לשלם שכר דירה, שכר לימוד, בכל חודש שלח לי רב משה בלום את הילדים הביתה, אני, אני לא שילמתי שכר לימוד, נו, זה ברסלב, רב משה [בלום] הוא יושב בוועד הכללי, והיה, והיה שם גדול, שהוא ירא שמים והוא (לא מבין), ואני לא היה לי לחם לקנות בשביל הילדים, אני באתי ל"שערי חסד", ואמרת לי משהו, שככה המצב שלי, הוא לא נותן לי כלום, לפעמים נתן לי איזה, איזה מתנה שנותנים, נו, נו, נו, נו, {הלוואי}, הייתי צריך לסבול את זה, וזה היה לטובה גדולה, אני מרגיש עכשיו הטובה הזו, כן, אבל חברים, חברים אמיתיים לא כך, לא כך צריכים לעשות, צריכים לתת כסף הרבה, שיהיה לו לחם בשביל הילדים לקנות, נו, אני, חס ושלום, לא מדבר ולא... אבל אני יודע, אני יודע בלבי, כן, ויש גם כן, היה אחד שהיה לו שם גדול שהוא ברסלב, והוא, והוא {יתרום}, אני סיפרתי לו, שאין לי קנות לחם בשביל הילדים, הי, הי, הי, אני הייתי צריך לסבול את זה, זה היה לי לכפרת עוון, ולקנות דברים טובים, כן, ברוך השם, אני חי, בנסים גדולים אני חי, היה לי חברים, חברים, עד... יוא, חברים יקרים, אה, לא יום ולא שבוע ולא חודש, אני ישבתי בלי פרנסה, והרב פרנק הוא התנהג איתי כמו עם גוי, גויים מקבלים {רק עם}, איזה עזרה? ככה, גם כן אני, הוא לא נתן לי, על פסח נתן לי חצי לירה, היה גם כן למעלה מכל כוחו, אוי, אוי, אוי, כן, אני אין לי שום טענות לשום אחד, רק אני הייתי צריך לסבול את זה, סבלתי פה בירושלים את פסח פרנק, הוא היה ראש הרבנים, וכל הכסף של ירושלים היה אצלו בכיס שלו, ולא נתן לי, כמו לגוי, לא נתן לי אף פעם איזה מטבע, איזה מטבע, איזה {ליר} לעזור, היה לי כל הבתים של ירושלים, שישארו בער לא היה לו, של אחרים, הוא, הוא סבל גם כן, בכל פעם נפטר, נפטר אצלו ילדים, כן, אבל אין שכל, שכל, גאווה וחכמה, איך להיות מפורסם לברסלב...
...אני חי...

...להדפיס [כן] אני אמרתי באותיות מרובעות, וככה עשה [ככה הוא עשה? בהתחלה היה מדפיס כל פעם רק חוברת, חוברות, הוא היה עושה "מראה מקומות", היום יש לכל אחד "ליקוטי הלכות" כבר לא צריכים לחפש... להיפטר ביארצייט של רבי נתן] אה? [הסבא שלי נפטר ביארצייט של רבי נתן] {מה הוא} [רב משה רוזנטל, רב משה רוזנטל] כן [הוא נפטר ביארצייט של רבי נתן] אה? [אולי בזכות זה?] נפטר בעשרה? [רב משה רוזנטל] נפטר בעשרה בטבת? [עשרה בטבת, כן, הוא גם כן בנה את הבית הכנסת, הוא בנה את הבית הכנסת] {איפה?} {ב"שערי חסד"} [כן] [הוא בנה?] [כן, הוא השתדל לזה, הוא הבטיח לשלושה אנשים, זה שטרם את המקום, זה שבנה, וכל... ושלושה אנשים שלא היה להם ילדים, והם השתדלו בשביל הבית הכנסת, לשנה הבאה נולד להם בן, וזה שנתן את המקום, אז הוא נהיה עשיר גדול] מי? [זה שטרם את השטח] אה? [זה שטרם את השטח, זה שטרם את השטח] נו [אז הוא... סבא שלי הבטיח לו שלא, הוא לא יפסיד, רב משה רוזנטל הבטיח שלא יפסיד כלום, והוא נהיה עשיר גדול] אני זוכר שעדיין לא, לא נתקרב, הוא נתקרב {לרב, על ידי} שמואל שפירא [הוא התקרב לרב שמואל שפירא?] כן [מי? הדיין רב אברהם דוד? אברהם דוד? זה האברהם דוד הוא היה מתנגד [מתנגד?] על ברסלב [מי לא התקרב לברסלב?] אין לי כח לדבר...
...איזה מלחמה בין ישראל לערבים, לא? שמעת? [כן, שמעתי משהו] אה?...
...שלא ילמוד, יכנסו רחלים לבתי, ויאכלו כל מה שהם צריכים לאכול, ולא יהיה להם מה לאכול, וכן היה, נכנסו רחלים לבית, ואכלו הכל (סבא צוחק)...

...הלומדים אמרו לו, שלא ילמד בזה ה"שולחן ערוך", והוא למד, אז הוא נתן לו קללה: "יכנסו רחלים בבית, ויאכלו הכל, מה שהם צריכים לאכול, הם יאכלו, ולא יהיה להם מה לאכול", וכן היה, נכנסו רחלים בבית, ואכלו הכל, ולא היה להם מה לאכול (סבא צוחק), אה, מהיכן היה רחלים? אה? אתה לומד בזה ה"שולחן ערוך"? "יכנסו רחלים בבית שלך, ויאכלו כל מה שאתם צריכים לאכול, הם יאכלו הכל, ולא יהיה לכם מה לאכול", וכן היה, נכנסו רחלים, ואכלו הכל, אה, כן? אתה לומד בזה ה"שולחן ערוך"? "יכנסו רחלים בבית שלך, ויאכלו כל מה שאתם צריכים לאכול, הם יאכלו הכל, ולא יהיה לכם מה לאכול", וכך היה, הוא נתן להם קללה, שיבואו רחלים ויאכלו הכל (סבא צוחק) [רבי ישראל, מי נתן הקללה?] אה? [מי נתן הקללה? מי נתן את הקללה הזאת? למי?] הקללה? [מי נתן?] אינני יודע, צריכים לראות ב"שולחן ערוך" המעשה [איפה?] אחד מן הלומדים, אמרו לו: שלא ילמד בזה ה"שולחן ערוך", כן [איזה "שולחן ערוך"?] אני לא ראיתי רק מה שאני מספר, אז הוא, הוא כן למד, באו רחלים ונכנסו {לבית}, ואכלו, כל מה שהם צריכים לאכול הם אכלו, ולא היה להם מה לאכול, זה קללה (סבא צוחק), אה, הוא לומד בזה ה"שולחן ערוך"? הוא, הוא נתן לו קללה, יכנסו רחלים לבית, ויאכלו כל מה שאתם צריכים לאכול, ולא יהיה לכם מה לאכול (סבא צוחק) [איזה, איזה לומדים זה היה?] אה, הם אמרו, אמרו להם, ב"שולחן ערוך" הזה לא ילמדו, והוא לא שמע, הוא למד, אז הוא נתן לו קללה, יבואו רחלים ויכנסו לבית, ויאכלו כל מה שאתם צריכים לאכול, ולא יהיה לכם מה לאכול, וככה היה (סבא צוחק)...

קסטה מס' 77

צד א 77 88

...{בזה אתה לומד?}, אני אומר, ש"יבואו רחלים ויכנסו בבית שלך, ויאכלו הכל, ולא יהיה לכם מה לאכול" (סבא צוחק), וככה היה, נכנסו רחלים, ואכלו הכל, כן, לא היה להם מה לאכול (סבא צוחק)...

...[מי נתן קללה? רבי ישראל, מי נתן קללה? רבי ישראל] מה? נתן להם קללה, הם למדו ב"שולחן ערוך", שהוא אמר לו, שלא ילמד שמה, הוא למד, אז נתן לו קללה, ש"יבואו רחלים בבית, ויאכלו הכל, כל מה שאתם צריכים לאכול, ולא יהיה לכם מה לאכול", וככה היה, באו רחלים, ואכלו הכל (סבא צוחק) [רבי ישראל] הרחלים היו רעבים, ואכלו הכל, כל מה שהוא היה צריך לאכול, הם אכלו הכל, הוא נתן לו קללה, "יבואו רחלים בתוך הבית שלך, ויאכלו הכל, כל מה שאתם צריכים לאכול, ולא יהיה לכם מה לאכול", ובאו רחלים, ואכלו הכל, כל מה שהיה להם לאכול, ובלי להם לא היה להם מה לאכול (סבא צוחק), הוא נתן לו קללה, כן, "יבואו רחלים, ויאכלו הכל, כל מה שאתם צריכים לאכול, ולא יהיה לכם מה לאכול", כן, ובאו רחלים, ואכלו הכל, לא היה להם מה לאכול (סבא צוחק), זה בדף הראשון, כן, לא קשה למצוא את זה [דף הראשון, מאיזה ספר?] אמר

לו: שלא, שלא ילמד בזה ה"שולחן ערוך", בזה הספר לא ילמד, והוא למד, אז, אז נתן לו קללה, "יבואו רחלים, ויאכלו כל מה שאתם צריכים לאכול, ולא יהיה לכם מה לאכול" (סבא צוחק), מה אתה עושה? אתה לומד בזה ה"שולחן ערוך"? אני אומר לך: "שיבואו רחלים ויאכלו הכל, כל מה שאתם צריכים לאכול, לא יהיה לכם מה לאכול, בדף הראשון, תראו את זאת המעשה, מהיכן באו הרחלים? לא יודע, אני לא יודע מאיפה באו (סבא צוחק) [רבי ישראל] אה, אה, "כן? אתה למדת בזה ה"שולחן ערוך"? הו, יבואו רחלים לבית שלך, ויאכלו הכל, כל מה שאתם צריכים לאכול, לא יהיה לכם מה לאכול" (סבא צוחק), אז באו רחלים, ואכלו הכל, לא היה להם מה לאכול, נתקיים הקללה, הוא אמר את זה, שיכנסו רחלים, ויאכלו הכל, נכנסו רחלים, ואכלו הכל, לא היה להם מה לאכול (סבא צוחק) [רבי ישראל] אה? [באיזה ספר זה כתוב?] אה, ב"שולחן ערוך" בדף הראשון, הוא מביא מגדולים כמה סיפורים, אמר לו למדן אחד: שבזה הספר לא ילמוד, והוא לא שמע לו, והוא למד, אז הוא אמר לו קללה: "שיבואו רחלים, ויאכלו הכל, כל מה שאתם צריכים לאכול, ולא יהיה לכם מה לאכול", ויבואו רחלים, ואכלו הכל, ולא היה להם מה לאכול (סבא צוחק), הוא נתן לו קללה, ש"יבואו רחלים, ויאכלו הכל, ולא יהיה לו מה לאכול" (סבא צוחק) [רבי ישראל, מי נתן את הקללה?] אה? [מי נתן?] אחד מהלומדים נתן לו הקללה: "אני אמרתי לך, שלא תלמד בזה הספר, ואתה למדת, יבואו רחלים לביתך, ויאכלו כל מה שאתם צריכים לאכול, והם יאכלו הכל, ולא יהיה לכם מה לאכול" (סבא צוחק), בדף הראשון [בדף הראשון של ה"שולחן ערוך"]? לא...

...אני סיפרתי המעשה הזה, אני צחקתי מאד, אבל לא, ולא ראיתי מי, מי נתן את הקללה הזו, "אה? אתה למדת בזה הספר? נו, נו, נו, יבואו רחלים, ויאכלו הכל, ולא יהיה לך מה, מה לאכול" (סבא צוחק) [רבי ישראל, רבי ישראל, רבי ישראל, רבי ישראל] אין לי כח, אין לי כח לדבר, לא שמעת חדשות? זה חדשות יפות, הרחלים אכלו הכל, ולא היה לו מה לאכול (סבא צוחק) [רבי ישראל, למי נתנו הקללה? למי? למי?] ב"שולחן ערוך" בדף הראשון [איזה "שולחן ערוך"?] אני רציתי לראות מה, מי? מה? מה? ולא יכולתי, כי היה לו... כי [נתמלאתי צחוק גדול], הרחלים נכנסו לבית, ואכלו הכל (סבא צוחק) [רבי ישראל, איזה "שולחן ערוך"?] אני לא ראיתי מי [איזה "שולחן ערוך"?] אבל אני ראיתי רק המעשה, שהוא, הלמדן אמר לו: "אמרתי לך, שלא תלמד בזה הספר, אז יבואו רחלים לבית שלך, ויאכלו הכל, ולא יהיה לכם מה לאכול בלילה", זה קללה (סבא צוחק) [רבי ישראל, למה דווקא רחלים?] לא ראיתי מי? מה? רק המעשה {נאה, נראה} לי מאד, שהוא קילל אותו, שיכנסו רחלים לבית, ויאכלו הכל, ולא יהיה לו מה לאכול, מה לאכול, ואני, אני אראה לך (סבא צוחק), אני ראיתי את הרחלים שנכנסו לבית, ואכלו הכל, ולא היה להם מה לאכול (סבא צוחק), בדף הראשון [בדף הראשון?] של הספר [של איזה ספר?] זה המעשה, שאחד קילל את, אותו, הוא אמר לו, שלא ילמד בזה הספר, והוא למד בו, אז אמר: אה, אמר לו: "יבואו רחלים, ויאכלו הכל, ולא יהיה לך מה לאכול" (סבא צוחק), נו, אני ראיתי הרחלים שנכנסו לבית, אה, הרחלים היו רעבים, היו צריכים לאכול, ומצאו מאכלים טובים, ולא נשאר, לא היה לו מה לאכול (סבא צוחק), זה הלמדן, הוא לא שמע לו, הוא למד, אז הוא אמר לו: "אה, יבואו רחלים לביתך, ויאכלו הכל, ולא יהיה לך מה לאכול", והקללה נתקיימה, באו רחלים, ואכלו הכל, ולא היה לו מה לאכול, אמרתי לו, היה כמו שהיה, באו רחלים, ואכלו הכל, ולא היה לו מה לאכול (סבא צוחק). נו, הרגליים על המיטה, {חסר עוד טשולנט}. איפה הרחלים? הם אכלו והלכו (סבא צוחק), ולא היה לו מה לאכול, הרחלים אכלו הכל...

...[נתן לו], הוא נתן לו קללה, {כן}, "יבואו רחלים, ויאכלו הכל, ולא יהיה לכם מה לאכול" (סבא צוחק). אוי, אה, אה, לא, לא, אני רוצה הרגליים על המיטה, אה, אה, {שווין}. ולא היה לו מה לאכול (סבא צוחק), נו, נו... דבר גדול, "שולחן ערוך" כמו מראה גדול, כן, אז נעשה ספר גדול, {אז זה טוב מאד}, יש בו דברים טובים, אבל ראיתי, שאחד אמר לו, שלא ילמד בזה הספר, והוא למד, אז נתן לו קללה, ש"יבואו רחלים בתוך הבית, ויאכלו הכל, ולא יהיה לך מה לאכול" (סבא צוחק), הרחלים נכנסו לבית, ואכלו הכל, ולא, ולא היה לו מה לאכול (סבא צוחק), אה... הרחלים אינני יודע איפה הם באו? איפה הלכו? הם אכלו הכל, לא נשאר כלום, לא היה לו מה לאכול (סבא צוחק), אני ראיתי את הרחלים איך שנכנסו אל הבית, כן, ומצאו מאכלים טובים ואכלו, ולא היה לו מה לאכול... מה? מה? מה? (לא מבין), זהו? מה זה? אני אמרתי שלא ילמד בזה ה"שולחן ערוך", בזה הספר, נו, אז "יבואו רחלים בביתך, ויאכלו הכל, ולא, לא, לא יהיה לכם מה לאכול" (סבא צוחק). אה, הרגליים פה? [על המיטה, הרגליים על המיטה? כן?] כן [ככה?] ככה, אה, אה, אה... (רבע צד ריק לגמרי). (סוף צד א 77).

(רבע צד ריק לגמרי)...

...[רוצה עוד קצת לשתות? אבא, עוד קצת?] לא, אני לא יכול [טוב, אפשר לבקש קצת מים חמים אם אתה רוצה] אני לא יכול, לא יכול כלום [בסדר] העולם צחקו ממני, ועכשיו אני מצחק מכל העולם (סבא צוחק) [נו, אבא, ברכה ליצחק אייזיק שלמה בן אסתר מינדל] אייזיק

שלמה בן [אסתר מינדל] אסתר מינדל, ובן ישראל בער [יוא, נכון] ישראל בער אודסר [יוא, יוא, נו?] החבר של הנשיא, החבר הכי גדול של הנשיא שזר (סבא צוחק) [אז תיתן לו ברכה, אבא, אבא] הוא אמר לרדיו, שכל מי שהוא יגע בי, בכבודי, תכף מאסר, בלי שום משפט (סבא צוחק) [אבא, אז תיתן ברכה לבן שלך, אייזיק שלמה בן אסתר מינדל] אייזיק שלמה בן [אסתר] אסתר מינדל וישראל בער אודסר [יוא] "השם יתן לו מהרה רפואה שלימה מן השמים, ובלא רופאים ובלא ניתוח" [אמן] (סבא צוחק) [כתוב, אבא, כתוב "ישועת השם כהרף עין"] אתם יודע מי אני? רבינו הקדוש אמר לאנשים שלו: "אתם יודע מי אני? אני "נַחַם נַחֲמָן מְאוּמָן", אני הרבי של כל ישראל" (סבא צוחק). משה? איפה משה? איננו פה? [מושל'ה, לא, איננו, הוא בעבודה עכשיו] אה? [הוא בעבודה] עבודה, מה הוא עובד? [הוא עובד בקונדיטוריה, קונדיטוריה, בעוגות] כן? [כן] קונדיטוריה? [כן] זה מאפיה [נכון, הוא מנהל את הקופה, זה שותפים, אז הם לא כל כך מאמינים אחד לשני, ולמשה כן מאמינים, הוא הנאמן שלהם] כן? [כן] ואפי? [אפי הוא ארכיטק, הוא בונה בתים, בונה בתים, מתכנן בתים, מתכנן] מתכנן? [כן, בטח] כן? [הוא הרכיטק רציני] יתכנן דברים בשבילי [בשבילך, למה לא, איזה שאלה] תגיד לו [גם הוא וגם שירה, גם אישתי ארכיטקטית, הוא עושה דברים מאד, מאד, מאד יפים, דברים, יש לו שם מצוין, כן, ושלומית, שלומית במושב] הוא יש, יש לו, כמה בנים יש לו? [למי? למשה? יש בן אחד] למשה? [בן אחד] {זהו} [נכד אחד יש לי] בן אחד? [בן אחד ושני בנות] אה, שני בנות [אפי יש לו שני בנות] אפי, שני בנות [ושלומית בת אחת] שלומית [שלומית בת אחת] בת אחת, זהו הכל [כן, היא בצבא עכשיו, כן] (סבא צוחק) [יש להם ילדים מאד נחמדים, יש לי נכדים דומים למשפחת אודסר, כן, מאד רציניים, מאד ישרים, מאד קינים, בלי עגילים, בלי... כן] [סבא שר "נַחַם נַחֲמָן מְאוּמָן..."] רבינו הקדוש אמר לאנשים שלו: "אתם יודעים מי אני? לא, לא, אני "נַחַם נַחֲמָן מְאוּמָן", אני הרבי של כל היהודים". שמעת היום חדשות? [לא, לא, לא, הראש שלי לא היה בסדר] אה? [לא הרגשתי טוב, לא שמעתי, שכבתי, ישנתי קצת] אבל אנחנו שומעים, שהם מקבלים בכל זמן, בכל פעם מכות, מכות גדולות [מדברים, עכשיו מדברים] כל הגויים האמריקנים והאנגלים וכל הגויים מקבלים מכות גדולות (סבא צוחק) [עכשיו אומרים, שיהיה שלום, מתפללים לשלום, יהיה שלום או לא יהיה שלום?] אה? משיח יבוא הוא, יהיה כבר שלום [השלום יהיה כשמשיח יבוא] ורבינו הקדוש אמר לי: "עליך אמר...". במכתב [כן, במכתב] "ועליך אמרתי מיי... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", אז אני צריך להיות עד הסוף, שמשיח יבוא, {ויקבל את} המכתב, מה זה דיבור שלו, של רבינו [כן] כל דיבור שלי... שהשאייר לנו מהספרים שלו, הוא אמר, שכל תיבה הוא כל התורה וכל הצדיקים וכל ישראל, בתיבה אחת, ככה הוא, הוא יכול {לכלול} כל התורה, כל התורה, כל דיבור שלו הוא כל חיינו ורפואתינו וישועותינו, כל דיבור שלו שהניח לנו, ככה הוא אמר, וככה רואים (סבא צוחק), נו, אני, אני לא יכול כלום [נו, הנה אתה רואה את יצחק, כל כך רצית מהר, מהר] מה? [רצית בבוקר מהר ליצחק] נו, אתה מרגיש יותר טוב? [כן, כן, כן, מרגיש יותר טוב, כבר אני מרגיש יותר טוב] כן? [כן, כן] "נח", אז הכל טוב, רק "נַחַם נַחֲמָן מְאוּמָן" זהו הכל, כל התורה וכל ישראל וכל... הכל, כל הרפואות וכל הישועות, הכל בדיבור אחד (סבא צוחק). נו, תשכב קצת, תנוח קצת [בסדר, אבא, אני מרגיש שאני יכול, שאני, קודם לא, באמת היה לי קשה לשבת, והיה לי קשה לשכב, עכשיו אני מרגיש...]. זה ניגון עולמי, ניגון עולמי, "נ, נַחַם נַחֲמָן מְאוּמָן", זה "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", אז כל העולם משוררים את זה, כל העולם, אפילו גויים משוררים את זה (סבא צוחק), הוא מחיה ומחדש ומתקן כל ישראל, כשיבוא משיח, יהיה עולם חדש, לא העולם של עכשיו, {יהיה} עולם חדש (סבא צוחק). אולי תנוח קצת? [לא, לא, זה בסדר, אבא, אני בסדר, אם אתה טרחת לבוא אלי וברכת אותי, ואני מרגיש יותר טוב, זה יופי, בסדר] מה שיש עכשיו בעולם, מה שנתגלה עכשיו, לא ידעו ולא יודעים כלום, כל הלומדים וכל הגדולים לא יודעים כלום, אפילו דיבור אחד רבינו, זה כלליות כל התורה וכל ישראל וכל הרפואות וכל הישועות (סבא צוחק), לא, לא אני, מה אני? רבינו הקדוש אמר ככה, ואם הוא אמר, כן, הלכה כמותו, בגמרא יש "הלכה כרב נחמן, והלכה כרב נחמן, והלכה כרב נחמן", כך אומרת הגמרא, "והלכתא כנחמני", הוא מנחמנו ממעשינו, הוא רחמן, הוא ינחם את כל ישראל, {ויסדר} ויתקן כל ישראל (סבא צוחק)...

...[לא מבין, כי מדברים באידיש] {משמח} ומנחם ומתקן כל ישראל (סבא צוחק), ככה הוא אמר [אבא, יצחק רוצה שאתה תשיר] מה? [הוא רוצה שתשיר זמירות, "עתיק יומין", תשיר, "עתיק יומין", נו] נו [בליל שבת היינו שרים זמירות, זמירות שבת] נו [זמירות שבת] זמירות? [זמירות, לשיר בשבת זמירות] נו [אתה זוכר את השיר "עתיק יומין"?] "עתיק יומין" [יוא, נו] [סבא שר את השיר "עתיק יומין, למצחה עדי יהון חלפין, רבו דיליה, דגלי ליה, לבטלה בכל קליפין, ישוי לון בנוקבהון, ויטמרון בגו כפין, ארי השתא במנחתא, בחדותא דזעיר אנפין..."] (סבא צוחק) [היו זמנים] [זה יצחק שר, הוא מאד אוהב לשיר את זה] {זה לא סתם}, יש שלוש סעודות, {תבוא הנה} שבת בערב [אז תשירו זמירות?] כן [הו, הו] ונשיר "נַחַם נַחֲמָן מְאוּמָן" (סבא צוחק) [אבא (לא מבין, כי זה באידיש) "אסדר לסעודתא", "אסדר לסעודתא"] (סבא שר את השיר "אסדר לסעודתא בצפרא דשבתא, ואזמין בה השתא עתיקה קדישה, יגלה לן טעמי דבתריסר נעמי..."] אני אין לי אפילו שעה אחת נבלה כולם שחורות, מה עושים? (סבא צוחק), כולם שחורים, אף אחת אין לבנה, {וליד, ליד} צריך לשיר "נח" (סבא צוחק), (לא מבין)...

...[אבא] נו [נו, אנחנו נלך?] נלך, אני צריך לשכב [טוב, אז בוא ניקח אותך] ולישן ולאכול [נכון, יש אוכל] גם הכל יש, גם לאכול אני צריך (סבא צוחק) [כן, אתה רוצה

לאכול? יש לי אוכל בשבילך] יש מה לאכול, מה, מה, מה יש? [הבאתי לך מרק ועוף] כבד, לא? [אבל עוף, עוף] כבד? [אבא, הבאתי לך פולקל'ה שאתה אוהב] מה? [הבאתי לך פולקל'ה ומרק] תות שדה? [פולקל'ה, עוף, עוף] עוף? [מרק] גם כן, תן לי, תן לי חתיכה, חתיכה קטנה [חתיכה קטנה של עוף?] עוף [כן] נו, נלך, נלך [כן, כן, אבא, בוא אתה רוצה לאכול גם] גם לאכול [אי אפשר הכל ביחד] זה העיקר (סבא צוחק) [כן, כן, ציפורה מביאה, ציפורה מביאה] נו, נלך? מי זה? [זה דניאל דניאל?] [כן] אני אורח שלו, אני אורח שלו, הוא יש לו בנין גדול, הוא יכול... (סוף צד ב 77).

צריך לעשות
קסטה מס' 200

צד א 200 89א

...(לא מבין, כי לא שומעים טוב בכלל, הקסטה מקולקלת)...

צד ב 200 89ב

...(לא מבין) אי (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) [עברית, סבא] יהיה עולם חדש, עולם חדש, {אבל} יש לנו תורה, התורה לומדת אותנו על כל, על כל, על כל דבר, על כל דבר, התורה לומדת אותנו איך להיות אדם, כי כל, כל העולם הם לא בני אדם, לפי, לפי רבינו [כן, כן] {זה לא} לא בני אדם [בהמות] בהמות, ככה אומר רבינו ב"ליקוטי מוהר"ן" [כן, כן] כן, שכל העולם לא בני אדם, הם חמורים רק בברסלב יש בני אדם [בני אדם] כן, נגיד לכל העולם, (לא מבין) לכל העולם שהם בהמות (לא מבין) אנחנו {נגיד}, אנחנו נלמד ב"ליקוטי מוהר"ן", כן, אומר רבינו, {אומר להם} כל הגויים הם בהמות (לא מבין) יש רבנים, יש הרבה רבנים, מה אומרים כל הרבנים? שכל הגויים הם, הם בהמות, חמורים, אם רבינו הקדוש אומר, זה לא, לא (לא מבין) כן, הוא אומר שכל העולם הם לא, לא בני אדם, הם חמורים [אתם קרואים אדם] אנחנו נגיד לכל העולם, לכל העולם (לא מבין) שהם לא בני אדם, הם, הם מין, מין בהמות, לפי רבינו [כן, כן], (לא מבין) בני אדם [אתם קרואים אדם] "אתם קרואים" [ואין הם קרואים אדם] יוא [אין עכו"ם קרואים אדם] יוא, {ועוד} הגמרא אומרת: שהגויים אינם כלל בני אדם [לא מטמאין] הם, הם חמורים כבני אדם, בני אדם רק אנחנו, אנחנו עם ישראל, עם התורה, זה בני אדם, ואם רבינו הקדוש אומר, זה לא הפקר, מה מברכין? מי מברכין? בהמות? (לא מבין) שום קשר איתכם, אתם לא בני אדם, אתם בהמות, בני אדם אנחנו, עם, עם, עם היהודי, עם התורה, זה בני אדם, (לא מבין) רבנים שהם, שהם חמורים, ויש שהם בני אדם, שהם בני אדם {מרחמים}, עם התורה [סבא, אתה רוצה חלב?] אתה יודע? {כל} ה"ליקוטי מוהר"ן" הלכה פשוטה, "כל העולם הם בהמות, הם חמורים, רק בני אדם, רק אנחנו עם ישראל, רק אנחנו, נו, (לא מבין) זה לא כלום, חכמה זה {חכמות} התורה האמיתית, אם יבואו לנו אורחים, נשאל אותם {כמו שצריכים}, הם בני אדם או בהמות, אה, אתם לא בני אדם, אין לנו שום, שום קשר איתכם, אתם לא בני אדם, אתם חמורים, כל העולם (לא מבין) בני אדם זה רק אנחנו, הם ילחמו {החמורים, אה, באמת בני אדם} יש רק, רק אחד, רבי נחמן, הוא בני אדם, אנחנו נגיד לכל (לא מבין) אין לנו שום קשר איתכם, אתם לא בני אדם, אתם חמורים, בני אדם רק אנחנו, עם התורה זה בני אדם, הם כולם יפארו וישבחו את רבינו, החכמה שלו, יתבטלו כולם, נגד כל דיבור שלו, יתבטלו לגמרי, כן, רבינו הקדוש אומר להם (לא מבין) אנחנו לא מדברים, אתם לא בני אדם, אתם חמורים, חמורים, ה"ליקוטי מוהר"ן", כל תורה, לא מדברים {עם} החמורים לא מדברים, יהיה עולם של אמת, עולם רק חכמה {אמיתית}, אמיתית, אני (לא מבין) הם יכולים לחיות, יכולים לדבר, החמור {חכמה} שלו, כל זמן שנותנים לו לאכול, הוא עומד ואוכל, {ועומד}, אין לו שום חכמה, אנחנו מדברים עם בני אדם, לא עם חמורים, ה"ליקוטי מוהר"ן" של רבינו, הוא אומר בפשטות, {זה הלכה}, בני אדם, {הם} לא בני אדם, בני אדם זה רק היהודים, זה בני אדם (לא מבין) כל החכמות שלהם לא כלום, {השכל} שלהם כלום (לא מבין) "ומותר האדם מן הבהמה [אין] אין, כי הכל הבל, אבל אנחנו, עמך בני בריתך, בני אברהם" (לא מבין) היה חכם כזה הוא לקח, השם יתברך אומר לו שייקח את (לא מבין) הוא אדם, אברהם אבינו "אחד היה אברהם" (לא מבין) המח והלב, זה רק רבינו הקדוש, הוא המח והלב של כל העולם, ב"ליקוטי מוהר"ן" (לא מבין, כי לא שומעים טוב)...

(סוף צד ב וסוף הקסטה fin de la cassette et de la face 200).

קסטה מס' 201

צד א 201 90א (81א)

...ברסלב? הו, הו, האבא שלי היה עיוור בשתי עיניו, הוא בכה לפני: "רחם עלי ורחם עליך, אל תהיה ברסלב, מי יקח אותך וידבר עמך מי?" (סבא צוחק) [ואתה מסרת את נפשך, מסרת את נפשך, בשביל זה זכית, רבי ישראל, בשביל זה זכית, בשביל זה זכית, שלום עליכם, רבי ישראל, אני ממחר לרעננה, ומחילה שלא הבאתי צדקה, פעם הבאה, מחילה, מחילה, באמת מחילה, זה בסדר, רבי ישראל, זה בסדר] יוא, יוא [מחילה]...
...שלך? [כן, "ליקוטי תפילות", כן] כל דיבור של רבינו הקדוש [אני מרגיש, אני מרגיש] הוא החיות של כל העולם, של כל ישראל, לעולמי עד ולנצח נצחים {מה זה?} [רבי ישראל, יש פה אנשים רוצים לראות אתכם, לדבר אתכם, מרמת השרון] אין לי כח, אין לי דיבורים, אין לי, שאני יושב כאן, זה גם כן נס, נסים מן השמים...

...[הרב יתפלל עלינו לזיווג הגון] שימתקו כל הדינים והגבורות מעל [דוד בן שרה] (לא מבין)...

...[החברים שרים "וטהר ליבנו לעבדך באמת..."] (לא מבין), איפה אתה גר? [אני גר ברמת גן] רמת גן [כן, סבא, יבוא אלינו] יש לך חדש בשבילי? [כן, כן, יש חדר] [סבא, בבית שלו, יש כל יום ראשון שיעור בספר "ליקוטי מוהרן" של רבינו] כן? [כן, אני מגיע] הו, הו, {מספר זה} יש לנו חיים, אם יש לנו תורה, אם יש לנו השם יתברך, {אז יש} ליקוטי מוהרן", מה? דיבור כזה עוד לא, זה חדש לגמרי [בשבילנו] [כן] {אם סבא יבוא לשבת, במוצאי שבת יש שיעור בבית ב"ליקוטי מוהרן"} [כן, {בעזרת השם} [סבא, זוכר את יעקב הולצברג? את יעקב, סבא, זוכר? יעקב הולצברג, הוא גם מגיע לשיעור] כן? [כן] טוב [כל מוצאי שבת] כן? [כן] ברוך השם [אז סבא מגיע לשבת] אני זוכה לשמוע את זה, רק לשמוע את זה [דברים טובים] מה זה, זה הוא הגאולה, וזה הוא כל חיותנו וכל הישועות [נכון, שבזכות זה נקבל משיח צדקנו] [אמן] [אז סבא בא אלינו לשבת?] אה? [סבא בא אלינו לשבת?] {בעזרת השם יתברך}, אני צריך [כתובת, מקום] לקבל אותך, לקבל אותי [כן] אני לא יכול ללכת [כן] אני לא יכול מפה לפה, אפילו פסיעה אחת אני לא יכול [אנחנו נעזור לסבא, כל מה שצריכים] אם אתה רוצה להזמין אותי לשבת, צריכים לבוא ולקבל אותי, {תבוא לכאן} [כן, כן]...

...אחד נתן לי מתנה, אוטו חדש, אני יכול... זה אוטו שלי, זה אוטו שלי ודלק שלי, אז אני אלך, שוין, אבל אני לא יכול מכאן לכאן [מתי אתה רוצה? אתה רוצה השבת הזו, הקרובה?] אה? מתי שאתם רוצים [אז עכשיו אנחנו רוצים] מתי שאתם רוצים, אני לא ידע כלום, אם, אם, אם אתם באים לקבל אותי, אני אלך [כן] (סבא צוחק) [אנחנו ניקח את סבא היום?] אני הולך {אצלו} לשמוע "ליקוטי מוהרן", מה שזה, איזה ישועה זה, איזה רפואה, איזה, זה כל תיקונינו {ומידתנו}, זה הכל, זהו הכל יראת שמים ואמונה ותשובה, וכל מה שצריכים יש לו בכל דיבור ודיבור (סבא צוחק) [אז סבא בא אלינו עכשיו?] זה דבר כזה, עוד לא היה בעולם, עכשיו נתגלה לנו פלא, פלא נורא כזה, שהוא כל חיותנו וישועתנו, זה הכל, הכל, הכל מה שצריך, הכל...

...יש לי אוטו [הו, ברוך השם] אוטו, אוטו חדש, אוטו חדש, מתי שאתם רוצים, אני מוכן לבוא...

...יש לי אוטו וניסע [נוסעים] אפילו... צריכים נהג, נהג שייקח אותנו, נהג [אני נהג, אני נהג] אבל אוטו יש חדש [סבא, מי ינהג? מי ינהג באוטו?] אה? [מי ינהג באוטו?] אינני יודע, אני לא יודע {כלום, נהגות} יש לי אוטו [לא, סבא, אני שואל, מי ינהג?] מתי שאתם רוצים, אני מוכן לבוא [לא, סבא, אני שאלתי, מי ינהג? מי יסע? מי ינהג את האוטו?] אינני יודע, לא יודע [מנחם?] אה? מנחם, כן, כן, כן, מנחם {לא הגיע} [אני הגעתי עכשיו, בוקר טוב, אני מנחם] תבוא לקחת אותי מתי שרוצים [כן] האוטו, האוטו שלו, הוא חדש, הוא, הוא הנהג (סבא צוחק)...

...ואני מוכן לנסוע איפה שאתם רוצים, אין לי, אין לי כלום, אבל רבינו הקדוש הוא מאיר לכל אחד מה שהוא צריך, כל התיקונים וכל התשועות וכל הישועות, רבינו הקדוש הוא כבש כל העולם, והוא, והוא לומד אתך ואתו, ועם, ועם [כולנו] כל אחד, הוא מלמד אותנו בתורה שלו, לכל אחד מה שהוא צריך [מה שהוא צריך] כן [מה שהוא צריך] כן, כל הישועות [כל אחד מקבל לפי מה שהוא צריך] כן, בכל דיבור שלו [כל דיבור] זה דבר כזה חדש, שהוא עוד לא היה בעולם, פלא כזה, שהוא יכול לעזור לנו, והוא מוסר את נפשו {עלינו}, הוא {נותן להשם} יתברך קח את הבנים, וקח את הכל, רק אני אזכה לדבר איזה דיבור מרבינו, זה הישועה שלנו, הגויים יפלו, יפלו לגמרי [בעזרת השם] כן, רק עכשיו אנחנו צריכים להשתדל ולהתגעגע לכל דיבור של, של רבינו, כי כל דיבור הוא כל חיותינו [בשבילנו] וכל ישענו וכל מידותנו, שלנו ושל כל ישראל [אמן] (סבא צוחק) כן, מתי שרוצים, יש לכם אוטו, אוטו עם נהג, איפה מנחם? [מנחם פה] מנחם? [אני כאן, אני כאן] האוטו שלך, ואתה שלך (סבא צוחק) [סבא, גוט שבת] גוט שבת [שנזכה לשמחה אמיתית] אמן, רבינו הקדוש הוא בן שמחה [בן שמחה] הרב שלמה ווקסלר הוא היה מגרמניה [כן] האבא שלו היה רב בגרמניה, הוא היה גדול בתורה ואיש קדוש, לא כמו הרבנים של היום [כן] הוא הלך בשוק, וראה בחנויות "ליקוטי עצות", הוא נכנס, הו, הוא ראה "ליקוטי עצות" של רבינו, הוא ראה ואמר, "ראוי, שכל ישראל יבואו לארץ ישראל", אז הוא בא הביתה ואמר להאבא שלו: "אבא, אני רוצה לנסוע לארץ ישראל", "טוב, אתה רוצה לנסוע לארץ ישראל, קח כסף וסע", הוא בא לארץ ישראל, והיה פה גאון קדוש [מפורסם] הוא לקח אותו לחתן, הוא היה איש, איש, רב שלמה היה איש קדוש [רב שלמה זעוויל?] רב שלמה ווקסלר [אה, ווקסלר] מגרמניה [כן] הוא קירב את המשפחה שלו בגרמניה, וגם עוד אנשים [לרבינו] לרבינו, וודאי לרבינו, הוא בא הביתה, הוא, הוא הראה לאבא שלו: ש"לכל אחד מישראל יש לו לגור בארץ ישראל, אני רוצה ארץ ישראל" [כן] "אתה רוצה ארץ ישראל? [קח כסף] לך, לך מכאן" (סבא צוחק) ["בדרך שאדם רוצה לילך, מוליכים אותו"] אה [הוא זכה] הוא היה גדול בתורה, ואני איש פשוט לגמרי, והוא אהב אותי, ולמד איתי ודיבר איתי, הוא נתן את כל נפשו עלי [זכות של רבינו] לקרב אותי לרבינו, הוא לא היה לו פרנסה [לא היה לו] אבל המשפחה שלחה לו, אבל לא היה, לא עבד [לא הספיק] כן, אני, ואני באתי, והוא נתן לי את כל הבית, כל מה שיש בבית, פירות ומרק, ולמדנו ביחד, ורקדנו ביחד, והיינו בשמחה (לא מבין) (סבא צוחק) [בירושלים? סבא] בירושלים [בירושלים או בטבריה?] אני באתי מטבריה לירושלים [אה, לירושלים] והייתי אורח של רב שלמה ווקסלר, השמחה שלו, הריקודים שלו, הוא הרגיש שרבינו הקדוש הוא נמצא בארץ ישראל

[בארץ ישראל] ושתבוא הגאולה לכל, לכל אחד מישראל כמו שהוא [כמו שהוא, באיזה מצב שהוא] הוא פותח, הוא נותן לו לב חדש, הוא נותן רגליים חדשים, הכל חדש, הי, ה"ליקוטי תפילות", ראוי שאנחנו נעסוק בזה הרבה, אם זוכים לכל, לאורות כאלו, שלא, שלא נתגלה עדיין בעולם [אז כל טוב, סבא, גוט שבת] כל טוב, מתי שאתם רוצים [כן] יש אוטו [אפשר לבוא] ואני אסע (סבא צוחק), מי זה? [משה, משה] אה? [משה] מי זה? [משה, משה] אה? [משה] מה? [מוישל'ה, מוישל'ה, מוישל'ה] מוישל'ה? (סבא צוחק) [מוישל'ה, זה הרב משה] אה? [משה בן דב ממושב ברקת, ממושב ברקת, ממושב ברקת] מאיפה אתם? [ממושב ברקת, מושב, מושב, ממושב ברקת, משה, משה] משה? [מוישל'ה, מוישל'ה] הוא יודע מרבינו? הוא רוצה להתקרב לרבינו עם "ליקוטי תפילות" (סבא צוחק) [להתראות, כל טוב, שלום, הרב אנחנו רואים אתכם לשבת?] אני לא רב [סבא, אתה בא אלי לשבת] אני, אני מוכן, יש לי אוטו ויש לי נהג, וגם יש לי נהג, מנחם, מנחם, האוטו שלו, והוא הנהג שלו [בסדר, אני נתתי לו כתובת, אחרי טיפול שיניים בירושלים, אתה בא אלינו רמת גן לשבת] מתי שאתם רוצים [כל טוב, תן לנו ברכה] אה, רבוננו של עולם, שנזכה לראות את האור של רבינו, שהוא אור של כל התורה, של כל התשובה, של, של כל אחד מישראל, של כל הגאולה, של כל אחד מישראל, והוא נותן לו, רבינו הקדוש מרחם עליו ונותן לו תיקונים, תשובה, לכל אחד מישראל כמו שהוא (סבא צוחק) [אז כל טוב, נראה אתכם לשבת, כל טוב, שלום] שלום, יש לכם אוטו ונהג [כל טוב, להתראות] אמן [שבת שלום] שבת שלום [סבא והחברים שרים את הניגון של "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך..."] כל ישראל יבואו להנה [סבא והחברים ממשיכים לשיר את הניגון של "בך רבינו נגילה..."] (סבא והחברים צועקים אה, אה, אה, אה), "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", נו, מי לא, מילא רוצה מצוה? "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", נו, יש לנו המצוה פה ופה, ופה, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (סבא צוחק), [רבינו] הוא יחיד שאמר את זה, הוא אמר: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", נו, מי לא רוצה מצוה גדולה? (סבא צוחק)...

...מדבר עם השם יתברך, רבי ישראל [קרדונר] תמיד היה מדבר אליו כמו שאנחנו מדברים, יושבים ומדברים, ככה הוא יושב עם רבינו, והוא סיפר לו מיד איזה, מה, מה לעשות, ורבינו הקדוש האיר לו, וכל דיבור האיר לו לכל מקום שהוא צריך לעזר, והוא נעשה חדש, רשע גמור שהוא היה משוקע בתוך כל התאוות, ונעשה צדיק כזה, ונעשה קדוש כזה (סבא צוחק), זה לא רואים כזאת, כן, אני ראיתי, לא מספר שקר ולא גוזמאות, אני ראיתי איך רבי ישראל דיבר עם השם יתברך בדמעות חמות כמו אש, והיה כל החדר, כל המקום היה קדוש, והוא היה, היה כל החדר, היה, מהדמעות שלו הוא היה הכל... מה? [רטוב] אה? רטוב, רטוב, כן, כן, הכל היה רטוב מהדמעות שלו, הארץ והכל, כן, הוא היה מדבר עם השם יתברך בדמעות כאלה, זה נסים שהוא נשאר בחיים, לא רואים כזה בכל העולם, כל העולם לא, לא יודעים {כשנמצא}, שצריכים לדבר עם השם יתברך, נו (סבא צוחק), אני ראיתי, אני ראיתי אמת כזה, מסירת נפש כזה, אבל זה מקבלים רק מרבינו, לדבר עם השם יתברך? רק כשיודעים את רבינו, שיש ה"ליקוטי תפילות", ה"ליקוטי תפילות" כולו מדבר עם השם יתברך, כל דיבור, כל יהודי מדבר עם השם יתברך (סבא צוחק). [רבי ישראל קרדונר] לא היה לו חתיכת לחם לאכול, והוא היה שמח, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (סבא צוחק), אני ראיתי בעיני, ומה, מה שראיתי זה לא כלום, אפילו כטיפה מן הים, הוא, הוא עשה כל אחד בשמחה גדולה, הוא {עבר על, הפך} הכל העולם (סבא צוחק), כל העולם, כל הלומדים, כל הגאונים לא יודעים הם שצריכים לדבר עם השם יתברך, רק רבינו הקדוש {בא לכאן, מה זה?} אם אני אדבר עם השם יתברך אני אהיה למדן? אז לא רצה, הוא רצה להיות למדן מפורסם בעולם, כבוד וכסף (סבא צוחק)...

...שמו מרדכי, מרדכי, והיה לו בת יותר קטנה שהיה שמה אסתר, אסתר ומרדכי היה לו בבית, מלאכים קדושים, לא ראיתי כזה, צניעות כזה, אמת כזה, שהם היו קשורים אצל השם יתברך, ילד, ילדה קטנה, [רבי ישראל קרדונר] היה לו ארבע בנות ובן יחיד, בן יחיד הוא מרדכי, והיה לו בת, אסתר, וכולם נפטרו, מתו, כן, וסבלו, לא היה להם {לחם}, לא היה להם לאכול, זה לא... והוא והילדים היו שמחים ומרקדים שיש רבינו בעולם (סבא צוחק). נו, ברכת המזון, לא, לא, אני לא יכול, אני חלש, אני לא יכול, אין לי קול, אין לי... מי, מי שרוצה, אתם רוצים לברך [רבי ישראל, אין זימון, אין זימון]... יבוא משיח ויתקן כל העולם, יתקן אותנו ואת כל העולם (סבא צוחק) [בזכות ה"ליקוטי תפילות"?] כן, הוא מחדש, הוא מחדש אותנו, הוא מתקן אותנו, הוא מקרב אותנו לתורה ולהשם יתברך באמת (סבא צוחק), מי? עוד לא נשמע דבר כזה בעולם, פלא, פלא כזה, כל העולם אינם, הם חושבים, מי שמדבר עם השם יתברך, הוא, אז הוא עם הארץ, הוא לא יודע ללמוד, הוא יודע רק לדבר עם השם יתברך (סבא צוחק) [אני לא יכול ללמוד, עם אני לא אומר "ליקוטי תפילות"] וצריכים בכל יום להתחדש ולומר הרבה תפילות, אז נהיה אנשי רבינו...

...מה זה, אמונה שרבינו הקדוש מגלה בעולם, יראת שמים כזה, אמת כזה, מסירות נפש כזה, לא רואים ולא יודעים כלל מהאור והטוב שיש לנו. מה זה? ... לא על חינוך ולא יודעים שלומנו, אנשי רבינו, אנשי אמונה, אנשי קודש, לא על חינוך, הוא נותן, הוא נותן לנו בכל רגע לב חדש, ודיבורים קדושים חדשים, וצורה חדשה, לא רואים כזה בכל העולם, {אז} כל העולם לא יודעים רק ללמוד, להיות למדן ומפורסם בעולם, כן, אבל לדבר עם השם יתברך? מה יהיה? רבינו הקדוש הוא דיבר, הוא תיקן לנו לדבר בכל יום שעה, לא, לא פחות משעה עם השם יתברך (סבא צוחק), נו, דבר כזה יש כבר בעולם?

קדושה כזה, אמת כזה, לא רואים, לא רואים, רק רבינו הקדוש הוא מתקן אותך ואותי ואת כל העולם, הוא נותן לנו לב "ברסלב", הוא נותן לנו לב חדש, כל יום לב חדש (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך", "נְיָ נְיָ נְיָ נְיָ נְיָ מְאוּמָן..."]... (סוף צד א 201).

צד ב 20190

...אה? [בזכרון? בפורים?] [סבא והחברים שרים את המנגינה של "אתה נגלית..."] [סבא, סבא, זה הניגון של שבועות] אה? [זה הניגון של שבועות] אה? זה של ראש השנה גם כן [כן?]
[סבא שר "אתה נגלית..."], אחר כך הם שרים "נְיָ נְיָ נְיָ מְאוּמָן...". במנגינה הנ"ל, אחר כך הם שרים "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו...". (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו, בטחו"), אחר כך הם שרים "לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך השם הממלכה, כי לא נאה, כי לא יאה...". (לא מבין) [סבא והחברים שרים "כי ניהם ה' ציון, ניהם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן וערבתה כגן ה', ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה..."]...

...אתרוג, אתה זוכר? [כן, עכשיו אני זוכר] "ספר המידות" ["ספר המידות"] "המסתכל על, על אתרוג זה רפואה לעיניים"...
... (סבא מברך "תפילת הדרך...") [אמן]...
... (שומעים קסטה של דגן וסבא והחברים צועקים אה, אה, אה) [סבא והחברים שרים "נְיָ נְיָ נְיָ מְאוּמָן..."]...

...[ראש חודש כסליו, יום ראשון] מחר, מחר ראש חודש? אה? [לא, מוצאי שבת, יום ראשון ויום שני הבא] אה [ראש חודש כסליו, כסליו] {לא, לא, תודה} [שלום, סבא, סבא, זה גדי, אני הולך הביתה] כן, כן, כן [להתראות, סבא] כן, כן, כן [תתפללו עלי לתשובה שלימה] אבל, אבל צריכים, אנחנו צריכים להתגעגע מאד, ולהתפלל להשם יתברך הרבה, שנזכה לתשובה שלימה [אמן, להתראות, סבא]...

...[מה שלומך? סבא, איך אתה מרגיש? סבא] הו [הנה נחמן, הבן שלי נחמן, סבא] אה? [נחמן] זה [ילד] שלך? [כן, הבן שלי, כן]...

...לא, לא [כן, שיהיה לך לשבת] כן, כן [היה לי נסים נפלאות] כן? [בבית חולים] כן? [היה כבוד גדול לרבינו] כן? [כן, כולם התפלאו מרבינו] כן? [איזה נסים יש, כן] כן? [כן] (סבא צוחק) [זה היה, היה כל הבית חולים "הדסה" על גלגלים] כן [יודעים שיש רבינו בעולם] כן (סבא צוחק) [יש משוגע אחד שהוא מגלה שיש רבינו בעולם, זה רבינו הוא מתקן אותנו, זה נסים ונפלאות איך אני חי, ואיך אני עברתי בשלום את כל זה, זה היה משהו קשה מאד, אני הרגשתי חלש] איפה אתה גר? [אני גר בבני-ברק] בני-ברק [אתה זוכר שעשיתי את הניתוח ב"הדסה", עשיתי לפני שלוש שבועות, לפני שלוש שבועות היה לי ניתוח] יוא, יוא, יוא, יוא [לפני שלוש שבועות] יוא, יוא, נו, ברוך השם [ברוך השם, הצליח, ברוך השם, אני חי, ברוך השם, הכל בזכות רבינו "נְיָ נְיָ נְיָ מְאוּמָן", סבא, היה לי נס גדול, אני שאלתי את הרופא אם הוא מסכים, הרופא שניתח אותי, שאלתי אותו אם הוא מסכים שאני אלבש את זה בשעת הניתוח, אם הוא מסכים שאני אלבש את זה, את הקמיע, בשעת הניתוח] כן? [הוא הסכים] נו [הוא הסכים, שאני אלבש את זה בשעת הניתוח, וגם את הפתק מתחת לראש, הוא הסכים, וברוך השם היה נס...]. הוא ראה את הפתק? [כן, הוא מאד התפלא מזה] כן? [כן, הוא אמר לי, שהוא מסכים בשעת הניתוח, שאני אלבש את הקמיע עלי] (סבא צוחק) [הוא אמר לי, הוא אמר לי, שאני אלבש את זה עד מאה ועשרים עלי, לא איכפת לו, לא הפריע לו, הוא עשה לי ניתוח, והצליח, ברוך השם, היה הרדמה כללית, הרדמה כללית היה, הרדמה כללי היה, כל הגוף... הניסיון העשירי של "עקידת יצחק", זה להתקרב אלי, לא? ככה רבינו אמר, לא?] כן [הניסיון העשירי] אני הניסיון העשירי [כן] הניסיון של העקידה [של העקידה] כן (סבא צוחק). כמה? כמה? [קצת] חתיכה קטנה (לא מבין), לא רוצה, לא רוצה כלום [זה קצת] לא רוצה, שוין, שוין, תקנה עוד גדים [בקובה] [כן?] זה טוב מאד וזה בריא [בריא, כן?] כן, [לקובה, לקובה] [זה בריא לאכול מזה?] אה? [בשבילי זה גם בריא?] כן, כן [זה בריא, כן, השם יתן לך הרבה בריאות] אמן [ותוכל להגיע עד ביאת משיח צדקינו, סבא, עמרם הורביץ סיפר לי, הוא היה באומן] עמרם [כן, הוא היה באומן, והוא סיפר שהגוייה סגרה את הדלת, לא נתנה להם להיכנס...]

... (לא מבין) תן להם, תן להם [מה תשתה? סבא, כוס חלב עם דבש?] אה? [חלב עם דבש?]...
... (לא מבין), שהוא נתגלה עכשיו בחושך הזה, נתגלה אור כזה שלא היה, והעלם לא ידעו, אה [סבא] יוא, אה? [סבא] נו [יש עוד חיל של רבינו] אה? [חיל חדש] אה? [יש עוד חיל חדש של רבינו] כן [קוראים לו, יוסי] יוסף [בן יפה] בן יפה [כן] מי זה? [הנה הוא פה, הוא פה] יוסף בן [יפה] יפה, השם יתברך ירחם, שנזכה אנחנו וכל ישראל להתקרב לרבינו, שיתגלה במהרה [אמן] ונזכה לגאולה [אמן] [וכלימו בן יוסף] אה? [כלימו בן יוסף] פנינה בן יוסף [כלימו, כלימו] איך? [כלימו] כלימו? [כן, בן יוסף] בן יוסף [כל הישועות] כל {הרפואות} וכל הישועות, שיתקרב לרבינו, אמן כן יהי רצון [אמן] [סבא, הוא נתן צדקה, צדקה] אה, טוב [סבא, תברך אותו על הצלחה וכל הישועות] השם יתברך יברך אותו, ויצליח בכל מעשה ידיו [אמן] מה זה? [עשר שקל] אה [סבא, וגם יוחאי בן מרים] יוחאי בן מרים

[כן, לפרנסה] השם יתברך יעזור, שיזכה לכל הישועות [לפרנסה, סבא] ופרנסה טובה [אמן] וכל טוב [אמן] [סבא, גם גד במ רינה] גד בן רינה, השם יתברך ירחם עליו, ויעזור לו כל הישועות שהוא צריך [אמן] במהרה [אמן] [סבא, כל הישועות זה רבינו] אוודאי, זה, זה העיקר, העיקר החיות של כל ישראל [כן] וארץ ישראל ובית המקדש, כולם יונקים ממנו [כן] כן, אוי, אוי, אוי [סבא, עכשיו אנחנו עושים שלטים של "נ נח נחמן נחמן מאומן"] לאיפה הולכים? [לא, אנחנו עושים שלטים, עושים שלטים של "נ נח נחמן נחמן מאומן"] כן, זה, זה, זה הוא אורי, אורי, אורי [כן, כן, כן, גם אנחנו] הוא פה? [לא, הוא לא פה] הוא, הוא בעל ה... [השלטים] השלטים, כן [כן, הוא גם אמר לנו לעשות הרבה שלטים] אה? [הוא אמר לנו לעשות הרבה שלטים] אה, כן, כן, כן, אה [סבא] יוא [מיכאל] מיכאל [כן, כן, הוא, הוא רוצה שתבואו לראש העין] מי זה מיכאל? [מתי תבואו לראש העין?] אה? [מתי תבואו לראש העין] אה, מי זה? [מיכאל] מיכאל? איפה גר? [בראש העין] בראש העין? [כן] נו, השם יתברך יעזור שנזכה, שנזכה ביחד ולעסוק בדברי רבינו, שהוא מחיה, שהוא {רואה} ומחיה כל ישראל [אמן] כל אחד מישראל, איך שהוא, איך שנפל, אה, אה [סבא, גם רבינו מתחיל להתפרסם עכשיו] אה? [רבינו מתפרסם כל יום] רבינו [מתפרסם בעולם] מתפרסם, כן [כן, כן] (לא מבין) לא יודעים כלל מה שזה [כן, כן] זה למעלה מן התורה, למעלה מן הכל, שהוא יכול לעזור לנו לתשובה שלימה באמת [כן] עוד לא היה אור כזה בעולם, חדש, אור חדש לגמרי, כך אומר, אומר רבינו [כן, כן]. אה, אוי, אוי, אה, אה, אוי [סבא, לשבת?] אה? [לשבת?] לקום, אה, אה, לא, לא, לשבת, אה, נו. (לא מבין) המכתבים שלי, הוא [הנשיא שזר] תכף שקיבל, שקיבל מכתב, הוא הלך תכף לבן צבי, להנשיא הקודם, לבן צבי, תראה מה זה {מופת} (סבא צוחק), אה, מי זה?...

...אתם יודעים בן כמה אני? [כן, עד מאה ועשרים] כמה? [(לא מבין, כי הוא מדבר עם סבא באידיש)] (סבא צוחק) [בן כמה?] [בן, מה שיותר], בכל לילה {אומרים} לי, הלילה הזה הלילה האחרונה [לא, מה פתאום, מה פתאום] השם יתברך (לא מבין) (סבא צוחק) [סבא, רבי נחמן אמר לך, אמר להקדוש ברוך הוא: "את היהודי הזה, אני צריך אותו עוד הרבה שנים", אמר להקדוש ברוך הוא, אז הקדוש ברוך הוא אמר לו: "אם אתה צריך אותו עוד הרבה זמן, קח אותו בחזרה, קח אותו בחזרה", עוד הרבה שנים הוא צריך אותו, מה? ככה הוא אמר להקדוש ברוך הוא] (סבא צוחק) אני, אני צריך לחיות [לא (לא מבין, כי הוא מדבר עם סבא באידיש)] השם יתברך (לא מבין), נותנים לי נשמה חדשה, לב חדש (סבא צוחק), אני זוכר כשהייתי ילד, הכל זוכר, אני נולדתי בבית עני, לא היה להם מה לאכול, לא לחגים ולא לשבת, {לא אכלו} לחם (סבא צוחק), אבל אני יש לי מקום אצלך בשביל לישון? [כן, בטח] (סבא צוחק), הם {קנו} לשבת, אני זוכר מה שאני הייתי ילד, לא היה לנו בשר, שבת בלי בשר, מה, והיה דגים (לא מבין), זה מה שאנחנו אכלנו, והאמא שלנו היא ידעה לבשל [כן] המאכלים שלה היו יותר טוב מ... אפילו כל מיני בשר, כן (סבא צוחק), והיה שמחה בבית, כן, האבא שלי נעשה עיוור בשנת ארבעים שנה, כשהוא היה בן ארבעים שנה, כן, וכשאני נעשיתי, התקרבתי לרבינו רבי נחמן, אמר לי אבא: "רחם עלי ועליך, אל תהיה ברסלב, מי יקח אותך לחתן? מי, מי ידבר איתך? (לא מבין)" (סבא צוחק), אני אמרתי: "אבא, הכל אני אעשה, וכמו ש...". (סוף צד ב 201).

קסטה מס' 202

צד א 202 91א

...[החברים שרים "זרעא חיה וקיימא, די לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא...". אחר כך הם שרים "הנה אנוכי שולח לכם את אליהו הנביא, לפני בא יום השם הגדול והנורא, והשיב לב אבות על בנים, ולב בנים על אבותם...". אחר כך הם שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן...". אחר כך הם שרים "להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] מי הוא המוהל? [פרנק] אה? [פרנק] [אחד החברים אומר את הנוסח של "ברית מילה"] (לא מבין) [פרנק אומר את הנוסח של "ברית מילה"] (לא מבין) [החבר ממשיך להגיד את הנוסח של "ברית מילה", אחר כך הם אומרים "קדיש"] [החברים שרים "אדוננו בר יוחאי...". אחר כך הם שרים "הנה אנוכי שולח לכם את אליהו הנביא, לפני בא יום השם הגדול והנורא, והשיב לב אבות על בנים, ולב בנים על אבותם...". אחר כך הם שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן...". אחר כך הם שרים "זרעא חיה וקיימא, די לא יפסוק ודי לא יבטול מפתגמי אורייתא...".] (סוף צד א 202).

צד ב 202 91ב

...[רבי ישראל, אפשר לעשות פדיון לרפואה שלימה אהרון בן מרים] אהרון בן מרים, רפואה שלימה במהרה [אפשר לעשות פדיון?] (סבא אומר את נוסח הפדיון) [אמן] [פדיון ללידה קלה, רבי ישראל] אה? [זה פדיון בשביל לידה קלה, בשביל אשה] אה, השם יעזור בזכות הצדקה [אפשר לעשות פדיון? רבי ישראל] אה? [אפשר לעשות פדיון?] [פדיון] (סבא אומר את נוסח הפדיון) [השם שלה זה, חנה בת ניכול, השם שלה, חנה בת ניכול] השם [של האשה שצריכה ללדת] של האשה [חנה בת ניכול] חנה בת ניכול, הי, רבנו של עולם (סבא אומר פדיון) [שמעון בן אברהם] שמעון בן אברהם [אברהם בן נונה] אברהם בן אלונה [בן נונה, נונה] בן נונה [נונה] לונה [בן נונה] אה, {לונה} [בן נונה] בן גאולה [נונה] [דניאל

אלעזר בן יעל, דניאל, דניאל אלעזר [בן יעל] בן [יעל] יעל {בן יאיש} [יעל, וכל עם ישראל] וכל עם ישראל (סבא אומר את הפדיון) [אמן]
 [אפשר לעשות פדיון? רבי ישראל] (סבא אומר את הפדיון) [יעל בן גלמה] אה? יצחק בן גלמה [אילה בת חנה] אילה בת חנה [ישראל נחמן בן
 אילה] נחמן בן [ישראל, ישראל נחמן] ישראל נחמן [בן אילה] בן אילה [וכל עם ישראל] וכל עם ישראל (סבא אומר את הפדיון) [אמן] [רבי
 ישראל, אתם יכולים לעשות פדיון? כמה זה? חמישים שקל, אתם יכולים לעשות פדיון? אתם יכולים לעשות פדיון על חמישים שקל?] (סבא
 אומר את הפדיון) [צבי יוסף חי] צבי יוסף חי [בן אליזה לואיזה] בן [אליזה לואיזה] אליזה לואיזה [וציפורה בת אביגיל] ציפורה בת אביגיל [ונחמן
 בן ציפורה] נחמן בן ציפורה (סבא אומר את הפדיון) [אמן] [סבא, אפשר לעשות פדיון?] (סבא אומר את הפדיון) [דוד בן אליזה] דוד בן אליזה
 [אסתר בת לונה] אסתר בת לונה [נחמן בן דוד] נחמן בן דוד [בן אסתר] בן [אסתר] אסתר (סבא אומר את הפדיון) [אורי בן שושנה] אורי בן
 שושנה [כל המשפחה] כל המשפחה [כל החברים] כל החברים (סבא אומר את נוסח הפדיון) [אמן] [רבי ישראל, יש דגים, יש דגים ולחמניה] אה,
 אה, אה, מה, מה? [אתם רוצים לחזור למיטה? רבי ישראל] כן, אה (סבא מברך ברכת "על נטילת ידיים...") [אמן] [זה דגים, אתם רוצים לשנות?] [כן,
 איה? יצחק?] הוא מה? יצחק נג'מה [כן, הוא נמצא כאן] אה? [הוא נמצא כאן, כן] יצחק? [כן] יצחק [בן גלמה] בן גלמה, "השם יעזור, שנוכח
 כולנו לתשובה שלימה" [אמן] [אתם רוצים עוף?] עוף? [כן] כן [עוף ותפוחי אדמה] [צריך לקנות] את הדירה בצפת [כן, סבא] אתה ראתה את
 הדירה? [ראיתי דירה ארבע חדרים] זה [זה חמישים שקל?] [כן] וזה? [עוד חמישים, זה עשרים] זה עוד, עוד חמישים [כן] וזה עשרים
 [עשרים, כן] אז יחד? [מאה ארבעים ושש שקל, ומאה פרנקים] זהו הכל? [כן] אה, אין יותר פה? [זה מאתיים דולר של פנחס, ועוד מה שנתן יהודה
 לוי, הפרנקים] יום ראשון [שהוא] שיחזיר לי, [לא מבין] אז בסדר [אני אתן לו, והוא יחזיר לך את זה] יום ראשון] אה? [יום ראשון הוא יביא לך
 את זה חזרה, בסדר? אורי, אורי, יום ראשון אורי יביא לך את הצ'ק בחזרה] מי זה? [אורי, אורי] אורי [כן] [תחזיר לי] את כל הכסף...
 ...ארץ ישראל זה קודש קודשים, אנחנו רצים לארץ ישראל, רבינו הקדוש אומר: ש"ל כל ישראל צריכים לגור בארץ ישראל"...
 ...{תבכה} להשם יתברך, שתזכה לגמור מהרה ותבוא לארץ ישראל במהרה [אמן] חבל על כל רגע...
 ...שלא, שלא, זוכים להיות בארץ ישראל, זה הפסד גדול, שיעשה הכל לחזור מהרה ולארץ ישראל, יש לו פה אשה?...
 ...הכל, לחזור במהרה, כי כל נשימה הוא הפסד גדול, אוי, אוי וי, אוי וי, נו, ארץ ישראל, זה לא, זה, זה סימנים על, על הגאולה, שהשם יתברך
 נותן לנו, שכל העולם... זכינו לבוא, לכבוש ארץ ישראל, וכל יהודי שרוצה, יכול לבוא להנה, יכול, זה, אין מה לדבר, אין, אין מה, אין לשער גודל
 מעלת ארץ ישראל, מה שזה, אנחנו לא יודעים כלום, יתפלל ויעשה הכל שיחזור מהרה...
 ...איזה גודל הפסד של כל, בכל רגע שלא זוכים לארץ, להיות בארץ ישראל...
 ...ארץ ישראל, להיות בארץ ישראל, כל רגע אין, אין לשער, אין לשער מי שזוכה לבוא, להיות בארץ ישראל, כל נשימה ונשימה, ושנעשה
 התעוררות, שזכינו לבוא לארץ ישראל, אין לשער גודל החסד ורחמים, זה אור של משיח, ארץ ישראל, ברוך השם שזכה לקנות דירה בארץ
 ישראל, השם יתברך יצליחו ויעזור לו, ושיחזור מהרה לארץ ישראל, חבל על כל רגע, כל נשימה ונשימה...
 ...זה כל חיותנו...
 ...אנחנו צריכים לכבד ולשמור הבגדים שלנו, כן, זה לא, זה דבר חשוב [אני למדתי משהו חדש]...
 ...כל החיות של היום, זהו החיות שלו [כן, כן, אני יודע]...
 ...[לא מבין] רק רבינו [רבינו, כן] הוא, הוא, הוא כל, כל התורה וכל הצדיקים [אני יודע, זה שורש הכל, אתה לימדת אותי, רבי ישראל, אתה
 לימדת אותי, מה שלימדת אותי זה, זה נשאר, רבי ישראל, זה לא נאבד] כן [זה פועל פעולות] (סבא צוחק) [אצל הרבה נפשות, אצל הרבה נפשות]
 אבל יש ויש, ויש אורות כאלה, אין {לשער}...
 ...הוא מוריד אלינו, הוא מרפא ומחזק ומחדש, הכל (סבא צוחק) [הכל, זה פלא, זה פלא, רבי ישראל, זה פלא, זה פלא, רבינו אמר, זה פלא] אה
 [עוד לא היה בעולם פלא כזה, רב כזה ותלמיד כזה, לא היה בעולם] [לא מבין] עכשיו הוא זמן הגאולה, אני רואה ומרגיש שזה הזמן של עכשיו, זהו
 הזמן הנכון [לגאולה] [כן] [ירד משמים ענווה, רבי ישראל, ירד ענווה משמים, ירד ענווה בבני אדם] הוא מוריד עצמו אלינו [כן] מרום גבהי
 מרומים, הוא, הוא מלמד אותנו ומחדש אותנו [מאד היה קשה לי] (סבא צוחק) [מה נעשה? רבי ישראל, אני, אתה יודע, יהיה טוב] מה? אני לא
 כלום, אבל אני מרגיש שזה ענין תחיית המתים [כן] זה עוד לא, עוד לא, עוד לא, להחיות אותנו, שנחזיק מעמד, להיות תמיד סמוך ומקושר ודבוק
 בהשם יתברך, חולים כמו... [חולים בנפשות קשה מאד, כן, חולי נפשות קשים, "כי חולת אהבה אני", כן, "חולת אהבה אני", זה ב"שיר השירים",
 חולי נפשות קשים] הוא כל חיותנו וחיות כל העולם, כל... [העולמות, כל העולמות] העולמות, ואנחנו, העיקר שלנו, להיות קשור ודבוק ברבינו
 הקדוש, זהו כל התורה וכל החכמה וכל, וכל החיות שלנו [עליו השלום, רבי ישראל קרדונר, עליו השלום, הרב שלך, הוא זכה להתבטל בשלימות
 לרבינו] כן [זה פלא, על זה אין מדברים] פתאום [רבי ישראל קרדונר] הוא בא מחברון לטבריה, לטבריה, ומצא ישראל בער אודסר בטבריה,
 ונעשה מזה [פלאות] פלאות כאלה, הם היו, השקר היו [חזק] הגאווה עד, עד השמים, אבל... [נפל] (סבא צוחק) [אשרינו, אשרינו, רבי ישראל,
 אשרינו, אני לא זכיתי] מה, מה שעשה לי האבא, האבא [אני סיפרתי לאמא בדרך] והאמא [אני סיפרתי לאמא בדרך, כמה שסבלת בשביל להתקרב
 לרבינו, אני אמרתי לה, שאז להיות ברסלב, היה קשה, היה עדיף להיות חב"ד, היה עדיף להיות...] וכל הילדים וכולם, כל העיר וכל הילדים
 הקטנים, הגדולים, הם ראו עם האצבע: "זה ברסלב" (סבא צוחק), ואני קיבלתי הכל [אשרינו, רבי ישראל, אשרינו] אבל עכשיו, לא נשאר מהם
 אחד [כן, לא נשאר כלום] "אחד מהם לא נותר" ["אחד מהם לא נותר"] הבית הכנסת, האנשים, תראה את, את, את הבית הכנסת שלהם [כן, נכון]
 (סבא צוחק) ["ותפצה האדמה את פיה", מה תעשה, אבל ברוך השם, רבינו מחדש אותנו] ואני ברוך השם, קיבלתי הכל באהבה, בשמחה, וזהו כל
 חיותי, כולם היו שקר [אדמו"רים, "חזק ואמץ בעבודתך"] אם היית ממשיך ועושה מה שעשית ויותר ויותר, כל יום וכל שבוע, הו, מה, נו,
 אבל אף-על-פי-כן [אפשר] טוב מעט (לא מבין) [אפילו כחוט השערה לא נאבד מלפניו יתברך, אפילו תנועה כחוט השערה, רבי נתן מדבר על זה
 הרבה] לחפש איזה נקודה [כן] ויעזור [זה לא נאבד, זה לא נאבד] (סבא צוחק) [רבי נתן אומר, הוא {ראה, רץ} בזה אלפי פרסאות בעולמות
 העליונים, כתוב, כתוב: "חזקו ויאמץ לבבכם כל המיחלים", כל זמן שאתם מיחלים, "חזקו ויאמץ לבבכם" אתה [מתבודד] יש לך אשה? [עוד
 לא, לא זכיתי] עוד לא [לא, תברך אותי, רבי ישראל, אולי אני אזכה לשידוך] אם היית מתפלל ומתחזק, היה, כבר היה לך בנים ובני בנים, כן,
 וכולם היו עובדים את השם בתורה ומצוות, מה? התורה והמצוות שלנו ישנו, יש, יש עוד בעולם? [אין כמו ברסלב בעולם, חוץ מברסלב אין שום
 דבר, רק ברסלב, רק ברסלב, אנשי רבינו האמיתיים אני מתכוון, האמיתיים] מה שסבלתי, כולם צחקו ממני, כולם, אני קיבלתי טוב, טוב, תן עוד,
 מתנה, מתנות כאלו, מתנות כאלו [רבינו אמר: "הבאתי לכם מתנה מארץ ישראל, מארץ ישראל"] מארץ ישראל, יש לנו איזה השגה מה זה ארץ
 ישראל? [לא] רבינו הקדוש מגלה לנו טיפה מן הים, ארץ ישראל, רבינו הקדוש הוא אומר: "כל ישראל", כל אחד מישאל צריך לבוא לארץ
 ישראל ולגור בארץ ישראל, הפרנסה והכל, ארץ ישראל, נו, איך, זה {על יד, היה} גויים, עכשיו זה בידינו (סבא צוחק) ["כח מעשיו הגיד לעמו"]
 בידינו, ארץ ישראל בידינו, בית המקדש בידינו, ירושלים בידינו [יבוא הגאולה, רבי ישראל, יבוא הגאולה] כן, אבל... [זה חייב להגיע, זה חייב]
 אבל אנחנו צריכים [להכין את הלב, כן] לא, זה אור כזה, אין לנו דיבורים להרגיש, לדבר, אין, אין דיבורים, זהו, אבל אנחנו צריכים לקבל, ולחיות
 רק עם, עם התורה והאמונה והאמת [תמימות, כן, ענווה, זה קשה, זה עבודה קשה] נו, נו [אבל זה עיקר החיים, זה עיקר החיים, זה, אין חיות
 אחרת, זה עיקר החיים האמיתיים, אתה התפללת עלי הרבה, רבי ישראל, את הפירות אני קוצר, את הפירות אני קוצר, אשרינו, רבי ישראל,
 התפללת עלי הרבה, אני מרגיש את זה] ענין שלנו, אבל אני מצטער מאד, לא... (סוף צד ב 202).

...ונעשה, נעשה בריא לגמרי, אבל זה צריכים לעשות בוריוזות, שיתחילו תכף לעשות להם הקומפרסים, ותכף היא תבריא, כן, אני בעצמי היה לי כויה גדולה, נזכרתי (לא מבין) עשיתי אני את המעשה, אז עשיתי תמצית, ונתתי את היד כולו לתוך התמצית, ונעשה בריאה, ונעשה בריא, בריא, כי אני שמעתי מאחי זלמן הדבר הזה, אז לא, בלי רופאים, עשיתי תמצית, ונתתי את היד לתוך התמצית, כן, ונעשה בריאה, נעשה בריא, חבל, חבל, לא, לא צריכה לא לניתוח ולא לשום דבר, רק תמצית, יהיה להם רפואה תכף. אולי אוכל, אולי ניסע ל"הדסה", ואני אספר לרופא [אולי מחר, כי עכשיו זה לילה] אה? [עכשיו זה לילה, אולי מחר] מחר [אפשר בינתיים להתקשר אליהם] אם יעשו הניתוח? [טוב, אפשר להתקשר בטלפון] אה? [אפשר לדבר בטלפון] בטלפון? כן, טוב, בשמי, אני האבא של ציפורה, כולם מכירים אותה, היא הייתה הסגן של שטרנברג, שטרנברג היתה המנהלת של מחלקת הניתוחים, כן, שטרנברג מכירה את ציפורה, כן, אולי תעשה, תעשה טלפון לשטרנברג, לשטרנברג [עד היום היא עובדת שם?] אה? [היא עדיין עובדת ב"הדסה" שטרנברג? עד עכשיו היא נמצאת ב"הדסה"? עד היום היא עובדת שם?] מי? [שטרנברג] לא, לא, היום היא לא, היא כבר אחרי... [פנסיה] אבל כולם מכירים אותה, כל הרופאים וכולם מכירים את ציפורה, היא תתבייש, היא תחשוב, שאני כבר זקן וכבר לא יודע כלום מה שאני מדבר, יוא, אבל זה, זה הדבר הוא, הוא רפואה מכירה תכף ומיד, הוא מרפא, הוא מרפא לגמרי את הלא טוב ואת הכויה, ונעשה {בה} פלאות [אפילו שזה כויה חזקה] כן, היה חזקה, הוא, הוא הלך, בא האיש של דוקטור דוד, כן, דוקטור דוד היה מומחה גדול לכויה, הוא היה רופא גדול, כן, הוא, הוא עבד ב"הדסה", דוקטור דוד, הוא... כן, וזלמן אחי היה האבא שלו, הוא סיפר לי המעשה, נו, יתחילו לעשות קומפרסים, קומפרסים של תה "ויסוצקי", אז תכף היא תבריא [נדבר איתם בטלפון] תספר להם, שאני באתי, אני באתי בשביל זה לירושלים, ואז היה לי, הייתי חלש, ולא, ולא, ולא קיבלתי את, את הדבר, עכשיו ידעו רופאים, מה יש להם להפסיד? יעשו קומפרסים, תכף היא תבריא, בלי שום ניתוח, בלי שום רפואות, רק יעשו קומפרסים של, של "ויסוצקי", זה של, של תמצית "ויסוצקי", תכף יהיה, הם יראו פלאות כאלה, נו, צריכים לדבר עם, עם, עם איזה אחות של הבית חולים, ולספר לה המעשה בשמי, בשמי, ואני מוכן לבוא, שיבאו לקחת אותי ל"הדסה", ואני אספר המעשה להרופא [אנחנו הולכים להתקשר בטלפון עכשיו] כן, כן, כן, לך, לך לטלפן לאיזה אחות, לספר לה המעשה שאני באתי, שני ימים אני באתי פה, והייתי חלש מאד, אבל עכשיו יותר טוב, ואני רוצה לדבר עם הרופא, שהוא יעשה, יתחיל לעשות קומפרסים, אז תכף יהיה, תכף יהיה שנוי לטובה, לחיים, כן, אני באתי ומסרתי את נפשי בשביל החולה, בשביל לספר לרופאים, אבל אני פחדתי, שהרופא לא, לא ירצה לשמוע כל המעשה, אבל עכשיו הם רוצים לעשות ניתוח, יעשה, במקום ניתוח יעשו קומפרסים של "ויסוצקי", אז יהיה נעשה בריאה תכף, כן, אני בעצמי היה לי כויה ביד, והיה לי ייסורים גדולים, כאבים גדולים, ושכחתי את המעשה של אחי, אז נזכרתי ועשיתי תמצית תה, ונתתי את ידי לתוך התמצית, ותכף היה כמו, כמו, כמו שלא היה כויה, היה... תכף הם, הם, הם יעשו קומפרסים, אוי, אוי...
...לתת, את המקום לתת לתוך התמצית, אז תכף לא יהיה לה כאבים ולא... ותבריא, כן, היא תבריא, לך, לך תדבר עם, עם, עם "הדסה", אחות או איזה מישור שישמע המעשה, ואני מוכן לבוא לספר להם...

...אני האבא של ציפורה, אני, אני, הוא היה האבא של דוקטור דוד, ואני הייתי האבא של זלמן, אז שמעתי את המעשה, כן, והחולה היה לו רפואה תכף ומיד, זה מרפא ומחדש הברשר, מרפא ומחדש, מרפא, מרפא הכויה תכף ומיד, יתחילו לעשות קומפרסים של, של תמצית "ויסוצקי", אז, אז {תהיה בריא}, היא תהיה בריאה בלי שום ניתוח, ניתוח, בלי שום רפואה, רק זה ירפא תכף ומיד, נו, תדבר עם אחות, עם מישור בבית חולים "הדסה", ותספר לו המעשה, ואני מוכן לבוא לספר לו, במקום הניתוח, יעשו לה קומפרסים של, של תמצית "ויסוצקי", אני יכול לדבר איתם, לספר להם המעשה, מה ששמעתי מאחי זלמן (סבא צוחק), אה, וגם כן תגיד להם, שאני האבא של ציפורה, ואצלי היה מעשה, שזלמן סיפר לי המעשה, שחולה שדוקטור דוד, הרופא הכי גדול הוא אמר, שאי אפשר לו לחיות, אי אפשר לעשות כלום, הוא כבר מוכרח למות, והרופא בא לראות, כן, הוא בא וראה, שהחולה, שהוא בריא, אז הוא נבהל מאד, ושאל את אחי: "מה? מי? מי? איזה רופא היה פה? תגיד לי, מי היה פה? איזה רופא?", כן, והוא סיפר לו המעשה, שתמצית של "ויסוצקי", של תמצית, הוא תכף נעשה בריא, הוא נעשה בריא, אני מוכן לספר מה שמעתי מאחי זלמן, אחי זלמן הוא היה האבא הגדול של דוקטור דוד, והוא עשה קומפרסים, והדוקטור בא בבוקר לראות החולים, הוא חשב, שהוא כבר בקבר, הוא, הוא ראה, שהוא החולה נעשה בריא, {מה, מה, מה}, הוא שאל לאחי זלמן: "מה עשית? מי? איזה רופא היה פה?", הוא סיפר, הוא סיפר לו שהוא עשה, הוא, הוא הרופא, הוא עשה לו קומפרסים, הוא כבר, הוא כבר לאחר ייאוש, מה, אז הוא עשה לו קומפרסים של הרופא, ונעשה בריא, כן, אני מוכן, אני, אני מוכן לנסוע ל"הדסה", ולספר להם מה שמעתי מאחי זלמן, מה, אני מוכן למסור להם המעשה, המעשה שהוא נעשה בריא לאחר ייאוש, הדוקטור דוד, כל הרופאים יודעים, שהוא היה רופא {כזה}, רופא גדול, הוא מומחה לכויה, מומחה גדול לכויה, אז הוא, הוא כבר אמר, שהוא מוכרח למות, אי אפשר לעשות כלום, ובבוקר בא לראות את ה... מה, מה נשמע, הוא חשב, שהוא כבר בקבר, הוא בא והוא ראה שהחולה כבר בריא, הוא אמר להם: "מי? איזה רופא היה פה? מה עשית? מה עשו לו?", אז הוא סיפר לו, שהוא, שהוא עשה, עשה... מה היה? [קומפרסים] קומפרסים של "ויסוצקי", ונעשה בריא, כן (סבא צוחק) [וזלמן בעצמו, מאיפה הוא ידע את התרופה הזאת?] אה? [מאיפה הוא ידע, שזה רפואה?] הוא, הוא שמע מרופא אחד, והוא עשה את זה, אבל הוא, הוא כבר מת, זלמן כבר מת [כן, וזה לא אתם שאמרתם לזלמן?] אני שמעתי מזלמן, כן. לך ותדבר עם הרופא, שאני מוכן לספר להם מה שמעתי המעשה מזלמן, מאחי זלמן, הוא היה האבא הכי גדול, האבא הגדול של דוקטור דוד, והוא עשה קומפרסים, ודוקטור {דוד בא} לראות, וחשב שהוא כבר מת, הוא בא, הוא ראה שהוא בריא, אז הוא שאל אותו: "מה עשית? מי? איזה רופא היה פה?", הוא סיפר לו, שהוא עשה קומפרסים, {ושנעשה}, דוקטור דוד שהוא כבר אי אפשר לו לחיות, כבר לאחר ייאוש, אז הוא עשה, הוא שמע מרופא שזה רפואה, אז הוא עשה, הוא עשה רפואה, הוא עשה קומפרסים להחולה, וזה נעשה, עד הבוקר כשבא דוקטור דוד וראה שהוא חי, שהוא יותר טוב הרבה. אני מוכן לנסוע ולספר להם המעשה של אחי, שסיפר לי, שסיפר לי את המעשה הזה, כן, אז היא, היא תבריא תכף, היא תבריא, זה מרפא מחדש, אה, אוי, אם יעשו קומפרסים, אז תכף יהיה שינוי לטובה, תכף יהיה רפואה, אל, אל תעמוד, תלך ותדבר ותספר לגברת, למישהו מ"הדסה", כן, המעשה, ואני מוכן שיבואו לקחת אותי {מהמיטה} ל"הדסה", לספר להם המעשה...
...למנות, כן, היה לי כאבים, {ממש המוות}, ואי אפשר לסבול, אז כמו ש... אז תכף אני עשיתי הקומפרסים, אז תכף נעשה שינוי, שינוי לטובה, וזה הבריא, ובא הדוקטור ואמר: "מה, מה זה? איזה רופא היה פה?", אז סיפר לו אחי זלמן: "אני שמעתי שאתה אמרת, שהוא לאחר ייאוש, מה? מה יש לי להפסיד? אז עשיתי לו קומפרסים, ונעשה בריא..."

...דלק אני אשלם [כן, כן, רבי ישראל, אני דיברתי עם חיים דינוביץ, הוא ידבר עכשיו עם המשפחה של החולה] נו [הוא אמר שידבר, אבל עוד לא, עוד לא, אין לנו תשובה, כשיהיה משהו חדש, אז הוא יגיד לנו] הם לא ישמעו ולא, ולא ירצו לשמוע, אבל זה פיקוח נפש [כן] אני רוצה לנסוע ולספר מה שקרה לי, אחי זלמן היה לו, היה לו... {כן}, דוד הוא בא בבוקר לבקר החולים, ורואה שהחולה שהוא היה כבר לאחר ייאוש, הוא, הוא חי וקיים והוא יותר טוב, והוא, מה? אז הוא נבהל מאד, הוא שאל לזלמן אחי: "מה עשית? איזה רופא היה פה?", אז הוא סיפר לו, שאמר הרופא, הוא, הוא שמע שהוא לאחר ייאוש, אז הוא עשה לו, הוא עשה לו, מה? עשה לו [קומפרסים] אה? [קומפרסים] מתה? כן, כן, תכף יהיה

לו רפואה, הוא לא יסבול כאבים, הכאבים ילכו לאט, לאט, ילכו הכאבים לגמרי, והוא יעשה, נו, אבל אני לא, רוצה ללכת, אני אקח את האוטו שלי, רק נהג, יש נהגים בכל מקום, יש נהגים, אני אשלם, רק נהג, אני אשלם לנהג, וילך לירושלים, נלך לבית חולים "הדסה" בעין כרם, ואני אספר לרופאים את המעשה. אה? [עכשיו הרופאים הם באמצע ניתוח] הם רוצים לעשות ניתוח? [הם כבר] לא, לא יעשו ניתוח, אם יעשו ניתוח, הוא ימות, לא לעשות ניתוח, זה תכף יתרפא, אם יעשו ניתוח, הוא, היא תמות, ויכולים... אם יעשו לו, מה זה? מה זה? [ניתוח? אה, קומפרסים?] קומפרסים, כן, אז תכף הוא יבריא, ילכו הכאבים ויחיה, אני מוכן לנסוע עם האוטו, ואני אשלם, אני יודע שהחולה תכף יבריא, אני, אני מוכן, אני רוצה לנסוע לבית חולים "הדסה", ואני אספר להם את העניין שהיה, כולם מכירים את דוקטור דוד, הוא היה מומחה גדול לכייה, והוא נבהל מאד, מה זה? הוא כבר היה לאחר ייאוש, ועכשיו הוא מצא אותו, הוא חי ושמח, ואין לו כאבים, מה זה? הוא, הוא שאל את אחי זלמן: "מה עשית? איזה רופא היה פה?", הוא סיפר לו המעשה, חבל, חבל, חבל, יודעים מדבר כזה, ולא עושים, זה פשע גדול, זה {עושה, רוצה}, רציחה, רציחה, אני נותן את האוטו, אני נותן את הדלק, אני אשלם להנהג, רק להביא אותי לבית חולים "הדסה", מה? יש נהגים, נהגים יש, רק כסף אין, נהגים, יש לי אוטו, ואני משלם על הדלק, ואני אשלם להנהג, הכל עלי...

...בריא לגמרי, אפילו עכשיו לאחר ניתוח, הכאבים תכף ילכו, ויהיה נעשה בריא, זה ירפא ויקח כל, כל המחלה, כל, כל הכאבים, כן, אני ראיית את זה, אצלי אני היה לי כויה, והכאבים היו נורא מאד, ותכף נתתי את זה לתוך התמצית, ונעשיתי טוב...
...אני אשלם לו, אשלם על הדלק, הכל, אני נותן האוטו, האוטו והדלק והכל, רק שיביא לי, שיביא אותי לבית חולים...
...ניתוח, אפילו עשו ניתוח, מי יודע אם לא קלקלו יותר? אבל, אבל קודם כל, זה {יקבל} כל הכאבים, ויהיה נעשה בריא...
...אצל אהרן, תביא איזה, איזה נהג, אני אשלם לו דלק, הכל עלי...

...אני בן מאה ויותר {אתה שמעת} {סבא צוחק} {עד מאה ועשרים} {לא מבין} {זוכר את אביבה?} אני הייתי השדכן שלכם, ואני, ואני, עכשיו אני בן מאה, בן מאה שנה ויותר, יותר, יותר שלושה שנים {סבא צוחק}, אני לא רואה אותך, {אני בחלום, בחלום, נוח זה, זה}, אני לא רואה אותך {סבא צוחק} {הפעם האחרונה שראיתי אותך, זה היה לפני שמונה שנים} אתה, כן? {כן, התגעגעתי אליך, אבא, התגעגעתי אליך} כן? איזה יארציית היום? {סבא צוחק}, איזה שנה נולדתי, יודע? {אני? שלושים וארבע} אה? {מתי אתה נולדת?} אני {אבא, זה מיוחנה} אה? {זה מיוחנה} מיוחנה, ומרים איפה? {הנה מרים, אני מרים} אתה מרים? {אני מרים} זה, זה נעשה, נעשה דברים {כן} אה, אה, {לא מבין} {אני שמעתי, שאתה היית לרבי באומן?} כן {סבא צוחק}, ויצמן זה הרבי {כן, ויצמן, שמעתי} וכולם, הם הזמינו אותי, אני לא הלכתי, הם הזמינו אותי, לבוא בכל פעם אצלם {כן} יש לי רשיון, בלי שום הזמנה {בלי שום הזמנה} {מתי שאתה רוצה} {לא מבין} {סבא צוחק}, היה כבר בחירות? {כן, היו בחירות} ואיך? מי הוא הנשיא? {הנשיא זה עזר ויצמן} אה? {ויצמן, ויצמן} כן? {היה, היה בחירות} היה {והוא נבחר} הוא נבחר, {מי זה?} מי הוא? {מי הבחור הזה?} מי זה? זה עזר ויצמן? אני יש לי רשיון לבוא בכל, בכל זמן שאני רוצה {לנשיא} אני יכול ליכנס, לא צריך הזמנה {סבא צוחק}, אני, הנשיא, מה שמו? הנשיא {חברי}, חברי, מי זה? אה? {ויצמן} {איך אתה מגיע אליו} הו, {לא מבין} {איך אתה מכיר אותו? איך הכרת?} הנשיא שלי {כן} {לא מבין}, איזה נשיא הוא? איזה נשיא? {עזר ויצמן} אה? {לא, שזר, אתה מכון, שזר, אה, שזר} שזר {שזר} הו, שזר {זלמן שזר} שזר הוא קירב {לא מבין} הוא אמר להם: "שהוא, חבר אחד יש לי {לא מבין}, מכל החברים יש לו רק חבר אחד {אתה}, מה שמי? ישראל בער אודסר" {סבא צוחק} {הוא הכיר אותך לויצמן} {הם, אינם} לא כלום בכל הכנסת, הוא, הוא חבר שלי, {לא מבין} אני {החבר} הכי מובחר שלו {סבא צוחק}, אבל מי שרוצה לבוא אלי, צריך הזמנה, לך בכל פעם שאתה רוצה, צריך הזמנה {סבא צוחק} {יש לי ממך הפתק של "נָהֵג נָהֵג נָהֵג מְמָן מְמָן"} הוא אמר לכל הכנסת, הוא החזיק אותי ככה הוא אמר: "אני, יש לו, יש לו חבר, חברים, חברים, ואני החבר {הכי נבחר שלו}, ישראל בער אודסר" {סבא צוחק}, אישתו של הנשיא רצתה להתגרש: "איזה חבר יש לו? מה זה? זה נשיא? אני רוצה להתגרש, {זה לא, זה לא} נשיא, {אני}, איזה חבר יש לו?" {סבא צוחק}, {אני, אני, שזר הוא אמר}, אבל אישתו רצתה להתגרש, "איזה חברים יש לו? איזה חבר? יש לו חבר אודסר? אני רוצה להתגרש" {סבא צוחק}, היא, היא רצתה להתגרש, אז הוא אמר לה: "אני אתן לך גט, מתי שאתה רוצה, אל תפחדי" {סבא צוחק}, {לא מבין, כי מדברים עם סבא באידיש} היום אני רוצה רק מאה שלושים {סבא צוחק} {מאה שלושים} {לא מבין}... {סוף צד א 206}.

צד ב 206 93ב

...הוא מומחה גדול, אבל אני {לא מבין}, הוא לא צריך אור יותר? {לא, לא, לא, רק להוסיף קצת חומר, כדי שזה יתפס טוב בפה, זהו} אה, אה, אבל... {השגחה פרטית} {הם אומרים, שהיה חסר להם דבר כזה קטן, והם מצאו אותו דבר על השולחן} הם מצאו? {כן, השגחה פרטית} קח את זה, קח, תן את זה למנחם {רבי ישראל, אם אפשר לקבל ברכה} אה, השם יברך אותו בכל הברכות וכל הישועות במהרה {אמן} מה שהוא צריך, השם יתברך יעזור לו במהרה {אמן} כל הישועות {הוא מבקש ברכה בשביל החינוך של הילדים} אה, בשביל {חינוך הילדים} השם {יברך אותך}, שתזכה לחנך הילדים בדרכי התורה ואמונה באמת, {אמן}, מה, מה הם אומרים? אפשר לתקן? {כן, הם אומרים, שאפשר לתקן, כן, אין בעיה} {לא מבין} {זה, זה נסיון, נסיון} כן, כן, כן, יוא, יוא, {נו, נו} {אני רוצה להכניס את זה בפה ביחד, למעלה ולמטה ביחד} טוב {ולבדוק} אם זה טוב, אה, לא, לא, לא, לא, לא ככה, זה כואב, כואב לי פה {תכניס אותם אתה, אתה יכול ביחד? לא?} שניהם יחד {אתה יכול? אתה יכול?} ככה, ככה {אתה יכול?} ככה? {כן, אתה יכול?} אני, אני אנסה {אתה לא יכול, לא יכול} דיברתם עם הבת שלי ציפורה? אה? {כן} {כן}, אתם הייתם אצלה? {דיברתי עם ציפורה} כן? {כן, היא נתנה לי השעון שלך, היא נתנה לי השעון שלך} אה {ציפורה נתנה לי} {תסגור את הפה, תסגור, תסגור} אה? {תסגור חזק, תסגור חזק} אי אפשר {תסגור חזק} אי אפשר, מה הוא אומר? {תסגור, תסגור חזק} אי, אי {לאט, לאט, תסגור, לאט, לאט, תפתח} אה? {לפתח, לפתח} אה? {תפתח, תסגור חזק, חזק, הכי חזק שאתה יכול, זה טוב מאד, למטה זה טוב מאד} אני התפללתי, התפללתי עם טלפון {תפתח} חזק, זה, זה טוב {למטה תופס} אה? {למטה תופס טוב} תופס, תופס {למעלה, לא} לא למעלה, רק למטה {ברוך השם, תופס טוב מאד, ברוך השם} {למטה זה טוב?} כן, כן, כן, כן, כן, כן, כן, כן, כן, כן, ברוך השם, ברוך השם, תופס, כן, לא, לא, אי {כואב, כואב} {אוי, אוי, אוי} {מה פה? מה יש פה?} אה? {תפתח, תפתח גדול, גדול} {לא מבין}, יש לי, יש לי קצת... {סוף צד ב 206}.

קסטה מס' 401

צד א 40194א

...והילדים של יצחק אייזיק, נחמן? נתן? {יכול להיות, אני לא יודע} {סבא צוחק} יש לו זקן גדול מאד {כן, כן, זקן לבן, זקן לבן} לבן, אני לא אכיר אותו {הוא זוכר אותך,

סבא, הוא זוכר אותך, הוא זוכר אותך, סבא] הוא שכח [הוא זוכר, זוכר אותך] הוא זוכר [כן, כן] (סבא צוחק) [סבא, הוא אמר לך, אתה שאלת אותו, אתה שאלת אותו, שאתה לא ראית אותו הרבה שנים באומן] [באומן] {הוא היה באומן, יצחק אייזיק} היה באומן? [כן, לפני שנתיים, הוא ראה אותך באומן] אה? [הוא ראה אותך באומן, שנה שעברה הוא ראה אותך באומן] קנה בית באומן? (סבא צוחק) [סבא, הגיע מטוס מצרפת, הגיע מטוס מצרפת, הביא לך פתק בצרפתית] {נראה, נלך}, נלך לציפורה וניקח, יש לה, יש לה דברים טובים [כן] נלך לציפורה, יש לה שמה {אוצרות} (סבא צוחק), פתק אחד אני יכול בעל פה, "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמיד היקר להגיד לך, להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיון פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינד מתענה, ובזה אגלה לך סוד מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'פ'צ'י'ה')", אתה זוכר? לא? [כן, כן] (סבא צוחק) אצל ציפורה יש הכל, אנחנו נעשה מלון בבית ציפורה, יש לה דירה גדולה, שני חדרים, נוכל לאכול ולישון, היא תשמח מאד (לא מבין) (סבא צוחק) [נקרא ליצחק אייזיק? נקרא ליצחק אייזיק שיבוא גם לבית מלון? סבא, יצחק אייזיק גם יבוא לבית מלון?] כן, יצחק אייזיק? [יבוא לבית מלון, יבוא לציפורה] יש לך הרבה מזה? [בצרפתית] אה? [עם הפתק?] יש לך הרבה? [יש לי הרבה] לא [הוא הביא, הוא הביא] טוב [הוא הביא מצרפת] מי זה? [צבי פריינטי, צבי בן שרה] מי זה? [צבי בן שרה] יצחק אייזיק? יצחק אייזיק, לא? מי זה? מי זה? מי הביא אותו? מי זה? [פריינטי] יצחק אייזיק? (סבא צוחק), כל הכסף שלו, {הוא שלי, הדפיס}, אתה יודע מזה? [כן] [רבי ישראל] מי זה [זה אהרון, אהרון] אהרון [אהרון כהן, רבי ישראל] מי זה? [אהרון כהן, רבי ישראל, אהרון] {מה?} [כהן] הוא פה? (סבא צוחק) [החברים שרים את המנגינה של "נ נח.."] יש לנו, העיקר יש לנו, אוטו ונהגים יש לנו, ובנזין יהיה גם כן (סבא צוחק) [רבי ישראל] אה? [אבא שלי יש לו מלון על יד ציפורה] אה? [אבא שלי יש לו מלון על יד ציפורה] אה? [אבא שלי יש לו מלון על יד ציפורה בבית הכרם, על יד ציפורה] הבת שלי [כן] אבא שלך? [כן] נו [יש לו מלון על יד ציפורה בבית הכרם] כן? [כן], ובעזרת השם, אבא שלי יבוא בארץ ביום חמישי עם אמא, נו, ניסע, יש לנו אוטו ויש לנו, יכולים ליסוע ביום ובלייל (סבא צוחק), (לא מבין), לא צריכים ללכת, לא, יש לנו אוטו, ונהגים יש לנו גם כן, נו, ובנזין יהיה גם כן [לא? רבי ישראל] מי אתה? [אני, פריינטי] אורי? לא? [פריינטי] אורי? [פריינטי, צבי פריינטי] פריינטי? [כן, כן] למה אתה באת להנה? (לא מבין) [כן] פריינטי, הרב, הרב פריינטי (סבא צוחק), אתה מכיר אותי? אתה מכיר אותי? [וודאי] אתה יודע בן כמה אני? [כן] אתה לא יודע [מאה ושש, מאה ושש] מאה? כמה? מאה [מאה ושש בערך] שמונה, שמונה או תשע? [מאה ושש] מאה ושש [כן, בערך] טוב (סבא צוחק), אתה צריך לנסוע לאיזה מקום? יש לי אוטו ונהגים, ובנזין יהיה גם כן, האוטו, האוטו שלי פה [כן, ראיתי] ברוך השם, יש לנו הכל (סבא צוחק), יכולים להוציא את השולחן, ואפשר {גם} לשכב, זה שים בחוץ, אה [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן.."], אחר כך הם שרים "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בוש.."] (סבא צוחק) [סבא, איפה יצחק אייזיק? סבא, איפה יצחק אייזיק?] יצחק אייזיק איננו פה? (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים את המנגינה של "נ נח.."] (לא מבין) ...
...[כשיש {ספר}, איך מתחיל {השופר, הספר}? אה, פ'צ'פ'צ'י'ה', פ'צ'פ'צ'י'ה' זה סוד, סוד תקיעת שופר, אסור לזלזל בזה, אבל כולם, כל העולם רחוקים מזה, מה הוא הודיע? לאיפה, ואיפה הוא היה? איך היה לו? אסור לזלזל, אני בעצמי מזלזל בזה, כן, אבל {צריכים, הוא הודיע, הודיע לנו להיזהר בזה}, זהו דברים פלאים נוראים מאד, העולם מזלזלים בזה, וחושבים שזה, זה {כזה}, זה, יבוא הזמן, יגיע הזמן שכולם יראו האמת...
...{העולם, זה הכל}...
...[החברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן.."], אחר כך הם שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך.."] (לא מבין) [לא, שני ימים, יום ראשון ויום שני] אה, {איזה חודש?} [ראש חודש אלול] אה? [ראש חודש אלול] {טוב} [מחר זה ערב ראש חודש] אה? [מחר יום כיפור קטן, ערב ראש חודש] (לא מבין) ...
...[נולדה לו בת] אה [כן, לפני חצי שעה בערך] אה? [לפני בערך חצי שעה] אה [ציפורה התקשרה, ואמרה שנולדה בת] שנולד [נולדה לבן שלה, בת, נולדה לו, לאורי] אה, לאורי [כן] תודה רבה, תודה רבה תברל אותם, סבא] אה, (לא מבין) ...
...נכנס בלב, ומשנה את האדם לגמרי להשם יתברך, לתורה...
...גם כן לעצור ולהתגבר על יצר הרע ותאוות, כן, וודאי [פתקאות] אה? [אמרתם בלילה, שקיבלתם שלוש פתקאות] מה קיבלת? [שלוש פתקאות] שלוש? [פתקאות, פתק] פתקאות [אמרתם, שקיבלתם שלוש פתקאות, בלילה] אני לא זוכר [והיום בבוקר אמרתם, שהענין של הפתקאות, זה לא ענין פשוט] לא [זה לא ענין פשוט, אמרתם, שהענין של הפתקאות, זה לא ענין פשוט] לא לזלזל בזה [רבי ישראל, מה זאת אומרת לא לזלזל?] אין לי כח [רבי ישראל, אנחנו לא...] להאמין, לא לזלזל, להאמין [כן, אנחנו מאמינים, רבי ישראל, אנחנו מאמינים] שוין, שוין, טוב...
...הוצאתי מלבי וממוחי הפתקאות, לא, לא, לא, לא חשבתי על זה, זה היה מאת השם מן השמים [הפתק שקיבלתם הוא יכול לעזור לעולם, לכולנו, הפתק שקיבלתם זה בשביל כולם] אי אפשר לדבר, אי אפשר לי לדבר, צריכים לדבר הרבה, ואני לא יכול [כן, כן, כי הפתק בשבילנו זה עדיין דבר סתום, בשבילנו הפתק זה דבר סתום עדיין, אנחנו מאמינים, אבל לא מבינים מה, מה...] בוודאי [זה סתום מאד בשבילנו, אולי אתם יכולים להסביר?] רבינו

לכל החברים, שהוא הראשון שהתקרב דרכיכם, הוא אמר לכל החברים, הוא אמר לכל החברים, שהוא הראשון שהתקרב אצליכם, הוא סיפר להם את הסיפור, איך שהוא התקרב לרבינו, סבא, אתה היית בחודש אלול, אתה זוכר? בחודש אלול היית במירון] נו [אתה היית במירון בחודש אלול, והוא בא אליך, הוא אמר לך... אתה זוכר? סבא] הוא היה אצלי בבית, בביתי [כן] ולא היה לו לא אשה ולא בנים, עכשיו האשה נפטרה, והבנים, יש לו, יש לו בנים טובים, הם לומדים בבני-ברק אצל... מה שמו? כן, רב שמעון [רב שמעון ברנשטיין?] אה? [רב שמעון ברנשטיין?] רב שמעון ברנשטיין, אתה מתכוון?] כמה ילדים יש לו, עם אתה יודע? [אני חושב שנים, שנים אולי, שנים] אחד [אחד או שנים, לא יודע] שלושה [שנים אולי, שנים] שנים [כן] הם חיים [כן, אני חושב] {הילדים} [כן, סבא, אתה סיפרת, שאתה ראית אותו ב... הוא בא אליך באלול, באלול, הוא בא אליך באלול במירון, הוא שאל אותך: "אתה זוכר אותי?", סבא, אתה זוכר? הוא בא אליך] (לא מבין) [אה?] אתה מכיר את הבנים שלו? שנים, הם למדו אצל רב שמעון בבני-ברק (סבא צוחק). הוא גר בירושלים? איך אתה יודע? [הייתי אצלו, בגאולה הוא גר, הוא גר בגאולה, בגאולה הוא גר, סבא] אה? [הוא גר בגאולה] הוא גר בגאולה? [כן] (סבא צוחק) [סבא, אתה יודע, הוא, יום אחד הוא היה אצלי בבני-ברק, יצחק אייזיק, יצחק אייזיק] גם כן ב"מקור ברוך" יש לו דירה [כן, כן] "מקור ברוך" [בירושלים] הוא, הוא גר היום גם כן שמה [לא יודע, אולי בגאולה, אני לא יודע בדיוק] {בגאולה} [סבא, יום אחד הוא היה בבני-ברק, הוא סיפר לי, שאתה שלחת אותו לבני-ברק, אתה שלחת אותו לבני-ברק, אתה שומע? סבא, יום אחד הוא סיפר, שאתה שלחת אותו לבני-ברק, ואמרת לו, שיש לך חבר בבני-ברק, שומע? סבא] הוא היה בצפת, אתה זוכר? אמרתי לך, שהוא... אתה הלכת {למאפיה}, לא? (סבא צוחק), ניסע, אולי ניסע לירושלים ליצחק אייזיק? (סבא צוחק) [סבא, אתה הלכת עם אוטובוס לתל-אביב, אתה זוכר? הלכת ליצחק אייזיק באוטובוס] אה? [הלכת ליצחק אייזיק באוטובוס, אתה זוכר?] יצחק אייזיק זילברמן [הלכת באוטובוס לתל-אביב, ולא היה לך כסף ליסוע לתל-אביב, אתה זוכר?] כן? [כן, לא היה לך כסף ליסוע לתל-אביב, אתה, אתה התביישת, לא רצית לבקש ממנו, אתה זוכר? סבא, שלושה אוטובוסים לקחת] אה? [שלושה אוטובוסים] שלושה בנים [שלושה אוטובוסים] שלושה [שלושה אוטובוסים] שלושה אוטובוסים לקחת בשביל להגיע ליצחק אייזיק [כן?] [כן, להגיע לתל-אביב] הוא גר בירושלים? [כן, בירושלים] אולי נביא אותו להנה? איך הוא נראה? יש לו זקן [זקן לבן] לבן? [כן] (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים את המנגינה של "נ נח..."] מי זה? [אורי, אורי, אורי ממירון, אורי ממירון] אורי? [כן, ממירון] אורי? [כן, ממירון] ממירון [ממירון] (סבא צוחק) [סבא, סבא] יעקב שלוח, אתה מכיר? [כן, מאמריקה] שני יעקב יש [כן?] יעקב שלוח ועוד אחד [יעקב לוי] כן [יעקב לוי] הוא נעשה צדיק, יעקב שלוח ועוד יעקב [לוי] אתה יודע את השם שלו? [יעקב לוי?] יעקב [סעדה, יעקב סעדה?] יש כמה יעקב, יעקב שלוח [יעקב שלוח] יעקב שלוח [יעקב סעדה] יעקב [סעדה, מפריס, יעקב מפריס, או יעקב לוי?] (לא מבין) [ברזילי] יש לנו אוטו, יש לנו הכל [יש לך אוטו, כן] ניסע לירושלים ונחפש את יצחק אייזיק ב"מקור ברוך" או, או בגאולה (סבא צוחק) [בדרך נשיר "נ נח" בדרך נשיר "נ נח"] [סבא והחברים שרים "נ נח נח נחמן מאומן..."] נו, יש לנו אוטו ונהגים [כן] בנזין יהיה גם כן, נלך לטייל בתל-אביב, {עד}, עד שנמצא את יעקב, יעקב, יעקב יצחק אייזיק במירון, הבנים שלו הם חסידי ברסלב [הם לומדים בישיבה] אה? [לומדים בישיבה, בישיבה, אני לא יודע איפה] לא? אה? [הם לומדים בישיבה] לומדים בישיבה [אני לא יודע איפה, הוא היה אצלך באומן, סבא] אה? [יצחק אייזיק היה אצלך באומן] כן? [כן] עם הבנים? [עם בן אחד, אני חושב, הוא אמר לך, הוא סיפר לכל החברים את כל הסיפור, איך הוא התקרב לרבינו] (סבא צוחק) היה לי בית ב"זכרון משה" בירושלים, אחר כך בתל-אביב, בתל-אביב רחוב נחום 5 [סבא, אתה הלכת עם שלושה אוטובוסים להגיע ליצחק אייזיק] הוא יבוא {חיש מהר}, צריכים לחפש אותו [לחפש אותו, כן] להביא אותו על ראש השנה (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "נ נח נחמן מאומן..."] [סבא, אהרון לוריא אמר לך: "אני מקנה בך", אהרון לוריא] יוא [אמר לך: "אני מקנה בך"] הכי טוב, ניקח "ליקוטי מוהר"ן", ונשב {נחפש} בדלת של, של הבית הכנסת, ונלמוד "ליקוטי הלכות" {עד ש}נעשה ברסלב (סבא צוחק). אני אין לי, כל הספרים שלי לקחו, היה לי הרבה ספרים מיצחק אייזיק זילברמן, "יסוד אמונה", "אור אמונה", "אור אמונה", "יסוד אמונה", יש לך? [שמעתי על זה, ראיתי את זה פעם] ו"מקור אמונה", שלושה ספרים [כן] "מקור אמונה" ו"אור אמונה", ו"יסוד אמונה" (סבא צוחק), {תרשום}, שלושה ספרים, "מקור אמונה", "אור אמונה", "מקור אמונה", נו, ועוד ["יסוד האמונה"] "יסוד אמונה", שלושה ספרים (סבא צוחק). אנחנו יש לנו אוטו ונהגים, ורק בנזין, יהיה בנזין גם כן, נטייל לירושלים (סבא צוחק) [סבא, סבא] זה הספרים של יצחק אייזיק, הוא נתן כסף לאורי, {זה ש}גר בתל-אביב, אורי {יש לו כזה}, הוא, האבא שלו נתן לו, קנה לו דירה במירון, עד היום הוא גר שמה במירון, במירון אנחנו נמצא אותו, כן, כן, במירון קל למצוא אותו, כן (סבא צוחק), האבא שלו קנה לו במירון, בעשרים וחמש אלף שקלים, הוא קנה לו דירה, דירה, אורי הוא גר שמה, וזה של יצחק אייזיק, יש לו עוד שני, שני חדרים, חדרים, לא צריך, חדרים [כן] בנוי מאבנים ו... יש לו {שתי, שתי...}, אנחנו נחפש אותו במירון, נמצא אותו, הילדים שלו לומדים בישיבה בירושלים? אה? [יצחק אייזיק?] (לא מבין) [יצחק אייזיק?] [במירון גר יצחק אייזיק ואישתו, יש לו, יש לו חמש עשרה ילדים, חמש עשרה ילדים (סבא צוחק), ילדים קטנים, בכל שנה יש לו בן, בן, בת, יש לו מלא, מלא ילדים {חיילים} ניסע, ניסע לירושלים, יש לנו נהגים ויש אוטו, ובנזין יהיה, יהיה גם כן (סבא צוחק)

[סבא והחברים שרים את המנגינה של "נ נח.."] אני {נסעתי}, אני ויצחק אייזיק [כן] (לא מבין) ביחד בירושלים, נעשה טיול בירושלים [סבא] אוטו יש לי, יש לנו [כן] נהגים יש לנו, רק בנזין, יכולים ליסוע ביום ובלילה לפרסם את רבינו בכל ארץ ישראל (סבא צוחק) [סבא, יש חדשות, הנה פתק בצרפתית, מאחורה זה צרפתית, התרגום בצרפתית, זה הפתק, ויש לך בצרפת, הנה צרפתית, זה תרגום, תרגום בצרפתית, תרגום] אני לא רואה, תקרא ["מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען] (סבא צוחק) [חזק ואמד בעבודתך נ נח נחמ נחמ נחמון מאומן לקו (פ'צ'פ'צ'י'ה') ובחזוק עבודה תבינהו וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינד מתענה", "נ נח נחמ נחמון מאומן"] זה השני [הפתק השני] זה השני [זה הפתק השני] יש שלושה, הראשון אצל ציפורה [והשני?] אצל הבת שלי, אצל ציפורה יש הפתקה הראשונה, (לא מבין), צריכים לעשות כמו זה, כל השלושה [סבא, החברים רוצים דוגמא מהפתק השני והפתק השלישי, רוצים דוגמא] יש לנו אוטו ונהגים, וגם בנזין יהיה, נטייל (סבא צוחק) [אני חושב שכל התחנות דלק, יתנו לך דלק בחינם] כן? [אתה תשים שלט, שלט של "נ נח נחמ נחמון מאומן", וייתנו לך דלק בחינם, כל תחנת דלק יהיה שלכם, רק תשים שלט "נ נח נחמ נחמון מאומן", יהיה לכם, יהיה לכם, כל התחנות דלק של רבינו] כן, {תזוז}, נכנס שמה לאוטו [כן] כן, יש מקום לשמונה, לשמונה אנשים, באוטו הגדול [כן] (סבא צוחק), מי זה שמה? [שמעון, שמעון] שמעון? [כן] מי זה? [אורי] מה שם הילדים של יצחק אייזיק? נחמון? [לא יודע]. מה השעה? [ארבע] ארבע? [כן] טוב (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמון מאומן.."] [סבא, יש גם רמקול, יש רמקול, אפשר לטייל עם הרמקול בכל העולם] רמקול? [רמקול, כן, אפשר לטייל עם הרמקול בכל, בכל ה...]. עם רמקול [כן] {טוב}... (סוף צד ב 401).

קסטה מס' 402

צד א 402 95א

... (לא מבין, כי סבא מדבר עם מישו באידיש) [הקדוש ברוך הוא מקפיד] כן [על כבוד הצדיק, כמו על ה"בת עין"] על... לא, יותר מעל כבודו [אה, יותר מכבודו] נו, נו, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [סבא, אז מי שחולק על הפתק, אז הוא חולק על רבינו, נכון? סבא] זה אינני יודע (סבא צוחק), אני רוצה לאכול ולשתות, ואין, אין לי, תן לי [קולה] מעט [קולה] אה? [קולה] זה {טוב?} [קולה, קולה] (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), אה, אני רוצה לאכול איזה דבר, אה, אה, אה, קולה, קולה, קולה יש, יש עוד? (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), שלושים, שלושים ושתים, שלושים ושלוש, שלושים ו... הוא היה {חולה}, רחמנא ליצלן, כולו חולה (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש)...
...הוא הלך בגאווה גדולה [כן] עד לשמים, והוא הלך, הלך עם כל, עם כל הקהל, והוא אמר והוא דיבר לשון הרע על רבינו ותלמידיו רבי נתן, אמר גם כן לשון הרע, ואמר {שמו} זה וזה, כן, נו, בזה היום, יום חמישי הוא, הוא הלך, נסע עם טקסי לצפת בזמן שבא כל, כל הגויים, כל הערבים באו לצפת, ולשרוף את כל לצפת, והוא בא, והוא היה לו מלחמה אחת, הוא היה גיבור, כן, אז הם נקמו בו, וזתכו אותו לחתיכות קטנות [מאיפה הוא בא?] אה? [הוא בא מטבריה לצפת? מאיפה הוא בא הבן של משה קלירס?] מי? [מטבריה לצפת?] מי? [הבן של משה קלירס] אה [מאיפה הוא בא?] מטבריה [לצפת] לצפת, כן, הוא בא בזמן שכל הערבים באו מכל הכפרים להרוג יהודים ולשרוף את צפת, והוא היה גיבור, והוא לחם איתם, והם היו הרבה, וזתכו אותו לחתיכות [אתה סיפרת לנו, שהקולות שלו נשמעו עד טבריה] כן, הקולות שלו נשמעו עד [ירושלים, לב השמים] [עד טבריה שמעו את הקולות שלו, היה גיבור גדול] הוא... אוי וי, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), "חידוש כמו רבי נחמן, לא היה בעולם", הוא אמר לו: "מה, מה אתה מדבר?", "אני יודע, מה שאני מדבר". אני היה לי ניסים גדולים, הכדורים שהם ירו, כדורים, הערבים [כן] עם, עם נשק, כן, ועבר לי פה כדור, ככה, הכדור נכנס בפאה [בפאות] וניצלתי [בחיים] כן, ניצלתי, כלום, לא היה כלום [מתי זה היה?] אה? [מתי זה היה? בזמן המדד?] אה? [בזמן המדד?] (לא מבין) [אמרת "נ נח נחמ נחמון מאומן", סבא] אה? [אמרת "נ נח נחמ נחמון מאומן", והכדור לא, לא הגיע] אני הייתי נחבא מאד [כן] הגויים הם עשו עינויים קשים כאלה, הם חטפו, הרבנים הם חטפו פה עם סכינים, ופה ובכל הגוף, אבל, אבל הכדור נכנס פה ויצא, ולא, ולא, ולא עשה {כלום}, לא, לא. אחד, צעיר מאד, והוא נעשה חולה וחולה, עד, עד, עד שמת, עד שנפטר, (לא מבין) (סבא צוחק) [רק הוא דיבר, או שהיה עוד אנשים שחלקו על רבינו?] אה? שניים [שניים] הרב קלירס ועוד אחד [דיברו] (לא מבין) [שני אנשים דיברו על רבינו? סבא, הרב קלירס, ומי דיבר עוד?] הרב קלירס דיבר, הוא בא לבית שלו, הוא, הוא עמד ואמר דרשה, הוא אמר על רבינו ורבי נתן, אמר על, על רבי נתן {ביחד}, נו, נו, (לא מבין) (סבא צוחק), אה, אה, אה...
...בירושלים, היה שמה איש יהודי, ככה, לא זקן ולא צעיר, אני אמרתי לו: "זה אי אפשר בדורות אלו, הוא, הוא פלא כזה, בלי זה, החיים לא חיים, לא, לא, לא כלום", מה זה? (לא מבין) נתתי לו ה"ליקוטי תפילות", אני נתתי לו, אחר כך הוא: "הו, אתה החיית את נפשי {שבאת אצלי}" [מה הוא עשה?] הוא {כותב} כל כך [כן] לא ידעתי שיש לנו אוצר כזה [אוצר כזה] "ליקוטי תפילות", הוא בא בכל לילה לבית הכנסת עם "ליקוטי תפילות"

להתפלל, {כשבא} "ליקוטי תפילות", והוא לא ידע מה לעשות איתי, אני נתתי לו מתנה כזה, "לקוטי תפילות", עכשיו כולם, כל תל-אביב מתו, נפטרו, אני נשארת רק לבדי (סבא צוחק), כן, כל החברים וכל החברה וכל... [כן] הכל אינם [אינם] כאילו לא היו בעולם, רק אני לבדי נשאר (סבא צוחק), אני, אני מתחיל לחשוב, איפה כל, איפה כל העולם? איפה כולם? איפה כולם? הם כולם הם, הם באדמה, רק אני, אני לבדי נשארת, נשארת עם, עם "ליקוטי תפילות" (סבא צוחק), (לא מבין) הוא היה לו חנות ברחוב הרצל, היה לו חנות, והיה לו פרנסה [איפה בתל-אביב?] בתל-אביב, כן, הוא בא בכל לילה לבית הכנסת עם "ליקוטי תפילות", והוא חי חיים טובים, וה"ליקוטי תפילות", והוא בכל פעם קרא אותי, הוא, הוא {תמד} אותי והוא שמח תמיד, ואמר לי: "מה עשית? עשית לי טוב כזה, אור כזה", ו"ליקוטי תפילות", הוא, "ליקוטי תפילות" של, של רבינו הקדוש ורבי נתן, והיום אני רוצה רק לשכב ולישון...

...[היה חדש] כן, הוא מתחדש בכל יום, הוא נעשה חדש (סבא צוחק), אני ידעתי איפה הבית שלו, אני באתי, הוא אומר לי: "האדם צריך לאכול", הוא, הוא נתן לי קוגל, ובשבת קודש קידוש, והיה לי לאיזה... הוא, הוא כל כך אהב אותי, אני נתתי לו "ליקוטי תפילות", אני רוצה רק לשכב ולישון, אני מחפש איזה חבר, אינם (סבא צוחק) [אתה רוצה להיות חבר שלי? סבא, סבא, אתה רוצה להיות חבר שלי? אתה רוצה להיות חבר שלי?] מה? [אני רוצה להיות חבר שלך, אתה רוצה להיות חבר שלי? חבר, אני מוכן להיות חבר שלך, אני מוכן להיות חבר שלך, סבא, רק תתפלל עלי] [סבא והחברים שרים "נְחֻמְנוּ נְחֻמְנוּ מְאוֹמָן..."]... (לא מבין) בתל-אביב, זה עוד לא היה, עוד לא היה {דבר כזה} [לא היה, מה?] אה? [מה לא היה בתל-אביב?] {איזה זית}, אפילו זה לא היה, אני לא {חייב, היום}, לפני מאה שנים. אה, אולי תיתן לי את הכלי של השתן [כן]...

...{אצלי}, איך הולכים למקווה, והלכתי בכל יום, ראשית כל "מקוה", בכל יום ויום, היום לא מקווה ולא (סבא צוחק)...

...{המקוה}, היה נראה כמו פח, כמו פח קטן של ערבים, איך הוא נבנה לאט, לאט, עוד, אולי יש עוד בנין, עוד בנין (סבא צוחק)...

...[אשריד, אשריד] {מה אתה עושה פה?} [באתי לבקר את סבא] [לדפוס] שלי [כן] (סבא צוחק)...

...רוצה לאכול ולשתות [אתה רוצה לאכול ולשתות?] כן, יש לכם פה אש? [כן] תעשה לי כוס או חצי כוס דבש וחלב [דבש וחלב] אני אוהב דבש וחלב, אני אוהב (סבא צוחק)...

...[הקצין אמר לי: "תן את הפתק"] כן [הוא אמר לי] כן [אתה לא יודע?] אמרתי לו: "מדוע? מדוע?", הוא אמר: "מדוע? הוא ישגע כל בני-ברק וכל העולם", אתה יודע מזה [כן, מה אתה לא יודע?] אתה לא יודע מה שזה (סבא צוחק) [כן] [הקצין הוא אמר לי: "תן, תן את הפתק", אמרתי לו: "מה יש? מה זה נורא כל כך?"] אמר לי: "אתה לא יודע? הוא ישגע את כל העולם וכל, וכל, וכל בני-ברק" (סבא צוחק), נו, אני לא יכול לישון, לנוח קצת? אה [יש רעש] "הוא ישגע כל, כל בני-ברק וכל העולם, אתה שואל מה, מה יש?" (סבא צוחק) [מה זה? כן] אמרתי לו: "אני לא זוכר איפה נתתי את זה", אמר לי: "יש לי חילילים הרבה, הם יחפשו ויחפשו, עד שימצאו אותו" [כן] היה לי צער גדול, מה? מה אני יכול לעשות? אז נזכרתי שאתה באת ואמרת לי, {שאוכל} לחמול עליך, ולתת לי על הלילה הספר, הספר של [הפתק] {שתעשה להנשיא שזר}, כן [הפתק, הפתק, אותו לילה נתת לי את הפתק, סבא] אה, אה [רגליים על המיטה?] אוי, תוציא את הנעלים, ותן הרגל על המיטה...

...כולם היו מסתכלים עלי בחמוץ, בפנים חמוצים [חמוצות] כן, "ישראל בער בא מטבריה", הוא, הוא חשב, לתת לי שלום, או לא? מה לעשות? אז הוא עשה פשרה, הוא נתן לי שלום, אבל בלחש ובסוד (סבא צוחק), וגם אני עשיתי את שמואל הורוביץ, אה, כמה האמא שלו היתה בוכה: "מדוע תעשה ככה? למה, למה בקשת האור של ברסלב? חב"ד זה לא טוב?" (סבא צוחק), ברוך השם, אני, אני דיברתי איתו, והסברתי לו מה זה ברסלב, וסיפרתי לו מרבי ישראל מקרדון שהוא הולך, שהוא בכל יום הוא קם בחצות לילה והולך, לאיפה? [לשדה] אה? [הולך לשדה] לשדה, כן, כן, אני ראיתי בעיני, אני לא יכולתי לעשות את זה, אני נפלתי, כן, והוא היה גיבור חזק, והוא עמד בגבורה גדולה לפני השם יתברך, התגבר כארי לעמוד {על הרגליים} שיהיה מעורר השחר (סבא והחברים צועקים אה, אה, אה, אה) [הוא היה לוקח את הנעלים שלו בידיים, נכון? רבי ישראל קרדון] אה? [רבי ישראל קרדון, היה לוקח את הנעלים בידיים] כן, (לא מבין), איך, איך קוראים לזה? [מגבת, מגבת] אה? [מגבת] מגבת, כן, כן, הוא לקח את, את הנעלים במגבת, כן, כדי שלא ישמעו החברים, השכנים, כדי שלא ישמעו (סבא צוחק). אה, אה, אין לי כח, אתה, מה, מה {שימדך?}... (סוף צד א 402).

... (לא מבין) שישתדל בזה [טוב, טוב] כי רבינו הקדוש, אם היה רוצה ארץ ישראל [כן] היה, היה מוצא הרבה עצות לנסוע, לבוא לארץ ישראל, אלא, הוא לא מתגעגע אחרי הכנסת, אחרי... כן, אחר הכפירה והפריצות, זה אצלו לא כלום [נכון] לא בא בחשבון, וזה לא בתור אנשים, בתור חמור, חמורים, בהמות, לפי דעת רבינו ז"ל, והם לא צריכים להשתדל בשביל רבינו, להביא לארץ ישראל, אם הוא היה רוצה לבוא לארץ ישראל, היה לו כמה דרכים לבוא, בלי השתדלות, ככה אני חושב, שרבינו לא מסתכל שיקבלו אותו לארץ ישראל, רבינו ז"ל לא רק בארץ ישראל, הוא עולמי, כל, כל אחד, כל אחד הוא, הוא, שהוא יהודי ומאמין בהשם ובתורה, אז רבינו הקדוש לא צריך שהוא יעשה דבר, אדרבא, אנחנו צריכים לנסוע לבקש את רבינו, לנסוע {לבקש} מרבינו שיתפלל עלינו, כן, לא עיקר ארץ ישראל, לא, לא צריכים להשתדל להביא את רבינו לארץ

ישראל, כי אם היה רוצה, היה, היה כבר בארץ ישראל מזמן, ככה נודעתי, שרבינו אם היה רוצה לבוא לארץ ישראל, יש לו כמה דרכים וכמה עצות איך לסובב את זה, אה? הוא, הוא לא מתגעגע אחרי מחללי שבת, ועושים מה שעושים, ועוברים על התורה, על כל התורה, כן, אז הוא, אף-על-פי שהוא יתקן כל העולם, אבל זה ענין לחוד וזה ענין לחוד, הוא יתקן מה שהוא צריך לעשות, אבל אף-על-פי-כן אנחנו צריכים לעזוב את, את הדרכים הרעים, את הגניבה והגזילה. אוי, {וככה} אני לא השתדלתי על זה, לבקש ולעורר שיביאו את רבינו לארץ ישראל, כי אם היה רבינו {מכבר} היה רוצה ארץ ישראל, היה, היה כבר בארץ ישראל, הוא לא רוצה לראות ארץ ישראל בחילול שבת ובלי אמונה ובלי המצוות, אז זה לא שייך לנו, והוא, הוא יתקן העולם, אבל אנחנו צריכים לעשות מה ששייך לנו, לעזוב את הדרכים הרעים, לעזוב אותם, ולהאמין בהשם יתברך, בתורה, אם לא? אז ילך, לרבינו ז"ל יש עצות לתקן גם אותם, זה ענין לחוד, אנחנו לא מבינים, הוא יתקן גם המחללי שבת ומחלל, מחלל, הוא, הוא יתקן כל, כל, כל מה שפגום. מי זה? [אברהם נתן, אברהם נתן] אברהם נתן? אה, שאני מפקיר את עצמי, הימים והלילות שקיבלתי ושסבלתי רעב כזה, ילד בן שנה {רעב} נפטר אצלי, הוא נעשה נפוח, והמראה של הגוף היה מראה {משונה}, כן, והוא סבל גהינום בחיים, הוא היה, אפילו חתיכת לחם לא היה לו, אני אמרתי למישהו שהמצב הוא כך, לא שם לב לזה, והוא דאג רק בשבילו, כן, רב ישראל קרדונר היה לו בית עם ילדים, ולא היה להם מספיק לחם וללמוד, ותמיד היה בשלום ובשלווה, וקיבל כל זה, הכל, הכל באהבה גדולה, ונתן צדקה הרבה, כן, נתן צדקה הרבה, אם לא היה לו, היה לו זה מאיזה בן אדם חמישה שקלים, עשרה שקלים, עשרים שקלים, כן, הוא צריך {בשביל יהיה לו}, בשביל שיהיה לו לקנות לחם לבנים, כן, הוא היה לו תמיד כסף, היה אחד בירושלים, השמש משיבת מאה, מאה שערים, במאה, במאה שערים, במאה שערים, בא פתאום איש ואשה וילדים לטבריה, נו, אין, ואין להם כסף, והוא ראה להם דירה וגם כסף, והוא נתן לו, הוא נתן לו צדקה הרבה, כן, הוא לא דאג לעצמו, הוא דאג שהשני, חס ושלום, אין לו לחם בשביל הילדים, והוא עשה, חתף טוב מצוות ומעשים טובים, כן, ואנחנו לבנו כאבן, אבל {עם כל זה}, אפילו כשיראו את גודל הגוף, אני חייתי בעוני ובזיון, ילד בן שנה הוא מת מרעב, הוא נעשה נפוח, וגם כן אפילו המראה של הגוף היה כמו, כמו זהב, כן, והוא מת {סבא בוכה}, {לא מבין} זה יותר גרוע מכדור, כן, רעב לא, לא {לא מבין} [סבא, מי ידע שלא היה להם לאכול ולא נתן להם לחם?] אני אמרתי [לא, אבל מי זה היה?] אני אמרתי לכמה אנשים [כן] כן, כאילו לא אמרתי כלום [למי, למי אמרתי?] לשמואל שפירא [אה] הוא גדול מאד עד השמים, אני אמרתי לו, {ואף} פעם אחת לא נתן לי חתיכת לחם או איזה כסף, הכל, הכל כמו ליטוואק, הכל בשביל עצמו, בשביל הבנים שלו, אבל לא לישראל בער, אין לו, אין לו חתיכת לחם, ומת, ילד בן שנה מת מרעב [סבא בוכה] [למי עוד אמרתי?] אני הלכתי במוצאי שבת לחפש שיהיה לי חתיכת לחם בשבילו בלילה [איך קראו לילד הזה?] איך קראו לו? פנחס? בצפת [פנחס] אה? [הבן שלך שנפטר, איך קראו לו? פנחס?] נחמן [נחמן קראו לו?] כן, הוא מת, וילד אחר נולד {ועל שמו} [קראו לו נחמן] כן, נחמן [אה, שנים, היה לך נחמן אחד ומת מרעב?] כן, כן [ואתה אמרת את זה לשמואל שפירא] אה? [אמרת לו לשמואל שפירא] כן [שאין לך מה לאכול] כן, אבל אני {לא נתן כלום}, ואמרתי גם כן לכמה חברים [למי עוד?] ולא נתנו כלום [לאיזה עוד חברים אמרתי?] אני ספרתי את זה לכמעט כל החברים, שיש לי ילדים, ואין לי חתיכת לחם לתת להם ולא, ולא בגד ולא כלום, ולא היה, רבינו הקדוש הוא עורר את לבינו לחפש מצוות, כמו שמחפש, כמו שמחפשים {סבא צוחק} [זה היה לפני שקבלת את הפתק, נכון?] אה? [זה היה לפני שקילת את הפתק, הבן מת מרעב?] אברהם נתן? [זה היה לפני שקיבלת את הפתק, הבן מת מרעב, נכון?] לא, לא, לא, לא [לא] לא [אחרי] היה מה שהיה, אני לא זוכר {טוב} [סבא בוכה], ילד בן שנה הוא נפטר מרעב, {לא מבין}, מה שהוא סבל [סבא בוכה], מה, כן, כן, וכן כל הילדים שלי היה להם נסים שהם נמצאים בחיים, לא היה לי כלום, לא כסף, אני הייתי כמו בין הגויים, היה {לא מבין} פרנק, פרנק, הרב פרנק, כן, אני {לא מבין}, ולא, ולא נתן לי אפילו חתיכת לחם, לא נתן לי כלום, כאילו אני גוי, כן, הוא בכל פעם נפטר אצלו איזה, איזה {נכד} מהבית, כן, אבל הוא, הוא לב של אבן, כן, הוא ראה אותי, הוא היה נותן לי לערב פסח, בערב פסח, שני פעמים בשנה נתן לי חצי לירה, לא דירה ולא שום דבר, לא נתן לי שום... אפילו דירה, זה היה גם כן, זה היה גם כן, זה, זה אמת, כן. פעם אחד, פעם אחת באתי ערב פסח, והוא נותן לי חצי לירה לחג הפסח, מה? הוא ראה, אז הוא, הוא ראה אותי ואמר לי: "בוא איתי לבית שלי", הוא גר ב"בתי מחסה", ויש לו דירה יפה מאד ב"בתי מחסה", כן, ובוא היה עוד, עוד של... כן, הוא אמר לי: "אתה תלך איתי, בבית יש לי באיזה מקום חצי לירה, אני אתן לך על חג הפסח", טוב, נו, הוא אמר לי {רק}, אחר כך אני מחכה על החצי לירה, הוא בא ואמר לי: "שבא אחד לבקש עזרה בשביל אחד שהוא למדן גדול בתורה בירושלים, אז הוא לקח ממני כל הכסף שהיה לי, ואין לי מה, מה לתת לך", אני הלכתי ממנו ריק לגמרי מכל וכל, הוא לא נתן לי כלום על חג הפסח, פרנק, רב פרנק, כן, כמו גוי, כל ירושלים היה בידו, כל הדירות, היה {לא מבין} והוא היה הבעל הבית, והוא, והוא לא תמך אותי כלום, כמו גוי, נו, נו, נו, אבל השם יתברך שילם לו, והוא גם כן הוא נעשה חולה, והוא היה לו לווייה יפה מאד, אבל הוא נפטר והלך, כן [איך קראו לו? פרנק, מה השם פרטי?] פרנק, אינני יודע, פרנק [הוא היה רב?] רב? הרב של כל הרבנים שבירושלים {סבא צוחק} [מה"עדה החרדית?] הוא אמר לי: "בוא איתי לבית שלי, ושמה יש לי חצי לירה באיזה מקום, אז אני אתן לך, בוא, בוא איתי", אני הלכתי איתו, אז אני רואה שהוא לא נותן, אז, אז חכיתי, אז הוא בא, הוא בא ואמר לי: "היה אצלי איש אחר, שהוא עוסק במצוה", רב אפרוימל, רב אפרוימל, {הכרת אותו?} [כן, הכרתי, היכרת אותו?] כן, הו, בוודאי [כן, זה שחיבר את ה"עונג שבת"] כן, יוא, יוא, יוא, יוא, יוא, יוא, יוא, הוא השאיר, הוא לקח ממני כל הכסף שלי, רב אפרוימל היה בקי וגאון [כן, כן] {לא מבין}, הוא [פרנק] אמר לי: "הוא לקח ממני את כל הכסף, ולא נשאר לי כלום, אני אין לי מה לתת

לך" (סבא צוחק), נו, נו, נו, אבל הוא היה לו, השם יתברך שילם לו, אני, אני גר בירושלים [כן] ולא נותנים לי שום אגורה, שום כלום, והוא, זה מעשה גוי, לא משעה יהודי, יהודים רחמנים בני רחמנים, ולא אכזר כזה, כן, אני לא, אני לא רוצה לדבר על רבנים, על גדולים, כן, אני, לפעמים אני נכנסתי אליו ואמרתי לו: "אתה דואג על עצמך", אני אין לי שכר דירה, אין לי כסף, אין לי לחם, אין לי כלום", הוא שמע, כאילו לא אמרתי כלום, כאילו אמרתי להקיר, כלום, לא, לא ריחם כלל ולא נתן לי כלל, לא, כן, {והשם יתברך} הוא משלם טוב, הוא שילם גם, גם בעולם הזה וגם בעולם הבא, אני באתי לפעמים ואמרתי לו, אמרתי לו: "תעזרו לי איזה, איזה שכר דירה, אין לי, אין לי בית, אין לי כסף, אין לי כלום", הוא שמע, ולא נתן כלום, כאילו, כאילו אני גוי, הוא היה הרב של כל הרבנים בירושלים, הוא היה לו "בתי {מחסה}" והיה לו דירות, ואני לא היה לי כלום, כולם היה להם משפחה, והיה להם דירה, והיה להם הכל, כל טוב, רק אני לא, אני לא היה לי לחם לאכול, נסים שאני חי עכשיו, נסים שהילדים שלי חיים, נסים, והוא לא נתן לי, אה, השם יתברך שילם לו, הוא בכל פעם היה, היה מת בבית שלו, בכל פעם, ילד או ילדה היה מת, הוא ישב שבעה, כן, אבל אם אין שכל, אם, אם הלב כמו אצל גוי, אין לו רחמנות, כלום, מה? אני, שעכשיו אני פה, אני {עוד פה} כמה שנים, לא היה לי שכר דירה, {לא היה לי כלום, ולא היה לי לחם}, בכל ירושלים לא היה עני כמו, כמו אני, בכל ירושלים, כי כל אחד הוא הלך אצל עשירים והיה {מביא} כסף, אני כלום, והוא {פרנק} היה לו אכזריות כזה, לא נתן לי כלום, אני באתי {לא מבין}, אין לי כסף, ואין לי לחם, ואין לי זה, ואין לי דירה, ואין לי... הוא שמע, ואני יצאתי מהבית כאילו לא שמע, לא נתן לי כלום, אפילו מהכסף שלו לא נתן לי כלום, כאילו בא איש עני, שהבנים סובלים מרעב, ולא נותן, אז הוא דומה לגוי, יהודים רחמנים בני רחמנים, יוא, אוי, אוי, אוי, אני צריך איזה דבר לשנות {רוצה קולה, או חם?} תן לי, תן לי קצת {קולה} אבל קצת. אוי, וי, רב על כל הרבנים של ירושלים, איך הוא מתנהג, לא היה לי לא לחם ולא כסף, ולא דירה ולא כלום, והוא לא השגיח על זה, הוא היה לו כמה {כלים} שהם מפורסמים בירושלים, אה, נכנסתי אליו לבית, והיה, והיה מר לי מאד, אני באתי, אמרתי לו: "אני אין לי שום עזרה, אין לי כסף ואין לי, אין לי שום דבר", והוא היה הבעל הבית של כל ירושלים, על כל הכסף, על כל השטחים, על כל הדירות, הוא היה יכול לתת לי דירה, {אם היה} רואה אדם כמוני, לא נתן לי כלום, כלום, זה פלא, זה דבר פלא, על-כל-פנים יהודים רחמנים בני רחמנים, אבל לא אכזרי כזה. מי זה? {זה הבן שלי, יצחק} יצחק מצרפת {יצחק מעמנואל} אה, הוא גר ב... {מעמנואל} אה, אוי וי זמיר, אוי וי, {מי יכול להבין} מה שאני סבלתי? מי יודע לשער ולספר? מי יכול לתאר ולספר? הרב על הכל הרבנים של ירושלים היה מתנהג כמו... {סבא, אפשר לברך אותו?} אה? {לברך את הילד} השם יתברך יברך אותו {שתראו} הרבה נחת וכל טוב {אמן} הוא, איפה הוא גר עכשיו? {בעמנואל} עמנואל? מה, מה הוא עושה שמה? {הוא לומד, הוא לומד בעמנואל} בעצמו? הוא מלמד עם תלמידים, עם ילדים? לא? {כולל} כולל, אה, אוי {בכולל של נתן ליברמנש} אה? {הוא לומד בכולל של נתן ליברמנש} כן? [כן] נתן ליברמנש יש לו כולל {בעמנואל, כן} בעמנואל {אתה מכיר אותו, את האבא שלו גם הכרת אותו} כן. {הוא עלה} עד, עד לשמים, אבל אחר כך נופלים פעם אחת, נופלים ונופלים, ונופלים, הוא אמר לי, אני נכנסתי לבית, הוא {פרנק} אמר לי: "בבית יש לי בגד, יש לי שמה חצי לירה, בא איתי, ואני, ואני אוציא, ואני אתן לך", אני חשבתי שהוא יתן לי תכף, הוא מחכה, מחכה, מחכה, אחר כך הוא בא אלי והוא אמר לי: "בא אלי {לא מבין}, ולקח כל הכסף שהיה לי, הוא לקח את כל הכסף, נו, אין לי מה לתת לך", אין לו, אין לו חצי לירה מה לתת לי, אין לו מה לתת לי, מה, אני הלכתי ריק, בלי שום פרוטה, כן. אה, אולי תיתן לי איזה דבר? {לאכול?} {לא} {הוא הלך להביא איזה עוגה, יש עוגה מסולת} עוגה {מסולת, סולת, תטעם, אני הבאתי מהבית עוגה מסולת, הוא הלך להביא, אורי} {גם} נתן כל הזמן, זה נתן ליברמנש היה, לא היה נותן לי כל הזמן אף פרוטה לעזור. ככה, אה, אני רוצה הרגליים על המיטה {הרגל כאן לא טוב} נו {הרגל לא טוב כאן} נו {עוד טיפה אתה צריך לזוז} מה, מה, מה, מה? {הרגל, כי אתה לא שוכב טוב} מה הרגל? מה הרגל? מה? {סבא, אתה זוכר למה נתן ליברמנש ישב בבית סוהר?} אה? {נתן ליברמנש, אתה זוכר למה הוא ישב בבית סוהר?} אתה היית, בזמן שזר, אתה הוצאת את נתן ליברמנש מהבית סוהר, אתה זוכר? אתה זוכר? הוא היה, בזמן שזר? אה? {בזמן הנשיא} נו {נתן ליברמנש היה בבית סוהר, אתה עשית פעולות כדי שהוא יצא משמה, אתה זוכר?} לא. מה זה? {זה עוגה מסולת, עוגה מסולת, תטעם} אה, אה {סבא} אוי, תפשיט הגרביים [כן, סבא, אתם לא שוכבים כל כך טוב, אנחנו צריכים קצת להזיז אתכם] מה? {צריך קצת לזוז, אתם לא שוכבים טוב, הרגליים בחוץ לא טוב, צריך קצת לזוז לפה, אנחנו נמשוך אתכם קצת, טוב? קצת לסדר} אה, לא, לא, לא, לא {אין מקום פה, צריך לזוז} תפשיט הגרביים, אה {אתם רוצים לשכב, לשכב? אז רגע, צריך לזוז קצת} אה? מה? אה? {צריך לסגור, סבא, לסגור} אה, אה, אה, תן הרגליים על המיטה, תן. הוא כבר מת הרב, הרב של, של ירושלים, פרנק הוא כבר מת {הוא נפטר כבר, הוא לא חי, סבא, כבר, הוא לא חי, הוא כבר נפטר} אה...

...[החברים שרים וגדן מנגן "בך בטחו אבותינו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו", "נָחַם נַחֲמָן נַחֲמָן מֵאֲמוֹן..."] אה [שלום עליכם, סבא, מה שלומך? סבא] אה, מי זה? [זה ישראל דגן] דגן? [כן, מה שלומך? סבא] נו [אני הייתי בירושלים] אתה מכיר את דניאל אליהו? [דניאל אליהו] דניאל אליהו [כן, אני קצת מכיר אותו, קצת] הוא גר ב... [ביתר, ביתר, בביתר] {איפה זה?} [ביתר, על יד ירושלים, על יד ירושלים, מה שלומך? סבא, הייתי אתמול בכותל, הייתי בכותל] אני לא יכול [לדבר] לסבול, הוא צועק קולות כאלה {על ירושלים, קולות כאלה} [דניאל?] איני יודע, אני לא יכול לסבול [כן] הוא הולך וצועק קולות [מזורים] [לא מבין] [זה טוב לצעוק, לא? סבא] אה? [לצעוק, זה טוב? רבינו אומר, זה טוב לצעוק בהתבודדות, בהתבודדות] אה, [לא מבין] [אני אתמול הייתי בכותל, סבא, בכותל] אה? [הייתי בכותל בירושלים] כולל? [בכותל, בכותל] כן, אתמול, אתמול הייתי בכותל, אתמול? [ובלילה] בכותל? [אתמול הייתי בכותל, התפללתי בכותל] וגם... אני, אני, [אתמול] הייתי בכותל [כן] נו [וגם צעקתי, צעקתי הרבה צעקות, צעקתי הרבה צעקות] דניאל [אני, אני, דניאל] אני, אני, אני ישראל דגן] אה, התפללתי בקולות [כן] טוב [ואני הרגשתי, שהבעל דבר הוא נלחם חזק, הוא נלחם בי, אז אני גם כן נלחמתי בו בחזרה, אני התפללתי עליכם שמה גם, בכותל] כן [כן] אבל בלילה אנחנו לא יכולים ללכת, בלילה יש סכנה מן הגויים, מקום סכנה [בכותל] כן, ללכת לכותל, זה מקום סכנה [אני לא הלכתי בלילה] אה? [אני לא הלכתי בלילה, לא בלילה, לא בלילה, בצהריים] אתמול [כן] טוב [אני גם הייתי אצל מאיר ימיני בבני-ברק] אה? [הייתי גם בבני-ברק, בבני-ברק, בבני-ברק אצל מאיר ימיני, מאיר ימיני] נו [הוא מסר...] {מאיר ימיני} [כן, אני הייתי אצלו, בקרתי אצלו] אה [והתחזקנו ביחד, התחזקנו] כן [כן, הוא מסר לכם דרישת שלום, הוא גם שלח לי בשבילכם קצת צדקות, הוא נתן לי צדקה בשביל לתת לכם] מה? איזה, מהו השעה? [עכשיו השעה ארבע] אה? [ארבע אחרי הצהריים] {ארבע אחרי הצהריים}, אני לא יכול לנסוע, אין לי, אין לי [שמכח ואוכל] [טוב] אני איש זקן [אתם, אתם, אתם זקן דקדושה של רבינו] אה? [אתם זקן דקדושה של רבינו] אני? [אתם זקן של רבינו, זקן של רבינו, של רבינו "נָחַם נַחֲמָן מֵאֲמוֹן"] נו [זה, זה לא זקן, אתם זקן מיוחד של רבינו, זקן ויניק] [אתה הייתי] אצל, אצל דניאל אליהו, יש שם חדר? [אתם רוצים לבוא אצלי? סבא] אה? [אתם רוצים לבוא אצלי? אתם יכולים לבוא אצלי, יש אצלי חדר, אתם רוצים לבוא אצלי, אתם יכולים] יש לך [יש לי חדר, כן] חדר [כן, חדר ומיטה, כל מה שצריך, אם אתם רוצים לבוא אצלי, אפשר] טוב, עכשיו [מתי שאתם רוצים] לילה [עכשיו צהריים, עכשיו צהריים] צהריים [כן, אחרי הצהריים, השעה ארבע, עכשיו שעה אבע אחרי הצהריים] אה, אני יכול ללכת [אצלי?] אליך [כן, כן] וגם אליהו [איך שאתם רוצים, סבא] אה? [כמו שאתם רוצים] טוב, נלך עכשיו [טוב, אתם רוצים עכשיו?] אה? [עכשיו? אתם רוצים ללכת עכשיו? עכשיו?] עכשיו נלך [טוב, נלך עכשיו, אני גר פה בצפת, אני גר בצפת, זה קרוב] איפה אתה גר? [הבית שלי קרוב לפה, קרוב] זה קרוב [קרוב, כן, זה לא הרבה זמן, אפשר לנסוע עכשיו, כן] כן? [כן] עכשיו לילה, יום? [עכשיו צהריים, סבא] אחר צהריים [ארבע בצהריים] זה יום [כן, אפשר לנסוע] זה לא סכנה, סכנה [לא, לא סכנה] נו [ניסע?] נלך [נלך?] נלך [טוב] זה תיקח [כן?] שיהיה לנו במה לכסות [יש לי שמיכות, יש לי] אה? [יש לי בבית שמיכה] כן [וכרית, ומיטה] כן? [הכל יש, כן] כן? [כן] ברוך השם, {יש איזה מקום} בירושלים, מה שמו? [דניאל] איך? מה שמו? [דניאל?] אה? [דניאל אליהו?] לא [מי?] מה שמו של הבחור [בירושלים?] אני לא יודע, סבא לא יודע? [איזה בחור?] הוא גר, הוא יש לו חדר [בירושלים?] בצפת [בצפת, גדעון האמריקאי? יעקב?] אה? [מירושלים] לא, יעקב, יש יעקב, ויש בחור מירושלים [מירושלים, שיש לו חדר בצפת? יצחק? גדעון?] אה, גדעון [גדעון, גדעון] אה? [גדעון?] גדעון, כן, כן [גדעון האמריקאי?] כן [כן, הנה הוא, הנה הוא פה, סבא, הנה הוא] הוא, אתה מכיר אותו? [כן, כן, אני מכיר אותו, הוא בחור טוב] {הוא פה} [הוא בחור טוב, כן] אה? [אני חושב, שהוא בחור טוב, כן] (לא מבין), עכשיו אני הולך, {ותבוא} גם כן? לא? [כמו שאתם רוצים, סבא] אני לא יודע, אז אני שואל אותך [אם אתם רוצים שהוא יבוא, הוא יבוא, אם לא, אז לא, כמו שאם רוצים, כמו שאתם רוצים, ככה נעשה] הוא לומד וירא שמים? [אני חושב] אה? [אני חושב שכן, סבא, כן, הוא מוכר ספרי רבינו כל הזמן] כן? [כן] כן? [כן], הוא יושב בצפת ברחוב, יש לו שולחן וכיסא, והוא מוכר ספרי רבינו כן [בכל יום כמעט, כל יום אתה הולך, נכון? כמעט בכל יום הוא מוכר ספרי רבינו בצפת] אה? [הוא מוכר ספרי רבינו כמעט בכל יום, בכל יום, כמעט בכל יום הוא הולך למכור ספרי רבינו, יש לו עגלה עם ספרים, ושולחן וכיסא, והוא הולך, והוא יושב בצפת, ומוכר ספרי רבינו] הוא, הוא חושב להתחתן? [כן, בוודאי] אה? [בטח, בוודאי הוא רוצה להתחתן, הוא רוצה בוודאי, סבא, הוא רוצה, הוא רוצה להתחתן, כן] הוא? [הוא רוצה] רוצה [כן, הוא רוצה] להתחתן [כן, בוודאי, כן] היה לי חלום, שאבא שלו חולה [כן] אני אמרתי לו, מה שאתם אמרתם, היה לכם חלום, שאבא שלו חולה? אבא של גדעון [אתה מכיר אותו] [כן, כן, את גדעון אני מכיר] אה, מה? [אני מכיר את גדעון, כן, כן] [מה קרה בחלום?] הו [מה קרה בחלום?] אני, אתה יודע, שאני לא יכול ללכת [כן, אני יודע, סבא] רק שיש לי [עגלה] עגלה [אנחנו יכולים לקחת אתכם בעגלה] אה? [אנחנו יכולים] נוכל ללכת [כן, כן] עכשיו [כן] אבל, לא בלילה, עכשיו זה לא, זה לא לילה, עכשיו זה לא לילה, סבא] אה? [עכשיו לא לילה, עכשיו] עכשיו זה [עכשיו צהריים, ארבע בצהריים] אה, אז [אפשר, רק אנחנו צריכים קודם לקחת את הדברים לאוטו, את כל הדברים לאוטו, כדי שאתם לא תתעייפו, אחרי שנשים את הדברים על האוטו, אז ניקח אתכם, טוב?] אה? [נשים קודם כל את הדברים שלכם] נלך [טוב, נלך?] כן [אלי? לבית שלי? סבא] {קיבלתי שיעול} גדול, אני היה לי ניתוח על העיניים, ואני, אני לא רואה בעיניים ללמוד, לקרוא וללמוד, אני לא רואה, אני רואה רק שחור ולבן, אבל... [השם יתברך יתן לכם כל] אה? [השם יתברך יתן לכם כל טוב, סבא, אתם של רבינו, רבינו הקדוש הוא נמצא איתכם כל הזמן, בכל עת, רבינו] שוין, נלך, תביא העגלה [טוב] נלך בעגלה [טוב, סבא, אולי אנחנו קודם נשים את המזוודה באוטו, טוב?] אה? אה? [את המזוודה שלכם, ואחר כך נשים אתכם בעגלה, וניקח אתכם לאוטו, טוב? קודם אנחנו נשים את המזוודה, כדי שלא יהיה לכם ייסורים, אנחנו קודם כל ניקח את העגלה והדברים שלכם, ונשים באוטו] וגם כן האוטו שלי [כן] האוטו שלי, שנתן לי [מנחם] מנחם, כן [כן, אז אנחנו עכשיו שמים את כל הדברים שלכם באוטו, ואחר כך ניקח אתכם באוטו אלי, לבית שלי, טוב?] כן [טוב] זה הבחור [שמעון?] אה? {הבחור} [גדעון, גדעון] גדעון [האמריקאי] האמריקאי, כן, גדעון [האמריקאי, כן] יוא, (לא מבין)...

...[ביתך, {לביתך}, אה [היה ביער, ביער הילדים שיחקו] אה [ועשו אש] אה [וזה גדל וגדל] אה [כן, היה לי נס, היה לי נס גדול, שלאזהל לא קרה שום דבר, היה אש מסביב, ובאזהל לא קרה שום דבר, והספרים שלי, הספרי קודש, לא קרה שום דבר, והכל מסביב היה אש, היה נס גדול] נו, אנחנו הולכים? [ו"ליקוטי תפילות" וגמרא, וכל הספרים, לא קרה שום דבר לספרים ולא לאזהל, שום דבר, והכל מסביב היה אש, היה נס גדול] נו, אנחנו הולכים? [כן, אנחנו רק מסדרים הדברים באוטו, מסדרים הדברים על האוטו, ואנחנו הולכים] אולי מעיין לטבול? לא? [מעיין לטבול? יש, יש מקווה של... מים לטבול [המקווה של האר?] אה? [יש המקווה של האר?] הקדוש בצפת] אה, אה [זה מים, זה מעיין טוב] פתוח, פתוח תמיד [תמיד, כן, כן, אני צריך ללכת, אני עוד לא טבלתי היום, לא הספקתי היום לטבול, הבעל דבר, הבעל דבר] {מה?} [הבעל דבר, הבעל דבר] הבעל דבר [הבעל דבר, רבינו הקדוש] עושה כלים למחלוקת כן [סבא צוחק] [יש לי שמחה] רבינו הקדוש אמר: "אתם, אתם, אתה תיתן לי עצים ואבנים, ואני אעשה בניינים נפלאים" [סבא צוחק], אבנים וסיד [וסיד] ואני אבנה [סבא צוחק] [היה לנו עגנונים שתבוא אצלינו, סבא, סבא, אנחנו יכולים כבר ללכת, יכולים ללכת, אנחנו כבר יכולים לנסוע, הדברים כבר באוטו, כן, אתם רוצים לנסוע כבר?] [סבא, תן לנו ברכה, זה אורי, סבא] אתה גם כן פה? מי אתה?

[אני גר פה, אני אורי, אנחנו גרים פה במירון] אה, אה איך קוראים לך? [אורי] אורי, אורי [כן] אתה גם כן פה? [אני גר פה, סבא, תברך אותנו, שיהיה לנו כח להילחם עם הרשעים סבא] אתה נהג, אתה יודע נהגות? [כן] הוא גם כן [יודע] {גדעון, גדעון האמריקאי הוא לוקח אתכם, גדעון האמריקאי הוא הנהג שלכם עכשיו, הוא יקח אתכם לצפת} כן, ואתה? [אני נשאר במירון, זה הבית פה, סבא, אני גר פה] אה? [אני גר פה במירון] אתה גר במירון [כן, סבא] עם המשפחה [כן] יש לך דירה במירון? [כן] וגם דירה, [יש שמה] גן ה"הכנסת אורחים" [כן] אה? [זה הדירה שלכם פה] שני דירות [כן, אחד שלכם גם כן] כן? [כן] ברוך השם [סבא, תברך אותנו שיהיה לנו כח להילחם עם הרשעים ברשב"י, הרשעים שעושים צרות, עם הרשעים ברשב"י שעושים לנו צרות, תברך אותנו, שיהיה לנו כח להילחם איתם] אה? [יש רשעים במירון] {אה?} [אצל רבי שמעון בר יוחאי יש רשעים] רשעים, כן [אז אורי מבקש שתברך אותו, שיהיה לו כח ללחום עם הרשעים] {כן [שיהיה לו כח] אתה אין לך אוטו? [יש לכם אוטו, סבא] אה? [לכם יש אוטו] כן [כן] אבל אתה אין לך [לא] ברוך השם, יש לי [ברוך השם]... (סוף צד א 403).

צד ב 403 196

...[סימנים על הגאולה, ככה הוא אמר לעיתונאים, נוכל לטייל בכל העולם בחינם, מטוס פרטי יהיה לך, כל אחד ירצה לראות את הבעל הפתק, איפה הבעל הפתק? יהיה, יעשו תורנות, תורנות, אתה תיסע פעם לארץ זו, לארץ זו, כל יום תהיה בארץ אחרת, פעם באנגליה, פעם באמריקה, פעם בצרפת, הבעל הפתק הגיע, צריך לעשות כבוד גדול] (סבא צוחק) [סבא, יש היום ליון, ליון, ברגע אחד יכול לצלם את כל העולם] (לא מבין) [יהיה רעש גדול בכל, בכל הממשלה, יהיה מהפכה גדולה בכנסת] יבואו אלי לראות אותי (סבא צוחק) [יהיה רעש גדול, איפה הבעל הפתק? יש היום טלויזיה יכולה לצלם את כל העולם ברגע אחד] כן? [כן, ליון, אתה נמצא במירון, רואים אותך באנגליה, רואים אותך באמריקה, רואים אותך בסין, בכל העולם] כן [ברגע אחד] כן? [כן] (סבא צוחק) [ברגע אחד רואים אותך בכל העולם, לא צריך לנסוע לכל העולם, אתה יושב בארץ ישראל, וכל העולם רואים אותך, כן, זה, זה טלויזיה חדשה, היא יכולה לראות כל העולם, רבי שמעון בר יוחאי יש לו שעשועים גדולים מהפתק, רבי שמעון בר יוחאי אמר, קם רבי שמעון בר יוחאי ואמר: "סבא, סבא, סבא", "הקדוש ברוך הוא גילה את עצמו בתוך הפתק, יהיה רעש גדול, "סבא, סבא", קם רבי שמעון בר יוחאי ואמר] [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] [סבא, יהיה לך ליווי בכל העולם, יהיה לך שוטר גדול, ילווה אותך בכל העולם] כן [הקצין אמר לך: "תן את הפתק", אני...] הפתק אצל ציפורה (סבא צוחק) [יהיה לך שוטרים, כולם ישמרו עליך] כן? [כן, יהיה לך שמירה גדולה, השוטר לא יבוא יותר] (סבא צוחק) [הוא בא לפני חמש עשרה שנה, לפני חמש עשרה שנה הוא בא, עכשיו הוא כבר לא בא יותר, רבי ישראל קרדונר אמר לך: "זמן הגאולה קרוב מאד", הוא שלח, רבי ישראל קרדונר שלח את הקצין הביתה, אמר לו: "לך הביתה", הוא אמר לו: "זמן הגאולה קרוב מאד", יהיה רעש גדול בכל העולם, כל העולם יבואו לצלם, יתרמו כסף הרבה] כן [רק לראות את הפתק, ירצו לקבל מליונים] כן? [איפה הפתק? לראות את הפתק רק] (סבא צוחק) [יהיה רעש גדול, הפתק יש לו כבר מאתיים שנה, יהיה רעש גדול, הפתק יש לו מאתיים שנה כבר] הוא אצל ציפורה, כן, אני אין לי כלום, רק לציפורה [סבא, אני רוצה ללכת עם הפתק, איתך בכל העולם לטייל עם זה, זה טוב, יהיה רעש גדול, יהיה לך כבוד גדול, כל השרים וכל הראשי ממשלה, כולם יבואו לראות את הפתק, צריכים לטייל בכל מקום] (סבא צוחק) [יגידו, שחלו לך מכתב מרבי נחמן מברסלב מ-"נ נח נחמ נחמן מאומן"] תן לי קצת שמנת [שמנת] [הדברים, הדברים] אה? [כל הדברים, המזודות] אה [כל הדברים] נו [אנחנו ניסע?] {שלא יבואו ויקחו את זה} {לא, אנחנו צריכים לנסוע לבית שלי, סבא, לצפת} [הדברים] {זה על האוטו, בתוך האוטו] [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] [סבא, יש פה איזה חבר אחד, שאבא שלו מנהל גדול בבני-ברק, והוא לומד בשישיה שלי, וכל היום הבחור הזה אומר "נ נח נחמ נחמן מאומן"] כן? [כן, קוראים לו אברהם, אברהם, אברהם בן חיה, אברהם בן חיה] אברהם בן חיה? [כן, תברך אותו, שיזכה להיות ברסלב, חסיד אמיתי, תברך אותו, סבא, הוא לומד בשישיה שלי, ואבא שלו מנהל גדול של המוסדות של "יד-עזרה" בבני-ברק, הוא לומד בשישיה, וכל הזמן אומר "נ נח""] {כן} יכולים לעזור כל העולם לטלויזיה, לא? [כן] (סבא צוחק) [אפשר, יש ליון, אמרתי לך, יש ליון, ליון, ליון, זה טלויזיה חדשה, ליון, זה מצלם לכל העולם בבת אחת, עם ליון, ביחד, באמריקה, ברוסיה, בצרפת, בבת אחת, יכול להוריד את כל העולם לטלויזיה] כן? [ברגע אחד] (סבא צוחק) [הוא יש לו געגועים גדול להתקרב לרבינו, הוא לא שומע לא לאבא, לא לאף אחד, לא למשגיח, לא לאף אחד, רק לרבינו, הוא רוצה לשמוע רק לרבינו, זה קשה מאד, חידוש, כאלה בחורים, כאלה תמימים, לא רוצים לשמוע לא לאבא, לא לאמא, רק לרבינו, אברהם בן חיה קוראים לו, אברהם בן חיה, תברך אותו, שיזכה לשידוך טוב, שידוך טוב בעיתו ובזמנו] וחיים, חיים, אתם רוצים (לא מבין) [חיים, אולי, אולי הוא יבוא איתך, הוא ראש ישיבה בצפת, הוא ראש ישיבה, אולי הוא יבוא איתך] יש לו אוטו? [אין לו אוטו] אין לו, אז באוטו שלי [כן, אם אתה תיקח אותו לטלויזיה, הוא ילך איתך, אני חושב, סבא, חיים נוסע כל שבוע עם מטוס מבני-ברק לצפת, כל שבוע, הוא ראש ישיבה גדול בצפת, הוא כל פעם שואל עליך, כל פעם, אני פוגש אותו בבני-ברק, כל פעם הוא שואל עליך] (סבא צוחק) [כן, מה שלום סבא? מה שלום סבא?] מי זה? [זה הבחור של הישיבה שלנו, בשישיה] כן? [אברהם בן חיה] אברהם בן חיה? [כן, תברך אותו, אברהם בן חיה, שיזכה לשידוך הגון, להתקרב לרבינו] "השם תברך יברך אותו, שיזכה להתקרב לרבינו באמת, ויתן לו שידוך לפי שורש נשמתו" [אמן] הוא בחור צנוע, הוא עושה הכל בשקט, צנוע, ברוך השם, רבינו, יש לו חילים טובים לרבינו, ואבא שלו הוא מנהל גדול של "יד-עזרה" בבני-ברק] [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] בעל הפתק [כן] {יש} פתק (סבא צוחק), אז יבוא כל העולם [כן] (סבא צוחק) צריכים לקנות אווירונים, [לתת הפתק] לכל העולם [יהיה לך, לכל מקום יהיה לך טיסה חינם, הבעל הפתק הגיע, זה יהיה כבוד גדול] כן [כולם יקחו אותך בחינם, סבא, יש חדשות יפות, שמו בתוך האווירונים את הפתק של תעודת זהות, נתנו לטייסים את התעודות זהות, את זה נתנו לטייסים, סבא, זה תעודת זהות, נתנו לטייסים, והיה להם ישועות גדולות מזה, המטוס התחיל לנסוע בלי בעיות, טייסים לקחו כאלה, כאלה תעודות זהות] מתי אני אקבל את הכרטיסים [אה?] את הכרטיסים מתי אני אקבל, את ההליכה והחזרה [אה, הליכה וחזרה] אתה תביא לפה [לאיפה? לכל העולם?] כן [לכל העולם?] (סבא צוחק) [יהיה בסדר, סבא, עוד מעט, יהיה לך רעש גדול בכל העולם, "הבעל הפתק הגיע"] כן? [כן, כל מקום יהיה, יהיה כרטיס חינם, אתה תיקח את התעודות זהות החדשה, יהיה לך תעודת זהות, כל מקום תיכנס, נתנו את זה לטייסים, לטייסים של אווירונים, והאווירונים התחילו לנסוע בסדר גמור, ברוך השם, נתנו את זה בצבא, סבא, נתנו את זה לטייסים בצבא, אתה שומע, סבא, נתנו את זה לטייסים בצבא, והאווירונים התחילו לנסוע בסדר גמור, היה רעש במטוסים, אז נתנו את זה לטייסים, והאווירונים התחילו לנסוע בלי בעיות] (לא מבין) [סבא, שמעון אומר, שיש לך מקום בתעודת זהות, שמעון אומר, שיש לך מקום בתעודת זהות, הנה תעודת זהות חדשה, יש פתק ויש בעל הפתק] [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] [סבא, הבחור מספר, בשישיה שלי הלכו לחתונה בירושלים, וכל הדרך, הוא מספר הבחור, הם שמו בטייפ "נ נח נחמ נחמן מאומן", גם בתוך החתונה, באמצע המוסיקה, שמו את הקסטה "נ נח נחמ נחמן מאומן", היה שמח גדול, זה עושה רעש גדול ה"נ נח" [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] [היה עוד חתונה בחיפה, הלכו לחתונה בחיפה, כל הדרך באוטובוס שמו קסטה "נ נח", ככה הבחורים של הישיבה שלי, כל הדרך לכיוון חיפה, כל הדרך שרו, כל הבחורים בשישיה, זה מאה בחורים, בדרך, באוטובוס שרו "נ נח", וגם בחתונה] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נ נח נחמ נחמן מאומן..."] [סבא, אתה רוצה נקרא לטלויזיה? אה, יבואו יצלמו אותך] [סבא והחברים שרים מנגינה של {שבת} (סבא צוחק) {"נתן ונחמן, צוחקים מכל העולם", אתה זוכר? סבא, "נתן ונחמן, צוחקים מכל העולם", נכון? סבא] אני רוצה לישון [אתה רוצה גם לאכול?] עכשיו לישון, ואחר כך לאכול (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נ נח נחמ נחמן מאומן..."]... (סוף צד ב 403).

...זה דיבורים {גדולים, קדושים}, אחר כך...

...היה הרבה שנים אחר כך, תסלח לי, אני מוכרח [הכל נפלא] קח כל הספרים ותקרא תמיד, ותראה מה שיש בעולם, תראה קצת מה שיש לנו עכשיו בעולם, שהוא יאיר כל העולם, יוציא כל העולם מן החושך, מן הכפירה, מכל דבר רע, רע כאלה, כופרים כאלה שהם מצחקים מכל התורה, והם יהיה, יהיה נעשים צדיקים כאלה, קדושים כאלה (סבא צוחק) [ברכה והצלחה] השם יברך {לך} [רבי ישראל, שלום, כל טוב, רבי ישראל, שלום, אני באתי איתו, אני הולך איתו] כן, טוב, טוב [תהיה בריא, אז הוא יבוא לטפל בשיניים, בסדר? רבי ישראל] השיניים פה [הוא יבוא, הוא יבוא, הוא יביא כלים] כן, כן, כן [טוב, שלום, רבי ישראל] זה בפה [כל טוב, כל טוב, שלום, שלום, רבי ישראל] אה, הלכתי לירושלים לראות אנשי רבינו, בכל ירושלים יש שמה גאונים גדולים, וחכמים ורבנים, וכולם לא רצו לתת לי שלום, "הוא ברסלב" (סבא צוחק). איפה הרופה שיניים? [הלך] [הלך] [הלך], לקרוא לו? [מדוע אתה אומר, שאתה הולך איתו? [ללכת איתו? סבא] אה? [אני אלך איתו?] כן, כן [אני אלך איתו ויחזור איתו?] וגם כן, גם כן עוד אחד ילך איתו [רבי ישראל, הרופא שיניים הוא יחזור אולי מחר, הוא עכשיו הולך לעשות טיפול לאנשים, יש לו מרפאה] כן [אז הוא הולך עכשיו לטפל באנשים] טוב [הוא יבוא] טוב, טוב, טוב [או מחר בבוקר] טוב, טוב [בסדר? כל טוב, שלום, רבי ישראל, כל טוב, אל תשכח להתפלל עלי, טוב?] תן לי ה... [הכסא, הכסא] הכסא בשביל הקיבה, {טוב}...

...כרטיסים על ההליכה והחזרה [כן] אה? [סויסה, סויסה, החדש, החדש] מי? [חנניה, חנניה, חנניה קוראים לו] חנניה, מי זה חנניה? [זה שמביא כרטיס] אה? [בבני-ברק יש לו חברה, חברת נסיעה לאומן]...

...לאומן [בעזרת השם] כן [לא נעשה פה בירושלים?] לא, אומן [באומן, רק? ומה שסבא אמר לפני כמה זמן, שהשנה זה השנה של המשיח? ראש השנה הזה, זה של המשיח]...
...אני לא זוכר מה שאמרתי, השם, רבינו הקדוש הוא נתן לציונים ירושלים ובית המקדש והכל, כן, ולא הסתכל בפניהם ולא נגע בהם, לא בירושלים ולא בכל הציונים (סבא צוחק), אז {יהיה מובדל}, ירושלים (לא מבין) (סבא צוחק), ציונים? ירושלים? כן, הכל אני אתן לכם, רק עלי, אלי אל תיגעו, אל, אל תדברו, אל תבואו אלי, הוא לא בא לירושלים בכלל [כן] אומן זה מספיק (סבא צוחק), אה, אה, אה [כן, סבא, כואב לך החניכיים?] אה, בזיון גדול לציונים, ירושלים? קחו ירושלים והכל, לכו, לכו, מי, מי יקח, מי צריך לכם?, ראש השנה, אומן, והם ישבו בבית, בביתם, ויאכלו וישתו, כן (סבא צוחק), רבינו הקדוש, ירושלים ובית המקדש וארץ ישראל, זה הכל רבינו הקדוש, והם, הציונים לא כלום, אפילו שיהיו מליונים, לא כלום, לא בא בחשבון (סבא צוחק), הנשיא, הנשיא לא כלום, הראש ממשלה לא כלום, הוא, הוא אמר מהם, {עבר איזה, הכל הבל} (סבא צוחק), הציונים חשבו, עכשיו הם כבשו הכל, כל, כל המלחמה, כל ארץ ישראל, כל... ירושלים הכל זה שלהם, אבל זה היה הקבר שלהם, והם נקברו שמה, אה, הוא עשה להם קבר, לכל הציונים, קחו כל ירושלים, קבר לכולם, בארץ ישראל הוא עשה להם קבר (סבא צוחק), כל העשירים הגדולים של העולם יבואו על ראש השנה, והם יראו, כל העשירים הגדולים יבואו לאומן על ראש השנה (סבא צוחק), ירושלים? ירושלים, בית המקדש? בית המקדש (סבא צוחק), אה, אה...
...נו, נו (סבא צוחק)...

...עדיין לא בסדר [הוא יודע, הוא יודע, הוא רוצה לראות, להסתכל] טוב, נראה, יש {מקום} אחד...

...[רבי ישראל] אתה מכשף? אתה יודע כישוף? (סבא צוחק) [רבי ישראל, צריך לשיר שיר שמח] [סבא והחברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."], אחר כך הם שרים "נַחַם נַחַם נַחַם נַחַם נַחַם מאומן..." [אני שאלתי את הרופא, אם הוא יודע כישוף? והוא לא, הוא לא יודע כישוף, נו, איך השיניים נעשה טוב? בלי כישוף? (סבא צוחק) [רבי ישראל] אה [איך אני יכול ללמוד כישוף, אם אין לי מורה לכישוף?] אוי [רבי ישראל, אין לי מורה לכישוף, איך אני יכול ללמוד כישוף? אין לי מורה לכישוף] אין מורה? אם הוא יכול לעשות שיניים טובים, אז אולי הוא יודע כישוף? יש ביצה טריה? לא? [יש, יש, מהיום, יש ביצה מהיום] ביצה טריה, יש? [כן, מהיום] מהיום? [מהיום, מהמושב, זה טרי, טרי] טוב [בסדר] ותשים שמן זית ולחמניה, יהיה סעודה טובה...

...הרופא, כנראה שהוא יודע כישוף, הוא עשה שיניים טובים מאד (סבא צוחק)...

...אנשים בשביל השיניים, הוא יכול ללכת הביתה, כן, כן, הוא עשה שיניים טוב, ברוך השם, אז הוא יכול ללכת הביתה, אני לא מגרש אותך, אתה, בשביל פרנסה, יבואו אנשים, ולא תהיה בבית [הרב, עד שבע בערב, אני עבדתי לפרנסה, משבע בערב עד הבוקר, אני הולך לישון] טוב, עד איזה שעה? [אז בינתיים, במקום לישון]... תעשה מה שאתה רוצה, לך, לך, לך, לך, לך הביתה...

...יהיה לך שם שאתה מכשף (סבא צוחק) [אתה מרשה לי, רבי ישראל, אני יכול להשאר עוד? אני יכול להשאר עוד?] לא, לא, לא, לא, לא, לך הביתה, השיניים טובים [רבי ישראל, אנחנו בדיוק] הכל טוב [רבי ישראל] בשביל מה שיהיה, שיהיה פה? [רבי ישראל, אנחנו

בדיוק עשרה אנשים בשביל מנין של ערבית, אם הוא הולך, לא יהיה לנו מנין] אה? [אנחנו רק עשרה אנשים, אם הוא הולך, לא יהיה לנו מנין] אני לא, לא מבין מה שאתה אומר [אנחנו פה עשרה אנשים] טוב [ואם הוא הולך, לא יהיה לנו מנין בשביל להתפלל ערבית] אה, כן [אז הוא יכול להשאר עד ערבית?] אז, נו, תתפללו [כן], אנחנו מחכים לאורי, הוא הלך להכין הביצה] אורי? [כן, כן] לא, אבל הוא צריך לעשות, הוא צריך לעסוק בהעניינים שלו, כסף, פרנסה [עכשיו הוא גמר העבודה, רבי ישראל, הוא גמר העבודה של היום, עכשיו הוא פנוי] [הוא כבר לא עובד, סבא, הוא גמר לעבוד היום] הוא יכול לשמוע "קדיש" ו"ברכו", וללכת, ואנחנו נתפלל אחר כך, יכול (לא מבין) הוא הולך להתפלל...
...ציפורה גרה על ידך, לא? [לא, רחוק] רחוק [כן], היא גרה בירושלים, סבא] אה? [היא גרה בירושלים] יוא [כן] אתה לא יודע את הבית של הבת שלי ציפורה [כן], אני מכיר אותה, אני מכיר, אני יודע איפה הבית של ציפורה, [כן, כן] זה לא רחוק [מהבית שלי?] יוא [כן, זה רחוק, זה, זה בערך שלוש שעות באוטו, שלוש שעות וחצי, כן] אה, יש לך כמה בנים? [אחד, יש לי בן אחד, קוראים לו רפאל אליהו נחמן] ישראל נחמן [רפאל אליהו נחמן] רפאל אליהו נחמן [כן, ובעזרת השם, אישתי צריכה ללדת בין ראש השנה לסוכות] אה [סבא, אולי אתה יכול לעשות פדיון?] אה? [פדיון בשביל אישתי, סבא, אולי אתה יכול לעשות פדיון בשביל אישתי] אה [שיכולה להוליד בקלות]...
...הגויים לא, לא, לא רוצים יהודים בירושלים? [אני שמעתי לפני שבוע, אחי הוא סיפר לי את זה, שלמה, הוא סיפר לי לפני שבוע, שערבי אחד הוא נתן מכה עם סכין לאשה יהודיה, והיא הייתה בהריון תשע חודשים] אה, אה [אבל ברוך השם לא קרה לה כלום, בנס גדול נפלא, כן, סבא] אה [ברוך השם, פלא גדול] פלא, זה נס גדול [נס גדול, סבא, כן, הוא נתן לה עם סכין ארוך כזה, בגב, וברוך השם לא קרה כלום, לא לה, ולא לבן]...
...[הוא לא יכול לחיות בשום מקום, אין לו מקום לישון, הוא צריך, הוא צריך כסף להשכיר בית, זה טוב או לא טוב? סבא, הוא אומר, אין לו בית לישון בבית שלו, והוא לא יכול להיות בישיבה, אין לו איפה להיות, מה יעשה? אז הוא חשב ללכת לעבוד, לעשות, להרוויח כסף, ולקנות בית, להשכיר בית, ככה הוא אומר, שאין לו כלום, לא קמח ולא תורה, הוא אומר, אם יהיה קמח, יהיה תורה, מה אתה אומר? סבא]...
...יש לי כאבים [רבי, מתי נבדוק אותך? אחרי האוכל, שב, שב, לשתות [כן] קולה...
...[השעה, עשר ורבע] אה, אה [פה?] פה, {גם זה? לא}...
(סוף צד א 404).

צד ב 404 97ב-(88ב)

...[צריך לשים בפה משכה] אה? [הרופא אומר, שצריך לשים משכה בפה, וזה יעזור שיעברו הפצעים בפה, יש לו משכה] למי? למי? [יש לו משכה שעושים, שלא יהיה כאבים] אה, טוב, טוב, טוב, {לא צריכים להודיע, שיש לי כאבים}, יש לו קונים שהם צריכים אותו, אבל אני יכול לבוא אחר כך, נו, (לא מבין)...
...[החברים שרים "לה טוב, עין טובה, מחשבה טובה והרבה שמחה", "נַן נַחַם נַחַם נַחַם מאומן..."], אחר כך הם שרים "זה מעשה שלו, וזה מעשה שלי, ועוד למה לנו לדבר מאחרים..."], אחר כך הם שרים "אם הבאת אותנו עד לאומן, תביא את רבינו לכאן...". אחר כך הם שרים "מי יתן לי אבר כיונה, אעופה ציון הקדוש הוא מנה" "נַן נַחַם נַחַם נַחַם מאומן...". אחר כך הם שרים "אשרינו מה טוב חלקינו, שזכינו להתקרב לרבינו...".
...[לא מבין] [כן] אתה יודע? [כן]...
...[הצבא שלחו לי, רוצים שאני אבוא לצבא, הצבא רוצים שאני אבוא לשם, אני אלך לצבא] אתה? [כן, ואני לא רוצה ללכת לצבא] אה [מה אני אעשה? תברך אותי, שלא יקחו אותי, שהם לא יקחו אותי לצבא, אני לא רוצה ללכת לצבא, מה אני אעשה? סבא] אני לא יכול לא לדבר ולא לשמוע...
...הנחת תפילין? [כן] אה? [כן] כן? [כן] איפה? [פה] אתה הנחת לי? [לא, אורי ושמעון] כן, {שומע} חדשות? [לא, סבא] [רבי ישראל]...
...[לא מבין] לנסוע לאומן [כן] אתה יודע מי זה? [כן, סוויסה, סוויסה] אה? [סוויסה, הוא, הוא נותן לך כרטיס, הליכה וחזרה] מי, מי נותן לי? [סוויסה, חנניה, חנניה סוויסה] אה...
...עשיר? [אני לא יודע, הוא, הוא אחראי על כל הענין של הטיסה, הוא הסוחרן טיסה, הוא אחראי על כל זה, על כל הטיסה ועל הכל]...
...יפלו כמו זבובים, הם יפלו, יפלו ויפלו [אתה היית באמצע, באמצע, באמצע המלחמה] אה? [אתה היית, סבא, הוא ראה אותך באמצע המלחמה, הבן שלי דודו, הוא חלם, שהוא ראה אותך באמצע מלחמה, היה ערבים הרבה] כן [והיהודים היו קצת] אה [ערבים היו הרבה, הרבה ערבים, והוא פחד ש... והערבים היה להם ניצחון גדול, אחר כך היה לו כסף, הבן שלי היה לו כסף, שתי מטבעות, אחד של חמש, אחד של עשר, והוא לא ידע מה לתת, הוא נתן לך עשר שקל, והוא נתן לך, כן, הוא נתן לך עשר שקל, והוא ביקש ממך, שתתפלל, שיהיה ניצחון גדול, ואחר כך שהוא נתן לך את העשר שקל, היה מפלה גדולה לכל, לכל הערבים] ערבים [הוא חלם את זה במוצאי שבת, מוצאי שבת] תראה מפלה לכל הגויים, לכל

אומות עולם, כולם ילכו לקברים, ילכו בחושך, לא יהיה מהם כלום [הוא אמר, שהוא ראה אותך באמצע חלום, הוא ראה אותך, שאתה היית בין ערבים, בין יהודים, והוא נתן לך שטר של עשר שקל] אה, אה [והוא אמר לך, תתפלל, שיהיה ניצחון ליהודים, ואתה, אחר כך היה ניצחון גדול לכל היהודים, הוא ראה מלחמה גדולה, מלחמה, הרבה ערבים היו, הרבה, הרבה] אחר כך [ערבים, ערבים היו הרבה, ערבים] אה [הרבה ערבים היו] אה [כן, ויהודים היו קצת] הרבה [ואתה, הוא נתן לך שטר של עשר שקל] הם, הם יפלו [ואתה, הוא אמר לך, תתפלל, שיהיה ניצחון גדול לכל היהודים, ואחר כך היה ניצחון גדול] כן [לכל היהודים, אחרי זה כל, כל הערבים קיבלו מכות גדולות] היה מפלה [מפלה גדולה, כן, זה, חלם את זה במוצאי שבת, מוצאי שבת, הוא ראה אותך, הוא אמר, ראיתי את סבא] אתה נוסע לאומן? [לאומן, כן] כן? [בעזרת השם] כמוני [מתי אתה רוצה?] אה? [מתי אתה רוצה לנסוע?] תיקח אותי [מתי אתה רוצה] אתה תבוא ותיקח אותי [באיזה יום אתה רוצה לנסוע? באיזה יום?] אה? [באיזה יום?] ביום חמישי, יום חמישי נלך ביחד [בסדר, אורי גם, כן] {לא, נו}, אורי ליל חמישי [לא ליל חמישי, ליל רביעי] ליל רביעי, ליל חמישי [זה יוצא ליל רביעי] אני גם כן היה לי, היה לי... ראיתי מלחמות קשות, כן, וברוך השם, נפלו [סבא, יש רעש גדול בבני-ברק] אה? [יש רעש גדול בבני-ברק] רעש, רעש [כן, "נַחַם נַחַם נַחַם נַחַם מאומן" מתפרסם] כן? [כן] כן? [כן, חסידי ברסלב הם מפחדים מזה מאד] הם [מפחדים מזה מאד, מפחדים מזה, יש שקרנים חסידי ברסלב מאד, שלא יהיה להם פרסום, לא יהיה להם כבוד, יש חסידי ברסלב, נתן צבי קניג הוא מפחד מאד מזה, הוא...]. {לא, יוא} [כן] השקר יפול [ייפול, כן, כן] לגמרי, לגמרי. תיקח אותי איתך [לאומן] תשגיח עלי כל הדרך, על האוטו, על האווירון, כן, אנחנו נלך ונשב ביחד [איפה? לאומן?] כן, וודאי (סבא צוחק) [תתפלל עלי, תתפלל עלי שנוכל להיות ביחד, תתפלל, סבא, הגיע הזמן, חבל על הזמן, יש הרבה מה לעשות, העולם צריכים לרבינו, סבא] הוא יבוא [אני חושב, אחרי ראש השנה, אחרי ראש השנה צריך ללכת ממושב למושב, מבית לבית, יש הרבה מה לעשות, העולם מחכים, מחכים] כן [שישירו כל הזמן "נַחַם" כן (סבא צוחק) [בבני-ברק, בבני-ברק אומרים, שבמירון כל היום שרים "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"] [סבא צוחק] [ככה אומרים, שבמירון כל היום בלי הפסקה, שרים כל היום "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"], ככה אומרים בבני-ברק, שמעו, שבמירון כל היום שרים "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן" בלי הפסקה, ככה אומרים בבני-ברק] "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו ומה יפה ירושתינו, אשרינו, שיש לנו רבי כזה" (סבא צוחק) [סבא, "אני נַחַם נַחַם נַחַם מאומן", איך אומרים? סבא, סבא, איך אומרים?] היה לי גם כן חלומות עם מלחמות קשות מאד, אבל ברוך השם היה להם מפלה...

...דוד? [כן, דוד] בנד? [לא, דוד, דוד, הבן שלי, הבן שלי, הוא יש לו מלחמות קשות, הוא לומד ב"חדר" ברסלב, והוא אומר כל הזמן "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"] כן? [והוא לא, הוא לא עושה חשבון לאף אחד, הוא אומר: "אני אומר רק "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן", יהיה מי שיהיה", הוא לא עושה חשבון, זה הבן הזה שחלם במוצאי שבת, סבא, הוא ראה אותך, אתה היית בין ערבים, הוא ראה אותך, אתה היית בין ערבים, היה, ערבים היו הרבה, הרבה, ויהודים היו קצת, והיה ניצחון גדול] מה זה? [שום דבר, זה...]. אבל {הכי טוב, לא לישון} (סבא צוחק), אורי הולך גם כן [לאומן] לאומן? [כן] אורי? [כן, הוא בא איתנו] אה? [הוא גם בא איתנו, אורי גם נוסע לאומן] כן? [כן] ניקח אותו ביחד, נשב ביחד [אני לא יכול לבד, אני צריך חברים, סבא, אני צריך חברים ביחד, הוא גם יבוא איתנו] אה? [אורי גם יבוא איתנו] חס ושלום? [אורי, אורי גם יבוא לאומן] אורי? [כן, הוא יבוא לאומן] כן? [כן] אינני יודע, אתה תלך עם הפתק ועם בעל, בעל הפתק (סבא צוחק) [יהיה חתונה יפה, אתה רוצה ללכת עם הפתק?] "תן את הפתק", "תן את הפתק", סבא... [לאומן?] יוא [עוד חודש] אה? [עוד חודש] ראש חודש? [עוד חודש] עוד [חודש, יש עוד חודש] עוד חודש? [כן] אז ראש השנה? [כן, יש עוד חודש ועשרה ימים] כן? [עכשיו זה עוד ארבעים יום] אולי ניסע לבני-ברק, הרבנים והלומדים כולם יסעו לאומן (סבא צוחק). מי זה? [גדעון] מי זה? [גדעון, גדעון מצפת] אה, גדעון מצפת? [מה שלומך? סבא] יש עוד חודש [כן] [סבא שר את המנגינה של "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן..."] יבואו מכל העולם, מאנגליה, מצרפת, מכל העולם יבואו לאומן, יש להם כסף הרבה (סבא צוחק), אומן יהיה גדול מאד, יבואו מכל, מכל המדינות, מאנגליה, מאמריקה, מצרפת, כולם (סבא צוחק)... ...הוא, {רבינו הקדוש} לא ראה אותם, אז, אז הוא, הוא כולם אינם, אינם שרים, הוא לא ראה אותם, לא שר, לא שרה, {שר הסכלה}, שר, שר (סבא צוחק). אה, אה, אני רוצה לישון, כן? [אשרינו] כאילו הנשיא, הוא לא נשיא, ראש ממשלה, אינו ראש ממשלה, רבינו לא קיבל אותו (סבא צוחק)...

...לא, חסידי ברסלב אומרים, כסף לא כלום, לא צריכים כסף, וכבוד לא כלום, לא צריכים כבוד, נו, מה, מה, מה, מה {צריך?} מה, מה, מה, מה צריכים? כבוד לא וכסף לא (סבא צוחק), נו, אולי יבוא בערב ראש השנה האחרון, הם כולם יתביישו, הנשיא והממשלה, כולם יתביישו, מה, מה זה? איזה משיח זה? הוא לא רוצה להסתכל בפניהם (סבא צוחק)... ...דיבר על, על זה, לא לגרש את אישתו, לסבול הכל ולא להתגרש... ...{כסף} לא כלום, רבינו הקדוש גילה טיפה מן הים מגדולתו... ...הגויים מקבלים מכות, כל הגויים מקבלים מכות, כן, לולא זאת, אולי חס ושלום כל, היו הורגים כל היהודים. אה, תן לי [אישתו של אורי, היא עושה לך כבד]... ...[אנחנו] חברים טובים...

... (לא מבין), כן, והוא היה עם רבי ישראל (קרדונר) ועם, ועם, עמדי, וממש הוא, הוא, הוא, הוא נתן כל חייו...
 ...מורשא, הוא היה גאון, כל, כל, של, של כל העולם...
 ...והאמא שלו בכו, בכו הרבה מאד, בגלל שהוא נעשה ברסלב, הוא ואישתו בכו הרבה על שמואל, על זה שהוא נעשה ברסלב, והוא עשה שידוך בירושלים הכי, הכי מיוחס והכי יפה [מי, מי, מי זה?] שמואל הורביץ [אה, שמואל הורביץ, אתה קרבת אותו לברסלב? סבא] כן [את שמואל הורביץ?] כן [אשרינו, הוא היה ליטאי או חב"ד? מה הוא היה? שמואל הורביץ, מה הוא היה לפני ברסלב?] זה אין לי כח לדבר...
 ...הוא ממספחה של השל"ה הקדוש...
 ...הוא היה רב גדול באמריקה, מפורסם מאד...
 ...הוא היה חשוב מאד אצל, אצל קוק, רב קוק [אה, הרב קוק] האבא שלו, הוא ביקש מהרב קוק [כן] שישתדל בכח גדול להוציא אותו מברסלב, כן, ורב קוק ענה לו: "מה אתה, מה אתה בוכה? לא נורא, שיהיה ברסלב", היו, הם היו קדושים, קדושים אמיתיים, משפחת {של"ה} הקדוש, והאבא שלו היה רב גדול מפורסם, היה גאון גדול, והוא ביקש מהרב קוק, שישתדל בכל כוחו, להרחיקו מברסלב, והוא [הרב קוק] אמר לו: "לא נורא, לא נורא, מה", והרב קוק ראה, שהוא בסכנה גדולה, הוא יכול למות מגודל כאב, מגודל הצער, אז הוא אמר, ענה, ענה לו הרב קוק, כתב לו מכתב: "לא נורא, שיהיה ברסלב (סבא צוחק), אל תדאג כלל"...
 ...הוא כל כך בכיה גדולה לפני הרב קוק, מה, שיעשה עצות איך להרחיקו, ורב קוק אמר לו: "לא נורא, שיהיה ברסלב, אתה תקבל הרבה נחת, יש לו ילדים טובים", אה...
 ...הלוואי שכל העולם יהיה ברסלב (סבא צוחק), הוא, הוא ראה את ישראל בער עם "ליקוטי מוהר"ן", אז הוא שאל להגבאים: "כאן הוא ישיבה ברסלב?", "חס ושלום, מה אתה מדבר?", {אז הוא}, אז הוא אמר לו: "הלוואי שכל, שכל העולם יהיה ברסלב" (סבא צוחק), היה בירושלים הרב הגאון וולנשטיין מאונגריה, הוא היה רב גדול, גאון גדול [מאונגריה] כן, והמשפחה לקחה את שמואל [הורביץ] לחתן, הם נתנו לו ילדה מן, מהמשפחה וולנשטיין [למי, למי? לשמואל הורביץ?] אה? [למי?] שמואל הורביץ, האבא שלו היה בוכה, אז הוא... וולנשטיין, המשפחה וולנשטיין הוא, הוא התפעל מאד משמואל הורביץ [כן] (סבא צוחק) [בורנשטיין, בורנשטיין?] וולנשטיין, וולנשטיין...
 (סוף צד ב 404).

קסטה מס' 501

צד א 501 98א

... (סבא צוחק) כל דברי התורה הם עצות ודרכים איך להיות יהודי, כמו שאמר רבינו ז"ל באומן, הוא כבר היה גאון כזה, חכם כזה, צדיק כזה, והוא האיר לנו בכל דיבור שלו, כל התורה, איך להיות יהודי, כל התורה היא איך להיות יהודי, רבינו ז"ל היה לו התבודדות, והתפלל להשם יתברך ובכה לפני השם יתברך: "איך זוכים להיות יהודי?" (סבא צוחק), זה עיקר העבודה ו... כן, שלנו, הגויים הם, הם חמורים שלנו, הם צריכים לחרוש וכל העבודות, שיהיה לנו לחם לאכול (סבא צוחק), אה, איך רואה, אני רואה בבית, שהוא, אחד שהוא מסתובב בבית, והוא אצלו אור התורה, ה"ליקוטי מוהר"ן" וה"ליקוטי עצות", וכל הדיבורים של רבינו ז"ל, הם כולם אורות ודרכים ועצות, איך להיות יהודי (סבא צוחק), וכמו שאמר רבינו ז"ל בהתבודדות שלו, הוא טען להשם יתברך: "ריבונו של עולם, איך זוכים להיות יהודי?" (סבא צוחק). אה, מה? עכשיו הזמן של הגאולה, כן, יבוא משיח, ויהיה, ויהיה חכם אמיתי כזה, שכל האפיקורסים, כל הכופרים, יקבלו ממנו התורה הקדושה, איך זו... איך להיות, איך זוכים להיות יהודי (סבא צוחק), עכשיו זמן הגאולה, זמן ביאת המשיח, והוא יגלה את רבינו ז"ל, את דברי רבינו, והוא ילמד אותנו דרכים ועצות, איך להיות יהודי, איך להיות איש קדוש, בלי תאוות, התאוות? צריכים ללחום איתם ולשברם (סבא צוחק), בשביל מה? (לא מבין)...
 ...זה הכל בשבילינו, להודיע לנו, לכל העולם, לכל אחד ואחד בביתו, פה, הוא שומע הדיבורים של רבינו ז"ל, מה שיש לנו, התורה שבכתב והתורה שבעל פה, וכולם עצות וגבורה וחכמה, איך להיות יהודי, איך זוכים להיות יהודי (סבא צוחק), יש כבר בעולם {אתי} רבי שמעון בר יוחאי, ועכשיו יש לנו "נ"חל נ"ובע מ'קור ח'כמה", והוא לומד אותנו, איך זוכים להיות יהודי (סבא צוחק). אני רואה, יש אחד הוא מסתובב בבית, והוא בכל פעם הוא, הוא, הוא שוכב עצמו על ה... ככה, כן, לנוח, והוא חושב העיקר חכמה, איך להיות יהודי, כמו שאמר רבינו זצ"ל לפני השם יתברך בהתבודדות: "ריבונו של עולם, אבא יקר, אבא רחמן, מה, איך זוכים להיות יהודי?" (סבא צוחק), זה, זה עיקר החיים, עיקר האור היהודי, התורה, מה זה יהודי? התורה והמצוות (סבא צוחק). ואני ראיתי את רבי ישראל (קרדונר) שהוא היה כל כך מקושר, מקושר לרבינו הקדוש, ל"ליקוטי מוהר"ן", מה, הוא למד "ליקוטי מוהר"ן", התורות של ה"ליקוטי מוהר"ן", שכולם הם אורות נפלאות, איך זוכים

להיות יהודי (סבא צוחק), הגיע הזמן לגאולה, זה הגאולה, תורה והמצוות, עבודה? לחם לאכול? הגויים הם החמורים שלנו, הם יעבדו, הם עובדים, ואנחנו אוכלים (סבא צוחק). אני ראיתי בחדר, אחד מסתובב מכאן לכאן, כן, וכל פעם הוא שוכב עצמו ו... הוא שוכב קצת, ואחר כך הוא קם עוד פעם, עוד פעם: "איך זוכים להיות יהודי?" (סבא צוחק), הוא [רבינו], הוא היה הכי חכם, הוא היה, הוא גילה חכמה כזה, שלא נתגלה עדיין בעולם, זה ה"ליקוטי מוהר"ן", ו"ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי עצות", יש לנו הכל מוכן ומזומן (סבא צוחק), אוי וי, איך יכולים לאכול ולישון? יש חכמות כאלו, יש חכמה כזה, איך זוכים... וכל החכמה הוא, "איך זוכים להיות יהודי?", התורה לומדת אותנו, איך זוכים להיות יהודי, אבל הגויים לא יודעים כלל, כמו חמורים, חמורים יודעים? חמור, החמור הוא עומד כסדר תמיד, ואוכל, אוכל תבן, הוא יש לו בעיה אחד, איך לוקחים תבן? כבר, שכבר אין, אני צריך תבן, תן לי לאכול (סבא צוחק), והעבודה שלהם, זה שהם מכניסים לנו מן השדה, כל פירות וכל, כל דבר יקר, בשביל הילדים, בשביל, בשבילנו, כל הפירות, תמרים, זיתים, שמן, שמן זית, הכל כדי שיהיה לנו כח וחכמה ולב, איך זוכים להיות יהודי, אה, רבינו הקדוש גילה, מה יש לנו ליהודים? מה יש? איזה עבודה יש להם? רק עבודת התורה והמצוות (סבא צוחק), {פירות} ואוכל? הגויים, הגויים הם צריכים לעבוד, ולהכין לנו מה לאכול, הם משרתים שלנו, עבדים שלנו (סבא צוחק). מה? איזה עבודה יש לנו ליהודים? איזה עבודה? רק עבודת התורה והמצוות, והגויים הם יעבדו ויכינו לנו הכל (סבא צוחק), {זה מין} בהמות שיש לו שכל וחכמה, איך, איך לעשות בית, ואיך, ואיך להיות יהודי, כן, הקדושת התורה והמצוות, זה, זה עיקר החיים שלנו, "החכמה תחיה", מה יש לנו לעשות? רק התורה והמצוות, זה העבודה שלנו (סבא צוחק). אה, אני איש זקן, אני ראיתי איך רבנים גדולים שהם היה להם מח ולב, {ולב}, אבל לא היה להם היסוד התורה, רבינו הקדוש, הוא היה, {הוא כל עיקר}, עיקר התורה והמצוות הוא רבינו רבי נחמן "נַחְמָה נַחְמָה מְאוּמָן" (סבא צוחק), הוא כל החיות שלנו, התורה והמצוות, אנחנו נותנים תרומות ומעשרות, מהחיים שהגויים מכינים לנו, אנחנו עושים מצוות, נותנים תרומות ומעשרות, וכל התורה, כל מצוות התורה, פסח וסוכות, שלוש רגלים, רק תורה ומצוות, בשביל זה אנחנו חיים, זה עיקר החכמה, זה עיקר החיות, בלא זה, בלא התורה והמצוות, אין כלום, יש רק בהמות, והבהמות, יש הרבה הבהמות, הבהמות של ארבע רגליים, יש {להם, גם} בהמות על שני רגליים גם כן, להכין לנו הכל (סבא צוחק). רבינו הקדוש הוא אמר: "אני ונתן מצחקים מכל העולם", שני אנשים מצחקים, מצחקים מכל העולם (סבא צוחק), אה, אה, יש כבר "ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי הלכות" ועצות, איך להיות יהודי (סבא צוחק). אה, ארץ ישראל נותן לנו כל מיני פירות טובים, ענבים, זיתים, חלב, הכל (סבא צוחק), נותנת כל הפירות וכל החכמות, וכל החכמות האמיתיות, "איך זוכים להיות יהודי", והכל, "איך זוכים להיות יהודי" (סבא צוחק). כל העולם, כל הגויים רוצים להרוג יהודים, כן, ולא עולה בידם, כל העולם רוצים להרוג, להרוג ולהשמיד יהודים, אבל זה, השם יתברך לא נותן להם (סבא צוחק). אני ראיתי כל הלילה, אחד מסתובב מכאן לכאן, כל החדר, עכשיו נודע לי מי הוא, מי הוא זה, הוא כל, כל הכח שלו וכל החכמות שלו הוא, "איך זוכים להיות יהודי?", איך זוכים לקיים התורה והמצוות? (סבא צוחק), כל מצוות התורה, המעשר, המעשר והצדקה והחסד אצל יהודים, אבל הגויים? כמו חמורים, לא איכפת להם, מי שיש לו צרה, הם, הם הולכים ממנו, ימות, כן, אין להם רחמנות, אין להם שום רחמנות, שום חכמה ושכל ורחמנות, כלום, רק כל העבודה שלהם, איך לרצוח ולהרוג יהודים, ואנחנו מצחקים מהם, מכולם (סבא צוחק)...

...מכל העמים, ונתן לנו את, את, את תורתו", את התורה, "ברוך אתה ה' נותן התורה", למי נתן? רק לישראל, לישראל, ליהודים (סבא צוחק). אני ראיתי בלילה כאן, אחד יש שהוא מסתובב מכאן לכאן, הוא מסתובב, ואינני יודע מי הוא? הוא {מדבר לפעמים, מלמד אותנו} רק מהתורה והמצוות, זה העבודה שלנו בעולם הזה (סבא צוחק)...

...ארץ זבת חלב ודבש, יש בה כל מיני פירות, כל מיני חכמות, והגויים? כל העבודה שלהם, איך לרצוח ולהרוג יהודים (סבא צוחק)...

...כל המיני קולות דקדושה, "איך זוכים להיות יהודי?", {ככה} כל החכמה שלנו, כל הכח, כל הכח שלנו הוא רק, "איך זוכים להיות יהודי?" (סבא צוחק)...

...אני יודע, אני אגיד לכם, הדירה שלי פה, כולכם לא ידעתם, רק אני (סבא צוחק), באו הבעל הבית [כן] הוא פחד, שיפול כל החומה מהצוקות שלנו (סבא צוחק). אני, אני צריך לשכב, כן, אה, אה, אה, (לא מבין)...

...[סבא והחברים שרים "בך בטחו אבותנו, בך בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו..."] (סבא צועק "בטחו, בטחו, בטחו, בטחו") [תן לי איזה דבר לאכול [קוגל] אה, קוגל [או דג של ציפורה] נראה, טוב...]

...יש? [יש, יש]...

...הבחור הזה, אני רוצה להיות פה, אין לי איפה, אין לי איפה ללכת, אז הם לוקחים אוטובוס עם נהג ללכת הביתה (סבא צוחק)...

...ישראל, לוי ישראל [יעקב לוי] איפה? [יעקב לוי] יעקב לוי? [יעקב לוי] יעקב לוי, כן, איפה הוא? [הוא בצפת] הוא, הוא בצפת, אני אמרתי לו, הוא צועק בתפילה [כן] אמרתי לו, שיצעק יותר, אז יתנו לו שחרור, ככה, הוא צעק מאד חזק, אחר כך אמר לו: "אתה הולך הביתה" (סבא צוחק), הוא צעק מאד בתפילה, כמו שספרתי לו, אז אחר התפילה אמרו לו שילך הביתה (סבא צוחק), יעקב, יעקב שמו? [כן, כן] לא, יעקב (סבא צוחק)...

...הם פחדו, שהרופאים יגידו שהוא טוב, אז שלחו אותו (סבא צוחק)...

...הראש, שאלו לו: "מדוע תחת הראש?", הוא אמר: "אני מפחד שיגנבו לי, לא יהיה במה ללכת" (סבא צוחק), "מדוע תחת הראש, לא על הראש?", אז הוא אמר: "אני מפחד שיגנבו לי, לא יהיה לי במה ללכת הביתה" (סבא צוחק)...

...פחדו, הצבא אמרו לו ללכת הביתה, אז הוא אמר: "אני נתתי הנעלים תחת הראש, כדי שלא יגנבו לי הנעלים, לא יהיה לי במה ללכת הביתה" (סבא צוחק)...

...ולשמור התורה והמצוות זה העיקר, תורה בלי אמונה, אין חיים, החיים לא שווה כלום, כלום, אה...

... (לא מבין) ליל אשמורות עיקר התיקון לא לישון, ובהושענא רבא עיקר התיקון זה לומר תהלים והתיקון של הושענא רבא [אה] כן, אבל בחג השבועות לא חשוב, אם לא יכול לא לישון, שלא יגיד, רק לא לישון, העיקר, העיקר היא לא לישון, להיות נעור, להיות נעור [כן] בליל חג השבועות (לא מבין)...

...אמרתי לכולם שהוא, אני קילתי [כן, סבא] שיגידו לו...

...אה? [הוא לקח שני עדים, שני עדים, כן, לפני שני עדים, לפני יצחק נעים וישראל דגן] כן? [כן, הוא לקח אותם כעדים, והוא אמר, שהוא מתחרט על כל מה שהוא עשה] כן [כן, וכנראה שהוא לא ידע שזה כל כך חשוב מה שהוא עשה, כל כך חמור, כנראה הוא עשה ככה בליצנות, הוא לא ידע שזה ככה, כל כך חשוב, אז הוא מתחרט, אבל השני הוא לא] והאחד?

...[לא, עוד לא] אה? [עוד לא, עוד לא]...

...וודאי, רבינו בראש, רבינו הוא הראש של כל הצדיקים, של כל, של הכל [בגמרא כתוב, יש נשמות של כל הצדיקים] כן, כן, וודאי, כן, אוי, אוי, אוי, אנחנו לא יודעים כלל, מה הגודל ועיקר של היהודי, רק השם 'יהודי' (סבא צוחק). רבינו הקדוש היה באומן כשהוא כבר, כבר היה במדריגה כזה, הוא, הוא היה לו התבודדות, הוא בכה לפני השם יתברך: "איך זוכים להיות יהודי?" (סבא צוחק), כמה שהוא עשה, לא היה כלום אצלו, כמה שעבד השם, לא היה דוגמתו בכל הדורות, זה ענין, עניינים נעלמים מאד, אבל צריכים, צריכים להכניס עצמו, בלב ומוחו הספרים, "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות" ו"סיפורי מעשיות", ולקרוא ולעבוד, ולעבוד השם, מה יש לנו? איזה עבודה? הגויים יש להם עבודה, אבל אנחנו, רבינו הקדוש, "מה עבודה של ליהודי לעשות בזה העולם? רק תורה ותפלה" (סבא צוחק), (לא מבין)...

...כל, הכל רק תורה ותפילה, מי יעבוד? הם גויים? יש להם עוד הרבה, הם יחרשו והם יעבדו הכל (סבא צוחק)...

...אני לא ידעתי שרבי ישראל (קרדונר) ילך, אני חשבתי, הוא יהיה זקן, אבל הוא הלך, הוא היה זקן, הוא בא עם, עם כל הימים שחי, הוא היה אצל השם יתברך, ותמיד עסק בתורה ותפילה, ובאמונה ושמחה כזה, ואור כזה, {זה טוב}...

...ביצה אחת בכל יום, ביצה אחת, אני, אני אוכל ביצה אחת בכל יום, לחם, לא ביצה, אני אוכל עם לחם, הביצה נותנים לכלי, לאיזה כלי, וגם כן שמן זית, ולערבב ואוכל, זה טוב. ולתת הביצה במים ויכסה טוב [כן] יכסה עשרה רגעים [כן, אני עושה] יש זמן, זה לא דחוף...

...לעסוק בהתבודדות {ל}השם יתברך, רק הוא עושה {שיהיה לנו אור} מיוחד [מה, מה?]
ההתבודדות זה סגולה גדולה, זה דבר גדול, זה מביא לאדם אורות גדולות, התבודדות, שיכול לדבר לפני השם יתברך כל מה שרוצה, כל מה שהוא צריך, יכולים לדבר לפני השם יתברך ולספר לו הכל מה שעובר עליו, אה, זה גילה רבינו הקדוש, הגודל, גודל, גודל הדבר, גודל הענין של התבודדות, לדבר עם השם יתברך כמו שאנחנו מדברים, לדבר עם השם יתברך ולספר לו הכל, להתפלל אליו [סבא, מה עדיף לעשות בהלכה? מה עדיף ללמוד, ללמוד בהלכה?] "שולחן ערוך" [סליחה] "שולחן ערוך" [כן, הלכה] ערוך" [כן, "שולחן ערוך"] כן [אבל "שולחן ערוך" ו"משנה ברורה" ו"באר היטב"?] ללמוד כדי לידע איך, איך הדיון, איך ההלכה, איך לעבוד השם [אבל יש הרבה] יש הרבה, נו [יש "בן איש חי"] מה השם של... [ומחבר] יש זמן על הכל, כשהאדם הוא רוצה באמת, אז נכנס ברכה, אז זוכה לכל, לכל דבר, לכל {דבר טוב} [הוא אומר, שיש הרבה פוסקים, הוא רוצה לדעת איזה דרך, באיזה דרך ללמוד את ההלכה? מה הדרך?] יש "ארבע טורים", "ארבע טורים" של הרמ"א [הרמ"א?] הרמ"א, ו'בית יוסף' זה גם כן {הדיון} ספרדים, הוא, הוא היה ספרדי, הוא עשה בשביל הספרדים תפילות ו... תפילות ונוסח התפילות, כל אחד יתנהג כמו שהוא, כמו שהוא רגיל מהאבא, מאמא, מהסבא [רבינו, אם אנחנו עושים כמו רבינו] אה? [אם אנחנו...] זה העיקר של כל התורה כולה [כן] זה העיקר, ספרי רבינו, הלוואי, הלוואי [אבל ספרי רבינו והלכה] וודאי, גם הגמרא קודש קדשים, תורת השם, זה תורה, תורה שבעל פה, הש"ס, כן, אבל כל אחד לפי כוחו, לפי דעתו, אבל יכולים, אם רוצים באמת, אז נכנס ברכה, וזוכה לעסוק הרבה בעבודת השם, בתורה ותפילה, לפי הרצון, לפי... אם רוצים, אז יכולים לעבור על כל, על כל התורה כולה, רבינו הקדוש {הוא מדבר} יש, מה יש ללמוד, הש"ס ומפרשים, והתורה, מה שיש, אבל אם יש רצון לאמת, רצון חזק [אבל יש לי לפעמים רצון גדול, גדול] טוב [ויש לפעמים רצון קטן] נו, העיקר הוא באמת, לחפש באמת, לא בשביל עצמו, ולא בשביל שם, בשביל כבוד, בשביל כסף, רק באמת בשביל השם יתברך, לדעת איך לעבוד השם יתברך, זה כל התורה...

...זה עבודה קשה מאד, לקום בחצות לילה, אבל ראיתי איך רבי ישראל (קרדונר) הוא קם בחורף, בקור, הוא קם, זה למעלה מן הטבע, הוא קם בחצות, הוא הלך לשדה והתפלל להשם, זה דבר גדול מאד, {גדול מאד}...

...משפחת פריינטי אין חדשות, הוא לא...
 ...הגמרא, "המגרש את אישתו, אינו, על-ידי-זה אינו מצליח" [כן, כן, גם רבינו, גם רבינו, גם רבינו ב"ספר המידות"] יוא, ב"ספר המידות", כן, ב"ספר המידות" ככה כתוב: "המגרש את אישתו", זה גמרא [כן, כן] "המגרש את אישתו, על-ידי-זה אינו מצליח", לא טוב לגרש, אדרבה...
 ...היא מבשלת והיא {נותן לי}, הכל האשה, ואני, אנחנו לא, אני גם כן לא חשבתי, רבינו הקדוש מזהיר מאד לכבד ולרחם על האשה, כי היא סובלת מהולדת הבנים ומהגידול הבנים, ומלקנות ולבשל, הכל האשה (סבא צוחק), אנחנו לא {זוכים}, אני גם כן התחנתני, ולא ידעתי מזה, אז הוא, רבינו הקדוש מזהיר מאד לכבד את האשה ולרחם עליה, ולעזור לה כל מה שאפשר לו (סבא צוחק), רבינו הקדוש חושב, מה שהאשה סובלת בחייה, לגדל הבנים ולהוליד הבנים, ולקנות ולבשל, הכל האשה, צריכים לרחם עליה, צריכים לכבד אותה, כן, העולם לא, לא מדברים מזה כלל, כאילו האשה היא כלב, היא... (סבא צוחק), רבינו הקדוש, וגם הגמרא אותו דבר, הגמרא גם כן מדבר מזה, רבינו ביותר, גודל הרחמנות שיש על האשה, לעזור להם כל מה שאפשר, לעזור להם, כן, כי הם סובלים בחייהם הרבה מאיתנו, מהילדים (סבא צוחק)...
 ...לא ידעתי, לא ידעתי בשכלי... (סוף צד א 501).

צד ב 501 98

... (כל הצד ריק לגמרי). (סוף צד ב 501).

קסטה מס' 502

צד א 502 99

...בהולדת הבנים, ובגידול הבנים, כן, לא, לא, לא ידעתי {כלום}, לא ידעתי כלום, רבינו הקדוש הוא, הוא מאיר בנו לדעת באמת, איך שאשה היא עקרת, לא, לא, לא ידעתי, חז"ל כינו את האשה "עקרת, עקרת הבית", עיקר, עיקר הבית, "עקרת", עיקר, עיקר הבית האשה, כן, מה שהיא סובלת מאיתנו, אוי וי, רבינו הקדוש (לא מבין) הרגיש, אני לא ידעתי, לא, לא היה לי שכל, לא, אבל רבינו הקדוש הוא, הוא מכניס בנו, מאיר בנו כל האורות של התורה, של כל דבר, אני לא ידעתי, לא ממעלת האשה, ואני לא, לא {זה}, לא היה לי שכל להבין גודל מעלת האשה, ורבינו הקדוש אומר, מה, מה שהיא סובלת בחייה (סבא צוחק), אני הייתי מקורב לרבינו, אבל מזה לא ידעתי, שאמר גודל מעלת האשה, הוא אומר, הוא, הוא {ממש}, הוא מצוה מאד לרחם ולכבד את האשה, לרחם עליה, לעזור לה מה... כן. רבינו הקדוש כמה הוא מזהיר ומחייב לכבד את האשה, לרחם עליה, לעזור לה כל... לעזור לה מה שאפשר, בבית ובקניה, בכל דבר, האשה היא סובלת בעולם מהולדת הבנים וגידול הבנים, מה עשיתי? לא ידעתי, לא חשבתי על זה...
 ...ולרחם על, על האשה, שהיא סובלת כל כך בחייה, בהולדת הבנים ובגידול הבנים, והיא קונה כל דבר, והיא מבשלת, והוא הכל, הכל {עושה}, כן...
 ...ומתוודה, שלא ידעתי מכל זה, חשבתי שהיא משרתת בבית, לא מגיע לה כלום, לא ידעתי מזה, ורבינו הקדוש מגלה גודל הרחמנות, צריכים לכבד אותה ולרחם עליה ולעזור לה, כל דבר לעזור לה, כן, כי היא, היא סובלת מאד מאיתנו, מהילדים ומהבנים, כן...
 ...שהוא [רבינו] פעל אצל השם יתברך, הוא התפלל והוא, והוא {הרבה} להשם יתברך, כשיבוא בקשה בשביל מקשה לילד, כשהשליח רק יגע בהמנעל, בהמנעל, היא, היא {תעבור} ותוליד תכף (סבא צוחק), השליח, טרם שיגיע לרבינו, לבקש אותו, הוא רק יבוא, יפתח את הדלת, יצא הוולד תכף, ככה הוא, הוא פעל אצל {השם}, אצל השם יתברך הדבר הזה (סבא צוחק). כשיבואו אליו בקשה, שיתפלל על, על מקשה לילד, כשהשליח רק יגיע, יגיע ויגע בהמנעל של הדלת, תכף, היא תוליד תכף, הוא פעל אצל השם יתברך (סבא צוחק), כשיבואו אליו, כשהשליח של מקשה לילד, כשהשליח רק, רק יגיע להמנעל של הדלת, תכף, תוליד תכף, הוא פעל אצל השם יתברך, היא תוליד תכף (סבא צוחק)...
 ...כל-כך בכה לפני השם יתברך, כשיגיע השליח, השליח לבקש את רבינו שיתפלל על מקשה לילד, רק השליח יגיע להמנעול של הדלת, של הדלת, טרם שיפתח הדלת, תכף היא, היא תוליד תכף, הוא, הוא פעל אצל השם יתברך, השליח לפני שיכנס לבית ויגיד לרבינו את הבקשה, רק יפתח את הדלת, אז תכף, תכף תוליד (סבא צוחק)...

...אצל השם יתברך, כשיגיע רק להדלת, להמנעל של הדלת, לפתוח הדלת, תכף תוליד, טרם שידבר עם רבינו שיתפלל (סבא צוחק) [האשה הפילה עכשיו]...
...הולך עם בקשה לאומן, לרבינו הקדוש, של מקשה לילד, שתכף, תכף תוליד, ככה הוא...
...השם יתברך, כשילך שליח בשביל מקשה לילד, השליח רק כשיבוא אל הדלת, היא, היא תוליד, טוב, טוב, יבקש (לא מבין), הוא פעל אצל השם יתברך ככה (סבא צוחק). היה, אם הוא היה מקיים, לשלוח שליח לרבינו הקדוש, אז, אז היה, היה מולדת תכף ומיד (סבא צוחק)...

...השם יתברך ככה, כשיפתח הדלת, היא תוליד תכף (סבא צוחק), טרם שיכנס לבית ויגיד לרבינו הבקשה, אז רק כשיגיע להילד, להדלת, תכף תוליד (סבא צוחק) [הרב יתן ברכה]. כולם ידפסו את זה, כל המדפיסים, כל הדפוסים, זה... (סבא צוחק), ספר זה עולה כסף, כריכה וזה, אבל זה לא עולה כסף, חתיכת נייר, רק שימצא אחד, שידפיס וימכור את זה בכל בית, כל אחד יקנה, זה זול (סבא צוחק), כל אחד יקנה...

...מליונים, ידפסו וימכרו, כן, כל אחד בבית יקנה בשביל כל, כל הילדים, כן, כן, הוא יקנה הרבה בשביל כל הילדים, ובשביל האשה ובשביל... כן, זה לא עולה הרבה כסף (סבא צוחק), כמה זה חתיכת נייר? רק שיהיה אחד מדפיס וילך למכור, זה כבר מוכן ומזומן, זה יופי כזה שאין, אין, אין לעלות על הדעת דבר {כזה}, יופי כזה, יפה (סבא צוחק), מי, מי לא יקנה? מי לא יקנה את זה? כולם יקנו את זה, ילדים קטנים יקנו את זה, כל, כולם, כל העולם (סבא צוחק), רק צריכים להיות אחד שידפיס וילך למכור, כן, ופה יהיה הלשון אנגלי או, או, או צרפתי, כן, פה, {יבין} יותר [רבי ישראל, אם הילדים ישאלו מה זה, מה להגיד להם? בשביל מה זה?] הוא, הוא רק יקרא את זה, לא, לא צריך לשאול, ידע הכל, רק הוא יקרא את זה, ידע הכל (סבא צוחק) [רבי ישראל, גם לרבנים צריך למכור להם?] רבנים? [לתלמידי חכמים, לרבנים, צריך גם למכור להם?] כן, הם בעצמם יקנו בשביל הבנים שלהם, כל... (סבא צוחק), מה? פה יהיה הלשון של אנגליה, או, או איזה, צרפתי, כן, פה. מי שיעסוק בזה וילך וימכור, ימכור הרבה מאוד, כן, כולם יקנו דבר פלא כזה, זה חתיכת נייר, כמה עולה חתיכת נייר? זה צילום, זה צילום (סבא צוחק), יהיה הרבה שיהיה להם פרנסה מזה, ידפסו וימכרו. יהיה יכולים לשלם לממשלה, שלא, שלא יתנו רק לבעל, להבעל הפתק (לא מבין), כן, שלא ידפסו, צריך רשיון לדפוס, לדפוס את זה, צריך רשיון, יופי כזה, כולם יקנו, אוי (סבא צוחק)...

...מי שיהיה, יחפשו לקנות את זה, יש לך כזה? אני רוצה לקנות (סבא צוחק)...

...מיליונים בכל יום, ולמכור גם כן, כן, זה לא, לא עולה הרבה, ילדים יכולים לקנות, ילדים קטנים. יהיה רעש בכל העולם, יהיה רעש, אה, יש לך? הו, הו, כמה זה, זה עולה? (סבא צוחק), זה כולם, כל העולם יקנו את זה, בכל בית, בכל מקום. יכולים לעשות פה מזהב, זה זהב, פה זהב ופה זהב (סבא צוחק)...

...כמה זה עולה הדפוס והצילום? כמה זה עולה? יתמלא כל העולם, כולם יקנו, כל בית, כל, כולם יקנו...

...לזה, לא, לא צריכים זהב, זה בעצמו זהב (סבא צוחק)...

...{במהרה} [הוא רוצה ברכה] תסלחו לי...

...בארץ ישראל בכל מקום טוב, כל, בכל מקום קדוש, קודש, אבל בירושלים הוא יותר קדוש מכולם, ירושלים...

(חצי מהצד ריק לגמרי). (סוף צד א 502).

צד ב 502 199ב

...(כל הצד ריק לגמרי). (סוף צד ב 502).

קסטה מס' 701

צד א 701100א

..."ברוך אתה ה' המוציא לחם מן הארץ" (סבא צוחק), אנחנו תמיד מברכים את השם, "אשר בחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו, ברוך אתה...". מדברים עימו כמו, כמו, כמו עם חבר, "ברוך אתה ה' נותן התורה", טלפון, טלפון, טלפון, טלפון (סבא צוחק) [קו ישיר להקדוש ברוך הוא] יש לנו טלפון בבית בחינם, בלי כסף, תמיד מדברים עם השם, נו, {מפה עד} השמים, כן, ושומעים שמה כל דיבור וכל מחשבה וכל דבר, יש טלפון, תורה ומצוות, צריך טלפון, איך להניח תפילין, איך לשמור שבת, איך לקיים את המצוות (סבא צוחק), יש לנו טלפונים בחינם, מדברים עם השם, מדברים {מפה, מפה} תמיד, אנחנו אין לנו שום, שום עבודה, רק ללמוד תורה ולקיים התורה (סבא צוחק), הטלפון מדבר בעצמו, אנחנו רק לדבר

"ברוך אתה ה' ", {שוין}, אנחנו מקושרים בשמים להשם יתברך, לתורה ומצוות (סבא צוחק), אנחנו תמיד עוסקים לדבר עם השם יתברך בתורה ומצוות, כשאומרים תורה, היא כל תיבה, כל דיבור, כל אות הוא חיים שכזה ושמחה כזה שאין בעולם, זה אין רק... בכל העולם לא יודעים, רק אנחנו בני ישראל, אנחנו עם ישראל, רק אנחנו, "ברוך אתה ה' נותן התורה", נו, יש {ספר}, יש חן יותר טוב מזה? "שלא עשני גוי", "ונתן לנו את תורתו", תורתו (סבא צוחק), הטלפון בחינם, מדברים עם השמים תמיד, יומם ולילה פתוח הטלפון בחינם (סבא צוחק). מוכן לאכול ולישון, טוב שיש לנו, יש לכל אחד, השם יתברך נתן לנו מתנות טובות, חדרים לעבוד השם, בהם השם, ללמוד ולקיים התורה והמצוות, בשביל מה הבתים? בשביל מה הכסף? בשביל מה? (סבא צוחק), אה, {עם, ב} טלפון, לומדים אותנו איך, איך לקיים המצוות, איך לעשות ציצית, הכל טלפון, לומדים אותנו על כל רגע מה, מה יש לנו, איזה עבודה יש לנו בעולם הזה (סבא צוחק). אה, כשפותחים העיניים, רוצים לאכול, צריכים לאכול, לאכול? נטילת ידיים, אנחנו צריכים לדבר עם השם: "ברוך אתה ה', אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידיים", זהו הטלפונים, כן (סבא צוחק)...

...מדברים כאן, ושומעים באמריקה, ככה אנחנו מדברים עם השם, מדברים פה, ושומעים בשמים (סבא צוחק), כל דיבור שומעים, לא, לא, לא {נאבד, לא}, כל מצוה וכל דיבור זה עומד וקיים לנצח. אוכלים? אם אוכלים עם ברכה ונטילת ידיים, כמו שהתורה לומדת אותנו, טוב, ואם לא? ילד, לך, לא, יש מניין בלי, בלי (סבא צוחק)...

...שלנו, היא רק תורה, תורה ומצוות, זהו כל החיים שלנו, וברוך השם יש לנו בחינם כמה שרוצים (סבא צוחק)...

... (לא מבין), אה, מה היום? [היום יום ראשון, רבי ישראל] (סבא צוחק) [רבי ישראל, שמעתי שהראש של הערבים לא היה בירושלים אתמול] אה? [שמעתי שהראש של הערבים] כן [לא היה בירושלים אתמול] לא? [לא היה, ברוך השם] (סבא צוחק)...

...התפילין [כן, כן]...

...אני רוצה ללכת לירושלים, אולי שמה אולי יהיה יותר טוב (סבא צוחק), אה, אה, אה, אולי, אולי אתגבר לא לשכב, אולי לאכול, אולי לאכול, ויהיה לי כח, אולי אוכל לקום? (סבא צוחק)...

...יש לך לאכול כבד אולי? [אתה רוצה כבד? רבי ישראל, יש לי] כן? [כן, אני אלך להכין] אה? [כן] אולי, אולי יהיה לי כח לעמוד (סבא צוחק), מזמן שנולדתי אני חלש, אני רוצה רק לשכב, לא ללמוד ולא להתפלל, רק לשכב ככה, נו, ואי אפשר ככה (סבא צוחק). אכלתי היום ביצה? יוא, יוא, יוא, יוא [טוב, אני עושה לך כבד, רבי ישראל] כבד, כן (סבא צוחק), קח כסף, יהיה לך כסף, כסף אין לך? [יש לי, כן] אה? [יש לי כסף, רבי ישראל] תיקח מציפורה [בשביל מה?] אה? [בשביל מה? רבי ישראל] בשביל שיהיה [לחלה] [יש, ברוך השם, יש, יש לי] אוי, אני חלש, מיום שנולדתי אני תמיד חלש, אני לא רוצה לא ללמוד ולא ל... רק לשכב, לא ללמוד ולא להתפלל, רק לשכב (סבא צוחק), מישהו עומד על, על ידי ואומר לי: "לא, לא, אל תעמוד, רק תשכב", ואני אומר לו: "אני לא רוצה לשכב, מה אתה רוצה ממני?" (סבא צוחק). אני אשכב, אולי, אולי, אולי יהיה יותר טוב, אוי, אוי, {אל תפיל אותי, קצת} יש אולי דבש וחלב, אולי יש חם? אולי צריכים לשאול אם אני לא בשרי (סבא צוחק). הכבד של פרה, של תרנגולים? אתה לא יודע? תרנגולים? [כן] של פרה יותר טוב, היא, היא עושה כח יותר (סבא צוחק) [רבי ישראל, אתם רוצים קוגל?] אה? [בינתיים אתם רוצים קוגל?] (לא מבין) [קוגל, קוגל] אה? [קוגל, אתם רוצים קוגל?] [גם] זה יום שבת? [היום יום ראשון] מה? יום ראשון, כן, נשתה, נטעם ונראה. הוא הלך להביא כבד? [לא, יש לו, הוא צריך רק לחמם את זה] אוי וי, עזוב אותו, עזוב אותו...

...של פרה, זה גם כן טוב בשבילי, זה הוא, הוא, הוא מחזק ומרפא כל הגוף, כן, זה איבר מחזיק איבר, רגליים מחזיקים הרגליים, {איבר...}, וצריכים בשבילי גם, גם כבד וגם רגליים (סבא צוחק)...

... (סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו...") [אמן] [לא, זה קוגל, רבי ישראל] קוגל? [אני עושה עכשיו כבד, אני מכין עכשיו כבד]...

...לעסוק בתורה, בדברי רבינו, היה לו רפואה, אבל הוא לא מתגבר, ככה הוא, הוא לא גיבור, צריכים להיות גיבור [מאיפה לוקחים הגבורה?] אה? [מאיפה לוקחים הגבורה?] אה? [מאיפה לוקחים גבורה? אין לו גבורה, הוא יודע, אבל מאיפה לקחת הגבורה?] תפילה, תפילה, תפילה ורצון טוב...

...ושיתקרב להשם יתברך באמת, בכל כוחו, שיתגבר בגבורה גדולה [עוד פעם ועוד פעם, כן] אנשי כנסת הגדולה היו צדיקים גדולים, והם סידרו לנו עוד פעם ועוד פעם, "אנה ה' הושיעא נא", "אנא ה'", "אנא אמאל, נאך אמאל, "אנא ה' הושיעא נא", "אנא ה' הצליחה", "אנא ה' הצליחה", זה לא רק שתיים [כמה פעמים] יותר, תבין, תהיה גיבור ותבין מעצמך, עוד פעם ועוד פעם, ועוד פעם (סבא צוחק) [להיות עקשן גדול, להיות עקשן] אוי, רבינו הקדוש, אוי, הוא יחיד בכל הדורות שזכה לעבוד השם בכל רגע, הוא קיבל על עצמו כל הייסורים וכל הכאבים, וכל מיני צרות בשביל השם יתברך, אני לא, אני לא אפול, מלפניך אני, אני לא יעזוב אותך, עד שתעזור לי (סבא צוחק)...

...רבינו הקדוש הוא הכין לנו רפואות לכל, לכל בני אדם, לכל אחד, הוא אומר לו, זה דיבור אחד, "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", בזה יש לו כבר כל הרפואות וכל {הישועות} (סבא צוחק)...

... (לא מבין), בכל יום ובכל עת (סבא צוחק) [רבי ישראל, אולי, אולי אני צריך לעשות תשובה, לפני שאבא יכנס לבית חולים, אבל אני לא יודע איך לעשות תשובה, רבי ישראל, זה קשה לי, זה קשה לי מאד] (לא מבין) הכל, כל מיני כוחות שבעולם לא יכולים נגד דיבור אחד, נגד דיבור אחד של רבינו, לא יכולים כל העולם (סבא צוחק), הוא כבר צעק קולות גדולות: "אין, אין שום ייאוש בעולם כלל, גיוואלד! אל תתיאשו, אל תתיאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל", נו (סבא צוחק)...

...אם היו שומעים את רבינו, לא... היה, היה כבר כל העולם מתוקן, לא להתיאש ולא ליפול, רק להתגבר, "אין שום ייאוש בעולם כלל", מילה אחד הוא כובש כל העולם, כל {דיבור} (סבא צוחק), הוא [רבינו] שאג בקולות גדולות: "אין שום ייאוש בעולם כלל, אל תת... גיוואלד! אל תתיאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל", כבר, כבר כבש כל העולם (סבא צוחק) [אין לי מספיק רצון, רבי ישראל, אני, אני לא חזק]...

... (לא מבין), הקולות של רבינו ז"ל שהוא צעק {בכל הכח}, בקולות כאלה: 66 "גיוואלד! זייט אייך נישט מיאש, קיין ייאוש איז גאר נישט פאר האנדיין", כבר הוא כבש כל העולם, בדיבור אחד, ממש רבי נתן, רבי נתן נתעורר מהקולות של רבינו, היה כמו, כמו שאין לו כח יותר לצעוק, וצעקות כאלה עד שמים: "גיוואלד, גיוואלד! אל תתיאשו אין שום ייאוש בעולם כלל" (סבא צוחק), (לא מבין) הוא צעק לכל העולם, לכל החולים שאין להם רפואה, לכל אחד, הוא צעק קולות כאלה, לחולים שאין להם רפואה, 66 "גיוואלד! זייט אייך נישט מיאש, קיין ייאוש איז גאר נישט פאר האנדיין איך בין דא", מדוע "אין שום ייאוש בעולם כלל"? כי אני ישני בעולם, יש מי שצועק: "אין שום ייאוש בעולם" (סבא צוחק), "גיוואלד", זה לשון של אזהרה גדולה מאד, יכולים למות, "גיוואלד, גיוואלד" (סבא מאריך בתיבת "גיוואלד") זייט אייך נישט מיאש, קיין ייאוש איז גאר נישט פאר האנדיין", ומדוע? {כי אין}, שום צדיק לא צעק קולות כאלו? כי הוא, הוא, הוא לקח את זה מהשם יתברך בעצמו, "אל תתיאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל", השם יתברך אומר: "אין שום ייאוש בעולם כלל" (סבא צוחק) [צריך להגיד "נ נח" כל הזמן, רבי ישראל, "נ נח" זה רפואה להכל] נו, כן, "נ נח" באמונה, בשמחה, באמת, גם אם אני אגיד "נ נח" בשביל האבא שלי, למה, הוא לא, הוא לא מכיר "נ נח" אה [אם אני אגיד בשבילו, זה, זה טוב?] כן [וגם אם אני אקום בלילה] רק להזכיר את שמו של רבינו ז"ל "נ נח נחמן מאומן", זה המתקה, וזהו מרפא ומחזק ומחדש כל העולם, זה רק בדיבור אחד (סבא צוחק). עכשיו זמן ימי המשיח, יתגלה רבינו הקדוש שהוא צעק בקולות כאלה: 66 "גיוואלד! זייט אייך נישט מיאש קיין ייאוש איז גאר נישט פאר האנדיין", הוא כבש, כבר כבש כל העולם בדיבור אחד (סבא צוחק), אוי, רבי ישראל [קרדונר], רבי ישראל היה, היה נהוג לצעוק: "גיוואלד", "גיוואלד", "גיוואלד", {כמו ש} שרבינו הקדוש צעק קולות כאלו: "גיוואלד! 66 (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), רבינו הקדוש כבר, כבר כבש כל העולם, ואומר להם: "אל תתיאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל" (סבא צוחק), הוא מצחק מכל העולם, בדיבור אחד הוא כובש כל העולם, בדיבור אחד, "אין שום ייאוש בעולם כלל", 66 "גיוואלד, גיוואלד! זייט אייך נישט מיאש קיין ייאוש איז גאר נישט פאר האנדיין" (סבא צוחק), הוא כבש כל העולם, מה אתם חושבים? אני יודע יותר מכם, "אין שום ייאוש בעולם כלל", {רק זה אין לו}, אם לא היה לנו רק זה מרבינו, מספיק לכבוש אותנו ואת כל אשר בנו, מחיים למוות, ממוות לחיים (סבא צוחק)...

צד ב 701 100

...אבל בלחש, הוא, הוא נכנס לכל העולם ומודיע להם: "גיוואלד, גיוואלד!", 66 (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), הוא, הוא כבש וכובש כל העולם בדיבור אחד, זה "דרשה גישאנק", כשנעשו ה"בעטליר'ס", ה"בעטליר'ס" הם נתנו מתנות, הם "בעטליר'ס" ואין להם, הם "בעטליר'ס", ה"בעטליר'ס" נתנו מתנות להחתן וכלה (סבא צוחק), {דרשה אין חתן כלה, דרשה אין חתן כלה}, בענין החתונה, "אין שום ייאוש בעולם כלל, אל תתיאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל", אז כבר הילדים יהיה להם כל טוב, כל טוב (סבא צוחק), ה"בעטליר'ס" נתנו מתנות לחתן כלה, ואמרו: "אם היה כאן ה'בעטליר העיוור', הו, הו, היה שמח מאד" (סבא צוחק), הילדים, החתן כלה אמרו: "אם היה כאן ה'בעטליר העיוור'?", לא די שהוא 'בעטליר', הוא גם עיוור, "אם היה כאן ה'בעטליר העיוור', היה שמח מאד" (סבא צוחק), לא ידעו, לא ידעו, לא ידעו ולא יודעים מה זה רבינו, אתם יודעים? אני "נ נחמן מאומן", אתם יודעים מי אני? אני הרבי שלכם, של כל ישראל (סבא צוחק). הם נתנו לנו מתנות, "דרשה גישאנק", הילדים, החתן כלה, מתנה, ניתן להם "דרשה גישאנק", מה זה "דרשה גישאנק"? "אין שום ייאוש בעולם כלל", (לא מבין) (סבא צוחק). אה, תן הרגלים על המיטה...

... "אין שום ייאוש בעולם כלל", אני, אני צעקתי וצועק: "אין שום ייאוש בעולם כלל" (סבא צוחק). בכח הזה, רבי ישראל [קרדונר] עבד השם עבודה, עבודה כזה, אמונה כזה, אמת כזה, שהוא לקח מרבינו הקדוש "דרשה גישאנק" (סבא צוחק), כבר כל העולם ידעו ויאמינו, שידעו ויאמינו ש"אין שום ייאוש בעולם כלל", שוין, שוין, זה דבר שזה, זה לבד כבר כבש כל העולם, ברכה מאת השם, דיבור אחד מרבינו זה כל התורה וכל, כל הישועות (סבא צוחק)...

... (לא מבין), עזבו אותי, אני חלש מאד [סבא, גם אני חלש] [אני קוראים לי ישראל דגן] אה? [ישראל דגן] נו [אני כלום, אני שום דבר, תסלח לי, סבא] אוי וי, עזבו אותי, {השם יתברך} יעזור לך לך כל הישועות וכל {הרפואות} {שנכה להתקרב לרבינו באמת} במהרה [אמן] אוי וי (לא מבין, כי לא שומעים טוב, ומכאן ועד סוף הקסטה שומעים קצת את סבא, אבל אני לא מבין, ושומעים את החברים שהם שיכורים צועקים) [החברים שרים "ומנהגו היה, שהיה תמיד בשמחה"... (כל הקסטה זה פורים). (סוף צד ב 702).

לחפש לאיזה קסטה שייך מה כתוב למטה

...להתפלל בכל יום עם טלית ותפילין, אישתו אמרה לו: "אתה משוגע? מה זה אתך? אתה תהיה נשיא, אתה מתפלל בכל יום, אתה נשיא?", כל הברכות וכל הישועות [אמן] [לנו] ולכל ישראל, עכשיו זמן הגאולה, הגיע הזמן {והסוף} קרוב מאד, לא {יודע אם} היום, אבל קרוב, כך אומר רבי נחמן, זה כתוב גם בהפתק "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" שזה "ועליך אמרתי", מה אתה תהיה במרה שחורה? אתה צריך להיות יותר בשמחה, יש לך אתה את הפתק? יש לך פתק? [כן, כן] "נח" [אתה רוצה אחד? קח] כן, כן, [אתה הבאת לי את זה] הנשיא בן צבי והנשיא שזר שניהם, שניהם החליטו לסגור את כל המכתבים ולהדפיס אותם, וככה עשה שזר, שזר הוא הדפיס אותם, כן, תראו ["אב"י הנחל"?] כן, "אב"י הנחל", כן, הוא אומר: "מה זה 'אב"י הנחל'? 'אב"י' אותיות 'ישראל בער א'ודסר", ככה כתוב ["ב"שיר השירים"] אני באתי, נכנסה המזכירה ואמרה "ישראל בער בא", תכנס (לא מבין) שישבו, הוא צריך לדבר עם ישראל בער, הוא בא לחמי טבריא, הוא ביקש חדר מיוחד, הוא צריך לדבר איתי, חדר מיוחד, ורואים מהמכתבים, כן, ששניהם בן צבי ושזר החליטו לסגור את זה (לא מבין) לסגור ולהדפיס אותם בשביל העולם, אני? [כן] אה, אחר כך [סבא, אתה רוצה להביא לי ברכה? סבא] ה' יתברך ירחם עלינו ויתגלה המלך המשיח [אמן ואמן] ואז יהיה, כל העולם יהיה [בזכות "נ נח נחמ נחמן מאומן"] שזר אמר: "שזה המכתב יביא גאולה לעולם", מי זה? [זה מיכאל] זה צריך להיות על העיתון "יצא בעולם "אב"י הנחל", אתה ראתה את ה"אב"י הנחל"? מה? אתה יודע לקרוא? "אב"י הנחל", זה {כבר}, לפני ביאת המשיח יתגלה "אב"י הנחל", כן, אני כותב להנשיא "אחי יקירי, אחי יקירי", כן, "חברי יקירי, מדוע אתה ישן? מה יש? מה יהיה ממך?", (לא מבין) אישתו אמרה לי: "הוא ישן, (לא מבין) הוא ישן עכשיו", אז אחותו אמרה: "הוא אמר שאפילו עם ישן, לעורר אותו", בן צבי הוא היה כבר בסוף, בסוף הימים, כן, הוא ראה כל המכתבים, בא מכתב, הוא תכף הלך לחבר של, לבן צבי הראה לו מכתב, אמר לו: "תיזהר מאד, תסגור אותו, זה צריכים להדפיס" [סבא] יוא [אהרון פין, הוא רוצה ללכת ל"משרד החינוך" שידפיסו את "סיפורי מעשיות" בכל החינוך, בכל הילדים, בכל הבתי ספר] כן, "סיפורי מעשיות" צריכים, אני דברתי עם הנשיא [הרצוג] איך קוראים לו? [הרצוג, חיים הרצוג] הרצוג, כן, שידפיס בשביל כל הילדים של בתי, בתי ספר, אז הילדים, יהיה ילדים יחידיים בעולם (לא מבין) ידפיסו את ה"סיפורי מעשיות" בכל הילדים, בכל העולם יעסקו בהם, וכולם יתמחו איך, כולם יתמחו מאד יתפלאו, איך אפשר בן אדם יכול לדבר דיברים כאלו, (לא מבין, כי לא שומעים טוב) אה? [סבא, זה קמיעה של "נ נח" יש לך? [כן] אה? (לא מבין) זהו "נ נח נחמ נחמן מאומן" [כן] רואים, אנשים רבים רואים [לאות נוראות, חולים שאין להם שום תקווה, והיה להם רפואה על ידי הפתק הזה, אמרו "נ נח" [סבא, צריכים לשיר את זה? לשיר "נ נח"?] (לא מבין) [תגיד "נ נח" כן, אני עושה ככה, {כל היום} וכל הלילה, כי אני לא, לא רוצה למות, מה יהיה עם הפתקה? מה יהיה עם "ועליך אמרתי"? [סבא, רבינו אמר, אתה לא תמות, אתה "תלמידי היקר", אתה לא תמות, אתה "תלמידי היקר" הוא אמר לי "להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", ככה כתוב בהמכתב, ככה הוא חתם רבינו הקדוש "נ נח נחמ נחמן מאומן", ככה החתימה שלו בפתק הזה [בפתק הזה?] כן (לא מבין) היה בסוד, בסוד גדול "נ נח", אבל רבינו הקדוש גילה את זה, עכשיו יש "נ נח נחמ נחמן מאומן", והוא אמר תורה, הוא אמר: "רבי שמעון הוא "עיר וקדיש מ' ש'מיא נ'חות, נחית" הוא ראשי תבות שמעון", {ורבינו סיים} ועכשיו יש "נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה" [נחמן] שרבי שמעון, שרבי שמעון מקבל ממני, לא ראינו ולא שמענו שום צדיק שיגיד דיבורים כאלה [רק רבינו] עכשיו יש "נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה" שהוא יקרב כל העולם להשם יתברך, לתורה (לא מבין) צריכים להתפלל, עוד לא? עוד לא הגיע הזמן? [אנחנו כבר התפללנו אנחנו] אה? [מנחה התפללנו מנחה גדולה אנחנו] כמה, כמה שעה [חמש ורבע] חמש וחצי נתפלל? [כן] חבר כמו ישראל בער אם הנשיא שזר יש לי הוא עשה צילום אני והוא אנחנו שנינו על תמונה אחת שזר, הנשיא שזר וישראל בער אודסר [רק "נ נח נחמ נחמן מאומן"] הוא אמר לבן גוריון שיחכה קצת, ישראל בער בא, כולם ידעו שאני חבר שלו, ואישתו אמרה לו שהוא, הם יתגרשו, הם יתנו לך חופש, שתלך, אתה נשיא? יש לך חברים כאלו כמו ישראל בער? אתה נשיא? [אנחנו חברים] אם היו מתגרשים היה יותר טוב, כל העולם יודעים שהנשיא גרש את אישתו בשביל, בשביל רבי נחמן, יש הרבה שיגרשו הנשים, כן, יהיה עוד אחד [יש הרבה] כולם יודעים שהיה גירושם הרבה, הרבה מאד כן והיה צעקות ובכיות מהילדים אבא, אבא, אבא, אבא מה? מדוע אתה לא רואים אותך? אבא, אבא, הוא אמר להם שאני גרוש כבר, הוא אמר לבן גוריון בא תכנס, שיחכו, ישראל בער בא, אני צריך לדבר איתו, שיחכו, אישתו בכתה והוא צחק [סבא, סבא?] יש, יש עוד מכתבים שלא נדפסו [כן] כן, יש עוד מכתבים, הוא הדפיס רק, רק המכתבים שהם {עושים רושם, שלו} אבל יש עכשיו שאני לחוד עוד מכתבים יותר, יותר יפים מאלו [יפים] נו, נתפלל איפה הטלית? [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן"] (לא מבין) [מנחה, מנחה, מנחה, נו] {איפה הטלית?} {עכשיו זה מנחה התפללנו שחרית} אה? [התפללנו שחרית עכשיו זה מנחה] כן? [כן] נו, תן לי סידור [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נ נח נחמ נחמן מאומן" וסבא צועק אה, אה, אה] איך אפשר לחיות בעולם בלי תאוות? רק אוכל, רק אוכל קצת, כן, אני לא, לא יכול להבין, איך אפשר לחיות בעולם בלי שום תאוה? ... [סבא] {אתה} תדבר איתי {צריך לשאול} (לא מבין) אחר כך אני שם, אני, אני במקום {שלא ירדה} שום, שום, שום בריאה בעולם, אני לא אגיד שקר, שאין לי תאוה, איך אפשר דבר כזה? אני לא יכול לדבר, עם אני אדבר ככה, אז, אז ילכו כל העולם אחרי כמו משוגע, איזה עולם זה? איזה עולם זה? אני מתבייש להגיד [כן] שאין לי תאוה, מתבייש, נו, עם האדם מת, אני מבין, אבל בחיים, מה, אני לא, לא יכול להבין את זה, "ליקוטי תפילות" כזה, שכל דיבור יכול לשנות כל העולם מהפך אל הפך, כל העולם, {אחר כך} ... ברוך ה' בעולם, יש לי מקום לישון, כמו כל העולם, אני לא מבין את זה, אני לא מבין אותי בשום אופן {לא}, איפה כל התאוות? איפה הולכים? איפה הלכו? ... (תחילת הצד זה צד ב 13, ואחר כך זה צד ב 58).

ראש השנה האחרון של סבא בחיים חיותו בגשמיות (הקסטה נקלטה באומן, בקבר רבינו ז"ל רבי "נח נחמן נחמן מאומן").
ראש השנה תשנ"ה: = רנה = 255

קסטה מס' 255

צד א 255 102א

... (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) "ועליך אמרתי מיים פעייריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" (סבא צוחק) [סבא, בעברית, לא מבינים, סבא, בעברית] אה, איפה אנחנו? באומן? [כן, סבא] עדיין באומן [כן, סבא, כן] (סבא צוחק) (סבא והחברים צועקים אה, אה, אה, אה) ...
... (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) [רבי ישראל, יש לכם פה ביצה טרפה עם שמן זית] קוגל? [לא, לא, ביצה] ...
... מי זה פה? מאיר, מאיר מימוני [כן, סבא] את יעקב, אתה מכיר אותו? [זה אני, סבא] אה? [זה אני, סבא, זה אני, סבא] אה, אתה הוא ...
... צדיקנו הקדושים, אבותינו הקדושים אברהם, יצחק ויעקב, אבותינו הקדושים שהם האירו בנו התורה הקדושה, אשר כל דיבור הוא כל חיותנו, עיקר החיים היא התורה, "כי היא חייד ואורך ימין" (סבא צוחק). והמצוות שנתן לנו השם יתברך, הוא נתן לנו המצוות של תפילין, המצוה של ציצית, המצוה של שבת, המצוה של פסח, של חגים, של חנוכה, נסים ונפלאות שהשם יתברך עושה איתנו, להאיר בנו אור השם, אור האמת, אור האמונה, בלי זה, אין, אין כלום, אין, אין חיים כלל, אין להם, אין להם מאיפה {לחיות}, כמו, כמו בהמה שעומדת תמיד ואוכל, וזה העבודה שלו, לאכול ולשתות ו... (סבא צוחק), "אבל אנחנו עמך בני בריתך, בני אברהם, יצחק ויעקב" (סבא צוחק), הגויים הם כמו חמורים, היא עומדת כל היום ואוכלת, ואם הוא רואה שאין, שכתב לא יהיה לו, אז הוא, היא לא יקח, אז הבעל הבית יביא האוכל (סבא צוחק). אברהם, יצחק ויעקב, אבא ובנים, {גשמי} ברכה בשבילי, הכל, הכל, אוכל, רק בשביל לעבוד השם, שיהיה לנו כח לעבוד השם בחכמה, ולעבוד השם {ברעש גדול}, בלא זה אין כלום (סבא צוחק) ...
... על, על {זרעינו} ועל בנינו אור השם, אור התורה, בלי זה {העולם הוא אין לו שום קיום, לא שווה} כלום (סבא צוחק). אם הוא רוצה לאכול ולשתות, ולנוח ולישון, כמו בהמה, עבודה שלו רק לאכול, ביום ובלילה, תמיד לאכול, לעמוד ולאכול (סבא צוחק) [סבא שר "אשרינו, מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] ...
... אוי וי...

... אין דבר כזה, כל היהודים עושים תענית, ואני לא עשיתי, לא עשיתי תענית (סבא צוחק), אז נפילתי ונתביישתי מאד, מה עשיתי? הכלל, כולם עשו ליצנות ממני, ואמרו, שאני יצאתי מדעתי ואני כבר משוגע, כן, הכלל, אני למדתי בישיבה ברבי מאיר בעל הנס בטבריה, אני נכנסתי לבית הכנסת, ואמרתי לרבי מאיר, לרבי מאיר בעל הנס: "נכשלתי, נפילתי, ואין לי שום עצה איך לעשות תשובה", ואיך עושים דבר כזה ולא מתביישים, לא מתביישים, תענית שכל ישראל קבעו עליהם תענית, מהגמרא, מהדיון, כן, ואני נכשלתי, נפילתי, ואכלתי לפני התפילה, אני לא שתיתי מים לפני התפילה, ואני, ואני אכלתי לפני התפילה, והוא לא... נפילתי מאד, ונתביישתי מאד, מה, מה עשיתי? מה? (סבא צוחק), הכלל, אני נתביישתי ונפילתי כל כך, ולא מצאתי שום מקום איך לחיות ואיך לעשות, מה עשיתי? תענית שבעה עשר בתמוז, כל היהודים מתענים, רק אני לא עשיתי תענית, מה? הייתי, הייתי יכול למות מגודל הבושה, מגודל המסרות נפש, {המסירות נפש}, הכלל, כולם צחקו ממני, ואני, אני הלכתי לציון הקדוש של רבי מאיר בעל הנס בטבריה, ואמרתי לו: "כולם מצחקים ממני, ואינני יודע מה לעשות, ואיך לעשות תשובה" (סבא צוחק), אז אמרו לי: "תכנס להחדר שלך ותיקח ספר, איזה ספר שהוא, ותפתח אותו, ותמצא, ותמצא דברים טובים שיוכל להחיות אותך", אז עשיתי ככה, נכנסתי לחדר שלי, והיה לי הספרים של רבינו, לקחתי איזה ספר, זה היה ספר ["ליקוטי הלכות"] "ליקוטי הלכות" שהדפיסו, שהדפיסו, של רבי נתן, וזה הוא כל הדיבורים שלו, של רבינו ז"ל הם, הם, הם מחיים ומתקנים כל העולם, כל דיבור שלו. נכנסתי להחדר שלי, והוצאתי ספר ופתחתי אותו, ומצאתי שמה הפתקה, כתוב שמה, היה משמע מהפתקה, שעדיין יש לי תקווה, רבינו הקדוש גילה וצעק בקול גדול, בקול גדול: "אוי, אוי, אוי, אל תתיאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל", אף-על-פי שאכלתי קודם התפילה, ועשיתי דבר כזה, "אין שום ייאוש בעולם", אפילו אני יש לי תקווה עדיין (סבא צוחק). מצאתי פתקה, וכתוב שמה, כתוב שמה מה שכתוב בהפתקה, למדתי מזה, מהפתקה, שעדיין, עדיין יש לי תקווה, ועדיין, רבינו הקדוש צעק בקול גדול: "גוואלד! אל תתיאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל" (סבא צוחק), נו, אני לא הבנתי, לקחתי את זה עלי, "אין שום ייאוש בעולם כלל", אפילו אני יש לי עדיין תקווה (סבא צוחק), וכן מצאתי שנים או שלושה פעמים פתקאות מרבינו ז"ל, הפתקה אחת אני יודע בעל פה, וכך זה הלשון, אני פתחתי ספר והיה שמה חתיכת נייר, והיה כתוב ככה בזה הלשון על הנייר, מה, מה, ככה זה, זה, אלה הדיבורים: מה? "מאד היה קשה לי לרדת אליך להגיד לך תלמידי היקר, ישראל בער... תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", אני לא הרגשתי איזה עבודה, איזה פנים יש לי, "נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", יש שיחה מרבינו ז"ל: "אין שום ייאוש בעולם כלל", "ועליך אמרתי", יש שיחה מרבינו שהוא אמר, הוא אמר, שהוא אמר, הוא כך, הוא אמר ככה: "גוואלד! אל תתיאשו, אין שום ייאוש בעולם כלל", אז, אז מזה לקחתי כח לעמוד, לעמוד כנגד החושך הזה, כנגד הצרה הזאת, אכלתי לפני התפילה, מה, שמעת דבר כזה? מאיזהו שיחות, יהודים מתענים תענית, תענית, ואני לא, לא, לא עשיתי זה, ואמרתי, רבינו הקדוש אמר לי: "וסמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", הוא, רבינו הקדוש, אף-על-פי שעשיתי דבר כזה, ואכלתי בשבעה עשר בתמוז לפני התפילה, אף-על-פי-כן "אין שום ייאוש בעולם כלל", תתחיל מעתה מחדש להיות יהודי (סבא צוחק). אני נולדתי בטבריה, ונולדתי בבית עניות כזה, יחיד בעולם, לא היה לי מה שאני צריך, לא היה לי, כשנתגדלתי {ונהיית} קצת יותר גדול, לא, כל הילדים באו על פסח עם, עם בגדים חדשים, יפים, אבל אני, האבא שלי היה עיוור, ולא היה להם כסף, ולא עשה לי בגד בשבילי לחג, כל הילדים באו לבית הכנסת עם, עם בגדים יפים, ואני לא היה לי בגדים חדשים, נו, ואני שמחתי מאד, והאמא שלי היא עשתה הבגד שלי כמו חדש, היא כיבסה, והיא, והיא {עשה עליו}, ואני כשבאתי לבית הכנסת, כל הילדים באו עם בגדים חדשים, רק אני, האמא שלי רחצה את הבגד שלי של חג, ואני, ובאתי לבית הכנסת כמו כל הילדים עם בגד יפה מאד, לא חדש, אבל היה לי {כמו חדש} (סבא צוחק). אני, חסידי קרלין צועקים בתפילה, אני צעקתי יותר מכולם, והיה יושב, אני פה, ופה היה זקן, זקן גדול, כן, היה לו זקן יפה, אני יושבתי על ידו, וצעקתי: "הודו לה' כי טוב, כי לעולם חסדו", אז הוא אמר לי: "אני זקן, ואני לא שומע, ואתה עושה לי צרות, ואתה צועק כזה, אני לא, אני אהיה חרש, לא אשצע כלום, מה אתה רוצה ממני? מדוע אתה עושה את זה, אתה צועק כל כך?" (סבא צוחק), הוא רצה, הוא היה בכעס גדול עלי: "מה אתה צועק? אני לא, לא אשמע כלום, מה אתה רוצה ממני?" (סבא צוחק). [קולה, קולה] קוקה קולה? [לא, פפסי קולה] אה? [פפסי קולה] חצי קולה? [לפתוח לכם את זה? סבא]. אני הלכתי אחר התפילה, והיה זוג זקנים, איש ואשה זקנים, היה להם חדר על ידי, באיזה, באיזה חצר, כן. ברוך השם, מה זה? [זה קולה] קולה, מה, זה, זה, מה בית חרושת? [כן] (סבא ממברך ברכת "שהכל נהיה בדברו.") [אמן] ...

אני יושן ונופל, מה יהיה, מה יהיה מזה? אני אקבל מכה, מכות (סבא צוחק) [סבא, סבא, היה לך נס גדול לפני כמה שנים בבני-ברק] אה? [היה לך נס גדול כמה שנים לפני בבני-ברק] גדול? [כן] מה? [אתה היית על המיטה, ונפלת על הריצפה] כן? [כן, והיה בקבוקים על הריצפה מלא מים, אמרת לי, אמרת לי: "פה יהיה הקבורה שלי"] (סבא צוחק) [נפלת על הריצפה, והיה דלת פלדה, לא היה אף אחד בבית, היית לבד, ואתה אמרת "נ נח נחמן נחמן מאומן"] כן [ופתאום היית על המיטה בחזרה, ככה סיפרת לי, אתה זוכר?] (סבא צוחק) [אתה זוכר? סבא] {לא} [אתה סיפרת לי ככה, היית על הריצפה, אמרת "נ נח נחמן נחמן מאומן"] הגיע [והגעתי בחזרה על המיטה] הגיע זמן הבר-מצוה [כן] ולא היה לי תפילין, לא היה לי תפילין, לא היה לי בגד בשביל, בשביל יום הבר-מצוה, לא היה לי בגד, לא היה לי תפילין, נז, והרב למד איתי הלכות תפילין, וקנה לי תפילין, וקנה לי תפילין (סבא צוחק), הרב גם כן, היה גם כן עני, אבל הוא קנה לי תפילין, והוא למד איתי הלכות, הלכות תפילין, (לא מבין) [סבא, סבא, רוצים, החברים רוצים להתפלל שחרית, אתם רוצים להתפלל איתנו? אה?] נו, תתפללו [כן]...

...אני הלכתי ובאתי, הרב אמר: "איפה הכסף?", אמרתי: "אין לי", "מה, מה זה אין לך? זה כל הפרנסה שלי, אני מסתכל כל החודש על ראש חודש, מה זה?" (סבא צוחק), ברוך השם, אני היום למעלה ממאה שנים, ואני חי, כן, כל החברים שלי מתו, כבר מתו, כבר עשר שנים היה, עשרים שנה, ואני חי, נו, אבל לא היה לי לחם, לא היה לי מה לאכול (סבא צוחק). תן את הרגליים על המיטה [רק נרים אתכם קצת יותר] אני אפול, אני אפול פה [אנחנו נרים אתכם קצת] אוי וי, אוי וי, אני, אני נופל, מה אתה עושה? (סבא צוחק) אוי וי, {מרדכי}. כל החברים שלי מתו, נפטרו, ואני נשארת לבדי, לבדי, רק יחיד, תלמיד יחיד, אני נשארת לבדי, כל החברים מתו, ואני חי (סבא צוחק), אז אני מפחד שאני אפול פה, אני, אני אשליך את השולחן, ואני אפול פה (סבא צוחק). אני, אני אמרתי, הלכתי ל"חדר", והאמא נתנה לי לחם עם כמה טיפות שמן זית, אז אני ביקשתי: "אמא, תן לי עוד טיפה, טיפה אחת", אז היא צעקה עלי: "אם אני אתן לך טיפה, אז לא יהיה לי על שבת" (סבא צוחק). אני הולך ליפול פה [אולי נכניס אתכם יותר בפנים?] אתמול נפלתי פה בבית אחד, בחדר אחר, נפלתי וקיבלתי מכות בראש, ובכל הגוף, קיבלתי מכות (סבא צוחק) [נכניס אתכם קצת יותר בפנים פה?] כן, אתה, אתה, אתה, כלום לא יפול (סבא צוחק). כל התלמידים באו...

...אני הייתי... אוי, אוי וי, כל הבית מסתובב, כן, ואני גם כן מסתובב, אני מפחד שאני אפול פה (סבא צוחק), (סבא מברך איזה ברכה)... (חצי מהצד ריק לגמרי).

ראש השנה האחרון, תשנ"ה
(סוף צד ב 255).

קסטות מס':

תימני 1 slm עד 7 slm ; אורי 1 עד אורי 9
103א - 112א

קסטה מס' תימני

צד א תימני 103 1 slm א (94א)

...באירוסין [אתה בטוח תהיה באירוסין] אה? [בעזרת השם, ביום שני, ביום שלישי הקרוב] כן? [ביום שלישי, יום אחד לפני יום הכיפורים] הו [יום אחד, יום אחד לפני יום הכיפורים] יום לפני, לפני, לפני יום כיפורים, יום ראשון יהיה פתוח פה? [יהיה, יהיה, כן, אנחנו נחזור אחרי ראש השנה לפה] כן [כולם יהיו פה גם בשבת] עד, עד אחרי כיפורים [עד כיפורים, כיפורים, אני לא יודע, בטח כל אחד יחזור לבית אצלו, אבל יהיה פה גם אנשים] אה, אה [בעזרת השם] אה, אה, כן, בעזרת...

...דירה וכלים ובגדים והכל [בעזרת השם] {אוי, אוי} [בעזרת בורא עולם] אוי, אוי, אוי, אוי [אנחנו עכשיו דיברנו על עשרת ימי תשובה עם הרב] אה [אז אני עצתי לו ככה, אמרתי, במקום להגיד "בעזרת השם", נגיד "בעזרת המלך הקדוש"] אה, זה אחרי, אחרי ראש השנה [כן, אחרי ראש השנה, זה שלושה, ארבעה ימים] אה [זה יוצא ראש השנה יום שלישי ורביעי, נכון?] שלישי ורביעי [עכשיו יום חמישי יש לנו] חמישי, כן [שישי, שבת] כן [ראשון, שני, ויום שלישי בערב באירוסין] ביום שישי בערב [שלישי בערב] יום שלישי בערב, וביום רביעי ער... [וביום רביעי ערב יום הכיפורים] ערב יום הכיפורים, ויום חמישי כיפורים [יום חמישי כיפורים] כן, אוי ריבוננו של עולם...

...אני חושב שהרב טייכנר יהיה גם כן פה [כן, כן, בעזרת השם] תגיד לו שיהיה [דיברתי, אני דיברתי איתו] כן? [כשבאתי לפה, ישר אמרתי לו] הוא, הוא, שייקח אותי [שהוא מוכן, בלי נזר, כן, אם לא, אני אנסה להשיג משהו] אני רוצה לשמוח על האירוסין, ואחר כך על, על, על החתונה, ברוך השם, ברוך השם, אל, אל תעכבו את החתונה, בזמנו [לא, לא, אתמול דיברנו על זה, ואנחנו לא מעכבים, אנחנו עושים את זה אפילו עוד חודש, בעזרת השם] בת כמה היא? [היא חמשה חודשים קטנה ממני, חמישה חודשים קטנה ממני] כמה, כמה זה [עשרים ואחד] טוב, טוב, טוב [אני עשרים ואחד, והיא עשרים וחצי] טוב, טוב, טוב, היא עובדת? [בעזרת השם, היא תתחיל] אה? [היא תתחיל לעבוד עוד מעט] תתחיל לעבוד? [כן] היא עוד לא עובדת בשום מקום? [לא, בינתיים לא, בבית] לא תעבוד אף פעם [מה?] לא טוב שהאשה תעבוד במקומות אחרים [לא, אולי היא מורה] מורה? זה טוב [בעזרת השם] כן? [היא מורה למלאכה ולכתיבה] רק לא, לא (לא מבין) [לא, לא, חס ושלום] היא מורה? [היא מורה ב"אור החיים" למדה] ב... ["אור החיים"] ב"אור החיים" [כן, אתה יודע איפה זה "אור החיים"? בבני-ברק] בבני-ברק [זה אמא של הרב טייכנר שמה מפקחת] כן? כן? נו, והיא לא, לא, לא ידעה ממנה? [עכשיו אני סיפרתי לרב טייכנר, והרב טייכנר סיפר לאמא שלו, ואמר לי: "תשמע, יש לך בחורה משמים"] יוא (סבא צוחק), אה, אל תשכח תמיד להודות ולהלל להשם, על הנס הגדול הזה, והחסד הגדול הזה, שאין, אין לנו מושג, זה חסד, זה אוצר, אוצר שבכל האוצרות (סבא צוחק), אה...

...ריבוננו של עולם, ריבוננו של עולם, אוי, אוי, ואחר כך אני בעזרת השם יתברך, אני רוצה שאזכה להיות על הברית מילה ועל החתונה [הו, בעזרת השם] [ועש שמחת הנכד] [בעזרת השם] כן, יש לי, ברוך השם, יש לי זמן, יש לי ברכה מ... יש לי ברכה מריבנו הקדוש [כן?] כן [לברית

מילה או מה, או לחתונה? אה? [למה?] יש לי ברכה מרבינו הקדוש [כן?] שאני יאריך ימים (סבא צוחק) [בעזרת השם, בעזרת המלך הקדוש] רק אני, מי, מי יודע? חס ושלום, שמא יגרמו החטא, אני, אבל, אבל יש לי ברכה, ודבר אחד מדבריו, לא שווא ריקם, כל מה שהוא אמר, אנחנו רואים, אני נתקרבתי לרבינו הקדוש לפני שבעים, לפני שבעים שנה בערך [כן] ואני הספקתי לסבול, לסבול מזה, מה שאני סבלתי, אתה יודע שהיה התנגדות גדול מכל העולם [התנגדות לברסלב אני יודע] כן, ואני, במקום שאני ישבתי בטבריה, בצפת, היה השורש של המתנגדים [כן?] {גיבורים} גדולים, גדולים [של המתנגדים] חסידים ו... כן, והם היו כולם מתנגדים עלי, וקראו לי, וקראו לי "בוגד", אני, מה, מה שאני סבלתי, אי אפשר לספר ואי אפשר לבאר, אז אני סבלתי מאד, ולא, ולא היה רצוני בזה, אבל אני, עכשיו אני רואה הגודל, הגודל הערך של, של, של הייסורין והצער שסובלים בשביל דבר שבקדושה [היום רואים את זה, אחרי זמן מסוים רואים את...] כן, כן, כן, אחר כך רואים, אה, ברוך השם, ברוך השם "טעמו וראו כי טוב השם" אי וי, אי וי, (לא מבין), אי, אי. אולי יש כוס תה?...

קראתי כבר כמה פעמים בספר וטעמתי את הטעם, אז מה שאני זכרתי, הייתי ממשיך והולך בין, בשדות, בשדה, והתפללתי להשם יתברך שיזמין לי, אני כבר, אני, אני נשארת בלי הספר, אבל היה לי ריווח ששמעתי שיש, שיש חסידות 'ברסלב', שאסור ללמוד ספרי ברסלב [סבא צוחק], אז, אז התפללתי להשם יתברך שיזמין לי, שיזמין לי ספרי ברסלב וחסידו ברסלב, אני רוצה להיות חסיד ברסלב, כן, כן, ככה התפללתי להשם יתברך, ולא עבר זמן רב, בצפת היה גר מורי, מורי הקדוש רבי ישראל קרדונר, רבי ישראל, רבי ישראל, והוא היה חידוש כזה, מה שאין בעולם, אני נתגדלתי בין חסידים גדולים, חסידים מחמירים, מדקדקים במצוות... אבל ראיתי את האיש הזה, ראיתי שכולם עומדים בחוץ, שאינם יודעים כלום מאמונה, מהשם יתברך, מהתורה, הם כולם לומדים, אבל ראיתי נגד, נגדו, הוא יחיד, הוא יחיד בעולם, אין, אין, אין דוגמתו, אבל אני לא, לא הכרתי אותו, ולא ידעתי שיש בצפת, בצפת רבי ישראל [קרדונר], לא הכרתי אותו ולא ידעתי, אבל השם יתברך קודם הודיע לי שיש חסידות ברסלב, שאסור ללמוד בספרי ברסלב, אז התפללתי להשם יתברך שיתן לי, שיזמין לי ספרי ברסלב וחסידו ברסלב, אני התפללתי, והשם יתברך עשה פלאות איתי, חסד עליון, בצפת היה גר מורי הקדוש רבי ישראל [קרדונר], אני לא הכרתי אותו ולא שמעתי ממנו, הוא היה, הוא היה נמצא במירון, והוא עבד השם שמה ביחידות, לא היה אף בריאה, הוא היה לו המפתח של הבית הכנסת של רבי שמעון בר יוחאי, כן, והוא היה שמה לבד בהתבודדות, וגם הלך בין ההרים להתבודד ולהתפלל, והוא עסק בעבודת השם במסירת נפש, מה עשה, השם יתברך רצה שרבי ישראל ילך ממירון, ממירון לטבריה, לישראל בער, פלא (לא מבין), אבל רבי ישראל לא יצא ממירון, אפילו שיש לו כל, כל כסף שבעולם, כל, כל... כל... הוא, הוא יעזוב את מירון, את רבי שמעון? [בגלל רבי שמעון בר יוחאי?] כן, הוא יעזוב את המקום הקדוש כזה וילך לטבריה? מה יש לו, מה יש לו לטבריה? הרי כל המקום שבעולם, רק, רק מירון, מירון, המשפחה היה גרה בצפת, והוא היה כל השבוע במירון, והלך מיום, כל יום שיש הלך ממירון לצפת, נו, מי, מי יאמר שרבי ישראל [קרדונר] ילך לטבריה? איך, איך? [רבי ישראל בער אתה אומר, מטבריה למירון?] כן, כן, אז חבל, חבל שלא הייתי... השם יתברך ידע שרבי ישראל לא יזוז ממירון לטבריה, מה עשה? הוא שלח לו מחלה על יד, על, על היד שלו, והכאבים, וכאב גדול מאד, והכאבים התגברו מיום ליום, משעה לשעה, כאבים כאלה שאי אפשר לדבר דיבור אחד, לא יכול להתפלל, ולא לעשות איזה עבודה, והוא לא, לא היה תולה שום דבר בדרך הטבע, רק [הכל קודשה בריך הוא] הכל השגחת הבורא, כשהוא ראה דבר כזה, אז התחיל לחשוב: אולי רצון הבורא שילך לטבריה, מה יש בטבריה? בטבריה המזג האוויר יותר חם ממירון וצפת [יהיה בריא] לא יהיה בריא, אבל, אבל לא יהיה כל כך כאבים גדולים, שיוכל להתפלל ולעסוק בעבודת השם, אבל אף-על-פי-כן לא, אף-על-פי-שהיה לו כל הכאבים כאלה והתחיל לחשוב על זה, הוא, הוא היה בספיקות, הוא, הוא היה לו ספיקות, אם ילך, אם יעזוב את רבי שמעון [בר יוחאי] וילך לטבריה, אם לא, כי הוא חשב אולי, איך אפשר דבר כזה, כשאדם בצרה, עוד בורח ממירון מרבי שמעון לטבריה? צריכים לברוח לרבי שמעון, להתפלל, לבקש על רפואה, לא, לא לילך, אבל הוא היה, הוא היה בספיקות, אולי רצון הבורא שילך לטבריה, אולי לא, אז כל זמן שלא ידע בבירור, שרצון הבורא הוא שילך לטבריה, אז תכף ילך, אבל הוא לא ידע, אז הוא היה לו התבודדות, והוא ביקש הרבה מהשם יתברך שיאיר במחשבתו, בדעתו, מה לעשות, אם רצון הבורא שאלך לטבריה, אני נוסע תכף לטבריה, אז אני רוצה לדעת רק איך רצון הבורא, אם לא, אם כן, אם לא, אז היה לו התבודדות על זה, והיה לו ספיקות, אם לילך, אם לא לילך, אז, אז הוא התפלל כל כך, עד שהשם יתברך האיר עיניו וסיבב סיבה שראו בבירור, שידע בבירור כי רצון הבורא הוא שילך לטבריה, זה היה ביום, ביום רביעי, הוא... רבי ישראל [קרדונר] בבוקר השכם והלך לבעל החמורים, ושכר חמור ללכת לטבריה ביום חמישי ערב שבת, יכול ללכת יום ראשון, אחר שבת, לא, הוא, מכיוון שהוא ידע בבירור שרצון הבורא שילך לטבריה, אז הוא הלך ביום חמישי, הוא בא לטבריה, ורק כשירד מן החמור, לא היה צריך כיכר לחם לאכול סעודת לילה

(סוף צד א' slm 1).

צד ב' 103 slm ב

...הוא פגש, פגש באיש אחד, והוא קרוב, קרוב משפחה שלי, והוא ביקש מהאיש הזה, הוא ביקש אותו: "תראה לי איפה לקנות לחם", הוא בא, רבי ישראל בא ביום חמישי, ואנחנו, ואנחנו, המשפחה שלי, ההורים שלי, האמא והאבא, התחילו לאפות לחם למכירה ביום ראשון, וביום חמישי הוא בא, וכשפגש את הקרוב שלנו, אז הוא הביא אותו אלינו לבית לקנות לחם, ונשאר לנו שתי כיכרות לחם, אז... והבית, בבית של ההורים שלי היו עוד, עוד אחים, עוד אחים, היו יותר, יותר קטנים ממני, והיה גם כן יותר מבוגרים, יותר גדולים ממני, נו, והשם יתברך סיבב, שאני, אני הוצאתי את הכיכר לחם לאיש הזה, ותכף כשראיתי אותו, אז, אז נבהלתי מאד מהצורה שלו ומהדיבור שלו, אולי, ראיתי, עוד לא ראיתי אדם כזה, הקדושה, החן של הקדושה היה על פניו ועל כל דיבור שלו, והתלהבתי מאד, התרגשתי מאד, וחשבת: "אולי, אני מתפלל להשם יתברך שיזמין לי, אולי זה, אולי זה, זה האיש יהיה לי טובה ממנו, יהיה לי ישועה ממנו?", אז, אז חשבתי, אבל איך אפשר לי להיות קשר איתו, הלא הוא, אני חשבתי שהוא מהצדיק נסתר, מהל"ו צדיקים, צדיק נסתר, צדיק נסתר יכול לעשות קפיצת הדרך מחר לנסוע לירושלים, אבל אני לא יהיה לי ממנו כלום, אני לא יודע מאיפה הוא, ואיפה, ואיפה הוא רוצה ללכת, איך יהיה לי קשר איתו? כמו שאני חושב את זה, והוא החזיק היד בכיס והוציא כסף בשבילי, אז הוא אמר לי: "אולי אפשר לי לאכול את הלחם בבית שלכם?", טוב, הרגשתי שהוא יודע, מה שאני חושב [קורא את המחשבות] אני חושב, איך, איך יהיה לי קשר איתו? והוא הישועה, אני אמצא אצל האיש הזה, מה, מה, כל מה שאני צריך, אבל איך יהיה לי קשר? אז הוא שאל אותי: "אולי אני יכול לאכול אצלכם את הלחם?", נו, הוא שילם כסף, והבית שלנו, ההורים שלי היו עניים, עניים גדולים, והאבא שלי היה עיור, סגי נהור, סגי נהור, נו, והבית היה כמו המערה של רבי שמעון [בר יוחאי], המערה, כמו מערה, כמו מערה, אין מקום איפה לשבת, ואנחנו, היה, אנחנו היינו בתוך הסעודה, ולברך ברכת המזון ולקרא קריאת שמע ולשכב, ולישון, כי צריכים לקום לעשות חלה ולחם, נו, אז אני חשבתי, האבא וודאי לא יסכים, ואני בעצמי, אני לא יכול להכניס אורח בלי רשות האבא, והתביישתי לשאול את האבא, אם, אם, אם האיש הזה יכול לאכול את הלחם בהבית, בבית שלנו? הוא יגיד לי: "מה אתה חו... מה? מה אתה אומר? יש מקום איפה? אנחנו צריכים כבר לקרות קריאת שמע ולשכב, ולישון, ואיך?", כן, אז, אז התחזקתי מאד ואמרתי: "יהיה מה שיהיה, אפילו אם יכה אותי ויבזה אותי אבא, אני אשאל אותו", אז אני שאלתי: "אבא כך את הכסף שלו, האיש הזה מבקש, הוא רוצה לאכול את הלחם אצלנו בבית", אז הוא אמר לי: "כן, כן, כן", אדרבה, נשאר לנו איזה, איזה חלק על, על {הזה}, וזה היה קצת תבשיל עדישים ואורז, היה קצת תבשיל, אז אם האבא שלי אמר לי: "כן", ראיתי שזה ישועה בשבילי, הוא שאל אותי, אני חשבתי, והוא שאל אותי, ואני שאלתי את האבא, וראיתי את ההשגחה, שזה מכל צד, כמו אצלך בשידוך (סבא צוחק), זה השגחה, השגחה עליונה וחסד גדול, אז הוא, הוא עשה נטילת ידיים וברך ברכת המזון, והם קראו קריאת שמע, קריאת שמע וישנו על, על הרצפה עם הילדים, כמו, כמו (לא מבין), והוא ישב על יד הדלת על, על המדרגה, על המדרגה, היה מדרגות מהחצר לרדת, כן, הוא ישב על איזה מדרגה, אבל אני זכיתי לשמוע ממנו ברכה "על נטילת ידיים" ו"המוציא", אז ראיתי שזה חסד גדול, שזה צדיק קדוש, כי הדיבור שלו היה קדוש, היה כמו התבודדות, כמו שמדבר, כמו שאני עכשיו מדבר איתך, ככה הוא היה מדבר להשם יתברך, כאילו אין, אין בית, אין אנשים, אין, ככה עם השם יתברך, וראיתי פלא, פלא, אז

נתתי לו את החלק של התבשיל, אז הוא אמר לי: "אני לא אוכל רק לחם ותה, ותה בלי סוכר", אבל לא היה לנו נפט, לא היה לנו מכונה, מכונת נפט, לא היה לנו רק, רק פחמים, צריכים לדעת איך, איך לעשות אש, פחמים [איך לעשות אש, איך להכין תה] כן, צריכים, צריכים... אז זה לקח זמן, עד שזכיתי לעשות תה, והם כבר הלכו לישון בתוך הבית, ואני לא יכולתי להתאפק, אז באמצע העבודה, כשעשיתי, כשעשיתי את האש, נכנסתי אליו, ואמרתי לו בלחש, שלא ישמעו, אמרתי לו בלחש: "אתם יודעים, אתם באתם לטבריה בשבילי, כי אני נמצא במצב קשה מאד, מתגברים עלי היצר הרע ו... אז אני, אני בטוח שהשם יתברך שלח אתכם לטבריה", אני לא הכרתי אותו ולא ידעתי, "ואתם באתם לטבריה בשבילי, ובכן אני מבקש, לא לעזוב אותי", אני אמרתי לו בלחש: "לא לעזוב אותי", וראיתי שהוא התרגש כל כך, הוא, הוא התעקש לצאת לטבריה ממירון, לא רצה, והיה לו ספיקות, והיה... עכשיו ראה שזה היה מתחילה מהשם יתברך, שיצא לטבריה (סבא צוחק), ומהלילה, מהלילה הזו, זכינו להתקשר בקשר כזה, שזה היה חידוש נורא, ותכף נעשה רעש גדול בטבריה, אני שמי ישראל בער, ישראל בער, אז נעשה רעש בטבריה: "אוי וי, רחמנות גדול, ישראל בער נעשה ברסלבר" (סבא צוחק) [התנגדו, התנגדו כולם] כן, כולם, נו, והאבא והאמא שמעו על זה, הם לא הקפידו כל כך, אבל בא אליהם הגבאי של הישיבה ועוד אנשים נכבדים, לומדים, חסידים, יש להם שם ופרסום, אמרו לאבא: "אתה יודע שישראל בער נעשה ברסלבר?", אז הוא אמר להם: "הכן, אתם יודעים שהבן שלי הוא ירא שמים, הוא מקיים כיבוד אב, אם אני נותן, אם אני שולח לו לתוך האש, אז הוא ילך לאש, אין שום דבר, הוא מקיים כיבוד אב יחד בעולם, אז אני לא מודאג, הוא יבוא מהישיבה ביום חמישי, אני באתי משישה, אז אמר לי ישראל [קרדונר], למדנו ביחד, יצא לי שם שאני נעשיתי ברסלבר (סבא צוחק), אז אני באתי מהישיבה ביום חמישי, אני באתי משישה, אז אמר לי האבא: "תדע בני, שהיה אצלי הגדולים והישיבה, ואמרו לי שנעשית ברסלבר, אני מבקש אותך שלא לצער אותי, אני נותן לך רשות, אתה קרליני, אני קרליני, אני נותן לך רשות, אם, אם, אם אתה רוצה להיות גור, או, או ליובביטש, או איזה מין חסידות שאתה רוצה אתה תוכל להיות, רק בקשה אחת יש לי, לא להיות ברסלבר", כן [ככה האבא אמר: "לא להיות בכלל ברסלבר"] כן, "רק ברסלבר לא, לא, איזה חסידות שאתה רוצה אתה תוכל להיות, רק אתה, אתה יכול, אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה, רק לא, לא, בלי להיות ברסלבר", אז זה הפעם הראשונה שעברתי על כיבוד אב, ואמרתי לו: "אבא, הכל אני אשמע לך, רק דבר הזה לא, אני לא יכול לשמוע לך", מדוע נהיית? אז הוא ראה, מה זה? זה נורא מאד, הוא, הוא, הוא מקיים כל, כל ימי חייו, כל, כל הימים כיבוד אב במסירת נפש, ועכשיו הוא... מה, מה, נו, אני הלכתי עם רבי ישראל [קרדונר], שהוא אמר לי, שהוא רוצה להיות בבית הכנסת... באיזה בית הכנסת, כדי להגיד חצות וללבוש תפילין ולהתפלל ולהתבודד, אז הלכתי מבית הכנסת לבית הכנסת, וכולם סגורים, ולא היה לו מקום, אז, אז נפל בדעתי, שיש בית הכנסת של הצדיקים הקדושים שהיו לפני, לפני מאה שנה, תלמידי הבעל שם טוב, הם היו צדיקים קדושים, רבי אברהם, רבי אברהם קליסקר, וזקנו של רבינו רבי נחמן, רבי נחמן הורודנקר, רבי נחמן, רבינו הקדוש הוא על שם, על שמו, על שם זקנו, כן, והוא... צדיקים קדושים, הם התפללו בבית הכנסת זה, והם בנו הבית הכנסת, והשתדלו במקום שקרוב, שיהיה קרוב מאד להים, כדי לטבול ולהתפלל, אחרי {התפילה לטבול}, אבל בחורף שהיה קשה, היה, היה המים מגביהים עצמם למעלה, היה מים הרבה, והיה הים הוא היה מגביה עצמו, וכנס הים לתוך הבית כנסת, ככה, עד, עד העיניים, אז לא יכלו, לא יכלו להתפלל, אז השאירו על כמה, על חודש, שני חודשים, השאירו את הכל, כל השולחנות ו... כן, והבית הכנסת הזה היה פתוח, מה יש? איזה, לקחו הספרים והכל, רק השולחנות, אז נכנסנו לבית הכנסת הזה לתוך הים, וישבנו כל הלילה, ולמד איתי תורה מ"ליקוטי מוהר"י", והיה מעשה, האמא שלי היא דאגה עלי, כי היא ראתה שאני לא נמצא, כי כבר, כבר קרוב, קרוב לאור היום, ואני לא נמצא, אז היא חשבה: "מי יודע? מי יודע? היא יודעת שהיה, בא איזה, איזה בן אדם שקנה לחם, והוא אכל, אבל איפה, איפה האיש, ואיפה ישראל בער? היא הלכה מבית הכנסת לבית הכנסת לחפש אותי בבכיות גדולות, הוא לא מצא אותי, היה סגורים, אז היא בכתה מאד, וקולה נשמע בכל העיר, טבריה היה עיר קטנה, וכולם באו: "מה, מה זה? מה היו הקולות?", הם חשבו, חס ושלום, שיש איזה נפטר, שנפטר משהו, הם, הם באו בבוקר ושאלו: "מה היה הבכיות? מה היה הצעקות?", היא סיפרה להם: "איזה בן אדם בא, וקנה לחם ואכל אצלנו, וככה, וככה, והוא הלך איתו, ולא, ולא נמצא בבית", אז, אז כולם ידעו, רבי ישראל [קרדונר] הלך להתפלל בבית הכנסת, אז הם כולם מכירים אותו, רק אני, כי אני לא, לא יצאתי מטבריה, כי לא היה לי כסף לנסוע למירון, לא, על-כל-פנים מהלילה הזו, ברוך השם עד היום, אני עושה לך, אני מספר לך בקיצור, כי אין לי כח לדבר דיבורים, אבל, אבל העיקר איך סיבב השם יתברך סיבות, איך זכיתי לידע מרבינו, ראשית כל לא ידעתי, לא ידעתי מרבינו, לא ידעתי מהשם ברסלבר, וסיבב שנודע לי שיש ספרי ברסלבר, שאסור לקרוא בהם (סבא צוחק), וברוך השם אני מחזיק מעמד, החזקתי, ניצחתי כולם, וצחקתי מהם, הם צחקו ממני, אבל אני צחקתי מהם (סבא צוחק), אוי... הביא את רבי ישראל [קרדונר], הוא הוציא אותו בכח ממירון, והביא אותו לטבריה, והביא אותו מהחמור ישר לבית שלי, כן, ונעשה בריאת עולם, מאין ואפס... נעשה דבר כזה, שאני הייתי ילד עני, ואני הייתי מדוכא, מדוכא מאד, וגם כן לא היה לי, אני לא הייתי כשרוני, לא היה לי מח כזה ללמוד וזה [פשוט]...

...בצפת היה גר זקן אחד, זקן גדול, קוראים לו, קראו לו בשם רב אלפנדר, הוא היה אדם גדול ומפורסם בכל העולם, אתה יודע מי זה? [לא], לא שמעתי עליו] לא שמעתי עליו? איך זה? נו, אתה אדם צעיר, ואני זקן, אני, אני שמעתי מהרב הזה בטבריה, שהוא אדם גאון גדול וחכם גדול, וירא שמים גדול, הוא היה תקין מאד נגד הרבנים שהם, שהוא, שהוא הבין שהם לא, לא בסדר, אז הוא לא השגיח מה שהם רבנים, הוא אמר האמת, הוא גר, היה גר בצפת, והוא היה בכל, קם בכל לילה בחצות לילה, ובוכה לפני השם יתברך על החורבן בית המקדש, כן, הוא היה גאון, אבל הוא היה ירא שמים גדול, והוא היה קם בכל לילה בחצות, ובכה לפני השם יתברך מאד בדמעות. אני לא הייתי בצפת, אבל שמעתי, שמעתי ממנו, והוא בא בחורף לטבריה בשביל לעשות את האמבטיות ב"חמי טבריה", אז הספרדים הם, הם ידעו כולם, שהוא אדם גדול, אז הם נתנו לו חדר אצלם, אצל הספרדים ברבי מאיר בעל הנס, ונתנו לו חדר, ואני שמעתי שהרב אלפנדר נמצא אצל הספרדים, אצל הספרדים, אז הלכתי אליו, זה היה כבר אחרי שנעשיתי ברסלבר, אחרי הפטירה של רבי ישראל (קרדונר), אחרי שהוא נפטר רבי ישראל, ואני נכנסתי אצלו ובקשתי אותו: "אני רוצה לזכות לשמש אותו", והוא ראה שהוא, זה בלב שלם, זה, הוא היה מבין, אז הוא נתן לי רשות לשמש אותו, הוצאתי לו את הנעלים, וסידרתי לו את המיטה, והבאתי לו תה, איזה שימוש, עבר כמה ימים, ואני התפללתי פעם אצל הספרדים, ואני התפללתי כמו, כמו שראיתי אצל רבי ישראל תפילה, וגם אמרתי "ליקוטי תפילות" ותהלים בדמעות, בהתעוררות, בהתלהבות, והוא שמע בהחדר שלו, אז כשגמרתי את התפילה, ובאתי לשמש אותו, ושאלתי אותו: "מה הוא צריך, מה הוא רוצה, תה? איזה דבר מה שהוא צריך", אז הוא אמר לי: "אני לא צריך כלום, אני רוצה, אני לא רוצה שאתה תשמש אותי", הוא לא ידע שאני ברסלבר, שאני, רק הוא שמע הקול של התפילה, אז הוא אמר לי: "אני לא רוצה שאתה תשמש אותי". אני הייתי בן עשרים ושתים, בן עשרים ושלוש, והוא היה איש זקן וגאון כזה, ולא, איך גאון כזה, לא, ואני פשוט, אני אברך פשוט ו... היה קשר בינינו, וראיתי שהוא מדבר איתי על כמה דברים, על כמה דברים, {והתחננתי, וחלמתי} לדעתו, כן, והוא היה לו איזה דברים שהוא היה צריך להתייעץ עם, עם איזה בן אדם, והוא התייעץ איתי, ואני אמרתי לו האמת, אז הוא, הוא, הוא, הוא הבין, שאני איש אמת, ואומר אמת, והיה קשר בינינו, והוא שאל אותי: "איך הפרנסה?", אז אמרתי לו: "אני בן ישיבה, אני לומד בישיבה", "ואיך הפרנסה? יש לך פרנסה? יש לך", הוא התעניין ושאל אותי, אז אני סיפרתי לו: "אני למדתי בישיבה, ואחרי שנעשיתי חסיד ברסלבר, הם, הם לא רצו להחזיק אותי בישיבה, ברסלבר, אולי הוא יעשה אחרים, אולי, אולי, לא רצו, אבל אף-על-פי-כן הם לא יכלו לדחות אותי, אני לומד שמה מזמן, מהבר-מצוה, אז הם נתנו לי פחות מכל, מכל, מכל, מכל בני הישיבה, אני קיבלתי פחות מהם", נו, אז סיפרתי לו, שהחיים שלי ככה בדוחק גדול, וסיפרתי לו, שהם נותנים לי פחות מן האחרים, בשביל שאני מחסידי ברסלבר, הוא שמע את זה. בעוד איזה ימים באו לבקר הרבנים של האשכנזים, ורצו לקחת אותו לבקר בהישיבה שלהם, בהישיבה אצל רבי מאיר בעל הנס, של האשכנזים, ובאו אליו, היה הרב, הרב והגבאי של הישיבה, ועוד, ועוד בן אדם אחד, היו שלושה, והם באו אליו, כמו, בכבוד {ובהערצה}, ודיברו אתו, והוא אמר להם: "מדוע אתם נותנים לאיש הזה פחות, פחות? אין לו פרנסה", אז הם, הם אמרו לו: "הוא איש יקר, הוא, הוא, הוא בן אדם עובד השם, אבל הוא לומד תמיד תהלים, תפילות, וזה לא בן ישיבה, ישיבה הוא רק למד, אבל הוא לא, לא, לא שומר הזמן

של הישיבה, הוא הולך בין הרים ו... הוא איש כשר, אבל לא בן ישיבה, מה שאנחנו נותנים לו, זה רק, רק, רק מצד החסד, שאנחנו מרחמים עליו", כן, נו, אז הוא, אז הוא התרגז עליהם ואמר להם: "שהתהלים שלו, יותר חשוב אצל השם יתברך מהלמדן שלכם, מהלמדנים שלכם", אוי, אוי, אוי, אוי...

...כל הזמן, ואני ירדתי אליו כל, כל יום, אבל לא זכיתי לשמש אותו, כי הוא לא רצה בשום אופן, והוא, וראיתי שהוא, כשסיפרתי לו, שאני מחסיד ברסלב, שאני... וסיפרתי לו מה שאני סובל, מה, כן, אז הוא אמר לי: "חסיד ברסלב, זה, זה, זה דבר יקר מאד, זה דבר חשוב מאד", כן, ככה הוא (סבא צוחק), נו...

...{שחילק} כבוד מהרב, מהרב שבא אליו, {לא היה לו}, נו, בסוף הם, בשביל שהוא, שהוא אמר להם על זה, אז הם, הם נתנו לי הוספה, חצי לירה לחודש, אחרי, אחרי שהוא דיבר איתם, אוי, אוי, אוי, אוי...

...אדם גדול, מפורסם בכל העולם, גאון קדוש ו... רב אלפנדרי, תשאל כל הספרדים, מי לא, מי לא שמע? מי לא יודע? אתה צעיר ולא, וזה לא... אולי הוא נפטר כבר לפני שנולדת (סבא צוחק), אבל עד היום השם שלו הוא גדול מאד, הרב אלפנדרי, תתענין ותשאל אצל הספרדים על הרב אלפנדרי, על ה... הוא עשה ספרים הרבה, הוא היה אדם מפורסם בארץ ישראל ובכל העולם... (רבע מהצד ריק לגמרי).

(סוף צד ב slm 1.)

קסטה מס' slm 2

צד א 104 slm 2

...חולים כאלה, אי אפשר לעזור, רק, רק, רק "נ נח נחמ...", אתה יודע מי אני? אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק). יש עוד נחמן, "נ נח"? שיר, ניגון, ניגון כזה, שהוא יכול להפוך כל העולם להשם יתברך, אני נחמן, ואני, ואני, איזה נחמן? "נ נח נחמ נחמן מאומן", אתה יודע מי אמר הרבי? הרבי "הוא 'ראש בני ישראל'", זהו (סבא צוחק). הוא מדבר בכל תורה לכל אחד מ'ישראל', אתה יודע מי הרבי? 'ראש בני ישראל' הוא הרבי, ואני "נ נח נחמ...". אז אני הרבי, {זה} "נ נח נחמ נחמן מאומן", שזה ניגון כזה, שהוא תיקון לרפואה וישועה לכל אחד, לכל, לכל אחד (סבא צוחק). ועיין שם ב"ליקוטי מוהר"ן" התורה ל', מה שגילה שמה לכל העולם, שהוא מהפך מ'שמד' ל'רצון', התורה ל' (סבא צוחק), יש מספיק לכל העולם, יכבוש כל העולם, מספיק זה התורה הזו, כל תורה, תורה ח', התורה האחרונה שלו שהוא גילה בעולם, הוא לוקח חולה שאין לו רפואה, הוא מרפא אותו מרגע לרגע, ברגע בדיבור אחד, כל העולם (סבא צוחק). יוא, בשיחות יש שיחה, שאמר רבינו הקדוש: "אסור להיות, אסור להיות זקן", הוא לא היה זקן, הוא כבר סיפר מעשה מה זה זקן, הילד הקטן, הכי קטן, הוא היה יותר מכל הזקנים (סבא צוחק). יש בעולם דיבור, מעשה כזה? "ליקוטי מוהר"ן" כזה, יש בעולם? שיחות כאלה, יש בעולם? "ליקוטי תפילות", יש בעולם כזה? ובזה יש עוד להראות ישועות כאלה, שהם, שיתגלה בעולם, רבינו הקדוש כשהוא בא לאומן, אחרי כל הגדולות, הוא, הוא, הוא היה לו התבודדות, הוא דיבר עם השם יתברך ואמר לו: "איך זוכים להיות יהודי? תעזור לי, איך, איך זוכים להיות יהודי?" (סבא צוחק). מהיכן בא רבינו? הבעל שם טוב, הבעל שם טוב הביא לנו את, את רבינו הקדוש, הבעל שם טוב היה לו בת, אדל, ואדל הולידה את... את האמא של רבינו, ציפורה, פייגא, בן פייגא, פייגא (סבא צוחק), הבעל שם טוב הקדוש הביא את רבינו הקדוש לעולם, הבעל שם טוב הקדוש, היה מעשיות כאלה, רבינו הקדוש: "הוא [הבעל שם טוב] היה מותר במעשיות, הוא היה מותר במופתים, אני, ואני לא, אני לא" (סבא צוחק), כן, אבל מהיכן בא רבינו? מהבעל שם טוב, {עכשיו, זה} הוא כבר משה רבינו, הבעל שם טוב היה משה רבינו, לא היה צדיק כזה, והבעל שם טוב גילה {כתב} שם טוב, זה כמה דפים, רבינו הקדוש גילה תורות כאלו ותפילות כאלה, ושיחות כאלה, כל מי שיש לו איזה עניינים, יראה את זה, רואים שזה... רואים המעשה של ה"שבעה בעטלירס" {שסיפר}, והתורות והתפילות, יש כזה בעולם? עוד לא היה כזה, זהו השורש של הכל (סבא צוחק), כל תורה, זה ענין כזה, ענין של {איך בא משיח}, איך בא משיח, זה ענין, זה ענין פלא כזה, שעדיין לא נתגלה בעולם, "אסור להיות זקן", הוא לא היה זקן (סבא צוחק), כן, כל דבר, כל התורות והשיחות והתפילות וה... (לא מבין) לידע מה זה, מתי יבוא משיח ויגלה מה שיגלה (סבא צוחק), הוא [רבינו] כבר גילה הכל בדיבור אחד של המעשיות, דיבור, שמה יש כל התורה וכל, והכל, השורש של הכל...

...ששמע דיבור אחד מן התפילה של רבי ישראל קרדונר, אז היה נופל פחד ויראה ו... על כל אחד ששמע, מהזמן ששמע הנוס... הניגון שלו של התפילה, הנוסח שלו של התפילה, איך הוא דיבר עם השם יתברך (סבא צוחק). אני ביקשתי אותו, הוא גר, הוא היה גר בצפת, במירון, ביקשתי אותו שיבוא אלי לטבריה, הוא אמר: "כן, אני, אני אשאר פה", הוא נשאר בטבריה בשבילי (סבא צוחק), וכך היה, הוא לא הלך כבר לשום מקום, הוא נשאר בטבריה כמה שנים בשבילי, אולי יצליח להוציא אותי מן העולם הזה, כן, כמו שצריכים (סבא צוחק), נו, הוא היה לו ה"ליקוטי מוהר"ן" פה {במח, אתה יודע}, והיה לו ה"סיפורי מעשיות" כבר, והוא היה עם השורש של כל התורה, של כל, של כל האורות, הכל היה, השורש של כל התורה, של כל התורה, של כל, של הכל, עוד לא, עוד לא היה דבר כזה בעולם, שהוא מחדש ומתקן ומ... כן (סבא צוחק). כל הכופרים, כל הרשעים וכל הכופרים, כולם אומרים, שאור כזה עוד לא היה בעולם, כל החילונים וכל החכמים שבהם, כל, כולם נופלים, כולם מתבטלים {נגד כל דיבור מרבינו}, נגד כל דיבור של רבינו (סבא צוחק). אני זוכר הכל מה שנעשה {עימנו, בעולם, כן, לא פעם אחת ראיתי את מלאך המוות, ולא יכול להזיק לי, כן, וכבר, אני כבר הייתי אצלו, והוא הוציא אותי, ואני רק, אני, אני נמצא בעולם (סבא צוחק), הוא כבר הוא עשה מה שעשה, הוא {אמר כבר, גם}: "גמרת ואגמור", "גמרת ואגמור" (סבא צוחק). רבינו היה לו אח, אח שמת, שהיה שמו ישראל, כמו, כמו הבעל שם טוב, כן, {היה לו ישראל}, הבת, הבת של רבינו, פייגא, לא היה לה בנים ו... אז בסוף הוא, היא לא, הלכה תמיד לבעל שם טוב, והיה לה בן, היה לה בן, נו, והבן נעשה חולה ונפטר, אז לקחה, האמא שלו, פייגא, לקחה אותו על הקבר של הבעל שם טוב, והניחה אותו עליו, והלכה הביתה, קח המתנה, ככה נותנים מתנה? זה ככה נותנים? זה מתנה? מה? מדוע? באו אנשים ששמעו בכיות של ילד קטן, הם מצאו אותו {בוכה} על הקברים שהוא, שהוא היה שמה, אז לקחו אותו, הם לא ידעו מי הוא, מי הוא זה, אז לקחו אותו לעיר 'מז'בוז', ונודע שזה, שהוא נכד הבעל שם טוב, היא הלכה לקבר, ונתנה אותו על הקבר, קח את המתנה שלך (סבא צוחק). האמא שלו, פייגא, כל הגדולים, כל הצדיקים האמיתיים אמרו עליה, שהיא נביאה, ושמעו הקולות של, של ילד, הם, הם הלכו ומצאו אותו על, על הקבר של הבעל שם טוב, הביאו אותו העירה, ונודע שהיא, שהוא נכד הבעל שם טוב (סבא צוחק) [זה היה האב של רבינו] כן, זה היה הבת של רבינו, היה אדל, אדל הולידה את רבינו [פייגא, פייגא, פייגא, היא, ביתה] של אדל] היה פייגא, היא, היא, היא הולידה את רבינו (סבא צוחק)...

...היה חביות עם תבואה, עם, עם תבואה, כולם רעדו מגודל, מגודל האור שהיה שמה בבית, ועוד, ועוד, ועוד, ועוד. הבעל שם טוב, הבעל שם טוב מה שהוא זכה, הבעל שם הקדוש, תלמידים {שישים, ש...}, תלמידים שכולם היו צדיקים, גאונים, הם העריכו אותו, ידעו שהוא, הם, הם לאו כלום נגדו, כולם היו גאונים, צדיקים (סבא צוחק). שמו היה, הילד הראשון, ישראל, ישראל, אז קראו אותו בשם "ישראל מת", הוא נפטר, אז קראו אותו, הצורה היה כמו נפטר, הצורה שלו, אז קראו אותו "ישראל נפטר", "ישראל נפטר", הנפטר (סבא צוחק). אני שמעתי מרבי ישראל (קרדונר), שהוא ראה את המצבה של, של, של הנכד הבעל שם טוב, של האבא של רבינו, של... הוא ראה של אח של רבינו, המצבה, וכתוב על המצבה שמו "ישראל מת", ככה היה כתוב על המצבה, על המצבה כתוב: "ישראל מת" (סבא צוחק), הוא נפטר, והיה "תחית המתים", הביאו אותו לעיר, לא ידעו ממי הילד, של מי הילד, עד, עד שנודע בעיר של האמא שלו, ציפורה (סבא צוחק), היא הלכה לבית הקברות לבעל שם טוב, ונתנה לו את, את הילד, "קח, קח, קח לך את הילד, שיהיה אצלך" (סבא צוחק), ושאלו, הביאו אותו לעיר ושאלו: "למי ילד?", הם מצאו ילד בבית הקברות, אז נודע שהוא נכד הבעל שם טוב (סבא צוחק), {הוא} שמו נחמן, הוא היה נכד הבעל שם טוב, היה, שמו היה "ישראל מת", ישראל, "ישראל מת", כן, ורבינו הקדוש היה אחריו, רבי נחמן, כיון שהוא שמו נחמן, זה משמעות "נ נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק), זה היה בימינו, לא היה... כן, זה מפורסם בכל העולם, שהוא היה מת, ונחיה, ונעשה חי. נחמן...

[אני הולך, רבי ישראל] אה? [אני הולך] {יש לך?} [תודה רבה] (סבא צוחק) [אני אחזור, בעזרת השם] יש, יש עוד ועוד, יש מעיינות, מעיינות, מעיינות, יוא, (לא מבין) [מה?] לא, לא עוזב אותנו אף רגע [מי? רבינו?] אה, {רבינו}, יש עוד ועוד, ועוד, ועוד, בלי סוף ותכלית (סבא צוחק), הבעל שם טוב הוא אמר לרבינו, לנכד: "אתה מבייש אותנו, כשעולה העבודה שלך להשם יתברך, אז אנחנו מתביישים {מזה}, מתביישים ומתבטלים לגמרי" (סבא צוחק)...

(סוף צד א 2 slm).

צד ב 104 slm

...שהוא {הלך} כל העולם כאין, כאין, מתבטלים לגמרי, אם, אם רואים מעשיות כאלו, ויש איזה, איזה מח ולב שהוא מחפש באמת, מה, מה שזוכים על-ידי-זה, מעשיות כאלו, עוד לא היה בעולם, תורות כאלו, עוד לא היה בעולם, הלכות כאלה, עדיין לא היה בעולם, הכל בכח רבינו (סבא צוחק), בדיבור אחד, רק, רק תנועה של איזה אצבע, תנועה, איזה תנועה, הוא, זה, זה... הוא לוחם בזה עם כל העולם, עם אצבע אחת (סבא צוחק), "ליקוטי מוהר"ן כזה, יש בעולם תורות כאלו? "ליקוטי תפילות" יש, יש "ליקוטי תפילות" כזה בעולם? לא, לא נתגלה ואין בעולם (סבא צוחק). מה שראיתי בעיני, מה השם יתברך עזר לי להבין, להבין מה שזה, אי אפשר, אין דיבורים לדבר, הוא, הוא, ברגע אחד הוא מהפך את כל העולם, עם כל החכמות שלהם (סבא צוחק), הם מתבטלים לגמרי, כל העולם מתבטל נגד כל, נגד כל דיבור ודיבור שלו שיצא מפיו, נו, מי שרוצה באמת, מי שמחפש באמת, ישם לבו באיזה דיבור של רבינו, "ליקוטי מוהר"ן", "סיפורי מעשיות", שיחות, וכל הענין מה שזה, זה {שעבר} בזה, אני ראיתי הכל {מיני...}, השם יתברך, היום יש בחוץ כאלו שאין להם רפואה, לא נתגלה הרפואה שלהם, נעלם, לא יודעים, אבל יש רפואה, כן, זה זכה רבינו, שהוא יכול לעזור גם לנו, גם לכל הדורות, ולקרב אותנו לאור כזה, שאי אפשר להגיע אליו, אפילו עם נרוץ כל ימי חיינו בכל רגע ורגע באמת, לא נוכל לקבל כלום כנגד רגע אחד של רבינו, שהוא יכול לעזור לכל העולם (סבא צוחק), זה יתגלה, האמת חזק מאד, האמת נגד כל ה... כל הכוחות שבעולם לא יכולים, לא יכולים להזיק להאמת, לאמת האמתית, יש גם מין אמת, אבל רבינו הקדוש ריחם עלינו וגילה לנו טיפה מן הים מענין זה, איך שהוא יכול לעזור לנו, אפילו לנו, כן (סבא צוחק), מי שמשים את, את לבו באמת, באמונה, אז הוא רואה את זה בעיניו, לא צריכים {כלום}, הוא רואה בעיניו, מה זה "ליקוטי תפילות", מה זה "ליקוטי מוהר"ן", מה זה "ליקוטי הלכות", מה זה "ליקוטי..." (סבא צוחק), שכל דיבור הוא כלליות כל התורה וכל הצדיקים וכל ה... הכל בשבילנו, מי ראה, מי שמע פלאות כאלה? עוד לא היה בעולם, אבל יש, יש דברים כאלה, שזה מפסיד הכל, השטותים של הכסף, של, של התאוות, כן, רבנים, אפילו רבנים גדולים, הם שקועים בתאוות, בכל התאוות, ורוצים להיות, להיות רבי, אבל הוא מנצח את הכל, האמת מנצח הכל (סבא צוחק), בפרט אמת כזה, שעדיין לא נתגלה, כאילו זה לא... עכשיו אנחנו חולים כאלה, שאנחנו צריכים רפואות חדשות לגמרי, אז חולים כאלה, ומי שמחפש באמת, הוא רואה בכל דיבור של רבינו הקדוש, ב"ליקוטי מוהר"ן", ב"סיפורי מעשיות", ב"ליקוטי תפילות", רק יכניס את, את, את מוחו ולבו באמת, אז הוא זוכה, כן, זוכים לקבל ולקיים, ולקבל. מי שיש לו איזה חלק, כן, באמת, באמונה, באמת, הוא רואה בעיניו, מעשיות כאלה, עדיין לא, לא היה בעולם, אין, אין כמוהו, תפילות כאלו, אין בעולם, חכמה כזה, דעת כזה, לב כזה, עדיין לא נתגלה בעולם, עכשיו יתגלה, רבינו הקדוש כבר נמצא בעולם, יש כבר "ליקוטי מוהר"ן" בעולם, יש כבר "סיפורי מעשיות" כאלה, יש כבר "ליקוטי תפילות" כזה, שכל דיבור יכול להחיות ולרפאות ולהפוך את כל העולם להשם יתברך, כן (סבא צוחק), יש מחלות כאלו, שאין להם רפואה, אין להם, לא, לא, אין להם רפואה, יש, ורבינו הקדוש, בדיבור אחד הוא רופא את כל המחלות של כל החולים (סבא צוחק). מה שגילה לנו, עדיין לא מגיע לטיפה מן הים, "ליקוטי מוהר"ן" כזה, "ליקוטי תפילות" כזה, לראות התורות והתפילות, אז נעשה ביטול, ביטול הטבע לגמרי, נעשה פלאות כאלו בעולם, אורות כאלו, שכל דיבור הוא יכול לרפאות כל העולם, כל, כל החולים, בדיבור אחד (סבא צוחק). נו, טוב, טוב כזה, מי שהוא בר דעת, יכול להבין כל התורה, אבל יש ענין שהוא, שהוא, "כל התורה מקבל ממני", כל התורה וכל הרפואות וכל התיקונים, הכל ממני (סבא צוחק), וכשזוכים {לשבר} באמת את העולם הזה, ולכנס, לכנס להיכל רבינו הקדוש, מה שזה, מה שזה, מה שזה, יכולים לראות בעיניים, "ליקוטי מוהר"ן" כזה, תורות כאלו יש בעולם? שיחות כאלה יש בעולם? הוא אמר, שכל שיחה שלו, הוא כלליות כל התורה, איזה צ... שום צדיק לא אמר דבר, דברים כאלה, בשביל שהוא צדיק, הוא לא יכול להגיד, הוא לא יגיד מה ש... כן, דברים {שאינ}, מכתבים, מכתבים כאלה, "עלים לתרופה", מכתבים כאלה, מי ששם לבו, הוא רואה, ו"סיפורי מעשיות" כאלה, לא היה בעולם עדיין "סיפורי מעשיות" כאלו, "בערגיר ועני", "חכם ותם", והמעשה האחרונה של ה"שבועה בעטלירס", מי ראה כזה? מי? מי שיש לו אוזניים ועיניים, יכול להרגיש, יכול לראות ולהרגיש ולהבין, שזה עוד לא, עוד לא, יש עוד ועוד, ועוד, ועוד, זה מעיין ש... מעיין חדש (לא מבין) (סבא צוחק). לולא, אם, אם, אז לא הייתי זוכה לראות טיפה מן הים, לראות מה שזה, לא הייתי חי בעולם, עבר עלי מה שעבר, כדי שאוכל להכניס בלבי את אור כזה, יש (לא מבין), צריכים אותם, שצריכים אותם כמו שצריכים הנשימה, הרוח חיים, מה, מה שיש בעולם, מחלות כאלו, שאי אפשר להגיע לשם שום תיקון ושום, ושום עזרה, אבוד לגמרי, כן, והוא [רבינו] מהפך הכל, הוא, יש שיחה שאמר: "גדול ה', ואין יודעים כלל" (סבא צוחק), בכל דיבור שיצא מפיו הקדוש, הוא עיקר התיקון, ושהוא מאיר בנו, מאיר בנו אמונה בהשם, בתורה, הוא פותח כל, כל המפתחים, כל המפתחות אצלו, והוא, והוא פותח במפתח אחד כל האורות, כל האורות, כן, אבל יש סודות, סודות {נוראות}, רק הסוד הזה שגילה, מי זה נחמן, מי זה נחמן? אתה יודע מה זה נחמן? "נ נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק), כן, אז הוא גילה לנו איזה, איזה, איזה אורות מהאור שאנחנו צריכים להושיע, עכשיו הוא זמן הגאולה, הוא יש לנו כבר רבינו הקדוש פה בעולם, תורות כאלו, תפילות כאלו, האם יש, נתגלה עדיין? שיכול להושיע את כל העולם ברגע אחת, בדיבור אחד שלו הוא מהפך הכל, הכל, כל, כל, וזה אור חדש, שלא נתגלה עדיין, רבינו הקדוש יש שיחה שאומר רבינו הקדוש, שיחה, בקיצור, בקיצור גדול, הוא אמר, כל הדיבורים שיצאו מפיו, הוא אמר: "אני נהר המטהר מכל הכתמים", נו,

מי אמר כזה? "מכל הכתמים" (סבא צוחק), והעולם, הבעל דבר הוא התגבר מאד, הוא רצה להרוג את רבי נתן ורבינו, להרוג, כן, והוא חי וקיים, "דוד מלך ישראל חי וקיים" (סבא צוחק), הוא חי וקיים בלבנו ומוחנו, וכל דיבור הוא אור כזה, שלא היה עדיין מעולם, אי אפשר להגיע לזה, איך, רבינו הקדוש, יש לו כח להפוך הכל, את כל העולם, הוא כובש כל העולם בדיבור אחד, את כל העולם, כל הרבנים וכל החכמים וכל... (סבא צוחק), לא צריכים הרבה לדבר, רק לראות ה"סיפורי מעשיות", השיחות שלו, ה"ליקוטי תפילות" שלו, התורות שלו, רואים בעיניים שזה, מה שגילה, עוד לא מספיק, עוד, יש עוד ועוד, ועוד, בלי סוף ותכלית, הכל בשבילנו, לעזור, לעזור לנו (סבא צוחק). אני לא ידעתי מה זה, כל מה שהשם יתברך ריחם עלי, והאיר {עמנו, עימדי} בכח נסים ונפלאות כאלה, שאני עמדי במלחמה נגד גדולים, מפורסמים כאלה בכל העולם, גאונים, גדולים, כן, זה אי אפשר להבין בדרך הטבע, איך יכולתי, איך אני יכול לחיות אחרי שעבר עלי מה שעבר בעיני זה, מה, נס שאני חי, אני לא, לא יכול להבין איך, איך אני חי בעולם, איך נשאיתי בחיים (סבא צוחק), המתנגדים בעצמם אמרו, שלא יכולים להבין מה שזה, איך אני מחזיק מעמד? איך אני לוחם כנגדם, כנגד כל העולם? הם, הם לא יכולים להבין את זה, איזה כח נמצא בעולם? כל דיבור שיצא מפיו, הוא רפואה לנו ולדורותינו ולכל העולם, רפואה ותיקון גמור, תיקונים, תיקונים כאלה, שהוא לא, עדיין לא היה בעולם, יוא, רבינו הקדוש אמר דיבור, דיבור קל, שכחתי, היה לי מה לדבר, איזה דיבור שהוא, ושכחתי, ריבוננו של עולם [זה לא "נח", "סבא" אה? [זה לא "נח", "נח" זה קל, "נח נח נחמן נחמן מאומן" כן [זה הלימוד קל] זה מספיק, {זה מספיק}, מי הוא, אני "נח נחמן נחמן מאומן", אני כל הישועות אפילו לכל העולם, אני יכול לכבוש כל, כל העולם (סבא צוחק), והוא כבש כבר כל העולם, יש כבר "ליקוטי מוהר"ן" ו"סיפורי מעשיות" כאלה, אז יש כבר רפואה לכל העולם, לכל העולם, לכל מה שיעבור עלינו, לכל מה שעובר עלינו ויעבור עלינו (סבא צוחק). אני ראיית את זה בעיני, פלאות כאלה, שלא שמעתי ולא ראיתי מעולם, לא (סבא צוחק). מתגלה בעולם דעת כזה, חכמה כזה, אמת כזה, שעדיין לא נתגלה בעולם, וזה רבינו הקדוש, הוא המפתח של הכל, כל אחד {יאמין} שהוא יש לו תקווה עדיין, כן, הוא יכול לחזור בתשובה, הוא לא מאמין לזה, הוא יודע שהוא כבר, כבר נטבע בכל מיני רע, בכל מיני, בכל מיני... {אוי ריבוננו של עולם}, רבינו הקדוש אמר: "הבעל דבר מסובב ככה, ככה, מסבב ומסבב, ואני, אני לא, עושה ככה" (סבא צוחק), הוא [רבינו] מהפך הכל, הוא [הבעל דבר] עושה ככה, והוא, ורבינו הקדוש עושה ככה, כן, כן, כל דיבור שלו הוא, הוא רפואה וישועה לנו ולכל דורותינו, לעולמי עד ולנצח נצחים, כל דיבור הוא, הוא כח כזה, שהוא מתגבר נגד כוחות כאלו ש... הוא מהפך הכל (סבא צוחק), יכולים לראות, רק המעשיות, המעשה של "השבעה בעטליר'ס", אם יש {מעשה} כזה בעולם? האם יש תורות כאלו כמו ב"ליקוטי מוהר"ן" בעולם? "ליקוטי תפילות" כזה, שלא, רבי נתן אומר בפירושו: "מעולם לא נתגלה תפילות כאלו, לא היה תפילות כאלו בעולם" (סבא צוחק), צדיק קדוש כזה, אור כזה, הוא [רבי נתן] עשה ה"ליקוטי הלכות", "ליקוטי הלכות" הוא יכול להחיות כל העולם, כל ה"ליקוטי מוהר"ן" ו"סיפורי מעשיות", בכל דיבור הוא מאיר לנו כל התורה וכל הטוב וכל האור שלו, וכל האור שבעולם, שאי אפשר, שאי אפשר להכניס בנו, {בפרט שהוא גיבור} חכם, חכם כזה, שהוא כנגד {הרבנים}, שכולם כאין נגדו, אין להם שום... (סבא צוחק), אני הייתי חי וקיים, ראיתי החיים של העולם טוב, מה זה חיים של העולם, דיבור אחד של רבינו, הוא הפך כל... הכל, הכל לכולם, כובש כל, כל מיני מלחמות כובש ברגע, הכל, חדשות, יש ספרים, אורות כאלה בעולם, רבינו חם, ועוד, ועוד, ועוד, צדיקים קדושים כאלה, וכולם כאין, נגד רבינו כולם כאין, כן (סבא צוחק), אוי, יש כבר בעולם אור כזה, שיכול להפוך כל העולם, הוא מהפך הכל לטוב, משמד לרצון. ב"ליקוטי מוהר"ן" יש, יש תורה: "הצדיק עומד בין שמד לרצון, הוא, הוא מוציא משמד", אנחנו, חס ושלום, כבר טבענו כל כך, בחינת שמד, הוא מעלה משמד לרצון, על-ידי שהוא עומד באמצע, איך? משה זה, משה, בחיבת השם 'משה', יש מ"ם ש"ן ה"א, ש"ן זה שמד, מ"ם, הוא מהפך משמד, חס ושלום, הירידה הכי גדולה בעולם, משמד לרצון, להפך, לרצון, רצון הוא, הוא האור הכי גדול בעולם, רצון, 'רצון שברצונות', 'רעווא דרעווי', הצדיק, יוא, משמד לרצון, הוא מהפך משמד, ש"ן, ו'שמד', ש"ן מ"ם דל"ת, 'משה' זה ש"ן מ"ם ה"א, 'רצון', ש"ן מ"ם ו"א, איך 'רצון' ש"ן מ"ם ו"א? 'רצון' בגימטריה, רצון, רצון זה עומד בין שמד לרצון, הוא מהפך משמד לרצון, שמד זה הכי, הכי, ירידה הכי גדולה, הכי... שאי אפשר לעזור כלל, שמד, הוא מהפך, הצדיק {עומד}, משה עומד בין שמד לרצון, הוא באמצע, ש"ן שמד, מ"ם, יוא, מ"ם, מ"ם, משה, יש מ"ם, ש"ן, 'משה' זה ש"ן, ש"ן מ"ם, מ"ם, מ"ם... הוא מהפך משמד לרצון, משה, הצדיק, הוא מהפך משמד לרצון (סבא צוחק), שמד זה הכי, הכי, החושך הכי הגדול, ורצון הוא להפך, רצון זה ההפך של שמד, הוא מהפך משמד לרצון, הצדיק עומד בין שמד לרצון, (לא מבין), הצדיק בין שמד לרצון, הוא מהפך משמד לרצון, 'שמד', ש"ן מ"ם דל"ת [משה', ש"ן מ"ם ה"א] 'משה', ש"ן מ"ם ה"א [רצון', ש"ן מ"ם ו"א] 'רצון', ש"ן מ"ם ו"א, רצון, כן, הו, ידעתי, לא ידעתי {ממי} אני מדבר (סבא צוחק), הצדיק עומד בין שמד לרצון, הוא מהפך משמד לרצון, דיבור אחד רק נגד כל העולם, מה? שמד? יש רפואה, "נח", שהוא עושה משמד לרצון, הוא מהפך משמד לרצון (סבא צוחק), הצדיק, מי זה הצדיק? משה, משה זה מהפך משמד לרצון, משה רבינו, רבינו [רבי נחמן], משה רבינו. רק לראות פלא של כל דיבור, אז, אז הוא מודה, הוא רואה ומרגיש, מה שזה ה"ליקוטי מוהר"ן", ומה זה ליקוטי, "סיפורי מעשיות", ומה זה "קיצור ליקוטי מוהר"ן", ומה זה השיחות, מי שמשים לב לזה, בדיבור אחד באמת, אז הוא, יש לו רפואה ותיקון, נעשה עימו פלאות כאלה, פלאות חדשות, שהוא מהפך משמד לרצון (סבא צוחק), מי שיש לו עיניים ולב, ומחפש אמת, הוא מוצא פה בכל דיבור של "ליקוטי מוהר"ן, של "סיפורי מעשיות", פלאות כאלה, שלא נתגלה עדיין בעולם, שהם יכולים להפוך כל העולם {מחפשים}, ככה, ככה, הוא עושה ככה, כן, זה מהשיחות, רבינו הקדוש אמר: "הבעל דבר הוא עושה ככה, ואני עושה ככה" (סבא צוחק). יש, יש עוד "ליקוטי מוהר"ן כזה? היה בטבריה ראש המתנגדים, היה בטבריה, אני, אני הייתי, וכולם היו מתנגדים גדולים לברסלב, והוא היה גאון גדול, המח שלו, הוא אמר לכולם, לכל המתנגדים, הוא אמר להם: "עוד ספר כמו "ליקוטי מוהר"ן", אין בעולם" (סבא צוחק), הם רצו להרגו, "מה? מה זה דיבורים כאלה? דיבורים כאלה, עוד אין כמו "ליקוטי מוהר"ן", הוא אמר להם: "ספר כמו "ליקוטי מוהר"ן", אין עוד בעולם" (סבא צוחק), אנחנו צריכים עדים? הוא עד לעצמו, האמת עד לעצמו, הוא לא צריך עדים וראיות, רק לראות המעשיות והשיחות וה"ליקוטי תפילות" ו"ליקוטי מוהר"ן", ועוד יש לו מספיק, יש לו כל טוב, כל התיקונים וכל הרפואות וכל הישועות, זה בדיבור אחד (סבא צוחק), הוא צעק בקולו הקדוש: "גוואלד!"... (סוף צד ב slm 2).

קסטה מס' slm 6

צד א 105 56 = slm 6

העולם לא יודעים מי אני? אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), איפה הטלוויזיה? הטלפון? [הרדיו] הטלפון, הטלפון, לא? מה זה? איפה הטלפון? איפה ה"ידיעות האחרונות"? איפה הם? מדוע לא ידעו מי אני? (סבא צוחק), כל, כל העולם, כל הממשלה, לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק) ...

... {הוא, אני} אומר לכל העולם, הם לא יודעים מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק) ...
...לכם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים ולא יודעים מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם פה, עכשיו, מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו הכל, אתם יודעים כבר מי אני (סבא צוחק), איפה הטלוויזיה? איפה ה"ידיעות"? מה זה? צריכים להודיע לכל העולם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים מי אני, ואני אודיע לכם, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אני אודיע לכם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו אני (סבא צוחק), הטלוויזיה עוד לא בא? מה זה איתם? אין להם שכל, כל הטלוויזיה צריכים לבוא להנה, מה זה? (סבא צוחק) ...

... {כן}, והרבי, צריכים לחפש מאד רבי, רבי שיוכל לעזור לנו, הרבי של העולם הוא רבינו הקדוש, רבי "נ נח נחמ נחמן מאומן" הוא הרבי של כל העולם, של כל ישראל, של... הרבי של, של, של התורה, של כל ישראל (סבא צוחק) ...

... "אשרינו שיש לנו רבי כזה" (סבא צוחק), כל העולם צריכים לדעת מי זה הרבי, הרבי הוא "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו הרבי של, של כל ישראל (סבא צוחק), "אשרינו מה טוב חלקינו שיש לנו רבי כזה", הרבי כבר הכין לנו "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי עצות", הוא כבר הכין לנו, לנו הכל, לכל אחד ואחד, הרפואות והישועות והתיקונים (סבא צוחק) ...

[סבא שר ודגן מנגן ושר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" עכשיו הוא מתגלה, עכשיו הגיע זמן שיתגלה [סבא ודגן ממשיכים לשר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" המחותנים, והחתן וכלה... אבנים כאלה [היו בסכנה גדולה, אבנים כאלה [סבן שר ודגן מנגן ושר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו" אה, "גדולתנו ותפארתנו" (סבא והחברים שרים ודגן שר ומנגן את המנגינה של "נ נח נחמ נחמן מאומן", סבא צועק אה, אה, אה, אה...]

(סוף צד א slm 6 = חלק א 56) .

צד ב slm 6 105

...[החברים שרים ודגן מנגן את השיר "נ נח נחמ נחמן מאומן" במנגינה של חתונה וסבא צועק אה, אה, אה, אה, אחר כך דגן שר ומנגן "אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו, אשרינו" וסבא צועק אה, אה, אה, אה, אחר כך הוא שר ומנגן "מי יתן לי אבר כינונה, אעופה ציון הקדוש הוא מנה, נ נח נחמ נחמן מאומן" וסבא צועק אה, אה, אה, אה, אחר כך החברים שרים ודגן שר ומנגן "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", וסבא צועק אה, אה, אה, אחר כך הם שרים "ובכן צדיקים יראו וישמחו, וישרים יעלו, וחסידים ברינה יגילו" וסבא צועק אה, אה, אה, אה, אחר כך הם שרים את המנגינה של "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" וסבא צועק אה, אה, אה, אה, אחר כך הם שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך" וסבא צועק אה, אה, אה, אה, אחר כך סבא והחברים שרים "אשרינו, אשרינו, אשרינו שיש לנו רבי כזה, אשרינו, אשרינו, אשרינו שיש לנו סבא כזה" וסבא צועק אה, אה, אה, אה...]

... "נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טלען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), "נ נח נחמ נחמן מאומן", אתה יודע מי אמר את זה? [מה?] "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), מוכרחים וצריכים להמתין עד שיבוא משיח, אני לא יכול ללכת מכאן קודם, אני לא יכול ללכת מכאן רק עד, עד, עד שיבוא משיח, מה? מה אתם חושבים? (סבא צוחק), "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), מי גילה זה "נ נח"? רבינו הקדוש גילה, אנחנו לא יודעים אף לא אות אחת, רק רבינו הקדוש גילה מזה, אתם יודעים מי אני? אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אתם, אני אודיע לכם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אתם לא יודעים מי אני? אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אני אודיע לכם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אתם לא יודעים מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אתם יודעים מי אני? לא, אתם לא יודעים, אני אודיע לך, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), מה זה? [זה מרק עגבניות, של דניאל זפרן] הו, טוב, תודה רבה, אין יותר? [יש עוד, יש עוד] (סבא צוחק) ...

...העולם לא יודעים מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", אני מודיע לכם, מה שכל העולם לא יודעים, אני אודיע לכם (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אני אודיע לכם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים, זה לא כל כך קשה, וכל העולם לא יודעים מי אני? אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), איפה הטלפון? הטלפון, הטלפון, לא? מה זה? איפה הטלפון? איפה ה"ידיעות האחרונות"? איפה הם? מדוע לא ידעו מי אני? (סבא צוחק), כל, כל העולם, כל הממשלה, לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק) ...

... {הוא, אני} אומר לכל העולם, הם לא יודעים מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק) ...
...לכם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים ולא יודעים מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים מי אני, אני אודיע לכם פה, עכשיו, מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו הכל, אתם יודעים כבר מי אני (סבא צוחק), איפה הטלוויזיה? איפה ה"ידיעות"? מה זה? צריכים להודיע לכל העולם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), כל העולם לא יודעים מי אני, ואני אודיע לכם, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), אני אודיע לכם מי אני, אני "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו אני (סבא צוחק), הטלוויזיה עוד לא בא? מה זה איתם? אין להם שכל, כל הטלוויזיה צריכים לבוא להנה, מה זה? (סבא צוחק) ...

... {כן}, והרבי, צריכים לחפש מאד רבי, רבי שיוכל לעזור לנו, הרבי של העולם הוא רבינו הקדוש, רבי "נ נח נחמ נחמן מאומן" הוא הרבי של כל העולם, של כל ישראל, של... הרבי של, של, של התורה, של כל ישראל (סבא צוחק) ...

... "אשרינו שיש לנו רבי כזה" (סבא צוחק), כל העולם צריכים לדעת מי זה הרבי, הרבי הוא "נ נח נחמ נחמן מאומן", זהו הרבי של, של כל ישראל (סבא צוחק), "אשרינו מה טוב חלקינו שיש לנו רבי כזה", הרבי כבר הכין לנו "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי עצות", הוא כבר הכין לנו, לנו הכל, לכל אחד ואחד, הרפואות והישועות והתיקונים (סבא צוחק) ...

קסטה מס' slm 7

צד א slm 7 106

...[סבא והחברים שרים "נ נח נחמן מאומן"]...

כי כשרואים פלאות כאלה, מעשיות כאלה, שיחות כאלה, הם מרגישים שהם חמורים, כן (סבא צוחק), שהעיקר הישועה רבי נחמן, מעשיות כאלה עוד לא היה בעולם, ואין, אין, לא, כזה {אין}, מעשיות כאלה (סבא צוחק) של "בעל תפילה", ושבוע, ו"שבע בעטליר'ס", מה?, וכל, וכל מעשה וכל סיפור זה, זה כל דיבור הוא, הוא, הוא קבלה חדשה שלא נתגלה עדיין בעולם, סודות התורה כאלו שעדיין לא היה בעולם, וכולם, כל זה בשבילנו!, אנחנו חולים כאלו, אנחנו צריכים רפואות כאלו חדשים, שאנחנו, ש (סבא צוחק) ... שרק רבינו, על-כל-פנים אנחנו צריכים להתחזק לא ליפול, ולהתחדש ולהתחזק וללמוד ספרי רבינו תמיד, לא בשביל בקיאות, רק בשביל לעבוד השם בזה, כן, אם כל תורה, מכל מעשה, מכל שיחה מרבינו, זה, זה שורש של כל התורה, כן, זה לא אנחנו אומרים זה, רבינו הקדוש גילה את זה, ואם הוא אמר, אז "הלכתה כרב נחמן והלכתה כרב נחמן" (סבא צוחק), הוא, הוא אמר, הוא גילה את זה, כן, הוא ידע שאנחנו אין לנו שום מקום שיוכל לעזור לנו, רק, רק הוא בעצמו (סבא צוחק), רבי, הרבי הוא אמת "ר'אש ב'ני ישראל", הבעל הבית שלנו, הבעל הבית של העולם, של כל העולם, והוא הוריד וגילה בעולם חכמה כזה שעדיין לא נתגלה בעולם, "כולם בחכמה עשית", אוי, חכמה כזה שעדיין לא היה בעולם, חכמה קדושה כזה, קדושה עליונה כזה עדיין לא נתגלה בעולם, רבינו והאר"י הקדוש הוא אומר שהמשיח יהיה יותר גדול ממש רבינו ומכל הצדיקים, אתה ראתה את זה? [לא] כן, כן, זה בכתבי "כתבי האר"י הקדוש", כן (סבא צוחק), אנחנו צריכים למסור נפשנו לצאת מהעוונות, העיקר הייסורים והעיקר הצער ... זה אין, אין יסורין יותר גדול מעוון, זה לא שייך לישראל, רק להגויים, העוונות, תאוות, זה רק להגויים, אנחנו "אשר בחר בנו מכל העמים" (סבא צוחק), ואנחנו ... עכשיו זמן, זמן קירבת הגאולה, כן, אז ... ורואים, רואים אנחנו איך שהעולם שמשוקע כל כך בהתאוות, ורבינו כותב ההפך, הם כולם כל העולם ממשכים עצמם לרבינו הקדוש, כל החילונים וכל, כל ... "רבי נחמן, רבי נחמן, רבי נחמן", כן (סבא צוחק), הם היו צריכים לברוח [מה?] הם היו צריכים להתרחק, מה, מה זה? הוא אומר שהעיקר כסף זה כלום, כבוד זה כלום, רק לעבוד השם? (סבא צוחק), היו צריכים כולם להתרחק, לברוח, כן, והם כולם מעריכים אותו ואוהבים אותו הוא ... ואומרים: "רק רבי נחמן!" (סבא צוחק) [ככה אומרים החילונים?] אה? [ככה אומרים החילונים?] כן!, זה, זה דבר ידוע ומפורסם, כן, כל העולם, כל ... הם אומרים שצריכים, צריכים לחקור המעשיות, לראות מה שזה, מה? מעשיות כאלה, עוד לא היה בעולם, וגם כן התורות והשיחות של רבינו, זה עניינים פלאות כאלה, עניינים פלאות כאלה שעדיין לא נתגלה בעולם, והכל בשבילנו, בשביל אנחנו צריכים לצאת מבית האסורים, מ... אנחנו צריכים, אנחנו משוקעים {במה שמשוקעים}, וצריכים לצאת מכל זה, כן, שום, שום דבר לא יכול לעזור לנו, רק רבינו רבי נחמן (סבא צוחק), כל דיבור ודיבור שהוא גילה, הוא כל תקוותנו וכל חיותנו וכל החיות של כל העולם (סבא צוחק). אוי וי, אם היינו זוכים, היינו יכולים להיות, להתחדש ולהיות בני אדם, לא כמו העולם עכשיו, זה לא עולם, זה לא בני אדם, זה מין בהמות שהולכים על, על שני רגליים, העיקר החכמה היא, היא התורה והצדיק האמת, לא כמו שאנחנו חושבים, אם אנחנו לומדים, יכולים ללמוד, יש בתורה שני, שני סמים, סם, סם חיים, וסם מוות, יכולים ללמוד, להיות למדן גדול, וללמוד להפך, כן, בלי ... כן, בלי הצדיק (סבא צוחק), כן, מה שזה, זה ממש, נו, נו, יבוא זמן, כן, כל זמן שרבינו הקדוש נתפרסם יותר בעולם, אז זה התקרבות הגאולה! יש ב"ספר המידות" אומר רבינו: "ביאת המשיח תלוי בקירבת הצדיקים!", בהתקרבות לצדיקים, מי זה הצדיקים? רבינו הקדוש ואנשינו!, כן, זהו (סבא צוחק), אוי, מה שזה? אוי, אוי, אוי, על-כל-פנים אנחנו צריכים לבטל דעתנו לגמרי נגד רבינו, נגד רבינו הקדוש, נגד התורה, כן, ולמסור נפשנו לקיים התורה ולהכניס לתורה ולהכניס אמונה, כן, לא, לא להסתכל על העולם, על ... כל העולם הוא, הוא עולם כזה היום ... עולם של, של משוגעים, של רשעים, של ... עולם כזה, אבל יש כבר מתקן שיכול לעזור, שיכול להוציא, כן, אז הרפואה והישועה הוא רק רבינו "ר'אש ב'ני ישראל" הרב"י, רבינו, הוא הרבי של כל ישראל, "ר'אש ב'ני ישראל" ראשי תבות רב"י, כן, כן, מה זה רבי? הוא מלמד אם התינוק כמו ... אם, אם הילד, הוא מודיע לו מה, מה זה 'פתח' ומה זה 'קמץ' ומה זה 'בראשית', ומה זה 'גמרא' הוא, הוא, הוא מפתח אותו ומכניס בו רוח נשמה חדשה (סבא צוחק) ... אנחנו צריכים להיות גיבורים, גיבורי המלחמה, להתגבר על כל, על כל, לא להסתכל על כל העולם, רק מה, רק מה שאנחנו זוכים להרגיש ולהבין איזה דיבור מרבינו, העיקר אנחנו צריכים לבטל חכמתנו ודעתנו ושכלנו, לבטל לגמרי, רבינו הקדוש {אמר} הוא השורש והעיקר של התורה, של אמונה, של כל תפילותנו, זהו, וזה יהיה, מי שהוא מחפש אמת השם יתברך מאיר לו הכל מה שהוא צריך, שיעשה הכל מה שהוא צריך, וגם עם האדם, עם האדם מחפש אמת, אז הוא זוכה, ה' יתברך פותח את עיניו, והוא רואה האמת ויודע איך להתנהג, איך, מה לעשות, איך לתקן הכל ואיך {לחזור} לה' יתברך ולתורה, לאמונה, לאמת, זה, כל העולם הולכים ורצים (לא מבין) אבל זה לא, לא בני אדם, בני אדם, יש לו ידיים ורגליים ופה, כן, הכל, וזה מין, מין, מין בהמות כאלו, כן, ככה אומר רבינו הקדוש (לא מבין) רבינו הקדוש אמר: "תנו לי את לבכם, ואני הולך אתכם בדרך חדש", למסור את הלב, אוי וי, מה זה? מה? איפה אנחנו? יש, יש בעולם, יש, נמצא בעולם אור כזה, שהוא כל חיותנו ותקוותנו, ואנחנו צריכים (לא מבין) לעזוב את זה, להכניס את זה בלבנו, לא להסתכל על כל העולם, כן, מי זה העולם? רבינו הקדוש, ה' יתברך, רבינו הקדוש, התורה, זהו, חוץ מזה אין {בעולם}, אוי, צריכים לדבר רק בזה, כן, בכל פעם שאנחנו זוכים לראות עצמנו ולדבר, צריכים לדבר רק מזה, כל אחד (לא מבין) מה שזוכה למצוא בדברי רבינו, איך לתקן ואיך להתחדש ואיך להתחזק, לדבר רק מזה עם, עם חברים, ועם, עם כל העולם, כן, כי השקר אין לו, אין לו, אין לו כלום, אין לו (לא מבין) מי שרוצה עכשיו, יש לו כבר התורות כאלה, תפילות כאלו, דיבורים כאלו וצדיק כזה שהוא, שהוא משנה, משנה הטבע, משנה כל העולם, הוא, הוא, "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", הוא מהפך הכל לטובה, אוי וי, צריכים לדבר (לא מבין) לא לישון ולא לאכול, אין לי זמן, צריכים לרחם על בנינו ועל דורותינו ועל עצמנו, ולדבר רק על זה, "מי האיש החפץ חיים", מי שרוצה להסתכל ולהיות, ולהיות עבד ה', לעבוד ה' באמת, אז רק {ספרי} רבינו, זה צריכים להודיע לכל העולם, ואנחנו רואים שכל העולם הם יודעים את זה, הם, הם ממשכים עצמם לרבינו, כן, אוי, עכשיו אני רואה, איך (לא מבין) השקרנים, כן, איך יהיה להם, איפה הם, כן, לא נשאר {ולא כלום} רק ספרי ברסלב, זה, זה בורא עולם חדש, כל דיבור של רבינו, ואנחנו צריכים למסור נפשינו על זה ולהכניס בלבנו, בלב זרעינו ובדורותינו ולדבר תמיד רק בזה, איך זוכים לצאת מהעוונות, מהתאוות, איך זוכים לתקן הכל, כן רבינו, הוא גילה לנו, שהוא יכול לעזור לנו, הוא יכול לתקן אותנו, כמו שאנחנו, אוי, אוי, כל תורה שגילה רבינו בעולם, כל דיבור שגילה {בעולם} זה כל, כל חיותנו ותקוותנו, כן, זהו, ואנחנו צריכים לרחם על עצמינו ועל דורותינו ועל זרענו ועל דורותינו, להודיע לכולם, לכל העולם, שיש עכשיו בדורות אלו, בחושך הזה, יש כבר אור כזה, שהוא יכול לעזור לנו, להוציא אותנו מן העוונות ומן

התאווה, שמתקן הכל, היה כמה גדולים שהם, שהם חשבו שהם משיח, שהם, הם, הם דיברו איזה דיבורים כאלה, אבל, אבל זה לא היה נכון, זה, הם טעו, כן, אז רבינו הקדוש, אצלו אין שום טעות, מה שהוא גילה, איזה דיבור מבורר הלכה למשה מסיני, אז הלילה, רבינו הקדוש עבר על כל הצדיקים, על כל הצדיקים שהיו מיום בריאת העולם, זה ענין פלא של ה' יתברך, שאז, שבדורות האחרונים, מה שיהיה, מה, מה שיהיה, איזה כפירה, איזה שקר, איזה (לא מבין) זה, ה' יתברך ראה, הוא לא, {וידע}, אז הוא ידע, אה בדורות האחרונים? מוכרח, מוכרח לרדת רבינו הקדוש בעולם הזה, רבינו רבי נחמן, הנשמה שלו בעולם הזה, אם לא? חס ושלום, אז יהיה, יהיה חורבן כזה שלא, בלי שום תקווה, רק רבינו, ורבינו הקדוש כבר רמז בהמעשיות, שהוליוכו נשמה לטבוע אותה שתדל לעולם הזה, כן, אז בא, אז בא הס"מ, המלך המוות, היצר הרע, הרע, הוא טען, הוא היה לו טענות, יש דין תורה, מה זה? זה הפקר? הוא אמר: "מה, מה? אם הנשמה יורדת לעולם הזה, אז אין לי מה, אין לי מה לעשות", כן, וכי לשוא, הוא טען: "וכי לשוא בראתני, בשביל מה בראת אותי? אז אין לי מה, אין לי מה לעשות!", כן, והלך, אחר כך הוא, אמרו לו, אנשי, היה דין תורה, כן, והחלטנו: "הנשמה הזאת מוכרח לרדת לעולם ואתה, ואתה תן לך עצה, תן לך עצה", אז הוא הלך לחשוב עצה, הוא חזר ואמר: "כבר יש לי עצה, כן, הוא יכול לרדת, יהיה מחלוקת כזה", דיבורים כאלה, "חיי מוהר"ן" בדפוס, אבל לא, לא {רואים} לא מרגישים, העולם מגושם כל כך, שלא, אפילו הגדולים, אפילו גאונים לא מרגישים שיש, מה שיש בזה, כן, יש, יש להם חלק, הברסלב, כן, זה אני רואה, שזה עיקר הוא המסירת נפש, בשביל ה' יתברך, בשביל התורה, חכמה זה גם כן טוב, אבל, אבל העיקר היסוד, והעיקר היהדות, עיקר התורה היא המסירת נפש, הרצון החזק, וגם רבינו הקדוש הכין בזה ואמר, יש שיחה שאומר רבינו: "תנו לבכם לי ואני הוליד אתכם בדרך חדש", זה דרך ישן מאד, שלא הלכו בו אבותנו מעולם, ואף-על-פי-כן הוא חדש לגמרי, נו, צריך לתת את הלב, וברוך השם אני, אני נתתי את כל חיי ואת לבי, את האבא והאמא וכל העולם, נתתי הכל בשביל התקרבות לרבינו, זה פלא, זה דבר פלא מאד, רבינו הקדוש אמר: "כל מי שיש לו איזה הרהור תשובה, זה נמשך ממני", ככה אומר רבינו הקדוש, כן, אז כל (לא מבין) אנחנו רואים עכשיו הרבה בעלי תשובה, זה סימן גם כן על הגאולה, כי כל ההרהורי תשובה זה נמשך מרבינו, אפילו שלא יודעים, אפילו שלא יודעים מאיפה, (לא מבין) אבל זה הכח של רבינו ישנו בעולם, והוא, והוא (לא מבין) והוא לא נותן מנוחה, מה, כן, אוי וי, אוי, אתם לא יודעים, אתם לא יודעים ולא יודעים, כמו שרבינו הקדוש כבר נמצא בעולם, ואם הוא כבר נמצא בעולם, אז יש בעל הבית לעולם, רק לא יודעים, אז {להבל} אבל, אבל יש, כן, יש כבר, יש כבר בעל הבית לעולם, ויבוא הזמן שיתגלה, כן, זמן החתונה, לכל דבר יש קץ, יבוא הקץ, יבוא הזמן, יבוא זמן החתונה, אז יהיה חתונה, אנחנו לא יודעים כלל, אנחנו (לא מבין) אם לא היה המחלוקת על הבעל שם טוב, הבעל שם טוב היה צדיק {גדול}, רבינו הקדוש אמר על הבעל שם טוב שהוא היה, אבל רבינו הקדוש זה ענין מיוחד, זה ענין, זה ענין, זה ענין כזה, והעולם לא יודעים את זה, גם כן חסידי ברסלב לא, אפילו לוי יצחק, רבינו הקדוש אמר: "לידע ממני, אני סוד מכל העולם" מי שהוא, מי שהוא {עובר}, העולם יכולים לחשוב על, על חב"ד, על חב"ד שהוא (לא מבין) זה שקר, זה שקר גמור! נו, בשביל זה יש חושך כזה בעולם [סבא והחברים שרים "נ נח נחמ נחמן מאומן"]...

....תגיד, תגיד לה הענין שלי, הענין שלי, אני לא כלום, רק הענין הוא תפילה, להתפלל כל אחד להשם יתברך כל יום, כל מה שחסר לו, כל מה שצריך לבקש רחמים מהשם יתברך, שנזכה ליראת שמים ולשמור התורה והמצוות, ואם חס ושלום נופלים, אז יש, יש רבינו רבי נחמן שהוא לא נותן ליפול, לא נותן לנו ליפול, אז העיקר זה רבינו הקדוש רבי נחמן, אני לא כלום, כן, והעיקר ללמוד ספריו ולקיים מה שהוא לומד אותנו ולהאמין לו מה שהוא אומר, זה המקום... זה מן השמים, זה, זה, זה כל חיותינו ותקוותינו, והוא, השם יתברך הביא אותו לעולם עכשיו בחושך הזה שיהפוך, שיקרב כל העולם להשם יתברך ולתורה ולאמונה בשביל האמת, כן, זה העיקר, העיקר להאמין בהשם ולהתפלל להשם, להאמין שהשם יתברך ברא אותנו והוא רוצה שאנחנו נאמין בו ונאמין בתורה ובמצוות ונהיה בנים אצל השם יתברך, זהו, זהו התכלית, זהו החיים, בלא זה אין חיים כלל, כן, בלא זה, בלא תורה ולא... זה, זה, זה לא חיים, זה חיים, חיים של מין בהמה, יש בהמות שהולכים על ארבע רגליים, ויש בהמות שהולכים על שתי רגליים, בעולם מסתובבים בהמות על שתי רגליים ומדברים גם כן (סבא צוחק), אוי, צריכים בפשיטות לדבר בפה, מה שהענינים רואות בספר לדבר בפה ולהאמין שהשם יתברך שומע כל תפילה, אפילו רצון טוב שיש לנו, השם יתברך יודע הכל ועוזר, ועוזר לנו ורוצה לעזור לנו, רק העיקר מה שאנחנו רחוקים מן האמונה ומן האמת, כן, אנחנו עם יהודי, אנחנו קיבלנו התורה ואנחנו עם התורה, עם השם, כן, ואנחנו כל חיותינו התורה והמצוות, זה כל החיות, זה לא חיים... [סבא שר את המנגינה של "כי אתה שומע כל תפילה"]...

(סוף צד א 7 slm = חלק 2 g וחלק 6 c).

צד ב 106 slm

... (התחלת הצד, זה שיר של דגן מאחת הקלטות, שמוקלט על הקסטה הזו).
... אוי, אוי, זה הפתק, פתק זה התחלת הגאולה, "נ נח" זה לא ידענו מזה, וזה הסוד לא {נברא} ולא זוהר ולא (לא מבין) ולא נזכר רק בהפתק, רבינו הקדוש גילה זה בהפתק "נ נח נחמ..." עם נקודות (סבא צוחק), כי זה פלא, פלא גדול, אי אפשר להבין את זה, איך הוא נכנס הפתק לחדר? ואיך אני פתחתי את הספר, והוא היה שמה איפה שפתחתי? (סבא צוחק) זה דבר פלא כזה, שאי אפשר... יותר מכל הפלאות!, זה לא רק פלא שהיה, הפתק הוא נמצא, הוא נמצא תמיד, הוא לא נפסק! (סבא צוחק), כן, "נ נח" יכולים כל העולם לשיר ולומר ולהגיד "נ נח", היה באמריקה היה כושית, כושית, שהוא היה חברה באו"ם, באו"ם, כי... אז היא רצתה לראות את הבן שלה, הבן שלה, היא הייתה מגורשת, והבן שלה היה רוצה לראות אותו, ולא היה אפשר, לא היה אפשרות, אז אמרו לה שתגיד "נ נח", אז היא אמרה, זה היה בעיתון באמריקה, היא אמרה "נ נח", הוא, הוא, והוא בא מחר, מחמתיים הוא בא (סבא צוחק) [אבל שסבא גילה לנו את הסוד של זה] הסוד? [אנחנו לא מבינים את הסוד] הסוד הוא (לא מבין) אפשר להבין שרבינו הקדוש מגלה ש... יש בזה רב וביקוטי מוהר"ן: "שיש שיר שהוא יחזיר כל העולם להשם יתברך, לתורה, על ידי השיר הזה, אז מגלה רבינו שהוא זה השיר, "נ נח נחמ נחמן" זה שיר פ... השיר הזה הוא 'פשוט, כפול, משולש מרובע', 'נ' זה פשוט, 'נח' כפול, 'נחמ' משולש] משולש, 'נחמן' מרובע, וגם יש בו עשרה אותיות, "נ נח נחמ נחמן" זה עשרה אותיות, זה כנגד עשרה מיני נגינה שהוא גילה שזה מסוגל לתקן פגם הברית, זה ה"תיקון הכללי", עשרה מיני נגינה! (סבא צוחק) [זה התחלתה דגאולה הפתק, התחלתה דגאולה ממש] כן, כן, כן, רואים, רואים עכשיו שזה עושה פעולות, הוא, הוא, הוא נעשה מפורסם בכל העולם, {בפרט בבין} הגויים (סבא צוחק), רבי נחמן מברסלב, כל העולם (סבא צוחק), אוי, גם מה שהוא אמר לפני מאתיים שנה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", והוא מגלה בהפתק, מה שאמרתי (סבא צוחק) ש"האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", זה "אמרתי עליך", ככה כתוב בהפתק (סבא צוחק), גם הוא מגלה שהוא זה השיר, השיר הזה 'פשוט, כפול, משולש מרובע' זה אני בעצמי, 'נחמן מאומן', מאומן, איזה נחמן? מאומן! (סבא צוחק), הוא זה השיר 'פשוט, כפול, משולש מרובע' (סבא צוחק), וזה החתיכת נייר, מה זה? מאיזה, מאיפה בא? (סבא צוחק) היה, יש כמה אנשים ששואלים: "הוא ירד מן השמים?", הפתק איזה, איזה גוון (לא מבין) שהוא, שהוא... (סבא צוחק), איזה גוון? יש לו כל הגוונים, זה פלא כזה שלא היה מעולם דבר כזה, הוא לא, הוא, הוא כבר נפטר (לא מבין) והוא מדבר איתי "תלמיד יקר", כן, כן, יחד עם המכתב (סבא צוחק), "עליך אמרתי", "נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", נו, "חזק ואמץ בעבודתך", בער, מי, מי מי

צד א אורי 1 107א

... (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) ... [אחד החברים שר "בך בטחו ואתפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, כך בטחו ולא בושו"] ... (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) ... (כל הקסטה ביידיש וחצי מהצד ריק לגמרי). (סוף צד א אורי 1).

צד ב אורי 107ב

... (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) אוי וי [אתה נראה טוב, סבא] (לא מבין) שהוא ואני שמחנו מאד בכל דיבור, והוא היה עייף מאד [מי? רבי ישראל קרדונר?] {יעקב} ... (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) [ההורים שלך זרקו אותך מהבית, והלכת וגרת על יד רבי ישראל קרדונר, זה היה לטובה, שתוכל לראות את העבודה של רבי ישראל] יוא [מה עוד היה?] בוודאי הייתי אצלו (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) ... (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) ... (רוב הצד זה ביידיש). (סוף צד ב אורי 1).

קסטה מס' אורי 2

צד א אורי 2 108א (99א)

ברוך השם אני מרגיש ריח של ברסלב לזרוק אבנים אני הייתי, אני קיבלתי אבנים כן אני לא רק אומר אני, אני קיבלתי כל הביזיונות וכל הצרות [בטבריא] מחוץ מזה שהיה לי לחם היה לי עוד ... הי, הי, יש כבר ליקוטי מוהר"ן בעולם משיח, משיח יגיד לנו מה זה ליקוטי מוהר"ן רבינו הקדוש אמר: "משיח יגיד פירוש על הליקוטי מוהר"ן" אף צדיק לא אמר שמשיח יגיד פירוש על, על, על איזה דבר, רק רבינו הקדוש הוא אמר "משיח יגיד פירוש על הליקוטי מוהר"ן" הפירוש הוא כל דיבור הוא פירש לנו כל מה שיש לנו, כל הצרות מה שיש לנו לעזור, להושיע, להציל, לרפאות, להחיות כן הוא הכין כבר הכל אם צריכים להחיות מת? כן יכולים להחיות מתים "המחזיר נשמות לפגרים מתים" [סבא והחברים מזמרים את המנגינה של "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו"] כל העולם היו חולקים לא רצו, ליקוטי מוהר"ן? לא נו, נו [סבא אתה רוצה לשתות משהו?] אה? [אתה רוצה לשתות משהו?] שתיתי כבר [טוב] אינני יודע כל לילה שעוברת אינני יודע איך קם איך יש לי כח חיים אינני יודע איפה אני חי בעולם, איזה מקום, איזה, איפה הוא [סבא והחברים שרים "אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו"] (לא מבין) דיבור אחד מספר ליקוטי תפילות, מספר תהלים מה שזה? מי ששמע רק דיבור אחד מספר תהלים, מספר ליקוטי תפילות נעשה אדם חדש כן, לא, לא ידע מקודם (לא מבין) הניגון של "אשת חיל" הוא נעשה חדש (לא מבין) כמה נפשות ישראל הם שמעו תורה כזה דיבורים כאלו, אור כזה אז הם נתחדשו לגמרי נו התחדשו? נעשה עוד משוגעים יש כבר משוגעים חדשים.

לגמרי (לא מבין) רבי ישראל התפלל ביחידות בבית, והוא, ונעשה התעוררות כזה, וכמה נפשות ישראל, הם שמעו תורה כזה, דיבורים כאלו, אור כזה, אז הם נתחדשו לגמרי, נו, התחדשו? נעשה עוד משוגעים, יש כבר משוגעים חדשים, אני ורבי ישראל, אנחנו היינו שניים, שני ברסלבים, אחד בצפת ובטבריא, שני עיירות, היו שני ברסלבים, {כן}, כן, היה שני, שני ברסלבים, זה, זה היה בעולם [לא היה עוד ברסלבים בארץ? לא היה עוד ברסלבים פה?] ... שבת, "ששת ימים ... וביום השביעי" ...

(חצי מהצד ריק לגמרי). (סוף צד א אורי 2).

צד ב אורי 2 108ב

... (לא שומעים כלום, שומעים הכל מרחוק מאד, אבל זה נראה לי מקסטה 56, איפה שסבא אומר: "אני נ נח נח נחמן מאומן") ... (סוף צד ב אורי 2).

קסטה מס' אורי 3

צד א אורי 3 109א

... (לא מבין, כי מישו מדבר עם סבא ביידיש)...

...אתה שומע? אתה, אתה שומע? (לא מבין) [אני מותר לי לשמוע או עוד לא?] כן, כן [אולי, אולי...] זה לכולנו (סבא צוחק), היא היועץ המשפטי [כן, כן, כן, בימי שזר וגם היום [כן] אז אינני יודע, אולי היא כבר בפנסיה, לא? [מה? לא, לא חושב] לא [אנחנו לפני שנתיים היינו אצלה] אה? [לפני שנתיים היינו אצלה ביחד] כן, כן, כן, כן [אז מסתמא שהיא עוד...] אז כתבת את השם שלה גם כן [כן, שניהם] אז זה שניהם טובים (סבא צוחק) [אמרת תשאלו, תשאלו על היחסים האישיים שהיה בין רבי ישראל לנשיא שזר, בחדרי חדרים הוא אמר לו שהוא ראוי לכסא הנשיא, כתבת] אה? [כתבת שהנשיא אמר לכם בחדרי חדרים: "שאתם ראויים לכסא הנשיאות", כתבת] (סבא צוחק) אוי, טוב, טוב, שניהם טובים, היא, אביבה (המזכירה של הנשיא שזר), היא יודעת דברים כאלה שהיה הקשר ביני ובין הנשיא, היה... פרוש, פרוש מאגודת ישראל [כן] מנחם פרוש היה רוצה לזרוק אותי מהדירה, והנשיא לחם אתו, הוא עז פנים, הוא לא רצה... כן, והיא יודעת הכל, על ידה היה, על ידי אביבה היה כל... כן, הכח של הנשיא שהוא עשה בשביל זה [כן, כן] הוא רצה לתת לי מושב זקנים, מוסד [בירושלים?] בירושלים, בתלפיות, זה אמריקאי, זה כמו מלון, זה לא רגיל, כן, הוא רצה לתת אותי, "למה לך, למה לך מנחם, מנחם פרוש? למה לך? אני נותן לך... [כל טוב] כן", ולא רציתי, לא רציתי ללכת למוסד [הכל היה בשביל אהרון, בשביל שאהרון היה בכפר סבא] כן, אבל היא יודעת מה הנשיא, מה שהוא עשה בשביל זה, איזה מסירות נפש היה לו, כן, והוא היה עז פנים, הוא לא רצה לשמוע לו, אבל הסוף היה שהוא נתן לו את הכתובת של האיש הזה של הדירה, והנשיא פעל אצלו שישאיר אותי כל ימי חיי בהדירה [כן] נו, אז על-כל-פנים היא יודעת מה שהוא עשה בשביל זה, כן, זה טוב, שולמית, היא יודעת יותר משולמית, כן, היא ראתה את המסירות נפש שהיה לו בשבילי, אז היא עד היום [היא גם יודעת את השם שלי, שכתבת שרון] אה? [כתבת, כתבת את שמי והכתובת שלי, שישלחו אלי את המכתב] כן [אז היא זוכרת את הפרשה שבאנו כולנו ביחד אליה] אה [לפני שנה וחצי, שנתיים] כן, כן [באנו כולם ביחד] כן [והיא זוכרת את הענין שהיא ניסתה לעזור לי] כן [לצאת מן המשפטים] שכתבת את זה? [לא, אבל היא זוכרת ש...] אתה, אתה זוכר [היא זוכרת] היא זוכרת? [היא זוכרת בוודאי] דיברת איתה? [לא, אבל היא זוכרת בוודאי שבאנו אליה כולנו] כן, כן [והיא, היא התקשרה לנמל התעופה] כן [לעזור] כן, כן, כן, כן, כן, כן [לעזור במשפט] זה היה הכל [הכל היה בשביל עכשיו] כל ההמתנה בשביל זה [בשביל עכשיו] מדברים ממשד הנשיא [כן, כן] זה, זה לא, זה לא דבר פשוט, [אתה יצאת] גדול, כן, זה בלבד אותם [כן] תחשוב שזה הכל, עם כולם, כן (סבא צוחק), על-כל-פנים אתם יודעים מזה? ציפורה מסרה... [כן, כן, כן, ברוך ה'] אז, אז... [זה...] אז זה יכול להיות כל רגע [כן, כן, ה' יעזור] היום או מחר, אז אנחנו צריכים להיות... [העיקר שצריך לשמור על כל הענין בסוד גדול] אה? [על כל הענין צריך לשמור בסוד גדול] כן, כן [כל ענין הפתק זה סוד גדול בפני העולם] אה, זה למדרכי? [לא, אתה רוצה גם?] לא, לא, לא, אני לא, לא [בשבילך רבי, בשביל] לא, לא, לא, לא, לא, לא, אני כבר שתיני [אני בלי נדר, כשאתה נוסע לרוסיה, אני בלי נדר, בלי נדר] אתה יכול לנסוע לבד [יוא, בלי נדר אני נוסע גם] יש לך דרכון עכשיו? [כן, כן] אני לא רוצה לומר נדר, בלי נדר [אני, אתה צריך לעשות תכף, הכי מוקדם, הכי קודם] [כן?] כן, להיות בחיים [פה בראש השנה] להיות בחיים ברוסיה [טוב, טוב שאמרת לי] כן, כן, וודאי [יוא, אני צריך להתארגן] (לא מבין) כזה שאין לנו מושג [לא, אתך אני רוצה] להיות על, על הציון של רבינו [לא, אני...] באומן ולומר העשרה מזמורי תהלים, ה"תיקון הכללי" על הציון [אבל אני רוצה לנסוע אתך ביחד] אה, הלוואי [בלי נדר] נו, אבל אני אין לי דרכון רק [לארץ ישראל] [טוב, אבל הם יעשו זה, אני חושב שיעשו זה, שיתנו לך] כן? [זה מה שעכשיו צריך] לא, לא יתנו לי [לא, אבל הוא אמר ש...] מי אמר? [הוא צריך לכתוב למשרד החוץ] אה? [כן, זה מה שמדברים] זהו? [כן, אולי יוזה, שיקבל מקום לנסוע ל...] [זה יאפשר למשרד החוץ] נו [לעזור בעזרת ה' לעשות, לעשות הסכם עם הרוסים] יוא [שנבוא עם דרכונים] בשבילי? [יוא, יוא] [ביקשתי מנין, אנחנו מנין] מנין [ביחד אתכם, שיהיה לכם מנין על הציון בערב ראש השנה] בערב ראש השנה? [כן, כן] [שיהיה מנין] נו, ואיפה? יש, יש... [משרד החוץ] נו [הוא יפנה אל הרוסים על מנין לערב ראש השנה, ליומיים, שלוש, להיות ברוסיה] כן [לכבוד ראש השנה ברוסיה] כן [אז...] [אבל מנין לא יאשרו] מנין, מנין אפשר שופר ואפשר את הכל לעשות, להתפלל ערב, ערב] [אני אומר בלי נדר, אני יש לי דרכון אמריקאי] (סבא צוחק) זה דבר שלא ידעתי, זהו, זהו [זה] [זאת הבקשה, זאת הבקשה] אה, אני חשבת אולי בשביל הדפוס [לא, בשביל...] אבל אלו שולמית, כהנה שולמית [יוא] ואביבה [כן] שרה, היא עושה אצלה [כן] והם, הם, היא, אביבה היא יודעת דברים כאלה שהיה לי קשר עם הנשיא, סודות כאלה שלא ידע מזה שום אדם, והיא יודעת, כן [איזה אביבה?] והוא... אביבה זה היועץ המשפטי של, של הנשיא [אה, כן]...

... (לא מבין) שבא אלי עשיר מירושלים, שהוא קמצן גדול [כן] 'מעין שטוב', 'מעין שטוב' שמעת? שמעת? [כן, כן, כן] שמעת, כן, האבא שלו הוא, האבא שלו אני חושב שהוא כבר איננו בעולם, אבל אני ראיית את האבא שלו, והוא בא, ודיברנו מעין הדפוס, והעבר אמר שזה עולה כך וכך [כן] אז הוא, אז הוא הוציא פנקס עם צ'קים [כן] והוא נתן צ'ק מתנה חמשת אלפים דולר, הוא ת... נו, והוא אמר לי, הוא עשה צ'ק [לא מבין], כן, הוא קמצן ולא... כן, והוא אמר לי: "אל תדאג, כסף, יהיה הדפוס ויהיה כסף והכל", כן, כן, אחר כך הוציא עוד כסף, עוד דולרים, עוד, עוד עשרת אלפים, הוא, הוא, הוא הוציא את הפנקס, הוא נתן צ'ק, אז אני נדהמתי, אני מכיר אותו שהוא לא כל כך... [לא עושה כל כך] והוא קמצן גדול, כן, כן, וכל פעם נתן צ'ק, "עשרת אלפים? טוב, רגע אחד", הוא נתן צ'ק ואומר לי בכל פעם, ואומר לי: "אל תדאג, יהיה דפוס ויהיה, ויהיה, ויהיה דולרים" (סבא צוחק), היה, היה עוד, עוד, עוד אנשים עשירים, והוא, והוא לא נתן להם לתת צ'קים, הוא תכף הוא נתן [לא מבין] והם לא, והם לא, הם גם כן רצו לתת, לעשות צ'קים, אבל הוא הקדים, הוא, הוא הקדים ונתן צ'ק, אז היה מספיק [הוא מעין, מעין, מעין] [מעין של דולרים] כן, 'מעין שטוב' [מעין שטוב, מעין טוב, מעין טוב] 'שטוב' זה טוב] נו, אבל אנחנו לא, לא יודעים מה זה ממון [אהרון היה, היום בבוקר התקשר, הוא אמר לי שהוא מרגיש שיש חדשות] מדוע לא... הוא סידר פגישה בסוכנות, מדוע לא עשיתם פגישה? [האבא שלו היה חולה, ואני לא זוכר בדיוק, זה היה כבר לפני שלוש שבועות] אה, אה [לפני חודש, שלושה שבועות] אה [אולי לא היה בגלל האבא, אולי האבא נפטר, לא יודע] [אני חושב שביום חמישי, לא, לא זוכר מה היה הסיבה] אה, אה, זה היה סיבה, היה סיבה [לא סתם ככה באוויר] אה [אני זוכר שהוא אמר לי אתה לא בא? אתה הולך ל...] אבל היו צריכים להודיע להם שאנחנו היום לא יכולים לפגוש, שיעשו זמן אחר [אתה צריך רק להתפלל שאישתי] נו [תתפלל שאישתי והמשפחה שלה] נו [שהם יתנו כסף] כן? [האבא שלהם היה צדיק, הבעל חסד הכי גדול] כן? [והם לא, לא יודעים למי לתת הכסף?] אה [תראה, רבי, רבי] (סבא צוחק) [רבי אתה צריך להתפלל, להתפלל שאישתי... אבא שלה היה הבעל חסד הכי גדול, הוא נתן כל הכסף שלו...] כן, יש להם כסף? [יוא] כן? [מיליונים יש לו] כן? [יוא, אתה רק צריך להתפלל...] מדוע, מדוע הם לא נותנים עד עכשיו? [לא, הם התאכזבו] אה? [לא, אין לי השפעה עליהם, הם התאכזבו מפני ש...] מדוע? [מפני שהם התחננו, היה רבנים, היה אנשים לא הגונים] לא הגונים [יוא, אבל האבא שלה, כל הכסף הוא נתן לפני מותו ו...] אה [אז אתה יכול להתפלל שהם יתנו על השם שלה, של...]...

...נו, הם רצו, והוא לא {מכיר} אותם, על-כל-פנים...

...[סבא והחברים שרים "בך בטחו אבותינו, בטחו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו.."] "נַחַם נַחֲמָן נַחֲמָן מאומן.."] אוי, אוי, רבונו של עולם [סבא שר "כי ניהם ה' את ציון, ניהם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן, וערבתה כגן ה', ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זימרה.."] ואחר כך גם החברים משתתפים]...

...[סבא והחברים שרים "מעין עולם הבא יום שבת מנוחה, כל המתענגים בה, יזכו לרוב שמחה, מחבלי משיח יוצלו לרווחה], פדותנו תצמיח, ונס יגון ואנחה... "בניגון של "נח", אחר כך סבא שר "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו..." [זה הניגון הוא התבודדות של חודש אלול [כן] אנשי שלומנו הלכו, הלכו בלילה ליער [כן, אחרי חצות] בחצות, אחרי חצות [כן] היה זמן לצעוק [כן] זה בחודש אלול [כן, כן] אז, אז "עבר קציר, חודש אלול הוא כבר הסוף, הסוף, כבר עבר כל הקיץ 'ואנחנו לא נושענו' (סבא צוחק). אז זה היה התבודדות, מין התבודדות [סבא והחברים ממשיכים לשיר "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו..."] (סבא צוחק) היה קולות כאלה ביער, מעמקי הלב, איפה אנחנו? עבר קציר, כבר "עבר קציר, כלה קיץ, ואנחנו לא נושענו", מה יהיה ממ... מתי נזכה לתשובה? מתי? אלול (סבא צוחק) [כן] אוי [מדברים על תשובה, זה, זה...] "עבר קציר, כלה קיץ", כל {שפתינו}, זה לא רק אצל, רק אצל... [כל השנים שלנו] כל, הכל, עבר, עבר הכל ואנחנו לא נושענו, עוד קצת אנחנו הולכים לעולם האמת, מה יהיה {מאתנו}? "עבר קציר, כלה קיץ", אבל כל, כל חיינו, כל, כל, כל כוחנו, עבר הכל ואנחנו לא נושענו, זה טעות גדול, זה לא רק הקציר הזה, עבר קציר, זה לא, זה... [זה כל קיץ] [כל החיים] ואנחנו לא נושענו, כן (סבא צוחק) [מי כתב את השירים האלה?] לא יודע, אני רק יודע שיש שיר כזה [כן] (לא מבין, כי מדברים עם סבא באידיש) [לא, לא לדבר רק עברית] (ממשיכים לדבר עם סבא באידיש) [דבר עברית, הוא לא מבין עברית, רבי, הוא לא מבין אידיש] לפני הרבה שנים נפתח בטבריה מלון, מלון עם כל התאוות [כן] מלון מיוחד [כן] והבעל, ובעל המלון היה שמו חיים, חיים (לא מבין) והוא, אני הייתי אופה, והוא רצה האופה הכי, הכי מומחה והכי טוב והכי מומחה [זה, זה הסבא] אז אמרו לו: "אודסר, מאפית אודסר", כן (סבא צוחק), אז הוא שלח אחרי, אני באתי, והוא קנה אצלי לחם [כן] חלה, לחם, והוא... אה, מה? [זה היה עם רבי ישראל (סבא צוחק)?] [לא, זה אחד פתח מלון] היה לי מאפיה [כן, כן, כן] [היו צריכים אחד שיהיה אופה] אני הייתי אופה, אני הייתי אופה, וכל (לא מבין) של המאפיה, נו, וכולם היו, היו מקנאים אותי, "ישראל בער הברסלבר, הוא עשה, הוא עלה לעילה, לעילה, לעילה ולעילה, ואנחנו כולנו עניים, אין לנו כסף, וישראל בער הברסלבר יש לו מאפיה, מאפיה, מאפיה זה, זה, זה בית חרושת לכסף [יוא] מאפיה? מה זה?", ואני, כולם התקנו, התקנו, ואני יש לי נסים שלא נעשיתי עיוור, הדמעות ירדו מאליהם, אני לא צריך לחשוב, {להכין} שירד, שירד דמעות, הדמעות יצאו מאליהם, אני לא רציתי, אני, אני פחדתי שאני אהיה, אהיה עיוור, מה? זה דמעות, זה, זה, זה, לעניים זה נורא מאד [כן, כן] זה לוקח המאור, המאור עניים [כן] אבל אני לא רציתי לבכות, אבל זה יצא מאליהם [למה בכית?] (לא מבין) לא רוצה, הם ירדו [למה?] מגודל צער שהיה לי [אה?] מה? בשביל מה הכסף? מה [אה, בכה, שהוא עושה כסף] מה זה? כן, כן [אז מתי עזבתם?] (לא מבין) הבעל, בעל המלון, כן, הוא היה יודע ספר והוא, והוא אהב לשמוע דברי תורה, אני דברתי אתו מרבינו, והוא נתרשם והוא... ואני הייתי אצלו יחיד בעולם, כן, כן, אז היה לו מכונה כזו, הוא, לפני הרבה שנים זה היה, הוא היה לו עשיר גדול והוא היה לו דבר כזה, אז הוא אמר לי: "אני רוצה לשמוע, אני שמעתי שאתה מזמר בשבת "אשת חיל" וזמירות, אני רוצה לשמוע", אז הוא לקח אותי [יוא] אני, אני, ואני לא ידעתי, אני {שמעתי}, אבל הוא רוצה לשמוע, אז אני אמרתי "אשת חיל", אחר כך בשבוע הבא, הוא קרא אותי והוא פתח את זה, ואני שומע שאני... [קול שלך] זה, איך אפשר דבר כזה? מה זה? כן (סבא צוחק) [יכול להיות שכזה] [היה לפני שישים...] [היה, היה, היה, ארבעים שנה] כן, כן, לא היה כל כך גדול, אבל היה [היה] כן, כן, כן...

(סוף צד א אורי 3.)

צד ב אורי 3 109

... "שושנת יעקב" זה ענין גדול, ענין גדול, שושנה, שושנה זה ענין נורא מאד, שושנה, רואים בתהלים "למנצח על שושנת" [שושנת, למנצח] "לאסף", "לדוד על שושנת", שושנים, "שושנת יעקב" זה ענין המובחר שבעים ישראל, השושנה [כן] שושנה זה [על הכסא למעלה] כן [על הכסא למעלה] וגם כן יש שושנים שסביב, סביב גדלים קוצים [יוא] והשושנה הוא, הוא, הוא יודעת מהקוצים, מהקוצים האלו, כן [ויש לו ריח טוב] "שושנת יעקב" זה ענין גדול, זה ברסלב, שושנה, "שושנת יעקב", המובחר שביעקב, "שושנת יעקב צהלה ושמחה", לא רק שמחה, "צהלה ושמחה", "בראותם יחד תכלת מרדכי", "תכלת מרדכי", מרדכי היהודי, מרדכי הצדיק, מרדכי זה... "תכלת מרדכי", האור של מרדכי [ככה זה] יוא [זה הניצחון של עם ישראל] אוי, אוי, אוי [סבא ממשיך לשיר "תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."]... הוא רקד בפורים [בפורים] ב"להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, הוא לא יכול ללכת מהמילה "להודיע" [סבא ממשיך לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."]

זה התחזקות כזה, פורים זה אור, אור של משיח, אור של {התחדשות} [כן, זה מה שכתב רבי נחמן, פורים ותנוכה] כן, כן, {שזה כבר}, יהיה עוד הזמן להודיע לכל העו... להודיע [לכל העולם, לאמריקה, לרוסיה, בסין, בסין שמה, להודו] הוא הודיע [אבא, אבל אחר כך אתה לא יכול לנשום] [אה, טוב, טוב, טוב]

...[יותר ויותר טוב, נו, רבי, יותר ויותר טוב] ברוך השם [רואים שזה... הם אמרו לפני ארבעה חודשים...] אתם יודעים, אני שמעתי, אני שמעתי מכמה, מיעקב, שהם אומרים [כן] שהפתק והקמיעות, אני לא רוצה להגיד מה שהם אומרים [לא יודעים מה... לא יודעים, לא יודעים, שאלוקים יתן הבנה, מה אנחנו יודעים, אנחנו...] {כמו ראש השנה} [ואנחנו מחפשים את הצדיק האמיתי] הו, הלוואי שנזכה למצוא אותו, אם מחפשים, מוצאים, אם מחפשים באמת [באמת, אני כל, כל חיי אני חיפשתי את הצדיק האמת]...

...צריכים להודיע מה {זה? זה? זה?} נכנס, זה נכנס בי, וזה לא, לא, זה לא יצא ממני לעולם ולעולמי עד (סבא צוחק), אוי וי...

...אוי, אוי, אוי [עוד קצת חלב] רק אני, הגב שלי, אני יודע [סבא, שלום] אה, שלום עליכם [אהרון, אהרון התקשר אלי] נו [בשילה, בשילה] שילה [ביום ראשון יהיה שם ילדים מכיתה א' עד כיתה ו'] נו [ילדים מגיל... ילדים קטנים [מגיל 10 עד 12, או-8 עד 12] טוב [אז כן אנחנו רוצים, אבל הוא אמר לי שנמסור לכם, שאתם תהיו, תכינו את עצמכם שמדברים עם ילדים] מדברים, לדבר עם ילדים? [על "סיפורי מעשיות", רבינו הקדוש] נו, השם יתברך {יעזור} לנו דיבורים, אנחנו בדורות אלו, אנחנו רחוקים לגמרי מכל וכל [כן] {זה אמת} [כן, כן] נו, ואף-על-פי-כן השם יתברך רחמן, "חסדי ה' כי לא תמנו" אפילו בדורות אלו, אפילו כמו שאנחנו, אם אנחנו מבקשים אמת, לא כבוד, לא, לא רודפים, לא רוצים כבוד ולא רודפים אחר הכבוד, אז זה חש... גם כן חשבון אפילו בדורות אלו, אז אנחנו צריכים רק למסור עצמנו להשם יתברך שיעזור לנו שנזכה לדבר דיבורי חן, דיבורי אמונה, כי אנחנו רחוקים לגמרי, זה הכל בחסד, הכל באמת והכל בחסד, כן, זה אמת [כן, חסד חנים] אפילו אנחנו הגדולים, אנחנו, שנדמה לנו שאנחנו רוצים, שאנחנו... כן, אף-על-פי-כן אם אנחנו עושים הענין שלנו בדרך כמו, בדרך קבע, בדרך רגיל [כן, כן] טוב להתראות, טוב... כן, אבל, אבל העיקר הוא שהלב יבער כל כך להשם יתברך, אולי כשאני אתראה עם לייזר או עם ישראל בער, אולי יצא מזה טובה להתקרב להשם יתברך, זה, אם לא בשביל זה, רק בדרך רגיל זה, זה... [בבקשה, שרון בבקשה, תשתן] אוי, אוי, תביא לי את הכר מה... הכר שלי מהראש, אוי, אני, אני חושב שזה אתמול היה אצלי ציבור גדול, תלמידים הרבה, חסידים הרבה [לא, לא, לא, לא] ואני באמת אם, אם...

אני באמת, אני באמת, אני לא מסוג הזה לבוא אלי לבקש בקשה [לא, אנחנו רוצים שאנשים...] אף על, אף-על-פי מה, מה אמרת, אה, טוב, טוב, טוב, טוב שראיתי, אני, אני לא שמתי לב, אוי וי, העיקר הוא... אני, אני זוכר הענין שלי, הקשר שלי עם רבי ישראל (קרדונר), זה היה (לא מבין), אני הייתי כל הזמן, כל השנים לא יכולתי ממש, לא יכולתי רגע בלי רבי ישראל, לא יכולתי לחיות בלי רבי ישראל, כי היה בנינו קשר כזה ואהבה כזה שהיא מיוחד בעולם, שזה לא, לא רגיל, כי הענין שלנו, אני כל כוונתי לא היה בשביל לתת כבוד לרבי ישראל, כל כוונתי היה [להתחדש מחדש] לחפש אולי אני אמצע איזה אור, אולי הוא יכול להביא לי איזה אור איך, איך לעבוד ה' באמת, זה העיקר, וגם כן הוא אותו דבר, הוא לא חפץ בתלמיד כמוני רק בשביל זה אולי יצליח להאיר בי איזה, איזה ניצוץ מרבינו הקדוש, שיהיה לי טובה בעולם הזה ובעולם הבא, זה היה העיקר כוונתנו ועיקר הקשר שלנו, בשביל זה הצלחנו, שיש לו קיום, כבר יש שבעים שנה מרבי ישראל, והענין שלו לא נפסק, הוא, הוא התחיל ממני, התחיל הרבה קודם לפני ממני, אבל זה היה כל, עיקר העבודה שלו, המטרה שלו להשאיר בעולם הזה את האור של רבינו, להכניס באנשים [כן, כן] ואלו האנשים יספרו לחברו, ל... כן [עולם חדש] יהיה לו תלמידים, יעשה תלמידים אחרים, וזה היה עיקר הכוונה שלו, לא להרבות כבודו ולפרסם, שיהיה מפורסם רבי ישראל, רבי... זה, אדרבה, מצד זה היה צנוע כזה שאין, שאין בעולם צניעות כזה, היה צנוע שלא ידע, הוא בכה לפני השם יתברך והוא עבד השם בכל כוחו, בכל נפשו ומאדו, כמו שכתוב "בכל לבבכם, ובכל נפשכם", לא רק הוא אמר, היה רגיל לומר ככה, כן (סבא צוחק) [אוי, אוי, אוי] והוא, אבל גם כן אנחנו אם רוצים להצליח, אז אנחנו צריכים לחפש אמת, בכל ענין, רק אמת, אני רוצה ללכת ארבע אמות או יותר, בשביל אולי על ידי זה אזכה לשמוע איזה דיבור שזה יהיה לי טובה לעבוד את השם יתברך, זה עיקר החיות, לא כמו רגיל, רגילים לנסוע לאדמו"ר [כן, כן] אבל אף פעם... [ברוך השם אני לא התגדלתי בין חסידים, לא התגדלתי, אני לא מכיר את המנהג שלהם, לא גדלתי בין חסידים, אני לא מכיר] (סבא צוחק) אוי וי, זה, אוי, זה אמת, זה ענין רבינו הוא רק אמת, עוד פעם, עוד, עוד... טוב, {מתי יהיה לי את המופתים}, זה, זה רק ענין רבינו היא, היא אמת, היא אמת זך וצח כזה שעדיין לא היה בעולם אמת כזה, כל הצדיקים הם הולכים בדרכי האמת, אבל יש אמת, יש, {גיבורים ואדמו"רים}, כן, האמת של רבינו הוא תכלית השלמות שאין שלימות אחריו, העבודה שלו בענין, הענין הקשר שלנו עם רבינו, זה רק אמת, כמו שהייתי עם רבי ישראל (קרדונר), הוא היה, הוא האמין ברבינו, שבאמת הוא, רבי האמין, כן, אמונה כוזבית זה לא כלום, אמונה זה לא שקר, אני מאמין, אבל זה לא כלום, לא כלום, אדרבה זה מזיק, זה, זה לא כלום, רבינו הקדוש אמר: "לפני ביאת המשיח, בדורות האחרונים, יהיה שני קליפות", ככה אומר רבינו: "קליפה אחת-הכפירה, לא האמין לא לתורה, לא יצאו להתקרב לה' יתברך, 'כפירה', זה קליפה אחת, והקליפה השניה-הוא האמונות כוזביות", יש שני קליפות, 'כפירה', 'אמונה', אמונות כוזביות', כן, אבל שניהם הם קליפות, זה עדיין זה בחינת עמלק, זה לא... אין לו קיום ולא יוצא מזה כלום, אדרבה זה מזיק, ורבינו הקדוש הוא אמונה, אמונה צח כזה שעדיין לא היה בעולם, שרק הוא יכול להכניס בלבנו התכלית האחרון, האמת, שהעיקר הוא לעבוד השם, בלי, רק בלי, בלי לקחת כבוד ופרסום, כי אם, אם, אם כבוד ופרסום, אז אין כלום, זה, זה אמונות כוזביות, זה לא, זה, זה לא אמת (סבא צוחק), אני זוכר... [אבא, אתה רוצה כוס תה?] אה? [אבא] נו [כוס תה?] טוב, כוס תה [אתה אמרת ככה] אולי כוס, כוס [בירה?] קפה? לא, לא, אני שתיתי כבר בירה [כן] אני רוצה שיהיה לי הקיבה, {אני לא, אני יודע}, אז חם, חם [כן] קפה, קפה עם חלב, זה בשבילי זה טוב [אז אני אתן לך קפה עם חלב, כמו שאני עושה תמיד] לא, לא, לא [למה?] קפה, קפה עם חלב, כמו שעושים קפה [רגיל] כן [טוב] אוי, רבנו של עולם, אוי, רבנו של עולם, אנחנו, אם אומרים, זוכים לומר "ליקוטי תפילות" ו"ליקוטי עצות", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי מוה"ר"ן", הכל, זה הכל תקוותנו וכל חיותנו וכל יהדות שלנו, זה הכל, על כל, על-כל-פנים... [סבא, אני רוצה לעשות וידידי דברים] זה, אבל, אבל זה תלוי בידינו, זה כן, זה כן, זה כן, זה יוצא יותר, יוצא יותר מה שאנחנו לא, לא משיגים, אבל הכל תלוי בידינו, הכל תלוי בידינו כפי שאנחנו מוכנים למסור נפשנו לחפש האמת, לא חס ושלוש להיות תקוע בכבוד, בפרסום והבלי עולם הזה, זה, זה הכל לא כלום, לא שווה כלום, אני ראיתי האמת, את רבי ישראל (קרדונר), אני נתגדלתי בין גדולי ישראל, ובדואי איש, איש כשר, הם היו לומדים תורה והיו כשרים ורצו, אבל לא להם כלים, 'אין אומן בלא כלים', זה לא היה להם, הם היו מתנגדים, הם היו מתנגדים, אז לא היה להם, לא היה להם כלום, אבל באמת, אם הם היו אנשים כשרים באמת, היו, היו בורחים {מאמונות כוזביות}, ורבינו הקדוש, והיו זוכים לראות את האור של רבינו ולא היו מתנגדים, כמו שרב מוטל (מסלונים) בסוף הוא, הוא נעשה, הוא, הוא, הוא ביטל את ההתנגדות, הוא, הוא מפחד, הוא היה איש כשר והוא רצה (לא מבין), אבל בשביל זה השם יתברך ריחם עליו והוא עשה תשובה בחייו, הוא עשה תשובה, תשובה דתשובה, זה, זה תשובה גדולה, כי הוא היה אדמו"ר שלהם, והם כולם היו משוקעים מדור לדור, מדור דור בהתנגדות, ואפילו הוא אמר שהוא לא מתנגד, אז הם לא, בזה הם לא, לא הסתכלו עליו, {יקום} אחר, כן, אבל בזה שהוא אמר שהוא לא מתנגד, "מה? מי אתה? היו גדולים כאלה והיו מתנגדים", והם לא קיבלו ממנו (סבא צוחק), אבל אם הוא היה, היה זוכה, אם הוא היה מחפש אמת, מה זה אמת? לא בשבילי, הכל, התורה לא בשבילי, בשביל כבוד שלי ולא בשביל בני לא בשביל הדורות שלי התורה בשביל השם ולא בשביל יהיה כבוד וכסף, פרנסה וכסף, כי אצל העולם, כל זמן שחיים, יודעים שהכסף לא כלום, אבל כל זמן שהאדם חי הוא, הוא רוצה כסף, כן, כסף וכבוד, שני דברים, ואני אפטר לצאת מזה רק על ידי ה'בעל תפילה', הוא מוציא מכסף מהתאוות ומכל העונות ו... זה עיקר התיקון, כן, ה'בעל תפילה', וודא (סבא צוחק), הוא... אנחנו, אני, אם אני אומר לך או לך, אני אומר לך, לי בעצמי, אני יודע שאני רחוק מכל זה, רבי ישראל (קרדונר) היה רבי ישראל, אבל גם אני הייתי יכול יותר מרבי ישראל, כן, זה רבינו הקדוש הוא, וזה... האמת לא מקבל, הוא, כשהוא נותן מתנות, הוא נותן למשהו שהוא מתגעגע, שהוא בוכה, הוא מתגעגע, אז יש לו מת... הוא נותן מתנות, הוא בא לחתונה והוא נותן מתנות, והם אמרו: "אם... איפה לוקחים הבעטליר? איפה לוקחים? איך, איך לוקחים לכאן הבעטליר? אם הוא היה כאן על החתונה, שבע ברכות, היה, היה שמח מאד (סבא צוחק), אם הוא היה כאן, היה שמח מאד", מה זה שמחה? מה זה השמחה? כסף או כבוד? מה זה שמחה? השמחה הוא רק אמת זך וצח, אנחנו, יש בעולם כבר הכל מה שאנחנו צריכים, וזה, אבל זה בידינו, מצדו, מצד רבינו הוא מוכן לתת לנו כל המתנות, כן, הכל, יותר מרבי ישראל, אבל זה תלוי, הכל בידינו כפי הרצון, כפי שמוכנים להקריב את, את כל אשר לנו בשביל ה' יתברך, והעיקר הוא לא, לא, לא, לא להשגיח, להסתכל על הבלי עולם הזה, על כל העולם, רק על האמת, האמת הוא רק להתפלל, ליכות להתפלל לה' יתברך באמונה, באמת, בתמימות, {נו, אבל} איך אנחנו, איך, איך מתפללים אנחנו, איך הייתה התפילה שלנו, כן, וכל העבודות שלנו זה, זה עוד לא הגיע אפילו טיפה מן הים ממה שרוצה רבינו (סבא צוחק), אבל אסור ליפול, ולא לחשוב שאני כבר, כבר שקוע ואני רגיל ככה ואני לא יכול להשתנות, לא, לפי דברי רבינו, כל אחד יכול להשתנות מהפך אל הפך, ממוות לחיים, הוא, הוא, הוא יכול, יכולים להשתנות בכל... וזה לא רק מחר, פעם אחת, בכל רגע, בכל יום ובכל עת, "ובטובו מחדש בכל יום תמיד", לא רק בכל יום, תמיד, זה כל היום, כל רגע של היום, כן, "מחדש בכל יום תמיד", מה זה? בכל יום, זה תמיד? מה זה? בשביל מה צריכים לכתוב עוד 'תמיד'? 'תמיד' אפילו בכל יום יש כמה, הרבה רגעים, בכל... כן, אז בכל רגע תמיד, בכל יום, 'תמיד מעשה בראשית', מעשה 'בראשית', ה'ראשית', 'בראשית' זה 'ראש בית', הבעל הבית של העולם, הבעל הבית של העולם זה הצדיק יסוד עולם הוא רבינו הקדוש (סבא צוחק), נו, כפי שאנחנו מחפשים האמת ויודעים, ויודעים ורואים, ורואים האמת כמו שהוא, שהעולם הזה הבל, לא כלום, כמו שאנחנו אומרים בכל יום, בכל יום אנחנו אומרים, "לעולם יהא אדם ירא שמים בסתר ובגלוי ומודה על האמת ודובר אמת בלבבו, וישכם ויאמר, ריבון כל העולמים לא, לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על רחמיך הרבים", מצדנו אנחנו רחוקים, עומדים בחוץ לגמרי, "לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, כי על רחמיך הרבים, מה אנו, מה חיינו, מה חסדינו, מה צדקותינו, מה ישועותינו, מה כוחנו?", מה כוחנו? מה גבורותינו? "מה נאמר לפניך, הכל לא הגיבורים כאין לפניך ואנשי השם כשאין להו", זה הכל, הבל, יוא, "הלא כל, כל הגיבורים כלום לפניך", כלום, {אנשי השם כל היום", אנשי השם, מפורסמים בשם גדול, "ואנשי השם כל היום", וזה הבל, כלום, נו, והעיקר אנחנו צריכים לרחם על עצמנו לחפש את רבינו, יש, יש הכל מה שאנחנו צריכים בכל יום ובכל עת ובכל רגע, כל מה שאנחנו... התקונים, מה זה התקונים? שנוזה להתחדש מעכשיו בכל רגע, כן, לא להתיימש, לא להתבלבל, להשליך עצמנו על ה' יתברך, ורבינו הקדוש אומר: "אני, כשבא היום אני משליך את עצמי ואת כל, ואת, ואת כל העניינים של, של הילדים שלי, של הילדות ושל, של הנכדים, הכל על

לא לפני שישישים ושלושה שנים, ושישישים שנה היה לגמרי בסוד, לא ידע... לא... רק הילדים שלי סיפרתי להם העניין, כן, אבל... וגם כן היה אחדים, יחיד סגולה שהיו צדיקים קדושים וחברים שלי, אני סיפרתי להם, והם קיבלו את זה, פלא, איך, איך אפשר לקבל את זה? זה למעלה, למעלה מן הטבע, נו, והם קיבלו את זה, העניין היה, אני מוכרח לדבר, לספר בקיצור, תמצית, לפני שישישים ושנים שנה היה מעשה כזה, אני נכשלתי, נכשלתי ונפלתי, זה היה ביום שבע, שבעה עשר בתמוז, זה צום חמור של ארבע תעניות, לפני תשעה באב לחורבן, לחורבן, ואני, ואני הייתי רגיל להתענות כל, כל התעניות בה"ב (יום שני, חמישי, שני), ערב ראש חודש, {אני...} כן, וגם כן אני עשיתי תענית בכל יום ויום, מחצות לילה עד אחרי התפילה לא טעמתי אפילו מים, כמו שנהג מורי הקדוש רבי ישראל (קרדנר), וביום שבעה עשר בתמוז שהוא תענית חמור, נפלתי ונכשלתי, היה נדמה לי שאני חו... שאני לא מרגיש טוב ואני מוכרח, אני מוכרח לבטל את התענית, על-כל-פנים יהיה איך שיהיה, אני לא, אני מתבייש לספר הכל ואני... על-כל-פנים נכשלתי, ירידה, ירדתי ירידה גדולה ואכלתי בבוקר במצב כזה, זה, וזה היה מעיק עלי, והיה לי צער גדול ונפלתי לעצבות כזה, שהיה פחד כל מי שהסתכל עלי, היה נופל עליו עצבות, מזה שלא, שלא עשיתי תענית, על-כל-פנים והם כולם היו מתנגדים ואמרו: "שזה סוף של, של ברסלב, סוף כל סוף נעשים משוגעים", הם חשבו שזה, שאני שהייתי משוגע, אני הייתי תמיד בשמחה, פתאום כל השבוע, יום ראשון, שני, שלישי, רביעי, על-כל-פנים אני היה לי צער גדול וגם כן לא... ולא יכולתי לעבוד השם, הייתי, הייתי בחושך, בצער גדול, מן עצבות כזה, ממש כמו שיוצאים מן הדעת, והם כולם שמחו ואמרו: "זה סוף של חסידי ברסלב", אז התפללתי להשם שירחם עלי ויוציא אותי מזה, שאני גורם, אני גורם בזה ביוזיון, חילול השם לברסלב, אז, אז נכנס לי במחשבתי מחשבה תקיפה, כמו שאחד עומד ואומר לי דיבורים: "תכנס לחדר שלך, ושמה היה לי ארון, תפתח את הארון ותוציא איזה ספר, איזה ספר שהוא, לא תכוון שום... תיתן את היד על ספר ותוציא אותו ותפתח אותו, ותפתח אותו, כן, איפה שתפתח, ושמה תמצא רפואה לנפשך!" נו, אז היה לי מחשבה תקיפה כזה, אז אמרתי: "מה, מה, מה, מה אני יכול להפסיד? אני אכנה להחזיר ואני יעשה את זה", נו, נכנסתי לחדר ופתחתי את הארון והוצאתי ספר ופתחתי אותו, והיה שמה, אוי, יש, יש פה? הו, הו, יש פה, כן, זה הצילום, זה צילום מהפתק, פתחתי את הספר והיה זה החתיכת נייר בתוכו, אני לא שמתי לב להנייר, הנייר יהיה לי רפואה? מה יהיה לי? שום הנאה לא, נייר? אז קראתי ההלכה איפה שפתחתי, אולי אני אמצא שמה דיבורים כאלה, שהם יעזרו לי, אז קראתי וזה החיה אותי, אבל כשגמרתי, חזרה המחלה כמו שהייתה, אז נפלתי בדעתי, חשבתי חס ושלום שאין לי, אין לי שום, שום תקווה, שום, שום תקנה, אז לפני... רציתי להחזיר את הספר על מקומו, טרם שסגרתי הספר, הבחנתי שיש, שיש פה, שיש שורות כתובות, התחלתי לקרוא, רק התחלתי לקרוא, ראיתי שזה, שזה מעשה פלא, "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמי..." תפק, ובכלל אני לא יכול לספר אפילו אם הייתי יכול לדבר מה שהרגשתי מה בזה ומה, מה שיש בזה אי אפשר לגלות, אי אפשר לספר, אי אפשר לדבר, אבל... טוב, התחלתי לקרוא, וקראתי אותו כולו עד הסוף קראתי, כמו ש... תפק כשגמרתי לקרוא, נכנסתי בשמחה כזו שלא מעולם הזה, רק מעולם הבא, שמחה כזו, התחלתי לרקוד ולמחות כפיים וניגונים כאלה של שמחה, והם מהישיבה שמעו, הם ידעו שאני כל השבוע אני בעצבות, ועכשיו אני, הם שומעים שאני בשמחה כזו מרקד (סבא צוחק), כן, אז הם, הם אמרו: "עכשיו הוא בסדר גמור, הוא כבר, יש (לא מבין), הוא משוגע", הם נכנסו לחדר והוציאו אותי לחצר ועשו עיגול כל הישיבה, ואני הייתי באמצע ורקדתי, כולם שמחו וכולם התלוצצו ממני: "המשוגע הוא מרקד", בכלל הם עמדו כמה שעות, כמה שעות, הם אמרו: "הוא, הוא לא, הוא לא יעף, אנחנו, אנחנו (לא מבין), אנחנו לא יכולים לעמוד, הם הלכו כולם, ואני נשאאתי ורקדתי כמעט כל הלילה, טוב, ואני מאז, מהלילה הזה, קיבלתי שם בכל העיר טבריה, אני נכנסתי מהישיבה להעיר, אז כולם אמרו, ידעו שהברסלב זה הוא כבר נעשה משוגע, ואני... וזה הוא, זה הוא הפתק, כן, אני אין לי שום... אני מספר כמו שהיה, וגם כן עוד לא הכל, רק... וזה אני יודע, כן, כן, הרבה, אני הראיתי את זה בירושלים לבעלי מקובלים גדולים בירושלים והם, הם נשתוממו, הם התרגשו מזה כל כך, על-כל-פנים אני לא צריך להביא עדים, זה הוא עד, הוא עד על לעצמו, רק לראות החתימה של רבינו עם, עם נקודות "ג, ג נח נחמך נחמן מאומן" זהו החתימה, החתימה הזו, רבינו הקדוש בחייו הוא חתם שמו על מכביו 'נחמן', 'נחמן', פה כתוב 'ג נח נחמך נחמן' עם נקודות 'אומן', זה העולם, כל העולם יודעים מרבי נחמן מברסלב, כאן כתוב 'מאומן' בשביל ש... כי, כי הוא שוכן באומן, כן, וגם כן היה גילה לי, זה שאני לא עשיתי תענית בשבעה עשר בתמוז, אף אחד, אף אחד לא ידע, כן, אני יעשה חילול השם שיגידו חסידי ברסלב אינם מתענים בשבעה עשר בתמוז? אני, זה היה בסוד, כן, וגם כתוב כאן "סמן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", סימן שרק אני, רק אני והשם יתברך ידעו מזה, זה הסימן, וגם כן פה 'בתמוז' עם נקודות, שווא ב', פתח ת', פתח, 'בתמוז' רק זה... קודם כל זה החתימה זה, זה התגלות חדש בעולם, כי רבינו הקדוש מדבר ב'ליקוטי מוהר"ן' שיש שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' שיתגלה לעתיד על ידי משיח צדקנו, שיתגלה לעתיד, וכאן הוא מגלה שהשיר הזה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', הוא, הוא, הוא השיר הזה (סבא צוחק), כן [ג נח נחמך נחמן] "ג נח", הו, הו, כן, עם, עם נקודות, וגם כן עוד אני לא יכול לדבר מכל, מכל, מכל, מכל העניין הזה, מה, מה שאני רואה בזה "מאד, מאד היה קשה לי לרדת אליך", 'לרדת אליך' רואים, רואים ירידה, כל השורות ישר, ישר, רק, זה גם כן ישר, אבל 'לרדת אליך' הוא יורד למטה [הוא יורד] כן, נו, טוב, "מאד היה קשה לי לרדת אליך", אם אצל רבינו רבי נחמן היה קשה לרדת אלי, 'לרדת אליך' זה ירידה, חס ושלום זה נורא מאד, כן, נו, ותפק הוא מחזק אותי 'תלמידי היקר', 'תלמידי היקר', 'תלמידי' בעצמו לא, לא מספיק? 'תלמידי היקר', וגם כן היה יכול בלי 'תלמידי היקר', "לרדת אליך להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", כן, לא, "תלמידי היקר", הוא מחזק אותי, הוא, הוא, הוא מביא אותי מתחת, מעמקי התהום, והוא מרים אותי לרום גובהי מרומים, "תלמידי היקר", "להגיד, להגיד לך כי, כי נהניתי, כי נהניתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", "נהניתי מאד מעבודתך" זה דבר אחד, "ועליך אמרתי" זה עוד דבר, זה שני דברים "עליך אמרתי", מה אמרתי עליך? רבינו הקדוש אמר בחייו שיחה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", ככה הוא, ככה כתוב בספר "חיי מוהר"ן", ופה הוא מגלה, זה אמרתי, מה שאמרתי "מין פייעריל... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", עליך אמרתי, זה אמרתי עליך, שעל ידי היה מאיר האור עד ביאת המשיח, 'עליך אמרתי' את זה!, "ועליך אמרתי מין פייר... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח, מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט...", אתה יודע אידיש גם כן? "מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", נו, "עליך אמרתי", שני דברים, "נהניתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי", אתה יכול להתחזק "חזק ואמץ בעבודתך" זה חתם, זה כבר נחתם, הוא מגלה לי שני דברים, "נהניתי מאד מעבודתך" "ועליך אמרתי" והוא חותם על זה, זה נגמר, זה, זה הוא המכתב, הוא מודיע לי שני דברים, "נהניתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", "חזק ואמץ בעבודתך" אני הייתי, אני, אני נפלתי בדעתי לגמרי, והוא 'חזק...', אם כן 'נהניתי מאד מעבודתך' ועליך אמרתי", אתה יכול להתחזק "חזק ואמץ בעבודתך", גם כן השורות, אחת, שתים, שלוש, ארבע, חמש, שש, "בעבודתך" זה גם כן שורה, אפילו, ואפילו אחד זה, זה שורה, שש, ורבינו הקדוש החתימה הוא על השורה, בשורה [השביעי] השביעית, זה שבת, זה הצדיק הוא בחינת שבת, וגם כן יש הסוד, אחר כך "ובזה, ובזה אגלה לך סוד והוא", סוד, "מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'פ'צ'יה)", זה, זה השם של המלאך של תקיעת, של תקיעת, של תקיעת שופר, זה רק זה המילה הוא בכתובה רגילה שהוא כתב, זה אותיות רש", וזה אותיות רגילות שכותבים בהם, ומכירים שזה כתב יד [כתב יד?] כתב ידו, כן, בשביל זה רש"י לא, לא, לא יודעים, אבל זה כתב ידו, כן, נו, אני, אני לא מבין את זה, את הסוד, "ובחזק עבודה תבינהו", אם אני יחזיק בעבודת השם, "תבינהו", ועכשיו מגיד, הוא, הוא מגיד לי הסימן, שרק אני ידעתי מזה, כל, כל... זה היה בסוד, כל אחד לא, לא ידע מזה, כן, הוא מגלה לי סימן י"ח, בתמוז, אז היה מה שהיה, אוי, אוי, אוי, אוי, ריבונו של עולם, ריבונו של עולם, על-כל-פנים העקר הדיבורים, שאנחנו צריכים לגלות ולפרסם למסור נפשנו על ענין הזה שכל הגאולה תלויה בריבוי רבי נחמן מברסלב ללמוד ספריו, הוא זה... כן, כן, כל תורה, כל, כל דיבור שלו הוא אור כזה, שהוא מדבר אליך, מדבר מה שאתה צריך, כל העניינים שעוברים עליך, שעבורי עליך, שאתה עושה, וכן לזה וכן זה, וכן כל אחד ואחד, וכן אני, וכל אחד ואחד, וכל דיבור שגילה רבינו הוא כלליות של כל אחד מישראל, מה שעובר עליו ומה שעבר עליו. המחלות שלו והרפואות. לא רק המחלות. הוא. הוא. הוא מתקן. משהר ומרפא כל החולים. כל. כל הגורמים שבעולם שאין להם

שום תקומה, אין להם, שום צדיק לא יכול לעזור להם, אבל רבינו רבי נחמן אמר: "ואני רופא אותה", זה הסוף של המעשה של ה"שבעה בעטליר'ס", אתם יודעים מהמעשה, מהמעשיות? יש לכם מעשיות של רבינו? [כן] כן, יש בסוף המעשה של "שבעה בעטליר'ס", בסוף המעשה הזו אומר ה'בעטליר השישי, ה'בעטליר השישי סיפר מעשה והוא אמר: "הבת מלכה קיבלה כל הכדורים עם כל, עם כל הארסיים, כן, והיא נפלה חלשות, נו, ואני...", ככה הוא אמר ה'בעטליר: "ואני רופא אותה", זה הולך על כל, על כל עם ישראל, על כל אחד ואחד, "ואני רופא אותה", היא נפלה ח... כבר נפלה, קיבלה כל הכדורים והיא נפלה, "ואני רופא אותה", רק "אני רופא אותה", אין, אין מי שיכול לרפאות את זה, זה... אבל זה רבינו הקדוש ה'בעטליר אמר: "ואני רופא אותה", אז רבינו הקדוש גילה על, על עצמו שהוא ה'בעטליר הזה, שהוא רופא אותה, "ואני רופא אותה" (סבא מושך בתיבת "ואני"), הוא אמר על עצמו [אני, אני], כן, 'אני', כן (סבא צוחק), כן. אנחנו מיושרים, אנחנו כבר יש לנו כל התיקונים והרפואות והישועות שאנחנו צריכים כל אחד ואחד, על ידי רבינו רבי נחמן, רק רבינו רבי נחמן הוא השורש של התורה, הוא השורש של האמונה, הוא השורש של כל אחד מישראל, איך שנמצא, באיזה מקום שירד, באיזה מקום שהוא נמצא, הוא מוציא אותו, הוא מרפא אותו, כן, מה, מה שאי אפשר לרפאות חולה כזה, זה חולה כזה שאין לו, אין לו, אין רפואה למחלה כזה, אבל רבינו רבי נחמן הוא גילה, שהוא כן יכול לרפאות ולתקן הכל, כן, יש בזה עניינים פלאים נעלמים מאד, אבל לא נתגלה בעולם, כי אני זוכר לפני שבעים שנה כשנתקרבתי לרבינו היה איסור ללמוד ספרי ברסלב, היה איסור ללמוד ספרי ברסלב, אני מצאתי ספר ברסלב ולא ידעתי שזה ברסלב ואני קראתי בזה, אז ראו, "מה אתה עושה? אתה לומד בזה הספר?", כן, אז זה הפעם הראשון ששמעתי שיש ברסלב בעולם, לא שמע... לא, לא ידעתי שיש ברסלב בעולם, אז ידעתי שיש ברסלב, "אתה לא יודע שזה מספרי ברסלב? אסור לקרוא בזה", ברוך השם היום יכולים לקרוא בכל בית כנסת, כן, כל אחד מי שרוצה ללמוד, זה, זה סימונים, סימנים על הגאולה, סימנים שאנחנו עומדים, שאנחנו לפי תפילתנו, לפי מעשינו אנחנו כבר, כבר אין, אין, שום תיקון לחולים כאלה, אבל כבר היה רבינו רבי נחמן בעולם והוא, הוא יכול לתקן כל המחלות וכל, שאין שום מקום, שלא יכול לתקן ולרפאות, כן, אז, אז כשאנחנו שומעים את זה, אז אנחנו צריכים למסור נפשנו להכניס בלבנו את דיבורי הקדושים, התורות שלו והתפילות וההלכות, יש ספר "ליקוטי...", ספר "ליקוטי הלכות", אתה יודע מזה? [הלכות ויש תפילות, עצות] וגם "ליקוטי עצות", כן, כן, כן, כולם אנחנו צריכים [רבי נתן הוא כתב] כן, כן, אנחנו צריכים להיות בקי בספר "ליקוטי מוהר"ן", רבינו הקדוש אמר, שצריכים להיות בקי בזה שיכולים להגיד בעל פה ישר והפוך, אפילו הפוך, כן, כל כך בקיאות צריכים לזה, כי זה כל חיותינו, כל דיבור הוא כל חיותינו, כל דיבור שלו, אפילו דיבור אחד, ורבינו הקדוש גילה שהוא מרומז בפסוק, יש פסוק בתנ"ך: "נחל נובע מקור ח'כמה", והוא ר"ת נחמ"ן, והוא מרומז בזה הפסוק "נחל נובע מקור ח'כמה", הוא נובע ונובע, ונובע מקור חכמה שלא היה, חכמה כזה שלא היה עדיין בעולם, יש לנו תורה וכל הספרים של כל הצדיקים, וזה השורש של כל התורה, זה עולה על הכל, על ידי זה אנחנו יכולים להתקרב לתורה, לידע לראות אור התורה, בתורה יש, יש הרבה כוחות, יש סם חיים ולהפך, כן, ועל ידי רבינו הקדוש זוכים לראות אור התורה כמו שצריכים, כי יש, יש בזה עניינים נעלמים מאד, אבל עכשיו אנחנו רואים שכל העולם, אפילו גויים, חכמי הגויים {באונברטה}, באוניברסיטה הם מתפלאים מאד על רבינו רבי נחמן מברסלב, אפילו גויים. אני דיברתי עם כמה אנשים שידעו בזה מלונדון ומאנגליה ו... הם מדברים תמיד על רבי נחמן מברסלב, על המעשיות, על, על דיבוריו, כן, ורואים שכל העולם ממשיכים עצמם לרבינו רבי נחמן מברסלב, רואים... היה הרבה צדיקים בעולם, הבעל שם הקדוש ותלמידיו ו... היה הרבה תלמידים, לא מדברים מאה... רק נשאר לנו כאילו יש יחיד בעולם רבי נחמן מברסלב, ובכן אנחנו העיקר להוציא מזה, שאנחנו צריכים למסור נפשנו להיות בקי בדיבורי הקדושים, אז נזכה ל... אבל באמונה, יכולים ללמוד ולא להיות יודע, לא היה כלום, אם, אם, אם בשביל גאווה "אני ברסלב", בשביל, בשביל, רק בשביל גאווה שאני בקי ב"ליקוטי מוהר"ן" זה... העיקר ללמוד כדי שנדע ללחום, תכסיסי מלחמה, איך ללחום ולנצח, להכניע את הרע כן, אוי, נו, השם יתברך ירחם עלינו, ואנחנו צריכים רחמים גדולים, וזה אנחנו, אני והחברים שלי ראינו הרבה מופתים מהשם הקדוש הזה "נְחֻם נְחֻם נְחֻם מאומן". באמריקה היה מעשה כזה, חילוני אחד הוא שמע מדברים, היה במקום אתם ביחד, והוא שמע... אנחנו בזמן האחרון, אנחנו עשינו קמיעות מהשם הקדוש הזה "נְחֻם נְחֻם נְחֻם" וזה מסוגל לאדם לכל הישועות שצריך, זה, זה שמירה, כמו קמיעה, כן, הוא שמע את זה והוא שמע בעת צרה, בזמן שאדם סובל איזה צרה, שיגיד בפה חוץ מהקמיע, שיגיד בפה "נְחֻם נְחֻם נְחֻם מאומן", נו, שוין, הוא, הוא שמע את זה, והוא חילוני, הוא לא יודע כלום, לא יודע תורה, {מה זה? אמונה, הוא הלך עם עוד אחד בטקסי, והיה יום הזה קור כזה באמריקה ושלג כזה, והואטו שלו נתקלקל לגמרי, בלי שו... הוא צריך במוסך, הוא צריך טיפול, כן, טיפול רפואי, אי אפשר ל... והקור היה כל כך חזק, ממש יכולים למות, לגווע מהקור, והוא, הוא... מעשה, שילדה תינוקת בת שנה וחצי, נפל עליה קומקום מים שהוא היה רותח על האש, ונפל עליה על הפנים שלה, נו, לקחו אותה לבית חולים 'בלינסון', והרופאים ראו אותה, והיה להם צער גדול, איך היא... היא בסכנה גדולה, ואפילו אם היא תצא מהסכנה, איזה פנים, לא, לא כ... וההורים שלה הם ראו את הצרה, אבל הם לא, לא ידעו כלום, היה להם איזה, איזה קרובת משפחה שהיה לה הקמיע, היא הלכה לבקר אותה, והיא נתנה את הקמיע שלה על, על החולה, כן, על התינוקת, ועבר יומיים ונתרפא, והלכה הכוונה, כאילו היא נולדה עכשיו מחדש, יש לה אבא ואמא כולם יודעים המשפחה והרופאים גם כן, הרופא שטיפל בה, אז הוא, הוא השתגע, הוא אמר להם: "מה עשיתם? מה, מה, מה קרה?", סיפרו לו, זה הקמיע, היא, היא נתנה לו הקמיע, הוא לקח את הקמיע, ועד היום הוא לא רוצה לחזור הקמיע [הוא רוצה לשיר קצת] אה? [הוא רוצה לשיר] מי, מי, מי זה? [זה ישראל דגן] אה [החברים שרים את הפתק] [שלוש יאיש] אה? [שלוש יאיש] שלום [יאיש] [הבית הכנסת] שלך? [לא, בטבריה] בטבריה [הוא הכיר דוד זקן שלום יאיש] אני לא זוכר, מיאיש, שמעתי שאחד שמו יאיש, יאיש [יאיש, שלום, שלום יאיש, הוא היה מקובל גדול שם בטבריה] הוא נפטר? [לפני ארבע שנים]...

...[שלמה קרליבך מדבר באנגלית, ואחר כך שר את הפתק באנגלית]...

סוף צד ב אורי 7 = 7 b

קסטה מס' אורי 8

צד א אורי 8 111a

...[שלמה קרליבך שר את הפתק באנגלית]...

...[סבא והחברים שרים "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויד לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] אם אתה יכול אולי לפתוח את הטיפ [הוא פתוח, הוא פתוח] אתה לא רוצה? [הוא פתוח] כן? [יוא] נו, לשמוע, לשמוע הניגונים של, של היום [אה, לשמוע הניגונים של היום, נשיר, לא?] להודיע...
...[סבא שר "לא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] צריכים לעסוק, צריכים לחזור (לא מבין) תמיד, "לא יכלמו לנצח כל החוסים בך" [סבא צוחק] [סבא ממשיך לשיר "לא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] ["להודיע..."] [סבא ממשיך לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויד לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] עכשיו יש עוד ניגון [כן?] כן, "שושנת...", כן, זה טוב [סבא והחברים

שרים "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תלכת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע.." [אנחנו צריכים להודיע לעצמינו גם כן [סבא ממשיך לשיר "להודיע, להודיע.."] זה מוציא ידיעה, זה ידיעה גדולה מאד [סבא ממשיך לשיר "שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..", "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תלכת מרדכי.."] אור הצדיק, מרדכי הצדיק, מרדכי, הפך המן עמלק [תשועתם.."] [סבא ממשיך לשיר "תשועתם, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור.."] גם בדור הזה, לא רק בכל דור ודור, גם בדור הזה, גם ב... גם עלינו [סבא ממשיך לשיר "תשועתם, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם, ותקוותם בכל.."] [תקוותם, תקווה, יש תקווה, אין, אין, אין ייאוש, רק תקווה! [סבא ממשיך לשיר "ותקוותם, ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, שכל קוויר לא יכלמו לנצח.."] זה צריכים להודיע לכל הבריות, לכל העולם (סבא צוחק) [סבא ממשיך לשיר "שכל קוויר לא יבושו ולא.."] זה ידיעה גדולה, גם, אפילו אנחנו "שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך", אוי [סבא ממשיך לשיר "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תלכת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח, ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע, שניהם צריכים שניהם צריכים [סבא ממשיך לשיר "שושנת יעקב צהלה ושמחה.."] מה, מה זה "צהלה ושמחה"? [סבא ממשיך לשיר "בראותם יחד תלכת מרדכי, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור, להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור.."] כן, נו, בא, מדוע אתה שותק? [סבא והחברים ממשיכים לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך.."] זה ידיעה גדולה, זה רק "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, מה? "שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך", זה ידיעה, מודיעים לעצמינו ולכל, ולכל, ולכל העיר, לכל העולם צריכים "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע" [סבא והחברים ממשיכים לשיר "שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך.."] שני, שני הניגונים אני זוכר, אני, אני לא שמעתי, אני בפעם הראשון, בפעם השני שמעתי הניגונים האלה, ניתעורר... היה לי התעוררות כזה, עד היום אני מרגיש את ההתעוררות עד היום!.. כשאני מזכיר ששמעתי פעם, ששמעתי הניגון הזה, אז אני נעשה אדם אחר, אדם אחר, ההתעוררות הוא בלי סוף, בלי גבול!.. כן, וראיתי שכל אלו שממחתי איתם אחרי הפטירה רבי ישראל (קרדונר) בירושלים, רב שלמה (ווקסלר) ורב נתן, ורב נתן הבעל של גיט"ה ורב גדליה ברגר, ראיתי ממש השראת השכינה, כל אחד אמר כל מילה: "להודיע, להודיע", אז ש"תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור..", הי, הי, הי, הי, להודיע, (לא מבין) [סבא ממשיך לשיר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע שכל קוויר.."] אם היה העולם יודעים מזה, היו כולם צדי... כולם, כולנו, כולם צדיקים קדושים, כן, רק העיקר אנחנו בחכמות, אנחנו לא מאמינים, איך אפשר לתקן חולים כמונו בדורות אלו? איך אפשר? האדם מייאש את עצמו, אה, צריכים להודיע, שכל קוויר, כל קוויר, זה כולם, כל, כל הקווה להשם, יהיה מי שיהיה, "כל קוויר לא יבושו ולא יכלמו, ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..", כמו רבינו הקדוש מפרש: "חזקו ויאמץ לבבכם..", אתה זוכר את השיחה שמה? השיחה הזו, רבינו הקדוש מפרש הפסוק: "חזקו ויאמץ לבבכם כל המייחלים לה", אפילו יהיה מי שיהיה, "כל המייחלים לה"? "חזקו ויאמץ לבבכם"!.. לא ליפול, חס ושלום, אה, בפרט זה, זה רבינו הקדוש גילה את זה, זה, זה, מי ש... צריכים להוציא דבר מתוך דבר, דבר מתוך דבר, מי שגילה זה, הוא רבי... הוא יכול להוציא לי, הוא יכול... "חזקו ויאמץ לבבכם", "חזק ואמץ", כן, כמו שכתוב במכתב, בהפתק: "תלמידי היקר", "נהנתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי", נו, "חזק ואמץ ליבך", "חזק ואמץ", כן, "בעבודתך!", ותכף חתימה, זה חתימה הוא, הוא הידיעה, הוא מודיע לנו את זה, כן, "נהנתי מאד מעבודתך", כמו שאתה, "ועליך אמרתי חזק ואמץ ליב... "חזק ואמץ בעבודתך", "נ נח נחמ נחמן מאומן"? זה עוד לא היה חתימה כזו לא בחיי רבינו, רק זה נתגלה בהפתק הזה, התגלות חדש שהוא, הוא השיר שיינגלה לעתיד 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', "נ נח נחמ נחמן מאומן!", זה התגלות חדש, זה, הגאולה, כל הגאולה תלויה בו!.. ו... אם היה אנחנו, אנחנו אומרים זה, אז מה, מה? מי אנחנו? מה? אני, אני אומר ככה, והאחר אומר ככה, כן, אבל מה שרבינו הקדוש גילה, עוד, עוד לא אפילו בטיפה מן הים, הוא, הוא הודיע רק מועט המחזיק את המרובה, רק מעט, מעט, טיפה מן הים מגדולתו, והוא ידע איך שאנחנו צריכים אליו לכל דיבור ודיבור שלו, בשביל להכיר את השם יתברך ולזכות ליראת שמים ואמונה ואמת, כן (סבא צוחק), יהיה עולם חדש, יהיה לא... העולם עכשיו הוא תוהו ובוהו וחושל! (סבא צוחק). הוא לא קולט! הוא צריך לקלוט כל הניגון והדיבורים, הוא, הוא קולט? [כן] כן? [כן] (סבא צוחק) ראיתי אנשים כשרים אמיתיים צדיקים קדושים, ראיתי איך שהם החזיקו עצמם בתכלית, בתכלית השפלות, בתכלית השפלות, והוא החזיק עצמו "להודיע, להודיע, שכל קוויר..", אפילו אני (סבא צוחק), כן, "כל קוויר" זה אפילו אני כמו שאני, כן, "כל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך", זה ידיעה של פורים! זה ידיעה כזו, זה פשוט, אבל, אבל יש בו מיעוט מחזיק את המרובה, יש בו ים, מעין ההכמה יש בו, יש בזה, יש מדרגות, לא כל אחד זוכה לראות את ה... מה שיש בו, כן, אבל כל אחד היה שמח, היה עולם אחר, עולם מיוחד, הוא, הוא, הוא היה מרקד בעולם שלו (סבא צוחק), כל אחד היה לו כוחות כאלו שמשונה מחברו, הוא היה בעולם אחר, לא, לא... כן, אבל, אבל כולם, היינו כל אחד, כולם, כולם זכו להרגיש האור של רבינו, על ידי רבינו זה "להודיע..", רבינו הקדוש מודיע לנו את זה, כן, "שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך", זה ידיעה כזו שיכולים להיות על ידה בכל יום ובכל עט חדש לגמרי!, "כל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך", אפילו אנחנו, אפילו [גרים, כל הגרים] שבעולם וכל הפוש... זה, זה פורים, פורים זה מרדכי הצדיק, זה, זה הצדיק, פורים זה אור של, פורים זה עולה על כל, על כל, על... אפילו על שבת, אפילו על, על כל המועדים, השמחה של פורים, רבינו הקדוש אמר: "מקודם היה כל ההתחלות מפסח, ועכשיו מפורים!", פורים, פורים, מה שהיה, מה שראיתי, ראיתי זה מונח בכל לי, אני שמעתי את זה לפני שבעים שנה, נו, ואיך אני זוכר את זה עכשיו? זה מונח בתוך לבי לנצח!, כשראיתי איך הם היו מרקדים בשמחה גדולה "שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך" (סבא צוחק), הם, הם נתנו בי רוח חדש על כל י... על ימי חיי, כן, כן (סבא צוחק), הם צעקו: "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע" [סבא שר "שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך.."] "לא יכלמו לנצח כל החוסים בך", הלואי היינו זוכים לזה, כי אנחנו לא, לא מאמינים, איך אפשר? חולים כאלה שבדור הזה, איך אפשר שיהיה להם, לתקן אותם? איך אפשר? אנחנו נפלנו ונתרחקנו כל כך בדורות החושך הזה, בדור היתום, זה דור יתום, אם אין רבינו הקדוש, העולם הוא... לא יודעים מרבינו הקדוש, אם היו יודעים כל העולם מרבינו הקדוש, היה כבר הגאולה מזמן, היה כבר בא משיח מזמן! (סבא צוחק), אבל, אבל "גמרת ואגמור", ו"תשועתם הייתה לנצח ותקוותם בכל דור ודור", כן, כמו שאנחנו, כמו שהוא (סבא צוחק), רבינו הקדוש אמר: "השם יתברך הוא, הוא מנצח תמיד", 66 (לא מבין כי סבא מדבר באידיש) "שכל קוויר לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך", "חזקו ויאמץ לבבכם כל המייחלים לה", נו, "כל המייחלים", גם אנחנו, כן, בכל, בכל, בכל הגרועים שבעולם, בכל הרחוקים שבעולם, כן, רבינו הקדוש השיג חסדים, חסדים פלאים חדשים כאלה, שלא היה עדיין מעולם, שלא היה, שלא ידעו, שלא נתגלה בעולם, זה חדש, הוא השיג בתורה, הוא השיג השגות כאלו ש"אין שום ייאוש בעולם כלל" (סבא צוחק), אוי וי, יא, אוי וי... כזה... שמשמשת נבטלתי, איך אפשר לזכות לזה? כן, ככה היה (סבא צוחק), כשאני שמעתי אפילו מאה פעמים, כמה פעמים ששמעתי מהם "להודיע", "שושנת יעקב צהלה ושמחה", היה אצלי חדש, כאילו, כאילו עדיין לא שמעתי כלל, כן (סבא צוחק), זה היה בהתעוררות כזה, באמונה כזה, בשמחה כזו, שהיה חדש! [סבא שר "להודיע, להודיע, להודיע, להודיע, להודיע שכל.."] מה

להודיע? [סבא ממשיך לשיר "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."], "שושנת יעקב צהלה ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי תשועתם, תשועתם הייתה לנצח ותקוותם, ותקוותם בכל דור ודור להודיע, להודיע שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך..."] (סבא צוחק) אה, זה פורים, "שכל קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח...", זה הפך עמלק (סבא צוחק), זה מרדכי, מרדכי הצדיק [הפך עמלק] עמלק, עמלק, אוי, יוא, יוא, אה, וראיתי איך החיים של אנשי שלומנו היה תמיד חדש, והשמחה היה מונח על הפנים ועל כל הגוף, ולא היה לו פרנסה ולא היה לו... היה יכול להיות לו בבלולים, אני... רב גדליה ברגר היה אשתו חולה שחפת ועני, לא היה לו, הוא היה צריך ל... בנסים, הוא חי בנסים, והוא היה תמיד שמח ותמיד, תמיד היה עובד השם בשמחה, ולא כמו שהוא, כן, לא רואים, בעולם לא רואים שמחה כזו, עבודה כזו, אמונה כזו לא היה בעולם, רק אצל רבינו רבי נחמן, הם לא נעשו מעצמם, הם נעשו על ידי רבינו, על ידי הדיבורים שלו, וכל אחד אפילו בדורות אלו תמיד, מי שרוצה באמת והו... וסומך עצמו ובוטח על, על השם יתברך ועל רבינו הקדוש, שהוא יקרב אותנו להשם יתברך ולתורה, יש בידו כמו שאנחנו, אנחנו כבר אבודים, אנחנו כבר, בלי רבינו אני... כלום! אי אפשר לתקן, אי אפשר להשיג השגות כאלה, אבל רבינו הקדוש זכה לזה, שהוא יכול לרפאות כל, אפילו, אפילו שאלו להם שום תקווה, והוא השיג השגות כאלה חס... רחמנות שהשם, חסדי השם, שלא נתגלה עדיין בעולם, אז על-ידי זה הוא יכול, הוא יכול להוציא כל, הכל, מהתווה, מהבוץ, מהטומאה! כן, יכולים לזמר "להודיע" בכל שבת, בכל יום ויום, כן, בכל ימי חיינו (סבא צוחק)...

...[סבא שר "אדיר במלכה, בחור כהלכה, גדודיו יאמרו לו, לך ולך..."]...

סוף צד א אורי 8 = חלק ב G4

צד ב אורי 8 111

...לפני שישים ושלושה שנים, ושישים שנה היה לגמרי בסוד, לא ידע, לא... רק הילדים שלי סיפרתי להם הענין, כן, אבל... וגם כן היה אחדים, יחידים סגולה שהיו צדיקים קדושים וחברים שלי, אני סיפרתי להם, והם קיבלו את זה, פלא, איך, איך אפשר לקבל את זה? זה למעלה, למעלה מן הטבע, נו, והם קיבלו את זה, הענין היה, אני מוכרח לדבר, לספר בקיצור, תמצית, לפני שישים ושנים שנה היה מעשה כזה, אני נכשלתי, נכשלתי ונפלת, זה היה ביום שבע, שבעה עשר בתמוז, זה צום חמור של ארבע תעניות, לפני תשעה באב לחורבן, לחורבן, ואני, ואני הייתי רגיל להתענות כל, כל התעניות בה"ב (יום שני, חמישי, שני), ערב ראש חודש, {אני...} כן, וגם כן אני עשיתי תענית בכל יום ויום, מחצות לילה עד אחרי התפילה לא טעמתי אפילו מים, כמו שנהג מורי הקדוש רבי ישראל (קרדנר), וביום שבעה עשר בתמוז שהוא תענית חמור, נפלתי ונכשלתי, היה נדמה לי שאני חו... שאני לא מרגיש טוב ואני מוכרח, אני מוכרח לבטל את התענית, על-כל-פנים יהיה איך שיהיה, אני לא, אני מתבייש לספר הכל ואני... על-כל-פנים נכשלתי, ירידה, ירדתי ירידה גדולה ואכלתי בבוקר במצב כזה, זה, וזה היה מעיק עלי, והיה לי צער גדול ונפלתי לעצבות כזה, שהיה פחד כל מי שהסתכל עלי, היה נופל עליו עצבות, מזה שלא עשיתי תענית, על-כל-פנים והם כולם היו מתנגדים ואמרו: "שזה סוף של, של ברסלב, סוף כל סוף נעשים משוגעים", הם חשבו שזה, שאני שהייתי משוגע, אני הייתי תמיד בשמחה, פתאום כל השבוע, יום ראשון, שני, שלישי, רביעי, על-כל-פנים אני היה לי צער גדול וגם כן לא... ולא יכולתי לעבוד השם, הייתי בחושך, בצער גדול, מן עצבות כזה, ממש כמו שיוצאים מן הדעת, והם כולם שמחו ואמרו: "זה סוף של חסידי ברסלב", אז התפללתי להשם שירחם עלי ויוציא אותי מזה, שאני גורם, אני גורם בזה ביזיון, חילול השם לברסלב, אז, אז נכנס לי במחשבתי מחשבה תקיפה, כמו שאחד עומד ואומר לי דיבורים: "תכנס לחדר שלך, ושמה היה לי ארון, תפתח את הארון ותוציא איזה ספר, איזה ספר שהוא, לא תכוון שום... תיתן את היד על ספר ותוציא אותו ותפתח אותו, ותפתח אותו, כן, איפה שתפתח, ושמה תמצא רפואה לנפשך!", נו, אז היה לי מחשבה תקיפה כזה, אז אמרתי: "מה, מה, מה, מה אני יכול להפסיד? אני אכנה להחדר ואני יעשה את זה", נו, נכנסתי לחדר ופתחתי את הארון והוצאתי ספר ופתחתי אותו, והיה שמה, אוי, יש פה? הו, הו, יש פה, כן, זה הצילום, זה צילום מהפתק, פתחתי את הספר והיה זה החתיכת נייר בתוכו, אני לא שמת לב להנייר, הנייר יהיה לי רפואה? מה יהיה לי (לא מבין) נייר? אז קראתי ההלכה איפה שפתחתי, אולי אני אמצא שמה דיבורים כאלה, שהם יעזרו לי, אז קראתי וזה החיה אותי, אבל כשגמרתי, חזרה המחלה כמו שהייתה, אז נפלתי בדעתי, חשבתי חס ושלום שאין לי, אין לי שום, שום תקומה, שום, שום תקנה, אז לפני... רציתי להחזיר את הספר על מקומו, טרם שסגרתי הספר, הבחנתי שיש, שיש פה, שיש שורות כתובות, התחלתי לקרוא, רק התחלתי לקרוא, ראיתי שזה, שזה מעשה פלא, "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמי..." תכף, ובכלל אני לא יכול לספר אפילו אם הייתי יכול לדבר מה שהרגשתי, מה בזה ומה, מה שיש בזה אי אפשר לגלות, אי אפשר לספר, אי אפשר לדבר, אבל... טוב, התחלתי לקרוא, וקראתי אותו כולו עד הסוף קראתי, כמו ש... תכף כשגמרתי לקרוא, נכנסתי בשמחה כזו שלא מעולם הזה, רק מעולם הבא, שמחה כזו, התחלתי לרקוד ולמחות כפיים וניגונים כאלה של שמחה, והם מהישיבה שמעו, הם ידעו שאני כל השבוע אני בעצבות, ועכשיו אני, הם שומעים שאני בשמחה כזו מרקד (סבא צוחק), כן, אז הם, הם אמרו: "עכשיו הוא בסדר גמור, הוא כבר, יש (לא מבין), הוא משוגע", הם נכנסו לחדר והוציאו אותי לחצר ועשו עיגול כל הישיבה, ואני הייתי באמצע ורקדתי, כולם שמחו וכולם התלוצצו ממני: "המשוגע הוא מרקד", בכלל הם עמדו כמה שעות, כמה שעות, הם אמרו: "הוא, הוא לא, הוא לא יעף, אנחנו, אנחנו (לא מבין), אנחנו לא יכולים לעמוד, הם הלכו כולם, ואני נשארתי ורקדתי כמעט כל הלילה, טוב, ואני מאז, מהלילה הזה, קיבלתי שם בכל העיר טבריה, אני נכנסתי מהישיבה להעיר, אז כולם אמרו, ידעו שהברסלב זה הוא כבר נעשה משוגע, ואני... וזה הוא, זה הוא הפתק, נו, אני אין לי שום... אני מספר כמו שהיה, וגם כן עוד לא הכל, רק... וזה אני יודע, כן, כן, הרבה, אני הראתי את זה בירושלים לבעלי מקובלים גדולים בירושלים והם, הם נשתוממו, הם התרגשו מזה כל כן, על-כל-פנים אני לא צריך להביא עדים, זה הוא עד, הוא עד על לעצמו, רק לראות החתימה של רבינו עמ, עם, עם נקודות "נ, נ נח נח נח נח מאומן" זהו החתימה, החתימה הזו, רבינו הקדוש בחייו הוא חתם שמו על מכתביו 'נחמן', 'נחמן', פה כתוב "נ נח נח נח נחמן" עם נקודות 'מאומן', זה העולם, כל העולם יודעים מרבי נחמן מברסלב, כאן כתוב 'מאומן' בשביל ש... כי, כי הוא שוכן באומן, כן, וגם כן הוא גילה לי, זה שאני לא עשיתי תענית בשבעה עשר בתמוז, אף אחד, אף אחד לא ידע, כן, אני יעשה חילול השם שייגידו חסידי ברסלב אינם מתענים בשבעה עשר בתמוז? אני, זה היה בסוד, כן, וגם כתוב כאן "סמן י"ז בתמוז יאמרו שאיך מתענה", סימן שרק אני, רק אני והשם יתברך ידענו מזה, זה הסימן, וגם כן פה 'בתמוז' עם נקודות, שווא ב', פתח ת', פתח, 'בתמוז' רק זה... קודם כל זה החתימה זה, זה התגלות חדש בעולם, כי רבינו הקדוש מדבר ב"ליקוטי מוה"ר"ן" שיש שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' שיתגלה לעתיד על ידי משיח צדקנו, שיתגלה לעתיד, וכאן הוא מגלה שהשיר הזה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', הוא, הוא השיר הזה (סבא צוחק), כן [נ נח נח נח נחמן] "נ נח", הו, הו, כן, עם, עם נקודות, וגם כן עוד אני לא יכול לדבר מכל, מכל, מכל, מכל הענין הזה, מה, מה שאני רואה בזה "מאד, מאד היה קשה לי לרדת אליך", 'לרדת אליך' רואים, רואים ירידה, כל השורות ישר, ישר, רק, זה גם כן ישר, אבל 'לרדת אליך' הוא יורד למטה [הוא יורד] כן, נו, טוב, "מאד היה קשה לי לרדת אליך", אם אצל רבינו רבי נחמן היה קשה לרדת אלי, 'לרדת אליך' זה ירידה, חס ושלום זה נורא מאד, כן, נו, ותכף הוא מחזק אותי 'תלמידי היקר', "תלמידי היקר", "תלמידי היקר" בעצמו לא, לא מספיק? "תלמידי היקר", וגם כן היה יכול בלי "תלמידי היקר", "לרדת אליך להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", כן, לא, "תלמידי היקר", הוא מחזק אותי, הוא, הוא מביא אותי מתחת, מעמקי התהום, והוא מרים אותי לרום גבהי מרומים "תלמידי היקר", "להגיד, להגיד לך כי, כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", "נהנתי מאד מעבודתך" זה דבר אחד, "ועליך אמרתי"

זה עוד דבר, זה שני דברים "עליך אמרתי", מה אמרתי עליך? רבינו הקדוש אמר בחייו שיחה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", ככה הוא, ככה כתוב בספר "חיי מוהר"ן", ופה הוא מגלה, זה אמרתי, מה שאמרתי "מין פייעריל... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", עליך אמרתי, זה אמרתי עליך, שעל ידי יהיה מאיר האור עד ביאת המשיח, 'עליך אמרתי' את זה! "ועליך אמרתי מין פייר... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח, מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט טליען ביז משיח וועט קומען", נו, "עליך אמרתי", שני דברים, "נהניתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי", אתה יכול להתחזק "חזק ואמץ בעבודתך" זה חתם, זה כבר נחתם, הוא מגלה לי שני דברים, "נהניתי מאד מעבודתך" "ועליך אמרתי" והוא חותם על זה, זה נגמר, זה, זה הוא המכתב, הוא מודיע לי שני דברים, "נהניתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", "חזק ואמץ בעבודתך" אני הייתי, אני, אני נפילתי בדעתי לגמרי, והוא 'חזק...! אם כן "נהניתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", אתה יכול להתחזק "חזק ואמץ בעבודתך", גם כן השורות, אחת, שנים, שלוש, ארבע, חמש, שש, "בעבודתך" זה גם כן שורה, אפילו, ואפילו אחד זה, זה שורה, שש, ורבינו הקדוש החתימה הוא על השורה, בשורה [השביעי] השביעי, זה שבת, זה הצדיק הוא בחינת שבת, וגם כן יש הסוד, אחר כך "ובזה, ובזה אגלה לך סוד והוא", סוד, "מלא וגדיש מקו לקו (פ'צ'צ'ילה)" זה, זה השם של המלאך של תקיעת, של תקיעת, של תקיעת שופר, זה רק זה המילה הוא בכתיבה רגילה שהוא כתב, זה אותיות רש"י, וזה אותיות רגילות שכותבים, ומכירים שזה כתב יד [כתב יד] כתב יד, כן, בשביל זה רש"י לא, לא, לא, לא, אבל זה, זה כתב יד, כן, נו, אני, אני לא מבין את זה, את הסוד, "ובחזק עבודה תבינהו", אם אני יחזיק בעבודת השם, "תבינהו", ועכשיו מגיד, הוא, הוא מגיד לי הסימן, שרק אני ידעתי מזה, כל... זה היה בסוד, כל אחד לא, לא ידע מזה, כן, הוא מגלה לי סימן י"ז בתמוז, זה היה מה שהיה, אוי, אוי, אוי, אוי, רבנו של עולם, רבנו של עולם, על-כל-פנים העיקר הדיבורים, שאנחנו צריכים לגלות ולפרסם ולמסור נפשנו על ענין הזה שכל הגאולה תלויה ברבינו רבי נחמן מברסלב ללמוד ספריו, הוא זה... כל אות, כל תורה, כל, כל דיבור שלו הוא אור כזה, שהוא מדבר אליך, מדבר מה שאתה צריך, כל העניינים שעוברים עליך, שעברו עליך, שעוברים עליך, וכן לזה וכן זה, וכן כל אחד ואחד, וכן אני, וכל אחד ואחד, וכל דיבור שגילה רבינו הוא כלליות של כל אחד מישראל, מה שעובר עליו ומה שעבר עליו, המחלות שלו והרפואות, לא רק המחלות, הוא, הוא, הוא, הוא מתקן, מטהר ומרפא כל החולים, כל, כל הגרועים שבעולם שאין להם שום תקומה, אין להם, שום צדיק לא יכול לעזור להם, אבל רבינו רבי נחמן אמר: "ואני רופא אותה", זה הסוף של המעשה של ה'שבעה בעטליר'ס', אתם יודעים מהמעשה, מהמעשיות? יש לכם מעשיות של רבינו? [כן] כן, יש בסוף המעשה של "שבעה בעטליר'ס", בסוף המעשה הזו אומר ה'בעטליר השישי', ה'בעטליר השישי' סיפר מעשה והוא אמר: "הבת מלכה קיבלה כל הכדורים אם כל, אם כל הארסיים, כן, והיא נפלה חלשות, נו, ואני...", ככה הוא אמר הבעטליר: "ואני רופא אותה", זה הולך על כל, על כל עם ישראל, על כל אחד ואחד, "ואני רופא אותה", היא {נפלה}, כבר נפלה, קיבלה כל הכדורים והיא נפלה, "ואני רופא אותה", רק "אני רופא אותה", אין, אין מי שיכול לרפאות את זה, זה... אבל זה רבינו הקדוש הבעטליר אמר: "ואני רופא אותה", אז רבינו הקדוש גילה על, על עצמו שהוא הבעטליר הזה, שהוא רופא אותה, "ואני רופא אותה" (סבא מושך בתיבת "ואני"), הוא אמר על עצמו [אני, אני] כן, אני, כן (סבא צוחק), כן, אנחנו מיושרים, אנחנו כבר יש לנו כל התיקונים והרפואות והישועות שאנחנו צריכים כל אחד ואחד, על ידי רבינו רבי נחמן, רק רבינו רבי נחמן הוא השורש של התורה, הוא השורש של האמונה, הוא השורש של כל אחד מישראל, איך שנמצא, באיזה מקום שירד, באיזה מקום שהוא נמצא, הוא, הוא מוציא אותו, הוא מרפא אותו, כן, מה, מה שאי אפשר לרפאות חולה כזה, זה חולה כזה שאין לו, אין לו, אין, אין רפואה למחלה כזה, אבל לא נתגלה בעולם, כי אני זוכר לפני שבעים שנה שהוא כן יכול לרפאות ולתקן הכל, כן, כן, יש בזה עניינים פלאים נעלמים מאד, אבל, אבל לא נתגלה בעולם, כי אני זוכר לפני שבעים שנה כשנתקרבתי לרבינו היה איסור ללמוד ספרי ברסלב, אני מצאתי ספר ברסלב ולא ידעתי שזה ברסלב ואני קראתי בזה, אז ראו, "מה אתה עושה? אתה לומד בזה הספר?", כן, אז זה הפעם הראשון ששמעתי שיש ברסלב בעולם, לא שמע... לא, לא ידעתי שיש ברסלב בעולם, אז ידעתי שיש ברסלב, "אתה לא יודע שזה מספרי ברסלב? אסור לקרוא בזה", ברוך השם היום יכולים לקרוא בכל בית כנסת, כן, כל אחד מי שרוצה ללמוד, זה, זה סימונים, סימנים על הגאולה, סימנים שאנחנו עומדים, שאנחנו לפי תפילתנו, לפי מעשינו אנחנו כבר, כבר אין, אין, שום תיקון לחולים כאלה, אבל כבר היה רבינו רבי נחמן בעולם והוא, הוא יכול לתקן כל המחלות וכל, שאין שום מקום, שלא יכול לתקן ולרפאות, כן, אז, אז כשאנחנו שומעים את זה, אז אנחנו צריכים למסור נפשנו להכניס בלבנו את דיבורי הקדושים, התורות שלו והתפילות וההלכות, יש ספר "ליקוטי...". ספר "ליקוטי הלכות", אתה יודע מזה? [הלכות ויש תפילות, עצות] וגם "ליקוטי עצות", כן, כן, כולם אנחנו צריכים [רבי נתן הוא כתב] כן, כן, אנחנו צריכים להיות בקי בספר "ליקוטי מוהר"ן", רבינו הקדוש אמר, שצריכים להיות בקי בזה שיכולים להגיד בעל פה ישר והפוך, אפילו הפוך, כן, כל כך בקיאות צריכים לזה, כי זה כל חיותנו, כל דיבור הוא כל חיותנו, כל דיבור שלו, אפילו דיבור אחד, ורבינו הקדוש גילה שהוא מרומז בפסוק, יש פסוק בתנ"ך: "נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה", והוא ר"ת נחמ"ן, והוא מרומז בזה הפסוק "נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה", הוא נובע ונובע, ונובע מקור חכמה שלא היה, חכמה כזה שלא היה עדיין בעולם, יש לנו תורה וכל הספרים של כל הצדיקים, וזה השורש של כל התורה, זה עולה על הכל, על ידי זה אנחנו יכולים להתקרב לתורה, לידע לראות אור התורה, בתורה יש, יש הרבה כוחות, יש סם חיים ולהפך, כן, ועל ידי רבינו הקדוש זוכים לראות אור התורה כמו שצריכים, כי יש, יש בזה עניינים נעלמים מאד, אבל עכשיו אנחנו רואים שכל העולם, אפילו גויים, חכמי הגויים {באונברטה}, באוניברסיטה הם מתפלאים מאד על רבינו רבי נחמן מברסלב, אפילו גויים, אני דיברתי עם כמה אנשים שידועים בזה מלונדון ומאנגליה... הם מדברים תמיד על רבי נחמן מברסלב, על המעשיות, על, על דיבוריו, כן, ורואים שכל העולם ממשיכים עצמם לרבינו רבי נחמן מברסלב, רואים... היה הרבה צדיקים בעולם, הבעל שם הקדוש ותלמידיו... היה הרבה תלמידים, לא מדברים מאח... רק נשאר לנו כאילו יש יחיד בעולם רבי נחמן מברסלב, ובכן אנחנו העיקר להוציא מזה, שאנחנו צריכים למסור נפשנו להיות בקי בדיבורי הקדושים, אז נזכה ל... אבל באמונה, יכולים ללמוד ולא להיות יודע, לא היה כלום, אם, אם, אם בשביל גאווה "אני ברסלב", בשביל, בשביל, רק בשביל גאווה שאני בקי ב"ליקוטי מוהר"ן" זה... העיקר ללמוד כדי שנדע ללחום, תכסיסי מלחמה, איך ללחום ולנצח, להכניע את הרע כן, אוי, נו, השם יתברך ירחם עלינו, ואנחנו צריכים רחמים גדולים, וזה אנחנו, אני והחברים שלי ראינו הרבה מופתים מהשם הקדוש הזה "נ' נח' נחמן מאומן", באמריקה היה מעשה כזה, חילוני אחד הוא שמע מדברים, היה במקום אתם ביחד, והוא שמע... אנחנו בזמן האחרון, אנחנו עשוינו קמיעות מהשם הקדוש הזה "נ' נח' נחמן נחמן" וזה מסוגל לאדם לכל הישועות שצריך, זה, זה שמירה, כמו קמיעה, כן, הוא שמע את זה והוא שמע בעת צרה, בזמן שאדם סובל איזה צרה, שיגיד בפה חוץ מהקמיע, שיגיד בפה "נ' נח' נחמן נחמן מאומן", נו, שוין, הוא, הוא שמע את זה והוא חילוני, הוא לא יודע כלום, לא יודע תורה, {מה זה} אמונה, הוא הלך עם עוד אחד בטקסי, והיה יום הזה קור כזה באמריקה ושלל כזה, והואטו שלו נתקלקל לגמרי, בלי שום... הוא צריך במוסך, הוא צריך טיפול, כן, טיפול רפואי, אי אפשר ל... והקור היה כל כך חזק, ממש יכולים למות, לגווע מהקור, והוא, הוא...

מעשה, שילדה תינוקת בת שנה וחצי, נפל עליה קומקום מים שהוא היה רותח על האש, ונפל עליה על הפנים שלה, נו, לקחו אותה לבית חולים 'בלינסון', והרופאים ראו אותה, והיה להם צער גדול, איך היא... היא בסכנה גדולה, ואפילו אם היא תצא מהסכנה, איזה פנים, לא, לא כל... וההורים שלה הם ראו את הצרה, אבל הם לא, לא ידעו כלום, היה להם איזה, איזה קרובת משפחה שהיה לה הקמיע, היא הלכה לבקר אותה, והיא נתנה את הקמיע שלה על, על החולה, כן, על התינוקת, ועבר יומיים ונתרפא, והלכה הכוויה, כאילו היא נולדה עכשיו מחדש, יש לה אבא ואמא כולם יודעים המשפחה והרופאים גם כן, הרופא שטיפל בה, אז הוא, הוא השתגע, הוא אמר להם: "מה עשיתם? מה, מה, מה קרה?", סיפרו לו, זה הקמיע, היא, היא נתנה לו הקמיע, הוא לקח את הקמיע, ועד היום הוא לא רוצה לחזור הקמיע [הוא רוצה לשיר קצת] אה? [הוא רוצה לשיר] מי, מי זה? [זה ישראל דגן] אה...

[החברים שרים את הפתק] [שלום יאיש, אתה מכיר?] שלום? [יאיש] (לא מבין) [לא, בטבריה] בטבריה? [(לא מבין, כי לא שומעים טוב) לא זוכר [יאיש] שמעתי שמו יאיש, [יאיש] [יאיש שלום, שלום יאיש, הוא היה מקובל גדול שם]...

...[שלמה קרליבך מדבר באנגלית, ואחר כך שר את הפתק באנגלית]...

סוף צד ב אורי 8 = אורי 7 b = חלק 9g = חלק 7 b

קסטה מס' אורי 9

צד א אורי 9 112a

...[לא מבין] [אם אבא, אבא] [הוא בא על דעתו בגיל שבע, שמונה, נ, הוא רוצה לשמוע מתתיהו, מה עשית בגיל שבע שמונה?] נ, אני ירדתי מהגג [בגיל שמונה] בגיל שש, שבע, שמונה, אבל בזמן שבאתי על דעתי, הייתי עוד ילד קטן, עוד לא, לא הייתי אפילו יכול להגיד תהלים אפילו, אבל הלב היה בוער להשם יתברך, ורציתי מאד, אהבתי מאד את התורה, לימוד התורה ומצוות ואמונה ו... [בגיל שמונה?] כן, ילד קטן, אז הייתי יורד מהגג, ונכנס לבית שלנו, והבית שלנו היה כמו מערה בלי חלונות, והיה החום נורא מאד, והייתי כמו אחד שטובלים, שטובל עצמו עם הבגדים בים, במים [מרום זיעה] מרום זיעה, נ, ואני סבלתי את זה, וכשיצאתי מהבית, לא יכולתי לנשום, {הייתי הולך}, ועליתי על איזה מדרגות סמוך לגג, אז הרגשתי חיות כזה, קרירות, אויר, וירדתי, וירדתי תכף, ו... אוי, אוי, אוי, אוי, אבל עבר שבוע ככה, אז האבא ראה, הוא ראה שאני עושה הבל, אני משתמש עם הנפט, ואני לא... הנפט, היה לנו בקבוק נפט משבת לשבת, אז ביום ראשון, כל יום ראשון צריכים לקנות בקבוק נפט, והיה על שבת, כן, ואני כשבאתי, כשלמדתי אצל הנר, אז היה חסר מהנפט, אז על שבת לא היה, לא היה נפט, אז אמרתי: "מה אתם רוצים ממני? {לא היה לי נפט}" (סבא צוחק). וכן היה מעשה, אני אהבתי מאד מצוה, ואף-על-פי שלא ידעתי, אבל ידעתי, הרגשתי שמצוות צדקה זה גדול מאד, זה מצוה קדושה מאד, וזה נורא מאד. בטבריה היה איש זקן, זקן גדול שמו היה רב יוסף נח, שתי שמות היה לו, יוסף נח, והוא היה עני, והיה לו אשה, והוא היה מחזיר על הפתחים, יש עניים שלא מחזירים על הפתחים, הוא עני, אבל הם נותנים {בחוץ}, נותנים איזה מטבע, איזה צדקה בחוץ, אבל הוא [יוסף נח] היה מחזיר על, על הפתחים, ואני ראיתי שהוא מחזיר על הפתחים, אז היה לי רחמנות גדול עליו, מי יודע אם יש לו מה לאכול חתיכת לחם? אז בבוקר, כשאני הלכתי ל"חדר", ל"חדר" ללמוד, אז, אז האמא נתנה לי, נתנה לי פרוסת לחם, שיהיה לי לאכול עד הצהריים, אולי יהיה רעב, אולי, טוב, ואני שמחתי מאד, לקחתי את הלחם, היא נתנה לי כמה טיפות {לחם, שמן} על הלחם, ואני ביקשתי אותה: "אמא, תני לי עוד כמה, תני שתיים, שלושה טיפות" [של מה?] אז היא אמרה לי: "מה זה? מה? מה אתה רוצה? {טיפות של מה?} אני לא יהיה לי שמן על שבת?" [טיפות שמן] כן, שמן זית (סבא צוחק), נ, אז הלכתי, הלכתי ל"חדר", ואף אחד לא ידע, אני הלכתי להעני הזה, ומצאתי אותו בבית, ולקחתי הפרוסת לחם ונתתי לו, והוא לקח ממני, ואני הייתי כל כך שמח שזכיתי לעשות מצוה, מצות צדקה, נתתי לו לחם לאכול, נתתי לו לחם (סבא צוחק), נ, ואני הלכתי ל"חדר", וזה היה ביום ראשון, ביום ראשון, אני כבר למדתי, התחלתי חומש [בגיל חמש] בגיל חמש, בגיל שש, אבל למדתי חומש, אז המנהג שלו, של הרב, ביום ראשון היה מספר להם, היה מספר להם כמה פרקים מהלימוד שצריכים ללמוד השבוע, מהפרשה, הוא אמר: "ילדים, אתם יודעים, הפרשה של השבוע הוא...", למשל פרשת 'נח', או 'קרח', פרשת 'נח', אז הם שמעו, ש"השבוע הוא פרשת, צריכים ללמוד פרשת 'נח', נ, אחר כך הוא סיפר להם מעשה, איזה, כמה סיפורים מהפרשת 'נח', מהתיבה, כמה גודל התיבה, ראשי פרקים, כדי שידעו, שידעו {במה מדובר} [לקרב אותם ללימוד] ובשעת הלימוד הם כבר ידעו איזה דברים, טוב, טוב, ואני, בשביל שנתתי את הלחם להעני, לא היה לי לאכול, ואני הייתי רעב, נ, הייתי רעב, ואני הייתי מטבע גוף חלש, גוף חלש, ומגודל החלשות, לא שמעתי כלל מה שהוא מספר, "השבוע הוא פרשת 'נח'", הוא רוצה לדעת, איזה ילדים טובים ואיזה ילדים לא טובים, אז הוא פתאום הוא עמד ושאל את ילד זה: "תגיד, איזה פרשה השבוע?", וכשהוא ידע, פרשת 'נח', הוא היה ילד טוב (סבא צוחק), אבל היה ילדים, שלא נזכרו, היה צריך לקבל זמן להזכיר אותם, פרשת 'נח', הוא בא אלי: "איזה פרשה השבוע?", אני לא ידעתי כלום, כאילו אני לא בעולם הזה, {אני בגיל אחר}, נ, הוא מחכה, הוא מחכה ומצפה, אולי אני אזכיר, אני, מה זה, אבל לא יודע כלום, 'נח', 'ח', מה {כל כך קשה?}, אז הוא, הוא היכה וחיכה על תשובה, ואין תשובה, לא, לא יודע, אז הוא שואל אותי: "איפה היית? לא היית פה בכלל? איפה, איפה? באיזה עולם היית? מה זה? אתה לא, אתה {צוחק}, אני מדבר ואני נותן כל, כל הכח שלי, ואני, ואתה לא שומע?", אז הוא היה בכעס גדול עלי, והיכה אותי, והיכה אותי מכות אכזריות, הוא היכה אותי: "מה זה? אני מדבר, ואתה... בחינם? ואתה לא יודע אפילו מה, איזה דיבור אחד, איפה היית?" (סבא צוחק), ואף-על-פי-כן, אף-על-פי-כן ראיתי שאני צריך את הלחם, אז... כי אני מקבל מכות, וזה המכות, היה לי צער מהמכות, וגם כן היה לי בושה, אני התביישתי מפני הילדים, לא, לא היכה אף ילד אחד, רק ישראל בער (סבא צוחק) [הביזיונות התחילו מאז] הביזיונות היה יותר, יותר, צער יותר מהמכות [זה ההכנה בשביל רבינו] אוי, אני מספר כל זה, שנדע כמה השם יתברך [אוהב אותנו] אוהב התמימות, אני לא הייתי למדן ולא... רק התמימות, בזה הייתי, אהבתי מאד את התורה והמצוות והאמונה ויראת שמים, וכשראיתי מישור לומד, או הוא, הוא, הוא תמים, והוא אומר תהלים, אז חשבתי, אה, זה האיש, זה האיש הוא חושב על, על התכלית האמיתית, זה האיש אשרי לו, הוא עוסק בתהלים והוא לומד, אחר כך... יוא, יש כמה סיפורים, יש כמה סיפורים, כי אני התפללתי בהתלהבות יותר מכל הילדים, כל הילדים מתפללים כמו... אבל אני סיפרתי את המילות כמו {שסופרים} כסף, כמו שסופרים כסף, ובאהבה ובתמימות [ברוך אתה... ככה] כן (סבא צוחק), על-כל-פנים בזה הבית הכנסת שאני התפללתי, זה היה הבית כנסת קרוב אלינו, אז התפללתי בבית הכנסת, הבית כנסת הזה [של חסידי קרלין?] לא, לא, אני הייתי קרליני, אבל זה היה ביאן [של חסידי ביאן?] ביאן, אבל מפני שזה היה קרוב מאד, שכנות על יד הבית שלנו, נכנסתי שמה להתפלל, ושמה, בבית הכנסת של ביאן, היה חסיד אחד זקן גדול, והוא היה אדם נכבד וחשוב, היה ממונה, היה ממונה של הכולל, היה ממונה [אה, ממונה של הכולל] כן, והוא היה קמצן גדול [איך קראו לו?] רב יעקב קסיר [רב יעקב קסיר] רב יעקב קסיר, כן (סבא צוחק), זה דבר... אבל זה היה לפני {שבעים, שישים} שנה, זה כבר... [עכשיו אתה יכול להמשיך] יוא...

...אני, האבא שלי היה עני, ולא היה בידו לקנות לי סידור, סידור, אני, אני רציתי סידור עם חצות, עם תהלים, עם מעמדות, ועם כל הבקשות ותפילות, נ, אז רב יעקב קסיר נתן לי בכל, נתן לי כמעט בכל יום מטבע, מטבע חשוכה, אז אני לקחתי את כל המטבעות וקיבצתי, שיהיה לי לקנות סידור "כל-בו", שיהיה לו כל, הכל התפיל... נ, והשם יתברך עזר לי, היה כמה סיבות, בטבריה לא היה נמצא סידור כזה, סידור כזה, רק בשביל ילדים, בשביל להתפלל, אבל סידור עם כל {העניינים}, עם כל, עם כל... "כל-בו"? זה לא היה רק בירושלים, אז האמא שלי הייתה צריכה, היה לה נסיעה לירושלים, אז אני נתתי לה את המטבעות, שתקנה לי סידור עם... סידור "כל-בו", שיהיה בו חצות ותהלים ומעמדות וכל, וכל הבקשות וכל

התפילות, וכך היה, היא נסעה לירושלים, וקנתה לי סידור כזה, שהיה יופי בכל העיר טבריה, מי שראה את הסידור הזה, הוא אמר: "הו, זה, סידור כזה, מי יכול לבוא לסידור, לסידור כזה". אוי, אוי, אוי, אוי, נו, וגם כן עד הבר-מצוה אני חפשי רק ללמוד ולקיים המצוות וליראת שמים, {ולזכות להיות מאמין} באמונה, אחרי הבר-מצוה, באו אלי המשפחה (לא מבין), הם דיברו איתי, שאני צריך, אני נעשיתי בר-מצוה, אז אני צריך ללמוד מלאכה, חייט או סנדלר, מה, איזה מלאכה, נו, ואני אמרתי: "לא, אני, אני לא רוצה ללמוד מלאכה, אני, אני רוצה רק תורה, רק תורה ויראת שמים, מלאכה אין, אין, אין", אז הם אמרו לי: "אתה צריך פרנסה, ואתה, יודע, ילד, האבא לא, לא יכול לתת לך (לא מבין) ו... כן, וגם כן אתה צריך לפרנס את הבית", אז אמרתי: "אני לא שום מלאכה", ואני הייתי עקשן גדול, ולא, ולא למדתי מלאכה, ואחר כך (לא מבין) וזכיתי להתקרב לרבי ישראל (קרדונר), וסיפרתי לו את הענין, ראיתי שהוא היה נהנה מאד מזה, כי אז לא ידעתי מברסלב, רק הלב שלי הוא היה בוער כל כך לתורה, באהבה לתורה, {נו}, והוא אמר לי: "עשית טוב, שלא למדת מלאכה", כן, אוי, אוי, אוי, אוי [רבי ישראל] {כן, שומע, שומע} [איך היית מתפלל כשהיית חסיד קרלין? היית צועק?] אה, אה [איך היית מתפלל?] הייתי צועק ממש עד, עד לב השמים, הם כולם צעקו, כי כל מי שצעק יותר, הוא היה חסיד יותר, הוא היה יותר חשוב [אה, זה היה תחרות, מי יצעק יותר חזק] כן, אבל אני לא התכוונתי שיהיה זה בשביל חשיבות, או בשביל איזה {פניה}, רק אני, הלב שלי היה בוער להשם יתברך, ואני צעקתי בקולות כאלו, ועל ידי היה, ישב איש זקן, שמו, רב קהת [רב קהת?] רב קהת, כן, והוא היה, אחרי התפילה היה צועק עלי ובוכה, ובוכה ואומר: "מה אתה רוצה ממני? אתה רוצה לעשות לי... [חרש] חרש? אתה תהרוג אותי, תהרוג אותי, אתה צועק, זה, זה לא צעקה, זה בשביל להרוג" (סבא צוחק) [הוא היה מרביץ לך?] אה? [הוא היה מרביץ?] לא, לא, הוא רצה להרביץ, אבל הוא היה בן תורה ו... כן, ירא שמים, אבל הוא לא יכל לסבול את זה, הוא היה, הוא היה סובל מזה צער גדול, אני לא ידעתי, אבל הוא {לא הגיד}, וזה אני... הקפידה שלו, הכעס שלו, אני זוכר כמו עכשיו, כמו שהוא עומד עכשיו {לידי}, והוא צועק עלי: "מה אתה רוצה ממני?" (סבא צוחק) [כשאתה היית בגיל שלוש עשרה, ארבע עשרה, אתה הכרת את רב מוטל מסלונים ואת החכמים?] יוא, כן [כן?] אתה הכרת אותם? למדת אצלם? אוי, אוי וי, רב מוטל היה למדן גדול, ולמדן לא מחפש מצוות, רק עיקר, עיקר הוא התכלית היא רק ללמוד וללמוד, וללמוד, והוא היה {מקפיד, מתמיד} וירא שמים, והיה אוהב מצוה, לעשות מצוה, צדקה וחסד, אז הוא ידע, שאני יש לי אבא עני ועיוור, אז לקח אותי לביתו, ולמד איתי ודיבר איתי, וקירב אותי מאד, והוא היה לי כמו, כמו אבא, כמו אבא, והוא דיבר איתי חסידות, וגם על אדמו"רים, וקיבלתי ממנו הרבה, ואני חשבתי על רב מוטל (מסלונים), שאין יותר גדול ממנו בעולם, הוא מלאך ממש, אני ראיתי את המידות הטובות שלו, אני הייתי תמיד איתו ביום ובלילה...

...[למי אמרת?] אמרתי להם {למי?} לאנשים שרצו, שאלמד מלאכה [אה, אתה אמרת לאנשים שרצו, שתלמד מלאכה, מה אמרת להם?] אז, אז הם אמרו לי: "מאיפה, מאיפה תיקח פרנסה? הישיבה לא נותנת פרנסה [אתה לא תהיה רב] {עוד} לא תהיה רב, אתה לא כשרוני, אתה לא תהיה רב [לא תהיה רב, לא כשרוני, והישיבה לא תיתן לך פרנסה] כן [סבא צוחק] [כן] אז אמרתי: "לחם, לחם ומים, זה השם יתברך יזמין לי {לחם}", אז הם אמרו לי: "טוב, אתה רוצה לאכול לחם ומים, אבל האשה והילדים הם, הם, הם גם כן?", אז אמרתי: "אם ירצה השם יתברך, השם יתברך, אני מקווה, שהשם יתברך יתן לי אשה כזו, שהיא גם כן תרצה להסתפק בלחם ומים" (סבא צוחק), דיבורים האלה, הם שייכים להתקרבות של רבינו [הכנה] הכנה, כל, כל זה {כל הסיפורים של הילדות עד רבינו, זה הכנה} מזמן שנולדתי, מזמן ש... כל זה היה הכנה להתקרבות של רבינו, כן... (לא מבין) [כשהיית קטן, החסידי קרלין היו שותים תה וקפה, ואתה שתית יותר תה מכולם?] יותר מכולם, צעקתי יותר מכולם (סבא צוחק) [יותר מכולם, על מנת להיות חסיד קרלין אמיתי] הייתי בצער, בצרות גדולות מאד, וחפשי עצה, איך להציל עצמי, ולא, ולא מצאתי, עד שהשם יתברך ר... אני מספר {בקיצור רק} {לא, לא, תספר} אבל אי אפשר, אי אפשר לספר הכל [תספר, מה? אתה זוכר, אני יודע טוב מאד, שאתה זוכר] יוא, אני חיפשי וחיפשי, מצאתי את, את רב הירש ליטוואק [מה עשית עם רב הירש ליטוואק?] ודיברתי איתו, הוא היה תלמיד של ה"חפץ חיים", והוא היה הפאר של כל העיר [רב הירש ליטוואק?] והיה, וגם היה הפאר של הישיבה [איזה עצות הוא נתן לך?] אה? [איזה עצות הוא נתן לך?] איזה? [עצות הוא נתן לך רב הירש ליטוואק? איזה עצות לעבודת השם הוא נתן לך?] אה, הוא, הוא, הוא דיבר איתי, והוא היה יודע בעל פה את ה... את כל הספר "ראשית חכמה", הוא למד כל כך את הספר "ראשית חכמה", כמה שעות בכל יום בעמידה, כן, ואני אהבתי, אני אהבתי את זה, {כן, זה}, והיה לי ערך גדול של, על, על רב הירש, רב הירש הוא, הוא לומד כל כך "ראשית חכמה", והוא, ביקשתי אותו, והוא ריחם עלי ולימד איתי "ראשית חכמה" וזוהר, כדי שיכניס בי אמונה ויראת שמים, ואחר כך, כשהשם יתברך סיבב, השם יתברך ידע, שאני צריך את רבינו, אז סיבב סיבות כאלו, שאתחיל להתקרב לרבינו, וזה, וזה היה הכל נסים, נסים ונפלאות, נסים ונפלאות, ראשית כל, מה, אני היה לי {רבנים} מלפני רבי ישראל (קרדונר), ולמדו איתי "ראשית חכמה" וספרי... וקרבנו אותי לתורה, להשם יתברך [היית קורא הרבה תהלים לפני זה?] כן [כל יום כמה?] זה כבר אני לא זוכר, אבל, אבל חיפשי, חיפשי תהלים, חיפשי ספרים [אבל שתית הרבה תה וקפה] כן, אחר כך ראיתי, יכולים לחיות בלי תה וקפה (סבא צוחק) [אולי זכור לך עוד איזה מעשה] בפרט שזכיתי, מה שראיתי מרבי ישראל (קרדונר), ראיתי שהוא לא צריך תה, הוא קם בחצות ולא, בלי תה, בלי קפה [רבי ישראל] אז... [אולי זכור לך עוד איזה מעשה צדקה שעשית כשהיית קטן, חוץ מהלחם?] חוץ מהלחם, לא [לא, וכן] אני, יש, יש הרבה דברים [אני יודע שאתה מתבייש] ניין, אבל אני, אני לא רוצה להגיד דבר שאני, שאינני זוכר בבירור (סבא צוחק), הנפט והשמן, זה מאיר, {שאני, שאני אראה בבירור} (סבא צוחק), אבל מה שאני, עשו לי צרות כאלה, אני, אני דולק את, את, את הנפט, וביום ש... ערב שבת לא היה נפט, ישראל בער, ישראל בער לקח את הנפט (סבא צוחק), והאמא אמרה: "השמן? אני צריך את השמן לשבת", אני ביקשתי עוד שתי טיפות, שתי טיפות (סבא צוחק) [היית קם בחצות?] אה? [יושן בחצות?] כן, לא, לא, לא בדיוק בחצות, אבל הייתי אוהב לעמוד בשעתיים, שלושה לפני אור הבוקר [מה לעשות?] וירדתי... תהלים, חצות, תהלים... (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) [צעקת: "אני רוצה את רבינו"] (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) [מאיזה גיל התחלת ללכת למקווה?] אה? [מאיזה גיל הלכת למקווה?] לפני הבר-מצוה, (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) [הוא היה עוזב את הילדים שלו, עוזב את המשפחה] יוא, (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) [אה, זה מה שרבינו כותב באחד התורות] (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש)...

צד ב אורי 9112

... (לא מבין, כי סבא מדבר ביידיש) ... (כל הצד הזה סבא מדבר ביידיש) ... (סוף צד ב אורי 9).

[יהיה, יהיה, כן, אנחנו נחזור אחרי ראש השנה לפה] כן [כולם יהיו פה גם בשבת] עד, עד אחרי כיפורים [עד כיפורים, כיפורים, אני לא יודע, בטח כל אחד יחזור לבית אצלו, אבל יהיה פה גם אנשים] אה, אה [בעזרת השם] אה, אה, כן, בעזרת...]

...דירה וכלים ובגדים והכל [בעזרת השם] {אוי, אוי} [בעזרת בורא עולם] אוי, אוי, אוי, אוי, אוי [אנחנו עכשיו דיברנו על עשרת ימי תשובה עם הרב] אה [אז אני עצמי לו ככה, אמרתי, במקום להגיד "בעזרת השם", נגיד "בעזרת המלך הקדוש"] אה, זה אחרי, אחרי ראש השנה [כן, אחרי ראש השנה, זה שלושה, ארבעה ימים] אה [זה יוצא ראש השנה יום שלישי ורביעי, נכון?] [שלישי ורביעי] [עכשיו יום חמישי יש לנו] חמישי, כן [שישי, שבת] כן [ראשון, שני, ויום שלישי בערב האירוסין] ביום שישי בערב [שלישי בערב] יום שלישי בערב, וביום רביעי ער... [וביום רביעי ערב יום הכיפורים] ערב יום הכיפורים, ויום חמישי כיפורים [יום חמישי כיפורים] כן, אוי ריבוננו של עולם...

...אני חושב שהרב טייכנר יהיה גם כן פה [כן, כן, בעזרת השם] תגיד לו שיהיה [דיברתי, אני דיברתי איתו] כן? [כשבאתי לפה, ישר אמרתי לו] הוא, הוא, שייקח אותי [שהוא מוכן, בלי נדר, כן, אם לא, אני אנסה להשיג משהו] אני רוצה לשמוח על האירוסין, ואחר כך על, על, על החתונה, ברוך השם, ברוך השם, אל, אל תעכבו את החתונה, בזמנו [לא, לא, אתמול דיברנו על זה, ואנחנו לא מעכבים, אנחנו עושים את זה אפילו עוד חודש, בעזרת השם] בת כמה היא? [היא חמשה חודשים קטנה ממני, חמישה חודשים קטנה ממני] כמה, כמה זה [עשרים ואחד] טוב, טוב, טוב [אני עשרים ואחד, והיא עשרים וחצי] טוב, טוב, טוב, היא עובדת? [בעזרת השם, היא תתחיל] אה? [היא תתחיל לעבוד עוד מעט] תתחיל לעבוד? [כן] היא עוד לא עובדת בשום מקום? [לא, בינתיים לא, בבית] לא תעבוד אף פעם [מה?] לא טוב שהאשה תעבוד במקומות אחרים [לא, אולי היא מורה] מורה? זה טוב [בעזרת השם] כן? [היא מורה למלאכה ולכתיבה] רק לא, לא (לא מבין) [לא, לא, חס ושלום] היא מורה? [היא מורה ב"אור החיים" למדה] ב... ["אור החיים" ב"אור החיים" [כן, אתה יודע איפה זה "אור החיים"? בבני-ברק] בבני-ברק [זה אמא של הרב טייכנר שמה מפקחת] כן? כן? נו, והיא לא, לא, לא ידעה ממנה? [עכשיו אני סיפרתי לרב טייכנר, והרב טייכנר סיפר לאמא שלו, ואמר לי: "תשמע, יש לך בחורה משמים"] יוא (סבא צוחק), אה, אל תשכח תמיד להודות ולהלל להשם, על הנס הגדול הזה, והחסד הגדול הזה, שאין, אין לנו מושג, זה חסד, זה אוצר, אוצר שבכל האוצרות (סבא צוחק), אה...

...ריבוננו של עולם, ריבוננו של עולם, אוי, אוי, ואחר כך אני בעזרת השם יתברך, אני רוצה שאזכה להיות על הברית מילה ועל החתונה [הו, בעזרת השם] {ועש שמחת הנכד} [בעזרת השם] כן, יש לי, ברוך השם, יש לי זמן, יש לי ברכה מ... יש לי ברכה מרבינו הקדוש [כן?] כן [לברית מילה או מה, או לחתונה?] אה? [למה?] יש לי ברכה מרבינו הקדוש [כן?] [שאני יאריך ימים] (סבא צוחק) [בעזרת השם, בעזרת המלך הקדוש] רק אני, מי, מי יודע? חס ושלום, שמה יגרם החטא, אני, אבל, אבל יש לי ברכה, ודבר אחד מדבריו, לא שווא ריקם, כל מה שהוא אמר, אנחנו רואים, אני נתקרבתי לרבינו הקדוש לפני שבעים שנה בערך [כן] ואני הספקתי לסבול, לסבול מזה, מה שאני סבלתי, אתה יודע שהיה התנגדות גדול מכל העולם [התנגדות לברסלב אני יודע] כן, ואני, במקום שאני ישבתי בטבריה, בצפת, היה השורש של המתנגדים [כן?] {גיבורים} גדולים, גדולים [של המתנגדים] חסידים ו... כן, והם היו כולם מתנגדים עלי, וקראו לי, וקראו לי "בוגד", אני, מה, מה שאני סבלתי, אי אפשר לספר ואי אפשר לבאר, אז אני סבלתי מאד, ולא, ולא היה רצוני בזה, אבל אני, עכשיו אני רואה הגדול, הגדול הערך של, של, של הייסורין והצער שסובלים בשביל דבר שבקדושה [היום רואים את זה, אחרי זמן מסוים רואים את...] כן, כן, כן, אחר כך רואים, אה, ברוך השם, ברוך השם [טעמו וראו כי טוב השם] אוי וי, אוי וי, (לא מבין), אוי, אוי, אולי יש כוס תה?...

...[האירוסין, בעזרת השם, זה אתה יודע, שלא תהיה לך ספיקות, זה נשים לבד, גברים לבד, בטוח] אה [בעזרת השם, הכל כשר וישר] {ברוך}, ברוך השם, ברוך השם [כשר וישר] מכל צד, מכל הצדדים [מכל הצדדים, יש שמה אנשים, ברוך השם, יש שמה אנשים ירא השם] כן, אחים, אחים שלה [אחים שלה, אח שלה גם, ברוך השם, מצוין] כן? [יש לה שתי אחיות עוד, ברוך השם] אולי תזכה להודיע להם מרבינו הקדוש, זה, זה עולה על הכל, לאט, לאט [וההורים, ברוך השם, המשפחה של ההורים שלה, אחד, אחד צדיק, צדיק] אוי, אוי, אוי (סבא צוחק) [צדיקים, הם תורה ותורה, תורה, תורה] כן, בזכות, בזכות, בזכות שזכית להתקרב לרבינו הקדוש, זה הוא, הוא נותן לנו כל מיני עצות, כל מיני ישועות, זה שזכית להתקרב לרבינו הקדוש באמת ובאמונה, זה, זה הדבר יביא עליך כל, כל הברכות שבעולם, כל ההשפעות טובות, כל הברכות, כן (סבא צוחק) [רבי ישראל, בלי נדר, אני רוצה שאתה תברך אחד הברכות בחתונה שלי, בלי נדר] לא, לא [למה לא?] אין לי כח ואין לי... [ברכה] אין לי קול, אין לי קול [יש מיקרופון היום] אולי, ברכה אחת אולי [כן, ברכה] ברכה [בלי נדר] לא, לא [למה לא?] אין לי כח ואין לי... [בכשוון בלי נדר] בחשוון [חשוון, אמצע, סוף חשוון] אודאי [צריך להתכונן, צריך הרבה ללמוד] כן, כן, ברוך השם, ברוך השם, איך, יש לה דירה? יש לה, יש לה כסף? היא, היא מורה? [נסתדר, בעזרת השם] כן, בעזרת השם [ההורים שלי מוכנים לעזור לי הכל, אבל נסתדר] אה, כן, ההורים שלך [ההורים שלי ושלח] יש להם, יש להם {מה אם} פרנסה? [להם יש יראת שמים, יותר מאשר כסף] אה [הכל הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא יעזור] {הם חרדים} ההורים שלך? [ההורים שלי?] ככה, ככה, ככה, ככה, ככה, ככה, נו, השם יתברך ירחם עליהם [אבל בעזרת השם יחזרו כולם יום אחד] הכל, כולם, כן (סבא צוחק) ["הנה ימים באים נאום השם"] ברוך השם, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אני יודע, אני רואה עכשיו...

...רבינו הקדוש נסע לארץ ישראל בזמן מלחמה, ויש מעשה גדולה, מה שעבר עלי, ואני הם... אתה ראתי? [כן] כן, וברוך השם בא לארץ ישראל בשלום, וחזר בשלום בדרך נסים ונפלאים, מה, מה שאי אפשר להשיג, וכשבא מארץ ישראל, היה הרב הצדיק, המגיד מעיר טריוויען, טריוויען, הוא היה יחיד, הוא היה איש זקן, ורבינו הקדוש היה כמו ילד, בן עשרים וכמה שנים, והוא היה, הוא היה מכיר אותו, את הבעל שם טוב, המגיד מטריוויען הוא היה גאון וצדיק גדול מאד, והוא היה תלמיד הבעל שם טוב, והוא היה יחיד בין הצדיקים אמיתיים, הוא היה יחיד שהוא ביטל את

שבאתי על דעתי, בזמן שהייתי קטן, שש, שבע שנים, אני אהבתי מאד את התורה ויראת שמים ואמונה, אבל, אבל היה לי מריירות גדול, סבלתי מאד מהיצר הרע, יש יצר הרע, והוא רוצה רק עולם הזה, הוא רוצה כל, כל, כל העולם הזה, כל התאוות וכל... נו, ואני ראיתי, הייתי ירא שמים, ואהבתי את התורה מאד, כשראיתי בן אדם שהוא יודע ספר, והוא מדבר בדברים בטלים וקם, ולא, לא שומר את הזמן, אז אמרתי: "מה זה? הוא משוגע? אם הייתי אני יכול, יכול לקרוא בספר, אז הייתי, לא הייתי נח, לא, לא, לא הייתי בטל רגע אחד", כן [כן, מהתורה] כן. שמעתי על כל מיני חסידות, ורק על השם 'ברסלב', לא שמעתי מעולם שיש בעולם שם 'ברסלב', מן חסידות ששמו 'ברסלב', לא שמעתי, לא שמעתי, אבל השם יתברך הוא יודע, יודע את הלב, הוא יודע מחשבה מהלב [הוא יודע סתירה כל חי] כן, כן [חופש חדרי בטן] הו, הו, הו, הו, כן [בוהן כליות ולב] כן [ואין נסתר מגד עיניך] כן, אז הוא ראה, שאני מפקיר את עצמי ומנבל עצמי לפני בני אדם, אני, כשאני ראיתי איש אחד זקן וירא שמים, אז, אז ספרתי לו כל לבי כדי שיוציא אותי מהחושך והתאוות [מהחושך, ויראה לך את האור] כן, השם יתברך ראה את לבי, והוא רצה לעשות איתי חסד, להתקרב לרבינו, ואיך? אני לא יודע אפילו שיש ברסלב בעולם, איך אני, איך אני אתקרב לרבינו? אז השם יתברך סיבב סיבה, שאני הייתי בחצר של הישיבה, אני אחרי, אחרי, אני למדתי בהישיבה בטבריה על קבר רבי מאיר בעל הנס, אתה יודע? [כן, כן] הייתי שם [מכיר בטבריה] כן, זה עומדת בין, בין השדות, בין שדות, בין הרים, בין... כן, ואני אהבתי לצאת לטייל בין ההרים, בשדות, עוד, עוד לפני שנתקרבתי לרבינו, וכשנעשיתי בן שבע עשרה שנה, היה לי מלחמות קשות מאד עם היצר הרע [כן] מה עושים? אני לא ידעתי, לא ידעתי, אז השם ית... אבל השם יתברך סיבב, שיצאתי מהישיבה לחצר ובח... לקחת כוס תה, ובחצר עמד פח של אשפה, וראיתי פח, פח של אשפה [כן] וראיתי שמה "שימות", ספר ככה בלי, בלי כריכה, בלי, בלי התחלה ובלי סוף, "שימות", נו, אני הייתי ירא שמים, וזה היה בבזיון, בבזיון בפח אשפה [כן] כן, אז לקחתי אותם על מנת לזרוק את זה בגניזה, היה גניזה, ספרים ישנים שנקרע, שעומדים ככה, אז הם נותנים בגניזה, היה בגניזה הרבה "שימות", זה יהיה, זה הספר גם כן בגניזה [אבל לא בפח זבל] אה? [רק שלא יהיה בפח זבל] כן, כן, אז הלכתי עם הספר לזרוק אותו בהגניזה, וטרם שזרקתי, טרם שזרקתי, זה היה ככה "שימות", {ממש} "שימות", טרם שזרקתי ראיתי ששם הספר ה"שתפכות הנפש", אני הייתי רגיל לקרוא בהרבה ספרים ספרי מוסר וספרי חסידות, כן, ולא ראיתי ספר כזה ששמו "השתפכות הנפש", לא ראיתי, אז כשראיתי ששם הספר "השתפכות הנפש", חישובתי בדעתי אולי, אולי זה טוב בשבילי, אולי זה השגחה מהשם יתברך שיהיה לי זה הספר, כן, אז התחלתי לקרוא, התחלתי לקרוא, התחלתי לקרוא, קראתי דף אחד וראיתי שזה בשבילי, שזה טוב בשבילי, {טוב} כזה שלא, תכף ראיתי שזה בשבילי טוב מאד, וזה טוב בישבילי שאצליח לכבוש כל המלחמות, כל מה שאני סובל, אז לא זרקתי את הספר בתוך הגניזה ולקחתי אותו וגנבתי את עצמי מהישיבה להשדה, לשדה בין ההרים עם הספר, והתחלתי לקרוא בספר, ומה, מה שאני רציתי להציל עצמי מן היצר הרע חיפשתי וחיפשתי, כן, היה לי, היה לי טובות, ישועות, אבל ישועה כזו שיהיה, שלכבוש כל המלחמות {בנקל}, לא, זה לא היה לי מעולם, אני קראתי בתוך הספר דף, שני דפים, ותכף קיימתי מה שכתוב שמה, וראיתי פלאות כאלו מה שלא ראיתי בכל ימי חיי, אני מחפש בספרים ואני היה לי ישועות, אבל דבר כזה שהיה לי פלא כזה לפתוח הדיבורים של זה הספר, לא היה לי מעולם, אבל אני לא ידעתי ממי זה, זה היה שימות, בלי התחלה ובלי סוף, לא ידעתי ממי זה, והשימות האלו, הדפים היה אצלי כמו אוצר, אני שמרתי אותם מאד, כי בכל, בכל יום אני הלכתי אם הספר לתוך השדה וקראתי, ותכף קיימתי מה, מה, מה שקראתי וראיתי פלאות כאלה, ביטול, ביטול הטבע (לא מבין) הטבע, פעם אחת ישבתי במיטה שלי ובא חבר אחד, אני הייתי קרליני, יש חסידות קרלין [קרלין] שמעת? [לא שמעתי] טוב, יש מין חסידות ששמו קרלין [קרלין] ובא חבר שלי מחסידי קרלין, אני הייתי חסיד קרלין, והוא היה גם כן חסיד קרלין, והוא, והוא ראה שאני קורא בהתלהבות, ברצינות, באהבה, בהתעוררות גדול, בהתלהבות מתוך הספר, אז הוא ראה את הספר "השתפכות הנפש", אז הוא אמר לי: מה אתה עושה? בספר הזה אתה קורא? אבל אני כבר טעמתי הטעם של הספר, וראיתי פלאות [הוא אמר שהספר הזה לא טוב?] כן, וודאי [הוא אמר שזה אסור לקרוא?] אסור, אסור, אסור לקרוא בזה הספר, זה ספרי ברסלב, כן, אז הוא אמר לי: אתה קורא בספר הזה? ואני התרגזתי מאד ונכנסתי לכעס גדול, ואמרתי לו: זה לא [בשבילי], ככה הספר הזה בשבילי זה טוב, זה ספר קדוש, ואני רואה ממנו פלאות גדולות, אז הוא אמר לי: "בהמה, אתה בהמה אתה לא בן אדם, אתה לא שמעת מה זה ברסלב? שאסור לקרוא בספרי ברסלב? אז כל האדמו"רים בכל העולם הם מתנגדים על ברסלב", אז אמרתי לו: "שיבואו כל האדמו"רים וכל המלכים וכל, אני לא אשמע לאף אחד, זה בשבילי זה טוב, אז הוא היכה אותי ואמר לי: "אתה עז פנים כזה נגד כל האדמו"רים נגד, נגד כל האדמו"רים, נגד הרבי, חסידות קרלין [כן] והוא כולם אומרים אסור לקרוא בספר, בספרי ברסלב, ואתה רוצה לקרוא", אז הוא, הוא התגבר עלי ולקח ממני את הספר בכח, ונשארתי, אני לא רציתי לתת לו בשום אופן, אבל הוא היה יותר, יותר חזק ממני, והוא הוציא ממני את הספר בכח, הלך, ואני נשארתי יתום בלי הספר, אבל אני קראתי כבר כמה פעמים בספר וטעמתי את הטעם, אז מה שאני זכרתי הייתי ממשיך והולך בין, בשדה, בהתפללתי להשם יתברך שיזמין לי, אני כבר, אני, אני נשארתי בלי הספר, אבל היה לי רוח ששמעתי שיש, שיש חסידות ברסלב, שאסור ללמוד ספרי ברסלב, אז, אז התפללתי להשם יתברך שיזמין לי, שיזמין לי ספרי ברסלב וחסיד ברסלב, אני רוצה להיות חסיד ברסלב, כן, כן, ככה התפללתי להשם יתברך, ולא עבר זמן רב, בצפת היה גר מורי, מורי הקדוש רבי ישראל קרדונר, רבי ישראל, רבי ישראל, והוא היה חידוש כזה, מה שאין בעולם, אני נתגדלתי בין חסידים גדולים, חסידים מחמירים, מדקדקים במצוות, אבל ראיתי את האיש הזה, ראיתי שכולם עומדים בחוץ, שאינם יודעים כלום מאמונה, מהשם יתברך, מהתורה, הם כולם לומדים, אבל הייתי נגדו, הוא יחיד, הוא יחיד בעולם אין, אין, אין דוגמתו, אבל אני לא, לא הכרתי אותו ולא ידעתי שיש בצפת, בצפת רבי ישראל, לא הכרתי אותו ולא ידעתי, אבל השם יתברך קודם הודיע לי שיש חסידות ברסלב שאסור ללמוד בספרי ברסלב, אז התפללתי להשם יתברך שיתן לי, שיזמין לי ספרי ברסלב וחסיד ברסלב, והשם יתברך עשה פלאות איתי, חסד עליון, בצפת היה גר מורי הקדוש רבי ישראל, אני לא הכרתי אותו ולא שמעתי ממנו, הוא היה, הוא היה נמצא במרון, והוא עבד השם שמה ביחידות, לא היה אף בריאה, הוא היה לו המפתח של הבית הכנסת של רבי שמעון בר יוחאי, כן, והוא היה שמה לבד בהתבודדות, וגם הלך בין ההרים להתבודד ולהתפלל, ועסק בעבודת השם במסירת נפש, מה עשה, השם יתברך רצה שרבי ישראל ילך ממרון, ממרון לטבריה, לישראל בער פלא (לא מבין) אבל רבי ישראל לא יצה ממרון אפילו שיש לו כל כסף שבעולם כל, כל, כל הוא יעזוב את מרון? [בגלל רבי שמעון בר יוחאי?] כן, הוא יעזוב מקום קדוש כזה וילך לטבריה? מה יש לו, מה יש לו בטבריה? הרי כל המקום שבעולם רק, רק מרון, מרון, המשפחה היה גרה בצפת, והוא היה כל השבוע במרון, והלך מיום, כל יום שיש ממרון לצפת, נו, מי, מי יאמר שרבי ישראל ילך לטבריה? איך? [רבי ישראל בער אתה אומר, מטבריה למרון?] כן, כן, אז חבל, חבל שלא היית, השם יתברך ידע שרבי ישראל לא יזוז ממרון לטבריה, מה עשה? הוא שלח לו מחלה על יד, על היד שלו, והכאבים, וכאב גדול מאד, והכאבים התגברו מיום ליום, משעה לשעה, כאבים כאלה שאי אפשר לדבר דיבור אחד, לא יכול להתפלל ולא לעשות איזה עבודה והוא לא, לא היה תולה שום דבר בדרך הטבע, רק [הכל קודשה בריך הוא] הכל בהשגחת הבורא, כשהוא ראה דבר כזה, אז התחיל לחשוב אולי רצון הבורא שילך לטבריה, מה יש בטבריה, בטבריה המזג האוויר יותר חם ממרון וצפת [יהיה בריא] לא יהיה בריא, אבל, אבל לא יהיה כל כך כאבים גדולים שיוכל להתפלל ולעסוק בעבודת השם, אבל אף-על-פי-כן, אף-על-פי שהיה לו כל הכאבים כאלה והתחיל לחשוב על זה, הוא, הוא היה בספיקות, הוא היה לו ספיקות, אם ילך, אם יעזוב את רבי שמעון, אם ילך לטבריה, אם לא, כי הוא חשב אולי, איך אפשר דבר כזה, כשאדם בצרה עוד בורח ממרון מרבי שמעון לטבריה? צריכים לברוח לרבי שמעון, להתפלל ולבקש על רפואה, אבל לא, לא לילך, אבל הוא היה, הוא היה בספיקות, אולי רצון הבורא שילך לטבריה, אולי לא, אז כל זמן שהוא ידע בבירור שרצון הבורא הוא שילך לטבריה, אז תכף ילך, אבל הוא לא ידע, אז הוא היה לו התבודדות וביקש הרבה מהשם יתברך שיאיר במחשבתו ובדעתו מה לעשות, אם רצון הבורא שאלך לטבריה, אני נוסע תכף לטבריה, אני רוצה לדעת רק איך רצון הבורא אם לא, אם כן, אם לא, אז היה לו התבודדות על זה והיה לו ספיקות אם לילך, אם לא לילך, אז, אז הוא התפלל כל כך עד שהשם יתברך האיר עיניו וסיבב סיבה שראה בבירור, שידע בבירור כי רצון הבורא שילך לטבריה, זה היה ביום, ביום רביעי, הוא, רבי ישראל בבוקר השכם והלך לבעל החמורים, ושכר חמור ללכת לטבריה ביום חמישי ערב שבת, {היה} יכול ללכת ביום

ראשון אחר שבת, לא, הוא, מכיוון שהוא ידע בבירור שרצון הבורא שילך לטבריא, אז הוא הלך יום חמישי, הוא בא לטבריא, ורק כשירד מן החמור, הוא היה צריך כיכר לחם לאכול סעודת לילה...

(סוף צד א אורי 00)

צד ב אורי 00 113b

...הוא פגש, פגש באיש אחד, והוא קרוב, קרוב משפחה שלי, והוא ביקש מהאיש הזה, הוא ביקש אותו: "תראה לי איפה לקנות לחם", הוא בא, רבי ישראל בא ביום חמישי, ואנחנו, ואנחנו, המשפחה שלי, ההורים שלי, האמא והאבא, התחילו לאפות לחם למכירה ביום ראשון, וביום חמישי הוא בא, וכשפגש את הקרוב שלנו, אז הוא הביא אותו אלינו לבית לקנות לחם, ונשאר לנו שתי כיכרות לחם, אז... והבית, בבית של ההורים שלי היו עוד, עוד אחים, עוד אחים, היו יותר, יותר קטנים ממני, והיה גם כן יותר מבוגרים, יותר גדולים ממני, נו, והשם יתברך סיבב, שאני, אני הוצאתי את הכיכר לחם לאיש הזה, ותכף כשראיתי אותו, אז, אז נבהלתי מאד מהצורה שלו ומהדיבור שלו, אולי, ראיתי, עוד לא ראיתי אדם כזה, הקדושה, החן של הקדושה היה על פניו ועל כל דיבור שלו, והתלהבתי מאד, התרגשתי מאד, וחשבת: "אולי, אני מתפלל להשם יתברך שיזמין לי, אולי זה, אולי זה, זה האיש יהיה לי טובה ממנו, יהיה לי ישועה ממנו?", אז, אז חשבתי, אבל איך אפשר לי להיות קשר איתו, הלא הוא, אני חשבתי שהוא מהצדיק נסתר, מהל"ו צדיקים, צדיק נסתר, צדיק נסתר יכול לעשות קפיצת הדרך מחר לנסוע לירושלים, אבל אני לא יהיה לי ממנו כלום, אני לא יודע מאיפה הוא, ואיפה, ואיפה הוא רוצה ללכת, איך יהיה לי קשר איתו? כמו שאני חושב את זה, והוא החזיק היד בכיס והוציא כסף בשבילי, אז הוא אמר לי: "אולי אפשר לי לאכול את הלחם בבית שלכם?", טוב, הרגשתי שהוא יודע, מה שאני חושב [קורא את המחשבות] אני חושב, איך, איך יהיה לי קשר אתו? והוא הישועה, אני אמצא אצל האיש הזה, מה, מה, כל מה שאני צריך, אבל איך יהיה לי קשר? אז הוא שאל אותי: "אולי אני יכול לאכול אצלכם את הלחם?", נו, הוא שילם כסף, והבית שלנו, ההורים שלי היו עניים, עניים גדולים, והאבא שלי היה עיור, סגי נהור, סגי נהור, נו, והבית היה כמו המערה של רבי שמעון [בר יוחאי], המערה, כמו מערה, כמו מערה, אין, אין מקום איפה לשבת, ואנחנו, היה, אנחנו היינו בתוך הסעודה, ולברך ברכת המזון ולקרוא קריאת שמע ולשכב, ולישון, כי צריכים לקום לעשות חלה ולחם, נו, אז אני חשבתי, האבא וודאי לא יסכים, ואני בעצמי, אני לא יכול להכניס אורח בלי רשות האבא, והתביישתי לשאול את האבא, אם, אם, אם האיש הזה יכול לאכול את הלחם בבית, בבית שלנו? הוא יגיד לי: "מה אתה חו... מה? מה אתה אומר? יש מקום איפה? אנחנו צריכים כבר לקרות קריאת שמע ולשכב, ולישון, ואיך?", כן, אז, אז התחזקתי מאד ואמרתי: "יהיה מה שיהיה, אפילו אם יכה אותי ויבזה אותי אבא, אני אשאל אותו", אז אני שאלתי: "אבא כך את הכסף שלו, האיש הזה מבקש, הוא רוצה לאכול את הלחם אצלנו בבית", אז הוא אמר לי: "כן, כן, כן", אדרבה, נשאר לנו איזה, איזה חלק על, על {הזה}, וזה היה קצת תבשיל עדיש ואורז, היה קצת תבשיל, אז אם האבא שלי אמר לי: "כן", ראיתי שזה ישועה בשבילי, הוא שאל אותי, אני חשבתי, והוא שאל אותי, ואני שאלתי את האבא, וראיתי את ההשגחה, שזה מכל צד, כמו אצלך בשידוך (סבא צוחק), זה השגחה, השגחה עליונה וחסד גדול, אז הוא, הוא עשה נטילת ידיים וברך ברכת המזון, והם קראו קריאת שמע, קריאת שמע וישנו על, על הרצפה עם הילדים, כמו, כמו (לא מבין), והוא ישב על יד הדלת על, על המדרגה, על המדרגה, היה מדרגות מהחצר לרדת, כן, הוא ישב על איזה מדרגה, אבל אני זכיתי לשמוע ממנו ברכה "על נטילת ידיים" ו"המוציא", אז ראיתי שזה חסד גדול, שזה צדיק קדוש, כי הדיבור שלו היה קדוש, היה כמו התבודדות, כמו שמדבר, כמו שאני עכשיו מדבר איתך, ככה הוא היה מדבר להשם יתברך, כאילו אין, אין בית, אין אנשים, אין, ככה עם השם יתברך, וראיתי פלא, פלא, אז נתתי לו את החלק של התבשיל, אז הוא אמר לי: "אני לא אוכל רק לחם ותה, ותה בלי סוכר", אבל לא היה לנו נפט, לא היה לנו מכונה, מכונת נפט, לא היה לנו רק, רק פחמים, צריכים לדעת איך, איך לעשות אש, פחמים [איך לעשות אש, איך להכין תה] כן, צריכים, צריכים... אז זה לקח זמן, עד שזכיתי לעשות תה, והם כבר הלכו לישון בתוך הבית, ואני לא יכולתי להתאפק, אז באמצע העבודה, כשעשיתי, כשעשיתי את האש, נכנסתי אליו, ואמרתי לו בלחש, שלא ישמעו, אמרתי לו בלחש: "אתם יודעים, אתם באתם לטבריה בשבילי, כי אני נמצא במצב קשה מאד, מתגברים עלי היצר הרע... אז אני, אני בטוח שהשם יתברך שלח אתכם לטבריה", אני לא הכרתי אותו ולא ידעתי, "ואתם באתם לטבריה בשבילי, ובכן אני מבקש, לא לעזוב אותי", אני אמרתי לו בלחש: "לא לעזוב אותי", וראיתי שהוא התרגש כל כך, הוא, הוא התעקש לצאת לטבריה ממרון, לא רצה, והיה לו ספיקות, והיה... עכשיו ראה שזה היה מתחילה מהשם יתברך, שיצא לטבריה (סבא צוחק), ומהלילה, מהלילה הזו, זכינו להתקשר בקשר כזה, שזה היה חידוש נורא, ותכף נעשה רעש גדול בטבריה, אני שמי ישראל בער, ישראל בער, אז נעשה רעש בטבריה: "אוי וי, רחמנות גדול, ישראל בער נעשה ברסלבר" (סבא צוחק) [התנגדו, התנגדו כולם] כן, כולם, נו, והאבא והאמא שמעו על זה, הם לא הקפידו כל כך, אבל בא אליהם הגבאי של הישיבה ועוד אנשים נכבדים, לומדים, חסידים, יש להם שם ופרסום, אמרו לאבא: "אתה יודע שישאל בער נעשה ברסלבר?", אז הוא אמר להם: "הכן, אתם יודעים שהבן שלי הוא ירא שמים, הוא מקיים כיבוד אב, אם אני נותן, אם אני שולח לו לתוך האש, אז הוא ילך לאש, אין שום דבר, הוא מקיים כיבוד אב יחיד בעולם, אז אני לא מודאג, הוא יבוא מהישיבה", אני, אני, אני הייתי בישיבה עם רבי ישראל [קרדונר], למדנו ביחד, יצא לי שם שאני נעשיתי ברסלבר (סבא צוחק), אז אני באתי מהישיבה ביום חמישי, אני באתי מישיבה, אז אמר לי האבא: "תדע בני, שהיה אצלי הגדולים והישיבה, ואמרו לי שנעשית ברסלבר, אני מבקש אותך שלא לצער אותי, אני נותן לך רשות, אתה קרליני, אני קרליני, אני נותן לך רשות, אם, אם, אם אתה רוצה להיות גור, או, או ליובביטש, או איזה מין חסידות שאתה רוצה אתה תוכל להיות, רק בקשה אחת יש לי, לא להיות ברסלבר", כן [ככה האבא אמר: "לא להיות בכלל ברסלבר"] כן, "רק ברסלבר לא, לא, איזה חסידות שאתה רוצה אתה יכול, אתה יכול לעשות מה שאתה רוצה, רק לא, לא, בלי להיות ברסלבר", אז זה הפעם הראשונה שעברתי על כיבוד אב, ואמרתי לו: "אבא, הכל אני אשמע לך, רק דבר הזה לא, אני לא יכול לשמוע לך", מדוע נהיית? אז הוא ראה, מה זה? זה נורא מאד, הוא, הוא, הוא מקיים כל, כל ימי חייו, כל, כל הימים כיבוד אב במסירת נפש, ועכשיו הוא... מה, מה, נו, אני הלכתי עם רבי ישראל [קרדונר], שהוא אמר לי, שהוא רוצה להיות בבית הכנסת... באיזה בית הכנסת, כדי להגיד חצות וללבוש תפילין ולהתפלל ולהתבודד, אז הלכתי מבית הכנסת לבית הכנסת, וכולם סגורים, ולא היה לו מקום, אז, אז נפל בדעתי, שיש בית הכנסת של הצדיקים הקדושים שהיו לפני, לפני מאה שנה, תלמידי הבעל שם טוב, הם היו צדיקים קדושים, רבי אברהם, רבי אברהם קליסקר, וקנו של רבינו רבי נחמן, רבי נחמן הורודנקר, רבי נחמן, רבינו הקדוש הוא על שם, על שמו, על שם זקנו, כן, והוא... צדיקים קדושים, הם התפללו בבית הכנסת זה, והם בנו הבית הכנסת, והשתדלו במקום שקרוב, שיהיה קרוב מאד להים, כדי לטבול ולהתפלל, אחרי {התפילה לטבול}, אבל בחורף שהיה קשה, היה, היה המים מגביהים עצמם למעלה, היה מים הרבה, והיה הים הוא היה מגביה עצמו, ונכנס הים לתוך הבית כנסת, ככה, עד, עד העיניים, אז לא יכלו להתפלל, אז השאירו על כמה, על חודש, שני חודשים, השאירו את הכל, כל השולחנות... נו, והבית הכנסת הזה היה פתוח, מה יש? איזה, לקחו הספרים והכל, רק השולחנות, אז נכנסנו לבית הכנסת הזה לתוך הים, וישבנו כל הלילה, ולמד איתי תורה מ"ליקוטי מוהר"ן", והיה מעשה, האמא שלי היא דאגה עלי, כי היא ראתה שאני לא נמצא, כי כבר, כבר קרוב, קרוב לאור היום, ואני לא נמצא, אז היא חשבה: "מי יודע? מי יודע? מי יודע?", היא יודעת שהיה, בא איזה, איזה בן אדם שקנה לחם, והוא אכל, אבל איפה, איפה האיש, ואיפה ישראל בער? היא הלכה מבית הכנסת לבית הכנסת לחפש אותי בבכיות גדולות, הוא לא מצא אותי, היה סגורים, אז היא בכתה מאד, וקולה נשמע בכל העיר, טבריה היה עיר קטנה, וכולם באו: "מה, מה זה? מה היו הקולות?", הם חשבו, חס ושלום,

שיש איזה נפטר, שנפטר מישוהו, הם, הם באו בבוקר ושאלו: "מה היה הבכיות? מה היה הצעקות?" היא סיפרה להם: "איזה בן אדם בא, בא, וקנה לחם ואכל אצלנו, וככה, וככה, והוא הלך איתו, ולא, ולא נמצא בבית", אז, אז כולם ידעו, רבי ישראל [קרדונר] הלך להתפלל בבית הכנסת, אז הם כולם מכירים אותו, רק אני, כי אני לא, לא יצאתי מטבריה, כי לא היה לי כסף לנסוע למרון, לא, על-כל-פנים מהלילה הזו, ברוך השם עד היום, אני עושה לך, אני מספר לך בקיצור, כי אין לי כח לדבר דיבורים, אבל, אבל העיקר איך סיבב השם יתברך סיבות, איך זכיתי לידע מרבינו, ראשית כל לא ידעתי, לא ידעתי מרבינו, לא ידעתי מהשם ברסלב, וסיבב שנודע לי שיש ספרי ברסלב, שאסור לקרוא בהם (סבא צוחק), וברוך השם אני מחזיק מעמד, החזקתי, ניצחתי כולם, וצחקתי מהם, הם צחקו ממני, אבל אני צחקתי מהם (סבא צוחק), אוי... הביא את רבי ישראל [קרדונר], הוא הוציא אותו בכח ממרון, והביא אותו לטבריה, והביא אותו מהחמור ישר לבית שלי, כן, ונעשה בריאת עולם, מאין ואפס... עשה דבר כזה, שאני הייתי ילד עני, ואני הייתי מדוכא, מדוכא מאד, וגם כן לא היה לי, אני לא הייתי כשרוני, לא היה לי מח כזה ללמוד וזה [פשוט]...

...בצפת היה גר זקן אחד, זקן גדול, קוראים לו, קראו לו בשם רב אלפנדרי, הוא היה אדם גדול ומפורסם בכל העולם, אתה יודע מי זה? [לא, לא לא שמעתי עליו] לא שמעתי עליו? איך זה? נו, אתה אדם צעיר, ואני זקן, אני, אני שמעתי מהרב הזה בטבריה, שהוא אדם גאון גדול וחכם גדול, וירא שמים גדול, הוא היה תקיף מאד נגד הרבנים שהם, שהוא, שהוא הבין שהם לא, לא בסדר, אז הוא לא השגיח מה שהם רבנים, הוא אמר האמת, הוא גר, היה גר בצפת, והוא היה בכל, קם בכל לילה בחצות לילה, ובוכה לפני השם יתברך על החורבן בית המקדש, כן, הוא היה גאון, אבל הוא היה ירא שמים גדול, והוא היה קם בכל לילה בחצות, ובכה לפני השם יתברך מאד בדמעות. אני לא הייתי בצפת, אבל שמעתי, שמעתי ממנו, והוא בא בחורף לטבריה בשביל לעשות את האמבטיות ב"חמי טבריה", אז הספרדים הם, הם ידעו כולם, שהוא אדם גדול, אז הם נתנו לו חדר אצלם, אצל הספרדים רבני מאיר בעל הנס, ונתנו לו חדר, ואני שמעתי שהרב אלפנדרי נמצא אצל הספרדים, אצל הספרדים, אז הלכתי אליו, זה היה כבר אחרי שנעשיתי ברסלב, אחרי הפטירה של רבי ישראל (קרדונר), אחרי שהוא נפטר רבי ישראל, ואני נכנסתי אצלו ובקשתי אותו: "אני רוצה לזכות לשמש אותך", והוא ראה שהוא, זה בלב שלם, זה, הוא היה מבין, אז הוא נתן לי רשות לשמש אותו, הוצאתי לו את הנעלים, וסידרתי לו את המיטה, והבאתי לו תה, איזה שימוש, עבר כמה ימים, ואני התפללתי פעם אצל הספרדים, ואני התפללתי כמו, כמו שראיתי אצל רבי ישראל תפילה, וגם אמרתי "ליקוטי תפילות" ותהלים בדמעות, בהתעוררות, בהתלהבות, והוא שמע בהחדר שלו, אז כשגמרתי את התפילה, ובאתי לשמש אותו, ושאלתי אותו: "מה הוא צריך, מה הוא רוצה, תה? איזה דבר מה שהוא צריך", אז הוא אמר לי: "אני לא צריך כלום, אני רוצה, אני לא רוצה שאתה תשמש אותי", הוא לא ידע שאני ברסלב, שאני, רק הוא שמע הקול של התפילה, אז הוא אמר לי: "אני לא רוצה שאתה תשמש אותי". אני הייתי בן עשרים ושנים, בן עשרים ושלוש, והוא היה איש זקן וגאון כזה, ולא, איך גאון כזה, לא, ואני פשוט, אני אברך פשוט ו... היה קשר בינינו, וראיתי שהוא מדבר איתי על כמה דברים, על כמה דברים, {והתחננתי, וחלמתי} לדעתו, כן, והוא היה לו איזה דברים שהוא היה צריך להתיעץ עם, עם איזה בן אדם, והוא התייעץ איתי, ואני אמרתי לו האמת, אז הוא, הוא, הוא, הוא הבין, שאני איש אמת, ואומר אמת, והיה קשר בינינו, והוא שאל אותי: "איך הפרנסה?", אז אמרתי לו: "אני בן ישיבה, אני לומד בישיבה", "ואיך הפרנסה? יש לך פרנסה? יש לך", הוא התעניין ושאל אותי, אז אני סיפרתי לו: "אני למדתי בישיבה, ואחרי שנעשיתי חסיד ברסלב, הם, הם לא רצו להחזיק אותי בישיבה, ברסלב, אולי הוא יעשה אחרים, אולי, אולי, לא רצו, אבל אף-על-פי-כן הם לא יכלו לדחות אותי, אני לומד שמה מזמן, מהבר-מצוה, אז הם נתנו לי פחות מכל, מכל, מכל בני הישיבה, אני קיבלתי פחות מהם", נו, אז סיפרתי לו, שהחיים שלי ככה בדוחק גדול, וסיפרתי לו, שהם נותנים לי פחות מן האחרים, בשביל שאני מחסידי ברסלב, הוא שמע את זה. בעוד איזה ימים באו לבקרו הרבנים של האשכנזים, ורצו לקחת אותו לבקר בהישיבה שלהם, בהישיבה אצל רבי מאיר בעל הנס, של האשכנזים, ובאו אליו, היה הרב, הרב והגבאי של הישיבה, ועוד, ועוד בן אדם אחד, היו שלושה, והם באו אליו, כמו, בכבוד {ובהערצה}, ודיברו אתו, והוא אמר להם: "מדוע אתם נותנים לאיש הזה פחות, פחות? אין לו פרנסה", אז הם, הם אמרו לו: "הוא איש יקר, הוא, הוא, הוא בן אדם עובד השם, אבל הוא לומד תמיד תהלים, תפילות, וזה לא בן ישיבה, ישיבה הוא רק למדן, אבל הוא לא, לא, לא שומר הזמן של הישיבה, הוא הולך בין הרים ו... הוא איש כשר, אבל לא בן ישיבה, מה שאנחנו נותנים לו, זה רק, רק, רק מצד החסד, שאנחנו מרחמים עליו", כן, נו, אז הוא, אז הוא התרגז עליהם ואמר להם: "שהתהלים שלו, יותר חשוב אצל השם יתברך מהלמדן שלכם, מהלמדנים שלכם", אוי, אוי, אוי...

...כל הזמן, ואני ירדתי אליו כל, כל יום, אבל לא זכיתי לשמש אותו, כי הוא לא רצה בשום אופן, והוא, וראיתי שהוא, כשסיפרתי לו, שאני מחסידי ברסלב, שאני... וסיפרתי לו מה שאני סובל, מה, כן, אז הוא אמר לי: "חסיד ברסלב, זה, זה, זה דבר יקר מאד, זה דבר חשוב מאד", כן, ככה הוא (סבא צוחק), נו...

...{שחילק} כבוד מהרב, מהרב שבא אליו, {לא היה לו}, נו, בסוף הם, בשביל שהוא, שהוא אמר להם על זה, אז הם, הם נתנו לי הוספה, חצי לירה לחודש, אחרי, אחרי שהוא דיבר איתם, אוי, אוי, אוי, אוי...

...אדם גדול, מפורסם בכל העולם, גאון קדוש וה... רב אלפנדרי, תשאל כל הספרדים, מי לא, מי לא שמע? מי לא יודע? אתה צעיר ולא, וזה לא... אולי הוא נפטר כבר לפני שנולדת (סבא צוחק), אבל עד היום השם שלו הוא גדול מאד, הרב אלפנדרי, תתעניין ותשאל אצל הספרדים על הרב אלפנדרי, על ה... הוא עשה ספרים הרבה, הוא היה אדם מפורסם בארץ ישראל ובכל העולם...

סוף צד ב אורי 00 = ב 1 slm

קסטה מס' סבא באמריקה (מקורית) = fuji fri 80 ouri

צד א סבא באמריקה 114a

...חדש, אוי, אוי, אוי, אוי, מה שיש לנו עכשיו בעולם, אם אנחנו לא נעשים משוגעים מגודל השמחה, זה נס, זה גם כן נס, מה היינו עושים בלי רבינו? מה זה? מי, מי יכול לעזור, לעזור לנו? אבל אם יש כבר רבינו, יש לנו, יש לנו הכל, אם אני כאן, הכל כאן (סבא צוחק), וגם כן אנשי רבינו היו צדיקים קדושים כאלו, שכל העולם, שכל העולם, הם היו סוד, כמו רבינו, סוד מכל העולם, כמו, כמו... כן, אנשי רבינו ואנשי רבי נתן היו גם כן נעלמים, סוד מכל העולם, כן, לא, לא יודעים, לא יודעים מה שזה. אני זכיתי רק לראות את רבי ישראל (קרדונר), הוא, הוא היה כבר, כבר הדורות האחרונים, כן, ראיתי את האמת שלו, את העניויות שלו, את החיים שלו, את התפילה שלו, זה היה מין דבר, לא מן העולם הזה, מבחינת

[illegible]

שלכם, מה שאתם, מה שנעשה אתכם, אבל יש ענין שנתהפך הכל לטובה, זה, כן, כן, הוא מחזק אותנו, כמו שאתם, "גדול ה'", ואין יודעים כלל", הצדיק הוא יודע (סבא צוחק). אוי, אוי, אוי, ואנחנו צריכים למסור נפשנו על כל רגע, שנכנס בנו את כל הדיבורים של רבינו, וה"שיחות הר"ן" ו"ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי תפילות", אם היינו בקיאים בזה כמו שצריכים, היינו יכולים לעזור לכל העולם, אם כל נפש ישראל, אם היינו מתועדים, היינו אומרים להם, אה, "ליקוטי מוהר"ן" כבר יש הכל, בתורה הזו, ובכל דיבור שגילה רבינו, ב"חיי מוהר"ן" זה, זה הכל נעלם וסתום, רבינו הקדוש לא גילה רק איזה, איזה טיפה מן הים (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אני, זה אנחנו, אנחנו בזה העולם, אוי, היינו צריכים למסור נפשנו לקיים, להכניס בלבנו כל דברי רבינו ב"שיחות הר"ן", ו"ליקוטי מוהר"ן" ו"ספורי מעשיות" והשיחות, איפה אנחנו? מה? מה אתם ישנים? יש לי, יש תורה כזו, אוי, התורה "אזמרה לאלוקי בעודי" יכול להחזיר כל העולם להשם יתברך, "אזמרה לאלוקי בעודי", "ועוד מעט ואין רשע". על-כל-פנים זה ענין, אוי, שאנחנו היינו צריכים להיות ענין אחר מכל העולם, אנחנו ענין אחר, רבינו הקדוש מנקה אותנו מכל הטומאות, מכל, מכל העבירות, מכל, מכל הלכוכים, מה? איזה עבודה יש לו אתנו, ולעסוק אתנו? חולים כאלה שאין להם, שלא, שלא היינו יכולים להגיע לשום תיקון, לשום רפואה, יהיה מיואש, אבל רבינו הקדוש גילה: "אין שום ייאוש בעולם כלל", מדוע? הוא, הוא גילה את זה: "אין שום ייאוש בעולם כלל", "כשאני פה, כשיש לכם אותי, אז אין שום ייאוש בעולם כלל", אבל, חס ושלום, אבל כשאתם לא מקבלים את זה כמו שצריכים, אז, אז לא טוב, אז כשאנחנו צריכים {אבל}, אוי, אשרינו שזכינו בחושך הזה ובהסתרה כזו, אנחנו יודעים מענין רבינו, שהוא פלא כזה, שהוא כן יכול לתקן אותנו, אנחנו, הבעל דבר נתן, ירה בנו כל מיני רעל, כל מיני כדורים, והיא נפלה חלשות, חלשות, "ואני רופא אותה". מה זה כל היום, היום אוירונים? [לא יודע, כנראה אימונים] אה? אימונים, יכול להיות [או לבנון] גדעון, גדעון היה פה בשביל, בשביל מקלטים, כנראה שהם, שהם חושבים על, על מלחמות, אוי, אבל הם מכינים עצמם [הסורים] אה? [הסורים] לא, אנחנו מכינים עצמנו לעשות מקלטים [כן, השם ירחם] השם ירחם עלינו [החילונים אין להם דעת, הם רק מלחמות, מלחמות, מלחמות] זה החילונים [גם אנחנו, גם הדתיים, כולם, אבל, כולנו, אבל...]. ורואים, שרבינו הקדוש מצא אפילו בתכלית השקר איזה, איזה {מישהו בצבא}, הוא אמר, ברוך השם, שהם, שהשקרנים, האדמור"ם [יש ראש יהודי] כן [משהו] {טוב} הם, הם יש להם {זקן}, הם מנהיגים עם, עם, עם פיאות, עם... כן, מה היינו עושים? [ולא הולכים בלבושי הגויים] כן, אוי וי, אבל השקר זה פלא כזה, איך הוא יכול ללחום כנגד כל העולם, כנגד כל הגויים, כנגד כל העולם, מה? אה, איך שהוא מצחק מכולם (סבא צוחק), הוא עשה את רבי נתן וכל אנשיו, בכל, וכן בכל דור ודור, מי שזוכה ליגע טיפה מן הים, וליגע ברבינו, זה, זה נס, נס ופלא כן. אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, ראינו את רבי ישראל (קרדונר), היה אחד בעולם, רבינו הקדוש היה לו רבי ישראל קרדונר בארץ ישראל (סבא צוחק), אבל אף-על-פי-כן גם רבי ישראל עוד לא... כן, כן, אבל, אבל ראינו מה שראיתי, מה, מה שהוא זכה, הוא עמד גם כן כמו רבינו, הוא, הוא, הוא עמד כנגד כל העולם, הוא שיחק מכל, מכולם, הוא היה מדבר עם כל אחד, כן, אבל בלבד, מה שהיה מה, מה שזכה לידע בלבד. וגם הענין של ראש השנה במרון, אני חושב, שבזמן הקודם לפני מרון, היה בצפת, אנשי רבינו, אנשי רבי נתן, כן, הם היו, כל העולם ידעו שזה ברסלב, שזה חסידי ברסלב, כן, הם, כנראה שהם היו בצפת ראש השנה, רק רבי ישראל (קרדונר), רבי ישראל הוא מגדול החיות שלו שהיה לו ממרון, מ"זוהר הקדוש" ו... כן, הוא, הוא, הוא רצה להיות בראש השנה במרון, כן, אבל העיקר הוא רק רבינו, {הזוהר, רבי ישראל}, רבי שמעון, הרשב"י לא אמר שצריכים להיות אצלו על ראש השנה, "מה אתה בא? אני אמרתי לך תבוא אלי על ראש השנה? לך למי שאמר, לך אצלו, זה אמר רק רבינו הקדוש" (סבא צוחק). אוי וי, מה שיש בזה, {הכלל, אני כבר} זכיתי לשמוע הפעם הראשון זה הניגון, זה הניגון של ראש השנה, זה הראשון, "אדירי אמונה", מה שזה, מה שזה, זה המפתח של כל הראש השנה, זה פותח כל, כל השערים, כל ה... וכן כל התנועות של, של, של ראש השנה, של התפילה, כל הנוסח שלנו וכל הניגונים שלנו, מה שהיה בראש השנה (סבא צוחק) [סבא שר את המנגינה של "מעין עולם הבא..."] זה הניגון של "ארשת שפתינו", זה היה כמו שהחזן עמד לפני השם יתברך, וטען איתו בהפנים ובהידיים, כן (סבא צוחק) [סבא, זה לא ניגון "מעין עולם הבא"?] יוא, יוא, יוא, רבי ישראל הקדוש, רבי ישראל (קרדונר) זימר את זה [אה, "מעין עולם הבא"] [סבא שר "מעין עולם הבא יום שבת מנוחה..."] עוד פעם "מעין עולם הבא", "מעין עולם הבא", הוא לא יכול ללכת להיפרד ממנו, "יום שבת מנוחה", שבת מנוחה, "כל המתענגים בה, יזכו לרוב שמחה" [סבא ממשיך לשיר "כל המתענגים בה, יזכו לרוב שמחה..."] זה ניגון חדש [סבא ממשיך לשיר "מחבלי משיח..."] מה זה חבלי משיח? כל התאוות וכל, וכל העולם, וכל הבלי העולם, כן, [סבא ממשיך לשיר "יוצלו לרווחה, פדותנו תצמיח..."] הוא, הוא ביקש מהשם יתברך: "רחם, רחם" [סבא ממשיך לשיר "פדותנו תצמיח, ונס יגון ואנחה..."] הוא לא יכול ללכת הלאה [סבא ממשיך לשיר "להתענג בתענוגים..."] זה, זה ניגון, זה של ראש השנה, ורבי ישראל (קרדונר) זימר אותם, והוא טעם בזה טעם כזה, מה שכל העולם לא, לא יודעים מחייהם, קדושה כזו, ומי ששומע הניגון, נעשה ענין אחר, רק לשמוע הניגון, זה, זה שרו בראש השנה, ולולא אני, ולולא אני זכיתי לראות רק איזה ניצוץ, מה ראינו, מה, אוי, אוי, אבל זכיתי, אני נתתי את נפשי, אני הייתי אחד משוגע בטבריה, שהיה מרקד לבד, זה הצגה, זה, מה זה? כן, מאיפה הוא לוקח את זה? מה זה? הוא, הוא איש עני, אין לו על שבת, אין לו, אין לו כלום, ואיך הוא עושה, מרקד, מרקד לבד, לא רואים דבר כזה, מה, אני עשיתי מהם עפר ואפר, כן (סבא צוחק), אני עשיתי להם מחלת לב, אתם יודעים, מה, מה שיש בעולם? יש ניגון כזה (סבא צוחק), אוי, ריבוננו של עולם, ואני מוציא מזה לימוד, שזה, מה, מה שעבר עלי בענין ההתקרבות לרבינו, זה היה הכנה, הכנה, זה היה, אני רואה עכשיו למפרע, שזה היה טוב, אני סבלתי מה שסבלתי וחשבתי: "מי יודע אם אני אחזיק מעמד? כל העולם מצחקים, מה, מה, מה... ואני צחקתי מכולם, ואני רקדתי {לבד}, והם, עשיתי מהם עפר ואפר, מכל, מכל המתנגדים הגדולים והגאונים, מכולם, כן, הם לא ידעו מה, מה זה, כן, אני עשיתי להם צער כזה, שאין לשער, "מה? יש דבר כזה בעולם, ישראל בער מרקד בכל העולם? איפה אנחנו? איפה התורה ואיפה... מה? מה?" (סבא צוחק). אני רואה, לולא זה, לא היה ניתנה {התורה} בצפת, בעולם דיבורים כאלה, אני, אני מדבר מה שראיתי, זה מספיק, זה, זה גם כן טוב, כן, אני ראיתי אדם כזה שהוא היה, שהוא בכח רבינו, בכח ההתבודדות, בכח רבינו, בכח התורות, אלו התפילות, זכה בזה, זכה למה שזכה, הוא צחק מכולם (סבא צוחק), והיה הרבה שטענו איתי: "מה יהיה ממך? מה זה? מה זה איתך? מה זה ריקודים ושמחה? מה, מה, מה? תיקח גמרא ו...". (סבא צוחק), אוי, אוי וי, דווקא הלוואי עכשיו אני, אני חושב, הלוואי שהייתי סובל יותר ויותר, ויותר, ראיתי אותם, כן (סבא צוחק), אוי, אוי וי, מה שעבר עלי, מה שסבלתי, אי אפשר לתאר ולספר, עכשיו אני רואה את רב משה קלירס ורב מוטל מסלונים, אני... [סבא] אה [יש לי חדשות] מה זה? [עשיתי עם אלון תקיעת כף] אה? [עשיתי עם אלון תקיעת כף] מה עשיתי? [עם אלון תקיעת כף] תקיעת כף? [כן] מה? [שאנחנו לומדים כל יום עמוד אחד ב"קיצור", עד שאנחנו גומרים אותו] בקיצור? [שולחן ערוך] ב"קיצור שולחן ערוך"? [עד שנגמור אותו] נו, הלוואי, הלוואי [כן, זה יחזק אותנו] רבינו הקדוש, כן, ואנחנו צריכים להיות בקי ב"קיצור שולחן ערוך" כמו... כל, כל דיבור שמה, כל דין, יהיה לנו [בעל פה] כן [טוב, בסדר, התחלנו עכשיו] הלוואי [עשיתי איתו תקיעת כף, אמרנו שהוא שומר עלי, ואני שומר עליו] נו, וגם כן, וגם כן צריכים לעמוד בחצות לילה (סבא צוחק) [חצות לילה? טוב רגע] זה תיתן גם כן תקיעת כף על חצות (סבא צוחק) [טוב] שכולם, שכולם, כל צפת יגידו: "מה? איזה? מה? ברסלבים כאלה, לא ראינו, הם עומדים בחצות, לומדים "שולחן ערוך" (סבא צוחק), זה רוצה רבינו הקדוש, שנהיה בקי, הוא אמר: "בכל יום שלא לומדים "שולחן ערוך", איזה סעיף אפילו, על-כל-פנים איזה סעיף, בכל יום ויום יהיה חסר איזה סעיף או סימן מ"שולחן ערוך", זה {סגולת} הנפש, זה, זה... הוא רצה שנהיה בקי בכל, בכל ה"טורים" ובכל ה"שולחן ערוך", שנהיה בקי בעל פה, כי זה עבודת השם, והם מסרו את נפשם, אצל רבינו היו גדולי, גדולי עולם, לא, לא סתם אנשים, בעלי מקובלים, רבי יודיל היה בעל מופת גדול, הוא היה בעל מקובל גדול, וצדיק וקדוש, אבל הוא, רבינו הקדוש אמר לו, שידבר עם האיברים, הוא היה מתלונן אצל רבינו, שהגוף שלו הוא, הוא גוף כזה, שאינו יודע מה לעשות איתו, כן, כן, אז הוא אמר לו: "תדבר עם הגוף... סוף צד א סבא באמריקה

...אני הייתי, ככה דרכי רבינו, הוא לוקח את ההכי גרוע והכי פשוט, ולא יודע כלום כמו בהמה, אבל אני צריך אותך, כן, אני רוצה בהמה, אני, אני, אני צריך אותך, הוא נתן לי מאכלים כאלה, שחשתי, חס ושלום, מי יודע, מי יודע מה יהיה נעשה ממני? אני אשתגע, מה, מה? בלי אבא ואמא, בלי משפחה בלי... כולם היו, ואני הייתי יחיד עם רבי ישראל (קרדונר), ורבי ישראל היה מצחק מכולם, הוא היה קם בחצות לילה, אף אחד לא ידע, והוא היה...

...כשהגיע הזמן להתפלל, אז הוא היה מוכרח להפסיק, כן, לעשות, לעשות הפסקה, הפסקה, כן, הרי הגיע זמן התפילה, אז היה, היה צריך, הוא, הוא מסר את נפשו להפסיק, צריכים להפסיק, צריכים, צריכים להתפלל (סבא צוחק), הוא היה לו כל כך דיבורים לדבר עם השם יתברך, עד שלא הספיק לו, הוא היה צריך לדבר, לדבר, לדבר, ובבכיות כאלה, בגעגועים כאלה, שהעולם לא יודעים מה שזה. {זה, כן} {טוב, גם חצות, עשיתי איתו, תקיעת כף} כן? [אמרתי לו, עכשיו אני מפחד להתעסק] נו, עכשיו... [אני הולך לישון] אתה הולך לישון? [בשביל לקום חצות] קודם כל תלך לישון (סבא צוחק) [לא, לא, בלי צחוק, זה בלי צחוק] נו [הוא מפחד גם כן] יוא, הוא, שאלו ושרון הם, ביניהם ו... [שאלו לא צריך, שאלו כבר קם שנה שלימה כל יום חצות, הוא לא...] אבל הוא יעיר אותך [את שרון] הוא לא צריך [לא, שיעיר את שרון, שיעיר את שרון] אלון צריך גם כן מעורר [הוא יעיר אותי ואני אעיר אותו] (סבא צוחק) נו, נראה, נראה [יהיה חילול השם עלינו] כן ["מה זה? הם עשו דפוס כזה, והם לא קמים חצות אפילו?"] כן, מה זה? בלי חצות, זה, זה ברסלב? (סבא צוחק) [כן, נכון, נכון, זה נכון, רבי ישראל, זה נכון, זה חילול השם] לכנס לגן עדן, לתוך התפילה, בלי חצות? [אי אפשר] לא, איזה, איזה תפלה זה? בלי חצות? (סבא צוחק) אוי, החצות, החצות של רבי ישראל (קרדונר), אוי, החצות של אנשי, של אנשי רבינו, של... החצות כזה, מי יש לו? מי יש לו איזה, איזה ניצוץ מזה, שירגיש מה זה חצות, מה זה חצות? זה כל היהדות, כל התורה וכל האמונה, וכל המסירות נפש, חצות, ורבינו הקדוש נתן את זה, אנשי כנסת הגדולה נתנה, נתנו לנו שלושה תפילות ביום, שחרית, מנחה וערבית, בא רבינו והוסיף תפלה, חצות (סבא צוחק) ['תיקון לאה', ותיקון...]. 'תיקון רחל' ו'תיקון לאה', חצות. אוי וי, אוי וי, מה, מה ש... אינני יודע, באיזה זכות זכיתי לזה, אבל עברתי, עברתי מקומות כאלה, שחס ושלום, היה חיי, לא רציתי לחיות חיים כאלה, מה שסבלתי, שפלות כזה, ביזיונות כאלו וצרות כאלו, ועכשיו, אני רואה למפרע, שזה כל הטוב וכל... אין טוב כזה, חצות, מילה אחת, 'חצות' (סבא צוחק) [רבי ישראל, אני יודע למה אתה עשית לי את התיקון, בשביל זה] אה? [בגלל שאני לא קם חצות ולא לומד, אז אני עכשיו יתחיל] (סבא צוחק) אם היינו זוכים לזה, היינו מעוררים את כל צפת, זה היה מעורר, זה היה מביא התעוררות בכל, בכל הסביבה, בכל... כן, זה לא עושה סתם, זה עושה, המסירות נפש שיש עם זה, והמסירות נפש שלנו, רבינו הקדוש אמר: "חצות, תפילה הרביעית, זה החצות" (סבא צוחק), ואצל זה העולם, "חצות? זה בשביל גדולי עולם, מה? אנשים פשוטים, חצות? מה? מי, מי אתה? מה זה חצות זה בשבילך?", ורבינו הקדוש בא ונתן לכל אחד מאתנו, חצות, חצות, חצות (סבא צוחק), מה שזה, זה הפך מן העולם, "מה זה? חצות? מה זה? זה, זה רק המשוגעים, הברסלבים, מה זה? זה זמן הכי, זמן הכי מובחר של השינה, מה זה? מה הוא רוצה? מה הוא עושה? מה הם עושים? הם משוגעים? הם קמים בחצות והולכים לשדות? לשדה? שמה יש חיות רעות, ונחשים ועקרבים, וערבים ומזיקים", כן, ככה כל {העולם} (סבא צוחק), ורבינו הקדוש אמר: "אם היה לו בן יחיד", ככה בזה הלשון: "הייתי שולח אותו להתבודד", כן, לשדה, כן, מה זה בשדה? מה בחדר לא טוב? בחדר גם כן טוב, אבל בשדה זה יותר טוב, בשדה לא יודעים, ולא יודע, ולא יודע אף אחד (סבא צוחק), הוא בא בבוקר, ולא יודעים מה שהוא עשה בחצות, חצות, התפילה חצות, חצות לילה, כן, והיינו מתפללים בהתעוררות כזה, שהיה מעורר את כל, את כל העולם, כן, זה, אנחנו נותנים את כל חיותינו להשם יתברך, חצות, מה זה? חצות, חצות זה זמן שינה, מה, הם צריכים לישון, (לא מבין), מה זה? זה זמן, זמן השינה, זה עיקר זמן השינה, אחרי חצות (סבא צוחק), מה זה? צפת לא יודעים, אולי ידעו אחר כך, כשאנחנו נקום בחצות לילה, ולא ניתן להם, אנחנו נצעק בשדה, אז הם ישמעו, "מה זה? מה זה? מי זה שמה? משוגעים" (סבא צוחק), כן, בחצות הורגים כל המזיקים, התפילה של חצות, מה? התחינות והתפילות של חצות, של חצות, פסוקים כאלה, אוי וי, שהם מעוררים את הלב, ובבוקר כשמתחילים להתפלל, מתפללים כל, כל התפילה מיוחדת, שאין בעולם, כן, החצות הוא עושה תפילות כאלה (סבא צוחק), אוי וי, אוי, הוא [רבי ישראל קרדונר] היה קם בחצות, והיה הולך למקווה, למקווה, בצפת קר מאד, אתה יודע? ובחורף ובליילה, בחצות לילה הוא הקור, כן, הוא הלך למקווה קרה, למקווה, כן, בלי נר, והיה חושך כזה, שהיה יכולים, יכולים למות בתוך כל החושך, כן, והוא הלך ככה למקווה, כן, ומן המקווה הלך, הלך בין הגשמים, בין המים, בין הרוחות, הלך מחוץ לעיר, נו, נו, וכל צפת היה יושן, כל צפת, רק, רק אחד ברסלב הוא היה ער (סבא צוחק), ומי, מי ידע? מי ידע את הבכיות שלו, את הגעגועים שלו, את התפילות שלו, של חצות לילה, של החורבן, החורבן בית המקדש, זה החורבן הבית המקדש שלנו, הלב והרגליים והכל, כל הגוף הוא משוקע במה שהוא משוקע, כן, כן, וטוענים

בהתפילת חצות עם השם יתברך: "מה יהיה מאתנו?", התפילות של, של חצות לילה, הפסוקים, התעוררות כזה, התעוררות כזה שאין בעולם, לא על חינוך (סבא צוחק), איזה מין עבודה זה? זה עבודה, עבודה, עבודת השם כזה, שאין בעולם, אף אחד לא ידע מזה, אף אחד לא ידע מה שרבי ישראל (קרדונר) מסר את נפשו על חצות לילה, מה, הוא היה בשר ודם כמונו, הוא היה קשה לו לקום בחצות לילה וללכת, וללכת בחוץ לעיר (סבא צוחק), אוי, הוא לקח סמרטוט ואחז בהנעלים, כדי השכנים לא ישמעו שהוא הולך, כן, והוא הלך עם, עם הגרביים, ואף אחד לא שמע ולא ידע, ולא, לא, לא, לא בזמן ש... אה, צריכים להגיד, איפה שאלו? שאלו יכתוב לבגין, שיגידו לכל החיילים, שהם הולכים למלחמה ובמקום סכנה, ולסכנה, יגידו, יגידו רק "נ נח" (סבא צוחק) [אני לקחתי חייל במרון] כן [אמרתי לו: "איפה אתה משרת?"] יוא [הוא אמר: "בלבנון"] בלבנון? [אמרתי לו: "קח את הקמיע, תשים עליך, קח פתק, תגיד "נ נח, אם יש איזה משהו, אם אתה יורה ברובה, רק "נ נח", כל מקום "נ נח", זה יציל אותך, שמח והלך] כן? (סבא צוחק) [ככה, ככה, עד שכולם ישתגעו, לא אמרתי לו, לא כסף, לא כסף, קח תשים את הפתק, אתה במלחמה, יש איזה משהו בלבנון, מחבלים, זה יציל אותך וישמור עליך מכל הסכנות שעוברות עליך] שיגיד בניגון ובשמחה [אמרתי לו, רק זה, מתי שיש סכנות, לא יצא מהמח שלך ה"נ נח", זה הוא אמר, בסדר] כן? (סבא צוחק) [הוא לקח את קמיע, הכניס את זה לכיס, את הפתק, גם קמיע וגם פתק] אה [שלא ישכח, מה, אולי עושים משהו בלבנון, אני יודע?] כל היום [כי שומעים כל הזמן מטוסי קרב עוברים] [לפעמים מפגיזים בלבנון] כן? [את המחבלים] כן? [כן, עכשיו מדברים, הש"ד שי"ן דל"ת], שהם רוצים בחירות, בחירות] אה [אולי יהיה איזה בחירות] גם הם מדברים מ"נ נח", הם שומעים שיש "נ נח", מה זה? מה זה? הם שואלים: "מה זה? מה זה "נ נח"? (סבא צוחק) [הם עוד ישאלו, יהיה להם כאלה שאלות, שהם ישתגעו] לייזר [כן] תעשה לי [אין חלב] תעשה בלי חלב [לך תביא חלב מברובינדר] מברובינדר [לא, לך תביא חלב מברובינדר] לא, לא, קשה לו, יהיה, יהיה בלי חלב, מה יש? [הוא בחור צעיר] לא, [הוא אמר, שזה נס, הוא אמר לי שנס, שאישתו בהריון] אה? [נס, נס גדול, שאישתו בהריון זה נס כזה, הוא אמר לי] כן, כן, הוא הוציא אותה מכל הצרות (סבא צוחק), אוי, אבל מה שהוא ב"תולדות אהרן", זה לא, זה לא דבר, דבר טוב [מי? לייזר?] לייזר [שיקום חצות ויתפלל וותיקין, אז הכל יהיה בסדר] אוי, אוי, אוי [הוא אדם חלש, הוא חלש בגוף] מי, מי? לייזר? [לייזר] לייזר? הוא נראה, הוא נראה גיבור [לא יודע, הוא חלש, הוא רזה כמו חתי כת גפרור] כן, אינני יודע. אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, כמה דיבורים דיבר איתי רבי ישראל (סבא צוחק) כל הדיבורים שלו היה, "אולי אצליח להכניס בישראל בער איזה דיבור, איזה, איזה אור של השם יתברך, איזה... אולי יהיה לו איזה טובה מזה", כן, והוא, וברוך השם, הוא הצליח, ואני יושב פה במיטה, ואני מדבר ומספר מה שראיתי, מה ש... מה שראיתי פלאות כאלה, פלאות כאלה, חצות, לא רואים בכל העולם, כל הישיבה [ברבי מאיר בעל הנס, בטבריה] היתה ער עד לפני חצות לילה, ובחצות לילה הולכים לישון [כן, אני ידע] ועמדו שלושה שעות על היום [שזר הוא שאל: "מי זה המשוגע שבוכה, שבוכה, אני שומע כאלה צעקות?", שזר: "מי זה המשוגע?", אמרו לו: "זה ברסלבי"] יוא (סבא צוחק), אז הוא בא אלי [מי?] שזר, לישיבה [הוא בא עם השומר] אה? [עם השומר ראש, אמרת לי, שהוא בא עם השומר] כן, הוא לקח איתו איזה בן אדם, ידיד שהיה איתו, הוא לקח איתו, הוא היה בזמן סכנה, בזמן שהיה פרעות, ערבים הרגו, הרגו יהודים [בטבריה] בטבריה ובצפת, היה זמן, זמן שלא היה... [זה לפני "מלחמת השחרור"?] לאחר "מלחמת השחרור [אחר כך] בזמן, ב... [1950, 49?] בזמן שהאנגלים נכנסו לארץ ישראל [שזר?] אה? [הכרת את שזר בזמן האנגלים? מה פתאום] תשי"ז. על-כל-פנים, הוא בא עם אחד, והוא, הוא הלך, והוא [שזר] נשאר לבד, ואני הלכתי איתו עד הקומה השניה, הלכתי איתו, והוא, הוא עבר הדרך בשלום, אני הלכתי, חזרתי ברוך השם בשלום, כן, ולמדנו ב"ליקוטי מוהר"ן", אינני זוכר איזה תורה. בתשי"ז [לפני שלושים שנה] כן, כן [זה היה אחרי שהאנגלים יצאו] כן, אה? [זה היה תשע שנים...] כן, כן, כן, ניים, ניים, ניים [אחרי עשו את כל הצרות בארץ ישראל, את כל {אשר עשו} לא, זה אחרי זה, רבי ישראל, זה אחרי זה] אה? [י"ז, זה היה ב-1957, אחרי "מלחמת סיני", אחרי "מלחמת סיני"] סיני [לא?] היה צרות מערבים, לא? אוי, אוי, וי, וי, אוי, וי, אוי, וי, אוי, וי, אוי, וי, אוי, וי, זה נסים ונפלאות שאני חי, ואני יושב פה ומספר ומדבר מרבי ישראל (קרדונר), מחצות, מ... מה, איזה, איזה עבודה עבדו אנשי שלומנו, אנשי רבינו, איזה עבודה, הוא נתן לנו עבודות קשות, חצות, נו, מי, מי, מי יכול לעמוד בזה? מה זה? בחצות זמן, זמן, זמן, הוא זמן לבכות? בחצות זה זמן השינה, כן, כל העולם ישנים אז, רק, רק הברסלבים (סבא צוחק), אוי, רבינו הקדוש בחר בעצמו בשבילינו, הזמן הכי מובחר לישון, והוא אמר: "לא, תקום ותצא, ותצא בחורף, ברוחות והגשמים בחוץ, בין, בין העצים, שמה תלך" (סבא צוחק). איך, הבת מלך היא, היא ברחה, היא הלכה לישון, ובבוקר לא ידעו איפה היא, כן, הוא, היא נאבדה, המלך אמר: "הלא טוב יקח אותך", נו, נו (סבא צוחק), והשני למלך הוא מסר את נפשו, והלך בשדות ובמדבריות, כן, לחפש את הבת מלך [סבא, רוצה קצת עוגה?] אני לא, תן, תן, קחו בשבילכם [כסף לא, אבל עוגה, כן] לא, רק כסף, לא [עוגה, כן] (סבא צוחק), קח סכין, פה, הנה יש לך סכין. רבינו הקדוש, מה שהוא עושה, מה שהוא עושה לנו, חצות, תפילה רביעית זה חצות, יש שחרית, מנחה, ערבית, וחצות הוא רבינו (סבא צוחק) [החבר מברך ברכת "בורא מיני מזונות..."] אמן. ראיתי איך שרבי ישראל (קרדונר) היה, הלך בלבושים, בלבושים פשוטים, כן, והגוף היה עצמות ועור [רזה] כן [כמו לייזר] לא (סבא צוחק). אוי, אוי, אוי, הגוף לא היה מרוצה מרבי ישראל, הגוף, הוא נתן לו לחם ותה

[אבל הוא שלט עליו] כן [הוא לא היה מרוצה, אבל הוא שלט בו] אה, אה, אה, אה, הי, הי, מה רצה רבינו מאתנו? מדוע הוא נתן לנו חצות? שזה כל כך קשה? (סבא צוחק) [הוא רוצה, שנהיה צדיקים, רבי ישראל, מי שרוצה להיות נבחר, הוא חייב להיות צדיק, הוא צריך ללכת] (סבא צוחק) [מי שרוצה להיות מקורב לפתק, הוא חייב להיות צדיק, אם לא, הוא יכול ללכת הביתה] אוי, אוי, אוי, אוי, וגם כן רבי ישראל היה עושה תעניתים, מחצות לילה עד חצות היום, הוא היה מתפלל, חצות ותפילת שחרית, 'תיקון חצות' ותפילת שחרית והתבודדות [תיקון חצות', התבודדות, זוהר] (סבא צוחק) [שחרית, הלכות, גמרא, ואחר כך לאכול] אוי, אוי, אוי, אוי, אה, כן, כן, כן, היה לי פחדים, אני הייתי הולך בשדה להתבודד בלילה, היה לי פחדים, פעם ראיתי זאב, כן [כן?] כן, אתה לא ראית זאב? [לא] אני ראיתי כמה פעמים [אני לא יודע איך הוא נראה] אני, אני הלכתי להתבודד, וראיתי זאב, זאב הוא כמו כלב, כמו כלב, אבל הוא עז, הוא, הוא חזק [יותר מכלב] יותר גדול [הוא יותר גדול] יותר גדול [זה כמו חמור] לא, לא [חצי חמור] לא, לא, לא, מין כלב, אבל גדול, יותר גדול, מין כלב כזה [הוא מסוכן, הוא מסוכן, נכון?] כן, גם הפנים שלו והעיניים שלו, הם, נופל פחד {עליך} [כן] כי מרגישים שהוא חיה רעה שיכולה לאכול, ... [בשר חי] [זה יתנפל], אבל, ברוך השם, אני ראיתי שהזאב הלך, הלך לדרכו, כן, ולא פגע בי, כן (סבא צוחק) [כמו הערבי עם הנשק, שיצא עליך פעם אחת] [מה עשיתם כשראיתם את הזאב? צעקתם או עמדתם במקום?] אה? [כשראיתם את הזאב, מה עשיתם? התפללתם שילך, היותם מתפללים, שהוא ילך] אני, אני, אני הסתכלתי עליו, והוא הסתכל עלי, הוא פחד ממני, ואני פחדתי ממנו, אז אנחנו הסתכלנו אחד על השני, מה יהיה, מה יהיה פה (סבא צוחק) [הם אמרו, שום] כן [אמרת לי, שפעם יצאת מהשדה] אוי [ופתאום בא לך ערבי עם נשק] אה? [פעם יצאת מהשדה] במרון, זה, זה במרון [בא לך ערבי עם נשק] במרון, מחבל, מחבל [מחבל] אבל היה לי נס מהשם יתברך, הוא היה יכול להרוג אותי, ולא ידעו אפילו איפה אני, נו, אבל היה נס, שהמחבל היה מפחד, אולי יש יהודים הרבה, שהם מחפשים מחבלים, שהם הורגים, שהם... אז הוא, הוא עשה שתיקה, והלך עם הנשק, והלך לדרכו, ואני הלכתי לדרכי, ואני ניצלתי מהנשק, מהמחבל [שמעת אותו, שמעתו אותו?] הוא היה מפחד, אם יתן לי ירייה, אז הוא... [הוא ראה אותך, ואתה ראית אותו?] אה? כן, וודאי, אני הלכתי מכאן לכאן, והוא הלך מכאן לכאן, כן, כן, והוא היה לו, והוא הולך עם, הלך עם נשק, הוא הלך עם נשק, והיה יכול להרוג אותי ברגע אחד, והוא היה מפחד, אם הוא ירה, אם, אם ישמעו היהודים, אם ישמעו ירייה, אז יחפשו את המחבלים, יחפשו מחבלים. מה זה? [הטבעת, היא החזירה את הטבעת] מי? [הכלה] החזירה [כן] אין לו, אין לו אצלה מלבושים, בגדים [שום כלום] לא, כלום, כלום, אה? [רק טבעת] מה {עכשיו}...

...[אני רוצה לאכול] אה? אה [לאכול גאולה, אני רוצה] (סבא צוחק) הם לא צריכים לאכול, אבל אני איש חולה, אם לא תתנו לי לאכול, אז לא, אז אני אסע לארץ ישראל [טוב, תאכל שמה] (סבא צוחק) [פה זה אמריקה, זה אוכל אחר] יוא [שמה אין מיץ עגבניות רק פה] אוי, אוי וי (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, אני כל כך רגיל לשפלות כזה ולסבול צרות, אני כבר רגיל בזה, וברוך השם הכל היה בעתו, בזמנו, והיה הכל שמור לעכשיו, וגם כן המכתב מלפני שישים ושלושה שנים, כן, היה הכנה לעכשיו, שישים שנה היה, הוא היה בלי פרסום, כן, אני סיפרתי לרב שלמה ווקסלר, לאנשי סגולה, לחברים שלי, אבל לא בפרסום [רבי ישראל, אני חושב, שכולנו נולדנו פה בשביל המכתב] מה? מה? [כולנו נולדנו בשביל המכתב] (סבא צוחק) והמכתב היה לפני שהם נולדו (סבא צוחק), אוי, ברוך השם, ברוך השם, יש לנו בית ומטבח ואש, ויכולים לשתות, יש לקנות לחם, ברוך השם, בהרחבה, ואפשר לשתות, ולאכול לחם עם תה ולחיות חיים טובים (סבא צוחק), באמריקה, הם מארץ ישראל, איך אנחנו באנו, באים לאמריקה וכובשים חדר ומטבח ומים והכל מה שצריכים, יש לנו פה הכל, אנחנו... כל העולם נברא בשבילנו, כן (סבא צוחק) [מתי נקבל דפוס גדול? עוד צריכים לקבל דפוס ולמלאות את בתי ישראל עם ספרים וזהו] הכל, השבת של, השבתות של עכשיו הם ההכנה להדפוס, קודם כל אנחנו כובשים את אמריקה (סבא צוחק), אחר כך כל העולם, לא אנחנו, המכתב, הכל המכתב, בשביל, איך אנחנו פה? אם לא היה מכתב, אין לנו מה לעשות באמריקה [זה נכון] כן, הי, הי, הי, פלאות השם כאלה, מכתב כזה, שלא, לא שומעים, לא שמענו ולא אפשר להיכנס למח נס ופלא כזה בדור החושך הזה [רבי ישראל, מה זה הנקודות, הנקודות?] הנקודות הם סודות גדולות, האותיות עם הנקודות, ואי אפשר לקרוא "נחמן" בלי נקודות? קודם כל יש נקודה על 'נ', 'נ' פתח 'נח' פתח שווא, 'נחמ', 'נחמן' זה הכל נקודות, וגם כן זה 'פשוט כפול', 'מדוע לא חמש? מדוע לא שלושה? רק ארבע', זה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', זה הניגון שיתנגן לעתיד על ידי משיח צדקנו לתקן העולם, וזה השיר הוא, הוא מגלה כאן במכתב הזה שהוא זה השיר 'פשוט, כפול, משולש מרובע' [נ' נח' נחמן נחמן מאומן] (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, יש בחירה, היינו אנחנו היינו צריכים להיות צדיקים קדושים, לא לשאול מכל העולם, כן, כשיש פלא כזה, מכתב כזה, איך הוא נחתם ואיך הוא נכתב ואיך, הסימן שלא ידע מזה שום בן אדם, רק, רק אני והשם יתברך, וגם כן איך הוא נכנס לארון, לטבריה, לארון, כן, ואני פתחתי את הספר, פתחתי וראיתי חתיכת נייר, ואני לא שמתי לב לזה, מה? נייר? מה זה נייר? ומה יעשה לי הנייר? (סבא צוחק) זה יכבוש כל העולם זה הנייר! (סבא צוחק), אבל יש זה אנחנו, העולם צוחקים מאתנו, "מה? הם טיפשים, הם, הם, הם אומרים דברים כאלה, איך אפשר לנו לדעת דבר כזה? (סבא צוחק), אבל יש צדיק רבינו רבי נחמן שהוא זה, זה, זה, הוא כולו, כולו נס, כל דיבור שיצא מפיו, כל מה שגילה וכל עניינו וכל נפש שמתקרב אליו וכל ספר שמדפיסים, זה הכל נוגע להגאולה, כי הוא עיקר הגאולה, וזה מרומז בזה, בזה המכתב [נ' נח' נחמן...] הוא הגאולה, זה השיר שיתנגן, זה שיר של חסד שיתנגן לעתיד, הוא זה השיר! כן, אוי, אוי, מחזיקים ביד, כל הנסים הם היו, הם היו, זמני, היו רק בזמנם, בזמן, זמני, ועכשיו אנחנו, כתוב בתורה הנסים של מצרים ועוד נסים, נסים, אבל לא רואים, אנחנו מאמינים בתורה שהיה נסים, וודאי, אבל זה הוא חי וקיים, זה חי וקיים, וזה נס כזה, איך הוא בא לטבריה? ואיך הוא בא להספר? ואיך אני פתחתי את הספר והיה שמה מכתב? ורואים השגחה כזו בעיניים, רואים פלאות כאלה שאי אפשר, למעלה מן הטבע, כן, ורבינו הקדוש כותב עלי, על ישראל בער: "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", רבינו הקדוש אמר זה: "מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", הוא הבטיח שהוא, שלא יכבה האש שלו, אז זה שאמרתי אז, זה "עליך אמרתי", "עליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען" (סבא צוחק), אוי, אוי, זה פלא, פלא, הכל פלא, איך הוא... אם, אם היה איזה גדול הדור, למדן וצדיק... כן, אבל לא, איש פשוט כמוני, ועדיין, ואני מכיר את עצמי, אני אי אפשר לי... איך הוא בא, הוא, הוא, הוא לקח, הוא לקח ישראל בער, הוא קירב אותי מקודם לרבינו הקדוש, כן, להתקרב לרבינו הקדוש במסירת נפש כזה, בגבורה, בגבורה כזה, כן, ואחר כך ענין המכתב, ענין המכתב, שישים שנה הוא, והוא חי, הוא נמצא בעולם, חתיכת נייר דק, חתיכת נייר, איך הוא מתקיים שישים שנה? גם בן אדם, שישים שנה הוא כבר איש זקן, כן, וחתיכת נייר הוא חי שישים ושלושה שנים, איך הוא נמצא בעולם? וגם הוא היה בסכנות גדולות, אני שלחתי את זה לפולניה לפני המלחמה, לפולניה, והם החזירו לי, ואני קיבלתי אותו בדואר, וזה היה נס, נס, נס, כן, אוי וי, אוי, אוי, אוי...

...המכתב, אז השם יתברך שלח את אהרון, הוא על ידו, ולולא אהרון לא היה מתגלה המכתב [לא אני, זה אתה, מה אני] (סבא צוחק) מה יש לך? [מה? אין לי כלום] [הוא הפיץ את המכתב, סבא] אה? [הוא הפיץ את המכתב] מה זה? [מה? זה?] כן, מה, מה זה? [זה טיפ] אה, אני חשבתי שזה המכתב (סבא צוחק), אוי, אוי, אוי, המכתב הוא שישים שנה היה יושן ולא, לא עשה כלום, שום, שום פרסום ושום זה, כן, ואחרי שישים שנה הוא נתעורר, נתעורר לאט, לאט, כן, ואומר, והוא אומר: "הנני, אני באתי עכשיו, אני בא, כן, לתקן העולם" (סבא צוחק) [קובי זה פלא גדול, קובי, קובי זה פלא גדול, רבי ישראל] אה? [אפילו אם באת לאמריקה פעם קודמת רק בשביל יעקב, היה כדאי] כן? [כן] ברוך השם, אוי, אוי, מתי תחזיר אותי? [מתי?] כן [חזקיהו מתי מחזירים אותו?] [כשיבוא משיח] (סבא צוחק) [יש פה מרק טוב, מיץ עגבניות] אני צריך כסף בשביל כרטיס (סבא צוחק), הוא אומר לי מרק, אני צריך כסף [יש רבוננו של עולם, תשאל אותו אם אתה צריך כסף לכרטיס או גאולה? אחד מהשנים] אה, אוי, זה טוב שהזכרת על שבועיים [אני?] נו, ואם יהיה שלושה שבועות? אז אתה צריך... [אז מה? אני לא הסכמתי על שבועיים] אז אתה הסכמת, אתה אמרת: "טוב, שבועיים שיבוא" [אני הסכמתי, אני מוכן אפילו ליום אחד, רבי ישראל, אני מוכן ליום אחד, יום אחד אני מוכן, רק שיהיה גאולה] רק שיבוא [כן, אפילו מחר, רק מחר וזהו, שיהיה גאולה, שבועיים, אני לא אתן לך, אני בלי נדר מעכשיו עד הגאולה לא נפרד ממך, איפה שאתה הולך אני אחריך, רבי ישראל, רבי ישראל] נו [מעכשיו עד הגאולה אני לא עוזב אותך, אני לא יכול לחיות יום אחד אם אתה לא על ידי, אני כמו מת, רבי ישראל] אה? [אני כמו מת אם אתה לא נמצא על ידי, אני ארדוף אותך מסוף העולם ועד הסוף] הו [אני לא יעזוב אותך עד שיבוא משיח, כמו, כמו דבק, כמו הבוץ שהיה ביבנאל, ככה אני יהיה אתך, אני לא יעזוב אותך] אוי [אני לא יכול אני כמו מת] הי... אז בא... הי, הי, הי, הי, הי, אני מברך אתכם בכל לבי, שהשם יתברך יברך אתכם בכל מיני ישועות, בכל מיני הצלחות [אמן] והעיקר שנזכה להתקרב להשם יתברך באמת אנחנו וזרעינו [אמן] כן, ודורותינו וכל עם ישראל שנזכה לתשובה שלמה, לחזור לתורה, לחזור לאמונה, והכל יהיה, בוודאי, על ידי רבינו רבי נחמן, ככה הוא גילה, כן ["נח"ן"] {"נח"ן"}, כן (סבא צוחק) [אמן] אה (לא מבין כי הם מדברים באידיש)... סוף צד ב סבא באמריקה

קסטה מס' אורי 28 master

צד א אורי 115 master 28 (א105)

...אה, רבינו הקדוש אמר: "הוא, כל ימי מעולם לא, לא שתיני אפילו מים קודם התפילה" (סבא צוחק), מחצות עד אחר התפילה לא טעם אפילו מים, אני ראיתי את זה, הייתי גם כן מקיים את זה, לא לשתות מים [לפני התפילה] (סבא צוחק), אני ראיתי את זה, מעולם לא, לא שתיני אפילו מים לפני התפילה, {כל ימי, קודם}, אז אני, אני הראיתי את זה, אני עשיתי, עשיתי גם כן כך, לא לטעום לפני התפילה כלום, אפילו מים, אפילו מים...

...נהנתי מזה, ראיתי, רבינו הקדוש לא טעם לפני התפילה אפילו מים... אז, אז היה כח כזה, אני לא רציתי, לא, לא רציתי, כי הגוף [כן] הוא רוצה לאכול, רוצה לישון, רוצה... רבינו הקדוש אמר לו: "לא כרצונך, כרצוני" כן (סבא צוחק), אני גם כן ראיתי, שרבינו הקדוש לא טעם אפילו מים לפני התפילה, היה לו כח כזה, שהיה כמו נבילה, כמו דבר שהוא, שהוא לא טוב, שהוא אסור, לפני התפילה, לא אכילה ולא שתייה (סבא צוחק), ואני זוכר הנוסח וה... של, של, של עבודת השם, כן, אני זוכר, רבי ישראל (קרדונר) היה אומר תפילות, התפילות שלו היה במתיקות, בדביקות כזה, כאילו, כאילו הוא, הוא היה {חולה} בכל, על כל, כל... [רבינו] היה לו כח כזה, אני קראתי, שרבינו הקדוש לא, לא אכל לפני התפילה, הוא לא טעם אפילו מים לפני התפילה, ואני זוכר שזה נכנס בי כח כזה, שלא רציתי לטעום לני התפילה אפילו מים (סבא צוחק). כתוב בשיחות: "רבינו הקדוש הוא לא, לא רצה לאכול, נתנו לו, בלילה האמא נתנה לו איזה דבר לאכול, כן, והוא לא, לא רצה, הוא לא, לא רצה לאכול, אז האמא אמרה לרבינו, אמרה לרבינו: "מהיכן יהיה לך כח? אתה לא אוכל כלום, ואיך, איך יהיה לך כח לעבוד השם?", אז הוא אמר לי: "אני יש לי כח אחר, לא מאכילה, רק מדבר אחר, לא מאכילה, אני יש לי כח, אני מקבל כח מזה, מדבר, מדברים אחרים [איזה דברים?] (סבא צוחק) [סבא, מאיזה דברים?] וגם יש אצלי אנשים כאלה, שלא, שלא רוצים לטעום לפני התפילה כלל, ושהחיים הם מ"החכמה תחייה", {לא יותר}, מדבר אחר, כי יש לו חיות, "החכמה תחייה את בעליה" (סבא צוחק), נ... יש לנו, לעם ישראל, יש לנו זכיה כזה, שיש לנו רבי כזה, שהוא מלמד אותנו לא לאכול ולא לשתות, רק לעבוד השם (סבא צוחק), אנחנו מקבלים כח, {שנחיה}, "החכמה תחייה את בעליה", לא, לא, לא מביסקוויט ולא מדברים אחרים, אנחנו {זוכים לנגוע} בדבר, ב"החכמה תחייה את בעליה" (סבא צוחק), "בעולם יש לי אנשים שחיים רק מ"החכמה תחייה את בעליה", יש להם כח מזה" (סבא צוחק)...

...רבינו אמר: "כל היהודים צריכים לבוא לגור בארץ ישראל"... והוא השיג כל מיני דיבורים שלו, מהחכמה שלו, כל העולם יהיה עולם אחר לגמרי, כן... למצוא בכותל [מה מצאתם בכותל? רבי ישראל] ככה היה [ה"ליקוטי תפילות"?] כן [כן? רבי ישראל, היום בכותל יש הרבה "ליקוטי תפילות"?] כן? [יש הרבה "כתבי", יש הרבה "ליקוטי מוהר"ן", הרבה "תיקון הכללי"] כן (סבא צוחק) [כן] זה סימן על משיח, כן [זה נהיה דבר רגיל כבר] כן? [כן, מקובל] (סבא צוחק)...

...זמן בכותל, הוא קצת הבית שלך (סבא צוחק)... אוי, מה שיהיה נעשה, אוי וי, הגיע הזמן שיתגלה בעולם ה"ליקוטי תפילות", לידע, אנחנו לא יודעים כלום איזה פעולות הוא עושה בעולם, כל דיבור שלו, הוא תיקון {ועניינים}, חיות כל העולם, כל העולם, ברוך השם, שזכינו בדורות אלו לאור כזה, לפלא, פלא כזה... (לא מבין), אבל בברסלב, הכל, כן, כן, אבל בברסלב (סבא צוחק), הוא בא מישוה להכותל ואמר "ליקוטי תפילות", אז הוא אמר: "זה כל חיות", אמרו לו: "מה אתה אומר? זה ברסלב" (סבא צוחק). אני הייתי מהראשונים שהלכו למלחמה עם כל העולם (סבא צוחק)... הוא בצרפת, אם אתה לא {קורא} "ליקוטי תפילות", אז הוא אמר: "אני לא יעשה (לא מבין), הוא כבר {חיות} שלי, אני מוכרח אותו" (סבא צוחק) [רבי ישראל, מי זה? מי זה מצרפת?] לא, שכחתי את שמו... [רבינו] הוא בא לעולם רק בשבילי, אם יש עוד מישוה, בא, בא (סבא צוחק), יש אתה גם כן, בא, בא, על מה {תחכה} (סבא צוחק)...

...ונזכה, ונזכה גם בבית, שיהיה (לא מבין) בשמחה (סבא צוחק), נתגלה, נתגלה אור של, אור של משיח (סבא צוחק), אוי, זה טוב מאד, הו, הו, אמרו לו: "מה אתה אומר? מה אתה אומר? זה מברסלב", הוא אמר לו: "יהיה מברסלב, אבל טוב, יהיה מברסלב, אבל הוא טוב", אחר כך בא גם

כן הרב, יש מקום בשבילך גם כן, הוא יכול לקבל כל העולם (סבא צוחק) [מי יכול לקבל את כל העולם?] ה"ליקוטי תפילות", הוא יכבוש כל העולם...

...הוא יכול לקבל כל העולם, ויהיה השמחה גדולה בעולם, בעולם, כשיתגלה ה"ליקוטי תפילות", כל דיבור הוא חיות של כולם, הוא נותן חיות לכל העולם, לכל ישראל (סבא צוחק). אני מגלה, נתתי לו ה"ליקוטי תפילות", הוא בא ואמר לכל העולם: "זה טוב מאד, אני רוצה גם {לעבוד השם} בזה, מה שיש בעולם", אחר כך בא והוא אמר לי: "הוא לא יודע, {לא ידעתי} שיש "ליקוטי תפילות" בעולם, לא ידעתי מה שזה..."
...יש לי חתיכת נייר, והוא החיות של כל העולם, אפילו חתיכת נייר קטן, זה כובש כל העולם (סבא צוחק), כן, זה הבית חולים של כל העולם [מה הבית חולים של כל העולם, ה"ליקוטי תפילות" או הכותל? ה"ליקוטי תפילות"?] או לנו, ה"ליקוטי תפילות" הוליד את הכותל, הוליד הכל, כל התורה, אוי, אוי, אוי, לא ידעתי מה שזה, לא ידעתי (סבא צוחק)...

...כולל כל העולם, יכבוש כל העולם (סבא צוחק)...

ברסלב, אבל הוא טוב מאד (סבא צוחק), כל מילה, {כל} תורה ותפילה של רבינו הקדוש, הוא הרבי שלנו ושל כל העולם, {תחכה, יש תורה} ו"ליקוטי תפילות", בכותל, ואמר "ליקוטי תפילות", הוא אמר: "הו, הו, טוב מאד, לא ידעתי שיש "ליקוטי תפילות", "אבל, הוא, אתה לא יודע, אבל הוא מברסלב, מה אתה אומר? הוא מברסלב", "אבל הוא טוב" (סבא צוחק)...

...{והוא הבין} ליד הכותל, וגם עברו גם עברית [סליחה, רבי ישראל, מה אמרתם?] אין לי כח, בא הביתה ולספר להם: "ירושלים יש בית חולים, שהוא מרפא כל המחלות בחינם" [הוא מצרפת, הוא מצרפת] גם, גם מצרפת, הוא משנה כל העולם, הוא מרפא את כל העולם, {לא מבין}, לא, לא, יקנה נייר, ושכל הבית שלהם, בשביל שיהיה להם רפואה, כל הכותל הרבה "ליקוטי תפילות" (סבא צוחק), הוא מרפא ומחיה ומחזק כולם, הוא מחדש ומחזק כולם, נשמה חדשה...

...אני יכול לתקן הרפואות והישועות של הנשמה, תלך לכותל, יבוא לפה [הוא צריך לבוא לפה, ויקבלו הרפואה לפה] כן, {עד שתוריד} מלא מחלות, עם כל מיני רפואות, נו, תבוא לכאן, ויהיה להם כל הרפואות לכל, לכל המחלות (סבא צוחק)...

...גדעון? [כן, לילה טוב] "מכסף לא תדבר כלל", רק מרפואה, מרפואה, לא אמרתי שיבואו, כי יש כאן חולים הרבה, הם יבואו וימצאו את כולם בריאים, אז לא יהיה להם פרנסה, אם הם יבואו, אז ידעו, ידעו כולם, אחד לא, לא, לא, לא...
...{לא מבין} הוא נעלם מאד, ספרים ידפסו לכל, לכל הרפואות, זה יכול לרפאות את כולם...

...[סבא שר "נַן נֶחֱמָ נֶחֱמָ מֵאִמּוֹן..."] הוא יתן רפואות לכל החולים הקשים, שאי, שאי אפשר לעזור להם, אז תכף הם יתרפאו...
...בעולם מחלות, מחלות כאלה, כן, אז תכף יהיה להם רפואה שלימה, כולם יבואו לירושלים להכותל, וכולם יחזרו ברפואה שלימה, כן, ויתמלא כל העולם, כל, כל החולים שבעולם ישארו פה [רבי ישראל, אבל הרופאים יהיו בכעס?] לא, יצטרכו להאמין [כן?] כן [גם הרופאים?] יש שעיקר זמן שיש, שיכול הדיבור מארץ ישראל, הוא רפואה לכל העולם, אפ יבואו לארץ ישראל, יקבלו רפואה...

...רפואה {לא מבין}, זה ענין צריכים להפוך התורה, לא לפי החכמים של, של עכשיו, רק לפי החכמים שלנו, אמונה ותפילה ותורה [אני החתן של זינגפלד] אה? [לא מבין, זה באידיש] זינגפלד [יוא, אני החתן של] זינגפלד הוא {לא מבין}, זינגפלד, ואם יהיה לך רצון להגיד לו, שאתה טועה, לא מספיק שהוא {לא נותן}, יכולים לטעות, העיקר {שלנו}, של היהדות היא התורה הקדושה, וכל דיבור ודיבור של התורה, יש לו כח להפוך כל העולם, זה לא, אבל צריכים {לדעת}, יש לנו תורה כזה, שהיא {מלמד} אחד בעולם, וגם {לא מבין}, הוא, הוא לא, הוא לא ישרים עם זה, מה שהחכמים של עכשיו למדו את הילדים שלא כתורה ולא... צריכים להפוך הכל להפך, להפך, כמו רבינו הקדוש, הוא, הוא בא לעולם להפוך, להפוך הכל להפך, כי הוא יש לו אמת, אמת כזה וחכמה כזה, שהוא יכול להפוך הכל מהפך אל הפך, הוא לומד אותנו התורה, {לא מבין} אותנו באמונה כזו, באמת כזה, שיכולים {להורגו}, הוא יהפוך בתכלית ההפך כל העולם, הוא לא צריך זמן הרבה, רק דיבור אחד מ"סיפורי מעשיות" הוא מכניע כולם {לא מבין}, זה וזה, זה, לזה חיינו, לזה קוינו (סבא צוחק), הוא יהפוך הכל, הכל להפך, צריכים להפוך הכל להפך גמור. אני הייתי עם רבי ישראל {קרדונר}, אני הייתי איתו, כל {לא מבין}, וייקה כל העולם יתביישו עם כל החכמות שלהם, כן, לא צריכים הרבה שנים, רק רבינו בדיבור אחד הוא מהפך הכל, הכל (סבא צוחק), רבינו הקדוש אמר בדיבור אחד: "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", מי זה הענין? לא יודעים, רבינו הקדוש הוא שיבח את עצמו אלינו, ולומד לנו הכל, התורה שלנו, {הרבנים} צריכים לחפור בורות בשביל עצמם מגודל הבושה, שאנחנו יש לנו תורה כזה, ולא רואים נפלאות כאלה, מה שיראו זרעינו, עוד לא ידענו הכח שלהם, שיש אצלם בלב, אנחנו צריכים להפוך הכל, הכל, הם רצו, חס ושלום, להפוך כל התורה על, לפי דעתם, לא, לא, לא לזה חיינו, {לא}, שנהיה אנשי אמת, שתורה שלנו מלמד, {לא מבין} לנו האמת של כל דבר, האמת, כן, מי שיעבור איזה שנים, הם יתביישו ויתבטלו כולם לדיבור אחד של, של רבינו הקדוש, של התורה הקדושה, צריכים להפוך מהפך אל הפך (סבא צוחק), וזה רק רבינו הקדוש, הוא מאיר בנו אורות כאלה, שאנחנו צריכים אלפים שנה לעבוד איזה, איזה דיבור מהם, חכמה כזה, אמת כזה, עוד לא היה בעולם {ולא יהיה, וזה יהיה} בעולם, צריכים להפוך, "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", מה זה הטובה? תורה ותפילה ואמונה (סבא צוחק), כן, וכל אחד שהוא רחמן, רבינו הקדוש הוא נותן לו מתנות כאלה, תורה כזו, אמת כזה, אמונה כזה, חכמה כזה חדש, שאין בעולם, הם יתביישו ויעשו קברים לקבור את עצמם מגודל הבושה נגד תורתנו הקדושה, ונגד יסוד רבינו הקדוש {כובש} כל העולם (סבא צוחק), ברגע אחד הוא מהפך כולם, הכל, הכל לטובה, בדיבור אחד שלו הוא מהפך כל העולם, כל החכמים, הוא מראה להם, שלא יודעים כלום [האפיקורסים באומן] כן, וודאי [הירש בער, הירש בער] מה שהוא גילה כבר, כל דיבור שלו לכל העולם, לכל הלומדים {הגדולים} שרוצים תשובה, ויהיה, הצדיק מעביר עלינו, רבינו הקדוש הוא, הוא כבר יודע איך להפך את כל העולם, ואיך {לא מבין}, ואיך הוא, הוא מלמד את כל נפש ונפש מישראל תורה כזו, אמונה כזו, שלא היה מעולם, ויהיה עולם חדש לגמרי, אנחנו לא יודעים כלל מה שיש בעולם, אור רבינו הקדוש הוא מאיר בכל דיבור שלו, הוא אומר לכולם איך לעבוד השם, ואיך להאמין בהשם ובתורה (סבא צוחק), הי, הגויים ילכו כולם, לא מדברים, מי, מי, מי מדבר מהם, מי מדבר, מי, מי צריך אותם, יש כבר, יש כבר "סיפורי מעשיות", יתביישו כולם כנגד כל דיבור ודיבור של המעשיות, יוא, ויתהפכו כולם... (סוף צד א

אורי 28 master)

צד ב אורי 115 master 28 (105b)

...לא יכולים לסבול, האור כזה עוד לא היה בעולם, {והם יבנו קברים}, כן, מה שאנחנו כבר, אבל רואים שמשח צדקנו יתקן ויכפר ויהפוך הכל, הכל, לטובה ולברכה (סבא צוחק), אוי, כמה {רבי ישראל} אהב כל ילד מיהודים, כל ילד, הוא, הוא אמר הכל, והשאר בעולם חכמה כזה, שלא ירצו רק לדבר איך זוכים לקיים התורה (סבא צוחק), עוד יותר, עוד יותר, עוד, נתגלה בעולם אורות כאלה, יש בכל תורה ותורה שגילה רבינו הוא קיום כל העולם לטוב ומדבר מזה עד הסוף, עיקר החיים, העיקר שלנו אמת כזה, חכמה כזה, שכל החכמי עולם של הגויים יתביישו ויתקרבו לו, כן (סבא צוחק), רבינו הקדוש יהפוך כל העולם להשם יתברך, לחכמה אמיתית, כן, ויהיה העולם טוב כזה שלא היה מעולם, דור מחכמה ואמונה כזה, שלא היה עדיין בעולם, כן [זה קרוב ממש, זה קרוב] כן, הוא יודע להתגבר, ובדיבור אחד שלו יכול להפוך כל העולם (סבא צוחק), הוא יכול להודיע ולאומר להם, אני לא, אני רוצה שיזכו כולם לראות את ה... מה זה תורה, מה זה התורה, התורה שלנו, כן (סבא צוחק), הוא בדיבור אחד

הוא מהפך כולם, הכל, לתורה, לאמונה, לאמת, בכל דיבור ודיבור שלו, יוא, יהיה דור אחר [(לא מבין זה באידיש)] בדיבור אחד שלו יתהפך, בתורה אחת הוא מהפך כל העולם בדיבור אחד (סבא צוחק), יהיה בעולם חכמות כאלה, שידעו כולם מהשם יתברך, מהשם יתברך, והתורה ואמונה והאמת (סבא צוחק) [מתי זה יהיה? מתי?] יש לנו כבר "ליקוטי הלכות" כאלו, "ליקוטי עצות" כזה, "ליקוטי מוהר"ן" כזה, שכל תורה הוא אור שמאיר לכל העולם, כל הגויים יתקנאו בנו, כן, כן, ויראו, ויראו בעיניים שהם רק חמורים (סבא צוחק). מה? הוא אוהב לישון? [הוא רוצה לישון] הו, הו, הו (סבא צוחק) [עוד מעט חצות] כן? [עוד מעט, במירון היו אומרים חצות עם רב שמואל הורוביץ, ועם רב יעקב ברצוקי] אה? [רב יעקב ברצוקי] יעקב (לא מבין) [הייתם אומרים "תיקון חצות" במירון] אוי, מה שיש לנו, מה שראיתי בעיני, מה שיש לנו, חיות כזה, אמונה כזה, אמת כזה, שיתהפכו כולם, יהיה {בושה}, יבושו לגמרי, יתבטלו לגמרי נגד דיבור אחד של רבינו (סבא צוחק), יהפוך, כח כזה עוד לא היה בעולם, ויהיה לו כח לכל דיבור להפוך כל העולם להשם יתברך (סבא צוחק), אוי וי, מי ששמע התפילות של, של רבי ישראל (קרדנור) הוא מרגיש מה שאני, מה שאני מדבר, מה שאני מודיע ומדבר, אור כזה, {בכל מקום}, כל הגויים יתביישו ויתבטלו לגמרי. נו, אני יכול לישון גם כן? (סבא צוחק) [אתה רוצה לישון?] לא צריכים לישון, רק לדבר מה שיש לנו במזומן. כל העולם יתביישו ויתבטלו ויתביישו כנגד כל דיבור של, של רבינו, כן, וזה יש כבר בעולם, יש הכל [רק צריך תהלים, תהלים] יש, לא צריכים לעמוד, הוא האיר כבר, הוא, בכל דיבור ודיבור הוא מהפך כל העולם, אוי, אני זכיתי לשמוע ולראות (לא מבין), אמונה כזה ואמת כזה אין, עדיין לא נתגלו (סבא צוחק) [(לא מבין זה באידיש)] אני זכיתי לשמוע ולראות דיבורים כאלה, שהם דברי השם {אלוקים}, זה חכמה כזה בכל העולם, שיתהפך כולם, כולם {יהיו} להפך, אני שמעתי איך הוא [רבי ישראל קרדנור] טען לפני השם יתברך, איך הוא, הוא, הוא הרגיש שהוא רחוק מהשם יתברך, מהתורה, ואיך הוא בכה וטען לפני השם יתברך, לא, לא (לא מבין) (סבא צוחק) [(לא מבין זה באידיש)] אה, תן לי קצת קולה, {קולה ישן} [סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו..."] [אמן] (לא מבין), יש עוד כמו רבינו הקדוש בעולם? לא יהיה עוד (סבא צוחק), כל החולקים, כולם יתביישו ויתחרטו על שעזבו את, את התורה הקדושה כזה, כולם, כל תורה זה אור כזה שלא היה מעולם, חדש לגמרי. אני רוצה לישון. מה, מה שזכיתי לשמוע דיבורים קדושים כאלה, אמת כזה, (לא מבין)... (לא מבין), רבי שמעון, ראשי תיבות שמעון, איך זה? ["ע'יר וקדיש מ'ן ש'מאי נ'חית"] ["ע'יר וקדיש מ'ן ש'מאי נ'חית"], {שמעון}, ["ע'יר וקדיש מ'ן ש'מאי נ'חית"] ["ע'יר וקדיש מ'ן ש'מאי נ'חית"], ראשי תיבות שמעון [כן] ["ע'יר וקדיש"] [כן]...

...אני שמעתי שהוא לקח אשה ספרדייה, אתה שמעת מזה? [לא, לא, לא] כן [איך זה? איך?] ככה היה, אני שמעתי ככה [מי? רבי נחמן הורודנקר?] כן [הסבא של רבי נחמן] הסבא של רבי נחמן (סבא צוחק), {העיקר היא}, היא צדקת גדולה, היה לה זכייה שרבי נחמן הורודנקר גילה לה, רבי נחמן הורודנקר הוא היה תלמיד מובהק של, של [הבעל שם טוב] הבעל שם טוב [מה היה, מה היה השם שלה?] אה? [מה היה השם שלה?] אינני יודע, {השם שלה היה ציפורה}, וציפורה היה האמא של רבינו [כן] אה, והיא הולדה את [דעת רבינו, זה לא אנחנו]...
...רבי נחמן הורודנקר הוא נסע לארץ ישראל, ועל הדרך בסטנבול, לקח אשה ספרדייה, אולי, הציון שלו בטבריה [כן] הוא נפטר בטבריה [כן], אבל זה היה אחרי... אז הוא קבור, הוא היה בארץ ישראל וגם רבינו הקדוש היה בארץ ישראל [כן] "הבעל שם טוב רצה להיות בארץ ישראל, ולא, ולא היה, אני [רבינו] הייתי בארץ ישראל", כן, איך היה, איך הוא בא רבינו לארץ ישראל, זה היה נסים ונפלאות כאלה, שהעולם לא ידעו שזה רבי נחמן, נחמן בן, בן שמחה, רבי נחמן הורודנקר הוא בא לסטנבול ונשא אשה, ונולד, ונולד רבינו, רבינו נחמן, (לא מבין), לא היה המלחמות של, של נפולאון...

...נפולאון היה רוצה להרוג את כל היהודים, נפולאון, ורבינו הקדוש דיבר איתו, עם נפולאון, הוא בא לסטנבול... {ורבינו} הוא בא לארץ ישראל, רבינו הקדוש כשהיה בטבריה, בארץ ישראל, היה על ציון הקדוש רבי נחמן הורודנקר, [כן], אתה רואה, אתה זוכר את זה? [לא, לא זוכר] כן, יש ציון אחד ארון, רשום שם, ש[כתב כך], זה הסבא של רבינו נחמן, זה כמו קבור ציון אחד ארון...
...{הוא לא טעה}, זכה לבוא לארץ ישראל, ואמר: "הבעל שם טוב לא זכה, אני זכיתי לארץ ישראל", ואמר: "כל ישראל צריכים לבוא לגור בארץ ישראל" (סבא צוחק), אפילו זה עכשיו רואים שהצרפתים וכל, וכל העולם נוסעים לארץ ישראל...
...רבי נחמן הורודנקר היה הסבא של רבינו הקדוש, רבינו הקדוש היה בארץ ישראל, הוא היה על קבר של זקנו רבי נחמן הורודנקר, רשום בשיחות...

...כעת לא, כל אלה שלא זכו להתקרב לרבינו, הו, יהיה להם גיהנום, גיהנום כזה, הם עזבו אוצר כזה, כזה חדש שלא היה בעולם, רבינו הקדוש הוא הודיע לנו וגילה לנו הטיפה מן הים מה שהוא, הוא "נ נח נחמ נחמן מאומן" (סבא צוחק), כל הלומדים לא ידעו, לא, לא הרגישו ולא ראו ולא, ואינם יודעים מה שזה, כן, אנחנו עדיין לא יודעים, אבל נדע בקרוב, יותר מכל העולם [אמן] איפה תתפלל בראש השנה? [איפה הסבא יהיה?] לפני שנה [איפה אתם שהיו?] אה, אה [איפה רבי ישראל יהיה?] אה? [איפה רבי ישראל יהיה?] אז אני, אני אבוא, עוד לא יודע, בשביל שאני חולה, אני יודע איפה? אבל אני רוצה להיות באנשים שהם, שהם מתקרבים לרבינו, יהיו נשיא המדינה, מה (סבא צוחק) {צריכים לקרב אותם} הוא יתקרב [כן], כל העולם, יתקן כל העולם, כל התיקונים {שלא ידעו}, יתקרב לרבינו, כל התיקון של כל העולם, שלנו ושל כל העולם תלוי רק בתיקון, בהתקרבות לרבינו [ברוך השם, שזכינו] זכינו, ונזכה ונחיה ונראה, יש עוד שלושה אנשים {לעשות תיקון} [כן], כן, בעזרת השם, אנחנו בירושלים [ירושלים] [כן], בכותל, על יד הכותל [כן], כן [בעזרת השם] כותל או, או ברשב"י [כן], כן, איפה אתה, אנחנו, אנחנו הולכים] כן? אין בעיה [אם אתה בכותל, אנחנו בכותל] אני התפללתי כל ימי חיי עם רבי ישראל קרדנור בכותל, ב... [רשב"י] ברשב"י [כן] ועכשיו נכבש ירושלים, אולי הוא סבור שנהיה בירושלים ב"כותל מערבי", "כותל מערבי" זה מקום של כל הצדיקים, של כל הנשמות [כן], [כן]...
...יש לנו נסים גדולים שנשארו אצל רבינו, כי כל ארץ ישראל היו מתנגדים על רבינו [כן], הוא כותב שהיה מאות מתנגדים [סבא צוחק] כל זה הוא את הספר [כן] שנידע, שנידע מה יכולים לשאר {בספר, בשכל} [אתם גם צריכים לעשות ספר] אה? [אתם גם צריכים לעשות ספר] אני אין עיניים, היום אינני רואה, אינני {אני} שומע, אבל זה אחד, אני, שמואל {הורוביץ} פה אחד, אנחנו זכינו להתקרב לרבינו, בזמן שכל, כל ירושלים היו מתנגדים (סבא צוחק), הם לא היה להם לא בגד ולא להם ולא לבושים, לא היה להם כלום, עד עכשיו כל הילדים מדברים: "איזה מין אבא של, שלנו? הוא לא נותן לנו קצת לחם" (סבא צוחק)...

... (לא מבין) לא היה מיום בריאת העולם, רק רבינו הקדוש {הביא} זה ל"כותל מערבי", מי הרב"י? "ר'אש ב'ני ישראל" הוא הרב"י, רבי נחמן מברסלב הוא הרב"י (סבא צוחק), {כל} הלומדים וכל הרבנים הוא לא (לא מבין), שהם אומרים שהם הרבי, אתה רבי? טוב מאד, בא רגע (סבא צוחק), ברוך השם, הרבי שלנו הוא לא שקרן, הוא הרבי, הוא, {רק זה הרבי}, הוא תלמיד הרבי, תלמיד, רבי, תלמיד, ברוך השם, אנחנו מתלמידיו של רבינו הקדוש (סבא צוחק)...

...כל הגדולים הם יתביישו ויתבטלו ויתבטלו לגמרי, מי הרב"י? "ה'ראש ב'ני ישראל" הוא הרב"י, מי "ה'ראש ב'ני ישראל"? "נ נח נחמ נחמן מאומן" הוא "ראש ב'ני ישראל", הוא הרב"י (סבא צוחק). אני זכיתי להכיר אנשי אמת, תלמידי רבינו, זכיתי להכיר, ראיתי הקרלינים, ראיתי כל, כל השקרנים, לא נשאר, רק רבינו הקדוש, הוא הרבי (סבא צוחק). הוא בא מפולניה, היה חידוש גדול, אה, בא אחד מגרמניה, מגרמניה? מפולניה, כולם יתבטלו ויתביישו, כל הגדולים, כל הגאונים, {כל הגאונים, לרבינו}, "חטאנו, עוינו, פשענו, גזלנו, רשענו" (סבא צוחק). {רבינו הקדוש זכה, אמר למשיח}, הגמרא, יש גמרא, שמשח יבוא בשנת ברכה, ברוך השם, השנה שנת ברכה (סבא צוחק), כן...
...{זה הרבי}, תגיד {להאבא}: "אשריך שאינך רבי, אם היית רבי, מה היה ממני?", אתה תגיד לאבא: "ברוך השם, שאתה לא רבי", כל הגאונים וכל הגדולים של העולם יתביישו ויתבטלו נגד רבינו, איש אחד (סבא צוחק), דיבור אחד מ"ליקוטי מוהר"ן" יצא את כל, כל העולם, דיבור אחד. "גמרתו ואגמור" לא אמר שום צדיק, רק רבינו הקדוש (סבא צוחק) ["ניצחתי ואנצח"] כולם {היה להם מלך}, בא רבינו: "אני אנצח כל העולם, אני, אני, אני הרבי, אני, אני, אני, אני, אני, אני, אני" (סבא צוחק), וכל העולם יתביישו, הוא ישאל כל הגדולים: "מי הרבי?" (סבא צוחק),

שנים על, על הכיס [זה פתקאות בצרפתית] צרפתית? [עם התרגום בצרפתית, יש פה הפתק, ובצד השני, התרגום בצרפתית, רבי ישראל, התרגום

הוא טוב? התרגום שעשו, הוא טוב? אה, אינני יודע, אה, הגויים אין להם כלים להבין ולדבר מזה, גויים, בהמות, חמורים, בני אדם זה רק אנחנו, יהודים, כל הגויים בהמות, כך אומר רבינו [רבי ישראל, איפה זה הכי קדוש, ירושלים או, או צפת ומרון?] אה? מה יש שם? [איפה, איזה מקום הכי קדוש, ירושלים או צפת ומרון? איזה מקום הוא הכי קדוש?] אה [ירושלים?] ביחד זה, אה, רבינו הקדוש {הוא} הכל, כל התיקונים וכל התורה, הוא כל, כל, כל דיבור שלו, הוא כל התורה, כולל כל התורה וכל נפשות ישראל, וכל הרפואות וכל הישועות (סבא צוחק) [אבל איזה, איזה מקום הוא הכי קדוש, ירושלים או צפת ומרון?] זה הכל אחד, הצדיק הוא בית המקדש, הוא, אנו "אבן שתייה", הוא הכל, ורבינו הקדוש זה ענין לגמרי חדש, אז לא יכולים לדבר, אסור לדבר פלאות כאלה...

..."יש ענין שנתהפך הכל לטובה" (סבא צוחק) [רבי ישראל, אבל אתם קיבלתם את הפתק, לא בחינם, לא על חינוס קיבלתם את הפתק] ברוך השם, אני ניצלתי מן הפרסום והכבוד, לא, לא יכול לכנס בי איזה התפארות, איזה גדולות, אני הייתי שפל בתכלית השפלות, כן, זה רק רבינו הקדוש, הוא יכול לעשות כזה, שפלות כזה, רבינו הקדוש מנקה אותנו מכל מיני גאווה, מכל מיני תאוות, מכל מיני... והוא יתקן אותנו, הוא יתקן כל העולם, ככה הוא אמר, מה שהוא אמר, אה, רבי כזה, אה, רבי כזה (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] במנגינה של "נח..."]...

...מה? נגמר? [הוא אמר, הוא, הוא, הוא] תשאל [כנראה] תשאל [הוא, הוא אמר] "גדולתנו ותפארתנו", זה לא נגמר (סבא צוחק). אה, אה, אה [סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."]...

...יש כאן מעיין, מעיין כל כך מתוק, כל כך, המים כל כך הם טובים, וגם הפירות {שנובע}, שמתגדלים בהמקום הזה, הוא מהמעין, יש להם כל הטעמים שבעולם [אתם מכירים את זה? אתם אכלתם מהפירות האלה?] כן, אני הייתי שמה עם רבי ישראל (קרדונר) [והפירות שמגדלים] המעיין, הוא נותן פירות כאלו, כל כך טעימים, כל כך... שאין, אין בעולם, כל כך טובים ומתוקים [סבא, יש שמה, יש שמה בסביבה עוד מעיינות, יש, יש הרבה מעיינות שמה בסביבה] כן, כן, וודאי [כולם טובים] כולם טובים, כן, כן, המים הוא {טוב}, כמו מים גן עדן...
...הבן יחיד של רבי ישראל (קרדונר), הוא כבר היה קרוב לבר-מצוה, ונפטר, {היה לו} כלים יקרים ללמוד [הוא ידע מרבינו, הילד? הילד מרדכי?] מרדכי [הוא ידע מרבינו] אה, כן [האבא שלו לימד אותו] כן, וודאי, ואני באתי בכל פעם, ולמדנו "ליקוטי מוהר"ן", ודיברנו מרבינו [עם הילד? עם מרדכי?] כן [הוא, הוא נמצא ליד אבא שלו בטבריה עכשיו? הוא קבור בטבריה?] אה? [הילד על יד האבא] כן, כן, על יד האבא... (סוף צד א אביגדור 23)

צד ב אביגדור 23 116ב (106)

...זכית למצוה גדולה, ברוך השם, השם יתברך לא עוזב אותי, אני חולה, אני לא יכול ללכת מכאן לכאן, נו, חלילה וחס, הייתי יכול למות, והשם יתברך לא עוזב אותי, נותן לי לאכול, נותן לי לאכול ולשתות (סבא צוחק)...

...אתה הולך למקוה, תזדרז, צריכים למחר ולהזדרז בזה העולם, כי כל רגע בחשבון (סבא צוחק), השם יתברך {זה לא יודעים}...
...[לא מבין], השם יתברך עושה כדי שיוכל להכות אותם מכות גדולות, ובכן, עכשיו הם היו הורגים את ישראל, אבל מזה נולד מכות גדולות לכל הגויים (סבא צוחק), הם רוצים ירושלים, בית המקדש, נו, נו, הוא יתן להם מכות, הו, הו, מכות כאלה, הם הורגים את ישראל, השם יתברך {הוא, לא} יתן להם מכות, הו, הו (סבא צוחק), הוא נותן להם להרוג את ישראל, אבל על-ידי-זה הוא יוכל לתת להם מכות גדולות מאד (סבא צוחק)...
...זה, זה היה של הגויים, אנחנו לקחנו את זה (סבא צוחק), היהודים שומרים אותנו, חס ושלום, הם היו יכולים להרוג אותנו, שלנו פה, השם יתברך שומר אותנו, הוא נותן לנו נשק טוב, והוא נותן להם בכל, בכל פעם נותן לו, הוא נותן להם מכות (סבא צוחק)...
...הם, הגויים הורגים את ישראל, כדי, השם יתברך רוצה לנקום בהם, הוא רוצה לתת להם מכות גדולות, אז לא על חינוס, הוא נותן להם להרוג את ישראל, כדי שיתן להם מכות גדולות (סבא צוחק), ירושלים שלנו, הכל שלנו, הגויים כולם ילכו מכאן, זה לא... זה ארצנו, לכל הגויים יתן מכות גדולות, רוח אחד אחרי אמריקה ואחרי אנגליה ואחרי רוסיה, רוח אחד (סבא צוחק) [סבא שר "נח נחמך נחמך מאומן..."] הוא משמח הכל, משמח כל, כל העולם, רק הגויים, לא, הגויים ישארו תחת האבנים...

...זהו, אבל יהודים, אף ציפור לא הולך לאיבוד (סבא צוחק). אני, אני, אני ישנתי הלילה באיזה מקום [כן] אז כל הלילה לא ישן, רק, רק, רק המנגן "נח נחמך נחמך מאומן" (סבא צוחק) [סבא שר "נח נחמך נחמך מאומן..."] הוא מצחק מכל, מכל העולם, הוא, רק הניגון "נח", זה, כל העולם {באים} לתיקון, כבר כל העולם הוא כבר בתיקון גמור (סבא צוחק). כל הדרך התפללתי בשבילך [כן] וזמרתי הניגון "נח" (סבא צוחק) [סבא שר "נח נחמך נחמך מאומן..."] אה, רבינו הקדוש הוא אומר: "שמחה זה רפואה" [שמחה זה רפואה] לכל, לכל הגוף, שמחה, וכתוב בספר רבינו הקדוש: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד" (סבא מדגיש את המילה "תמיד"), לא רק צריכים להיות בשמחה, "תמיד", תמיד תהיה בשמחה (סבא צוחק), זה כך כתוב ב"ליקוטי מוהר"ן": "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", זה דבר טוב (סבא צוחק). על-ידי שאני כבר היה, הייתי בבית {המלוכה}, ובידו של מלאך המוות, הוא לא רוצה להוציא אותי, אבל אני זימרת "נח", אז זה הרג אותו, ברח, ברח (סבא צוחק), אני הייתי לא פעם אחת קרוב למיתה, ולא היה לי שום תקווה לחיות [כן] וברוך השם רבינו הקדוש החיה אותי, והוציא אותי מהכל, כן, וכשאני משורר, משורר מזמר, משורר "נח", אז כבר {לא יכול}, כל אחד, כל, כולם בורחים, אני רקדתי לבדי, הבנים לא רקדו, לא רקדו איתי [אבל בשבתות, בחגים הם כן], [בשביל מה? כתוב, אבא, כתוב: "ישועת ה' כהרף עין"] אתם יודע מי אני? רבינו הקדוש אמר לאנשים שלו: "אתה יודע מי אני?" אני "נח נחמך נחמך מאומן", אני הרבי של כל ישראל" (סבא צוחק)...

...[סבא שר "נח נחמך נחמך מאומן..."] רבינו הקדוש אמר לאנשים שלו: "אתם יודעים מי אני? לא, לא, אני "נח נחמך נחמך מאומן", אני הוא הרבי של כל היהודים"...

כל הגויים, האמריקנים והאנגלים וכל הגויים מקבלים מכות גדולות (סבא צוחק) [עכשיו אומרים, שיהיה שלום, מתפללים לשלום, יהיה שלום או לא יהיה שלום?] אה? משיח יבוא, יהיה כבר שלום [השלום יהיה כשמישיח יבוא] ורבינו הקדוש אמר לי: "עליך אמר... במכתב [כן, במכתב] "ועליך אמרתי מיין... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", אז אני צריך להיות עד הסוף, שמישיח יבוא, ויקבל את המכתב (סבא צוחק)...
כל דיבור של... שהשאר לנו מהספרים שלו, הוא אמר, שכל תיבה הוא כל התורה וכל הצדיקים וכל ישראל, בתיבה אחת, ככה הוא, הוא יכול לכלול כל התורה, כל התורה, כל דיבור שלו הוא כל חיינו ורפואתנו וישועותינו, כל דיבור שלו שהניח לנו, ככה הוא אמר, וככה רואים (סבא צוחק)...

... נו, אתה מרגיש יותר טוב? [כן, כן, כן, מרגיש יותר טוב, כבר אני מרגיש יותר טוב] כן? [כן, כן] "נח", אז הכל טוב, רק "נח נחמך נחמך מאומן" זהו הכל, כל התורה וכל ישראל וכל... הכל, כל הרפואות וכל הישועות, הכל בדיבור אחד (סבא צוחק). זה ניגון עולמי, ניגון עולמי, "נח נחמך נחמך מאומן", זה "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", אז כל העולם משוררים את זה, כל העולם, אפילו גויים משוררים את זה (סבא צוחק), הוא מחיה ומחדש ומתקן כל ישראל, כשיבוא משיח, יהיה עולם חדש, לא העולם של עכשיו, {יהיה} עולם חדש (סבא צוחק)...
... מה שיש עכשיו בעולם, מה שנתגלה עכשיו, לא ידעו ולא יודעים כלום, כל הלומדים וכל הגדולים לא יודעים כלום, אפילו דיבור אחד רבינו, זה כלליות כל התורה וכל ישראל וכל הרפואות וכל הישועות (סבא צוחק), לא, לא אני, מה אני? רבינו הקדוש אמר ככה, ואם הוא אמר, כן, הלכה

כמותו, בגמרא יש "הלכה כרב נחמן, והלכה כרב נחמן, והלכה כרב נחמן", כך אומרת הגמרא, "והלכתא כנחמני", הוא מנחמנו ממעשינו, הוא רחמן, הוא ינחם את כל ישראל, וישמח ויתקן כל ישראל (סבא צוחק)...
משמח ומנחם ומתקן כל ישראל (סבא צוחק), ככה הוא אמר [אבא, יצחק רוצה שאתה תשיר] מה? [הוא רוצה שתשיר זמירות, "עתיק יומין", תשיר, "עתיק יומין", נו] נו [בליל שבת היינו שרים זמירות, זמירות שבת]...
"עתיק יומין" [יוא, נו] [סבא שר את השיר "עתיק יומין, למצחה עדי יהון חלפין, רבו דיליה, דגלי ליה, לבטלה בכל קליפין, ישוי לון בנוקהון, ויטמרון בגו כפין, ארי השתא במנחתא, בחדותא..."]...
...יש שלוש סעודות, תבוא {הנה} שבת בערב [אז תשירו זמירות?] כן [הו, הו] ונשיר "נ נח נחמן נחמן מאומן"...
...["אסדר לסעודתא"] [סבא שר את השיר "אסדר לסעודתא בצפרא דשבתא, ואזמין בה השתא עתיקה קדישה, יגלה לן טעמי דבתריסר נעמי..."]...

...[רבי ישראל, מה שכתוב: "ובזה אגלה לך סוד והוא מלא וגדיש מקו לקו"] לא יודע ["(פ'צ'צ'יה)", עכשיו אתם הבנתם?] ["(פ'צ'צ'יה)"] זה תקיעת שופר, זה סוד נורא [כי כתוב בפתק: "ובחזוק עבודה תבינהו"] נו [אבל עכשיו אתם מבינים] לא, לא, עוד לא זכית, עוד לא זכית, אבל דברי רבינו הקדוש [מתקיימים] הם נאמנים, כל מה שהוא גילה, שהוא מדבר, הוא, זה יש בו כל התורה וכל, וכל החכמה, וכל התו... [לכל ישראל] יוא, לא, עוד לא היה חידוש כזה בעולם, חדש [אבל עכשיו יש] עזוב אותי, אני הולך [רבי ישראל, מה שאמרתם בלילה, שקיבלתם שלושה פתקאות, לא רק פתק אחד, אלא עוד שתי, עוד כמה פתקאות, אמרתם הלילה, שקיבלתם שלושה פתקאות, שלושה פתקאות] שלוש [פתק, שלוש פתקאות] כן, כן, מה שאמרתי, כולו אמת [כן, כן, אבל מה, מה ההבדל בין הפתק הזה, ושני הפתקאות?] אינני יודע, זה ככה הוא, נס מן השמים, זה לא, למעלה מן הטבע [אבל לא גליתם הפתקאות האחרונים, כן, האחרים, וזה "מלא וגדיש מקו לקו"] מי זה? [אילן] אילן [מה זה "מלא וגדיש מקו לקו", רבי ישראל, "מלא וגדיש מקו לקו", מה זה? מה הפשט?] אני משיג איזה, איזה אור, איזה ניצוץ, אבל לא, מי יכול להבין דברי, דברי רבינו, זה, זה, זה עוד לא היה בעולם פלא כזה, אור כזה, שהוא יתקן, כל העולם יתקן בשלמות, כולנו כמו שאנחנו, אבל הוא, הוא, אסור להקשות ולהיות קשה זה, זה, זה, רק אמונה, רק אמונה, בפרט מצדיק קדוש כזה כמו רבינו, זה כולו אמונה, רק אמונה, אם לא? חס ושלום, אז זה לא כלום, רק אמונה באמת, זה אמת, שלא היה בעולם, עוד לא נתגלה בעולם...

...שנתגלה איזה כטיפה מן הים, זה גם כן, זה ענין פלא ופלא, ופלא, שבלי שיעור. [זה קצת קולה, רבי ישראל] אני עשיתי מקודם ברכה. זה ענין סוד, שלא היה בעולם, לפני כל הצדיקים, סוד, סוד, סוד, סוד כזה, "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם" [רבי ישראל, אבל ב...] אין לי כח [כן, אבל ב"תיקוני זוהר", יש כמה רמזים על הפתק, ב"תיקוני זוהר"] יוא [רבי שמעון [בר יוחאי] הוא ידע קצת מזה] כן, כן [אסור לדבר, אסור לחשוב [לא, אני לא חושב, אני שואל] ענין סוד, כולו סוד, שלא היה, שלא, שלא נתגלה עדיין בעולם, זה הוא רבינו הקדוש [רבי ישראל, רבינו הוא כתב הפתק לפני מאתיים שנה, או מתי שהוא שלח לכם לפני שבעים שנה?] [מתי, מתי?], כמה זמן שמצאתי אותו [הוא כתב את זה] זה לא מעשה ידי אדם, זה לא, זה אמת, אמת, {כמו ש} השם יתברך אמת והתורה אמת, זה אמת, רק אמת...

...זה חלק מחתיכת נייר הוצאתי מהילקוט, היה כתוב באותיות גדולות ויפות מאד: "זמן הגאולה קרוב מאד", (לא מבין) (סבא צוחק)...
...נתן לי ילקוט של מגילה, ואני הוצאתי, נשאר בידי איזה חלק, איזה חלק מהמגילה, והיה כתוב שמה מה שאמר רבינו ז"ל [נחמן] רבינו ז"ל הוא הביא אלו הדברים: "זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק). "קרוב מאד", כי יכול להיות אלף שנים, גם כן קרוב, כן, לא כתוב איזה יום ואיזה חודש ואיזה שנה, רק "קרוב מאד" (סבא צוחק), לא יום ולא חודש ולא שנה, "קרוב מאד", תחשוב חשבונות, מה שרוצה, (לא מבין) "קרוב מאד", לא יודעים כלום, לא יודעים איזה שנה, איזה חודש, איזה חודש זה אנחנו יודעים מהגמרא, ניסן, כן, אבל איזה שנה, איזה זמן, רק "זמן הגאולה קרוב מאד". יש {איזה שנה} (סבא צוחק). אין, אין הדלקת נרות, אה? לא שבת ולא חג, אז אין הדלקת נרות, רק "זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק), זה עושה החלק {מנייר} שנשאר ליהודי, אז, אז קרא, היה כתוב ארבע מילים, אומר, רבינו ז"ל אמר ארבע מילים: "זמן הגאולה קרוב מאד", מי יודע מתי זה? איזה שנה? יכול להיות אלף שנים גם כן "קרוב מאד", מה לעשות? לא יודעים מתי, רק "זמן הגאולה קרוב מאד", זה לא, לא חודש ולא שנה ולא שום... לא יודעים כלום, כלום לא, מה זה הפירוש "קרוב מאד"? (סבא צוחק), אתה רוצה לדעת מתי? אלו הארבעה מילים היה על הנייר, יופי כזה, כתיבה כזאת, "זמן הגאולה קרוב מאד", {נבי, נראה}, "קרוב מאד", איפה ה"קרוב מאד"? מתי יהיה "קרוב מאד"? (סבא צוחק), אני רציתי להוציא עוד נייר, לא אפשר, היה סגור כבר [רבי ישראל, זה היה בחלום או בהקיץ?] אה? [זה היה בחלום, או בהקיץ?] אינני יודע, אינני יודע, זה היה בחלום, ראיתי את רבי ישראל הל... רבי ישראל קרדונר, והוא נתן לי את, את המגילה, המגילה, הוא נתן לי את זה, אני פתחתי והוצאתי חלק מן המגילה, היה חתיכת נייר, ורבינו הקדוש קרא ארבע מילים: "זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק), נו, "קרוב מאד" יכול להיות אלף שנים גם כן "קרוב מאד", לא יודעים כלום, כלום, איזה, איזה שנה, איזה, מתי, לא כלום, לא יודעים כלום, רק מה שכתוב בגמרא, שהגאולה בניסן, "בניסן נגאלו, ובניסן יגאלו", אבל איזה שנה אנחנו לא יודעים (סבא צוחק), השמש לא רוצה לזוז, אז {השמש}, אני לא רוצה להגיד כלום, איזה שנה? לא רוצה להגיד, רק אנחנו יודעים, ש"קרוב מאד", "קרוב מאד", אנחנו לא יודעים מתי (סבא צוחק), אם השמש היא תלך, תלך, אז גם כן לא, לא יודעים איזה שנה, איזה, לא, לא יודעים כלום, "קרוב מאד", אנחנו נעשה חשבון מה זה "קרוב מאד"? אין לך כח (סבא צוחק). נכנס רוח, רוח טוב, רוח נעים, רוח טוב מאד. "קרוב מאד", כן, אנחנו לא יודעים מה זה הפירוש "קרוב מאד" (סבא צוחק). מה זה? [זה ביצה עם שמן, סבא, ולחמנייה] לא יודע מה זה הפירוש "קרוב מאד", לא יודעים כלום, כמו שהיה [סבא] אתה יודע מה זה "קרוב מאד"? [כן, כן, סבא, אני יודע] אה, כן? [כן] נשמע [שרבינו מתפרסם בעולם, זה "קרוב מאד", שרבינו] נו, מי יכול להגיד פירוש מה זה "קרוב מאד"? לא כתוב מאה, מאה שנים, או, או אלף שנים, לא, "קרוב מאד", לא יודעים כלום (סבא צוחק) [רבי ישראל] מה? ["קרוב מאד", "קרוב מאד", רבי ישראל] לא יודעים כלום, "קרוב מאד", נו, אנחנו יודעים מתי יהיה זה, "קרוב מאד" (סבא צוחק), מה זה הפירוש "קרוב מאד"? לא, לא יודעים (סבא צוחק)...

...איזה חתיכת נייר מן המגילה, ורבינו הקדוש קרא ארבע, ארבע מילים: "זמן הגאולה קרוב מאד", אז אנחנו לא יודעים כלום (סבא צוחק), מתי יהיה זה הכל "קרוב מאד"? מתי זה יהיה? זה לא יודעים, הוא "קרוב מאד" (סבא צוחק). רציתי להוציא עוד, עוד נייר, נראה מה שכתוב שמה, לא, זה לא, זה היה סגור, אי אפשר להוציא עוד נייר, זה מספיק, "זמן הגאולה קרוב מאד" (סבא צוחק)...
...[לא מבין], ככה היה כתוב על הנייר: "זמן הגאולה קרוב מאד", אתה רוצה לחכות? אתה יכול לחכות (סבא צוחק) [סבא, סבא, זה נכון] הגאולה יהיה, יתגלה לכל אחד מיהודים, מישאל, יתגלה, יתגלה אור כזה, שכל העבירות יהיה מצוות, "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" (סבא צוחק) [כן מי זה הענין?] זה, זה...
(סוף צד ב אביגדור 23)

...אני, אני כבר, כבר חתמתי את שמי "נח", ואתם יודעים מה זה "נח"? נו, תגידו, אם אתם יודעים, תגידו מה זה "נח" (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "נח נח נחמן נחמן מאומן..."] עכשיו אתם יכולים להגיד מה שאתם רוצים, אני אמרתי כבר את {שלי, שמי} "נח", מה זה "נח"? (סבא צוחק) [רבי ישראל, יש צדקה, פדיון, מבקשים פדיון, רבי ישראל, מישוהו מבקש פדיון] נלך בבית הכנסת, נשמע שכולם שם מזמרים "נח" (סבא צוחק), הפתק בכל יום יהיה חדש, לא כמו שהוא בא כבר בשביל שנה, הוא יהיה חדש בכל יום, יהיה חדש (סבא צוחק) [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נח נח נחמן נחמן מאומן..."]

...אני, "ראש בני ישראל" ראשי תיבות רב"י, אני הרב"י, מי {הרבי?} "נח נחמן נחמן מאומן", אני {עולה על הכל}...
...מי אני, אני, "ראש בני ישראל" ראשי תיבות רב"י, אתם יודעים מזה? אני הרב"י, כן (סבא צוחק) [רבי ישראל] ואתם לא מכירים אותי מי אני, אני "נח נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק), הוא [רבינו] יגיד לכל העולם, שאתם לא יודעים מה זה "נח", איך אתם {יכולים לעזור}, או וי, או וי, (לא מבין) שלא היה מעולם חכם כזה, רק רבינו הקדוש רבי נחמן הוא יכול לעזור לנו, הוא יכול להאיר בנו {אור, עוד} חכמה ותורה, וחכמה ודעת כזה, שהאדם נעשה משונה, הוא לא יכול לסבול {הבל} העולם הזה, יוא, אז אנחנו, אנחנו צריכים לרחם עלינו, יש בעולם אור כזה, שהוא, הוא ישנה העולם, כל העולם להפך, להפך, העולם מחפשים כסף, כבוד, אבל זה, העולם זה לא, לא כלום, כולם לא כלום, העיקר הוא רבינו הקדוש, הוא העיקר, שזכינו עכשיו לאור פלא כזה, שלא היה מעולם, שהוא ישנה כל העולם, וכולם יחפשו האמת, {ויהיה להם}, על-כל-פנים אני זכיתי לראות דברי רבי נחמן, אני זכיתי לראות מה שיש לנו, העולם חכמה כזה, שכל הכסף של כל העולם עם כל התאוות, לא שווה פרוטה, פרוטה, לא שווה אפילו פרוטה, העיקר היא רק לידע השם יתברך והתורה, ואמונה והאמת, בלי זה אין קיום עולם, אין כסף, אין, אין כלום, על-כל-פנים אני עברתי, עברתי עולם כזה, שאני מרגיש שזה... אני יכול למות מגדול פחד, איך, איך, איך יכולים, יכולים להריח ריח מהתאוות? איך? מה, מה, מה, מה, מה זה? זה לא כלום, כל התאוות, כל הכסף, לא שווה פרוטה אחת, העיקר הוא רק לדעת וליראה את השם והתורה, והכל לא שווה כלום, העיקר התורה והחכמה האמיתית, חכמה בלא אמת, הוא לא, לא שווה כלום, העיקר הוא, שאנחנו צריכים {להראות} לעולם, לשמוע מה שיש לנו עכשיו בעולם הזה, חכמה כזה, שהוא משנה את האדם לגמרי, הוא, הוא טועם איזה טעם, הוא מרגיש נבלה, כל מיני ריחות שבעולם, כל מיני ריחות רעות שבעולם, והכל לא שווה כלום, אפילו פרוטה אחת, העיקר הוא רק לחפש אמת, והכל, כל העולם הזה, עם כל הכסף ועם כל התאוות, לא שווה פרוטה אחת, העיקר הוא רק לידע התורה והשם יתברך והאמת, בלי זה אין חיים כלל, בלי זה לא שווה כל החיים שבעולם, לא שווה כלום, אני זכיתי, השם יתברך הוא נתן לי, הוא נתן לי מתנה כזה, שהוא כל חיותי, וחיות והשמחה של כל העולם, אין, הכסף והתאוות, הכל לא שווה פרוטה אחת, לא שווה כלום, העיקר הוא רק לידע את השם והתורה, בלי זה אין, אין חיים, אין, אין כלום, אני {אין שאני, השם יתברך זיכה אותי}, וזכיתי לראות מה שיש עכשיו בעולם, רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב, הוא יכול לשנות כל העולם, שיהיה, שלא יסתכלו על כל התאוות כלל, שלא יסתכלו על כסף כלל, רק העיקר, העיקר לידע השם והתורה, בלי זה אין שום חיים כלל (סבא צוחק), זה לא שווה כלום, בלי חכמה אמיתית, כל החיים, כל הכסף, לא שווה אף פרוטה, לא שווה כלום, העיקר החיות הוא רק לדעת את התורה והשם יתברך, בלי זה אין שום חיים, אין שום, אין כלום, והכל העולם רודפים אחר התאוות, אבל אחר כך שואלים אותו: "מה הרווחת?" "לא הרווחתי כלום", בלי החכמה האמיתית, בלי התורה, לא שווה, כל חיינו לא שווה כלום הכל, כל העולם, העיקר הוא לחפש אמת, לחפש חיים, זה מוות, שהכבוד זה הורג את האדם, לא שווה כלום, כל החיים שלו וכל הכסף שלו לא שווה כלום (סבא צוחק). כל מה שאני מדבר, אני לא מגזים, ולא רוצה להיות חכם יותר מכל העולם, העיקר החכמה והחיות היא רק התורה {האמת} והחכמה האמיתית, בלי זה אין שום, אין שום חיים, אין שום כסף, אין כלום, העיקר הוא {לרחם עליו}, כל אחד רודף, התאוה קוראת את הכסף: "בא אלי, בא אלי", אם לא, אם בזה אין לו זמן לצאת, לדבר איתו, לא שווה כלום כל חיינו, העיקר היא רק התורה, תורת ישראל, ישראל, התורה והאמת, בלי זה אין שום חיים כלל, לא שווה כלום, העיקר הוא לחפש אמת, מה יש לנו מכל החיים, מכל הכסף, מכל התאוות? מה? זה לא שווה כלום, כמו נבלה, איך אני מונח כאן וכאן, וחושב על העולם, איזה עולם זה? (לא מבין), עולם כזה, עולם של תאוות, הוא מוכן ומזומן להרוג אותו, להרוג עצמו בשביל התאוות, מה יש לו בזה? מה יש לו? זה, זה לא שווה אפילו לעכב, לדבר, לדבר מזה, כן, אבל עכשיו יבוא אור, אור כזה בעולם, שכולם ישליכו, ולא יוכלו לסבול התאוות, מה, מה, מה, מה יש בזה? מניחים כל הכסף, והולך להקבר, מה, מה יש לו? מה {יש לו בזה?} העיקר הוא רק התורה, התורה הקדוש שלנו והמצוות, זה כל חיותנו, ואין שום חיים כלל בלי זה (סבא צוחק). אני זוכר, ואני בוכה על עצמי, על עצמי אני בוכה, מה? איזה ריח יש לך מן התאוות? זה מריח ריח רע, יותר מנבלה, כל הכסף וכל התאוות לא שווה כלום, כל התאוות וכל הכסף לא שווה כלום, רק לחפש אמת, לחפש תורה ומצוות, זה עיקר החיים, בלא זה אין שום חיים כלל, לא שווה כלום (סבא צוחק), אני {רואה כבר} כשאני חי, זה נסים מהשם יתברך שאני חי ורואה עולם כזה, שהוא מחפש תאוות, כסף, לא שווה כלום, אה, יש ברוך השם עכשיו בעולם האור של רבינו רבי נחמן, שהוא משנה כל העולם, הוא מאיר בהם האמת, כל הכסף לא שווה כלום, כל התאוות לא שווה כלום, העיקר הוא רק לחפש תורה ומצוות, בלי זה אין שום חיים כלל, וכל המעיינות מכל התאוות, לא שווה אפילו פרוטה אחת, אני חי, איזה נס כשאני חי, אני נמצא פה, יכולים למות מגדול צער, שיש תאוות, מה זה? הוא יש לו איזה שכל? העיקר הוא רק התורה והמצוות והשבת, {שבאמת} אנחנו יהודים יחידים בעולם, שהם מרגישים שזה הבל, אין לו, אין להם כלום, ואין להם לא כסף ולא... וזה, העיקר, הוא עיקר אורך ימינו, "הם חיינו ואורך ימינו", חוץ מזה אין חיים כלל, לא שווה אפילו פרוטה אחת, העיקר הוא, העיקר הוא ליקח ספרי רבי נחמן, ונראה לכל העולם, שזה טעות גדול, אין בו לא כלום, כל הכסף וכל התאוות אינם כלום, אינם רק מלאך המוות, כן, העיקר הוא להבין ולהשכיל מה יש לנו, איזה חיות, רק יהיה עוד, עוד נייר, עוד ניירות, {לא מבין}, זה הכל הבל, כל הכסף וכל התאוות, הכל הבל, אנחנו צריכים רק לחפש תורה, אמת, זה הכל עובר כצל עובר, ממש כלום, אין {מה זה, מזל?} שווה, אין לו כלום (סבא צוחק). כשזוכרים שאנחנו יהודים, ואנחנו, השם יתברך ריחם עלינו ונתן לנו התורה והשבת והמצוות, אז זה החיים, אבל כל זה לא שווה כלום, כן, כל הניירות לא, של אמריקה, של צרפת, לא, לא שווה כלום, כלום, כן, זה, זה רחמנות גדול על העולם, שיש להם מחלה כזה, אפשר להריח הריח של תאוות, אפשר, צריכים לברוח מהם, צריכים לחפש להם רק חיים, זה לא חיים, זה תאוות זה מוות, זה מביא לאדם כל הצרות וכל התאוות וכל ה... אבל ברוך השם, אני יחיד בעולם, ואני, רק לראות ה"ליקוטי תפילות" מרבי נחמן ותלמידו, תלמידו הקדוש רבי נתן, הוא יכול להראות לכל העולם, שהם כולם בטעות, ושזה, זה, זה לא שווה כלום, הוא רבי כזה, זה שווה {כלא} כלום (סבא צוחק), הו, אנחנו עם ישראל, אנחנו יחידים בעולם, שיבוא זמן, שכולם יראו בהשם, אור התורה, וכולם יתחילו לדעת מה זה תורה, מה שזה, מה, מה זה כסף? כולם יברחו מזה כמו מן... יברחו מזה, יבוא זמן, שכולם יראו את זה ויבינו את זה, {ושזה} לא כלום, כסף, כסף, כסף (סבא צוחק), העולם כולו הוא בטעות, הם חושבים שהם, שזה, הוא מה יש לו, כלום, נראה, הוא פותח את היד ואומר לו: אה, זה יש לי, {לא יותר}, אתה רוצה כסף? לא שווה כלום, אתה רוצה תאוות? לא שווה כלום, בשביל מה? הוא מסתובב ורואה עולם, שהוא כולו שקר, שקר, לא שווה כלום, כל התאוות וכל הכסף וכל... לא שווה כלום, העיקר זה רק לידע את השם והתורה, בלי זה אין כלום, טוב, אנחנו יכולים לשמוח מאד, אנחנו יהודים, אנחנו, השם יתברך נתן לנו תורה כזה, קדושה כזה, טוב כזה, שאין בעולם כולו לשלם בעד זה, לא שווה כלום (סבא צוחק), וצריכים לנסוע בעולם, ולידע את האמת, שהעולם כולו זה שקר, ואין לו שום, אין לו שום ערך כלל, אין לו כלום, {לא מבין}, אין כלום, אין להם כלום, רבינו הקדוש רבי נחמן הוא גילה את זה, הוא גילה שזה, כל העולם רוצים לתפוש את הכסף, לתפוש התאוות, זה לא, זה {מוצא} כלום, וברוך השם, אני חולה, ואני רואה איך העולם, העולם הוא לא, לא, לא יודע, הוא לא יודע, כל העולם כל יום מחפש תאוות, כן, הם לא שווים כלום (סבא צוחק), אוי, אוי, אנחנו עם היהודי, ברוך השם יש לנו תורה כזה, חכמה כזה, שהוא החיות של כל העולם, וכל העולם הם, הם מחפשים כסף, וזה לא שווה כלום, {אדם} אחד רוצה "בוא אלי, בוא אלי", אז טוב, בוא, אז קח, קח, יש לו {במקומך}, תראה אם יש לו יותר מזה,

אם יש כסף, אם יש... לא כלום, לא כלום, לא כל הכסף וכל התאוות, לא, רק תורה ומצוות (סבא צוחק) [אפשר לקבל ברכה?] אני הייתי ילד, וראיתי מה שראיתי, ואני רואה ברוך השם האמת, שכל הכסף וכל התאוות לא שווים אפילו רק לדבר אותם, לא שווים כלום, העיקר האמת הוא אמונה, התורה, התורה והמצוות, האמת, {שקל, שקר} אין לו, אין לו שום ערך, כמו כלום, כמו, כמו השקלים של רוסיה, של, של רוסיה [רובל, רובל] כל הכסף שלהם לא שווה כלום (סבא צוחק), ואנחנו צריכים לחפש אצלנו האמת, האמת כזה, מתיקות כזה, טעם כזה, אין בכל העולם, אני ברוך השם היה לי קשר עם גדולים, עם עשירים, כן, ואני רואה את זה, לא, בלי שום גוזמא, שהם כולם לא שווה כלום אפילו פרוטה אחת, כן, רק התורה והמצוות, אם התורה והמצוות יש חיים, יש, יש כל טוב, בלי זה אין כלום (סבא צוחק), אני ראיתי גדולים, ויש להם חכמה גדולה, וכל העולם חושבים שהם יש להם, אין להם כלום, זה רק העיקר שיש לנו התורה והמצוות, בלי זה אין כלום (סבא צוחק), ברוך השם (לא מבין), והעולם הוא מחפש משהו שמרחם על עצמו, ואין, אין, אין, רק כסף, כסף, אבל אין {רחמים}, כל התאוות לא שווים כלום, רק לחפש אמת, התורה הקדושה שלנו, שכל הגויים ימותו מגודל צער, שיהיה להם, שיראו שאין, אין, זה לא כלום, לא שווים כלום, כל הכסף וכל... אוי, תראה רק, רק כמה דיבורים, כמה דיבורים של הספר "ליקוטי תפילות", כל העולם יבואו ויחפשו, איפה, איפה יש "ליקוטי תפילות"? איפה יש "ליקוטי הלכות"? אורות כאלה, פלאות כאלה, כל העולם עם כל התאוות לא שווים כלום, ואנחנו צריכים לחפש {ו... כן}, אין להם כלום, כל הכסף זה, זה לא שווה כלום, כל הכסף עם כל התאוות, מה זה? לא שווה כלום (סבא צוחק) [אפשר לקבל ברכה?] אה, אוי וי, יש בעולם חכמה אמיתית כזה, כל דיבור הוא שווה מיליונים, מיליונים, דיבור אחד, וכל הכסף שבעולם לא כלום, כל התאוות לא כלום, ואין כלום (סבא צוחק), וזה אני ראיתי בעיני, ראיתי "ליקוטי תפילות" מרבינו רבי נחמן, כל דיבור שלו הוא יחיה את כל העולם, כל דיבור שלו הוא מחיה ומרפא, ונותן חיים טובים לנו ולכל ישראל (סבא צוחק), הם חושבים שהוא משוגע, הוא מדבר מתאוות, וזה לא שווה כלום, מה זה? הוא משוגע? מה? מה זה? (סבא צוחק), יבוא זמן, יבוא משיח צדקנו, וכולם יראו וי... יראו האמת, שהכל לא כלום, לא שווה כלום, רק האמת, התורה הקדושה והמצוות, "אשרינו, מה טוב חלקנו", כל הגויים לא שווים כלום, ועם כל הכסף שלהם, עם כל, עם כל התאוות שלהם לא שווה אף פרוטה (סבא צוחק), אה, אני יש לי חיים, ברוך השם, יש בעולם אור כזה, פלאות כאלה, וכל דיבור הוא כל חיתנו, אוי וי, וי, וי, וי, חבל, חבל, לראות עולם כזה, ואין לו כלום, הוא, אני... הם, אין להם כלום מכל הכסף מה שיהיה, מה, זה יהיה עוד כסף, זה גם כן לא יהיה כלום (סבא צוחק), אבל התורה והמצוות, אם רואים "ליקוטי תפילות" כזה, שהוא מאיר לנו כל התורה, הוא מאיר כל חיות, אם כל חיתנו שיש לו, אה, אנחנו צריכים, אין לנו עבודה, רק צריכים לרקוד ולשמוח מאד שאנחנו יהודים, שאנחנו יש לנו תורה כזה... (סוף צד א אביגדור 24)

צד ב אביגדור 24 117b

...העולם הזה הכל הבל, אין בו כלום, הכסף לא כסף, וכל, הכל לא כלום (סבא צוחק), רבינו הקדוש הוא נמצא בעולם, ויש לו חיות כזה, הוא הביא להעולם חיות ועונג ונחת כזה שאין בעולם, אבל העולם יחפש דרך, וכולם יגידו ויראו שהכל הבל (סבא צוחק) [אני יכול לקבל ברכה? אני יכול לקבל ברכה?] יש לנו רבינו, דיבורים כאלה, שהם כל החיות, החיות שלנו, כל... מה זה? איזה עולם זה? איך, איך יכולים להיות פה, ריח כזה, ריח של נבלה, ריח כזה (סבא צוחק). ברוך השם, אני עכשיו יחיד, שכל מי ששומע הוא, הוא מתפלא מאד, מה זה? הוא משוגע? העולם הזה לא כלום? אה, כן, כן, לא כלום, לא שווה כלום, אפילו פרוטה אחת (סבא צוחק). אני כבר שוכב במיטה, כן, ואני מרגיש כמה פלאי וכמה חיות יש לנו, יש לנו מכל דיבור של התורה, מכל... זה אורות כאלה, שיהיה העולם כולו, שנראה כל אחד, כל אחד, שהכל שקר, והכל לא כלום (סבא צוחק). ברוך השם, לא, לא צריכים הרבה, רק לקחת אור אחד, חתיכת נייר קטן, הוא מוצא שמה אורות כאלה, שמחיים ומשמחים אותנו (סבא צוחק), וזה, אני יש לי ברוך השם כל טוב, כן, אני היה לי אבא, אמא ואחיות ועוד, משפחה גדולה, וכולם חיו חיים כזה, כולם יש להם, יש להם כאבים, איך עזבו חיים כזה? איך עזבו תורה כזה? איך עזבו אור כזה, ושמחה וחיים כזה, מי יש לו? כן (סבא צוחק), אני, ברוך השם אני חי, ברוך השם, מה, אין הרבה אנשים בעולם כמונו, כן, שיש להם, שיש להם עונג ושמחה כזו, אין בעולם שמחה, רק התורה והמצוות, והכל הבל, לא שווה כלום, כל הכסף לא שווה כלום (סבא צוחק), אבל יב... עכשיו כבר יבוא הזמן הטוב, הזמן הזה, שיבוא משיח צדקנו, וידעו, כל העולם ידעו יכירו וידעו, ויהיה להם כל הגיהנם, כל המיני גיהנם, כל המיני צרות שבעולם, והעיקר רק מי שיהיה, מי שהוא מקיים התורה ומחפש תורה, ומחפש אמת, רק חתיכת נייר מ"ליקוטי תפילות" יכול כל העולם... כן, {איזה תפילה}, רבי נתן התלמיד של רבינו הוא אמר: "אני מכיר את כל העולם, כולם משוגעים, כולם משוגעים", {כן}, אין לנו רק התורה והמצוות, זה החיות, זה החיים האמיתיים, מי שיש לנו, מי שמרגיש ריח של תאוות, זה ריח של כל מיני ריחות רעות שבעולם, וכל מיני {רעות}, אז צריכים לדבר מזה, שהעולם כולו בטעות, אבל יבוא משיח צדקנו, ויגלה לכל העולם שהם כולם לא כלום, בלי התורה אין כלום (סבא צוחק), הוא לא יכול לקבל אפילו קצת מן הכסף, כן, מה? מה זה? הבל כזה, שיגעון כזה, מה, מה זה? (סבא צוחק). יא, אין, כן, יש כבר בעולם הספר "ליקוטי תפילות", וכל הדיבורים הקדושים שגילה רבינו הקדוש, וכל תלמידיו הקדושים, מה יש, שיש לנו, חיים כזה, חיים טובים כזה (סבא צוחק). (סבא צועק אה, אה, אה, אה). אני כבר למעלה מכולם, וברוך השם, וברוך השם אני, ברוך השם אני סבלתי כזה, ואני מרגיש חיות כזה, אה, תורה כזה, שכל דיבור לא, כל העולם לא שווה כלום נגד כל דיבור של התורה הקדושה, אז מה יש להם? (סבא צוחק), רבינו הקדוש ותלמידו הקדוש רבי נתן אמר: "שאנחנו שנינו, שני אנשים בכל העולם, אנחנו מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק). ברוך השם, ברוך השם, ריבונו של עולם, אוי, אוי, (לא מבין) מה זה? איפה העולם? מה זה? איזה עולם זה? רק רבינו הקדוש אמר לרבי נתן: "אנחנו מצחקים מכל העולם", שני אנשים הם מצחקים מכולם, מכל העולם (סבא צוחק), יוא, יוא, יוא, יוא, איזה עולם זה? אנחנו, רבינו ורבי נתן, ותלמידו הקדוש, זה שתי אנשים, אמר לו: "אנחנו שנינו מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), מה יש להם? שמחה, שמחה, אוי, רבינו הקדוש הוא הכין לנו אוצרות כאלו, אורות כאלו, שהם יחיו, כן, ויראו כל העולם איך הוא בצרות, והכסף לא כלום, הכל התאוות לא כלום, בשביל מה? בשביל מה צריך זה? (סבא צוחק), {ככה זה}, רק חתיכת נייר קטן מרבי נתן זה נס, ורבינו, אורות כאלו, שכל דיבור הוא שווה כל העולם, {וזה לא... כן}, זה לא כלום, לא שווה כלום (סבא צוחק), רבינו הקדוש ורבי נתן צחקו מכל העולם, רבינו הקדוש לקח אותי על איזה רגעים, ושאל אותי: "אתה של אמת?", {טובה} כזה, חכמה כזו, אמת כזה, אין בעולם, הוא יחיה את כל העולם, כולם יראו האמת, כולם יראו, שהם כולם בשקר, כל העולם שקר, אין לו כלום, אין, אין כלום, כל הכסף וכל התאוות הם לא כלום, זה לא שווה כלום, אף פרוטה אחת (סבא צוחק), יוא, יוא, אה, אה, אה, אה, אה, רבי נתן אמר: "אני זכיתי להכיר אחד שהוא גורמלי, כל העולם הוא משוגע, אני ראיתי רק אחד גורמלי" (סבא צוחק), רבי נתן הוא ראה את ה"ליקוטי מוהר"ן", את התורות, הוא אמר לכל העולם, מה אתם, מה אתם מצחקים, מה? מה יש לכם? יש לכם איזה דבר? איזה, איזה, אוי, רבינו הקדוש, כל חתיכת אצבע, אורות כאלו, שהם כל ימנו, כל ימנו ואורך ימנו (סבא צוחק), יש "ליקוטי מוהר"ן", הוא מספיק לכל העולם, להכניס בהם אור כזה, שכולם ישליכו כל התאוות, ולא יוכלו לסבול אותם, לך מכאן (סבא צוחק). {אן} לשמוע רק תורה אחת של רבינו, די לכל העולם שיהיו... כן, שמחה כזה, חיים כזה, אין בכל העולם, הוא השאיר לנו תורות כאלו, "ליקוטי תפילות" כזה, {מה? העולם}, אתם משוגעים? לא, זה לא חיים (סבא צוחק), אוי, רבינו הקדוש, אוי, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), אין חיים, רק זה עיקר החיים, התורה והמצוות, כל העולם לא שווה כלום (סבא צוחק). הנשיא שזר אמר לכל העולם: "כשבא אלי, כולם אין לכם דיבור אחד מה שיש אצלו, זה רבינו הקדוש, זה רבינו הקדוש רבי נחמן", חיות כזה, חיים כזה, מה זה אתכם?, אוי, "ליקוטי תפילות" כזה, כל העולם צריכים אותו בכל רגע, כל העולם (סבא צוחק). רק

...הוא מבין שאני יודע בשכל, אני, בשביל מה הכסף והכבוד? בשביל מה? (סבא צוחק), השם יתברך אוהב אותנו, והוא נותן לנו מתנות כאלה, שהם שווים כל העולם, יכול לחלק לכל העולם (סבא צוחק). הוא [רבי ישראל קרדונר] היה טהור נפש, טהור לב, טהור זה לשון, לשון ממש מלאך, {הוא... כן}, שהוא לא, לא, לא אוהב את כל זה, לך, לך ממני (סבא צוחק), וכשאני בא מכאן, ברוך השם, יש לי נחת רוח, פה טוב, פה טוב, פה טוב, ברוך השם, שאני מוצא טובות, מתנות, בשביל מה לך כל הכסף? בשביל מה? (סבא צוחק), והוא [רבי ישראל קרדונר] זכה להאיר בי, להאיר בי דברים יקרים כאלה, אין, אין בעולם כמו זה, מה יש לי הרבה לספר ולדבר, אבל קשה לי מאד, אבל זה רבי ישראל, כל מה שהוא היה רואה, שאני אוהב האמת, לא היה לו {ברוח}, לא. האבא שלי לא ידע שאני ברסלב, לא, לא סיפרתי לו, שמע, שיחזיק במה שהוא מחזיק, ואני, ואני יש לי ברוך השם דברים יקרים, יקרים (סבא צוחק), הוא, הוא אמר לי: "אני רואה שאתה ברסלב, אני אין לי נחת, אין לי נחת מזה, מדוע? קרלין זה טוב, אבל ברסלב? מי, מי, מי? (מי רוצה ברסלב?) (סבא צוחק), וכשאני מוצא איש אחד, שהוא רוצה ברסלב, אז, אז אני עשיר גדול, כשמצאתי איש אחד שהוא רוצה ברסלב, מי יכול לשער? מי יכול לדבר? הלב שלו היה כחול בו כל, כל האמונות (סבא צוחק), הוא עזב אותי, הוא רצה, הוא ראה שאני לא כל כך... אה, אז הוא נתן לי, נו, הוא אמר, הוא אמר: טוב, אתה צריך לעצוק טוב, טוב, טוב, טוב, טוב" (סבא צוחק). הי, האבא שלי אמר לי: "אני לא רוצה שתהיה קרלין. אני רוצה שתהיה. אני אוהב ברסלב." אני אמרתי לו: "אבא. יהיה לך. יהיה

{להתבודד}. הוא הלך (סבא צוחק). הוא היה לו שיחה, הוא דיבר, הוא סיפר ודיבר עם השם יתברך על, על הכל (סבא צוחק). זה משיח, משיח' לשון 'שיחה', הענין של משיח הוא שיחה, לדבר עם השם יתברך ולהתפלל לפני השם יתברך "בכל לבבך ובכל נפשך ובכל..". (סבא צוחק), אה, אבל הוא כמו, כמו, כמו האמת שלו [של רבינו], לא היה בעולם, הוא בוער, כמו, כמו שאמר רבי נתן: "בברסלב בוער אש, תן את האש בלבי" (סבא צוחק), "בברסלב בוער אש, תיתן את האש בתוך לבי" (סבא צוחק). רואים אנחנו, שהשם יתברך נתן לו שם של 'משיח', הוא לשון 'שיחה', שהוא דיבר לפני השם יתברך תמיד, זה משיח, משיח, הוא שיחה, הוא מדבר תמיד עם השם יתברך (סבא צוחק). אוי, גאון כזה כמו רבינו, לא היה, "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", מה זה החידוש? השם משיח, כשיבוא משיח, {הוא ידבר} עם השם יתברך תמיד (סבא צוחק). הי, רבי נתן מפרש ומבאר מה שאמר רבינו, הוא נסע מברסלב לאומן אחר הכשריפה, והיה הדרך הזה, גילה רבינו דיבורים כאלה, שאי אפשר לגלות בלי, בלי... (סבא צוחק), מאין זה? להגיד: "ריבוננו של עולם", זה כל החכמות, זה עולה על כל, הכל, לככות לפני השם יתברך תמיד (סבא צוחק). שיחה זה ענין משיח, משיח, הוא מדבר ומספר לפני השם יתברך כל מה שעובר עליו, זה שיחה, שיחה, כן (סבא צוחק). כל העולם, אפילו המומדים הגאונים רחוקים מזה, תפילה? מה? (סבא צוחק). עני השם "נתמן", הוא ענין של נחמה ודבורים, לדבר עם השם יתברך, "וַיֵּן נַחֲמָהּ נַחֲמָהּ מִמֶּנִּי" (סבא צוחק). הו, איפה {הלך?}, הוא השליך כל החכמות וכל... רק תפילה. {זה ברסלב}, כל העולם לא רצו לקבל, מה זה תפילה? מה? מה יהיה מזה, אם הוא יגיד "ריבוננו של עולם"? (סבא צוחק). "אבא, אבא, אבא, אבא רחם עלי, אבא רחמי, רחם עלי", הו, כן. אני ראיתי איך רבי ישראל

נשאר לו אפילו לקנות לחם, והבן ביקש ממנו: "אבא, תביא לי לחם", אמר לו: "בני, אין לי כסף, ומי שאין לו כסף, אין לחם" (סבא צוחק). מה אתה אומר על, על, על חלום כזה? [הלואי, זה טוב] נשרף הכל, לא נשאר לו אפילו לקנות לחם, לא נשאר לו כלום, והבן בוכה: "אבא, אני רוצה לחם", אז אמר לו: "אין לי, אין לי כסף, ומי שאין לו כסף, אין לחם, אני לא, לא היה לי לא כסף ולא לחם" (סבא צוחק)...

...[הוא רוצה], כסף אין לי, ולחם גם כן אין לי, מי שאין לו כסף, אין לו לחם, נו, מה אתם רוצים? (סבא צוחק). בוש, לא נשאר לו רק בן אחד, והבן בכה: "אבא, רחם עלי, תן לי לחם", אמר לו: "אין לי כסף, ומי שאין כסף, אין, אין לחם, אין כלום" (סבא צוחק)...

...היה, היה שריפות, והכל, כל הכסף גם כן אין להם, אין להם, לא היה נשאר לו לקנות לחם (סבא צוחק). בוש היה עשיר גדול, היה לו חנויות והיה לו... כל, הכל נשרף, ולא נשאר לו, אפילו לקנות לחם לא נשאר לו...

...אנחנו יהודים, ברוך השם, עם התורה והמצוות, אין להם שריפה בגלל זה (סבא צוחק)...

...השם יתברך יתן לה כל המתנות וכל הישועות במהרה, זה עיקר החיים, התורה והמצוות, אם לא זה, אין חיים כלל, אין עולם...

...להאמין בהשם ובתורה ובמצוות, אם לא זה, אין חיים, אין עולם, אין כלום...

...אין עולם, אין אוכל, אין כלום בלי התורה והמצוות, אנחנו עם אחד בעולם, אנחנו יהודים קיבלנו התורה, ואנחנו, אנחנו יותר עשירים מכל העולם, כל העולם גויים, הם לא יודעים התורה, לא יודעים כלום, רק אנחנו עם היהודי, עם התורה (סבא צוחק)...

...כמו שאנחנו מדברים (סבא צוחק)...

...[חינו], זה כל שמחננו, זה כל חינו, התורה והמצוות, עם, אנחנו עם אחד בעולם, כל הגויים הם חמורים, אין להם שום דבר, שום תורה, שום מצוות, רק כמו חמורים, אנחנו עם ישראל יש לנו תורה, יש לנו כל עיקר החיים, זה הכל הבל, יש לנו, ברוך השם יש לנו במה לשמוח, במה לחיות, במה לשמוח, התורה והמצוות, אנחנו, ברוך השם, אנחנו יהודים, כן, עם התורה והמצוות (סבא צוחק), זה בקרוב יבוא משיח ויהיה נעשה עולם חדש, כולם, כולם, כל ישראל, כל היהודים ירצו רק לעבוד השם, ללמוד תורה ולשמור התורה והמצוות...

...ולהתפלל אליו כל יום ויום, לדבר אליו, כמו שאנחנו מדברים (סבא צוחק), ברוך השם, אנחנו יהודים, ברוך השם, מקבלי התורה והמצוות, יש עשירות גדול מזה? ואנחנו עשירים יותר מכל הגויים, מכל העולם, אין מצוה אחת, יותר שווה מכל העולם, מה יש להם? הם כמו בהמה, עוד פעם לאכול, עוד פעם לאכול, וזהו, וזהו הכל (סבא צוחק)...

...בהמות כמו הגויים...

...להתפלל להשם, להתפלל להשם, ולהאמין בהשם באמת, כן, ולא להסתכל על כל העולם, שלא, שלא, אין להם תורה, ואין להם מצוות (סבא צוחק)...

...אשרינו, אשרינו, שיש לנו, אנחנו יהודים, ויש לנו תורה ומצוות (סבא צוחק)...

...יעזור, בזכות הצדקה, ויעזור לה כל הישועות וכל, הכל (סבא צוחק), יוא, מי שטעם כמו זה, לתפלל להשם בכל יום, יהיה לו כל, הכל, הכל, כל הישועות...

...להתפלל להשם: "אבא רחמי, אתה רחם עלי, והאיר לי הדרך הטוב, איך לשמור התורה והמצוות", זה העיקר, אם לא זה, אין חיים, אין, אין, אין עולם כלל (סבא צוחק)...

...אמונה וביטחון, ביטחון בהשם, כן, "אשרי אדם בוטח בך", לבטוח בהשם ולבקש אותו על כל דבר וכל... תמיד, אז, אז נזכה לכל טוב [אמן] יש לי רחמנות גדול על האשה שהייתה פה, לא, אין, לא היה לי דיבורים, לא היה לי כח לדבר, אבל אני חושב, אולי לנסוע אליה פעם בשנה, פעמיים בשנה, לנסוע, אולי אזכה להכניס בה אור רבינו, זה העיקר העולם, עיקר, ועיקר הכל, ברסלב זה הכל, זה בית המקדש, קודש הקדשים, וכל הישועות של כל ישראל, כל ישראל אנחנו תלויים ברבינו, כל הגאולה הוא רבינו, אני {חס ושלום, אני מכיר אותי}, אבל רבינו הקדוש יתקן הכל, הוא יתקן אותנו ואת כל העולם, הו, מה שיהיה, איזה עולם יהיה כשיבוא משיח, רבינו הקדוש גילה החודש והיום והזמן שיבוא, שיבוא משיח, כן, אבל לא, לא יודעים, זה רק רבינו הקדוש שהודיע, ורבי נתן ועוד אחד או שתיים, לא יודעים, לא יודעים מתי יבוא משיח, אבל רבינו הקדוש גילה החודש והזמן מתי שיבוא, רק אנחנו לא יודעים, הוא גילה לפני רבי נתן, לפני שלושה אנשים, לפני שניים, שלושה אנשים, גילה כל הסדר ביאת המשיח...

...רבינו הקדוש הוא כבר ישנו בעולם, יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות"...

...יהיה עולם חדש לגמרי...

...[אנחנו רוצים הגאולה, רבי ישראל, אנחנו רוצים שהגאולה תבוא] רבינו הוא הגאולה, בלי רבינו אין גאולה, העיקר הוא רבינו, הוא הגאולה...

...הכל, הוא נותן לנו הכל, רק אנחנו מקלקלים על ידי, על ידי התאוות, על-ידי... אבל כמו, כמו {שהוא אמר}, יש לנו במה לשמוח, יש רבינו כבר יש בעולם, רבינו הקדוש כשהוא ירד לעולם, הוא אמר: "בשבילי אני לא, לא צריך לרדת", הוא ירד בשביל, בשביל לבוא לתקן אותך לתקן אתכם, וללמוד, ללמד אתכם, לגלות לכם דברים טובים, שהם, שהם טוב בעולם הזה ובעולם הבא, כן (סבא צוחק), (לא מבין), לא צריכים לישון הרבה, ולא צריכים לאכול הרבה, רק בשכל, בחכמה. האמא של, של רבינו ז"ל היא, היא זכתה להוליד בן כזה, רבינו הקדוש, היא אמרה לו: "בני, אתה לא אוכל כלום, איך אתה יכול לחיות? אף פעם לא ראיתי אותך לאכול", הוא טעם רק קצת, והלך לו [הלך לדבר עם השם יתברך] אז היא אמרה לו: "מה אתה יכול לחיות, אם אתה לא אוכל כלום?" היא נתנה לו מזונות וקפה, והוא {הולך רק ללמוד}, אז היא אמרה לו: "אתה לא אוכל כלום, מה? איך יהיה לך כח לעבוד השם?", אז הוא אמר לה: "אני, הכח שלו, שלי, "החכמה תחיה", אני חי מ"החכמה תחיה", חכמה, איזה חכמה [נחל נובע מקור חכמה] (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), זה למעלה מן המח, אני אומר, או משהו אומר מעצמו? לא, הוא [רבינו] מגלה לנו בגלוי הכל, איך לחיות, איך לאכול, איך לישון, אנחנו צריכים לראות מה הוא לומד אותנו, מה הוא מגלה לנו, אבל הוא כבר, כבר יש לנו הכל מה שאנחנו צריכים, רבי כזה, אשרינו שיש לנו רבי כזה (סבא צוחק), שהוא מגלה לנו איך לחיות ואיך, ואיך לאכול ואיך לשון...

(סוף צד ב אביגדור 25)

קסטה מס' אביגדור 26

צד א אביגדור 26 119א

...אנחנו לא יודעים כלל, רבינו הקדוש גילה הכל, והיום והחודש ו... מתי יבוא משיח צדקנו, ואיך יבוא, הביאה, הביאה שלו, איך יהיה, הכל בראשי תיבות, והספר נקרא "מגילת סתרים", רבינו הקדוש אמר... גילה, ורבי נתן כתב, הוא גילה יום שיבוא משיח, כן, ואם הוא גילה, זה "הלכה כרב נחמן" (סבא צוחק), הוא גילה טיפה מן הים מה שידע, מה שזכה להשיג, זה למעלה משכלנו, למעלה מכל העולם, מכל ה... מן התורה, מעל הכל, זה אור של השם יתברך בעצמו, זה, זה נורא מאד, לא, לא, לא אני אומר, רבינו הקדוש גילה טיפה מן הים מגדולתו, איך אנחנו צריכים לו (סבא

צוחק), הוא רצה מאד, שאנחנו נתקרב אליו ונעבוד השם, ואיך, הוא גילה איך לעבוד השם, הוא גילה, הוא תיקן אותנו ואת כל, כל, כל הדורות, הוא תיקן את כל הדורות, {כל הדורות תיקן}, ככה הוא אמר, כן, נו...

...אני נותן, נותן, ראיית אחד מאנ"ש, מאנשי רבינו, רבי ישראל קרדונר, איך הוא עבד השם, באיזה כח, באיזה חכמה, באיזה דביקות, הוא היה כמו כלול בהשם יתברך, כולו כלול, הכי... רבינו הקדוש אמר: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", וזה כמו טיפה מן הים (סבא צוחק), זה רק טיפה מן הים, "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", זה טיפה מן הים, אינו אפילו כטיפה מן הים מגדולתו, שהוא גדול כל כך, שהוא יכול לתקן אותנו, חולים כמונו, רבינו הקדוש אומר: "יש חולים, שאין להם רפואה, ואני יכול לרפאות גם מחלות כאלו" (סבא צוחק), הוא יכול לרפאות ולתקן אותנו, נעשה חדש לגמרי, "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", מה זה החידוש? שהוא יכול לתקן אותנו, כן, הוא זכה לזה (סבא צוחק). אני ראיית את רבי ישראל קרדונר איך הוא עבד השם במסירות נפש כזה, חצות לילה זה עבודה קשה מאד, כן, והוא הלך בשדה, כן, בלילה, ואף אחד לא ידע ממנו שאינו, הוא הלך, והוא הלך, והוא אינו, הוא היה ביער, והוא בכה לפני השם יתברך והתפלל בשבילינו, בשביל לתקן אותנו (סבא צוחק). אני ראיית פלאות כאלה, רבי ישראל (קרדונר) היה לו חמישה בנים, בן יחיד, מרדכי, ובת, אסתר, אסתר, מרדכי ואסתר הוא היה לו, כן (סבא צוחק), והוא [רבי ישראל קרדונר] מה שסבל בעולם הזה, אי אפשר להבין ולהשיג, איך אפשר דבר כזה? והוא בעל גבורה וכן כזה, שלולא הכח הזה, לא, אי אפשר, אי אפשר להגיע לזה, כח כזה, חכמה כזה, צדיק כזה, קדושה כזאת, אין עוד, עוד לא היה בעולם, הוא: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", כן (סבא צוחק), ומי שרוצה להגיד פשטים, יכול לומר מה שרוצה, אבל "אין מקרא יוצא מדי פשוט", הוא אמר בקיצור: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם" (סבא צוחק), שנזכה להאמין ולשמור התורה, זה התיקון שלו, הוא יש לו כח לתקן אותנו לגמרי, "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", ואם לא חידוש כזה, אינו יכול לתקן (סבא צוחק), נו, וכתוב בהפסקת, בהמכתב של רבינו: "ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", "ביז משיח וועט קומען" (סבא מושך בתיבת "ביז") (סבא צוחק), נו, אני לא יודע מתי שיבוא, רבינו הקדוש גילה היום והחודש והכל, אז זה אני יודע, בחודש ניסן יהיה הגאולה, בחודש ניסן, אבל היום והשנה לא יודע (סבא צוחק), רבינו הקדוש ורבי נתן הם היו, הם ידעו הכל, מתי שיבוא משיח, ואיך יהיה אז, מה שיהיה. אני ראיית כבר, כבר משיח צדקנו, ורבי ישראל קרדונר הוא היה קשור ודבוק לרבינו הקדוש במסירות נפש כזה ובחכמה כזה, מה שאי אפשר לדבר בפה, ולתאר ולספר, אנחנו מדברים, כל דיבור הוא עולה, עולה למעלה מן הכל, כל דיבור שיצא מפי רבינו הקדוש הוא עולה על הכל, ככה הוא אמר, לא, לא מה, מה שאני אומר, הוא גילה טיפה מן הים, מי הוא, חולים כאלה כמו שאנחנו היום, הוא, אין להם רפואה, אבל רבינו הקדוש הוא גם מחלות כאלה, הוא יכול לתקן, לרפאות, לשמח (סבא צוחק), אה...

...יש עניינים, שאי אפשר לדבר מזה, מה ש... בלי רבינו...

...אני, מי אני? אני "נְחֻם נְחֻם נְחֻם מאומן", זהו הרבי של כל ישראל ושל כל הצדיקים ושל... והוא הראש של כל התורה, של כל הטוב, והכל הגדולה שלו, מה שיכול לתקן חולים כאלה, שאין להם רפואה, והוא יכול לתקן גם זה (סבא צוחק)...

...מספיק לי להכיר אחד מאנשי רבינו, רבי ישראל קרדונר, האבא שלו היה עשיר, והוא היה הסוחר הגדול של העיר {קרניבל, טשערנוביל}. והוא [רבי ישראל קרדונר] מצא בבית הכנסת, באיזה סטנדר מצא "תיקון הכללי", ועל ידי זה נתקרב לרבינו, ונעשה רבי ישראל קרדונר (סבא צוחק)...

...לעמוד בחצות וללכת ליער, זה עבודה (סבא צוחק), זה רק של רבינו, מי יכול להגיע לזה? זה כח כזה, רבי ישראל (קרדונר) הוא היה, הוא היה, הוא היה יכול לעמוד, לעמוד בחצות לילה וללכת ליערות, והוא היה לו איזה, איזה דיבור מרבינו, כן...

...והוא היה, היה כאפס וכאין נגד העבודה, העבודה שצריכים לעבוד השם יתברך, הוא היה כאין וכאפס, לא היה חידוש כזה בעולם, שהוא, ועיקר החידוש שלו, שהוא יכול לתקן אותנו, מחלות כאלו שאין להם רפואה, ואני, מי? יכול לרפאות, לתקן לגמרי מחלות כאלו? (סבא צוחק), ועוד, ועוד, ועוד, מה שאי אפשר לו... זה פלא פלאים, הוא יתקן הכל, בביאת משיח יהיה נעשה, זה מחלות, מי יכול לרפאות כאלו?, יש לנו כבר "ליקוטי מוהר"ן" ו"ליקוטי הלכות", ו"סיפורי מעשיות" כאלו, מה? היינו צריכים להיות צדיקים קדושים כאלה, נו, ואיפה אנחנו? (סבא צוחק)...

...והוא יכול לתקן כולנו, כמו שאנחנו, יהודים...

...אני יכול לתקן הכל (סבא צוחק)...

...{התבודדות}, והוא [רבי ישראל קרדונר] הלך למקווה בחורף בצפת, למקווה כמו שאני {נכנס}, כמו לנכנס למים {רותחים}, שהם... כן, והוא נכנס למקווה כזה בחורף, אינני יודע, ואני, אני הלכתי אתו כסדר, וראיתי המקווה הזו, הוא נכנס למקווה כמו, כמו שאני שותה את הזה, בלי שום תנועה של, שקשה, כן, לא, הוא נכנס למקווה כמו שנכנסים (סבא צוחק)...

...לספר בשבח, לדבר איזה דיבור, זה, הוא היה קשור ודבוק להשם יתברך בכח כזה, בחכמה כזה, שלא היה מעולם, חדש...

...הוא [החותן של סבא] היה מתנגד גדול, והוא אחז לרבי ישראל (קרדונר) את הזקן, אני אהרגו, ולקח כסא של ברזל, לתת לו בראש, להרוג אותו, היה נסים, הבעל הבית לא, לא רצה, הוא אמר: "לא בביתי, אני...", הוא אמר: "תחזיק את הכסא, שלא יכה אותו" (סבא צוחק)...

...מה שעיני ראו, דווקא על ידי ההתנגדות...

...אני רוצה לדבר ולספר, אבל זה לא, זה מהעולם השני, זה, מי יכול לדבר? מי יכול לתאר ולשער מה ש... רק מה שראיתי, ועוד מה שאינני ראיית לגמרי, אנחנו צריכים לרחם על עצמנו, לעסוק תמיד ב"ליקוטי מוהר"ן", ב"ליקוטי תפילות", ב"ליקוטי הלכות", תראה מה שזה, אם תלמוד בזה, תראה מה שזה, תראה טיפה מן הים...

...ישנו בעולם, ואי אפשר להבין, איך אפשר? אור כזה, איך אפשר שיהיה נמצא בעולם הזה? (סבא צוחק)...

...חברון, הוא [רבי ישראל קרדונר] היה גר בחברון, הוא בא מחברון לטבריה, ונעשה קשר, קשר כזה ביני ובין רבי ישראל קרדונר (סבא צוחק)...

...חותני היה לו קשר עם ערבים, הם קנו {חמאות ו...}, הם היה להם קשר, והוא אמר להם, שיהרגו אותי, את רבי ישראל (קרדונר), הוא הולך ביום ובלילה, תמיד הוא הולך לרבי שמעון [בר יוחאי] למרון, שיהרגו אותו, הוא ברסלב, ברסלב (סבא צוחק), אבל הגויים פחדו, לא היו יכולים לעשות לו שום, שום דבר, והוא ניצל (סבא צוחק)...

...אנחנו, בטבריה היה עיר, עיר של בני אדם, אנחנו היינו רק שניים, שני ברסלבים, נו, נו, היה רעש גדול כל כך...

...רבי ישראל (קרדונר) היה לו אשה, ושמה גיטל, גיטל, גיטל, ככה היה שמה, והיא הלכה ועסקה בצדקות, ו"הכנסת אורחים" ו"הכנסת כלה", היא הלכה תמיד לקבל כסף מעשירים, היא באה לפני העשירים הכי גדולים שבירושלים, והיא אמרה להם: "מה יש לכם מכל העשירות, מכל הכסף? מה, מה יהיה לכם?", והם אהבו לשמוע, מה שהיא מדברת (סבא צוחק). הם [העשירים] היו כבר מחוץ לקדושה, אבל הם אהבו לשמוע דיבורים מגיטל, היא עשתה להם חשבון, שהם עניים, שאין, אין, אין להם כלום (סבא צוחק)...

...רבי ישראל בא מחברון לירושלים, ונשא לו אשה, גיטל...

...הוא הלך בכל יום למקווה קרה, כמו חם כמו אש, ככה היה הקרירות, בכל יום הוא הלך למקווה של צפת, למקווה האר"י...

...וכל העולם היו מתנגדים על ברסלב (סבא צוחק). האבא שלי הוא לא היה מבין, לא, לא ידע, לא היה מתנגד, רק הוא ידע, שאני, אם אני אהיה ברסלב, לא יהיה לי אשה, שום אשה לא, לא תרצה להתחתן איתי, ולא יהיה לי אשה ולא בנים, וככה, השם יתברך נתן לו אשה, הוא היה גרוש, הוא נתן לו אשה, גיטל...

...כל העולם היו מתנגדים. האבא שלי בכה: "מי יקח אותך? ברסלב? מי יקח אותך לחתן? אתה תמות בלי אשה, בלי בנים" (סבא צוחק), וגם חותני רצה להרוג את רבי ישראל, מדוע הוא לקח חתנו ועשה לו ברסלב, ועשה ברסלב? (סבא צוחק)...

...השם יתברך עשה פה את אורי, והוא עשה את הצריף הזה, הוא כמו בית, וברוך השם, יש לנו מקום לנוח ולדבר, לישון...

...צריף כזה, הצריף הזה, בחורף הוא חם, ובקיץ הוא קר (סבא צוחק)...

...איך עשית צריך כזה? אי אפשר להבין, איך עשית צריך כזה? (סבא צוחק)...

...[רבי ישראל, זה טוב ללמוד רק ספרי רבינו? כן, כן, כן [אפשר לעשות תשובה? זה שורש התורה ושורש הכל, שורש האמונה, שורש התשובה ושורש הכל [רבי ישראל, אם לומדים, אם לומדים רק ספרי רבינו, אפשר לעשות תשובה? כן, וודאי, זה העיקר השורש והיסוד של כל התורה [אפשר להיות יהודי כשר? אפשר לזכות להיות יהודי כשר, אם לומדים רק ספרי רבינו? כן, כן, כן, הו, הו, הו, כל דיבור שלו הוא כל חיתונו, מחיה את כל העולם [רבי ישראל] כל, כל ישראל, כל היהודים, הגויים לא נחשבים לבני אדם, זה מין חמורים (סבא צוחק) [התורה של רבינו] התורה של רבינו זה משיח ויותר, ויותר, "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", זכינו לשמוע כזה [רבי ישראל, רבי ישראל, מה שמו של משיח? מה השם של משיח? אה? אין לי כח לדבר, עזוב אותי [רבי ישראל, השם של משיח זה "נחמן", או "נ נח נחמן נחמן"?] "נ נח נחמן נחמן מאומן" [זה השם של משיח? כן, זה השם של, של רבינו ושל... וכל הצדיקים כלולים בשם הזה [של כל הדורות] כל התורה וכל הצדיקים וכל... והכל [של כל הדורות? של כל הדורות?]

...רבינו הקדוש הוא גילה לנו: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", {לא, ו} יהיה חידוש כמוהו, שהוא יכול לעזור לנו, אף-על-פי שאנחנו כמו שאנחנו, הוא, הוא יכול לעזור לנו, הוא עושה פלאות כאלה, שהוא מתקן, הוא אמר: "יש מחלות, שאין להם רפואה, ואני יכול לרפאות גם, גם מחלות כאלו" (סבא צוחק), הוא מרפא אותנו, הוא מחיה אותנו, הוא מחדש אותנו, אותו ואת כל ישראל, ממילא, כן, אם הוא כבר ישנו בעולם, יש כבר "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", יש כבר פלאות כאלה, אורות כאלה, פלאות כאלה, שלא נתגלה עוד בעולם, רק על ידי רבינו הקדוש...

...הוא כבר, יש כבר בעולם "ליקוטי מוהר"ן", "ליקוטי הלכות", "ליקוטי תפילות" (סבא צוחק), הוא יעשה כולם צדיקים קדושים, כל הכופרים, כל הרשעים, יהיה צדיקים, על ידי רבינו הקדוש (סבא צוחק), יש שיחה מרבינו הקדוש: "יש ענין, יש ענין שנתהפך הכל לטובה", יש ענין כזה, שנתהפך הכל לטובה (סבא צוחק), רבינו הקדוש מחפש, הוא, הוא מרפא, הוא מרפא כל מיני מחלות שבעולם, שאין להם רפואה, והוא, הוא מתקן ומרפא, הוא {מתקן}, יש כבר בעולם האור של רבינו הקדוש ז"ל (סבא צוחק), אה, אה. רבינו הקדוש, כל העולם, כל היהודים, כל הגדולים, כולם היו מתנגדים על רבינו הקדוש, והוא ניצח כולם, הוא אמר: "אני ורבי נתן מצחקים מכל העולם" (סבא צוחק), הוא מרפא ומחיה ומחדש, חדש, מחדש, אורות כאלה, שבלי זה היה העולם כבר, חס ושלוש, חרב, ורבינו הקדוש הוא: "יש ענין..", הוא הענין, הוא גילה לנו: "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" (סבא צוחק), יש כופרים, ושאנים מאמינים בתורה, בהשם, בתורה, גם להם יש תקווה על ידי רבינו הקדוש, הוא מרפא אותם ומחדש אותם (סבא צוחק), אני רואה מה שהוא עושה, זה {מביא}, אני רואה ענין כזה, שאין לו שום צד, אין לו שום תקווה, והוא מרפא ומחדש הכל, כן, יהיה עולם חדש, לא עולם {רגיל} (סבא צוחק), רבינו {הקדוש הוא}, רבינו, "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", אם היה כבר בעולם, זה לא חדש, הוא חדש, הוא מחזק ומחדש אותנו כולנו, נתהפך הכל לטובה, "יש ענין שנתהפך הכל לטובה", הוא [רבינו] הענין (סבא צוחק), אוי, מה שהוא עושה אתנו, הוא לוקח חולים כאלה, שאין להם רפואה, והוא מחדש אותם, ונותן להם נשמה, מחדש אותם, {לא, מאד}, ונעשים צדיקים, מרשעים, מכופרים, נעשים צדיקים גדולים, קדושים (סבא צוחק), על ידי כוחו, דיבור אחד זה מספיק לכל העולם, דיבור אחד שלו, שמגלה, הוא מחדש ומרפא כל העולם, כל הכופרים, כל הרשעים (סבא צוחק), וזה רק אם יכולים לדבר, אבל יש עניינים שלא יכולים כלום אפילו לדבר, אוי, ויש, כבר ישנו רבינו בעולם, אז, ברוך השם, יתהפך הכל לטובה, כל הכפירה וכל הרשעים יתהפך לטובה, "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" (סבא צוחק), "אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו", "אשרינו, אשרינו, אשרינו, שיש לנו רבי כזה", שמגלה אור כזה, הו, הו, רבי כזה, כזה, כזה (סבא צוחק)...

...זכיתי להכיר איש אחד, שמו רבי ישראל קרדונר, ישראל קרדונר, וראיתי, שכל העולם לא שווה כלום בלעדו, והוא ברגע מרפא ומחדש כל העולם על ידי חכמתו, ועל ידי כל דיבור שבעולם. ויבוא משיח ויתגלה רבינו, ויהיה נעשה עולם חדש לגמרי, מעולם הכפירה, יהיה רק אמונה, אמונה ואמת (סבא צוחק)...

...יהיה טוב, צריך, "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" (סבא צוחק), הכופרים שלא רצו להאמין בהשם, בתורה, ועשו מה שעשו, ורבינו הקדוש בדיבור אחד הוא מנתח אותם ומאיר להם אור כזה, שהם לא רוצים שום תאוה, הם לא ירצו, רק לעבוד השם, אה, אשרינו, אשרינו, אשרינו (סבא צוחק)...

..."אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירושתנו", אשרינו, אשרינו (סבא צוחק). שאנחנו נמצאים עכשיו בעולם, שיש כבר ה"ליקוטי מוהר"ן" בעולם, רבינו הקדוש, אם יש ה"ליקוטי תפילות", ה"ליקוטי תפילות", מה שזה? יתגלה בביאת משיח צדקנו (סבא צוחק), אה, אפילו אם נדבר כל ימי העולם, לא יספיק אפילו, אפילו על דיבור אחד של רבינו, זה כח כזה, חכמה כזה, זה חכמה כזה, שלא היה עדיין בעולם, והוא יהפוך אותנו, והוא ירפא ויחדש רשעים גמורים, כופרים גמורים, והם יהיו צדיקים גדולים, בכח רבינו הקדוש, שבדיבור אחד הוא, הוא, הוא, הוא מחדש כל העולם בדיבור אחד, הוא מחדש הכל (סבא צוחק). אתה יודע את הגיל שלי? לא (סבא צוחק). לאחר מאה שנים, יש גם כן {עניינים, בניינים} שצריכים תיקון, שצריכים לחדש {בעולם}, והוא... יש מחלות כאלו, שאין להם רפואה, ורבינו הקדוש מרפא כל העולם, כולם, בדיבור אחד (סבא צוחק)...

...האבא והאמא, אני היה לי אבא, האבא היה עיוור הרבה שנים... (סוף צד א אביגדור 26)

צד ב אביגדור 26 119

...אני היה לי אבא, האבא היה עיוור הרבה שנים, היה עיוור, והוא בכה לפני: "אל תהיה ברסלב, מי יקח אותך? אתה, אתה תמות בלי בנים, בלי כלום, מה זה? מה יהיה ממך? ברסלב?" (סבא צוחק), והאמא, והאמא היא בכתה ואמרה: "אוי וי, הבן שלי ישראל בער נעשה ברסלב" (סבא צוחק), וכולם, אני הייתי לבד נגד כל, כל העולם, כל העולם הראו באצבע, "הנה ברסלב" (סבא צוחק), ורואים שנתהפך הכל לטובה, כי כולם רואים רק ברסלב, כולם רוצים רק ברסלב (סבא צוחק)...

...אוי, (לא מבין) ורבינו הקדוש הוא כל כך בכה לפני השם יתברך עלינו, והתפלל עלינו מה, מה ש... מה, מה יהיה {מאחינו}? מה יהיה מהם? והוא, והוא גילה רפואות כאלה, אפילו לחולים שאין להם שום תקווה, אין לו רפואה ושום תקווה, והוא מהפך אותם בדיבור אחד, את כל העולם (סבא צוחק). "ליקוטי מוהר"ן", דיבור אחד מ"ליקוטי מוהר"ן" זה כולל כל הצדיקים וכל התורה, אין פה ודיבורים לדבר, לא יכולים לדבר ולספר מה שיש לנו עכשיו בעולם הזה, רבינו הקדוש נמצא כבר בעולם, ויהיה עולם אחר, עולם חדש, {לא העולם שראינו} (סבא צוחק). אם כל העולם ישירו "אשרינו, אשרינו, אשרינו", עוד לא, עוד לא כלום, אשרינו שאנחנו... אשרינו ואשרינו, אה, הוא נמצא כבר בדורותינו, אנחנו {יודעים "נחמן מאומן"} [סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן.."] (סבא צוחק)...

...בכל דיבור שלו הוא מחיה ומרפא, ומחזק ומחדש כל ישראל, רק בדיבור אחד שלו, כל הכופרים וכל הרשעים, הוא, "יש ענין שנתהפך הכל לטובה" (סבא צוחק), זה רבינו הקדוש, וזה עוד לא אפילו, אפילו טיפה מן הים, עוד לא. נסים, כל דיבור שאני מדבר, הוא כולו נסים, נסים חדשים. (לא מבין), מי יכול לשער? מי יכול לתאר?...

...[רבי ישראל קרדונר] היה לו בן יחיד, מרדכי [ואסתר] בן יחיד, לרבי ישראל קרדונר, וגם כן היה לו בת, אסתר, מרדכי ואסתר (קרדונר), מה? מי יכול {לסבול}, זה אורות כאלה, ורבינו הקדוש נותן לנו מתנות, הוא נותן לנו אורות כאלה (סבא צוחק)...

...עולם כזה שהוא {כלול ונכלל עד אין}, עד אין סוף, אין עם מי לדבר, כפירה כזו וחושך כזה, עדיין לא היה בעולם, אבל רבינו הקדוש בדיבור אחד הוא, הוא מהפך הכל (סבא צוחק) ... 2 פעמים ... עולם כזה שהוא {כלול ונכלל עד אין}, עד אין סוף, אין עם מי לדבר, כפירה כזו וחושך כזה, עדיין לא היה בעולם, אבל רבינו הקדוש בדיבור אחד הוא, הוא מהפך הכל (סבא צוחק)...

...דברי הצדיק הם קדושים כאלה, יש כבר רבינו בעולם, יש כבר ה"ליקוטי מוהר"ן" בעולם, ויש כבר "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי תפילות", שכל העולם רחוקים מזה, הם מצחקים מזה (סבא צוחק)...

...למי יש לו דיבור לדבר מאור כזה, שהוא רפואה כזו, חכמה כזו, שהוא מהפך הכל, כל הכפירה וכל הרשעים הוא מקרב להשם יתברך, ונעשים צדיקים קדושים (סבא צוחק). (לא מבין) הוא מחיה, בדיבור אחד הוא מחיה ומרפא ומחדש כל העולם, בדיבור אחד (סבא צוחק), השם של רבינו הוא "נח"...

...כתוב אלו הדיבורים: "מצוה גדולה [להיות בשמחה תמיד] תמיד", (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), הכל, הוא נותן לנו הכל, רק אנחנו מקלקלים על ידי, על ידי התאוות, על-ידי... אבל כמו, כמו {שהוא אמר}, יש לנו במה לשמוח, יש רבינו כבר יש בעולם, רבינו הקדוש כשהוא ירד לעולם, הוא אמר: "בשבילי אני לא, לא צריך לרדת", הוא ירד בשביל, בשביל לבוא לתקן אותך לתקן אתכם, וללמוד, ללמד אתכם, לגלות לכם דברים טובים, שהם טוב בעולם הזה ובעולם הבא, כן (סבא צוחק), (לא מבין), לא צריכים לישון הרבה, ולא צריכים לאכול הרבה, רק בשכל, בחכמה. האמא של, של רבינו ז"ל היא, היא זכתה להוליד בן כזה, רבינו הקדוש, היא אמרה לו: "בני, אתה לא אוכל כלום, איך אתה יכול להיות? אף פעם לא ראיתי אותך לאכול", הוא טעם רק קצת, והלך לו [הלך לדבר עם השם יתברך] אז היא אמרה לו: "מה אתה יכול להיות, אם אתה לא אוכל כלום?" היא נתנה לו מזונות וקפה, והוא {הולך רק ללמוד}, אז היא אמרה לו: "אתה לא אוכל כלום, מה? איך יהיה לך כח לעבוד השם?", אז הוא אמר לה: "אני, הכח שלו, שלי, "החכמה תחיה", אני חי מ"החכמה תחיה", חכמה, איזה חכמה [נחל נובע מקור חכמה]" (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש), זה למעלה מן המח, אני אומר, או משהו אומר מעצמו? לא, הוא [רבינו] מגלה לנו בגלוי הכל, איך להיות, איך לאכול, איך לישון, אנחנו צריכים לראות מה הוא לומד אותנו, מה הוא מגלה לנו, אבל הוא כבר, כבר יש לנו הכל מה שאנחנו צריכים, רבי כזה, אשרינו שיש לנו רבי כזה (סבא צוחק), שהוא מגלה לנו איך להיות ואיך, ואיך לאכול ואיך לשון, אבל אם לא לומדים, נו, לא יודעים, אז הוא, הוא נמצא בעולם, ולא יודעים, יש אוצר בבית. העולם מספרים: אחד לא היה לו פרנסה [כן] הוא נסע לחפש איזה דבר להרוויח פרנסה, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [בעברית, סבא, בעברית] אה? [בעברית] יוא [כן] אז לא היה לו פרנסה, הוא הלך לחפש פרנסה, הוא חלם לו, יש יהודי אחד ששמו כך וכך, ובביתו יש אוצר, אוצר שהוא שווה מיליונים, אם הוא מחפש {את זה}, הוא לא יודע, הוא, הפרנסה הוא אצלו, רק אנחנו מקלקלים על-ידי מעשינו, על-ידי התאוות ודברים לא טובים, כן, אנחנו מקלקלים [אבל רבינו אמר: "אם אתה מאמין שיכולים לקלקל] אה? [תאמין] שיכולים לתקן [לתקן?] אה? מי מתקן? [רבינו] הו, הוא, הוא, הוא גילה את זה, קלקלת? בוא אלי, ואני אתקן (סבא צוחק), הוא דיבר בקיצור, וגם כן בחכמה, שנשים לב להבין מה שהוא מדבר, מה שהוא מלמד אותנו, הוא מלמד אותנו כל דבר, איך להיות ואיך לאכול ואיך לישון, (לא מבין) הוא, הוא מגלה לנו ומאיר לנו, ומכניס בנו חכמה ושכל, איך, מה יש לנו לעשות בזה העולם? אשרינו שיש לנו רבי כזה (סבא צוחק). איך, רחמנות גדול [כן] אנחנו זוכים {לזמן יחיד}, ויש לנו כמה להיות [כן] כל רגע יהיה בחשבון, נו, אם אנחנו לא נשים לב, אז (לא מבין) הזמן, לא, לא יודעים מה זה תפילה, אבל יש רבי כזה, שהוא מגלה לנו ומאיר לנו מה יהיה, מה יש לנו לעשות בזה העולם. אני נולדתי בבית עניות כזה שאין בעולם, זה לא היה (לא מבין), והחתיכת לחם היה אוצר, כן, האמא נתנה לי, אני, אני הייתי לומד טוב, תלמיד טוב, אני הלכתי ל"חדר", הוא אמר: "אמא, את מבינה שאני צריך לאכול, כי אני הולך ל"חדר", עד, עד זמן האכילה הוא זמן רב", אז היא נתנה לי, כשיבוא עוד שלוש שעות, יהיה לי מה לאכול, אני לקחתי את זה, והיה זוג (לא מבין), זוג זקנה, זקנים, והיו עניים, הוא הלך לבקש איזה מטבע, איזה לחם [מי זה? יוסף נוח? סבא] נו [יוסף נוח] יוסף נוח, אתה זוכר? זה היה, היה בפרשת 'נח', ושמו היה יוסף נוח (סבא צוחק), (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש) [בעברית, סבא, בעברית] יוא [בעברית] הגיע זמן האכילה, ואני לא היה לי מה לאכול, אני נתתי לעני הזה, אז לא היה לי מה לאכול, ולא, ולא יכולתי להכניס בלבי את הדברים שדיבר רבינו, הרב [של ה"חדר"], נו, הוא דיבר: "השבוע הוא פרשת 'נח', אבל אני לא, הייתי בשולחן, אבל הייתי רעב והיה לי... כן, ולא, ולא, ולא קיבלתי מה שהוא אמר, נו, מה, מה לא יכול לקבל, אני רעב, אז אין לי... כן, והרב {צועק להם}: "השבוע הוא פרשת 'נח' כמה פעמים, והתלמידים קיבלו את זה, הוא, הוא, הוא שאל את התלמידים: "איזה פרשה השבוע?", אז התלמידים שלא שמו לב ולא, ולא הכניסו הדברים בלבם, ולא, ולא ידעו, ואני הייתי רעב, ולא ידעתי כלל מה שהוא אומר, מה שהוא מדבר, הוא אמר: שהשבוע הוא פרשת 'נח', ואני לא, לא שמעתי ולא ידעתי ולא, ולא קיבלתי (סבא צוחק), אז הוא שואל, הוא, הוא ראה איזה, תלמיד כמוני שאני לא יודע כלום מה שהוא, מה שהוא מדבר, אז הוא שאל איזה תלמיד, הוא אמר לו: "השבוע פרשת 'נח'" (סבא צוחק), הוא בא אלי, ושאל אותי: "ישראל בער, תגיד לי, איזה פרשה היום?", אני לא ידעתי כלל אם פרשת 'נח', אם, אם יש תורה, אם יש פרשה, לא ידעתי כלום. הכלל, הרב היה בכעס, הוא {אמר}: "כמה פעמים אני אמרתי, שהשבוע, השבוע הוא פרשת 'נח', והוא לא, לא משים לב, לא מקבל ולא יודע, הוא כאילו לא היה בשולחן, כאילו אין רב, כאילו אין, אין, הוא לא ידע כלום", אני זוכר את זה, הפרשה, הפרשת 'נח', קיבלתי מכות מהרב: "מה זה? אני אומר כל כך פעמים, "השבוע הוא פרשת 'נח', ואתה לא יודע כלום מה, מה, מה אני מדבר, מה?" (סבא צוחק), אוי, בשעה שנתתי להעני החתיכת לחם, והלכתי ל"חדר", והגיע זמן אכילה, כל תלמיד היה לו מה לאכול, ואני לא היה לי מה לאכול, ולא ידעתי מה, מה הוא מדבר, מה הוא מלמד, ואתה זוכר את זה פרשת 'נח' (סבא צוחק) [אני זוכר] אה? [לא זכרתם איזה פרשה, ולא זכרתם איזה פרשה, לא יכולתם לזכור] לא, לא ידעתי כלל, אם יש פרשה, איזה פרשה? לא ידעתי כלל מה הוא אומר, עם מי הוא מדבר, הוא מדבר, ואני לא, לא, לא מקבל, אני הייתי רעב, לא ידעתי כלל מה הוא מדבר, והרב היה כעס, והוא כעס עלי: "כמה פעמים אני אמרתי, שהשבוע פרשת 'נח', ואתה לא יודע, לא יודע כלל, אפילו איזה פרשה השבוע, כאילו איננו בעולם, כאילו איננו ב"חדר" (סבא צוחק), והרב הוא, הוא היה זקן, ואני ילד, הוא נתן לי מכות, ואני מרגיש עד היום המכות (סבא צוחק), "מה זה? כמה פעמים אני אמרתי: "השבוע פרשת 'נח'", ואתה לא יודע כלל, כאילו, כאילו אינך בעולם, כאילו אינך בבית, אתה לא יודע כלום" (סבא צוחק), אני אמרתי, הלחם להעני, אני הייתי שמח מאד, שהוא ואישתו יהיה להם מה לאכול (סבא צוחק)...

...נתנו להם לחם וגם שמן זית וגם עוד מה, ואני לא ידעתי כלל, אני היה לי בושח גדולה, שאני תלמיד אחד שלא יודע כלום, אוי, כשהוא שאל: "איזה פרשה השבוע?", נו, אני הרגשתי שאני מאבד את הלב, שאני מאבד את כל החיים, כי לא ידעתי מה הוא מדבר (סבא צוחק), אני קיבלתי מכות. נו. אני רציתי לקיים מצוות צדקה, לרחם על עני, אז נתתי לו את הלחם, שאני הייתי צריך לאכול, האמא נתנה לי הלחם, והיא נתנה לי עם כמה טיפות שמן זית, אז אמרתי: "אמא, תן לי עוד טיפה", אז היא צעקה עלי: "מה זה? לא יהיה על שבת", כל השבת הוא, הוא השמן, אם אני אתן לך עוד טיפה, אז לא יהיה, אז לא יהיה מספיק שמן לטשולנט" (סבא צוחק)...

...אבל לא, לא ידעתי הפרשה, איזה פרשה (סבא צוחק), הרב שאל אותי: "ישראל בער, תגיד לי, איזה פרשה השבוע?", אני לא ידעתי, לא שמעתי כלל מה הוא מדבר, לא הבנתי כלל מה, מה הוא מדבר, אז הוא נתן לי מכות, "אני אומר כל כך פעם, שהשבוע פרשת 'נח', ואתה לא יודע כלל, אם השבוע הוא פרשת 'נח', איפה הייתי?" (סבא צוחק)...

...אוי, כמה טיפות ירד מכל אחד, מגודל הצער שהוא לא, לא איש קדוש, שהוא חזק בהתאווה, מה, מה יהיה ממני? מה יהיה? זה התכלית? לעשות תאוות? בשביל זה אני חי? (סבא צוחק), אבל אני לא אומר "תיקון הכללי", בשביל שה"תיקון הכללי" זה רק רפואה, אז כשצריכים רפואה, אז "תיקון הכללי", אבל אני לא צריך, אז אני לא אומר "תיקון הכללי", ושכחתי ה"תיקון הכללי" להגיד [ברוך השם]...

...לא היה לי תאוות, לא היה לי שום תאוה, לא, לא, לא במחשבה ולא בשום דבר, כאילו אין בעולם תאוה (סבא צוחק). אני הייתי מתנהג בכל יום ללכת למקווה ולהתפלל ולהגיד "תיקון הכללי", אני לא, לא אומר "תיקון הכללי", אז שכחתי ה"תיקון הכללי", אני לא צריך לומר "תיקון הכללי", זה רק רפואה, מי שחש ושלום נפל, אז תכף הוא, הוא, הוא כאילו לא, לא, לא קרה כלום, כן, והוא אמר "תיקון הכללי" בדמעות ובשברון לב, כאילו עבר על כל התורה כולה, כן (סבא צוחק). ואני ראיתי את זה [מי, מי, מי זה? סבא] אה? [מי זה אמר ככה?] איש אחד [כן] אני לא, לא זוכר מי הוא, ואני, והוא, אני ראיתי איש אחד שהוא אומר "תיקון הכללי" בדמעות כאלה, שיכולים למות לשמוע, לשמוע דיבורים כאלה, הוא הרגיש טעם מיתה, מה שהוא נפל לתאוה (סבא צוחק), וברוך השם, אני גם כן, אבל היום, אני לא יודע שיש תאוה בעולם, אז אני לא אומר "תיקון הכללי", שכחתי...

...כששוכבים, יכול לכנס איזה תאוה, ובשביל זה, רק כשמתעורר מהשינה, תכף יתן מים וירחוצ' ידיים, שהטומאה ילך מאתנו...
...רבינו הקדוש מצא רפואה לתאוה, שכל העולם נכשל בזה, כל {הרבנים} (סבא צוחק). אוי, מה שראיתי, כמה אנשים היו בוכים כשאמרו ה"תיקון הכללי", היו בוכים ובוכים, ובוכים: "מה? מה יהיה ממני? אני כל כך מונח בתאוות, מה שיהיה, מה יהיה ממני?" (סבא צוחק). אני גם כן היה לי תאוות, וראיתי איך שהוא בוכה כל כך לפני השם יתברך, ובכיתי גם כן. והיום לא, לא בא עלי שום תאוה ושום מחשבה ושום... אוי, אוי, אוי, אוי וי...

...אני כל כך, אני אומר לך בדיוק: "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", ועוד "ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען.. ובזה אגלה לך סוד ביום שבעה עשר בתמוז יגידו שאינך מתענה", {כן}, אבל העיקר זה הוא שהיה כתוב בפתק, בפתק הזה: "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך" [זה העיקר, הפתק, הפתק זה העיקר, איפה, איפה מצאת?] [ובזה אגלה לך סוד שבעה עשר, בשבעה עשר בתמוז..], אני יודע מה שהיה, לא, שלא, לא עשיתי תענית (סבא צוחק). כן...

...[שבים שבעה עשר בתמוז יאמרו שאינך מתענה], זה לא ידע, רק אני בעצמי, זה היה סוד...
...הוא [רבינו] חתם על החתימה הזו, "נְתַנְתָּ נְתַנְתָּ מְאֻמָּן", זהו החתימה שלו (סבא צוחק)...
...[סבא שר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [נו, נו, הניגון הזה [סבא ממשיך לשיר "גדולתנו ותפארתנו יגלה משיח צדקנו..."] [עוד מעט] {ניגון, ניגון} [עוד מעט נכנס שבת, יש אי...]

...[סבא שר "אשת חיל מי ימצא, ורחוק מפנינים מכרה", "בטח בה לה בעלה, ושלל לא יחסר", "גמלתהו טוב ולא רע, כל ימי חייה", "דרשה צמר ופשתים, ותעש בחפץ כפיה", "הייתה כאניות סוחר, ממרחק תביא לחמה..."] אין לי כח (סבא צוחק)...
...[סבא ואחד החברים שרים "לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה, כי לו נאה כי לו יאה..."]...
סוף צד ב אביגדור 26.)

קסטה מס' אביגדור 27

צד א אביגדור 27 120א

...[סבא והחברים שרים "לך ולך, לך כי לך, לך אף לך, לך ה' הממלכה, כי לו נאה כי לו יאה..."], אחר כך הם שרים "קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה..." [ואחר כך מה השיר? רבי ישראל, אנחנו שכחנו] גם [סבא ממשיך לשיר "קרב יום..."]...

...לא מבין, זה עוד לא מבין, הוא יכול לברוא עולם חדש ברגע אחד (סבא צוחק). הוא נותן לנו בדיבוריו הקדושים, הוא נותן לנו מתנות כאלה, שלא היה מעולם, שלא נתגלה עדיין כלל בעולם, זה הכל לטובתנו, שיוכל לרפאות אותנו, להחיות אותנו, לחזק אותנו (סבא צוחק). מי יכול לזה לדבר ולדבר? מה שיש לנו, אוי וי, {והשכחים} כמו כל המיני לשונות, זה שבחים כטיפה מן הים, אם נגיד שכל דיבור של רבינו הוא דבר גדול, עם, עם, {היו כתובות} שלנו, עם תיקונים בשבילנו, ים, לא, לא, לא מספיק להגיד אפילו דיבור אחד, מה זה? זה, זה כח וחכמה כזה חדש, שלא היה, שעדיין לא, לא נתגלה בעולם כלל, תורה כזה, כמו שאנחנו יש לנו תורה כזה בנגלה ונסתר, ודיבור אחד מרבינו כולל הכל, בשביל לרפאות אותנו, בשביל לחדש אותנו ולרפאות אותנו רפואה שלימה, מי יכול לספר? מי יכול לתאר? (סבא צוחק), אוי, נסים ונפלאות, שיש בעולם הזה אור כזה, יש רבי, כל הגאונים אין להם, מכל הגאונות שלהם אין להם דיבור אחד מרבינו, {לא, זה} צריך להודיע לפני העולם {לא מבין, כי סבא מדבר באידיש}, דיבור אחד שלו זה כלליות כל התורה וכלל נפשות ישראל, לא היה, מה שעתידי להתגלות, ומה, ומה שנגלה, מה שעתידי להתגלות, זה הכל בדיבור אחד של רבינו (סבא צוחק). אני שוכב פה, ומוחי ולבי בדברי רבינו, אני רואה שכל העולם לא יודעים דיבור אחד מרבינו, כל הגדולים וכל הגאונים, וכל ה... לא יודעים דיבור אחד מרבינו (סבא צוחק), אם היה לו, אם היו יודעים טיפה מן הים, לא היו כל העולם יכול לקבל אור כזה, כן, זה מאיר לנו אור, איך לחיות בכל רגע, כל ימי חיינו, וכל הרפאות וכל הישועות (סבא צוחק), אוי וי זמיר, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש)...

...כל הגאונים וכל הגדולים, אין להם אפילו טיפה אחד מן הים הגדול, מה שיש בדיבור אחד מרבינו, זה דבר חדש, שלא היה דבר כזה עדיין בעולם, וכשזה יתגלה יהיה, יהיה עולם חדש, לא יהיה לנו זמן לדבר איזה דיבור (סבא צוחק), אני... זה הכלל, אנחנו לא יודעים עדיין כלל מרבינו, אנחנו וכל העולם, וכל הגאונים (לא מבין) עוד לא מספיק להבין דיבור אחד של רבינו (סבא צוחק). אין לי כח, אין לי כח, אוי, אוי, (לא מבין, כי סבא מדבר באידיש). כל העולם לא יודעים דיבור אחד מרבינו, כל העולם, כל הגאונים, כל ה...

...לא על חינוך חכינו, חכינו כל כך זמן על משיח צדקנו, משיח צדקנו יהיה תלמיד רבינו (סבא צוחק). אה, אה, אוי וי, עתיד לבוא, לבוא לנו פלאות כאלה מן השמים, אש כזה, שלא היה מעולם, שזה יאיר {ויבאר, ויבעיר} לנו כל התורה וכל החכמות, מה שזה, זה, אין פה לדבר, מה שיש בדיבור אחד של רבינו (סבא צוחק). היה רבי, רבי, רבי, כל העולם יצעקו: "זה רבי, זה רבי, זה רבי, זה רבי, זה רבי", כל העולם (סבא צוחק)...

...אה, ברגע אחד הוא, הוא, הוא מאיר לכל העולם, {מחיה} לכל העולם...
...לידע מהשם יתברך, מכל החכמה {הגדולה}, אה, זה, זה, מי יכול לתאר? מי יכול לספר? אוי וי, אוי וי, מה שהוא יכול לעשות, לעשות לנו ולכל העולם, מי, מי יכול לדבר? (סבא צוחק). רבי כזה, כל הגאונים לא יודעים דיבור אחד מרבינו, הם, כשהם ירגישו את זה, ויראו {מי מאיר, ממילא} מה שזה, מה שזה כל דיבור של רבינו, ה"סיפורי מעשיות", ה"ליקוטי מהר"ן", ה"ליקוטי הלכות", ה"ליקוטי עצות", "ליקוטי תפילות", מה שזה, מה (סבא צוחק). אני שוכב פה, ולבי, רק אם חושבים מדיבור אחד מרבינו, הוא ים, כל דיבור, דיבור אחד הוא ים הגדול, ים, ים החכמה, ים, ים כזה, ים של רפאות וישועות (סבא צוחק), אה, אה, אה, עוד לא היה, כמו שאמר רבינו: "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", הוא ריחם עלינו, וגילה לנו טיפה מן הים, "חידוש כמוני עדיין לא היה בעולם", זה אינו כטיפה מן הים (סבא צוחק). {השם יתברך שומע אותנו, הוא} עולם חדש, נראה, נראה [מתי זה יהיה? סבא, סבא, מתי זה יהיה? סבא] זהו ישנו כבר, ישנו כבר, מה שמקבל מזה (סבא צוחק), אוי, לא צריכים לחפש, ישנו כבר בכל מקום ובכל, בכל אבן ובכל בניין ובכל אדם, נו, מלא אוצרות, אורות כאלה, פלאות כאלה ש... רבינו, רבינו, רבינו, רבינו,

...מה אנחנו? מה חיינו? אנחנו, השם ברא אותנו ונתן לנו, לעם ישראל את התורה, מה שכל העולם לא יכולים לקבל התורה, ואנחנו עם ישראל גיבורים, גיבורים כל כך, ואנחנו זוכים לקבל את התורה, לדבר עם השם, עם השם יתברך (סבא צוחק)...

...לקבל התורה, לא היה רק עם אחד, עם ישראל, עם קדוש, עם השם, עם... כל העולם לא רצו לקבל התורה, רק עם ישראל, גיבורים כאלה, הם יכולים לקבל התורה (סבא צוחק)...

...לא נוכל לדבר ולספר גבורה כזו, עם אחד בעולם, רק עם קדוש, עם ישראל הם זכו לקבל התורה, אבל כל העולם לא רצו, לא, לא, לא רצו לקבל התורה...

...כן, אנחנו עם השם גיבורים כאלה, אנחנו יכולים לקבל תורה (סבא צוחק). בלי התורה אין חיים, התורה היא עיקר החיות שלנו, עם ישראל, עם התורה [סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו..."] [אמן]...

...אנחנו עם יהודי, עם השם, עם התורה, אנחנו זכינו, אנחנו גיבורים, העיקר הגבורה הוא בשכל, החכמה, "החכמה תחיה", "החכמה תחיה"...

...עם ישראל, לא היה שום עם, לא, לא רצה לקבל את התורה, רק עם הגיבורים, עם השם, עם היהודי, אנחנו זכינו לקבל התורה (סבא צוחק)...

...השמחה הוא עיקר חיות האדם, השמחה, לשמחה, מה יש לשמוח? עם התורה...

...אנחנו עם השם, עם התורה, עם קדוש, אנחנו רצינו לקבל התורה, "אשר בחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו, ברוך אתה, אתה השם, נותן התורה", מה? התורה זה עיקר החיים, עיקר השמחה...

...כל, כל העמים, כל העולם לא, אינם יכולים לקבל התורה, והתורה היא עיקר החיים, חיותנו וימי חיינו ואורך ימינו (סבא צוחק)...

...אנחנו (לא מבין), מברכים על זה, על התורה, "ברוך אתה השם, נותן התורה", זהו מתנה טובה, מה שאין בעולם...

...(לא מבין), עיקר החיים הוא החכמה, אנחנו, אנחנו עם, עם היהודים מצחקים מכל העולם, אין להם חיים טובים כאלה (סבא צוחק) [שלום עליכם]...

...(לא מבין) אנחנו עם ישראל, עם קדוש, עם התורה, אנחנו גיבורים, אנחנו כל העולם לא רצו לקבל התורה, רק אנחנו גיבורים כאלה, שאנחנו יכולים לקבל התורה (סבא צוחק)...

...אנחנו עם אחד, וארץ ישראל היא ארץ אחד בכל העולם, ארץ הקודש, ארץ היהדות, בית המקדש, מה? הגויים, מה, מה יש להם? אין להם חיים כלל, העיקר החיים היא התורה (סבא צוחק)...

...אנחנו עם קדוש, עם התורה, עם... רק אנחנו זכינו לקבל התורה, אבל כל העולם לא רצו (סבא צוחק)...

...רק אנחנו עם ישראל, אנחנו זכינו לקבל התורה, אנחנו זכינו לקבל המצוות, השבת, החג, החגים, התורה, מה שאין בעולם טוב כזה, כמו, כמו התורה, כל מצוה הוא {יכבוש} שאין, שאין בעולם, כל מצוה...

..."אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את התורה, ברוך אתה ה', נותן התורה", למי? לעם ישראל, עם היהודי (סבא צוחק)...

...ראוים ארץ הקודש, עם הקודש...

...עכשיו אנחנו יכולים להתגדל על כל הגויים, על כל הגויים, זה עיקר החיים, בלי זה אין חיים, כמו חמור, כל היום הוא אוכל (סבא צוחק)...

...עם השם, ואנחנו יש לנו התורה, ועיקר החיים זה השמחה, ברוך השם...

...אנחנו צריכים להתגבר בכל הכוחות, לשמור התורה והמצוות, ולהאמין בהשם ובתורה...

...[רבי ישראל, הוא מבקש ברכה בשביל אח שלו, בשביל אח שלו] אה? [הוא מבקש ברכה בשביל אח שלו, שיזכה להתחתן] אה, שהשם יתן ברכה וישועה לאח שלו, שיזכה להתקרב לרבינו, ולידע מה שיש לנו בזה העולם, חכמה כזה, חיים כזה שאין בעולם...

...יש לנו, ברוך השם, במה {לשמוח}, במה לשמוח, תורה קדושה כזה, שכל מצוות השם...

...זה חיים אמיתיים ונצחיים...

...יתן השם כל טוב, כל הישועות, כל הישועות זה התורה הקדושה, להפיץ ספרי רבינו, זה יחיה את כל העולם...

...אה? [הוא גר בצרפת עדיין, הוא עוד מעט צריך לחזור לצרפת, הוא גר...] לא, יבוא לארץ ישראל, לגור רק בארץ ישראל (סבא צוחק)...

...העיקר החיים, ועיקר הטוב, ועיקר האור היא התורה, התורה של עם היהודי, התורה הקדושה...

...(לא מבין)...

...אין לי כח, השם ברא את העולם, אנחנו לא כלום, העיקר התורה, העיקר המצוות...

...את הפתק [אתם יודעים בעל פה?] ככה היה הלשון הזה בדיוק: "מאד היה קשה לי לרדת אליך להגיד לך כי, כי... {להגיד לך כי נהנתי} מאד מעבודתך ועליך אמרתי מיין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען חזק ואמץ בעבודתך ובזה אודיע לך סוד: שביום שבעה עשר בתמוז יאמרו שאינך מתענה", לא יאמרו שלא בעבר, שלא התענית, רק בשבעה עשר בתמוז יאמרו שאינך מתענה, עד מתי אינני {מתענה} (סבא צוחק)...

..."ויסימן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה", כן, ואחר כך הוא כותב וחותר "נ נח נח נח נחמן מאומן"...

..."ובזה אגלה לך סוד", מה הסוד? "פ'צ'צ'צ'לה", וזה תקיעת שופר של ראש השנה...

..."ויסימן י"ז בתמוז יאמרו שאינך מתענה" (סבא צוחק)...

...אני לא עשיתי תענית, אבל אף אחד לא ידע מזה, רק אני בעצמי והשם יתברך (סבא צוחק)...

..."י"ז בתמוז, "סימן י"ז בתמוז", זה מספיק על הכל, כי זה היה סוד, אף אחד לא ידע מה שעשיתי בזה, בשבעה עשר בתמוז, רק אני (סבא צוחק)...

..."כי נהנתי מאד, מאד מעבודתך"...

...כך היה הפתק...

...{לא נודע לי}, זה נותן כח ושמחה [ברוך השם]...

...[רבינו אמר: שהוא אוהב החסידים מטוגנים] (סבא צוחק) [זה ככה הוא אמר? ככה אמר רבינו? באיזה לשון הוא אמר? אני לא מכיר טוב]...

...כן, [איך] הוא אוהב מטוגן, הוא, יש לו טעם טוב, מטוגן...

...[מה, מה זה מטוגן? מה זאת אומרת? מה? מה זה חסיד מטוגן?] לא מבושל, רק מטוגן בשמן, נותנים הדגים, והם מטוגנים, כמו, כמו מבושל, הם טעימים, טעימים מאד [אתם רוצים דגים מטוגנים או מבושלים] אה? מטוגן [אה, אתם רוצים מטוגן] כן [בשמן] כן [לא צלוי ולא מבושל, רק מטוגן] אה, כמו מטוגן, כמו, כמו מבושל, כמו מטוגן [ורבינו אמר, שהוא אוהב החסידים מטוגנים?] כן [מה הכוונה? מה הכוונה?] שעובר עליהם כמה ירידות, וכמה צרות וכמה ייסורים, והוא סובל הכל, ורוצה עזרה, ורבינו הקדוש הוא {משבח} מאד החסידים האלה, שהם רוצים מאד, מתגעגעים להקדושה, להתורה, העיקר הוא הלב, להתגעגע לתורה, לעבוד השם...

...כל דיבור של רבינו הוא מכיל הרבה מאד [נכון] חכמה ודעת, והתחזקות וחיות (סבא צוחק), אנשים גם כן לא רצו ברסלב, ברסלב? לא כסף ולא, ולא תאוות, מה, מה? איזה חיים זה? (סבא צוחק)...

...[רבי ישראל, יש לנו תקווה עם רבינו? יש לנו תקווה, יש לנו תקווה?] נו [אני שואל, אם יש לנו תקווה?] בוודאי, הו [כן] זה השאלה? שאלה כזאת אסור...

...ומה לך אחר הצדיק [אבל אפילו אנשים גרועים כמונו?]...

...[רבי ישראל, איך אנו יכולים להחיות את עצמנו? איך אנחנו יכולים להחיות את עצמנו?] "ליקוטי תפילות", "ליקוטי הלכות", כל דיבור הוא, הוא מחיה מתים...

...כל דיבור הוא, הוא התגלות {חדש} כזה, שלא נתגלה עדיין בעולם...

...[עכשיו זה הזמן של האור של רבינו מתגלה בעולם?] כן, כן, כן, כן, כן, כן, הגיע הזמן שיתגלה...
...[אני נרגיש את עצמי כמו מת, הרבה פעמים, בבוקר בפרט, אני מרגיש את עצמי בכבודות, כבדות] צריכים להתחזק, צריכים להתגבר ולהתחזק ולעבוד השם, ולהתחזק באמונה, כן...
...[מאיפה מקבלים לב? רבי ישראל, שיהיה לנו לב] הכל אצל רבינו...
...[צריכים להתחזק ללמוד דיבוריו ולקיים מה שהוא מלמד אותנו, מה שמגלה לנו...
...[רבינו אמר: ש'ברסלב' זה 'לב בשר'] ברסלב [לב בשר], 'לב בשר', 'לב בשר', יוא, יוא, יוא, יוא, יוא [וגם]...
...יש פסוק [כן] "הסתרתי לב אבן מבשרכם, ונתתי לכם לב בשר", ואמר רבינו: "'לב בשר' זה שם 'ברסלב'"...
...[זה ספר עם מכתבים של רבי ישראל קדונו] כן [כן, יש פה בספר מכתבים שלו] ברוך השם...
...הוא היה {חסר אהבה} [מה הוא היה? סבא] {חסר אהבה}...
...הוא בא מחברון אלי לטבריה, בשביל לעשות קשרים (סבא צוחק)...
...אני הייתי מחוץ, כולם אמרו: "הוא ברסלב, הוא ברסלב" (סבא צוחק)...
...[זה מכתב, שצריך לקבוע שיעורים קבועים בהתבודדות] כן...
...[לא, בשום מקום לא כתוב דבר כזה, "שיעורים קבועים בהתבודדות"]...
...[רוצים היום לקיים את זה, כולם רוצים לקיים את זה, רק לא יודעים איך]...
...[לכולם לקיים את העצה של התבודדות] כן [לכולם, כולם יודעים ומרגישים שזה יקר מאד, אבל יש הרבה בלבול, לא יודעים]...
...משיח יבוא ויהיה עולם אחר, עולם חדש...
...אשרינו, אשרינו, אשרינו, אשרינו, אשרינו, אשרינו, ונתן לנו את תורתו", אה...
...כל העולם, כולם יעזבו את הכסא מלוכה שלהם, וייתנו לרבינו, "אתה הוא המלך" (סבא צוחק) [הם יקבלו אותו] כן, הוא יגיד להם, הם יגידו לו:
..."אתה הוא המלך, אנחנו לא, אתה הוא המלך" (סבא צוחק) [ברוך השם, יהיה להם זכות] כן...
...כל הגדולים, כל החכמים, כולם יעזבו כל המתנות שלהם, כל... ויאמרו לרבינו: "אתה הוא מלכנו, אתה הוא מוש... אתה הוא מלכנו" (סבא צוחק)...
...כל הגויים, כל העולם, כל המלכים יעזבו את הכסא מלוכה שלהם, וייתנו לרבינו, ויאמרו לו: "אתה, אנחנו לא כלום, אתה הוא המלך" (סבא צוחק)...
...[ייתנו לרבינו?] יתחננו נגד רבינו [מה?] ויאמרו לו: "אנחנו לא כלום, אתה הוא המלך" (סבא צוחק), כן [מה הם נותנים לו?] כל, כל המלכים [כן] יאמרו לרבינו: "אנחנו לא כלום, אתה הוא המלך" (סבא צוחק) [יהיה להם דעת כזאת]...
...המלך של כל העולם, כולם יתנו לו המלוכה שלהם, לרבינו הקדוש, הכתר, המלוכה, לרבינו הקדוש, "אתה הוא המלך, אנחנו לא כלום" (סבא צוחק)...
...בנוח ובשלום, ובאהבה אמיתית, אה...
...אמיתי [מה זה שלום אמיתי?] אני אמרתי כבר מה שאמרתי, וזהו, שלום, כן...
...הרבי, אנחנו יודעים מאריך ישראל על-ידי רבינו, ורבינו הוא אומר לגור בארץ ישראל, כי ישראל יגורו בארץ ישראל (סבא צוחק)...
...כל דיבור של רבינו, בכל העולם, דיבור אחד על כל העולם (סבא צוחק)...
...[רבי ישראל, למה, רבי ישראל, יש אנשים שזוכים להתקרב לרבינו, ויש אנשים שלא זוכים להתקרב לרבינו?] זה בחירה, בעולם יש בחירה, יכולים להיות צדיק, יכולים לא, יש בחירה, השם יתברך ברא את העולם עם בחירה...
...הגויים יתייששו...
...כי רבינו ז"ל הוא היה רק מקרב, לא מרחק, אם הוא יהיה לו כלי של שבת ויתבייש, והם לומדים לדורותיו [נכון]...
...אני הייתי חולה גדול, ורופאים אמרו, שצריך לניתוח, כל הרופאים, וגם הרופא שלי הגדול אמר, מוכרחים ניתוח, אני אמרתי לו: "אם זה הרופא אומר לא, אז לא", כן (סבא צוחק)...
...אני הייתי חולה, והרופאים אמרו ניתוח, ואני אמרתי לו, אם הרופא אומר לא, אז לא, אז לא עשיתי ניתוח, ועבר בשלום בלי ניתוח...
...הרופאים, הרופא אומר, אמר: "איך אפשר, הוא גידול, הוא צריך לנתוח, ואם לא, אז, אז הוא יגדל ויגדל, ויגדל, מוכרחים לנתחו", אני אמרתי לו: "אני, אני לא רוצה ניתוח", כן, וזה, זה עבר, המחלה עברה בשלמות בלי ניתוח כלל...
...זה עבר בשלמות בלי ניתוח, המחלה עברה בלי ניתוח כלל (סבא צוחק)...
...[לא מבין] [והחברים שרים "נַן נֶחְמָּה נֶחְמָּה מֵאוֹמֵן..", אחר כך הם שרים "אשרינו שיש לנו רבי כזה..."]...
...[בדור שלנו עכשיו, בדור הזה, רק רבינו יכול להציל את כולם, רק רבינו זה התקווה, זה התקווה שלנו, רק ספרי רבינו] כל דיבור שלו הוא מחיה מתים, הוא, הכל, וגם כל העולם אוהבים את רבינו [וודאי, וודאי]...
...ה"סיפורי מעשיות", צריכים להדפיס הרבה מאד...
...זהו מאד, אני מזהיר אותך, אל תשכח אותי אפילו לרגע, אל תשכח אותי...
...רק להדפיס ולהדפיס, להדפיס...
...עולם של אמת, של אמונה...
...אל תשכח אותי לרגע אחת...
...[ועליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח]...
...[סבא, אני קראתי את המכתבים שלך] כן ["אבי הנחל", אין ספר יותר קדוש וגדול מזה] אה? [אין, אין ספר יותר גדול וקדוש מזה] כן (סבא צוחק) [כל מכתב זה, זה עולם] כן, כל מכתב הוא אור השם, כל דיבור, אור השם [כן] נעלם מכל העולמות, נעלם מכל העולם, אבל רבינו הקדוש...
...עכשיו יהיה, יהיה ספרים על ספרים, להכין בשביל כל העולם, יהיה ספרים...
...[משיח יפץ ספרי רבינו?] הוא כבר ימצא הכל מוכן, מוכן ומזומן (סבא צוחק)...
...[ומה יהיה הענין של משיח?]...
...יהיה, יהיה אור כזה בעולם, שלא היה מעולם...
...[כולם ידעו שזה משיח, או יהיה גם מחלוקת עליו? יהיה?] לא, לא [לא] על משיח לא, לא, כבר נגמר, המחלוקת כבר נגמר...
...[משיח כבר נולד?] אינני יודע, אינני יודע כלום לא, רק מה שגילה רבינו הקדוש [מה? אה] יום שיבוא, כן, ואיך יבוא, יש, יהיה בכל העולם שמחה כזו, שירקדו כולם (סבא צוחק)...
...[מגילת סתרים] [כן] הספר נקרא "מגילת סתרים", רבינו הקדוש גילה מתי שיבוא השנה והחודש והיום, מתי שיבוא משיח, אבל אנחנו לא יודעים כלל, רק רבינו הקדוש ורבי נתן [ואתה גם, וגם אתה] כן, הם, הם ידעו קצת מזה...
...[עד שיבוא משיח, מה אנחנו צריכים לעשות, לזרוז?] הכל כתוב, בכל דיבור של רבינו ז"ל, כל, כל העולם עם כל, עם כל מה שחסר להם, וכל הרפואות וכל הישועות, בכל דיבור של רבינו (סבא צוחק)...

...שהוא יכול לעזור לנו [אמן, אמן, עם היה לי כסף הייתי יכול להדפיס פי מאה] [והחברים שרים "אשרינו שיש לנו רבי כזה"]... (סוף צד ב אביגדור 27).

קסטה מס' אביגדור 29

צד א אביגדור 29 121א

...מי הרבי? "ראש ב'ני ישראל", ראשי תיבות רב"י (סבא צוחק)...
...מה שאני מרגיש מה שיהיה, יהיה אור כזה בעולם, כן, אבל יכול שיהיה לאט, לאט, שיהיה (לא מבין), כמו של רבינו ז"ל, רבי נחמן הוא, הוא יתקן כולם, כל העולם, ולא ישאר אפילו אחד בלי, בלי תיקון, ויראו כל העולם, כל העולם יראה, כל העולם... כן, וידעו שזה העולם הוא הבל, הוא כלום, לא, הוא, הוא אפס ואין, אין, אבל הוא יהיה צדיק, כל {הביזיונות, הביזיונות, כל המפתחות}, יתן תיקונים לכולם, לכל העולם, הוא יתקן אותנו, ואת כל {העולם}, יהיה עולם חדש, עולם התיקון (סבא צוחק), הוא מראה לכולם, הוא {לא רוצה לשבת}...
...סגור הכסף בבנק, וזה הוא (לא מבין), להכניס בכל בית איזה ספר, כן, צריכים לספר את זה, לדבר מזה, עצות ודיבורים, איך לעשות שיהיה באמת, באמונה...
...יכולים ללמוד, הוא, הוא, הוא מלמד לכל, לכל עם ישראל...

...[יבוא משיח?] אה, לא יודע מזה שום אחד, רק הוא בעצמו, אבל הוא יבוא, הוא יבוא, ויהיה, ויהיה... ויתגלה כבוד, יתגלה כבוד מלכותו, ברוך השם, אתה צריך לשמוח, אנחנו צריכים להשתדל בכל הכח להיות בשמחה, ולהכיר, ולהכיר את כבוד השם, שהוא עושה עמנו חסדים כאלה...
...דיבורים כאלו, הוא נורא מאד, הוא, הוא משמח כל האיברים, כל הגוף, כל, כל העולם, הוא רק שמחה, בן שמחה, (לא מבין), אתה שמעת? [לא, לא שמענו] הוא אמר: "אנחנו אין לנו, אלה דברי בן שמחה" (סבא צוחק), בן שמחה [זה רבינו] זהו אני, נחמן בן שמחה [כן] מה זה העולם?...
...אני, אני לא יכול לעמוד אפילו, לעמוד, רק לעמוד, לא יכול, נו, אבל, אבל הכל, הכל, הכל מהשם יתברך לטובה...
...ברוך השם, אני שמח, ומודה להשם, אני שמח מאד, יש לנו תשובה גדולה מאד, מה {שיהיה} אין לשער...
...לא ליפול, ולא להניח את עצמו ליפול, חס ושלום, לא, יש כבר רבינו הקדוש בעולם (סבא צוחק), יש כבר תפילות כאלו בעולם, ו"ליקוטי מוהרן" כזה בעולם, ותורה כזה, תפילה כזה, תפילה, זהו ה"ליקוטי תפילות", יש לנו חתנים ומתנות גדולים כאלה, שאין לשער ואין להרהר, ברוך השם, אי וי, תורה, צריכים לתת אותך לאיזה כיוון...

...שיש לנו רבינו הקדוש בעולם, יש, יש כבר משיח וכל, כל הישועות, לכל אחד ואחד, אנחנו לא יודעים מה שזה (סבא צוחק)...
...לא יכול לספר, לדבר ולתאר [אבל אנחנו צמאים לשמוע] אין לי, אני, אני בצער גדול, אני לא יכול לעמוד ולדבר איזה דיבור, נו, אבל יבוא הזמן הטוב, אבל הוא, [רבינו] הוא עשה בעולם הרבה, הרבה תיקונים [כן] שמעת זה נתגלה קצת רבינו הקדוש בעולם [כן] ובכל פעם מתגלה ביותר (סבא צוחק), עכשיו אנחנו רואים פלאי פלאות כאלה, פתאום, פתאום יש לנו ארץ ישראל, ירושלים שלנו, בית המקדש שלנו (סבא צוחק), והגויים יפלו ולא יקומו, יפלו לנצח נצחים, ברוך השם [למה רבינו לא הגיע לירושלים כשנסע לארץ?] אה, כן [למה הוא לא הגיע לירושלים?] [רבי ישראל קרדונר] הוא בא, ואני נתקרבתי תכף ומיד אליו [כן] וברסלב היה... וברוך השם, אני עמדתי ולחמתי כנגד כולם, גדולים, מפורסמים, כן, וברוך השם, הייתי חזק מאד, ברוך השם [ואיפה הם?] אה? [איפה הם המפורסמים האלו?] מי יכול לספר ולדבר מה שראיתי, מה שהרגשתי, זמירות כאלה, תפילות כאלו, שמחה כזו, עבודת השם כזה, מה שלא רואים בעולם, ורבי ישראל היה יחיד בעולם, הוא בא לארץ ישראל, לא יצא מירושלים שנה, שנה [כן] ובשנה השנית הוא בא לצפת, למרון [שנה אחת] כן [הוא היה גר על יד הכותל] כן, ואני זכיתי לראותו, ולראות פלאות כאלה, מה שאי אפשר לדבר בה [היה לו חן, חן של אמת] הו, הריקודים שלו, שמחה שלו, התפילות שלו, מי יכול לתאר ולספר, ולספר? מי שלא ראה דבר כזה, אינו, אינו, לא אטוב מעולם [רואים בעיניים שלכם] (סבא צוחק)...
...ברוך השם, שזכיתי ללחום נגד גדולים כאלה, מפורסמים כאלה, מי יכול לספר ולשב... דבר כזה, עניינים כאלה, קדושה כזו, אור כזה, חדש לגמרי...

...אני רואה פלאות, מקודם לא, לא, לא זכיתי מה, מה שזה, אבל בכל יום, מה שבא אחר כך, אני מרגיש, אני, השם יתברך מראה לי מה שזה (סבא צוחק), אי וי, וי, וי...

...[וכתוב שמה: "חזק ואמץ בעבודתך"] (סבא צוחק) [איזה עבודה?] [ובחזק עבודה תבינהו] [איזה עבודה? רבי ישראל, זה תפילה, תפילה, עבודה זה תפילה?] כל, כל מה ש... כל דיבור (לא מבין) מהשם יתברך, זה, זה כלי יקר, ואור, אור גדול, אור פלאי, אי, אי, אתם לא יודעים מה שיהיה, ברוך השם, אני, אני מודה [ומכוון] להשם יתברך, על חסדו הגדול, שזכיתי להכיר את רבי ישראל (קרדונר) (סבא צוחק), אה, אה, בזמן שכולם היו מתנגדים, מפורסמים וגדולים הם... כן...

...החולקים הם מתחילים להרגיש ולהתבייש וליפול, כן [מה הם רוצים, מה הם רוצים מרבינו] אה, כן [הוא מתוך לכולם] הם... [הם מפחדים להיות צדיקים] הוא הרבי של כל ישראל, כל אחד ואחד [זה כאילו היו חולקים על רש"י ועל הרמב"ם, איך יכול להיות?] (סבא צוחק) [לא חולקים היום כל רש"י] תן להם, תן להם [רבי ישראל, מאז שאני יושב לידו, אני רק שותה כל הזמן] [טוב, רבי ישראל, אנחנו נלך] תן, תן להם, תן להם כיבוד לכולם...

...אה? [כמה יותר?] כל מה שיותר, יותר טוב (סבא צוחק) [כל מה שיותר, יותר טוב] והגמרא אומרת: "הלוואי שיתפלל אדם כל היום" (סבא צוחק), אי וי, אני רוצה...

...אנחנו לא יודעים, איזה מתנות השם יתברך נותן לנו (סבא צוחק)...

...אה? [איך אפשר להיות בשמחה תמיד?] אה, באמונה, רק באמונה, זה העיקר הכלי של שמחה, רק אמונה ותפילה...

...חסדי השם וגבורותיו, מה שזכיתי, שאני באתי, אני הייתי בטבריה, והשם יתברך הביא לי את רבי ישראל (קרדונר) לטבריה (סבא צוחק)...

...אולי אנחנו צריכים לשמור כל רגע, כל יום וכל רגע להיות דבוק בהשם יתברך ובהצדיק...

...איפה איתן [הוא יבוא] ידעו, כל הגויים יודעים, שאנחנו כבשנו את ארץ ישראל (סבא צוחק), איך? אין נשק, אין כסף, ואיך? (סבא צוחק)...

...דניאל [דניאל אליהו?] ואת כל אנשי שלומנו, ואת כל חברנו, תכף נעשה, נעשה ונתגלה בעולם פלאות כאלה, שאין להם שיעור [איזה דניאל? דניאל אליהו? איזה דניאל? דניאל אליהו?] דניאל אליהו וכן כל אחד ואחד (סבא צוחק), זה חסדים, חסדים ונפלאות כאלה, שלא נתגלה מעולם, אי וי, לזכור את החסדים, את, את המתנות, מתנות כאלו וחסדים כאלו, שעשה השם יתברך אתנו ועם כל העולם, זה יעלה ויבוא ויגיע ו... לנו ולכל ישראל...

...מה שאנחנו זכינו לדעת מרבינו, אי, פלא של הגאולה האחרונה, הגאולה האחרונה, שיהיה כל אחד מ ישראל יזכה לתקן הכל, כל העוונות, בכח רבינו, הוא יאיר לו הדרך האמת, איך להיות יהודי (סבא צוחק), אי, אי, אי, [אבל כולם?] אה, כן (סבא צוחק), אני אמרתי לו, יש להם ברוך

השם בתים, יש בית בשבילי, כן, אני רוצה לישון (סבא צוחק), אז הוא שמע, שאני רוצה, אז הוא שתק, שתק, ואחר כך אמר לי, הוא צריך להתיישב אם לקבל אותי, אם לא, הוא צריך להת...
על, על הקץ, על הסוף, הסוף של ישראל, שיהיו כולם קדושים, בעלי אמונה, אמת כזה, מה שלא היה מעולם, מה שאין העולם יודעים כלל מה זה אמת, ומה זה תורה (סבא צוחק), ארי, אני זכיתי להכיר את רבי ישראל קרדונר, והוא, ראיתי מה זה יהודי, ומה זה אמונה, ומה זה תפילה, ומה זה... כן, הוא, הוא, והוא נתן לי בשבת פירות, ענבים הוא נתן לי, ועוד פירות, עוד פירות, כן, אבל אני אכלתי הרבה וישנתי, עד שישנ... (סבא צוחק). מרדכי, אני קבלתי שלושה אורות, שמעון, ומרדכי ממך, מי זה השלישי? ואין לי כח לזוז ממקומי, ממקומי, ומה יהיה מזה? כן [ומנחם, כן] מנחם, מנחם וגם טקסי, כן (סבא צוחק)...
...אנחנו צריכים, השם יתברך ירחם עלינו, וינקה אותנו, אנחנו לא נקיים, נו, אבל השם יתברך רחמן, {רחמן, חמלן} כזה, שהוא ינקה ויטהר אותנו מכל מיני טומאות, מכל מיני עוונות, מכל מיני מאוות, הוא יוציא אותנו מכל, מכל ה... (סבא צוחק). מרדכי ממך ושמעון, שמעון, רק שמעון, לא יותר? מרדכי ממך ושמעון [שמעון מטודי] אה? [שמעון מטודי] שמעון ו... [ומנחם, מנחם] מנחם...
...{עמרם ביקשתי}, שהוא למדן, אבל עיקר, העיקר חסר לו, רבינו הקדוש, הוא העיקר שלנו, הוא הנשמה שלנו, הוא עיקר התיקון שלנו, מה, עוד לא היה, מזמן בריאת העולם לא היה עוד אור פלא כזה, עוד לא היה, אבל הוא, אבל הוא אמר כבר, שהוא כבש כל העולם, ויכבוש כל העולם, ואמר: "אני, אני לא גמרתי? אני גמרתי ואגמור", הוא, הוא בא לעולם לתקן כל העולם, כל הרשעים, כל, כל {התנאים}, כל, כולם יהיה נקי, ויהיו ביחד עם השם יתברך, עם התורה (סבא צוחק). מרדכי...
..."גמרתי ואגמור" (סבא צוחק), אף, אף אחד לא אמר דבר כזה, "גמרתי ואגמור" (סבא צוחק)...
...מקודם אני {הכרתי} כל היהודים (סבא צוחק)...
...יכבוש כל העולם, כבשתי את כל העולם, מה זה (סבא צוחק). זה פלא, אה, איך אמר רבינו: "גמרתי ואגמור" (סבא צוחק) [רבי ישראל] הראש ממשלה והנשיא יבואו, יבואו לרבינו: "אנחנו לא נשיא ולא ראש, ראש ממשלה, אתה הוא הראש ממשלה, ואתה הוא {הנשיא} של, של, כל ישראל, אתה הוא הרבי שלנו" (סבא צוחק). ראש הממשלה, מה שמו? רבין, רבין, רבין הוא יבוא לרבינו: "אני לא ראש ממשלה, אתה ראש ממשלה" (סבא צוחק). עזר ויצמן יבוא ויאמר: "אה, אני לא ראש ממשלה, אתה הראש ממשלה" (סבא צוחק). כולם ירקוד, כל הממלכות וכל העולם יגיעו לרבינו: "אתה הוא מלך שלנו, אני לא, לא ראש ממשלה, ולא נשיא, אתה נשיא, אתה ראש ממשלה, ואתה הכל" (סבא צוחק) [מתי זה יהיה? מתי זה יהיה? מתי?] בקרוב (סבא צוחק) [סבא, משיח בא? משיח בא? שמעתי, שמעתי נמצא אצל ישראל בער] אה? [שמעתי, שמעתי] שמיח הוא יהיה נמצא אצל ישראל בער, המשיח] איפה הוא נמצא? [אצל ישראל בער] (סבא צוחק) [סבא, מתי...] אני כבר אמרתי "ועליך אמרתי", אני לא יודע מה לעשות, אני בעל הפתק, והוא, והפתק זה, זה לבד (סבא צוחק), אה, {לא מבין}, אתם צריכים לקחת אווירון שיפח בכל העולם, ויראה לכל העולם את הפתק ובעל הפתק (סבא צוחק) [סבא, בראש השנה יהיה משהו יפה, יהיה חתונה] חתונה? [כן] איזה חתונה? [אינני יודע] (סבא צוחק) [סבא, יהיה חתונה יפה, יפה] הו, הו [יבואו כל ה"בעטליר'ס"] כן [יבואו מתנה] את המתנות של ה"בעטליר'ס" [מתנות ארץ ישראל] (סבא צוחק), אבל איך יהיה נעשה להם חתונה להחתן כלה? אני, זה תשא... אני אגיד לך [איך?] כן, אה, אה, מחרתיים, מחר יהיה חתונה של המלך, של הולדת המלך, וייתנו שמה על הסעודה כל הדברים טובים, ויהיה שמה כל טוב, ויהיה, ויבואו כל ה"בעטליר'ס", ויאכלו וישתו מן הסעודה (סבא צוחק)...
...ה"בעטליר'ס" נתנו {דרשה גישאנק} להחתן, וגם כן לשניהם [כן] אם יהיה הרבה, יהיה בשביל שניהם (סבא צוחק)...
...הכלה אמרה: "זהו חתונה, אם יהיה ה'בעטליר העיוור', יהיה שמחה גדולה" (סבא צוחק), הוא, הוא ירצה {טלית, תענית} יחיד בעולם, מה, {ואחרי} ירקוד כמונו, זה דבר ידוע [מפורסם]...
...הוא יצא מגדר אדם, הוא יצא, הוא היה...
...{לא מבין}, כן, העבודה שלו, השמחה שלו, האמונה שלו, אמונה, מי יכול לדבר? אי אפשר לתאר ולשער (סבא צוחק), {לא מבין}, כי סבא מדבר באידיש (סבא צוחק), אני זכיתי לראות את רבי ישראל קרדונר, התפילות שלו, העבודה שלו, האמונה שלו, זה כח וגבורה כזה, אצלו היה העולם, {לא מבין}, כי סבא מדבר באידיש, מי יכול לדבר ולספר? זה עוד כלום, מה הוא אמונה להתגבר, למעלה מן הכל, אני, הוא {חיוני}, שהוא פלא וגבורה כאלה, זה לא היה עדיין בעולם (סבא צוחק), הוא הודיע טיפה מן הים מגדולתו, כל זה אינו כטיפה מן הים (סבא צוחק), אני ראיתי גם כן, {וכולם התנגדו, צריכים לקבל את זה, בשפלות}, מה שלא, עוד לא היה בעולם, הוא נעשה {לא מבין}, ישראל בער ברסלב, גם רבינו ורבי נתן, כמה שהם סבלו מאד מזה, {לא מבין} בשמחה, כי תיקון לכולם יש [אין מה להגיד] אוי וי, אנחנו נראה את {לא מבין}, שלא היה עדיין בעולם, פלאות כאלה, {מה שנתגלה בעולם}, יהיה בעולם אור כזה, פלא כזה, שלא היה מעולם, שיש... (סוף צד א אביגדור 29).
צד ב אביגדור 29 121b
...הוא שמע {לא מבין}, מי יכל את זה, אין עוד לא, רק רבינו הקדוש (סבא צוחק), כן, כמה שהוא סיפר לי את זה, הוא ידע לספר עניינים כאלה, והוא ראה {כלל} שישאר בינינו, זה יודע מזה (סבא צוחק). רבינו הקדוש {ותלמידו רבי נתן} לספר, להודיע לנו מדבר פלא כזה, שהוא שמע {לא מבין}, מי ששמע התפילה שלו, הוא נעשה ענין אחר, זה לא, לא, לא היה, לא עולם הזה, עולם אחר (סבא צוחק), מה שזכינו, לא על חנינם סבלנו כזה, גלות כזה, רק כדי שנהיה ראוי לשמוע דיבורים כאלה, דברים כאלה, {לא מבין}, ירושלים עיר הקודש, עיר הקודש, והיה להם שם התקרבות, אצלם היה גם כן {התרחקות} (סבא צוחק), מה שאני סבלתי רק מן השם "ברסלב". חותני רצה להרוג את רבי ישראל קרדונר, כן, הוא רצה להרוג, הוא היה לו שני יהודים, ערבים, והם היו יכולים להרוג הרבה יהודים, הוא אמר, שהוא ישלם לשני הערבים האלו, שיהרגו את רבי ישראל, "הבא להרוג, השכם להרוג", הוא {הרס, הרג} את הבת שלי, אני, הוא צריך להרוג אותי" (סבא צוחק), מה, הוא נעשה ברסלב, הוא נהרג, מה? איך הוא אומר לעיני כל העולם "ברסלב", בר... לכל העולם (סבא צוחק), ברוך השם, אני היה, חייתי וראיתי פלאות כאלה, מי יכול לשער? מי יכול לספר? (סבא צוחק), ועכשיו, ברוך השם, ברסלב הוא כזה, שיותר מכל, הוא גדול בעולם, ברוך השם, אם לא הייתם פחד להיות ברסלב (סבא צוחק)...
...תחמה כזה, גבורה כזה, עוד לא היה בעולם, אין בעולם, כן, הוא עושה תורה חדשה, משניות חדשות, "למעבד נשמתין, ורוחין ח..."
...היה כולו גויים, אין אף יהודי אחד, {היהודים היו גויים} יכול לעשות בו הכל (סבא צוחק), אני פעם הלכתי לשה, בשדות, הגיע זמן המנחה, ונפגשתי עם שני ערבים רוצחים, אינני יודע איך אני ניצלתי, אינני יודע, הם הלכו, ואני נשארתי חי, אני לא מספר שקרים, כמו שהיה (סבא צוחק), שני רוצחים, שני ערבים, שני רוצחים כאלה, היו יכולים להרוג אותנו ברגע, ניצלתי, איפה הם? איפה הם? (סבא צוחק). אה, אה, אני שמעתי מאנשים, שהיה נס של תחיית המתים, בניין היה גבוה מאד, נפל ילד קטן מהגג, והוא ניצל, נס (סבא צוחק), ארי, היו צדיקים אמרו, שכל הקהל יצא מן, מן הבית הכנסת, ככה היה, ונשאר הוא לב... המת לבדו, ונחיה, היה לו תחיית המתים [איפה?] פה במרון [במרון] בבית הכנסת הגדול [כן] של רבי שמעון [בר יוחאי] ורבי אלעזר בנו (סבא צוחק) [כן] הוא היה אצל רבי שמעון [כן], בל"ג בעומר [בל"ג בעומר] [כן] אני לא יודע, אבל היה נס כזה, שנפל ילד מגב גבוה, ילד קטן, הוא מת, {ילד נופל}, אז היו שם צדיקים ואמרו, שיצאו כולם מן הבית הכנסת, ונשאר המת

הרשב"י, הוא שאל לרשב"י, רשב"י שאל לרבינו: "מי רן?" "מי רן?" "מי רבי נחמן?" מי ר"ן" [כן, נכון] (סבא צוחק) [ורבינו אמר: "אני ר"ן" "אני ר"ן" (סבא צוחק) [זה נכון, זה מסורת נכונה, כן?] כן, כן "ו"אני", זה "נ נח" אני גם כן שמעתי [כן, ו"אני" זה "נ נח" "מי רן?", "אני ר"ן", רבי נחמן, "נ נח נחמן נחמן מאומן" (סבא צוחק), נו, הרשב"י שאל מרבינו: "מי זה רן?, מרון, מי זה הרן?" [כן] אז אמר רבינו: "מי רן?, אני, רבי נחמן, אני רן, רבי נחמן, אני" (סבא צוחק)...

...מהשם "ברסלב" (סבא צוחק), היא הבת השנייה שלי, היא הייתה הבת שניה שלי, ואישתו של שמואל [כריוזר, חתן סבא], מה שהיא סבלה אצל שמואל, לא יודע {מן הצדיק} (סבא צוחק), הוא לא נתן לה פרנסה, והוא הלך מן הכסף ומן הכבוד ו... והיא בבית, {והיא אין דבר}, מה שאני מספר, אי אפשר לספר הכל, מה שהביתי שמעה אצל שמואל (סבא צוחק), הוא היה יכול להיות מכובד, מפורסם בכל העולם, והוא ברח מזה, לא רצה ו... ביתי רוצה כבוד, אבל הוא לא רצה בשום אופן (סבא צוחק), אוי וי, אוי, הוא היה אצל רבינו, הוא אמר: "כמו רבינו, אין בעולם", שמואל, תשאל את ציפורה, תשאל, הוא והבנים שלו, הוא אמר: "ענין כזה כמו "נחמן מאומן", זה, זה דבר מיוחד, ואין, ולא היה עדיין בעולם, זה חדש", כן, ככה אמר שמואל [כן, על הפתק] מן, מן הפתק, כן, שמואל לא רצה שום שם, שום חשיבות, שום פרסום, לא (סבא צוחק), מה שהיא [ציפורה] סבלה אצלי, לא היה לה בגד ולא נעלים, ולא היה לה... מי יודע? מי יכול לדבר ולספר מה שהיא סבלה אצלי? בשביל זה זכתה לציפורה, לשמואל (סבא צוחק), אוי, מה שהיא סבלה אצלי, אין בעולם, יחיד בעולם, אפילו אמריקה {וזה} לא, אין בעולם כמו זה... (סוף צד ב אביגדור 29).

קסטה מס' דניאל

צד א דניאל 122א

...אנחנו ישראל, עם אחד בארץ, אין עוד עם כזה (סבא צוחק)...

...[רבי ישראל, כתוב, שהושענה רבה זה, "דנים על המים", כתוב בהלכה]...

...[צריכים לעשות הרבה התבודדות או תיקון, תיקון הושענה רבה? זה הכל] הכל [גם לקרוא ספר 'דברים' זה חשוב?]...

...[קריאות, קמיעות] כאלה אין בעולם, אוויר כאלה, כזה, אין בכל העולם (סבא צוחק)...

...[אתה נשאר פה, כל חבילה חדשה], רק לא ניתן [כן, תודה רבה]...

...להתפלל להשם {יתברך} על כל דבר...

...צריכים לגור בארץ ישראל...

...רבינו, כן, על כל דבר, הכל ארץ ישראל [כן] לגור פה [טוב] כן [כן, גם עם האמא שלו?]...

...[את הנכד שלכם, את הבן של נחמן] כן [מרדכי, כן, והוא רצה לבוא איתי לפה, וקבענו פגישה, אבל כנראה הוא לא יכל להגיע, אני חייתי והוא לא בא, אבל הוא בא במיוחד לאהרון כהן בשבילכם] כן [ואני אמרתי לו, שנבוא לפה, הוא הסכים, והוא רצה להיות פה אפילו כל ה"שמחת תורה" (סבא צוחק) [הוא רצה, הוא היה... הוא נחמד] כן, הו, הו [הוא נחמד מאד, הוא בעל תשובה, הוא אמר לי, שהוא בעל תשובה] כן, כן, כן [היה לנו דיבור טוב, דיברנו דיבורים טובים, אבל הוא לא בא, כנראה היה לו פגישה עם איזה בן אדם, והוא לא הצליח להגיע, יבוא פעם אחרת]...

...כל, כל הארץ, הבתים והכל מה שיש, שלנו (סבא צוחק) [גם המעינות? המעינות] כן, הנשק שלנו, יותר טוב מאמריקה (סבא צוחק) [סבא, אנחנו נכנסנו שמה לתוך המכילה, עשרה חברים היינו, היה דוד בודרה, ויעקב לוי] כן [ומיכאל חזק, בחצות, אחרי חצות, והיו שם אלפים אנשים, והם ראו, שאנחנו מתפסים שמה, והם לא ידעו מה הם עושים שמה] (סבא צוחק) [אנשים נכנסים לתוך ההר, ויש שמה אלפים אנשים מסתובבים, והם לא הבינו, הם הסתכלו עלינו שאנחנו משוגעים כאלה, שנכנסים בתוך ההר] (סבא צוחק) [והם לא יודעים, שיש שמה כזה מעיין נפלא בפנים, מעיין גדול מאד, הוא גדול וצלול]...

...[היום זה "שמיני עצרת"] היום [היה "שמיני עצרת" היום] אה? [רוקדים ושרים בכל העיר] כן (סבא צוחק) [אתה השתתפת? השתתפת פעם? השתתפת?] אה, יוא, יוא, יוא, יוא, {הם} עדיין רוצים לדעת את הפתק? אני אודיע לכם מילה במילה בעל פה [כן] "מאד..", "תרשום", "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען", אתה רשמת? "מאד..", עוד פעם, "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמידי היקר להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי מין פייעריל וועט טליען ביז משיח וועט קומען..." (סבא צוחק) "חזק ואמץ בעבודתך..." [יש לי התרגום בצרפתית, ואני קורא] [רבי ישראל, אתה מאמין במלאכים של אלוקים? האם זה קקים, שאלוים...] אני לא יכול לדבר כלל [מספיק, מספיק לדבר?] אני יכול, לא יכול לדבר [אני מאמין במשיח] רבינו הקדוש, יש ספר "מגילת סתרים", בו גילה רבינו היום והחודש והשנה שיבוא משיח [מתי יבוא?] אה? [מתי?] לא, הוא גילה, אבל לא יודע, רק רבינו ורבי נתן, אבל גילה [הוא גילה] היום שיבוא משיח, החודש והשנה, לא יודעים [לא יודעים] לא [רק לחכות ונראה] תוסיף קצת חם, אני צריך לשתות, לאכול ולשתות (סבא צוחק) [מה אתם רוצים לשתות? רבי ישראל] [אתה רוצה לשתות? ניתן לך לשתות, מה אתה רוצה לשתות?] יוא [מה אתה רוצה לשתות?] אה, דבש וחלב [דבש וחלב] [האם אלוים ישלח מלאך לנו? קח לאכול קצת מזונות, עוגות, עוגות, בתאבון] אה... לא, לא, [לא, ניסע דרך מסביב, טוב, טוב, אני שאלתי לדעת] לא, לא [בסדר, בסדר] {משם, זה} מקום סכנה [אה, טוב, טוב] [סבא אומר "תפילת הדרך"...]...

...אברהם נתן [איפה הוא נמצא?] [הוא נמצא במגדל העמק, רבי ישראל] {פה?} [לא, אנחנו באוטו, בדרך למגדל העמק] [לא הייתה תשובה, אבל העוזרת היא אמרה, שהוא נמצא במגדל העמק היום]...

...[זה מקום טוב?] הו, אה, אה, אה, אה [זה מרפא?] מעיינות מרפא [כל הגוף], מרפא כזה [הייתם כמה פעמים כבר פה? באתם כמה פעמים פה? הייתם פה מקודם?] מקודם, אני הייתי ילד אולי, הייתי ילד קטן [רבי ישראל, ב"אל-חמה" זה גם המים {המבול} כמו "חמי טבריה"?] לא, המים של "חמי טבריה" [זה לא] לא, לא, פה לא, פה מעיינות מרפא...

...[לא מבין], אני אבוא לירושלים בשביל זה, בשביל למצוא האוטו, אוי וי, אוי וי, אוי וי, תן לי הרגליים, הרגליים על המיטה... לשמוח ולרקד בכל, בכל מקום, בכל... זה העיקר של הכל, עיקר היסוד והשורש של הכל, זה התיקון (סבא צוחק). שלא תשכח אותי אפילו בבית, לא, אל תשכח אותי [לא שוכחים] יהיה לנו קשר חזק, יש לנו קשר חזק, רבינו הקדוש הוא היסוד של כל התורה, של כל השורש של כל, של כל הצדיקים, של כל התורה. אתה היית בראש השנה? [כן] ראית אותי? [כן, בציון] וגם הסבא משה היה גם כן [כן, וגם האבא, נחמן] נחמן היה גם כן [כן, כולם] אשרינו, אשרינו שזכינו לזה (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו..."] ריקוד, ריקוד (סבא צוחק) [החברים שרים "אשרינו שיש לנו רבי כזה..."], אחר כך הם שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן"...

...["האש שלי תוקד עד ביאת המשיח"] אה, "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", "עליך אמרתי" [כן] {האש שכזה, האש שלי} תלך עד ביאת המשיח, ואחר כך גם כן (סבא צוחק). "ועליך אמרתי האש שלי תוקד עד ביאת המשיח" [סבא, אני קראתי את המכתבים שלך] כן ["אבי הנחל", אין ספר יותר קדוש וגדול מזה] אה? [אין, אין ספר יותר גדול וקדוש מזה] כן (סבא צוחק) [כל מכתב זה, זה עולם] כן, כל מכתב הוא אור השם, כל דיבור, אור השם [כן] נעלם מכל העולמות, נעלם מכל העולם, אבל רבינו הקדוש [זה נותן לי עוד יותר כח מ"עלים לתרופה" למשל] אה? [זה, זה נראה לי עוד יותר חזק מ"עלים לתרופה"] כן [כן] (סבא צוחק)...

...עכשיו יהיה, יהיה ספרים על ספרים, להכין בשביל כל העולם, יהיה ספרים (סבא צוחק) [איזה? "אבי הנחל", או הכל?] אה? ["אבי הנחל"] הכל, כל הספרים [בכל השפות צריך גם] כל השפות יהיה [כתוב, שהמשיח יפיץ את ספרי רבינו] אה? [משיח יפיץ ספרי רבינו] הוא כבר ימצא הכל מוכן, מוכן ומזומן (סבא צוחק) [ומה יהיה הענין של משיח? לכתוב ספרים?] אה? [הוא יכתוב ספרים חדשים?] יהיה, יהיה אור כזה בעולם, שלא היה מעולם [כולם יראו שזה משיח, או יהיה מחלוקת עליו גם?] אה? [כולם ידעו שזה משיח, או יהיה גם מחלוקת עליו? מחלוקת עליו, יהיה?] לא, לא [לא] על משיח, לא, לא, כבר נגמר, המחלוקת כבר נגמר (סבא צוחק) [כי גם על מלך דוד היו מחלוקת, על רבינו, על כולם, עליך, הוא נולד? סבא] אה? [משיח כבר נולד?] (לא מבין), רק מה שגילה רבינו הקדוש [מה? אה?] יום שיבוא, כן, ואיך יבוא, יש, יהיה בעל העולם שמחה כזו, שירקדו כולם (סבא צוחק) [רבינו, רבינו גילה את היום ואת ה... הוא גילה את היום שהוא יבוא] "מגילת סתרים" [כן] הספר נקרא "מגילת סתרים", רבינו הקדוש גילה מתי שיבוא, השנה והחודש והיום, מתי שיבוא משיח, אבל אנחנו לא יודעים כלל, רק רבינו הקדוש ורבי נתן ו... [ואתה גם, וגם אתה] כן, הם, הם ידעו קצת מזה [עד שיבוא משיח, מה אנחנו צריכים לעשות, לזרוז?] הכל כתוב, בכל דיבור של רבינו ז"ל, כל, כל העולם עם כל, עם כל מה שחסר להם, וכל הרפואות וכל הישועות, בכל דיבור של רבינו (סבא צוחק). הרגליים על המיטה, אה, אה [זה בסדר? סבא, אתה רוצה, שאני אכניס אותך יותר, או זה בסדר? הרגליים שלך בחוץ] בחוץ [כן, אתה רוצה שנשים אותך יותר למעלה? כן? אתה רוצה יותר למעלה?] זה מספיק, לא צריכים [בסדר?] אחר כך נראה...

...{תשאל} אז כל העולם, כולם יעזבו את הכסא מלוכה שלהם, ויתנו לרבינו, "אתה הוא מלך" (סבא צוחק) [הם יקבלו אותו] כן, הוא יגיד להם, הם יגידו לו: "אתה הוא המלך, אנחנו לא, אתה הוא המלך" (סבא צוחק) [ברוך השם, יהיה להם זכות] כן, כל הגדולים, כל החכמים, כולם יאספו כל המתנות, כל ה... ויאמרו לרבינו: "אתה הוא מלכנו, אתה הוא מושי... אתה הוא מלכנו" (סבא צוחק) ... (סוף צד א דניאל).

צד ב דניאל 122

...אין לי כח...

...{זכיתי להתקרב} לרבינו באמת, וסבלתי מה שסבלתי, מה שאי אפשר לתאר, עכשיו אתה, נו, אתה היית מלמד עם ילדים, לא? [כן] ועכשיו, לא [עכשיו קצת] אה? [קצת יותר גדולים] יותר [שניים שהם בני שלוש עשרה, עכשיו שני ילדים בן שלוש עשרה, כבר לא ילדים] אוי וי, יש לך ילדים? [כן] אה, אוי, אוי, אני רוצה לגור בירושלים [טוב] אם יש לך דירה בירושלים, ויש לך איזה חדר קטן בשבילי, בשביל מיטה ושולחן קטן, אז טוב [ברוך השם, יש] יש [כן] טוב, מכאן אני אסע לירושלים [טוב] אתה יודע נהגות [כן] יוא, יש ספר אצלנו מרבינו הקדוש, והשם שלו הוא, שם של הספר "מגילת סתרים", הוא גילה היום והחודש והשנה, מתי יבוא משיח צדקנו, כן, הספר הוא זה, ויש אצל, אצל החברים של רבינו, התלמידים של רבינו הספר, הספר בקיצור, על-כל-פנים אני יודע מזה, שיש ספר ששמו "מגילת סתרים", רבינו הקדוש גילה היום והשנה והחודש, שיבוא משיח צדקנו, שויין, אל תעזבני, אל תלך ממני, רק לאכול [טוב] אה? [טוב] טוב. האבא שלי היה חסיד קרלין, וברוך השם, אני זכיתי בזכות רבינו לצאת מזה לגמרי, כי אין רבי, אין רבי, רק רבינו, הוא הרבי. אני הרגשתי ואני מרגיש, שכל הגאולה תלוי, ורבינו הקדוש אמר: "משיח יגיד פירוש על הסיפורי, על ה"ליקוטי מוהר"ן", זה סוד נורא מאד, הסוד הגאולה. אה, אוי וי, מגיד לי [לשים קצת משהו לגירוד?] אה? [קצת משהו בשביל הגירוד] המשיח [זה מועיל, אם זה יועיל קצת] תנסה, כן. רבינו הקדוש גילה, מתי שיהיה ביאת המשיח, כן, דבר שלא, היה סוד, זה, זה לא היה מפורסם, לא היה, רק רבינו הקדוש גילה זה בספר, ושום אדם לא יודע, רק רבינו ורבי נתן. בראש השנה היית באומן? [אני הייתי בירושלים] אה? [היינו מניין בירושלים, סבא, מניין של חברים] העיקר היא אומן, רבינו הקדוש אמר: "מי שיבוא אלי לאומן" [אבל בכל זאת מקוים שהוא יהיה בירושלים יום אחד] אה? [אנחנו מצפים, שהוא יהיה יום אחד בירושלים בכל זאת, אתם גם אמרתם לנו, שזה נחזק מאד] מה? [אתם אמרתם פעם, שזה נחזק מאד, שרבינו יהיה בירושלים] (סבא משתעל חזק). זה אהרון כהן, לא? [לא, אני דניאל, דניאל] אה? [אני דניאל, אני דניאל, דניאל] דניאל [כן] דניאל אמבש [כן, כן] אתה גר פה? [אני גר קרוב, קרוב] קרוב [יש לי חדר בשבילכם] כן [כן] אז אני רוצה לנסוע לחדר [בסדר, מתי שתרצו] טוב, תודה. אה, תכין כל הדברים על, העגלה של הקיבה ו... כן, לקחת אתנו [טוב] לירושלים [טוב] אתה גר בירושלים [כן] באיזה מקום? [קרוב ל"מאה שערים"] כן? [כן] אה, אה [על ידי "לב יהודה" אני גר] אה. זה טוב להגירוד [כן?] [זה מרגיע את הגירוד? סבא] אה, כן, אה, אה, אה, שויין, קח שמן זית ותניח על הרגליים [על הרגליים?] על הרגליים, על ה... אה, גם על, על הרגל השני. רבי ישראל [קרדונר] בא מחברון לטבריה ומצא אותי בטבריה, ומלילה זו נעשה בטבריה רעש גדול: "ישראל בער נעשה ברסלב", כן, וגם ההורים, האמא והאבא שלי, האבא שלי היה עיוור, והיה בוכה לפני: "אני לא רוצה ברסלב", אני אמרתי: "אני רוצה רק ברסלב". אוי וי, יש לכם המספר הטלפון של הרב גרוסמן? לא? [אולי אפשר לברר, אפשר לברר] תברר [טוב] ואני רוצה לשאך כאן, אני רוצה לדעת מתי יבוא, מתי שיבוא, שיבוא, שיקבע זמן [בסדר, אתם יודעים את השם הפרטי שלו? סבא] אה? הרב גרוסמן, אה, טוב [גרוסמן, השם הפרטי שלו, אתם יודעים?] לא, לא, אינני זוכר. שויין, שויין, אה, כן, אה, אני רוצה לנסוע לבית שלך [טוב] לירושלים [טוב, עכשיו?] אה? [אתם רוצים לנסוע עכשיו?] אה? [נחכה ליום?] היום, כן [טוב] כן. אוי וי, אוי, אה, אינני יודע מה, מה [אפשר לעשות], הגירוד הוא חזק מאד, הוא לא [לא, עובר], אני אטבול ב... [אמבטיה?] בים כינרת [כן?] בטבריה [זה טוב?] יש... אה, אה, אוי וי, קצת מים, אוי וי, ביצה עם שמן זית, אה, כן, לא הרבה, על (לא מבין), עוד קצת שמן זית....

...[היה נס גדול בלילה הזה] כן? [כן, נס גדול] מה? [לא היה סוכה, בלילה הזה לא היה סוכה, עכשיו יש לי סוכה] מה? [לא היה סוכה, רבי ישראל, עכשיו יש לי סוכה] מה? [הוא מספר, שאתמול בלילה לא היה לו סוכה, עכשיו יש סוכה, הבוקר יש סוכה, מישוהו בנה סוכה בלילה בגניבה] [בשביל הושענה רבה] אוי, אין לי כח, אני {יכול}...

...[מה?] מעיינות מרפא [כן? יש הרבה מעיינות?] הו, הו, מרפא, של רפואה [יש אוויר טוב? רבי ישראל, רבי ישראל, ויש אוויר טוב?] אה? [ויש אוויר טוב?] הו, אה, אה, אוויר כזה, אין בכל העולם (סבא צוחק)...

...{התורה אומרת, שכל במועט, מעיינות ותהומות, בבקעה ובהר, {בגבוה}, בשמים ובארץ (סבא צוחק) [אתם מכירים טוב אתם המעיינות? רבי ישראל] ים המלח, מה? בלי שיעור, בלי סוף [ו"חמי טבריה"] "חמי טבריה" [מעיינות מרפאים של ארץ ישראל מרפאים?] וודאי, מרפא [מרפא את הגוף או הנשמה?] הכל [הכל, רבי ישראל, רבי ישראל, המעיינות של ארץ ישראל הם מק...] אה, עזוב, עזוב אותי, עזוב אותי [רבי ישראל, מעיינות של ארץ ישראל מקבלים מרבינו הכה הרפואה?]...
...אנחנו ישראל, עם אחד בארץ, אין עוד עם כזה (סבא צוחק)...

(סוף צד ב דניאל).

...גם, היא, גם, וגם המזכירה (לא מבין) היא אוהבת לשמוע מרבינו] כן [ואוהבת לשמוע מכל דיבור] (סבא צוחק) [היא מוכנה לשבת שעות ענשי ולחמשיך, ולהמשיך] כן? [כן, כן, סבא, זה היה יוצא מהכלל] כן (סבא צוחק) [דיברנו מהקיבוץ, מהכל, שהייתם ב...] אחותו [מאבא שלי, שהייתם בהלוויה] אחותו של הנשיא הייתה גם כן [בתלביה], בבית הורים [סבא מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו..."] [אמן, 'נחמן בן שמחה', 'שהכל נהיה בדברו'] איפה, איפה אתה? [אני פה, אני פה סבא, יש, יש עוד כוס, יש עוד כוס, סבא] תשתו [כן, כן, תשתו, ברוך השם, נעשה לחיים] {הוא היה} [לחיים, לחיי עם ישראל, שנזכה במהרה לגאולה שלימה, שלימה] [לביאת משיח צדקנו, שיבוא במהרה בימינו] אמן [אמן] [החבר מברך ברכת "שהכל נהיה בדברו..."] אמן [החבר קורא לסבא את ה"לשם יחוד" והברכה של "ברכת האילנות", וסבא אומר אחרי החבר] [אמן] [סבא והחברים שרים "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך..."] [סבא מברך ברכת "בורא עצי בשמים..."] [אמן] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך...". אחר כך הם שרים "מי יתן לי אבר כיונה אעופה ציון הקדוש הוא מנה", "נַן נְחָם נְחָמָן מאומן...". אחר כך הם שרים "אשרינו, מה טוב חלקינו ומה נעים גורלנו..."] (סבא צוחק) אוי וי, זכינו, שהחיינו לזמן הזה, לזמן, לזמן הזה, מה שהיה ברסלב (סבא צוחק), אה [סבא, סבא, מה שהיה היום, זה סימנים גדולים על גאולת עם ישראל, כן?], כן, כן, כן, זה סימנים גדולים על הגאולה] כן, רואים שבכל מקום, {"מותר ומוקדש"} לשמי" (סבא צוחק) [מה רואים?] רואים פלאות הבורא, פלאות כאלה חדשים, שלא היה מעולם, זהו רבינו, הוא חדש ומחדש אותנו, את כל העולם, ומתקן כל העולם (סבא צוחק) [איך, איך זה קורה?] רבי נתן אמר לפני ההסתלקות, ביום שישי, בעשרה בטבת, אמר: "רף אחד מספרי רבינו, יעקר כל הרע מן העולם (סבא צוחק), ובכן תהיו חזקים, בכסף, בטרחה, בכל, בכל, בכל העניינים להדפיס, למכור ספרים, להדפיס" [אז המפתח לגאולה זה בספרים] אה? [ההדפסה לבד זה הגאולה, ההדפסה, הדפוס] כן, כן [להדפיס ולהדפיס, ולהדפיס] כן, כן [זה הגאולה] כן, כן, ככה ציווה רבינו, כן, זה, זה מקובל באמת, רבינו ציווה להדפיס כל כך, שיהיה מלא כל העולם, כל בית, כל מקום עם, עם ספרי רבינו ["]מלא וגדיש מקו לקו["] (סבא צוחק) ורבי נתן, וכן כל אנשי רבינו הם מסרו נפשם על זה [ורואים, רואים שזה, זמן הגאולה, ביאת משיח זה כשהספרים מתמלאים, רואים עכשיו, שזמן הגאולה מתקרב מאד, בגלל שהספרים...] כן, כן, רואים, שהשם יתברך מנהיג העולם, והפרסום רבינו, מה שנעשה מזה בכל ענין קטן, מה שנעשה מזה בעולמות העליונים, מה שנעשה מזה, אין, אין להשיג, אה [אז אנחנו, מה, מה מוטל עלינו לעשות לקרב את ביאת משיח עכשיו בכל יום, בכל רגע] אה, בתהלים, ב"ליקוטי תפילות" ועבודת השם, זהו, זהו התקרבות הגאולה על פי, על פי דעת רבינו, כן, בלי רבינו, אין כלום, הוא העיקר והסוד והיסוד והשורש (סבא צוחק) [העיקר הסוד, היסוד, והדפסת הספרים?] זה, זה הוא, שכן רבינו: [העיקר והיסוד והשורש] (שהכל תלוי בו] הכל תלוי ברבינו, כיאת הגאולה, ביאת המשיח וכל, וכל התיקון שלנו ושל כל העולם תלוי בו, תלוי ברבינו (סבא צוחק), העולם מקשים: "מה זה רבינו? מה זה? רבי הרבה צדיקים?" (סבא צוחק), קורח גם כן אמר: "כל העדה כולם קודשים ובתוכם השם, מדוע תתנשאו", אבל התירוץ, רבינו הקדוש כבר אמר לעולם, עוד מעט נגמר, "גמירתי ואגמור" (סבא צוחק) [מה זה נגמר?] "גמירתי ואגמור" מה זה? אה, רואים שאין דבר כזה בכל העולם, שיהיה לו שם כזה, שכולם יודו ויאמרו: "רק רבי נחמן", זה, זה העיקר והיסוד של כל העולם, כולם, כולם [אחד, כמו "אחד היה אברהם"] [וא (סבא צוחק), יוא, יש לנו כבר תורות, תורות כאלו, תורות כאלו, מה שיש בזה, העולם, "אני, אני סוד מכל העולם", כל העולם לא יודעים, לא, לא, מרגישים איזה, אבל מה זה, מה שזה, זה יחדש כל העולם, יתקן ויחדש כל העולם, כל, "ויקבלו כולם את עול מלכותך" [אז זה כבר ממש הולך וקורה עכשיו] כן, כן, כן, כן, ואני ראתי לפני שבעים שנה, וראיתי מה שהיה ברסלב, ומה שעכשיו, אז אתם לא יודעים מה שהיה, אבל אני רואה מה שהיה, ומה שעכשיו, אז רואים בחוש, שהגאולה מתקרבת, קרוב, בקרוב, היא מתקרבת, ואנחנו צריכים להדפיס ולעבוד השם באמונה, בהתורות העלו, בהמעשיות האלו, מעשיות כאלו, אין בעולם, כולם יודעים, שיחות כאלו אין, "ליקוטי הלכות", "ליקוטי עצות" זה, אנחנו צריכים, אנחנו ישנים, צריכים ביום ובלילה תמיד, תמיד לעסוק בזה ולהיות מלא וגדיש בפה, כן, זה עיקר כל תקוננו, תקוותנו, אוי [אה] וכל מה שאנחנו מדברים, עוד לא מגיע אפילו טיפה מן הים מענין זה (סבא צוחק). רבי נתן, אי אפשר להבין, הוא, הוא היה בסכנה בכל יום ובכל עת, הוא היה בסכנה, הם מסרו אותו, והוא ישב בבית סוהר, ונסע, ובכל מקום שהלך היה מסוכן להרגו, ... נו, אנחנו רואים שעכשיו כל העולם יודעים שיהיה רבי ותלמיד כזה (סבא צוחק), אוי [רבינו אמר, שההבדל היחיד בינו ובין המשיח זה, שהוא, לא שמעו לו, ולמשיח ישמעו] רבינו הקדוש אמר: "הבעל שם הקדוש, הבעל שם טוב, הוא היה מותר במופתים, והוא עשה מופתים כאלה. היה לו תלמיד שהוא נסע איתו, והוא סיפר מה שראה שעיניו, מופתים כאלה, "תחיית המתים" ורפואת חולים ... פלאות, פלאות, כן, ואני אסור במופתים", כי אם היה רבינו, הוא היה, היה מותר במופתים, היה כל העולם מתקרבים, כן, ואפילו הבעל שם טוב וכל הצדיקים לא, לא השיגו מה שרבינו הקדוש השיג, מה שהוריד לנו, זה ענין מיוחד, עולה על הכל, ואת... "רבות בנות {עשו חיל}, ואת עליית על כולנה", "פיה פתחה, פיה פתחה בחכמה", על ידי שהמוכיה, ה"אשת חיל" פותח את הפה, על ידי זה נתגלה חכמה, "ותורת חסד על לשונה" (סבא צוחק) ["תורת חסד" זה, זה... "תודת חסד" ["תורת חסד" זה הע"ב נימין] "הלומד תורה על גנת ללמדה", ללמד לאחרים, "תורת חסד" ["תורת חסד" זה ע"ב] "חסד" ע"ב, כן (סבא צוחק) ["תורת חסד, זה ה"נ נח", השיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע'] יוא, יוא [זה החסד הכי גדול, שאי פעם היה בעולם, לא היה מעולם חסד כזה] כן, כן ["עולם חסד יבנה"] יש חסד, יש אמת, אמת ואמת, ואמת, וזה האמת עולה על הכל, חסד, יש חסד וחסד, וחסד, אבל "את עליית על, על כולנה", ה"אשת חיל" (סבא צוחק) [והשם של רבינו זה החסד הכי גדול שאי פעם השם יתברך נתן לנו, אין חסד יותר גדול] לא, לא ידענו, כל העולם לא ידע, זה לא מובא בשום ספר מזה, מ"נ נח", רק רבינו הקדוש בעצמו כתב את זה עם נקודות (סבא צוחק) [איפה? איפה? במכתב? בפתק?] בפתק, כן, "נַן נְחָם נְחָמָן מאומן", כן (סבא צוחק) [אה] הוא בעצמו זה השיר, שיחזיר כל העולם להשם יתברך, וגם כן כל דיבור של ה"ליקוטי מוהר"ן", ושל ה"סיפורי מעשיות", של השיחות וההלכות, מה שזה, מה שיש לנו, רבינו הקדוש אמר: "כשיבוא משיח, יהיה ישיבות הרבה, שלישו, כל, כל הישיבות ילמדו ספרי רבינו, וכל הלומדים יתבטלו ויתביישו" (סבא צוחק), ורבינו הקדוש קורא אותם, המפורסמים של שער", "רשעים", {הוא} ראשי תיבות רבי", רבי, יש רבי של רשעים, יש רבנים של, שהם רשעים ["רשעים בחושך ידמו"] רבי (סבא והחברים שרים "נַן נְחָם נְחָמָן מאומן..."] [זה ראש השנה, ניגון של ראש השנה (סבא צוחק) [ככה אתם עשיתם מזה את הניגון?] אני חכיתי כל השנה לשמוע בראש השנה זה הניגון [סבא, איך התחיל הניגון?] אה? [איך התחיל?] זהו, זהו, ככה הוא מתחיל [לא, לא התחלה] לא, לא, לא, לא, זה [סבא שר המנגינה] אני חכיתי כל השנה לשמוע החזן אומר ה"שמונה עשרה" [מה הוא אומר שם?] אה? [ב"שמונה עשרה" איזה מילים הוא אומר? "האזינו כל תרועה"] [סבא שר "כי אתה שומע כל שופר..."] נו, "כל שופר", זה הראש השנה, זה

[ראיתי מכתב ב"עלים לתרופה"] אה? [ראיתי מכתב ב"עלים לתרופה"] יוא [שרבי נתן כותב לכן שלו, רבי יצחק] יוא [רבי נתן כותב מכתב] יוא [שירגיש את ה"אשרינו", שהלואי שיזכה פעם אחת בחיים להרגיש את ה"אשרינו" שהוא אומר כל בוקר] כן [להרגיש את זה פעם אחת בחיים] אוי (סבא צוחק), רבי נתן נסע עם, עם בנו רבי יצחק לחתונה, היה, הוא היה החתן [רבי יצחק], היה זמן החתונה, הם נסעו לחתונה [כן] אז המתנגדים שמעו שרבי נתן, רבי נתן יבוא עם החתן, אז הם הלכו עם אבנים וזרקו, וזרקו אבנים להרוג, להשמיד, כן [על רבי נתן] אה? על רבי נתן ועל החתן (סבא צוחק), נו, היה צריך, חס ושלום, דבר כזה? אם אחד נוסע עם בנו בשביל החתונה, לעשות חופה, מקבלים אותו באבנים? אז הם זרקו אבנים להרוג, אז הם היו בסכנה, אז התחבאו ביער, היה יער, אחר כך הם ראו שהוא [רבי נתן] איננו, אז הם הלכו, הם הלכו, הם הלכו לחפש את רבי נתן, איפה, איפה, איפה רבי נתן? איפה? לאיפה ברח? איפה הוא? אז מצאו אותו, שהוא היה מרקד בשמחה גדולה, כן ביער [ביער, והוא היה מרקד ומזמר בניגון כזה, בהתעוררות כזה, יוא [מה הוא שר?] זה, זה היה [סבא שר "אשת חיל"] [סבא והחבר שרים באידיש 66] הניגון של "אשת חיל" (סבא צוחק) [כן] התעוררות כזה [איך, איך המילים? סבא, איך המילים? איד זה המילים?] גדולתו ותפארתו [כן] 66 [באידיש] (סבא צוחק), רבי נתן] הוא החיה את עצמו ושימח את עצמו בזה, משיח יבוא (סבא צוחק) [אז יראו את הגדולה של הברסלבר, רבינו אמר, שהמשיח יספר מה "בעטליר השביעי"] מי יספר? [שהמשיח יספר את המעשה של ה"בעטליר השביעי"] אה? של ה"בעטליר השביעי" [כן], המשיח יספר את זה [יוא, הוא השאיר למשיח (סבא צוחק) [עוד מעט אנחנו גם ניסע לחתונה] אה [כמו רבי נתן, גם אנחנו ניסע לחתונה, כן] חתונה יפה מאד] (סבא צוחק) [יש איזה תורה ב"ליקוטי מוהר"י", שרבינו אמר, שהיה פה חתונה יפה, אחרי שרבינו אמר את התורה הזאת, איזה תורה זה הולך? בתורה ס', אני חושב, או סא', תורה ס' או סא', נדמה לי, שרבינו אמר [זה] חתן כלה] יוא [זה] חתן כלה] יוא, חתן כלה (סבא צוחק) [באיזה ניגון ינגנו בחתונה הגדולה? ינגנו שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע'] [זה השיר, שכשמישיח יבוא יהיה הגן עדן של כל הצדיקים] (סבא צוחק) [שיר בכינור של ע"ב נימין, איזה שיר זה יהיה הגן עדן של כל הצדיקים? סבא] אה? 'פשוט, כפול', [נחמן, ינגנו] (סבא צוחק) [סבא והחברים שרים "נַח נַח נַח נַח נַח מְמִינִי מְמִינִי..."] [עוד לא נגמר] [סבא והחברים ממשיכים לשיר "נַח נַח נַח נַח נַח מְמִינִי מְמִינִי..."] (סבא צוחק) [אה, זה ניגון של ראש השנה] זה הניגון של ראש השנה, אני לקחתי את זה על "נח", אבל זה הניגון של ראש השנה [איך?] [סבא והחברים שרים "כי אתה שומע כל שופר, ומאזין תרועה, ואין דומה לך..."] [אתה יכול להיות חזן, סבא] ואני לקחתי את זה על, על "נח" [סבא והחברים שרים "נַח נַח נַח נַח נַח מְמִינִי מְמִינִי..."] [כבר שרים את זה, כבר שרים את זה הרבה, הרבה שנים כבר] כן, עכשיו הניגון גם כן הוא מרבינו, גם כן של ראש השנה [כן?] [סבא שר "נַח נַח נַח נַח נַח מְמִינִי מְמִינִי..."] [על זה, אני, אני "חיברתי אותו על נייר"] [זב 'פשוט וכפול'] כן (סבא צוחק) [ראש השנה שלי עולה על כולם", זה מתאים שזה יהיה הניגון של ראש השנה] [סבא, מתי יבוא משיח? סבא] אה? [מתי יבוא משיח?] (סבא צוחק) [שמעתי, שרב נחום שופטר, רב נחום שופטר קירב כמה גדולים עם, בזה שהוא התחיל להגיד "תיקון חצות", התחיל להגיד "תיקון חצות", שמעתי שרב מרדכי סוקולוור ועוד כמה גדולים שאלו אותו: "מה אתה אומר "תיקון חצות"? אתה סנדלר פשוט, מה אתה אומר "תיקון חצות"?"] יוא [אז הוא אומר להם: "אתם לומדים, לכם לא חסר בית המקדש"] אתם צדיקים, אתם לומדים [אתם צדיקים ולומדים] אבל אני איש פשוט [לי חסר] אני צריך (סבא צוחק) [יש דיבור מרבי נפתלי, מתי שהתפרסם "ליקוטי מוהר"ן", אז יהיה מוכנים לגאולה, כשהתחילו ללמוד ספרי רבינו] כן [יש כזה דיבור מרבי נפתלי] נו, אבל עוד לא, עוד לא, אבל זה {עושה}, כן, מתקדם, {משיח} הוא מתקדם (סבא צוחק) [זה תלוי בלימוד ספרי רבינו, אם נלמד הרבה ספרי רבינו, אז המשיח יבוא יותר מהר, ככה שמעתי, שאלו פעם את רבי נפתלי: "איפה, איפה אוהו הגאולה? אתם שמעתם את ה"מגילת סתרים" מרבינו", אז רבי נפתלי אמר, שככה, ככה מקובל מהרבי, כמה שילמדו, יתפרסם יותר הספר שלי בעולם, ככה יהיה, (לא מבין, כי הוא מדבר באידיש), מי, מי יודע את ה"מגילת סתרים" חוץ מרבי נתן ורבי נפתלי? בדורות האחרונים גם מישוהו ידע מזה?] {לא יודע} [רבי ישראל קרדונר ידע מזה?] [מגילת סתרים?] לא, לא, זה סוד, זה, זה ידע רק רבי נתן ורבי, ורבי נפתלי, אולי עוד, עוד, עוד (לא מבין) [רבי נחמן טולטשינר לא ידע מזה?] אינני יודע, רבי נחמן טולטשינר קיבל מרבי נתן, אולי הוא היה גם כן, {אבל...} [יש דיבור מרבי נתן, שרבי נתן אמר: "(לא מבין, זה באידיש)", יש כזה דיבור מרבי נתן? מה הפירוש של הדיבור הזה?] לכל אחד [מה אני אגיד לך? איך אני אתחיל לדבר איתו?] תפילה, תפילה, תמשיך בתפילה [להתפלל שהוא יתקרב?] כן [צריך אבל התשדלות, לדבר איתו קצת, סבא, איך אתם התקרבתם לרבינו? מי קירב אתכם? רבי ישראל (קרדונר) קירב אתכם, או שהתקרבתם לפני כן?] לפני כן נודע, נודע לי שיש ספרי ברסלב, שאסור לדבר, שאסור ללמוד אותם, אז מצאתי ספר [השתפכות הנפש] בתוך, בתוך, בתוך... [גניזה] בתוך זבל, בתוך זבל [פח וזבל?] כן [השם ירחם] אני ראייתו את הספר, זה (לא מבין), להוציא את זה, זה ביוון, בפח זבל? אז היה גניזה, גניזה בישיבה, של ספרים ישנים, של... להכניס, לתת אותם לגניזה, אז הלכתי לגניזה לזרוק את הספר, זה היה ספר ישן [כן] בלי כריכה, בלי... "שמות" [כן] אז הלכתי לגניזה, וטרם שזרקתי הבחנתי, ששם הספר "השתפכות הנפש", נו, אמרתי, "השתפכות הנפש" אני היה לי געגועים, להשתפך נפשי להשם, אז אולי זה טוב לפני, התחלתי לקרוא וראיתי שזה מן השמים, שזה טוב {לפני}, כן, נו, אז למדתי הרבה בהספר בהתעוררות, בהתלהבות, אז בא, בא החברים שלי, והם, הם, הם ראו שאני לומד בספר, בספר ברסלב, אז אמרו לי: "מה אתה עושה? בספר זה אתה לומד? אתה קורא בספר הזה? אסור לקרוא בספר הזה?", אמרתי, אמרתי: "רשע, על זה הספר אתה אומר שאסור, אסור ללמוד? הרי אתה לא יודע מה שיש בעולם" (סבא צוחק), "זה מספרי ברסלב", יוא, והיה מתגעגע ברצון חזק (לא מבין) (סבא צוחק), אבל {להגיד, ה"יוד"} שעל-כל-פנים "לא עשני גוי", "ה"יוד", זה לא צריך להגיד, אני {לא חושב}, זה לא, לא צריך להגיד [תהיו ביחד, והוא יגיד מה זה "אבי הנחל"] כן? [זה יהיה קידוש השם] (סבא צוחק) [כי יש לי מקום צנוע יפה, מקום שהעשירים ברובע היהודי, יש להם אולם קטן בשביל עיתונאי, ומקום שצריך להגיד את השם, יש שם שרידים של בית המקדש באולם] כן [והם בשמחה, הם מכירים את נשיא המדינה] אה [כמה זה עולה, מה עושים, איך, איך, כי אנחנו רוצים בכל ידינו לפרסם את רבינו בעולם] (סבא צוחק) [הכל לרבינו, אז שאלתי מה, מה, מה עושים? אמרו לי: "ארבע מאות שקל", אז אמרתי: "יש לי"] כן? [אז לא נתתי להם עוד, רק יש] כן [יש ארבע מאות שקל לפרסם את שם, את רבינו] כן [אבל בשביל המסיבה, צריך להזמין את הנשיא, שיראו שהוא מכיר את גדולי רבינו] כן [והוא? ידידים, מיותר], וראה את הפתק, זה במקום מאד, מאד מכובד, ברובע היהודי, במקום צנוע ויפה] כן [ומקום שיש מקום לשבת לעיתונאים, וגם אפשר לתת להם סרט] הוא יעשה [יוסי עשה סרט, ויראו את הסרט, איך אתם מדברים על מעלת רבינו בסרט, והעיתונאים יכתבו מה שהם רוצים] כן (סבא צוחק) [וזהו, ויש הכל מוכן, החתונה מוכנה, הנשיא מדינה בוודאי ישמח לבוא, הוא ישמח לבוא] כן [הוא מוכן להראות, שהוא מחזיק מיהדות] הוא לא מראה לשום, לשום מוסד, לשום גדולים [שום כבוד] שום כבוד [אבל לענין הזה, זה קידוש השם גדול, כל המדינה יראו, הנה, כאן רבינו] שזר היה הראשון [אחר כך בן צבי, ועכשיו יהיה הרצוג] (סבא צוחק) [ימין היה אצלי ביום שישי, ימין] [בא אלי לאשקלון] כן? [עם שמונת אלפים פתקאות, שמונת אלפים פתקאות] יוא, יוא, אבל הם לא כל כך... [פשוטות מאד] יוא [זה היה הצדקה של איזה אדם באשקלון] כן [שעובד בדואר] כן [והוא יחלק את זה לאנשים שעובדים בדואר, והם יחלקו את זה בתיבות של הדואר] כן [כל תיבה הם יכניסו פתק] (סבא צוחק) [שכתוב שמה, סגולה להגיד את שם רבינו, וסגולה לשידוך ולפרנסה ולברכה, והוא עובד בדואר, והוא יעשה את זה] כן [יש על הפתק, לעילוי נשמת אבא שלו] אה, אה [הוא תרם את זה, הוא תרם מאתיים חמישים שקל לענין הזה] [טוב, עכשיו מה אם ההצעה של המסיבה הזאת? לעשות את זה?] [אז אשתי היא תרמה את זה בשביל לצאת לרפואה שלה, לרפואה של חזקיהו, שיהיה להם רפואה שלימה, לקדש שם רבינו, לפרסם את הפתקאות יותר יפות, משהו יותר יפה, אז אנחנו חשבנו, חשבתי בדרך לירושלים, שאם אני יכול לבקש ממכם, לשלם למסיבת עיתונאים עם, עם הנשיא, עם הנשיא] כן [הרצוג, על "אבי הנחל"] יוא [ושם ניתן גם פתקאות יפים לעיתונאים, סגולה להגיד שם רבינו, אבל נעשה משהו יפה, חשבתי ב"פסח שני", אולי ב"פסח שני", אולי בזמן אחר] [למה? עכשיו, ערב ראש חודש אייר] [אולי עכשיו, אולי מיד, אבל חשוב, אבל חשוב] קודם כל אנחנו צריכים, זה לא יפה כלל [שמה?] אמרנו שנשלח מהדואר [כן] וזה לא כלום [הוא] {מבין שרק שמו של רבינו יכול להכניס את עם ישראל לספרי רבינו] כן [רק שמו של

רבינו] כן [יכול להכניס את עם ישראל לספרי רבינו] כן [סבא צוחק] [זה המפתח, בלי זה שנפרסם את שמנו, אי אפשר בשום אופן לגשת לספרים, אפילו הברסלב, חסידי ברסלב, לא מבינים כלום מספרי רבינו בלי הפתק] כן [לא מבינים] [סבא צוחק] כן [ולא רואים כלום בלי ה"נ נח"] {לא רואה} {לא רואים היום כלום, עיוורים, עיוורים וחרשים, לא רואים כלום} כן, [לא מבינ] [רק פרסום שם רבינו, זה מפתח להיכנס לרבינו, בלי זה אי אפשר, בלי שאומרים את זה] כן [אני רואה אנשים פשוטים באשקלון, שיותר קרובים מאשר חסידי ברסלב פה במאה שערים] כן [כן, הם רואים באמת] ככה זה על ידי הפתק [על ידי ה"נ נח", הם אומרים "נ נח", הם אומרים] כן? [אומרים, זה מפתח, אמר יהודי אחד שעובד במפעל לאיזה רב באשקלון, הוא אומר: "אני אומר את זה, ואיפה שאני הולך, הכל מצליח לי"] זה ענין לפרסם את זה, זה מתפרסם [וראיתי, שרבינו מרמז, מרמז לנו בתורה לב' חלק ב', תורה חלק ב' ב"ליקוטי מוהרן"] יוא [שם] גימטריה [פתק] הספר [שם] זה גימטריה 'ספר' אה, אה [שם רבינו זה ספר] [סבא צוחק] [מדפיסים הרבה פתקאות, מדפיסים ספרים] [אז אם זה סוד הגאולה, אז צריך לפרסם את זה מיד] [זה סוד, שאם אנחנו מפרסמים את זה, עם ישראל בכמה, במעט זמן יתפרסם שם רבינו, וכולם ירצו את ספרי רבינו, רק לפרסם את שם רבינו, להכניס את זה לכל יהודי ליד] יוא [אין מנהיגות, כולם יודעים שאים מנהיגות, לא יודעים מי המנהיג, לא יודעים מי] מי שרואה [אמת] {ה'ליכוד} {ה'ליכוד} [יום אחד ה'ליכוד, יום אחד ה'מערך', לא יודעים, יום, יום לא יודעים מי יהיה לנו עכשיו] שמיר, שמיר, שמיר הוא הראש ממשלה [כן, כן, אבל זה זמני, יש מלחמה בינו לבין ה'מערך' על השלטון, העיקר המצב קשה, העם סובל מאד, מאד סובל, כולם מרגישים שזה לא אמת שעם ישראל צריך מנהיגות] כן [כן, כן, ומרגישים את זה, וממש מרגישים שזה הזמן, שצריך לקרות דבר מיוחד מאד לעם ישראל, ואנחנו, אנחנו זכינו, אתם זכיתם] יוא [לתת את הצילום הזה, שהפתק האורגינלי, יש לכם את האורגינלי?] יוא, זה בצפת, זה אצל ציון [ברוך השם, הפתק הזה הוא מעורר הרבה אנשים בעם ישראל, שכן יודעים מזה, אבל עדיין לא כל עם ישראל יודע מזה] לא כולם, [עדיין לא] [אך, אך עם ישראל, עם ישראל היום רוצה לדעת, רוצה לדעת היום מה הוא צריך, אך הוא יכול להיכנס למצב אחר, מחפשים דרך, הם מחפשים, עושים שביתות, שביתות רעב] כן? [שובתים רעב ליד הכנסת, ובכיכר "מלכי ישראל", אך, אך עם ישראל, מה עם ישראל היום... יש "אבי הנחל", מה, מה עם ישראל צריך לעשות היום בשביל לצאת מהמצב הזה? עם ישראל היום צועק, לא יודע לאן לצעוק, צועקים, הנשמות צועקות "הצילו"] אבל רואים שכולם נמשכים לרבינו רבי נחמן, כל העם וכל העולם נמשכים לרבינו רבי נחמן, וזה לא על חנם, זה, יש בזה, יש עניינים פלאים שאנחנו לא יודעים, פתאום נתפרסם רבי נחמן ונתפרסם הפתק הזה, שהיה בסוד חמישים שנה [שבעים, שבעים] שישים שנה [שישים שנה, כן] כן, היה בסוד, וכל העולם ידעו ולא, ולא המדינה ולא ... רק נתפרסם בדרך נס, הוא נמצא, הפתק נמצא, ובדרך נס נתפרסם עכשיו, כן [מה, מה עושים עם ישראל עם הפתק?] אה? [מה עם ישראל צריכים לעשות עכשיו שנתגלה הנס של הפתק? מה, מה עם ישראל צריך ...] העיקר צריכים לפרסם את שם רבינו, שכולנו וכל העולם תלוי בו, "העי קר והיסוד שהכל תלוי בו הוא להתקרב להצדיק האמת", לרבינו הקדוש, אם אנחנו לא נסתכל על הרבנים ועל השקר, {העולם, העם} יבחר לו את רבינו, זה מספיק, זה התיקון לכל הרבנים, לכל השקר, תיקון גמור, ונצא מן הגלות, ונזכה לגאולה שאנחנו מקווים כל כך שנים, כן, עכשיו הוא סוף הזמן, סוף הזמן, אנחנו מקווים, יש עוד מאתיים שנה, נו, זה, זה גם כן הרבה בשבילנו, אבל אנחנו לא יודעים, לא, לא יודעים, רבינו הקדוש כבר גילה הקץ, יש ספר, ספר ["מגילת סתרים"] ["מגילת סתרים", שמה רבינו הקדוש גילה את סדר הביאת המשיח, ומתי יבוא, באיזה חודש, באיזה יום, אבל זה נעלם מאיתנו, לא, לא יודעים, זה נכתב, גם כן טוב זה, זה נכתב בראשי תיבות, אבל יש בו כל, כל הענין ביאת המשיח, כל הענין, אך יבוא, מתי יבוא ... כן [ה"נ נח", החתימה של רבינו] יוא [עם ישראל, שיבחרו ויבינו בפתק, שהענין של החתימה הזו] כן [זה חתימה חשובה, מה עם ישראל, עם ישראל צריכים לעשות עם, עם השם של רבינו? הם יכולים להתקרב על ידי זה, על ידי השם הזה?] אני לא יודע כלום, אני יודע רק שיש חתימה מרבינו בפתק הזה, ורואים שזה לא, לא, שזה לא מעשה ידי אדם, זה ענין למעלה מן הטבע [האם זה טוב שיגידו את זה?] אה? [שיגידו את השם הזה, שעם ישראל יגידו או יזמרו את השם הזה "נ נח"] כן, כן [זה, זה מקרב את, יקרב את הגאולה, שיגידו או יזכירו את שמו] אז שיתפרסם שמו בכל העולם, וזה הוא השם שלו, "נ נח" זהו עיקר, זהו כולל בו כל הגאולה וכל, וכל הישועות כלול בזה השם, כי העיקר הוא תלוי ברבינו, כן, העיקר הגאולה, עיקר ביאת המשיח תלוי בקרבת הצדיקים, שידעו העולם שיש צדיק, יש צדיקים כאלה, רבינו ותלמידיו, רבינו הקדוש ואנשיו, זה הוא עיקר הגאולה תלוי בזה, ומוטב להודיע ולפרסם לכל, לכל עם ישראל, כן, עד עכשיו לא, לא, לא היה אפשרות לדבר מזה, כי העולם היה... לא, לא רצו להתקרב, אבל עכשיו, אפילו עכשיו איך שאנחנו, אם אנחנו נתקרב לרבינו רבי נחמן, אז יהיה יבוא משיח ויהיה הגאולה, ויהיה נסים ונפלאות כאלה שלא היו מעולם, יותר נפלאות מיציאת מצרים, ומכל הנסים שיש בתורה, כן [סבא צוחק], זה ככה אומר רבינו, זה לא אנחנו לא כלום, רבינו הקדוש הודיע וגילה טיפה מן הים מזה, יש ב"ספר המידות" הדיבור מרבינו שגילה: "ביאת המשיח תלוי בקרבת, בקרבת הצדיקים", נו, אנחנו יודעים זה דברי הם, הם, הם מעיינות, כל דיבור הוא מעיין חכמה ... כן, וגם זה הענין, גילה רבינו, גילה ש"ביאת המשיח תלוי בקרבת הצדיקים", ואנחנו יודעים מה זה, מי, מי הם הצדיקים, רבינו ואנשיו האמיתיים, לא השקרנים, יש שקרנים הרבה, ברסלב, ברסלב, כן, יש שקרנים, אבל זה לא, לא, זה לא, בא בחשבון, זה, זה לא ברסלב, ברסלב זה רק אמת, שקר, לא ברסלב [אפשר לאמר, שהתקרבות לצדיק האמת, ההתקרבות בשביל אדם חילוני, אדם שלא יודע כלום...] יש, יש צדיקים, זה לשון רבים, והם הצדיקים, רבינו זה העיקר ותלמידו הקדוש רבי נתן [אבל יהודי היום ברחוב, שרוצה להתקרב לרבינו, ולא יודע ספר תורה ולא יודע כלום] נו [האם בשביל להתקרב לרבינו על ידי הזכרת שמו, מה שכתוב בפתק, האם זה יפתח לו, יעזור לו להתקרב לצדיק?] כן, כן, כן, שיזכיר בכל עת צרה, בכל עת ובכל שעה "נ נח", שישיר את זה, וישיר בשמחה [איך?] כן [איך?] זה, זה, זה דבר קל, וזה הוא העיקר הכל, כי העיקר הוא רבינו רבי נחמן, "נ נח" נחמן נחמן מאומן" זה "פשוט, כפול, משולש, מרובע", זה עשרה אותיות מן עשרה מיני נגינה שגילה, עשרה מיני נגינה שגילה, בזה תלוי הכל, כל הגאולה, רק להגיד {בבוקר}, בפה "נ נח", לשיר בשמחה, כן, "נ נח", ועל ידי זה יתקרב כולם לרבינו, זה, זה הגאולה, עיקר הגאולה הוא רבינו, זה השם "נ נח", זה, זה, זה עיקר הגאולה, "נ נח" נחמן נחמן מאומן" בזה תלוי כל עיקר הגאולה, וזה מסוגל לכל אחד בכלל ובפרט, כל אחד שיתפלל ויגיד בפה: "זכות, זכות רבינו הקדוש יגן עלינו ועל כל ישראל, זכות, זכות "נ נח" נחמן נחמן מאומן", כן, נו, אבל העולם רחוקים מזה [נכון] לא [לא], העולם מחפשים את זה, אם נגיד לעולם, אם אתם אומרים לעולם] כן [העולם היום, אפילו הרחוקים שביותר] יוא [הם מחפשים דרך פשוטה מאד] כן [ודבר טעים מאד וקל מאד] קל [בשביל להתקרב לקדושה, להתקרב לצדיקים] נו, צריכים לפרסם את זה, שהעיקר הגאולה תלויה ברבינו רבי נחמן, להתקרב אליו, מה להתקרב? ללמוד ספריו ולקיימם, אז יהיה הכל, אז יהיה הגאולה השלימה [ומה עיקר העצה של רבינו? מה עיקר העבודה?] וזה, זה עיקר העבודה, עיקר מה שגילה רבינו, אמת כזה שלא, שאין בעולם אמת כזה, וגם אנשיו האמיתיים הם יש להם חלק בזה, וזה עיקר מה שאנחנו צריכים ללחוץ ולהתגבר על כל השונאים, על כל... ויהיה פלאות כאלה, שכל העולם, כל הגויים יתייחדו, כן, ויהיה פלאות כאלה, שכולם יראו בעיניהם את, את, את השם יתברך והתורה ואמונה ... זה, זה רבינו הקדוש הוא בכח כל דיבור שגילה בעולם, שיש ממנו ומתלמידו רבי נתן, ה"ליקוטי הלכות", ה"ליקוטי מוהר"ן", כל דיבור שלהם זה תיקון כל העולם, ועל ידי זה יבוא משיח ויהיה הגאולה השלימה, כל הגאולה תלויה ברבינו רבי נחמן, שנזכה להתקרב אליו ללמוד ספריו באמת, ולהתקיים, ולקיימם, כן, זה הוא יגלה וידריך אותנו לכל התורה, לכל... זה העיקר, זה העיקר השורש והעיקר רבינו רבי נחמן, כל תורה, כל דיבור, כל מעשה, כל שיחה שגילה בעולם זה כל חיותנו ותקוותנו, ועל ידי זה יהיה הגאולה, זה דבר ידוע לנו בקבלה, כן, ורואים בחוש, שהמחלוקת שהיה על ברסלב, זה היה ענין הגאולה, זה {מתבשל לגבי}, מזמן שרבינו הקדוש היה בעולם, וזה מתבשל, מתבשל [אז זה כבר די קרוב, נכון? זה כבר מתבשל הרבה זמן, אז זה כבר מאד קרוב]... [סוף צד ב וידאו 1].

...קודם כל [לקבל] מי שיקבל, יקבלו, יקבלו, ואפילו אחד שמתקרב לרבינו, זה התקרבות הגאולה, כן, כן, זה לא, זה ידוע לכל, והם יכולים לראות, לא, כן, ולהבין, שמעשיות כאלו לא היה, אין בעולם, לא היה, רק "משיח יגיד פירוש על המעשיות, וגם על ה"ליקוטי מוהר"ן", כן, וזה, זהו החיות של כל העולם, של כל עם ישראל, של כל העולם, תיקון כל העולם, זה ענין חדש, ענין הגאולה השלימה, שלא יהיה אחריה גלות, עכשיו הגאולה, היה כמה, היה גאולות, והיה אחריהם גלות, אבל עכשיו הגאולה הזו, לא יהיה אחריה גלות כבר, כן, ויהיה נסים ונפלאות כאלה בעולם, ש... והתגלות כזה, שיתקרב כל העולם להשם יתברך, וכל הרשעים והאפיקורסים והרחוקים ו... יהיה להם תיקון, מה ש[אי] אפשר, יהיה להם תיקון על ידי רבינו, זהו, בזה תלוי העיקר הגאולה שלנו ושל כל העולם, זהו עיקר הגאולה ספרי רבינו רבי נחמן, כן, ללמוד ולקיים, אז יהיה עולם, עולם אחר, זה עכשיו בחושך, גלות, ונתרחקנו מאד, אבל רבינו רבי נחמן הוא מתקרב את כל העולם, את, את, את כל האלו שנדמה שאי אפשר לקרבם בשום אופן שבעולם, ורבינו הקדוש יכול הכל, הוא יכול לתקן ולרפאות ולהחיות ולקרב להשם יתברך, לתורה, לאמונה, הכל תלוי בו, כן, כשהעם יתקרב, לא יסתכלו על רבנים ועל מתנגדים, והם, כל אחד יכול לראות את מה שיש, ה"ליקוטי תפילות", ומה זה "ליקוטי מוהר"ן", ומה זה "ליקוטי הלכות", ומה זה "ליקוטי עצות", זה, זה יהיה עולם חדש, זה יקרב כל העולם להשם יתברך ולתורה ו... אוי וי "עולם חסד יבנה", נכון? [שיר של חסד] שיר חסד זה ע"ב, חסד, מ'פשוט, כפול, משולש, מרובע' זה הניגון חסד, כן, שבעים ושנים נימים של הכינור, {כן}, רבינו הקדוש כבר אמר: "הכנתי כבר הכל למשיח", הוא כבר הכין לנו כל הישועה, כל, כל מה שאנחנו צריכים, אבל לא שמים לב, לא, ולא יודעים, אז, אז הוא נמצא בעולם, הגאולה נמצא בעולם, כן, ולא יודעים (סבא צוחק), רק ממשיכים עצמם, כל העולם ממשיכים עצמם לרבינו, ואומרים שזהו הגאולה, כל העולם [סבא, הספר "אבי הנחל"] אה? [הספר "אבי הנחל"] יוא [שנתתם, עכשיו נתתם לנשיא הרצוג] יוא [זה הספר זה מכתבים שכתבתם לנשיא שזר] כן, כל מכתב, הוא אמר לי, הנשיא שזר הוא אמר לי: כל מכתב שבא אליי, הוא תכף הלך להנשיא בן צבי, ושניהם קיבלו, שהעיקר הוא רבינו רבי נחמן, כן, הם התחילו עם מכתבים, אז הם [התרגשו] מאד, שניהם, כן (סבא צוחק), זה מצוה לפרסם את זה, ששזר ובן צבי היו ידידים, כולם יודעים, כן, ובזמן שהוא [שזר] היה נשיא, הוא היה, הוא נכנס אליו בכל, בכל זמן, וכשקיבל המכתב, כל המכתבים הוא ראה אותם, ואני הייתי אצלו ואצל בן צבי גם כן, הוא היה בטבריה, ואני הייתי אצלו במלון, ונתתי לו מתנה הספר "ליקוטי הלכות" ו... כן, אבל רואים שהמכתבים האלו, שני הנשיאים, שני הנשיאים הם, הם, הם החליטו שזהו הגאולה [הנשיא שזר ראה גם את הפתק, אני יודע] אה? [הנשיא שזר] כן [ראה את הפתק] כן, כן, וודאי [ומה הוא אמר?] הוא קיבל את זה ואמר: "שזה החתיכת נייר יכבוש כל העולם", ככה הוא אמר לי [למה לא פרסם את זה? למה לא גילה את זה אז? מה הוא אמר? מה היה?] מה? [לא כלל], העולם היו רחוקים לגמרי מברסלב, ורק עכשיו אפשר לדבר, כי העולם ממשיכים עצמם לרבינו [אבל הוא קיבל את זה בשלמות] כן, שניהם, שניהם [גם הנשיא בן צבי] גם הנשיא בן צבי, וכל המכתבים הוא הלך אליו, ושניהם קראו את, את המכתב, ונתרגשו מאד, זה רק אני יודע, הוא סיפר לי, שזר, הנשיא שזר סיפר לי, שכל מכתב שבא לו, הוא הלך תכף לבן צבי, להנשיא בן צבי, כן, והנשיא בן צבי שיבח מאד המכתבים, כן [גם הנשיא הרצוג כתב לכם מכתב] כן, כן, אוטו יש לך? אז ניסע עכשיו, איפה, איפה הוא? הוא אצל, אצל ברובינדר [כן] צריכים, צריכים להגיד לו שזה שלי [כן] אז... [אבל הוא מאד מעריך את זה] אה? [הוא כתב שם, שהוא מאד, מאד] הו, זה נורא מאד [מעריך את, את...] כן [ברוך השם] ויכולים [עכשיו, לחשוב] על ידי, על ידי... [אז המכתבים האלה הם מקרבים את עם ישראל לרבינו, זה טוב שהנשיאים יהיה להם את הפתק ו"אבי הנחל"] כן [זה מדבר מ...] כן, כן, הוא בעצמו התרשם מאד מכל המכתבים, מכל... כן, והוא לא, לא, לא כל כך מהר הוא, הוא מדבר כאלה, מה שהוא דיבר על המכתבים, וגם כן רואים הקבלה, אבל אולי צריכים לקבל מהם רשות, לפרסם את הקבלה [את המכתב] {הוא שיבח וודאי} {הנשיא הרצוג} אז לפרסם צריכים לקבל רשות [וודאי, וודאי] אז צריכים לדבר עם אביבה, שהיא תדבר איתו, אם הוא מסכים לפרסם את המכתב, זה לא, [אז לא] {כן, עכשיו שנעשה לסבא ישיבה בבית הנשיא} זאת אומרת, שהנשיא שזר והנשיא בן צבי, והנשיא הרצוג, שלושה נשיאים, כן [אנחנו רואים, שהבית הנשיא מקבלים אתכם עד היום הזה] כן (סבא צוחק) [וחשבנו, שיהיה טוב] בפרט עכשיו, אחר שיצא "אבי הנחל" החדש, "אבי הנחל", הם כולם, הם, הם, הם מסתכלים עלי, כן, כמו, כמו צדיק (סבא צוחק), נו, אבל זה מקרב, זה הספר "אבי הנחל", מקרב את כולם, כולם, מי שקורא בספר הוא אומר שזה פלא, כן [נעשה מסיבה לכבוד סבא] מה שהדפיס הנשיא, הוא, הוא, הוא בדק כל המכתבים, ולקח התמצית, ולקח והוציא, הדפיס שלושים, שלושים ושניים מכתבים [לב] כן, ובזה הוא פתח שער להדפיס, שצריכים להדפיס כל ספרי רבינו, וגם כל המכתבים שיש עוד, שלא [שם אותם], יש אצל, אצל עורך דין יהודה, יהודה שמו? בתל-אביב [רעננה] לא, הוא מרעננה, הוא עורך דין ברעננה, יהודה, יהודה שמו [כן, רובין] רובין [העורך דין שהיה רעננה?] יוא, כן [שהיה לוקח אתכם למקווה?] כן, כן [כן, רובין] רובין [כן, יהודה רובין] הוא [יש לו כמה מכתבים ש...] [לן] {שם כמה מכתבים שמצאו בזמן החיפושים, הוא לקח אותם, וטוב}, וצריכים להגיד לו, שנצלב את זה, נצלב את זה, כל מכתב הוא, הוא... [גם בבגניזה, בבגניזה] של המדינה יש עוד? אה? [גם בבגניזה, בבגניזה] של הנשיא שזר יש עוד מכתבים שנמצאו, בעזרת השם, שימצאו] כן [שעוד לא, עוד לא נתן] כן, יש עוד [הפתק, אפשר לפרסם אותו בטלוויזיה וברדיו, ובכל האמצעים] כן, כן [כן, אין בעיה] כן, כן, זה מסוגל מאד לכל אחד שצריך ישועה, ויש לו איזה צרה, יש לו, מה שיש לו, איזה צרות, שישירו בשמחה את השם, את השם, ולכוון, הוא יכול לעזור, לעזור לנו, שנזכה העיקר להתקרב להתורה, לאמונה, אמונה אמיתית, יש אמונות הרבה, יש אמונות, גם לגויים יש אמונות, אבל הכל שקר, שקר, אמונה אמיתית זה ענין מיוחד, אוי [סבא והחברים שרים "נ נח נחמן נחמן מאומן..."] צריכים [לפתח] זה הנכד, הנכד, מה שמו? יורם? [כן, יורם] יורם הוא, הוא (לא מבין) [כן, כן] בלילה הוא לא צריך האוטו [בחולון, כן] אה? [בחולון, כן] אה? [בחולון, כן] בלילה יכול לתת לנו אוטו [הוא יכול איתנו] וניסע [לכל ההרים] עם, עם, עם [רמקול] עם רמקול, עם רמקול וגם... [עם פתקאות] אה? [עם ספרים, עם פתקאות] לא, כן, ומה [הניגון] הניגון עם, של, של... איך קוראים לזה? [בקסטטה?] קסטטה, כן, קסטטה [קסטות] כן [גם וידאו] וניסע כל הלילה לכל מקום, נעשה רעש, נעשה רעש, נעשה רעש בעולם, שיש רבי נחמן מברסלב, כן, נהיה יכולים לדבר הכל, כן, ואם יצא מניעות מהמשלה? [למה, למה? למה שיהיה מניעות? אוהבים את רבינו] אולי הם, הם יגידו, שלא נותנים להם מנוחה לישון (סבא צוחק) [הם יבואו וירקדו איתנו, הם יצאו מהבית] כן (סבא צוחק), כן [וגם בטלוויזיה] בכל, בכל ארץ ישראל [גם בטלוויזיה, כל המדינה רואה בבת אחת] אה, כן [כן, אפשר לרקוד ולשמוח, וכולם רואים באותו זמן איך אנחנו רוקדים ושומחים] כן [אצל רבינו] כן, כן, צריכים לדבר, יש שמה, בטלוויזיה יש שמה פקיד [מרדכי] מרדכי [הויזמן, חיים, חיים] כן, הויזמן, הויזמן, כן, שהוא, על ידו אנחנו יכולים לעשות הטלוויזיה מה שאנחנו רוצים, הוא מקורב לרבינו [אז זה טוב להראות את זה בטלוויזיה?] כן, כן, בוודאי, בוודאי [אף על פי שעושים שם מחלוקת בטלוויזיה] כן [לא שמים לב לזה] כן [רבינו עולה על כל זה] כן, וודאי [אפשר בטלוויזיה לשמוח ולרקוד] כן, כן, כן, כן, נקבל נפשות אמיתיות שיבואו, ונקוד ונשורר, ונדבר ונשורר, כן, וגם כן אנחנו יכולים לרקוד בכל החרובות, בכל מקום, עם אוטו, בכל מקום של, של רמזורים, רמזורים [כן] יש שלא, שצריכים לעמוד [כן, צריכים לעמוד] אז נעמוד גם כן (סבא צוחק), {הכל, הכל}, בשביל אנחנו ישנים, מדוע נישן? צריכים להודיע ולפרסם את האמת, צריכים להתחזק, כן, הרבנים הם לא, ושך וכל הרבנים לא, זה לא שייך להם, הם רבנים, הם {יודעים}, אבל לא, לא צדיקים, הוא, יש בהם שקר הרבה, מחפשים כסף וכבוד ופרסום, זה, זה לא, מה אי, {אין להם}, אין לנו שייכות ושום קשר איתם, עם האמת ["אמת מארץ תצמח", סוף האמת לנצח] [זה טוב, שעם ישראל ישמעו ממכם, מה שאתם אמרתם על הרבנים, שידעו?] מה? [להודיע לעם?] כן, {מה שאני אמרת?}, זה, זה לא, הם יגידו עלינו מה שיגידו, אבל הם לא רוצים להכניע, הם לא מחפשים אמת, הם מחפשים כסף

PAGE

PAGE 263